

PLANTELE CUNOSCUTE
DE POPORUL ROMÂN

PLANTELE

CUNOSCUTE DE

POPORUL ROMÂN

VOCABULAR BOTANIC

CUPRINZÂND NUMIRILE ROMÂNE, FRANCEZE,
GERMANE ȘI ȘTIINȚIFICE

DE

ZACH. C. PANȚU

BUCUREȘTI

Institutul de Arte Grafice și Editură „MINERVA“

STRADA REGALĂ, 6

1906

Domnului

Profesor Mihail C. Vlădescu

Ministru al Cultelor și Instrucțiunii publice

în semn de înaltă stimă și recunoaștință

Autorul.

INTRODUCERE

Ceeace m'a determinat să întreprind această lucrare intitulată : *Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane și științifice*, a fost pe de o parte ca să se ușureze și să se vulgarizeze stndiul frumoasei științe a botaniceii, pe care nemuritorul LINNÉ o numia : «*Scientia amabilis*» și care este așa de puțin cunoscută și inbită de cărturarii noștrii ; iar pe de altă parte, pentru că vedeam în lexicografia noastră numeroase neexactități de numirile plantelor, sau în cazul cel mai bun explicațiuni cu totul vage. Spre acest scop am crezent de cuviință, ca să pornesc dela numirile cunoscute poporului nostru, adunate din diferitele localități locuite de români și dispuse în ordine alfabetică, adăugând la fiecare plantă numirea franceză, germană și științifică (latină), numele familiei din care face parte, precum și o scurtă descriere a plantei, indicându-se la fiecare durata, locul unde crește (stațiunea), timpul înfloririi, întrebuițările economice, agricole, alimentare, industriale, tinctoriale și medicinale, arătândn-se adesea și credințele populare. În acelaș timp am menționat dacă plantele posed proprietăți toxice sau dacă sunt melifere ; iar pentru cele exotice am arătat patria și scopul cultivei lor.

Cele vre-o 3600 de numiri populare, cuprinse în această lucrare, se referă la aproape 1600 specii de plante, dintre care cele mai multe cresc prin părțile noastre, împodobind câmpiile, văile și munții noștri, iar altele mult mai puține, exotice, sunt cunoscute poporului nostru din cultură, san numai ca produse vegetale, din bătăniei și droguerii precum : *Bacan, Cafea, Ceai, Piper, Scorțișoară, Șofran, Frunzișoară, Nucșoară, Popaz, Sabur, Salce, Sânge-de-noua-frați*, etc., etc.

Poporul nostru, din fire admirator a tot ce este frumos, a fost totdeauna atras de frumsețile naturei și în special de flori. Numai astfel ne putem explica numeroasele cunoștințe, ce are el despre plante, numai astfel ne pntem explica faptul, că românul nostru are atât de interesante și frumoase numiri de plante. Cât de frumoase sunt de pildă numirile : *Lăcrămioare, Suștețele, Vinețele, Albu-meală, Albăstrița, Masa-raiului, Sângele-voinicului, Chica-voinicului, Pălăria-cucului, Doamna-codrului, Condurul-Doamnei, Dimitrițe, Crucea-voinicului, Smeurița, Tămăioare, Floarea-florilor, Toporași* și multe altele.

Unele numiri populare sunt în legătură cu credințele, legendele, cu întrebunțările sau cu proprietățile vindecătoare, ce se atribue de poporul nostru diferitelor plante; așa unele poartă numele boalei ce crede că vindecă precum: *Frigurică, Armurariu, Masdlarița, Dalac, Pojarnița, Șoaldina, Brânca, Samcă, Buedea-ciumei, Nigelarită, Orbalș, Trânji* etc., etc.; altele sunt în legătură cu credințele poporului nostru precum: *Iarba-fiarelor, Ciurul-zânelor, Coada-priculicilor, Navalnic, Pana-sburătorului, Praful-strigoilor, Coada-smeului, De-dânsele, Parul-zânelor* etc., etc.

Curios și interesant este faptul, că sunt multe numiri populare, care seamănă cu cele științifice așa sunt: *Fag, Fasole, Frâsinel, Frasin, Cer, Ulm, Nufar, Carpin, Pin, Prun, Castan, Cicoare, Corn, Aiu, Ceapă, Trifoi, Vâsc, Mină, Iederă, Urzică, Lișian*, etc.

Multe din numirile populare, cuprinse în această lucrare, sunt publicate aici pentru prima oară. Acestea sunt mai toate cele care au indicată mai detaliat localitatea, așa de pildă: *Aurică, Braduciumei, Colțari, Colțu-lupului, Cornaci, Floare-cu-două-cozi, Grăbar, Hili-moacă, Morărița, Obrazu-fetei, Schinduc, Sfoiag, Sorocina, Spoitori, Studenița, Sapunul-popei, Urzicuțe*, etc. Afară de acestea sunt unele numiri populare din Macedonia, adunate și comunicate mie cu multă bunăvoință de d. M. DIMONIE, profesor în Salonic și de fratele d-sale I. DIMONIE, pentru care îi rog, să primească cu această ocasiune mulțumirile mele cordiale. Dintre aceste numiri menționăm: *Aliu, Argavan, Arigan, Așiaș, Burți, Cinar, Cirici, Bângiu, Ghiazmă, Gorțu, Goarțe, Hic, Hică, Himănic, Ligoace, Macheadon, Malaga, Masin, Misur, Muloachă, Papanițe, Șiărchin*, etc.

Pentru ca această lucrare, să fie utilă unui mai mare număr de cititori, am crezut de cuviință să-i adaug următoarele trei indice: 1. *Indice alfabetic de numirile științifice*. 2. *Indice alfabetic de numirile franceze* și 3. *Indice alfabetic de numirile germane*.

Din cele ce preced reiese, că această lucrare este de un vădit interes pentru vulgarizarea științei, fiind în acelaș timp utilă persoanelor, cari se ocupă cu studiul botanicei, al limbei și folklorului român.

Autorul.

ESPLICATIUNEA SEMNELOR ȘI PRESCURTĂRILOR INTREBUINȚATE IN ACEASTĂ LUCRARE.

- ⊙. *anuală* : plantă care nu înflorește decât o singură dată, germinează (încolțește) primăvara și moare înaintea iernei din acelaș an. O plantă anuală este caracterizată în general prin rădăcinile sale lungi și subțiri și mai cu samă prin lipsa unei tulpini subterane dezvoltate (rizom).
- ⊕. *bisanuală* : plantă care trăiește doi ani, nu înflorește decât o dată, germinează primăvara și se dezvoltă în anul care precede pe acela când înflorește, fructifică și moare ; sau cu alte cuvinte în primul an formează o tulpină scurtă, frunze și rădăcini, iar în anul al doilea produce flori și fructe și apoi moare.
4. *perenă* sau *vivace* : plantă cu rizom (tulpina subterană) erbaceu sau lemnos, care continuă a trăi mai mulți ani dearândul, producând în fiecare an tulpini erbacee, care se distrug înaintea iernei, după ce au avut flori și fructe.
5. *plantă lemnoasă* : tulpina lemnoasă continuă a trăi mai mulți ani dea rândul și poartă flori și fructe în fiecare an, în această categorie intră arborii și arbuștii. La arbust (*frutex*) ramificația începe dela baza tulpinei ; la arbore (*arbor*) ramificația începe mai sus la o oarecare înălțime.
- fam.* familia din care face parte planta.
- fr.* numire franceză.
- g.* numire germană.
- j.* județul.
- Melif.* *plantă meliferă*, adecă pe care o vizitează albinele.
- syn.* sinonim sau egal, adecă numirea științifică (latină) tipărită *cursiv mic*, ce urmează este equivalentă cu numirea științifică anterioară tipărită *cursiv mare*.
- var.* varietate.

Numele lunilor arată timpul când înflorește planta.

Numirea de țară — precum : (Bănat), (Bucovina), sau prescurtarea numirei de țară — precum : (Maced.) pentru Macedonia, (Mold.) pentru Moldova și (Trans.) pentru Transilvania — care urmează după o numire populară, ne indică țara unde planta poartă această numire.

După numele științific (latin) al plantei urmează numele prescurtat al autorului, care a stabilit specia, așa d. e. *L. (Linné)*, *DC. (De Candolle)*, *Juss. (Jussieu)*, *Lam. (Lamark.)*, *Boiss. (Boissier)*, *Jacq. (Jacquin)*, *W. et Kit. (Waldstein et Kitabel)*, etc., etc.

VOCABULAR BOTANIC

A.

Abanos, [fr. Ébène; g. Ebenholz], se uumește un lemn durabil, dens, greu, frumos și de ordinar uegru, care proviue din mai multe specii de arbori exotici: cu frunze alterne, coriace, cu flori albe și fructe succulente, ce aparțin geuului *Diospyros* L., diu fam. *Ebenaceae*. *Diospyros Ebenum* Retz., originar din India orientală și peninsula Malaezia dă abanosul cel mai frumos de o culoare neagră, dar acest arbore este de tot rar. Afară de această specie mai însemnăm: *D. melanida* Poir., originar din insulele Mascarene și *D. discolor* Willd. din insulele Philipine. Abanosul din cauza calităților sale superioare este întrebuințat în tâmplăria fină și în strungărie, constituind astfel un important articol de comerț.

Acaciu (Trans.), *Robinia Pseudacacia* L., vezi Salcâm.

Acaju, [fr. Acajou; g. Mahagouibaum]. — *Swietenia Mahagoni* L., f. mare și frumos arbore din fam. *Meliaceae*; frunzele alterue penatice compuse cu 8 foliole oval-lanceolate, lung-acuminate, întregi și pețiolulate; florile mici, galbine-roșietice, dispuse în panicule la subțioara fruzelor sau la vârful ramurilor, caliciul cu 5 lobi; corola cu 5 petale, stamine 10 concrescutela bază; fructul capsulă ovoidă, lemnoasă de mărimea unui pumn. Acest arbore crește în America centrală și în Antile. Lemnul său

compact, fin, tare, colorat în roșu și odorant; toate aceste calități, fac ca acest lemn să fie căutat pentru confecționarea mobilelor fine, constituind astfel un prețios articol de comerț. Scoarța acestui rar arbore are proprietăți amare, astringente, febrifuge și antiputride, ceea ce face să fie întrebuințat în medicină ca succedaneu al scoarței de Quinquina.

Acaț (Traus.), *Robinia Pseudacacia* L., vezi Salcâm.

Acrid, *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Acriș, *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.

Acriș-roșu (Trans.), *Berberis vulgaris* L., vezi Dracilă.

Acu-Doamnel, [fr. Aiguille-de-berger, Aiguillette; g. Nadelkerbel, Venus kamm.]. — *Scandix Pecten Veneris* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpia fin-striată, ramificată, acoperită cu peri moi și scurți; frunzele de 3 ori peuatipartite, foliolele cu segmente multipartite cu lobi lineari, înguști, ascuțiți; florile albe, dispuse în umbelă cu 1—3 radii, involucrul lipsește sau are numai o foliolă, involucelul mai adesea cu 5 foliole lauceolate întregi sau la vârful bifide; fructul cu rostru (cioc) foarte lung, acoperit cu 2 rânduri de peri rigizi. Crește pe câmpuri prin sămănături, cu deosebire pe pământ calcaros. Mai—Iulie.

Acu-pământului, *Asplenium Trichomanes* L., vezi Strașnic.

Adormițele, *Anemone Pulsatilla* L., vezi Dediței.

Acel, [fr. Ase fétide; g. Teufels-dreck.], este o gom-resină extrasă din rădăcina plantei *Ferula Asa foetida* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina fistuloasă; frunzele radicale penatise-cate, cu segmente sinuate, cu lobi oblongi și obtuși; florile mici, galbene. Originară din Persia și Afghanistan. *Acelul* este o substanță albă sau brună cu miros urât și gust greșos, întrebuințată în medicina sub numirea de: «*Asa foetida*» din cauza proprietăților sale digestive și antispasmodice.

Afin, Afinghi (Maced.). [fr. Abrêtier, Airelle-noire, Myrtille; g. Heidelbeere, Bickbeere].—*Vaccinium Myrtilus* L. Ț. mic arbust din fam. *Ericaceae*-*Vaccinioideae*, ramurile anguloase; frunzele ovale, denticulate, verzi pe ambele fețe; florile verzui-roșietice; fructele bace globuloase de o culoare albastră închisă sau neagră cu aspect brumăriu. Pășuni pietroase în regiunea alpină și prin locurile stâncoase și umede din pădurile montane și subalpine. Mai—Iunie. Melif. Fructele dulci puțin acrișoare, cunoscute sub numele de *Afine* sunt comestibile, din ele să fac conserve și siropuri răcoritoare. Sucul roșu închis al acestor fructe să întrebuințeaza spre a colora stofe etc. și pentru colorarea artificială a vinurilor. — *Vaccinium uliginosum* L. [fr. Airelle-des-marais; g. Rauschbeere, Trunkelbeere.], se deosebește de specia precedentă prin frunze obovale, obtuse, întregi, pe partea inferioară albăstrui-verzii (glauce) și reticulate; ramurile cilindrice rotunzite; florile albe sau roșietice, îngrămădite mai multe la un loc; fructele negrii, numite *Afine* sunt comestibile. Crește prin pășunile umede și pietroase, prin locuri mlăștinoase-turfoase în regiunea alpină. Mai Iulie.

Afine, fructele comestibile de *Vaccinium Myrtilus* L. și *Vaccinium uliginosum* L., vezi Afin.

Aflughi (Maced.), *Vaccinium Myrtilus* L., vezi Afin.

Aflon, *Papaver somniferum* L., vezi Mac.

Agimă (Mold.), *Allium Ascalonicum* L., vezi Hasme.

Aglică, Aglici, Barba-caprei, Ferecă-albă, Ferice, Ferige-albe (Trans.), Ferigea, Ferigea-albă, Floarea-soarelui-de-câmp, Oglice, Teișor. [fr. Filipendule; g. Mädesüss, Weinblume]. — *Spiraea Filipendula* L., syn. *Filipendula hexapetala* Gilib. Ț. plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, fibrele rădăcinilor spre vârf tuberculoase; tulpina simplă și dreaptă, frunzele întrerupt-penate, foliole mici, oblonge incis-penatife; florile albe sau puțin rosee sunt odorante, dispuse în corimbe, reunite în panicule la vârful tulpinei; fructele capsule pubescente. Pășuni uscate și prin poenile din păduri, uneori cultivată ca ornamentală. Mai—Iulie.

Rădăcinle tuberculoase proaspete exhală un miros de flori de portocale, ele conțin amidon și tanin din care cauză sunt alimentare și adstringente.

Aglicel (Trans.), *Primula officinalis* Jacq., vezi Ciuboțica-cucului.

Aglici, *Spiraea Filipendula* L., vezi Aglică.

Agreș (Olt.), *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.

Agrij, *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.

Agriș, Acris, Agreș (Oltenia), Agrij, Agriș-sălbatic, Borboană, Borboane (Trans.), Burboană, Burboane, Coacăză-sălbatică, Rezăchie, Rezăchie-sălbatică, Struguri-spinoși. [fr. Groseillier-à-maquereau; g. Stachelbeere].—*Ribes Grossularia* L. Ț. arbust din fam. *Saxifragaceae*-*Ribesioideae*, frunzele trilobate păroase sau fără peri; bracteele ramurilor transformate în

- spini simpli sau trifurcați; florile mici sunt verzui sau roșietice; fructele sunt bace ovoidे verzii, galbene sau roșii, păroase, fără peri sau cu peri glanduloși. Locuri stâncoase în pădurile subalpine, adesea cultivat pringradini. Aprilie—Maiu. Melif.
- Fructele numite: *Agrișe*, *Acrișe*, *Borboane* sunt comestibile, necoapte sunt acide, adstringente, coapte sunt dulci, răcoritoare și laxative.
- Agriș-roșu**, *Berberis vulgaris* L., vezi Dracilă.
- Agriș-sălbatic**, *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.
- Agrișe**, fructele comestibile de *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.
- Agud**, *Morus alba* L., vezi Dud-alb. și *Morus nigra* L., vezi Dud-negru.
- Agud-alb**, *Morus alba* L., vezi Dud-alb.
- Agud-negru**, *Morus nigra* L., vezi Dud-negru.
- Aguridă**, fructele necoapte de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Aguridar**, *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Agurijoară**, Portulace. [fr. Chevalier-d'onze-heures, Pourpier-fleuri; g. Portulak.]. — *Portulaca grandiflora* Lindl. ○. mică plantă erbacee, succulentă din fam. *Portulacaceae*, tulpina cărnoasă, ramificată, culcată apoi erectă; frunzele cărnoase, linear-lanceolate, cilindrice, ascuțite, parvoase sau aproape glabre; florile mari, frumoase, galbene, albe, roșee sau roșii sunt solitare sau reunite câte 3—4 la vârful ramurilor, ele se deschid numai la soare, caliciul cu 2 sepale caduce, petalele 4—6 oval-rotunzite, puțin concrescute la bază, staminele cu anterele galbene. Această plantă originară din Brasilia și Chile se cultivă adesea ca plantă decorativă, mai cu seamă printre pietrii. Iunie—Septembrie. Prin cultură s'au obținut varietăți cu florile învoalte, pestrițe și numeroase varietăți de colorii.
- Ahrean** (Maced.), *Cochlearia Armoracia* L., vezi Hrean.
- Aiită** (Maced.), *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Aior**, Buruiană de negei, Buruiană-măgărească, Laptele cănelui. [fr. Esule; g. Scharfe Wolfsmilch]. — *Euphorbia Esula* L. 2. plantă erbacee din fam. *Euphorbiaceae* cu frunzele îndepărtate linear-lanceolate sau lanceolate, spre bază cuneat-îngustate; florile galbene dispuse în umbel multiradiate. Crește prin fânețe umede. Iunie—August.
- Aior**, *Euphorbia helioscopia* L., vezi Laptele-cucului.
- Aișoară**, *Alliaria officinalis* Andrz., vezi Usturoiță.
- Aișor**, *Alliaria officinalis* Andrz., vezi Usturoiță. — *Galanthus nivalis* L., vezi Ghiocei, și *Lilium Martagon* L., vezi Crin-de-pădure.
- Aișor** (Bucovina), *Paris quadrifolia* L., vezi Dalac.
- Aiu**, *Allium rotundum* L., vezi Pur.
- Aiu** (Trans.), *Allium sativum* L., vezi Usturoi.
- Aiu-de-pădure** (Trans.), *Allium ursinum* L., vezi Leurdă.
- Aiu-de-pădure**, *Lilium Martagon* L., vezi Crin-de-pădure.
- Aiu-de-toamnă** (Trans.), *Allium sativum* L., var. *Ophioscordon* Don., vezi Usturoi-de-toamnă.
- Aiu-de-yeară** (Trans.), *Allium sativum* L., vezi Usturoi.
- Aiu-sălbatic**, Pur. [fr. Ail-jaupâtre; g. Lauch]. — *Allium ochroleucum* W. et Kit. 2. mică plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, bulbul alungit cu tunica negricioasă, divizată la vârf în fibre subțiri, tulpina rotundă, foile lineare pe partea inferioară ascuțit-carinate, florile galbene sau palid-galbene, dispuse în umbelă globuloasă, cu staminele ieșite din floare (exerte), întrecând perigonul cu jumătate din lungimea lor, spatul bivalv mai scurt decât pedunculii. Stânci și pășuni în regiunea montană și subalpină. Iulie — August.
- Aiu-sălbatic** (Trans.). [fr. Ail-potager; g. Gemüse-Lauch]. —

- Allium oleraceum* L. 2. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, frunzele lineare pe partea inferioară multicoastate; florile albe-verzui sau roșietice sunt dispuse în umbele cu numeroase bulbile, staminele simple cam de lungimea foliolelor obtuse ale periantului. Crește prin vii, grădini și locuri aride. Iunie—Iulie.
- Aiul-șerpelui** (Trans.), Prazul-iepurelui, Pur. (fr. Rocambole; g. Schlangenlauch, Sandlauch). — *Allium Scorodoprasum* L. 2. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, tulpina învârtită în spirală este cilindrică; frunzele plane, cu marginea fin-dințată aspră; florile roșii-purpuriu-închise, dispuse în umbele cu numeroase bulbile, staminele mai scurte decât învâlișul floral. Crește prin livezi, fânețe, prin tufișuri și pe marginea pădurilor. Iunie—Iulie. Întrebuințată la bucătărie din care cauză să și cultivă.
- Aiușoură**, *Alliaria officinalis* Andr., vezi Usturoiță.
- Aiușor**, *Alliaria officinalis* Andr., vezi Usturoiță.
- Alac**, Caplăgea (județele de pe marginea Dunărei), Grâu-gol, Secară-albă. [fr. Épeautre; g. Spelz, Dinke]. — *Triticum Spelta* L. ⊙ și ⊙. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina subțire, fistuloasă și mai adesea cenușiu-verzie; frunzele glabre sau împrăștiat-păroase; spicul lung și subțire, puțin patrunghiular, lax (spiculele îndepărtate) și cu rachisul fragil, spiculele mai adesea cu 4 flori, glumele obovale la vârf trunciliate, glumela inferioară ovală, obtusă cu un dinte median obtus și scurt sau cu o lungă aristă în 3 muchi. Spiculele cu 2—3 fructe sunt apropiate de porțiunea rachisului cu care cade la maturitate. Grăunțele învelite de glumelele sale sunt roșietice, puțin lateral-comprimate și cu o adâncătură îngustă. Să zice că această plantă ar fi originară din Persia. *Alacul* este una din cerealele cele mai vechi, ea era cultivată în Egipt, în Grecia și în tot imperiul roman. Această plantă este mai puțin productivă decât celelalte specii de grâu, dar resistă mai mult contra diverșilor paraziți și este mai rustic, din care cauză să cultivă de obicei în regiunile muntoase. Se cunosc mai multe varietăți. Făina obținută din grăunțele de *Alac* este albă frumoasă. Iunie—Iulie.
- Alămâi**, *Citrus Limonium* Risso., vezi Lămâi.
- Alămâie**, [fr. Citron; g. Zitrone]. — Fructele comestibile de *Citrus Limonium* Risso., vezi Lămâi.
- Alămăloare**, *Cydonia vulgaris* Pers., vezi Gutui.
- Alaur**, *Datura Stramonium* L., vezi Ciumăfaie.
- Albă**, varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Albastră**, *Centaurea Cyanus* L., vezi Vinețele.
- Albăstreă**, *Centaurea Cyanus* L., vezi Vinețele.
- Albăstriță**, *Centaurea Cyanus* L., vezi Vinețele.
- Albina** (Scăeni, județul Prahova). [fr. Ophrys; g. Frauenthräne, Ragwurz]. — *Ophrys cornuta* Stev. forma *banatica* Rchb. 2. frumoasă plantă erbacee din fam. *Orchidaceae*, tubercule aproape globuloase; tulpina cilindrică spre vârf anguloasă; frunzele glaucescente sunt oblong-lanceolate sau lanceolate; florile frumoase, dispuse într-un spic lax, seamănă foarte mult cu o albina, de unde și numirea populară a acestei rari plante, foliolele periantului violacee, labelul de culoare brună și velutin-păros este trilobat, lobul median eliptic-oboval, seamănă cu abdomenul unei albine, lobi lateralii brusc prelungiți au aspectul a 2 coarne, cari simulează picioarele posterioare ale albinei. Crește pe locuri argiloase, pe coaste și râpe cu iarbă, sau pe marginea pădurilor. Mai—Iunie.

Albșoară, varitate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Albiță, Ciucușoare, Disculeț. [fr. Alysso à calice persistant; g. K e l c h - S c h i l d k r a u t]. — *Alyssum calycinum* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele verzi-cenușii, lanceolate, cele inferioare obovale; florile galbine, devenind mai târziu albe, sunt dispuse în raceme terminale, corola cu petalele bifide; fructul o siliculă orbiculară, cenușiu-stelat-păroasă și însoțită de caliciul persistent. Crește prin câmpii sterile, coline aride și prin locuri pietroase. Mai—Iunie.

Albiță, *Alyssum incanum* L., vezi Ciucușoară.

Albumeală, Floarea Doamnei, Floarea-Domniței (Piatra-Craiului), Floarea-Reginei (Bucegi, Ceahlău), Flocoșele, Tudeliță (Mold. Ceahlău). [fr. Patte-de-lion, Pied-de-lion; g. E d e l w e i s s]. — *Gnaphalium Leontopodium* Scop., syn. *Leontopodium alpinum* Cass. 2. — mică plantă erbacee alb-păroasă din fam. *Compositae*, tulpina simplă; frunzele linear-lanceolate, ascuțite, inflorescența alb-gălbue, compusă din multe capitule cu numeroase flori masculine și femele, bracteele alb-floconoase dispuse radial, dând astfel inflorescenței aspectul unei singure flori, dispozițiune naturală, pentru ca să atragă atențiunea insectelor asupra adevăratelor flori puțin aparente. Pășuni stâncoase în regiunea alpină. Iulie—August.

Alior, Arior, Laptele-Cânelui, Laptele-cucului (Munt.). [fr. Rhubarbe-des-paysans; g. C y p r e s s e n - W o l f s m i l c h]. — *Euphorbia Cyparissias* L. 2. plantă erbacee din fam. *Euphorbiaceae*, frunzele îngust-lineare, întregi, glabre cu o singură nervură sunt numeroase și îngrămădite; florile gălbui sunt dispuse în umbel multiradiate; capsula fin-punctată. Crește pe coline aride, câmpuri nisipoase, pe lângă drumuri. Aprilie—Iunie.

Alior, *Euphorbia helioscopia* L., vezi Laptele-cucului.

Aliu (Maced.), *Allium sativum* L., vezi Usturoi.

Aliu-di-curie (Maced.), *Allium ursinum* L., vezi Leurda.

Alun, Tufă. [fr. Coudrier, Noisetier; g. H a s e l n u s s, H a s e l s t r a u c h]. — *Corylus Avellana*, L. Ț. arbust din fam. *Betulaceae*, frunzele cu peri aspii sunt rotunde-cordiforme și la vrâf ascuțite; florile monoice, cele masculine galbine-cenușii, dispuse în amente (mățișori) pendente, cele femele cu stigmat purpurii, câte 1—4 înconjurate de foliole imbricate; fructele însoțite de un involocru foliaceu, campanulat păros, mai mult sau mai puțin deschis, laciniat pe margine și cam de aceeași lungime cu fructul; fructele numite *Alune* sunt comestibile. Crește prin păduri și tufișuri, uneori cultivat. Februarie—Martie.

Cu smicele de *alun* se descântă; mugurii de *alun* se pun în apă neîncepută, se descântă și apoi se spală cu ea pentru mușcătură de șarpe. Cu bățul de *alun*, ce crește într'un an, cu care s'a bătut șarpele care suga o broască, scăpând și șarpele și broasca, poporul nostru crede că se pot alunga cu el norii. Cu bățul de *alun* verde, înfierbântat în spuza focului se frig păduceii de pe talpele picioarelor.

Alun, *Corylus Colurna* L. și *C. tubulosa* Willd., vezi Alun turcesc.

Alun-turcesc, Alun. [fr. Coudrier en arbre, Noisetier de Byzance; g. K r e t i s c h e N u s s]. — *Corylus Colurna* L. Ț. mic arbore din fam. *Betulaceae*, cu scoarța suberoasă crepată; florile ca cele dela *C. Avellana* însă mult mai lungi și mai mari, involocru fructifer dublu cu lacinii înguste, înconjoară fructul numai în partea sa inferioară; fructele scurte, globuloase, sau mai late decât lungi, cunoscute sub numele de *Alune*, *Aluneturcești* sunt comestibile. Crește prin pădurile de pe colinele din regiunea montană; se cultivă uneori

Martie. — *Corylus tubulosa* Willd. f. [fr. Noisetier-franç; g. Lambertsnuss]. Arbust care seamă mult cu *C. Avellana* de care se distinge prin fructele geminate sau ternate oblongi, mari, brun-roșcate cu coaja subțire și prin involucrii fructifer alungit în tub, adesea de 2 ori mai lung decât fructul, la vârf neegal-lacerat, mai mult sau mai puțin glandulos-păros. Fructele comestibile numite: *Alune*, *Alune-turcești*. Păduri pe dealurile montane, uneori cultivat. Martie.

Alune, fructele comestibile de *Corylus Avellana* L., vezi Alun. — *Corylus Colurna* L. și de *C. tubulosa* Willd., vezi Alun-turcesc.

Alune americane, [fr. Arachide, Pistache-de-terre; g. Erdnuss, Erdpistazie]. Semințele oleaginoase comestibile de *Arachis hypogaeae* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele alterne, imparipenate cu 2 perechi de foliole, ovale, obtuse, pețiolulate; florile galbene, reunite 1—7 la subțioara frunzelor; fructele legume ovoide, cu 2 rar 3—4 semințe, sunt umflate la suprafață cu zbărcituri reticulate. Ovarul la început aproape sesil, devine după fecundațiune lung-pedunculat, să curbează în jos și fructul să îngroapă în pământ, unde ajunge la maturitate. Originară din America tropicală, mult cultivată pentru semințele sale oleaginoase și comestibile. Iulie—August.

Din semințe să extrage un oleu, întrebuințat la bucatărie și în industrie pentru fabricațiunea săpunului.

Alune-turcești, fructele comestibile de *Corylus Colurna* L. și de *Corylus tubulosa* Willd., vezi Alun-turcesc.

Alunele (Bănat), *Achillea Millefolium* L., vezi Coadă șoricelului.

Alunele (Munt.), Mândalaci, Mândănaci. [fr. Terre-noix; g. Ackernus, Erdkastanie]. — *Ca-*

rum Bulbocastanum Koch., syn. *Bunium Bulbocastanum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, rădăcinile tuberculoase, aproape rotunde; frunzele aproape de 3 ori penatisecate cu segmente lineare; florile albe, dispuse în umbele multiradiate, însoțite de involucrii și involucrii cu numeroase foliole; fructele lungărețe cu 5 coaste filiforme. Crește prin păduri, tufișuri, pe câmpuri și prin vii, mai cu seamă în pământ argilos și calcaros. Iunie—Iulie.

Rădăcinile tuberculoase conțin substanțe nutritive, din care cauză sunt întrebuințate la bucatărie.

Alunele (Trans.), *Chaerophyllum bulbosum* L., vezi Baraboi.

Amărăluță, Amăruță. [fr. Cicendie-filiforme; g. Bitterblatt]. — *Cicendia filiformis* Delarbre., syn. *Gentiana filiformis* L., *Microcala filiformis* Link. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Gentianaceae*, tulpina ramificată chiar dela bază; frunzele lanceolate; florile galbene aurii sunt mici, solitare și terminale, caliciul scurt, campanulat cu 4 dinți, corola cu 4 diviziuni. Crește prin locuri umede, prin păduri. Iulie—Septembrie.

Această plantă conține un suc amar cu proprietăți tonice, stomachice și febrifuge.

Amăreală, Iarbă-lăptoasă, Șerpariță, Șopârliță. [fr. Laitier commun; g. Kreuzblume, Milchkraut]. — *Polygala vulgaris* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Polygalaceae*; frunzele sesile îngust-lanceolate; florile mai adesea albastre, roșee, mai rar albe, dispuse în raceme terminale multiflore, bracteele toate pe jumătate mai scurte decât pedunculule; fructul o capsulă comprimată cordiformă. Crește prin fânețele uscate, prin locurile năsipose dela câmp, coline și din munți. Mai—August. Din cauza proprietăților sale tonice, expecto-

rante și sudorifice, întrebuințată contra afecțiunilor pulmonare, mult mai activă este însă *P. amara* L.—*Polygala comosa* Schkuhr. ♀. se deosebește de *P. vulgaris* numai prin florile nedesvoltate mai scurte decât bracteele superioare, cari le întrec cu mult; florile mai adesea roșee sau albe, rar albastre, dispuse într'un spic multiflor terminal. Mai—Iunie.

Amărăuță, *Cicendia filiformis* Delarbre., vezi Amărăluță, și *Picris hieracioides* L., vezi Iarba-găiei.

Amor, *Plumbago capensis* Thunbg., vezi Floarea amorului.

Amură (Maced.), *Rubus fruticosus* L., vezi Mur.

Ananas este un fruct compus din fructele bacciforme și din bracteele, devenite succulente și crescute într'un fel de con cărnos, de *Ananas sativus* Lindl., syn *Bromelia Ananas* L. ♀. plantă erbacee din fam. *Bromeliaceae*, frunzele lineare, lungi cu dinți rigizi, dispuse în rosetă; florile purpuriu-vioacee, dispuse într'un spic dens, terminat printr'un buchet de frunze. Originară din America tropicală, azi cultivată în mai toate regiunile calde ale globului și chiar în Europa în florării anume construite. Fibrele frunzelor sunt textile. Fructul de culoare gălbui-roșietică, erect și prevăzut la vârf cu un buchet de frunze, este unul dintre cele mai delicioase fructe comestibile, el este dulce acrișor și are o aromă ce se aseamănă în același timp cu aroma de piersice, de mere și de fragi

Anason, *Foeniculum vulgare* Mill., vezi Molură.

Anason, Anason-românesc, Anis. Anison, Bădean (Trans.). [fr. Anis, Anis vert; g. Anis]. — *Pimpinella Anisum* L. ☉. plantă erbacee aromatică din fam. *Umbelliferae*, tulpina cilindrică, fin-striată, fistuloasă, ramificată și acoperită cu peri moi și scurți; frunzele inferioare, nedivizate, orbicular-cor-

diforme, incis-serrat-dentate, cele mijlocii penate, cele mai de sus trifide sau nedivizate; florile mici albe, dispuse în umbel; fructele ovoide, paroase sunt cenușiu-verzui. Originară din Orient, se cultivă și prin părțile noastre. Iulie—August. Melif.

Fructele întrebuințate ca condiment și în medicină din cauza proprietăților aromatice, stimulante și carminative.

Anason-franțuzesc, *Illicium anisatum* L., vezi Anason-stelat.

Anason-mare, *Foeniculum vulgare* Mill., vezi Molura.

Anason-românesc, *Pimpinella Anisum* L., vezi Anason.

Anason-stelat, Anason-franțuzesc, Anison-stelat, Badian, Bădian. [fr. Anis-étoilé, Badian; g. Sternanis]. — Fructul aromatic de *Illicium anisatum* L. ♀. arbust din fam. *Magnoliaceae*, frunze alterne persistente, prevăzute cu punctuațiuni semi-transparente aromatice; florile galbene-verzui sunt erecte, solitare, regulate și hermafrodite; fructul compus din 8 folicule lemnoase, coriace, comprimate și dispuse în formă de stea în jurul coloanei centrale, fiecare foliculă cu câte-o sămânță roșietică, eliptică, turtită lateral și cu suprafața netedă. Toate părțile acestui frumos arbust răspândesc un miros aromatic plăcut. Crește prin locuri umede în Asia și cu deosebire în China și Japonia, unde să cultivă foarte mult. În sudul Europei se poate cultiva sub cerul liber. Mai—Iulie.

Anasonul-stelat din cauza mirosului sau aromatic plăcut se întrebuințează pentru aromatisarea mâncărilor precum și pentru fabricațiunea liquerurilor fine, în medicină întrebuințat ca stomachic și carminativ.

Anelicele (Trans.), *Primula officinalis* Jacq., vezi Ciuboțica-cucului.

Angelică, *Archangelica officinalis* Hoffm., vezi Anghelică.

Angelină (Trans.), *Archangelica officinalis* Hoffm., vezi Anghelică.

Angelină-sălbatică (Trans.). [fr. Angélique-sauvage; g. Wald-Brustwurz.]. — *Angelica silvestris* L. 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina fistuloasă sulcată; frunzele mari tripenatisecate, foliolele ovale acut-dințate, nedecurte, cele terminale adesea nedivizate, cele laterale aproape sesile, vagina foarte mare și umflată; florile numeroase albe-roșietice, dispuse în umbele compuse. Crește prin fânețele și locurile umede din păduri. Iulie—Septembrie. Melif.

Anghelică, *Angelica*, *Angelina* (Trans.), Buciniș. [fr. Angélique-cultivée, Angélique-des-jardins, Herbe-du-Saint-Esprit; g. Engelwurz.]. — *Archangelica officinalis* Hoffm., syn. *Angelica Archangelica* L. 2. plantă erbacee aromatică din fam. *Umbelliferae*, rădăcina groasă, tulpina cilindrică, sulcată, fistuloasă și roșietică poate ajunge până la 2 m. înălțime; frunzele mari, bipenatisecate cu foliolele cordiform-ovale, neegal-serrat-dentate, cele terminale 3 lobate, cele laterale mai adesea cu 2 lobi, pețiolul cilindric, fistulos cu 2 mari expansiuni la bază; florile numeroase, albe-verzui; fructul ovoid angulos. Crește pe lângă torențele, pâraele și râurile din pădurile montane și subalpine. Iulie—August.

Semințele, frunzele și mai cu seamă rădăcina este întrebuințată în medicină, din cauza proprietăților sale stimulante, tonice, stomachice, carminative. etc. Popoarele din nordul Europei mănâncă vîstărele tinere de Anghelica.

Anghenare, *Cynara Scolymus* L., vezi Anghinar.

Anghinar, Anghenare. [fr. Artichaut; g. Artischöcke]. — *Cynara Scolymus* L. 2. plantă erbacee spi-

noasă din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă nearipată și foarte ramificată; frunzele mari spinoase, divizate, de o culoare verde-albicioasă pe partea superioară, tomentoase pe partea inferioară; florile roșii-violacee, dispuse în mari capitule aproape globuloase, învălitate de solzi membranoși, imbricați și cărnoși la bază. Originară din regiunea mediteraneană, cultivată ca plantă culinară din cauza solzilor cărnoși și a receptaculului floral, cari constituiesc o excelentă legumă. *Anghinarul* să poate cultiva și ca plantă ornamentală pentru portul său majestos și pentru frunzele sale frumoase, cari îi dau un aspect pitoresc. Iulie—August.

Angielci (Trans.), *Primula officinalis* Jacq., vezi Ciuboțica-cucului.

Angielciu, *Primula officinalis* Jacq., vezi Ciuboțica-cucului.

Angulle (Maced.), *Primula officinalis* Jacq., vezi Ciuboțica-cucului.

Aniu, *Alnus glutinosa* Gaertn., vezi Arin-negru.

Anin-alb, *Alnus incana* DC., vezi Arin-alb.

Anin-cenușiu (Munt.), *Alnus incana* DC., vezi Arin-alb.

Anin-roșu (Munt.), *Alnus glutinosa* Gaertn., vezi Arin-negru.

Anin-roșu (j. Buzău, Dâmbovița, Prahova), *Alnus incana* DC., vezi Arin-alb.

Aninasi, *Alnus viridis* DC., vezi Liliac-de-munte.

Anine (j. Buzău, Dâmbovița, Prahova), amentele femele de *Alnus glutinosa* Gaertn. și de *Alnus incana* DC., vezi Arin-alb și Arin-negru.

Anis, *Pimpinella Anisum* L., vezi Anason.

Anison, *Pimpinella Anisum* L., vezi Anason.

Anison-dulce, *Foeniculum vulgare* Mill., vezi Molură.

Anison-stelat, *Illicium anisatum* L., vezi Anason-stelat.

Antonică (Bucovina), Antonigă (Bucovina), Borșer (Bucovina), Crastavan (Trans.-comitatul Făgăraș).

- [fr. Chérophylle aromatique; g. Gewürzhafter Kälbekropf.]. — *Chaerophyllum aromaticum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina umflată sub articulații; frunzele triternate-tripenate, cu foliolele nedivizate, oval-oblonge, serrat-dentate; florile albe, dispuse în umbele compuse; fructele aromatice. Crește prin tufșuri, păraie, și prin poienile umede din pădurile montane. Iulie—August.
- Antonigă** (Bucovina), *Chaerophyllum aromaticum* L., vezi Antonică.
- Apărătoare**, Somnișor (Bucovina). [fr. Pied-de-lit, Grand-Basilic-sauvage; g. Wirbeldost, Wirtelborste.]. — *Clinopodium vulgare* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina erectă, vilos-păroasă; frunzele pețiolate, ovale, obtuse; florile purpurii, dispuse în verticile multiflore, însoțite de bractee setiforme, ciliate de lungimea caliciului. Crește prin tufșuri, margini de pădure, prin poieni, livezi, locuri necultivate, prin vii și pe lângă garduri. Iulie—August.
- Apărătoare**, *Mentha Pulegium* L., vezi Busuiocu-cerbilor.
- Arape** (Maced.), *Raphanus sativus* L., vezi Ridiche.
- Arăriel**, Arățiel, Limba-cânelui, Pleșcaită-roșă (Bucovina). [fr. Langue-de chien, Herbe d'Antal; g. Hudsunge.]. — *Cynoglossum officinale* L. ☉. plantă erbacee, cu miros greu, din fam. *Borraginaceae*; rădăcina cărnosă fusiformă, tulpina dreaptă, ramificată și acoperită cu peri moi de o culoare cenușie; frunzele verzi-albicioase, acoperite cu un puf fin, cele inferioare eliptice, cele superioare lanceolate sesile și puțin amplexicaule; florile închis-roșietice mai rar albe. Crește prin locuri inculte, sterile și pietroase, pe coline uscate, pe lângă drumuri și cu deosebire pe un pământ calcaros. Mai—Iulie. Melif.
- Arățel**, *Borrago officinalis* L., vezi
- Limba mielului. — *Cynoglossum officinale* L., vezi Arăriel.
- Arbagic** (Trans.), Arpacică, Chișă-rău, Harpacică, Puri (Trans.-Năsăud.). [fr. Ciboulette, Civette; g. Schnittlauch.]. — *Allium Schoenoprasum* L. 2. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*; tulpina unică scapiformă; frunzele lineare cilindrice sunt mai toate bazilare, fistuloase și îngustate spre vârf; florile purpurii, dispuse în umbelă globuloasă, multifloră și fără bulbile, foliolele perigonului lanceolate, mai lungi decât staminele nedentate. Crește cultivată prin grădini pentru trebuințe culinare. Iunie—Iulie. Melif.
- Arbore-puturos**, *Ailanthus glandulosa* Desf., vezi Cenușer.
- Arborele-vieții** (Bănat), Tuie. [fr. Arbre-de-la-vie; g. Lebensbaum] — *Thuja occidentalis* L. ♀. frumos arbore din fam. *Coniferae-Pinaceae*, tulpina piramidală ajunge uneori până la 15 m. înălțime, ramurile întinse orizontale, frunzele imbricate de culoare verde-închisă, au pe partea dorsală o umflătură resiniferă, caracter care face să se deosebească de *Thuja orientalis* L. Fructele sunt conuri ovoide de ordină cu 6 solzi trunchiați, semințele sunt aripate. Originar din America nordică și cultivat în părțile noastre prin parcuri și mai cu seamă prin cimitire. Mai.
- Archiz**, *Juniperus communis* L., vezi Ienupăr.
- Archif**, *Clematis Vitalba* L., vezi Viță albă.
- Arciar**, *Acer platanoides* L., vezi Arțar.
- Ardei**, Bășică (Maced.), Chipăruș, Chipărușă, Păparițe (Maced.), Păprică (Trans.), Piparcă, Pipăruș, Pipărișă, Pipărușă, Piperușcă (Bucovina), Piper-roșu, Piper-turcesc. [fr. Piment, Poivre-long; g. Paprica, Spanischer Pfeffer, Cayenne-Pfeffer.]. — *Capsicum annuum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Solanaceae*, tulpina cilindrică;

frunzele ovale ascuțite; florile albe solitare; fructele erecte, de regulă oblonge-conice, variază însă foarte mult în formă, mărime și culoare, căci ele pot fi: cilindrice, obtuse, globuloase, roșii, verzi, galbene etc. Originară din America tropicală (Brasilia și Mexico), introdusă prin secolul al XVI-lea și în Europa, să cultivă astăzi foarte mult și prin părțile noastre ca plantă culinară. Iulie—August.

Fructele întrebuițate la bucătărie ca condiment și pentru salată, ele au proprietăți stimulante și rubefiante.

Arețel (Bănat), *Borrago officinalis* L., vezi Limba-mielului.

Areu (Maced.), *Euphorbia helioscopia* L., *E. platyphyllos* L., *E. Esula* L., *E. Cyparissias* L., vezi Laptele-cănelui.

Argavan (Maced.), *Syringa vulgaris* L., vezi Liliac.

Argințică, Cerencel, Cerențel. [fr. Dryade-à-huit-pétales; g. Silberwurz]. — *Dryas octopetala* L. Ț. mic-arbust din fam. *Rosaceae*; frunzele coriace, verzi lucitoare pe partea superioară, alb-tomentoase pe partea inferioară și crenate pe margine; florile mari albe, de regulă cu 8 petale albe, stamine numeroase galbene. Crește pe stâncile calcare din văfurile munților noștri celor mai înalți. Iunie — August. Această plantă este foarte mult răspândită în regiunile din sprepolul nordic, în Islanda, Groenlanda, Spitzberg. etc.

Ariclu (Bănat.), *Echinops sphaerocephalus* L., vezi Rostogol.

Aricor, *Ceratocephalus orthoceras* DC., vezi Ploșnicar.

Arigan (Maced.), *Origanum vulgare* L., vezi Sovărv.

Arin, *Alnus glutinosa* Gaertn., vezi Arin-negru.

Arin-alb (Mold. și Trans.), Anin, Anin-alb, Anin-cenușiu (Munt.), Anin-roșu (Munt.), Arin (Mold. și Trans.), Arin-roșu (Mold.). [fr. Aune,

Aune-de-montagne; g. Erle, Eller, Grauerle, Weisserle]. — *Alnus incana* DC. Ț. arbore din fam. *Betulaceae* frunzele ovale ascuțite la vârf, dublu și ascuțit dințate pe margine, pe fața inferioară cenușiu-glaucă și acoperite cu peri moi, cu 8—10 nervure secundare; florile unisexuale, monoice verzui-roșietice, dispuse în amente, cele masculine în lungi amente, ce atârnă în jos, apar toamna și persistă peste iarnă, cele femele în amente scurte, ovale, apar primăvara; amentele femele numite *Anine* sau *Arine*. Crește prin luncile și pe malurile torentelor și râurilor dela munte. Februarie — Aprilie. Acest arbore se află în regiunile temperate ale emisferei boreale până în Finlanda și Laptonia, cultivat uneori ca plantă ornamentală.

Scoarța întrebuițată în industrie ca tinctorială.

Arin-negru (Mold. și Trans.), Anin (Munt.), Anin-negru (Munt.), Arin (Mold. și Trans.). [fr. Aune, Aunecommune, Verne; g. Erle, Eller, Schwarzerle]. — *Alnus glutinosa* Gaertn. Ț. arbore din fam. *Betulaceae*, frunzele rotunde, cuneiforme la bază, foarte obtuse la vârf, neegal dințate pe margine, cu 7 rar 8 nervure secundare, lipicioase (glutinoase) pe partea superioară, glabre și păroase numai la unghiurile nervurilor de pe fața inferioară; florile monoice, verzui-roșietice, cele bărbătești, dispuse în lungi amente cilindrice și pendente, apar toamna și persistă peste iarnă, cele femele în mici amente scurte, ovale, cari stau pe arbori după căderea semințelor. Crește prin lunci, pe lângă torente și râurile din munți și prin pădurile umede din șesuri. Februarie — Martie. Melif.

Acest arbore crește repede din care cauză este prețios pentru îm-

pădurirea terenurilor umede. Cu scoarța și amentele femele numite: *Arine* sau *Arine*, vopsec românele noastre diversele lor lănuri.

Arin-roșu (Mold. j. Suceava), *Alnus incana* DC., vezi Arin-alb.

Arine (Bucovina, Mold. și Trans.), amentele femele de *Alnus glutinosa* Gaertn. și *Alnus incana* DC., vezi Arin-alb și Arin-negru.

Arior, *Euphorbia Cyparissias* L., vezi Alior. și *Euphorbia helioscopia* L., vezi Laptele-cucului.

Arior-de-baltă. [fr. Euphorbe des marais; g. Sumpf-Wolfsmilch]. — *Euphorbia palustris* L. Ț. planta erbacee din fam. *Euphorbiaceae*; tulpina foarte ramificată; frunzele alterne, lanceolate aproape întregi și glabre; florile galbene sau brune sunt dispuse în umbel; bracteele ovale obtuse și seșile; fructele sunt capsule acoperite cu mici tubercule neegale. Crește prin locuri mlaștinoase, pe malurile apelor. Mai—Iunie.

Aripane (Maced.), *Raphanus sativus* L., vezi Ridiche.

Ariz (Maced.), *Oryza sativa* L., vezi Orez.

Armurare, *Silybum Marianum* Gaertn., vezi Armurariu.

Armurariu, Armurare. [fr. Chardon-de-Notre-Dame, Chardon-Marie; g. Fra u e n d i s t e l, M a r i e n d i s t e l]. — *Silybum Marianum* Gaertn., syn. *Carduus Marianus* L. ☉ și ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, ramificată pubescentă; frunzele alterne, mari, lucitoare, glabre și cu vinișoare alburii, cele inferioare lungărețe, sinuate, colțuroase, dințate și spinose, cele mijlocii sesile, amplexicaule și penatífide; florile purpurii, toate fertile și dispuse în capitule globuloase; fructele achene anguloase, comprimate și glabre. Originară din regiunea mediteraneană (sudul Europei), în părțile noastre cultivată prin grădini și sălbătăcită. Iulie—August.

Proprietățile medicinale (aperitive și emenagoge) ale acestei plante s'ar datori, după o veche superstiție, picăturilor de lapte, ce ar fi căzut dela sânul Fecioarei Maria și ar fi pătat frunzele acestei plante, (frunzele *Armurariului* au pete albe ca laptele). Poporul nostru întrebuințează această buruiană pentru a vindeca *armurariul* (*armurarița*) o boală la vite.

Arnică, Carul-pădurilor (Bănat), Carul-zânelor (Bănat), Podbal-de-munte, Podbeal-de-munte (Trans.). [fr. Arnica, Plantain-des-Alpes, Tabac-des-Savoyards, Tabac-des-Vosges; g. Arnika, Wolferlei, Wolferleih.]. — *Arnica montana* L. Ț. plantă erbacee glandulos-pubescentă din fam. *Compositae*, tulpina cilindrică cu 1—5 capitule; frunzele coriacee, netede, mai toate radicale, formând o rosetă sunt oblong-ovale, cele caulinare mediane opuse sunt oval-oblonge; florile galbene-poțocalii, reunite în mari și frumose capitule, cele dela periferie ligulate și femele, cele dela centru tubuloase sunt hermafrodite; fructele sunt achene ovale negricioase. Crește prin fânețele și pășunile umede din regiunea subalpină. Iunie—August.

Rădăcina, frunzele și mai cu samă florile «*Flores Arnicae*» sunt întrebuințate, în medicină castimulante, febrifuge tonice și vulnerare. Poporul nostru întrebuințează *Arnica* pentru vindecarea ranilor.

Aron (Trans.), *Arum maculatum* L., vezi Rodu-pământului.

Arpaciă, *Allium Schoenoprasum* L., vezi Arbagic.

Arșinic, Cruciulițe, Floare-de-stea. [fr. Croix-de-Jerusalem, Croix-de-Malte; g. B r e n n e n d e - L i e b e, F e u e r - N e l k e]. — *Lychnis chalconica* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*; frunzele oval-lungărețe, cele superioare cordiforme și amplexicaule; florile roșii, rar albe sau pestrițe, sunt dispuse în fascicule umbelate; caliciul tu-

- bulos-claviform, ovarul cu 5 stile; fructul capsulă dehiscentă. Originară din Orient (Asia mică, Japonia), să cultivă prin grădini ca plantă ornamentală. Iunie—August.
- Arțar**, Arciar, Ațar. [fr. Plane, Faux-Sycomore; g. Spitzahorn]. — *Acer platanoides* L. Ț. arbore din fam. *Aceraceae*, frunzele cordiforme, lucii, palmat sinuat-lobate cu 5 lobi cu dinți lungi și foarte ascuțiți; florile poligame (pe aceeași plantă sunt flori masculine, flori femeleși flori hermafrodite), galbine-verzui sunt dispuse în corimbe pedunculat, erecte; staminele florilor masculine sunt de aceeași lungime cu corola; fructul aripat este o samară membranoasă cu aripele divergente. Crește prin pădurile din regiunea montană; adesea cultivat ca plantă ornamentală, obținându-se prin cultură numeroase varietăți. Aprilie—Mai. Melif.
- Așiașiu** (Maced.), *Papaver somniferum* L., vezi Mac-de-grădină.
- Asmățui**, Hasmațuchi, Hațmațuchi, Turbure (Trans.), Turburea. [fr. Cerfeuil; g. Gartenkerbel]. — *Anthriscus Cerefolium* Hoffm. ☉. plantă erbacee odorantă din fam. *Umbelliferae*; tulpina fistuloasă, acoperită cu peri moi în regiunea nodurilor; frunzele alterne de 3 ori penati-secate, foliolele adânc penatifide cu lobii obtusi scurt-mucronați; florile albesunt dispuse în umbel; fructele lineare netede de 2 ori mai lungi de cătrostrul lor. Crește prin tușșuri, livezi, pe lângă garduri, pe marginea pădurilor și a viilor; uneori cultivată ca plantă culinară. Mai—Iunie.
- Asmățui-măgăresc**, *Torilis Anthriscus* Gmel., vezi Hațmațuchiul-măgarului.
- Asmățui-sălbatic**, *Anthriscus trichosperma* Schult. ☉. plantă erbacee veninoasă din fam. *Umbelliferae*, după unii botaniști numai varietate dela *Anthriscus Cerefolium* Hoffm. de care diferă prin fructele lineare setulos-păroase nu glabreși netede.
- Crește prin păduri și dumbrave. Mai—Iunie.
- Aspic** (Trans.), *Lavandula Spica* L., vezi Leventică.
- Asprișoară** (Bănat), *Galium Aparine* L., vezi Turică.
- Asdul calului** (Trans.), *Ononis hircina* Jacq. și *Ononis spinosa* L., vezi Osu-iepurelui.
- Asdul-capului** (Trans.), *Ononis hircina* Jacq. și *Ononis spinosa* L., vezi Osu-iepurelui.
- Ața-apei** (Bănat), [fr. Philonotides fontaines; g. Sternmoos, Streifkopf]. — *Philonotis fontana* Brid., syn. *Mnium fontanum* L. Mușchi acrocarp din fam. *Bartramaceae*, mică plantă de 4—10 cm. înălțime, formează tufe întinse de o culoare verde-gălbue; capsula ovală-globuloasă, striată cu opercul mic; fructifică în timpul verei. Crește pe marginea pâraielor și izvoarelor, în câmpiile mlăștinoase și pe stânci umede.
- Ața-apei** vezi Mătasa-broaștei.
- Ațar**, *Acer platanoides* L., vezi Arțar.
- Ațmațuchi**, *Anthriscus Cerefolium* Hoffm., vezi Asmățui.
- Aună** (Maced.), fructele comestibile de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Aună-frânțească** (Maced.), *Ribes rubrum* L., vezi Coacăză.
- Aurată**, Mărgărită (Munt.), Ochiuhoului (Trans.), Roman (Trans.), Romoniță-mare, Tătăișe (Bucovina), Tătăiși. [fr. Grande Marguerite; g. Käseblume, Grosse Massliebe]. — *Leucanthemum vulgare* Lamk., syn. *Chrysanthemum Leucanthemum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă puțin ramificată, mai adesea cu un singur capitul; frunzele bazilare oboval-spatulate, lung-pețiolate și crenate, cele superioare sesile, amplexicaule, linear-oblonge și serrat-dințate pe margine; florile dispuse în capitule, cele marginale ligulate sunt albe și femele, cele centrale tubuloase, hermafrodite formează un disc galbin. Crește

prin fânețele și prin poenile din păduri; uneori cultivată ca planta decorativă. Iunie—August.

Aurică. [fr. Camara-comune, Lantana-à-feuilles-de-Mélisse, g. Gemeine Wandelblüthe, Wandelröschen].—*Lantana Camara* L., syn. *L. aculeata* L., *L. scabrida* Ait. f. arbust din fam. *Verbenaceae*, tulpina robustă, mai mult sau mai puțin ghimpoasă cu numeroase ramuri tetragonale, rigide sau prevăzute cu mici glimpi; frunzele opuse, ovale sau oblonge, ascuțite, serrat-dentate, reticulat-rugoase, scurt-pețiolate, scabre (aspre) pe fața superioară, alburii pe cea inferioară, frecate în mână răspândesc un miros penetrant neplăcut; florile galbene-portocalii, devenind mai apoi roșii, variind astfel culoarea dela plantă la plantă, dispuse în capitule semiglobuloase, la vârful pedunculilor egali de lungi cu frunzele, caliciul cu tubul scurt cu 4

dinți, corola cu tubul curbat, umflat la mijloc și terminat prin 4 mici lobi, scurți și neegali; stamine 4; fructul bacciform, globulos este negru la maturitate. Originară din America de sud și din Estindia, cultivată ca plantă decorativă, obținându-se prin cultură și încrucișări numeroase varietăți horticole.

Avram, o varietate din specia *Prunus insititia* L., vezi Goldan.

Avrame, varietate de prune obținută prin cultură din specia *Prunus insititia* L., vezi Goldan.

Avrăneasă, *Ajuga Laxmanni* Benth., vezi Barba-boierului.

Avrăneasă (Bănat), ramurile florifere de *Gratiolla officinalis* L., vezi Veninariță.

Avrănească (Bănat), *Gratiolla officinalis* L., vezi Veninariță.

Azmiură (Maced.), fructele comestibile de *Rubus Idaeus* L., vezi Smeur.

B.

Babiță (Munt.), Dăcălie (Mold.), Burete-de-iască, Copită (Trans.), Iască, Văcălie (Bucovina și Mold.). [fr. Amadou, Amadouvier; g. Zunderschwamm, Feuerschwamm].—*Fomes fomentarius* Fr., syn. *Polyporus fomentarius* L. Ciupercă din fam. *Polyporaceae*, pălăria de forma unei copite de cal cu sulcări concentrice, la început de culoarea funinginei, devenind apoi alburie, este glabră și acoperită de o coajă lucitoare foarte tare; înlăuntru are un miez brun-roșietic, moale ca bumbacul, porii sunt lungi, subțiri și de culoare brun închisă. Crește pe fagi bătrâni și pe mesteacani. — *Fomes igniarius* Fr., syn. *Polyporus igniarius* L. Ciupercă care se distinge de precedentă prin pălăria acoperită la început de un strat de peri alipiți, care'i dau un aspect alb, devenind mai târziu brun

și la urmă negricios, coaja pălăriei este foarte tare și sgrăbuuțoasă, miezul este bruniu, tare și compact, porii foarte mici, stratificați sunt cenușii, devenind brunii. Crește mai cu seama pe meri, pe pruni și pe sălcii.

Ambele aceste ciuperci sunt întrebuințate pentru a prepara produsul vegetal cunoscut sub numele de *Iască*.

Băcălie (Mold.). *Fomes fomentarius* Fr. și *F. igniarius* Fr., vezi Babița.

Băcan, Scorțiță (Bucovina). [fr. Bois-de-Campêche, g. Blauholz]. Lemnul de *Haematoxylon campechianum* L. f. arbore din fam. *Leguminosae-Caesalpinioideae*, tulpina de 12—14 m. înaltă, ramuri flexuoase; frunze alterne penaticompuse, foliole oval-rotunde, obtuse; florile mici, galbene, odorante și dispuse în raceme axilare. Acest arbore crește în America centrală, în Co-

- lumbia și în India occidentală, iar cultivat, crește în mai toate țările calde. Băcanul este un lemn tare, compact, de culoare roșietică, se poate lustrui și se întrebuițează în tâmplărie; este întrebuițat și în vopsitorie din cauză, că conține un principiu colorant numit *Haematozylina*. Scoața acestui prețios lemn se întrebuițează în medicină ca adstringent contra diareelor cronice. Băcanul se exploatează în Antile, în Guyana, Venezuela, St. Domingo și Haiti, de unde se exportează sub formă de butuci.
- Bacon**, *Nicotiana rustica* L., vezi Tutun turcesc.
- Baconiță**, *Nicotiana rustica* L., vezi Tutun-turcesc.
- Bădean** (Trans.), *Pimpinella Anisum* L., vezi Anason.
- Badem** (Maced.), *Prunus Amygdalus* Stokes., vezi Migdal.
- Badian**, fructul aromatic de *Illicium anisatum* L., vezi Anason stelat.
- Baem** (Maced.), *Prunus Amygdalus* Stokes., vezi Migdal.
- Băgrin** (Banat), *Robinia Pseudacacia* L., vezi Salcâm.
- Bălbisă**. [fr. Épiaire-des-bois, Grande Épiaire, Ortie-puante; g. Waldkriest, Bienensaug, Krötenkraut]. — *Stachys silvatica* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*; tulpina acoperită cu peri aspri, ramificată spre vârf și prevăzută cu peri glanduloși; frunzele lung pețiolate, cordat-ovale, ascuțite, pe margine dințate și acoperite cu peri aspri; florile roșii, mai rar albe, sunt dispuse câte 6 în verticile; dinții caliciului terminați printr'un vârf ascuțit, corola de 2 ori mai lungă decât caliciul. Crește prin pădurile umede și umbroase. Iunie—August.
- Bălbor**, *Trollius europaeus* L., vezi Bulbuci.
- Băloșel** (Mold.), Burete bălos (Mold.). [fr. Russule-fétide, g. Stinkender-Täubling]. — *Russula foetens* Fr., syn. *Agaricus foetens* Pers. Ciupercă suspectă, cu un miros caracteristic foarte neplăcut, din fam. *Agaricaceae*, pălăria galbin-roșietică, globuloasă, apoi întinsă, puțin cărnoasa, fragilă, viscoasă, cu marginea subțire, sulcata; lamele alburii, neegale, furcate și anastomosate; piciorul (stipitele) alb, gros, plin mai pe urma gol în lăuntru; carnea albă grețoasă are un gust acru. Crește pe pământ în pădurile de brad și de fag.
- Balsamine** (Trans.), *Impatiens Balsamina* L., vezi Canale.
- Bălțătura**, *Marrubium vulgare* L., vezi Unguraș.
- Bălur**, *Sorghum halepense* Pers., vezi Costrei și *Sorghum vulgare* Pers., vezi Măture.
- Bălură**, *Colchicum autumnale* L., vezi Brândușă-de-toamnă.
- Bălușcă**, Ceapa-cioarei, Găiniță, Gai-nușe, Laptele-pasării, Plisc-pășăresc. [fr. Dame-d'onze-heures, Belle-d'onze-heures; g. Milchstern, Vogelmilch]. — *Ornithogalum umbellatum* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Liliaceae*, frunzele lineare canaliculate; florile albe, dispuse în corimbe, foliolele periantului oblonge, obtuse; pedunculii inferiori fructiferi orizontal-patenți, fructul ascendent o capsulă trigonală cu numeroase semințe. Crește prin fânețe, locuri cultivate umbroase, prin grădini și păduri. Aprilie—Mai. — *Ornithogalum tenuifolium* Guss. 2. difera de precedentă prin frunzele filiforme uneori ciliate, prin florile mai mici și cu foliolele periantului oblonge, ascuțite mai mici și mai delicate decât la specia precedentă și prin pedunculele fructifere erect-patente, nu orizontal-patente. Câmpuri, dealuri, livezi, crânguri în locuri uscate. Aprilie—Mai.
- Bambe**, *Hibiscus esculentus* L., vezi Bame.
- Bame**, Bambe. [fr. Gombo, Gombo comestible; g. Gombo, Rosenflitte, Essbare Eibisch, I b i s c h]. — *Hibiscus esculentus* L.,

syn. *Abelmoschus esculentus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Malvaceae*, tulpina erectă simplă sau puțin ramificată; frunzele mari cordiforme cu 5 lobi, neegal dințate pe margine, verzi închise pe partea superioară, puțin cenușii pe cea inferioară; florile solitare galbene cu centrul brun sau violaceu; caliciul extern cu 10—12 foliole; fructul capsulă piramidală cu 5 coaste și divizată în 5 loje cu numeroase semințe cenușii-verzui, aproape sferice și cu suprafața granulată. Originară din Ostindia, cultivată ca plantă alimentară. Iunie—Iulie.

Fructele tinere (Bamele), avute în mucilagiu, sunt întrebuințate la bucătărie.

Banane. [fr. Banane; g. B a n a n e], fructele comestibile de: *Musa paradisiaca* L. 2. și *Musa sapientium* L. 2. plante erbacee din fam. *Musaceae*; ele ajung la înălțimi considerabile, din care cauză au un aspect arborescent; tulpina cărnoasă, constituită din pețiolele invaginante ale frunzelor alterne și foarte mari. Din mijlocul frunzelor iese o masă fusiformă roșietică, formată din bractee inserate pe un peduncul, care se lungeste și se curbează. La subțioara fiecărei bractee se află flori fasciculate, care sunt sesile, neregulate, hermafrodite sau poligame; periantul cu 6 diviziuni, dispuse în 2 verticile; fructele baciforme, cărnoase, făinoase, zaharoase și aromatice, sunt dispuse ca și florile, în regime voluminoase. După ce a fructificat planta moare, iar din rizomul alimentat de numeroasele rădăcini adventive, iese un mugure, care se dezvoltă într-o plantă nouă. Fructele de *M. paradisiaca* L. sunt mari, ajungând uneori până la 30 cm.; carnea lor este mai mult făinoasă decât zaharoasă și se mănâncă mai mult fierte sau coapte: cele de *M. sapien-*

tium L. sunt aproape cilindrice, lungi de 10—12 cm., foarte dulci, foarte gustoase și aromatice, cu semințe rudimentare, care abortează prin cultură. Ambele specii originare din Asia tropicală, mult cultivate prin țările calde.

Legendele din orient spun că *M. paradisiaca* L. ar fi fost arborele științei binelui și al răului (pomul cel oprit) din ale cărui fructe a gustat Eva și a dat și lui Adam, iar cu frunzele și-ar fi acoperit strămoșii noștri corpul.

Bandraburce, *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.

Bângiu (Maced.), *Buxus sempervirens* L., vezi Cimișir.

Bănică, Schinuța, Spinuță. [fr. Raiponce orbiculaire; g. R u n d k ö p f i g e r T e u f e l s k r a l l e n, R u n d k ö p f i g e R a p u n z e l]. — *Phyteuma orbiculare* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Campanulaceae*, tulpina erectă simplă și glabră; frunzele glabre, crenat-serrat-dentate, cele inferioare lung pețiolate, cordiform-ovale sau oval-lanceolate, cele superioare lineare sesile; florile albastre închise, rar albe, dispuse în capitule terminale globuloase, însoțite de bractee oval-lanceolate, puțin serrat-dentate. Crește prin pășunile pietroase și prin poenile din regiunea alpină și subalpina. Iunie—August.

Bănuței, *Bellis perennis* L., vezi Bănuți.

Bănuțele, *Bellis perennis* L., vezi Bănuți.

Bănuți, Bănuței, Banuțele, Bumbușor (Bucovina), Butculiță (Trans.), Butculițe (Trans.), Floare-frumoasă, Floricele-frumoase (Trans.), Frușiță (Trans.), Părăluțe (Munt.), Scânteuță (Bucovina). [fr. Pâquerette, Petite Marguerite; g. Maslsiebe, Maasliebchen, Marienblümchen, Gänseblümchen, Tausendschön]. — *Bellis perennis* L. 2. mică plantă erbacee din

fam. *Compositae*; frunzele toate radiale formează o rozetă întinsă; ele sunt oboval-spatulate, crenate pe margine și puțin păroase; florile sunt dispuse în mici capitule solitare la vârful pedunculului, ce iese din mijlocul tufei de frunze radiale; cele marginale femele sunt albe sau roșee, cele centrale galbene. Crește prin livezi, fânețe și pășuni; foarte mult cultivată ca plantă decorativă, să cunosc mai multe varietăți horticole. Aprilie—Septembrie.

Baraboi, Alunele (Trans.), Barlaboi, Gușnică (Trans.-Năsăud). [fr. Cerfeil-bulbeux, Cerfeil-tubéreux; g. Kälberkropf, Kerbelrübe, Pimperling.]. — *Chaerophyllum bulbosum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*; rădăcina tuberculoasă, tulpina fistuloasă prevăzută la bază cu peri aspri, iar la partea superioară glabră, ea este glaucă și cu pete purpurii; frunzele de 3—4 ori pinatifide cu segmente multifide lineare; florile albe, dispuse în umbel compuse, involucre lipsește sau numai cu 4 frunze, involucrelul glabru cu 4—6 foliole. Crește prin tufșuri, locuri necultivate, pe lângă garduri și prin păduri umede. Iunie—Iulie.

Să cultivă ca plantă alimentară din cauza rădăcinilor sale tuberculoase cam de mărimea și de forma morcovilor, ele sunt cămoase, puțin zacharoase și au un gust plăcut aromatic.

Baraboi, *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.

Barabule, *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.

Baranță (Trans.), *Onosma arenarium* W. et Kit., vezi Otrățel.

Barba-boierului, Avrămeasă, Cârstăneasă, Cristeneasă. — *Ajuga Rezmanni* Benth., syn. *Phleboathe Rezmanni* Tausch. ♀. plantă erbacee lanuginos-păroasă din fam. *Labiatae*; tulpinele simple erecte ori

ascendente; frunzele nedivizate, oblonge, obtuse, sesile, de tot întregi sau și serrate; florile solitare ori câte două, axilare, corola, de o culoare gălbuie-urată și cu vine purpurii, este de 2 ori mai lungă de cât caliciul. Crește prin fânețele uscate, pe coline aride, prin tufșuri și pe marginea pădurilor. Mai—Iunie.

Barba-boierului, *Nigella damascena* L., vezi Chica-voinicului.

Barba-caprei (Mold.), *Calocera viscosa* Fr., syn. *Clavaria viscosa* Pers. Ciupercă, de culoarea gălbenușului de ou, din fam. *Dacryomycetaceae*, corpul ei gelatinos-cartilagos, dichotomic-ramificat, ramurile viscoase, rigide și rezistente, sporii alungiți. Crește prin păduri pe trunchiuri de brazi.

Barba-caprei (Mold.), *Clavaria botrytis* Pers., vezi Rămurele. — *Clavaria coralloides* L., vezi Bureți-de-conopidă. — *Clavaria crispula* Fr., vezi Togmăgel. — *Clavaria formosa* Pers., vezi Meloșel.

Barba-caprei, *Spiraea Filipendula* L., vezi Aglică.

Barba-caprei (Trans.), *Spiraea Ulmaria* L., vezi Cretușcă.

Barba-caprei, Floare-de-câmp galbenă, Salată-de-iarnă (Trans.), Tâțacaprei. [fr. Salsifis majeur; g. Grosse Haferwurz, Bocksbart]. — *Tragopogon major* Jacq. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă simplă sau ramificată; frunzele linear-lanceolate, adesea undulate sau răsucite; florile galbene deschis sunt dispuse în capitule, deprimat la mijloc și purtate de peduncule umflate la partea superioară în formă de măciucă; involucrelul cu 8—12 foliole aproape de 2 ori mai lungi decât florile; fructele achene cu ciocul (rostrul) mai lung decât fructul însuși. Crește prin fânețe sterile, coline aride, de preferință pe calcar. Iunie—Iulie.

Barba-impăratului (Munt.), *Lychnis Coronaria* Lam., vezi Curcubeu.

Barba-impăratului (Mold.), Noptiță,

Norea. [fr. Belle-de-nuit, Herbe-triste, Merveille-du-Pérou; g. Wunderblume].—*Mirabilis Jalapa* L. 2. și ☉. plantă erbacee din fam. *Nyctaginaceae*, rădăcina napiformă, negricioasă; tulpina noduroasă, ramificată glabră sau puțin păroasă; frunzele opuse, oval ascuțite, obtuse sau aproape cordiforme la bază, pețiolate, glabre sau adesea ciliate; florile roșii, galbine, albe, sau pestrițe sunt plăcut mirositoare, scurt-pedunculat și dispuse câte 3—6 în fascicule terminale, ele se deschid seara dela apusul soarelui și stau deschise toată noaptea; florile înconjugate de un involucriu caliciform tubulos-campanulat cu 5 diviziuni, care continuă a crește și persistă chiar și după căderea semințelor, perigonul în formă de pâlnie cu tubul lung și îngust cu limbul dilatat cu 5 lobi ascuțiți, staminele 5, uneori ieșite afară din floare, stilul proeminent cu stigmatul globulos. Originară din Mexico și Peru este adeseori cultivată ca plantă ornamentală. Iulie—Septembrie.

Rădăcina tuberculoasă are proprietăți purgative.

Barba-impăratului, *Viola tricolor* L., vezi Trei-frați-pătați.

Barba-lui-Aron, *Arum maculatum* L., vezi Rodu-pământului.

Barba-lupului, *Helleborus purpurascens* W. et Kit., vezi Spânz.

Barba-popei, Barba-țapului, Coadapriculicilor, Cornul-dracului, Floarea-smeului, Goliciunea fetei-pădurei, Muma-pădurei. [fr. Barbe-de-bouc; g. Geissbart]. — *Spiraea Aruncus* L., syn. *Aruncus silvester* Kosteletzky. 2. plantă erbacee dioică din fam. *Rosaceae*; frunzele de mai multe ori compuse, foliolele mari oval-lungărețe, ascuțite și neegal dintate pe margine; florile mici albe-gălbui sunt dispuse într'un fel de raceme de spice. Crește prin pădurile umede

și umbroase din munți. Se cultivă ca plantă decorativă prin grădini, mai cu samă indivizii masculi. Iunie—Iulie.

Barba-sasului (Trans.), *Equisetum arvense* L., vezi Barba-ursului.

Barba-țapului, *Spiraea Aruncus* L., vezi Barba-popei.

Barba-ungurului, Garofiță. [g. Federnelke, Nadelblätterige Federnelke]. *Dianthus spicifolius* Schur. 2. mică plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, rădăcina puternică, emite numeroase tulpini tetragonale, netede; frunzele verzi, înguste, linear-subnlate cu 3 nervuri, pe margini serrulatscabre; florile de regulă solitare la vârful tulpinelor sunt albe sau roșee și plăcut mirositoare, corola cu 5 petale, lamina petalelor, după circumferință subrotundă, de 2 ori mai scurtă decât unghicula este adânc-laciniată ($-\frac{1}{3}$ parte), laciniiile bi=trifide, areola medie ovală, este păroasă la bază. Squamele calicului 2—4 sunt oval-eliptice, pelucid-marginate cu 3 nervuri de 5 ori mai scurte decât calicini, embrunți și scurt-aristate; fructele capsule galbine. Crește prin pășuni și pe stânci calcare în regiunea alpină și subalpină. Iulie—August.

Barba-ursului, Barba-sasului (Trans.), Brădișor, Coadacalului, Coadapiei, Coadamânzului, Codăie (Trans.), Iarbă-de-cositor, Părul-porcului. [fr. Prêles-des-champs, Queue-de-cheval, Queue-de-rat; g. Ackerschachtelhalme, Duwok, Kannenkraut]. — *Equisetum arvense* L. 2. plantă erbacee din fam. *Equisetaceae*, cu 2 feluri de tulpini, tulpinile fertile apar mai întâi, ele snt gălbni, cilindrice, simple, canaliculate, noduroase și prevăzute la nivelul nodurilor cu vagine membranoase, tubuloase, divizate în 8 sau 10 dinți lanceolați, ele snt terminate printr'un spic oblong, care poartă sporangii, ce conțin spori numeroși. Mai târziu

alte ramificațiuni ale rizomului produc tulpini sterile, verzi, subțiri, ramificate, 6—15 ramuri tetragonale, verticilate, simple sau și ele puțin ramificate. Crește prin fânețe și câmpuri argiloase și umede. Martie—Aprilie.

Tulpinele de *Equisetum* servă spre a lustrui metalele. pentru că conțin silice; în Italia să mănâncă vlustarele tinere ca și sparanghelul. Tulpinele acestei plante au proprietăți adstringente și diuretice, din care cauză sunt întrebuințate în medicină. Poporul nostru crede, că vacile și oile își pierd laptele dacă mănâncă din această plantă.

Barba-ursului (Bucovina). [fr. Prêles-des-bois, Queue-de-cheval; g. Waldschachtelhalml]. — *Equisetum silvaticum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Equisetaceae* cu 2 feluri de tulpini, cele fertile sunt la început albe-roșietice și neramificate, devenind apoi verzi și ramificate ca și tulpinele nefructifere, cari apar de odată cu cele fructifere, ele au numeroase verticile de ramuri patrunghiulare, arcuate și plecate în jos, fără lacună centrală, cu rămurele trigonale; vaginela membranoasă cu 4—6 dinți neegali, lați și la vârf ascuțiți; spicul sporangifer oblong-cilindric și obtus. Crește prin locuri umede și umbroase din pădurile dela munte. Mai—Iunie.

Barba-ursului (Bucovina), *Usnea barbata* Achar., vezi Mătreață-de-arbori.

Bârbișoară (Banat), *Alyssum minimum* Willd. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Cruciferae*; frunzele albicioase lanceolate, cele inferioare obovale; florile palid-galbine, devin mai târziu albe, dispuse în raceme terminale, caliciul caduc, corola are petalele cu marginea întregă; fructele sunt silicule orbiculare glabre. Crește prin câmpii nisipoase și pe coline aride. Mai—Iunie.

Bârboasă, Paiș-dulce (Trans.), Sa-

dină. [fr. Chien-dent à balai, Brosière; g. Bartgras]. — *Andropogon Ischaemum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Gramineae*; frunzele lineare canaliculate; florile dispuse în spice cilindrice, digitat unite câte 2—10; axa spicului, pedicelele și baza spiculelor sunt prevăzute cu peri lungi și aspri; spicele sunt pătate cu roșu sau verde și violet. Crește prin locuri arenacee și uscate, pe dealuri aride și calcare. Iulie—August.

Bârcoace. [fr. Cotonéaster, Néflier cotonneux; g. Zwergmispel, Bergmispel]. — *Cotoneaster integerrima* Medik., syn. *Cotoneaster vulgaris* Lindl. Ț. mic arbust din fam. *Rosaceae*; frunzele ovale, rotunde, întregi pe fața superioară verzi și glabre, pe cea inferioară alb-tomentoase; florile albe-roșietice sunt axilare, scurt pedicelate, caliciul glabru, numai pe margine acoperit ca și peduncululele cu puțini peri moi; fructul reflex roșu ca sângele este glabru lucitor și globulos. Crește pe stâncile de prin pădurile muntoase din regiunea subalpină; uneori cultivat pentru decorarea stâncăriilor. Mai—Iunie.

Bardaco, varietate de prune obținută prin cultură din specia *Prunus insititia* L., vezi Goldan.

Barlabo (Banat și Munt.), *Chaerophyllum bulbosum* L., vezi Baraboi.

Bășică (Maced.), *Capsicum annum* L., vezi Ardei.

Bășina-porcului (Trans.—Brașov).

[fr. Cloches; g. Glockenblume]. — *Campanula persicifolia* L. 2. plantă erbacee din fam. *Campanulaceae*; tulpina erectă, simplă, glabră; frunzele rigide, glabre, mărunț și îndepărtat serrat-dentate, cele inferioare oblong-obovale îngustate în pețiol, cele superioare lanceolate sau lineare, sesile; florile mari, frumoase sunt albastre, rar albe, dispuse într'un racem terminal pauciflor, laciniile caliciului lanceolate; fructul o capsulă

erectă, dehiscentă la mijloc sau aproape de vârf. Crește prin păduri, tufșuri și livezi. Iunie—August.

Bătărnică, Bătărnită, Petimbrosă. [fr. Seneçon; g. Baldgreis, Kreuzkraut]. — *Senecio erucifolius* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*; rizomul repent, frunzele penatisecate cu segmentele lanceolat-lineare, ascuțite, întregi sau dințate pe margine, la bază cu mici auricule amplexicaule și cu marginea întreagă; florile-galbine deschis, sunt dispuse în capitule, reunite la rândul lor în raceme, umbeliforme; caliciul extern multifoliat și mai scurt decât involucriul; fructele achene acoperite cu peri scurți și aspri la pipăit. Crește prin tufșuri, pe marginea pădurilor, prin locuri umede, pe lângă vii. Iulie—August.

Bătărnită, Senecio erucifolius L., vezi Bătărnică.

Bătrâniș, Coadă-vacii, Soricel Spirince, Spirincea, Steluță. [fr. Vergerette du Canada; g. Kanadische Dürrwurz]. — *Erigeron canadensis* L. 0. plantă erbacee din fam. *Compositae*; tulpina dreaptă paniculat-ramificată; frunzele lineare-lanceolate, pe margine cu cili-rigizi; florile albe-spălăcite sau lila sunt dispuse în capitule reunite în panicule alungite la vârful tulpinei. Crește prin locuri cultivate și inculte, prin dărâmături, pe lângă drumuri, pe lângă case etc. Iulie—Septembrie. Această plantă, originară din America (Canada), s'a introdus în Europa dela anul 1655 cu niște păsări împăiate, acum este foarte comună în toată Europa.

Belonger (jud. Dâmbovița), *Sorghum halepense* Pers., vezi Costrei.

Belșiță, [fr. Balisier, Canne d'Inde, Faux-sucrier; g. Indisches Blumrohr]. — *Canna idica* L. 2. plantă erbacee din fam. *Cannaceae*; frunzele mari, întregi, alterne, oval-lanceolate, invaginante, verzi sau purpurii; florile neră-

gulate, foarte curioase sunt dispuse într'un spic terminal drept și au colori variabile, galbin-deschis și roșu-carmis. Originară din Antille, să cultivă foarte mult prin grădini ca plantă ornamentală pentru frumusețea florilor sale. Iunie—Septembrie.

Rizomul avut în feculă servă spre a face cataplasme emoliente și decoctiuni diuretice și diaforetice.

Beșica-porcului, Lycoperdon Bovista L., vezi Gogoășe.

Beșicata, varietate de Vitis vinifera L., vezi Viță-de-vie.

Beșicoasă, Salcâm-galben. [fr. Baguenaudier, Faux-Séné, Séné-bâtard; g. Blasenstrauch]. — *Colutea arborescens* L. 5. arbust din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*; frunzele imparipenati-compuse cu 7—11 foliole eliptice, obtuse, puțin emarginate și terminate printr'un mic vârf ascuțit; florile galbine, dispuse câte 5—12 în raceme axilare, caliciul persistent urceolat cu 5 dinți, corola papilionacee cu stindardul mare orbicular și prevăzut la bază cu 2 glandule; fructul păstară (legumen) închisă, vesiculoasă, membranoasă și cu semințe numeroase. Acest frumos arbust să cultivă foarte mult prin grădini ca plantă ornamentală. Mai—Iulie.

Frunzele și semințele posed proprietăți purgative, planta întreagă este avută în taină.

Beșicoasă, Silene inflata Smith., vezi Gușa-porumbului.

Beșicuri (Bănat și Oltenia), *Fysalis Alkekengi* L., vezi Papalău.

Beșleuță (Bucovina), *Gentiana asclepiadea* L., vezi Lumânărica-pământului.

Beșina-calului (Trans.), *Lycoperdon Bovista* L., vezi Gogoășe.

Beșina-lupului, Lycoperdon Bovista L., vezi Gogoășe.

Beșina-porcului, Lycoperdon Bovista L., vezi Gogoășe.

- Beșina-porcului** (Mold.). [fr. Vesse-de-loup-perlée, Vesseloup-hérissée, Loufa-de-loup; g. Flaschen-Stäubling, Gemeiner-Stäubling, Stachelwarziger-Stäubling].—*Lycoperdon gemmatum* Batsch. Ciupercă globuloasă din fam. *Lycoperdaceae*, albă apoi roșietică sau bruna, oval-mamelonată și îngustată într'un picior cilindro-conic, acoperită de papile conice rigide și caduce. Vârful acestei ciuperci are o mică gibositate, de unde printr'o mică deschizătură iese la maturitate un praf brunu, format de sporii plantei. Crește pe pământ în pădurile de conifere și de fag.
- Această ciupercă cu miros plăcut este comestibilă în tinerețe, la maturitate însă considerată ca veninoasă. Pulberea formată de sporii plantei ajunsă în ochi poate produce oftalmii grave; introdusă în nas provoacă stranutări violente, uneori chiar hemoragii.
- Beșina-porcului** (Mold.), *Scleroderma vulgare* Hornem. (Fr.), vezi Buretele-cerbilor.
- Beșina-vulpei**, *Lycoperdon Bovista* L., vezi Gogoașe.
- Besu-calului**, *Lycoperdon Bovista* L., vezi Gogoașe.
- Bibernil**, *Poterium polygamum* W. et Kit. și *Poterium Sanguisorba* L., vezi Cebarea.
- Biblică**, Coroană, Lalea, Lalea-pestriță. [fr. Damier, Coccigrole, Oeuf-de-vanneau; g. Kiebtzei, Gemeine Schachblume].—*Fritillaria Meleagris* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Liliaceae*, bulbul mic, tunicat și alburiu; tulpina cu 1—2 flori, frunzele lineare, canaliculate, alterne; florile terminale, pestrițe cu pătrate albe, violete sau roșii. Crește prin poienele din păduri și prin livezi umede; uneori cultivată pentru florile sale frumoase. Aprilie—Mai. Melif.
- Bișni-di-luchi** (Maced.), *Lycoperdon Bovista* L., vezi Gogoașe.
- Bișni-di-vulpe** (Maced.), *Lycoperdon Bovista* L., vezi Gogoașe.
- Bizilloc** (Maced.), *Ocimum Basilicum* L., vezi Busuioc.
- Blăbornic** (Trans.), *Cypripedium Calceolus* L., vezi Papucul-Doamnei.
- Blăbornică**, *Cypripedium Calceolus* L., vezi Papucul-Doamnei. — și *Veronica Beccabunga* L., vezi Bo-bornic.
- Boarze** (Trans. Rodna), *Nigella damascena* L., vezi Chica-voinicului.
- Boașele-popel**, *Aristolochia Ctenactis* L., vezi Remf.
- Bob**, Bobă, Favă. [fr. Fève, Fève-de-marais, Fèvevole; g. Buffbohne, Pferdebohne, Saubohne]. — *Vicia Faba* L., syn. *Faba vulgaris* Moench. ☉. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*; tulpina albicioasă, dreaptă, groasă, fistuloasă, anguloasă, puțin ramificată; frunzele imparipenati-compuse, foliolele mari eliptice sau lungărețe de un verde albicios; florile albe sau roze sunt pătate cu negru pe aripi și dispuse câte 2—4 în raceme scurte; păstara mare coriace și puțin umflată; semințele oblonge conțin în embrionul lor mare cantitate de amidon și de legumină. Originară din Asia, litoralul mării Caspice; mult cultivată ca plantă alimentară. Iunie—Iulie. Melif.
- Bob-de-țarină**, Măzăriche, Ungecăi (Bucovina). (fr. Gesse; g. Platterbse]. — *Lathyrus platyphyllos* Retz. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina lat-aripată; frunzele cu o singură pereche de foliole, terminate printr'un cârcel, foliolele oblong-lanceolate, obtuse și mucronulate, pețiolii aripași, aripelile de aceiași lățime cu lățimea aripelor tulpinei; florile roșietice mărișoare, dispuse câte 4—9 într'un racem, la vârful unui peduncul mai lung decât frunza, stindardul pe fața interioră de culoare rosee, aripile dinainte violacee, carena de un galben-murdar; fructele legume

- oblonge, lineare cu semințe cenușii foarte fin tuberculata. Crește în tufișe, pe marginea pădurilor și prin fânețele de prin păduri. Iulie—August.
- Bobă**, *Vicia Faba* L., vezi Bob.
- Bobâlnic**, *Nasturtium officinale* R. Br., vezi Năsturel.
- Bobâlnic**, *Veronica Beccabunga* L., vezi Bobornic.
- Bobită**, *Empetrum nigrum* L., vezi Vuietoare, și *Paris quadrifolia* L., vezi Dalac.
- Bobita-lupului**, *Paris quadrifolia* L., vezi Dalac.
- Bobifel**, *Cytisus nigricans* L., vezi Lemtu-bobului.
- Bobornic**, Blăbornică, Bobâlnic, Bobovnic, Bribornic, Bribovnic, Pribornic. [fr. Cresson-de-cheval, Salade-de-chouette; g. Bachbunge]. — *Veronica Beccabunga* L. 2. plantă erbacee glabră din fam. *Scrophulariaceae*; tulpina cilindrică roșietică culcată în porțiunea inferioară și apoi se îndreptează în sus; frunzele opuse, scurt pețiolate, eliptice sau oblonge-obtuse, puțin cărnoase și crenat-serrat-denticulate; florile albastre sunt dispuse în raceme laxe, mai adesea opuse, caliciul persistent, cu 4 diviziuni; fructul capsulă umflată, rotundă, aproape cordiformă. Crește prin mlaștini, ape stagnante, bălți, pâraie, isvoare și pe malul apelor. Mai—August.
- Bobovnic**, *Veronica Beccabunga* L., vezi Bobornic.
- Bobușor**, *Lathyrus tuberosus* L., vezi Oreșniță, și *Vicia lathyroides* L., vezi Măzărice.
- Bofte** (Trans.-Rodna), *Tagetes erecta* L. și *T. patula* L., vezi Vâsdoage.
- Boglari**, *Ranunculus carpaticus* Herbich., vezi Gâlbenele-de-munte și *Ranunculus pedatus* W. et Kit., vezi Gâlbenele.
- Boglari** (Trans.), Broschiță (Bănat.), Buruiană-de-friguri, Rânunchiu, Rânzișoară (Bănat), Rarunchiu. [fr. Mort-aux-vaches, Renoncule des marais, Douve; g. Giftha-
- nenfuss, Sumpfhahnenfuss]. — *Ranunculus sceleratus* L. ☉. plantă erbacee aquatică foarte veninoasă, din fam. *Ranunculaceae*, tulpină solitară, dreaptă, fistuloasă, ramificată multifloră; frunze puțin cărnoase, lucitoare, radicalele lung-pețiolate, 2—3 partite, cu lobi incizați crenați, cele superioare trifide cu segmente lineare, întregi; flori mici galbene, cu pedunculi sulcați, sepalare ovale reflexe, petale mai scurte sau de lungimea caliciului; fructele foarte mici fin-granuloase și dispuse într'un capitul ovoid-spiciform. Crește prin locurile umede, pe marginea lacurilor și a iazurilor. Mai—Septembrie.
- Botengioae**, *Isatis tinctoria* L., vezi Drobușor.
- Boj**, *Sambucus Ebulus* L., vezi Boz.
- Bojor** (Trans. Năsăud), *Anarantus sanguineus* L., vezi Știr-roșu.
- Bojor**, *Rhododendron Kotschyi* Simk., vezi Smirdar.
- Bojoței** (Mehed.), *Helleborus purpurascens* W. et Kit., vezi Spânz. și *Helleborus odoratus* W. et Kit., vezi Cutcurig.
- Bojoțel** (Mehedinți), *Helleborus odoratus* W. et Kit., vezi Cutcurig.
- Bolândariță** (Trans.), *Datura Stramonium* L., vezi Ciunăfaie.
- Bologeane**, *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.
- Boloncă**, *Sium latifolium* L., vezi Cosițel.
- Borangie**, *Cuscuta Epithymum* L. și *Cuscuta europaea* L., vezi Torțiel.
- Boranță** (Trans.), *Borrago officinalis* L., vezi Limba-mielului.
- Borbănoc**, *Vinca herbacea* W. et Kit., și *Vinca minor* L., vezi Saschiu.
- Borboană**, *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.
- Borboane** (Trans.), *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.
- Borceag** (Munt. j. Ilfov). [fr. Vesce-de-Hongrie; g. Ungarische Wickel]. — *Vicia pannonica* Jacq. ☉. plantă erbacee agățătoare din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*; tulpini anguloase puțin păroase; frun-

zele penaticompuse cu 5—10 perechi de foliole oblong-ovale, obtuse, cu rachisul terminat printr'un cârcel ramificat; florile plecate în jos sunt dispuse câte 2—4 în raceme axilare scurt-pedunculatate cu stindardul păros, culoarea florilor este alb-gălbue, adeseori purpurie la var. *purpurascens* Koch; fructele sunt păstări păroase. Crește prin pășuni, livezi, câmpuri, pe marginea pădurilor și prin locuri de cultură. Mai—Iulie.

Borceag (Munt.), *Vicia sativa* L., vezi Măzărice.

Borșer (Bucovina), *Chaerophyllum aromaticum* L., vezi Antonică.

Borșior (Moldova - Stănca - Stefănești). [fr. Joubarbe; g. Hauslauch, Hauswurz]. — *Sempervivum assimile* Schott. 2. plantă erbacee grasă din fam. *Crassulaceae*, tulpina erectă glandulos-pubescentă; frunzele opace-verzi, pe margini ciliate, frunzele rozetei oblong-ovale, abrupt-ascuțite și mucronate, pe ambele fețe hirsute sau pubescente, cele tulpinale oblongi sau oblong-lanceolate, pubescente; florile rozee, stelat-înținse, cu petale linear-lanceolate ascuțite și de 2 ori mai lungi decât caliciul; fructele capsule, cari să deschid în timpul nopței, punând astfel în libertate semințele. Crește pe locuri stâncoase calcaroase, uneori cultivată pe coprișul caselor pentru scopuri medicinale. Iulie—August.

Bosucă (Trans.), *Adenostyles albifrons* Rehb., vezi Ciucurași.

Boșar, *Trullus vulgaris* Schrad., vezi Pepene-verde.

Bosioac (Trans.), *Ocinum Basilicum* L., vezi Busuioc.

Boșoroagă, *Scleranthus annuus* L., vezi Buruiana-surpăturai.

Bostan (Mold.), Cucurbătă-porcească, Cucurbeată, Dovleac, Dovlete-alb, Dovlete-turcesc, Lubă, Lubeniță (Trans.). [fr. Citrouille, Pépon, Gi-raumon; g. Gemeiner Kürbis, Feldkürbis]. — *Cucur-*

bita Pepo L. ☉. plantă erbacee acățătoare din fam. *Cucurbitaceae*, tulpina acoperită cu peri rigizi este lungă, întinsă pe pământ și acățătoare (grimpanță), având numeroși cârcei ramificați; frunzele cordiforme cu 5 lobi sunt aspre la pipăit; florile mari, galbine, solitare, monoice, pe aceeași tulpină și flori masculine și flori femele; fructele rotunde sau lungărețe sunt lucii de mărime și culoare variabilă, ele pot fi galbine, verzi, albe etc. Originară din America, la noi crește cultivată în câmpuri și prin grădini. Iunie—August. Melif.

Fructele alimentare pentru om și animale. Din semințe să prepară un oleu alimentar, care se întrebuintează și în industrie.

Bostan-alb, Cucurbetă, Dovleac-turcesc. [fr. Cource, Patisson, Bonnêt-d'électeur; g. Turban Kürbis, Türkenbudd.] — *Cucurbita Melopepo* L. ☉. plantă erbacee acățătoare din fam. *Cucurbitaceae*; frunzele cordiforme obtuse cu 5 lobi și dințate pe margine; florile galbine, inari, solitare sunt monoice cu tubul caliciului larg; fructul mare, turtit, umbilicat, are 10 coaste prevăzute cu tubercule; semințele mici. Să cunosc mai multe varietăți de formă și culoare. Originară din India ostică, la noi crește cultivată prin grădini. Mai—August. Melif.

Bostănel, Bostănei (Mold.), Dovlecel, Dovlecei, varietate horticolă de *Cucurbita Pepo* L. cu fructele mici lungărețe, aproape cilindrice, albe-verzui; mult cultivată pentru trebuințe culinare.

Boțiți, *Ithyphallus inpuadicus* Fr., vezi Burete-pucios.

Boz, Boj, Bozie [fr. Hiéble, Yéble; g. Zwergholunder]. — *Sambucus Ebulus* L., syn. *Ebulum humile* Garcke 2. plantă erbacee cu miros neplăcut din fam. *Caprifoliaceae*; tulpina dreaptă, sulcată și

acoperită cu mici excrescențe; frunzele penati-compuse cu 5—9 foliole oval-lanceolate și dințate pe margine; petiolul frunzei însoțit de 2 stipule foliacee lanceolați dințați; florile albe-rozee sunt dispuse într'un fel de umbelă, caliciul cu 5 diviziuni scurte, corola rotată cu 5 lobi, 5 stamine cu auterele roșii; fructul este bacă neagră, foarte rar verzue sau albă. Crește prin tufșuri și locuri necultivate, pe lângă garduri și drumuri, prin câmp și prin păduri. Iulie—August.

Plantă cu proprietăți purgative drastice; infuziunea de flori întrebuițată ca expectorant. Poporul nostru întrebuițează *Bozul* adesea în legătură cu descânțece, spre a vindeca diverse boale la om și animale. Vitele mușcate de șarpe se descântă cu *Boz*.

Bozie (Munt.), *Sambucus Ebulus* L., vezi *Boz*.

Bozuz, *Ithyphallus impudicus* Fr., vezi *Burete-pucios*.

Brăbănoc, *Vinca herbacea* W. et Kit. și *Vinca minor* L., vezi *Saschin*.

Brăbin, Colțu-lupului (Munt. Ilfov). [fr. *Bunias-d'Orient*; g. *Orientalische Zackenschote*]. — *Bunias orientalis* L. ☉. sau ♀. plantă erbacee diu fam. *Cruciferae*, tulpina erectă și ramificată în partea superioară; frunzele inferioare oblong-lanceolate, îngustate în petiol, la bază sînnat-runcinate, cele următoare mijlocii penate cu segmentele oblonge, recurbate și cu lobul terminal triangular, cele mai superioare sunt lineare; florile galbene, dispuse într'o paniculă compusă; fructele silicule oblic-ovale, biloculare și nearipate, câteodată ușor sgrăbnuțoase (verucoase). Crește prin fânețe uscate, coline aride, pe marginea semăăturilor și prin locuri ruderales. Iunie—Iulie.

După credința poporului această plantă este bună pentru a vindeca bubele numite «Colți-de-lup».

Brad, *Abies alba* Mill., vezi *Brad-alb*, **Brad**, (Munt. jud. Ilfov, Suagov). *Hippuris vulgaris* L., vezi *Coadacalului*.

Brad, *Picea excelsa* Link., vezi *Molid*. **Brad-alb**, *Brad*, Silhă (Trans.). [fr. *Sapin*, *Sapin-argente*, *Sapin-blanc*; g. *E d e l t a n n e*, *W e i s s t a n n e*]. — *Abies alba* Mill., syn. *Abies pectinata* DC. Ț. frumos arbore totdeauna verde din fam. *Coniferae-Pinaceae*; tulpina cu scoarța alburie, ramuri întiuse-orizontale, numeroase, verticilate, formând o frumoasă coroană piramidală; frunzele solitare, persistente, lineare, plane, la vârf obtuse sau crestate, coriace, lucitoare, de un verde închis deasupra și prevăzute pe partea inferioară cu 2 dungi longitudinale de o culoare albastră-alburie, ele sunt dispuse pe 2 rânduri laterale, ca dinții unui peptene, pe ramurile secundare și de jur împrejurul ramurilor principale; florile monoice, dispuse în amente, cele masculine gălbui, mai scurte decât frunzele, cele femele roșietice sunt aproape cilindrice. Conurile cilindrice, erecte, brune, sunt sesile și au solzii foarte obtuși și strâns lipiți, la maturitate solzii se desfac de axă și cad jos împreună cu semințele aripate. Crește prin pădurile din regiunea montană; adesea cultivat ca plantă decorativă. Mai—Iunie.

Din trunchiul acestui arbore se extrage *Terebentina* cu derivatele sale, întrebuițată în medicină și în industrie.

Brad roșu, *Picea excelsa* Link., vezi *Molid*.

Brădiș, *Ceratophyllum demersum* L. și *Ceratophyllum submersum* L., vezi *Cosor*. — *Myriophyllum spicatum* L., și *Myriophyllum verticillatum* L., vezi *Peniță*.

Brădiș-galben (Munt. jud. Ilfov, Suagov), *Myriophyllum verticillatum* L. și *Myriophyllum spicatum* L., vezi *Peniță*.

- Brădișor**, *Equisetum arvense* L., vezi Barba-ursului și *Equisetum Telmateja* Ehrh., vezi Păru-porcului.
- Brădișor** (Trans.), *Juniperus communis* L., vezi Ienupăr.
- Brădișor**, *Lycopodium annotinum* L., vezi Cornișor și *Lycopodium clavatum* L., vezi Pedicuța.
- Brădișor**, Cornișor, Cornișor-de-munte. [fr. Lycopode Sélagine; g. Semust, Tannen-Bärlapp]. — *Lycopodium Selago* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Lycopodiaceae*, tulpina erectă, dichotomic ramificată; frunzele mici linear-lanceolate, acuminat, aspre la pipăit, întregi, dispuse pe 8 rânduri, dese, sunt uniforme, acoperindu-se reciproc: la subțioara frunzelor, cari se află pe toată întinderea tulpinei, se găsesc sporangii solitari, cari deschizându-se printr'o crăpătură transversală pun în libertate numeroșii spori globuloși foarte mici, cari la un loc au aspectul unei pulbere galbine. Crește prin pădurile și pășunile umede și pietroase din munți. Iulie—August.
- Bradu-ciumei** (Trans.-Brașov), [g. Mittlerer Wachholder]. — *Juniperus intermedia* Schur. f. arbust din fam. *Coniferae-Pinaceae*, frunzele lanceolate subulate, fructele bacciforme (strobilii) glauce sunt de jumătate mai scurte decât frunzele. Crește în pădurile stâncoase și pășunile pietroase din regiunea montană și subalpină.
- Braghină**, varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Vița-de-vie.
- Brăie**, *Mercurialis perennis* L., vezi Brei.
- Brâncă**, Gușterariță (Prahova-Telegra), Iarba-porcului, Iarbă-sărată (Trans.). [fr. Salicorne herbacée; g. Glasschmalz.]. — *Salicornia herbacea* L. ☉. plantă erbacee de culoare verde albăstrue, fără frunze, din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina articulată, ramificată; florile verzui sau alburii formează spice cărnoase terminale, articolele spicelor au de ambele părți, într'un fel de excavațiuni, câte 3 flori hermafrodite. Crește prin locuri sărate, pe lângă saline și pe țărmul mării. Iulie—Septembrie.
- Această plantă posedă proprietăți antiscorbutice și diuretice. Din cenușa de *Salicornia herbacea* să prepară soda.
- Brâncă**, *Scrophularia nodosa* L., vezi Buberic.
- Brânca-porcului** (Bucovina), *Salvia glutinosa* L., vezi Cinstet.
- Brânca-porcului**, *Scrophularia nodosa* L., vezi Buberic.
- Brânca-ursului**, *Heraclium sibiricum* L. și *H. Sphondylium* L., vezi Crucea-pământului.
- Brânca-ursului** (Trans.), *Lycopodium clavatum* L., vezi Pedicuța.
- Brâncuță**, *Brassica Rapa* L., vezi Rapiță sălbatică. — *Nasturtium officinale* R. Br., vezi Năsturel și *Nasturtium palustre* DC., vezi Rapiță-sălbatică.
- Brâncuță**, Frunza-voinicului, Sămcuță (Bucovina). [fr. Herbe-aux-chantres, Tortelle, Vêlar; g. Gebräuchlicher Raukensenf.]. — *Sisymbrium officinale* Scop. ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele runcinat-penatipartite cu 2—3 perechi de lacinii oblonge, dințate, lacinia terminală foarte mare și hastată; florile mici sunt galbine; fructele silice lineare, subulate, pubescente și străns alipite de tulpină. Crește pe câmpuri și coline sterile, prin dărâmături și pe lângă drumuri. Mai—August.
- Brâncuță-de-piscă**, *Dorycnium herbaceum* Vill., vezi Sulițică.
- Brândușă**, *Crocus aureus* Sibth. et Sm. vezi Brândușă galbenă. — *Crocus Heuffelianus* Herbert., vezi Brândușă-de-primăvară și *Crocus reticulatus* M. Bieb., vezi Șofran-vărgat.
- Brândușă-albă**, *Crocus retrulatus* M. Bieb., vezi Șofran-vărgat.
- Brândușă-albastă**, *Crocus Heuffelianus* Herbert., vezi Brândușă-de-primăvară.

Brândușă-de-munte, *Crocus Heuffelianus* Herbert., vezi Brândușă-de-primăvară.

Brândușă-de-primăvară, Brândușă, Brândușă-albastră, Brândușă-de-munte, Mițuvel (Muscel), Șofran (Trans.), Șofrănel. [fr. Safran des fleuristes, Safran printanier; g. Safran, Engelsteinlein].—*Crocus Heuffelianus* Herbert., syn. *Crocus banaticus* Heuff. 4. mică plantă erbacee din fam. *Iridaceae*, bulb cărnos, solid; tulpina unică înconjurată de numeroase vagine; frunzele 2—3 la număr se dezvoltă de odată cu florile și sunt lungi, linear-lanceolate, la vârf obtuse, pe partea inferioară cu nervura mijlocie albă, rar sunt glabre; florile violete sau albe și cu vărgi violete sau de tot albe, cu 6 lobi concavi, oblongi-obovați, sub vârf cu câte o pată mai întunecat colorată, gâtul florii glabru; 3 stamine glabre, stigmatul de ordinar galbin, trifid, spre vârf dilatat-crestat și denticulat, ieșit afar din floare. Crește prin poenile din regiunea montană până în cea alpină; se cultivă uneori prin grădini ca plantă ornamentală. Martie—Aprilie.

Brândușă-de-toamnă, Bălură, Brândușă-morților (Bucovina), Brândușei, Brânduși, Ciapa-ciori (Trans.), Ghicitori (jud. Dâmbovița și Muscel), Ruscea-de-poiană (Trans.-Brașov). [fr. Tue-chien, Veilleuse; g. Herbst-Zeitlose, Michelsblume].—*Colchicum autumnale* L. 4. mică plantă erbacee foarte veninoasă din fam. *Liliaceae*, bulb compact, oval cu înveliș brun; frunzele apar primăvara în urma florilor și însoțesc fructul, ele sunt linear-lanceolate și ascuțite; florile roșietice, liliachii sunt în formă de pălnie, lung-tubuloase cu 6 diviziuni, 6 stamine și 3 stile; fructul o capsulă cu numeroase seminte. Crește prin fânețele și pășunile umede. August—Octombrie.

Această plantă este foarte veninoasă prin toate părțile sale, din

cauză că conține un alcaloid numit *colchicina*. Semințele «*Semen Colchici*» sunt întrebuințate în medicină. Poporul nostru întrebuințează această plantă la colorat.

Brândușă-galbenă, Brândușă, Șofran-galben.—*Crocus aureus* Sibth. et Sm. 4. mică plantă erbacee din fam. *Iridaceae*, bulb solid cu tunici membranoase brune, fibrele tuni-cilor, filiforme paralele; frunzele liniare, canaliculate, cu nervura mijlocie albă, să desvoltă deodată cu florile galbine aurii, periantul campanulat cu 6 lobi oblongi, obtuși, aproape egali, cu gâtul glabru, filamentele staminelor pubescente abia mai lungi decât stigmatetele galbine-portocalii, trifide, în formă de pălnie și denticulate pe margine, stigmatul de 3 ori mai scurt decât limbul periantului. Crește prin poeni, și pe marginea pădurilor. Februarie—Martie.

Brândușă-mică, *Crocus reticulatus* M. Bieb., vezi Șofran-vărgat.

Brândușă-morților (Bucovina), *Colchicum-autumnale* L., vezi Brândușă-de-toamnă.

Brândușei, *Colchicum-autumnale* L., vezi Brândușă-de-toamnă.

Brânduși, *Colchicum-autumnale* L., vezi Brândușă-de-toamnă.

Breabăn, *Corydalis Marschalliana* Pers. și *C. solida* Smith., vezi Brebenei.

Breabeni, *Corydalis Marschalliana* Pers. și *C. solida* Smith., vezi Brebenei.

Brebenea, *Corydalis Marschalliana* Pers. și *C. solida* Smith., vezi Brebenei.

Brebenei, Breabăn, Breabeni, Brebenea, Brebenel. [fr. Corydale; g. Hohlwurz, Lerchensporn].—*Corydalis Marschalliana* Pers. 4. mică plantă erbacee din fam. *Papaveraceae-Fumarioideae*, rădăcina tuberculoasă solidă, tulpina în partea inferioară fără solz (squamă) și mai în sus de mijloc cu 2 frunze, biter-nate cu segmentele foliolelor ovale întregi sau incise; florile

- purpurii, rosee, albe sau gălbui, sunt dispuse într'un racem scurt și lax, bracteele eliptice sau ovale de tot întregi, mai lungi decât pedicelele, pîntenul aproape drept; fructul linear este o capsulă siliquiformă, bivalvă cu numeroase semințe negrii, netede și lucitoare. — *Corydalis solida* Smith. Ț. rădăcina tuberculoasă solidă, prevăzută la bază cu fibre; tulpina însoțită, în partea inferioară, de un solz (squamă); frunzele biternate incise; florile purpurii, dispuse într'un racem prelungit, multiflor, erect și lax, buza superioară răsucită la margini, pîntenul curbat în jos, bracteele digitat-partite, egal de lungi cu peduncululele și acestea egal de lungi cu capsulele oblonge și îndepărtate unele de altele. Ambele aceste specii cresc uneori împreună prin păduri umbroase. Martie—Aprilie.
- Brebeneț**, *Corydalis Marschalliana* Pers. și *C. solida* Smith., vezi Brebeneț.
- Brel**, *Mercurialis annua* L., vezi Trepădătoare.
- Brel**, Brăie, Brei-de-pădure, Buriană-cânească, Slobonov, Trepădătoare. [fr. Chou-de-chien; g. Ausdauerndes Bingelkraut]. — *Mercurialis perennis* L. Ț. mică plantă erbacee din fam. *Euphorbiaceae*, rădăcina repentă; tulpina simplă, cilindrică; frunzele opuse pețiolate, oval-oblonge; florile verzi, dioice, cele mascule cu 8 stamine, cele femele lung-pedunculate; fructul capsulă cu 2, rar 3 coce monosperme. Crește prin păduri umbroase. Aprilie — Mai.
- Brei-de-câmp**, *Mercurialis annua* L., vezi Trepădătoare.
- Brei-de-pădure**, *Mercurialis perennis* L., vezi Brei.
- Briboi** (Trans.-Brașov.), Fratele-briboiului (Trans.-Brașov). — *Geranium alpestre* Schur. Ț. plantă erbacee din fam. *Geraniaceae*; rădăcina groasă noduroasă, tulpina rigidă în partea superioară ramificată, hirsută cu peri neglanduloși, reversi, albicioși și cam alipiți; frunzele palmatifide cu 7 segmente, profund-incis-dentate; florile purpurii, uscate cêrulescente sunt mai mari ca la *G. silvaticum* L. Păduri, văi umbroase în regiunea montană, subalpină și alpină. Iunie—Iulie.
- Bribornic**, *Veronica Beccabunga* L., vezi Bobornic.
- Bribovnic**, *Veronica Beccabunga* L., vezi Bobornic.
- Brie**, *Impatiens Noli tangere* L., vezi Slăbănog.
- Brie** (Trans.), *Mercurialis annua* L., vezi Trepădătoare.
- Brie** (Trans.), Briolă. [fr. Fenouilles-Alpes; g. Haarbäuttrige Bäurwurz]. — *Meum athamanticum* Jacq., syn. *Athamanta Meum* L. Ț. mică plantă erbacee aromatică din fam. *Umbelliferae*, frunzele bipennatisecate cu segmentele penatisecate, multifide, cu ultimile diviziuni aproape verticilate, foarte suptiri și ascuțite; florile albe, dispuse în umbele compuse cu radiile foarte neegale; fructele aproape cilindrice sunt acut-costate. Crește prin livezile din regiunea montană. Iulie—August.
- Brițoancă** (Trans.), *Vincetoxicum officinale* Moench., vezi Iarba-fierelor.
- Briolă**, *Meum athamanticum* Jacq., vezi Brie.
- Briolă**, Chimen-de-munte, Chiminul-ursului (Trans.). [fr. Mém Mutelline; g. Köpernikel.]. — *Meum Mutellina* Gaertn., syn. *Ligusticum Mutellina* All. Ț. plantă erbacee aromatică din fam. *Umbelliferae*; frunzele foarte divizate, bipennatisecate, segmentele pinatisecate cu diviziunile linear-lanceolate și mucronat ascuțite; florile roșietice, dispuse în umbele compuse, petalele au vârful ascuțit; fructele aproape cilindrice, acut-costate. Crește prin pășunile din regiunea alpină. Iulie—August.
- Broajbe**, *Brassica Napus* L. var. *esculenta* DC., vezi Napi.

Broaște, *Brassica Napus* L., var. *esculenta* DC., vezi Napi.

Broască. [fr. Figuiet d'Inde, Figuiet de Barbarie; g. Feigenkaktus, Feigendistel] — *Opuntia Ficus indica* Mill. Ț. plantă carnoasă arborescentă din fam. *Cactaceae*, tulpina erectă, ramificată, articulată, cu articulații mari verzi, ovale sau obovale, plane și groase; frunzele bracteiforme caduce, tubercule a-reolare regulat distribuite, glabre, fără ghimpi sau cu câte un mic ghimpe; florile mari, galbine ca pucioasa; fructele ovale, alburii, galbine sau roșii sunt comestibile. Originară din America, introdusă și mult cultivată în regiunea mediteraneană, iar în părțile noastre cultivată numai prin florări și prin casele oamenilor. Iulie—August.

Broasca-apei. [fr. Epi-d'eau, Potamo luisant; g. Laichkraut, Spiegelndes Samkraut]. — *Potamogeton lucens* L. Ț. plantă erbacee aquatică din fam. *Potamogetonaceae*, tulpina cilindrică, ramificată; frunzele alterne, submerse (cufundate în apă), ovale sau lanceolate, ascuțite și mucronulate, pețiolate, sunt lucitoare și pe margine fin-serrat-dințate; florile verzui sunt dispuse într'un spic la vârful unui peduncul, îngroșat în partea superioară; fructele aproape circulare, comprimate, pe partea dorsală obtuse și ușor carenate. Crește prin apele stagnante și lincurgătoare. Iulie—August.

Broclu, *Rubia tinctorum* L., vezi Roibă.

Brojbe, *Helianthus tuberosus* L., vezi Napi porcești.

Broscariță, Limba-apei, Notătoare. [fr. Epi-d'eau; g. Laichkraut, Samkraut, Flusskraut]. — *Potamogeton natans* L. Ț. plantă erbacee, aquatică din fam. *Potamogetonaceae*, tulpina simplă, frunzele toate lung-pețiolate sunt de 2 feluri, unele inferioare sub apă mai înguste, cilindrice se distrug de timpuriu, iar altele superioare,

cari plutesc la suprafața apei sunt coriace, rotunde sau oblong-eliptice, la bază puțin cordiforme și încrețite; florile albe-verzui, dispuse în spice pedunculate, sunt hermafrodite, 4 stamine și 4 carpel; fructele comprimate și cu marginea obtusă. Crește prin apele stagnante și lincurgătoare. Iulie—August.

Broschiță (Bănat), *Ranunculus sceleratus* L., vezi Boglari.

Brumărele. [fr. Phlox paniculé; g. Flammenblume]. — *Phlox paniculata* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Polemoniaceae*; tulpina dreaptă, rigidă și pătată; frunzele simple, oblonge sau oval-lanceolate, ascuțite la vârf și cordiforme la bază; florile roșii-violete, albe sau pătate sunt numeroase și dispuse în panicule piramidale la vârful tulpinei; caliciul cu 5 dinți ascuțiți, corola lung-tubuloasă cu 5 lobi obovali și întinși, 5 stamine negale. Originară din America nordică (Statele-unite) să cultivă foarte mult prin grădini ca plantă ornamentală, pentru florile sale frumoase și plăcut mirositoare. August—Septembrie.

Bruși, *Nigella arvensis* L., vezi Negrușcă.

Brustan, *Telekia speciosa* Bmgt., vezi Lăptucu oiei.

Brustur, Brusture, Lapuc (Bănat), Lipan. [fr. Bardan, Glouteron; g. Klette.]. — *Lappa major* Gaertn., syn. *Lappa officinalis* All., *Arctium Lappa* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina anguloasă, ramificată; frunzele alterne, cele inferioare foarte mari, pețiolate rotunzite la bază sau puțin cordiforme, cele superioare mai mici; florile hermafrodite, regulate, purpurii, dispuse în capitule, cari se află cam la aceeași înălțime formând un corimb; bracteele involucrului sunt verzi aproape glabre și încovoiate la vârf în formă de cârlig, corola tuberculoasă cu 5 dinți; fructul achenă anguloasă

brună. Crește prin darâmături, pe lângă drumuri și garduri, prin locuri necultivate. Iulie—August.—*Lappa minor* DC. ☉. florile purpurii dispuse în mici capitule cam de mărimea alunelor, involucriul adesea arachnoideu-vilos, cu bracteele interne adeseori purpurii la vârf și uneori cu vârful drept, florile de regulă mai lungi decât involucriul, capitulele dispuse unele peste altele, formând raceme. Crește pe marginea drumurilor, pe câmpuri, prin darâmături. Iulie—August, și *Lappa tomentosa* Lamk., syn. *Arctium Bardana* Willd. ☉. cu florile purpurii, dispuse în capitule, reunite în corimbe, involucriul arachnoideu-lănos cu bracteele interne linear-lanceolate, obtuse, prevăzute cu un vârf ascuțit drept, roșietic și aproape radiant. Crește împreună cu *Lappa major* Gaertn. Iulie—August. Melif.

Aceste plante posed proprietăți medicinale, rădăcina este sudorifică, depurativă și diuretică, frunzele au fost întrebuințate la exterior în cataplasme.

Brustur, *Petasites officinalis* Moench., vezi Captalan.

Brustur-dulce (Trans.), *Petasites officinalis* Moench., vezi Captalan.

Brustur-negru. [g. Herzblätteri-ger Beinwell]. — *Symphytum cordatum* W. et Kit. 2. plantă erbacee din fam. *Borraginaceae*, rizomul orizontal sau oblic este cilindric, cărnos și noduros; tulpina simplă; frunzele superioare ovale sau oval-lanceolate. scurte-pețiolate sau sesile, cele inferioare cordiforme și lung-pețiolate; florile de un galbin deschis, dispuse câte 6—12 în raceme la vârful tulpinei, corola de 2 ori mai lungă decât caliciul, stilul ieșit afară din corolă. Crește prin pădurile umbroase și umede din regiunea montană și subalpină. Mai—Iunie.

Brusture, *Lappa major* Gaertn., vezi Brustur.

Brusturu-caprei (Bucovina), *Telekia speciosa* Bmgt., vezi Lăptucii-oiei.

Brusturu-oiei, *Telekia speciosa* Bmgt., vezi Lăptucu oiei.

Buba-in-cap (Bucovina), *Anthemis tinctoria* L., vezi Floare-de-perină.

Buberie, Brâncă, Brânca-porcului, Frunză-de-bubă-rea, Iarbă-neagră, Poală, Urzică-neagră (Trans.). [fr. Grande-Scrofulaire, Herbe-aux-hémorroïdes, Herbe-aux-écrouelles; g. Braunwurz, Knotenwurz.]. — *Scrophularia nodosa* L. 2. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae* cu rizomul umflat tuberculos; tulpina ascuțit-patrunghiulară, ne-aripată și fără peri; frunzele glabre, opuse, oval-oblonge sau cordiforme ascuțite, pețiolate, dublu serrat-dințate, dinții inferioari mai lungi și mai ascuțiți; florile verzimăslinii și brune pe partea dorsală, dispuse în panicule terminale, caliciul cu 5 diviziuni ovale, obtuse și cu o margine membranoasă îngustă, corola neregulată cu tubul umflat are 5 lobi, cari constituiesc 2 buze; fructele capsule. Crește prin pădurile și tufșurile umede, pe lângă garduri, pe marginea râurilor, bălților și a pâraielor. Iunie — August. Melif.

Această plantă are un miros tare, greșos și un gust acru și amar, întrebuințată odinioară în medicină.

Bucățel. [fr. Èternue genouillée, Agrostide des chiens; g. Hundstraussgras.]. — *Agrostis canina* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, frunzele inferioare sunt răsucite în formă de sul și terminate printr'un păr setaceu, cele superioare sunt plane cu ligula oblongă; florile dispuse în spicule ovale, roșietice sau violacee, reunite în panicule laxe, ovale, ramurile paniculei puțin aspre sunt întinse în timpul înfloririi și contractate după înflorire; florile au o singură glumelă fin-crenată la vârf și prevăzută cu o aristă dorsală, inserată mai jos decât mijlocul

- glumelei. Crește prin fânețe și locuri umede. Iunie—August.
- Buchet** (Bucovina). — *Geranium pusillum* L. ○. mică plantă erbacee din fam. *Geraniaceae*, tulpina difusă acoperită cu peri scurți glanduloși; frunze 7—9 partite cu lacinii trifide până multifide; florile albăstriei sau liliachii, dispuse câte 2 la vârful pedunculului, pedicelele curbate în jos după înflorire; petalele oblong-obcordate, egal de lungi cu caliciul scurt-aristat, sau puțin mai lungi decât el, 5 stamine cu anthere; fructul cu valvele netede, alipit-pubescente. semințele netede. Crește prin locuri ruderales și cultivate, pe lângă drumuri și garduri. Mai—August.
- Buciniș**, *Archangelica officinalis* Hoffm., vezi Anghelică.
- Buciniș** (Trans.). *Conium maculatum* L., vezi Cucută.
- Buciniș-de-apă**, *Cicută viroasă* L., vezi Cucută-de-apă.
- Buciniș-de-baltă**, *Cicută viroasă* L., vezi Cucută-de-apă.
- Bucșau**. [fr. Genêt d'Espagne; g. Binsenpfiemen, Pfiemenstrauch]. — *Spartium junceum* L. ♀. arbust din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, ramurile lungi cilindrice sunt verzi-albăstrui (glauce); frunzele simple, puțin numeroase, oblong-lanceolate; florile mari, galbene sunt dispuse în raceme terminale au un miros plăcut; fructele sunt lungi păstări comprimate. Crește spontan eu prin Europa sudică; la noi cultivată prin grădini ca plantă ornamentală pentru florile sale frumoase și odorante. Iunie—Iulie.
- Budiană** (Bănat și Muntenia), *Tagetes erecta* L. și *Tagetes patula* L., vezi Vâsdoage.
- Budlene** (Bănat și Muntenia), *Tagetes erecta* L. și *Tagetes patula* L., vezi Vâsdoage.
- Buedeu-ciumei** (Bănat), *Petasites officinalis* Moench., vezi Captalan.
- Buglac**, vezi Bungiac.
- Bujor** (Bucovina), *Amarantus caudatus* L., vezi Busuioc-roșu.
- Bujor**, Bușor, Rujă-de-Rusalii, Rujioară, Rușioară. [fr. Pivoine, Pivoine femelle, Pivoine des jardins; g. Gichtrose, Pfingstrose]. — *Paeonia officinalis* L. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*; rădăcini tuberculoase; tulpina simplă unifloră; frunzele, alterne, mari și neegale, divizate în segmente oval-lanceolate, glabre și de un verde alburiu pe partea inferioară; florile mari, solitare, terminale, regulate și hermafrodite, sunt roșii-violacee; caliciul cu 5 sepalae persistente; corola cu 4—5 sau mai multe petale libere, stamine numeroase, două, trei, sau mai multe carpele, cari devin la maturitate tot atâtea folicule ovale, pubescente, semințe cam de mărimea unui bob de mazăre. Originară din sudul și vestul Europei, crește cultivată prin grădini ca plantă ornamentală. Maiu—Iunie.
- După *Facchini P. officinalis* L., ar descinde din *Paeonia peregrina* Mill.
- Rădăcina acestei plante are proprietăți antispasmodice, puțin narcotice și adstringente; semințele sunt emetice și catartice, din care cauză au fost odinioară mult întrebuințate în medicină.
- Bujor**, *Paeonia romanica* Brandza., vezi Bujor-românesc. — *Rhododendron Kotschyi* Simk., vezi Smirdar.
- Bujor-de-munte**, *Rhododendron Kotschyi* Simk., vezi Smirdar.
- Bujor-românesc**, Bujor, Ruje, Ruje-de-Rusalii, Rujioară. — *Paeonia romanica* Brandza. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rădăcini fibroase fasciculate, terminate prin tubercule oblong-eliptice sau moniliforme, cărnoase; tulpina erectă, cilindrică, sulcată și glabră; frunzele foarte lung pețiolate, glabre pe amândouă fețele, verzi închise deasupra, palid-subglaucescente de-desubt, biternate cu segmentele laterale scurt pețiolulate, cel ter-

- minal cu mult mai lung pețiolulat, toate profund tripartite până la bază; florile mari, la vârful pedunculului glabre, de culoarea sângelui; sepale 5—6, inegale, subfoliacee. Petale 8—11, oboval cuneiforme, concave suberect; carpelul 2—4, lănos-tomentoase, erecte la început, divergent-subarcuate la maturitate; stamine glabre, mai lungi decât carpelul; stigma lung, roz sau purpurii, lameliform, foarte recurbat în formă de cărje. Crește prin dumbrave, poeni și marginea pădurilor; foarte comună la Comana, de unde s'a introdus și în cultură pe la București. Mai—Iunie.
- Bujoroi**, *Orchis Mario* L., vezi Untuvacei și *Orchis papilionacea* L., vezi Gemănarită.
- Bujori**, *Orchis fusca* Jacq., vezi Poroinic.
- Bulbor** (Trans.-Brașov.), *Trollius europaeus* L., vezi Bulbuci.
- Bulbuc**, *Caltha palustris* L., vezi Calcea-calului.
- Bulbucei**, *Caltha palustris* L., vezi Calcea-calului.
- Bulbucei-de-munte**, *Trollius europaeus* L., vezi Bulbuci.
- Bulbuci**, Bâlbos, Bulbos (Trans.-Brașov), Bulbucei-de-munte, Bulbuci-de-munte (Trans.), Gloanță, Măr-auriu. [fr. Boule d'or; g. Goldknöpfchen, Trollblume]. — *Trollius europaeus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina dreaptă, unifloră rar paucifloră; frunzele de un verde închis, cu 5 diviziuni profunde, segmentele romboidale trifide, dintate pe margine; florile mari, globuloase, galbene și cu vișoare verzi pe dinafară; caliciul cu 10—15 sepale petaloide, corola cu 5—20 petale liniare reduse și cam de lungimea staminelor; fructele sunt capsule lineare-oblonge, coriacee cu numeroase semințe. Crește prin pășunile din regiunile muntoase. Mai—Iulie.
- Bulbuci-de-baltă**, *Caltha palustris* L., vezi Calcea-calului.
- Bulbuci-de-munte** (Trans.), *Trollius europaeus* L., vezi Bulbuci.
- Bulighene** (Mold.), *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.
- Bumbac**. [fr. Coton; g. Baumwolle]. — Productul vegetal textil format din numeroasele firisoare (filamente) albe, produse de semințele diverselor specii de *Gossypium* L., din fam. *Malvaceae*. Dintre aceste specii menționăm: *Gossypium arboreum* L. Ț. frunzele cu 5 lobi obtuși și mucronați; florile purpurii; originar din Africa tropicală, cultivat mai cu samă în Egipt, Arabia și în India orientală; produce bumbac foarte alb, care se separă cu greu de sămânța, acoperită încă și cu alți peri scurți. — *Gossypium barbadense* L. Ț. frunzele cu 5 lobi, cele superioare trilobate cu florile galbene; originar din America (Antile); produce bumbac alb, care se separă ușor de semințele, de altfel glabre. — *Gossypium herbaceum* L. Ț. originar din India orientală, cultivat deja de mult ca plantă textilă. Bumbacul produs de această plantă se separă cu greu de semințele, acoperite încă și cu alți peri scurți. *G. herbaceum* care are frunzele cu 5 lobi rotunziți și mucronați se divide în următoarele 2 sub-specii: a.) *G. religiosum* L. plantă puțin păroasă sau lipsită cu totul de peri (glabră) și cu florile curat galbene, produce bumbacul de «Nankings», care are o culoare gălbui. b.) *G. hirsutum* L. plantă păroasă cu florile galbene și la basă în partea internă purpurii, produce un bumbac totdeauna alb. Această subspecie se cultivă în Europa sudică prin Italia și Spania. În România după cum dovedesc experiențele de la Institutul nostru botanic, luându-se unele precauțiuni se poate cultiva această plantă cu bun succes chiar sub cerul liber.

Bumbacul este foarte mult între-

buintat în industrie pentru fabricațiunea pânzei, a vatei, a colodiului și a pyroxylinei. Frunzele și rădăcinile acestor specii de *Gossypium* au proprietăți emoliente și diuretice. Din semințele lor să extrage un oleu comestibil, care se distinge cu greu de unt-de-lemnul de masline.

Bumbac-de-câmp (Trans.), *Eriophorum angustifolium* Roth. și *E. latifolium* Hoppe., vezi Bumbăcariță.

Bumbăcariță, Bumbac-de-câmp (Trans.), Lănărică, Lănăriță. [fr. Linaigrette; g. Wollgras.]. — *Eriophorum angustifolium* Roth., syn. *E. polystachyum* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Cyperaceae*, tulpina cilindrică, frunzele lineare, canaliculate, la vârf cu 3 unghiuri; florile hermafrodite, dispuse în mici spicule brun rosietice sau de un verde negricios, grupate câte 3—7 la vârful tulpinei, spiculele plecate în jos la vârful unui peduncul neted, perigonul cu numeroși peri, cari în stadiul de fructificare devin până la 4 cm. de lungi, având aspectul de lână și care ajută fructul la sburată. — *Eriophorum latifolium* Hoppe. 2. cu tulpina obtus-triangulară; frunzele plane până la 6 mm. late, la vârf cu 3 muchi; florile dispuse în spicule numeroase (5—10) grupate la vârful tulpinei, spiculele plecate în jos la vârful pedunculilor aspre, perigonul cu numeroși peri, cari constituiesc o lână ceva mai scurtă decât la specia precedentă. Ambele specii cresc prin fânețele umede și mlăștinoase din muți. Mai—Iunie.

Bumbișor (Bucovina), *Anthemis tinctoria* L., vezi Floare-de-perină.

Bumbișor (Mold.), *Pyrethrum Balsamita* Willd., vezi Spilcuțe.

Bumbunarică (Maced.), *Rumex Acetosa* L., vezi Macriș.

Bumburez, Bumbușor. [fr. Choin noir-cissant; g. Kopfriet]. — *Schoenus nigricans* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Cyperaceae*; tulpina rigidă, rotundă și lucie; frunzele

radicale lineare, ascuțite, ajung până la jumătatea tulpinei; capitulul lungăret, terminal este compus din 5—10 spice pauciflore de o culoare brun-închisă; fructul înconjurat de peri mult mai scurți decât el. Crește prin fânețele mlăștinoase. Mai—Iunie.

Bumbușor (Bucovina), *Bellis perennis* L., vezi Bănuți.

Bumbușor, *Schoenus nigricans* L., vezi Bumburez.

Bunduța-vântului, *Phlomis pungens* Willd., vezi Scorogoi.

Bunghișor (Bucovina), Ochiu-boului, Steluțe. [fr. Erigeron-ăcre, Vergette; g. Scharfe Dürrwurz, Baldgreis.]. — *Erigeron acris* L. ☉ și 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina ramificată, roșietică, acoperită cu peri scurți și aspri; frunzele linear-lanceolate, adeseori acoperite cu peri aspri; florile dispuse în capitule, reunite în corimbe la vârful tulpinei; florile marginale, femele sunt ligulate și de o culoare rosee sau violetă, cele centrale hermafrodite, tubuloase numeroase sunt galbene; fructele mici achene comprimate. Crește pe câmpuri și dealuri aride, și în munți pe locuri sterile. Iulie—August.

Bungiac, Bugiac, se numește un complex de mai mulți mușchi, cari formează împreună un frumos covor verde și moale.

Burboană *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.

Burboane, fructele comestibile de *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.

Burboane (Trans.), *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.

Burbunacă (Maced.), *Rumex Acetosa* L., vezi Macriș.

Bureate (Maced.), *Boletus edulis* Bull., vezi Mănătărci.

Bureniță, **Bureniță-albă**, *Euphrasia Roskoviana* Hayne. și *Euphrasia stricta* Host., vezi Silur.

Burete-acru, *Lactarius piperatus* Fr., vezi Iufari.

Burete-bălos (Mold.), Bureți-băloși

- Mold.). [fr. Hygrophore-blanc d'ivoire; g. Elfenbeinpilz, Elfenbeinschwamm, Elfenbeischneckenpilz]. — *Hygrophorus eburneus* Fr., syn. *Agaricus eburneus* Bull. Ciupercă comestibilă albă, din fam. *Agaricaceae*, pălăria viscoasă, netedă, cu marginea răsucită și tomentoasă, lamelele rigide, distanțate, albe ca fildeșul, decurente; carnea albă cu miros și gust plăcut. Crește pe pământ în pădurile de fag și de brad; toamna.
- Burete-bălos** (Mold.), *Russula foetens* Fr., vezi Băloșel.
- Burete-crălesc** (Trans.), *Bolbitius fragilis* Fr. (L.), vezi Burete-domnesc.
- Burete-creț** (Mold.). *Clavaria botrytis* Pers., vezi Rămurele. — *Clavaria coralloides* L., vezi Bureți-de-conopide. — *Clavaria crispula* Fr. vezi Togmăgel.
- Burete-creț** (Mold.). [fr. Herisson coralloïde; g. Korallenschwamm]. — *Hydnum coralloides* Scop. Ciupercă comestibilă din fam. *Hydnaceae*, foarte ramficată, la început albă apoi gălbuie, ramurile împodobite cu lungi spini unilaterali și plecați în jos, planta întreagă are aspectul unei conopide; sporii globuloși hialini; carnea acestei ciuperci este friagedă și are un gust plăcut, constituind un aliment delicat. Crește toamna pe trunchiul arborilor bătrâni din păduri.
- Burete-de-hubă** (Oltenia), *Ithyphallus impudicus* Fr., vezi Burete-pucios.
- Burete-de-casă**, *Merulius lacrymans* Fr., vezi Ciupercă-de-pivniță.
- Burete-de-conopidă**, *Hydnum coralloides* Scop., vezi Burete-creț și *Hydnum ramosum* Schw., vezi Curălice.
- Burete-de-iască**, *Fomes fomentarius* Fr. și *Fomes igniarius* Fr., vezi Babiță.
- Burete-de-nuc**, Păstrăv (Mold.), Păstrăv-de-uuc (Mold.), [fr. Oreille-de-noyer, Oreille-d'Orme, Mielliu; g. Schuppiger-Löcherpilz]. — *Polyporus squamosus* Fr., syn. *Boletus squamosus* Huds., *Boletus Juglandis* Schaef. Ciupercă comestibilă din fam. *Polyporaceae*, pălăria galbin roșietică, carnoasă prevăzută cu solzi (squame) bruni, are forma unui evantail, porii gălbui-deschiși, anguloși, dințați; sporii albi; carnea acestei ciuperci este albă cu miros penetrant și cu un gust plăcut. Crește pe trunchiul nucilor, fagilor și ulmilor din păduri.
- Burete-de-rouă** (Mold.), Bureți-de-rouă (Mold.). [fr. Coprin; g. Mistblätterpilz, Tintenblätterpilz]. — *Coprinus micaceus* Fr., syn. *Agaricus micaceus* Bull. Ciupercă din fam. *Agaricaceae* pălăria aproape membranoasă, oval-campanulată, striată, de culoare roșu-brunie, cu graule micacee împărățiate; sporii sferoidali sau eliptici. Crește pe pământ și pe lemu putred. — *Coprinus nycthemerus* Fr. (Vaill.), pălăria la început conic-cilindrică, furfureace-flocoasă, cenușie, roșietică. Crește pe bălegar în pășuni. — *Coprinus plicatilis* Fr. (Curt.), pălăria la început oval-cilindrică, campanulată, aproape glabră, roșietic-cenușie. Crește pe pământ în locuri umede. — *Coprinus radiatus* Fr. (Bolt.), pălăria la început clavat-campanulată cenușiu-tomentoasă, cu sporii roșietici. Crește pe bălegă de cal. — *Coprinus stercorarius* Fr., pălăria în tinerețe oval-campanulată, acoperită cu squame dense micacee albe, apoi întinsă și cu marginea striată. Crește pe bălegar.
- Burete-de-soc**. [fr. Hirnéole-oreille-de-Judas; g. Judasohr.]. — *Hirneola Auricula Judae* Berk. syn. *Tremella Auricula Judae* L. Ciupercă moale gelatinoasă, concavă, în formă de scoică din fam. *Tremellaceae*, de culoare bruu-roșietică sau negricioasă. Crește pe trunchiuri bătrâne de soc; toamna-iarna.
- Acastă ciupercă a fost întrebuințată odinioară ca purgativ.
- Burete-de-splin**. [fr. Bise-grise; g.

- Lederfarbiger-Täubling.**] — *Russula grisea* Fr., syn. *Agaricus alutaceus* Krombh. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria cenușie, bătănd în purpuriu mai cu samă spre margini, verzie sau gălbue la centru, cărnosă, solidă, sferică la început, apoi întinsă și puțin deprimată, cu marginea netedă sau puțin striată; lamele albe, devenind gălbui sunt adesea bifide; piciorul (stipitele) alb, neted și lucitor. Carnea albă, violacee sub (cuticulă) peliculă, consistentă, cu un gust dulce și fără nici un miros. Crește prin păduri pe pământ, vara.
- Burete-de-spin** (Mold.), *Tricholoma Georgii* Fr., vezi Nicorete.
- Burete-de-stejar** [fr. Bolet-pourpré; g. Purpurfarbiger-Röhrenpilz.] — *Boletus purpureus* Fr., syn. *B. sanguineus* Krombh. Ciupercă suspectă din fam. *Polyporaceae*, pălăria emisferică, bombată, (convexă) purpurie, puțin catifelată (velutină), opacă, piciorul (stipitele) gros, spre bază puțin tuberculos, galben și cu vine sau puncte roșii, porii foarte mici; sporii verzui-brunii. Carnea devine albastră. Crește prin păduri.
- Burete-domnesc**, **Burete-crăiesc** (Trans.). [fr. Bolbite; g. Gold-Dungpilz.] — *Bolbitius fragilis* Fr. (L.). Ciupercă din fam. *Agaricaceae*, pălăria aproape membranosă, viscidă, pelucidă cu marginea striată, de culoare galbenă deschisă, puțin mamelonată; sporii sferoidali-elipsoizi de culoare brun-închisă. Crește pe drumurile dela câmp.
- Burete-dulce** (Trans. Brașov), *Lactarius volemus* Fr., vezi Vinețică-cu-lapte.
- Burete-galbăn** (Mold.), *Cantharellus cibarius* Fr., vezi Bureți-galbeni.
- Burete-galben**, *Lactarius piperatus* Fr., vezi Iuțari.
- Burete-iute** (Mold.), *Lactarius piperatus* Fr., vezi Iuțari.
- Burete-lăptos** (Trans. Brașov.), *Lactarius piperatus* Fr., vezi Iuțari.
- Burete-negru** (Mold.), *Pleurotus ostreatus* Jacq., vezi Pastrăv.
- Burete-plărat** (Mold.), *Lactarius piperatus* Fr., vezi Iuțari.
- Burete-pucios** (Mold.), Boțiți, Buzuz, Burete-de-bubă (Oltenia), Burete-puturos (Mold.), Pula-calului. [fr. Enfant-du-diable, Impudique, Satyre; g. Gichtmorchel, Eichelpilz, Schamloser Gichtschwamm, Stinkschwamm]. — *Ithyphallus impudicus* Fr., syn. *Phallus impudicus* L. Ciupercă cu o formă caracteristică și cu miros urât din fam. *Phallaceae*, pălăria conică foarte scurtă, perforată la vârf și traversată de pedicul (picior), scobită de celule poligonale neregulate și umplute de o substanță verzuie, foarte puturoasă (pute a cadavru); această substanță la un moment dat se transformă într'un lichid viscos. Piciorul (pedicelul) lung cam de 12—14 centimetri este alburii, fistulos, perforat de numeroase găurele, având astfel un aspect spongios, și înconjurat la baza sa de un învăliș (volva) larg, care acoperea ciuperca în tinerețe. Crește pe pământ în păduri vara și toamna. Mirosul puternic al acestei ciuperci, face ca să fie descoperită dela distanță, atrăgând în același timp muștele și alte insecte, cari mănâncă pulpa conținută în alveole.
- Burete-puturos** (Mold.), *Ithyphallus impudicus* Fr., vezi Burete-pucios.
- Burete-roșu** (Trans. Brașov), *Lactarius volemus* Fr., vezi Vinețică-cu-lapte.
- Burete-roșu**. — *Mycena strobilina* Fr., syn. *Agaricus coccineus* Sow. Ciupercă roșie din fam. *Agaricaceae*, pălăria cărnosă, campanulată, cu o proeminență ascuțită, netedă, marginea striată, piciorul rigid. Crește prin foile căzute din pădurile de fag și pe conurile de pini.
- Burete-șerpesc** (Mold.). *Amanita muscaria* L., vezi Bureți-peștiți.

Burete-șerpesc (Mold.), Pălăria-șerpelui (Mold.). [fr. Grisette, Champignon-à-la-bague, Saint-Michel; g. Parasolschwamm, Schirmpilz]. — *Lepiota procera* Scop., syn. *Agaricus procerus* Scop. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria oval-convexă, mamelonată, acoperită de squame (solzi) imbricate brune, formate din epiderma care se rupe, lăsând sa se vadă pe unele locuri carnea cea albă a ciupercii; piciorul fistulos este înalt, la bază mai umflat. Carnea albă și moale are un miros și un gust plăcut, din care cauză această ciupercă este mult căutată ca plantă alimentară.

Burete-vânăț, *Cortinarius violaceus* Fr. (L.), vezi Bureți-vineți.

Buretele-calului. [fr. Coprin-fimetaire; g. Mistschwamm, Krötenchwamm]. — *Coprinus fimetarius* Fr., syn. *Agaricus fimetarius* L. Ciupercă din fam. *Agaricaceae*, pălăria cenușie, verzie sau roșietică, submembranoasă, pârso squamoasă, pe urmă nudă, lamele libere, lanceolat-lineare, albe-rosee pe urmă negre, piciorul alb squamulos, spre partea inferioară îngroșat; carnea are un miros plăcut. Crește pe pământ gras și pe bălegar; vara și toamna; după Quélet este o ciupercă alimentară.

Buretele-corbilor, Beșina-porcului (Mold.). [fr. Scléroderme-commun, Scléroderme-orangé; g. Falsche-Trüffel]. — *Scleroderma vulgare* Hornem. (Fr.), syn. *Scl. aurantium* Bull. sau *Lycoperdon cervinum* Bolt. Ciupercă sferică de culoare galbenă ca lămâia sau galbin-brună din fam. *Sclerodermataceae*, peridiul solid, gros și coriaceu, acoperit de tubercule verucoase de un galben mai închis, uneori numai areolat sau chiar neted, la maturitate este prevăzut cu mai multe deschizături, prin care ies sporii de culoare brună. Carnea acestei ciuperci veninoase este albă la început,

devenind albastrie, uneori marmorată și în fine brună, cu un miros tare și neplăcut. Crește pe pământ la marginea pădurilor și pe drumurile din pădure; vara și toamna.

Buretele-oilor (Trans. Brașov). [fr. Polypore-confluent; g. Semmelpilz]. — *Polyporus confluens* Fr. Ciupercă comestibilă din fam. *Polyporaceae*, cărnoasă, rigidă, compusă din mai multe pălării confluențe, imbricate, neregulate, înjumătățite, lobate și de culoare brun-gălbue, cu suprafața glabră; porii albi, scurți, puțin distincti; picioarele (stipitele) albe scurte, reunindu-se într'o tulpină cărnoasă densă; carnea alburie, puțin amară are un miros plăcut. Crește în mari grupe pe sub brazi și pini, prin mușchi, mai cu samă toamna.

Buretele-șerpelui (Bucovina), *Amanita muscaria* L., vezi Bureți-pestriți.

Buretele-vacei (Mold.). [fr. Vache, Loup, Laythiron; g. Süssling, Süsslicher-Milchling, Süsslicher-Milchblätterschwamm]. — *Lactarius subdulcis* (Bull.) Fr. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria cărnoasă de culoare galben-roșietică, subțire, cu papile, pe urmă deprimată la centru, uscată, fără zone; lamele concrecute, dense, sucule laptoase alb, fără nici un miros, dulce la urmă puțin acrișor; sporii ovoizi, echinulat-papiloși. Crește pe pământ, în păduri de fag și de brad până sus în regiunea alpină; vara-toamna.

Bureți, *Boletus edulis* Bull., vezi Mănățarci.

Bureți-albi (Trans.), *Lactarius piperatus* Fr., vezi Iuțeri.

Bureți-băloși (Mold.), *Hygrophorus eburneus* Fr., vezi Burete-bălos.

Bureți-călugărești. [fr. Poule-de-bois, Panse-de-vache; g. Klapperschwamm]. — *Polyporus frondosus* Fr. Ciupercă comestibilă din fam. *Polyporaceae*, pălării foarte numeroase, brun-cenușii, imbricate, dimidiate (înjumătățite), lobate și

rugoase, reunite prin pedicelele lor într'un singur trunchiu, porii sunt albi și foarte mici. Carnea albă, puțin coriacee cu un miros și gust plăcut. Crește toamna pe rădăcinile și trunchiul stejarilor bătrâni. O singură ciupercă cântărește uneori până la 15 kilograme.

Bureți-de-conopide, Barba-caprei (Mold.), Burete-creț, Crețișoară (Mold.), Curălice, Laba-măței (Mold.), Meloșel (Mold.), Opintici (Mold.), Togmăoide (Mold.). [fr. *Clavaire-coralloïde*; g. *Korallen-schwamm*, *Hahnenkammchen*]. — *Clavaria coralloides* L. Ciupercă comestibilă din fam. *Clavariaceae*, de culoare albă, trecând în cenușin, tulpina groasă neregulat-ramificată, ramurile neegale, dilatate în partea superioară cu numeroase rămurele dense și ascuțite, goale înlăuntru și puțin fragile. Crește vara și toamna prin pădurile umbroase și umede, mai cu samă în păduri de brad.

Bureți-de-mesteacăn, Pânișoare. [fr. *Cortinaire-cannelle*; g. *Fasserpilz*]. — *Cortinarius cinnamomeus* Fr. (L.), syn. *Agaricus betulinus* Scop. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria cărnoasă de culoarea scortîșoarei (galbin-brună), uneori variind în formă și culoare, este subțire, obtusă, mamelonată, cu aspect mătășos sau squamulos. la urmă devenind glabră, piciorul gros, mai târziu gol înlăuntru este gălbui, lamele de colorii variabile (roșii, galbine, brunii) sunt lucitoare, late, îndesuite și concrescute. Carnea gălbuie are un miros aromatic. Cresc mai multe la un loc prin păduri, pe pământ; toamna.

Bureți-de-prund (Bucovina), Bureți-de-rouă (Bucovina). [fr. *Collybie-alimentaire*; g. *Krösling*, *Nagelschwamm*, *Suppenpilz*]. — *Collybia esculenta* Wulf. Mică ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria galbin-brunie, puțin cărnoasă, convex-plană și ne-

tedă, lamele alburii, distanțate și concrescute; sporii albi. Carnea albă cu gust puțin amar este parfumată, din care cauză să întrebuițeze această ciupercă ca condiment pentru supe. Cresc mai multe la un loc prin păduri, de primăvara până toamna.

Bureți-de-rouă (Bucovina), *Collybia esculenta* Wulf., vezi Bureți-de-prund.

Bureți-de-rouă (Mold.), *Coprinus micaceus* Fr., vezi Burete-de-rouă.

Bureți-de-stejar, Păstrăv-roș-de-stejar (Mold.). [fr. *Foie-de-boeuf*, *Glu-du-chêne*, *Langue-de-boeuf*; g. *Blutpilz*, *Blutschwamm*, *Fleischpilz*, *Leberpilz*, *Leberreischling*, *Rindszunge*]. — *Pistulina hepatica* Fr. Ciupercă roșie ca sângele sau roșubrunie din fam. *Polyporaceae*, pălăria întreagă, sesilă sau purtata de un picior lateral și scurt, este oblongă sau semiobiculară, cu suprafața cleioasă și acoperită de asperități, cari dispar mai târziu, tuburile albe la început, devenind apoi galbin-deschise; sporii oval-globuloși de culoare rosee-gălbue. La maturitate iese din această ciupercă comestibilă un lichid acid și roșu ca sângele. Crește pe trunchiul arborilor, mai cu samă pe stejar; vara și toamna.

Din această ciupercă să extrage un clei, numit Clei-de-stejar.

Bureți-de-veveriță, *Clavaria botrytis* Pers., vezi Rămurele.

Bureți-dulci, *Lactarius deliciosus* Fr., vezi Râșcov.

Bureți-flocoși (Mold.), Flocoșel (Mold.), Flocoșei (Mold.). [fr. *Morton*, *Mouton-zoné*, *Raffault*; g. *Giftreizker*, *Zottiger-Birkenreizker*, *Birkenrietsche*]. — *Lactarius torminosus* Fr. (Schaeff.). Ciupercă din fam. *Agaricaceae*, pălărie gălbui-roșietică subzonată, la început convexă, apoi plană și în fine depri-mată la centru, cu margine arăsurată

în jos și prevazută cu lungi peri alburii; lamele albe sunt inegale; carnea acestei ciuperci conține un suc lăptos alb și foarte acru, sporii sferoidali, echinulați și verzui-sau gălbui-hialini. Crește pe pământ în păduri, cu deosebire în păduri de mesteacăn; vara și toamna. Această ciupercă considerată de unii botaniști ca veninoasă este cu toate acestea comestibilă în părțile noastre. Cnf. *Al Popovici* — Contribution à l'étude de la Flore Mycologique du Mont Ceahlău. p. 64.

Bureți-galbent, **Burete-galbăn** (Mold.), **Cigă-mică**, **Gălbinele** (Bucovina), **Gălbiori**, **Unghia-caprei** (Mold.), **Urechiușe** și **Urechiuși** (Trans.). [fr. Chevrotte, Gyrole, Jaunet, Roussette; g. Eierpilz, Eierschwamm, Dotterpilz, Galing, Pfifferling, Rehling.]. — *Cantharellus cibarius* Fr. Ciupercă comestibilă, galbenă din fam. *Agaricaceae*, pălăria carnoasă glabră, solidă, sinuoasă convexă, apoi concavă, piciorul solid, glabru, conic, spre bază îngustat, lamele groase, distanțate, dichotomic-ramificate și decurente; sporii sferoidal-elipsoizi, necolorați. Crește în mici grupe prin păduri umbroase de fag, de brad și de mesteacăn. Carnea albă spre periferie gălbue are un miros plăcut și un gust puțin piperat; una dintre cele mai delicioase ciuperci comestibile; vara și toamna.

Bureți-gălbșori. — *Lactarius aurantiacus* Fr., syn. *Agaricus aurantiacus* Fr. Ciupercă din fam. *Agaricaceae*, pălăria carnoasă, plan-deprimată, de culoare portocalie năvărgată, puțin viscoasă; lamele lung-decurente, gălbui pe urmă roșietice; sporii aculeolați; carnea conține un suc lăptos alb, care devine mai târziu acru. Crește toamna prin păduri umbroase.

Bureți-iuți, *Lactarius piperatus* Fr., vezi Iuțari.

Bureți-peștriți (Trans.), **Burete-șerpesc** (Mold.), **Buretele-șerpelui**

(Bucovina), **Bureți-șerpești** (Mold.), **Pălăria-șerpelui** (Mold.). [fr. Fausse-Oronge, Faux-jaseran; g. Fliegenpilz, Fliegenschwamm]. — *Amanita muscaria* L. Ciupercă foarte veninoasă din fam. *Agaricaceae*, pălăria de culoare roșie frumoasă, viscoasă, mai totdeauna acoperită de pete albe, convex-plană; lamele albe; piciorul (stipitele) alb, volva formează împrejurul bazei unul sau mai multe cercuri concentrice de squame (solzi), inelul piciorului este alb. Crește pe pământ în păduri; vara și toamna.

Bureți-roșcovani. — *Cortinarius ilio-podius* Fr. (Bull.). Ciupercă din fam. *Agaricaceae*, pălăria subcărnoasă, convexă, alb-mătăsoasă, devenind glabrescentă, lamele gălbui. Crește prin pădurile de fag.

Bureți-șerpești (Mold.), *Amanita muscaria* L., vezi Bureți-peștriți.

Bureți-tăpoși (Trans.), *Hydnum repandum* L., vezi Flocoșel.

Bureți-usturoși, *Lactarius piperatus* Fr., vezi Iuțari.

Bureți-vineți, **Burete-vânăț**. [fr. Cortinaire-violet.]. — *Cortinarius violaceus* Fr. (L.). Ciupercă comestibilă de culoare violet-închisă din fam. *Agaricaceae*, pălăria carnoasă, obtusă, păros-squamoasă, lamele late, distanțate, groase; piciorul bulbos, spongios, păros, la interior violet-cenușiu; sporii sferoidali-elipsoidici de culoare galbuie. Carnea moale concoloră, fără nici un miros. Crește izolat printre frunzele uscate din pădure; vara și toamna.

Buricul-apei (Bănat), **Umbreluță-de-apă**, **Umbreluță-de-baltă**. [fr. Ecu-elle-d'eau, Gobelet-d'eau; g. Wassernabel]. — *Hydrocotyle vulgaris* L. Ț. mică plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*; tulpina filiformă, repentă, ramificată și cu rădăcini adventive; frunzele rotunde, circulare, peltate, crenate și purtate de câte un lung pețiol drept și acoperit de peri; florile foarte mici

- albe sau roșietice sunt dispuse câte 3—5 în mici umbele capitate; fructele comprimate lateral, au 5 coaste arcuate. Crește prin mlaștini. Iulie—August.
- Buricul-pământului**, *Lathraea Squamaria* L., vezi Mama-pădurei.
- Burieniță**, *Euphrasia Rostkoviana* Hayne. și *Euphrasia stricta* Host., vezi Silur.
- Bursoacă**, *Setaria glauca* P. Beauv., *Setaria verticillata* P. Beauv. și *Setaria viridis* P. Beauv., vezi Mohor.
- Bursucă**. [fr. Bartsie des Alpes; g. Alpenhelm, Bartschie, Frauentreue]. — *Bartsia alpina* L. 2. mică plantă erbacee glandulos-păroasă din fam. *Scrophulariaceae*; frunzele opuse sunt dispuse în cruce, sesile, ovale, amplexicaule și obtus-dințate pe margine; florile închis violete, solitare la subțioara frunzelor sunt îngrămădite în formă de spic la vârful tulpinei, caliciul campanulat cu 4 diviziuni, corola păroasă; fructul capsulă. Crește prin pășunile și locurile stâncoase și umede din regiunea alpină și subalpină. Iunie—August.
- Burți** (Maced.), *Narcissus Pseudonarcissus* L., vezi Zarnacadea.
- Burueniță**, *Euphrasia Rostkoviana* Hayne. și *Euphrasia stricta* Host., vezi Silur.
- Burulână-cânească**, *Mercurialis annua* L., vezi Trepădătoare și *Mercurialis perennis* L., vezi Brei.
- Burulână-de-a-bubă**, *Physalis Alkekengi* L., vezi Papalău.
- Buruiană-de-bubă-rea**, *Chenopodium hybridum* L., vezi Spanac-porcec.
- Buruiană-de-ceas-rău**, *Tanacetum vulgare* L., vezi Vetrică.
- Buruiană-de-vel-perit** (Mold.), *Vernonia officinalis* L., vezi Ventrilică.
- Buruiană-de-cinci-degete**, Găinuțe, Gălbenușe, Scrântitoare. [fr. Potentille droite; g. Aufrechter Gänserrich, Fingerkraut]. — *Potentilla recta* L. 2. plantă erbacee din fam. *Rosaceae*; tulpina erectă, rigidă și acoperită ca și frunzele cu peri lungi, amestecați în partea superioară cu peri mai scurți și glanduloși; frunzele cu 5—7 foliole lungărețe, dințate de jur împrejur; florile galbene, mari sunt dispuse într'un corimb terminal, multiflor; carpelele la maturitate sunt înconjurată de o muchie îngustă, membranoasă de o culoare mai deschisă. Crește prin poenile și locurile pietroase de prin păduri. Iunie—Iulie.
- Burulână-de-dalac**, *Solanum Dulcamara* L., vezi Lăsnicior.
- Burulână-de-făcut-copii**, *Delphinium Consolida* L., vezi Nemțșori-de-câmp.
- Buruiană-de-friguri** (Trans.), *Capsella Bursa pastoris* Moench., vezi Traista-ciobanului.
- Burulână-de-friguri**, *Euphorbia helioscopia* L., vezi Laptele-cucului și *Ranunculus sceleratus* L., vezi Boglari.
- Buruiană-de-in**, *Linaria vulgaris* Mill., vezi Linariță.
- Buruiană-de-lungoare**. *Levisticum officinale* Koch., vezi Leuștean.
- Buruiană-de-negel**, *Euphorbia Esula* L., vezi Aior și *Euphorbia platyphyllos* L., vezi Laptele-cânelui.
- Buruiană-de-negoi** (Trans.), *Euphorbia helioscopia* L., vezi Laptele-cucului.
- Buruiană-de-spulburături** (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Teucrium Chamædris* L., vezi Dumbeț.
- Buruiană-de-țară** (Trans.), *Artemisia annua* L., vezi Năfurică.
- Buruiană-de-trânji**, *Sedum acre* L., vezi Iarbă-de-șoaldină.
- Burulana-lingoarei** (Trans.), *Levisticum officinale* Koch., vezi Leuștean.
- Buruiană-măgărească**, *Euphorbia Esula* L., vezi Aior, și *Euphorbia helioscopia* L., vezi Laptele-cucului.
- Buruiană-porcească**. [fr. Porcelle Laitue-de-cocl'on; g. Ferkelkraut]. — *Hypochoeris radicata* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*; rădăcina groasă, lungă

- fusiformă; tulpina scapiformă, glabra și ramificată; frunzele radicale sinuat-dințate sau sinuat-penatífide și acoperite cu peri albi și aspri; florile galbine, dispuse în capitule, cele marginale sunt mai lungi decât involucrul; fructele sunt achene, ce se îngustează într'un lung cioc și terminate printr'un papus. Crește prin fânețele de pe coline, prin pășuni, poeni și păduri tăiate. Iunie—August.
- Buruiiană-pucioasă** (Trans.), *Bifora radians* M.Bieb., vezi Iarbă-puturoasă.
- Buruiiana-surpătorei**, Boșoroagă, Sincerică. [fr. *Scléranthe-annuel*; g. *E i n j ä h r i g e r - K n a u e l*].—*Scleranthus annuus* L. ☉ și ☉ mică planta erbacee, verde deschis sau gălbue, din fam. *Caryophyllaceae-Scleranthae*, frunzele îngust-lineare; florile verzii cu lacinii caliciului ovale, aproape ascuțite, verzi și cu o margine alburie foarte îngustă, mai târziu, în timpul de fructificare larg deschise, nu coarivate. Prin sămănături, pe câmpuri nășipoase și prin locuri pietroase. Aprilie—Iulie.
- Buruiiana-vermelui**, *Thlaspi arvense* L., vezi Punguliță.
- Buruiene-de-cel-perit** (Mold.), *Veronica officinalis* L., vezi Ventrilică.
- Buruiene-domnești**, *Tagetes erecta* L. și *Tagetes patula* L., vezi Vâsdoage.
- Buruniță**, *Euphrasia Rostkoviana* Hayne., și *Euphrasia stricta* Host., vezi Silur.
- Busioc** (Trans.), *Ocimum Basilicum* L., vezi Busuioc.
- Busioc-de-câmp** (Trans.), *Mentha Pulegium* L., vezi Busuiocu-cerbilor.
- Bușor**, *Paeonia officinalis* L., vezi Bujor.
- Busuioacă** (Mold.), varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Busuioc**, Bizilioc (Maced.), Bosioc (Trans.), Busioc (Trans.), Mălăcină (Trans.), Vășileac (Maced.). [fr. *Basilic*, *Herbe-royale*; g. *B a s i l i e n k r a u t*, *P r e s i l g e n k r a u t*].
- *Ocimum Basilicum* L. ☉. plantă erbacee foarte aromatică din fam. *Labiatae*; rădăcina fibroasă, brună; tulpina foarte ramificată, dreaptă este patrungiulară și păroasă; frunzele opuse, pețiolate, oval-lanceolate, plane, lucitoare, dințate și de un frumos verde; florile mici, albe sau rozee sunt dispuse câte 6 în verticile, formând spice terminale, caliciul ciliat, corola bilabiata, buza superioară cu 4 dinți, cea inferioară întreagă, 4 stamine, 2 mai lungi și prevăzute la bază cu câte un dinte păros. Originară din India și din China, mult cultivată prin grădinile noastre pentru plăcutul său miros. Să cunoșc mai multe varietăți horticoale precum: *bullatum* cu frunzele vesiculose și cu florile albe și *crispum* cu frunzele crețe și florile rozee. Iulie—Septembrie. Melif.
- Mult cultivat de poporul nostru, căci el crede, că *busuiocul* este o floare ce aduce noroc la casa omului. Această plantă a fost odinioară întrebuințată în medicină, azi însă a rămas numai ca medicament popular, întrebuințat de femeile știutoare, mai cu seamă pentru farmece de dragoste. Fetele, când merg la joc, au obicei de a lua cu sine fire de busuioc, iar mamele flăcăilor le parfumează cămășile cu această plantă. *Busuiocul* are un rol important în obiceiurile și credințele poporului nostru. Din frunzele acestei plante s'a extrage un oleu esențial aromatic.
- Busuloc-de-câmp**, *Brunella vulgaris* L., vezi Busuioc sălbatic.
- Busuioc-roșu**, Bujor (Trans. Năseud.), Bujor (Bucovina), Moțu-curcanului (Munt.), Nasu-curcanului (Mold. și Bucovina). [fr. *Amarante*, *Queue-de-renard*, *Discipline-de-réligieuse*, *Cordelière*; g. *Amarant*, *Fuchsschwanz*]. — *Amarantus caudatus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Amarantaceae*, frunzele alterne, oval-lanceolate, acuminat și pețiolate; florile mici, monoice-

poligame, roșii, reunite în verticile, dispuse în lungi și mari spice, formând împreună o paniculă lungă de un roșu închis și care atârână în jos ca o coadă, bracteele întrec puțin periantul, stamine 5. Această plantă originară din Indii este mult cultivată ca plantă decorativă, obținându-se prin cultură numeroase varietăți. Iulie—Septembrie.

Busuiocul-roșu, fiert în vin roșu este întrebuințat de femeile știutoare ca emenagog și chiar ca abortiv.

Busuloc-roșu, *Brunella vulgaris* L., vezi Busuioc-sălbatic.

Busuloc-sălbatic, Busuioc-de-câmp, Busuioc-roșu, Iarbă-neagră, Șopârliță. [fr. Brunelle, Charbonnière; g. Brunelle, Braunelle]. — *Brunella vulgaris* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina scurt-păroasă; frunzele pețiolate oblong-ovale, rar penatifide cu lobi lineari sau oblongi; florile violete sau roșietice, rar albe, stamine 4, dintre care 2 mai lungi, prevăzute la vârf cu câte un dinte drept, buza superioară a caliciului cu 3 dinți obtuși, mucronați, buza inferioară cu 2 dinți oval-lanceolați, mucronați. Crește prin livezi și pe marginea pădurilor. Iulie—Septembrie. Melif.

Busuioc-sălbatic, *Orobanche ramosa* L., vezi Lupoaie.

Busulocu-cerbilor, Apărătoare, Busiuc-de-câmp (Trans.), Ismă-proastă, Polei (Trans.). [fr. Pouliot, Herbe-de-St. Laurent; g. Polei, Flohkrut]. — *Mentha Pulegium* L., syn. *Pulegium vulgare* Mill. 2. plantă erbacee, păroasă, aromatică, din fam. *Labiatae*; tulpina tetragonală; frunzele opuse, pețiolate, mici, eliptice, obtuse și puțin dintate pe margine; florile purpurii sau rozee, rar albe sunt dispuse în verticile axilare, globuloase, îndepărtate unele de altele, cari diminuează spre vârf, caliciul tubulos

este închis printr'o coroană de peri, cei trei dinți superiori sunt recurbați. Crește prin bălți, pe marginea râurilor și prin locuri mlăștinoase. Iulie—August.

Intrebuințată mai de mult în medicină din cauza proprietăților sale stimulante, stomachice și carminative.

Busulocu - stupului, *Dracocephalum Moldavica* L., vezi Mătăciune.

Busuliac (Maced.), *Ocimum Basilicum* L., vezi Busuioc.

Busulocu (Maced.), *Ocimum Basilicum* L., vezi Busuioc.

Butculiță, **Butcullțe**, (Trans.-Brașov), *Bellis perennis* L., vezi Bănuți.

Buza-vacei (Mold.). — *Cortinarius balteatus* Fr. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria compactă, brun-roșietică, lănoasă, viscoasă la început, apoi uscată și albăstrie pe margine; lamele alburii sunt emarginate, decurente și dense; piciorul gros, solid, este alb și ornat de o rețea de fibrile roșietice; carnea albă compactă. Crește pe pământ sub mesteacăn și prin pădurile de conifere în locuri uscate.

Buzdugan, Capu-ariciului, Șovar. [fr. Rubanier, Ruban-d'eau; g. Igelkolben, Igelknoten]. — *Spiriganium ramosum* Huds. 2. plantă erbacee din fam. *Sparganiaceae*, tulpina erectă, ramificată în partea superioară; frunzele lineare, rigide, erecte, la bază cu 3 muchi, pe margini sulcate; florile verzi-alburii sunt dispuse în capitule globuloase, cele superioare numai cu flori masculine, cele inferioare numai cu flori femele, învălișul floral, format de solzi puțin dilatați la vârf, stigmatul linear; fructele uscate sunt sesile, lung-rostrate, unguuloase și de forma unei piramide răsturnate. Crește pe malurile apelor, prin bălți și pe lângă păraie. Iulie—August.

C.

Cacadar, *Rosa canina* L., vezi Măcieș.

Cacao, [fr. Cacao; g. Kakaο]. Productul vegetal preparat din semințele de *Theobroma Cacao* L. f. [fr. Cacaoyer; g. Kakaobaum], mic arbore din fam. *Sterculiaceae-Bütnerieae*, tulpina de 5-10 m. înalțime, cu numeroase ramuri, lemnul moale și ușor; frunzele alterne, întregi, scurt-pețiolate, lanceolate sau eliptice, ascuțite, glabre, lucii și peninerviate; florile mici, galbin-roșietice, înodore sunt dispuse în racem, sau fascicule axilare pe tulpină sau pe ramurile bătrâne, caliciul cu 5 sepale lanceolate de culoare roșietică, corola cu 5 petale libere, alterne cu sepalele de culoare gălbue, stamine 10 unite într'un tub dintre care 5 fertile 5 sterile. Ovarul cu 5 loje, prevăzut cu un stil, terminat prin 5 ramuri stigmatifere; fructul ovoid, lungăreț este un fel de bacă, seamănă cu un castravete, are 10 coaste, acoperite cu asperități și tubercule neregulate, este de culoare galbin-roșietică cu un pericarpium dens, dur, coriace și plin cu o pulpă apoasă acidă, în care sunt cubărite semințele în număr de 15-40. Ele sunt de mărimea migdalelor curățite (decorticate) neregulat-ovoide și acoperite cu un înveliș brun. Sămânța aproape întregă este constituită dintr'un embrion cu cotyledoanele cărnoase, oleaginoase și încrețite. Acest frumos arbore este originar din America tropicală, și mult cultivat în mai toate țările calde ale globului.

Semințele de *Cacao* conțin substanțe alimentare precum feculă, glycosă, materii grase, etc., și un alcaloid analog *Cofeinei*, numit *Theobromina*. Din *Cacao* s'a fabricat ciocolata, compusă dintr'un amestec de *Cacao* și zahăr, aromatizat prin vanilie sau scorțișoară, constituind

astfel un aliment respirator, uneori s'a adaugă la fabricațiunea ciocolatei sagou, salep, arrow-root și chiar gluten, când ciocolata devine un aliment complet. Ciocolata este întrebuințată mai ales în medicina infantilă, servind ca vehicul substanțelor active, mascându-le gustul. Din semințele de *Cacao* s'a extrage și untul de *Cacao* care se întrebuințează în medicină.

Cacader, *Rosa canina*, L., vezi Măcieș.

Căicădere, fructele de *Rosa canina* L., vezi Măcieșe.

Cafea, [fr. Café; g. Kaffee]. — Semințele de *Coffea arabica* L. f. arbust din fam. *Rubiaceae* cu frunzele opuse, simple, ovale, pe margine undulate și totdeauna verzi; florile albe-rosee au un miros plăcut; fructul este o bacă de mărimea unei mici cireșe, ce conține 2 semințe. Acest frumos arbust crește în Abesinia, în Mozambic și în Angola, astăzi se cultivă însă foarte mult în țările tropicale și mai cu samă în Brazilia. Se cunosc în comerț mai multe varietăți de Cafea dintre care menționăm: *Ceylon*, *Martinica*, *Moka* și *Rio*.

Cafeaua neagră este o băutură cunoscută de toată lumea. Ea conține un alcaloid numit *cafeină* și un oleu brun, cunoscut sub numele de *cafeon*, care dă tocmai aroma cafelei. Cafeaua (infusiune) se întrebuințează contra frigurilor typhoide, în contra diareelor cronice și ca antidot la otrăvirile narcotice produse de *opium* și de plantele veninoase din familia *Solanaceelor* (*Tutun*, *Matrăguna*, *Măsălarita* etc.). Cafeaua neagră s'a mai întrebuințează spre a masca gustul unor medicamente amare sau grețoase precum este sulfatul de chinină, sulfatul de magneziu, oleul de ricin etc.

Cafele, *Lupinus albus* L., și *Lupinus varius* L., vezi Cafeluțe.

Cafeluțe, Cafele. — *Lupinus albus* L.,

○. [fr. Lupin-blanc; g. Weisse Lupine, Wolfsbohne], plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina cilindrică, ramificată, acoperită cu peri stelați; frunzele lungpețiolate cu 5-7 foliole, oboval-oblonge, glabre pe partea superioară, și mătăsoasă-păroase pe fața inferioară; florile albe, uneori puțin albastrii sunt alterne și dispuse într'un racem terminal, caliciul fără bractee este bilabiat, buza superioară nedivizată, cea inferioară cu 3 dinți puțin mai lungi decât buza superioară; fructele legume (păstări) cu 5-6 semințe orbiculare alburii. Originar din regiunea mediteraneană, mult cultivată ca plantă de nutreț și ca îngrășământ verde. Mai—Iunie. și *Lupinus varius* L., ○. [fr. Lupin-bigarré, Lupin-petit-bleu; g. Lupine, Wolfsbohne], plantă erbacee, frunzele cu 5-7 foliole oblong-lanceolate, mătăsoasă-păroase și argintii pe fața inferioară; florile albastre cu pete albe sunt mari, pedicelate, alterne sau subverticilate, formând un spic alungit, caliciul însoțit de bractee; fructele sunt păstări cu semințe pestrițe. Originar din Europa sudică, cultivată pentru trebuințe economice și ca plantă decorativă. Iunie—Iulie.

Cais, Apricos (Trans.), Zarzăr. [fr. Abricotier; g. Aprikose, Aprikosenbaum]. — *Prunus Armeniaca* L., syn. *Armeniaca vulgaris* Lam. Ț. frumos arbore de 3—4 m. înălțime din fam. *Rosaceae*, cu frunzele lucitoare coriacee; florile albe-rose, apar înaintea frunzelor; fructele comestibile numite: Apricoase, Caise, Zarzăre, sunt drupe. Acest arbore originar din Turkestan și Mongolia să cultivă adesea din cauza fructelor sale comestibile. Martie—Aprilie. Melif.

Cais-sălbatic (Dobrogea, Bărăgan), *Prunus-nana* Stokes., vezi Migdalpitic.

Caise, Apricoase (Trans.), Zarzăre. [fr. Abricot; g. Aprikose]. — fructele comestibile ale arborelui cultivat *Prunus Armeniaca* L., vezi Cais.

Călâmbuchiu (Maced.), Zea Mays L., vezi Păpușoi.

Călâmbucu (Maced.), Zea Mays L., vezi Păpușoi.

Calapăr (Mold. și Trans.), Ianacetum Balsamita L., vezi Calomfir.

Călăpăr (Banat), Ianacetum Balsamita L., vezi Calomfir.

Calarabe (Trans.), Brassica oleracea L. var. *gongyloides* L., vezi Caralambe.

Călbază (Bucovina), Fierea-pământului (Bucovina), Muschiul-de-fântână (Trans.). [fr. Hépatique desfontaines, Marchantie; g. Leberkraut, Steinbermoos]. — *Marchantia polymorpha* L. plantă erbacee (*Muschi-Hepaticae*) din fam. *Marchantiaceae*, organul de vegetațiune (*thalus*) este o expansiune foliacee, compactă, puțin cărnoasă, sinuos-lobată, pe partea superioară de un frumos verde, pe cea inferioară de un verde deschis și cu numeroși peri; fața superioară a thalului, străbătută de o nervură, este divizată într'o rețea de romburi, iar în centrul fiecărui romb să deschide o stomată. Pe suprafața thalului observăm organele de reproducțiune asexuată, reprezentate prin mici panerașe, numite *conceptacule* în care se află mici lame verzi, numite *propagule* și organele de reproducțiune sexuată reprezentate prin peduncule cilindrice cam de 1 cm. înălțime, cari apar lateral pe thal și care au la vârf un disc în formă de pălărie, care poartă organele de reproducțiune; aceste pălării sunt de 2 feluri unele poartă organele masculine (*antheridii*), și celelalte organele femele (*archegoanele*). După fecundațiunea prin *antherozoizi* a celulei femele din archegon se formează un *sporogon*, scurt pedicelat, care produce *spori*. Crește prin lo-

- curi umede, fântâni, pe ziduri și pietri.
- Calce**, *Caltha palustris* L., vezi Calcea-calului.
- Calce-mare**, *Chelidonium majus* L., vezi Rostopască.
- Calce-mică**, *Ficaria ranunculoides* Roth., vezi Untișor.
- Calcea-calului**, Bulbuc, Bulbucei, Calce, Capră-nemțească, Scalce, Scalci (Trans.). [fr. Populage-des-marais, Souci-d'eau; g. Butterblume, Dotterblume, Schmalzblume].—*Caltha palustris* L. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina fistuloasă, frunze groase lucitoare, florile galbene-aurii, solitare și mari. Crește prin bălți, mlaștini, pe marginea pâraielor și prin locuri umede. Martie—Mai.
- Căldărușă**, Candeluță (Botoșani), Cinci-clopoței (Trans.), Cinci-coade (Trans.), Clopoței-cornuți, Toporași (Trans.). [fr. Ancolie, Gants-de-Notre-Dame; g. Akelei Frauenschuh, Pantöffelchen].—*Aquilegia nigricans* Bmgt. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina la vârf glandulos-pubescentă, paucifloră, cu florile mari negrii-violacee, neregulate cu pintenii la vârf încovoiați, mai lungi decât limbul trunchiat și foarte obtus al petalelor, staminele puțin mai lungi, decât lamina, sepelele oblong-ovale; foile biternate cu foliolele până la prestejmătate trifide și incis-crenate, cu lobi ovali sau olongi, obtuși. Carpele 5 vilos-păroase, semințe de tot negrii și lucitoare. Crește prin păduri, și văi umbroase și umede din regiunea montană. Mai—Iulie. și *Aquilegia vulgaris* L. 2. plantă erbacee glabră; frunzele de 2 ori trifoliolate cu foliolele trilobate, crenate; florile mari, plecate în jos sunt albastre, violete, roșii, rosee, purpurii sau mai rar albe; caliciul cu 5 sepele lungărețe, ovale, corola cu 5 petale în formă de cornet, fiecare cu câte un pinten curbat la vârf. Cultivată ca plantă ornamentală pentru florile sale frumoase. Mai—Iunie.
- Din florile de Căldărușă se prepară o frumoasă culoare albastră, care este un prețios reactiv al acizilor în prezența cărora să înroșește iar tratată cu alcali, această tinctură înroșită se înalbăstrește din nou.
- Călin**. [fr. Boule-de-neige, Obier, Viorne; g. Schneeball, Gemeine Schlinge].—*Viburnum Opulus* L. 5. arbust din fam. *Caprifoliaceae*, frunzele subțiri cu 3—5 lobi ascuțiți și dințați pe margine, florile albe, cele marginale sunt mai mari și sterile; fructele drupe globuloase roșii, numite *Căline* sunt acrișoare și recoritoare. Acest frumos arbust crește prin tufășurile și pădurile umede. Prin grădini se cultivă varietatea *roseum* L., la care toate florile sunt mari și sterile. Mai—Iunie.
- Călindar** (Bănat), *Arum maculatum* L., vezi Rodn-pământului.
- Căline**, fructele de *Viburnum Opulus* L., vezi Călin.
- Călinică** (Bănat), *Calendula officinalis* L., vezi Filimica.
- Calm** (Trans), *Acorus Calamus* L., vezi Obligeană.
- Calomfir** (Munt.), Calapăr (Mold. și Trans.), Călăpăr (Banat), Caramfil, Caranhil, Isma-Maicei-Preceste. [fr. Herbe-au-coq, Menthe-coq; g. Marienblatt, Morgenblatt, Frauenminze].—*Tanacetum Balsamita* L., syn. *Balsamita vulgaris* Willd. 2. plantă erbacee aromatică din fam. *Compositae*, cu tulpina dreaptă, alburi și catifelată, frunzele ovale, eliptice, fin-dințate, de un verde deschis și par acoperite de o pulbere; florile galbene tubuloase, hermafrodite sunt dispuse în capitule terminale. Această plantă originară din Europa sudică, se cultivă mult în părțile noastre mai cu samă la țară. August—Septembrie.
- Căltunaș**, *Viola odorata* L., vezi Toporași și *Tropaolum majus* L., vezi Conduru-Doamnei.

Căltunașu-popei, *Tropaeolum majus* L., vezi Conduru-Doamnei.

Căltunu-Doamnei, Ceranțel, Crânceș. [Benoite-des-ruisseaux, Benoite-aquatique; g. B a c h-N e l k e n - w u r z, W a s s e r n e l k e n w u r z]. — *Geum rivale* L. 2. plantă erbacee din fam. *Rosaceae*; tulpina dreaptă; frunzele inferioare lung-pețiolate, divizate în segmente neegale și dințate, lobul terminal mai mare și mai mult sau mai puțin divizat (întrerupt-lirate) cele superioare sunt trifoliolate sau trilobate; florile plecate galbene cu vinișoare roșietice, pedunculii scurți, păroși și roșietici, caliciul totdeauna erect, roșietic și foarte păros, cu sepale lanceolate; corola cu 5 petale late obovate, puțin emarginate și lung unghiculate de o culoare ruginie, stilul articulată, cu articolul inferior păros și cam de aceeași lungime cu cel superior. Crește prin locurile umbroase și umede, pe marginea păraielor și a isoarelor din pădurile regiunii montane Mai—Iulie.

Rizomul acestei plante are proprietăți adstringente.

Cămașu-broaștei, [g. W a s s e r - n e t z.]. — *Hydrodictyon reticulatum* (L.) Lagerh. Algă verde (*Chlorophyceae*) de apă dulce din fam. *Hydrodictyaceae*, caracterisată prin lungi celule cilindrice, reunite în o colonie (*coenobie*) de forma unei rețele. Această plantă se înmulțește prin *zoospori* cu câte 2 cilii. Trăiește în lacuri, bălți și în apele lin-curgătoare.

Cămașu-lui-Dumnezeu (Trans.-Brașov.), *Convolvulus arvensis* L., vezi Volbură.

Camfor, [fr. Camphre; g. K a m p f e r], este o esență volatilă solidă, ce se extrage din lemnul arborelui *Cinnamomum Camphora* Nees., syn. *Laurus Camphora* L., *Camphora officinarum* Bauh. Ț. arbore totdeauna verde din fam. *Lauraceae*, frunzele coriacee cu 3 nervure,

florile mici și albe. Acest frumos arbore crește în Japonia până în insula Formosa, unde să și cultivă foarte mult din cauza productului său vegetal. Camforul purificat este o masă incoloră, cristalină, solidă, fragilă și unctuoasă la pipăit. Are miros propriu penetrant, gust aromatic, puțin amar, dând o senzație de caldură și mai apoi o senzație de răceală.

Camforul are proprietăți anestezice, antiseptice și anafrodisiace. Se administrează mai cu seamă în fricțiuni și în alte aplicațiuni externe în stare de soluțiuni în alcool contra durerilor nevralgice, reumatismului, migrenei etc. Ca medicament intern trebuie luat cu multă băgare de seamă, căci poate avea consecințe funeste. Camforul este întrebuițat ca medicament și de poporul nostru.

Canale, Balsamine (Trans.), Canaluțe, Copăcei, Persiceii, Piersiceii (Munt. jud. Prahova). [fr. Balsamine-de-jardins, Bellesamine, Jalousie; g. B a l s a m i n e]. — *Impatiens Balsamina* L., syn. *Balsamina hortensis* Desp. ☉. plantă erbacee din fam. *Balsaminaceae*, tulpina succulentă; frunze alterne, lanceolate, dințate pe margine; florile albe, roșii sau pestrițe, uneori învolte. Originară din India oestică, introdusă în Europa și mult cultivată și prin părțile noastre ca plantă ornamentală. Iunie—Iulie.

Canaluțe, *Impatiens Balsamina* L., vezi Canale.

Canariță, *Cerastium arvense* L., vezi Cornuț.

Canarul-bălții, [fr. Limoselle aquatique; g. S c h l a m m l i n g]. — *Limosella aquatica* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, frunzele spatulate-lineare, florile mici roșee. Crește prin locuri umede și inundate. Iunie—Iulie.

Candeluță (Botoșani), *Aquilegia vulgaris* L., vezi Căldărușă.

Cânepă. [fr. Chanvre; g. H a n f]. — *Cannabis sativa* L. ☉. plantă er-

bacee din fam. *Moraceae-Canna-boideae* cu tulpina dreaptă, fistuloasă 1—3 m. și chiar până la 6 m. înălțime, variind după climat; frunzele digitate cu 5—11 lobi ascuțiți și dințați pe margine; florile verzui sunt dioice, cele masculine în panicule axilare la vârful tulpinei, cele femele în glomerule la subțioara frunzelor superioare. Originară din India, de unde s'a introdus și în Europa. Astăzi să cultivă foarte mult ca plantă industrială prin toate țările temperate ale globului, uneori crește sălbăticită. Iulie—August.

Din liberul tulpinei să extrage prin diverse procedee (topirea cânepi) fibrele textile, cari constituiesc un important articol de comerț. Semințele oleaginoase, cunoscute și sub numele de *Jufă* sau *Julfă*, sunt întrebuințate ca aliment pentru paseri; din ele să prepară un oleu alimentar. Cânepa conține o substanță resinooasă, numită *Cannabina*, care în doză mare este toxică și care dă mirosul particular de cânepă. Cu această reșină să prepară vestitul Hașiș (Hachich), al orientalilor.

Cânepa-codrului, Cânepioară, Cânepoală, Dumbravnic. [fr. *Eupatoire-Chanvrine*; g. *Kunigundenkraut*, *Wasserdost*.]—*Eupatorium cannabinum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina rigidă dreaptă; frunzele cu 3—5 lobi, dințați pe margine; florile roșietice în capitule, cari la rândul lor formează corimbe dense. Crește prin locuri umede. Iulie—August.

Cânepioară, *Eupatorium cannabinum* L., vezi Cânepa-codrului.

Cânepoală, *Eupatorium cannabinum* L., vezi Cânepa codrului.

Cantalos, varietate de *Cucumis Melo* L., vezi Cantalup.

Cantalup, Cantalos. [fr. *Cantaloup*; g. *Warzenmelone*.]—varietate de *Cucumis Melo* L., un fel de pepene galben foarte parfumat și cu coastele proeminente și sgrăbun-

țoase (verucoase). Unii botaniști consideră această excelentă varietate de pepeni ca o specie deosebită sub numirea de *Cucumis Cantalupo* Ser. Numele de Cantalup provine dela italienescul *Cantaluppo* o vilă a papilor în apropiere de Roma, unde s'a obținut mai întâi această prețuită varietate de pepeni.

Cap-de-cocoș, *Hedysarum obscurum* L., vezi Dulcișor.

Căpățânoasă, *Echinops sphaerocephalus* L., vezi Rostogol.

Capere. [fr. *Câpre*; g. *Kappern*.]—Bobocii (mugurii florali) de *Capparis spinosa* L. ̄ arbust din fam. *Capparidaceae*, cu frunzele ovale, cu florile mari, albe sau roșietice. Crește în regiunea mediteraniană.

Caperele sunt comestibile, conservate în oțet sunt întrebuințate la bucătărie.

Caplăgea (județele de pe marginea Dunării), *Triticum Spelta* L., vezi Alac.

Capră-nemțească, *Callitha palustris* L., vezi Calcea-calului.

Caprafoi, Caprifoi, Cașie (Trans.). [fr. *Chèvrefeuille-des-jardins*; g. *Jelänger-jelieber*.]—*Lonicera Caprifolium* L. ̄ arbust din fam. *Caprifoliaceae*, tulpina acățătoare, volubilă dela stânga spre dreapta, cu ramuri flexibile; frunzele simple, opuse, obovale, glauce și caduce, cele superioare concrescute puțin perfoliate; florile roșietice, gălbui sau albe sunt foarte odorante, dispuse într'un fel de capitule terminale și sesile; fructele sunt bace eliptice portocaliu-brunii. Crește în Europa sudică, în părțile noastre este mult cultivată ca plantă ornamentală, uneori sălbăticită. Mai—Iunie. Melif.

Caprafoi, *Lonicera nigra* L., vezi Caprifoi. *Spiraea ulmifolia* Scop., vezi Cununiță.

Caprifole, *Spiraea Ulmaria* L., vezi Cretușcă.

Caprifoi, *Lonicera Caprifolium* L., vezi Caprafoi.

- Caprifoi, Caprafoi, Cașie** (Trans.).— *Lonicera nigra* L. f. [fr. Lonicéra noir; g. Hundebeere, Schwarzes-Geissblatt, Heckenkirsche], arbust erect din fam. *Caprifoliaceae*, frunzele oblong-eliptice, la urmă de tot glabre; florile roșii-purpuri sau alburii, câte două, pedunculii glabrii mult mai lungi decât florile; fructele sunt boabe (bace) negrii, concrecscute în partea inferioară. Crește prin pădurile din regiunea montană. Aprilie—Mai. și *Lonicera Xylosteum* L. f. [fr. Chamérisier, Camérisier; g. Gemeines-Geissblatt, Heckenkirsche], arbust erect cu frunzele rotund-eliptice, acoperite cu peri moi; florile gălbui păroase sunt dispuse câte 2 la vârful pedunculelor păroase, cam de lungimea florilor, fructele bace roșii, concrecscute în partea inferioară. Crește prin pădurile din regiunea montană. Mai—Iunie.
- Caprilemă, *Lepidium Draba* L.**, vezi Urda-vacei. și *Lepidium sativum* L., vezi Creson.
- Căprine, *Narcissus poeticus* L.**, vezi Zarnacadele. *Narcissus Pseudonarcissus* L., vezi Zarnacadea. *Narcissus radiiflorus* Salisb., vezi Coprine.
- Căprișor.** [fr. Souchet-jaunâtre; g. Gelbliches Cypergras].— *Cyperus flavescens* L. ○. mică plantă ierboasă din fam. *Cyperaceae*, rădăcina fibroasă; tulpina (paiul) cu 3 muchi obtuse; florile dispuse în spicule lanceolate comprimate, plane, reunite în capitule globuloase, bracteele florilor (glumele) sunt gălbui și pe partea dorsală cu striățiuni verzi, stamine de ordin 3; ovarul cu 2 stigmat; fructele nucule ovale-rotunde bilateral-comprimate. Crește prin locuri umede și mlăștinoase, pe malurile apelor, pe năsip, pe argil, sau prin turbării. Iulie—August.
- Căprișor, *Cyperus fuscus* L.**, vezi Căprișor-oacheș.
- Căprișor-oacheș, Căprișor.** [fr. Souchet-brun; g. Schwarzbraunes Cypergras].— *Cyperus fuscus* L. ○. mică plantă ierboasă din fam. *Cyperaceae*, rădăcina fibroasă; tulpina cu 3 muchi ascuțite; florile dispuse în spicule lineare comprimate, plane, grupate în capitule globuloase, bracteele florilor (glumele) brun-închise cu striățiuni verzi pe partea dorsală; stamine 2; ovarul cu 3 stigmat; fructele nucule cu 3 muchi ascuțite. Crește prin locuri umede și inundate, prin mlăștini, pe lângă păraie și pe malurile apelor. Iulie—August.
- Căpriță, Lobodă.** [fr. Arroche, g. Ufer-Melde].— *Atriplex litoralis* L. ○. plantă erbacee alburie din fam. *Chenopodiaceae*, ramuri divaricate sau erecte; frunzele cărnoase, lineare sau linear-lanceolate, ascuțit-dentate sau și de tot întregi; florile monice verzui, dispuse în lungi spice rigide, periantul, în timpul fructificării, este romboidal-oval și dințat. Crește prin locuri sărate și pe malul mării. Iulie—Septembrie.
- Căpșuni, Fragi-de-câmp.** [fr. Craquelin, Fraisier Breslinge, g. Knackelbeere, Knackbeere].— *Fragaria collina* Ehrh. 2. mică plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, frunze trifoliolate cu florile albe-gălbui; fructul, format din receptaculul devenit cărnos, este comestibil roșu, globulos sau ovoid cu baza îngustată și fără carpele. Crește prin poienile pădurilor și pe colinele aride. Mai—Iunie.
- Căpșuni, Fragi.** [fr. Caponnier, Fraisier Capron; g. Hohe-Erdbeere Zimt-Erdbeere].— *Fragaria elatior* Ehrh. 2. mică plantă erbacee, târătoare din fam. *Rosaceae*, tulpina scapiformă, pețiolii frunzelor și pedunculii florali acoperiți cu peri orizontali-patenti; frunzele trifoliolate, cu foliole puțin coriacee, verzi-închise și păroase; florile albe, adesea dioice prin abortare, caliciul persistent întins

sau reflect (răsfânt) la maturitate. Fructul, format din receptaculul devenit cărnos, este roșu, mare, rotund, ovoid, spre bază îngustat, lipsit de carpele și comestibil. Crește prin livezi și poieni, uneori cultivată pentru fructele sale împreună cu var. *moschata* Duchesne. Mai—Iunie.

Căptălaci, *Petasites officinalis* Moench., vezi Captalan.

Captalan, Brustur, Brustur-dulce (Trans.—Brașov), Buedea-ciumei (Bănat). Căptălaci, Cucuruz, Cucuruzi, Rădăcina-ciumei, Sudoarea-laptelui. [fr. Chaperonnière, Herbeaux-chapeaux, Herbeaux-teigneux; g. Gebräuchliche Pestwurz, Giftwurz, Nagenkraut]. — *Petasites officinalis* Moench. 2. plantă erbacee odorantă din fam. *Compositae*; rădăcinile groase, lungi și cărnoase; tulpina dreaptă, simplă, acoperită cu numeroși peri moi (tomentoasă) și prevăzută cu solzi roșiatici; frunzele radicale, formând rozetă sunt lung-pețiolate, mari, late, cordiforme și neegal-dințate; ele sunt verzi-închis deasupra, alburii și lănos păroase dedesupt, lobii bazilari rotunziți; florile purpurii, mai rar rozee apar înaintea frunzelor și sunt dispuse în capitule, reunite în raceme terminale, stigmatete florilor hermafrodite sunt scurte și ovale. Crește prin locuri umede, pe lângă pâraiele din pădurile montane. Martie—Aprilie.

Florile acestei plante posed proprietăți sudorifice, diuretice și chiar emenagoge, iar rădăcina este considerată ca vermifugă, sudorifică și adstringentă. După credința popoului, această buruiiană descântată este bună de ținut în casă, pentru a feri familia de ciumă; iar dacă se înconjoară satul cu ea, atunci ciuma nu va străbate nici de cum în acel sat.

Captalan-negru, Somnoroasă (Bucovina). [fr. Bouillon-noir, Molène-noire, Varaire-noir; g. Schwarze

Königskerze, Schwarzes Wollkraut]. — *Verbascum nigrum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina anguloasă în partea superioară, frunze alterne, la bază cordiforme; florile galbene cu stamine violet tomentoase. Crește pe marginea pădurilor, prin fânețele de pe colinele silicioase, pe lângă drumuri și pe malul râurilor. Iulie August.

Capu-ariicului, *Sparganium ramosum* Huds., vezi Buzdagan.

Capul-călugărului. [fr. Liondent d'automne; g. Herbst-Löwenzahn]. — *Leontodon autumnalis* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina scapiformă, erectă, cu 1 sau mai multe capitule; frunzele de ordinar bazilare sunt sinuat-sau penatfid-dințate, glabre sau acoperite cu peri simpli; florile galbene, dispuse în capitule totdeauna erecte, florile marginale mai adesea roșii pe partea dorsală; fructele achene cu un cioc foarte scurt. Crește prin fânețe și pășuni, până în regiunea alpină. Iulie—August.

Capul-șearpelui. [fr. Vipérine; g. Natterkopf]. — *Echium rubrum* Jacq. ☉. plantă erbacee, acoperită cu peri aspri, din fam. *Borraginaceae*, tulpina erectă, striată; frunzele linear-lanceolate; florile roșii ca sângele, dispuse în spice simple, scurte cu puține flori, reunite într'un lung racem terminal, tubul corolei de două ori mai lung decât caliciul, stilul la vârf nedivizat, staminele mai lungi decât corola; fructele nucule tuberculoase. Crește prin fânețe, pe coline aride, prin rășuri de păduri și prin tufșuri. Mai—Iunie.

Capul-viperei, *Echium vulgare* L., vezi Iarba-șearpelui.

Căpușe, Rățin, Ricin. [fr. Ricin; g. Wunderbaum, Christuspalme]. — *Ricinus communis* L. ♀. ☉. plantă erbacee sau arborescentă din fam. *Euphorbiaceae*, cu tulpina dreaptă, ramificată, fistuloasă, ci-

lindrică, articulată și de culoare roșietică; frunzele mari strălucitoare sunt palmatilobate cu 5, 7, 9 sau chiar 11 lobi; florile monoice în raceme terminale, cele femele roșietice la vârf, cele masculine gălbui la basă. Această plantă originară din Africa, unde poate ajunge la o înălțime de 10—12 m. având portul unui adevărat arbore, s'a introdus în Europa și să cultivă ca plantă ornamentală. Iulie—August.

Semințele acestei plante, de mărimea boabelor de fasole, cu pete roșii, luate cu lapte, sub formă de infușiune 5 sau 6 semințe constituie un purgativ drastic, luându-se un număr mai mare produce o supra-escitațiune, o ulceratiune a intestinului și poate avea consecințe grave, de aceea se recomandă multă precauțiune. Oleul extras din semințele de Ricin «*Oleum Ricini*» este mult întrebuințat în medicină ca purgativ, în China însă este întrebuințat ca oleu alimentar.

Căpușnic, *Cirsium oleraceum* Scop., vezi Crăstăval.

Carafilă (Maced.), *Dianthus Caryophyllus* L., vezi Garoafă.

Caralabe (Trans.), vezi Caralambe.

Caralambe (Mold.), Calarabe (Trans.),

Caralabe Trans., Cararabe (Trans.),

Gulii (Munt.). [fr. Chou rave; g.

Kohlrabi, Kohlrübe].—*Bras-*

sica oleracea L. var. *gongylodes* L.

plantă erbacee din fam. *Cruciferae*.

Tulpina sa mult dezvoltată glo-

buloasă și devenită cărnoasă, consti-

tuită o legumă gustoasă, mult cul-

tivată ca plantă culinară.

Caramfil, *Tanacetum Balsamita* L.,

vezi Calomfir.

Caramfilă (Maced.), *Dianthus Caryo-*

phyllus L., vezi Garoafă.

Caranhil, *Tanacetum Balsamita* L.,

vezi Calomfir.

Cararabe (Trans.), *Brassica oleracea*

L. var. *gongylodes* L., vezi Cara-

lambe.

Cărbuni (Trans.), Schinuță, Spinuță.

[fr. Raiponce; Teufelskrallen].

— *Phyteuma Vagneri* A. Kern. 2. mică plantă erbacee din fam. *Campanulaceae*, frunzele inferioare lung-pețiolate, ovale, la bază cordiforme, cele mai de sus sesile, lanceolate, sau linear-lanceolate, toate neregulat-duplicat-crenat-serrate; florile negrii-violacee, dispuse într'un capitol globulos în timpul înfloririi, iar după înflorire capitolul devine elongat și cilindric. Crește prin pășunile pietroase din regiunea alpină și subalpină. Iunie—Iulie.

Cărciumăreșe (Munt.), Ochii-cucului

(Mold.), Zinie. [fr. Zinnia; g. Zin-

nie].— *Zinnia elegans* Jacq. ☉.

plantă erbacee din fam. *Compositae*,

tulpina rigidă, erectă, acoperită cu

peri aspri este ramificată; frun-

zele opuse, sesile, cordiform-ovale,

amplexicaule, ascuțite undulate,

aspre (scabre); florile dispuse în mari

și frumoase capitule solitare la

vârful pedunculilor cilindrice, mai

lungi decât frunzele, florile mar-

ginală ligulate sunt obovale, a-

proape orbiculare, persistente, albe,

galbine, purpuri, liliachii, sau ro-

șii-cărmizii, involucrul campanu-

lat, format de 3 sau 4 rânduri de

foliole obtuse, cele superioare cu

o margine neagră, receptaculul cu

bractee late, pectinat-dințate și

colorate la vârf; florile marginale

ligulate uniseriale în capitulele

simple, multiseriale la capitulele

invoalte; florile centrale tubuloase

sunt galbine. Această plantă ori-

ginară din America de nord, din

Mexico, să cultivă foarte mult și

prin părțile noastre ca plantă de-

corativă. Iulie—Septembrie.

Cardamă, *Isatis tinctoria* L., vezi

Drobușor.

Cardamă-de-isvoare, *Nasturtium of-*

ficinale R. Br., vezi Năsturel.

Cardaman (Trans.), *Isatis tinctoria*

L., vezi Drobușor.

Cardon. [fr. Cardon; g. Cardy].—

Cynara Cardunculus L. ☉, plantă

erbacee din fam. *Compositae*, ori-

ginară din Europa meridională. Ca-

pitule roșii-violacee cu solzii ovali,

terminați printr'un spin puternic; frunzele bipinatifide cu segmentele terminate într'un lung spin gălbui. Această plantă se cultivă pentru usul culinar. Septembrie.

Cărdu (Banat.), *Dipsacus silvestris* Mill., vezi Varga-ciobanului.

Carectel, *Carpesium cernuum* L., vezi Dosnică-galbenă.

Carfiol (Trans.), *Brassica oleracea* L. var *Botrytis* DC., vezi Conopidă.

Cărligat, *Polygonum Bistorta* L., vezi Răculeț.

Cărligați (Trans.), *Polygonum Bistorta* L., vezi Răculeț.

Cărligioară, *Bidens cernua* L., vezi Iarbă-roșie.

Cărliglor, *Bidens tripartita* L., vezi Dentiță.

Cărmâz, Cărmâz-vegetal, Rumeioară, Rumenoară. [fr. Raisin d'Amérique, Raisin des teinturiers; g. Kermesbeere, Amerikanische Scharlachbeere].—*Phytolacca decandra* L. 2. plantă erbacee din fam. *Phytolaccaceae*, rădăcina foarte groasă; tulpina dreaptă lucitoare, adeseori roșietică; frunzele mari alterne; florile albe-rosee mici, în raceme e-recte; fructele sunt boabe (bacce) globuloase roșii sau negrii. Această plantă originară din America nordică (Virginia), crește la noi cultivată, uneori subsponanee. August—Novembrie.

Sucul roșu închis al fructelor se întrebunțează pentru colorarea vinurilor etc.

Cărmâz-vegetal, *Phytolacca decandra* L., vezi Cărmâz.

Carpân, *Carpinus Betulus* L., vezi Carpen.

Carpen, Carpân, Carpin. [fr. Charme, Charmille; g. H a i n b u c h e, Weissbuche].—*Carpinus Betulus* L. 5. arbore din fam. *Betulaceae*, frunzele alterne, ovale acuminat sunt încrețite și dublu dințate; florile verzui-roșietice, monoice, dispuse în amente; fructul comprimat, este însoțit de un ivolucru foliaceu trilobat, lobul me-

dian de 3 ori mai mare decât lobiilor laterali. Crește prin pădurile dela șes și dela munte, uneori se cultivă ca plantă ornamentală prin parcuri, bun pentru a face garduri vii. Aprilie—Mai.

Lemnul de *Carpen* este întrebunțat la construcții și în rotărie; tot din acest lemn se fac și jugurile.

Carpenă, *Melampyrum arvense* L., vezi Condroniu. *Melampyrum nemorosum* L., vezi Sor-cu-frate.

Cărpiniță, *Carpinus Duinensis* Scop., vezi Sfîneac.

Carpin, *Carpinus Betulus* L., vezi Carpen.

Cărpiniță, *Carpinus Duinensis* Scop., vezi Sfîneac.

Cărstăneasă, *Ajuga Laxmanni* Benth., vezi Barba-boierului.

Cartafoi (Trans.), *Brassica oleracea* L. var. *Botrytis* DC., vezi Conopidă.

Cartofe, *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.

Cartofi, Bandraburce, Baraboi, Barabule, Bologeane, Cartofe, Crumpene (Trans.), Crumpeni (Trans.), Crumpiri, Grumciri, Hadaburce, Mere-de-pământ, Napi, Picioici (Trans.), Picioică, Poame-de-pământ, Țermer. [fr. Pomme de terre; g. Kartoffel].—*Solanum tuberosum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Solanaceae*; tulpina dreaptă anguloasă și ramificată, cu ramuri subterane tuberculoase; frunzele alterne, imparipenate cu foliole neegale ovale, între cari se află foliole mult mai mici; florile albe sau violete și odorante sunt mărișoare și dispuse în corimbe lungpedunculate opuse frunzelor; caliciul cu 5 lobi lineari, corola pubescentă, rotace cu 5 lobi triunghiulari, 5 stamine cu filamentele scurte și cu anterele convexe, ovarul, terminat printr'un stil cilindric cu stigmatul bilobat și glandulos, devine la maturitate (un fruct bacciform) o boabă globuloasă de mărișoarea unei cireșe,

de culoare verde-gălbue sau violacee. Această plantă este originară din America sudică, (Chili) și foarte mult cultivată din cauza tuberculelor sale comestibile. În Europa, unde astăzi constituie un prețios aliment, a fost introdusă pe la finele secolului al XVI-lea; astăzi se cultivă foarte mult și prin părțile noastre pentru tuberculele sale comestibile, cari nu sunt decât ramuri subterane umflate și foarte avute în feculă. Prin cultură s'a obținut numeroase varietăți. Iulie—August.

Carul-pădurilor (Bănat), *Arnica montana* L., vezi Arnică.

Carul-zânelor (Banat), *Arnica montana* L., vezi Arnică.

Carvană, *Lycopus europaeus* L., vezi Cervană.

Caș, *Malva rotundifolia* L., vezi Cașul-popei.

Cașie (Trans.), *Lonicera Caprifolium* L., vezi Caprafoi și *Lonicera nigra* L., vezi Caprifoi.

Castan, Căstăniu (Maced.). [fr. Châtaignier; g. Essbare Kastanie, Kastanie, Zahme-Kastanie]. — *Castanea vesca* Gaertn., syn *Castanea sativa* Mill. Ț. arbore din fam. *Fagaceae*, frunzele alterne, oblong-lanceolate, serrat-dentate cu 15—20 nervure secundare paralele, sunt glabre sau păroase pe partea inferioară; flori gălbui monoice, cele masculine în lungi amente cilindrice întrerupte și erecte, fiecare floare sesilă, însoțită de bractee, are un periant cu 6 diviziuni și 10—20 stamine, cele femele câte 3—7 în capitule axilare, însoțite de un înveliș (involucru), periantul cu 6 lobi înguști, ovarul infer cu 6 loje necomplete, biovulate; stilul terminat prin 6 stigmat; fructele comestibile numite: *Castane*, *Castane-bune* Căstănie (Maced.), sunt solitare sau câte 2—3 închise într'un involucru cu suprafața acoperită de numeroși spini. Acest arbore originar din sudul Europei și din Asia, crește

spontanu și prin părțile noastre în munții județului Gorj, la mănăstirea Tismana și în Mehedinți la Cernet. Mult cultivat din cauza fructelor sale comestibile și pentru lemnul său prețios. Iunie.

Involucrul fructelor întrebuițat în vopsitorie, iar scoarța arborelui întrebuițată la tubacitul pieilor și la fabricațiunea cernelei.

Castan-porcesc, *Aesculus Hippocastanum* L., vezi Castan sălbatic.

Castan-sălbatic, Castan-porcesc, Castanul-calului. [fr. Marronnier d'Inde; g. Rosskastanie]. — *Aesculus Hippocastanum* L. Ț. frumos arbore din fam. *Hippocastanaceae*, frunze opuse, digitate cu 7 sau 5 foliole obovale, cuneiforme, ascuțite și neregulat dințate; florile albe și cu pete roșii sau galbene sunt dispuse în panicule erecte; caliciul campanulat cu 5 diviziuni, corola neregulată cu 5 petale neegale, 5 stamine libere, inserate pe marginea unui disc circular, ovarul liber cu 3 loje, fiecare cu câte 2 ovule, stilul simplu, terminat printr'un stigmat; fructul este o capsulă sferică, coriace și țapoasă; semințele mari, brune, devenite solitare prin abortare sunt lipsite de albumen. Originar din Nordul Greciei, mult cultivat în Europa ca plantă ornamentală din cauza portului său majestos și a florilor sale frumoase. Mai—Iunie.

Castane, **Castane-bune**, [fr. Marron, Châtaigne; g. Marone], fructele comestibile de *Castanea vesca* Gaertn., vezi Castan.

Castane-de-baltă, *Trapa natans* L., vezi Cornaci.

Castane-de-lac, *Trapa natans* L., vezi Cornaci.

Căstănie (Maced.), fructele comestibile de *Castanea vesca* Gaertn., vezi Castan.

Căstăniu (Maced.), *Castanea vesca* Gaertn., vezi Castan.

Castanul-calului, *Aesculus Hippocastanum* L., vezi Castan-sălbatic.

Castraveți, Crastaveți, Cucumăr (Bănat), Pepene (Mold.-de-sus și Bucovina). [fr. Concombre, Cornichon; g. Gurke]. — *Cucumis sativus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Cucurbitaceae*, tulpina acățătoare prin cărcei, acoperită cu peri rigizi; frunzele cordiforme cu 5 lobi angulați sunt aspre la pipăit, cărcei simplii; florile galbene; fructele mari lunguiețe și acoperite cu tubercule puțin proeminente. Această plantă originară din Asia se cultivă foarte mult pentru fructele sale comestibile, întrebuințate la bucătărie. Mai—Iunie. *Castraveți pentru oșet*, *Cucumis sativus* L. var. *viridis* Ser. fructele mici, verzi și cu proeminențe verucoase. *Castraveți-românești*, *Cucumis sativus* L. var. *flavus* Ser. fructele mai lungi și mai groase, puțin arcuate, netede și galbenii la maturitate.

Cașul-popei, Caș, Nalbă, Nalbă-măruntă, Nalbă-mică. [fr. Petite-mauve, Fromageon; g. Rundblättrige Käsepappel, Malve]. — *Malva rotundifolia* L. ☉—2]. plantă erbacee din fam. *Malvaceae*, tulpina culcată, ascendentă, ramificată și acoperită cu peri stelați; frunzele alterne, lungpețiolate cu 5—7 lobi, puțin evidenți, cordiforme la bază, aproape rotunde, cu marginea crenată și pe ambele fețe păroase; florile rozee albicioase, așezate câte una sau mai multe la subțioara frunzelor, calicul cu 3 foliole linear-lanceolate, caliculi persistent cu 5 diviziuni ascuțite, corola cu 5 petale, puțin emarginate de lungimea calicului; fructul format de un verticil de achene cu marginea pronunțată, foveolat-rugoase. Crește prin locuri cultivate și ruderele, pe lângă drumuri și locuințe. Iunie—Septembrie.

Această plantă posedă proprietăți emoliente, din care cauză este întrebuințată în medicină.

Cățân (Bucovina), *Pinus Pumilio* Haenke., vezi Jepi.

Cățină, *Hippophaë rhamnoides* L., vezi Cățină-albă. *Lycium vulgare* Dun., vezi Cățină-de-garduri. *Myricaria germanica* Desv., vezi Cățină-mică și *Xanthium spinosum* L., vezi Holeră.

Cățină-albă, Cățină. [fr. Argousier, Griset, Épine-Marante; g. Weidenblättriger-Seedorn]. — *Hippophaë rhamnoides* L. ♀. arbust alburii, spinos și foarte ramificat din fam. *Elaeagnaceae*; frunzele albicioase alterne, lineare cu o singură nervură, glabre pe fața superioară, pe cea inferioară argintii și acoperite cu solzi de culoare ruginie; florile dioice, galbene ruginii sunt ascunse printre frunze, cele masculine au un caliciu cu 2 sepale și 4 stamine, cele femele au învălișul floral tubulos, la vârful cu 2 lobi, partea sa inferioară este persistentă și închide la maturitate fructul (nuculă) monosperm, care are aspectul unei boabe (bacce) și este de o frumoasă culoare galbină-portocalie. Crește în mase mari pe albia râurilor dela poalele munților. Aprilie—Mai.

Cățină-de-garduri, Cățină, Licină (Trans.), *Lișian* (Bucovina), Răchișoară (Bucovina), Zaharică (Bucovina). [fr. Lyciet; g. Teufelszwirn, Gemeiner-Bocksdorn]. — *Lycium vulgare* Dun. ♀. arbust spinos, otrăvitor din fam. *Solanaceae*, ramuri lungi subțiri și flexibile; frunzele alterne, simple, întregi sunt lanceolate, ascuțite și nepăroase; florile violacee-roșietice (purpurii), axilare, solitare sau dispuse câte 1—6 în cime; caliculi campanulat bilabiat sau cu 3—5 lobi neegali; corola tubuloasă, iufundifuliformă cu 5 lobi, 5 stamine libere de lungimea lobilor corolei; fructele sunt bace roșii și lungărețe. Originar din Europa medie și sudică; cultivat pe lângă garduri, azi deve-

nit spontanu și prin părțile noastre. Iunie—August. Melif.

Cătină-mică, Cătină, Cătină-roșie, Tamariscă (Trans.). [fr. Myricaire d'Allemagne; g. Deutsche Myrikarie, Wachsbäum]. — *Myricaria germanica* Desv., syn. *Tamarix germanica* L. Ț. frumos arbust din fam. *Tamaricaceae*, tulpina cilindrică, glabră, roșietică, foarte ramificată, ramurile scurte, simple și verzi, cad toamna; frunzele linear-lanceolate, sesile, glauce, glabre, fin-punctate, îndesuite, acoperindu-se în parte unele pe altele; florile albe rozee, dispuse în spice terminale, fiecare floare, însoțită de o bractee mai lungă de cât pedunculul, caliciul cu 5 diviziunii, corola cu 5 petale, 10 stamine, concrescute la bază, antherele roșii; ovarul devine la maturitate o capsulă ovală de culoare galbin-deschisă, Crește pe malurile și pe albiile torentelor și râurilor dela poalelele muștilor, uneori cultivată ca plantă ornamentală. Iulie—August.

Ramurile verzi pot înlocui hamelul în fabricațiunea berei. Această plantă poate servi în vopsitorie spre a colora în negru.

Cătină-roșie, *Myricaria germanica* Desv., vezi Cătiuă-mică.

Cătină-roșie, Tamariscă. [fr. Tamarin-de-France, Tamaris-de-Narbonne; g. Tamariske, Markrispelstaudel]. — *Tamarix gallica* L. Ț. arbust din fam. *Tamaricaceae* cu ramuri lungi, flexibile și bruu-roșietice, frunzele ovale, mici, scurte, ascuțite, de culoare verde-cenușie (glauce), foarte apropiate și acoperindu-se unele pe altele (imbricate); florile rozee, dispuse în spice laterale, reuinite în paucule terminale, caliciul cu 5 sepale obtuse, corola cu 5 petale concave, ciuci stamine libere, egale și ieșite din floare; ovarul cu 3 stile, devine la maturitate o capsulă, dehiscență priu 3 valve. Ori-

giuar din Europa sudică, cultivată ca plantă ornamentală Mai—Iulie. și *Tamarix Pallasii* Desv. Ț. frunzele ovale sau deltoidee-cordate, ascuțite; florile rozee, dense, dispuse în spice mai scurte și mai groase decât la specia precedentă, formând o mare paniculă terminală. Crește prin năsipurile și pietrișurile de pe marginile râurilor. Iunie — Iulie.

Cătușe. [fr. Ballote, Marrube-noir; g. Schwarzer - Gottesvergess]. — *Ballota nigra* L. Ț. plantă erbacee cu miros greu din fam. *Labiatae*, tulpina patrunghiulară, ramificată, puțin roșietică; frunzele cordiform-ovale, creuate; florile roșii. Crește prin dărâmături, pe lângă locuințe, garduri. drumuri și prin tufșuri. Iunie — August. Melif.

Cătușnic, *Nepeta Cataria* L., vezi Cătușnică.

Cătușnică, Cătușnic, Iarbă-flocoasă, Iarba-măței, Iarba-vântului, Mintamăței. [fr. Herbe-aux chats, Menthe-de-chat; g. Katzenmelisse, Katzenminze, Katzenkaut, Zitronenmelisse]. — *Nepeta Cataria* L. Ț. plantă erbacee, cu miros aromatic penetrant, din fam. *Labiatae*, tulpina dreaptă patrunghiulară, acoperită cu periscurți și de o culoare verde cenușie; frunzele ovale sau cordiform-ovale, ascuțite și dințate pe margine sunt moi și cenușiu-păroase pe fața inferioară; florile albe sau roșietice, pe din lăuntru cu puncte roșii, dispuse în verticile terminale; fructele uucule ovoide, netede și glabre. Crește prin locuri pietroase, pe lângă garduri, ziduri, drumuri și prin dărâmături. Iunie—August. Melif.

Cătușnică are proprietăți tonice, excitante, stomachice. Piscile caută foarte mult această plantă, să tăvălesc peste ea și o mănâncă cu mare poftă.

Cătușnică-sălbatică (Trans.), *Mar-*

rubium peregrinum L., vezi Voronică. *Marrubium vulgare* L., vezi Unguraș.

Ceai, [fr. Thé; g. Thee.], se numește produsul vegetal preparat din frunzele de *Thea chinensis* Sims. Ț. [fr. Thé de la Chine; g. Theestrauch.]. Arbust din fam. *Theaceae* cu frunzele persistente, alterne, simple, coriacee, ovale ascuțite, fin-dințate și glabre; florile albe solitare sau îngrămădite câte 3 sau câte 4 la subțioara frunzelor, ele sunt regulate și ermafrodite. Cea mai mare parte a botaniștilor consideră: *T. Bohea* L., *T. cantoniensis* Lour., *T. cochinchinensis* Lour., *T. viridis* L., etc. ca forme sau ca varietăți ale speciei *T. chinensis* Sims. Acest arbust originar din părțile continentale sau insulare din extremul orient al Asiei (China, Japonia) se cultivă azi și în America: în Statele - Uitate, în Brasilia, etc. Frunzele preparate se întrebuintează spre a face prin infuziune o băutură mult usitată, cunoscută și ea sub numele de Ceai. Recolta frunzelor de *T. chinensis* Sims. se face din arbuști, cari au deja 3 ani. Frunzele culese se expun la soare, apoi se încălzesc pe niște plăci metalice, unde se întorc continuu, după aceea se sucesc în formă de sul cu mâinile pe niște mese, se încălzesc din nou și iar se mai sucesc, continuând această operațiune până ce toate frunzele sunt complet răsucite; se supun apoi unei fermentațiuni care durează 4, 6 sau 8 ore după cum este și temperatura. Această fermentațiune trebuie să se facă însă cu multă atențiune, căci dacă nu este suficientă, obținem un Ceai foarte adstringent, iar dacă fermentațiunea durează prea mult Ceaiul și perde parfumul, primind un miros neplăcut; precum vedem preparațiunea frunzelor de Ceai constituie o adevărată industrie. În comerț se cunosc 2 feluri de Ceai: *Ceaiul*

verde și *Ceaiul-negru*, cari diferă unul de altul după modul de preparațiune, iar numeroasele variațiuni ale acestor 2 feluri de Ceai depind de: etatea frunzelor și a arbuștilor precum și de diverse detațiuni de preparațiune.

Ceaiul are un gust și un miros (aromă) plăcut, datorit unui oleu esențial gălbui; el conține și un alcaloid cunoscut sub numele de *Theină*, considerat ca identic cu *Cafeina*, afară de aceeaș mai conține *tanin* și un principiu azotos, analog cu *caseina* din lapte etc. Ceaiul (infuziunea) se întrebuintează zălnic pentru a combate indigestiunea, abuzul acestei băuturi produce însă dispepsia. În medicină se întrebuintează ceaiul foarte mult ca antidot în otrăvirile cu *Opium*, cu *Digitulina* și în contra beției alcoolice. Uneori se mai întrebuintează contra boalelor căilor urinare ca diuretic, sudorific și ca adstringent.

Ceapă. [fr. Oignon, Ognon; g. Zwiebel].—*Allium Cepa* L. Ț. plantă erbacee, bulboasă cu un miros particular, din fam. *Liliaceae*, tulpina fistuloasă dreaptă; frunzele toate basilare, cilindrice și fistuloase; florile alburii, dispuse în umbel globuloase capsulifere. Această plantă se cultivă deja din vechime pentru trebuințe culinare, ea este folosită în acelaș timp de poporul nostru ca plantă medicinală. Iunie—Iulie. Melif.

Ceapă-blândă (Trans. Năsăud), *Allium Porrum* L., vezi Praz.

Ceapa-cioarei, Scânteiuță. [g. Wiesen-Goldstern].—*Gagea pratensis* Schult., syn. *Gagea stenopetala* Fries. Ț. mică plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, cu 3 bulbi orizontali, neînfășorați de o membrană comună; cu o singură frunză radicală, lineară, (rar 2 frunze radicale) la ambele capete îngustată, plană, acut-carinată, cu 2 frunze florale opuse; florile galbene reunite în umbelă, perigonul cu 6 diviziuni adânci și înguste, pedunculele glabre. Crește pe câmp,

prin sămănături, și prin rășișuri de pădure. Aprilie.

Ceapa - cloarei, Floarea - viorelei (Trans.), Zambilea, Zambul. [fr. Ail-à-toupet, Vaciet; g. Bisamhyacinthe]. — *Muscari comosum* Mill. 2. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, frunzele lineare, canaliculate, adesea denticulate pe margine; florile albastre dispuse într'un racem foarte elongat la vârful tulpinei scapiforme; florile inferioare fertile (ermafrodite) depărtate, orizonta-patente, cam de lungimea pedunculului; dinții periantului angular, cilindric oval-recurbați, alburii-verzii, gura deschisă; florile superioare sterile, apropiate cu pedunculul de 4—6 ori mai lung decât periantul mic, aproape globulos claviform sau cilindric; periantul florilor fertile de culoare ametistină. și *Muscari tenuiflorum* Tausch. 2. diferă de precedentă prin dinții periantului angular cilindric, foarte scurți, puțin curbați, de culoare brun-închisă, gura periantului aproape închisă, florile superioare sterile, apropiate, cu periantul cilindric sau claviform egal de lung cu pedicelele sau chiar ceva mai lung; periantul florilor fertile de culoare alb-verzie, al florilor sterile dimpreună cu vârful scapului și cu pedicelele de culoare ametistină. Ambele specii cresc pe câmpuri, prin vii, poieni, fânețe, tufișuri și prin păduri. Mai—Iunie.

Ceapa-cioarei, *Muscari botryoides* Mill. și *M. racemosum* Mill., vezi Porumbel. *Ornithogalum umbellatum* L. și *O. tenuifolium* Guss., vezi Bălușcă.

Ceapă-ciorască, Ceapă-lungă, Cepșoare. [fr. Ciboule, g. Winter Zwiebel]. — *Allium fistulosum* L. 2. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, tulpina scapiformă umflată; frunzele cilindrice fistuloase și umflate; florile alburii, dispuse într'o umbelă globuloasă,

staminele nedentate. Originară din Siberia, adesea cultivată pentru trebuințe culinare. Iunie—Iulie.

Melif.

Ceapă-ciorască, *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.

Ceapa-ciori (Trans.), *Colchicum autumnale* L., vezi Brândușa-de-toamnă.

Ceapă-de-mare. [fr. Scille maritimes, Squille; g. Meerzwiebel]. — *Urginea maritima* Baker., syn. *Scilla maritima* L. 2. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, bulbul oval, foarte mare; frunzele lat-lanceolate, ascuțite, cărnoase, verzi-glauce și glabre, apar primăvara; florile alburii, cu strițiuni verzii-purpurii sunt numeroase și dispuse într'un lung racem la vârful tulpinei scapiforme cilindrice și roșietice, ele apar după ce s'au vestejit frunzele, florile au periantul cu 6 diviziuni aproape egale, eliptice, acuminate și întinse, stamine 6 filiforme cam de lungimea periantului; fructul capsulă ovală cu numeroase semințe negricioase mai mult sau mai puțin aripate. Originară din regiunea mediteraniană. Mai—Iulie.

Bulbii acestei plante «*Bulbus Scillae*» sunt întrebuințați în medicină mai cuseamă ca medicament diuretic.

Ceapă-lungă, *Allium fistulosum* L., vezi Ceapă-ciorească.

Ceară, Floare-de-ceară. [fr. Liane-à-fleurs-de-cire; g. Wachsbäume]. — *Hoya carnosa* R. Br., syn. *Asclepias carnosa* L. 5. arbust acățător (lian) totdeauna verde din fam. *Asclepiadaceae*, frunzele coriacee, cărnoase, oval-oblonge, acuminate sunt opuse; florile alb-rosee, plăcut mirositoare, dispuse în umbel compacte, scurt pedunculate și atârând în jos; pedunculele florilor sunt pubescente; caliciul cu 5 diviziuni; corola carnoasă, ceroasă, glabră pe din afară, papiloasă în lăuntru, cu diviziuni del-

toide, obtuse și cu marginile recurbate, coronula cu 5 lobi anghuloși este gălbue și cu puncte roșii. Originară din China, Ostindia și din Australia, mult cultivată prin florării și casele oamenilor pentru florile sale frumoase, curioase și odorante. Melif.

Ceardaș (Trans.), *Stipa pennata* L., vezi Colilie.

Cearța-casei (Trans.-Brașov), *Ajuga reptans* L., vezi Vinerița.

Ceasornic, Floarea-suferinței. [fr. Fleur-de-la-Passion; g. Passionsblume]. — *Passiflora coerulea* L. ♀. plantă acățătoare din fam. *Passifloraceae*, tulpina lemnoasă foarte ramificată poate ajunge până la 5 metrii lungime, ea este acățătoare prin cărcei; frunzele glabre cu 5—7 diviziuni, lobi oblongi sunt întregi; florile odorante sunt albe rosee și albăstrie, segmentele caliciului albe-verzii; petalele au aceeași formă și aceleași dimensiuni ca și sepalele; stilele purpuri, coronula cu 2 cercuri de radii purpuri la bază, albe la mijloc și albastre la extremitate; fructele ovale sunt galbine la maturitate. Florile mari frumoase și curioase ale acestei plante se numesc în amintirea Domnului Christor: «Floarea-suferinței», de oarece discul imitează o coroană-de-spini, staminele au forma unor ciocănele, iar stigmatetele a unor cuie. Această plantă originară din Brasilia și Peru se cultivă adesea ca ornamentală mai cu samă pentru decorarea zidurilor, chioșcurilor și a florăriilor. Iulie—August.

Cebarea, Bibernil. [fr. Pimprenelle; g. Gartenbibernelle, Pimpnelle, Becherblume, Wiesenknopf]. — *Poterium Sanguisorba* L., syn. *Sanguisorba minor* Scop. ♀. plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, frunzele imparipenate, foliolele oval-rotunde sau oblonge, crenat-serrate; florile dispuse în capitule globuloase la început verzi, devenind mai târziu roșie-

tice, cele inferioare masculine, cele superioare femele, iar cele delanijlocul capitulului sunt mai adesea ermafrodite, caliciul fructifer persistent devine tare ca osul, patrunghiular și cu muchile obtuse, reticulat-rugos; ovarul cu 2 stile terminate prin stigmatete purpuri, stamine 20—30. și *Poterium polygamum* W. et Kit. ♀. diferă de specia precedentă prin: foliolele oblonge evident pețiolate, florile în capitule ovale sau cilindrice, caliciul fructifer este tare ca osul, lacunos-rugos cu 4 muchi aripate, ovarul cu 2 stile. Ambele specii cresc pe coline uscate și câmpuri, de preferință, pe locuri calcaroase. Iunie—Iulie.

Aceste plante sunt întrebuințate în unele locuri ca condiment, din care cauză să și cultivă uneori.

Cedru. [fr. Cèdre-du-Liban; g. Ceder, Libanon-Ceder]. — *Cedrus Libani* Barrel. ♀. mare și frumos arbore, totdeauna verde, din fam. *Coniferae-Pinaceae*, ramurile întinse, orizontale, rigide, evident verticilate cu numeroase ramificațiuni compacte; frunzele de un verde închis, aproape cilindrice sunt fasciculate, scurte și rigide; florile monoice, dispuse în amente, amentele masculine solitare pe ramuri scurte, cele femele câte 1—2; conurile erecte, ovale sau oblongi, scurt-pedunculate, la început purpuri, mai pe urmă brune-cenușii la maturitate, cu squamele subțiri fin-denticulate pe margine, fiecare cu câte 2 semințe aripate. cari abia în anul al 2-lea ajung la maturitate. Crește în Liban, Taurus, Cipru și Atlas, uneori cultivat ca plantă ornamentală. Acest arbore este unul dintre giganții regnului vegetal, căci trunchiul său poate ajunge dela 12—13 m. de circumferință.

Cel-perit (Mold.), *Senecio vernalis* W. et Kit., vezi Spălăcioasă. și *Senecio vulgaris* L., vezi Cruciuliță.

- Celer** (Trans.), *Apium graveolens* L., vezi Țelină.
- Cenușer**, Arbore-puturos. [fr. Vernis du Japon; g. Götterbaum]. — *Ailanthus glandulosa* Desf. Ț. arbore cu frunzele imparipenat-compuse cu foliole dințate și glanduloase la bază, din fam. *Rutaceae-Xanthoxyleae*; florile mici, galbene-verzui cu miros neplăcut sunt dispuse în mari panicule terminale ramificate. Originar din China, prin părțile noastre introdus, cultivat și vulgarizat. Iulie—August. Melif.
- Cenușie**, *Filago germanica* L., vezi Fircică.
- Cepșoare**, *Allium fistulosum* L., vezi Ceapă ciorească.
- Cer**. [fr. Chêne-chevelu; g. Zerreiche]. — *Quercus Cerris* L. Ț. mare și frumos arbore din fam. *Fagaceae*, frunzele însoțite de lungi stipuli filiformi sunt obovale sau oblonge, sinuate sau penatífide, pubescente sau pe fața inferioară sur-tomentoase cu lobii ascuțiți, mucronați; florile monoice, cele masculine în amente laxe, filiforme întrerupte și lung-pedunculat, cele femele solitare într'un involocru, format din bractee concrescute într'o cupușoară, squamele (solzii) cupușoarei, elongate, linear-subulate, patente și incovoiate; fructul numit *ghindă*, este mic, aproape conic și brun. *Cerul* formează întinse păduri sau dumbrave, uneori cultivat ca plantă decorativă. Mai.
- Cerăș-pădureț** (Trans.), *Prunus avium* L., vezi Cireș.
- Cerașe** (Trans.-Brașov), fructele comestibile de *Prunus juliana* Rchb., vezi Cireș.
- Cerașe-pădurețe**, fructele comestibile de *Prunus avium* L., vezi Cireș.
- Cerceii-babel** (Mold. Tecuci), *Evoynymus verrucosus* Scop., vezi Lemnrâios.
- Cerceluși**, *Convallaria majalis* L., vezi Lăcrămioare și *Polygonatum officinale* All., vezi Coadă-cocoșului.
- Cerceluși**.—*Fuchsia coccinea* Ait. Ț. frumos arbust din fam. *Oenotheraceae*, ramurile glabre; frunzele opuse sau câte trei în verticil sunt ovale, ascuțite, denticulate cu nervure roșii; florile pestrițe atárnă în jos, caliciul de forma unei pâlnii este roșu; corola cu petalele violete, obovale și răsucite (convolute) sunt puțin mai scurte decât lobii caliciului; fructul este o bacă cu numeroase seminte. Originar din Chili. Melif.—*Fuchsia fulgens* Ldl. Ț. arbust cu ramurile roșii; frunzele mari, opuse oval-cordiforme, ascuțite, întregi sau ușor denticulate, sunt glabre și cu pețiolul roșu; florile au caliciul roșu cu lobii oval-lanceolați ascuțiți și la vârful cu câte o pată verde deschisă, corola cu petalele roșii ca sângele, mult mai scurte decât caliciul; florile sunt reunite în raceme, cari atárnă în jos. Originar din Mexico. și *Fuchsia splendens* Zucc. Ț. arbust cu ramurile triangulare; frunzele oval-cordiforme, acuminat lung-pețiolate, pubescente sunt dispuse câte 3 în verticile; florile cu tubul caliciului comprimat și cu 2 muchi, de culoare roșie ca și lobii săi, vârful lobilor ca și petalele sunt galben-verzui. Originar din Mexico. Toate aceste plante sunt mult cultivate ca decorative pentru florile lor frumoase.
- Cerencel**, *Dryas octopetala* L., vezi Argințică.
- Cerențel**, *Dryas octopetala* L., vezi Argințică. *Geum rivale* L., vezi Călușunul-Doamnei.
- Cerențel**, Crânceș, Cuișoariță, Rădichioară, Ridichioară. [fr. Benoite, Herbe-de-Saint-Benoît; g. Gemene Nellenwurz].—*Geum urbanum* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, tulpina erectă multifloră; frunzele inferioare întrerupt lirat-penate, cele superioare mai adesea trifoliolate; florile galbene-aurii sunt erecte; corola cu petale obovale, fără unghiculă, caliciul fructifer recurbat; fructele

grupate într'un capitol, carpele paroase, stilul cu 2 articule, articulul inferior glabru, de 4 ori mai lung decât cel superior, care la baza este pubescent. Crește prin paduri umede, tufșuri și locuri umbroase. Iunie—August.

Ceritică *Cerithe minor* L., vezi Pidodnic.

Cernușcă, *Nigella arvensis* L., vezi Negrușcă și *Nigella sativa* L., vezi Negrilică.

Corvană, Carvana, Ciorvană, Corvană, Țervane. [fr. Marrube-aquatique, Pied-de-loup; g. Wolfstrapp]. — *Lycopus europaeus* L. Ț. planta erbacee din fam.

Labiatae, frunzele pețiolate, oval-oblonge, profund-incis-dentate, la baza penatifide; florile mici, albe, pe dinlauntru cu puncte roșii-purpuri, lacinia intermedie a buzei inferioare dela corolă este trunchiata și de 2 ori mai lata decât celelalte; fructele nucule trigonale sau în 4 muchi. Crește prin lunci, șanțuri, gropi și locuri umede. Iulie—August; și *Lycopus exaltatus* L. Ț. frunzele inferioare lat-ovale, cele superioare lanceolate, toate până la nervura mediană penatifide; florile mici albe, pe dinlauntru cu puncte purpurii-roșietice, lobii corolei ovali aproape egali, stamine nefructifere filiforme, la vârf capitate; fructele nucule comprimate, marginate. Crește prin lunci, șanțuri, gropi și locuri umede, adesea împreună cu specia precedentă. Iulie—August.

Cetenă (Banat), *Juniperus communis* L., vezi Ienupăr.

Cetenă-de-negi, Sabină. [fr. Sabine; g. Sadebaum, Sevenbaum, Sevenstrauch]. — *Juniperus Sabina* L., syn. *Sabina officinalis* Garcke. Ț. arbust totdeauna verde din fam. *Coniferae-Pinaceae*, tulpina foarte ramificata, cu ramurile neregulat-întinse, inclinate sau târâtoare; frunzele mici squamiforme, adesea dispuse pe 4 rân-

duri imbricate, rar linear subulate puțin îndepărtate, prevazute la mijloc pe partea dorsală cu o glandă; florile masculine, foarte mici, dispuse în amente la vârful ramurilor scurte; conurile bacciforme sunt mici, oval-rotunde, albastru închise, atârând în jos la vârful pedicelilor curbate. Originar din regiunea mediteraniană, să cultivă adesea prin parcuri.

Acest frumos arbust este o plantă veninoasa, întrebuințata în medicină din cauza proprietăților sale emenagoge și abortive. «*Summitates Sabinae*» sau «*Herba Sabinae*».

Cetină, *Juniperus communis* L., vezi Ienupăr.

Chedicuță (Mold.), *Lycopodium clavatum* L., vezi Pedicuță.

Chel (Oltenia), *Brassica oleracea* L., var. *sabauda* L., vezi Varză-creața.

Chelărea, *Biscutella laevigata* L., vezi Ochelarită.

Chelărel, *Biscutella laevigata* L., vezi Ochelarită.

Chercuri, *Trifolium arvense* L., vezi Papanasi.

Chersăc (Mold.), *Prunus Persica* Stokes., vezi Persic.

Chersice (Mold.), fructele comestibile de *Prunus Persica* Stokes., vezi Persic.

Chica-voinicului, Barba-boierului, Boarze, Morăriță (Bănat-Almaș), Nigeluță, Paingân (Mold.), Vergura-învălită. [fr. Cheveux-de-Venus, Patte-d'araignée; g. Braun in Haaren. Jungfer im Grünen, Türkischer Schwarz Kümmel]. — *Nigella damascena* L.

⊙. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina erectă, ramificată; frunzele alterne de 2 ori sau de 3 ori penatipartite; florile albatre ca cerul, rar alburii, înconjurate de un involuclu verde multifid, cu segmente lineare; fructele capsule netede, concrescute dela bază până la vârf, semințele negrii triangulare, cu fețele bombate și cu încrețituri transversale. Oii-

- ginară din Europa sudică, cultivată prin părțile noastre pentru florile sale frumoase. Mai Iulie. Melif.
- Chifăr**, *Pinus silvestris* L., vezi Pin.
- Chil** (Trans.), *Brassica oleracea* L. var. *sabauda* L., vezi Varză-creată.
- Chimen**, Chimin, Chimion-de-câmp, Chimion-sălbatic, Chinisor, Secărea, Secărică, Secărița. [fr. Carvi, Cumin-des-près; g. K ü m m e l].—*Carum Carvi* L. 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, rădăcina fusiformă, ramificată; frunzele bipartite cu foliolele penatífide, multipartite, lobi linear-i, cele mai inferioare perechi de foliole, dispuse cruciș pe pețiolul comun al frunzei, simulând stipulele; florile albe sau roșietice, dispuse în umbel multiradiante, lipsite de involuclu, involuclul lipsește și el sau numai cu câte-va foliole; fructele oblonge comprimate, cu 5 coaste filiforme. Crește prin fânețele și pașunile montane, subalpine și alpine; uneori cultivat pe mari întinderi. Mai—Iunie.
- Fructele aromatice întrebuințate în medicină sub numirea de «Fructus Carvi» și la bucătărie ca condiment.
- Chimen**, *Coriandrum sativum* L., vezi Coriandru.
- Chimen-cânesc**, *Adonis aestivalis* L., Cocoșei-de-câmp.
- Chimen-de-munte**, *Meum Mutellina* Gaertn., vezi Briolă.
- Chimen-dulce**, *Foeniculum vulgare* Mill., vezi Molură.
- Chimen-negru**, *Nigella sativa* L., vezi Negrilică.
- Chimeon**, *Cuminum Cyminum* L., vezi Chimon.
- Chimin**, *Carum Carvi* L., vezi Chimen.
- Chiminul-porcului** (Trans.), Chimion (Trans.). [fr. Peucedan; g. Haarrang].—*Peucedanum Rochelianum* Heuff., syn. *P. campestre* Janka. 2. plantă erbacee glabră din fam. *Umbelliferae*, tulpina rotundă striată; frunzele de 2 ori trisecte sau ternatpenatisecte cu laciniile elon-
- gate, linear-lanceolate, acuminat; florile galbene dispuse în umbel compuse, involuclul lipsește, involuclul cu numeroase foliole linear-subulate egal de lungi cu umbelulele; pedicelele puțin mai scurte decât fructele. Crește prin fânețele de pe colinele sterile, tufșuri și locuri umede. Iulie—August.
- Chiminul-ursului** (Trans.), *Meum Mutellina* Gaertn., vezi Briolă.
- Chimion**, Chimeon. [fr. Cumin cultivé, Faux anis; g. Gebäuer Kummel].—*Cuminum Cyminum* L. 2. mica plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, florile mici albe-liliachii, dispuse în umbel terminale, semințele (fructele) mărișoare, plane pe o parte, rotunzite și cu 6 coaste pe cealaltă parte. Originară din regiunea Ostmediteraniană.
- Din semințele aromatice ale acestei plante să extrage un oleu eteric întrebuințat în medicina. Semințele întrebuințate ca condiment la mâncări și pentru fabricațiunea liqueurilor.
- Chimion-de-apă**, *Oenanthe Phellandrium* Lam., vezi Măraș.
- Chimion-de-baltă**, *Oenanthe Phellandrium* Lam., vezi Măraș.
- Chimion-de-câmp**, *Carum Carvi* L., vezi Chimen.
- Chimion-de-câmpuri**, *Nigella arvensis* L., vezi Negrușcă.
- Chimion-negru**, *Nigella sativa* L., vezi Negrilică.
- Chimion-sălbatec**, *Carum Carvi* L., vezi Chimen.
- Chiu** (Mold.), *Pinus silvestris* L., vezi Pin.
- Chinisor**, *Carum Carvi* L., vezi Chimen.
- Chipariș** (Maced.), *Cupressus sempervirens* L., vezi Chiparos.
- Chiparose**, Tiparose, Tuberoze (Trans.). [fr. Jacinthe-des-Indes, Tubéreuse-des-jardins; g. Tubérose]. — *Polygonum tuberosa* L. 2. plantă erbacee din fam. *Amaryllidaceae*, tulpina simplă; frunzele

lineare, canaliculate, glabre, aproape toate radicale, arcuate și întinse; florile mari albe, uneori nvoalte, foarte odorante, aproape seale, solitare sau câte 2, însoțite de o mică bractee, și dispuse într'un spic lax la vârful tulpinei, periantul puțin cărnos, în formă de pălnie și cu 6 segmente rotunjite. Originară din America centrală, mult cultivată pentru florile sale frumoase și plăcut mirositoare. Iulie—Novembrie.

Chiparos, Chipariș (Maced.). [fr. Cypress; g. Cypresse]. — *Cupressus sempervirens* L. Ț. frumos arbore totdeauna verde din fam. *Coniferae-Pinaceae*, frunzele mici, oval-romboidale, obtusiuscule, convexe și crenate pe partea dorsală sunt imbricate și de o culoare verde-gălbui; florile monoice, cele masculine în amente terminale cilindrice, cele femele în amente solitare, terminale, aproape globuloase, formate din 6—10 squame. Strobilii (conurile) globuloși cu squame peltate, lemnoase, anguloase și mucronate la centru, care să separe la maturitate; semințele îngust-aripate. Originar din Persia și regiunea mediteraniană, foarte mult cultivată ca plantă ornamentală.

Chipăruș, *Capsicum annuum* L., vezi Ardei.

Chipărușă, *Capsicum annuum* L., vezi Ardei.

Chiper, semințele aromatice de *Piper nigrum* L., vezi Piper.

Chiperul-lupului, *Asarum europaeum* L., vezi Pochivnic. *Daphne Mezereum* L., vezi Tulichină.

Chipu-mâței, *Galeopsis Ladanum* L., vezi Tapoșnic.

Chir, *Triticum-repens* L., vezi Pir.

Chirlauce (Mold.), prunele tinere diformate și transformate de ciuperca *Exoascus Pruni* Fuck., vezi Urlupi.

Chirărau, *Allium Schoenoprasum* L., vezi Arbagic.

Chitarcă (Mold.).—*Boletus duriusculus* Schulz. Ciupercă comestibilă din fam. *Polyporaceae*, pălăria emisferică brună aproape castanie, glabră, puțin viscoasă când este timpul umed; piciorul alburiu, dens-punctat de mici squame brune, este ventricos și îngustat spre bază; tuburile libere, verzui-roșietice cu porii albi. Crește pe pământ în păduri, vara.

Chitarcă (Mold.), *Boletus scaber* Fr. *Boletus luridus* Schaef., vezi Pitarcă și *Boletus versipellis* Fr., vezi Chitărcauță.

Chitărcauță (Mold.). Chitarcă (Mold.), Chituşcă (Mold.). [fr. Bolet-à-peau-changeante; g. Rothhäubchen, Rothaut-Kapuziner].—*Boletus versipellis* Fr. Ciupercă comestibilă din fam. *Polyporaceae*, pălăria emisferică-bombată, roșie-cărămizie, la început compactă tomentoasă, apoi squamoasă și netedă; vălul anular membranos; piciorul solid, aproape de aceeași grosime, alb și cu mici squame brun-roșietice, cari devin mai târziu negrii; tuburi libere plane mici, alburii cu porii cenușii; sporii fusiform-oblongi și galben-roșietici. Carnea albă, în contact cu aerul devine albastruie, roșietică sau cenușie. Crește vara și toamna prin păduri.

Chitră, Chitre, fructele de *Citrus medica* L. Ț. [fr. Cédration; g. Citronenbaum, Zitronenbaum].—frumos arbore spinos din fam. *Rutaceae*, frunzele oblongi, obtuse cu pețiolul de ordinar nearipat, florile mari, albe, pe din afară roșietice sau violete; fructele mari ovale, oblonge, verucoase odorante și galbine, miezul alb; acru și divizat în 9 despărțituri. Originar din Asia. (India anterioară).

Fructele întrebuințate pentru dulceață.

Chituşcă (Mold.), *Boletus versipellis* Fr., vezi Chitărcauță.

Choleră, *Xanthium spinosum* L., vezi Holeră.

Chrean, *Cochlearia Armoracia* L., vezi Hrean.

Chrență, Urda-vacei. [fr. Bourse-de-Judas; g. Feldkresse].—*Lepidium campestre* R. Br. ☉ și ☽. mică plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă, ramificată în partea superioară, rar simplă; frunzele sur-pubescente, cele inferioare oblonge, îngustate în pețiol, la bază sinuat-dentate, cele superioare denticulate, la bază sagitate și amplexicaule; florile albe sunt mici, fructele sunt silicule solzoz-punctate, ovale și dela mijloc în sus lat-aripate, la vîrf rotundate și evident emarginate, stilul scurt. Crește prin locuri cultivate, pe lângă drumuri, pe câmpuri și pe lângă locuințe. Iunie—Iulie.

Chrență, *Lepidium Draba* L., vezi Urda-vacei. *Nasturtium amphibium* R. Br., vezi Gălbenea. *Nasturtium officinale* R. Br., vezi Năsturel.

Cristoforă, *Actaea spicata* L., vezi Orbalț.

Cicoare, Cicoare-de-vară, Cicorie. [fr. Chicorée sauvage; g. Armesünderblume, Wegwarte, Zichorie].—*Cichorium Intybus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă, robustă, anguloasă cu ramuri întinse; frunzele inferioare runcinate, cele superioare oblonge, nedivizate, cele florale lanceolate, la bază late, puțin amplexicaule; florile albastre, rar roșii-rosee sau albe, dispuse în capitule, sesile sau pedunculat, reunite câte 2 sau mai multe, florile toate ermafrodite, ligulate, cele exterioare de ordinar radiante; fructele achene cu papus mult mai scurt decât ele. Crește prin locuri virane, câmpii, fânețe și drumuri. Iunie—Septembrie.

Din rădăcina acestei plante se fabrică surogatul de cafea.

Cicoare-de-grădină, Cicorie. [fr. Bar-

be-de-capucin, Chicorée frisée, Escarole; g. Endivie].—*Cichorium Endivia* L. ☽ plantă erbacee din fam. *Compositae* cu frunzele florale ovale la bază lat cordate și amplexicaule, florile albastre sau albe. Această plantă originară din Turkestan și Asia Mică se cultivă și prin părțile noastre pentru usul culinar. Iulie—August.

Cicoare-de-vară, *Cichorium Intybus* L., vezi Cicoare.

Cicorie, *Cichorium Endivia* L., vezi Cicoare-de-grădină și *Cichorium Intybus* L., vezi Cicoare.

Cigă-mică, *Cantharellus cibarius* Fr., vezi Bureți-galbeni.

Cimbrușor, Cimbru, Cimbru-de-câmp Cimbrușor, Sărpun, Sărpunel, Sărpunele, Schinduf, Timian. [fr. Pouliot-bâtard, Serpolet; g. Quendel, Feldquendel, Thymian].—*Thymus Serpyllum* L. 2. plantă subfrutescentă, odorantă și aromatică din fam. *Labiatae*, tulpina culcată sau ascendentă; frunzele lineare sau rotund-eliptice, plane; florile roșii-purpurii, rar albe, dispuse în verticile reunite în capitule sau raceme, buza superioară a corolei emarginată, ovală, aproape patrungiulară. Crește prin fânețe și pășuni uscate, pe coline și câmpuri, prin poieni, livezi și pe marginea pădurilor. Iunie—Septembrie. Melif.—*Thymus Chamaedrys* Fries. 2. care se deosebește de specia precedentă prin tulpinele evident patru-unghiulare pe 2 rînduri păroase (biserial păroase); frunzele acoperite cu peri asprii, florile îndesuite în capitule, caliciul păros cu dinții lung-ciliați, buza superioară a corolei întreagă. Crește prin poieni și pe marginea pădurilor, prin livezi. Iulie—Septembrie. Melif.

Cimbru, Cimbru-de-grădină, Ciumurică (Maced.), Piperniță-de-grădină (Trans. Năsăud.). [fr. Sarriette; g. Bohnenkraut, KÖlle, Pfefferkraut.].—*Satureja hortensis* L. ☽. plantă erbacee din fam. *Labiatae*

- cu tulpina foarte ramificată; frunzele linear-lanceolate și ascuțite; florile lila sau albe punctate cu roșu. Această planta aromatică, originară din sudul Europei se cultiva foarte mult pentru usul culinar. Iulie—Octombrie. Melif.
- Cimbru**, *Thymus Serpyllum* Fries., vezi Cimbrisor și *Thymus vulgaris* L., vezi Lamâioară.
- Cimbru-adevărat**, *Thymus vulgaris* L., vezi Lamâioară.
- Cimbru-de-câmp**, *Thymus Serpyllum* Fries., vezi Cimbrisor.
- Cimbru-de-grădina**, *Satureja hortensis* L., vezi Cimbru și *Thymus vulgaris* L., vezi Lamâioară.
- Cimbrușor**, *Thymus Serpyllum* Fries., vezi Cimbrisor.
- Cimișeriu** (Trans.), *Buxus sempervirens* L., vezi Cimișir.
- Cimișir**, Bangiu (Maced.), Cimișeriu (Trans.), Merișor, Merișor-turcesc, Șimșir (Maced.). [fr. Buis; g. Buchs, Buchsbaum]. — *Buxus sempervirens* L. Ț. planta totdeauna verde din fam. *Buxaceae*, arbust monoic cu frunzele coriacee, lucitoare, ovale sau eliptice; florile galbene-verzui sunt dispuse în glomerule. Acest arbust originar din ostul și vestul Europei se cultivă foarte mult ca planta decorativă. Aprilie—Mai.
- Lemnul de *Cimișir* este cel mai bun pentru sculptură.
- Cinar** (Maced.), *Platanus occidentalis* L. și *P. orientalis* L., vezi Platan.
- Ciucantin**, varietate de *Zea Mays* L., vezi Păpușoi.
- Ciuci-clopoței** (Trans.), *Aquilegia nigricans* Bmgt. și *A. vulgaris* L., vezi Căldarușa.
- Ciuci-coade** (Trans.), *Aquilegia nigricans* Bmgt., și *A. vulgaris* L., vezi Căldarușa.
- Cinci-degete** (Trans.), Iarba-degetelor, Ochiu-boului (Trans.). [fr. Quintefeuille; g. Gänserich, Fingerkraut]. — *Potentilla reptans* L. Ț. plantă ierboasă târătoare, din fam. *Rosaceae*, tulpina adesea simplă, frunzele au de regulă 5 foliole, florile solitare sunt galbene. Crește prin locuri umede, pe marginea pădurilor și prin livezi. Mai—August.
- Cinci-foi**, *Sanicula europaea* L., vezi Sănișoară.
- Cinci-foi-mari**, *Sanicula europaea* L., vezi Sănișoară.
- Cinsteț**, Brânca-porcului (Bucovina), Cocean-căpresc (Trans.), Jale-cleioasa (Trans.), Lăpuși-de-capră (j. Prahova). [fr. Sauge-glutineuse; g. Klebrige Salbei]. — *Salvia glutinosa* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina în partea superioară foarte glanduloasă și cleioasă; frunzele cordiform-has-tate, grosier-serrat-dințate, cele superioare acuminate; florile galbene ca acuoasa și cu puncte brune. Crește prin pădurile umbroase și umede dela munte și dela câmp, adesea lângă păraie. Iunie—August.
- Cintaură**, *Erythraea Centaurium* Pers., vezi Firea pământului și *Erythraea pulchella* Fries., vezi Frigunică.
- Ciocârlan** (Mehedinți), *Coronilla varia* L., vezi Coroniste.
- Ciocul-barzei**, *Geranium pratense* L., vezi Greghetin.
- Ciocul-berzei**, *Erodium-cicutarium* L'Herit., vezi Pliscul-cucoarei și *Geranium pratense* L., vezi Greghetin.
- Ciolobot**, Sglăvoc. — *Centaurea spinulosa* Rochel. Ț. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina cu ramuri erecte, striate; frunzele radicale lanceolate, crenate sau subliniate, cele caulinare inferioare penatife sau bipenatife cu lacinile linear-lanceolate; florile violaceu-purpii, dispuse în capitule oblonge sau aproape globuloase; însoțite de un involucru, bracteele cu apendiculi triunghiulari negri, oval-lanceolați, ascuțiți, plani, fimbriați, fimbriile mai lungi decât diametrul transversal al bracteei, fimbria terminală, transformată în-

- tr'un spin negru și patent; fructele achene cu papus de lungimea lor. Fânețe sterile, coline aride, pe marginea câmpurilor și a drumurilor. Iunie—August.
- Cione**, *Leonurus Cardiaca* L., vezi Talpa-gâștei.
- Ciormolag** (Trans.), *Melampyrum arvense* L., vezi Condroniu și *Melampyrum nemorosum* L., vezi Sorcu-frate.
- Ciormolag** (Trans.), Grâu-negru, Grâul-prepeliței, Grâul-prepelițelor, Miază-noapte. [fr. *Mélampyre-a-crêtes*; g. *K a m m ä h r i g e r W a c h t e l w e i z e n*]. — *Melampyrum cristatum* L. ☉. plantă erbacee rigidă, erectă și pubescentă, din fam. *Scrophulariaceae*; frunzele lanceolat-lineare, opuse; florile albe-roșietice, cu buza inferioară a corolei galbină sunt dispuse într'un spic compact, patrungiular la subțioara bracteelor, verzi, cordiforme și prevăzute cu dinți ca ai pieptenului; fructul capsulă ovoidă, acuminată. Crește prin locuri deschise, pe lângă păduri, poieni și livezi. Iunie—Iulie.
- Ciorol** [fr. *Inule*; g. *A l a n t*]. — *Inula cordata* Boiss. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă, anguloasă în partea superioară puțin ramificată; frunzele caulinare eliptice, ovale sau oval-lanceolate, cu baza scurt-cordiformă, sesile, coriacee; florile galbine-aurii, dispuse în capitule, însoțite de un involuclu, format din bractee foliacee; florile marginale ligulate de 2 ori mai lungi decât cele centrale tubuloase; fructele achene glabre. — *Inula germanica* L. 2. tulpina erectă, păroasă; frunzele oblong-lanceolate, ascuțite departat denticulate, pe fața inferioară lănos-paroase, cele caulinare la bază cordiforme; florile galbine, dispuse în capitule, cele marginale ligulate abia mai lungi decât cele centrale tubuloase, capitulii numeroși, reuniți în corimbe compuse, glomerate; fructele achene glabre și *Inula hybrida* Bmgt. 2. cu frunze îngust-lanceolate, ascuțite, glabre, pe margini scabre și puțin lănoase, cele caulinare sesile; florile galbine, dispuse în capitule, cari formează un corimb la vârful tulpinei cu 5 sau mai multe capitule; involuclul însoțit de 1-3 frunze lanceolate, erbacee, trinerviate și de lungimea involuclului; fructele achene glabre. Aceste plante cresc pe câmpuri, fânețe, coaste și prin tușșuri. Iulie—August.
- Cioropor** (Bucovina), *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.
- Ciortopoloagă** (Bucovina), *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.
- Ciortopolog** (Bucovina), *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.
- Ciorvană**, *Lycopus europaeus* L., vezi Cervană.
- Ciper**, *Scirpus silvaticus* L., vezi Țipirig.
- Cipirig**, *Heleocharis palustris* R. Br., vezi Pipiriguț. *Juncus effusus* L., vezi Rugină și *Scirpus silvaticus* L., vezi Țipirig.
- Cipirig**, Rogoz. [fr. *Scirpe-en-jonc*; g. *Knopffrasartige - Simsej*]. — *Scirpus Holoschoenus* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Cyperaceae* glaucescentă, frunzele semicilindrice în formă de sghiab; florile brune, dispuse în spice grupate în capitule globuloase, fructele nucule glabre. Crește prin fânețe umede și nasi-poase, pe malul apelor. Iunie—August.
- Cireașea-evreilor**, *Physalis Alkekengi* L., vezi Papălău.
- Cireașu-lupului**, *Atropa Belladonna* L., vezi Matrăgună.
- Cireș**, Ceraș-padureț (Trans.), Cireș-amar, Cireș-de-padure, Cireș-pasaresc, Cireș-salbatic. [fr. *Griottier*; g. *Süßkirsche, Vogelkirsche*]. — *Prunus avium* L. Ț. arbore din fam. *Rosaceae* cu frunzele pubescente pe partea inferioară, pețiolul cu 2 glande; florile albe lungpedunculat, mai multe la un loc; fructele drupe rotunde,

- nepăroase și comestibile sunt numite: Cerașe-pădurețe (Trans. Brașov.), Cireșe-amari. Aprilie. Melif. Din *Prunus avium* L., s'a obținut prin cultură mai multe variații sau specii, dintre cari menționăm: *Prunus Duracina* Rchb., syn *Cerasus Duracina* DC., numit popular Cireș-pietros—fructele numite: Cireșe moacre (Trans.), Cireșe pietroase, Cireșe drăgănele, Moacre și *Prunus Juliana* Rchb., syn *Cerasus juliana* DC., numit popular Cireș-dulce, Cireș-de-Ispas, Cireș-negru—fructele numite: Cerașe (Trans.-Brașov), Cireșe, Cireșe dulci, Cireșe-de-Ispas, Cireșe-de-Mai.
- Din Cireșe amari să face dulceață.
- Cireș-amar**, *Prunus avium* L., vezi Cireș.
- Cireș-de-Bărăgan**, *Prunus Chamaecerasus* Jacq., vezi Vișinel.
- Cireș-de-Ispas**, *Prunus juliana* Rchb., vezi Cireș.
- Cireș-de-pădure**, *Prunus avium* L., vezi Cireș.
- Cireș-dulce**, *Prunus juliana* Rchb., vezi Cireș.
- Cireș-negru**, *Prunus juliana* Rchb., vezi Cireș.
- Cireș-păsăresc**, *Prunus avium* L., vezi Cireș.
- Cireș-pietros**, *Prunus Duracina* Rchb., vezi Cireș.
- Cireș-pitic**, *Prunus Chamaecerasus* Jacq., vezi Vișinel.
- Cireș-sălbatic**, *Prunus avium* L., vezi Cireș.
- Cireșe**, [fr. Cerise; g. Kirsche], fructele comestibile de *Prunus juliana* Rchb., vezi Cireș.
- Cireșe-amari**, fructele comestibile de *Prunus avium* L., vezi Cireș.
- Cireșe-de-Ispas**, fructele comestibile de *Prunus juliana* Rchb., vezi Cireș.
- Cireșe-de-Mai**, fructele comestibile de *Prunus juliana* Rchb., vezi Cireș.
- Cireșe-drăgănele**, fructele comestibile de *Prunus Duracina* Rchb., vezi Cireș.
- Cireșe-dulcel**, fructele comestibile de *Prunus juliana* Rchb., vezi Cireș.
- Cireșe-moacre** (Trans.), fructele comestibile de *Prunus Duracina* Rchb. vezi Cireș.
- Cireșe-pietroase**, fructele comestibile de *Prunus Duracina* Rchb., vezi Cireș.
- Cirice** (Maced.), fructele comestibile de *Morus alba* L., vezi Dude.
- Cirice-lăi** (Maced.), fructele comestibile de *Morus nigra* L., vezi Dud-negru.
- Cirici** (Maced.), *Morus alba* L., vezi Dud-alb.
- Cirtel**, *Spiraea ulmifolia* Scop., vezi Cununiță.
- Ciuboțica-cucului** (Mold.), Ancligel, Anglicei, Anglicel (Trans.) Auglicie, Angulice (Maced.), Oglice (Bănat), Țăța-oi (Munt.), Țăța-va-cei (Munt.). [fr. Primevère, Coucou; g. Him m e l s c h l ü s s e l, P r i m e l]. — *Primula officinalis* Jacq. 4. mică plantă erbacee din fam. *Primulaceae*, frunzele bazilare ovale sau oblonge, brusc îngustate în pețiol fin-catifelat-păroase pe fața inferioară, ca și tulpina scapiformă, care iese din mijlocul rozetei de frunze; florile galbene, plăcut mirositoare, dispuse într'o umbelă terminală, caliciul campanulat cu 5 dinți scurți, lat-ovalii aproape triangulare, obtuși, scurt-acumițați, corola campanulată cu 5 lobi, având la bază câte o pată portocalie; fructul capsulă, care la maturitate se deschide prin 5 valve. Crește prin livezi, crânguri și poeni; se cultivă adesea ca plantă ornamentală. Aprilie—Mai.
- Ciuboțica-ursului**. [fr. Sanicle-desours; g. Kortuse]. — *Cortusa Matthioli* L. 4. plantă erbacee din fam. *Primulaceae*, frunzele basilare lung-pețiolate, cordiforme, rotunde și cu lobi ascuțiți, pe margine dințați; florile purpurii, dispuse în umbel atârână în jos. Crește prin locuri umbroase și umede pe stânci și prin pădurile din regiunea montană și alpină. Iulie—August.

Ciuciulași (Trans.), *Marasmius scorodonius* Fr., vezi Cocârle.

Ciuciulete (Munt. și Trans.), *Morchella esculenta* Pers., vezi Ciuciu-leți.

Ciuciuuleți (Trans.), *Marasmius scorodonius* Fr., vezi Cocârle.

Ciuciuuleți (Munt. și Trans.), Ciuciu-lete (Munt. și Trans.), Pupi (Bucovina), Sbârciog (Mold.). Sbâr-ciogi (Mold.). [fr. Morille, Morille-comestible, Mourillon; g. Morchel, Speisemorchel]. — *Morchella esculenta* Pers. (L.). Ciu-percă comestibilă din fam. *Helvel-laceae*, palăria alburie la început, apoi gălbue sau roșcat brunie, rotunzită, ovală sau campanulată, coastele mult mai deschise pe par-tea dorsală sunt dispuse într'o re-țea și formează alveole profunde; piciorul (stipitele) adesea cilindric și gol în lăuntru, este alburiu ne-ted și păros; ascele cilindrice cu spori elipsoizi. Această escelentă ciupercă comestibilă are un miros slab dar plăcut, ea crește pe pă-mânt în păduri, prin livezi și pă-șuni umbroase; primăvara prin Aprilie—Mai.

Ciuciure (Focșani). [fr. Campanule agglomérée; g. Geknauelte Glockenblume]. — *Campanula glomerata* L. 2. plantă er-bacee, acoperită cu peri moi suri, (sur pubescentă), rar glabră din fam. *Campanulaceae*; frunzele fin-crenate, cele inferioare ovale sau oval-lanceolate, rotunzite la bază sau cordiforme, cele superioare cu baza cordiformă sesile și ample-xicaule; florile violete sau albastre, numeroase, sesile și îngrămădite în capitule la vârful tulpinei și ramurilor, laciniiul caliciului lung-acuminate. Crește prin tufișe, pă-duri, poieni și livezi în regiunea subalpină până în regiunea câm-piilor. Iunie—Iulie.

Ciucurași, Bosacă (Trans.), Floarea-ciumei. [fr. Adenostyle; g. Alpendost]. — *Adenostyles albi-frons* Rchb., var. *Kernerii* Simk. 2.

plantă erbacee din fam. *Compositae* cu frunze reniform-cordate, pe par-tea inferioară tomentoasă; florile rozee dispuse câte 6 în mici ca-pitule. Crește prin pădurile și lo-curile umbroase din regiunea mon-tană subalpină. Iulie—August.

Ciucuru-voinicului (Trans.), *Trifo-lium pratense* L., vezi Trifoi-roșu.

Ciucuşoară, Albiță. — *Berteroa incana* DC., syn. *Alyssum incanum* L., *Farsetia incana* R. Br. ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina și frunzele sure, acoperite cu peri stelați și cu peri simpli și scurți; frunzele lanceolate, întregi; florile albe, corola cu petalele bi-fide, staminele mai lungi aripate la bază, cele mai scurte dentate; fructele silicule eliptice, plan-con-vexe, pubescente cu 6 sau mai multe semințe în fiecare loje. Crește prin locuri nășipoase și pie-troase, pe coline aride, pe lângă drumuri. Iunie—Septembrie.

Ciucuşoare *Alyssum calycinum* L., vezi Albiță.

Ciulei. — *Ceratocarpus arenarius* L. ☉. mică plantă erbacee, stelat-pubes-centă și cu peri simpli surie sau tomentos-hirsută din fam. *Cheno-podiaceae*, tulpina erectă sau as-cendentă, adesea foarte ramificată; frunzele sesile, cele mari îngust-lineare, mucronate, celelalte subu-late, rigide, țapoase cu marginile răsucite și de tot întregi; florile monoice, teaca celor 2 flori feme-nine radicale și opuse, oval-lenti-culară, tomentos-hirsută, la vârf ușor bicornută, sterilă; teaca ce-lorlalte flori este deltoidee, divari-cat-bicornută, velutin-tomentoasă, corniculele elongate aristiforme și foarte rigide. Crește pe câmpurile nășipoase, pe lângă drumuri și pe locuri inculte și uscate. Iulie—Septembrie.

Ciulin, Scai, Scăietete, Schin, Spin. [fr. Chardon-penché; g. Nicken-d-e-Distel]. — *Carduus nutans* L. ☉. plantă erbacee spinoasă din fam. *Compositae*, tulpina rami-

ficată, spinos-aripată; frunzele decurente, adânc-penatífide, foliolele ovale, aproape trifide și dințate, spinulos-ciliate, lobulii și dinții cu spini puternici; florile roșii-purpuri, foarte rar albe sunt dispuse în mari capitule globuloase, solitare și plecate în jos; foliolele involucriului late la bază, lanceolate și terminate printr'un vârf ascuțit, cele exterioare răsfrânte. Pășuni uscate, locuri necultivate, pe lângă drumuri și câmpuri. Iunie—August.

Ciulin, *Dipsacus silvestris* Mill., vezi Varga-ciobanului, și *Onopordon Acanthium* L., vezi Scai-măgăresc.

Ciuline (Trans.), *Trapa natans* L., vezi Cornaci.

Cluma-fetei (Trans.), *Datura Stramonium* L., vezi Ciunăfaie.

Clumăfute, Alaur, Bolândariță (Trans.) Ciuna - fetei (Trans.), Cornută (Banat), Laur, Mărul-porcului, Turbare. [fr. Pomme-épineuse, Stramoine; g. St e c h a p f e l]. — *Datura Stramonium* L. ☉. plantă erbacee cu miros greșos, foarte veninoasă, din fam. *Solanaceae*, tulpina verde; frunzele pețiolate ovale, neregulat repand-dentate; florile mari albe, solitare; fructul o capsula cu țepele moi, semințe negre. Crește prin dărâmături, locuri inculte, garduri. drumuri etc. Iulie—August.

Frunzele și semințele întrebuintate în medică din cauza proprietăților calmante.

Clumărea, Iarba-ciumei, Scrântitoare. [fr. Lavanèse, Rue-de-Chèvre; g. Gaissraute]. — *Galega officinalis* L. 2. planta erbacee glabra din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina erectă, adesea flexuoasă; frunzele alterne penaticompuse cu foliole lanceolate; flori liliachii dispuse în raceme axilare și terminale, mai lungi decât frunzele. Crește prin lunci, livezi, fânețe și crânguri. Iunie—August.

Clumuhaiul (Bucovina), *Carlina acaulis* L., vezi Turta.

Clunurică (Maced.), *Satureja hortensis* L., vezi Cimbru.

Clunl (Trans.), *Lathyrus tuberosus* L., vezi Oreșniță.

Ciupercă, Ciuperci. — *Agaricus arvensis* Schaeff., syn. *Psalliota arvensis* Schaeff. [fr. Boule de neige, Potiron, Paturon-blanc; g. S c h a e f e r l i n g, G u g e m u c k e, A c k e r c h a m p i g n o n]. Ciupercă comestibilă din familia *Agaricaceae*, pălăria carnoasă, albă, adesea pătată cu galbin, la început conic-convexă, apoi turtită, tomentoasă-făinoasă la început, devenind la urmă glabră și netedă; lamele albe, apoi alb-rose și în fine brun-închise; piciorul alb, gol sau spongios; sporii bruni sferoidali-elipsoizi. Carnea albă, gustul și mirosul plăcut. Această ciupercă, după unii numai varietate de *A. campestris*, crește prin pășuni și livezi vara-toamna.—*Agaricus pratensis* Schaeff., syn. *Psalliota pratensis* Schaeff. Ciupercă comestibilă cu pălăria alburii-cenușie, netedă sau squamuloasă, carnoasă, globuloasă apoi întinsă; lamele cenușii apoi brune, sporii oval-oblongi. Carnea albă compactă cu miros și gust plăcut. Crește prin livezi și păduri, vara-toamna și *Agaricus silvaticus* Schaeff., syn. *Psalliota silvatica* Schaeff. Ciupercă comestibilă cu pălăria carnoasă, subțire, brun-roșcată, campanulată apoi întinsă, lacerată în solzi fibriloși. Carnea albă în contact cu aerul devenind gălbui-roșietică, cu miros și gust placut. Sporii elipsoizi brun-purpuri. Crește toamna prin paduri.

Ciupercă, *Agaricus campestris* L., vezi Ciupercă-de-gunoi.

Ciupercă-de-gunoi, Ciupercă, Ciuperci, Nane (j. Ilfov). [fr. Champignon-de-couche, Champignon-du-fumier; g. C h a m p i g n o n, E c h t e r - E g e r l i n g, F e l d s c h w a m m, B r a c h s c h w a m m, H e i d l i n g]. — *Agaricus campestris* L., syn. *Psalliota campestris* L.,

Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria cărnosă, convex-plană, alb-roșietică sau albrunie, mătăsoasă-păroasă sau squamoasă, rar netedă; lamele roșietice, dense, devenind apoi negricioase și aproape deliquescente; piciorul cărnos, cilindric, alb de ordinar glabru, prevăzut cu un inel median alb. Carnea moale compactă este albă, devenind roșietică sau brunie în contact cu aerul, are un gust și un miros foarte plăcut, din care cauză este mult întrebuintată ca aliment și condiment. Crește vara și toamna, pe câmpuri, livezi și păduri, mult căutată și adeseori chiar cultivată pentru trebuințe culinare.

Ciupercă-de-pivniță, Burete-de-casă. [fr. *Mérule* - pleureur; g. *H a u s s c h w a m m*, *T h r ä n e n s c h w a m m*]. — *Merulius lacrymans* Fr. Mare ciupercă spongioasă, cărnos-membranoasă, din fam. *Polyporaceae* de culoare galbină-brunie, cu marginea albă, păsoasă și umflată, suprafața fructiferă (hymeniul), format dintr'o rețea cu ochiurile mari și sinuoase; sporii ovali, inechilaterali, de culoare galbină. Această ciupercă cu miros neplăcut crește prin locuri umede, în pivnițe, pe lemne putrede, și când se află în plină vegetațiune exudează picături de apă, ea face adesea pagube, din cauză că distruge lemnele de construcție.

Ciuperel, *Agaricus arvensis* Schaeff., *A. pratensis* Schaeff., *A. silvaticus* Schaeff., vezi Ciupercă și *Agaricus campestris* L., vezi Ciupercă-de-gunoii.

Ciurul-zânelor (Bănat), *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.

Cleiță, *Daphne Mezereum* L., vezi Tulichină.

Clocociov, *Telekia speciosa* Bmgt., vezi Laptucu-oaiei.

Clocotăi, *Thalictrum aquilegifolium* L., vezi Rutișor.

Clocoteli (Trans.), Curpen-scurt,

Dosnică-vânăta (Bănat), Indăratnică (Bănat), Luminoasă, Mărgea (Trans.). [fr. *Clématite à feuilles entières*]. — *Clematis integrifolia* L. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina dreaptă, anguloasă, roșietică, frunzele simple, sesile și întregi sunt oval-lanceolate sau ovale; florile solitare sunt mari și albastre. Crește în lunci, prin locuri joase, prin pășunile umede și năsiptoase din marginea pădurilor și prin mărăcinșuri. Iunie—Iulie.

Această plantă numită de Bănățeni *Dosnică* și *Indăratnică*, pentru ca are florile sale dos în dos; acestea sunt florile uriciunilor, cu ele să vrăjește să nu traiasca bine bărbatul cu femeia, sa parăsească bărbatul casa, feciorii să se despartă și săși urască drăgulele lor etc. De aceea aceste flori descântate să nu le aduci și să le ții în casa, nici să pui mâna pe ele, nici să le porți la pălărie. [S. Manguica — De însemnatarea botaniceii românești — Familia 1874].

Clocotel, *Thalictrum aquilegifolium* L., vezi Rutișor.

Clocotici, Clocotiș, Sunătoare (Bucovina). [fr. *Cocriste*, *Crête-de-coq*; g. *Klapper*, *Klappertopf*]. — *Rhinanthus alpinus* Bmgt., syn. *Alectorolophus alpinus* Walpers. ☉ mică plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina de ordinar simplă cu dese striatțiuni albastru-negricioase; frunzele oblonge sau îngust-lanceolate, obtus-crenat-serrate, sesile și ușor-amplexicaule la bază; florile galbene, dinții buzei superioare albăstrii, iar buza inferioară cu pete albastre, bracteele palide cu pete și puncte negrii, caliciul glabru; fructul o capsulă comprimată. Crește în pășunile și pe stâncile din regiunea alpină. Iulie—August. — *Rhinanthus major* Ehrh., syn. *Alectorolophus major* Rchb. ☉., tulpina rigidă, erectă, pubescentă, mai rar glabra dela 30—60 cm. înaltă, striată cu negru; frunzele oblonge

- sau oblong-lanceolate; florile galbene, dispuse în raceme terminale frunzoase, tubul corolei curbat puțin mai lung decât caliciul glabru sau puțin pubescent; buza superioară cu 2 dinți lungi, ovali, semințele lat-aripate. Crește prin livezi, crânguri marunte și prin păduri în regiunea dealurilor și a câmpiilor. Mai—Iunie. și *Rhinanthus minor* Ehrh., syn. *Alectorolophus minor* Wimm. et Grab. ☉, tulpina verde și împreună cu frunzele și cu caliciul glabră; frunzele îngust-lanceolate; florile de un galbin închis, cu tubul corolei aproape drept și mai scurt decât caliciul, buza superioară a corolei cu 2 dinți scurți. Crește prin livezile din regiunea montană. Mai—Iulie.
- Clocotici**, *Staphylea pinnata* L., vezi Clocotiș.
- Clocotiș**, *Rhinanthus alpinus* Bmgt., *Rh. major* Ehrh. și *Rh. minor* Ehrh., vezi Clocotici.
- Clocotiș**, Clocotici, Coajele - popi (Mold.), Locotiță (Trans.), Nucșoară (Trans.). [fr. Faux-Pistachier, Nez-coupé, Patenôtier; g. Pimpernuss]. — *Staphylea pinnata* L. ț. arbust din fam. *Staphyleaceae*, frunzele penate cu 5—7 foliole lanceolate; florile alburii dispuse în raceme; fructul o capsulă membranoasă umflată. Crește prin tușișe și păduri la munte și la șes. Mai—Iunie.
- Clopoțel**. [fr. Violette marine, Carillon; g. Glockenblume]. — *Campula Medium* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Campanulaceae*, tulpina erectă, păroasă; frunzele sesile, oblong-lanceolate sau lanceolate, crenelate-dentate; florile mari, albastre, albe sau roze, uneori învoalte, sunt dispuse într'o mare paniculă multifloră, caliciul având între divisiuni 5 apendice ovale ascuțite, reflecte, și cam de lungimea lobilor; fructul o capsulă cu 5 despărțituri. Originară din sudul Europei, mult cultivată ca plantă decorativă. Iulie—August. Melif.
- Clopoței**. [fr. Raiponce; g. Rapunzel-Glockenblume]. — *Campanula Rapunculus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Campanulaceae*, rădăcina groasă, cărnoasă fusi-formă; tulpina erectă, de ordinar simplă; frunzele crenate, cele inferioare oblong-obovale îngustate în pețiol, celelalte linear-lanceolate, sesile; florile albastre, numeroase, dispuse într'o lungă paniculă racemiformă, cu ramurile dela bază divizate, lobii caliciului subulați; fructul o capsulă erectă, care la maturitate se deschide la mijloc sau aproape de vârf. Crește prin livezi, poieni și pe marginea pădurilor. Iunie—August.
- Clopoțel**, *Galanthus nivalis* L., vezi Ghiocci.
- Clopoței-cornuți**, *Aquilegia nigricans* Bmgt. și *A. vulgaris* L., vezi Căldărușă.
- Clopoțele** (Trans.), *Convallaria majalis* L., vezi Lăcrămioare. *Polygonatum officinale* All., vezi Coadă-cocoșului.
- Coacăz**, *Ribes rubrum* L., vezi Coacăză.
- Coacăz-de-munte**, *Ribes petraeum* Wulf., vezi Păltior și *Vaccinium Vitis idaea* L., vezi Merișor.
- Coacăz-negru**, *Ribes nigrum* L., vezi Struguri-negri.
- Coacăz-roșu**, *Ribes rubrum* L., vezi Coacăză.
- Coacăză** (Trans.). — *Bruckenthalia spiculifolia* Rehb. ț. mic arbust din fam. *Ericaceae* cu tulpina foarte ramificată; frunzele mici, rigide și lineare acoper ramurile de jur-împrejur; florile mici, roșii și odorante sunt dispuse în raceme terminale. Acest mic dar frumos arbust crește în grupe prin munții noștrii. Iunie—Iulie.
- Coacăză**, Aua-frânțească (Maced.), Coacăz, Coacăze (Munt.), Coacăz roșu, Frangostafilă (Maced.), Păltinele (Bucovina), Pomoșoară (Mold.), Rozincina sau Rozincine

- (Trans.), Strugurei, Strugurei-roșii. [fr. Groseillier-rouge; g. R o t h e I o h a n n i s b e e r e.] — *Ribes rubrum* L. ̄. arbust din fam. *Saxifragaceae-Ribesioideae*, frunzele cu 5 lobi obtuși; florile galbine-verzui sunt dispuse în raceme plecate în jos; fructele comestibile sunt roșii, uneori prin cultură galbine sau albe. Această plantă se cultivă foarte mult pentru fructele sale comestibile. Aprilie—Mai. Melif.
- Coacăză**, *Vaccinium Vitis idaeu* L., vezi Merișor și *Viburnum Lantana* L., vezi Dârmoz.
- Coacăză-sălbatică**, *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.
- Coacăze** (Munt.), *Ribes rubrum* L., vezi Coacăză.
- Coadă-boului**, *Verbascum phlomooides* L., vezi Lumânare.
- Coadă-calului**, *Equisetum arvense* L., vezi Barba-ursului, *Equisetum Telmateja* Ehrh., vezi Păru-porcului.
- Coadă-calului**, Brad (Ilfov.), Coadă-mânzului. [fr. Pesse-d'eau, Pind'eau; g. T a n n w e d e l, T ä n n e l]. — *Hippuris vulgaris* L. 2. plantă acvatică din fam. *Haloraghidaceae*, tulpina dreaptă cu partea care poartă flori afară din apă, frunzele lineare, dispuse în verticile de câte 8 sau 12; florile ermafrodite, cu o singură stamină sunt mici și verzi, ele se află câte una la subțioara frunzelor. Crește prin ape limpezi stagnante sau în-curgătoare. Iulie—August.
- Coadă-cocoșului**, Cerceluși, Clopoțele, Cocoș, Iarbă-de-durori (Bănat), Pecetia-lui-Solomon. [fr. Sceau-de-Salomon; g. S a l o m o n s s i e g e l, S i e g e l b l u m é, W e i s s w u r z]. — *Polygonatum officinale* All., syn. *P. vulgare* Desf. 2. plantă erbacee glabră din fam. *Liliaceae* rizomul orizontal, târător (repent), cărnos și alb; tulpina anguloasă, spre partea superioară cu 2 margini ascuțite (ancipită); frunzele alterne, ovale sau eliptice sunt amplexicaule; florile pendente albe spre vârf verzi cu periantul tubulos, dispuse câte una—trei la vârful pedunculilor axilare, așezate pe tulpina simplă în partea opusă frunzelor; fructele boabe (bacce) de un albastru închis. — *Polygonatum latifolium* Desf. 2. plantă erbacee cu tulpina anguloasă, acoperită în partea superioară cu peri moi, ca și pedunculile cu 1—4 flori; frunzele, scurt-pețiolate, ovale sunt acoperite și ele cu peri moi pe nervure, numai pe fața inferioară, staminele glabre. și *Polygonatum multiflorum* All. 2. plantă erbacee cu tulpina cilindrică; frunzele amplexicaule; pedunculile cu 3—5 flori; staminele păroase. Toate aceste specii cresc prin păduri umbroase. Mai—Iunie.
- Cu rizomul de *P. officinale*, băut în rachiul Miercurea și Vinerea poporul nostru crede că să vindecă *Podagra*, numită de Bănățeni *Durori*.
- Coadă-de-găină**, *Stellaria media* Vill., vezi Rocoină.
- Coadă-iepei**, *Equisetum arvense* L., vezi Barba-ursului.
- Coadă-leului**, *Leonurus Cardiuca* L., vezi Talpa-gâstei.
- Coadă-lupului** (Trans.), *Verbascum phlomooides* L., vezi Lumânare și *Verbascum Thapsus* L., vezi Lumânărică.
- Coadă-lupului-vânăță** (Trans.), *Verbascum phoeniceum* L., vezi Coadă-mielului.
- Coadă-mânzului**, *Equisetum arvense* L., vezi Barba-ursului și *Hippuris vulgaris* L., vezi Coadă-calului.
- Coadă-măței**, Poala Sft. Mării (Bucovina), Talpa-lupului. [fr. Agriptaume-faux-Marrube; g. Katzen-schwanz]. — *Chaeturus Marrubiastrum* L., syn. *Leonurus Marrubiastrum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, frunzele au pe partea inferioară numeroase glandule albe; florile mici rozee. Crește prin locuri inculte ruderaale, drumuri și pe lângă păduri. Iunie—August.
- Coadă-măței**, *Trifolium arvense* L., vezi Papanăși.

Coadă-măței-de-baltă. [fr. Sphaigne; g. Torfmoss]. — Diferite specii de *Sphagnum* Ehrh. gen de Mușchi din fam. *Sphagnaceae*, cuprinde plante albe-gălbui, cu tulpini erecte sau plutitoare, cu ramuri adunate în fascicule de 2—7 sau mai multe; frunzele mici, dese, imbricate, fără nervură, cu 2 feluri de celule, unele înguste cu clorofilă, altele largi, poroase pentru a putea ușor absoarbe apa, *sporogonul* sesil; capsula se deschide printr'un opercul și nu are peristom. În părțile noastre cresc urmatoarele specii: *S. cymbifolium* Warnst., *S. fimbriatum* Wils., *S. cuspidatum* Russ. et Warnst., *S. squarrosum* Pers., *S. Girgensohnii* Russ. etc. Aceste plante cresc numai în locuri umede, mlăștinoase, mai cu seamă prin turbării, unde contribuie în mare parte la formarea combustibilului, numit turbă. [Cnf. *Sim. Șt. Radian*, în Enciclopedia Română» tom. III, p. 998.]

Coadă-mielului, *Verbascum phlomisoides* L., vezi Lumânare.

Coadă-mielului, Coadă-lupului-vânată (Trans.). [fr. Molène-pourpre, Molène-bleue; g. Violette-Wollkraut, Violette-Königskerze]. — *Verbascum phoeniceum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, frunzele lucitoare cu peri moi pe partea inferioară și fără peri în cea superioară; florile închis violete sunt dispuse solitar la subțioara bracteelor; crește prin livezi, crânguri și pe lângă paduri. Mai—Iunie.

Coadă-mielului. [fr. Véronique couchée; g. Gestreckter-Ehrenpreis]. — *Veronica prostrata* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpinele sterile întinse pe pământ (prostrate), cele florifere ascendente; frunzele scurt-petiolate, linear-lanceolate, crenat-serrate; florile de culoare deschis-albastră cu vișoare mai întunecate, sunt dis-

puse în raceme axilare; caliciul cu 5 lobi, lobul posterior mai mic; fructul capsulă obovală puțin emarginată, cu pedicelul de aproape lungimea capsulei. Crește prin fânețe nășipoase și pășuni uscate, grădini, parcuri, drumuri, etc. Aprilie—Iunie.

Coadă-priculicilor, *Spiraea Aruncus* L., vezi Barba-popei.

Coadă-racului, Scrintitoare. [fr. Anserine, Argentine; g. Gemeiner Gänserrich]. — *Potentilla Anserina* L. 2. plantă erbacee din fam. *Rosaceae* cu frunzele interpenatifide, foliole lungărețe cu dinți ascuțiți, verzi pe partea superioară și tomentos-argintii pe cea inferioară; florile solitare sunt mari și de un galben frumos. Crește prin locuri umede, pe lângă râuri, prin șanțuri și gropi. Iulie—Septembrie.

Coadă-smeului. [fr. Calla-des-marais; g. Schweinekraut, Schlangenkraut]. — *Calla palustris* L. 2. mică planta erbacee, veninoasă din fam. *Araceae*, rizom gros, târător la suprafața pământului, și orizontal; frunzele glabre, lucitoare și cordiforme; scapul, care iese dintre frunze se termină printr'un spadice scurt, globulos sau oval de culoare galbină, înconjurat de o spată plană, verzie pe din afară și albă pe din lăuntru; fructele sunt boabe (bace) roșii. Crește prin mlăștini cu ape limpezi, stagnante sau lin-curgătoare. Iulie—August.

Coadă-șoarecelui, *Achillea Millefolium* L., vezi Coadă-șorecelului.

Coadă-șorecelului, Alunele (Banat), Coadă-șoarecelui, Sorocina (Banat-Almaș). [fr. Millefeuille, Herbeau-charpentier, Saigne-nez; g. Schafgarbe]. — *Achillea Millefolium* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae* cu tulpina puțin paroasă; frunzele penatisecte mai mult sau mai puțin păroase; florile albe sau rozee sunt dispuse în mici capitule, cari formează un

corimb. Crește prin locuri inculte și cultivate, livezi și pe marginea pădurilor. Iunie—Septembrie.

Infasiunea făcută cu inflorescența acestei plante, este întrebuințată de poporul nostru pentru tuse, pentru poftă de mâncare și pentru curățirea sângelui. În Bănat se vindecă cu această plantă alunelele de pe fața oamenilor.

Coadă-vacei. — *Echium altissimum* Jacq. ☉. plantă erbacee aspru și țepos-păroasă (setos-hispidă) din fam. *Borraginaceae*, tulpina ramificată strictă și erectă; frunzele lanceolate; florile albe, dispuse în spice geminate, îndesuite, staminele de două ori mai lungi decât corola, stilul la vârf este bifid, caliciul cu 5 diviziuni linear-lanceolate, aproape egale; fructele mucule tuberculoase, cu baza triunghiulară, plană aproape concavă. Crește prin pășuni, câmpuri și fânețe uscate, pe coline aride, și pe lângă drumuri. Iunie—August.

Coadă-vacei, *Erigeron canadensis* L., vezi Bătrâniș. *Verbascum phlomoides* L., vezi Lumânare și *Verbascum Thapsus* L., vezi Lumânărică.

Coadă-vacei, Jale, Jale-de-câmp (Trans.), Jale-sălbatică (Trans.). [fr. Sauge-sauvage, g. Waldsalbei]. — *Salvia silvestris* L., 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina multifoliată și împreună cu fața inferioară a frunzelor și cu caliciul sur-pubescentă; frunzele inferioare pețiolate, dublu-crenate, oval-lanceolate sau cordat-oblong-lanceolate, cele superioare mai mici sunt sesile; florile violetă sau roze, dispuse, adesea câte 6, în verticile distanțate; bracteele purpurii mai lungi de cât caliciul. Crește pe câmpuri, coline, pe marginea drumurilor și prin locuri necultivate. Iulie—August.

Coadă-vulpei, Coadină, Codină. [fr. Vulpine-des-près; g. Wiesenschwanz]. — *Alopecurus pratensis* L. 2. plantă ierboasă din

fam. *Gramineae*, rizom oblic, scurt sau adesea puțin târător (repent); tulpina erectă; frunzele superioare cu vagina alungită cilindrică sau puțin umflată; florile verzii, dispuse în mici spicule uniflore ovale, grupate câte 4—6 pe ramurile paniculei spiciforme, cilindrice și obtuse, glumele lanceolate, ascuțite, vilos-ciliate, concrescute în partea lor inferioară, glumela unică este ascuțită sau puțin obtusa, și prevăzută deasupra bazei cu o aristă de 2 ori mai lungă decât glumele. Crește prin livezi și fânețe. Mai—Iunie. Excelentă plantă de nutreț.

Coadină, *Alopecurus pratensis* L., vezi Coadă-vulpei.

Coaiete-popit (Gorj și Mehed.), *Aristolochia Clematidis* L., vezi Remf.

Coaiete-popiti (Mold.), *Evonymus europaeus* L., vezi Voniceriu și *Staphylea pinnata* L., vezi Clocotiș.

Coaiete-popii (Trans.), *Helloborus purpurascens* W. et Kit., vezi Spânz. *Orchis Morio* L., vezi Untu-vacei.

Coaiete-șapului. — *Orchis sambucina* L. 2. mică plantă erbacee tuberculoasă din fam. *Orchidaceae*, tuberculele divizate în 2 sau 3 lobi; frunzele alungit-lanceolate; florile galbene cu slab miros de soc dispuse într'un spic dens, bracteele mai lungi decât florile cu labelul scurt-trilobat, foliolele periantului patente, pintenul cilindro-conic, de lungimea ovarului este îndreptat în jos. Crește prin livezi și poieni în regiunea montană și subalpiană. Mai—Iunie.

Coarda-ielelor (j. Prahova), *Glechoma hederacea* L., vezi Silnic.

Coarnă, varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Coarne, fructele de *Cornus mas* L., vezi Corn.

Cobelcească, *Medicago falcata* L., vezi Culbeceasă.

Cocârle (Trans.), Bureți-de-iarbă, Bureți-de-pajiște, Burețiiori, Cio-cârți (Trans.), Ciuciulași (Trans.), Ciuciuleți, Cocârți (Trans.). [fr.

- Marasme - a - odeur - d'échalote, g. *K n o b l a u c h - S c h w i n d p i l z*, *L a u c h p i l z*. — *Marasmius scorodoni* Fr. Mică ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria subțire, convexă sau plană, galbin-roșcătă, lucitoare, apoi alburie și brăzdată pe margini; lamele himeniului alburii, concrescute, sbârcite; stipitele (piciorul) cornos, fistulos, foarte glabru, neted și galbin-roșcat. Această ciupercă cu gust și miros de usturoi, crește în grupe prin pășuni uscate, pe coaste, pe marginea drumurilor și a padurilor; vara și toamna. Ea este întrebuințată la bucătărie mai cu samă ca condiment.
- Cocăzar**, *Rhododendron Kotschyi* Simk., vezi Smirdar. *Vaccinium Vitis idaea* L., vezi Merișor.
- Coccean-căpresec** (Bucovina-Dorna și Trans.), *Salvia glutinosa* L., vezi Cinstet.
- Coconari**, semințele comestibile de *Pinus Pinea* L. ♀. [fr. Pin-doux, Pin-parasol; g. Pinie]. — Frumos arbore din fam. *Coniferae-Pinaceae* cu tulpina de 10—20 m. înălțime cu ramificația în formă de umbrelă; frunzele câte 2 sunt rigide și de un verde închis. Conurile foarte mari sesile sau scurt-pedunculat, semințele mari scurt-aripate sau nearipate. Conurile ajung la maturitate în al 3-lea an. Acest frumos arbore crește spontan în (sudul Europei) regiunea mediteraneană. Aprilie—Mai.
- Coconel**, *Galanthus nivalis* L., vezi Ghiocci.
- Cocorei**, *Erythronium Dens canis* L., vezi Măseaua-ciutei.
- Cocoș**, *Polygonatum officinale* All., vezi Coadă-cocoșului.
- Cocoșel** (Trans.), *Erythronium Dens canis* L., vezi Măseaua-ciutei.
- Cocoșei**, *Leucojum aestivum* L., vezi Ghiocci-bogați. *Muscari botryoides* Mill. și *M. racemosum* Mill., vezi Porumbei.
- Cocoșei-de-câmp** (Trans.), Chimen-cânesc, Cocoșel, Cocoșel-văratie, Iarba-cocoșului (Trans.), Ruscuță, Ruscuță-văratie. [fr. Goutte-de-sang, Oeil-de-faisan; g. A d o n i s - r ö s c h e n]. — *Adonis aestivalis* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina dreaptă, simplă sau ramificată; frunzele 2—3 ori penatipartite cu segmente lineare înguste; florile roșii-cărămizii, caliciul cu sepale galbin-roșietice, glabre, corola cu petale plane roșii, pătate cu negru la bază. Crește pe câmpuri, prin sămănături și locuri necultivate. Mai—Iunie.
- Cocoșel**, *Adonis aestivalis* L., vezi Cocoșei-de-câmp și *Adonis fluminea* Jacq., vezi Ruscuță.
- Cocoșel-tomnatic**, *Adonis autumnalis* L., vezi Ruscuță-tomnatică.
- Cocoșel-văratie**, *Adonis aestivalis* L., vezi Cocoșei-de-câmp.
- Cocoșoiacă**, *Arum maculatum* L., vezi Rodu-pământului.
- Codăie** (Trans.), *Equisetum arvense* L., vezi Barba-ursului.
- Codină**, *Alopecurus pratensis* L., vezi Coadă-vulpei.
- Codițucă**, Șoricel. [fr. Queue-de-souris; g. M ä u s e s c h w a n z, M a u s e s c h w ä n z c h e n]. — *Alyosurus minimus* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, frunzele basilare îngust-lineare; florile solitare la vârful pedunculului sunt galbene-verzii. Crește prin arăturile umede și prin locurile năipoase inundate primăvara. Martie—Aprilie.
- Colăceii-babei** (Trans. Brașov), *Malva silvestris* L., vezi Nalbă.
- Colelie**, *Stipa pennata* L., vezi Colilie.
- Colilie**, Ceardaș (Trans.), Colelie, Năgară, Părul-zănelor (Bănat), Peniță. [fr. Plumet; g. Federgras, Federartiges-Pfrienmengras]. — *Stipa pennata* L. 4. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpini numeroase, formând o tufă; frunzele înguste filiforme, rigide, răsucite; spicule ermafrodite, uniflore, dispuse într-o paniculă la

- bază închisă în vagina frunzei celei mai de sus; aristele foarte lungi până la 30 cm., îngenunchiate și prevăzute cu peri moi, albi, dispuși pe 2 rânduri având aspectul unei pene; glumela inferioară în partea din jos cu 5 linii de peri mătăsoși. Crește prin fânețe, câmpuri, dealuri și locurile uscate, calcaroase sau năsipose, din șesuri (bărăgane). Mai—Iunie.
- Colțan**, *Trapa natans* L., vezi Cornaci.
- Colțari** (Comana, Vlașca), *Trapa natans* L., vezi Cornaci.
- Colțisor**, Răchiți (Comana, Vlașca). [fr. Dentaire-à-bulbilles; p. Z w i e b e l t r a g e n d e - Z a h n w u r z.]. — *Dentaria bulbifera* L., syn. *Cardamine bulbifera* R. Br. 2. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina cu multe frunze alterne, cele inferioare penate, cele superioare nedivizate; frunzele prevăzute la subțioară cu bulbili; florile sunt albe sau rozee. Crește prin păduri umbroase. Aprilie—Mai.
- Colțu-babei**, Păducherniță, Păduchele-calului, Păduchele-efantului. [fr. Tribule-terrestre; g. Burzeldorn]. — *Tribulus terrestris* L. ☉. plantă erbacee târătoare (repentă), din fam. *Zygophyllaceae*, frunzele opuse paripenaticompușe; florile galbene, lung-pedunculat sunt axilare; fructele țepoase. Crește prin locuri fertile, pe drumuri, cărări rurale, porumbiști și grâne în regiunea șesurilor. Iunie—Septembrie.
- Colțu-lupului** (Ilfov.), *Bunias orientalis* L., vezi Brăbin.
- Colțunii-popii** (jud. Mușcel), *Viola canina* L., vezi Viorele-sălbatică.
- Colțunii-popii** (Mușcel), Viorele. [fr. Violette-des-bois; g. Waldveilchen]. — *Viola silvestris* Lam., syn. *V. silvatica* Fries. 2. mică plantă erbacee din fam. *Violaceae*, tulpina întinsă pe pământ și ascendentă, glabră sau puțin pubescentă; frunzele adânc cordiforme sau aproape reniforme, scurt-acuminate, cele inferioare obtuse, pețiolii nearipați, stipulii linear-lanceolați, fimbriat-serrați, mult mai scurți, decât pețiolii; florile inodore deschis-albastre, bătând mai mult sau mai puțin în violaceu, caliciul cu se-pale lanceolate, acuminate; corola cu petale oblonge, înguste, neacoperindu-se reciproc, pintenul scurt, subțire, emarginat și de culoarea corolei; fructul, capsula oblongă, ascuțită. Crește prin păduri și dumbrave. Aprilie—Mai.
- Condroniu** (Bănat), Carpenă, Ciormoiag (Trans.), Grâu-negru, Grăul-prepeliței, Miază-noapte, Păduro-niu (Bănat), Scrabă. [fr. Blé-de-vache, Queue-de-loup, Rougette; g. F e l d - W a c h t e l w e i z e n]. — *Melampyrum arvense* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina rigidă, erectă, foarte pubescentă; frunze rigide, lanceolat-lineare sau oval-acuminate, laciniate cu diviziuni foarte lungi linear-subulate; florile roșii-purpuri sau galbene, dispuse la subțioara bracteelor roșii-purpuri, oval-lanceolate, acuminate, subulat-dințate, pe fața inferioară punctate, caliciul, acoperit cu peri asprii, spicul conic îndesuit; fructul capsulă. Crește prin livezi, fânețe uscate, tușuri și prin sămănături. Iunie—Iulie.
- Condurul-Doamnei** (Mold.), Călțunaș, Floare-cu-două-cozi (Bănat-Almaș), Lobidrag (Oltenia), Lobidrag (Oltenia), Lopostani (Trans. Năsăud.), Lupidrăgi (Oltenia), Lupidrag sau Lupidrăgi (Oltenia-Mehedinți), Nemțoaice (Trans. Brașov), Sultănele. [fr. Capucine; g. K a p u z i n e r k r e s s e]. — *Tropaeolum majus* L. ☉. plantă acătătoare erbacee din fam. *Tropaeolaceae*, frunzele peltate, florile mari galbene-roșcate au un pintene drept. Această plantă, originară din Peru se cultivă mult prin părțile noastre ca ornamentală. Iulie—Octombrie. Melif.
- Conopidă**, Carfiol (Trans.), Cartafiol

- (Trans.). [fr. Chou-fleur; g. Blumenkohl, Käsekohl]. — *Brassica oleracea* L., var. *Botrytis* DC. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele nedivizate, sau incise, cele superioare și inflorescența împreună cu florile devin cărnoase și constituiesc o masă albă-gălbuie, care este partea comestibilă; mult cultivată ca plantă culinară.
- Copăcei**, *Impatiens Balsamina* L., vezi Canale.
- Copită** (Trans.), *Fomes fomentarius* Fr. și *Fomes ignarius* Fr., vezi Babiță.
- Coprine**, *Narcissus poeticus* L., vezi Zarnacadele, *Narcissus Pseudo-Narcissus* L., vezi Zarnacadea.
- Coprine**, Căprine, Gheocei-de-munte, Zarnacadea (Mold.), Zarnacadele (Mold.). [fr. Narcisse; g. Narcisse, Narzisse]. — *Narcissus radiiflorus* Salisb. 4. plantă erbacee bulboasă din fam. *Amaryllidaceae*; frunzele lineare obtuse, planiuscule, obtus crenate; tulpina scapiformă comprimată, bianguloasă, sulcată, terminată printr'o unică floare, mare, frumoasă și plăcut mirositoare, lobi periantului albi în număr de 6 nu se ating unul de altul, coronula galbină, foarte scurtă în formă de cupă este erectă, crenelată pe margine și cu un brâu de culoare roșie, ovarul cilindric în timpul înfloririi, toate 6 staminele mai lungi decât tubul, ieșind astfel cu antherele afară. Crește prin locuri deschise, pășuni, livezi în regiunea montană și subalpină. Mai—Iunie.
- Corale-albe**, *Symphoricarpos racemosus* Michaux., vezi Hurmuz.
- Corcoduș**, Curcudel, Zarzăr (Trans. Brașov). [fr. Prunier-Cerise; g. Kirschlorne]. — *Prunus cerasifera* Ehrh., syn. *Prunus divaricata* Led. Ț. arbore din fam. *Rosaceae* cu ramurile și pedunculile florilor fara peri (glabre); frunzele oblonge, ascuțite și fin-dințate, mugurii floralii cu o singură floare albă; fructele globuloase, roșii și cărnoase atârână în jos. Acest arbore originar din orient este cultivat și la noi pentru fructele sale comestibile numite: *Corcodușe*, *Curcudele*, *Zarzăre* (Trans. Brașov). Aprilie—Mai. Melif.
- Corcodușe**, fructele comestibile de *Prunus cerasifera* Ehrh., vezi Corcoduș.
- Coriandru**, Chimen, Culeandră (Bucovina). [fr. Coriandre; g. Koriander]. — *Coriandrum sativum* L. ☉. plantă erbacee, cu miros pătrunzător grețos, din fam. *Umbelliferae*, tulpina cilindrică, fin-striată, glabră; frunzele inferioare de timpuriu caduce, penatipartite cu foliole aproape orbiculare, incis-serrat-dințate, cele mijlocii de 2 ori penatipartite, cele mai de sus fin-divizate; florile albe, dispuse în mici umbele, reunite în umbelul compuse cu 3—5 radii, involucrul lipsește sau numai cu o singură foliolă, involucelul unilateral cu 3 foliole; florile marginale ale umbelulelor cu petalele exterioare foarte mari, profund-bifide; fructele globuloase cu carpelele concrescute la maturitate. Originară din regiunea mediteraneană, cultivată pentru fructele sale aromatice întrebuințate ca condiment. Iunie—Iulie.
- Corlcove**, fructele de *Pirus Malus* L. var. *austera* Wallr., vezi Mărpădureț.
- Corlate** (Bucovina), prunele tinere diformate și transformate de ciuperca *Exoascus Pruni* Fuck., vezi Urlupi.
- Corn**, Cornul-voinicel (Bănat). [fr. Cornouiller, Courgellier; g. Cornelkirsche, Dürliche, Herliche]. — *Cornus mas* L. Ț. frumos arbore din fam. *Cornaceae*, ramurile verzi; frunzele întregi, ovale sau eliptice, lung-acuminate și curbat-nerviate; florile galbine, dispuse în mici umbele simple, însoțite de un involucru, format de 4 foliole, apar înaintea frunzelor; fructele drupe roșii se numesc Coarne.

Crește prin păduri, în regiunea dealurilor și a câmpiilor. Martie.

Coarnele se fierb și zeama s'a bea pentru diaree; frunzele de *Corn* se întrebunțează de românce la colorat.

Corn - de - secară, Cornul - secării (Trans.), Clonții-babei (Trans.). [fr. Ergot-de-seigle, g. Mutterkorn, Hahnenhorn].— Sclerotul (Sclerotium), adică myceliul tuberculos, în stare de repaos al ciupercei parasite *Claviceps purpurea* Tul. (Fr.) din fam. *Hypocreaceae*. Această ciupercă trăiește parasită în ovarul diferitelor graminee, dar mai cu sama în ovarul florilor de secară (*S cereale* L.). Pe myceliul prin ar al ciupercei s'a produc conidii, cari propagă ciuperca și la alte plante, (stadiu cunoscut sub numirea de *Sphacelia segetum* Lev.) După ce toată țesătura ovarului s'a resorbit și s'a înlocuit cu myceliul, ale cărui filamente, încrușându-se și strângându-se, formează un pseudoparenchim, care devine astfel un sclerot (stadiu cunoscut sub numirea de *Sclerotium Clavus* DC.) Acest sclerot de culoare violet închisă de forma unui mic corn sau a unui pintene de cocoș are vre-o 3 cm. lungime, el cade jos pe pământ, unde ierneză și apoi germinează vara, când înflorește secara; și anume pe sclerot se produc proeminente claviforme, în umflăturile cărora s'a fac *periteciile* cu *asce*, fiecare ască are câte 8 ascospori filiformi, cari ajungând pe o graminee desvoltă myceliul primar și ciclul evolutiv, reîncepte.

Sclerotul are întrebunțări medicale mai cu samă ca hemostatic și a ortiv, din cauza alcaloidului acțiv numit *ergotina*. Consumarea fainei de secara atacată de *C. purpurea* produce o boală foarte gravă, numita ergotism.

Cornaci Vlașca la Comana), Castane-de-baltă, Castane-de-lac, Ciu-

line (Trans.), Colțan, Colțari (Vlașca la Comana), Stea. [fr. Châtaigned'eau, Cornuelle; g. Wassernuss]. — *Trapa natans* L. ☉. plantă erbacee aquatică din fam. *Oenotheraceae*, frunzele de 2 feluri: unele dispuse în rozetă plutesc la suprafața apei, ele sunt de formă romboidală lucitoare, verzi uneori roșietice dințate și pețiolate, cu pețiolul adesea umflat la mijloc, altele cufundate în apă de forma lineară sunt opuse și caduce; florile solitare sunt albe; fructele cu 4 colți sunt negre-cenușii și comestibile. Crește prin bălțile mari și prin apele lin-curgătoare. Iunie—Iulie.

Cornățel, *Galium Aparine* L., vezi Turiță.

Cornișor, *Ceratocephalus orthoceras* DC., vezi Ploșnicar. *Lycopodium clavatum* L., vezi Pedicuță și *Lycopodium Selago* L., vezi Brădișor.

Cornișor, Brădișor. [fr. Lycopode à rameaux d'un an; g. Sprossender-Bärlapp]. — *Lycopodium annotinum* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Lycopodiaceae*, tulpina târâtoare (repentă) mult ramificată; frunzele linear-lanceolate, ascuțite, serrat-dințate sunt dispuse pe 5 rânduri, mai rar pe 8 rânduri; *sporangiumele*, dispuse la subțioara bracteelor cordiforme sunt grupate într'un spic terminal, sesil și solitar. Crește pe stânci și prin pădurile umbroase dela munte. Iulie—August.

Cornișor-de-munte, *Lycopodium Selago* L., vezi Brădișor.

Cornul-dracului, *Spiraea Aruncus* L., vezi Barba-popei.

Cornul-voinicel (Banat), *Cornus mas* L., vezi Corn.

Cornuț, Canariță. [fr. Céraiste-des-champs; g. Acker-Hornkraut]. — *Cerastium arvense* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Coryphylaceae* cu frunze lanceolate-lineare, florile albe. Crește prin livezi și poieni în regiunea montană. Mai—Iunie.

Cornută (Bănat), *Datura Stramonium* L., vezi Ciumăfaie.

Cornută, *Xanthium spinosum* L., vezi Holeră.

Cornuți (Ilfov), *Xanthium strumarium* L., vezi Scaetele-popei.

Coroană, *Fritillaria Meleagris* L., vezi Bibilică.

Corobațică, *Centaurea Cyanus* L., vezi Vinețele.

Coroniște (Trans.), Ciocărlan (Mehedinți), Cunună, Cununița, Floare-de-trânși (Trans. Brașov), Sămăchișă (Trans.), Sămăchiște, Unghia-găinei (Prahova). [fr. Faucille; g. Bunte-Kronwicke, Peltschen]. — *Coronilla varia* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele imparipenate-compuse cu 8—12 perechi de foliole lungărețe sau obovale; florile albe-rozee cu vârful carenei violet sunt dispuse în umbel multiflore, fructele legume tetragonale. Crește pe marginea drumurilor, prin livezi, crângulețe și rășișuri. Iunie -Iulie.

Corovatic, *Verbascum phlomoides* L., vezi Lumânare și *Verbascum Thapsus* L., vezi Lumânărică.

Corvană, *Lycopus europaeus* L., vezi Cervană.

Cosați. [fr. Astragale-Sainfoin; g. Langfahnige-Bärenschote, Traganth]. — *Astragalus Onobrychis* L. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae - Papilionaceae*, tulpina difuză sau erectă, păroasă, cu peri acumbenți; frunzele opuse penatífide cu 8—14 perechi de foliole; florile albăstrii dispuse în raceme globuloase sau alungit-ovale; fructele legume sesile, ovale, acuminate și acoperite cu peri asprii. Crește pe câmpuri, locuri uscate, prin livezi și locuri cu iarbă. Iunie—August.

Cosiță. [fr. Petit-vesceron; g. Zitterlinse]. — *Vicia hirsuta* Koch., syn. *Ereum hirsutum* L. ☉. plantă erbacee agățătoare din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele, de regula cu 6 perechi de foliole,

sunt terminate cu un cârcel ramificat; florile mici de culoare albă-albăstruie, reunite în raceme câte 3—8; fructele mici (legume) păstări păroase cu câte 2 semințe. Crește pe câmpuri, livezi, grâne, porumbiști și drumuri. Iunie—Iulie.

Cosițel, Bolonică. [fr. Grande-Berle; g. Merk]. — *Sium latifolium* L. 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, rădăcina fibroasă stoloniferă; tulpina anguloasă, fistuloasă; frunzele penatipartite, foliolele lanceolate pe margini dințate ca fereștrăul (serat-dentate), florile albe. Crește prin mlaștini, rovine și locuri apătoase. Iulie—August.

Cosor, Brădiș. [fr. Cornifle; g. Igellock, Hornblatt]. — *Ceratophyllum demersum* L. 2. plantă erbacee, aquatică din fam. *Ceratophyllaceae*, tulpina lungă și subțire, aproape filiformă, foarte ramificată, articulată-noduroasă; frunzele verticilate, sesile, divizate dichotomic în 2—4 segmente lineare, evident fin-dințate; florile mici monoice, (pe aceeași plantă flori masculine și femele) sunt solitare și dispuse în mod neregulat la subțioara frunzelor; fructele ovale, nearipate cu 3 spini: 2 spini la bază sunt arcauți recurbați, cel terminal egal de lung cu fructul ori și mai lung. Crește cu fundat în ape limpezi stagnante și lin-curgătoare. Iulie—August și *Ceratophyllum submersum* L. 2. frunzele de 3 ori dichomic-ramificate, divizate în 5—8 segmente setacee, ușor fin-denticulate; fructele ovale nearipate, la bază fără spini, iar la vârf cu un spin, care este mult mai scurt decât fructul. Crește cu fundat în ape stagnante sau lin-curgătoare. Iulie—Iulie.

Costrei, *Panicum Crus galli* L., vezi Iarbă-bărboasă și *Setaria glauca* P. Beauv., vezi Mohor.

Costrei, Bălur, Belengher (jud. Dâmbovița). [fr. Sorgho d'Alep, Her-

- be-de-Guinée; g. Mohrenhirse]. — *Sorghum halepense* Pers., syn. *Andropogon halepensis* Brot., *Hilcus halepensis* L. 2. mare plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, rizomul puternic și târător (repent); tulpina erectă, simplă și cu noduri glabre; frunzele linear-lanceolate, plane, aspre pe margine, cu nervura mediană puternică, proeminentă și albă, ligula ciliată; florile în spicule purpurii, formând o paniculă erectă piramidală, glumele spiculelor ermafrodite sunt cartilagineoase și pubescente, ale celor masculine membranoase. Crește pe câmpuri, prin locuri deschise, pe lângă drumuri și prin grâne. Iulie—August.
- Costreie**, *Panicum Crus galli* L., vezi Iarbă-Bărboasă.
- Coțobrel** (Trans.), *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.
- Craielici** (Trans.), *Orobanche caryophyllacea* Smith și *O. cruenta* Bertol., vezi Verigel.
- Crăiță**, *Tagetes erecta* L. și *T. patula* vezi Vâsdoage.
- Crăițe**, *Tagetes erecta* L. și *T. patula* L. vezi Vâsdoage.
- Crălici**, *Orobanche caryophyllacea* Smith și *O. cruenta* Bertol., vezi Verigel.
- Crânceș**, *Geum rivale* L., vezi Călțunu-Doamnei. și *Geum urbanum* vezi Cerențel.
- Crăpușnic**, *Cirsium arvense* Scop., vezi Pălămidă. *Cirsium lanceolatum* Scop., vezi Scai și *Cirsium oleraceum* Scop., vezi Crăstăval.
- Crășci**, *Rhamnus Frangula* L., vezi Crușân.
- Crășei**, *Rhamnus Frangula* L., vezi Crușân.
- Crășici**, *Rhamnus Frangula* L., vezi Crușân.
- Crăstăval**, Căpușnic, Crăpușnic. [fr. Cirse des endroits cultivés; g. Kohlartige-Kratzdistel, Wiesenkohl].—*Cirsium oleraceum* Scop. 2. plantă ierboasă din fam. *Compositae*, tulpina robustă, erectă; frunzele glabre sau cu peri
- împrăstiați, neegal-spinos - ciliate și amplexicaule, cele inferioare penatifide cu segmente lanceolate dentate, cele superioare nedivizate și dințate; florile galbui, uneori purpurii, sunt dispuse în capitule, îngramădite la vârful tulpinei și înconjurate de mari bractee lat-ovale și galbui, foliolele involucrului se termină într'un scurt spin moale. Crește prin locuri mlaștinoase, prin livezile și vaile montane și subalpine. Iunie—Iulie.
- Crastavan** (Trans. — Comitatul Făgărașului), *Chaerophyllum aromaticum* L., vezi Antonică.
- Crastaveți**, *Cucumis sativus* L., vezi Castraveți.
- Crățișoare**, *Alchemilla vulgaris* L., vezi Crățișoare.
- Creasta-cocoșului**, *Clavaria botrytis* Pers., vezi Rămurele.
- Creasta-cocoșului**. [fr. Amarante-crête-de-coq; g. Hahnenkamm]. — *Celosia cristata* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Amarantaceae* cu frunzele oval alungite și acuminate; florile mici roșii sau galbui sunt reunite la vârful tulpinei pe o axă dilatată în formă de creastă undulată. Această plantă originară din Ostindia se cultivă adesea prin grădini ca ornamentală. Iulie—Septembrie.
- Creasta-cocoșului**, Barba caprei, Burete-creț, Meloșel (Mold.). Opintici, Togmăgel (Mold.). [fr. Barbe-de-chèvre, Poule; g. Barentatze, Katzenlappe, Ziegenbart]. — *Clavaria flava* Schaef. Mare ciupercă fragilă, comestibilă din fam. *Clavariaceae*, tulpina cărnoasă, groasă, albă, foarte ramificată cu ramurile cilindrice, netede, obtuse și galbui; sporiile elipsoizi sunt albi-gălbui. Această delicioasă ciupercă comestibilă crește pe pământ în păduri umbroase mai cu samă toamna.
- Creasta-cocoșului** (Trans.), *Leonurus Cardiaca* L., vezi Talpa-gâștei.
- Creasta-cucoșului** (Bucovina, Valea-sacă), Feregă, Ferigă. [fr. Fou-

- gères; g. Schildfarn].—*Aspidium Braunii* Spen. 2. plantă erbacee din fam. *Polypodiaceae*, foile lanceolate, scurt-acuminate, spre bază pe nesimțite mult îngustate, membranoase, de 2—3 ori penatífide; *sporangii*, grupați în mici gramezi, numite *sori*, dispuși pe fața inferioară a foilor, ei sunt de marime mijlocie, foarte bombați, la urmă separați și învâliți de un *induziu* foarte mic și aproape membranos. și *Aspidium lobatum* Swartz. cu foile linear-lanceolate, scurt-acuminate, spre bază foarte îngustate, coriacee, rigide, puțin lucitoare pe fața superioară, mai adesea dublu-penatífide; *sorii* foarte mici, aproape plani sunt învâliți de un *induziu* coriaceu. Ambele specii cresc prin pădurile umbroase dela munte. Iulie—August.
- Creson**, Caprilemă, Hreniță. [fr. Cresson-des-jardins, Cresson-alénois, Nasitort; g. Gartenkresse].—*Lepidium sativum* L. ☉. plantă erbacee, glabră și glaucă din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă, ramificată; frunzele inferioare, pețiolate, neregulat-incise, lobate, penatipartite, cele superioare sesile, nedivizate și lineare; florile albe, mici, dispuse în raceme terminale; fructele silicule orbicular-ovale, aripate, obtuse, evident emarginate, alipitate de tulpină (axă), stilul foarte scurt. Originară din Europa sudică, cultivată ca plantă culinară. Iunie—Iulie.
- Creson**, *Nasturtium officinale* R. Br., vezi Năsturel
- Crestâneasă** (Banat), ramurile sterile de *Gratiola officinalis* L., vezi Veninariță.
- Crestătea**, *Lactuca muralis* Fresen., vezi Susai-pădureț. *Lactuca sagittata* W. et Kit., vezi Tâlharea și *Prenanthes purpurea* L., vezi Salata-iepurelui.
- Crețisoară**, *Alchemilla vulgaris* L., vezi Crețisoare.
- Crețisoară** (Mold.), *Clavaria coralloides* L., vezi Bureți-de-conopide.
- Crețisoare**, Crățisoare, Crețisoară, Plască, Plească. [fr. Manteau-de-Notre-Dame, Pied-de-lion; g. Gemeiner Sinau, Frauenmantel].—*Alchemilla vulgaris* L. 2. plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, cu frunzele reniforme, palmatilobate cu 5—9 lobi, cutate, lobii aproape semicirculari, de jur împrejur dințați; florile mici, verzi-gălbui sunt dispuse în cime corimbiforme. Crește prin pășuni și livezi alpine și subalpine. Iunie—August.
- Crețisor**, *Betonica officinalis* L., vezi Vindecea.
- Crețușcă**, Barba-caprei (Trans.), Caprifoaie, Pepeneaua (Bucovina), Smântânică, Taula. [fr. Reine-des-prés; g. Echtes-Mädesüss].—*Spiraea Ulmaria* L., syn. *Filipendula Ulmaria* Maximowicz. 2. plantă erbacee din fam. *Rosaceae* cu frunzele întrerupt-penate, foliolele mari ovale verzi pe ambele părți sau albtomentoase pe partea inferioară, nedivizate, cea terminală mai mare și 3—5 palmatipartită; florile albe, odorante sunt dispuse în corimbe multiflore. Crește prin livezi umede, prin păduri și pe marginea padurilor din regiunea montană. Iunie—Iulie. Melif.
- Crihin** (Trans.), *Prunus insititia* L., vezi Goldan.
- Crin** (Mold. muntele Ceahlău), *Larix sibirica* Led., vezi Zad.
- Crin**, Crin-alb, Crin-de-grădină, Lilie, Lilie-albă (Trans.). [fr. Lis-blanc; g. Lilie.].—*Lilium candidum* L. 2. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, tulpina rigidă erectă; frunzele, numeroase în partea inferioară, sunt lanceolate; florile infundibuliform-campanulate, patente sau plecate în jos, bine mirositoare, mari și albe sunt grupate la vârful tulpinei câte 3—20; fructul o capsulă cu 3 loje. Această plantă originară din sudul Europei se cultivă adesea prin grădini pentru florile sale frumoase cu miros placut. Iunie—Iulie.

- Crin**, *Lilium bulbiferum* L., vezi Lilie-roșie și *Lilium Martagon* L., vezi Crin de pădure.
- Crin-alb**, *Lilium candidum* L., vezi Crin.
- Crin-de-baltă**, *Butomus umbellatus* L., vezi Roșătea.
- Crin-de-grădină**, *Lilium candidum* L., vezi Crin.
- Crin-de-pădure**, Aișor, Aiu-de-pădure, Crin, Crin-pestriț, Fiere, Lilie (Trans.). [fr. Lis-Martagon; g. Türkenbund, Türkensbun d. lillie]. — *Lilium Martagon* L. 2. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, bulb ovoid cu solzi galbini; tulpina rigidă erectă, cilindrică mai mult sau mai puțin pubescentă; frunzele eliptic-lanceolate, dispuse mai adesea în verticile; florile plecate în jos, au periantul recurbat și sunt roz-violeacee cu pete purpurii închise. Crește prin păduri umbrase și prin dumbrave. Iunie—Iulie.
- Crin-de-toamnă**. — *Hosta coerulea* Trtk., syn. *Funkia ovata* Spreng., *Hemerocallis coerulea* Andr. [fr. Hémerocalle-bleue]. 2. plantă erbacee din fam. *Liliaceae*; rădăcini tuberculoase, fasciculate; frunzele, aproape toate radicale, petiolate, sunt ovale sau ușor cordiforme, verzi, c.: 5—10 nervure laterale; florile liliachii sau albastre, rar albe sunt dispuse atârând într'un racem multiflor, la vârful tulpinei scapiforme, care iese dintre frunze. — *Hosta plantaginea* Aschers., syn. *Funkia subcordata* Spreng., *Hemerocallis japonica* Thunb. 2. [fr. Hémerocalle du Japon], frunzele oval-cordiforme, de un verde deschis; florile albe, plăcut mirositoare sunt dispuse într'un racem compact pauciflor, format din 9—15 flori, la vârful tulpinei scapiforme. Ambele specii originare din Japonia sunt mult cultivate prin grădini ca plante decorative pentru florile lor frumoase, August—Septembrie.
- Crin-galben**, Crini-galbeni, Crinul-fânului, Stânjini. [fr. Lis-jaune; g. Taglilie]. — *Hemerocallis flava* L. 2. plantă erbacee din fam. *Liliaceae*; frunzele îngust-lineare, carenate; florile placut-mirositoare, sunt galbin-deschise, erecte cu 6 divisiuni plane, puțin arcuate în afară și cu marginea neundulată. — *Hemerocallis flava* L. 2. să deosebește de precedentă prin: florile mai mari, de culoare roșie-gălbuie, neodorante, cu divisiunile periantului longitudinal-nerviate și reticulate, cele trei divisiuni interne undulate pe margine. Ambele specii, originare din Europa sudică sunt cultivate ca plante decorative pentru florile lor mari și frumoase. Iulie—August.
- Crin-pestriț**, *Lilium Martagon* L., vezi Crin-de-pădure.
- Crin-vânăț**, *Gladiolus imbricatus* L., vezi Săbiuță și *Iris germanica* L., vezi Stânjini.
- Crini**, *Iris germanica* L., vezi Stânjini.
- Crinul-fânului**, *Hemerocallis flava* L., vezi Crin-galben.
- Crisantem** (Trans.), *Chrysanthemum indicum* L., și *Chr. sinense* Sab., vezi Tufanică.
- Cristeneasă**, *Ajuja Laxmanni* Benth., vezi Barba-boierului.
- Crucea-pământului**, Brâncă-ursului. [fr. Berce, Branc-ursine; g. Bärenklau]. — *Heracleum Sphondylium* L. 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina striată și împreună cu frunzele, acoperită cu peri asprii; frunzele mari cu vagina umflată sunt penate sau profund penatifide cu segmentele lobate sau penatipartite, pe margine serrat-dentate; florile albe sau rozee, adesea radiante, dispuse în umbelule, formate din umbelule, însoțite de un involucl, compus din numeroase foliole; ovarul foarte păros; fructele subrotund-ovale. Crește prin fânețe, tufișe, poieni și păduri umede. Iunie—Septembrie. Melif. și *Heracleum sibiricum* L. 2. se deosebește de specia precedentă prin florile sale galbene

cu petalele aproape egale (neradiante) și prin ovarul glabru sau aproape glabru; fructele subrotund ovale la vârful profund emarginate. Crește prin fânețe, tufișuri și poieni. Iunie—August. Melif.

Crucea-pânel, *Abutilon Avicennae* Gaertn., vezi *Pristolnic*.

Crucea-voinicului. — *Anemone angulosa* Lam. syn. *Hepatica angulosa* DC. sau *Hepatica transsilvanica* Fuss. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae* cu rizomul puternic, frunzele lung-pedunculate, cu 3—5 lobi la baza cordate, pedunculile împreună cu lanina frunzelor abundent păroase; florile de un frumos albastru. Crește prin păduri în regiunea montană și subalpină. Martie—Aprilie.

Crucea-voinicului (Bănat), *Chelidonium majus* L., vezi *Rostopască*.

Cruceliță, *Senecio vernalis* W. et Kit., vezi *Spălăcioasă* și *Senecio vulgaris* L., vezi *Cruciuliță*.

Cruciuliță, *Senecio vernalis* W. et Kit., vezi *Spălăcioasă*.

Cruciuliță, *Cel-perit* (Mold.), *Cruceliță*, *Petimbroadă*, *Spălăcioasă*. [fr. *Seneçon*; g. *Baldgreis*, *Kreuzkraut*]. — *Senecio vulgaris* L. ①. mică plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă, frunzele glabre sau arachnoideulanoase, sinuat-dințate sau penatide, cele superioare, auriculate la bază și amplexicaule; florile galbene toate tubuloase, fără flori ligulate, dispuse în mici capitule, reunite în corimbe compacte la vârful tulpinei, bracteele externe adesea în număr de 10 sunt cu vârful negru; fructele achene pubescente. Crește prin locuri năsipose, incolte sau cultivate. Aprilie—Septembrie.

Cruciulițe, *Lychnis chalconica* L., vezi *Arșinic*.

Crumpeni și Crumpeni (Trans.), *Solanum tuberosum* L., vezi *Cartofi*.

Crumpiri (Trans.), *Solanum tuberosum* L., vezi *Cartofi*.

Crușân, *Crasci*, *Crășei*, *Crascici*, *Cră-*

sici, *Crușei*, *Lemn-cânesc*, *Pasa-chină*, *Pațachină*. [fr. *Bois-noir*, *Bourdaine*; g. *Faulbaum*, *Pulverholz*]. — *Rhamnus Frangula* L., syn. *Frangula Alnus* Mill. ⑤. arbust cu ramurile alterne și fără spini din fam. *Rhamnaceae*, frunzele eliptice acuminatate cu marginea întreagă sau puțin undulată; florile albe-verzui sunt ermafrodite, fructele mai întâi roșii, devin mai în urmă negrii. Crește prin lunci, tufișe și păduri. Aprilie—Mai. Melif.

Școarța «*Cortex Rhamni Frangulae* întrebuințată în medicină. Lemnul ars dă un cărbune escelent pentru fabricațiunea prafului de pînșcă.

Crușătea. [fr. *Herbe de Sainte-Barbe*, *Girarde-jaune*; g. *Winterkresse*]. — *Barbarea vulgaris* R. Br. ①. plantă erbacee din fam. *Cruciferae* cu frunzele inferioare lyrate, lobul terminal foarte mare adesea rotund la bază puțin cordiform, lobi laterali mai mici 2—4 perechi, cele superioare nedivizate, obovale și dințate; florile galbene auriu, dispuse în raceme, petalele cam de 2 ori mai lungi decât caliciul; fructul o silicuă cu 4 muchi. Crește prin locuri umede Aprilie—Iulie. Melif.

Crușei, *Rhamnus Frangula* L., vezi *Crușân*.

Culbecească, *Medicago falcata* L., vezi *Culbeceasă*.

Culbecească, *Medicago falcata* L., vezi *Culbeceasă*.

Cucosi (Bucovina), prunele tinere diformate și transformate de ciuperca *Exoascus Pruni* Fuck., vezi *Urlupi*.

Cuculeasă, *Lychnis Flos cuculi* L., vezi *Floarea-cucului*.

Cucumăr (Bănat), *Cucumis sativus* L., vezi *Castraveți*.

Cucurbătă, *Cucurbita Melopepo* L., vezi *Bostan-alb*.

Cucurbătă-porcească, *Cucurbita Pepo* L., vezi *Bostan*.

Cucurbeată, *Cucurbita Pepo* L., vezi Bostan.

Cucurbetă, *Lagenaria vulgaris* Ser., vezi Tidvă.

Cucurbețea, *Aristolochia Clematitidis* L., vezi Remf, *Bryonia alba* L., vezi Împărăteasă și *Coccinia indica* Wigt et Arn., vezi Tărtăcută.

Cucurbețică, *Aristolochia Clematitidis* L., vezi Remf.

Cucurig, *Helleborus odoratus* W. et Kit., vezi Cutcurig.

Cucuruz. [fr. *Pétasitès*; g. *Weisse Pestwurz*.] — *Petasites albus* Gaertn. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, frunzele bazilare, adesea mari apar în urma florilor, ele sunt orbicular-cordiforme, anguloase, aculeolat-dințate, pe fața inferioară lănos-păsloase; florile alb-gălbui sunt dispuse în mici capitule, reunite într'un racem la vârful unei tulpini, acoperite de frunze squamiforme; stigmatetele florilor ermafrodite sunt linear-lanceolate, acuminat și divizate aproape până la bază. Crește prin locuri umbrose și pe marginea torentelor din pădurile montane și subalpine. Aprilie—Mai.

Cucuruz, *Petasites officinalis* Moench., vezi Captalan.

Cucuruz (Trans.), *Zea Mays* L., vezi Păpușoi.

Cucuruz-de-pădure, *Lathraea Squamaria* L., vezi Mama-pădurei.

Cucuruzi, *Petasites officinalis* Moench., vezi Captalan.

Cucuruzu-pădurilor (Trans.), *Lathraea Squamaria* L., vezi Mama-pădurei.

Cucută, Buciniș (Trans.), Cucutămare, Dudaie. [fr. *Ciguë*, *Grande-Ciguë*; g. *Schierling*.] — *Conium maculatum* L. ☉. plantă erbacee, otrăvitoare, cu un grețos miros de șoareci, din fam. *Umbelliferae*, tulpina cilindrică, fin-striată, fistuloasă, glaucescentă și cu pete roșii, mai cu sară în partea inferioară; frunzele inferioare de 3 ori penatipartite cu pețiolul cilindric fistulos, foliolele adânc-pena-

tifide cu segmente serrate și mucronulate; florile albe, dispuse în umbel compuse. Însoțite de un involucre cu numeroase foliole, involucrelul cu 3—5 foliole mai scurte decât umbelula; fructele rotund-ovale. Crește prin locuri necultivate, pe lângă garduri și locuri dosnice. Iulie—August.

Frunzele și fructele sunt întrebuințate în medicină.

Cucută-de-apă, Buciniș-de-apă, Buciniș-de-baltă, Cucută-înveninată (Trans.), Cucută-mică. [fr. *Cicutaire*, *Ciguë-aquatique*; g. *Wasserschierling*, *Wüterich*.] — *Cicuta virosa* L. 2. plantă erbacee foarte veninoasă din fam. *Umbelliferae*, rizomul gros, cărnos, gol înlăuntru și divizat în mai multe compartimente prin pereți transversali; tulpina cilindrică, ușor striată, foarte fistuloasă și glabră, spre bază adesea roșietică; frunzele de 3 ori penatisecate, cu foliolele linear-lanceolate, ascuțite, serrate, pețiolul fistulos; florile albe, dispuse în umbel compuse; fructele aproape globuloase, puțin comprimate lateral. Crește prin mlaștini, bălți și ape stagnante. Iulie—August.

Cucută-de-pădure (Bucovina), Sămcuță (Bucovina-Părtășeștii-de-sus). [fr. *Gaillet*; g. *Labkraut*.] — *Galium Schultesii* Vest. 2. plantă erbacee din fam. *Rubiaceae*, rizomul târâtor (repent) emite stoloni; tulpina erectă, mai dela bază patrunghiulară, glabră; ramuri oopuse, orizontale și delicate; frunzele mai adesea câte 8 în verticile, lanceolate, spre ambele părți îngustate, ascuțite și mucronulate, pe fața inferioară palid-glauc; florile albe, dispuse în paniculă mare cu ramuri patente, pedicelii mai adeseori triflori; lacinile corolei oblong-lanceolate, acuminat; fructele netede, albăstriu-pruinoase. Crește prin păduri, adesea. Iunie—August.

- Cucută înveninată** (Trans.), *Cicuta virosa* L., vezi Cucută-de-apă.
- Cucută-mare**, *Conium maculatum* L., vezi Cucută.
- Cucută-mică**, *Aethusa Cynapium* L., vezi Patrunjelul-cânelui și *Cicuta virosa* L., vezi Cucută-de-apă.
- Cucușcă-de-bălți**, *Oenanthe Phellandrium* Lam., vezi Mărăraș.
- Cuibu-pământului**, *Neottia Nidus avis* Rich., vezi Trânji.
- Cuibul-rândunelli**, *Neottia Nidus avis* Rich., vezi Trânji.
- Cuibușor**, *Neottia Nidus avis* Rich., vezi Trânji.
- Cuișoare**, *Dianthus Carthusianorum* L., vezi Garofițe, *Dianthus Caryophyllus* L., vezi Garoafă, *Dianthus chinensis* L., vezi Garofițe și *Holosteum umbellatum* L., vezi Cuișoriță.
- Cuișoare**. [fr. Clous-de-girofle; g. Gewürznelke]. Mugurii floralii (bobocii) de: *Eugenia caryophyllata* Thunb., syn. *Caryophyllus aromaticus* L. ♀. arbore totdeauna verde din fam. *Myrtaceae*, frunzele opuse alungit ovale, florile numeroase rozee au un miros plăcut. Acest frumos arbore crește în insulele Moluca.
- Cuișoarele* sunt întrebuințate ca aromatic.
- Cuișoriță**, *Geum urbanum* L., vezi Cerențel.
- Cuișoriță**, Cuișoare, Rocotel. [fr. Holostée en ombelle; g. Spurre].—*Holosteum umbellatum* L. ☉. mică plantă erbacee, glaucescentă, adesea roșiatică, din fam. *Caryophyllaceae*, frunzele sesile ovale, cele inferioare alungite; florile albe sau alb-rozee sunt dispuse în cime umbeliforme, cari după înflorire sunt plecate în jos, petalele denticulate, stamine 3, rar 4—5; fructul capsula cu numeroase semințe scuteliforme. Crește prin locuri cultivate, pe câmpii nasipoase. Aprilie—Mai.
- Cujdă**. — *Doronicum cordifolium* Sternb., syn. *D. Columnae* Ten. 2. planta erbacee din fam. *Compositae*, rizomul oblic fără stoloni; frunzele inferioare lung-pețiolate profund-cordiforme, cele tulpinale ovale cu baza cordată și amplexicaule toate dințate; florile galbene dispuse în capitule mari; fructele achene fără papus. Crește pe stâncile umede și pe marginea torentelor din regiunea alpină și subalpină. Iunie—August.
- Culbeceasă**, **Cobelcească**, **Cubelcească**, **Cubilcească**, **Ghisdei**, **Luzernă**, **Trifoi**, **Trifoiș-sălbatic** (Bucovina). [fr. Luzerne-jaune, Luzerne-sauvage; g. Sichelklee, Schwedische Luzerne]. — *Medicago falcata* L. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*; tulpina întinsă pe pământ sau ascendentă; frunzele trifoliolate; florile galbene, numeroase, dispuse în raceme scurte, adesea globuloase; fructele drepte, curbate ca o seceră sau cu o singură învârtitură. Comună prin pășunile uscate și fânețele sterile, pe malurile aride ale apelor, uneori cultivată. Iunie—Septembrie.
- Culbeceasă-cultivată**, *Medicago sativa* L., vezi Luțernă.
- Calcușul-vacei**, *Hieracium Pilosella* L., vezi Vulturică.
- Culducușe**, *Frunus insititia* L., vezi Goidan.
- Culeandă** (Bucovina), *Coriandrum sativum* L., vezi Coriandru.
- Cunună**, *Coronilla varia* L., vezi Coroniște.
- Cununiță**, *Coronilla varia* L., vezi Coroniște.
- Cununiță**, **Caprafoi**, **Ciritel**, **Taulă** (Munt.).—*Spiraea ulmifolia* Scop. ♀. mic arbust din fam. *Rosaceae*, frunzele pețiolate, ovale-lanceolate; florile albe, dispuse în corimbe lungpedunculuate, simple și terminale. Crește pe stâncile umbrite de prin pădurile din regiunea montană subalpină. Mai—Iunie.
- Cununiță**, *Vinca herbacea* W. et Kit. și *Vinca minor* L., vezi Saschiu.
- Cununițe**, *Xeranthemum annuum* L., vezi Plevaiță.

Cupa-vacei, Holbură, Volbură, Volbură-mare, Volbură-de-garduri, Volvură. [fr. Manchettes, Chemise-de-Notre-Dame, Liseron-des-haies; g. H e c k e n w i n d e, Z a u n w i n d e]. — *Calystegia sepium* R. Br., syn. *Convolvulus sepium* L. 2. planta erbacee din fam. *Convolvulaceae*, tulpina acățătoare, volubilă; frunzele sagitate cu auricule trunchiate, adesea dentate; florile mari, albe și fără miros sunt însoțite de 2 mari bractee cordiforme ascuțite, pedunculi patrunghiulari, uniflori și mai lungi decât pețiolii. Crește pe lângă garduri, tufișuri, și prin păduri umede; pe marginea râurilor. Iulie—Septembrie.

Cupa-vacei, Volvură. — *Calystegia silvatica* Gris., syn. *Convolvulus silvaticus* W. et Kit. 2. plantă erbacee acățătoare, volubilă din fam. *Convolvulaceae*; frunzele sagitate cu auricule angulat-trunchiate; florile mari albe, însoțite de mari bractee ovale, obtuse, ventricos umflate, pedunculii cilindrici aproape de lungimea frunzelor. Crește prin tufișuri și păduri. Mai—Iunie.

Cupe (Mold.), Ghințură, Ochincele, Ocinceave. [fr. Gentiane-à-groandes-fleurs, Gentiane-à-tige-courte, Gentiane-decoupée; g. Ausgeschnittener Enzian, Stengelloser Enzian.]. — *Gentiana excisa* Presl., syn. *Gentiana acaulis* α. L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Gentianaceae*, tulpina foarte scurtă; frunzele bazilare dispuse în rozetă, sunt ovale sau eliptice, puțin coriacee; tulpina cu o singură floare mare, de culoare albastră azurie, dinții calicului puțin îngustați la bază, devin oval-lanceolați și patenți, corola campanulată cu segmente obtuse și mucronate. Această frumoasă plantă crește prin pășunile din regiunea alpină. Iunie—Iulie.

Curalice, *Clavaria coralloides* L., vezi Bureți-de-conopidă și *Hydnum coralloides* Scop. vezi Buretecreș.

Curcubetă, *Lagenaria vulgaris* Ser., vezi Tidvă.

Curcubetea (Bănat), *Bryonia alba* L., vezi Împărăteasa.

Curcubetică, *Aristolochia Clematitis* L., vezi Remf.

Curcubeu (Craiova), *Cynodon Dactylon* Pers., vezi Pir-gros.

Curcubeu, Barba-impăratului (Munt.), Floarea-cununei (Trans.), Flocoșele, Flocoșică. [fr. Coquelourde, Passe-fleur; g. V e x i e r n e l k e]. — *Lychnis Coronaria* Lam., syn. *Agrostemma Coronaria* L. și *Coronaria tomentosa* A. Br. 2. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, frunzele și tulpina dens alb-paslos-păroase; frunzele opuse ovale sau oblonge; florile mari, roșii-purpuri cu petalele întregi sunt lungpedunculate; fructul o capsula cu 10 coaste; semințele negrii. Crește prin păduri, tufișuri, prin poieni și margini de păduri. Iunie—Iulie.

Curcudel, *Prunus cerasifera* Ehrh., vezi Corcoduș.

Curcudete, fructele comestibile de *Prunus cerasifera* Ehrh., vezi Corcoduș.

Curechiu (Mold. și Trans.), *Brassica oleracea* L., vezi Varză și var. *capitata* L., vezi Varza-de-iarnă.

Curechiu-de-iarnă (Mold. și Trans.), *Brassica oleracea* L. var. *capitata* L., vezi Varză-de-iarnă.

Curechiu-de-munte (Trans.-Rodna). — *Senecillis carpatica* Schott. Kotschy et Nym. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina simplă, glabră, striată, la vârf race-moasa, sau racemos-paniculată; frunzele glauce, necaloase pe margini sunt aproape coriacee, cele radicale și ale fasciculilor sterili sunt orbiculare, cordiforme, ovale sau oblongi, mai lung-sau mai scurt-pețiolate, pețiolii în partea lor superioară aripați, frunzele caulinare inferioare, îngustate în pețiolii lați, amplexicaule, cele superioare cu baza lată sesile; florile galbine-aurii, dispuse în mari capitule, cele marginale ligulate

femenine, cele centrale tubuloase emafrodite, ligulele oblongi cu 5—10 nervure; fructele achene linear-fusiforme, glabre cu un pappus scurt, uniserial, alburii și fragil. Plantă foarte rară, care crește pe calcar în regiunea subalpină, până acum cunoscută numai de pe muntele Corongiș din nordul Transilvaniei.

Curmal, Finic. [fr. Dattier; g. Dattel palm e]. — *Phoenix dactylifera* L. Ț. frumos arbore din fam. *Palmæ*, tulpina (stip) cilindrică se ridică fără a se ramifica până la înălțimea de 10—12 m. prezentând la suprafață cicatricile frunzelor căzute; frunzele îngrămădite la vârful tulpinei sunt imparipenaticompuse, ele pot ajunge până la 3 m. lungime, foliolele lanceolate ascuțite și rigide; florile unisexuale dioice sunt mici, numeroase și reunite într'un mare spadice ramificat, numit *regim*, prevăzut cu o spată coriacee monofilă cu o crepătură laterală; fructele numite: *Curmale* sunt comestibile. Acest frumos arbore crește și se cultivă din insulele Canarice prin oasele Saharei până în Asia sudvestică. Curmalul se cultivă uneori și pe la noi, prin casele oamenilor sau prin florării ca plantă decorativă

Curmalele sunt fructe dulci gustoase și foarte nutritive.

Curmale. [fr. Dattē; g. Dattel], fructele comestibile de *Phoenix dactylifera* L., vezi Curmal.

Curpen (Trans.), *Clematis Vitalba* L., vezi Viță-albă.

Curpen-alb (Bănat), *Clematis Vitalba* L., vezi Viță-albă.

Curpen-de-munte, **Curpeniță** (Trans.), **Năprasnic** (Trans.). [fr. *Atragènes-Alpes*; g. *Alpenrebe*, *Alpenwaldrebe*]. — *Atragene alpina* L., syn. *Clematis alpina* Mill. Ț. arbust din fam. *Ranunculaceae* cu tulpina sarmentoasă, acățătoare, anguloasă, noduroasă și ra-

mificată; frunzele de 2 ori trifoliolate cu foliolele oval-lanceolate, acuminate și denticulate; florile solitare, mari, violacee sau albe, plecate în jos, cu pedunculul mai lung decât frunza, caliciul cu 4 sepale petaloide, păroase pe din afară, corola cu petale numeroase, spatulate și mai mici decât separele. Carpele ovale, comprimate vilos-păroase, terminate printr'o coadă lungă și păroasă. Crește pe stâncile din regiunea subalpină. Iunie—Iulie.

Curpen-de-pădure, *Clematis Vitalba* L., vezi Viță-albă.

Curpen-drept, *Clematis recta* L., vezi Luminoasă.

Curpen-scurt, *Clematis integrifolia* L., vezi Clocotei.

Curpeniță (Trans.), *Atragene alpina* L., vezi Curpen-de-munte.

Curu-boului, *Rosa canina* L., vezi Măcieș.

Cuscrișor (Trans.), Iarba-plumănei, Mierea-ursului, Plămânărică (Ba-uat), Plămânăriță, Plumânărea, Plumânărică (Trans.), Plumânăriță, Sudoare (Bănat). [fr. *Pulmonaire-officinale*; g. *Lungenkraut*]. — *Pulmonaria officinalis* L. 2. plantă erbacee din fam. *Borraginaceae*, acoperită cu peri asprii, frunzele cu pete albe, cele basilare de vară sunt ovale cordiforme și cu petiolul ceva mai scurt decât lamina; florile roșii apoi violete, rar albe. Crește prin pădurile umbroase și umede. Aprilie—Mai. Melif.

Cutcurig (Craiova), Bojoțel, Bojoței (Mehedinți), Cucurig, Spâns, Spânt, Spânz. [fr. *Hellebore*; g. *Nieswurz*]. — *Helleborus odoratus* W. et Kit. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina erectă, cu una sau două frunze la ramificațiuni, pubescentă sau hirsută; frunzele pedate, cele radicale cu foliole plane, lat-lanceolate, acuminate, mărunț și serrat-dințate, glabre și numai pe partea inferioară pubescente, rugos-venoase cu nervurile proeminente și cu vine

albe; florile mari verzui, odorante, plecate în jos și reunite câte 3—4 în mici corimbe; fructele capsule libere cu stigmatetele orizontal recurbate. — *Helleborus dumetorum* W. et Kit. 2. să aseamănă mult cu precedentul de care diferă prin: frunzele radicale lanceolate, mă-

runt serrat-dentate și glabre cu nervurile principale puțin proeminente pe fața inferioară, nervurile secundare însă neproeminente. Ambele specii cresc prin păduri, tufișuri și rârișuri de păduri. Martie—Aprilie.

D.

Dafin, Dafnu (Maced.), **Lurbăn** (Trans.), [fr. Laurier, Laurier-sauce; g. Lorbeer, Lorbeerbaum]. — *Laurus nobilis* L. 5. mic și frumos arbore, totdeauna verde din fam. *Lauraceae*, frunzele coriacee, lucitoare și persistente sunt oblong-lanceolate, ascuțite, scurt-pețiolate, undulate pe margine, verzi închise pe fața superioară, mai deschise pe cea inferioară; florile mici, gălbui, ermafrodite sau dioice sunt dispuse în scurte raceme axilare; fructele boabe (bacce) ovoide de mărimea unei mici masline sunt negre și cu un gust acru și aromatic. Originar din sudul Europei, cultivat uneori și prin părțile noastre ca plantă ornamentală. Aprilie—Mai.

Frunzele sale aromatice cunoscute de popor sub numele de: *foi-de-dafin*, *foi-de-lurbăn*, să întrebuințezează la bucătărie. Din partea cărnosă a fructelor de *dafin* să extrage un oleu esențial și o substanță grasă, întrebuințate în medicină ca stimulanți. «*Folia et Baccae Lauri*».

Dafin (Oltenia), *Robinia Pseudacacia* L., vezi Salcâm.

Dafnu (Maced.), *Laurus nobilis* L., vezi Dafin.

Dalac, Aișor (Bucovina), **Bobîță, Bobița-lupului, Mărul-lupului, Poama-vulpei, Răsfug, Strugurul-lupului**. [fr. Raisin de renard, Parisette, Herbe-à-Pâris; g. Einbeer] — *Paris quadrifolia* L. 2. — plantă erbacee din fam. *Liliaceae*, rizom târâtor (repent); tulpina simplă

dreaptă, cu un verticil de 4. frunze (rar 3—5) și terminată la vârf cu o unică floare verzue, foliolele periantului neegale, 4 externe mai late, lanceolate, iar cele 4 interne lineare sunt puțin mai gălbui; fructul o bacă neagră-albăstruie de mărimea unui mare bob de mazăre. Crește prin locurile umbroase din păduri. Mai,

Plantă veninoasă, cu deosebire fructele foarte toxice. Frunzele de *Paris quadrifolia* sunt întrebuințate de poporul nostru spre a vindeca *dalacul* (o bubă).

Dalie, Dahlia variabilis Desf., vezi Gherghină.

Darie. [fr. Pédiculaire; g. Läusekraut]. — *Pedicularis campestris* Gris. 2. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina simplă, erectă, foliată cu unele linii longitudinaline pubescente, mult mai lungă decât frunzele bazilare; frunzele penatisecte, glabre sau cel mult la baza pețiolului primar comun cu puțin peri, segmentele cam depărtate, lanceolate, divizate, cele superioare nedivizate, lacinile dentate sau și de tot întregi, mucronate cu vârful alb și cartilaginos; florile galbine dispuse într'un lung spic, la vîrf mai îndesuit, la bază mai lax, caliciul glabru campanulat cu 5 nervure nearipate, corola galbin-deschisă; fructele capsule oval-lanceolate. Crește prin livezi și margini de păduri în regiunea montană. Iunie—Iulie. — *Pedi-*

cularis exaltata Bess. Ț. mare plantă erbacee cu radacina cilindrică-fusiformă, la urmă ramificată; tulpina pâna la 1.50 m. înaltă, simplă, fistuloasă, multifoliată și aproape glabră; frunzele moi (flaccide) de un verde închis, mari, glabre, penatisecte, segmentele profund penatipartite, lanceolate, laciniiile incis-serrate; florile galbene, dispuse într'un lung racem lax, caliciul coriaceu campanulat, corola galbina, (deschis sulfurie); fructele capsule ovale, oblic-acuminate. Crește prin vaile și fânețele din regiunea montană și subalpină. Iulie—August.

Dârmoc, *Viburnum Lantana* L., vezi Dârmoz.

Dârmocsin, *Viburnum Lantana* L., vezi Dârmoz.

Dârmotin (Oltenia), *Ononis hircina* Jacq. și *Ononis spinosa* L., vezi Osu-iepurelui.

Dârmoz, Coacăză, Dârmoc, Dârmocsin, Drimoc, Drimos. [fr. Mancienne, Mansèvre, Viorne; g. Schlinge, Wollige-Schlinge, Bandstrauch]. — *Viburnum Lantana* L. Ț. frumos arbust din fam. *Caprifoliaceae*, frunzele ovale, denticulat-serrate, pe fața inferioară rugos-vânoase și dimpreună cu rămurile stelat-pázlos-păroase, pe fața superioară acoperite cu peri stelați împraștiați; florile albe, toate fertile, dispuse într'un corimb plan; fructele boabe (bacce) roșii, devenind mai pe urmă negrii. Crește prin păduri și tușișuri în regiunea montană și a dealurilor. Mai.

De-dânsele (Bucovina). — *Geranium phaeum* L. — femeile știutoare din Bucovina spun că această plantă este bună pentru boala: «*De-dânsele*, vezi Palăria-cucului.

Dedeței, *Anemone Pulsatilla* L., vezi Dediței.

Dediță (Bucovina), *Anemone Pulsatilla* L., vezi Dediței.

Dedițe (Bucovina), *Anemone Pulsatilla* L., vezi Dediței.

Dediței, Adormițele, Dedeței, Dediță

(Bucovina), Dedițe (Bucovina), Sisinei, Sufletele (Bănat), Vânturele (Bănat). [fr. Pulsatille, Coquelourde, Coquerelle, Herbe - du - vent; g. Kuhschelle, Küchenschelle, Grosse-Küchenschelle]. — *Anemone Pulsatilla* L., syn. *Pulsatilla vulgaris* Mill. Ț. plantă erbacee, veninoasă din fam. *Ranunculaceae*, frunzele păroase de 3 ori penatisectate, cu lobii lineari, ascuțiți; florile erecte, în formă de clopot (campanulate) sunt mari și de o culoare albastru-violacee; involucru format din frunze sesile, concrescute la bază într'o vagină; fructele păroase sunt prelungite la vârf într'o coadă lungă acoperită cu peri. Crește pe coline uscate, prin poieni și margini de păduri. Martie—Aprilie.

Această planta o întrebuințează româncele noastre la colorat.

Dedițel-de-livede, *Anemone pratensis* L., vezi Sisinei.

Dedițel-de-pădure, *Anemone silvestris* L., vezi Oiță.

Dedițel-galbeni, *Anemone ranunculoides* L., vezi Păștiță.

Dediței-sălbaticii, *Anemone silvestris* L., vezi Oiță.

Degetar. Degetariță, Degețel (Transilv.), Țața-oei (Mold.). [fr. Digitale, Gant-de-Notre-Dame, Herbe-au-pauvre-homme; g. Blassgelber-Fingerhut.]. — *Digitalis ambigua* Mur., syn. *Digitalis grandiflora* Lam. Ț. plantă erbacee veninoasă din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina în partea superioară, împreună cu pedunculele glandulos-păroasă; frunzele oblong-lanceolate, serrat-dentate, ciliate și acoperite cu peri moi; florile mari galbene, dispuse în raceme unilaterale la vârful tulpinei. Crește prin pădurile din regiunea câmpiilor până în regiunea montană. Iunie—Iulie.

Degetariță, *Digitalis ambigua* Mur., vezi Degetar și *Digitalis purpurea* L., vezi Degețel-roșu.

Degetăruț, Potiraș. [fr. Soldanelle; g. Berg - Troddelblume, Alpenglöckchen]. — *Soldanella montana* Willd. 2. mică plantă erbacee din fam. *Primulaceae*; frunzele cordiform-orbiculare ușor și distanțat-crenate; florile albastre-violete, dispuse câte 2—4 la vârful tulpinei scapiforme, glandulos-pubescente, corola crestată până la mijloc. Crește prin locurile umede din regiunea montană și subalpină. Mai—Iulie.—*Soldanella alpina* L. 2. [fr. Soldanelle-des Alpes; g. Alpentroddelblume, Alpenglöckchen]. — Frunzele rotund-reniforme, întregi; florile albastre câte 2—4 la vârful tulpinei scapiforme cu pedunculule ușor sesil-glanduloase. Crește prin locurile pietroase și umede din regiunea alpină. Mai—Iulie.

Degețel (Trans.), *Digitalis ambigua* Mur., vezi Degetar.

Degețel-roșu (Trans.), Degetariță, Năpăstroc. [fr. Gant-de-Notre-Dame, Gantelée; g. Purpurroter-Fingerhut]. — *Digitalis purpurea* L. ☉ plantă erbacee, foarte veninoasă din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina erectă, simplă pubescentă; frunzele oval-lanceolate, crenate, pubescente pe fața inferioară; florile roșii-purpuriu, pe din lăuntru cu puncte purpuriu, înconjurată de o aureolă albă, foarte rar, florile sunt de tot albe, corola campanulată-dilatată, pe dinafară de tot glabră pe dinlăuntru păroasă. Originară din vestul Europei, la noi cultivată ca plantă ornamentală. Iulie—August. Melif.

Frunzele «*Folia Digitalis*» ca și principiul activ «*Digitalina*» extras din ele, se întrebuintează în medicină ca diuretice sau pentru a combate boalele de inimă.

Dentică, *Bidens tripartita* L., vezi Dentiță.

Dentiță, *Bidens tripartita* L., vezi Dentică.

Dentiță, Cârlișor, Dentică, Dentiță,

Doi-dinți, Iarbă-roșie, Păduchi-de-țigan (Trans.). [fr. Chanvre-d'eau; g. Priesterlaus, Dreiteiliger-Wasserdost]. — *Bidens tripartita* L. ☉ plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina ramificată, erectă frunzele de un verde închis sunt tripartite, cu segmentele lanceolate-serrat-dentate; florile galbene toate ermafrodite și tubuloase, rar cele dela periferie sterile și ligulate, sunt dispuse în capitule erecte; fructele achene obovale, comprimate și prevăzute de ordinar cu 2 ariste subulate spinoase, acoperite cu spini dirigați în jos. Crește prin locuri umede, mlaștinoase, pe lângă bălți, păraie, șanțuri și isoare. Iulie—Octombrie.

Dimitrițe (Mold.) — *Chrysanthemum indicum* L. și *Chrysanthemum sinense* Sab. — plante ornamentale, cari înfloresc pe la Sf. Dumitru, din care cauză să și numesc în Moldova Dimitrițe v. Tufanică.

Dintele-calului, varietate de *Zea Mays* L., vezi Păpușoi.

Dintele-dracului, Iarbă-iute, Iarbă-roșie, Piperu-bălței, Piperu-broaștei. [fr. Poivre-d'eau, Herbe-à-crapaud, Herbe de St. Innocent; g. Wasserpfeffer]. — *Polygonum Hydropiper* L. ☉ plantă erbacee cu gust de piper din fam. *Polygonaceae*, tulpina erectă, ramificată; frunzele lanceolate, spre vârf și spre bază îngustate, ochrea aproape glabră, scurt sau lung-ciliată; florile albe, roșii-purpuriu sau verzui, glandulos-punctate, dispuse în spice filiforme laxe; florile cu 6 stamine; fructele nelucitoare. fin-sgrabunțoase. Crește prin locuri umede, șanțuri, bălți, mlaștini și păraie. Iulie—Septembrie. Melif.

Dințură, *Euphrasia Rostkoviana* Hayne. și *Euphrasia stricta* Host., vezi Silur. *Gentiana lutea* L., vezi Ențura și *Odontites verna* Rchb., vezi Dunțură.

Dioc, *Centaurea Cyanus* L., vezi Vi-

- nețele și *Centaurea plumosa* Lam., vezi Sglăvoc.
- Dioc**, Floarea-florilor, Ghioc, Sglăvoc, Smoc. [fr. Centaurée; g. Flockenblume]. — *Centaurea phrygia* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*; frunzele oblong-eliptice și lanceolate, serrat-dințate; florile roșii-violete, dispuse în capitule ovale, apendicele squamelor negrii scarioase sunt subulate, recurbate, pe margine cu cili plumoși, apendicele celor 3 rânduri de squame interne sunt rotunzite denticulate și întrec pe cele exterioare; fructele achene cu papusul de 3 ori mai scurt decât ele. Crește prin fânețele și poienile din regiunea montană și subalpină. Iulie-August. — *Centaurea pseudophrygia* C. A. Meyer. 2. se distinge de precedentă prin capitulele rotunde și prin aceea că apendicele squamelor celor mai interne sunt acoperite de cili squamelor următoare. Crește prin livezile și poienile din pădurile regiunii montane inferioare. Iulie-August.
- Disculeț**, *Alyssum calycinum* L., vezi Albiță.
- Doamna-codrului** (Trans.-Brașov), *Atropa Belladonna* L., vezi Mătrăgună.
- Doamnă-mare**, *Atropa Belladonna* L., vezi Mătrăgună.
- Dobromnic**, *Melittis Melissophyllum* L., vezi Dumbravnic.
- Dobronic**, *Melittis Melissophyllum* L., vezi Dumbravnic.
- Dobronică**, *Melittis Melissophyllum* L., vezi Dumbravnic.
- Dobrovnică**, *Melittis Melissophyllum* L., vezi Dumbravnic.
- Docrovnica** (Trans.), *Melittis Melissophyllum* L., vezi Dumbravnic.
- Doi-dinți**, *Bidens tripartita* L., vezi Dentită.
- Domate** (Maced.). *Solanum Lycopersicum* L., vezi Pătlăgele roșii.
- Dornic**. [fr. Falcaire; g. Sichelmeßherbe]. — *Falcaria Rivini* Host., syn. *Falcaria vulgaris* Bernh. ☉ mai rar 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina fin-striată, ramificată, glabră și glaucescentă; frunzele inferioare simple și ternate, cele superioare ternate, foliola mijlocie trifidă, cele laterale pe partea externă bifide—trifide cu laciniiile linear-lanceolate, serate și spinos-mucronate, adeseori ușor încovoiate în formă de secere; florile mici albe, dispuse în umbelule de un involocru și învolucel, format din 4—8 foliole; fructele ovoid-oblonge și comprimate lateral. Crește pe marginea drumurilor, prin sămănături, pe dealuri și prin livezi. Iulie—August.
- Dosnică-galbenă** (Bănat), Careței. [fr. Carpesium penché; g. Kragenblume; Trotzköpfchen]. — *Carpesium cernuum* L. ☉ sau ☉ plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă, în partea superioară racemos-ramificată și pubescentă; frunzele pețiolate, oblong-lanceolate, ușor dințate; florile galbene, dispuse în capitule solitare, terminale și plectate în jos. Crește prin locurile umede și umbroase din păduri. Iulie—August.
- Poporul român din Bănat crede că această plantă nu trebuie adusă și ținută în casă, nici să pui mâna pe ea, nici s'o porți la pălărie, căci cu această buruiiană se vrăjește de urât; ca bărbatul să-si urască femeia, flăcăii ibovnicile lor și așa mai departe.
- Dosnică-vânăță** (Bănat), *Clematis integrifolia* L., vezi Clocotei.
- Dost**, *Origanum vulgare* L., vezi Sovârv.
- Dovleac** (Munt.), *Cucurbita Pepo* L., vezi Bostan.
- Dovleac-turcesc**, *Cucurbita Melopepo* L., vezi Bostan-alb.
- Dovlecel**, Dovlecei (Munt.), varietate de *Cucurbita Pepo* L., vezi Bostănel.
- Dracilă**, Acriș-roșu (Trans.), Acriș-roșu, Drăgină (Trans.), Lemn-galben, Macriș-de-răuri, Măcriș-iepu-

resc, Măcriș-spinos (Trans.). [fr. *Épine-Vinette*; g. *Sauerdorn*, *Berberitze* e.]. — *Berberis vulgaris* L. ̄. arbust spinos din fam. *Berberidaceae* cu scoarța cenușie și cu lemnul galbin; spini tripartiti; frunzele obovale, ciliat-serrate, dispuse în fascicule; florile galbene cu miros neplăcut, dispuse în raceme, cari atîrnă în jos, caliciul cu 6 sepale, corola cu 6 petale, prevăzute la bază cu câte 2 glandule galbene-portocalii; șease stamine, care fiind atinse de un corp străin se apropie brusc de pistil; fructele sunt boabe (bacce) ovoide de un roșu aprins. Crește prin tușuri și lunci. Uneori se cultivă pentru a face garduri vii, dar trebuie să fie la o mare distanță de sămănăturile de grâu, căci pe frunzele de Dracilă trăește în timpul iernei forma necidială a detestabilei ciuperci parasite *Puccinia graminis*, cunoscută poporului nostru sub numirea de *Rugina-grăului*. Mai—Iunie. Melif.

Rădăcina, frunzele și fructele de *Dracilă* se întrebuintau odinioară în medicină. Dulceața făcută din fructele acestei plante este întrebuintată pentru durere de piept.

Dracilă, *Xanthium spinosum* L., vezi Holeră.

Drăgăică, *Gallium Mollugo* L., vezi Sânziene-albe.

Drăgalcă (Munt.), Floarea-lui-Sft. Ioan, Sânzieni, Sânzieni-galbene (Bănat). Sânjuoane, Sânzene, Sânzieni, Sânzieni, Sânzuană (Trans.), Sânzuiene (Trans.). [fr. *Caille-lait-jaune*; g. *Echtes-Labkraut*, *Marienbettstroh*]. — *Gallium verum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Rubiaceae*, tulpina rigidă rotundă, cu 4 muchi; frunzele dispuse câte 8—12 în verticile, îngust-lineare ascuțite, mucronate, cu marginile răsucite, pe fața inferioară acoperite cu peri scurți și moi; florile galbene aurii, plăcut mirositoare cu lobii corolei

obtusiusculi și foarte scurt apiculate; fructele mici, glabre și netede. Crește prin livezi, pășuni, margini de păduri și poieni. Iunie—Iulie.

Din florile acestei plante se fac buchete și cununi în ziua de 24 Iunie, Nașterea Sfântului Ioan (Drăgaica, Sânzieni), cari se pun la ferestre, la poartă și chiar pe case, căci după credința poporului, aceste flori feresc pe om de toate relele, aducând în acelaș timp noroc la casa omului.

Dragavei, Dragavel (Bănat), Stegie, Steghie, Stevie. [fr. *Patience-crepue*, *Parelle*; g. *Krauser-Ampfer*]. — *Rumex crispus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, tulpina erectă sulcată, paniculat-ramificată în partea superioară; frunzele pețiolate lanceolate, ascuțite pe margine undulat-încrêțite; florile verzui, ermafrodite sau poligame, dispuse în verticile multiflore, apropiate, formând raceme compacte nefoliolate, periantul cu 6 lacinii, 3 externe, 3 interne, stamine 6, stile 3 cu stigmatе multifide, laciniiile interioare ale periantului fructifer subrotunde, aproape cordiforme, de tot întregi sau spre bază denticulate, numai cu un granol (calus) sau și toate califere; fructul trigonal. Crește prin fânețe umede, pe lângă drumuri, garduri și păraie. Iulie—August.

Frunzele tinere fierte, le mănâncă poporul primăvara. Cu suculei plantei vindecă poporul nostru bubele.

Dragavei, *Rumex palustris* Smith., vezi Stevie-de-baltă.

Dragavel (Bănat), *Rumex crispus* L., vezi Dragavei.

Dragină (Trans.), *Berberis vulgaris* L., vezi Dracilă.

Dragoste (Trans.), *Botrychium Lunaria* L., vezi Limba-cucului.

Dragoste (Trans.-Făgăraș-Poșorta),

Masa-raiului (Trans.-Făgăraș-Poșorta). [fr. Orpin; g. Gebirgs-Fetthenne]. — *Sedum carpaticum* Reuss. 2. plantă erbacee grasă din fam. *Crassulaceae*, frunzele oblong-lanceolate sau lanceolate, carnoase, dentat-serrate, spre basă întregi în pețiole scurte cuneat-îngustate sunt alterne. Florile rozeuropurii, dispuse în cime îndesuite. Crește prin locuri pietroase sau stâncoase în regiunea montană până în cea subalpină. Iunie—Iulie.

Poporul aduce primavara această planta și o sădește în grădină, când este înflorită se rupe și se pune din ea la grindă, câte un fir pentru fie-care persoană din casă; dacă firul se usucă, se crede, că persoana pentru care a fost destinat. moare în acel an; dacă însă crește și se tot înfășură pe după grindă, atunci omul trăește mult. Tot despre Dragoste mai este credința poporului, că dacă se pun 2 fire pentru 2 tineri îndrăgostiți și dacă firele crescând se apropie unul de altul, atunci tinerii aceia se vor căsători; dacă din contra firele se îndepărtează unul de altul, tinerii nu se vor căsători.

Dragostea-fetel (Bucovina), *Euphrasia Rostkoviana* Hayne. și *Euphrasia stricta* Host., vezi Silur.

Drehle (Mold.).—*Auricularia mesenterica* Fr., syn. *A. tremelloides* Bull. Ciupercă lignicolă, coriacee din fam. *Auriculariaceae*, la început în formă de crustă cu crepături, mai târziu de forma unui cornet sau a unei urechi, pălăria cenușiu-brunie, întreaga, păslos-păroasă, cu zone fasciate; *hymenium* costat-încrêțit, brun-violetaceu, să umfle și devine gelatinos sub influența umidității; *basidiile* cilindrice cu mai multe articole, articolul cu o singură *sterigmată* aciculară cu spori oblong-reniformi. Crește pe trunchiuri de fagi de ulmi și de stejari. August.

Drețce. [fr. *Étoile-d'eau*, *Morgeline d'eau*; g. *Frühling*s-*Wass*

serstern, *Wasserstern*].—*Callitriche vernalis* Kütz., syn. *C. verna* L. 2. mică plantă erbacee aquatică din fam. *Callitricheaceae*, tulpina filiformă glabră, cufundată în apă, emițând iadăcini. rar aeriană; frunzele inferioare lineare, cele superioare obovale, grămădite într'o rozetă, care înoată la suprafața apei; florile verzui sunt foarte mici, puțin vizibile, axilare și solitare, cu o singură stamină, stilul erect și nepersistent; fructul o mică capsulă mai lungă decât lată cu 4 muchi foarte înguste și ascuțite. Crește prin mlaștini și bălți. Mai—Septembrie.

Drețe (Trans.-Brașov), Duminecea, Duminiță, Galbenele, Galbenele-de-pădure, Gălbinele. [fr. *Herbeaux-écus*, *Monnoyère*; g. *Friedlos*, *Pfennigkraut*].—*Lysimachia Nummularia* L. 2. plantă erbacee, întinsă pe pământ din fam. *Primulaceae*, tulpina repentă sau culcată; frunzele opuse, cordiform-orbiculare sau eliptice; florile galbene axilare, solitare sau câte 2; lobii calicului cordiformi, acumițați; fructele capsule, dehiscente prin valve. Crește prin locuri umede, prin păduri, fânețe și tușuri. Iunie—Iulie.

Drimoc, *Viburnum Lantana* L., vezi Dârmoz.

Drimos, *Viburnum Lantana* L., vezi Dârmoz.

Drob, Drog. [fr. *Cytise*; g. *Geisklee*].—*Cytisus Hoeffelii* Wierzb. 2. mic arbust din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina erectă foarte ramificată și păroasă; frunzele trifoliolate cu foliole lanceolat-lineare, spre vârf mai late, ascuțite, pe fața inferioară mai păroase, cu petii scurți culcați (acumbenți); florile galbene, dispuse câte 2—5 în umbele capitate la vârful ramurilor; fructele legume mătăsoase-păroase (sericeu-păroase) cu perii scurți și alipiți. Crește prin locuri deschise, poieni, livezi, rărișuri de păduri. Iulie—

August. — *Cytisus leucanthus* W. et Kit., syn. *C. albus* Hacq. tulpina erectă, ramificată, rămurelele cu peri setiformi erecți, mai lungi decât perii tomentoși; frunzele trifoliolate cu foliolele obovale pe fața inferioară mătășos-păroase; florile albe sau alburii sunt numeroase și dispuse în capitule umbeliforme la vârful ramurilor; fructele legume hirsute. Crește pe dealuri și locuri deschise, rășișuri de tufișe și prin vii. Aprilie—Mai.

Drob, *Cytisus nigricans* L., vezi Lemnu-bobului, *Genista oligosperma* Andrae., vezi Ginistru și *Genista tinctoria* L., vezi Drobiță.

Drob. [fr. Neslie-paniculée; g. Ris-pige-Neslee]. — *Neslea paniculata* Desv. ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă; frunzele aspre, acoperite cu peri stelați și furcați sunt lanceolate, alterne, cele inferioare pețiolate, cele superioare sesile, adânc-sagitate la bază și amplexicaule; florile mici galbine-aurii, dispuse în raceme; fructele mici silicule globuloase, uniloculare, cu o singură sămânță, (monosperme), siliculele uscate sunt reticulat-venoase, ruguloase și coriacee. Crește prin sămânături, prin locuri inculte, pe lângă drumuri. Mai—Iunie.

Drob-de-munte (Mold.), Drob, Drog. [Cytise-hérissé; g. Geissklee]. — *Cytisus hirsutus* L., syn. *C. falcatus* W. et Kit., *C. polytrichus* M. Bieb. ♀. mic arbust din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpini erecte sau ascendente, cu ramuri lungi, subțiri și rotunzite, acoperite cu peri asprii; frunzele obovale sau eliptice, acoperite cu peri asprii și patenti; florile galbine, laterale, axilare scurt-pedunculate, îngrămădite câte 2—3 în capitule, caliciul păros, corola la început galbină, devine mai pe urmă brunie. Crește prin locuri deschise, tufișuri, pe lângă paduri și prin poieni la munte și la șes. Mai — Iunie.

Drobișor, *Genista tinctoria* L., vezi Drobiță și *Isatis tinctoria* L., vezi Drobușor.

Drobiță, Drob, Drobișor, Drobița-boiangiilor, Drobușor, Drog, Droghiță, Genistră, Ginistru, Grozamnă, Grozamnă-mică, Inistru. [fr. Genestrolle, Herbe-à-jaunir, Genêt-des-teinturiers; g. Ginst, Ginsster, Färber-Ginster]. — *Genista tinctoria* L. ♀. mic arbust din fam. *Leguminosae - Papilionaceae*, frunzele oblonge sau eliptice pe margini pubescent-ciliate; florile galbine, dispuse în raceme terminale, corola nepăroasă; fructele legume (păstări) comprimate glabre. Crește prin pășunile și fânețele de prin pădurile câmpiilor și munților. Iunie—Iulie.

Această plantă este foarte mult întrebuințată de poporul nostru la colorat în galben.

Drobița-boiangiilor, *Genista tinctoria* L., vezi Drobiță.

Drobușor, *Genista oligosperma* Andrae., vezi Ginistru. *Genista tinctoria* L., vezi Drobiță.

Drobușor, Boiengioae, Cardamă, Cardaman (Trans.), Drobișor, Drobușoară. [fr. Pastel, Guède, Vouède, Pastel-des-teinturiers; g. Waid, Färberwaid]. — *Isatis tinctoria* L. ☉. plantă erbacee, de un verde-albăstriu, din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă, rigidă, ramificată în partea superioară; frunzele inferioare pețiolate, oblong-lanceolate, cele superioare sunt sesile lanceolate și amplexicaule prin baza lor sagitata; florile galbine, dispuse în racem; fructele sunt silicule comprimate oblonge, foarte obtuse sau emarginate și îngustate spre bază, ele sunt brune, devenind negrii la maturitate. Crește prin locuri fertile sau aride și pietroase, uneori cultivată, ca plantă tinctorială. Mai—Iunie. Melif.

Frunzele acestei plante în urma fermentațiunei dau o culoare fru-

moasă albastră, care întrece în frumusețe culoarea indigo. Odinioară să cultiva mult această plantă tinctorială, azi este însă foarte puțin cultivată din cauza concurenței provocate prin introducerea culorii indigo.

Drobușoară, *Isatis tinctoria* L., vezi Drobușor.

Drog, *Cytisus Heuffelii* Wierzb. și *C. leucanthus* W. et Kit., vezi Drob.

Drog. — *Genista albida* Willd. Ț. arbust din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpinile decumbente, sulcate, fără spini; frunzele simple oblonge, dimpreună cu ramurile și caliciul vilos-păroase, perii patentți; florile gălbui sunt solitare și sesile, stindardul și carena mătășos-păroase (sericeu-viloase); fructul a legumă (păstară) foarte vilos-tomentoasă, la urmă scurt pedicelată. Crește pe coastele pietroase și prin stepele aride din Dobrogea.

Drog, *Genista oligosperma* Andrae., vezi Ginistru. *Genista sagittalis* L., vezi Grozamă și *Genista tinctoria* L., vezi Drobiță.

Droghiță, *Genista tinctoria* L., vezi Drobiță.

Drojdia-de-bere, *Saccharomyces cerevisiae* Meyen., vezi Drojdii.

Drojdi, Drojdia-de-bere, Drojdioare (Oltenia), Drojdiuțe (Trans.). [fr. Levain, Levure; g. Bierhefe.]. — *Saccharomyces cerevisiae* Meyen., syn. *Torula cerevisiae* Turp., *Cryptococcus fermentum* Kuetz. Ciuperci microscopice, din fam. *Saccharomycetaceae*, corpul lor format din celule globuloase sau ovale, izolate, sau reunite mai multe, ca mărgelile, în scurte șiraguri ramificate, formând o masă alb-cenușie, compusă din numeroasele colonii ale acestei ciuperci unicelulare, care să înmulțește prin muguri, cari rămân legați de celula mamă, separându-se mai târziu, când trăiesc izolați; ascele solitare cu 3—4 spori globuloși. Trăiește cu deosebire în bere, sau

în aer, pe coaja poamelor sau pe struguri.

Drojdioare (Oltenia), *Saccharomyces cerevisiae* Meyen., vezi Drojdii.

Drojdiuțe (Trans.), *Saccharomyces cerevisiae* Meyen., vezi Drojdii.

Dud, *Morus-alba* L., vezi Dud-alb. și *M. nigra* L., vezi Dud-negru.

Dud-alb, Agud, Agud-alb, Cirici (Maced.). Dud, Frăgar (Trans.), Iagod, Mură. [fr. Mûrier, Mûrier-blanc; g. Maulbeerbaum, Maulbeere, Weisse-Maulbeere]. — *Morus alba* L. Ț. frumos arbore din fam. *Moraceae*, frunzele cordiform-ovale, neegale la bază, nedivizate sau lobat-serrate, netede; florile monoice galbine-verzui sunt dispuse în amente; amentele femele sunt mici și cam de lungimea pedunculilor, amentele masculine sunt alungite; floarea are un periant cu 4 diviziuni ovale, stamine 4, floarea femelă are un ovar sesil cu 2 stile filiforme, marginea periantului glabră, stigmatetele glabre cu papile scurte; fructul alb este oblong, succulent, compus din numeroase mici carpele cărnoase, ovoide, comprimate și monosperme, învelite de periantul, devenit cărnos și succulent. Originar din China și cultivat deja din secolul al 12-lea în regiunea mediteraniană, astăzi este mult cultivat și acclimatizat și prin părțile noastre din cauza fructelor sale comestibile numite: *cirice dude*, *agude*, *dude-albe*, *agude-albe*. Mai.

Frunzele de *Morus alba* constituiesc nutrimentul principal al vermilor de mătase.

Dud-negru, Agud, Agud-negru, Dud, Frăgar (Trans.), Iagod, Mură. [fr. Mûrier, Mûrier-noir; g. Maulbeerbaum, Schwarze-Maulbeere]. — *Morus nigra* L. Ț. arbore din fam. *Moraceae*, frunzele adânc-cordiforme sunt aspru-păroase, amentele femele sunt aproape sesile, marginea periantului și stigmatetele sunt acoperite cu peri asprii;

fructele negrii și gustoase, numite: *Cirice-lăi*, *dude*, *agude*, *dude-negrii*, *agude-negrii*, sunt comestibile. Originar din Persia, astăzi aclimatizat și mult cultivat și prin părțile noastre din cauza fructelor sale comestibile. Mai.

Frunzele pot servi ca nutriment vermilor de mătase.

Dudău sau **Dudae**, *Conium maculatum* L., mai cu samă planta trecută, vezi Cucută.

Dude, fructele comestibile de *Morus alba* L. și *M. nigra* L., vezi Dud-alb și Dud-negru.

Dude-albe, fructele comestibile de *Morus alba* L., vezi Dud-alb.

Dude-negrii, fructele comestibile de *Morus nigra* L., vezi Dud-negru.

Dughie, Mohor, Mohor-mare, Părănc. [fr. Millet-à-grappe; g. Kolbenhirse]. — *Setaria italica* P. Beauv., syn. *Panicum italicum* L. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, frunzele late până la 12. m.m.; florile dispuse într'o paniculă spiciformă groasă și curbată în jos; setele verzi sau brun-violete sunt prevăzute cu denticuli, îndreptați de jos în sus; glumele florilor hermefrodite sunt aproape netede. Această plantă originară din Asia și Egipt se cultivă adesea pentru nutreț. Iulie—August.

Duhan (Bănat și Trans.), *Nicotiana Tabacum* L., vezi Tutun.

Duhăniță (Bănat, Trans.), *Nicotiana rustica* L., vezi Tutun-turcesc.

Dulețșor, Cap-de-cocoș. [fr. Hedy-sarum-obscur, Sainfoin; g. Gebirgs-Süßklee, Hahnenkopf]. — *Hedysarum obscurum* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina erectă; frunzele cu 5—9 perechi de foliole oval-oblonge sau eliptice, stipulele concrescute într'un singur stipul bifid, opus frunzelor; florile purpurii, dispuse într'un racem, lungpedunculat; fructele legume, cu 1—4 articulații, sunt comprimate, netede și pendente. Crește pe stân-

cile și prin pășunile din regiunea alpină. Iulie—August.

Dumate, (Maced.), *Solanum Lycopersicum* L., vezi Pătlașele-roșii.

Dumbăt, *Teucrium Chamaedrys* L., vezi Dumbet și *Teucrium Scordium* L., vezi Iarbă-usturoasă.

Dumbet, Buruiană-de-spulburături (Bucovina), Dumbăt, Jugărel, Jugăreț, Spulburătură (Bucovina). [fr. Petit-Chêne, Germandrée, Chénette; g. Gemeiner-Gamander]. — *Teucrium Chamaedrys* L. 2. plantă subfrutescentă din fam. *Labiatae*, frunzele pețiolate, oblonge sau ovale, obtuse la bază cuneate și îngustate în pețiol, pe margine incis-crenate; florile purpurii, rozee, rar albe, dispuse câte 6 în verticile, formând un racem la vârful tulpinei; fructele nucule aproape netede. Crește prin tufșuri, pe marginea pădurilor, prin locuri aride și pietroase. Iulie—August. Melif.

Dumbrainic, *Melittis Melissophyllum* L., vezi Dumbravnic.

Dumbrajnic, *Melittis Melissophyllum* L., vezi Dumbravnic.

Dumbravnic, *Eupatorium cannabinum* L., vezi Cânepa-codrului.

Dumbravnic, Dobromnic, Dobronic, Dobronică, Dobrovnică, Docrovnică (Trans.), Dumbrainic, Dumbrajnic. [fr. Mélisse-des-bois, Herbesaine; g. Bienensaug, Immenblatt]. — *Melittis Melissophyllum* L. 2. plantă erbacee, odorantă, din fam. *Labiatae*, tulpina erectă, simplă sau uneori ramificată; frunzele cordiform-ovale, cu nervurile proeminente pe fața inferioară sunt pe margine obtuserrate, pubescente sau aproape glabre; florile mari purpurii, albrozee sau peștrițe sunt solitare sau câte 2 sau 3 la subțioara frunzelor, corola tubuloasă cu 5 lobi rotunziți și aproape egali, caliciul companulat foarte mare și membranos cu vinișoare neregulate; stamine 4 cu anterele dispuse în cruce; fructele nucule ovoid-glo-

buloase, netede sau fin-reticulat-pubescente. Crește prin tufișuri și paduri. Mai—Iunie.

Duminecea, *Lysimachia Nummularia* L., vezi Drețe.

Duminiță, *Lysimachia Nummularia* L., vezi Drețe.

Dungătea (Trans. Năsăud), Nohot. [fr. Lotier-pourpre, Pois-café g. Spargelerbse, Spargelbohne]. — *Tetragonolobus purpureus* Moench., syn. *Lotus Tetragonolobus* L. ☉. plantă erbacee păroasă din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina mai adesea erectă; frunzele trifoliolate cu foliolele obovale întregi și cu stipuli ovali, erecti; florile purpurii, aproape sesile, axilare, solitare sau mai rar câte 2; fructul o păstare (legumen) lat-aripată. Originară din Europa sudică, cultivată uneori ca plantă ornamentală. Iulie—August.

Dunțură, Dințură. Iarba-dintelui. [fr. Odontites-rouge; g. Frühlings-Augentrost, Zahntrost]. — *Odontites verna* Rechb., syn. *Odontites rubra* Pers., syn. *Euphrasia verna* Bellar. ☉. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina erectă mai adesea ramificată; frunzele subțiri, translucide, lanceolat-lineare, cu vârf ascuțit și crenat-dentate pe margine; florile roșii, mai rar albe, însoțite de bractee oblong-lanceolate, de lungimea florilor sau de obicei mai lungi decât ele, sunt dispuse în spice terminale, foliate și unilaterale, caliciul pubescent, tubulos cu dinții triangular-lanceolați, ascuțiți, corola foarte pubescentă; fructul o capsulă neemarginată. Crește prin sămănături, pietrișuri mărunte cu iarbă și pe marginea pădurilor. Iunie—Octombrie.

E.

Earbă, vezi Iarbă.

Ederă, *Hedera Helix* L., vezi Iederă.

Ențură, *Gentiana cruciata* L., vezi Ghințură.

Ențură, Dințură, Ghințură, Ințură, Ințurea, Ochincea. [fr. Grande Gentiane; g. Gelber-Enzian]. — *Gentiana lutea* L. ☿. plantă erbacee din fam. *Gentianaceae*, tulpina robustă, poate ajunge până la 1.25 m. înălțime; frunzele mari eliptice cu 5—7 nervure proeminente; florile galbene, pedunculat, dispuse în cime corimbiforme, multiflore, compacte și axilare, corola rotacee cu 5—6 lobi lanceolați, staminele cu anterele libere. Crește pe coastele munților și prin văile subalpine. Iulie—August. — *Gen-*

tiana punctata L. [fr. Gentianeponctué; g. Punktierter-Enzian]. ☿. frunzele inferioare eliptice, obtuse și pețiolate; florile galbene cu puncte brune, dinții caliciului erecti, corola cu tubul campanulat, limbul cu 6 diviziuni de 4 ori mai scurte decât tubul corolei. Crește pe stânci și prin pășunile din regiunea alpină. Iulie—August.

Rădăcina acestor plante, dar mai cu seamă rădăcina de *Gentiana lutea*, «*Radix Gentianae*» este întrebuințată în medicină ca tonica, digestiva și febrifuga.

Enzură, *Gentiana cruciata* L., vezi Ghințură.

F.

Fag. [fr. Hêtre, Fayard, Foyard, Fou-teau; g. Buche, Rotbuche]. — *Fagus sylvatica* L. ♀. frumos ar-

bore din fam. *Fagaceae*, scoarța tulpinei netedă alburie sau cenușie; frunzele ovale în tinerețe pubes-

cente, mai târziu glabre, coriace și lucitoare, vilos ciliate pe margine; flori monoice, cele masculine cu numeroase stamine, dispuse în raceme scurte globuloase, cele femele în capitule scurt-pedunculat câte 2—3, stigmatate 3; fructul numit: *Fagă*, *Jir* este achenă trigonală, ascuțită și lucitoare, semințele cu embrionul oleaginos, închise două câte două de involucri, devenit o capsulă lemnoasă, acoperită în afară cu peri țapoși și deschizându-se prin 4 valve. Crește în regiunea montană, unde formează păduri, uneori amestecat cu Molidul și cu Bradul-alb. Mai.

Fructele numite *Jir* se întrebuințează la îngrășarea porcilor și la extragerea unui oleu comestibil.

Fagă (Maced.), fructul de *Fagus sylvatica* L., vezi *Jir*.

Fălcăță, *Dorycnium herbaceum* Vill., vezi *Suliță*.

Fălfătoare, *Briza media* L., vezi *Tremurătoare*.

Fân, *Poa pratensis* L., vezi *Firută* și *P. trivialis* L., vezi *Șuvar-de-munte*.

Fân-de-livezi, *Poa trivialis* L., vezi *Șuvar-de-munte*.

Fânfen, *Tagetes erecta* L. și *T. patula* L., vezi *Vâsdoage*.

Fânul-cămilei, *Butomus unbellatus* L., vezi *Roșățea*.

Faptul (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Trifolium procumbens* L., vezi *Trifoiș*.

Faptul-mare (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Astrantia major* L., vezi *Ștevie*.

Fărțicușe-verzi (Trans.), *Prunus insititia* L., vezi *Goldan*.

Fasola-cioarei (Mold.), *Aristolochia Clematitis* L., vezi *Remf*.

Fasole, *Phaseolus multiflorus* Willd., vezi *Fasole-mare*.

Fasole, *Fasolea*, *Fasole-de-harag*, *Fasole-de-par*, *Făsui* (Trans.), *Făsu-liu* (Maced.), *Mazăre*, *Mazăre-de-grădină*, *Pasulă*. [fr. *Haricot*, *Flageolet*; g. *Schminckbohne*,

Vitsbohne]. — *Phaseolus vulgaris* L. ☉. plantă erbacee, volubila din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele trifoliolate cu foliole, ovale acuminat; florile albe sau rozee sunt dispuse în raceme mai scurte decât frunzele; fructele păstări (legume) netede. Această plantă, originară din America de sud, se cultivă adesea pentru trebuințe culinare. Mai—August.

Fasole-de-harag, *Phaseolus vulgaris* L., vezi *Fasole*.

Fasole-de-par, *Phaseolus vulgaris* L., vezi *Fasole*.

Fasole-japoneză, *Soie*. [fr. *Glycine Soja*; g. *Soja*]. — *Soja hispida* Moench., syn. *Dolichos Soja* L. sau *Glycine Soja* Sieb et Zucc. ☉. plantă erbacee, erectă, ramificată dela bază, cu peri asprii din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele trifoliolate cu foliolele mari ovale; florile violetle mici scurt-pedunculate, dispuse în mici raceme axilare; fructele sunt mici păstări (legume) drepte, acoperite cu peri asprii, cu 2—4 semințe globuloase, galbene, brune sau negrii la varietăți. Această planta originară din Asia Ostică, a început a se cultiva și prin părțile noastre ca plantă alimentară, deși preparatiunea sa prea complicată, presintă multe dificultăți, ceace face ca să nu aibă prea mare succes la noi, unde avem alte legume destul de nutritoare și foarte ușor de cultivat și preparat. Iulie—August.

Fasole-mare, *Fasole*, *Pasula*. [fr. *Haricot-d'Espagne*, *Haricot-rouge*; g. *Feuer-Bohne*, *Türkische-Bohne*]. — *Phaseolus multiflorus* Willd., syn. *Ph. coccineus* L. ☉. dar mai adesea cultivată ca ☉. plantă erbacee, volubilă din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina ușor pubescentă, uneori mai lungă de 3 m.; frunzele trifoliolate cu foliole ovale, acuminat; florile mari de un roșu aprins sau albe, uneori bicolore, dispuse în lungi raceme multiflore, mai lungi decât frun-

- zele; fructele păstări, (legume) acoperite cu peri asprii, afărână în jos; semințele mari albe, uneori cu pete brune. Această plantă, originară din America de sud, este adesea cultivată ca plantă ornamentală, acățătoare, care crește repede. Iunie—August.
- Fasole-oloagă**, Făsui (Trans.). [fr. Haricot-de-Soissons, Flageolet, Haricot rouge; g. Zwergbohne, Buschbohne, Krupbohne].—*Phaseolus nanus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina scurtă nevolubilă; originară din America sudică mult cultivată ca plantă culinară. Iunie—August.
- Fasolea**, *Phaseolus vulgaris* L., vezi Fasole.
- Fasolică**, *Lathyrus tuberosus* L., vezi Oreșniță.
- Făsui** (Trans.), *Phaseolus nanus* L., vezi Fasole-oloagă și *Phaseolus vulgaris* L., vezi Fasole.
- Făsuță**, *Lathyrus tuberosus* L., vezi Oreșniță.
- Făsullu** (Maced.), *Phaseolus vulgaris* L., vezi Fasole.
- Fața-măței**, *Galeopsis Ladanum* L., vezi Tapoșnic.
- Favă**, *Vicia Faba* L., vezi Bob.
- Fearfon**, *Tagetes erecta* L. și *Tagetes patula* L., vezi Vâsdoage.
- Feciorică**, Iarba-fecioarei, Iarba-feciorilor, Iarba-datului și a faptului (Bănat). Iarba-surpătorei. [fr. Herbe-aux-hernies, Herniole, Turquette; g. Bruchkraut, Tausendkorn]. — *Herniaria glabra* L. 2. mică plantă erbacee, întinsă pe pământ din fam. *Caryophyllaceae-Paronychieae*, frunzele oval-oblonge, mici și glabre; florile galbene-verzui sunt dispuse în glomerule axilare. Crește pe câmpuri năsiptoase și sterile, pe coline aride și pietroase. Iunie—August.
- Bănățenii cred că cu această buriuană descântată să vindecă Datul și Faptul, cari sunt niște boli imaginate de popor (Simeon Manguica.
- «De însemnătatea botanicei românești», Familia X, 1874, p. 511).
- Felgă**, *Aspidium Filix mas* Swartz., vezi Ferigă.
- Felinarul-furnicei** (Munt.) Inflorescența în stadiul de fructificație dela *Taraxacum officinale* Wigg., vezi Păpădie.
- Ferecă-albă**, *Spiraea Filipendula* L., vezi Aglică.
- Ferecea**, *Tanacetum vulgare* L., vezi Vetrice.
- Fereci**, *Polypodium vulgare* L., vezi Fereguță.
- Ferecuță**, *Polypodium vulgare* L., vezi Fereguță.
- Feregă**, *Aspidium aculeatum* Swartz., vezi Ferică, *Aspidium Braunii* Spen., vezi Creasta cucosului, *Aspidium Filix mas* Swartz., vezi Ferigă.
- Feregă**. [g. Scharfer-Schildfarn]. — *Aspidium Lonchitis* Swartz., syn. *Polypodium Lonchitis* L. 2. frumoașă plantă erbacee din fam. *Polypodiaceae*, fronda penată, după circumferință lanceolată, foliolele (pinulele) nedivizate, lanceolate în formă de secere (falciforme), la bază auriculate, pe margine cu dinți ascuțiți-spinoși, ca dinții ferestrăului; partea inferioară a frondei, petiolul și rachisul, acoperiți cu numeroase palee (solzi) de culoarea ruginei; *sorii* (grupele de sporangi) aproape globuloși, dispuși pe nervure, au un învăliș (induziu) orbicular, scutiform, fixat la centru și liber pe margine. Crește pe stâncile umbroase din regiunea subalpină. Iulie—August.
- Feregă**, *Athyrium Filix femina* Roth., vezi Spinarea-lupului.
- Feregă**, Ferică, Ferigă. [g. Eichenfarn]. — *Phegopteris Dryopteris* Fée., syn. *Polypodium Dryopteris* L. 2. plantă erbacee din fam. *Polypodiaceae*, rizomul lung și subțire, târător, brun-închis și lucitor; frondele de 2 ori penate cu foliolele penatifide, aproape trian-

gulare, diviziunile primare inferioare mai mari; pinulele lanceolate, obtuse, întregi sau ușor-crenate; *sorii* (grămezile de sporangi) sunt aproape marginali și totdeauna separați. Crește pe lângă stâncile umede și pe la rădăcinile arborilor din pădurile umbroase ale munților. Iunie—August. — *Phegopteris Robertiana* A. Br. 2. [g. *Storchschnabelfarn*] plantă mai robustă în toate părțile decât precedenta de care diferă și prin: rizomul mai gros, brun și nelucitor; fronda pe partea inferioară împreună cu pețiolul și rachisul acoperită cu scurți și numeroși peri granduloși, foliole erecte; *sorii* (grămezile de sporangi) sunt apropiați mai târziu, adesea unindu-se. Crește prin stânci calcaroase abrupte, prin văile subalpine umede și umbroase. Iunie—August.

Feregă, *Polypodium vulgare* L., vezi Fereguță.

Feregă, Ferică, Ferigă. [fr. Fougère; g. Sumpffarnkraut, Sumpfpunktfarn]. — *Polystichum Thelypteris* Roth., syn. *Aspidium Thelypteris* Swartz. 2. plantă erbacee din fam. *Polypodiaceae*, rizomul repent lung și subțire; frunzele oblonge sau lanceolate cu pețiolul și rachisul fără squame (solzi), limbul, cam de lungimea pețiolului penatisecat cu segmentele linear-lanceolate, distanțate, penatipartite cu lobii ascuțiți, cei fructiferi cu marginea răsucită (revolută) sunt triunghiulari și în formă de secere; grupele de sporangi (*sorii*) mici și numeroase sunt dispuse în 2 șiruri, *sorii* la urmă confluenți, acoperind aproape toată fața inferioară a lobului. Crește prin locuri mlăștinoase, pe malurile lacurilor și gârlelor și prin păduri umede și umbroase. Iulie—August.

Feregă, *Pteridium aquilinum* Kuhn., vezi Ferică-de-câmp.

Feregă, Ferică, Ferigă, Spata-dra-

cului. [g. *Straussfarn*]. — *Struthiopteris germanica* Willd., syn. *Onoclea Struthiopteris* Hoffm. 2. plantă erbacee din fam. *Polypodiaceae*, rizomul scurt, brun-negricios, din care ies frondele (frunzele) sterile, dispuse în rozetă, (erecto-patule), formând o pălnie de frunze lanceolate, lung-îngustate spre bază, bipenatifide cu pețiolul negru și solzos la bază; frunzele fertile, numite în Mold. la Slănic: *Panasburătorului*, sunt penatifide cu diviziunile (pinulele) scurte, contractate, linear-rotunzite, întregi și aproape cilindrice, aceste frunze fertile speciale se află în centrul rozetei frondelor sterile; *sorii* sunt globuloși, dispuși pe toată fața inferioară a diviziunilor frondelor fertile, modificate și ascuși de margiunile recurbate ale frunzei. Această frumoasă plantă crește prin pădurile umede și umbroase din regiunea montană și pe lângă stâncăriile de pe marginea torențelor. Iulie—Septembrie.

Fereguță, Fereci, Ferecuță, Feregă, Ferigă, Feriguță, Iarbă-dulce (Bucovina), Iarbă-dulce-de-munte. [fr. Polypode, Fougérolle; g. Engelswurz, Tüpfelfarn.]. — *Polypodium vulgare* L. 2. plantă erbacee din fam. *Polypodiaceae*, fronda lanceolată penatipartită cu lobii oblong-lanceolați obtuși; grupele de sporangi (*sorii*) mărișoare sunt dispuse pe ambele părți ale nervurei mediane a lobului frondei. Pe stâncile umede din pădurile umbroase ale munților. Iunie—August.

Fereștrău, *Helianthemum alpestre* Jacq. și *H. rupifragum* A. Kern., vezi Mălăoaie, *Helianthemum vulgare* Gaertn., vezi Iarba-osului.

Ferfen-mare (Trans.), *Tagetes erecta* L. și *T. patula* L., vezi Vâsdoage.

Ferică, Feregă. [g. *Stacheliger Schildfarn*]. — *Aspidium aculeatum* Swartz. 2. plantă erbacee, cespitoasă din fam. *Polypodiaceae*, frondele oblong-lanceolate, lung-

acuminate, spre bază numai puțin îngustate, aproape membranoase, nelucitoare, bipenatisecate, diviziunile primare, ușor auriculate la bază; sunt linear-oblonge, acuminate; diviziunile secundare ovalromboidale cu lobi dînțați, fiecare dinte, terminat printr'un vârf ascuțit, auriculate la bază; *sorii* numeroși, dispuși pe partea inferioară a frondei, mai aproape de nervura mediană decât de margini, ei sunt globuloși cu un *induziu* orbicular scuteliform. Crește prin pădurile umede și umbroase din regiunea montană și subalpină. Iulie—August.

Ferică, *Aspidium Filix mas* Swartz., vezi Ferigă. *Polystichum Thelypteris* Roth., vezi Feregă. *Athyrium Filix femina* Roth., vezi Spinarea-lupului. *Phegopteris Dryopteris* Fée. și *Ph. Robertiana* A. Br., vezi Feregă. *Pteridium aquilinum* Kuhn., vezi Ferică-de-câmp. *Struthiopteris germanica* Willd., vezi Feregă.

Ferică-de-câmp (Bucovina), Feregă, Ferică, Ferigă, Navalnic. [fr. Grande-fougère, Fougère-a l'aigle; g. Adlerfarn.].—*Pteridium aquilinum* Kuhn., syn. *Pteris aquilina* L. 2. planta erbacee din fam. *Polypodiaceae*, rizomul puternic repent; frunzele (frondele) mari de 3 ori penate, diviziunile oblongi sau linear-lanceolate, obtuse, cu marginile răsucite (revolute), cele inferioare penatifide; *sorii* marginali, lineari continui (neîntrerupți), acoperiți la început de un *induziu* continuu și de marginea răsucită a diviziunilor, apoi liberi pe partea internă; secțiunea transversală a rizomului și a pețiolului (stipei) frondei, are din cauza dispoziției fasciculelor libero-lemnoase, figura unui vultur cu 2 capete. Această plantă, care formează uneori ferigării întinse, crește prin poieni de păduri, locuri deschise și cam umede, pe coastele munților în părțile inferioare. Iulie—Septembrie.

Rizomul acestei ferigi, avut în fecula, servă în unele localități ca nutriment.

Ferice, *Spiraea Filipendula* L., vezi Aglică.

Ferigă, *Aspidium Braunii* Spen., vezi Creasta-cucoșului. *Polystichum Thelypteris* Roth., vezi Feregă. *Phegopteris Dryopteris* Fée. și *Ph. Robertiana* A. Br., vezi Feregă. *Poly-podium vulgare* L., vezi Fereguță. *Pteridium aquilinum* Kuhn., vezi Ferică-de-câmp. *Struthiopteris germanica* Willd., vezi Feregă.

Ferigă, Feligă, Feregă, Ferică, Firică, Iarba-șarpelui, Navalnic, Spaul-dracului, Spata-dracului.—*Polystichum Filix mas* Roth., syn. *Aspidium Filix mas* Swartz. 2. [fr. Fougère-mâle; g. W u r m f a r n], plantă erbacee din fam. *Polypodiaceae*, rizomul gros, mare cespitos-târător; frunzele eliptice-oblonge și acuminate, penatisecate cu segmentele lanceolate, acuminate, îndesuite și penatipartite, cu lobi oblongi, obtuși pe margine crenat-dînțați; pețiolul și rachisul cu numeroși solzi (palee); grupele de sporangi (*sorii*) mari cu învelișul (*induziul*) persistent, sunt dispuse pe 2 rânduri. Crește prin locurile umede și umbroase din păduri. Iulie—August. Rizomul întrebunțat în medicină ca antihelmintic sub numirea de: *rhizoma Filicis*.—*Polystichum spinulosum* DC., syn. *Aspidium spinulosum* Doel. 2. [fr. Fougère; g. Farnkraut, Dorniger-Punktfern.], rizom gros și cespitos; frunzele ovale sau oblonge lung-pețiolate, de 2—4 ori penatisecate cu segmentele oblong-lanceolate, incise sau penatifide, cu lobi oblongi acuminați și ascuțit-spinos-dînțați; pețiolul și rachisul cu puțini solzi (palee); grupele de sporangi (*sorii*) mici, dispuse pe 2 rânduri, învelișul sorilor (*induziul*) persistent. Crește prin pădurile umbroase și umede din regiunea montană. Iulie—August.

Ferige-albe, *Spiraea Filipendula* L., vezi Aglică.

Feriguță, *Polypodium vulgare* L., vezi Fereguță.

Fetic, *Valerianella olitoria* Moench., vezi Fetică.

Fetică, Fetic, Salata-mielului. [fr. Doucette, Mâche; g. Feldsalat, Rapunzelchen]. — *Valerianella olitoria* Moench., syn *Fedia olitoria* Vahl. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Valerianaceae*, tulpina dichotomică; frunzele alungit-spatulate; florile mici albe-albăstrii. Crește prin locuri umede, pe câmpuri și dealuri sterile, prin vii și locuri cultivate. Aprilie—Iunie.

Această plantă se întrebuințează la bucătărie ca salată.

Fiere, *Lilium Martagon* L. vezi Crinde-pădure.

Fierea-pământului, Cintaură, Floare-de-friguri (Trans.-Brașov), Frigor, Frigurică, Herea-pământului, Potroacă (Mold.), Potrocuța (Bucovina, Scânteuță-de-friguri (j. Prahova), Țintaulă, Țintaură (Trans.). [fr. Herbe-à-la-fièvre, Petite-Centaurée; g. Tausendgüldenkraut]. — *Erythraea Centaurium* Pers. ☉. plantă erbacee glabră din fam. *Gentianaceae*, tulpina simplă patrunghiulară; frunzele oval-oblonge mai adesea cu 5 nervure, cele radicale dispuse în rozetă; florile roșietice, rar albe, dispuse în corimbe terminale, lobi corolei ovali; fructul o capsulă lineară. Crește prin fânețe și poieni umede. Iunie—August.

Vârfurile florifere întrebuințate în medicină ca febrifuge, carminative, stomachice și aperitive sub numirea de: «*Herba Centaurii*».

Fierea-pământului, *Erythraea pulchella*. Frieta., vezi Frigurică, *Gentiana cruciata* L., vezi Ghințură.

Fierea-pământului (Bucovina), *Marchantia polymorpha* L., vezi Călbază.

Filimică, Călinică (Bănat), Filimină,

Galbinele, Hilimică, Roșioară, Roșuliță (Trans.), Rușnică, Rușnici, Ruguiliță, Rujuliță. [fr. Souci; g. Goldblume]. — *Calendula officinalis* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, frunzele oblong-ovale, mai late în partea anterioară și ușor denticulate; florile galbene-aurii sau galbin-roșietice, dispuse în capitule; fructele sunt lungi achene încârligate și țapoase. Această plantă, originară din sudul Europei, se cultivă adesea ca decorativă. Iunie—Septembrie.

Filimină, *Calendula officinalis* L., vezi Filimică,

Fincen (Trans.), *Foeniculum vulgare* Mill., vezi Molură.

Finte, *Phoenix dactylifera* L., vezi Curnal.

Firică, *Aspidium Filix mas* Swartz., vezi Ferigă.

Firicea, *Poa annua* L., vezi Hirușor.

Firicică, Cenușie, Lânăriță, Mucedătoare, Mucedător, Mucezea, Mucezială, Mucezică. [fr. Cotonnière d'Allemagne, Herbe a coton; g. Filzkraut; Deutsche Schimmelkraut]. — *Filago germanica* L. ☉. plantă erbacee păslos-lănoasă din fam. *Compositae*. tulpina dichotomic-ramificată; frunzele lanceolate; florile dispuse în mici capitule, grupate în glomerule, așezate la vârful și la punctele de ramificație ale tulpinei. Crește prin agrii, pășuni uscate, pe coline aride și pietroase. Iulie—August.

Firigca, *Spiraea Filipendula* L., vezi Aglică,

Firigea-albă, *Spiraea Filipendula* L., vezi Aglică.

Firușor, *Poa annua*, L., vezi Hirușor.

Firuță, *Glyceria fluitans* R. Br., vezi Rourică. *Poa annua* L., vezi Hirușor și *Poa trivialis* L., vezi Șuvarde-munte.

Firuță, Fân, Floarea-fânului. [fr. Paturin-des-prés; g. Wiesen-Rispengras]. — *Poa pratensis* L. ☉. plantă ierboasă din fam. *Grami-*

neae, rizomul cu lungi stoloni repenți, tulpina (paiul, culmul) și vaginile cilindrice, glabre, vagina supremă mult mai lungă decât frunza sa, ligula scurtă trunchiată; florile verzui sau violacee, dispuse câte 3—5 în mici spicule ovale, florile pe dos și pe margini sunt îndesuit pubescente și reunite prin lungi peri lănoși, glumela inferioară cu 5 nervure proeminente; spiculele reunite într'o paniculă patentă, cu ramurile aspru-păroase, cele inferioare adesea câte 5. Crește prin fânețe, livezi și pășuni, pe câmpuri și pe marginea drumurilor. Mai—Iunie.

Această specie este o excelentă plantă de nutreț.

Fistic, Fisticuri. [fr. Pistache; g. P i s t a z i e]. — Semințele oleaginoase comestibile de *Pistacia vera* L. 5. arbust din fam. *Anacardiaceae*, frunzele imparipenate cu 3—5 foliole; florile dioice sunt verzii. Originar din Siria și Persia. Martie—Mai.

Fisticurl vezi Fistic.

Flânâncică. [fr. Drave-des-bois; g. Hain-Hungerblume]. — *Draba nemorosa* L., syn. *Draba nemoralis* Ehrh. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele ovale, puțin dentate, cele inferioare dispuse în rozetă la baza tulpinei; tulpina și frunzele acoperite cu peri furcați și cu peri stelați; florile galbene; fructul o siliculă scurt-păroasă sau glabră, oblongă sau eliptică și cu stilul foarte scurt, pedunculul de 2—3 ori mai lung decât silicula. Crește prin locuri argiloase, pietroase și uscate. Aprilie—Mai.

Floare-broștească, Piciorul-cocoșului, Rărunchiu. [fr. Bassinet, Bassin-d'or, Clair-bassin, Bouton-d'or; g. Scharfer-Hahnenfuss]. — *Ranunculus acris* L. 2. plantă erbacee, alipit-păroasă, din fam. *Ranunculaceae*, tulpina erectă, multifloră; frunzele inferioare lung-pe-

țiolate, palmatipartite cu 5 lobi cuneiformi, incis-ascuțit-dințați, cele superioare aproape sesile, tripartite cu segmente lineare; florile galbene strălucitoare, cu pedunculile cilindrice, acoperite cu peri moi, sepale păroase erecte; fructele carinate, glabre și netede, cu rostru foarte scurt și la vârf puțin curbat; receptacul glabru. Crește prin locuri umede, prin livezi, poieni, păduri și tufișuri. Mai—August.

Floare-cu-două-cozi (Bănat-Almaș), *Tropeolium majus* L., vezi Condu-rul-Doamnei.

Floare-de-brusture-amar (Trans. Brașov), *Telekia speciosa* Bmgt., vezi Lăptucu-oaiei.

Floare-de-câmp-galbenă, Tragopogon major Jacq., vezi Barba-caprei.

Floare-de-ceară, Hoya carnosă R. Br., vezi Ceară.

Floare-de-friguri (Trans. Brașov), *Erythraea Centaurium* Pers., vezi Fierea-pământului.

Floare-de-leac, Ranunculus pedatus W. et Kit. și *R. polyanthemos* L., vezi Gălbenele.

Floare-de-leac, Bujorel, Florică-de-pe-lac, Gălbenele, Piciorul-cocoșului (Mold.). [fr. Clair-bassin, Pied-de-poule, Piépou; g. K r i e c h e n d e r - H a h n e n f u s s]. — *Ranunculus repens* L. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina cu stoloni repenți, este ascendentă sau culcată și cu rădăcini adventive; frunzele inferioare lungpețiolate, ternate sau biter-nate cu foliole ovale romboi-dale, tripartite și incis-dentate; florile galbene aurii cu pedunculii sulcați, sepalele viloase patente; fructele fin-punctuate. Crește prin locuri și tufișuri umede. Mai—Septembrie. Varietatea acestei plante cu florile învoalte *R. repens flore pleno*, [fr. Bouton-d'or; g. G o l d k n ö p f c h e n] este adesea cultivată ca plantă decorativă.

Floare-de-lingoare, Lysimachia punctata L., vezi Iarbă-de-lungoare.

Floare-de-lungoare, *Lysimachia punctata* L., vezi Iarbă-de-lungoare și *Lysimachia vulgaris* L., vezi Gălbăsoară.

Floare-de-ochi, *Euphrasia Rostkoviana* Hayne. și *Euphrasia stricta* Host., vezi Silur.

Floare-de-perină (Trans.), Bumbișorul (Bucovina), Buba-în-cap (Bucovina), Iarbă-de-perină. [g. Färber-Hundskamille].—*Anthemis tinctoria* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, frunzele bipenatifide, pe partea inferioară tomentos-păroșe; florile galbene-aurii, dispuse în capitule mărișoare frumoase. Crește pe câmpuri, coaste, pe drumuri, prin poieni și pe marginea pădurilor. Iunie—August.

Intrebuințată de poporul nostru spre a colora în galben.

Floare-de-ștea, *Lychnis chalconica* L., vezi Arșinic.

Floare-de-trânși (Trans. - Brașov), *Coronilla varia* L., vezi Coroniste.

Floare-de-vioară (Trans.), *Cheiranthus Cheiri* L., vezi Micșunele-ruginite.

Floare-frumoasă, *Bellis perennis* L., vezi Bănuți.

Floare-vânăță (Trans.), *Iris germanica* L., vezi Stânjini.

Floarea-amarului, Amor. [fr. Dentelaire; g. Blei wurz].—*Plumbago capensis* Thunbg. 5. frumos arbust din fam. *Plumbaginaceae*, tulpina și ramurile striat-anguloase; frunzele oblonge sau lanceolat-spatulate, mucronulate și întregi, cele superioare auriculate la bază, florile de un frumos albastru, dispuse în spice scurte, aproape unilaterale, la vârful ramurilor, caliciul lungtubulos, glandulos cu 5 dinți, corola cu tubul de 3 ori mai lung decât caliciul, limbul corolei cu 5 lobi; fructul o capsulă membranoasă. Originară din Africa sudică (Cap.), mult cultivată în pățile noastre pentru florile sale frumoase. Mai—Septembrie.

Floarea-călugărului, Văcărică, Vă-

cariță. [fr. Herbe-aux-vaches; g. Kuhkraut].—*Saponaria Vaccaria* L., syn. *Vaccaria pyramidata* Medik. 0. plantă verde-albăstrie din fam. *Caryophyllaceae*, cu frunzele oval-lanceolate, la bază concrescute, florile rozee, lungpedunculate. Crește prin sămănături. Mai—Iulie.

Floarea-clumei, *Adenostyles albifrons* Rehb. var *Kernerii* Simk., vezi Ciucurași.

Floarea-ciutei (Muscel), *Isopyrum thalictroides* L., vezi Găinuși.

Floarea-crucii, *Abutilon Avicennae* Gaertn., vezi Pristolnic.

Floarea-cucului, Cuculeasă. [fr. Fleur-de-coucou, Lamprette; g. K u c k u c k s b l u m e].—*Lychnis Flos-cuculi* L., syn. *Coronaria Flos-cuculi* A. Br. 2. plantă erbacee glabra din fam. *Caryophyllaceae*, tulpina ascendentă, rar erectă, la vârf ramificată; frunzele inferioare spatulate, cele superioare linear-lanceolate; florile rozee, rar albe, dispuse în cime terminale, caliciul adesea roșietic, cu 10—12 coaste este tubulos apoi ovoid cu 5 dinți scurți, corola cu 5 petale lungunghiculate, limbul până peste jumătate 4-fid cu laciniile lineare și divergente; fructul o capsulă uniloculară, dehiscentă prin 5 dinți. Crește prin fânețele și poienile umede din păduri. Mai—Iulie.

Floarea-cunelui (Trans.), *Lychnis Coronaria* Lam., vezi Curcubeu.

Floarea-doamnei, *Gnaphalium Leontopodium* Scop., vezi Albumeală.

Floarea-domniței (Piatra-Craiului), *Gnaphalium Leontopodium* Scop., vezi Albumeală.

Floarea-fânului, *Poa pratensis* L., vezi Fîruță.

Floarea-florilor, *Centaurea phrygia* L., vezi Dioc.

Floarea-grăului, *Centaurea Cyanus* L., vezi Vinețele.

Floarea-lui-Sft-Ioan L., *Galium verum* L., vezi Drăgaică.

Floarea-noptii, *Hesperis tristis* L., vezi Mirodenie.

Floarea-palului, *Centaurea Cyanus* L., vezi Vinețele.

Floarea-paserilor, *Anemone nemorosa* L., vezi Floarea-paștilor.

Floarea-paștilor (Trans.), Floarea paserilor, Floarea-vântului, Găinușe, Muscerici-albi (Trans.), Oiță, Oițe, Păștiță, Turculeț (Munt.), Zlac. [fr. Sylvie, Pâquette, Fleur-du-Vendredi-saint; g. Windröschchen, Osterblume, Weisse Osterblume]. — *Anemone nemorosa* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rizomul orizontal lung și subtire; tulpina cu o singură floare albă sau rozee, nepăroasă, (sepalele glabre pe ambele fețe), însoțită de un involucreu compus din foliole, asemenea cu frunzele radicale, ternate rar quinquepartite și incis-serrate, pețiolul foliolelor involucreului, aproape cât jumătatea limbului de lung; fructele acoperite cu peri moi și scurți. Crește prin păduri și tufșuri umbroase. Martie—Aprilie. Melif.

Floarea-paștilor, *Anemone ranunculoides* L., vezi Păștiță.

Floarea-paștilor-galbenă, *Anemone ranunculoides* L., vezi Păștiță.

Floarea-reginei (Bucegi, Ceahlău), *Gnaphalium Leontopodium* Scop., vezi Albumeală.

Floarea-șarpelui, *Lathraea Squamaria* L., vezi Mama-pădurei.

Floarea-smelui, *Spiraea Aruncus* L., vezi Barba-popei.

Floarea-soarelui, *Lilicea-soarelui* (Maced.), *Soarea-soarelui*, *Sora-soarelui*. [fr. Soleil, Grand-Soleil; g. Sonnenrose, Sonnenblume]. — *Helianthus annuus* L. ☉ mare plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, ajungând uneori până la 2 m. înălțime; frunzele mari, pețiolate cordiforme sunt dințate pe margine; florile galbene, dispuse într'un foarte mare capitol plecat în jos, florile marginale femele, sunt uniseriale și ligulate, cele centrale tubuloase ermafrodite; fructele achene com-

primate, puțin anguloase. Această plantă originară din Peru și Mexico, se cultivă adesea ca plantă ornamentală și oleaginoasă. Iulie—Septembrie. Melif.

Din frunțele (achenele) acestei plante, să extrage un oleu.

Floarea-soarelui-de-câmp, *Spiraea Filipendula* L., vezi Aglică.

Floarea-stupilor (Bucovina), *Melissa officinalis* L., vezi Roiniță.

Floarea-suferinței, *Passiflora coerulea* L., vezi Ceasornic.

Floarea-turcului, *Convallaria majalis* L., vezi Lăcrămioare.

Floarea-untului, *Orobanche caryophyllacea* Smith. și *O. cruenta* Bertol., vezi Verigel.

Floarea văduvilor, *Succisa pratensis* Moench., vezi Ruin.

Floarea-vântului, *Anemone nemorosa* L., vezi Floarea-paștilor.

Floarea-viorelei (Trans.), *Hyacinthus orientalis* L., vezi Zambilă, *Muscari comosum* Mill. și *M. tenuiflorum* Tausch., vezi Ceapa-cioarei.

Flocoasă, *Sorghum vulgare* Pers., vezi Măture.

Floceșel (Mold.), Bureți - țapoși (Trans.). [fr. Barbe-de-vache, Chevrelle, Pied-de-mouton-blanc; g. Stachelpilz, Stoppel-schwamm, Stoppelpilz, Süßling]. — *Hydnum repandum* L. Ciupercă comestibilă din fam. *Hydnaceae*, pălăria cărnoasă, fragilă, deschis ruginie, gălbue sau alburie, pe deasupra glabră sau uneori scămoasă, mai mult sau mai puțin undulată, pe partea inferioară cu foarte mulți ghimpi gălbui sau alburii, foarte fragili, deși și neegali; piciorul (stipitele) de aceeași culoare cu ghimpii, este plin, gros, diform și în general puțin excentric; sporii globuloși sau ușor anguloși, transparenți (hyalini) sau galben-deschiși. Carnea albă sau alburie, fragedă are un gust plăcut și puțin amar.

- Crește pe pământ în pădurile de fag și de brad; vara și toamna.
- Flocoșel** (Mold.), *Lactarius torminosus* Fr. (Schaeff.), vezi Bureți-flocoși.
- Flocoșel-albastru** (Mold. Ceahlău). — *Hydnum suaveolens* Scop. Ciupercă cu miros aromatic de anason, din fam. *Hydnaceae*, pălăria suberoasă, moale, plană, tomentosă, de culoare albastră-alburie, ghimpi violacei, spre vârf mai deschiși, egali; piciorul (stipitele) foarte scurt, aproape tomentos, violaceu și diform, carnea cu vârgi albe și albastre. Crește vara și toamna pe pământ, în păduri de conifere.
- Flocoșele**. [fr. *Cotonnière-des-champs*; g. *A c k e r - S c h i m m e l k r a u t*, *F i l z k r a u t*]. — *Filago arvensis* L. ☉. mică plantă erbacee, denslănoasă din fam. *Compositae*, tulpina paniculat-ramificată, ramurile aproape simple și spiciforme; frunzele lanceolate; florile albe-gălbui, dispuse în mici capitule, reunite în glomerule laterale și terminale; foiolele involucrului obtusiuscule lănos-păroase, spre vârf glabrescente; fructele mici achene comprimate. Crește pe câmpuri, prin pășuni uscate, locuri aride și pietroase. Iulie—August.
- Flocoșele**, *Gnaphalium Leontopodium* Scop., vezi Albumeală și *Lychnis Coronaria* Lam., vezi Curcubeu.
- Flocoșel** (Mold.), *Lactarius torminosus* Fr. (Schaeff.), vezi Bureți-flocoși.
- Flocoșică**, Iarba-cailor, Olei, Ovăsdulce. [fr. *Houque*; g. *H o n i g g r a s*]. — *Holcus lanatus* L. 2. plantă ierboasă, acoperită cu peri moi, din fam. *Gramineae*, rădăcina fibroasă, tulpina erectă noduroasă; frunzele lineare, plane cu ligule oblonge; florile alburii sau roșietice, dispuse câte 2 în mici spicule, reunite în panicule compacte, arista floarei masculine scurtă, neieșind din floare sau foarte puțin proeminentă, la urma încovoiată în lăuntru în formă de cârlig. Crește prin păduri, poieni, livezi, pe lângă drumuri și păraie. Iunie—August.
- Flocoșică**, *Lychnis Coronaria* Lam., vezi Curcubeu.
- Flori-de-paie**, Immortele. [fr. *Immortelle*; g. *S t r o h b l u m e*]. — *Helichrysum bracteatum* Willd. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpini rigide ramificate; frunzele alterne, linear-lanceolate, îngustate în petiol, întregi sau puțin dintate; florile dispuse în capitule terminale, solitare, lungpedunculate, însoțite de un involucru, format din bractee lanceolate scarioase, cele exterioare mai mici și mai scurte decât cele interioare, galbene, rozee, purpurii sau albe. Această plantă, originară din Australia, se cultivă și la noi ca ornamentală. Iulie—August.
- Flori-domnești**, *Delphinium Ajacis* L., vezi Surguci.
- Flori-domnești** (Trans.), *Dianthus Caryophyllus* L., vezi Garoafă și *Dianthus superbus* L., vezi Garoafede-munte.
- Flori-mănuțele**, *Viola odorata* L., vezi Toporași.
- Floricele-frumoase** (Trans.), *Bellis perennis* L., vezi Bănuți.
- Florile-zânelor** (Bănat), *Lythrum Salicaria* L., vezi Răchitan.
- Fluerătoare**, Napi-porcești-de-pădure, Napii-porcului-de-pădure, Vițăneagră. [fr. *Herbe-aux-femmes-battues*, *Sceau-de-Notre-Dame*; *Haut-liseron*; g. *Schmerwurz*]. — *Tamus communis* L. 2. plantă erbacee din fam. *Dioscoreaceae*, tulpina volubilă; frunzele cordiforme lungpetiolate sunt alterne; florile galbene-verzii, dioice sunt dispuse în raceme axilare; fructele bacciforme sunt roșii. Crește prin păduri și tufșuri umbroase. Mai.
- Foaie-de-vioară** (Trans.), *Anemone Hepatica* L., vezi Popilnic-iepuresc.
- Foaie-grasă**, Grăscioară (Trans.),

- Ingrășatoare. [fr. Grassette des Alpes; g. Alpen-Fettkraut, Fettstern]. — *Pinguicula alpina* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Lentibulariaceae*, frunzele basilare oblonge sau eliptice, dispuse în rozetă sunt cărnoase și viscos-glanduloase; florile albe cu pete galbene în launtru, întinutul conic este scurt și gros; fructul capsula acuminată, rostrată. — *Pinguicula vulgaris* L. 2. Se deosebește de specia precedentă prin florile albastre-violete, pîntenul subulat, mai scurt decât corola; fructul capsula ovală rotunzită. Ambele specii cresc prin pădurile umede și prin mușchi în regiunea alpina și subalpină. Mai—Iulie.
- Foaie-în-flr.** *Vinca herbacea* W. et Kit. și *Vinca minor* L., vezi Saschiu.
- Foaltine** (Trans.), *Cheiranthus Cheiri* L., vezi Micșunele-ruginite, *Matthiola incana* R. Br. și *Matthiola annua* Sweet., vezi Micsandre.
- Foarfece-bălții.** [fr. Stratiotes-aloès, Aloès-d'eau; g. Krebschere, Wasseraloë, Wassersäge]. — *Stratiotes aloides* L. 2. plantă erbacee aquatică, dioică din fam. *Hydrocharitaceae-Stratiotoideae*, frunzele rigide cu 3 muchi, dințat-spinoase pe margine, sunt dispuse în rozete basilare; florile albe se deschid la suprafața apei. Crește confundată în ape stagnante și lincurgătoare. Iunie—August.
- Foiofoi**, *Vinca herbacea* W. et Kit. și *Vinca minor* L., vezi Saschiu.
- Fouchiu**, *Vinca herbacea* W. et Kit. și *Vinca minor* L., vezi Saschiu.
- Foresteu**, *Helianthemum alpestre* Jacq. și *H. rupifragum* A. Kern., vezi Mălaoaie.
- Forfecari** *Convolvulus arvensis* L., vezi Volbură.
- Fragă-tătărasă.** [fr. Épinard-fraise; g. Erdbeerspinat]. — *Bistum virgatum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina până la vârf foliată, frunzele triunghiular-lanceolate, profund-dințate; florile dispuse în mici glomerule la subțioara frunzelor; fructele sunt roșii. Crește prin locuri inculte și pietroase, prin dărâmături, pe lângă ziduri și drumuri. Iunie—August.
- Fragar** (Trans.), *Morus alba* L., vezi Dud-alb și *M. nigra* L. vezi Dud-negru.
- Fragi**, *Fragaria elatior* Ehrh., vezi Căpșuni.
- Fragi**, **Fragi-de-pădure**, **Fragi-iepurești**, **Fragă** (Maced.), **Franzi** (Maced.), **Pomniță**. [fr. Fraisier-des-bois, Fraisier-fressant; g. Gemeine-Erdbeere, Wald-Erdbeere]. — *Fragaria vesca* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, frunzele trifoliolate; florile albe; la maturitate fructele sunt uscate și împrăstiate pe receptacolul, devenit cărnos și roșu. Acest receptacol împreună cu adevăratele fructe constituiesc partea comestibilă, numita popular fragi, atât de cunoscute și prețuite pentru gustul lor dulce acrișor și foarte aromatic. Crește prin poienile pădurilor și pe coline. Mai—Iunie.
- Fragi-de-câmp**, *Fragaria collina* Ehrh., vezi Căpșun.
- Fragi-de-pădure**, *Fragaria vesca* L., vezi Fragi.
- Fragi-iepurești**, *Fragaria vesca* L., vezi Fragi.
- Fraguliță**, **Moscușor**. [fr. Herbe-musquée, Muscatelline; g. Bisamkraut, Moschusblümchen]. — *Adoxa Moschatellina* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Caprifoliaceae*, rizomul alb; frunzele trifoliolate penate; florile galbene-verzii sunt dispuse câte 5, formând un fel de capitul cubic, floarea terminală tetrameră, celelalte pentamere. Această delicată plantă, cu slab miros de mosc, crește prin pădurile umede și umbroase dela câmp până în regiunea subalpină. Martie—Aprilie.
- Fragurel-neroditor**. — *Potentilla micrantha* Ram. 2. mică plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, tulpina scurtă, repentă fără stoloni; frun-

- zele trifoliolate; florile albe, petalele de lungimea sepalelor ori și mai scurte și obovale. Crește prin tufișurile și colinele uscate. Aprilie—Mai.
- Frangă**, (Maced.), *Fragaria vesca* L., vezi Fragi.
- Frânghiuță**. [fr. Funaire-hygrométrique; g. Drehmoos].—*Funaria hygrometrica* Hedw. mică plantă erbacee de un verde deschis (*Musch-Acrocarp*) din fam. *Funariaceae*, tulpina simplă sau ramificată la bază; frunzele oval-oblonge, scurt-acuminate, cele superioare mai mari decât cele inferioare, concave, imbricate și dese; capsula piriformă (de forma unei pere) nesimetrică, striată, cu pedicelul flexuos, peristom dublu; sporii galben-roșietici, verucoși. Crește prin locuri umede și umbroase, pe ziduri, pe pământ prin pădure. Mai—Iunie.
- Frangostafilă** (Maced.), *Ribes rubrum* L., vezi Coacăză.
- Franzi** (Maced.), *Fragaria vesca* L., vezi Fragi.
- Frasin** (Maced.), *Fraxinus excelsior* L., vezi Frasin.
- Frasân**, *Fraxinus excelsior* L., vezi Frasin.
- Frasin**, Frasin, Frapsin (Maced.). [fr. Frêne; g. Esche].—*Fraxinus excelsior* L. Ț. frumos arbore din fam. *Oleaceae*, tulpina ajunge până la 38 m. înălțime, scoarța cenușie; frunzele opuse, imparipentacompose cu 7—15 foliole elongat-lanceolate, acuminate și serrate; florile apar înaintea frunzelor sunt polygame (flori masculine, feminine și ermafrodite pe același individ.) sau dioice, ele au numai stamine și pistile fără calice și corolă; fructul este o samară. Crește în păduri, pe locuri umede mai cu samă în lunci. Aprilie—Mai.
- Lemnul de *Frasin* întrebuințat în industrie mai cu samă în rotărie. Scoarța posedă proprietăți aperitive și febrifuge.
- Frasin-de-munte**, *Fraxinus Ornus* L., vezi Mojdrean.
- Frâsinel**. [fr. Fraxinelle d'Europe, Fraxinelle commune; g. Diptam].—*Dictamnus albus* L., syn. *Dictamnus Fraxinella* Pers. 2. plantă erbacee la baza subfrutescentă din fam. *Rutaceae*, tulpina, ramurile și inflorescența acoperite cu periglanduloși; frunzele alterne imparipenate cu foliole ovale sau lanceolate serulate și cu punctuațiuni pelucide; florile mari albe sau rozee cu vine roșii-purpurii sunt dispuse în raceme terminale. Crește prin locuri aprice, prin tufișuri, mărăcinișuri, pe lângă paduri și prin poieni. Mai. Această planta se cultivă adesea prin grădini, ea exală un miros balsamic puternic. Dacă se aduce o lumânare aprinsă în apropierea acestei plante, după o zi caldă și liniștită, se observă că se inflamează imediat oleul esențial degajat de ea, încunjurându-o astfel cu o aureolă luminoasă, care nu vatămă de loc planta.
- Rădăcina acestei plante posedă proprietăți tonice, stimulante, diaforetice, febrifuge, antihelmintice și emenagoge.
- Fratele-briboiului** (Trans. Brașov), *Geranium alpestre* Schur., vezi Briboi.
- Frigor**, *Erythraea Centaurium* Pers., vezi Fierea-pământului.
- Figurică**, *Erythraea Centaurium* Pers., vezi Fierea-pământului.
- Figurică**, Cintaură, Fierea-pământului, Țintanlă. [fr. Petite-Centaurée; g. Niedliches - Tausendgüldenkraut].—*Erythraea pulchella* Fries., syn. *E. ramosissima* Pers. ☉. sau ☉. mică plantă erbacee din fam. *Gentianaceae*, tulpina foarte ramificată, ascuțit-patrunghiulară; frunzele ovale, mai adesea cu 5 nervure, cele inferioare nu sunt dispuse în rozetă; florile rozee, axilare și pedunculatate, lobii corolei lanceolați; fructul capsulă lineară. Crește prin

- fânețe și poieni umede. Iunie — August.
- Frunză-de-bubă-rea**, *Scrophularia nodosa* L., vezi Buberic.
- Frunză-de-potcă**, Iarba-drumurilor. [fr. Patte-d'oie; g. Mauer - Gänsesfuss]. — *Chenopodium murule* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina ramificată de la bază; frunzele oval-romboidale de un frumos verde lucitor; florile verzii sunt dispuse în glomerule axilare, formând un racem terminal. Crește pe lângă garduri, dărâmături și pe lângă locuri de cultură. Iulie—Septembrie.
- Frunza-tăieturei**, *Betonica officinalis* L., vezi Vindecea.
- Frunza-voinicului**, *Alliaria officinalis* Andrz., vezi Usturoiță și *Sisymbrium officinale* Scop., vezi Brâncuță.
- Frunzișoară**. [fr. Macis; g. Macis, Muskatblüte]. Arilul cărnos al semințelor de *Myristica fragrans* Houtt., product vegetal aromatic de culoare galbină, care constituiește un important articol de comerț, fiind un condiment mult întrebuințat; vezi Nucșoară.
- Frușiță** (Trans.), *Bellis perennis* L., vezi Bănuți.
- Fulleă**, *Anthemis Cotula* L., vezi Romonița-puturoasă.
- Fulie** (Munt.), *Narcissus poeticus* L., vezi Zarnacadele.
- Fulii** (Munt.), *Narcissus poeticus* L., vezi Zarnacadele.
- Fumărică**, *Fumaria officinalis* L.,

și *Fumaria Vaillantii* Lois.; vezi Fumăriță.

Fumăriță, Fumărică, Fumu-pământului, Iarbă-de-curcă, Săfterea, Sefterea. [fr. Fumeterre; g. Erdrauch]. — *Fumaria officinalis* L. ☉. mică și delicată, plantă erbacee din fam. *Papaveraceae-Fumarioideae*, tulpina foarte ramificată; frunzele glabre, bipenatisecate cu segmentele lanceolate de un verde-cenușiu; florile purpuri, dispuse în raceme laxe, Caliciul cu 2 sepale oval-lanceolate, dințate și de 3 ori mai scurte decât corola și mai înguste decât tubul corolei; fructul globulos, mai lat decât lung, trunchiat și ușor emarginat la vârful. Crește prin locuri nășipoase, cultivate și inculte. Mai—Septembrie.—*Fumaria Vaillantii* Lois. ☉. frunzele de un verde cenușiu cu segmentele mai adesea lanceolate; florile rozee sau alburii, puțin numeroase, sepalele foarte mici, abia să zăresc cu ochiul liber, și foarte caduce, ele sunt mai înguste decât pedunculul scurt și gros al fructului; fructele globuloase, obtuse și numai în tinerețe prevăzute cu un vârf ascuțit. Crește prin locuri calcaroase cultivate și inculte. Iunie—Septembrie.

Fumu-pământului, *Fumaria officinalis* L. și *Fumaria Vaillantii* Lois., vezi Fumăriță.

G.

- Gălniță**, *Ornithogalum umbellatum* L., vezi Bălușcă.
- Gănușe**, *Anemone nemorosa* L., vezi Floarea-paștilor și *Ornithogalum umbellatum* L., vezi Bălușcă.
- Gănușe-galbenă**, *Anemone ranunculoides* L., vezi Păștiță.
- Gănuși**, Floarea-ciutei (Muscel), Hisopir, Hisopirel, Turiță-albă. [fr. Isopyre-Faux-Pigamon; g. Muschelblümchen, Tolldocke]. — *Isopyrum thalictroides* L. 2.

plantă erbacee, veninoasă din fam. *Ranunculaceae*, rădăcina grosă, târătoare (repentă) cu fibre fasciculate; tulpina lungă și subțire este de ordinar simplă; frunzele trifoliolate, foliolele cu 2—3 lobi, verzi puțin glauce, moi, subțiri și crenate; florile albe sunt mici și puține, alterne la vârful tulpinei; caliciul cu 5 sepale albe, oblonge, patente și caduce; corola cu petale foarte mici obtuse, în formă

- de cornete, îngustate la bază; fructele 1—3 folicule. Crește prin păduri umbroase și umede. Aprilie—Mai.
- Găinuțe**, *Potentilla recta* L., vezi Buruiană-de-cinci-degete.
- Gălbănare-de-germe** (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Agrimonia Eupatoria* L., vezi Turiță-mare.
- Gălbănușul-inului**, *Camelina sativa* Crantz., vezi Lubiț.
- Gălbăsoară** (Mold.-Broșteni), Floare-de-lungoare, Gălbinele, Iarbă-de-lungoare, Rădăcină-de-lungoare. [fr. Chasse-bosse, Corneille; g. G e m e i n e r - F r i e d l o s]. — *Lysimachia vulgaris* L. 2. plantă erbacee din fam. *Primulaceae*, tulpina dreaptă; frunzele oval-lungărețe, scurt-pețiolote sunt opuse sau verticilate; florile galbene sunt dispuse în panicule terminale multiflore, caliciul cu diviziunile lanceolate acuminate, înconjurată de o margine membranoasă brunie; lobii corolei obtuși și neciliați pe margine. Crește prin fânețe și locuri mlăștinoase, pe malurile umbroase ale apelor. Iunie—Iulie.
- Gălbeioare**, *Hieracium Pilosella* L., vezi Vulturică.
- Gălbeneu**, Chreniță. [fr. Raifort-aquatique-jaune; g. O r t w e c h s e l n d e - B r u n n e n k r e s s e]. — *Nasturtium amphibium* R. Br., syn. *Sisymbrium amphibium* L. 2. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina la bază radicanță și stoloniferă, iar în apă umflată și fistuloasă; frunzele oblonge sau lanceolate, spre bază îngustate, denticulate sau serate, auriculate la bază sau și neauriculate, cele inferioare pectinate sau lirat-incise; florile galbene cu petalele mai lungi decât caliciul; fructele silicule eliptice sau aproape globuloase de 2—3 ori mai scurte decât peduncululele florilor. Crește prin ape stagnante sau lin-curgătoare, prin mlăștini și bălți. Mai—Iulie.
- Gălbenele**, *Lysimachia punctata* L., vezi Iarbă-de-lungoare.
- Gălbenele**, Boglari, Floare-de-leac, Piciorul-cocoșului. — *Ranunculus pedatus* W. et Kit. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rădăcina cu fibre îngroșate; tulpina erectă; frunzele glabre, cele radicale pețiolate, tripartite sau pedalate, cu lobii lineari întregi sau bifizi, cele caulinare sesile 2—3 ori partite, ori și întregi, cu segmentele lineare sau lanceolate de tot întregi; florile galbene cu caliciul erect; fructele netede comprimate și reunite în spic. Crește prin fânețele de pe coline, prin locuri umede și puțin sărate, prin lunci. Aprilie—Mai. — *Ranunculus polyanthemos* L. 2. plantă erbacee cu tulpina patent-păroasă în partea inferioară și adpres-paroasă în cea superioară; frunzele inferioare palmatipartite cu segmentele tripartite, incise; florile galbene-aurii, la vârful pedunculului sulcat, caliciul cu sepelele alipite (adprese) de petale; fructele cu rostrul scurt și recurbat, așezate pe un receptacul păros. Crește prin păduri, tufișuri, rârișuri și prin livezi. Mai—Iulie.
- Gălbenele-de-munte**, Boglari, Piciorul-cocoșului. [fr. Karpathen-Hahnenfuss]. — *Ranunculus carpaticus* Herbich., syn. *R. dentatus* Bmgt. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rizom lung orizontal, cărnos, cu puține fibre radicale; tulpina erectă, flexuoasă, cilindrică și fistuloasă cu 1—3 frunze scurt-pețiolate sau sesile; frunzele păroase, cele inferioare lung-pețiolate, palmatilobate, cu 5 lobi, incis-dentați; frunzele cu conturul reniform-cordat; florile mari galbene-aurii la vârful pedunculului cilindric, păros, lung și uniflor, sepelele păroase, la început alipite, pe urmă reflexe și caduce; fructele bombate, carinate cu un rostru foarte scurt și recurbat, îngrămădite pe un receptacul păros. Crește prin padurile și poienile

- din regiunea montană și subalpină.
Mai—Iunie.
- Gălbenele de pădure**, *Lysimachia Nummularia* L., vezi Drețe.
- Galbenele-de-pădure**. [fr. Renoncule-des-bois; g. Hainhahnenfuss].
Ranunculus aureus Schleich., syn. *R. nemorosus* DC. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rizom scurt, gros, vertical cu fibre radicale subțiri; tulpina erecta multifloră, acoperită cu peri rigizi, patenți sau reflexi; frunzele inferioare lung-pețiolate palmatipartite cu 3—5 segmente lat-ovale. cele superioare aproape sesile, palmatisecte cu 3—5 segmente lineare întregi sau incindentate; florile galbene aurii la vârful pedunculului sulcat; fructele foarte comprimate, marginate, glabre, netede cu rostru lung la vârf recurbat, dispuse pe receptaculul păros. Crește prin pădurile umbroase și prin poienile dela munte.
Mai—Iunie.
- Gălbenuș**, *Camelina sativa* Crantz., vezi Lubiț.
- Gălbenușe**, *Camelina sativa* Crantz., vezi Lubiț, *Potentilla recta* L., vezi Buriiana-de-cinci-degete și *Potentilla supina* L., vezi Sărântitoare.
- Gălbenuși**, Iarba-găinilor. [g. Borstige-Grundfeste, Borstige-Pippau, Schnabelpippau]. — *Crepis setosa* Haller fil., syn. *Barkhansia setosa* DC. ☉. sau ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă, ramificată, roșietică în partea inferioară, acoperită cu peri aspri și rigizi; frunzele inferioare, dispuse în rozetă sunt sinuate sau runcinat-penatifide, cele superioare întregi, sinuat-dentate, rar incise la bază; florile galbene, dispuse în capitule totdeauna erecte, involucrel și pedunculii capitulelor sunt acoperiți cu peri aspri setiformi; fructele achene rostrate. Crește prin locuri virane, pe câmpuri și pe marginea drumurilor. Iunie—August.
- Gălbinare**, Pălămidă, Pălămida-boiangiilor. [fr. Sarrette; g. Scharfe].
Serratula tinctoria L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina spre vârf ramificată; frunzele fin-dintate întregi, lirate sau penatipartite; florile purpurii, dispuse în capitule, însoțite de un involucre, format din bractee lanceolate ascuțite, roșii-purpurii la vârf și strâns acoperindu-se una pe alta; fructele achene cu un papus alb-galbuli sau roșietic. Crește prin fănuțele umede din păduri și tufșuri. Iulie—August.
- Gălbinele**, *Calendula arvensis* L., vezi Hilimică și *Calendula officinalis* L., vezi Filimică, *Lysimachia Nummularia* L., vezi Drețe, *Lysimachia punctata* L., vezi Iarbă-de-lungoare și *Lysimachia vulgaris* L., vezi Galbăsoară.
- Gălbinele** (Bucovina), *Cantharellus cibarius* Fr., vezi Bureți-galbeni.
- Gălbiniță**, *Galeobdolon luteum* Huds., vezi Sugel-galben.
- Gălbiori**, *Cantharellus cibarius* Fr., vezi Bureți-galbeni.
- Gălceavă**, *Delphinium Consolida* L., vezi Nemțișori-de-câmp.
- Garbiță**, Gârbiță. [fr. Limodore-a-feuilles-avortées; g. D ü n z e l, U n e c h t e r-D i n g e l]. — *Limodorum abortivum* Swartz. 2. plantă ierboasă palid-violacee din fam. *Orchidaceae*, tulpina fără frunze, rigidă, groasă și acoperită de solzi invaginanți; florile mari violet-deschise sunt dispuse în spic alungit, labelul oval, undulat, pinte-nul subulat îndreptat în jos este de lungimea ovarului. Crește prin păduri în teren calcaros. Mai—Iunie.
- Gărnișor** (Maced.), *Zea Mays* L., vezi Păpușoi.
- Gărniță**. — *Quercus conferta* Kit. 6. frumos arbore din fam. *Fagaceae* cu rămurelele tinere velutin-pubescente; frunzele la vârful acestor rămurele sunt îndesuite și mari până la 15 cm. lungi și 7 cm. late; ele sunt sesile oblong-ovale la baza emarginate și profund-pena-

- tifide, lobiu obtuși întregi sau sublobați; florile monoice cele mascule în lungi amente filiforme, cele femele solitare, înconjurate de un involucru, fructele numite: *ghinde*, se află la vârful ramurilor, la subțioara fruzelor agregat-sesile. Gârnița formează păduri sau dumbrave mai cu seamă în regiunea șesurilor. Mai.
- Garoafă**, Carafilă (Maced.), Caramfilă (Maced.), Cuișoare, Flori-domnești (Trans.), Garoafa-de-grădină, Garoafă (Maced.). Garoafle, Garofil, Negină, Neginea, Sacfiu (Trans.), Vâsdoaga (Trans.). [fr. Oeillet-à-bouquets, Oeillet-des-jardins; g. Grasnelke, Nelke]. — *Dianthus Caryophyllus* L. 2. plantă erbacee glaucă (verde-albăstrie), din fam. *Caryophyllaceae*, frunzele lineare glabre, cu marginea netedă; florile roșii, rozee sau albe cu miros foarte plăcut, solzii (squamele) caliciului exterior sunt lat-ovali sau romboidali cu un vârf ascuțit, și ajung cam până la $\frac{1}{4}$ din lungimea caliciului; corola cu petalele lungunghiculate cu limbul crenat întins și la bază fără peri. Această planta originară din regiunea mediteraneană se cultivă mult și prin părțile noastre. Iulie—August.
- Garoafă-de-grădină**, *Dianthus Caryophyllus* L., vezi Garoafă.
- Garoafe**, *Dianthus barbatus* L., vezi Garofițe-de-grădină.
- Garoafe**, Garofițe-de-munte. — *Dianthus compactus* Kit. 2. plantă erbacee, glabră din fam. *Caryophyllaceae*, frunzele inovațiunilor oblong-lanceolate, în pețiol îngustate, cele caulinare îngust-lanceolate, pe margini serulat-scabre, vaginile de 2 ori mai scurte, decât lățimea frunzelor. toate frunzele cu 5—7 nervure; florile mari, purpurii - deschise, fasciculat-îngrămădite la vârful tulpinei, squamele caliciului sunt erbacee, purpurii-brune, ovale, subit-îngustate și lung-aristate, aristele de lungi-me-a caliciului sau și mai lungi, caliciul de culoare purpurii-bruna, bracteele ovale, foliacee, foarte patente și flexuoase. Crește prin pășunile montane și alpine. Iunie—August.
- Garoafe**, *Dianthus superbas* L., vezi Garoafe-de-munte, *Matthiola incana* R. Br., vezi Micsandre și *Viola odorata* L., vezi Toporași.
- Garoafe-de-câmp**, *Dianthus Carthusianorum* L., vezi Garofițe.
- Garoafe-de-munte**, Flori-domnești, Garoafe, Garoafe-sălbatică, Garofil. [fr. Mignardise-des-prés; g. Pfauen-Nelke, Pracht-Nelke]. — *Dianthus superbus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, frunzele verzi ca iarba, linear-lanceolate și acuminat; florile albe sau rozee și cu miros plăcut, câte una, câte două sau mai multe pe aceeași tulpină, petalele, acoperite cu peri purpurii sunt adânc și de mai multe ori divizate. Crește prin fânețele, poienile și pășunile umede diu munți. Iulie August.
- Garoafe-sălbatică**, *Dianthus Carthusianorum* L., vezi Garofițe și *Dianthus superbus* L., vezi Garoafe-de-munte.
- Garoafă** (Maced.), *Dianthus Caryophyllus* L., vezi Garoafă.
- Garoafle**, *Dianthus Caryophyllus* L., vezi Garoafa.
- Garofil**, *Dianthus Caryophyllus* L., vezi Garoafă și *Dianthus superbus* L., vezi Garoafe-de-munte.
- Garofiță**, *Dianthus spiculifolius* Schur., vezi Barba-ungurului.
- Garofiță-de-mare**, *Statice Gmelini* Willd., vezi Sică.
- Garofița - mărei**, *Statice Gmelini* Willd., vezi Sică.
- Garofițe**, Cuișoare, Garoafe-de-câmp, Garoafe-sălbatică. [fr. Oeillet-des-Chartreux; g. Karthäuser-Nelke]. — *Dianthus Carthusianorum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, tulpina nepăroasă; frunzele lineare, cu vaginile de 4 ori mai lungi decât

lățimea frunzei; florile purpurii sunt grupate într'un fascicul de 6 flori, uneori mai puține sau mai multe, limbul corolei este de ceaiaș lungime cu unghicula. Crește prin fânețe uscate, prin livezi și pe coline. Iunie—August.

Garofițe, Cuișoare. [fr. Oeillet-de-Chine; g. Chineseische-Nelke.] — *Dianthus chinensis* L. ☉ și ☉. plantă erbacee, glabră, din fam. *Caryophyllaceae*, tulpina foarte ramificată, cu ramuri la început înținse, apoi erecte; fruzele linear-lanceolate de un frumos verde sau glaucescente; florile mari, solitare la vârful tuturor ramificațiunilor sunt numeroase, simple sau învoalte, de colorii variabile, căci ele pot fi roșii, albe sau pestrițe; caliciul este însoțit de bractee linear-lanceolate, ascuțite, cam de lungimea tubului sau, corola cu petale, puțin păroase și neregulat incis-dentate. Originară din China, mult cultivată și prin părțile noastre ca planta decorativă, pentru florile sale frumoase, prin cultură s'a obținut numeroase varietăți horticole. Mai—Septembrie.

Garofițe-de-grădina, Garoafe. [fr. Jalousie, Oeillet-de-poëte; g. Bart-Nelke]. — *Dianthus barbatus* L., 2. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, glabră, frunzele lanceolate, scurt-petiolate, bracteele externe linear-lanceolate, foarte ascuțite și recurbate; florile fără miros sunt purpurii, albe sau rozee cu puncte albe, uneori și învoalte. Florile de ordinar foarte numeroase sunt dispuse în fascicule, grupate într'unul sau mai multe buchete terminale. Plantă originară din vestul Europei, cultivată și pe la noi pentru florile sale frumoase. Iunie—Iulie.

Garofițe-de-munte, Dianthus compactus Kit., vezi Garoafe.

Găscarită. [fr. Tourette, Corbeille-d'argent; g. Alpen-gänse-kresse]. — *Arabis alpina* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Cru-*

ciferae, tulpina sur-păroasă; frunzele oblong-lanceolate dințate, acoperite cu peri puțin albicioși; florile numeroase sunt albe. Crește prin crăpăturile stâncilor și prin locurile pietroase din regiunea alpină și subalpină. Mai—August. Melif. și *Arabis hirsuta* Scop. ☉ și 2. [fr. Arabette-hérissée; g. Rauhhaarige-Gänsekresse] mică plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina acoperită în partea inferioară cu peri asprii și simpli; frunzele, acoperite cu peri asprii bifurcați, sunt cordiforme la bază sau trunchiate; florile mici sunt albe. Crește prin locuri aride și pe coline. Mai—Iunie.

Găurele, Scilla bifolia L., vezi Vioarele.

Gemănariță, Orchis fusca Jacq., vezi Poroinic și *Orchis Morio* L., vezi Untu-vacei.

Gemănariță, Bujorei, Poroinic, Sculătoare. [fr. Orchis-papillon; g. Schmetterling-Knabenkraut]. — *Orchis papilionacea* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Orchidaceae*, tuberculii întregi globuloși; tulpina dreaptă, rigida până la 30 cm. înalță; frunzele scurte, oval-oblonge (invaginante) îmbrățișează tulpina; florile mari și frumoase sunt purpurii, dispuse în spice laxe, ovale, pauciflore, labelul mare rotund-oval, întreg sau dințat, pintelul conic ascuțit, atârână în jos, bracteele mari purpurii. Crește în grupe prin livezile uscate, pe colinele expuse soarelui și prin tușișe. Aprilie—Mai.

Genistră, Genista tinctoria L., vezi Drobiță.

Georgină (Trans.), *Dahlia variabilis* Desf., vezi Gherghină.

Georgițe (Bănat), *Convallaria majalis* L., vezi Lăcrămioare.

Gheabă (Mold.), *Armillaria mellea* Vahl., vezi Ghebe.

Gheabă-de-brad (Mold.). [fr. Coulemelle-d'eau, Fausse-golmelle, Fausse-Golmnette]. — *Lepiota clypeolaria* Bull., syn. *Agaricus clypeola-*

rius Fr. Ciupercă comestibilă din fanii. *Agaricaceae*, pălăria albă, subțire, carnoasă la început și netedă, apoi acoperită de solzi (squame), de ordinar roșietici; lamele albe, puțin gălbui sau roșietice sunt libere și apropiate; piciorul (stipitele) alburii, fragil, lung și subțire, fistulos și nebulos la bază este acoperit de squame (solzi) floconoase, inelul floconos-squamos dispăre de timpuriu. Ciupercă cu numeroase varietăți. Crește pe pământ în pădurile umede și umbroase de fag și de brad; vara—toamna.

Gheabă-de-pădure (Mold.).— *Collybia longipes* Bull., syn. *Agaricus longipes* Bull. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria carnoasă, subțire, conic-întinsă, uscată și catifelat-păroasă, de culoare deschis-roșietică sau brunie; lamele albe, rotunjite, foarte distanțate, spori sferoidali; piciorul (stipitele) terminat printr'o lungă rădăcină fusiformă, este plin, rigid, fragil, catifelat-păros și la urmă sulcat. Carnea albă, fără gust și fără miros este tare. Crește prin pădurile umbroase de brad; vara și toamna.

Gheată, Ghețară. [fr. Herbe-à-la-glace, Glaciale; g. Eis pflanze].— *Mesembryanthemum crystallinum* L. ☉. plantă erbacee, carnoasă din fam. *Aizoaceae-Ficoideae*, tulpina întinsă pe pământ; frunzele, mari, ovale, sesile îmbrățoșând tulpina, ele sunt alterne, plane, undulate și acoperite cu numeroase papile albe, transparente, având aspectul unor mici boabe de ghiață; florile mici, albe, dispuse la subțioara frunzelor (axilare), sesile și cu numeroase petale linear-ascuțite; fructul o capsulă. Originară din sudul Africei (Cap), uneori cultivată prin grădini ca plantă ornamentală. Iulie—August.

Ghebe, Gheabă (Mold.). [fr. Pibou-lado, Tête-de-Méduse; g. Hallimasch].— *Armillaria mellea* Vahl,

syn. *Agaricus melleus* Fl. Dan. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria puțin-carnoasă, de culoare galbină-maslinie la început, devenind mai târziu galbin-brunie este convex-plană și acoperită de mici solzi păroși și negricioși, cari uneori dispar, marginea întinsă este striată: lamele palid-galbine sunt decurente printr'un dinte, la batânețe prevăzute cu mici puncte brun-roșietice, sporii albi; piciorul (stipitele) plin, gălbui sau bruniu are la jumătatea sa superioară un inel alb, ascendent și persistent. Carnea albă, fragedă cu miros dulce are un gust acrișor. Crește în grupe cespitoase pe rădăcinile arborilor și pe lemnele putrede din pădurele de brad și de fag; toamna. Această ciupercă, fiind parazită este stricăcioasă arborilor.

Ghemele-popii, Aristolichia Clematidis L., vezi Remf.

Gheocci, Galanthus nivalis L., vezi Ghiocei, *Leucojum aestivum* L. și *Leucojum vernum* L., vezi Ghiocei-bogați, *Narcissus poeticus* L., vezi Zarnacadele și *Narcissus Pseudo Narcissus* L., vezi Zarnacadea.

Gheocci-bogați, Leucojum aestivum L. și *Leucojum vernum* L., vezi Ghiocei-bogați.

Gheocci-de-ghioce, Galanthus nivalis L., vezi Ghiocei.

Gheocci-de-grădină, Narcissus poeticus L., vezi Zarnacadele și *Narcissus Pseudo-Narcissus* L., vezi Zarnacadea.

Gheocci-de-munte, Narcissus radiiflorus Salisb., vezi Coprine.

Gheocci-mari, Leucojum aestivum L. și *Leucojum vernum* L., vezi Ghiocei-bogați.

Gheocci-miel, Galanthus nivalis L., vezi Ghiocei.

Gheorghin (jud. Ilfov), *Crataegus monogyna* Jacq., vezi Păducel.

Gheorghină, Dahlia variabilis Desf., vezi Gherghină.

Gherghin, Crataegus monogyna Jacq., vezi Păducel.

Gherghină, Dalie, Georgină (Trans.), Gherghine (Trans.), Gheorghină. [fr. *Dahlia*, *Dahlia des jardins*; g. *Dahlie*, *Georgine*]. — *Dahlia variabilis* Desf., syn. *Georgina variabilis* Willd. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, rădăcina cu fibre umflate tuberculoase, fusi-forme, cărnoase și fasciculate; tulpina robustă, goală înlăuntru (stuloasă), ramificată este glabră sau pubescentă; frunzele opuse, neregulat penatisecate sau bipenatisecate cu segmentele ovale, ascuțite, serat-dentate sau incise; florile mari, dispuse în frumoase și mari capitule la vârful pedunculului axilare, la început plecate în jos; florile marginale ligulate sunt femele, adeseori nefructifere; fructele achene. La specia tipică florile centrale galbene sunt mici și tubuloase, cele marginale ligulate abia vizibile și viu colorate în roșu stacojiu. Această plantă, originară din Mexico, introdusă și mult cultivată, ca plantă ornamentală, și prin părțile noastre, are numeroase varietăți de forme și colori, ea poate fi cu capitulele voluminoase, având toate florile ligulate sau, toate tubuloase, cu tuburile largi, divers colorate, uneori unicolore, alteori împes-trițate, și punctate de colori bizare și variabile; florile de Gherghină pot avea toate nuanțele de alb, galben, roșu și violet. August—Octombrie.

Gherghine (Trans.), *Dahlia variabilis* Desf., vezi Gherghină.

Ghețară, *Mesembryanthemum crystallinum* L., vezi Gheață.

Ghiarnă (Maced.), *Mentha piperita* L., vezi Ismă-bună.

Ghicitori (jud. Dâmbovița și Muscel), *Colchicum autumnale* L., vezi Brândușă-de-toamnă.

Ghicitori (Pitești), *Erythronium Dens canis* L., vezi Măseana-ciutei.

Ghimber, rizomul aromatic de *Zingiber officinale* Rosc., vezi Ghimbir.

Ghimbir (Trans.), Ghimber, Gimbir,

Imbir, Rădăcină-de-ghimbir, Rădăcină-de-piper-alb. [fr. *Gingembre*; g. *Ingwer*]. — Rizomul aromatic de *Zingiber officinale* Rosc., syn. *Amomum Zingiber* L. 2. plantă erbacee din fam. *Zingiberaceae*, rizomul tuberculos, orizontal, articulată, gros ca degetul, coriace, gălbui la exterior, alb sau roșietic la interior; acest rizom emite 3—4 tulpini sterile, simple, cilindrice înconjurată de vaginile frunzelor; frunzele alterne, distice, lung-lanceolate, ensiforme cu o scurtă ligulă bilobată, în partea inferioară au o lungă vagină despicată; florile gălbui, dispuse în spice ovale, dense, purtate de o tulpină scapiformă solzoasă, mult mai scurtă decât tulpinele sterile, labelul florilor este oboval închis-purpuriu și cu puncte galbene, floarea cu o singură stamină, ovarul cu 3 loje, cu un stil lung și subțire, terminat printr'un stigmat concav; fructul o capsulă ovală triunghiulară cu seminte negricioase cu miros plăcut și cu un gust aromatic amar. Această plantă, originară din Asia tropicală, să cultivă în Mexico, dar mai cu seamă în Jamaica; în Europa se poate cultiva numai în florării calde.

Rizomul acestei plante întrebunțat ca aromatic și în medicină pentru a combate odontalgiiile, dispepsiile atonice, și la exterior pentru cataplasme revulsive «*Rhizoma Zingiberis*».

Ghimpariță, Iarbă-ghimpoasă, Iarbă-vătămături. [fr. *Crypsis piquant*; g. *Dorngras*]. — *Crypsis aculeata* Ait. ☉. mică plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina ramificată; frunzele foarte ascuțite; florile verzii cu 2 stamine, dispuse în spice semiglobuloase, înconjurată de cele 2 frunze superioare. Crește prin fânețele nmede și locurile sărate. August—Septembrie.

Ghimpe, Pasul-drochiei, Scai-ghimpos, Scăietete. [fr. *Chardon-étoilé*,

Chausse-trape; g. Distelartige-Flockenblume]. — *Centaurea Calciatrapa* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina foarte ramificată, lănos-păroasă; frunzele profund-penatifide cu segmente lineare, dințate, frunzele inferioare pețiolate, cele superioare sesile și cele mai de sus nedivizate; florile purpurii, dispuse în capitule ovoid-oblonge, terminale și laterale, solitare, aproape sesile, însoțite de un involucru cu totul glabru, foliolele sale palmat-spinose. cu spinul mijlociu puternic, mai lung decât capitulul; fructele achene albe, comprimate și fără papus. Crește prin locuri sterile, ruderales și inculte, coline aride, pe marginea sămănăturilor și a drumurilor. Iulie—Septembrie.

Ghimpe, *Cirsium lanceolatum* Scop., vezi Scai.

Ghimpe, Ghimpe-pădureț. [fr. *Épine-de-rat*, *Fragon-piquant*, *Petit-Houx*; g. *Mäusedorn*]. — *Ruscus aculeatus* L. f. subarbut, totdeauna verde, din fam. *Liliaceae*, rizom oblic, târător cu fibre radicale foarte lungi, groase și cărnoase; tulpina rigidă, flexibilă, cilindrică striată și ramificată în partea superioară, înconjurată la bază, în tinerețe de squame membranoase, invaginante; ramurile plane lățite în formă de frunză (*cladode*) sunt ovale acuminate și terminate printr'un spin, ele sunt verzi, sesile, foarte coriacee; frunzele mici sunt reduse la solzi cu 1 nervură principală; florile verzui, mici sunt dioice și dispuse câte una sau mai multe pe nervura mediană a cladodei; ele sunt însoțite de o bractee scarioasă uninerviată și cuspidată; perigonul rotaceu cu 6 diviziuni, 3 stamine, concrescute în tub, în partea inferioară; fructul o boabă (bacă) roșie cam de mărimea unei ciresi, ea persistă și peste iarnă. Crește prin păduri și tufșuri. Martie—Aprilie.

Rizomul și rădăcinile posed proprietăți amare, aperitive și diuretice.

Ghimpe, *Xanthium spinosum* L., vezi Holeră.

Ghimpe-mare, *Onopordon Acanthium* L., vezi Scai-măgăresc.

Ghimpe-pădureț, *Ruscus aculeatus* L., vezi Ghimpe.

Ghindă, Ghindă (Maced.). [fr. *Gland*; g. *Ecker*, *Eichel*]. — Fructul diferitelor specii de *Quercus* L. și anume: *Q. Cerris* L., vezi Cer; *Q. conferta* Kit., vezi Gârniță; *Q. pedunculata* Ehrh., vezi Gorun; *Q. pubescens* Willd., vezi Tufan; și *Q. sessiliflora* Smith., vezi Stejar.

Ghințură, Ențură, Enzură, Fierea-pământului, Ghințurea, Gințură, Ințură, Ochincea, Ochincele, Șerpântă (Bucovina). [fr. *Croisette*; g. *Kreuz-Enzian*]. — *Gentiana cruciata* L. 2. plantă erbacee din fam. *Gentianaceae*, frunzele lanceolate trinerviate, concrescute la bază într'o teacă, care îmbrățișează tulpina; florile campanulate albastre și tetramere sunt îngrămădite într'un buchet la vârful tulpinei. Crește pe coline și prin poienile din păduri. Iulie—August.

Rădăcina acestei plante are proprietăți tonice și febrifuge.

Ghințură, *Gentiana excisa* Presl., vezi Cupe, *Gentiana lutea* L. și *G. punctata* L., vezi Ențură.

Ghințurea, *Gentiana cruciata* L., vezi Ghințură.

Ghioc, *Centaurea Cyanus* L., vezi Vinețele, *Centaurea phrygia* L. și *C. pseudophrygia* C. A. Meyer., vezi Dioc.

Ghiocei, Aișor, Clopoței, Coconeii, Gheocei, Gheocei-mici, Gheoceide-ghioc, Gioarele, Primăvăriță. [fr. *Perce-neige*, *Nivéole*; g. *Schneeglöckchen*]. — *Galanthus nivalis* L. 2. mică plantă erbacee bulboasă din fam. *Amaryllidaceae*, bulbul oval, tulpina cu o

singură floare albă și plecată în jos, segmentele interne ale periantului jumătate mai scurte decât cele externe, sunt obovale — cuneiforme, profund-emarginate cu striațiuni verzi la interior și cu pete verzi la exterior; frunzele lineare, de ordin aritmic, sunt obtuse și glaucescente. Crește prin păduri și fânețe umede până sus în regiunea subalpină. Februarie—Martie.

Ghiocei (Trans.), *Leucojum aestivum* L. și *Leucojum vernum* L., vezi Ghiocei-bogați.

Ghiocei-bogați, Cicoșei, Gheocei, Gheocei-bogați, Gheocei-mari, Ghiocei (Trans). Ghiocei-mari, Lușce, Noduțe, Omătuțe, Peleşei (Muscel). *Leucojum aestivum* L. 2. [fr. Nivéole-d'été; g. Sommerknotenblume], plantă erbacee, bulboasă, din fam. *Amaryllidaceae*, tulpina scapiformă, bianguloasă, fistuloasă; frunzele lineare, obtuse, ușor carenate, de un verde deschis; florile albe, plecate în jos, reunite câte 4—8 într'o umbelă, înconjurată de o spată, periantul cu 6 diviziuni egale, ovale, albe cu câte o pată verde la vârf; fructul capsulă cărnoasă. Crește prin fânețe umede. Aprilie—Mai. și *Leucojum vernum* L. 2. [fr. Nivéole-printanière, Grelot-blanc; g. Grosses Schneeglöckchen, Knotenblume.], florile mari, albe și odorante sunt solitare sau mai rar câte 2, într'o spată, la vârful tulpinei scapiforme. Crește prin păduri umbroase și prin livezi de luncă. Februarie—Martie.

Ghiocei-mari, *Leucojum aestivum* L. și *Leucojum vernum* L., vezi Ghiocei-bogați.

Ghiocei-de-toamnă. [fr. Amaryllis-jaune, Faux-Safran, Narcisse-d'automne; g. Gelbe-Lilie.]. — *Sternbergia lutea* Roem. et Schult., syu. *Amaryllis lutea* L. 2. mică planta erbacee, bulboasă din fam. *Amaryllidaceae*, bulbul în formă de

pară are mai multe tunici negricioase; frunzele de un verde închis sunt lineare, obtuse, mai mult sau mai puțin arcuat-curbate, apar în același timp cu florile și sunt mai lungi decât tulpina scapiformă, de ordin aritmic; floarea mare și frumoasă, galbină-aurie, este erectă, turbinat-campanulată, cu tubul scurt în formă de pâlnie, limbul cu 6 diviziuni oblonge, obtuse, puțin concave, dintre care 3 interne ceva mai scurte; staminele galbene mai lungi decât jumătatea limbului, stigmatul neolat; fructul o boabă (bacă). Această specie originară din regiunea mediteraneană (sudul Europei) crește cultivată ca plantă decorativă și prin părțile noastre. Septembrie—Octombrie.

Ghiorele (Mold.), *Scilla bifolia* L., vezi Viorele.

Ghircă, Grâu-tare. [fr. Blé-dur; g. Hartweizen, Glasweizen, Gerstenweizen]. — *Triticum durum* Desf. ⊙. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina (paiul) în partea superioară plină nu fistuloasă; frunzele plane; spicul lung și subțire sau gros și scurt, patrunghiular cu rachisul persistent, spiculele mai adesea cu 4 flori; glumele au o carină proeminentă, aproape aripată, glumela inferioară comprimată. carinată și totdeauna prevăzută cu o aristă rigidă foarte lungă. Fructul este o cariopsă nudă, tare și sticloasă, mai scurtă sau mai lungă, spre ambele capete îngustată și uneori binișor lateral comprimată. Fâna obținută din grăunțele acestei plante, este foarte avută în gluten. Cultivată ca plaută alimentară cu deosebire în regiunea mediteraneană. Iunie—Iulie.

Ghirtoci (Trans. Brașov-Săcele), prunile tiuere diformate și transformate de ciuperca *Exoascus Pruni* Fuck. vezi Urlupi.

Ghisdei, Ghisdei-mănunt, Ghisdel (Bucovina), Motocei (Bucovina),

- Trifoiste, Trifoiste-colțurată, Visdei. [fr. Cornette, Pied-de-poule; g. Hornklee]. — *Lotus corniculatus* L. 2. plantă erbacee cu tulpina rigidă, întinsă sau ascendentă, din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele trifoliolate, cu foliole obovale oblonge; florile galbine sunt grupate de regulă câte 5 în umbel, dinții caliciului lanceolați înainte de înflorire sunt conivenți, corola cu stindardul suborbicular, carena îndoită într'un unghiu drept; fructul o legumă glabră. Crește prin pășuni uscate, prin livezi și fânețe în regiunea câmpeană și muntoasă. Mai—Septembrie. Melif.
- Ghisdei**, *Lotus uliginosus* Schkuhr., vezi Ghisdei-mare și *Medicago falcata* L., vezi Culbeceasă.
- Ghisdei-cu-patru-muchi**, Ghisdei-mare. [fr. Tetragnolobe-siliqueux; g. Schotenragende-Spargelbohne, Schotenklee]. — *Tetragonolobus siliquosus* Roth., syn. *Lotus siliquosus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina mai adesea întinsă pe pământ; frunzele trifoliolate, foliolele oboval-cuneiforme, stipulele ovale, ascuțite; florile mari, galbin deschise, foarte lung pedunculat, cu pedunculul de 2 ori sau de 3 ori mai lung decât frunza sunt solitare, foarte rar câte 2; fructul este o legumă (păstară) glabră și îngust-aripată. Crește prin livezi. Mai—Iunie.
- Ghisdei-mănunt**, *Lotus corniculatus* L., vezi Ghisdei.
- Ghisdei-mare**, Ghisdei, Trifoiste, Visdei. [fr. Lotier-des-marais, Lotier-majeur; g. Sumpf-Hornklee]. — *Lotus uliginosus* Schkuhr., syn. *L. major* Smith. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina robustă, adesea goală în lăuntru (fistuloasă); frunzele trifoliolate cu foliolele oboval-oblonge mărișoare și întregi, stipulele orbicular-cordiforme; florile galbine dispuse câte 10—12 în mici umbele, dinții caliciului recurbați înainte de înflorire; carena ovală la bază să îngustează pe nesimțite într'un cioc (rostru); fructul o legumă glabră. Crește prin locuri umede, livezi mlăștinoase, pe lângă tufșuri, șanțuri și gropi pe lângă șosele Iulie—August.
- Ghisdei-mare**, *Tetragonolobus siliquosus* Roth., vezi Ghisdei-cu-patru-muchi.
- Ghisdei** (Bucovina, Gălănești), *Lotus corniculatus* L., vezi Ghisdei
- Gimbir**, rizonul aromatic de *Zingiber officinale* Rosc., vezi Ghimbir.
- Ginistru**, Drob, Drobușor, Drog, Grozamă. — *Genista oligosperma* Andrae., syn. *G. Sigeriana* Fuss. 5. mic arbust din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina culcată la pământ (prostrată), în partea superioară puțin păroasă, anguloasă cu linii elevate, ramurile anguloase și ascendente; frunzele oblong-lanceolate, sau oblong-ovale, glabre, pe margini ciliate; florile galbine, mari sunt îndesuit capitat-agregate la vârful rămurelelor, pedicelii mai scurți decât caliciul glabru, corola și legumele glabre. Diferă de *G. tinctoria* L. mai cu seamă prin înflorirea mai timpurie, prin florile evident mai mari și mai îndesuite, prin bracteele de creștente, însă la fel cu frunzele tulpinei. Crește prin pășuni în regiunea montană și alpină. Mai—Iunie.
- Ginistru**, *Genista tinctoria* L., vezi Drobiță.
- Gințură**, *Gentiana cruciata* L., vezi Ghințură.
- Gioarele**, *Galanthus nivalis* L., vezi Ghiocel.
- Gioian** (Mold.), *Oenanthe crocata* L., vezi Joian.
- Gioarele** (Trans, Rodna), *Scilla bifolia* L., vezi Viorele.
- Gipsariță**, *Gypsophila paniculata* L., vezi Îpcărițe.
- Giugan** (Mold.). — *Armillaria imperialis* Fr., syn. *Agaricus imperialis* Fr. Ciupercă comestibilă din fam.

- Agaricaceae*, palaria roșietic-brună, compactă, tare, la început convexă, apoi întinsă, obtusă, glabră și acoperită cu squame adrese, marginea foarte răsucită; lamele lung-decurente, dese, albe apoi galbui; piciorul (stipitele) solid, compact, la bază îngustat în formă de con; inelul dublu, alburiu, sulcat în partea inferioară. Crește prin pădurile de conifere; vara.
- Giugastru**, *Acer campestre* L., vezi Jugastru.
- Giugiumă**, *Mentha piperita* L., vezi Ismă-bună.
- Giuneapline** (Maced.), *Juniperus nana* Willd., vezi Ienupăr-pitic.
- Gladiș**, Verigariu (Trans.). [fr. Erable; g. Russischer-Ahorn].—*Acer tataricum* L. Ț. mic arbore din fam. *Aceraceae* cu frunzele cordat-ovale, ascuțite și neegal-dentate, abia lobate și; florile albe, dispuse în raceme erecte; fructele samare cu aripile scurte și roșii. Crește prin pădurile și tufișurile din regiunea câmpeană. Aprilie—Mai.
- Gledicie**, *Gleditschia triacanthos* L., vezi Plătică.
- Glindă** (Maced.), fructul diferitelor specii de *Quercus* L., vezi Ghindă.
- Gloanță**, *Trollius europaeus* L., vezi Bulbuci.
- Gneapăn**, *Pinus Pumilio* Haenke., vezi Jepi.
- Goarte** (Maced.), fructele comestibile de *Pirus communis* L., vezi Păr.
- Gogoașe**, Beșica-porcului, Beșinacalului, Beșina-lupului, Beșinaporcului, Beșina-vulpei, Bișini-diluchi (Maced.), Bișini-di-vulpe (Maced.), Besu-calului, Gugoașe, Puf, Pufai (Trans.), Pufulete, Răsuflătoarea-pământului. [fr. Pisse-loup, Vesse-loup-de-Bouvier, Vesse-de-loup-géante; g. Riesenbovist.].—*Lycoperdon Bovista* L., syn. *L. giganteum* Batsch., *Bovista gigantea* Nees. Ciupercă, comestibilă în tinerețe, din fam. *Lycoperdaceae*, receptaculul (*peridiul*) foarte mare, uneori de mărimea unui cap de om este subglobulos, aproape sesil, fragil, alb, apoi gălbui și în fine cenușiu, neted sau mai adesea lung-păros sau floconos, fixat de pământ printr'un fel de rădăcină foarte mică. Carnea sa alburiu în tinerețe are un gust și un miros plăcut, când este comestibilă, devine apoi galbin-verzue și în fine brun-cenușie și cu un miros și gust neplăcut; *peridiul* la maturitate să deschide la vârf, lăsând să iasă un praf brun ca funinginea (*sporii*). Crește toamna, pe pământ prin pășuni, uneori în cercuri mari.
- Din această ciupercă, după ce carnea a devenit cenușie și nu mai este alimentară, să fabrică o iasca foarte bună.
- Gogoașe** (Munt.), *Physalis Alkekengi* L., vezi Păpălu.
- Gogoși-de-ristic**. [fr. Noix-de-Galle; g. Türkische-Galläpfel, Aleppische-Galäpfel.]. Galele formate pe ramurile tinere de *Quercus infectoria* Willd. în urma înțepăturii, făcută de insecta *Cynips gallae tinctoriae* L.—*Quercus infectoria* Willd. Ț. mic arbore, foarte ramificat, din fam. *Fagaceae*, ramurile lungi și subțiri; frunzele mici, scurt-pețiolate, ovale sau oval-lanceolate, undulate, crenelate sau cu dinți ascuțiți, ele sunt coriacee, glabre și lucitoare; fructul o glandă (ghindă) cu o cupușoară emisferică, cu solzii alipiți. Originar din Asia mică. (Orient).
- Gogoșile-de-ristic* sferice sau în formă de pară, de o culoare negricioasă sunt întrebuințate în medicină ca astringente și în industrie pentru fabricațiunea cernei și pentru a vopsi în cenușiu și negru.
- Goldan**, Crihin (Trans.), Culducușe, Fărțicușe-verzi (Trans.), Prun-gogoneț. [fr. Pruneautier, Prunier-Reine-Claude; g. Kriechen-Pflaume, Haferschlehe, Spilling].—*Prunus insititia* L. Ț. arbore din fam. *Rosaceae* cu ramurile velutin-păroase, de obicei

fără spini, mugurii florali, adesea cu câte 2 flori albe ca zăpada, pedunculule acoperite cu peri fini și moi; fructele globuloase sunt plecate în jos. Acest arbore originar din Grecia și Asia se cultivă din vechime și prin părțile noastre pentru fructele comestibile. Aprie. Melif.

Prin cultură s'a obținut numeroase varietăți, dintre care menționăm: *Avrame*, *Bardace*, *Goldane*, *Prune-dulci* (Trans. Brașov.), *Prune-găldane*, *Prune-gogonețe*, *Prune-rotunde*, etc.

Goldane, varietate de prune obținută prin cultură din specia *Prunus insititia* L., vezi Goldan.

Golicuinea-fetei-pădurei, *Spiraea Aruncus* L., vezi Barba-popei.

Golomăț, Golomoț, Noduroasă. [fr. Dactyle-aggloméré; g. Knäulgras]. — *Dactylis glomerata* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, frunzele lineare; florile dispuse câte 3—5 în spicule palid-verzi, adesea roșietice sau violete, formând o paniculă dreaptă unilaterală și cu aspect noduros, glumela inferioară cu 5 nervure. Crește prin fânețe și păduri. Iunie—Iulie.

Golomoț (Bănat), *Dactylis glomerata* L., vezi Golomăț.

Gordană, varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Gorțu (Maced.), *Pirus communis* L., vezi Păr.

Gorun, *Mespilus germanica* L., vezi Moșmon.

Gorun, Slădun, Tufan. [fr. Chêne-à-grappes, Roure; g. Sommeriche]. — *Quercus pedunculata* Ehrh. Ț. mare și frumos arbore din fam. *Fagaceae*, tulpina poate ajunge până la 40 m. înălțime; frunzele scurt-petiolate, oblong-ovovale, adânc-sinuate cu lobii neegali și obtuși la basă cordiform-auriculate, pe ambele părți fără peri (glabre); florile monoice, cele masculine în lungi amente, ce atârnă în jos, cele femele solitare,

inconjurate de un învaliș, format de bractee solzoase, imbricate, care la maturitate constituie cupușoara (*cupula*), care împresoara fructul; fructele numite *ghinde* sunt pedunculate. *Gorunul* formează împreună cu alte esențe păduri în regiunea șesurilor și a dealurilor. Mai.

Grăbar (Mehedinți-Vârciorova). *Carpinus duinensis* Scop., vezi Sfîneac.

Grân (Maced.), *Triticum vulgare* Vill., vezi Grâu carnău.

Granat, Iarbă-amară, Matricea (Trans.), Poala-Sânței-Marii, Tarhon. [fr. Grande-Camomille, Matricaire; g. Mutterkraut]. — *Pyrethrum Parthenium* Smith., syn. *Chrysanthemum Parthenium* Pers. sau *Tanacetum Parthenium* Schultz. bip. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, striată și ramificată; frunzele acoperite cu peri moi sunt penatisecate și petiolate; florile dispuse în capitule, cele marginale albe, cele centrale galbene, capitulele reunite în corimbe la vârful tulpinei; fructele mici achene anguloase și nearipate. Această plantă aromatică crește prin tufșurile dela poalele munților din Dobrogea, pe lângă locuințe și gardurile din sate, uneori cultivată prin grădini. Iunie—Iulie.

Grășătoare. [fr. Sagine; g. Knebel, Mastkraut.]. — *Sagina procumbens* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, tulpina întinsă pe pământ, la bază prevăzută cu rădăcini (radicantă), este ramificată, ramurile ascendente; frunzele lineare, neciliate, sau mai rar fin-ciliate; florile mici, albe, cu petalele obtuse și de 3—4 ori mai scurte decât caliciul, toate sepalele obtuse, peduncululele după înflorire recurbate în formă de cârlig, devenind iar erecte în timpul maturității fructelor. Crește prin locuri nasipoase și umede, pe matca râurilor până în regiunea alpină. Mai—Septem-

- brie. și *Sagina depressa* Schulz. 2. tulpina erectă, ramificată; frunzele lineare, la bază ciliate, caliciul cu sepalele obtuse, cele 2 externe scurt-aculeolate, pedunculele după înflorire, recurbate în formă de cârlig, în timpul maturității fructului redevenind erecte. Crește în regiunea alpină. Iulie—August.
- Grăscioară** (Trans.), *Pinguicula alpina* L. și *Pinguicula vulgaris* L., vezi Foaie-grasă.
- Grașiță** (Craiova), *Portulaca oleracea* L., vezi Iarbă-grasă.
- Grâu-alb**, *Triticum dicoccum* Schrank, vezi Grâu-moale.
- Grâu-alb**. [fr. Blé-de-Pologne; g. Polnischer-Weizen.] — *Triticum polonicum* L. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina (paiul) solidă în partea superioară, frunzele cu lamina glabră sau rar catifelat-păroasă, puțin îngustă și la bază cu auricule mijlocii, spicul drept mai mult sau mai puțin comprimat sau neregulat patrunghiular, în tinerețe de un verde albăstriu, mai rar de un verde gălbui, rachisul persistent; spiculele cu 3—4 flori; glumele lanceolate, obtusiuscule sau ascuțite și cu un dinte median mai scurt sau mai lung, sunt ca hârtia (chartace) la maturitate, pe margine alb-membranoase; glumela inferioară lanceolată, comprimată în formă de luntre. Fructul o cariopsă nudă, lungărețată, sticloasă, semitransparentă, albă sau rozee. Faina obținută din aceste grăunțe este avută în gluten. Cultivată ca plantă alimentară. Iunie—Iulie.
- Grâu-cârnău**, Grân (Maced). [fr. Blé, Blé-tendre, Blé-ordinaire, Froment; g. Weizen, Gemeiner Weizen.] — *Triticum vulgare* Vill. ☉. și ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina (paiul) fistuloasă în partea superioară; frunzele plane mai adesea slab-păroase, cu perii neegal de lungi; spicul lung și îngust mai mult sau mai puțin dens, patrunghiular și ușor comprimat, rachisul nefragil; spiculele adesea cu 4 flori; glumele ventricos-ovale, cartilaginoase, mai scurte decât florile și numai în partea superioară evident carinate; fructul caryopsă oblongă sau ovală, liberă și cu o dungă adâncă în partea internă. Această specie variază și dintre varietăți însemnăm: 1. Glumela inferioară lung-aristată: *T. aestivum* L. ☉. cunoscut poporului nostru sub numirile de: *Gră-cârnău-mustăcios*, *Grău-de-vară*, *Grău-vărativ*. [fr. Blé-barbu; g. Bartweizen, Grannenweizen]. și 2. Glumela inferioară nearistată: *Triticum hybridum* L. ☉. cunoscut poporului nostru sub numirile de: *Grău-de-iarnă*, *Grău-de-toamnă*, *Grău-cârnău-tuns*. [fr. Blé-d'automne; g. Kolbenweizen]. Origina acestei plante este necunoscută, ea se cultivă din vechime, azi se cunosc numeroase varietăți, subvarietăți și rase. În părțile noastre se cultivă câmpuri întregi de *T. vulgare* Vill. Iunie—Iulie.
- Grâu-cârnău-mustăcios**, *Triticum aestivum* L., vezi Grâu-cârnău.
- Grâu-cârnău-tuns**, *Triticum hybridum* L., vezi Grâu-cârnău.
- Grău-de-iarnă**, *Triticum hybridum* L., vezi Grâu-cârnău.
- Grău-de-scrobeală**, *Triticum dicoccum* Schrank., vezi Grău-moale.
- Grău-de-toamnă**, *Triticum hybridum* L., vezi Grău-cârnău.
- Grău-de-vară**, *Triticum aestivum* L., vezi Grău-cârnău.
- Grău-inglezesc**, *Triticum turgidum* L., vezi Grău-mare.
- Grău-gol**, *Triticum Spelta* L., vezi Alac.
- Grău-inglezesc**, *Triticum turgidum* L., vezi Grău-mare.
- Grău-mare**, Grău-inglezesc, Grău-inglezesc. [fr. Blé-Poulard, Gros-Blé, Nonette; g. Englischer Weizen, Welscher Weizen, Kegelweizen.] — *Triticum turgidum* L. ☉. sau ☉. plantă

- ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina înaltă, groasă, rigidă și dreaptă; frunzele late mai adesea acoperite cu peri catifelati; spicul mare, gros, patrunghiular, rachisul persistent; spiculele mai cu samă cu 4 flori, glumela inferioară puțin îngustă și lung aristată; fructele (cariopsele, grăunțele) mărișoare, groase, rotunzii și umflata pe partea dorsală, cam scurte și de o culoare roșietică. Grăunțele acestei plante dau o făină surie. Cultivată mai cu samă prin țările din regiunea mediteraneană. Iunie—Iulie.
- Grâu-moale**, Grâu-alb, Grâu-de-scrobeală, Mutmel. [fr. Amidonnier; g. Emmer, Ammer. Ammelkorn]. — *Triticum dicoccum* Schrank., syn. *T. amyleum* Ser. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina subțire și fistuloasă; frunzele mai adesea catifelat-păroase, rai glabre; spicul dens și lateral-comprimat; rachisul fragil, glumele spre vârf ascuțit-îngustate, prominent-carinate și cu un dinte median ascuțit; spiculele, mai adesea cu 4 flori și numai cu 2—3 grăunțe, dispuse pe 2 rânduri și acoperindu-se unele pe altele, glumela inferioară mai totdeauna aristată. Fructele cariopse mai mult lateral-comprimate sunt prevăzute cu o adâncătură îngustă. Originară din Siria, cultivată din timpuri imemorabile. Grăunțele acestei plante au fost găsite în mormintele egiptene și în habitațiunile lacustre ale epocii de peatră și de bronz. Iunie—Iulie.
- Din grăunțele de Grâu-moale să fabrică scrobeală.
- Grâu-negru**, *Melampyrum arvense* L., vezi Condroniu. și *Melampyrum cristatum* L., vezi Ciormoiag.
- Grâu-tare**, *Triticum durum* Desf., vezi Ghircă.
- Grâu-văratie**, *Triticum aestivum* L., vezi Grâu-cărnău.
- Grăul-cucului** (Bucovina), *Myosotis palustris* Roth., vezi Ochii păsăruicii.
- Grăul-potârlnchei**, *Parietaria officinalis* L., vezi Paracherniță.
- Grăul-potârlnchilor**, *Parietaria officinalis* L., vezi Paracherniță.
- Grăul-prepelițel**, *Melampyrum arvense* L., vezi Condroniu. și *Melampyrum cristatum* L., vezi Ciormoiag.
- Grăul-prepelițelor**, *Melampyrum cristatum* L., vezi Ciormoiag.
- Grăușor**, (Mold.), *Ficaria ranunculoides* Roth., vezi Untișor.
- Greghetin**, *Erodium cicutarium* L'Hérit., vezi Pliscul-cucoarei.
- Greghetin**, Ciocul-barzei, Ciocul-barzei, Greghețui, Pliscul-cucoarei (Mold.), Săgetică, (Bucovina). [fr. Géranium-des-prés; g. Wiesenkranichschnebel, Storchschnebel]. — *Geranium pratense* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Geranieae*, tulpina dreaptă, spre partea superioară glandulos-păroasă; florile mari albastre mai rar lila sau albe; fructele sunt glandulos-păroase, iar semințele fin-punctate. Crește prin fânețele umede și umbroase cu deosebire la munte. Iunie—August.
- Poporul român din Bucovina crede că această plantă este bună pentru «Săgetătură».
- Greghețui**, *Geranium pratense* L., vezi Greghetin.
- Grozamă**, Drog. [fr. Genêt-à-tige-aillée; g. Geflügelter Ginster, Geflügelter Geissklee]. — *Genista sagittalis* L., syn. *Cytisus sagittalis* Koch. ☿. mic arbust din fam. *Leguminosae* - *Papilionaceae*, tulpina tu tită aripată și articulată; frunzele alterne; florile galbene, dispuse într'un racem capitat; fructele lineare sunt în formă de seceră. Crește prin fânețele de pe coline și pe marginea padurilor. Mai—Iunie.
- Grozamă**, *Genista tinctoria* L., vezi Drobiță și *Genista oligosperma* Andrae., vezi Ginistru.
- Grozamă-mare** (Trans.), *Cytisus nigricans* L., vezi Lemnu-bobului.

- Grozamă-mică**, *Genista tinctoria* L., vezi Drobiță.
- Grumciri**, *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.
- Gugoase**, *Lycoperdon Bovista* L., vezi Gogoase.
- Gulii** (Munt.), *Brassica oleracea* L. var. *gongylodes* L., vezi Caralambe.
- Gulii** (Mold.), *Helianthus tuberosus* L., vezi Napi-porcești.
- Gura-leului**, **Gura-mielului**, **Gura-morunului**, **Gura-muroniului** (Bănat-Almaș). [fr. Gueule-de-lion, Mufle-de-veau; Tête-de-mort; g. Löwenmaul]. — *Antirrhinum majus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, frunzele opuse sau alterne suut lanceolate, florile scurt-pedunculat roșii-purpuri sau albe și cu gâtul mai cu samă galben sunt dispuse într'un racem dens și glandulos-păros. Această plantă originară din Europa sudică și din Africa nordică se cultivă mult și prin părțile noastre, uneori scăpat din cultură și vulgarizat. Iunie—August. Melif.
- Plantă cu proprietăți adstringente și vulnerare, ea este foarte periculoasă pentru animale.
- Gura-lupului**. — *Scutellaria altissima* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina dreaptă și ramificată; frunzele pețiolate, grosier-crenate, glabre sau pubescente pe nervure, oval-oblongi și cordate sau trunchiate la bază, frunzele florale sesile sunt subegal de lungi cu caliciul fructifer; florile ceruleu-violacee cu buza inferioară alba sau palid-gălbinie. Crește prin păduri și tufșuri. Mai—Iulie.
- Gura-măței**, *Linaria vulgaris* Mill., vezi Linariță.
- Gura-mielului**, *Antirrhinum majus* L., vezi Gura-leului.
- Gura-morunului**, *Antirrhinum majus* L., vezi Gura-leului.
- Gura-muroniului** (Bănat - Almaș), *Antirrhinum majus* L., vezi Gura-leului.
- Gura-paharului** (Bucovina), *Chrysanthemum indicum* L. și *Chrysanthemum sinense* Sab., vezi Tufăuică.
- Gușa-porumbului**, Plescaită (Bucovina). [fr. Cucubale-a-baies; g. Hühnerbiss, Taubenkropf]. — *Cucubalus baccifer* L. 2. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae* cu tulpina ramificată, slabă, sprinjindu-se pe plantele vecine; frunzele lungăreț-ovale și ascuțite; florile alb-verzui sunt terminale și axilare; caliciul ventricos-campunulat, petalele bifide; fructele sunt boabe (bacce) negrii strălucitoare. Crește prin lunci, prin tufșuri și păduri umede și umbroase, pe garduri. Iulie—August.
- Gușa-porumbului**, Beșicoasă. [fr. Beheu-blanc, Caruillet; g. Taubeukropf]. — *Silene inflata* Smith., syn. *S. venosa* Gilib., *S. vulgaris* Garcke. 2. plantă erbacee, glaucescentă, glabră, dioică sau poligamă din fam. *Caryophyllaceae*; frunzele eliptice sau lanceolate, acuminat; florile albe, dispuse în paniculă terminală dichotomică, caliciul oval, umflat, multistriat, reticulat-vânos și glabru cu dinții ovali, ascuțiți, petalele cu lamina bipartită, la bază cu 2 tubercule; fructul capsulă. Crește prin poieni, fânețe, tufșuri și locuri pietroase. Mai—Iulie.
- Gușa-porumbului**, *Valeriana officinalis* L., vezi Odolean.
- Gușnică** (Trans.—Năsăud), *Chaerophyllum bulbosum* L., vezi Baraboi.
- Gușterariță** (Jud. Prahova-Telega), *Salicornia herbacea* L., vezi Brâncă.
- Gutâie**, fructele comestibile de *Cydonia vulgaris* Pers., vezi Gutui.
- Gutâiu**, *Cydonia vulgaris* Pers., vezi Gutui.
- Gutue**, fructele comestibile de *Cydonia vulgaris* Pers., vezi Gutui.
- Gutui**, fructele comestibile de *Cydonia vulgaris* Pers., vezi Gutui.
- Gutuiță**, *Marrubium peregrinum* L., vezi Vorouică.
- Gutulu**, Alămăioare, Gutâiu, Gu-

- tünü (Maced.). [fr. Cognassier; g. Quite].—*Cydonia vulgaris* Pers., syn. *Pirus Cydonia* L. Ț. mic arbore din fam. *Rosaceae*, frunzele ovale întregi, alb-tomentoase pe partea inferioară, calciul de asemenea tomentos; florile mari singurate (solitare) și terminale sunt albe-roze; fructele mari pubescent-tomentoase sunt galbene foarte odorante și comestibile. Ele sunt cunoscute sub numirile de: *Gutăie*, *Gutue*. *Gutunie* (Maced.), și *Gutui*. Acest arbore, originar din Europa sudică, se cultivă mult și prin părțile noastre. Mai.
- Cu sâmburii de *gutue* sa face ceai, care să bea pentru tuse și răgușeală.
- Gutunie** (Maced.), fructele comestibile de *Cydonia vulgaris* L., vezi *Gutuiu*.
- Gutuiu** (Maced.), *Cydonia vulgaris* Pers., vezi *Gutuiu*.

H.

- Hadaburce**, *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.
- Hagimă** (Mold.), *Allium ascalonicum* L., vezi *Hasme*.
- Hajme** (Trans.), *Allium ascalonicum* L., vezi *Hasme*.
- Hamei**, *Humulus Lupulus* L., vezi *Hemei*.
- Hangan**, varietate de *Zea Mays* L., vezi *Păpușoi*.
- Hannu** (Mold.), *Foeniculum vulgare* Mill., vezi *Molură*.
- Harbuz** (Mold.), *Citrullus vulgaris* Schrad., vezi *Pepene-verde*.
- Harniai**, *Vincetoxicum officinale* Moench., vezi *Iarba-fiarelor*.
- Harpacică**, *Allium Schoenoprasum* L., vezi *Arbagic*.
- Hașmaciucă** (Trans. - Năsăud). [fr. Anthrisque silvestre; g. Kälberkropf]. *Anthriscus silvestris* Hoffm., syn. *Chaerophyllum silvestre* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina fistuloasă, striată și adesea acoperită cu peri asprii în partea inferioară, în cea superioară glabră; frunzele lucitoare de 2—3 ori penatipartite, foliolele penatifide cu lobii oblong-lanceolați, ascuțiți; florile albe, rar galbui, dispuse în mici umbelule, formând umbelule compuse la vârful tulpinei și ramurilor, involucrul lipsește sau numai cu 1 sau 2 foliole, involucelul cu 5 foliole ciliate; fructele oblonge sau lan-
- ceolat-lineare, netede, sau împrăștiat-verucoase, sunt de 5 ori mai lungi decât rostul lor. Crește prin păduri, tufișuri, fânețe și prin poieni. Mai—Iunie.
- Hasmațuchi**, *Anthriscus Cerefolium* Hoffm., vezi *Asmățui*.
- Hasme**, *Hagimă* (Mold.), *Hajme* (Trans.), *Pur*, *Șalotă*. [fr. Échalote; g. Schalotte, Schalottenlauch]. — *Allium ascalonicum* L. Ț. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, tulpina cilindrică; frunzele subulate cilindrice, fistuloase; florile albăstrii sunt dispuse în umbelule globoase cu bulbii sau fără bulbii, staminele ceva mai lungi decât învelișul floral (perigonul), cele interne prevăzute de ambele părți cu câte un dinte scurt. Această plantă, originară din Asia mică, se cultivă adesea pentru trebuințe culinare. Iunie—Iulie.
- Hațmațuchi**, *Anthriscus Cerefolium* Hoffm., vezi *Asmățui*.
- Hațmațuchiul-măgarului**, *Asmățui-măgăresc*. [fr. Torilide-Anthriscque; g. Gemeiner-Klettenkerbel, Borstendolde]. — *Torilis Anthriscus* Gmel. ☉. sau ☉. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae* cu tulpina și ramurile acoperite cu peri asprii plecați în jos; florile albe sau roșietice sunt dispuse în umbelule lungpedunculate, însoțite de un involucru format din nu-

- meroase bractee; fructele acoperite cu peri asprii, puțin curbați în lăuntru. Crește prin tufișuri, pe marginea pădurilor și pe lângă garduri. Iunie—August.
- Hederă**, *Hedera Helic* L., vezi Iederă.
- Hemei**, Hamei. [fr. Houblon; g. Hopfen]. — *Humulus Lupulus* L. 2. plantă erbacee, volubilă din fam. *Moraceae-Cannaboideae*; frunzele opuse cu 3—5 lobi, grosier serat-dințate, sunt cordiforme la bază; florile dioice sunt galbene-verzui, cele masculine, dispuse în raceme ramificate, sunt pețiolate, periantul squamiform cu 5 diviziuni, stamine 5 cu anterele erecte; cele femele sunt dispuse câte 2 la subțioara bracteelor, imbricate și reunite, în spice compacte ovoide sau subglobuloase, constituind astfel un strobil (con). Crește prin lunci, prin crânguri și păduri, pe garduri și cultivat. Iulie—August.
- Mai toate părțile inflorescenței femele ale acestei plante sunt acoperite cu peri glanduloși, cari secretă o substanță aromatică și amară, cunoscută sub numirea de *lupulina*, care tocmai face ca *H. Lupulus* L. să fie întrebuințat la fabricațiunea berei. Tot din cauză *lupulinei* se întrebuințează această plantă și în medicină ca tonic, amar, antidispeptic, antiscorbutic, antisicrofulos. Vârfurile tinere de *Hemei* gătite sunt comestibile.
- Herea-pământului**, *Erythraea Centaurium*. Pers., vezi Fierea-pământului.
- Herestăietoare**, *Helianthemum vulgare* Gaertn., vezi Iarba-osului.
- Herhie** (Maced.), *Prunus Persica* Stokes., vezi Persic.
- Herhieă** (Maced.), fructul comestibil de *Prunus Persica* Stokes., vezi Persică.
- Hiarhir** (Maced.), *Prunus Persica* Stokes., vezi Persic.
- Hiarhiră** (Maced.), fructul comestibil de *Prunus Persica* Stokes., vezi Persică.
- Hic** (Maced.), *Ficus Carica* L., vezi Smochin.
- Hică** (Maced.), fructul comestibil de *Ficus Carica* L., vezi Smochină.
- Hilimică**, Gălbinele. [fr. Souci devigne; g. Acker-Ringelblume]. — *Calendula arvensis* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Compositae*, frunzele inferioare oblong-spatulate, cele superioare oblong-lanceolate, puțin denticulate; florile de un galbin deschis sunt dispuse în capitule nărișoare, cele marginale ligulate femele și fertile, cele interne tubuloase sunt ermafrodite, unele sterile; fructele sunt achene curbate, cele interne lineare și curbate în formă de inel, ele sunt prevăzute pe partea dorsală cu puncte spinoase sau tuberculoase. Crește prin locuri cultivate. Iulie—Septembrie.
- Frunzele și florile acestei plante posed proprietăți sudorifice și resolutive.
- Hilimică**, *Calendula officinalis* L., vezi Filimică.
- Hillmoacă** (Trans. Făgăraș-Poșorta) *Juniperus nana* Willd., vezi Ienu-păr-pitic.
- Himănic** (Maced.), *Citrullus vulgaris* Schrad., vezi Pepene-verde.
- Hloară**, *Viola odorata* L., vezi Toporași.
- Hiroan** (Trans.), *Cochlearia Armoracia* L., vezi Hrean.
- Hiribi**, *Boletus edulis* Bull., vezi Mănărtăci.
- Hirișcă** (Trans.), *Fagopyrum esculentum* Moench., vezi Hrișcă.
- Hirișcă-deasă** (Trans.). [fr. Grande-Grillée-bâtarde; g. H e c k e n K n ö t e r i c h.]. — *Polygonum dumetorum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, tulpina volubilă, cilindrică, netedă sau puțin striată; frunzele pețiolate, cordat-sagitate, ochrea foarte scurtă și trunchiată; florile albe-verzui, dispuse în fascicule la subțioara frunzelor; cele 3 lacinii exterioare ale periantului sunt mem-

- branos-aripate; fructele sunt nucule trigonale lucitoare. Crește prin tufișuri, pe marginea pădurilor și pe lângă garduri. Iulie—Septembrie. *Polygonum Convolvulus* L. ☉. [fr. Liseron-bâtard, Vrillée-bâtarde; g. Windenartiger-Knöterich.] se deosebește de specia precedentă prin cele 3 lacinii exterioare ale periantului numai obtus-carenate și prin fructele (nucule) trigonale nelucitoare și fin-striate. Crește prin locuri cultivate și inculte, pe lângă garduri și drumuri. Iulie—Octombrie.
- Hirușor**, Firicea, Furușor, Furuță. [fr. Paturin-annuel; g. Einjähriges-Rispengras]. — *Poa annua* L. ☉. mică plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina (paiul) comprimată; frunzele lat-lineare de un verde deschis; florile dispuse în spicule ovale-lungărețe, cari la rândul lor formează o paniculă unilaterală. Crește prin locuri cultivate și inculte, pe lângă drumuri și locuințe. Aprilie—Septembrie.
- Hisopir**, *Isopyrum thalictroides* L., vezi Găinuși.
- Hisopirel**, *Isopyrum thalictroides* L., vezi Găinuși.
- Hodolan**, *Crambe tatarica* Jacq., vezi Hodolean.
- Hodolean**, Hodolan, Tărtan, Tărtan-alb. [fr. Crambé; g. Meerkohl]. — *Crambe tatarica* Jacq. 2. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, cu tulpina mare foarte ramificată; frunzele bazilare bipenatifide, acoperite cu peri asprii în tinerețe; florile albe; fructele lungpedunculate sunt silicule fără stili, biarticulate. Crește în câmpii seculare (stepa) prin fânețele și pe colinele năsipoașe. Aprilie—Mai.
- Holboră**, *Convolvulus arvensis* L., vezi Volbură.
- Holboră** (Mold.), *Convolvulus tricolor* L., vezi Zorele-pitice și *Ipomœa purpurea* Lam., vezi Zorele.
- Holbură**, *Calystegia sepium* R. Br., vezi Cupa-vacei și *Convolvulus arvensis* L., vezi Volbură.
- Holeră**, Cătină, Choleră, Cornuță, Dracilă, Ghimpe, Lipici, Palămidă, Scai - rusesc, Scăiete - muscălesc, Spin-muscălesc. [fr. Lampourde-épineuse; g. Dornige-Spitzklette]. — *Xanthium spinosum* L. ☉. plantă erbacee spinoasă din fam. *Compositae*, tulpina prevăzută la baza frunzelor cu spini trifurcați; frunzele albtomentoase pe partea inferioară, nedivizate sau trilobate, cu lobul mijlociu lanceolat și foarte lung; florile verzi, cele masculine în capitule, cele femele câte 2 într'un involnru spinos. Crește prin locuri necultivate și ruderales, prin sate, pe lângă drumuri și garduri. Iulie—Septembrie.
- Horști**. [fr. Luzule-élévée; g. Waldmarbel, Lichel]. — *Luzula maxima* DC., syn. *Luzula sylvatica* Gaud. 2. plantă ierboasă din fam. *Juncaceae*, frunzele lat-linear-lanceolate sunt păroase pe margine; florile brune sau verzi câte 3 pe un peduncul sunt dispuse într'o paniculă de raceme terminală. Crește prin păduri în regiunea montană și subalpină. Mai—Iunie.
- Horști**, Mălaiul-cuculi. [fr. Luzule-printanière; g. Bechaarte-Marbel]. — *Luzula pilosa* Willd. 2. mică plantă erbacee din fam. *Juncaceae*, frunzele cele mai de jos lanceolate lung-păroase; florile brune, solitare dispuse la vârful ramurilor câte 3 flori erecte, cele superioare după înflorire plecate în jos. Crește prin livezi de pomi și prin păduri. Aprilie—Mai.
- Hrana-vacei**. [fr. Spargoute, Fourrage-de-disette; g. Spark, Spargel]. — *Spergula arvensis* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, tulpina împrăștiat-păroasă sau glanduloasă; frunzele linear-subulate, grupate în verticile sunt bombate pe partea superioară, iar pe cea inferioară cu o dungă adâncă longitudinală; florile albe cu pedunculele răsfărâte

dupa înflorire. Crește prin locuri nasipoase, prin sămănături și pe câmpuri. Iunie—Iulie.

Această plantă de nutreț se cultiva uneori.

Hrăniță, *Lepidium Drabu* L., vezi Urda-vacei.

Hrean, Ahrean (Maced.), Chrean, Hirean (Trans.), Irean (Trans.), Radacină-sălbatică, Usturoi. [fr. Cranson, Raifort-sauvage; g. Mährrettich, Meerrettig]. — *Cochlearia Armoracia* L., syn. *Armoracia rusticana* Fl. Wett. 2. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele radicale lung pețiolate, cordiforme sau oval-oblonge, cele de la mijlocul tulpinei pectinat-penatifide, iar cele superioare oval-lanceolate, pe margine crenat-serate, în fine cele mai superioare sunt lineare și aproape întregi; florile sunt albe; fructele silicule globuloase sau ovale. Crește prin locuri argiloase și umede. Origina din jurul Mării negre, se cultiva adesea ca plantă culinară pentru rădăcina sa cărnoasă cu gust picant. Iunie—Iulie.

Rădăcina acestei plante culinare are proprietăți antiscorbutice, diuretice și diaforetice.

Hreniță. [fr. Bunias-fausse-Roquette; g. Keulchen-Zackenschote]. — *Bunias Erucago* L. ○. plantă erbacee aspră la pipăit din fam. *Cruciferae*, frunzele de la bază cu numeroși lobi dințați sunt lung-pețiolate, cele superioare sesile; florile galbene; fructele tari sunt silicule patrunghiulare cu muchile aripate, dințate și acoperite cu glandule purpuri. Crește prin sămănături și locuri necultivate. Mai—Iunie.

Hreniță, *Lepidium sativum* L., vezi Creson, și *Nasturtium officinale* R. Br., vezi Năsturel.

Hrenoasă (Bucovina, Putna), *Sinapis arvensis* L., vezi Muștar-de-câmp.

Hrib, *Boletus edulis* Bull., vezi Mănătărci.

Hrib-țișănesc (Mold.), Burete-roșu (Trans.). — *Boletus lupinus* Fr. Ciupercă veninoasă din fam. *Polyporaceae*, pălăria bombată, glabră, uscată, nelucitoare și de o culoare lividă gălbinie apoi verzie, tuburile libere, gălbui; porii mici, portocaliu-roșietici; piciorul (stipitele) gros, oval-bulbos, de culoare roșietică este puțin reticulat. Carnea gălbue, devine albăstrie în contact cu aerul și are un gust și un miros acru și sarbad. Crește toamna prin păduri în grupe. — *Boletus Satanas* Lenz. Ciupercă veninoasă cu pălăria bombată, glabră, puțin viscoasă, roscată, apoi alburie; tuburile libere, galbene-verzui; porii mici, roșii-ca sângele, sporii brun-deschiși ovali sau fusiformi; piciorul (stipitele) gros, oval-ventricos, în partea superioară cu o rețea de vinișoare roșii ca sângele. Carnea albă, devenind în în contact cu aerul roșie sau violacee, are un gust dulce și un miros neplăcut. Crește toamna prin păduri.

Hribi *Boletus edulis* Bull., vezi Mănătărci.

Hrighi *Boletus edulis* Bull., vezi Mănătărci.

Hrișcă, Hirică, Rișcă, Tătarcă. [fr. Sarrasin, Blé-noir; g. Buchweizen]. — *Fagopyrum esculentum* Moench., syn. *Polygonum Fagopyrum* L. ○. plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, tulpina dreaptă și adeseori roșie; frunzele sagitate cordiforme acuminate; florile rozee sau albe sunt dispuse în raceme lungpedunculate; fructele sunt mici nucule negrii, ascuțite cu trei muchi și cu marginea întreagă. Această plantă, originară din Asia, se cultivă și în părțile noastre, ca plantă alimentară, mai cu samă pe terenuri nășipoase. Iunie—August. Melif.

Cu făina de *Hrișcă* numită și *Bulgur*, se face mamăligă.

Hultentioală, *Hieracium Pilosella* L.,
vezi Vulturică.

Hultentioară, *Hieracium Pilosella* L.,
vezi Vulturică.

Hulubiță (Mold.), Hulubiți (Mold.),
Pănișoare, Vinețele, Vinețică
(Mold.). — *Russula aurata* Fr.
(With.). Ciupercă comestibilă din
fam. *Agaricaceae*, pălăria cărnoasă,
rigidă, convex-plană, galbină-porto-
calie mai închisă spre centru,
lucie și viscoasă, cu marginea ne-
tedă sau puțin striată; lamele gal-
bine ca lămâia, largi și rotunzite;
piciorul (stipitele) spongios-com-
pact, puțin striat alb sau bățând
în galben ca lămâia. Carnea albă,
sub cuticulă, bățând în galbin, are
miros destul de plăcut și gust
dulce, apoi puțin acrișor. Crește
prin păduri; vara și toamna.

Hulubiți (Mold.), *Russula aurata* Fr.,
vezi Hulubiță.

Hurlupi (Trans.), prunele tinere di-

formate și transformate de ciu-
perca *Exoascus Pruni* Fuck., vezi
Urlupi.

Hurmuz, Corale-albe (Trans. Nă-
săud.), Ormuz, Urmuz. [fr. Arbre
aux perles, Boulettes de neiges,
Symphorine à grappes; g. Schnee-
beere.]. — *Symphoricarpus racemo-
sus* Michaux., syn. *Symphoria ra-
cemosus* Pursh. f. arbust din fam.
Caprifoliaceae, frunzele opuse scurt-
pețiolate, ovale, glauce pe partea
inferioara; florile rozee, solitare,
cele superioare reunite în spice
laxe, puțin foliate și întrerupte,
corola rozee este păroasă la in-
terior; fructele sunt boabe (bace)
de mărimea cireșelor, albe ca ză-
pada și spongioase, ele persistă,
uneori chiar și iarna. Acest frumos
arbust, originar din America de
nord (Canada), este adesea culti-
vat ca plantă ornamentală. Iulie—
August. Melif.

I.

Iacint (Trans.-Năsăud), *Hyacinthus
orientalis* L., vezi Zambilă.

Iagod, *Morus alba* L., vezi Dud-alb,
și *Morus nigra* L., vezi Dud-negru.

Ialovăț (Bucovina), *Juniperus com-
munis* L., vezi Ienupăr.

Iarbă. [fr. Herbe; g. Gras]. — se
numește în general formațiuni de
plante erbacee și în special plan-
tele din fam. *Gramineae*.

Iarbă-albă (Trans.), Ierbăluță, Pan-
glicuță. [fr. Chienden-panaché, Ro-
seau-panaché, Ruban-de-bergère;
g. Bandgras, Spanische-
Gras.]. — *Phalaris arundinacea*
L. var. *picta* Koch., syn. *Phalaris
picta* L. sau *Ph. arundinacea* L. var.
variegata Hort. 2. plantă ierboasă
din fam. *Gramineae*, care se deo-
sebește de forma tipică numai prin
frunzele vărgate cu linii verzi și
albe-rosee, în tinerețe, devenind
apoi gălbui. Această plantă, obi-
nută prin cultură, se cultivă ade-
sea prin grădini ca ornamentală,

pentru frunzele sale frumos-var-
gate. Iunie—Iulie.

Iarbă-albastră. [fr. Canche-bleue,
Molinia-bleue; g. Blaue-Mo-
linie, Pfeifengras, Schin-
dermann]. — *Molinia coerulea*
Moench. 2. plantă ierboasă din
fam. *Gramineae*, tulpina (paiul) ri-
gidă, erectă, la bază, imediat dea-
supra rădăcinei, cu 1—2 noduri
foarte apropiate, fiind cu totul
fără noduri în restul tulpinei;
frunzele plane, rigide, acuminate,
scabre pe margine sunt îngrămă-
dite la baza tulpinei, având peri
(cili) în loc de ligulă; florile foarte
cadece sunt dispuse câte 3 în mici
spicule erecte, adesea violacee, for-
mând o paniculă erectă, puțin între-
ruptă cu ramurile întinse în timpul
înfloririi, apoi puțin strânsă. Crește
prin păduri și fânețe umede și în
locuri mlăștinoase. Iulie—August.

Iarbă-amară, *Pyrethrum Parthenium*
Smith., vezi Granat.

Iarba-asinului, *Oenothera biennis* L., vezi Luminiță.

Iarbă-aspă, *Nardus stricta* L., vezi Țăpoșică.

Iarbă-băloasă (Trans.-Brașov), *Symphylum officinale* L., vezi Tătăneasă.

Iarba-bălței, *Aira caespitosa* L., vezi Făiuș.

Iarbă-bărboasă, Costrei, Costreie, Iarbă-ghimpoasă, Mohor, Mohor-gros. [fr. Patte-de-poule; g. Hühner-Hirse, Stachelgras]. — *Panicum Crus-galli* L., syn. *Echinochloa Crus-galli* P. Beauv. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae* cu frunzele lineare, late, glabre; florile dispuse în spicule palid-verzi sau roșu-brune, cari împreună formează o paniculă unilaterală de spice. Crește prin locuri cultivate, pe marginea sămănăturilor. Iulie—August.

Iarba-broaștelor, Limba-broaștei, Mușcatul-broaștelor. [fr. Petit-Nénuphar; g. Froschbiss]. — *Hydrocharis morsus ranae* L. 2. mică plantă erbacee aquatică din fam. *Hydrocharitaceae*, frunzele circulare cordiforme, lung-petiolate, lucitoare, plutesc la suprafața apei; florile albe sunt dioice, periantul cu 6 diviziuni, cele externe erbacee, cele interne petaloide albe la bază galbine, florile masculine câte 1—3 într'o spată membranoasă, cu 9 stamine fertile, florile femele solitare într'o spată membranoasă, ovarul cu 6 stile cu stigmat bifide, devine la maturitate o baccă ovală. Crește prin apele stagnante și lin-curgătoare. Iulie—August.

Iarba-bubei (Cloșani - Mehedinți), *Physalis Alkekengi* L., vezi Păpălău.

Iarba-catlor, *Holcus lanatus* L., vezi Flocoșică.

Iarba-câmpului, Iarba-vântului, Păiuș. [fr. Agrostis-blanche, Foin-capillaire, Traine, Trainasse; g. Fioringras, Weisses-Straussgras]. — *Agrostis alba* L. 2. planta ierboasă, cespitoasă, uneori

stoloniferă, din fam. *Gramineae*, tulpiele ascendente sau culcate și la nodurile inferioare radicante; frunzele plane, lineare și prevăzute cu o ligulă oblongă; florile în spicule uniflore de un verde-alburiu sau violacee, glumele aproape ascuțite (mutice) rare-ori obtuse și scurt-aristate, glumele de ordin neegale, cea inferioară aproape ascuțită (mutică) sau mai rar aristată; panicula floriferă oblong-conică, cu ramuri orizontal-patente, după înflorire ramurile se strâng (contractate), ramurile și pedicelele aspre (scabre); fructul cariopsă fusiformă, puțin canaliculată pe fața inferioară. Crește prin pășuni, livezi, câmpuri, tufișuri și păduri; variază foarte mult. Iulie—August.

Iarba-canarașului, Mei-lung, Meucanarilor. [fr. Alpiste, Phalaris des Canaries; g. Kanariengras, Kanarienhirse, Spitzsam e.]. — *Phalaris canariensis* L. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina fără tubercule la bază, ajunge până la 1 m. înălțime; frunzele plane, linear-lanceolate, cele superioare cu vagina umflată; florile verzui, reunite în panicule spiciforme, compacte, erecte și ovale, glumele obovale, acuminat, membranoase, prevăzute cu o aripă întreagă pe carenă și pe margine cu o nervură, cele 2 flori nefertile (neutre) pe jumătate așa de lungi ca cea fructiferă (ermafrodită); semințele gălbui, turtite (compri-mate) oval-ascuțite. Crește prin locuri cultivate și inculte, pe lângă locuințe și drumuri, uneori cultivată ca planta de nutreț; se zice că ar fi originară din Europa sudică și din insulele Canarice. Iulie—August.

Semințele întrebuințate pentru hrana păsărilor.

Iarba-cânelui, *Cynodon Dactylon* Pers., vezi Pir-gros.

- Iarba-Christoforulul** (Trans.), *Actaea spicata* L., vezi Orbalț.
- Iarba-ciumei**, *Galega officinalis* L., vezi Ciumărea.
- Iarba-ciutel**, Iarba-lupului. [fr. *Doronic-d'Autriche*; g. *Gemswurz*, *Schwalbenwurz*].—*Doronicum austriacum* Jacq. 2. frumoasă plantă erbacee din fam. *Compositae*, frunzele caulinare inferioare mult mai mici, decât celelalte, cele mijlocii sunt numeroase, cordiforme și cu pețiolul auriculat, cele mai de sus sunt lungărețe și amplexicaule; florile galbene sunt dispuse în unul sau mai multe capitule mărișoare, florile marginale ligulate, uniseriale femele, cele centrale tubuloase ermafrodite, fără bractee; fructele achene oblong-cilindrice, achenele florilor ligulate sunt fără papus. Crește prin locurile umede din pădurile montane și subalpine. Iulie—August.
- Iarba-ciutei**, *Sempervivum tectorum* L., vezi Urechelniță.
- Iarba-cocoșului** (Trans.), *Adonis aestivalis* L., vezi Cicoșei-de-câmp.
- Iarba-codrului** (Trans.), *Atropa Belladonna* L., vezi Mătrăgună.
- Iarba-curălei**, *Stipa capillata* L., vezi Nagară.
- Iarba-datului și a faptului** (Bănat), *Herniaria glabra* L., vezi Feciorică.
- Iarbă-de-bou'e**, *Alliaria officinalis* Andr., vezi Usturoiță.
- Iarbă-de-bou-sălbatic**, *Anchusa officinalis* L., vezi Miruță.
- Iarbă-de-cositor**, *Equisetum arvense* L., vezi Barba-ursului.
- Iarbă-de-curecă**, *Fumaria officinalis* L., vezi Fumăriță.
- Iarbă-de-durori** (Bănat), *Polygonatum officinale* All., vezi Coaja-cocoșului.
- Iarbă-de-friguri**, *Capsella Bursa pastoris* Moench., vezi Traista-cioabanului.
- Iarbă-de-lângeoare**, *Alliaria officinalis* Andr., vezi Usturoiță.
- Iarbă-de-lingoare** (Trans.), *Alliaria officinalis* Andr., vezi Usturoiță.
- Iarbă-de-lingoare**, *Lysimachia punctata* L., vezi Iarbă-de-lungoare.
- Iarbă-de-lungoare**, *Alliaria officinalis* Andr., vezi Usturoiță și *Lysimachia vulgaris* L., vezi Gălbășoară.
- Iarbă-de-lungoare**, Floare-de-lingoare, Floare-de-lungoare, Gălbenele, Gălbinele, Iarbă-de-lingoare, Mărul-cucului (Bucovina), Rădăcină-de-lingoare, Rădăcină-de-lungoare. [g. *Punktierter-Friedlos*].—*Lysimachia punctata* L. 2. plantă erbacee din fam. *Primulaceae*, tulpina dreaptă; frunzele alungit-lanceolate sau ovale acoperite cu peri moi; florile galbene cu lobii corolei ascuțiți și glandulos-ciliați pe margine. Crește prin tufișe și prin locurile umede și umbroase din păduri. Iunie—Iulie.
- Iarbă-de-mare**, Iarba-mărei. [fr. *Foinde-mer*, *Varech*; g. *Seegrass*].—*Zostera marina* L. 2. plantă erbacee aquatică din fam. *Potamogetonaceae*, tulpina flotantă; frunzele lineare, în formă de panclici, având aspectul ierbeii, cu 3—7 (rar până la 9) nervure, sunt rotunjite la vârf; florile monoice sunt verzui și dispuse pe un spadice, închis în vagina frunzelor, spadicele lățit la vârf, membranos, pe margini fără prolongimente, purtând staminele și ovarele alterne, biseriace; floarea masculă formată numai dintr'o anteră sesilă, floarea femelă este formată dintr'un pistil cu ovarul unilocular, uniovulat cu stilul, terminat prin 2 stigmate; fructul este o nuculă cilindrică cu o singură sămânță cu încrețituri longitudinale. Crește sub apă pe fundul mării, la margine, formând adesea întinse livezi submarine. Iulie—August.
- Frunzele acestei plante sunt întrebuințate pentru a face perini și saltele.
- Iarbă-de-negi**, *Chelidonium majus* L., vezi Rostopască.

- Iarbă-de-orbanț**, *Actaea spicata* L., vezi Orbanț.
- Iarba-de-peatra** (Trans.), *Nelilotus officinalis* Desr., vezi Sulfină.
- Iarbă-de-perină**, *Anthemis tinctoria* L., vezi Floare-de-perină.
- Iarbă-de-rane**, *Betonica officinalis* L., vezi Vindecea.
- Iarbă-de-sgaibă**, *Lapsana communis* L., vezi Sgrăbunțică.
- Iarbă-de-sgăibi**, *Lapsana communis* L., vezi Sgrăbunțică.
- Iarbă-de-soaldină**, Buruiană-de-trânji, Oloisă, Șărpariță, Șărpântă, Soaldină, Șupariță, Trânjin. [fr. Poivre-de-muraille, Vermiculaire-âtre; g. Mauerpfeffer]. — *Sedum acre* L. 2. mică plantă erbacee grasă din fam. *Crassulaceae*, frunzele mici ovale, obtuse la bază sunt sesile; florile galbene dispuse în corimbe terminale glabre, formate din cime, corola cu 5 petale (rar 4.), oblong-lanceolate de două ori mai lungi decât caliciul. Această plantă are de obicei un gust acru. Crește prin locuri nășipoase prin vii și pe ziduri vechi. Iunie—Iulie.
- Iarbă-de-soaldină**. [fr. Orpin; g. Fetthenne]. — *Sedum neglectum* Ten., syn. *S. Hillebrandii* Fenzl., *S. Sartorianum* Boiss. 2. plantă erbacee, grasă, glaucă, totdeauna verde, din fam. *Crassulaceae*, caudiculi repenți; frunzele sesile, cărnoase, cilindrice sau cilindric-oblonge, obtuse, patente mai târziu recurbate, cu baza obtuză sau trunchiată; florile galbene aurii, dispuse în cime glabre, caliciul cu sepele lanceolate, corola cu petalele lanceolate ascuțite și cam de 3 ori mai lungi decât caliciul; fructele folicule cu numeroase semințe. Această plantă rară crește prin Dobrogea și pe la Verciorova, prin stânci calcare, în locuri deschise. Iunie—Iulie.
- Iarbă-de-strănutat**, *Achillea Ptarmica* L., vezi Rotofele-albe.
- Iarbă-de-toate-boalele**, *Alliaria officinalis* Andrz., vezi Usturoiță.
- Iarbă-de-ureche**, *Sempervivum tectorum* L., vezi Urechelniță.
- Iarbă-de-urechi**, Iarbă-grasă, Iarbă-groasă (Bănat), Iarba-urechei, Oloisă, Verzișoară. [fr. Grand-Orpin, Herbe-à-la-coupure; g. Fetteshenne]. — *Sedum maximum* Suter. 2. plantă erbacee din fam. *Crassulaceae*, rizomul puternic, fără caudiculi repenți; frunzele cărnoase, plane, late, lungărețe sau ovale sunt obtuse, neegal-dințate, opuse sau câte 3 în verticile, cele inferioare cu baza lată sunt sesile, cele superioare cu baza scurt-cordiformă; florile galbene-verzii, cu staminele interne inserate pe baza petalelor, sunt dispuse în corimbe compacte terminale. Crește prin păduri, tufișuri, pe locuri stâncoase. August.
- Iarbă-de-vătăm**, *Anthyllis Vulneraria* L., vezi Vătămătoare.
- Iarbă-de-vătămătură**, *Anthyllis Vulneraria* L., vezi Vătămătoare.
- Iarbă-deasă**. [fr. Paturin-des-forêts; g. Hain-Rispengras.]. — *Poa nemoralis* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*. rădăcina cespitoasă scurt-stoloniferă; tulpini subțiri delicate, erecte sau ascendente, subcilindrice; frunzele îngust-lineare, vaginile frunzelor mai scurte decât internodiile sunt netede, vagina cea mai de sus mai scurtă decât frunza sa, ligulele trunchiate, foarte scurte, aproape lipsesc; florile verzui, dispuse câte 2—5 în mici spicule oval-lanceolate, reunite într-o paniculă patentă cu ramuri așre (scabre), glumela inferioară lanceolată obtusă. Această plantă variază foarte mult, ea crește prin păduri în locuri umbroase și umede. Iunie—Iulie.
- Iarba-degetelor**, *Potentilla reptans* L., vezi Cinci-degete.
- Iarba-dintelui**, *Odontites rubra* Pers., vezi Dunțură.
- Iarba-drumurilor**, *Chenopodium murale* L., vezi Frunză-de-potcă.
- Iarbă-dulce**, *Glyceria fluitans* R. B.,

vezi Rourică, *Glycyrrhiza echinata* L. și *Glycyrrhiza glabra* L., vezi Lemn-dulce.

Iarbă-dulce (Bucovina), *Polypodium vulgare* L., vezi Fereguță.

Iarbă-dulce-de-munte, *Polypodium vulgare* L., vezi Fereguță.

Iarbă-englezească, *Lolium perenne* L., vezi Zizanie.

Iarbă-eretei, *Hieracium Pilosella* L., vezi Vulturică.

Iarbă-fecioarei, *Herniaria glabra* L., vezi Feciorică.

Iarbă-feciorilor, *Herniaria glabra* L., vezi Feciorică.

Iarbă-fiarelor, *Drosera rotundifolia* L., vezi Roua-cerului.

Iarbă-fiarelor, Brilioanca, Harniai, Iarbă-fierului, Rânduniță. [fr. Dompte-venin; g. Schwalbenwurz]. *Vincetoxicum officinale* Moench., syn. *Asclepias Vincetoxicum* L. 2. plantă erbacee veninoasă din fam. *Asclepiadaceae*, tulpina dreaptă; frunzele pețiolate, opuse sunt ovale cordiforme și, ascuțite, pe margini și pe nervure fin-pubescente; florile albe-gălbui sunt dispuse în mici corimbe axilare pedunculate, caliciul cu 5 diviziuni lanceolate, ascuțite, ajung până la baza lobilor corolei, corola rotacee alburiu cu lobii glabrii, puțin groși oval-oblongi, coronula gălbuie simplă, emisferă, cu lobii cărnoși, ovali, obtuși și separați, legați însă printr-o membrană străvezie; fructele folicule netede și glabre, lanceolat-ascuțite. Crește prin fânețe, livezi, prin păduri, tufșui și locuri pietroase. Mai—Iulie.

Poporul nostru crede, că cu această buruiană să descuie ori-ce încuietore, de aceea este foarte mult căutată de hoți, cari o poartă în brâu sau în degetul cel mic de la mâna stânga. Să crede, că la Sâmbziene pe la miezul nopței, dacă iai un lăcat încuiat, îl legi cu ață și-l tragi prin iarbă, pe unde crezi că ar crește această plantă, cum s'atinge lacătul de iarbă fiarelor se deschide și astfel căutând prin apropiere o poți gasi. Sa mai crede

ca ariciul o aduce la Sâmbziene și o pune la cuibul său de unde o poți lua. Dacă nu o afli la cuibul ariciului să iei puii lui să-i închizi, îngrădindu-i cu bețișoare de fier. Ariciul neputând străbate, merge de caută iarbă-fiarelor și atingând bețele de fier acestea se frâng și astfel poate strabate la puii sai. Atunci omul care stă la pându să duce și ia iarbă din gura ariciului. [Cnf. Sim. Manguica. De înșămnăteata botaniceii românești în Familia anul X (1874), p. 511].

Iarbă-fierului, *Vincetoxicum officinale* Moench., vezi Iarbă-fiarelor.

Iarbă-flocoasă, *Leonurus Cardiaca* L., vezi Talpa-găștei și *Nepeta Cataria* L., vezi Cătușniță.

Iarbă-găiei, Amăruță. [fr. Picride-fausse-Épervière; g. Bitterich]. — *Picris hieracioides* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, ramificată împreună cu frunzele oblong-lanceolate și sinuat dentate sunt acoperite cu peri asprii în formă de cârlig (peri glochidiați); florile galbene sunt dispuse în capitule mărișoare, însoțite de un involucreu cu foliole imbricate, cele exterioare patente pe dos hispide, pe margini glabre, ligula aproape de 2 ori mai lungă decât tubul 'său; fructele achene fusiforme, ușor transversal-rugoase, cu o egretă (papus), cu 2 rânduri de peri, reuniți în inel la bază, cei externi simpli denticulați, cei interni plumoși. Crește prin fânețe, poieni, locuri necultivate, pe lângă drumuri, pe marginea pădurilor și a câmpiilor. Iunie—August.

Iarbă-gâinilor, *Crepis setosa* Haller., vezi Gâlbenuși.

Iarbă-glimpoasă, *Crypsis aculeata* Ait., vezi Ghimpariță și *Panicum Crus-galli* L., vezi Iarbă-barboasă.

Iarbă-grasă, Grașiță (Craiova), Porcină. [fr. Pourpier; g. Portulak.]. — *Portulaca oleracea* L. 2. mică plantă erbacee grasă, din fam. *Portulacaceae*, tulpina glabra, ramificată este întinsă pe pă-

mânt; frunzele cărnoase, glabre, lucitoare sunt oboval-oblonge și sesile; florile galbene sesile, caliciul comprimat are 2 diviziuni neegale, obtus-carenate. cari reunindu-se foarmeză un învăliș capsulei, petalele galbene obovale, concrescute în partea inferioară; fructele capsule globuloase cu semințe aproape reniforme, fin-tuberculoase. Crește prin locuri năsiptoase cultivate și ruderale, prin curți, grădini, pe drumuri și pe lângă ziduri. Iunie—August.

Vlastarele tinere ale acestei plante cu proprietăți antiscorbutice, să mănâncă ca salată.

Iarbă-grasă, *Sedum maximum* Suter., vezi Iarbă-de-urechi.

Iarbă-grasă (Trans.-Brașov), *Sempervivum tectorum* L., vezi Urechelniță.

Iarbă-groasă (Bănat), *Sedum maximum* Suter., vezi Iarbă-de-urechi.

Iarba-iepurelui, *Briza media* L., vezi Tremurătoare.

Iarba Ieretei, *Hieracium Pilosella* L., vezi Vulturică.

Iarbă-înfălnată (Trans.), *Chenopodium Bonus Henricus* L., vezi Spânacul-ciobanilor.

Iarbă-înglizească, *Lolium perenne* L., vezi Zizanie.

Iarbă-iute, *Polygonum Hydropiper* L., vezi Dintele-dracului.

Iarbă-lăptoasă, *Polygala vulgaris* L., vezi Amăreală.

Iarba-lui-Sft.-Ioan, *Hypericum perforatum* L., vezi Pojarniță și *Salvia Aethiopsis* L., vezi Șerlai.

Iarba-lui-Tatin, *Symphytum officinale* L., vezi Tătăneasă.

Iarba-lui-Timoftei, *Phleum pratense* L., vezi Timoftică.

Iarba-lupului, *Doronicum austriacum* Jacq., vezi Iarba-ciutei.

Iarbă-mare, Oman (Bănat și Munt.). [fr. Aunée; g. Echter-Alant.].—*Inula Helenium* L. 2. mare și frumoasă plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă, robustă, păroasă și ramificată în partea

superioară; frunzele mari neegal-dințate, pe partea inferioară alburii-tomentoase, cele superioare caulinare sunt oval-cordiforme ascuțite și amplexicaule, cele radiale oblonge, îngustate spre ambele extremități, sunt lung pețiolate; florile galbene sunt dispuse în capitule mari și frumoase, puțin numeroase, reunite într'un corimb la vârful tulpinei, involucriul cu foliolele exterioare la vârf spatulate, lat-ovale, foliacee și tomentoase, florile marginale ligulate femele, cele centrale tubuloase ermafrodite; fructele achene cu 4 muchi (trigonale), sunt glabre. Crește prin fânețe umede, pe lângă păraie și pe marginea pădurilor. Iulie—August.

Simeom Manțuca în scrierea sa «De însemnătatea botanicii românești» l. c. istorisește despre această plantă următoarele: «În noaptea de Sân-Toader, la miezul-noptii se duc fetele în pădure la locurile cunoscute unde crește *Omanul*, ducând cu sine pâine și sare, apropiindu-se dăruiesc pâinea și sarea *Omanului*, punându-le la rădăcina lui și descântă ast-fel:

Oman mare, domn mare,
Eu îți dau ție pâine și sare,
Eiar tu dă-mi o coadă de păr mare

Apoi sapă și scoate rădăcina și acasă o fierbe și în zori de ziua se spală cu Omanul fierț pe cap».

Iarba-mare fiartă în vin se bea pentru tuse. Rădăcina de *Iarbă-mare* are proprietăți tonice și vermifuge și este întrebuințată ca atare mai cu seamă pentru animale,

Iarbă-mărei, *Zostera marina* L., vezi Iarbă-de-mare.

Iarbă-mâței, *Nepeta Cataria* L., vezi Cătușnică.

Iarbă - mirositoare, *Anthoxanthum odoratum* L., vezi Vițelar.

Iarba-mlăstinei, *Juncus effusus* L., vezi Rugină.

Iarbă-moale. [fr. Gramen-fleuri; g. Grossblumige-Miere, Stern-

- miere].—*Stellaria Holostea* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae-Alsinoideae*, tulpina cu 4 muchi; frunzele sesile, linear-lanceolate ascuțite și aspre pe margini și pe nervura mediană; florile albe, așezate în corinbe dichotomice la vârful tulpinei, bracteele erbacee cu marginile ciliat-scabre, caliciul cu sevale lanceolate ascuțite, glabre, corola cu petale bifide 1 sau de 2 ori mai lungi decât caliciul. Crește prin păduri și tufișuri umbroase în regiunea dealurilor și a munților. Aprilie—Mai.
- Iarbă-neagră**, *Brunella vulgaris* L., vezi Busuioc-sălbatic și *Scrophularia nodosa* L., vezi Buberic.
- Iarbă-neagră**. [fr. Bruyère, Brande; g. Heide, Heidekraut].—*Calluna vulgaris* Salisb., syn. *Erica vulgaris* L. 5. mic arbust din fam. *Ericaceae*, frunzele mici lineare, pe 4 rânduri, se acoper una pe alta; florile rozee, mai rar albe sunt dispuse în raceme spiciforme, îndreptate numai într-o parte (secunde), caliciul tetramer, colorat este mai lung decât corola. Crește prin locurile nasipoase și pietroase din padurile munților. Iulie Septembrie. Melif.
- Iarbă-neagră**. [fr. Scrofulaire, Herbecarée; g. Schattten-Braunwurz].—*Scrophularia ulata* Gilib., syn. *S. umbrosa* Dumort. 2. planta erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina patrunghiulară ca și petiolul frunzelor este lat-ari-pata; frunzele oval-oblonge sau cordiform-ovale, simplu ascuțit-dințate, dinții inferiori mai mici; florile brun-purpuriu pe din afară, galbene-verzui pe din lăuntru, lobii caliciului rotunziți, foarte obtuși, și lat-membranoși pe margine; rudimentul staminei a 5-a este obcordat bifid și cu lobii divergenți. Crește prin locuri umede, mlaștini, stufarii și pe malurile râurilor. Iunie—Septembrie.
- Iarba-ncunilor** (Trans.), *Hellebo-*
- rus purpurascens* W. et Kit., vezi Spânz.
- Iarba-osului**, *Helianthemum alpestre* Jacq., și *Helianthemum rupifragum* A. Kern., vezi Mălăoie.
- Iarba-osului**, Ferestrău, Herestăietoare, Mălăoii, Ruje, Ruja-soarelui. [fr. Herbe d'or; g. Sonnen-gü n s e l, S o n n e n r ö s c h e n].—*Helianthemum vulgare* Gaertn., syn. *Helianthemum Chamaeristus* Mill. și *Cistus Helianthemum* L. 5. mic arbust din fam. *Cistaceae*, tulpini difuz-întinse, ramificate și pubescente; frunzele opuse, ovale sau linear-oblonge, ciliate, însoțite de stipuli linear-lanceolați; florile galbine, dispuse în raceme terminale scurte și cu puține flori, însoțite de bractee, sevalele interne obtuse și cu un vârful ascuțit, stilul de 2 sau de 3 ori mai lung decât ovarul; fructul capsulă, pedicelul fructelor arcuat-recurbat. Crește pe coline aride și prin pășunile uscate din munți. Mai August.
- Iarba-ovăsului**, *Bromus sterilis* L. și *Bromus sterilis* L., vezi Obsiga.
- Iarba-părului**, *Elymus crinitus* Schreb., vezi Perișor.
- Iarba-plumănei**, *Pulmonaria officinalis* L., vezi Cuscior.
- Iarba-porcului**, *Salicornia herbacea* L., vezi Brâncă.
- Iarba-purecelui**, *Polygonum Persicaria* L., vezi Iarbă-roșie și *Pulicaria vulgaris* Gaertn., vezi Puricariță.
- Iarba-purecilor**, *Polygonum Persicaria* L., vezi Iarbă-roșie.
- Iarbă-puturoasă** (Trans.), Buruianapucioasă (Trans.), Pucioagnă, [g. H o h l s a m e].—*Bifora radians* M. Bieb. 0. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, frunzele de 2—3 ori penatífide; florile albe, dispuse în umbel, cele exterioare radiante cu 5 radii, stilul cam de jumătate lungimea fructului foarte obtus, mericarpele globulos-ventricoase cu 5 coaste, puțin aparente. Crește prin samănături. Iunie—Iulie.

- Iarba-raiului**, *Tanacetum vulgare* L., vezi Vetrică.
- Iarba-rândunelei** (Trans.), *Chelidonium majus* L., vezi Rostopasca.
- Iarba-rândunelei-mici**, *Ficaria vannunculoides* Roth., vezi Untișor.
- Iarba-ranei**, *Anthyllis Vulneraria* L., vezi Vatămatoare.
- Iarba-rollor** (Bucovina), *Melissa officinalis* L., vezi Roinița.
- Iarbă-roșe** (Trans.), Cârligioară. [fr. Bident-penché; g. N i c k e n d e r - W a s s e r d o s t]. — *Bidens cernua* L. ☉. planta erbacee din fam. *Compositae*, tulpina roșietică simplă sau ramificată; frunzele nedivizate lanceolate, serrat-dințate pe margine, puțin concrescute la baza; florile galbene sunt dispuse în capitule plecate în jos, toate florile tubuloase, sau mai rar florile dela circumferința ligulate, involucriul cu foliolele dela interior brune cu vînșoare negrii, marginile galbene scarioase; fructele achene oboval-conice brune, pe margine cu spini îndreptați în jos, mai adesea cu 4 ariste. Crește prin locuri mlaștinoase, prin bălți, păraie și isvoare. Iulie—August.
- Iarbă-roșie**, *Bidens tripartita* L., vezi Dentița. *Calamagrostis Epigeios* Roth., vezi Trestie-de-câmpuri, *Polygonum Bistorta* L., vezi Raculeț, *Polygonum Hydropiper* L., vezi Dintele-dracului și *Thlaspi arvense* L., vezi Pungulița.
- Iarbă-roșie**, Iarba-purecelui, Iarba-purecilor. [fr. Persicaire, Pied-rouge; g. Gemeiner-Knöterich, F l o h k r a u t]. *Polygonum Persicaria* L. ☉. planta erbacee din fam. *Polygonaceae*, frunzele oblong-lanceolate, adesea cu o pată neagră, pubescente sau albtomentoase pe partea inferioară, ocrea lung-ciliată; florile albe rozee sau roșii-purpuriu, dispuse în spice cilindrice. Crește prin locuri umede, pe lângă păraie, pe malurile apelor. Iulie Septembrie.
- Iarbă-sărătă** (Trans.), *Silicornia herbacea* L., vezi Brâncă și *Salsola Kali* L., vezi Saricică.
- Iarba-șarpelui**, *Aspidium Filix mas* Swartz., vezi Ferigă.
- Iarbă-scătoasă**. [fr. Bardanette-rameuse; g. Klettengras, Stachelgras.]. — *Tragus racemosus* Desf., syn. *Cenchrus racemosus* L. ☉. mică plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpini numeroase difuze, ramificate, întinse pe pământ, adesea cu radacini adventive la noduri, sau ascendente; frunzele plane, înguste, scurte, rigide, marginea cu cili rigizi, vaginela umflată; florile dispuse câte 2 în spicule verzui, adesea violete, cea superioară ermafrodită, cea inferioară neutră, spicule pedicelate, dorsal-comprimată sunt reunite într'o panicula spiciformă, laxă; gluma unică foarte mică, glumela floarei neutre este coriacee și acoperită pe spinare cu 5-7 rânduri de spini, recurbați la vârf în formă de cărlig, glumelele floarei ermafrodite sunt netede; fructul cariopsă convexă pe ambele fețe. Crește prin câmpuri și locuri năsipose și uscate. Iunie—Iulie.
- Iarba-șarpelui**, Ochiu-măței (Bucovina), Viperina. [fr. Vipérine, Herbe-aux-vipères; g. N a t t e r - k o p f]. — *Echium vulgare* L. ☉. planta erbacee, aspru-paroasă din fam. *Borraginaceae*, frunzele lanceolate; florile dioice-poligame, albastre, rar roșii sau albe sunt dispuse în raceme de spice simple, tubul corolei mai scurt decât caliciul, staminele curbate în jos și lipite de gâtul corolei neregulate, staminele și stilul sunt mult ieșite afară din corola (exerte); fructele nucule sgrabunțoase. Crește prin locuri pietroase și aride, pe câmpii, locuri necultivate și pe lângă drumuri. Iunie—Septembrie. Melif.
- Iarba-șarpelui**, *Lathraea Squamaria* L., vezi Mama-pădurei.
- Iarba-șerpelui** (Bănat), Șopârliță, Ventrilică. [fr. Veronique; g. N e s s e l b l ä t t r i g e r - E h r e n p r e i s].

Veronica urticifolia Jacq., syn. *V. latifolia* L. (p. parte). 2. planta erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina de jur împrejur paroasa, erecta; frunzele sesile, cordiform-ovale, acut-serrat-dentate, cele superioare lung-acuminate; florile deschis albastre sau roșietice cu linii mai închise sunt dispuse într'un lung racem laxiflor; fructul o capsula comprimata, aproape orbiculară, transversal mai lata și emarginata. Crește prin paduri în regiunea montana. Iunie—August.

Cu aceasta buruiana vindeca poporul nostru mușcatura de șearpe.

Iarba-sfântă, *Santolina Chamae-Cyparissus* L., vezi Lemnul-Maicei-Domnului.

Iarba-sfântului-Christofor, *Actaea spicata* L., vezi Orbalț.

Iarba-sfântului-Ioan, *Epilobium angustifolium* L., vezi Rascoage.

Iarba-sfântului-Ioan (Trans.), Șerlai (Trans.). [fr. Toute-bonne, Orvale; g. Scharlachkraut Muskateller-Salbei]. — *Salvia Sclarea* L. ☉. plantă erbacee cu miros foarte tare din fam. *Labiatae*, tulpina dreapta, ramificata, lănos-paroasă, în partea superioara glandulos-paroasă; frunzele ovale, dublu-crenate, aproape tomentoase, cele inferioare cordiforme, rugoase; florile deschis albastre, dispuse câte 6 în verticile distanțate; bracteele rozee sunt lat-ovale, cu un vârf ascuțit filiform, membranoase, mai lungi de cât caliciul. Originară din sudul Germaniei, prin părțile noastre cultivate. Iunie—Iulie.

Această plantă are proprietăți amare și tonice.

Iarba-sgaiabel, *Lapsana communis* L., vezi Sgrabunțica.

Iarba-stupului, *Melissa officinalis* L., vezi Roiniță.

Iarba-surpătorei, *Herniaria glabra* L., vezi Feciorică.

Iarba-surzilor (Trans. - Brașov).

[fr. Saxifrage-Aizoon; g. Traubenblütiger-Steinbrech]. — *Saxifraga Aizoon* Jacq. 2. mică planta erbacee din fam. *Saxifragaceae*, tulpina dreapta; frunzele bazilare, dispuse în rozeta sunt spatulate, cartilagos-dințate, foveolat-punctate și prevazute cu glande calcare pe margine; florile albe-galbui, cu petale orbiculare, sunt dispuse în racem terminal. Crește pe stânci calcare în regiunea subalpina și alpina. Iunie—August.

Iarba-tăieturei (Trans.), *Betonica officinalis* L., vezi Vindecea.

Iarba-tălharului, *Actaea spicata* L., vezi Orbalț.

Iarba-tunului, *Sempervivum tectorum* L., vezi Urechelnița.

Iarba untului, *Orobancha caryophyllacea* Smith., și *Orobancha cruenta* Bertol., vezi Verigel.

Iarba-urechei, *Sedum maximum* Suter., vezi Iarba-de-urechi și *Sempervivum tectorum* L., vezi Urechelnița.

Iarbă-usturoasă, Dumbat, Usturoi-de-lac. [fr. Germandrée-aquatique; g. Lachenknoblauch].

Teucrium Scordium L. 2. mica planta erbacee, cenușiu-paroasa, din fam. *Labiatae*, frunzele sesile oblongi cu dinți adânci pe margini; florile roșii-purpuriu, cu slab miros de usturoi sunt dispuse câte 4 în verticile, caliciul mic cu 5 dinți triunghiulari sau lanceolat-lineari; fructele nucule reticulat-rugoase. Crește prin locuri umede și mlăștinoase. Iulie August.

Iarba-vântului, *Agrostis alba* L., vezi Iarba-câmpului, *Bromus secalinus* L. și *Bromus sterilis* L., vezi Obsiga, și *Nepeta Cataria* L., vezi Catușnica.

Iarba-vântului. [fr. Épi-du-vent-Jouet-du-vent; g. Gemeiner-Windhalml]. — *Agrostis Spicaventi* L., syn. *Apera Spica-venti* P. Beauv. ☉. planta ierboasa din fam. *Gramineae*, tulpini erecte; frunzele lineare, plane cu ligula oblonga;

florile în mici spicule violacee sau verzui, anterele linear-oblonge, glumele convexe, ascuțit-mucronulate, glumela inferioara sub vârf aristată, arista dreaptă sau puțin flexuoasă de 3—6 ori mai lungă decât spiculul. Spiculele reunite într'o mare paniculă întinsă, cu ramuri foarte numeroase. Crește printre samănături, prin fânețe, locuri inculte, năspoase și pietroase. Iunie—Iulie.

Iarba-vătămătorei, *Crypsis aculeata* Ait., vezi Ghimpariță.

Iarbă-voinicască, *Dipsacus silvestris* Mill., vezi Varga-ciobanului.

Iarba-vrăjitoarei, *Circaea lutetiana* L., vezi Tilișcă.

Iarba-vulturelui. [fr. Épervière; g. Habichtskraut]. — *Hieracium umbellatum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina rigidă, erectă, umbelat-ramificată în partea superioară; frunzele rigide, îngustate la bază, sesile sau scurt-pețiolate, lanceolate sau lineare, adesea dințate, cele superioare aproape sesile și treptat mai mici, cele bazilare să distrug de timpuriu; florile galbene, dispuse în capitule, însoțite de nn involnru cu foliole aproape glabre, puțin ascuțite și recurbate la vârf; capitulele numeroase, reunite într'o umbelă la vârful tulpinei; fructele mici achene cilindrice. Crește prin fânețe, pășuni uscate, tufșuri și păduri. Iulie—Octombrie.

Iască, *Fomes fomentarius* Fr. și *Fomes ignarius* Fr., vezi Babiță.

Iască. [fr. Amadou; g. Zunder]. — Productul vegetal, preparat din *Fomes ignarius* Fr. și mai cu samă din *Fomes fomentarius* Fr., ambele ciuperci din fam. *Polyporaceae*. Ciugerca brută, cunoscută de poporul nostru sub numirile de: *Babiță* (Munt.), *Băcălie* (Mold.) sau *Copită* (Trans.), are sub stratul cortical o regină moale medulară, care se separă, se bate bine și apoi se fierbe cu cenușe, se nscă și sub această formă se întrebunțează

la aprins. Cea mai bună iască se prepară din *Fomes fomentarius* Fr., care crește pe fag și pe mesteacăn. În alte părți în loc de a se fierbe cu cenușe, precum face Românul nostru, se impregnează cu azotat de potasă (salitra), ceea ce este tot acelaș lucru, de oare-ce cenușa conține această substanță. *Iasca* se întrebunțează în industrie și în medicina chirurgicală, mai ales spre a opri emoragiile ușoare.

Iasomie. [fr. Jasmin; g. Jasmin]. — *Jasminum officinale* L. 5. mic arbust din fam. *Oleaceae-Jasminoideae*, tulpina sarmentoasă cu ramuri lungi, verzi puțin anguloase; frunzele opuse penatífide cu 7—9 foliole, lanceolate acuminat; florile albe foarte odorante, dispuse în raceme terminale, pauciflore, caliciul cu 5 lobi subulați, corola cu tubul puțin mai lung decât caliciul, limbul întins, plan, cu 5 lobi ovali ascuți, bobocii (mugurii florali) aproape erecti, stamine 2 inserate pe tubul corolei; fructul o boabă (baccă). Această plantă, originară din Ostindia, se cultivă și prin părțile noastre pentru florile sale frumoase și plăcut mirositoare. Iulie—Octombrie.

Iasomie, *Philadelphus coronarius* L., vezi Sirinderică.

Iasomie-sălbatică. [fr. Jasmin-jaune; g. Jasmin]. — *Jasminum fruticans* L. 5. mic arbust din fam. *Oleaceae-Jasminoideae*, cu ramurile anguloase; frunzele alterne trifoliolate sau simple, foliolele oboval-cuneate puțin încovoiate și obtuse; florile galbene, puține și aproape terminale; lobii caliciului subulați, tubul corolei de 2 ori mai lung decât caliciul, corola cu 5 lobi obtuși, stamine 2, inserate pe tubul corolei; fructul o boabă (baccă). Crește prin locuri pietroase în Dobrogea, nneori cultivată și prin grădini ca plantă decorativă. Mai-Iunie.

Iasmin-de-grădină (Trans.), *Philadelphus coronarius* L., vezi Sirinderică.

Iboz (Maced.), *Sambucus nigra* L., vezi Soc.

Iederă, Ederă, Hederă, Iedera-celor-frumușele, Iedera-zânelor. [fr. Lierre; g. Epheu]. — *Hedera Helix* L. Ț. plantă sarmentoasă agățătoare din fam. *Araliaceae*, tulpina se fixează puternic pe trunchiul arborilor sau pe ziduri prin firisoare adligante, și astfel agățându-se, să urcă uneori până în vârful arborilor înalți; frunzele coriacee, lucitoare de un verde închis sunt cu 3—5 lobi, lobul median mai lung, frunzele ramurilor florifere sunt întregi ovale și ascuțite; florile verzi dispuse în umbelile simple, subglobuloase multiflore cu peduncule pubescente, corola cu petalele largi la baza, trunchiate și pubescente; fructele bacciforme sunt negrii cărnoase, coriacee și cu stilul persistent. Crește prin păduri umbroase, pe stânci și ziduri umede. August—Octombrie.

Iederă (Trans. Brașov), *Rhododendron Kotschyi* Simk., vezi Smirdar.

Iedera-celor-frumușele, Hedera Helix L., vezi Iederă.

Iederă-cu-cinci-foi, Ampelopsis quinquefolia Michaux., vezi Viță-de-Canada.

Iedera-zânelor, Hedera Helix L., vezi Iederă.

Ienupăr, Archiș, Cetenă (Bănat), Cetină, Ialovăț (Bucovina), Inibahar, Inipahar, Iniper, Iuniper, Jireapăn (Bănat și Bucovina), Jneapăn, Jneapăr, Jnepen. [fr. Genévrier; g. Wacholder]. — *Juniperus communis* L. Ț. arbust totdeauna verde, ramificat și drept (erect), din fam. *Coniferae-Pinaceae*, ramurile distanțate; frunzele câte 3 linear-subulate, ascuțite cu vârful țâpos (pungente) sunt verzi glaucescente; ramurile nude, adică fără învăliș floral, cele masculine în mici amente, stamine numeroase cu 3—7 loje de antere, cele femele reunite în conuri globuloase solitare, formate din 3 solzi inferiori

sterili, cei 3 solzi superiori concavi cărnoși, concreșcuți în partea lor inferioară cu câte 1—2 ovule; fructele strobile bacciforme globuloase și negrii glauce, când sunt coapte, numite de popor *Ienupere*; ele se coc abia în al 2-lea an și sunt de 2—3 ori mai scurte decât frunzele. Crește prin pădurile stâncoase și pașunile pietroase din regiunea montană. Aprilie—Mai.

Din *ienupere* se prepară o băutura alcoolică, o esență volatilă și un extras resinol. *Ienuperile* se întrebuințează în medicină din cauza proprietăților stomachice și diuretice. *Ienuperile* sunt întrebuințate și de popor ca medicament, adesea în legătură cu descântece.

Ienupăr-plitic, Giuneapine (Maced.), Hilimoacă (Trans. Făgăraș-Poșorta), Jnepen, Jnepeni, Jneapar. [g. Zwerg-Wacholder]. — *Juniperus nana* Willd. Ț. mic arbust cu ramurile întinse pe pământ din fam. *Coniferae-Pinaceae*; frunzele încovoiate, linear-lanceolate, cu vârful ascuțit (pungente) sunt dispuse câte trei; fructele negrii glauce sunt aproape de lungimea frunzelor. Crește prin pașunile stâncoase din regiunea alpină. Iunie—August.

Ierbăluță. [fr. Baldingera - Faux-Roseau, Chientend - ruban; g. Bandgras, Rohrartiges - Glanzgras]. — *Phalaris arundinacea* L., syn. *Baldingera arundinacea* Dumort. Ț. mare plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina dreaptă, rigidă, ajungând uneori până la o înălțime de 1.50 m.; frunzele late, linear-lanceolate, ascuțite și aspre pe margine; florile dispuse în spiculate comprimate lateral, glumele egale cu carena aripată; floarea ermafrodită, însoțită la bază de 1—2 flori rudimentare în formă de solzi, glumela superioară cu o singură carenă; floarea ermafrodită este glabră, cele sterile păroase, spi-

culele fasciculat - îndesuite într'o panicula de un verde albăstriu sau violacee este patentă, glumele nearipate. Crește prin fânețele mlaștinoase și pe malurile apelor. Iunie—Iulie.

Ierbăluță, *Phalaris arundinacea* L. var. *picta* Koch., vezi Iarbă-albă.

Imbir, rizomul aromatic de *Zingiber officinale* Rosc., vezi Ghimbir.

Imortelă-galbenă. [fr. Immortelle-jaune, Immortelle-à-bouquets; g. Strohhalm]. — *Helichrysum orientale* Tourn. 2. plantă subfrutescentă alb-tomentoasă din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, simplă; frunzele linear-lanceolate, ascuțite, cele inferioare obtuse; florile dispuse în mici capitule globuloase, reunite în corimbe ramificate la vârful tulpinei, foliolele involu-crului sunt membranoase, galbine, lucitoare, oblonge obtuse. Această planta, originară din archipelagul indic, se cultivă uneori ca plantă ornamentală. Mai—August.

Imortele, *Helichrysum bracteatum* Willd., vezi Flori-de-paie. *Xeranthemum annuum* L., vezi Plevaiță.

Împărăteasă, *Atropa Belladonna* L., vezi Mătrăgună.

Împărăteasă, Brei, Cucurbețea, Cucurbețea (Bănat), Mutătoare, Mutătoare-cu-poame-negre, Tidvă-de-pământ (Trans.). [fr. Bryone-blanche, Couleuvrée-blanche; g. Schwarzbeerige-Zaunrübe]. — *Bryonia alba* L. 2. plantă erbacee, veninoasă agățătoare din fam. *Cucurbitaceae*, frunzele cordiforme cu cinci lobi sunt dințate și aspre; florile albe-verzui monoice sunt dispuse în raceme umbeliforme, caliciul florilor femele de lungimea corolei, stigmatetele glabre; fructele sunt boabe (bacce) negrii. Crește pe gardurile viilor și grădinilor țaranesti, prin locuri ruderales. Iunie—Iulie. Melif.

Rădăcina acestei plante este întrebuințată de popor ca emostatic și pentru durere de cap Români din Bănat, când zace cine-va de linșoare îi pun sub spinare vițe de *Împărăteasă* cu fructe cu tot să zacă pe ele, iar *Împărăteasa* scoasă proaspătă se taie felii și se pune pe tălpile picioarelor Rădăcina rasă și amestecată cu untură rânceda se întrebuințează pentru a vindeca chelbia.

Împărăteasa-buruienilor, *Atropa Belladonna* L., vezi Mătrăgună.

În, Inu-adevărat, In-de-cultură. [fr. Lin-commun, Lin-usuel; g. Flachs, Lein]. — *Linum usitatissimum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Linaceae*, tulpini singuraticice; frunzele îngust-lanceolate, neciliate cu 3 nervure; florile albastre sau albe, sepalele ovale, acuminate, finciliate sunt aproape de lungimea capsulelor. Se cultivă 2 varietăți: var. *crepitans* Boenng. [g. Klanger oder Springlein] și var. *vulgare* Boenng. [g. Dresch- oder Schlisslein]. — Această plantă cultivată deja de 4000—5000 de ani în Asia anterioară și în Egipt, a fost introdusă în Europa de Arieni. Iunie—Iulie.

Inul se cultivă ca plantă textilă și oleaginoasă, caci din liberul acestei plante se prepară fibrele textile, iar semințele avute în muclăgiu și oleu se întrebuințează în medicină și industrie. Poporul nostru întrebuințează semințele de *In* pentru a face cataplasme, cari se puu pe umflătură, ca să coacă mai repede. Oleul de *In* se pune pe arsuri spre a se vindeca.

In-de-câmp, *Linum austriacum* L. și *Linum perenne* L., vezi Ineață.

In-de-cultură, *Linum usitatissimum* L., vezi În.

In-galben. [fr. Lin-jaune; g. Gelblütiger-Lein]. — *Linum flavum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Linaceae*, tulpina în partea superioară cu muchi ascuțite; frunzele lanceolate sau oval-lanceolate sunt

- glabre cu 3 nervure și însoțite la bază cu câte o glandulă de ambele părți; florile galbine, sepalele lanceolate, acuminat și mai lungi decât capsula sunt glandulos-ciliate. Crește prin fânețele uscate, pe coline și prin tufișurile și poienile de prin păduri. Iunie—Iulie.
- In-mare**, **In-păros**.—*Linum hirsutum* L. Ț. plantă erbacee subfrutescentă din fam. *Linaceae*, tulpina vilos-tomentoasă; frunzele oval-lanceolate sau lanceolate cu 3—5 nervure și dimpreună cu sepalele viloaase și glandulos-ciliate; florile mari liliachii spre bază alburii. Crește prin fânețele uscate, prin poieni și pe marginea pădurilor. Iunie—Iulie.
- In-păros**, *Linum hirsutum* L., vezi In-mare.
- In-sălbatic** (Trans.), *Linaria vulgaris* Mill., vezi Linariță.
- Înărieică** (Bucovina), *Linaria vulgaris* Mill., vezi Linariță.
- Înariță** (jud. Ilfov). [fr. *Caulinie-mineure*; g. *Kleines-Nixkraut*]. — *Najas minor* All., syn. *Caulinia fragilis* Willd. ○. mică plantă erbacee. acuată din fam. *Najadaceae*, tulpinile foarte fragile, dispuse în mici tufe, dichotomic-ramificate, lungi și subțiri; frunzele îngust-lineare, sinuat-denticulate sunt rigide și recurbate, vaginile fin-ciliat-denticulate; florile verzui sunt monoice, reunite mai multe la subțioara frunzelor, floarea masculă cu o singură stamină înconjurată de o spată tubuloasă, umflată la mijloc, la vârf cu 2—3 dinți; floarea femelă nudă, formată dintr'un ovar cu 2 stigmatate, care devine un fruct cu striatiuni fine transversale. Crește submersă (cufundată) în apă prin lacuri, șanțuri sau bălți. Iulie—Septembrie.
- Încăgătoare** (Bănat), *Geranium Robertianum* L., vezi Năprasnică.
- Înceietoare**. Urechea - șoarecelui, Urechea-șoarecului. [fr. *Crapaudine-des-montagnes*; g. *Gliedkraut*].—*Sideritis montana* L. ○ mică plantă erbacee, lănos-păroasă din fam. *Labiatae*, frunzele linear-lanceolate; florile galbine, cu pete brune, au miros urât și sunt dispuse în verticile de câte 6 flori, caliciul tubulos cu 5 dinți spinoși, corola mai scurta decât caliciul, este bilabiată, cu buza superioara aproape plana, cea inferioară trilobată, stamine 4 scurte. Crește pe câmpuri nășipoase, pe dealuri aride și pietroase. Iunie—August.
- Îndărătnică** (Bănat), *Clematis integrifolia* L., vezi Clocoței.
- Îndrișaia** (Mold.), *Lathyrus odoratus* L., vezi Sângele-voinicului.
- Îndrișaim**, *Lathyrus odoratus* L., vezi Sângele-voinicului.
- Îndrișain**, *Lathyrus odoratus* L., vezi Sângele-voinicului.
- Îndrușaim**, *Lathyrus odoratus* L., vezi Sângele-voinicului.
- Îndrușaim** (Munt.), *Pelargonium odoratissimum* Ait., vezi Mușcat.
- Îneățu**, **In-de-câmp**, **Inșor**. [fr. *Lin*; g. *Lein*].—*Linum austriacum* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Linaceae*, tulpini numeroase; frunzele linear-lanceolate, neciliate; florile albastre azurii, caliciul cu sepale glabre, ovale, mai scurte decât capsula, cele interne foarte obtuse, petalele subrotund-ovale, acoperindu-se cu marginele laterale în întreaga lor lungime; pedunculile florilor trecute sunt unilateral arcuat-plecate în jos. (pendule); fructele capsule globuloase. Crește prin fânețe nășipoase, pe coline aride, drumuri, câmpuri. Iunie—Iulie. — *Linum perenne* L. Ț. se deosebește de precedentă prin pedunculile florilor și fructelor rigid-erecte; prin florile deschis-albastre și prin fructele capsule oval-globuloase. Crește prin fânețe și poieni nășipoase, pe coline aride și câmpuri, pe marginea drumurilor. Iunie—Iulie.
- Îngorea**. [fr. *Sélin-à-feuilles-de-Carvi*; g. *Silje*, *Silge*]. — *Selinum Carvifolia* L. Ț. plantă erbacee din

- tam. *Umbelliferae*, tulpina sulcata, ascuțit-anguloasă; frunzele tripartitecate cu segmentele penatipartite sau incise; florile albe, dispuse în umbel compacte. puțin convexe; fructul oval. Crește prin fânețele umede din paduri și tufșuri. Iulie—August.
- Ingrășătoare**, *Pinguicula alpina* L. și *Pinguicula vulgaris* L., vezi Foaie-grasă.
- Iniabhar**, *Juniperus communis* L., vezi Ienupar.
- Inipahar**, *Juniperus communis* L., vezi Ienupar.
- Iniuper**, *Juniperus communis* L., vezi Ienupar.
- Inișor-de-alior** (j. Tecuci), *Linaria vulgaris* Mill., vezi Linariță.
- Iniștru**, *Genista tinctoria* L., vezi Drobița.
- Inița**, *Cuscuta Epithimum* L., și *Cuscuta europaea* L., vezi Tortișel.
- Intița**, *Anagallis arvensis* L., vezi Scânteuță.
- Întorșiel**, (Trans.), *Cuscuta Epithimum* L. și *Cuscuta europaea* L., vezi Tortișel.
- Inițură**, *Gentiana asclepiadea* L., vezi Lumânărica - pământului. *Gentiana cruciata* L., vezi Ghințură. *Gentiana lutea* L. și *Gentiana punctata* L., vezi Ențura.
- Inițurea**, *Gentiana asclepiadea* L., vezi Lumânărica - pământului. *Gentiana lutea* L. și *Gentiana punctata* L., vezi Ențură.
- Inu-adevărat**, *Linum usitatissimum* L., vezi In.
- Inușor**, *Linum austriacum* L. și *Linum perenne* L., vezi Ineață.
- Iorgovan** (Banat), *Syringa vulgaris* L., vezi, Liliac.
- Iov**, Loză (Bucovina), Rachita-moale, Rachita-puturoasă, Salcă-moale (Trans.), Salce-moale. [fr. Marseau, Marsault, Boursade; g. Sohlweide, Salweide]. — *Salix Capreae* L. fr. mic arbore din fam. *Salicaceae*, frunzele ovale sau eliptice, plane cu vârful recubat, ușor-undulat-crenate, verde închis pe partea superioară și aproape gla-
- bre, pe partea inferioară glaucescente și tomentoase, mugurii gălbui sunt nepăroși și lucitori; florile dispuse în amente, însoțite la bază de 4—7 foliole solzoase; fructele capsule oval-lanceolate, tomentoase, pediculele de 4—6 ori mai lungi decât glanda. Crește prin pădurile umede cu deosebire în regiunea montana. Martie-Aprilie. Melif.
- Ipcărige**, Gipsariță, Iperige, Ipsoriță. [fr. Brouillard, Oeillet-d'amour g. Rispigés - Gipskraut]. *Gypsophila paniculata* L. 2. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, tulpina dela baza ramificată și împreună cu frunzele scurt-păroasă; frunzele lineare sau lanceolate; florile albe-rozee, foarte mici și numeroase, formează o întinsă și frumoasă paniculă. Crește pe câmpuri, pe coline și locuri năsiptoase în regiunea șesurilor. Iunie—Iulie.
- Iperige**, *Gypsophila paniculata* L., vezi Ipcărige.
- Ipsoriță**, *Gypsophila paniculata* L., vezi Ipcărige.
- Irean** (Trans.), *Cochlearia Armoracia* L., vezi Hrean.
- Irița**, *Cuscuta Epithimum* L. și *Cuscuta europaea* L., vezi Tortișel.
- Ismă**, *Calamintha Nepeta* Clairv., vezi Ismușoară, *Calamintha officinalis* Moench., vezi Isma-pădurilor, și *Mentha piperita* L., vezi Ismă-bună.
- Ismă**, Ismă-proastă, Ismă-sălbatică (Trans.), Mintă (Mold.), Mintă-călului, Mintă-de-câmpuri, Mintă-sălbatică, Voestiniță (Trans.), Voestniță (Trans.). [fr. Menthe silvestre; g. Wald-Minz e.]. — *Mentha silvestris* L. 2. plantă erbacee, odorantă din fam. *Labiatae* cu frunzele aproape sesile, ovale sau lanceolate și serat-dentate; florile albe-rozee sunt dispuse în verticile, cari formează spice cilindrice, îndesuite. Crește prin lunci tufșuri umede, pe lângă izvoare și pe marginea apelor. Iulie—August.
- Isma api** (Trans.), *Mentha aquatica* L., vezi Isma-broaștei.

Isma-bălților, *Mentha aquatica* L.,
vezi Isma broaștei.

Isma-broaștei, Isma-api (Trans.),
Isma-bălților, Isma broaștelor, Ismă
broștească (j. Prahova), Minta-
broaștei (Mold.), Minta-broaștelor
(Mold.). [Menthe-rouge; g. Was-
s e r-M i n z e]. — *Mentha aquatica*
L. 2. planta erbacee, odorantă din
fam. *Labiatae* cu frunzele pețiolate
ovale, ascuțite și dințate (serrate);
florile rozee, dispuse în verticile,
cari formează un spic globulos sau
oval și terminal. Crește prin locuri
mlăștinoase, bălți, păraie și pe ma-
lurile apelor. Iulie—August. Melif.

Isma-broaștelor, *Mentha aquatica* L.,
vezi Isma-broaștei.

Ismă-broștească (j. Prahova), *Mentha*
aquatica L., vezi Isma-broaștei.

Ismă-bună, Ghiazmă (Maced.), Giu-
giumă, Ismă, Ismă-de-leac, Mintă,
Mintă-de-grădină. [fr. Menthe-poi-
vrée; g. P f e f f e r m i n z e]. —
Mentha piperita L. 2. plantă er-
bacee aromatică din fam. *Labiatae*,
frunzele oval-acut-lanceolate în
pețiol îngustate; florile albe-rozee
sau violacee, dispuse în verticile,
cari formează lungi spice adesea
întrerupte. Aceasta plantă, origi-
nară din vestul Europei și din
America de nord, se cultivă adesea
și pe la noi. Iulie—August.

Isma bună se cultivă foarte mult
mai cu samă în Englitera și în Sta-
tele Unite pentru a se extrage esența
de mentă, întrebuințată în medicină.
Frunzele acestei plante «Folia *Menthae*
piperitae» se întrebuințează sub
formă de infuziune, spre a combate
diverse indispozițiuni stomachale.

Ismă-creață, Mintă-creață. [fr. Men-
the-frisée, Menthe-crêpue; g. K r a u-
s e m i n z e]. — *Mentha crispata* L. 2.
plantă erbacee, odorantă diu fam.
Labiatae, frunzele orbiculare, pro-
fund dințate și foarte mult undu-
lat-încrêțite. Această plantă culti-
vată este considerată de unii bo-
taniști ca specie bună, de alții ca
varietate de la *M. aquatica* L. iar de

alții ca varietate de la *M. piperita*
L. Iulie August.

Frunzele acestei plante «Folia
Menthae crispatae» sunt întrebuințate
în medicină.

Ismă-de-leac, *Mentha piperita* L.,
vezi Ismă-bună.

Ismă-de-munte, *Calamintha officinalis*
Moench., vezi Isma-pădurilor.

Isma-Maicei-Preceste, *Tanacetum*
Balsamita L., vezi Calomfir.

Isma-pădurilor, Ismă, Isma-de-
munte, Ismușioară, Mintă-sălba-
tică. [fr. Calament-de-montagne,
Menthe-de-montagne; g. Ge-
bräuchliche-Bergthymian]. —
Calamintha officinalis Moench., syn.
Melissa Calamintha L. 2. plantă
erbacee din fam. *Labiatae*, frunzele
ovale, obtuse; florile roșii pur-
purii, pedunculele dichotomic-ra-
mificate cu 3—5 flori; fructele nu-
cule rotunde și bruue. Crește prin
pădurile și tufșurile de pe coli-
nele arenacee și din regiunea mon-
tană. Iulie—August.

Ismă-proastă, *Mentha Pulegium* L.,
vezi Busuiocu-cerbilor și *Mentha*
silvestris L., vezi Ismă.

Ismă-sălbată (Trans.), *Mentha sil-
vestris* L., vezi Ismă.

Ismușioară, Ismă. [fr. Calament-des-
champs; g. Poleiartige-Ka-
laminthe]. — *Calamintha Nepeta*
Clairv., syn. *Melissa Nepeta* L. 2.
plantă erbacee din fam. *Labiatae*,
frunzele rotund-ovale, obtuse, pe-
țiolate, puțin dințate și acoperite
ca și tulpina cu peri scurți; flo-
rile purpuriu-albăstriei, dispuse în
verticile corimbiforme, peduncule-
le dichotomic-ramificate cu 12—15
flori; fructele nucule lungărețe și
brune. Crește prin locuri aride și
muntoase. Iulie—August.

Ismușioară, *Calamintha officinalis*
Moench., vezi Isma-pădurilor.

Isop. [fr. Hysope; g. Y s o p]. —
Hysopus officinalis L. f. mic ar-
bust din fam. *Labiatae* cu frunzele
îngust-lanceolate întregi; florile
închis-albastre, mai rar albe sunt

dispuse în verticile, cari formează raceme unilaterale. Acest frumos arbust odorant, originar din regiunea mediteraneană și din Asia centrală se cultiva adesea ca plantă ornamentală. Iulie August. Melif.

Isopul din cauza proprietăților sale aromatice, stomachice. anticatarale, antispasmodice și emenagoge, a fost odinioara întrebuințat în medicina.

Iuniper, *Luniperus communis* L., vezi Ienupar.

Iutu. [fr. Jute; g. J u t e.] Product vegetal textil, format din fibrele extrase din scoarța de *Corchorus capsularis* L. ☉. și din scoarța speciei *Corchorus olitorius* L. ☉. ambele plante erbacee din fam. *Tiliaceae*, frunzele alterne, simple, ovale dințate și păroase; florile galbene sunt mici, terminale și solitare, caliciul cu 5 sepale, corola cu 5 petale mici și galbene, stamine numeroase libere; fructul este o capsulă glabră, lungăreată cu 5 loje. Originare din India orientală, cultivate în mai toate țările calde.

Plantă întreagă, de *Corchorus olitorius* dar mai cu seamă frunzele sale suculente să mănâncă ca și spanacul și lăptucile, din care cauză sa și cultivă ca plantă alimentară; semințele posed proprietăți purgative. Din scoarța acestor plante să

obțin fibrele textile, cari constituiesc produsul vegetal numit *Iuta*, mult întrebuințat pentru fabricațiunea diferitelor țesături, fiind astfel de o mare importanță industrială și comercială.

Iuțari (Mold.), Burete-acru, Burete-galben, Burete-iute (Mold.), Burete-lăptos (Trans. Brașov), Burete-pipărat, Bureți-albi (Trans.), Bureți-iuți, Bureți-usturoși, Iuțișori (Trans.). [fr. Aburon, Lathe-ron, Poivré, Vache-blanche; g. Pfefferschwamm.]. — *Lactarius piperatus* Fr., syn. *Agaricus piperatus* Scop. Ciupercă comestibilă, din fam. *Agaricaceae*, pălăria albă. puțin gălbue la bătrânețe, este dură compactă, netedă sau rugoasă și glabră, la început este convexă umbilicată, devine apoi plană și în fine concavă și de forma unei pălării (inundibuliformă), cu marginile undulate și recurbate în jos; lamele albe sau gălbui, foarte dese, decurente, înguste, neegale și dichotomice, sporii sunt ovoizi și mărunț zgrăbunțoși; piciorul (stipitele) alb, solid, gros. cărnos și foarte scurt; carnea albă, fragedă, pipărată și fără nici un miros conține foarte mult lapte alb și acru. Crește prin păduri, vara și toamna.

Iuțișori (Trans.), *Lactarius piperatus* Fr., vezi Iuțari.

J.

Jabghie (Bucegi, j. Prahova). — *Polytrichum perigoniale* Michx., syn. *Polytrichum commune* var. *perigoniale* Rich. Muschiu dioic din fam. *Polytrichaceae*, tulpina de 5-8 cm. înaltă, numai la bază tomentos-paroasă; frunzele erect-patente, linear-lanceolat-subulate, serrat-dentate pe margini și pe carenă; capsula erectă, la urma orizontală, aproape cubică, este brună, operculul plan-convex, foarte scurt-ascuțit și mai palid, peristomul brun-

roșietic cu dinții gălbui, obtuși; sporii netezi, galben-verzui. Crește prin pășunile alpine și prin păduri; fructifică în Iunie.

Jale, Jale-de-grădină (Trans.), Jaleș Salbie, Sălvie, Șălvie, Sălvie-de-grădină. [fr. Sauge, Sauge-officinale; g. Gebräuchliche-Salbei]. — *Salvia officinalis* L. f. subarbust din fam. *Labiatae*, tulpina lemnoasă la bază; frunzele lanceolate sgrăbunțoase; florile albastre, violetă mai rar albe sunt dispuse în verticile

de 6—12 flori; bracteele oval-oblonge sunt caduce; dinții caliciului sunt terminați printr'un vârf ascuțit. Această plantă odorantă, originară din sudul Europei, se cultivă adesea prin grădini. Iunie—Iulie. Melif.

Frunzele *Folia Salviae* sunt înbunțate în medicină. Foile acestei plante unse cu unt să pun la gălci pentru a se vindeca.

Jale (Trans.-Brașov), *Salvia pratensis* L., vezi., Salvie-de-câmpuri.

Jule, *Salvia silvestris* L., vezi Coadavacei și *Stachys germanica* L., vezi Jaleș.

Jule-cletoasă (Trans.), *Salvia glutinosa* L., vezi Cinstet.

Jale-de-câmp (Trans.), *Salvia silvestris* L., vezi Coadavacei.

Jale-de-grădină (Trans.), *Salvia officinalis* L., vezi Jale.

Jale-sălbatică (Trans.), *Salvia silvestris* L., vezi Coadavacei.

Jaleș, *Salvia officinalis* L., vezi Jale și *Stachys recta* L., vezi Jaleș-de-câmp.

Jaleș, Jale, Pavază. [fr. Épiaire d'Allemagne; g. Deutscher-Ziest]. — *Stachys germanica* L. ☉ rar 2. plantă erbacee alb-lănoasă din fam. *Labiatae*, frunzele ovale cordiforme, lănos-tomentoase și pețiolate, cele superioare lanceolate sunt sesile; florile roșii-purpurii, dispuse în verticile multifloare, cari formează un spic terminal, dinții caliciului sunt ascuțiți și terminați printr'un spin. Crește prin fânețe și pășuni pe coline aride și calcare. Iulie—August. Melif.

Jaleș-de-câmp, *Salvia pratensis* L., vezi Sălvie-de-câmpuri.

Jaleș-de-câmp, Jaleș, Jaleș-sălbatic. [fr. Crapaudine; g. Geraderzest]. *Stachys recta* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina și frunzele scurt-păroase, foarte rar tomentoase; frunzele pețiolate oblong-lanceolate, crenat-serrate, cele superioare ovale, ascuțite și întregi; florile galbin-deschise,

buza inferioara a corolei cu puncte violete, sunt dispuse în verticile de câte 6—10 flori, dinții caliciului, acoperiți cu peri aspri sunt terminați printr'un vârf spinescent glabru. Crește prin fânețe uscate, coline aride, locuri năsiptoase și pietroase. Iunie—August. Melif.

Jaleș-sălbatic, *Stachys recta* L., vezi Jaleș-de-câmp.

Jepi (Munt.), Cațân (Bucovina), Gneapăn, Jipi, Jneapan (Mold.), Jnep, Șneapăn-mare (Trans.-Năsăud). [g. Krumholz, Knieholz, Zwergkiefer, Latsche, Legföhre]. — *Pinus Pumilio* Haenke. Ț. arbust sau mic arbore din fam. *Coniferae-Pinaceae*, tulpina strămbă și dela bază ramificată, cu ramurile lăsate spre pământ; frunzele așezate câte 2 pe rămurelele scurte; conurile oval-rotunde, de culoare brun-deschisa sau brun-închisă și brumării sunt erecte. Crește în regiunea alpină, formând masa preponderantă a tușurilor din această regiune, uneori în asociațiune cu *Alnus viridis* Mai—Iunie.

Jintură (Bănat), *Sempervivum tectorum* L., vezi Urechelniță.

Jipi, *Pinus Pumilio* Haenke., vezi Jepi.

Jir, Fagă (Maced.). [fr. Faîne; g. Buchecker, Bucheichel, Buchnuss], fructele de *Fagus sylvatica* L., vezi Fag.

Jireapăn (Bănat și Bucovina), *Juniperus communis* L., vezi Ienupăr.

Jneapăn, *Juniperus communis* L., vezi Ienupăr.

Jneapăn (Mold.), *Pinus Pumilio* Haenke., vezi Jepi.

Jneapăr, *Juniperus communis* L., vezi Ienupăr și *Juniperus nana* Willd., vezi Ienupăr-pitic.

Jnep, *Pinus Pumilio* Haenke., vezi Jepi.

Jnepen, *Juniperus communis* L., vezi Ienupăr și *Juniperus nana* Willd., vezi Ienupăr-pitic.

Jnepeni, *Juniperus nana* Willd., vezi Ienupăr-pitic.

- Jocană**, varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Jolan**, Gioian (Mold.). [fr. *Oenanthe safranée*]. — *Oenanthe crocata* L. 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, rizomul cu fibre cărnoase umflate; frunzele caulinare bipenatisecte; florile albe sunt dispuse în mari umbelae. Rădăcinile acestei plante conțin un suc galbin-portocaliu. Crește prin locuri umede. Iunie—Iulie.
- Jufă** (Trans. Brașov), semințele oleaginoase de *Cannabis sativa* L., vezi Cânepa.
- Jugărel**, *Teucrium Chamaedrys* L., vezi Dumbet.
- Jugăreț**, *Teucrium Chamaedrys* L., vezi Dumbet.
- Jugastru**, Jiugastru. [fr. Bois-de-poule, Erable-champêtre; g. Massholder, Feld-Ahorn]. — *Acer campestre* L. Ț. mic arbore sau arbust cu scoarța roșietică, cu lemnul alb și tare, din fam. *Aceraceae*, frunzele palmatilobate cu 5 lobi obtuși și întregi sau lobați, cel median cu 3 lobi obtuși; florile verzui, dispuse în corimbe ramificate, erecte cu pedunculule pubescente; fructele samare cu aripele orizontal divergente. Crește prin păduri și tufișuri. Aprilie—Mai. Melif.
- Julfă**, semințele oleaginoase de *Cannabis sativa* L., vezi Cânepa.

L.

- Labă-mâței** (Mold.), *Clavaria coraloides* L., vezi Bureți-de-conopida.
- Lăcrămioare** (Mold.), Cerceșuși, Clopoțele (Trans.), Floarea-turcului, Georgițe (Banat), Margăritărel (Munt.), Mărgăritari (Munt.), Suflețele (Trans.). [fr. Muguet, Lisdes-vallées, g. Maiblume, Maiglöckchen]. — *Convallaria majalis* L. 2. mică plantă erbacee, cu rizom repent stonifer, din fam. *Liliaceae*, tulpina scapiformă fără frunze; frunzele bazilare, lungpetiolate, elongat-eliptice; florile albe și plăcut mirositoare sunt dispuse într'un racem unilateral, atârând în jos, învâlișul floral (perigonul) campanulat cu 6 lobi recurbați, 6 stamine libere; fructele sunt boabe (bacce) roșii. Crește prin pădurile umbroase, adeseori cultivat pentru florile sale bine mirositoare. Aprilie—Mai.
- Lăcrămiță**, Lăcrimița, Umrăvioară. [fr. Maianthème; g. Schatzenblume]. — *Majanthemum bifolium* Schmidt., syn. *Convallaria bifolia* L. 2. mică plantă erbacee, cu rizom repent, lung și subțire, din fam. *Liliaceae*, tulpina cu 2 frunze, alterne, petiolate și cordiforme; florile albe, dispuse în racem sunt tetramere; fructele boabe (bacce) lucitoare, la urmă roșii. Crește prin pădurile umbroase din regiunea montană. Mai—Iunie.
- Lăcrimiță**, *Majanthemum bifolium* Schmidt., vezi Lăcrămiță.
- Lale**, *Tulipa silvestris* L., vezi Lalea.
- Lalea**, *Fritillaria imperialis* L., vezi Lalea-pestrită, *Fritillaria Meleagris* L., vezi Bibilică și *Fritillaria tenella* M. Bieb., vezi Lalea-pestrită.
- Laleu**, Lalea-de-pădure, Lalea-galbenă, Lale, Lalee, Tulipană, Tulipani, Tulpeni. [fr. Avant-Paques, Tulipe-sauvage; g. Tulpe, Wald-Tulpe]. — *Tulipa silvestris* L. 2. plantă erbacee, bulboasă din fam. *Liliaceae*, bulbul mic, ovoid, stolonifer cu squame brune; frunzele linear-lanceolate, glauce; tulpina dreaptă su o singură floare mare, odorantă, care atâră în jos (nutantă) înainte de a se deschide, ea este pe ambele fețe de o culoare deschis-galbină, foliolele interne ale periantului precum și staminele la baza sunt păroase; stigmatul sesil cu 3 lobi groși; fructul o capsulă oblongă, trigonală cu numeroase semințe. Crește prin fânețele din vii și păduri în regiunea dealurilor. Aprilie—Mai și

- Tulipa silvestris* L. var. *minor* Led., syn. *T. Biebersteiniana* Roem. et Schult. care diferă de specia tipică prin bulbul mai mic, prin tulpina și frunzele mai scurte și mai cu samă prin floarea mai mică, la exterior deschis-galbină, la interior de un galbin mai intensiv. Crește prin paduri Aprilie—Mai.
- Lalea-de-pădure**, *Tulipa silvestris* L., vezi Lalea.
- Lalea-galbenă**, *Tulipa silvestris* L., vezi Lalea.
- Lalea-pestrită**, Lalea. [fr. Couronne-impériale, Herbe-aux-sonnettes; g. Kaiserkrone]. — *Fritillaria imperialis* L. 2. mare și frumoasă plantă erbacee din fam. *Liliaceae*, bulbul gros, solzos, gălbui răspândește un miros neplăcut; tulpina robustă cu numeroase frunze bazilare, oval-ascuțite, la bază mai late, cele superioare mai înguste, partea superioară a tulpinei fără frunze; florile mari, roșii, galbine și cu vârgi albe sau roșu-brunii sunt dispuse într'o umbelă, dedesubtul unui buchet de frunze. Această plantă, originară din Persia, se cultivă pentru florile sale frumoase. Aprilie—Mai. Melif.
- Lalea-pestrită**, *Fritillaria Meleagris* L., vezi Bibilică.
- Lalea-pestrită**, Lalea. — *Fritillaria tenella* M. Bieb. 2. mică plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, tulpina rigidă, unifloră; frunzele lanceolate, lineare, îngustate, ascuțite, cele inferioare și florale opuse, celelalte împrăștiate; florile la început plecate, sunt gălbui și cu pete brune, periantul campanulat cu 6 diviziuni libere, eliptic-oblonge, prevăzute cu o foveolă nectariferă la bază; stamine 6; fructul o capsulă trigonală cu semințe membranoase pe margini. Crește prin fânețele din păduri și tufișuri. Aprilie—Mai.
- Lalea**, *Tulipa silvestris* L., vezi Lalea.
- Lalele-de-grădină**, *Tulipa Oculus-solis* St. Am., vezi Tulipani.
- Lalele-mari**, *Tulipa Oculus-solis* St. Am., vezi Tulipani.
- Lămâi**, Alămâi. [fr. Citronnier, Citronnier-Limonier; g. Citronenbaum, Limone]. — *Citrus Limonium* Risso. 2. mic arbore din fam. *Rutaceae*, tulpina dreaptă cenușie; frunzele alterne cu pețoli articulați și puțin aripați sunt oblong-ovale, dințate sau întregi, coriacee și lucitoare; florile albe înlăuntru, roșietice în afară și plăcut mirositoare sunt dispuse în raceme axilare sau terminale; fructul cunoscut sub numirea de *Lămâie* sau *Alămâie* este ovoid și de culoare galbenă la maturitate. Acest frumos arbore, originar din Asia, se cultivă și prin părțile noastre ca plantă ornamentală și pentru florile sale frumoase și odorante. Mai—Iulie.
- Fruitele sale sunt comestibile.
- Lămâie**. [fr. Citron; g. Zitrone]. — Fruitele comestibile de *Citrus Limonium* Risso., vezi Lămâi.
- Lămâioară**, Cimbru, Cimbru-adevarat, Cimbru-de-grădină (Trans. Năsăud.), Lămâiță. [fr. Barigoule, Farigoule, Thym-vulgaire; g. Thymian.]. — *Thymus vulgaris* L. 2. mic arbust din fam. *Labiatae*, tulpina erectă sau ascendentă, foarte ramificată și compactă; frunzele sesile, oblonge sau lineare, cu marginile rasucite în jos și acoperite cu peri scurți, moi și cenușii; florile rozee, foarte aromatice, mici, corola abia întrecând caliciul, sunt dispuse în verticile, reunite în mici raceme terminale. Originară din regiunea mediteraneană (sudul Europei), pe la noi cultivată ca plantă aromatică pentru trebuințe culinare. Iulie—August. Melif.
- Această plantă *Herba Thymi* se întrebuințează în medicina ca amară, adstringentă, tonică și stimulantă.
- Lămâiță**. [fr. Citronnelle, Verveine-Citronnelle; g. Zitronenbaumchen]. — *Lippia citrio-*

dora Humb. Bonpl. et Kunth., syn. *Aloysia euriadora* Ortega. Ț. arbust sau mic arbore din fam. *Verbenaceae*; frunzele scurt-pețio-late, dispuse câte 3 în verticile sunt lanceolate, aspre (scabre) de-a-supra, glandulos-punctate pe fața inferioară, cu nevure laterale paralele, când sunt frecate în mana răspândesc un plăcut miros de lămâie; florile mici albe, rozee sunt dispuse în spice axilare, paniculate sau verticilate la vârful ramurilor. Aceasta plantă, originară din America de sud (Buenos Ayres), se cultiva adesea prin casele oamenilor și prin florarii. Iulie August.

Lămâiță, *Philadelphus coronarius* L., vezi *Sirindrica* și *Thymus vulgaris* L., vezi *Lămâioara*.

Lâna-broaștei, vezi *Matasa-broaștei*.

Lânărică, *Eriophorum angustifolium* Roth., și *Eriophorum latifolium* Hoppe., vezi *Bumbacarița*.

Lănăriță, *Eriophorum angustifolium* Roth. *Eriophorum latifolium* Hoppe. vezi *Bumbacarița*. și *Filago germanica* L., vezi *Firică*.

Lăpădătoare, *Aristolochia Clematitis* L., vezi *Remf*.

Laptele-cânelui, *Euphorbia Cyprisias* L., vezi *Aior*, *Euphorbia Esula* L., vezi *Aior*, *Euphorbia helioscopia* L., vezi *Laptele-cucului*. Aceasta numire sa mai dă și la alte specii din genul *Euphorbia*, cari cresc prin părțile noastre precum: *E. Gerardiana* Jacq. *E. salicifolia* Host., *E. lucida* W. et Kit. *E. agraria* M. Bieb. *E. glareosa* M. Bieb. *E. virgata* W. Kit. etc.

Laptele-cânelui, *Buruiana-de-negei*, *Laptele-cucului*, *Laptele-lupului*. [fr. *Euphorbe-a-larges-feuilles*; g. *Breitblättrige-Wolfsmilch*].

Euphorbia platyphyllos L. ☉. planta erbacee cu suc laptos din fam. *Euphorbiaceae*, frunzele cordiforme la bază sunt sesile; florile galbui, dispuse în umbele cu 3—5 radii; capsula verucoasă. Crește

prin locuri cultivate, inculte și pietroase, pe lângă drumuri și prin pietriș de pe matca râurilor. Iulie Septembrie.

Laptele-cucului, (Munt.). *Euphorbia Cyprisias* L., vezi *Aior*. *E. platyphyllos* L., vezi *Laptele-cânelui*. Aceasta numire sa mai da și altor specii din genul *Euphorbia*, cari cresc prin părțile noastre precum: *E. agraria*, M. Bieb. *E. Gerardiana* Jacq. *E. glareosa* M. Bieb. *E. lucida* W. et Kit., *E. salicifolia* Host., *E. villosa* W. et Kit., *E. virgata* W. et Kit. etc.

Laptele-cucului (Munt.), *Aior*, *Alior*, *Aior*, *Buruiana-de-friguri*, *Buruiana-de-negei*, *Buruiana-nagareasca*, *Laptele-cânelui*, *Lapte-lupului* (Trans.). [fr. *Réveil-matin*; g. *Sonnenwendige-Wolfsmilch*]. *Euphorbia helioscopia* L. ☉. planta erbacee cu un suc laptos din fam. *Euphorbiaceae*, frunzele obovale cuneate, în partea anterioară fin-dințate (serrate); florile galbine, dispuse în umbele cu 5 radii, fiecare radiu trifurcat și cu ramuri bifurcate; capsula netedă. Crește prin locuri cultivate, printre sămănături și pe marginea câmpurilor. Mai—August.

Cu laptele ce iese când rupi această plantă, vindecă poporul nostru negeii și pecinginea.

Laptele-lupului (Trans.), *Euphorbia helioscopia* L., vezi *Laptele-cucului* și *Euphorbia platyphyllos* L., vezi *Laptele-cânelui*.

Laptele-pasărei (Pitești). [fr. *Gagée-jaune*; g. *Gelber-Goldstern*]. — *Gagea lutea* Schult. Ț mică plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, bulb unic oval; cu o singură frunză radicală (rar doua), linear-lanceolată, plană. și subit acuminată în formă de cornet; frunzele florale două aproape opuse; florile galbine, cu foliolele perigonului obtuse, oblonge; pedunculii glabii. Crește prin păduri, tușe și dumbrave. Martie—Aprilie.

Laptele-pasării, *Ornithogalum umbellatum* L., vezi Bălușcă.

Laptele-stânței. *Androsace arachnoidea* Schott. Ț. mică planta erbacee, păroasă din fam. *Primulaceae*, frunzele rozetelor fertile lingulate, ale rozetelor sterile linear-oblonge sau lanceolate, toate fara nervure; bracteele involucriului oblonge sau linear-oblonge și plane, pedunculii evident mai lungi decât involucriul; florile alburii sunt dispuse în umbelă. Crește pe stâncile din regiunea alpina. Iunie—August.

Laptele-stânței, *Androsace Chamejasme* Host., vezi Laptișor.

Laptișor, Laptele-stânței, Primuliță. [g. Zwerger-Mannsschild].

Androsace Chamejasme Host. Ț. mică planta erbacee din fam. *Primulaceae*, tulpini ramificate cu mai multe rozete de frunze; frunzele lanceolate spre baza îngustate, pe margine, lung-vilos-ciliate; florile albe, dispuse în umbelă vilioasă; scapul, pedunculele florilor și caliciul paroase; pedunculul florilor, pe timpul înfloririi egal de lung sau și mai scurt decât involucriul. Crește prin pașunile pietroase și stâncoase din regiunea alpina. Iunie—August.

Lăptucă, *Lactuca sativa* L., vezi Lăptuci.

Lăptuci (Munt.), Lăptuca, Marole, Maroli (Mold.), Marule (Mold.), Salada, Salata. [fr. Laitue-cultivée; g. Garten-Lattich, Lattich].

Lactuca sativa L. ☉. planta erbacee din fam. *Compositae*, tulpina solidă, frunzele cu baza cordiforma amplexicaule, cele inferioare întregi sau undulate și neregulate-dintate, pe nervura mediană netede sau mai rar cu spini; florile galbene, dispuse în capitule, cari formează o paniculă corimbiformă; fructele achene brune sau albe, adesea glabre, cu rostrul alb de lungimea achenei sau mai lung. Iunie—August. Aceasta planta, considerată de botaniști ca o modifi cațiune

a speciei salbatice *Lactuca Scariola* L., originara probabil din Siberia, se cultivă adesea ca plantă salinara împreuna cu varietățile sale:

Lactuca sativa L. var. *capitata* DC. cunoscuta sub numirea de: *Salată* [fr. Laitue-pommée; g. Kopfsalat] și *Lactuca sativa* L. var. *crispa* DC. numita: *Salată-creuța* [fr. Laitne-frisée, g. Krausser-Pflücksalat].

Lăptucu-oaiei, Brustan, Brusturucaprei (Bucovina), Brusturu-oaiei, Clocociov, Floare-de-brusture-amar (Trans. Brașov.), Lapuș-de-oaie, Ochiu-boului. [g. Sonnenstern, Telekie]. — *Telekia speciosa* Bmgt., syn. *Buphtalmum cordifolium* W. et. Kit. Ț. frumoasa planta erbacee din fam. *Compositae*, tulpina rigida, puțin ramificata; frunzele alterne, cele inferioare petiolate, cordiforme, dublu-serrate, cele superioare sesile, rotunde la baza sau cordiforme și amplexicaule; florile galbene sunt dispuse în mari și frumoase capitule la vârful tulpinei; fructele achene cilindrice multicoastate. Crește prin locurile umede și pe langa torențele din padurile umbroase ale munților. Iulie August.

Lapuc (Banat), *Lappa major* Gaertn., vezi Brustur.

Lăpuș-de-oaie, *Telekia speciosa* Bmgt., vezi Lăptucu-oaiei.

Lăpuși-de-capră (j. Prahova), *Salvia glutinosa* L., vezi Cinstet.

Lăsnicioare (Trans.), *Solanum Dulcamara* L., vezi Lasnicior.

Lăsnicior, Buruiana-de-dalac, Lasnicioare (Trans.), Lesnicioara, Lesnicioasa, Patlagica-de-dalac (j. Prahova), Vița-evreilor, Zârna. [fr. Vigne-de-Judée, Douce-amère; g. Bittersüss]. — *Solanum Dulcamara* L. Ț. planta sarmentoasă din fam. *Solanaceae*, tulpina glabra, frunzele neparoase ovale, acuminat-cordiforme la bază sunt întregi, sau cele superioare, devin lanceolate prin 2 (auricule) segmente laterale; florile violet, dispuse în corimbe ramificate lung-peduncu-

late; fructele boabe (bacce) ovoide roșii la maturitate, sunt veninoase. Această plantă crește prin tufișuri și paduri umede, pe lângă pâraie, râuri, pe stânci și ziduri vechi. Iunie—August.

Tulpinele acestei plante «*Stipites Dulcamarae*» sunt întrebuințate în medicina ca depurative și calmante.

Laur, *Datura Stramonium* L., vezi Ciunafăia.

Lăuruscă, *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Lăutoare (Mold.), *Bupleurum rotundifolium* L., vezi Urechea-iepurelui.

Lavrentină, *Ajuga reptans* L., vezi Vineriță.

Leandru, Liandru, Oleandru (Trans.). [fr. Laurier-rose; g. Oleander]. — *Nerium Oleander* L. Ț. arbust din fam. *Apocynaceae*, frunzele lanceolate sau linear-lanceolate sunt coriacee, persistente, întregi și sesile, dispuse cât 3 în verticile; florile mari, frumoase, roșii sau albe sunt dispuse în raceme terminale, caliciul cu 5 lobi, corola tubuloasă, limbul în formă de pâlnie cu 5 lobi rotunziți, gâtul ornat cu 5 squame dințate, staminele au conectivul prelungit deasupra anterei într'un lung apendice plumos; fructul o foliculă, semințele cu un smoc de peri lungi. Originar din regiunea mediteraneană, la noi cultivat adesea ca plantă ornamentală, pentru florile sale frumoase. Iulie—Septembrie.

Frunzele, scoarța și lemnul de *Leandru* sunt întrebuințate în medicină. Laptele galben al acestei plante conține două substanțe veninoase numite: *Oleandrina* și *Nertina*.

Lebeniță (Trans.), *Citrullus vulgaris* Schrad., vezi Pepene-verde.

Lemnu-cânesc, *Daphne Mezereum* L., vezi Tulichină, *Evonymus europaeus* L., vezi Voniceriu și *Rhamnus Frangula* L., vezi Crușan.

Lemnu-cânelui, Măliniță (Bucovina și Mold.),

Malin-negru (Trans.). [fr. Bois-noir, Pruêne, Troêne; g. Liguster, Hartriegel, Rainweide]. — *Ligustrum vulgare* L. Ț. arbust din fam. *Oleaceae*, frunzelé opuse sau câte 3 sunt oblong-lanceolate, nepăroase (glabre) și întregi; florile albe, devenind la urmă brun-roșietice, sunt tetramere și odorante, dispuse în raceme dense terminale sau axilare, caliciul urceolat cu 4 diviziuni, corola în formă de pâlnie (infundibuliformă) cu tubul mult mai lung decât caliciul, limbul divizat în 4 lobi concavi; fructele sunt boabe (bacce) negrii. Crește prin tufișuri, crânguri, lunci și pe marginea pădurilor; adesea cultivat prin grădini pentru garduri vii. Mai—Iunie. Melif.

Lemnu-dulce, Iarbă-dulce, Rădăcină-dulce. — *Glycyrrhiza echinata* L. Ț. [fr. Réglisse-hispide; g. Süssholz]. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele imparipenate, florile mici liliachii în raceme scurte capitatae subrotunde; fructele (legumele) spinos-păroase. Crește prin locuri umede arenacee Iunie. — *Glycyrrhiza glabra* L. Ț. [fr. Réglisse-glabre; g. Süssholz]. plantă erbacee cu frunzele imparipenate; florile mici albastrii sau albe, dispuse în raceme lungi mai scurte decât frunzele; fructele legume nepăroase (glabre). Crește prin șesuri și cultivată pentru trebuințe medicinale. Iulie August.

Rădăcina de *Glycyrrhiza glabra* este întrebuințată în medicină sub numirea de: «*Radix Liquiritiae*».

Lemnu-galben, *Berberis vulgaris* L., vezi Dracilă.

Lemnu-pucios, *Pirus aucuparia* Gaertn., vezi Scoruș-de-munte.

Lemnu-râios, Cerceii-babei (Mold. j. Tecuci). [fr. Tusain-verruqueux; g. Warziges - Pfaffenkäppchen, Spindelbaum]. — *Evonymus verrucosus* Scop. Ț. arbust din fam. *Celastraceae* cu ramurile

cilindrice verucoase; frunzele o-puse sunt rotunzite la bază; florile albe-verzui sau gălbui, petalele ovale cu puncte fine și roșii, pedunculule triflore, caliciul cu 5 dinți; fructul o capsulă cu semințele negrii, necomplect învălitate de arilul fals de culoare roșie. Crește prin păduri, crânguri și tușșuri. Mai—Iunie.

Lemnu-bobului, Bobițel, Drob, Grozamă-mare (Trans.). [fr. Cytise-noircissant; g. Schwarz-wenderend-Geissklee]. — *Cytisus nigricans* L. Ț. arbust din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele alterne pețiolate și trifoliolate, foliolele obovale sau oblonge pe partea inferioară alipit pârtoase; florile galbene aurii sunt dispuse în lungi raceme terminale multiflore și erecte; fructul legumen alipit-pârtoas. Crește pe coaste pietroase și pe stâncile de prin păduri. Iunie—Iulie.

Lemnu-cânelui, *Ligustrum vulgare* L., vezi Lemn-cânesc.

Lemnu-Domnului, Lemnuș. [fr. Aurone, Citronnelle; g. Aberraute, Eberraute]. *Artemisia Abrotanum* L. Ț. subarbust din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă ramificată; frunzele bi-tripenatisecate cu vâruri îngust-lineare, cele superioare și cele din inflorescență sunt trifide sau întregi, oblong-lineare; florile galbene sunt dispuse în mici capitule sferice și cenușii. Această plantă cu miros penetrant de lămâie, originară din Europa sudică și din orient, se cultivă adesea prin grădini. August—Septembrie.

Lemnul-Maicei-Domnului, Iarbă-sfântă, Limbricarită, Poala-Maicei-Domnului. [fr. Aurone-femelle, Petit-Cypres, Santoline; g. Heiligenkraut, Zypressenkraut.]. — *Santolina Chamacyparissus* L. Ț. subarbust foarte odorant, totdeauna verde, dens și alb-pubescent din fam. *Compositae*, tulpina foarte ramificată, cu ramuri rigide și fragile, formând mici tufe, cari ajung

uneori până la 1 m. înălțime; frunzele îngust-lineare (cilindrice) sunt alterne, apropiate pe ramuri și purtând pe rachis 4—6 rânduri de mici dinți obtuși, obovali sau oblongi, îndepărtați sau imbricați pe toată lungimea limbului; florile galbene, dispuse în mici capitule solitare la vârful peduncululelor lungi, subțiri și rigide, involucrul rotunzit al capitulelor galbene este format de mai multe rânduri de mici solzi lineari imbricați; florile toate tubuloase cu 5 dinți scurți și întinși, cele marginale femele sau toate ermafrodite; fructele mici achene tetragonale nude. Originară din regiunea mediteraneană (Europa sudică) și mult cultivată prin grădini ca plantă ornamentală, mai cu samă pentru mozaicuri. Iulie—August.

Această plantă aromatică posedă proprietăți amare, tonice, emenagoge și vermifuge.

Lemnuș, *Artemisia Abrotanum* L., vezi Lemnu-Domnului.

Lemnușcă (Bucovina, Cacica), *Lythrum Salicaria* L., vezi Răchitan.

Leutiță, *Lemna gibba* L., etc., vezi Lintiță.

Leoardă (Bănat), *Allium ursinum* L., vezi Leurdă.

Lesnicioară, *Solanum Dulcamara* L., vezi Lăsnicior.

Lesnicioasă, *Solanum Dulcamara* L., vezi Lăsnicior.

Leurdă, Aliu-di-curie (Maced.), Aiude-pădure, Leoardă (Bănat). [fr. Ail-des-bois; g. Bären-Lauch, Bienenlauch]. *Allium ursinum* L. Ț. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, tulpina scapiformă fără-frunze, obtus-trigonală; frunzele 2 bazilare, lung-pețiolate, eliptic-lanceolate; florile albe ca zăpada, cu miros tare de usturoi, lung-pedunculate sunt dispuse în umbelule laxe capsulifere, spat cu 1—3 valve persistente, staminele simple. Această plantă cu miros de

usturoi crește prin păduri umede și umbroase. Mai.

Leuștean, Buruiiană-de-lungoare, Buruiana-lingoari (Trans.). [fr. Livèche; g. Liebstöckel]. — *Levisticum officinale* Koch., syn. *Ligusticum Levisticum* L. 2. plantă erbacee cu miros penetrant din fam. *Umbelliferae*, tulpina striată; frunzele neparoase (glabre), lucitoare, odată sau de 2 ori penatisecate, cu foliole lat-ovale și dințate; florile galbene, dispuse în umbele multiradiate; fructele lenticulare ovale sunt aripat-costate. Această plantă aromatică, originara din America sudică, se cultivă mult și prin părțile noastre ca plantă culinară și medicinală, uneori sub-spontanee. Iulie—August.

Rădăcina de leuștean este întrebuințată de femeile știutoare pentru a vindeca lungoarea (lingoarea); frunzele întrebuințate la bucătărie pentru dresul borșului. «Radix Levistici» întrebuințată în medicină

Levand, *Lavandula vera* DC., vezi Leventică.

Levcoale-galbină, *Cheiranthus Cheiri* L., vezi Micșunele ruginite.

Levcoale-roșie (Trans.), *Matthiola incana* R. Br., vezi Micsandre.

Leventică, Aspic (Trans.), Levand, Livant (Mold.), Livănțică, Spichinat (Trans.). [fr. Lavande, Aspic; g. Lavendel, Spike]. — *Lavandula vera* DC., syn. *Lavandula officinalis* Chaix. Ț. mic arbust din fam. *Labiatae* cu frunzele lineare sau oblong-lineare cu marginele răscucite, sur-tomentoase când sunt tinere, mai târziu verzi, pe partea inferioară glandulos-punctate; florile albastre plăcut mirositoare sunt dispuse în verticile, care formează lungi spice terminale întrerupte, corola cu tubul mult mai lung decât caliciul ușor dilatat la gât, limbul oblic bilabiat cu 5 diviziuni; fructele 4 nucule glabre și netede. Această plantă odorantă,

originară din Europa sudică, se cultivă și prin părțile noastre. Iunie—August. Melif.

Spicele florifere «*Flores Lavandulae*» întrebuințate în medicină ca antispasmodice stimulante și tonice.

Levrucă, *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Liandru, *Nerium Oleander* L., vezi Leandru.

Licină (Trans.), *Lycium vulgare* Dun., vezi Cătină-de-garduri.

Ligoace (Maced.), *Viola odorata* L., vezi Toporași.

Liliac, Argavan (Maced.), Iorgovan (Bănat), Mălin (Trans.), Mălin-roșu (Trans.), Scrinte (Trans.). [fr. Lilas; g. Flieder, Türkischer-Holunder]. — *Syringa vulgaris* L. Ț. frumos arbust din fam. *Oleaceae* cu frunzele lat-ovale, la bază cordiforme, la vârf acuminate, cu marginea întreagă; florile liliachii, roșietice sau albe, plăcut mirositoare sunt dispuse în raceme, caliciul mic, persistent, campanulat cu 4 mici dinți neregulați, corola cu tubul scurt, umflat în partea superioară, limbul mult mai mare cu 4 diviziuni întinse și ușor concave, stamine 2, inserate la vârful tubului corolei; fructele capsule dehiscente prin 2 valve. Crește spontanee prin pădurile stâncoase, mult cultivat pentru florile sale frumoase și bine-mirositoare. Aprilie—Mai.

Liliac-de-munte, Aninași. [fr. Aunevert; g. Grüne-Eller, Grüne-Erle]. — *Abnus viridis* DC. Ț. arbust din fam. *Betulaceae*, frunzele ovale, ascuțite, dublu-serrate, de aceeași culoare pe ambele părți, glabre sau pe partea inferioară, pe nervure scurt-păroase; florile verzi, dispuse în amente, amentele masculine și cele femele se află pe ramuri deosebite, caliciul florilor masculine de ordinar trifoliat; fructele sunt nucule îngust-aripate. Crește în regiunea

- alpină, unde formează adeseori împreună cu *Pinus Pumilio* Hænke. tufişele acestei regiuni. Mai—Iunie.
- Liliac-franţozesc**, *Liliac-nemţesc*.—*Syringa chinensis* Willd., syn. *Syringa dubia* Pers. f. [fr. Lilas-Varin; Lilas-de-Rouen; g. Flieder]. arbust din fam. *Oleaceae*, frunzele oval-lanceolate, la bază aproape ascuţite, mai mici şi mai înguste decât la *S. vulgaris*; florile cu miros plăcut sunt roşii-liliachii, lobii corolei ascuţiţi şi plani. Plantă originară din China, cultivată prin grădini.—*Syringa persica* L. f. [fr. Lilas-de-Perse g. Flieder], arbust cu frunzele îngust-lanceolate, la bază acuminate şi nedivizate sau laciniate; florile liliachii cu miros slab; lobii corolei înguşti, întinzându-se mai târziu, puţin concavi. Arbust, originar din Persia, cultivat prin grădini. Aprilie—Mai.
- Liliac-nemţesc**, *Syringa chinensis* Willd. şi *Syringa persica* L., vezi Liliac-franţozesc.
- Lilicea nipărtlelii** (Maced.), *Taraxacum officinale* Wigg., vezi Păpădie.
- Lilicea-soarelui** (Maced.), *Helianthus annuus* L., vezi Floarea-soarelui.
- Lilie** (Trans.), *Lilium bulbiferum* L., vezi Lilie-roşie, *Lilium candidum* L., vezi Crin, *Lilium Martagon* L., vezi Crin-de-pădure şi *Iris germanica* L., vezi Stânjini.
- Lilie-albă** (Trans.), *Lilium candidum* L., vezi Crin
- Lilie-galbenă** (Trans.), *Iris Pseud-Acorus* L., vezi Stânjini-galbeni.
- Lilie-roşie** (Trans.), Crin, Lilie (Trans.). [fr. Lis-bulbifère; g. Feuer-Lilie].—*Lilium bulbiferum* L. 2. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, bulb ovoid de mărimea unei nuci, cu solzii strânşi, albi la interior şi roşietici la exterior; tulpina rigidă, erectă, angulos-carenată şi pubescentă; frunzele nereglat-dispuse sunt lineare sesile, cele superioare verticilate au la subţioara lor bulbili negri-cioşi şi lucii: florile mari, erecte, roşii sunt dispuse în raceme, uneori contractate în umbele, periantul campanulat, pe din lăuntru cărnos-verucos, este de culoarea şofranului cu punctuaţiuni brun-roşietice; fructul capsulă obtusă cu 6 lobi. Originară din Europa centrală, adeseori cultivată ca plantă decorativă pentru florile sale frumoase. Mai—Iunie.
- Lilie-vânăta** (Trans.), *Iris germanica* L., vezi Stânjini.
- Lilluţă**, Păinginel. [fr. Phalangérameuse; g. Ästige-Graslilie].—*Anthericum ramosum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Liliaceae*, rădăcini fasciculate, cărnoase; tulpina scapiformă ramificată; frunzele lungi, înguste, lineare, canaliculate; florile albe cu segmentele înguste, întinse şi cu nervure proeminente sunt dispuse în raceme ramificate, stilul drept; fructul o capsulă rotundă. Creşte prin fâneţe uscate, pe dealuri aride, prin poieni de pădure prin răişuri. Iunie—Iulie.
- Limă**, *Elymus crinitus* Schreb., vezi Perişor.
- Limba-apei**, *Potamogeton natans* L., vezi Broscariţă.
- Limba-bălţilor**, *Alisma Plantago* L., vezi Limbariţă.
- Limba-boului**. [fr. Langue-de-boeuf, Bourrache-bâtarde, g. Ochsenzunge].—*Anchusa italica* Retz. ☉. plantă erbacee, acoperită cu peri asprii şi ţepoşi, din fam. *Borraginaceae*; frunzele, lanceolate sau oblonge, sunt undulate; florile mari sunt de un frumos albastru, caliciul cu 5 dinţi subulaţi, mai lungi decât tubul corolei. Creşte prin păşuni, pe marginea sămănăturilor şi a drumurilor. Mai—Iulie. Melif.
- Limba-boului**, *Anchusa officinalis* L., vezi Miruţă şi *Statice Gmelini* Willd., vezi Sică.
- Limba-broaşteii**, *Alisma Plantago* L., vezi Limbariţă şi *Hydrocharis Mor-sus ranae* L., vezi Iarba-broaştelor.

Limba-cânelui, *Cynoglossum officinale* L., vezi Arariel.

Limba-cerbului, *Scolopendrium vulgare* Smith., vezi Năvalnic.

Limba-cucului, Dragoste (Traas.). [fr. Botryche-Lunaire; g. Allermannsharnisch, Gemeine-Mondraute]. — *Botrychium Lunaria* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Ophioglossaceae*, rizomul cu numeroase fibre radicale, emite numai 2 frunze: una fertilă și una sterilă, concrescute cam până la mijlocul plantei, de unde separându-se, cea fertilă crește mai mult și se transforma într'un spic terminal, care poartă sporangii cu spori; cea sterilă este penatisecată, cu dese segmente semilunare sau romboidale-cuneiforme, întregi sau ușor crestate. Crește prin pășunile și poienile din regiunea sub-alpină și alpina. Mai—Iunie.

Limba-mărel (Trans.), Limbușoară. [fr. Téraspic, Téraspic-d'éte; g. Bauersemf, Schleifenblume]. — *Iberis umbellata* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă, striată și ramificată în partea superioară; frunzele lanceolate acuminat, cele inferioare ușor dentate, cele superioare întregi; florile albe, rozee sau purpurii, de ordinar însă violet, dispuse în corimbe umbeliforme, terminale, formând prin reuniunea lor o mare umbelă, petalele externe mai mari decât cele interioare; fructele silicule comprimate, lat-aripate și ascuțit-bifide. Originară din Europa sudică, adesea cultivată ca plantă decorativă. Iunie—Septembrie.

Limba-mielului, Arățel, Arețel, Boranță (Trans.), Otrățel (Trans.-Năsaud). [fr. Bourrache; g. Boretsch.]. — *Borrage officinalis* L. ☉. plantă erbacee, acoperită cu peri asprii din fam. *Borraginaceae*, tulpina ramificată; frunzele inferioare eliptice, obtuse, spre bază îngustate, cele superioare caulinare, oval-lungărețe, sesile, sub-

cordiforme la bază; florile frumose, sunt albastre, rar albe, plecate, dispuse în panicule cu ramuri scorpioide, corola rotacee cu gâtul prevăzut cu 5 nectare, lobi corolei ovali ascuțiți, foarte întinși, staminele exerte, reunite într'un tub. Această plantă, originară din regiunea mediteraniană, se cultivă și pe la noi. Iunie—Iulie. Melif.

Florile acestei plante au proprietăți sudorifice, pectorale și sunt întrebuințate ca atari în contra tusei; frunzele sunt comestibile.

Limba oaiiei, Pălămidă. [g. Graue-Kratzdistel]. — *Cirsium canum* M. Bieb. 2. erbacee din fam *Compositae*, rădăcină fasciculată cu fibre fusiforme îngroșate; tulpina cu un singur capitul sau cu câteva ramuri lungi terminate prin câte un capitul; frunzele oblong-lanceolate, sinuat-dințate sau penatipartite, cele inferioare decurente, sunt pe partea inferioară cenușii și arachnoideu-lănoase; florile ermafrodite purpurii, dispuse în capitul, involuclul cu foliole spinoase acoperinduse unele pe altele; fructele achene oblonge, comprimate, glabre și cu un papus plinos. Crește prin fânețele umede și mlăștinoase. Iulie—August.

Limba-oatelor, *Plantago major* L., vezi Patlagină.

Limba peștelui. [fr. Statice-Limonium; g. Echter-Wiederstoss]. — *Statice Limonium* L. 2. plantă erbacee din fam. *Plumbaginaceae*, frunzele de un verde albăstriu sunt oblong-lanceolate, aproape eliptice, mucronate, îngustate în petiul, glabre, uninerviate și bazilare; din mijlocul frunzelor iese o tulpină scapiformă cilindrică, erectă, glabră, în partea superioară cu ramuri erect-patente, subcorimboase, cu rămurelele la urmă reflecte; florile violet, cu un caliciu alb-albăstriu, îndesuit apropiate în spice alungite unilaterale, grupate într'o

- mare paniculă corimbiformă. Crește prin fânețe năipoase și umede. August—Septembrie.
- Limba peștelui**, *Statice Gmelini* Willd., vezi Sică.
- Limba șarpelui**. [fr. *Herbe-sans-couture*, *Langue-de-serpent*; g. *Natterzunge*]. — *Ophioglossum vulgatum* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Ophioglossaceae*, rizomul lung emite numeroase fibre radicale alungite; tulpina erectă, inconjurată la bază de o squamă invaginată, brun-negricioasă; frunza unică este ovală sau oblong-ovală, obtusă la baza ei, îmbrățișând tulpina; sporangii, dispuși într'un spic terminal, linear, erect simplu sau mai rar bifurcat, cu un vârf ascuțit, format din prelungirea rachisului deasupra sporangilor; sporii fin-tuberculați. Crește prin locuri umede, prin tufiguri și păduri. Mai—Iunie.
- Limba-vacel**, (j. Mehedintși), *Scolopendrium vulgare* Smith., vezi Năvalnic.
- Limba-vecinei**, *Scolopendrium vulgare* Smith., vezi Năvalnic.
- Limba-vrăbiei**. [fr. *Langue-de-moineau*; g. *Spatzenzunge*, *Vogelkopf*]. — *Thymelaea Passerina* Cos. et Germ., syn. *Thymelaea arvensis* Lam. sau *Stellera Passerina* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Thymelaeaceae*, tulpina dreaptă simplă sau ramificată; frunzele linear-lanceolate, împrăștiate; florile verzi mici sunt axilare, caliciul persistent cu 4 lobi, după înflorire se vestejește și înveștește fructul, corola lipsește; fructul nuculă cu o singură sămânță. Crește pe câmpuri, prin locurile aride. Iunie—August.
- Limbariță**, Limba-bălților, Limba-broaștei, Pătlagina-apei, Pătlagina-de-apă, Platagina-bălților, Plătagină-de-apă, Podbeal-de-apă (Trans.), [fr. *Flûteau*, *Plantain-d'eau*; g. *Froschlöffel*]. — *Alisma Plantago* L. 2. plantă erbacee, aquatică din fam. *Alismataceae*, rizomul gros; tulpina dreaptă, ramificată; frunzele bazilare lung-pețiolate, ovale sau lanceolate, cordiforme sau rotunzite la bază; florile mici, albe sau rozee, dispuse în verticile, formând un racem compus. Crește prin locuri inundate, bălți, mlaștini, șanțuri cu apă, păraie, pe malurile râurilor și lacurilor. Iunie—Septembrie. Melif.
- Limbricarită**, *Santolina Chamaecyparissus* L., vezi Lemnul-Maicei-Domnului.
- Limbricșa** (Bucovina, Voitinel), *Epi-lobium hirsutum* L., vezi Pufulițe.
- Limbușoară**, *Iberis umbellata* L., vezi Limba-mărei.
- Linariță**, Buruiană-de-in, Gura-mâței, In-sălbatic (Trans.), Inișor-de-alior (j. Tecuci), Înărică (Bucovina), Trăpăneg. [fr. *Linaire*; g. *Leinkraut*, *Frauenflachs*]. — *Linaria vulgaris* Mill. 2. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae* cu frunzele alterne, lanceolate, lineare îngrămădite; florile galbene, dispuse în raceme terminale dense și glandulos-păroase, caliciul cu 5 diviziuni, corola bilabiată la bază cu un pintene, buza superioară cu 2 lobi, cea inferioară cu 3 lobi; fructul capsulă, dehiscentă prin valve, semințele plane, aripate, la mijloc sgrăbunțoase. Crește prin locuri aride cultivate și inculte, dărâmături, pe lângă drumuri și ziduri. Mai—Septembrie. Melif.
- Lingura-popii** (Bănat), *Aristolochia Clematidis* L., vezi Remf.
- Lingura-popii**, *Asarum europaeum* L., vezi Pochivnic.
- Lingură**. [fr. *Cochlearia*, g. *Gebrauchliches-Löffelkraut*]. — *Cochlearia officinalis* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele inferioare pețiolate, lat-ovale și ușor-cordiforme, celelate ovale, dințate pe margine și sesile; florile albe, dispuse în raceme terminale; fructele silicule eliptice, cu o nervură mediană pe valve. Originară din nordul Europei, cultivată ca plantă medicinală. Mai—Iunie.

Frunzele proaspete ale acestei plante sunt întrebuințate în medicină sub numirea de «*Herba Cochleariae*» pentru a combate afecțiunile antiscorbutice, scrofuloase, catarele pulmonare, hydropisiile și boalele cronice de piele.

Lingurița-zănei. — *Fomes lucidus* Fr., syn. *Polyporus lucidus* Leys. Ciupercă suberos-lemnoasă, brun-roșietică, lustruită din fam. *Polyporaceae*, pălăria reniformă sau de forma unui evantai, alburie la început, având sulcuri concentrice; piciorul (stipitele) este lateral, uneori lipsește cu totul; spori ovali sau oval-oblongi sunt ușor verucoși sau netezi. Crește vara pe trunchiurile și rădăciunile arborilor bătrâni.

Linte. [fr. Lentille; g. Linse]. — *Lens esculenta* Moench, syn. *Ervum Lens* L. ○. mică plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele penaticompuse terminate printr'un cârcel, cele superioare de regulă cu 6 perechi de foliole; florile alburii cu vinișoare liliachii sunt solitare sau în raceme lungpedunculate cu 2—3 flori; fructele sunt mici legume romboidale cu 2 semințe. Această mică plantă, originară din regiunea mediteraniană, se cultivă pentru trebuințe culinare. Iunie—Iulie.

Linte-broștească, *Lemna gibba* L., *Lemna minor* L., *Lemna polyrrhiza* L. și *Lemna trisulca* L., vezi Lintiță.

Linte-de-baltă, *Lemna gibba* L., *Lemna minor* L., *Lemna polyrrhiza* L. și *Lemna trisulca* L., vezi Lintiță.

Linte-de-praturî, *Lathyrus pratensis* L., vezi Lintea pratului,

Linte-neagră, *Orobis niger* L., vezi Orăstică.

Linte-sălbatică (Trans.), *Lemna gibba* L. etc., vezi Lintiță.

Lintea-bălților, *Lemna gibba* L. etc., vezi Lintiță.

Lintea-broaștei, Lintea-broaștelor, *Lemna gibba* L. etc., vezi Lintiță.

Lintea-pratului, Linte-de-praturî,

Măzăriche. [fr. Gesse-des-prés; g. Wiesen-Platterbse]. — *Lathyrus pratensis* L. 2. plantă erbacee, acoperită cu peri moi, din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele terminate printr'un cârcel ramificat, cu o singură pereche de foliole; florile galbine, dispuse într'un racem multiflor; fructul un legumen linear-oblong. Crește prin păduri, tufișe, livezi și pășuni. Iunie—Iulie.

Lintiță, Lentiță, Lintea-bălților, Lintea-broaștei, Lintea-broaștelor, Linte-de-baltă, Linte-broștească, Linte-sălbatică (Trans.), **Lintiță-de-apă, Sdreată, Sdrețe.** (fr. Lentilles-d'eau, Grains-de-grenouille, Cannetille, Canillée; g. Wasserlinse). — *Lemna gibba* L. 2. corpul plantei oval pe partea inferioară spongios-bombat cu o singură rădăcină. — *Lemna minor* L. 2. corpul plantei oval, pe ambele părți plan, cu o singură rădăcină. — *Lemna polyrrhiza* L. 2. corpul plantei (fronda) orbicular oval, pe partea inferioară brunoșietic și cu un fascicul de rădăcini. — *Lemna trisulca* L. 2. corpul plantei (fronda) lanceolat, la urmă pețiolat și pe partea inferioară cu o singură rădăcină; frondele reunite câte 3 în formă de cruce. Toate aceste mici plante erbacee, aquatice din fam. *Lemnaceae*, trăiesc plutind la suprafața apelor stagnante sau lin-curgătoare, formând colonii mai mult sau mai puțin întinse. Aprilie—Mai.

Lintiță, Wolffia arrhiza Wimm., vezi Lintiță-măruntă.

Lintiță-de-apă, *Lemna gibba* L. etc., vezi Lintiță.

Lintiță-măruntă, Lintiță. [fr. Lenticule-sans-racines; g. Wurzellose-Wasserlinse]. — *Woffia arrhiza* Wimm., syn. *Lemna arrhiza* L. 2. mică plantă erbacee, aquatică din fam. *Lemnaceae*, corpul său sferic-elicptic cu partea superioară (aeriană) planiusculă, iar cea inferioară, fără rădăcini, este foarte bom-

- bată, și alburii verze. *Wolffia ar-rhiza* este cea mai mică plantă Phanerogamă din România, ea trăește plutind la suprafața apelor stătătoare sau lin-curgătoare, formând colonii, uneori în societate cu specii de *Lemna*.
- Lipan**, *Lappa major* Gaert. *Lappa minor* DC. și *Lappa tomentosa* Lam., vezi Brustur. *Verbascum phlomoides* L., vezi Lumânare.
- Lipici**, Turiță. [fr. Bardanette; g. Igelsame.]. — *Echinopspermum Lappula* Lehm., syn. *Lappula Myosotis* Moench. sau *Myosotis Lappula* L., ☉ și ☉. plantă erbacee rigid-păroasă din fam. *Borraginaceae*, tulpina ramificată, erectă; frunzele lanceolate adpres-păroase; florile albastre, caliciul cu 5 diviziuni profunde, corola hypocraterimorfă cu 5 lobi și cu tubul scurt, prevăzut la gât cu 5 solzi convexi, staminile incluse, pedunculii fructiferi erecti; fructele sunt nucule triquetre, pe margini cu spini recurbați (aculei glochidiați) biseriați, pe disc și pe laturi tubercululate. Crește prin locuri năsi-poase și aride, cultivate și inculte, pe lângă drumuri și pe coline uscate. Iunie—August.
- Lipici**, *Cuscuta Epithymum* L. și *Cuscuta europaea* L., vezi Tortiel.
- Lipici**, *Galium Aparine* L., vezi Turiță, *Lychnis Viscaria* L., vezi Lipicioasă, *Silene nemoralis* W. et Kit., vezi Lipicioasă și *Xanthium spinosum* L., vezi Holeră.
- Lipicioasă**. [fr. Râpette, Bardanette; g. Schlangenaugelein, Scharfkraut.]. — *Asperugo procumbens* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Borraginaceae*, tulpina culcată și ramificată, este acoperită cu peri asprii și recurbați; frunzele oblonge, îngustate la bază; florile mici albastru-roșietice; caliciul fructelor foarte mult mărit, sinuat-dentat și aproape foliaceu. Crește prin dărâmături, prin locuri cultivate și inculte, prin tufșuri, pe lângă garduri, ziduri și drumuri. Mai—Iulie.
- Lipicioasă**, *Galium Aparine* L., vezi Turiță.
- Lipicioasă**, Lipici. [fr. Attrape-mouche, Bourbonnaise; g. P e c h n e l k e]. — *Lychnis Viscaria* L., syn. *Viscaria vulgaris* Roehl. ☉. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, tulpina glabră, în partea superioară sub articulații vâscoasă (lipicioasă); frunzele lanceolate nepăroase (glabre); florile roșii, rar albe, paniculat-racemoase, aproape verticilate, caliciul cu 5 dinți, corola cu 5 petale cu o coronulă; fructul o capsulă dehiscentă prin 5 dinți, semințele reniforme. Crește prin fânețele, pășunile și pădurile de la câmpii și din munți. Uneori se cultivă prin grădini ca plantă decorativă, mai cu samă exemplare cu flori învalte. Mai—Iunie. Melif.
- Lipicioasă**, Lipici. [fr. Silène desbois; g. Leimkraut.]. — *Silene nemoralis* W. et Kit. ☉. plantă erbacee pubescentă din fam. *Caryophyllaceae*; frunzele oboval-oblonge sau eliptic-lanceolate; florile alburii dispuse câte 3 sau mai multe la vârful ramurilor opuse, trichotom-ramificate și vâscoase, caliciul claviform cu 5 dinți, corola cu 5 petale fără coronulă lungunghiculate și bifide; fructul o capsulă, dehiscentă prin 6 dinți. Crește prin locurile stâncoase din pădurile munților și pe marginea pădurilor dela șes. Iunie—Iulie.
- Lipitoare** (Trans.). [fr. Aspérule-des-champs; g. Acker-Meier, Meister.]. — *Asperula arvensis* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Rubiaceae*, frunzele caulinare linear-lanceolate, obtuse câte 6—8 în verticile; florile albastre dispuse în fascicule terminale, mai scurte decât involuclul, format din bractee cu peri rigizi pe margine; fructele glabre sau împrăștiat-scurt-păroase. Crește prin locuri cultivate, dealuri aride și câmpuri năsi-poase. Mai—Iunie.
- Lipitoare-de-vopsit** (Trans.). [fr

Aspérule-des-teinturiers; g. Färber-Meier.].— *Asperula tinctoria* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Rubiaceae*, tulpina dreaptă patrunghiulara, frunzele inferioare câte 6 în verticil, cele superioare câte 4, toate îngust-lineare; florile albe, dispuse în cime terminale la vârful tulpinei și ramurilor; fructele netede. Crește prin livezi și prin tufșurile de pe colinele aride. Iunie—Iulie.

Lipseănoaică. [fr. Coréopsis-élégant; g. Schöngesicht.]. — *Coreopsis tinctoria* Nutt., syn. *Calliopsis tinctoria* DC. sau *Calliopsis bicolor* Rehb. ☉. sau ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina ramificată dreaptă striată; frunzele radicale, dispuse în rozetă bipenatisecate, cele caulinare opuse, sesile multifide; florile în capitule terminale, pe marginea capitulelor un singur rând de flori ligulate, întinse trifide și dințate, de culoare galbină închisă, florile discului (florile centrale) de culoare roșie-negricioasă. Această frumoasă plantă, originară din America de nord, se cultivă și pe la noi ca plantă ornamentală. Iunie—Octombrie.

Lițian (Bucovina), *Lycium vulgare* Dun., vezi Cătină-de-garduri.

Livant (Mold.), *Lavandula vera* DC., vezi Leventică.

Livăntică, *Lavandula vera* DC., vezi Leventică.

Lobidrag (Oltenia), *Tropaeolum majus* L., vezi Condurul-Doamnei.

Lobisdrag (Oltenia), *Tropaeolum majus* L., vezi Condurul-Doamnei.

Lobodă, *Atriplex hortensis* L., vezi Lobodă-de-grădină, *Atriplex littoralis* L., vezi Căpriță, *Atriplex nitens* Schkuhr., vezi Lobodă-de-drumuri și *Atriplex tatarica* L., vezi Lobodă-sălbatică.

Lobodă. [fr. Arroche; g. Melde]. — *Atriplex latifolia* Wahl., syn. *A. hastata* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae* cu ramuri divergente; frunzele alterne. cele inferioare triangulare hastiforme,

dințate, cele mijlocii hastiform-lanceolate, cele superioare lanceolate. întregi; florile verzui monoice, dispuse în glomerule reunite în spice; periantul fructifer triangular cu marginea întregă sau denticulată. Crește prin locuri inculte și sărate, prin dărâmături, pe lângă drumuri și garduri. Iulie—Septembrie. — *Atriplex oblongifolia* W. et Kit. ☉. tulpina și ramurile erecte, frunzele inferioare oval-lanceolate, dentate aproape hastiforme, cele superioare lanceolate de tot întregi; periantul fructifer oval-romboidal de tot întreg; glomerulele florilor, reunite în spice fructifere laxe, la vârf plecate în jos (nutante). Crește prin locuri inculte, virane, ruderaie, pe lângă garduri și drumuri Iulie—August. — *Atriplex patula* L. ☉. tulpina erbacee, cu ramurile inferioare divergente; frunzele concolore, cele inferioare lanceolat-hastiforme, dințate, cele superioare linear-lanceolate întregi; periantul fructifer hastiform-romboidal. Crește prin locuri cultivate și inculte, pe lângă drumuri și garduri. Iulie—August. și *Atriplex rosea* L. ☉. frunzele sinuat-dințate, cele inferioare romboidale, cele superioare ovale; florile verzui, monoice dispuse în glomerule, reunite în spice întreprupte foliate; periantul fructifer triangular-romboidal, ascuțit, dințat dela bază până la mijloc alb-cartilaginos și concrescut. Crește prin dărâmături, pe lângă locuințe, garduri, drumuri și ziduri. Iulie—August.

Lobodă-bună, *Atriplex hortensis* L., vezi Lobodă-de-grădină.

Lobodă-de-drumuri, Lobodă. [fr. Arroche; g. Glanzende-Melde]. — *Atriplex nitens* Schkuhr. ☉. plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae* cu frunzele pe partea superioară verzi-strălucitoare, iar pe cea inferioară albe-argintii; peduncululele fructelor mult mai scurte decât fructele. Crește prin lo-

- curi virane, prin dărâmături, pe lângă locuințe și pe la saline. Iulie—August.
- Lobodă-de-grădină**, Lobodă, Lobode-albe (Trans), Lobodă-bună. [fr. Bonne-Dame, Chou-d'amour, Follette, g. Garten-Melde]. — *Atriplex hortensis* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae*, frunzele pe ambele părți de aceiaș culoare, cele inferioare cordiforme triangulare, dințate, cele superioare oblonge triangulare, aproape lanceolate; învelișul floral în stadiul de fructificare rotund-oval, acuminat și cu marginea întreagă; pedunculile fructelor cam de aceiaș lungime cu fructele; uneori planta întreagă roșie ca sângele. Această plantă, originară din nordul Europei, se cultivă pentru a fi întrebuințată la bucătărie ca și spanacul Iulie—August.
- Lobodă puturoasă**. [fr. Vulvaire; g. Stinkender-Gänsefuss]. — *Chenopodium Vulvaria* L. ☉. plantă erbacee, cu miros urât, din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina difus-ramificată și întinsă pe pământ; frunzele pețiolate romboidal-ovale, de tot întregi, albe-cenușii și făinoase pe ambele părți; florile verzi, dispuse în glomerule, formând raceme nefoliolate, caliciul fructifer cu separe necarenate conivente, învălind fructul; semințele lucitoare foarte fin-punctate. Toată planta are un miros caracteristic de țări, datorit Trimethylaminei. Crește prin locuri ruderaie, pe drumuri și ziduri. Iulie—August.
- Lobodă-sălbatică**, Lobodă. [g. Tatarische-Melde]. — *Atriplex tatarica* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae*, frunzele adânc-sinuoz-dințate, aproape lanceolate, cele inferioare triangulare, cele superioare lanceolate întregi; florile verzui dispuse într'un spic terminal fără frunze. Crește prin dărâmături, locuri inculte umede și sărate, în jurul salinelor și pe lângă drumuri. Iulie—August.
- Lobode-albe** (Trans.), *Atriplex hortensis* L., vezi Lobodă-de-grădină.
- Locotiță** (Trans.), *Staphylea pinnata* L., vezi Clocotiș.
- Lopătea**, Lopățică. [fr. Luneire-vivace; g. Ausdauerndes-Silberblatt, Mondviole]. — *Lunaria rediviva* L. ☽. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, toate frunzele pețiolate, profund-cordiforme și dințate; florile liliachii și mari; fructul o siliculă mare, plană, foliacee, eliptic-lanceolată și ascuțită la ambele capete, semințele aripate sunt reniforme și de două ori mai late decât lungi. Crește prin pădurile umbroase și umede din regiunea montană și subalpină. Mai—Iunie.
- Lopățică**, *Lunaria rediviva* L., vezi Lopătea.
- Lopostani** (Trans. Năsăud), *Tropaeolum majus* L., vezi Condurul Doamnei.
- Loză** (Bucovina), *Salix Capraea* L., vezi Iov.
- Lozle**, *Salix purpurea* L., vezi Răchită-roșie și *Salix viminalis* L., vezi Mlaje.
- Lubă**, *Cucurbita Pepo* L., vezi Bostan.
- Lubeniță** (Trans. și Oltenia), *Citrullus vulgaris* Schrad., vezi Pepene-verde.
- Lubeniță** (Trans.), *Cucurbita Pepo* L., vezi Bostan.
- Lubiț** (Trans.), Gălbenuș, Gălbenușe, Gălbănușul-inului, Lubiță, Oulinului. [fr. Caméline-cultivée; g. D o t t e r, L e i n d o t t e r.]. — *Camelina sativa* Crantz. ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele caulinare dela mijloc sunt oblong-lanceolate întregi sau puțin denticulate la bază sagitate; florile palid galbine cu petalele mult mai lungi decât late; fructul siliculă piriformă cu valvele foarte convexe; semințele galbine. Crește prin locuri inculte năsipose și aride; mult cultivată ca plantă industrială pentru semințele sale oleaginoase. Iunie—Iulie.

Lubiță, *Camelinu sativa* Crantz., vezi Lubiț.

Luciu (Moldova, j. Neamțu, coinuna Hangu), *Pinus silvestris* L., vezi Pin.

Lugaci (Bánat), *Dipsacus silvestris* Mill., vezi Varga-ciobanului.

Lumânare, Coadă-boului, Coadă-lupului, Coadă-mielului, Coadă-vacei, Corovatic, Lumânărică, Lumânărica-Domnului, Lipan, Pur. [fr. Bouillon-blanc; g. Königskerze, W ind blumenähnliches-Wolkr aut]. — *Verbascum phlomoides* L. ☉. mare plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, frunzele crenate, acoperite pe ambele fețe cu un toment (pâsla) gălbui și des, ele sunt scurt-decurente; florile mari galbene, cele 2 stamine mai lungi sunt glabre sau puțin-păroase în partea superioară, florile dispuse într'un spic lung și dens. Crește pe colinile aride și pe câmpii năsipose, prin locuri inculte, prin văile râurilor. Iulie—August.

Florile acestei plante: «*Flores Verbasci*» sunt întrebuințate în medicină ca pectorale și calmante.

Lumânărică (Bucovina), *Gentiana asclepiadea* L., vezi Lumânărica-pământului.

Lumânărică, *Verbascum phlomoides* L., vezi Lumânare.

Lumânărică, Coadă-lupului (Trans.), Coadă-vacei, Corovatic. [fr. Bouillon-blanc, Cierge-de-Notre-Dame; g. Kleinblumiges-Wolkr aut, Königskerze]. — *Verbascum Thapsus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, frunzele mari mărunț crenate, acoperite pe ambele fețe cu un toment gălbui și dens, frunzele caulinare complet decurente dela frunză la frunză; florile galbene, aproape fără miros sunt dispuse într'un lung racem terminal, de obicei simplu. Crește prin locuri uscate, petrișuri și coaste, pe marginea pădurilor și prin poieni. Iulie—August. Melif.

Florile acestei plante: «*Flores Verbasci*» sunt întrebuințate în medicină ca pectorale și calmante.

Lumânărică - albastră (Bucovina, Putna), *Gentiana asclepiadea* L., vezi Lumânărica-pământului.

Lumânărica-Domnului, *Verbascum phlomoides* L., vezi Lumânare.

Lumânărica-pământului, Beșicuță (Bucovina), Ințură, Ințurea, Lumânărică (Bucovina), Lumânărică-albastră (Bucovina), Tăietură (Bucovina). [fr. Gentiane-à-port d'Asclépiade; g. Würger - Enzian]. — *Gentiana asclepiadea* L. ☿. plantă erbacee din fam. *Gentianaceae*, tulpina înaltă cu numeroase frunze și flori; frunzele opuse oval-lanceolate, acuminate cu 3—5 nervure; florile mari, frumoase, axilare și terminale, scurt-pedunculat, sunt albastre cu puncte mai întunecate sau mai rar albe gălbui, solitare, rar câte 2, corola cu 5 diviziuni. Crește prin pădurile umbroase și umede din regiunea montană și subalpină. August—Septembrie.

Această plantă este bună de friguri și pentru vaci când crușesc.

Luminiță, Iarba-asinului, Luminițanopței. [fr. Onagre, Herbe-aux-ânes; g. Nachtkerze]. — *Oenothera biennis* L., syn. *Onagra biennis* Scop. ☉. plantă erbacee din fam. *Oenotheraceae*, tulpina dreaptă acoperită cu peri moi și scurți și cu peri mai lungi, ce ies din mici tubercule; frunzele alterne, puțin dințate, lungărețe sau oval-lanceolate, cele bazilare obtuse și terminate cu un vârfuleț ascuțit; florile mari galbene sunt aproape sesile, caliciul cu tubul alungit, corola cu 4 petale cordiforme mai lungi decât cele 8 stamine; fructele capsule oblonge, la bază ceva mai groase, semințele fără smoc de peri. Această plantă, originară din Virginia (America nordică), este sălbătăcită și prin părțile noastre,

unde crește prin locuri nășipoase și umede, pe malurile râurilor, prin șanțuri și pe lângă drumuri. Iunie—August. Melif.

Luminița-noptei, *Oenothera biennis* L., vezi Luminiță.

Luminoasă, *Clematis integrifolia* L., vezi Clocotei și *Clematis Vitalba* L., vezi Viță-albă.

Luminoasă, Curpen-drept, Năprasnic, Năprasnică (Trans.). [fr. Clématite-dressée; g. Steife-Waldrebe]. — *Clematis recta* L., syn. *Clematis erecta* All. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina fistuloasă dreaptă; frunzele penaticompuse cu foliolele ovale întregi, acuminat; florile albe sunt dispuse în raceme terminale, caliciul cu sepalele albe, oblonge obtuse, glabre și numai pe margine la exterior, acoperite cu peri moi, corola lipsește. Crește pe marginea pădurilor, prin tufișe și prin pășunile dela munte și din regiunea dealurilor. Iunie—Iulie.

Lungurică (Bucovina). [fr. Ortieroyale, Chanvre-sauvage, Cramois; g. Gemeiner-Daun, Hanfnessel]. — *Galeopsis Tetrahit* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina erectă, rigidă, acoperită cu peri rigizi și suculent-umflată sub noduri; frunzele oblong-ovale, acuminat, dentate pe margini; florile roșii sau alburii, iar la baza buzei inferioare cu o aureolă galbină pătată cu roșu; tubul corolei de lungimea caliciului sau mai scurt, lobul mijlociu al buzei inferioare aproape patrat, plan și denticulat; fructele nucule obovale, comprimate. Crește pe câmpuri, tufișe, pe marginea drumurilor și gardurilor. Iulie—August.

Luntrică. [fr. *Oxytropis-des-champs*; g. *Fahnwicke*, *Spitzkiel*, *Wimpel*]. — *Oxytropis campestris* DC. 2. mică plantă erbacee subfrutescentă din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina întinsă pe pământ până la 15 cm. de lungă; frunzele penaticompuse cu nume-

roase foliole opuse, lanceolate, ascuțite, canescente; florile galbine, sau galbine cu carena violetă, dispuse în raceme multiflore dense și ovale, mai lungi decât frunzele, caliciul acoperit cu peri scurți, erecti sau culcați; fructele mici păstări (legume) erecte, pedunculat, ovale umflate, semibiloculare și acoperite mai cu samă cu mici peri negrii. Crește pe stânci și locuri pietroase în regiunea alpină. Iulie—August.

Lupidrugi (Oltenia), *Tropaneolium majus* L., vezi Condurul-Doamnei.

Lupisdrag, **Lupisdrugi** (Oltenia, j. Mehedinți), *Tropaneolium majus* L., vezi Condurul-Doamnei.

Lupoai, Busuioc-sălbatic. [fr. *Orobanche-du-chanvre*, *Phélipée-rameuse*; g. *Hanfblume*, *Hanfwürzel*, *Sommerwurz*]. — *Orobanche ramosa* L., syn. *Phelipaea ramosa* C. A. Mey. ☉. mică plantă erbece, de culoare albăstrie, devenind după înflorire gălbuie, din fam. *Orobanchaceae*, tulpina mai adesea ramificată; frunzele mici, reduse la squame (solzi) albăstrii sau gălbui; florile albe-gălbui (nuanțate cu albăstru în partea superioară) sau albăstrii, dispuse în receme la vârful tulpinei, caliciul păros, tubulos-campanulat cu 4 dinți ovali triangulari ascuțiți, corola bilabiată cu buza superioară știrbată, cea inferioară trilobată, staminele cu anterele glabre, stigmatele albe-gălbui sau puțin albăstrii, florile însoțite la bază de 2 bractee; fructul capsulă. Această plantă crește parazită pe rădăcinile de Tutun, de Căneapă, de Zărână, rar și pe rădăcinile de Porumb. Iunie—August.

Lurbăn (Trans.), *Laurus nobilis* L., vezi Dafin.

Luscă, (Trans.), Bălușcă, Ceapa-cioarei, Găinușe. [fr. *Ornithogale*; g. *Milchstern*, *Vogelmilch*]. — *Ornithogalum Boucheanum* Aschers., syn. *O. chloranthum* Saut. 2. plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, frunzele lineare; florile mari,

verzui pe din afară, albe la interior, sunt dispuse într'un racem dens, după înflorire devin unilaterale și plecate în jos (pendule), staminele cu filamentele lățite și prevăzute de ambele părți ale anterei cu câte un dinte, marginea internă a staminelor să termină în partea superioară cu un dinte ascuțit; ovarul conic de lungimea stilului, devine la maturitate o capsulă neumbilicată. Crește prin locuri de cultură, ogoare, tușișe și prin fânețele din păduri. Aprilie—Maiu.—*Ornithogalum pyrenaicum* L. 2. frunzele lungi linear-lanceolate, glauce și profund canaliculate; florile alburii, dispuse într'un lung racem multiflor și terminal, foliolele periantului linear-oblonge, albe și pe partea externă cu o dungă verde glaucă, pedunculii patenți, cei fructiferi alipiți de tulpină. Crește prin livezi, câmpuri, grădini, rășișuri și poieni de pădure. Aprilie—Mai.

Lușcă (Trans.), *Ornithogalum umbellatum* L. și *Ornithogalum tenuifolium* Guss., vezi Bălușcă.

Luce, *Leucojum aestivum* L. și *Leucojum vernum* L., vezi Ghiocci-bogați.

Luțernă, Culbeceasă-cultivată, Luzernă. [fr. Luzerne, g. Lu z e r n e].—*Medicago sativa* L. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina dreaptă, frunzele trifoliolate, foliolele frunzelor inferioare lungăreț-ovovale, ale celor superioare linear-cuneate; florile albăstrii sau violete sunt dispuse în raceme terminale, lungărețe; fructele mici păstări (legume), învârtite în spirală cu 2—3 învârtituri (la mijloc libere). Această plantă, originară din regiunea mediteraneană, este mult cultivată ca plantă de nutreț. Iunie—Septembrie. Melif.

Luzernă, *Medicago falcata* L., vezi Culbeceasă și *Medicago sativa* L., vezi Luțernă.

M.

Mac, *Papaver dubium* L., vezi Mac-de-câmp, *Papaver Rhoeas* L., vezi Mac-roșu și *Papaver somniferum* L., vezi Mac-de-grădină.

Mac-cornut, Paparoane, Paparună. [fr. Pavot-cornu; g. Roter-Horn-mohn.].—*Glaucium corniculatum* Curt., syn. *G. phoeniceum* Gaertn. 0. plantă erbacee, păroasă din fam. *Papaveraceae*, frunzele penatitide, după configurațiune oblong-ovale, cele superioare sesile și trunchiate la bază; florile terminale, aproape solitare sunt roșii ca sângele, fiecare petală cu câte o pată neagră la bază; fructul o capsulă siliquiformă, divizată în 2 loje printr'o despărțitură falsă, este acoperită cu peri rigizi asprii (setos-hispidă). Crește prin locuri cultivate, pe marginea câmpurilor și a drumurilor. Iunie—Iulie.

Mac-cultivat, *Papaver somniferum* L., vezi Mac-de-grădină.

Mac-de-câmp, Mac. [fr. Pavot-douteux; g. Klatschrose].—*Papaver dubium* L. 0. plantă erbacee din fam. *Papaveraceae*, tulpina dreaptă acoperită cu peri asprii, în partea inferioară întinși (patuli), în partea superioară alipiți (adpreși); frunzele aspru păroase, glaucescente, sunt penatipartite; florile roșii, lungpedunculate, pedunculul alipit-păros; fructul capsulă obovală, lungăreață și îngustată spre bază; lobiul stigmatului evident separați. Crește prin locuri nășipoase, cultivate și inculte. Mai—Iulie.

Mac-de-câmp, *Papaver Rhoeas* L., vezi Mac-roșu.

Mac-de-grădină, Așiașiu (Maced.), Mac, Mac-cultivat, Somnișor. [fr. Pavot-des-jardins; g. G a r t e n-

m o h n, S c h l a f - M o h n].—*Papaver somniferum* L. ☉. plantă erbacee glaucă cu miros și gust neplăcut din fam. *Papaveraceae*, tulpina dreaptă fistuloasă ca și frunzele glabră; frunze alterne, sesile amplexicaule, profund-sinuate, dințate sau crenelate; florile mari terminale și solitare; culoarea lor variază dela alb-roșu până la violet; fructul o capsulă globuloasă, glabră, la maturitate cenușiu-gălbue. Această plantă, originară din regiunea mediteraniană, se cultivă adesea și prin părțile noastre. Iulie—August. Melif.

Din capsulele necoapte se extrage prin incisiuni *Opium*, prețios medicament; frunzele acestei plante sunt narcotice, florile calmante și narcotice. Semințele avute în oleu sunt întrebuințate uneori și în bucatarie, mai cu samă pentru prajituri.

Mac-iepuresc, *Papaver Rhoëas* L., vezi Mac-roșu.

Mac-roșu, Mac, Mac-de-câmp, Mac-iepuresc, Mac-sălbatic, Păpăruie (Trans). [fr. Coquelicot, Ponceau, Pavot-coq; g. Klatschrose, Klatschmohn].—*Papaver Rhoëas* L. ☉. plantă erbacee narcotică din fam. *Papaveraceae*, tulpina, frunzele și pedunculii acoperiți cu peri asprii perpendiculari; frunzele alterne penatipartite; florile numite: *Paparoane*, *Paparune* sunt de un roșu aprins și au la baza petalelor câte o pată neagră; fructul capsulă globuloasă cu 8—12 lobi stigmatici, cari se acoper prin marginea lor. Crește prin locuri năsipose cultivate sau ruderales. Mai—Iulie.

Petalele sunt întrebuințate în medicină sub formă de infușiune ca pectorale, calmante și sudorifice.

Mac-roșu-de-grădina. [fr. Pavot-involucré, Pavot-à-bractées; g. Mohn].—*Papaver bracteatum* Lindl. ☉. plantă erbacee din fam. *Papaveraceae*, tulpina hispid-păroasă;

frunzele verzi închise; florile mari și de un roșu închis sunt solitare la vârful tulpinelor și însoțite de 2 sau 3 bractee foliacee neegale. Această frumoasă plantă, originară din Siberia, se cultivă adesea ca ornamentală. Iunie—August.

Mac-sălbatic, *Papaver Rhoëas* L., vezi Mac-roșu.

Machedon (Maced.), *Petroselinum sativum* Hoffm., vezi Patrunjel.

Măcișe, fructele de *Rosa canina* L., vezi Măciș,

Măciș, *Mespilus germanica* L., vezi Moșmon.

Măciș. Cacadăr, Cacasder, Curuboului, Rug. Ruje. Trandafir-sălbatic. [fr. Eglantier, Églantine., g. Hund s-Rose]. — *Rosa canina* L. ♀. arbust spinos din fam. *Rosaceae*, spini rigizi cu baza lată, la vârf curbați în formă de seceră; frunzele imparipentocompuse cu 5—7 foliole eliptice sau ovale; florile rozee, rar albe, plăcut-mirositoare numite: *Răsură*, *Rosură*, *Ruje*; fructele lungărețe sau globuloase roșii, nu devin moi decât după primele înghețuri; sunt numite: *Căciădere*, *Măcișe*, *Măcișe*, *Scoabe 'n cur*. Crește prin tufșuri, câmpuri, coaste, dealuri, drumuri, garduri, șanțuri. Mai—Iunie.

Măcișe, fructele de *Rosa canina* L., vezi Măciș.

Măciuca-ciobanului, *Echinops comulatus* Juratzka., vezi Tătarnică și *Echinops sphaerocephalus* L., vezi Rostogol.

Macriș, Burbunacă (Maced.), Măcriș. [fr. Oseille, Parelle; g. Sauer-Ampfer]. — *Rumex Acetosa* L. ♀. plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, tulpina cu frunze numeroase, în partea superioară ramificată; frunzele sagitate sau hastiforme, cele inferioare lungpetiolate, cele superioare sesile; stipuli laciniat-dentați; florile dioice verzi sau roșietice. reunite în verticile false, formând spice dense sau întreprupte, periantul cu 6 lacinii, 3 interne 3 externe, laciniile interne

ale periantului fructifer aproape rotunde cordiforme, membranoase, întregi și squamiform-califere, lacinile externe de jumătatea lungimei celor interne sunt resfrânte (refracte), florile mascule cu 6 stamine pe 2 rânduri, cele femele cu 3 stile cu stigmatete multifide în smoc; fructul o nukulă trigonală. Crește prin fânețe, poieni și păduri, uneori cultivată prin grădini ca plantă alimentară. Mai—Iunie.

Macrișul cu un gust plăcut acru este comestibil, recoritor și anti-scorbutic, mult întrebuințat la bucatărie, adesea împreună cu spanacul.

Măcriș, *Rumex Acetosa* L., vezi Macriș și *Rumex Acetosella* L., vezi Macriș-manunt.

Macriș-căiesc, *Rumex conglomeratus* Murr., vezi Macrișul-calului.

Macriș-de-baltă, *Nasturtium officinale* R. Br., vezi Nasturel.

Macriș-de-răuri, *Berberis vulgaris* L., vezi Dracilă.

Macriș-iepuresc, *Berberis vulgaris* L., vezi Dracilă.

Macriș-iepuresc (Trans.), *Oxalis Acetosella* L., vezi Macrișul-iepurelui.

Macriș-mănunt, Măcriș. [fr. Petite-Oseille, Oseille-de-brebis, Oseille-de-serpent; g. Kleiner-Ampfer]. — *Rumex Acetosella* L. 2. mica planta erbacee din fam. *Polygonaceae*, tulpina dreaptă, (erectă), frunzele hastiforme, lanceolate sau lineare; florile dioice, de ordin arșietice, lacinile interne ale periantului fructifer aproape rotunde, cordiforme, membranoase, reticulat-venoase, întregi și necaloase egali de lungi cu fructul trigonal, lacinile externe erecte, alipite. Crește prin livezi, locuri umede, prin pășuni, câmpuri, prin poieni de păduri și locuri cultivate aride și nășipoase. Mai—Iunie.

Macriș-păsăresc (Trans.), *Oxalis Acetosella* L., vezi Macrișul-iepurelui.

Măcriș-spinos (Trans.), *Berberis vulgaris* L., vezi Dracilă.

Macriș-trifoios (Trans.), *Oxalis Acetosella* L., vezi Macrișul-iepurelui.

Macrișor-trifoios (Trans.), *Oxalis Acetosella* L., vezi Macrișul-iepurelui.

Macrișul-calului, Macriș-căiesc, Stegie, Steghie, Stevie. [fr. Rumex-aggloméré; g. Geknäuelter-Ampfer]. — *Rumex conglomeratus* Murr. 2. plantă erbacee din fam. *Polygonaceae* cu ramuri foarte patente ascendente; frunzele inferioare mari, lung-pețiolate, cordiforme sau oval-lungărețe, cele mijlocii cordiform-lanceolate, acuminate; florile verzii, dispuse în verticile, aproape toate cu frunze numai cele mai de sus fără frunze, lacinile interne ale periantului fructifer linear-oblonge, obtuse, întregi, toate califere; fructele nucle trigonale. Crește prin fânețe mlaștinoase, prin locuri umede, pe malul apelor. Iulie—August.

Macrișul-caprei (Trans.), *Oxalis Acetosella* L., vezi Macrișul-iepurelui.

Macrișul-iepurelui, Macrișul-caprei (Trans.), Macriș-iepuresc (Trans.), Macriș-păsăresc (Trans.), Macriș-trifoios (Trans.), Macrișor-trifoios (Trans.). [fr. Alléluia, Pain-de-coucou, Surelle; g. Sauerklee]. — *Oxalis Acetosella* L. 2. mică plantă erbacee, fără tulpină din fam. *Oxalidaceae*, rizom târâtor, acoperit de solzi dentiformi; frunzele trifoliolate cu foliolele obcordate, pedunculele mai lungi decât frunzele au o singură floare albă sau alb-roșietică cu vișoare roșii-purpuri și galbine la bază, caliciul cu 5 diviziuni, corola cu 5 petale, stamine concrescute la bază; fructul capsulă oblongă cu 5 muchi. Crește prin pădurile umede și umbroase din regiunea montană și subalpină. Aprilie—Mai.

Frunzele acre (acide) sunt răcoritoare.

Macu-cioarei, *Hibiscus ternatus* Cavan., vezi Zămoșită.

Magdanos (Maced), *Petroselinum sativum* Hoffm., vezi Pătrunjel.

- Magheran**, Măgheran, Măghiran. [fr. Marjolaine, g. Mairan]. — *Origanum Majorana* L. ☉ și ♃. plantă erbacee plăcut mirositoare din fam. *Labiatae*, tulpini erecte, tetragonale cu ramuri paniculate, aproape glabre; frunzele pețiolate, oval-oblonge, ca și bracteele obtuse și pe ambele părți sur-tomentoase; florile mici roșietice sau albe sunt dispuse în verticile, cari formează spice drepte, caliciul oval, campanulat cu 5 dinți, corola cu limbil bilabiat, buza superioară bifidă, cea inferioară mai lungă, întinsă, trifidă, stamine 4 divergente. Această plantă, originară din Africa nordică, se cultivă adesea și pe la noi prin florării și prin casele oamenilor. Iunie—August. Melif.
- Măgheran**, *Origanum Majorana* L., vezi Magheran.
- Măghiran**, *Origanum Majorana* L., vezi Magheran.
- Mălăcină** (Trans), *Ocimum Basilicum* L., vezi Busuioc.
- Mălagă** (Maced.), *Malva silvestris* L., vezi Nalbă.
- Mălai** (Mold. și Trans.), *Panicum miliaceum* L., vezi Mei.
- Mălai**, *Zea Maïs* L., vezi Păpușoi.
- Mălai-mărunt**, *Panicum miliaceum* L., vezi Mei.
- Mălai-tătăresc**, *Sorghum vulgare* Pers., vezi Măture.
- Mălaiul-cucului**. [fr. Luzule-chainpêtre; g. Hasenbrot, Gemeine Marbel]. — *Luzula campestris* DC. ♃. mică plantă ierboasă din fam. *Juncaceae*, cespitoasă cu stoloni scurți; frunzele lineare, slab-păroase pe margine, la urmă glabre; florile brune sau gălbui sunt dispuse în spice ovale mai lungi-sau mai scurt-pedunculate, constituind un racem umbeliform sau un capitul lung-pedunculat, foliolele involucrului șease aproape egale, stamine 6; fructul o capsulă cu trei valve, semințe trei cu apendice mare. Crește prin pășunile și pădurile de la munte. Aprilie—Iunie.
- Mălaiul-cucului**, *Luzula pilosa* Willd., vezi Horști.
- Mălăoie**, Iarba-osului, Ferestrău, Foresteu, Mălăoi, Ruță, Ruja-soarelui. — *Helianthemum alpestre* Jacq. ♀. mic subarbust din fam. *Cistaceae*, tulpina subfrutescentă, culcată pe pământ (procumbentă), cu ramuri ascendente; frunzele opuse oblong-eliptice sau linear-oblonge, de tot plane, la vârf obtuse, cel mult de 4 ori mai lungi decât late, acoperite cu rari peri fasciculați, foarte patenți, la vârf perii nu sunt fasciculați; florile galbene, caliciul, acoperit cu peri lungi moi și de culoare alburie, petalele de 2 ori mai lungi decât sepalele; fructul capsulă ovală. — *Helianthemum rupifragum* A. Kern. ♀. diferă de specia precedentă prin frunzele mai verzi, îngustate în pețoli, lineare sau linear-oblonge, ascuțite sau acuminate și cam de 8 ori mai lungi decât late, pe fața inferioară glabre și numai dealungul nervurei mediane și pe marginile puțin recurbate cu peri antrorși, perii dela vârful frunzei sunt fasciculați (peniciliați). Ambele aceste specii cresc pe stâncile și poienile pietroase din regiunea alpină. Iulie—August.
- Mălăoi**, *Helianthemum alpestre* Jacq. și *Helianthemum rupifragum* A. Kern., vezi Mălăoie.
- Mălăoiu**, *Helianthemum vulgare* Gaertn., vezi Iarba-osului.
- Mălin**, *Prunus Mahaleb* L., vezi Vișin-turcesc.
- Mălin**, Mălin-negru, Prun-sălbatic (Trans.). [fr. Merisier-à-grappes, Bois-joli; g. A h l k i r s c h e, F a u l b a u m, T r a u b e n k i r s c h e, E l s e n b e e r e]. — *Prunus Padus* L., syn. *Cerasus Padus* DC. sau *Padus racemosa* Gilib. ♀. arbust sau mic arbore din fam. *Rosaceae*, frunzele eliptice, aproape dublu serrat-dințate, puțin sgrăbunțoase; florile mici, albe cu miros pătrunzător sunt dispuse în raceme, cari atârnă în jos, sepale rotunzite ci-liat-glanduloase; fructele drupe

negre, amare, glabre sunt de mărimea unui bob de mazăre. Crește prin padurile umede dela munte. Mai.

Scoarța acestui arbust are proprietăți amare și adstringente.

Mălin (Trans.), *Syringa vulgaris* L., vezi Liliac.

Mălin-negru (Trans.), *Ligustrum vulgare* L., vezi Lemn-cânesc.

Mălin-negru, *Prunus Padus* L., vezi Malin.

Mălin-roșu (Trans.), *Syringa vulgaris* L., vezi Liliac.

Mălnuță (Bucovina și Mold.), *Ligustrum vulgare* L., vezi Lemn-cânesc.

Mălură, Taciune-învălit (Trans.), Tăciune-plin (Trans.). [fr. Carie, Carie des céréales; g. Faulbrand, Faulweizen, Stinkbrand]. O boală a cerealelor, cauzată de ciuperca *Tilletia Tritici* Wint. din fam. *Tilletiaceae*; ea trăiește parasitat pe diferite *Gramineae* și în special pe Grâul-cârnău (*Triticum vulgare* Vill.), la care atacă ovarul, distrugând ovulul și prin urmare sămânța. La exterior grăuntele de grâu pare sănătos, și nu se distinge decât prin culoarea sa puțin mai închisă, dar tot interiorul său este plin de sporii negrii ai ciupercii; când strivim grăunțele în loc de făină găsim o (pulbere neagră) substanță granuloasă, cenușie sau negricioasă, care răspândește un miros neplăcut de pește stricat. *Sporii*, examinați la microscop, sunt globuloși, cenușii și reticulați la suprafață. Prin germinarea *sporilor* se formează un filament la vârful căruia se fac altfel de spori numiți *conidii*, care sunt lungi subțiri, având fiecare câte 2 ramuri încrucișate prezentând aspectul literei H. Aceste *conidii* împrăștiindu-se, ajung pe alte plante, unde produc un *myceliu*, pe care se dezvoltă alte *conidii*, acestea produc la rândul lor un alt *myceliu*, pe care se dezvoltă *spori*. Alte specii de

Tilletia trăiesc parazite pe alte *Gramineae* așa pe: Grâul-de-vară trăiește *Tilletia laevis* Kühn., iar *Tilletia Secalis* Kühn. trăiește pe Secară (*Secale cereale* L.) etc. etc. Aceste ciuperci parasite cauzează uneori pagubi enorme agriculturii, de aceea trebuiesc luate la sămânatul cerealelor unele precauțiuni, precum de exemplu spălarea grăunțelor cu o soluțiune de sulfat de cupru 2 sau 3%.

Mălura-bălțel, *Myriophyllum spicatum* L. și *Myriophyllum verticillatum* L., vezi Peniță.

Mălurici, *Orobus niger* L., vezi Orăstică.

Mălurici, Măzăricea-cucului, Orăstică. — *Orobus variegatus* Ten. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, rizom noduros, nestolonifer; tulpina anguloasă; frunzele paripenati-compuse, terminate printr'un vârf ascuțit, nu prin cârcel, foliolele lat ovale 2—4 perechi sunt lucitoare și verzi ca iarba; florile rozee cu stindardul purpuriu, dispuse într'un racem dens și multiflor; fructele legume (păstari) lineare, puțin comprimate, la maturitate brune. — Crește prin păduri umbroase și prin dumbrave. Mai—Iunie.

Mama-pădurei (Trans.), Buricu-pământului, Cucuruz-de-pădure, Cucuruz-pădurilor (Trans.), Floarea șarpelui, Iarba-șarpelui, Murea-pădurilor, Serpariță. [fr. Lathrée-écailleuse; g. Schuppenwurz]. — *Lathraea Squamaria* L. 2. mică plantă erbacee de culoare purpuriu deschis, rar albă, din fam. *Orobanchaceae*, rizomul ramificat; tulpina simplă, fără frunze, acoperită de solzi; florile purpurii, dispuse în racem dens, unilateral și plecat în jos, caliciul campanulat cu 4 lobi, corola bilabiată cu buza superioară în formă de casă, buza inferioară trilobată, după înflorire corola cade cu totul. Crește parasitat pe rădăcinile arborilor

din pădurile umede și umbroase.
Aprilie—Mai.

Mama-pădurii, *Asperula odorata* L.,
vezi Vinariță.

Mama-ploate (Trans.-Brașov), *Plan-
tago major* L., vezi Patlagina.

Mană, [fr. Mildiou, Mildew], se
numește boala Viței-de-vie (*Vitis
vinifera* L.) cauzată de *Plasmopara
viticola* Berl. et De Toni., syn.
Peronospora viticola De Bary. Ciu-
perca din fam. *Peronosporaceae*,
care trăiește parazită mai cu samă
în frunzele Viței-de-vie, cari se
patează, se sbărcesc, se îngălbi-
nesc și apoi se usucă. *Sporii* a-
cestei ciuperce se află în aer, în
pământul viei, de unde ajung pe
frunzele tinere ale viței și stau
aci până da o ploaie caldă, în
urma căreia *sporii* germinează și
filamentele pătrund prin stomate
în frunză, formând un *myceliu* ra-
mificat și tubulos, care cu ajuto-
rul unor mici sugatori (*hausto-
riilor*) suge substanțele nutritive
chiar din celulele frunzei și ast-
fel aceasta ciupercă devine un
oaspe periculos, pentru organismul
întreg al plantei ospitaliere. Din
myceliul ascuns în țesutul frunzei,
ies prin *stomate* mai multe fila-
mente erecte, cari sunt pedunculele
fructifere ale ciupercei, ele sunt
mai adesea trifurcate și se termină
printr'un buchet de ramuri scurte,
purtând la extremitatea lor niște
mici celule eliptice, numite *conidii*.
Ciuperca aceasta se înmulțește prin
conidii și prin *oospori*. Din *conidii*
se formează mai întâi mici mase
oviforme, numite *zoospori*, preva-
zuți cu cili vibratili, cu cari se
mișca în picatura de apă, până ce
găsesc ocaziunea de a se introduce
prin stomate în interiorul frunzei
viței de vie; acesta este modul de
reproducțiune în timpul verei. De
oare ce însa *conidiile* și *zoosporii*
nu resista frigului, aceasta ciu-
percă se mai reproduce și toamna
prin *oospori* și anume: pe 2 fila-
mente vecine din *myceliu*, se for-

mează câte o umflatura, una *oosfera*
globuloasă, cealalta *antheridia* mult
mai mică; la un moment dat, *an-
theridia* străbate în *oosferă* și fe-
cundațiunea îndeplinita, *oosfera* se
transformă în *oospor*, care este
globulos și are un perete celulosic.
Oosporul ramâne în stare de re-
paus până primăvara, când ger-
minând dă naștere la *zoospori*.
Frunzele atacate de *Mană* au pe
partea inferioară pete albe, păs-
loase ascunse într'un fel de gro-
pițe, iar partea superioara cores-
punzătoare acestor pete presinta
niște umflături. Se poate preveni
această boală a Viței-de-vie, intro-
dusă din America de nord, dacă
să stropește bine vița cu o solu-
țiune de Sulfat de cupru.

Mană-de-ape, Roua-cerului. [fr.
Glycérie-aquatique; g. *Wasser-
S c h w a d e n*].—*Glyceria aquatica*
Wahlbg., syn. *Glyceria spectabilis*
Mert. et Koch. 2. mare plantă
ierboasa din fam. *Gramineae*, ră-
dăcina repentă; tulpina robustă
erectă, puțin comprimată; frun-
zele plane, linear-lanceolate, pe
margini aspre (scabre); panicula
mare, foarte ramificată, cu ramu-
rile întinse în toate sensurile, spi-
culele ovale cu 5—9 flori erma-
frodite, glume foarte inegale, mai
scurte decât florile, glumela infe-
rioară convexă pe spinare, obtusa
cu 7 nervure proeminente; fructul
cariopsa oblongă, plană pe o față,
convexă pe cealalta. Crește prin
mlăștini, lacuri și pe marginea a-
pelor. Iulie—August.

Mana-jidovului, *Rubus Idaeus* L.,
vezi Smeur.

Măna-Maicei-Domnului. [fr. Rose-
de-Jéricho; g. *Rose von Je-
richo*, *Jerichorose*].—*An-
astatica hierochuntica* L. ☉. mica
plantă erbacee din fam. *Cruciferae*,
tulpina foarte ramificată; frunzele
oblonge sau ovale sunt lung-peti-
olate și acoperite cu peri stelați,
cele inferioare întregi, cele supe-
rioare ușor dințate; florile albe,

mici, sesile, dispuse în mici spice dealungul ramurilor, petalele obovale, după înflorire frunzele cad; fructele mici silicule umflate. cu 2 semințe. Această curioasă plantă, ostmediteraniană crește prin pustiiile nasipoase ale Syriei și Arabiei. Iulie.

După căderea fructelor și a frunzelor, ramurile acestei plante exotice (adusa prin părțile noastre de calugari) uscându-se, se curbează înghemuindu-se unele peste altele, formând o masă rotunda. Planta în această stare, pusă în apă, își reia forma primitivă, din cauza proprietății sale hygroscopice. Acest fenomen, cu totul natural, este interpretat de oamenii incuți ca un fenomen divin și i-se atribue proprietatea magica de a prezice femeilor însărcinate, dacă nasterea va fi ușoară sau grea, facilitând în același timp acest act.

Mănătarcă, *Boletus edulis* Bull., vezi Manătarci.

Mănătarcă-ursească, *Boletus bovinus* L., vezi Pita-vacei.

Mănătarci, Bureate (Maced.), Bureți, Hiribi, Hrib (Mold.), Hribi (Bucovina și Mold.), Hrighi, Mănatarca, Minătarcă (Trans.), Minătarci (Trans.), Mitarca-petroasă (Trans. Brașov.), Nitarcă (Trans.), Nitarca-roșie (Trans.), Pitarca (Trans.), Pitoancă (Trans.). [fr. Aricélous, Cêpe, Gyrole, Potiron, Polonais, Miquemot, Nissoulous; g. Steinpilz, Edelpilz, Herrenpilz].—*Boletus edulis* Bull. Ciupercă comestibilă din fam. *Polyporaceae*, pălăria carnoasă, foarte bombată, de culoare brun-galbue sau uneori de un galbeu murdar, este glabră și umedă la suprafață; tuburile lungi albe și pline la început, devenind mai târziu de un galbin-verziu, porii mici de culoarea tuburilor, sporii fusiformi-oblongi, drepți și brunii; piciorul (stipa) solid, gros, galbin-roșcat deschis sau bruniu, adesea umflat la baza, este acoperit în partea

superioară de o rețea albă, nici o dată roșie; carnea albă, puțin roșietică sub epiderma, are un miros și gust plăcut, este compactă și tare în tinerețe, devenind apoi moale. Această excelentă ciupercă comestibilă, crește prin păduri umbroase și prin poieni, vara și toamna.

Mândălaei, *Carum Bulbocastanum* Koch., vezi Alunele.

Mândănaci, *Carum Bulbocastanum* Koch., vezi Alunele.

Mandarină. [fr. Mandarine; g. Mandarin], fructul comestibil de *Citrus nobilis* Lour. ț. mic arbore totdeauna verde din fam. *Rutaceae-Aurantioideae*, tulpina fără spini ajunge până la 5 m. înălțime; frunzele lanceolate, foarte odorante, cu pețiolul nearipat; florile mici, foarte albe; fructele mici, puțin turtite cu 9—12 loje, coaja galbină-roșietică este fină și subțire, miezul succulent, dulce cu un parfum și un gust puțin mai tare decât al portocalelor. Această specie, originară din Cochinchina, este mai rustică decât Portocalul, și se cultivă foarte mult și prin țările regiunii mediteraniene. Mai—Iulie.

Mângăderea apelor, *Euphrasia Rostkoviana* Hayne și *Euphrasia stricta* Host., vezi Silur.

Mănușar, *Nuphar luteum* Smith., vezi Nufar-galben.

Măr, Mer (Maced.). [fr. Pommier, Égrasseau; g. Apfelbaum].—*Pirus Malus* L., syn. *Malus communis* Lam. ț. mic arbore din fam. *Rosaceae-Pomoideae*, frunzele ovale, scurt-acuminate sunt crenate-serrate și alb tomentoase pe de desupt, pețiolul adesea pe jumătate mai scurt decât frunza; florile albe, pe din afară alb-rozee, cu staminele galbene; fructele comestibile numite: *mere, meare* Acest prețios arbore fructifer, originar din Caucas și Altai, este mult cultivat și prin părțile noastre, pentru fructele sale gustoase. Mai. Melif.

Prin cultură s'au obținut numeroase varietăți și subvarietăți, cunoscute sub numiri diverse dintre care menționăm: *Mere-cepești* (Trans.-Brașov), *Mere-creștești*, *Mere-coadeșe*, *Mere-dâmnești*, *Mere-dulci*, *Mere-leșești*, *Mere-nebune*, *Mere-panabrici* (Trans.-Brașov), *Mere-paradise*, *Mere-pătule* (Trans.), *Mere-popești* (Trans.), *Mere-răducănești*, *Mere-verzi-de-iarnă*, *Mere-viești*, *Mere-vinete* (Trans.), etc.

Măr-auriu, *Trollius europaeus* L., vezi Bulbuci.

Măr-pădureț. [fr. Pommier à cidre; g. Holzapfel]. — *Pirus Malus* L. var. *austera* Wallr., syn. *Pirus acerba* DC. sau *Malus silvestris* Mill. Ț. mic arbore din fam. *Rosaceae-Pomoideae* cu frunzele, pedunculile și cu ovarele tomentoase; fructele mici numite: *Coricove*, *Mere-acre*, *Mere-de-vin*, *Mere-pădurețe*. Crește prin păduri. Mai. Melif.

Mărăcin-alb (Trans.), *Crataegus monogyna* Jacq. și *Crataegus Oxyacantha* L., vezi Păducel.

Mărăcine, *Crataegus monogyna* Jacq., *Crataegus Oxyacantha* L., vezi Păducel și *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.

Mărar. [fr. Fenouil-bâtard, Aneth; g. Dill]. — *Anethum graveolens* L., syn. *Peucedanum graveolens* Benth. et Hook. ☉. plantă erbacee aromatică din fam. *Umbelliferae*, tulpina solitară, cilindrică, fin-striată și ramificată în partea superioară; frunzele verzi-glauce, bi-tripenatisecate cu segmente lineare filiforme, vagina scurtă cu marginea albă; florile galbene, dispuse în umbelă fără involucri și involucri, corola cu petale trunchiate, sucte în lăuntru, lobii aproape patrungiulari, fructele cu marginile lat-aripate, coastele dorsale acut-carenate, cele laterale puțin aparente. Această plantă, originară din regiunea mediteraneană, este cultivată pentru trebuințe culinare, uneori sălbătăcită. Iulie—August.

Planta întreagă, dar mai cu samă frunzele și fructele întrebuințate ca aromatice.

Mărăraș, Chimion-de-apă, Chimion-de-baltă, Cucuțică-de-bălți, Marariu-bălților, Petrunjelul-broaștelor. [fr. Ciguë-d'eau, Phellandre; g. Pfefferkümmel, Rosskümmel, Wasserfenchel]. — *Oenanthe Phellandrium* Lam., syn. *Phellandrium aquaticum* L. ☉. sau Ț. plantă erbacee aquatică din fam. *Umbelliferae*, rădăcina fusiformă; tulpina striată, glabră și ramificată; frunzele pețiolate bi-tripenatisecate; florile albe, dispuse în mici umbelă, cari formează umbelă mari multiradiată și fără involucri; fructele lungarețe, oval-oblonge. Crește prin mlaștini, bălți sau lacuri. Iunie—August.

Mărariu-bălților, *Oenanthe Phellandrium* Lam., vezi Mărăraș.

Mărariul-câmpului, *Delphinium Consolida* L., vezi Nemțișori-de-câmp.

Mărariul cănelui, *Anthemis Cotula* L., vezi Romoniță-puturoasă.

Mărceț (Trans.), *Arum maculatum* L., vezi Rodu-pământului.

Mărgărit, *Loranthus europaeus* Jacq., vezi Vâsc-de-stejar.

Mărgărită (Munt.), *Leucanthemum vulgare* Lam., vezi Aurată.

Mărgăritar, *Loranthus europaeus* Jacq., vezi Vâsc-de-stejar.

Mărgăritărel (Munt.), *Covallaria majalis* L., vezi Lacrămioare.

Mărgăritari (Munt.), *Covallaria majalis* L., vezi Lăcrămioare.

Mărgea (Trans.), *Clematis integrifolia* L., vezi Clocoței și *Thalictrum aquilegifolium* L., vezi Rutișor.

Mărgelușe, Mei-păsăresc. [fr. Grémil-des-champs; g. Ackersstein-same]. — *Lithospermum arvense* L., ☉. mică plantă erbacee din fam. *Borraginaceae*, tulpina simplă, sau dela bază ramificată, sau numai spre vârf ramificată; frunzele linear-lanceolate sunt obtusisculle și cu nervurele laterale neaparente; florile albe, rar albastre sau roz; fructele sunt nucule cenușii sau brune, acoperite de asperități granuloase. Crește pe câmpuri, prin

- locuri incolte și aride și pe lângă drumuri. Aprilie—Iunie.
- Mărgelușe**, *Lithospermum officinale* L., vezi Mei-păsăresc.
- Mărgică**. [fr. *Mélique-uniflore*: g. *Einblütiges-Perlgras*.] — *Melica uniflora* Retz. Ț. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpini erecte, delicate, puțin numeroase sau aproape solitare; frunzele plane de un verde viu, vagina necrepată, ligulele opuse frunzelor sunt acuminat, aproape erbacee și spiculele ovale, erecte, numai cu o floare completă, reunite într'o paniculă unilaterală, foarte laxă, cu ramuri lungi și patule, cele inferioare adesea numai cu 2 spicule; glume neegale, membranoase și neciliate; glumela inferioară întreagă, cartilaginooasă, pe spinare rotunzită; fructul cariopsă eliptică cu un sulc longitudinal pe fața internă. Crește prin paduri umbroase. Mai—Iunie.
- Marole**, *Lactuca sativa* L., vezi Lăptuci.
- Maroli** (Mold.), *Lactuca sativa* L., vezi Lăptuci.
- Mărul-cucului** (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Lysimachia punctata* L., vezi Iarba-de-lungoare.
- Mărul-lupului** (Trans.), *Aristolochia Clematitis* L., vezi Remf.
- Mărul-lupului**, *Paris quadrifolia* L., vezi Dalac.
- Mărul-porcului**, *Datura Stramonium* L., vezi Ciumăfaie.
- Marule** (Mold.), *Lactuca sativa* L., vezi Lăptuci.
- Măruncă-neagră** (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Tanacetum vulgare* L., vezi Vetrică.
- Masa-raiului** (Trans.-Făgăraș.-Poșorta), *Sedum carpaticum* Reuss., vezi Dragoste.
- Măsălar**, *Hyoscyamus niger* L., vezi Măsălarită.
- Măsălarită**, Măsălar, Nebunariță, Sunătoare (Trans.). [fr. *Jusquiame*, *Potelée*; g. *Bilse*, *Bilsenkraut*]. — *Hyoscyamus niger* L. ☉ sau ☉. planta erbacee din fam. *Solanaceae*, tulpina și frunzele aco-
- perite cu lungi peri viscoși; frunzele oval-oblonge, sinuat-dintate sau aproape penatífide, cele inferioare pețiolate, cele superioare semiamplexicaule; florile galbine cu vinișoare violete, sunt la bază pe din launtru pătate cu violet închis. Crește prin locuri cultivate și incolte, pe lângă drumuri, pe lângă locuințe, dărâmături etc. Iunie—Iulie.
- Aceasta planta, cu miros greu și foarte veninoasă, este întrebuințată de popor pentru durere de măsele, de unde și numele de *Măsălarită*. Semințele și frunzele, «*Semen et Herba Hyoscyami*» sunt întrebuințate în medicină ca analgesice, calmante și antispasmodice.
- Măseaua-clutei** (j. Prahova și Muscel), Cocorei, Cocoșei (Trans.), Ghicitori (Pitești), Turcarete. [fr. *Dent-de-chien*; g. *Hundszahn*]. — *Erythronium Dens canis* L. Ț. mică plantă erbacee din fam. *Liliaceae*, frunzele radicale pețiolate, oblong-eliptice și cu pete roșii-brune; florile odorante, roșii-purpurii sunt mari, solitare și aplecate în jos la vârful tulpinei scapiforme, periantul cu 6 diviziuni, petaloide rozee, lanceolate, ascuțite și rasfrante, staminele cu anterele brunii; fructele capsule triloculare cu puține semințe. Crește prin poieni și rărișuri de păduri, se cultivă uneori ca plantă decorativă, pentru florile sale frumoase. Martie—Aprilie.
- Masini** (Maced.). *Olea europaea* L., vezi Maslin.
- Masină** (Maced.), fructul comestibil de *Olea europaea* L., vezi Maslină.
- Măslad**. [fr. *Coques-du-Levant*; g. *Kokkeskörner*]. Fructele toxice de *Anamirta Cocculus* Wigt. et Arn., syn. *Menispermum Cocculus* L. sau *Cocculus suberosus* DC. Ț. liană, plantă lemnoasă lungă, subțire și acățătoare, din fam. *Menispermaceae*, tulpina sarmentoasă de grosimea brațului; frunzele mari,

glabre și lucitoare, alterne, lung pețiolate, întregi și cordiforme la bază; florile albe, dioice sunt dispuse în lungi raceme compuse și plecate în jos; fructul o drupă roșie rotunjoara, aproape reniformă de mărimea unei mici alune. Aceste fructe conțin în sâmburele lor o substanță foarte veninoasă, numită *Picrotoxina*, iar în pericarpul lor conțin un alcaloid, numit *Menispermina*.

Măsladul, amestecat cu miez de pâne, să întrebuințează pentru a ameti și a omorî peștii. Peștii uciși cu măslad devin un aliment periculos. Acest mod de pescuit trebuie prin urmare interzis.

Maslin, Masin (Maced.), Măslin. [fr. Olivier d'Europe; g. Olive, Olivenbaum, Oelbaum].—*Olea europaea* L. Ț. arbore totdeauna verde din fam. *Oleaceae*, frunzele persistente, opuse, scurt pețiolate, simple, întregi, lanceolate sau oval-lanceolate, de un verde deschis pe partea superioară, alb-argintiu pe cea inferioară; florile albe sunt ermafrodite, dispuse în raceme axilare; fructele (drupe) brun-verzii, atârnă în jos. Maslinul este originar din regiunea mediteraneană și sa cultivă mult în toate părțile mai calde ale globului. Mai—August.

Fructele numite: *Masină* (Maced.), *Maslina*, *Măslina* și *Masnă* (Maced.), sunt comestibile. Din *Maslina* se extrage *Unt-de-lemnul* comestibil, care este întrebuințat și în medicină.

Maslin-sălbatic, *Elaeagnus angustifolia* L., vezi Răchitică.

Masnă (Maced.), fructul comestibil de *Olea europaea* L., vezi Maslină.

Mătăcină (Trans.), *Melissa officinalis* L., vezi Roiniță.

Mațacină (Trans. Năsăud.), *Melissa officinalis* L., vezi Roiniță.

Mătăciune, *Dracocephalum Moldavica* L., vezi Mătăciune.

Mătăciune, Busuiocu-stupului, Mătăciune, Mătăciune-moldovenească,

Mătăciune-turcească, *Melissa-turcească*, Roiniță (Moldova). [fr. Mélisse-turque, Moldavie; g. Türkischer-Drachenkopf, Türkische-Melisse].—*Dracocephalum Moldavica* L. ☉. planta erbacee aromatică din fam. *Labiatae*, tulpina ramificată dela baza; frunzele lanceolate, incis-crenate și pețiolate; florile albastre sau albe, dispuse în verticile, cari formează un spic întrerupt la vârful tulpinei și ramurilor, bracteele lanceolate, caliciul tubulos cu 5 dinți, corola bilabiată cu gâtul dilatat este de 2 ori mai lungă decât caliciul, buza superioară concava, fără îndoituri, emarginată, cea inferioară trifidă, cu lobul mijlociu mai mare, aproape bifid, staminele cu anterele glabre. Această plantă, originară din Siberia orientala, se cultivă mult și prin părțile noastre, uneori subspontanee. Iulie—August. Melif.

Cu frunzele de Mătăciune prepară călugării noștrii «*Apa-de-melisă*».

Mătăciune, *Melissa officinalis* L., vezi Roiniță.

Mătăciune-moldovenească, *Dracocephalum Moldavica* L., vezi Mătăciune.

Mătăciune-turcească, *Dracocephalum Moldavica* L., vezi Mătăciune.

Mătasa-broaștei, Ața-apei, Lâna-broaștei, Straiul-broaștei (Trans.), se numesc *Algele* verzi filamentoase, simple sau ramificate, cari formează mase plutitoare la suprafața apelor dulci și stătătoare. Astfel de alge sunt: din clasa *Conjugatae*, diversele specii de *Zygnema* Ag. și *Spirogyra* Link. ambele genuri din fam. *Zygnemataceae* și *Mougeotia* Ag. gen din fam. *Mesocarpiceae*; iar din clasa *Confervales*, unele specii de *Hormiscia* Fries. și *Conferva* L., ambele genuri din fam. *Ulotrichaceae*, *Oedogonium* Link. gen. din fam. *Oedogoniaceae*; *Rhizoclonium* Ktz. și

- Cladophora* Ktz., amândouă genuri din fam. *Cladophoraceae*.
- Mâțișori** (Trans.), *Trifolium arvense* L., vezi Papanăși.
- Mătrăgiune**, *Atropa Belladonna* L., vezi Mătrăgună.
- Mătrăgună**, Cireașa-lupului, Doamna-codrului (Trans. Brașov.), Doamnă-mare, Iarba-codrului (Trans.). Impărateasa, Impărateasa-buruienilor, Matrăgiune, Matrăguna-Doamna-mare, Mătrăgună-iarbă-bună, Nădragula (Trans.). [fr. Belladone, Herbe-empoisonnée; g. Tollkische]. — *Atropa Belladonna* L. 2. plantă erbacee din fam. *Solanaceae*, tulpina ramificată; frunzele ovale ascuțite, alterne, cele superioare câte 2 dintre cari una mai mica; florile mărișoare, aplecate, brun-violete sunt solitare sau câte două la subțioara frunzelor, caliciul camplanulat cu 5 lobi ovali ascuțiți, corola gamopetală cu 5 lobi scurți și obtuși, stamine 5 cu filamentele răsucite și neegale, ovarul ovoid cu 2 loje, polisperme, stilul lung și subțire, stigmatul lățit și puțin lobat; fructul, însoțit de caliciul persistent este o boabă (baccă) sferică, puțin turtită, neagră, stralucitoare și de mărimea unei cireșe. Planta înțreagă și mai cu samă fructele sale sunt foarte veninoase, din cauză că conțin *atropină* și *hyoscyamină*. Mătrăguna crește prin pădurile umbroase dela munte. Iunie—Iulie.
- Frunzele de Mătrăgună «*Folia Belladonnae*» din cauza principiului sau activ *Atropina* sunt întrebuințate în medicină în contra boalelor nervoase. *Atropina*, alcaloidul extras din această plantă, este un prețios medicament, mai ales pentru operațiunile chirurgicale ale ochiului.—Cu această plantă poporul nostru face de dragoste, sa descântă pentru sănătatea celor bolnavi. cari nu s'au putut tămădui prin alte leacuri.
- Mătrăgună-Doamnă-mare**, *Atropa Belladonna* L., vezi Mătrăgună.
- Mătrăgună-iarbă-bună**, *Atropa Belladonna* L., vezi Mătrăgună.
- Mătreacă** (Trans.). [fr. Péplis-Pourpier; g. Bachburgel.]. — *Peplis Portula* L. ☉ mică plantă erbacee din fam. *Lythraceae*, tulpina roșietică culcată pe pământ, foarte ramificată, ramurile cu rădăcini adventive, frunzele opuse, obovale scurt-petiolate sunt foarte glabre și adesea roșietice; florile mici, rozee-alburii sunt sesile și solitare la subțioara frunzelor. Crește prin locuri inundate, prin livezi umede, pe marginea lacurilor și prin șanțurile și gropile de pe marginea drumurilor umede. Iunie—Septembrie.
- Mătreacă-de-arbori** (Bucovina), Barba-ursului (Bucovina). [fr. Usnée; g. Bartflechte.]. — *Usnea barbata* Achar. Lichen filamentos din fam. *Parmeliaceae*, talul format din lungi filamente, mai mult sau mai puțin ramificate, de culoare deschis cenușiu-verzuie, cari atârnă în jos de pe ramurile arborilor pe care crește această plantă; *apoteciiile* scuteliforme sunt circular-rotunde și pedicelate; *sporii* mici câte 8 într'o *ască*. Crește mai cu samă pe brazi la munte, unde se văd adesea spânzurând în jos de pe crăcile brazilor, ca niște firușoare alburii.
- Mătricea**, *Matricaria Chamomilla* L., vezi Mușetel.
- Matricea** (Trans.), *Pyrethrum Parthenium* Smith., vezi Granat.
- Mătriță** (Trans.). [fr. Zannichelliedes-marais; g. Sumpf-Zannichellie]. — *Zannichellia palustris* L. 2. plantă erbacee, aquatică din fam. *Potamogetonaceae*, tulpina filiformă, cufundată în apă (submersă), foarte ramificată, este repentă (tărătoare) și prevăzută cu rădăcini adventive sau undulează sub apă; frunzele foarte îngust-lineare, uninerviate, de un frumos verde, înegrindu-se prin uscare; florile monoice, solitare sau câte 2 la subțioara frunzelor, cele masculine fără periant

au o singură stamină cu filament filiform, cele femele, cu periant membranos cupuliform, au 2—6 carpele mici, aproape sesile sau scurt-pedicelate, lateral-comprimate și prevăzute cu stigmatate late, aproape orbiculare, papiloase și puțin undulate pe margine; fructele scurt-pedicelate sau aproape sesile, stilul numai de jumătate cât fructul. Crește prin apele stagnante sau lin-curgătoare. Mai—Septembrie.

Matrună (Bănat), *Acanthus longifolius* Host., vezi Talpa-ursului.

Mături, Bălur, Flocoasă, Mălai-tă-tăresc. [fr. Millet-à-balais; g. Mohrenhirse]. — *Sorghum vulgare* Pers., syn. *Holcus Sorghum* L. ☉. mare și frumoasă plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina solidă dela 2—3 m. înaltă; frunzele întregi, mari ca cele de porumb; florile verzi și violete, dispuse în raceme foarte dezvoltate; fructele comprimate. Această plantă, originară din Africa, se cultivă adesea pentru trebuințe industriale. Iulie—Septembrie.

Măturile. — *Centaurea jurineifolia* Boiss. ☉. plantă erbacee, alpit-alb-păroasă din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, înaltă, cu ramuri subțiri, la vârf cu numeroși capituli; frunzele penatisecate oblonge, cele radicale scurt-petiolate, cele caulinare sesile; florile rozee, radiante, dispuse în capitule solitare, oval-oblonge, spre vârf puțin constrânse, însoțite de un involucriu glabrescent sau puțin lănos-păros, cu foliolele adrese, coriacee. cele inferioare oval-lanceolate, cele superioare mai înguste și mai lungi, toate proeminent-striate pe partea dorsală, la vârf galben-brunii, mărunț și foarte scurt-rigid-ascuțite, de ambele părți pectinate cu 3—5 cili; fructele achene fără papus, sau cu un papus foarte scurt și slab. Câmpuri, coaste, locuri aride, mără-

cinișuri, tufișuri și poieni. Iulie—August.

Mături-de-grădină, Mături-de-teară. [fr. Ansérine-à-balais; g. Kochie]. — *Kochia Scoparia* Schrad., syn. *Chenopodium Scoparia* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina foarte ramificată, stufoasă; frunzele linear-lanceolate, alterne și de un verde deschis; florile verzi, abia vizibile, dispuse în raceme alungite. Această plantă, originară din sudul Europei, se cultivă adesea și prin părțile noastre, prin grădini, pe la țara, uneori subspontanee. Iulie—Septembrie.

Mături-de-grădină, *Kochia Scoparia* Schrad., vezi Mături.

Mături-de-teară. *Kochia Scoparia* Schrad., vezi Mături.

Măturici, *Xeranthemum annuum* L., și *Xeranthemum cylindraceum* Sibth. et Sm., vezi Plevaiță.

Măturită (Bucovina), *Verbena officinalis* L., vezi Sporici.

Mazăre. [fr. Pois, Petit-pois; g. Erbsen]. — *Pisum sativum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele alterne cu 2—3 perechi de foliole ovale și întregi, terminate printr'un cârcel; stipule mari, ovale sau semicordiforme, dințate la bază; florile albe sau rozee, dispuse câte 2 sau mai multe într'un racem lung-pedunculat; fructul legumă polispermă; semințele globuloase, galbin deschise. Această plantă, originară din regiunea mediteraneană, se cultivă adesea pentru trebuințe culinare. Mai Iulie. Melif.

Mazăre-de-câmp, Mazăre-mare. [fr. Pois-gris, Pisaille; g. Graue-Erbsen]. — *Pisum arvense* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele cu 2—3 perechi de foliole fin-crenate; florile solitare sau câte 2, sunt peștiște (standardul violet-deschis, aripile roșii-purpurii, luntrița albă), semințele de un verde cenușiu cu puncte

brune, sunt globuloase cu impresiuni anguloase. Crește prin sămănături și cultivată. Mai Iulie.

Această plantă este un bun nutreț pentru vite.

Mazăre-mare, *Pisum arvense* L., vezi Mazăre-de-câmp.

Mazăre-sălbatică. — *Pisum elatius* M. Bieb. ☉. planta erbacee, agățatoare prin cărcei, din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele alterne cu 3 perechi de foliole eliptice sau oblonge, însoțite de stipuli mari, ovale, semicordiformi, la bază neegal-dentați, de 2 ori sau de 3 ori mai scurți decât pedunculul, frunzele terminate printr'un cărcel; florile deschis-roșii, cu aripile purpuriu-închise, sunt solitare sau câte 2 la vârful pedunculelor erecte, mult mai lungi decât frunzele; fructele legume puțin comprimate, oblic-ascuțite la vârf. Crește prin tufșurile din locurile stâncoase și calcare de la Vercio-rova. Mai — Iunie.

Mazărea-mâții (Bucovina-Sadova), *Thlaspi arvense* L., vezi Punguliță.

Măzurică, *Lathyrus tuberosus* L., vezi Oreșniță.

Măzurica-cucului, *Orobus niger* L., vezi Orăstică.

Măzuriche *Lathyrus platyphyllos* Retz., vezi Bob-de-țarina și *Lathyrus pratensis* L., vezi Lintea-pratului.

Măzuriche. [fr. Vesce-des-buissons; g. Hecken-Wicke]. — *Vicia dumetorum* L. ☉. plantă erbacee, agățatoare (scandentă) din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina glabră; frunze cu 4—5 perechi de foliole, terminate printr'un cărcel ramificat, foliole mari ovale; florile roșii-violete, dispuse în raceme multiflore, lung-pedunculate. Crește prin tufșurile și padurile dela munte și din regiunea dealurilor. Iunie — Iulie.

Măzuriche, Bobușor. [fr. Vesce-fausse-gesse; g. Platterbsenartige-Wicke]. — *Vicia lathyroides* L. ☉. mică plantă erbacee din fam.

Leguminosae-Papilionaceae, tulpina foarte puțin, sau de loc scandentă; frunzele, cu 2—3 perechi de foliole, îngust-obcordat-ovale sau linear-oblonge, sunt terminate printr'un vârf țepos simplu, sau cele terminale printr'un cărcel simplu; florile mici, violet-deschise sunt solitare și aproape sesile. Crește prin locuri cu iarbă și prin poienile de prin paduri. Aprilie—Mai.

Măzuriche, Borceag. [fr. Vesce-commune, Pasquier; g. Futter-Wicke]. — *Vicia sativa* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele penaticeompuse, cu 4—8 perechi de foliole, sunt terminate printr'un cărcel ramificat, foliolele obovale sau oblong-lanceolate sunt emarginate, trunchiate și prevăzute cu câte un vârf ascuțit; florile solitare sau câte două sunt purpuri; fructul (legumen) o păstărie erectă, lungăreață, scurt-păroasă, de culoare brun-gălbue la maturitate. Crește prin poienile de prin păduri, Țe câmpuri și prin sămănături, adesea cultivată pentru nutreț. Mai—Iunie. Melif.

Măzuriche-neagră, *Orobus niger* L., vezi Orăstică.

Măzurichea-cucului, *Orobus niger* L., vezi Orăstică și *Orobus variegatus* Ten., vezi Mălurici.

Mazere, *Phaseolus vulgaris* L., vezi Fasole.

Mazere-de-grădină, *Phaseolus vulgaris* L., vezi Fasole.

Meare (Maced.), fructele comestibile de *Pirus Malus* L., vezi Măr.

Mei, *Milium effusum* L., vezi Meișor.

Mei (Munt.), Mălai (Mold. și Trans.), Mălai-marunt, Parinc (Trans.), Păsat (Trans.). [fr. Millet, Millet-des-oiseaux; g. Hirse, Gemeine Hirse]. — *Panicum miliaceum* L. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina (paiul) dreaptă sau ascendentă, la bază acoperită cu peri asprii; frunzele lateși împreună cu vaginile sunt aspru păroase; florile dispuse într'o mare pani-

cula, care atârna în jos; fructele comestibile sunt galbene. Această planta, originară din Asia, se cultiva adesea pentru uzul economic. Mai—Iunie. Semințele decorticate sunt cunoscute sub numirea specială de: *Păsat*.

Semințele acestei plante au fost nutrimentul fundamental al Dacilor și al tuturor locuitorilor țarilor romane, până pe la sfârșitul secolului al XVII, când aceste semințe fura înlocuite cu porumbul (*Zea Mays* L.).

Mei-lung, *Phalaris canariensis* L., vezi Iarba-canarașului.

Mei-mănunt, Mei-pasarec, Meisor. [fr. Panic-capillaire; g. Hirse]. — *Panicum capillare* L. ☉. mică planta ierboasă din fam. *Gramineae*, vaginile frunzelor acoperite cu peri asprii, florile dispuse în foarte mici spicule, cari formează o panicula mare, erectă, fin-ramificată și la urmă divaricată. Această plantă, originară din America de nord, este introdusă și cultivată și pe la noi. Mai—Iunie.

Mei-pășăresc. *Lithospermum arvense* L., vezi Margelușe, *Panicum capillare* L., vezi Mei-mănunt, *Setaria glauca* P. Beauv., *Setaria verticillata* P. Beauv., și *Setaria viridis* P. Beauv., vezi Mohor.

Mei-pășăresc, Mărgelușe. [fr. Grémil, Herbe-aux-perles; g. Gebräuchlicher-St'einsame]. — *Lithospermum officinale* L. ♀. plantă erbacee din fam. *Borraginaceae*, tulpina în partea superioară foarte ramificată; frunzele lanceolate, ascuțite. cu nervurile laterale proeminente, sunt acoperite cu peri asprii; florile mici sunt albe-gălbui; fructele sunt nucule alburii, foarte lucitoare. Crește prin locuri aride și pietroase, prin tufișe și păduri. Mai—Iulie.

Meisor, Mei, Mei-padureț. [fr. Millet-étalé; g. Flattergras]. — *Milium effusum* L. ♀. plantă ierboasă, glabră din fam. *Gramineae*, rădăcină repentă (târâtoare), tulpi-

na (paiul) glabra și lucitoare; frunzele linear-lanceolate, spicule mici, ovale, uniflore, de un verde deschis, mai rar violet, dorsal-comprimat, reunite într'o mare panicula, foarte laxă cu ramuri semiverticilate, la urmă patente, glumele ovale, obtusiuscule, coriace, cea inferioară lucitoare; fructul cariopsa ovală, dorsal-comprimată. Crește prin păduri umbroase. Mai—Iulie.

Meisor, *Panicum capillare* L., vezi Mei-mănunt.

Meisor, Mohor-roșu. [fr. Manne-terrestre, g. Bluthirse, Fingerhirse]. — *Panicum sanguinale* L., syn. *Digitaria sanguinalis* Scop. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina geniculat-ascendentă; frunzele și vaginile puțin păroase; florile glabre, pe margine cu peri moi, sunt dispuse în spicule lungareț-lanceolate și violacee, cari formează 5 spice erecte și divaricate. Crește prin locuri cultivate și arenacee, pe lângă drumuri, pe lângă locuințe și prin grădini. Iulie—Septembrie.

Meiu-canarilor, *Phalaris canariensis* L., vezi Iarba canarașului.

Melișă, *Melissa officinalis* L., vezi Roiniță.

Melișă - turcească, *Dracocephalum Moldavica* L., vezi Mătăciune.

Meloșel (Mold.), *Clavaria botrytis* Pers., vezi Ramurele, *Clavaria coralloides* L., vezi Bureți-de-conopide, *Clavaria crispula* Fr., vezi Togmăgel, *Clavaria flava* Schaeff., vezi Creasta-cocoșului.

Meloșel (Mold.), Barba-caprei (Mold.), Togmăgel (Mold.). [fr. Clavaire-élégante; g. Schöner-Keulenschwamm m.]. — *Clavaria formosa* Pers. Ciupercă comestibilă din fam. *Cluvariaceae*, trunchiul gros, carnos, elastic, foarte ramificat și alburii, ramurile cilindrice, alungite, galbene-portocalii sau rozee, cu ramurile foarte numeroase, galbene și terminate la vârf cu 2 sau 3 dinți mai mult sau mai puțin ob-

- tuși; spori foarte lați, oblongi, galbini-roșietici și papilați; carnea albă cu un gust delicat și puțin amar. Crește prin păduri și pașuni; vara și toamna.
- Mer** (Maced.), *Pirus Malus* L., vezi Mar
- Mere**, Meare (Maced.). [fr. Pomme; g. Apfel]. — Fructele comestibile de *Pirus Malus* L., vezi Mar.
- Mere-acre**, fructele de *Pirus Malus* L. var. *austera* Wallr., vezi Mar padureț.
- Mere-de-pământ**, *Helianthus tuberosus* L., vezi Napi porcești și *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.
- Mere-de-vin**. fructele de *Pirus Malus* L. var. *austera* Wallr., vezi Mărpatureț.
- Mere-pădurețe**, fructele de *Pirus Malus* L. var. *austera* Wallr., vezi Mar-padureț.
- Merișoare**, *Pirus baccata* L., vezi Merișor.
- Merișor**, *Buxus sempervirens* L., vezi Cimișir, *Pirola secunda* L., vezi Perișor, *Vinca herbacea* W. et Kit. și *Vinca minor* L., vezi Saschiu.
- Merișor** (Bucovina), *Pirus aucuparia* Gaertn., vezi Scoruș-de-munte.
- Merișor**, Merișoare. [g. Kirschappel]. — *Pirus baccata* L. ♀. arbore, uneori arbust din fam. *Rosaceae-Pomoideae*, frunzele rotunzii, ascuțite, serate mai adesea glabre; florile albe sau rozee; fructele, de mărirea cireșilor pâna la mărirea nucilor, sunt roșii cu margeanul sau galbine, cu pedunculul lung și subțire. Această plantă, originară din Siberia, se cultiva prin grădini. Mai. Melif.
- Din fructele comestibile ale acestui arbore se face dulceață.
- Merișor** (Trans.), *Rhododendron Kotschyi* Simk., vezi Sınırdar.
- Merișor**, Coacăză, Cocăzar, Coacăz-de-munte, Merișor-de-munte, Smărdar, Smirdar. [fr. Abrêt-rouge, Faux-Abrêtier; g. Kronsbeere, Preisselbeere]. — *Vaccinium Vitis idaea* L. ♀. mic arbust din fam. *Ericaceae-Vaccinioideae*, frunzele totdeauna verzi sunt obovale, obtuse cu marginea răscuită și cu puncte negrii pe partea inferioară; florile albe sau roșietice sunt dispuse în raceme terminale, plecate în jos; fructele boabe (bacce) roșii numite: *Merișoare* sunt comestibile. Crește prin locurile stâncoase și umede din pădurile umbroase și prin pășunile pietroase dela munte. Mai—Iulie. Melif.
- Merișor-de-munte**, *Vaccinium Vitis idaea* L., vezi Merișor.
- Merișor-turcesc**, *Buxus sempervirens* L., vezi Cimișir.
- Merlească**, varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Mestacăn**, *Betula verrucosa* Ehrh., vezi Mesteacan.
- Mesteacăn**, *Betula pubescens* Ehrh., vezi Mestecănaș.
- Mesteacăn**, Mestacăn. [fr. Bouleau; g. Warzige-Birke, Birke]. — *Betula verrucosa* Ehrh. ♀. arbore, rar arbust din fam. *Betulaceae* cu ramurile glabre, coaja albă se desface transversal; frunzele romboidale, triangulare, ascuțite, dublusecate și glabre; florile femele, ca și cele masculine, dispuse în amente cilindrice, cari atârnă în jos; aripele fructului (nuculei) sunt de 2—3 ori mai late decât fructul eliptic. Crește prin păduri, în regiunea montană inferioară împreună cu Brazilii. uneori constituind mici masive numite mestecăniș. Aprilie—Mai.
- Din scoarța acestui arbore se obține prin destilațiune un oleu, cu care se prepară pielea rusească, spre a-i da mirosul său caracteristic. Scoarța alba, ce se exfoliază ușor, are proprietăți amare și adstringente.
- Mesteacăn-negru** (Trans.). — *Betula carpatica* W. et Kit. ♀. arbore cu coaja brună din fam. *Betulaceae*, frunzele la baza lat-cuneate, romboidale și cam la mijloc mai late, la urmă glabre, nerămânând pu-

bescente nici chiar în unghiurile nervurilor. Crește prin pădurile din regiunea montană. Aprilie — Mai.

Mestecănaș (Trans.), *Mestecăn*. [fr. Bouleau; g. Birke, Weichhaarige-Birke]. — *Betula pubescens* Ehrh. f. arbust, rar arbore din fam. *Betulaceae*, cu ramurile tinere păroase, coaja este albă, exfoliindu-se în fâșii transversale, sau brun-cenușie cu pete albe și nu se exfoliază; frunzele ovale sau romboidal-ovale sunt la început acoperite cu peri moi, mai târziu devin glabre pe partea superioară, rămânând pubescente numai pe partea inferioară în unghiurile nervurilor; florile femele, dispuse în amente erecte sau la urmă ca și amentele masculine devin pendente. Crește prin locurile umede din regiunea subalpină. Aprilie—Mai.

Miază-noapte, *Melampyrum arvense* L., vezi Condroniu și *Melampyrum cristatum* L., vezi Ciormoiag.

Miază-noapte (Bănat), *Melampyrum nemorosum* L., vezi Sor-cu-frate.

Micsandă (Munt.), *Cheiranthus Cheiri* L., vezi Micșunele-ruginite.

Micsandă, *Matthiola incana* R. Br., vezi Micsandre.

Micsandă-galbenă, *Cheiranthus Cheiri* L., vezi Micșunele-ruginite.

Micsandre, Foaltine (Trans. Brașov), Garoafe, Levcoai-roșie (Trans.), Micsandă, Micșunică (Mold.), Micșunele, Șivoi, Vioară-roșie (Trans.), Viorea-roșie (Trans.). [fr. Giroflée, Giroflée-d'hiver, Violier. g. Winter-Levkoye]. — *Matthiola incana* R. Br. 2. plantă erbacee, lemnoasă la bază, din fam. *Cruciferae*, tulpina ramificată, frunzele lanceolate, întregi, acoperite cu peri lănoși, cari le dă o culoare albă cenușie, florile mari, albe, roșii sau violete au miros plăcut; fructele silique lineare, patrunghiulare, puțin comprimate, cu stigmat bilamelate. Plantă originară din regiunea mediteraneană, (Europa sudică) se cultivă și la noi prin grădini pentru

florile sale bine-mirositoare. Aprilie—Iunie. — *Matthiola annua* Sweet. ☉. [fr. Giroflée-quarantaine, Quarantaine; g. Sommer-Levkoye]. planta erbacee, cenușiu-verzui-tomentoasă; tulpina erectă, simplă sau ramificată; frunzele lanceolate, obtuse, canescente. cu peri stelați; florile mari, roșii, violete, albastre sau albe, simple sau învoalte, placut mirositoare sunt dispuse în raceme terminale; fructele silique aproape cilindrice. Originară din regiunea mediteraneană (sudul Europei), mult cultivată prin grădini ca plantă ornamentală, pentru florile sale frumoase și odorante. Iunie — Septembrie. Melif.

Micsandre-sălbatică. [fr. Vêlar; g. Schotendotter.] — *Erysimum Wiltmanni* Zaw., syn. *Erysimum Wahlenbergii* Simk. 2. frumoasa plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă; frunzele oblong-lanceolate, repand-dentate, acoperite cu peri trifizi, frunzele inferioare îngustate în pețoli, cele superioare lanceolate, sesile; florile mari, plăcut mirositoare, sunt de un frumos galbin (sulfurii), lamina petalelor plană, cuneat-ovală, pedunculii florilor, cam de lungimea caliciului, sunt și ei acoperiți cu peri trifizi, stigmatul evident bilobat; fructele silique tetragonale, discolore, pe fețe sur-păroase, pe muchi evident mai verzi, sunt erecte și paralele cu axa inflorescenței, fructele mature sunt patente și foarte lungi. Crește prin locuri pietroase, mai ales prin stânci calcare în regiunea alpină și subalpină. Iunie—Iulie. Melif.

Micșunea (Mold.), *Cheiranthus Cheiri* L., vezi Micșunele-ruginite.

Micșunea, *Hesperis matronalis* L., vezi Nopticoasă, *Viola hirta* L., vezi Viorea-nemirositoare, *Viola Jooi* Janka., vezi Tamăioara și *Viola odorata* L., vezi Toporași.

Micșunea-de-bultă, *Butomus umbellatus* L., vezi Roșătea.

Micșunea-galbenă, *Cheiranthus Cheiri* L., vezi Micșunele-ruginite.

Micșunea-ua-apel, *Butomus umbellatus* L., vezi Roșatea.

Micșunele, *Matthiola incana* R. Br. vezi Micsandre, *Viola odorata* L., vezi Toporași și *Viola tricolor* L., vezi Trei-frați-patați.

Micșunele-de-munte, *Viola declinata* W. et Kit., vezi Unghia-pasarei.

Micșunele-gâlbioare, *Viola saxatilis* Schmidt., vezi Trei-frați.

Micșunele - ruginite, Floare - devioara (Trans.), Foaltine (Trans.), Levkoaiie-galbina (Trans.), Micsandra (Munt.), Micsandră-galbenă, Micșunea (Mold.), Micșunea-galbena, Siboi (Maced.), Vioara-galbină (Trans.), Viorea-galbină (Trans.), [fr. Giroflée-jaune, Bâton-d'or; g. Goldlack, Lack]. — *Cheiranthus Cheiri* L. 2. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina poarta în partea sa inferioară cicatricile frunzelor cazute; frunzele verzi deschise sunt lanceolate, ascuțite și întregi, acoperite cu peri adreși; florile, dispuse în raceme la vârful ramurilor, sunt de o culoare galbină aurie, ce variază până la brun, ele sunt mari și au un miros foarte plăcut; fructul o siliqua lungă, dreaptă, puțin tetragonală cu stigmatul bilobat. Această plantă, originară din sudul Europei, se cultivă adesea și pe la noi, împreună cu varietățile sale, dintre cari unele și cu flori învoalte. Mai—Iunie. Melif.

Micșunteă (Mold.), *Matthiola incana* R. Br., vezi Micsandre.

Mielăurea. [fr. Agneau-chaste, Arbreaupoirve, Gattilier-commun; g. Keuschbaum, Müllen.]. — *Vitex Agnus-castus* L. 5. frumos arbust din fam. *Verbenaceae*, tulpina ramificată, dela 1.60 m. — 3.30 m. înalțime, cu ramurile patrunghiu-lare; frunzele opuse, lung pețio-late, digitate, cu 3 — 7 foliole, lanceolate, acuminate, la bază îngustate, aproape pețiolulate, întregi sau dințate și alburii-pu-

bescente pe fața inferioară ca și pe ramurile tinere și pe calice; florile violet, cu miros foarte aromatic, sunt dispuse în panicule axilare și terminale, bracteele foarte mici, abia vizibile, corola de 3 ori mai lungă decât caliciul, campanulat cu 5 dinți, tubul corolei scurt, drept sau ușor curbat, limbul puțin bilabiat cu 5 lobi, stamine 4, dintre care 2 mai mari și 2 mai mici (didynami); fructul drupă. Originar din regiunea mediteraneană (Europa sudică) se cultivă adesea ca plantă decorativă; sunt și varietăți cu florile albe și cu frunzele mari. Iulie — August.

Mielușel (Oltenia), *Trifolium arvense* L., vezi Papanasi.

Mierea-ursului (j. Ilfov). [fr. Pulmonaire, g. Weichstes-Lungenkraut.]. — *Pulmonaria mollissima* Kern. 2. plantă erbacee din fam. *Borraginaceae*, frunzele sur-verzui, catifelate și moi, cele bazilare de vară îngustate într'un vârf subțire, pețiolul lung, îngust și spre partea superioară subit dilatat, frunzele caulinare mai scurte, cele mai de sus nedecurante; florile mici, albastru-violete, cu anterele gălbui. Crește prin tufișuri, și păduri, mai cu seamă pe margini și prin rășișuri. Aprilie—Mai. Melif.

Mierea-ursului, *Pulmonaria officinalis* L., vezi Cuscrișor.

Mierluță, Rocoină, Rocovină. [fr. Sabline-du-printemps; g. Frühlings-Meirich, Frühlings-Miere.]. — *Alsine verna* Bartl., syn. *Alsine caespitosa* Ehrh., *Arenaria verna*, L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae-Alsinoideae*, tulpina foarte mult ramificată dela bază, formând tufe dense, tulpinele singurate, cu 1 sau mai multe flori; frunzele lineare-subulate, trinerviate; florile albe, caliciul cu 5 sepale verzi, oval-lanceolate, ascuțite, trinerviate, glandulos-păroase, pe margine membranoase, corola cu 5

petale oblong-ovale, scurt-unghiculate, mai lungi decât caliciul sunt albe și aproape cordiforme la bază; fructele, capsule dehiscente prin 3 valve, cu numeroase seminte reniforme, nearipate. Crește prin locurile pietroase și stâncoase, prin rupturi de coaste în regiunea montană, subalpină și prin pășunile pietroase din regiunea alpină. Mai—August.

Migdal, Badem (Maced.), Baem (Maced.). [fr. Amandier; g. Mandelbaum, Mandel.]. — *Prunus Amygdalus* Stokes., syn. *Amygdalus communis* L. Ț. mic arbore din fam. *Rosaceae-Prunoideae*, frunzele lanceolate, glandulos-serate, petiolul glandulos în partea superioară, este egal de lung sau și mai lung decât diametrul transversal al frunzei; florile rozee sau albe, cu tubul caliciului campanulat, sunt aproape sesile, solitare sau câte două; fructele verzi, la maturitate pubescente, oblong-comprimate, nucleul (sâmburele) oblong, cu suprafața aproape netedă și prevăzută cu înguste găurele. Originar din Turkestan și Asia centrală, cultivat și prin părțile noastre. Martie—Aprilie. Melif.

Semintele comestibile numite *Migdale* sunt întrebuințate în medicină sub numele de: *Amygdalae amarae et dulces*

Migdal-păsăresc, *Prunus nana* Stokes., vezi Migdal-pitic.

Migdal-pitic, Cais-sălbatic (Dobrogea, Bărăgan), Migdal-pasăresc. [g. Zwerg-Mandel.]. — *Prunus nana* Stokes., syn. *Amygdalus nana* L. Ț. mic arbust din fam. *Rosaceae-Prunoideae*, frunzele lanceolate, îngustate într'un petiol scurt, sunt serate pe margine; florile rozee sau albe, au tubul caliciului cilindric; fructele păroase, cu nucleul (sâmburele) fără găurele. Crește pe lângă pădurile și mărăcinișurile din regiunea câmpănească. Aprilie. Melif.

Mila-Domnului, *Gratiola officinalis* L., vezi Veninariță.

Milițea (Mold. j. Suceava). [fr. Silène-penché; g. Nickendes-Leimkraut.]. — *Silene nutans* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, tulpina pubescent-păroasă, în partea superioară glandulos-viscoasă; frunzele inferioare lanceolat-eliptice, îngustate în petiol, cele superioare linear-lanceolate; florile albe-verzui, plecate în jos (nutante) sunt dispuse într'o paniculă racemoasă, ramurile paniculei opuse sunt trichotomic ramificate cu 3-7 flori, caliciul tubulos cu dinții ascuțiți, corola cu 5 petale profund-bifide, albe, pe din afară verzui; fructul o capsula ovală, lung-stipitată, învâlită de caliciu, dehiscența la maturitate prin 6 dinți. Crește prin livezi, poieni uscate, pe marginea padurilor în regiunea montană și a dealurilor. Iunie—Iulie. — *Silene dubia* Herb., syn. *Silene transsilvanica* Schur. Ț. se deosebește de specia precedentă, mai cu samă prin tulpina în partea superioară numai puțin glandulos-viscoasă, prin panicula paucifloră, mai puțin infract-nutantă, ramurile numai cu 1-3 flori (nu cu 3-7 flori), prin florile mai mici și prin stipitele capsulei mai scurte. Crește prin locuri pietroase sau stâncoase din regiunea montană, până în cea sub-alpină. Iunie—Iulie.

Milostivă, *Gratiola officinalis* L., vezi Veninariță.

Milot, *Origanum vulgare*, L., vezi Sovârș.

Minătarcă (Trans.), *Boletus edulis* Bull., vezi Mănatărci.

Minătărci (Trans.), *Boletus edulis* Bull., vezi Mănatărci.

Mintă (Mold.), *Mentha piperita* L., vezi Ismă-bună și *Mentha silvestris* L., vezi Ismă.

Minta-broaștei, *Mintă broaștelor*, (Mold.), *Mentha aquatica* L., vezi Isma-broaștei.

Mintă-calului, *Mentha silvestris* L., vezi Ismă.

Mintă-creață, *Mentha crispa* L., vezi Isma-creață.

Mintă-de-câmpuri, *Mentha silvestris* L., vezi Isma.

Mintă-de-grădiniță, *Mentha piperita* L., vezi Ismă-buna.

Mintu-mâței, *Nepeta Cataria* L., vezi Catușnică.

Mintă-sălbatică, *Calamintha officinalis* Moench., vezi Isma-padurilor și *Mentha silvestris* L., vezi Ismă.

Mintă-turcească (Trans. Năsăud.), *Melissa officinalis* L., vezi Roiniță.

Miozotis, *Myosotis silvatica* Hoffm., vezi Nu-me-uita.

Mirodenie, *Hesperis matronalis* L., vezi Nopticoasa.

Mirodenie, Floarea-noptii. [fr. Julienne; g. Braune-Nachtviole]. — *Hesperis tristis* L. ☉. planta erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina paroasa cam până la 50 cm. înalta; frunzele oval-lanceolate, ascuțite, de tot întregi sau puțin denticulate; florile galbene-verzui, cu vinișoare brun-violete, răspândesc noaptea un plăcut miros de zambile; fructele sunt siliques lateral-comprimate. Crește pe coline, prin fânețe și tufișuri, pe marginea pădurilor. Aprilie—Mai.

Mirt. [fr. Myrte-commun; g. Myrte]. — *Myrtus communis* L. ♀. frumos arbust, totdeauna verde, odorant, din fam. *Myrtaceae*, frunzele opuse, mici, numeroase, ovale sau lanceolate, glabre, coriacee, scurt-pețiolate sunt persistente; florile solitare sau câte 2 sunt mici și albe, caliciul tubulos-turbinat, cu 4 sau 5 lobi, este însoțit de 2 mici bractee lineare, corola cu 4—5 petale întinse, stamine numeroase; fructele cărnose sunt boabe (bacce) globuloase de un albastru negricios. Originar din regiunea mediteraneană (Europa sudică), cultivat adesea și pe la noi, ca arbust ornamental, în florării și apartamente. Iunie—Iulie.

Florile albe și plăcut mirositoare ale acestei plante sunt simbolul castității.

Miruță (Trans.), Iarbă-de-bou-sălbatică, Limba-boului, Roșii. [fr. Buglosse-officinale; g. Gebräuchliche-Ochsenzunge]. — *Anchusa officinalis* L. ☉. uneori 2l. plantă erbacee, acoperită cu peri asprii, din fam. *Borraginaceae*, frunzele lanceolate; florile purpurii sau violete, au caliciul cu dinții ascuțiți, tubul corolei drept. Crește prin fânețe, locuri incolte și pietroase, pe marginea sămănăturilor și a drumurilor. Mai—Septembrie. Melif.

Misur (Maced.), *Zea Mays* L., vezi Papușoi.

Mitarcă-grasă (Trans. Brașov). *Boletus scaber* Bull., vezi Chitarcă.

Mitarcă-petroasă (Trans. Brașov), *Boletus edulis* Bull., vezi Mănățarci.

Mițuvela (j. Muscel), *Crocus Heuffelianus* Herbert., vezi Brândușă-de-primăvară.

Mlaje, *Salix incana* Schrank., vezi Răchită-albă și *Salix purpurea* L., vezi Răchită-roșie.

Mlaje, Lozie, Răchită, Răchită-de-mlaje, Răchită-albă, Răchită-mlaje. [fr. Osier-blanc, Osier-vert; g. Korb-Weide]. — *Salix viminalis* L. ♀ arbust din fam. *Salicaceae*, ramurile flexibile cenușii sau verzi; frunzele lanceolate lung-acuminate, puțin undulate, pe partea inferioară acoperite cu peri mătășoși lucitori; florile dispuse în amente, cele bărbătești ovoide sau oblonge apar înaintea frunzelor, cele femeiești cilindrice, compacte sunt mai lungi și apar odată cu frunzele; fructele sunt capsule tomentoase, sesile. Crește pe malurile și prundișurile râurilor. Mărtie—Aprilie. Melif.

Ramurile flexibile sunt întrebuințate în industrie, pentru confecționarea coșurilor de nuiele.

Mlăștiuniță (Trans.-Rodna). [fr. Épi-

- pactis-des-marais; g. Gemeine-Sumpfwurz, Sumpfwurz]. — *Epipactis palustris* Crantz. 2. plantă erbacee cu rizoizul repent (tărător) din fam. *Orchidaceae*, frunzele verzi lanceolate; bracteele adesea mai scurte decât florile sunt erbacee; florile de un verde-cenușiu, pe dinlauntru, la bază roșietice, au labelul alb și cu dungi roșii; florile unilaterale (secunde) sunt dispuse într'un spic alungit. Crește prin locuri și pașuni umede, în regiunea montană. Iunie—Iulie.
- Moacre**, fructele comestibile de *Prunus Duracina* Rehb., vezi Cireș.
- Moartea-puricelui**, [fr. Oeil-de-cheval; g. Sparriger-Alant, Dürrewurz]. — *Inula Conyza* DC., syn. *Conyza squarosa* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, fin pubescentă în partea superioară ramificată, ramurile corimbiforme, multiflore; frunzele eliptice ascuțite, acoperite pe partea superioară cu peri moi, iar pe cea inferioară fin-pubescente aproape tomentoase; florile galbui, dispuse în capitule, cele tubuloase (centrale) sunt cam de mărimea florilor marginale abia ligulate și de lungimea involucriului. Crește prin locuri aride și pietroase. Iulie—August. Melif.
- Moartea-stelnițelor**, *Lepidium ruderale* L., vezi Păduchernița.
- Mohor**, *Panicum Crus-galli* L., vezi Iarbă-barboasă și *Setaria italica* P. Beauv., vezi Dughie.
- Mohor**, Bursoacă, Costrei, Mei, Meipăsăresc. [fr. Setaire-glaucue; g. Gelbhaariger-Fennich, Bostenhirsel]. — *Setaria glaucum* P. Beauv., syn. *Panicum glaucum* L. ☉. plantă ierboasă verde albăstrie din fam. *Gramineae*, frunzele lineare, ascuțite, aspre pe margini; florile dispuse în spice cilindrice neîntrerupte și nelobate, glumele florilor ernafrodite prevăzute cu verucosități transversale, aristelesunt galbine-ruginii și cu denticuli, dirigați de jos în sus. Crește prin locuri cultivate și necultivate, pe câmpuri și prin vii. Iulie—August.
- Mohor**, Bursoacă, Mei-pasaresc. — *Setaria verticillata* P. Beauv. ☉. [fr. Setaire-verticillée; g. Quiriblättrigger-Fennich], florile dispuse în panicule spiciforme, adesea întrerupte la bază, setele involucriului verzi, mai mult sau mai puțin roșcate, cu dințișori dirigați de sus în jos; glumele florilor ernafrodite sunt aproape netede. — *Setaria viridis* P. Beauv. ☉. [fr. Setaire-verte; g. Grüner-Fennich.], florile dispuse în panicule spiciforme cilindrice, compacte; setele verzi sau brun-violete prevăzute cu denticuli îndreptați de jos în sus; glumele florilor ernafrodite sunt aproape netede. Ambele ierburi din fam. *Gramineae*, cari cresc prin locuri cultivate, pe câmpuri și prin vii. Iulie—August.
- Mohor-gros**, *Panicum Crus-galli* L., vezi Iarbă-barboasă.
- Mohor-mare**, *Setaria italica* P. Beauv., vezi Dughie.
- Mohor-roșu**, *Panicum sanguinale* L., vezi Meșor.
- Mojdrean**, Frasin-de-munte, Urm. [fr. Frêne-à-la-manne, Frêne-fleurii; g. Blüthenesche, Mannesche]. — *Fraxinus Ornus* L., syn. *Ornus europaea* Pers. ♀. mic arbore din fam. *Oleaceae*, frunzele imparipenaticompuse cu 7—9 foliole lanceolate, la vârf serrate, pe partea inferioară pe nervura mediană păroase; florile albe, mirositoare, dispuse în raceme axilare și terminale, apar în acelaș timp cu frunzele; fructul o samara lineară. Crește pe coline și prin locurile stâncoase și calcare din pădurile munților. Aprilie—Mai.
- Acest arbore exsudează, când i se fac incisiuni, o substanță zaharoasă numută: «*Manna*» care este un purgativ, ce să administrează cu deosebire copiilor.
- Molid**, Brad, Brad-roșu, Molidar,

Molift. [fr. Faux-Sapin, Pesse; g. Fichte, Rottanne, Schwarztanne].—*Picea excelsa* Link., syn. *Abies excelsa* Poir. Ț. frumos și mare arbore, totdeauna verde, din fam. *Coniferae-Pinaceae*, frunzele aciculare, comprimate, aproape în 4 muchi sunt ascuțite, solitare și de un verde stralucitor; florile monoice; conurile cilindrice, brun-gălbui, sunt sesile și atârna în jos, solzii romboidali cu marginea întreaga, și numai la vârful puțin denticulat-incisii. Molidul crește în regiunea montană subalpină, unde formează masa preponderantă a padurilor; uneori se cultivă prin parcuri și grădini. Mai.

Lemnul de *Molid* se folosește ca material de construcție, la instrumente muzicale (lemn de rezonanță) și la fabricațiunea hartziei.

Molidar, *Picea excelsa* Link., vezi *Molid*.

Molift, *Picea excelsa* Link., vezi *Molid*.

Molișoare. [fr. Liparis-de-Loesel; g. Glanzkraut, Glanzorche].—*Liparis Loeselii* Rich., syn. *Sturmia Loeselii* Rchb., *Malaxis Loeselii* Swartz. Ț. mică plantă erbacee din fam. *Orchidaceae*, tulpina cu trei muchi (trigonală), erectă, la baza tuberculoumflată, are 2—3 frunze eliptic-lanceolate, bine desvoltate, și de un verde-gălbui, celelalte frunze rămân nedesvoltate, reduse numai la vagine; florile verzi-galbui, dispuse într'un spic de 3—8 flori la vârful tulpinei scapiforme, foliolele periantului patente, labelul fara pinten, este oval-oblong, obtus, încovoiat în sus, coloana staminală prelungită, semicilindrică, antera terminală, caducă are un prolongiment membranos. Crește prin pășunile mlaștinoase din regiunea montană. Iunie—August.

Molochă (Maced.), *Melissa officinalis* L., vezi *Roiiniță*.

Molotru (Trans.), *Foeniculum vulgare* Mill., vezi *Molura*.

Molotru, *Melilotus albus* Desr., vezi *Sulfina-alba* și *Melilotus officinalis* Desr., vezi *Sulfina*.

Molotru, *Sulfina*.—*Trigonella Besseri* Seringe., syn. *Melilotus coerulea* Lam. var. *laxiflora* Ledeb., *Melilotus procumbens* Bess. ☉. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele trifoliolate cu foliolele oblonge sau oblong-lanceolate, acut-serat-dentate, stipuli ovale subulați, la frunzele inferioare dilatați la bază; florile deschis-albastre, erecte, dispuse în raceme alungite, florile inferioare distanțate, aripile mai lungi decât carena obtusa, mai scurte însă decât stindardul; caliciul campanulat cu 5 diviziuni aproape egale; fructul păstare (legumă) comprimată, oblong-ovală, rostrată și longitudinal-nerviat-striată, cu numeroase semințe. Crește prin lunci și câmpii sărate. Mai—Iunie. Melif.

Molotru-alb, *Melilotus albus* Desr., vezi *Sulfină-albă*.

Molotru-albastru, *Trigonella coerulea* Seringe, vezi *Sulfină-albastră*.

Molotru-galben, *Melilotus officinalis* Desr., vezi *Sulfină*.

Molură, Anason, Anason-mare, Anison-dulce, Chimen-dulce, Fincen (Trans.), Hanus (Mold.), Molotru (Trans.), Secărea, Secărea-de-grădina. [fr. Fenouil-cultivé; g. Fenchel, Gemeiner Fenchel].—*Foeniculum vulgare* Mill., syn. *Foeniculum officinale* All., *Foeniculum capillaceum* Gilib. ☉. și Ț. plantă erbacee, glaucescentă. foarte aromatică din fam. *Umbelliferae*, frunzele tripartite și multi-penatipartite cu segmente lungi, lineare și ascuțite; florile galbene, dispuse în umbele cu 10—20 de radii, lipsite de involucru și involucre; fructele lungărețe sunt aromatice. Originara din Europa sudică, la noi cultivată și subsontanee. Iulie—August. Melif.

Fructele *Fructus Foeniculi* întrebuițate în medicina, pentru proprietățile lor. stomachice, aperitive, carminative și emenagoge.

- Molura-bălței**, *Myriophyllum spicatum* L. și *Myriophyllum verticillatum* L., vezi Peniță.
- Momoriță**, *Anthemis Cotula* L., vezi Romoniță-puturoasă.
- Morăriță** (Bănat, Almaș), *Nigella damascena* L., vezi Chica-voinicului.
- Morcogi**, *Daucus Carota* L., vezi Morcov.
- Morcol**, *Daucus Carota* L., vezi Morcov.
- Morcov**, Morcogi, Morcoi, Murcoi, Mure. [fr. Carotte; g. Möhre].—*Daucus Carota* L. var. *sativa* DC. ☉ și ☉. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, rădăcina groasă, cărnoasă, roșie sau gălbue și dulce; tulpina cu peri asprii; frunzele de 2—3 ori penatipartite, cu foliole penatifide, cu lobi lanceolați, ascuțiți; florile albe sau rozee, dispuse în umbelul multiradiat, însoțite de un involucriu cu numeroase bractee penatipartite; fructele lenticulare sunt spinoase pe coaste, umbela după înflorire este deprimată la mijloc, așa că are aspectul unui cuib de pasăre. Mult cultivată prin grădini ca plantă culinară, pentru rădăcina sa cărnoasă, care constituie o eselență legumă. Iunie—Septembrie.
- Morcov-sălbatic**, *Daucus Carota* L., vezi Rușinea-fetei.
- Morcoveancă**. [fr. Pleurosperme-d²-Autriche; g. Rippensame].—*Pleurospermum austriacum* Hoffm. syn. *Ligusticum austriacum* L. ☉ sau 2l. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina striată, fistuloasă și glabră; frunzele penatipartite sau ternate, foliolele lanceolate, penatipartite, cu lobi oblongi și seriat-dentați; florile albe, dispuse în umbelul de umbelule, însoțite de un involucriu resfrânt, involucriul cu numeroase foliole; fructele ovale, crenat-aripate. Crește prin locurile umbrase din văile munților. Iunie—August.
- Morună**, *Matricaria Chamomilla* L., vezi Mușetel.
- Moscusor**, *Adoxa Moschatellina* L., vezi Frăguliță.
- Moșetel-prost**, *Anthemis Cotula* L., vezi Romoniță-puturoasă.
- Moștel**, *Matricaria Chamomilla* L., vezi Mușetel.
- Moștel-prost**, Roman (Bucovina), Romaniță-neadevărată, Romanițanemiroșitoare. [fr. Matricaire-inodore; g. Geruchlose-Kamille].—*Matricaria inodora* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, spre vârf ramificată, frunzele glabre, de 2—3 ori penatisecate, cu segmente lineare-filiforme; florile dispuse în capitule solitare la vârful ramurilor, florile centrale tubuloase, galbene, cele marginale ligulate, albe, receptaculul emisferic, plin; fructele achene nearipate. Crește prin semănături, dărâmături și pe marginea drumurilor. Mai—Septembrie.
- Moșmoale**, fructele comestibile de *Mespilus germanica* L., vezi Moșmon.
- Moșmoane**, fructele comestibile de *Mespilus germanica* L., vezi Moșmon.
- Moșmol**, *Mespilus germanica* L., vezi Moșmon.
- Moșmon**, Gorun, Măcieș, Moșmol, Mostochin (Mold.), Născală, Scoruş-nemţesc. [fr. Néflier, Merlier, Nèle; g. Mispel].—*Mespilus germanica* L. Ț. arbust din fam. *Rosaceae-Pomoidae*, cu frunzele oblongo-lanceolate, întregi; sau puțin dințate spre vârf, pe partea inferioară cenușiu-pubescentă; florile mari, terminale. solitare sunt albe; fructele mari drupe subglobuloase, pubescente sau glabre și brun-roșietice. Ele sunt tari la început, iar după căderea brumei, după ce au suferit un început de fermentație, devin moi, suculente și dulci-acrișoare. Crește prin păduri și tufșuri; uneori cultivat prin grădini. Mai. Melif.

Fructele acestui arbust numite: *Moșmoane*, *Moșmoale*, *Mostochine* sunt comestibile.

Mostochin (Mold.), *Mespilus germanica* L., vezi Moșmon.

Mostochine (Mold.), fructele comestibile de *Mespilus germanica* L., vezi Moșmon.

Motocel (Bucovina), *Lotus corniculatus* L., vezi Ghisdei.

Motocel (Mold.), *Trifolium arvense* L., vezi Papanasi.

Moțu-curcaului (Munt.); *Amarantus caudatus* L., vezi Busuioc-roșu.

Moțu-curcanului, (Munt.), Nasurcanului (Mold. și Bucovina). [fr. Bâton de Saint-Jean, Cordon de Cardinal, Renouée du Levant; g. Morgenländischer-Knöterich.]. — *Polygonum orientale* L.

○ mare și frumoasă plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, tulpina robustă, foarte noduroasă și ramificată în partea superioară; frunzele mari, ovale, ascuțite, petiolate, pubescente sau aproape glabre; *ochrea* acoperită cu peri asprii și ciliată; florile roșii, rozee, uneori albe, însoțite de mici bractee alburii și scarioase, sunt dispuse în spice cilindrice, numeroase, cari atârnă în jos, formând împreună panicule terminale și axilare, lung-pedunculate; stamine mai adesea cu 7 antere. Originară din India orientala, mult cultivată și prin părțile noastre, ca plantă ornamentală. Iulie — Septembrie. Melif.

Mucedătoare, *Filago germanica* L., vezi Fircică.

Mucedător, *Filago germanica* L., vezi Fircică.

Mucegai, Mucegaiuri, Mucezială, Sfoiag (Oltenia), [fr. Moisissure; g. Schimmel, Schimmelpilze.], se numește în general o masă păsloasă, filamentoasă, de culoare albă, cenușie sau verzui, rar de altă culoare, care se formează pe diferite alimente sau alte corpuri organice. Această masă este formată de diverse și numeroase specii de ciuperci, cari vegetează pe aceste corpuri sau ca saprofite sau ca parasite, producând în același timp

descompunerea lor. Dintre aceste ciuperci, cari constituiesc adevărate colonii, dezvoltându-se uneori succesiv, menționăm: *Mucor Mucedo* L., *Mucor racemosus* Fres. ambele specii din fam. *Mucoraceae*, myceliul lor foarte ramificat, formează o pânză deasă, de pe care se ridică vertical *sporangii*, ca niște ace cu gămălie, în interiorul sporangilor se află *sporii*, prin care se înmulțesc aceste plante. — *Aspergillus glaucus* Link. din fam. *Aspergillaceae*, ciupercă cu myceliul ramificat, filamentele (*hyphale*) fructifere simple, dilatate la vârf într'o vesicula de forma unei măciuci cu lanțuri de spori, dispuși radial la vârful basidiilor scurte și simple, sporii globuloși, unice-lulari, cenușiu-verzui și în fine *Penicillium candidum* Link. și *Penicillium glaucum* Link. ambele specii din fam. *Aspergillaceae*, filamentele (*hyphale*) fructifere, cu pereți transversali, sunt arborescent-ramificate, iar ramurile la vârf ramificate în formă de pensulă și la vârful ramurilorlelor cu sporii sferici și unice-lulari, înșirați, ca niște mici mărgele.

Mucezea, *Filago germanica* L., vezi Fircică.

Mucezeală, *Filago germanica* L., vezi Fircică.

Mucezeală, se numește o masă păsloasă, filamentoasă, albă, cenușie sau verzue, formată de coloniile ciupercilor: *Mucor Mucedo* L., *Mucor racemosus* Fres., *Aspergillus glaucus* Link., *Penicillium candidum* Link. și *Penicillium glaucum* Link., vezi Mucegai.

Mucezică, *Filago germanica* L., vezi Fircică.

Muma-pădurei, *Asperula odorata* L., vezi Vinariță și *Spiraea Aruncus* L., vezi Barba-popei.

Mur, *Rubus caesius* L., vezi Rug.

Mur, Amură (Maced.), Mur-negru, Rug-de-mure. [fr. Ronce, Mûrier-des-haies; g. Brombeere.] — *Rubus fruticosus* L. ♀. plantă sar-

- mentoasă din fam. *Rosaceae*, tulpina așguloasă, acoperită cu ghimpi puternici, drepti sau recurbați, este erectă, sau curbată și plecată în jos; frunzele palmaticompuse cu 5 foliole, pe ambele părți verzi, glabre pe partea superioară și acoperite cu peri moi pe cea inferioară; florile albe sau rozee, sunt dispuse într'un racem corimbiform, petalele obovale, staminele mai scurte decât stilul sau de aceeași lungime; fructele sunt boabe (bace) negrii, lucitoare, reunite mai multe pe un receptacul comun, constituind fructele compuse, comestibile numite: *Mure-negrii*. Crește prin păduri și tufșuri, prin locuri necultivate și pietroase și prin poieni. Iunie—Iulie. Melif.
- Mur-negru**, *Rubus fruticosus* L., vezi Mur.
- Mură**, *Morus alba* L., vezi Dud-alb și *Morus nigra* L., vezi Dud-negru.
- Murcoi**, *Daucus Carota* L., vezi Morcov.
- Mure**, *Daucus Carota* L., vezi Morcov.
- Mure-negrii**, fructele comestibile de *Rubus fruticosus* L., vezi Mur.
- Murea-pădurilor**, *Lathraea Squamaria* L., vezi Mama-pădurei.
- Mușătăl**, *Matricaria Chamomilla* L., vezi Mușețel.
- Mușcat**, Indrușaim (Munt.), Mușcată, Mușcățel. [fr. *Geraniums*; g. *Muskatgeranium*]. — *Pelargonium odoratissimum* Ait. 2. plantă erbacee din fam. *Geraniaceae*, tulpina scurtă, cărnoasă și solzoasă; frunzele caulinare lung-pețiolate, rotund-cordiforme, obtuse, întregi, lobulat-denticulate, catifelat-păroase și cu un miros tare și aromatic; florile mici, albe sau rozee, dispuse în mici umbele de câte 5—10 flori. Această plantă, originară din Africa australă, se cultivă adesea prin florării și casele oamenilor. Afară de aceasta se mai cultivă și speciile: *Pelargonium bellulum* Sweet. și *Pelargonium roseum* Ait. ambele plante originare din Africa australă.
- Mușcată**, *Pelargonium odoratissimum* Ait., vezi Mușcat.
- Mușcățel**, *Pelargonium odoratissimum* Ait., vezi Mușcat.
- Mușcatu-broaștelor**, *Hydrocharis Morsus ranae* L., vezi Iarba-broaștelor.
- Mușcatu-dracului**. [fr. Oreille-de-lièvre, Oreille-d'âne; g. *Ackerknautie*, *Honigblume*]. — *Knautia arvensis* Coult. 2. plantă erbacee din fam. *Dipsacaceae*, tulpina surie, acoperită cu peri scurți și cu alți peri mai lungi și rigizi; frunzele de regulă întregi de un verde cenușiu, cele mijlocii penatífide, cu segmentele lanceolate, cel terminal mai mare; florile liliachii, rozee sau albe, dispuse în mari capitule radiante. Crește prin livezi, poieni și tufșuri. Iunie—August. — *Knautia silvatica* Duby. 2. plantă erbacee glabriusculă; frunzele deschis verzi, eliptic-lanceolate sau lat-ovale, crenate, nedivizate sau la bază incise; florile violet-roșietice. Crește prin pădurile umbroase dela munte. Iulie—August. — *Knautia longifolia* Koch. 2. frunzele alungit-lanceolate, întregi, cele inferioare în pețiol lat îngustate, tulpina acoperită cu peri scurți, catifelați (velutini), spre vârf cu peri scurți, glanduloși, aproape viscoși și cu alți peri mai lungi; florile liliachii, dispuse în mari și frumoase capitule. Crește prin pășunile stâncoase din regiunea sub-alpină și alpină. Iulie—August.
- Mușcatu-dracului**, Ruin. — *Scabiosa Columbaria* L. ☉ și 2. [fr. Colombaire; g. *Tauben-Skabiose*]. Tulpina glabră și numai în partea superioară, fin-păroasă; frunzele lungărețe, lirate sau penatipartite, cele inferioare adesea spatulate, obtus-crenate; florile liliachii sau albastre; fructele achene cu 8 sulcuri, cele 5 sete ale caliciului intern brun-închise și de 3—4 ori mai lungi decât limbul caliciului extern. Crește pe colinele și prin fânețele uscate din

munți. Iunie—August. — *Scabiosa lucida* Vill. 2. frunzele puțin strălucitoare; florile roșii, dispuse într'un capitol terminal. Crește prin pășunile pietroase și pe stâncile din regiunea subalpină și alpină. Iulie—August. Ambele plante erbacee din fam. *Dipsacaceae*.

Muscicri-albi (Trans.), *Anemone nemorosa* L., vezi Floarea-păștilor.

Muscicri-galbeni, *Anemone ranunculoides* L., vezi Păștită.

Mușchi, *Bryum argenteum* L., vezi Pomușel, *Funaria hygrometrica* Hedw., vezi Frânghiuță, *Mnium undulatum* Hedw., vezi Mușchiustelat, *Pogonatum urnigerum* P. Beauv., vezi Mușchi-de-peatră, *Polytrichum commune* L., vezi Mușchi-de-pământ, *Polytrichum perigoniale* Michx., vezi Jahghie, etc. etc.

Mușchi-de-munte. [fr. Lichen d'Islande, Mousse d'Islande; g. Isländisches-Moos, Isländische-Flechte.] — *Cetraria islandica* Ach., syn. *Lichen islandicus* L. Lichen fruticulos din fam. *Parmeliaceae*, talul foliaceu, uscat, cartilaginos, erect, sau ascendent, ramificat, cam de 10 cm. înălțime, de culoare gălbue, cenușiu-verzie sau brun-castanie pe partea superioară, albicios pe cea inferioară, divizat, cu ramificațiuni lineare, laciniate, cu lobii în general bifurcați, spinos-ciliați pe margine și puțin canaliculate; *apoteciile* scuteliforme sunt brun-castanii și dispuse oblic pe marginea lobilor; *sporii* eliptici, incolori, dispuși câte 8 într'o ască. Crește pe pământ, în locurile uscate din regiunile nordice și prin munții cei mai înalți, la noi numai pe vârfurile din regiunea alpină, prin mușchi și în societate cu alți Licheni, scoborându-se uneori și în regiunea montană.

Acest lichen conține o substanță nutritivă numită *Lichenina* (amidonul de lichen), o substanță amară numită *Cetrarina* etc.; ambele substanțe

cari fac, ca această plantă să fie întrebuințată în medicină, mai cu seamă ca tonic și febrifug.

Mușchiu-de-pământ, Mușchi. [fr. *Polytrichum commune*; g. Filzmütze, Haarmoss, Gemeine-Widertthon]. — *Polytrichum commune* L. Mușchi acrocarp din fam. *Polytrichaceae*, plantă erbacee, dioică, de un verde închis, robustă, erectă de 20—40 cm. înălțime; frunzele serat-dințate, fără peri, având pe fața lor ventrală mai mult de 50 lamele longitudinale, verzi; capsula prismatică, erectă, cu 4 până la 6 muchi, este purtată de un lung pedicel (*seta*), scufia (*calyptra*) păroasă, operculul plan-convex, cu marginea roșie și cu un vârș scurt și erect; sporii mici, gălbui și netezi, fructifică din Mai — Iulie. Crește pe pământ, în păduri umede și pe locuri mlăștinoase, turfoase, cu deosebire la munte, unde formează întinse covoare de un verde închis.

Din tulpinile rigide ale acestei plante se fac peri.

Mușchiu-de-peatră, Mușchi. [fr. *Pogonate à urne*; g. Filzmütze, Urnenförmiger-Widertthon]. — *Pogonatum urnigerum* P. Beauv., syn. *Polytrichum urnigerum* L. 2. Mușchi acrocarp din fam. *Polytrichaceae*, mică plantă erbacee, albăstrui-verzuie (glaucescență), devenind brună la bătrânețe, dioică, de 2—3 cm. înaltă, rar până la 10 cm.; tulpina erectă sau ascendentă, ramificată în partea superioară; frunzele inferioare mici, squamiforme, spre partea superioară tot mai mari și mai îndesuite, erect-patente, linear-lanceolate, serat-dentate și cu numeroase lamele pe partea lor ventrală; capsula erectă, regulat-cilindrică sau oblong-ovală, scufia (*calyptra*) acoperită cu peri lungi, cari atarnă în jos, operculul roșu, ușor bombat, scurt-rostrat; sporii palizi și netezi; fructifică toamna târziu și iarna. Crește

prin locuri pietroase și năσιμοase, formând mici covoare verzi-albăstrii.

Mușchlu-stelat (Trans.), Mușchi. [fr. Mnie ondulée; g. Wellenblätteriges-Sternmoos.]—*Mnium undulatum* Hedw. 2. Mușchi acrocarp din fam. *Mniaceae*, mică plantă erbacee, cu stoloni repenți; tulpina fructiferă ramificată, până la 15 cm. înaltă, robustă, cu ramurile arcuat-recurbate; frunzele alungite, undulate, denticulate, aproape obtuse, formate din celule relativ mici și verzi; capsule ovale, numeroase și plectate în jos, gâtul scurt, peristom dublu și cu cilii neependiculați, operculul conic și rostrat. Crește prin pădurile umede și umbroase dela șes până la munte, formând frumoase covoare verzi, mai cu seamă pe argil.

Mușchiul-de-fântână, (Trans.) *Marchantia polymorpha* L., vezi Călbază.

Mușețel, Mătricea, Morună, Moșițel, Mușătăl, Romaniță, Romaniță-bună, Romoniță. [fr. Camomille-commune, Fleur-de-S-te-Anne; g. Kamille].—*Matricaria Chamomilla* L. ☉. plantă erbacee odorantă din fam. *Compositae*, frunzele glabre, bipenatipartite, cu segmente liuare; florile ligulate albe, cele tubuloase cu 5 dinți sunt galbene, dispuse într'un capitol solitar la vârful ramurilor, receptaculul fără bractee, este conic și gol înlăuntru; fructele achene nearipate. Crește prin locuri cultivate și inculte, pe marginea drumurilor. Mai—Iulie.

Capitulele (florile) acestei plante, foarte aromatice și plăcut mirositoare, sunt întrebuițate în medicină sub formă de infuziune «*flores Chamomillae*». Ciaiul de mușețel este întrebuițat de poporul nostru, ca medicament pentru diferite boale.

Muștar, Muștar-alb, Muștar-bun, Rapiță-albă, Rapiță-de-muștar. [fr. Moutarde-bleanche; g. Weisser-

Senf]. — *Sinapis alba* L., syn. *Brassica alba* Boiss. ☉. plantă erbacee, acoperită cu peri asprii, din fam. *Cruciferae*; frunzele pețio-late, penatífide, cu 3—7 lobi ovali sau puțin lungăreți, neegal dințați; florile galbene, dispuse în raceme alungite; fructele silique cilindrice, rostrate, acoperite cu peri rigizi, au valvele cu 5 nervure. Crește prin sămănături; uneori cultivat pentru semințele sale, din care se prepară muștarul, întrebuițat în bucătărie. Iunie—Iulie. Melif.

Această plantă are proprietăți stimulante și laxative.

Muștar-alb, *Sinapis-alba* L., vezi Muștar.

Muștar-alb-sălbatic.—*Brassica elongata* Ehrh., syn. *Erucastrum elongatum* Rchb. ☉. sau 2. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele pe partea inferioară de un verde-albăstriu, oval-oblonge sau oblonge, îngustate în pețiol, penatífide, ne-regulat-obtus-dințate, cu peri asprii ciliate, cele mai superioare oblong-lineare, întregi, florile galbene, dispuse într'un racem elongat, nefoliat și lax, caliciul puțin erect (erectiuscul); fructele silice scurt-stipitate, ascendente, aproape cilindrice, valvele convexe, cu o singură nervură longitudinală, dreaptă; semințele globuloase. Crește pe locuri năσιμοase, cultivate, pe coline, pe lângă drumuri. Iunie—Septembrie.

Muștar-bun, *Sinapis-alba* L., vezi Muștar.

Muștar-de-câmp, *Brassica-nigra* Koch., vezi Muștar-negru.

Muștar-de-câmp, Hrenoasă (Bucovina, Putna), Muștar-sălbatic, Rapiță-de-câmp, Rapiță-sălbatică. [fr. Moutarde-sauvage, Senève; g. Ackers-Senf, Hederich]. — *Sinapis arvensis* L., syn. *Brassica Sinapis* Vis. ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina cilindrică, puțin ramificată, acoperită cu peri rigizi; frunzele ovale, neegal-dințate; flo-

rile galbene, dispuse în lungi raceme; fructul o siliquă lineară, cilindrică, glabră sau scurt și rigid păroasă, cu valvule trinerviate. Crește prin sămănături, pe lângă locuințe, drumuri și locuri virane. Iunie—Iulie. Melif.

Muștar-negru, Muștar-de-câmp, Rapiță-de-muștar. [fr. Moutarde-noire, Sénévé-noire; g. Schwarzer-Senf]. — *Brassica nigra* Koch., syn. *Sinapis nigra* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina foarte ramificată, frunzele pețiolate, cele inferioare lyrate, dentate, cele superioare lanceolate, întregi; florile galbene, dispuse în raceme alungite (elongate); fructele silique lineare, apropiate de tulpină. Crește prin locuri cultivate și ruderaie, prin sămănături și pe marginea drumurilor; adesea cultivată ca plantă medicinală. Iunie—Iulie.

Din făina de semințele acestei plante: «*Semen Sinapis nigrae*» se fac sinapisme foarte vesicante; ca condiment facilitează digestiunea.

Muștar-sălbatic, *Sinapis arvensis* L., vezi Muștar-de-câmp.

Mutătoare, *Bryonia alba* L., vezi Împărăteasă.

Mutătoare, Mutătoare - cu - poame-roșii. [fr. Couleuvrée, Navet du diable; g. Rotbeerige-Zaunrübe]. — *Bryonia dioica* Jacq. 2. plantă erbacee, veninoasă, agățătoare prin cârcei, din fam. *Cucurbitaceae*, rădăcina groasă și cărnoasă; frunzele pețiolate, cordiforme, aspre (scabre), palmate, cu 3—5 lobi anguloși; florile albe-gălbui, cu vinișoare verzi sunt dioice, adică pe un individ sunt numai flori masculine, iar pe altul numai flori femele, dispuse în cime corimbiforme, cele masculine lungipedunculate, cele femele aproape sesile, caliciul florilor femele ajunge până la jumătatea corolei, stigmatetele acoperite cu peri asprii; fructele boabe (bacce) roșii, globuloase. Crește pe gardurile viilor și ale grădinilor țărănești și prin tufișuri. Iulie—August. Melif.

Mutătoare-cu-poame-negre, *Bryonia alba* L., vezi Împărăteasă.

Mutătoare-cu-poame-roșii, *Bryonia dioica* Jacq., vezi Mutătoare.

Mutmel. *Triticum dicoccum* Schrank. vezi Grâu-moale.

N.

Nădrăgulă (Trans.), *Atropa Belladonna* L., vezi Mătrăgună.

Năfurică, Buruiană-de-țară (Trans.), Peliniță. — *Artemisia annua* L. ☉. plantă erbacee, de o culoare verde-cenușie, cu miros balsamic, din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, fără peri (glabră); frunzele glabre, de 3 ori penatipartite; florile gălbui, dispuse în mici capitule plecate în jos; foliolele involucriului sunt verzi și cu marginea albă. Crește pe lângă garduri și locuințe, prin locuri inculte, dărămături, livezi și poieni. Iulie—Septembrie.

Năgară, Iarba-curălei, Păiuș, Pănușiță. [fr. Stipe-capillaire; g. Haarförmiges-Pfriemengras]. —

Stipa capillata L. 2. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, frunzele filiforme, rigide, glauce și răscucite; spicule uniflore, ermafrodite, dispuse într'o paniculă, închisă la bază în vagina frunzei celei mai de sus; aristele filiforme, foarte lungi, îngenunchiate, aspre, nu însă păroase, răscucite în spirală în partea inferioară, spre partea superioară undulate, ajungând până la 15 cm. lungime; glumela inferioară are în partea de jos 5 linii de peri mătăsoși. Crește prin fănețele nășipoase și pe dealurile aride calcaroase. Mai—Iunie.

Năgară, *Stipa pennata* L., vezi Colilie.

Nalbă, *Lavatera thuringiaca* L., vezi Șalvie-albă.

Nalbă, Colăceii-babei (Trans.-Brașov.), Mălagă (Maced.). [fr. Mauve, Meule; g. Wilde-Käsepappel, Rossappel, Malve]. — *Malva silvestris* L. ☉ și ♀. plantă erbacee, acoperită cu peri asprii, din fam. *Malvaceae*; frunzele alterne, palmatilobate, cu 5—7 lobi ascuțiți și cu marginea neegal dințată; florile mari, roșii sau purpurii, rar albe, sunt dispuse în fascicule axilare, corola cu 5 petale profund emarginate, la bază ciliate, sunt de 3 ori mai lungi decât caliciul persistent; fructul orbicular, deprimat, este format de un verticil de achene, acoperite cu o membrană reticulată, semințele reniforme. Crește prin locurile ruderală din orașe și sate, pe lângă garduri, locuințe și drumuri. Iunie—Septembrie. Melif.

Frunzele, florile «*Flores et folia Malvae silvestris*» și uneori rădăcinile se întrebuințează în medicină ca emoliente. din cauză că sunt avute în mucilagiu.

Nalbă, *Malva rotundifolia* L., vezi Cașul-popei.

Nalbă-albă, *Althaea officinalis* L., vezi Nalbă-mare.

Nalbă-de-grădină, Nalbă-mare-de-grădină, Nalbă-roșie, Rujalină (Bănat). [fr. Rose-trémière, Bâton-de-Saint-Jacques; g. Stockrose, Stangenrose, Pappelrose]. — *Althaea rosea* Cav., syn. *Acea rosea* L. ☉ și ♀. mare plantă erbacee, acoperită cu peri asprii, din fam. *Malvaceae*, tulpina dreaptă, cilindrică, puțin ramificată; frunzele mari, cordiforme, cu 5—7 lobi angoși, sunt crenate și sgrăbuntoase; florile mari, simple sau învoalte, roșii, galbine, albe, violete sau peștrițe sunt axilare, sesile și dispuse în lungi spice terminale; caliciul extern cu 6 segmente, caliciul intern cu 5 diviziuni, corola cu 5 petale emarginate, crenate, la bază vilos-păroase; fructele cu o

margine membranoasă sulcată. Această plantă, originară din Orient, se cultivă însă adesea prin grădiniile noastre, uneori este sălbatică. Iulie—Septembrie. Melif.

Din cauza proprietăților sale emoliente este întrebuințată în medicină.

Nalbă-mare, Nalbă-albă. [fr. Guimauve; g. Eibisch, Gebräuchlicher-Eibisch]. — *Althaea officinalis* L. ♀. plantă erbacee, alburie, acoperită cu peri moi, din fam. *Malvaceae*, rădăcina gălbue, carnoasă și fusiformă; tulpini drepte, cilindrice și amificate; frunzele alterne, pețolate, alburii, tomentoase și catifelate, neegal dințate sunt ovale, întregi sau lobate, cele superioare trilobate, cele inferioare cu 5 lobi sunt cordate la bază; florile rozee, mai rar albe, dispuse în fascicule la subțioara frunzelor, au pedunculele mult mai scurte decât frunzele; fructul orbicular, însoțit de caliciul persistent, este format de un verticil de capsule tomentoase, cari se separă la maturitate, semințele sunt reniforme. Crește prin locuri umede, pe malul râurilor. Iulie—August.

Frunzele, florile și mai cu samă rădăcina sunt avute în mucilagiu, ceea ce face ca această plantă să fie întrebuințată în medicină ca emolientă «*Folia et Radix Althaeae*». Rădăcina se gusește în comerțu decorticată și în bucați lungi, albe și foarte ușoare.

Nalbă-mare, *Althaea pallida* W. et Kit., vezi Nalbă-rumenă.

Nalbă-mare-de-grădină, *Althaea rosea* Cav., vezi Nalbă-de-grădină.

Nalbă-măruntă, *Malva rotundifolia* L., vezi Cașul-popei.

Nalbă-mică, *Malva rotundifolia* L., vezi Cașul-popei.

Nalbă-roșie, *Althaea rosea* Cav., vezi Nalbă-de-grădină.

Nalbă-rumenă, Nalbă-mare. — *Althaea pallida* W. et Kit., syn. *Acea pallida* Bois. ☉ și ♀. planta erbacee (hirsută), acoperita cu peri

asprii fasciculați, din fam. *Malvaceae*, frunzele crenate, sunt ușor lobate cu 3—7 lobi; florile mari, frumoase, rozee sau lila, cu petalele obcordate și nepăroase (glabre), pedunculii uniflori, solitari sau mai mulți axilari, pedunculii superiori mai scurți decât caliciul, sunt reuniți într'un spic lax. Crește prin fânețe sterile, pe coline aride, prin locuri necultivate, prin tufșuri, marăcinișuri și drunuri. Iunie—August.

Nane (j. Ilfov), *Agaricus campestris* L., vezi Ciupercă-de-gunoi.

Năpăstroc, *Digitalis purpurea* L., vezi Degețel-roșu.

Napi, Broajbe, Broașbe, Napi-curecești. [fr. Navet; g. Erdkohl, Rabi, Erdrübe, Steckrübe, Wruke]. — *Brassica Napus*, L., var. *esculenta* DC., syn. *Brassica Napus*, L. var. *rapifera* Metzger. ☉ sau ☉. planta erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele glaucescente și glabre, cele inferioare lirate, penatífide, cele superioare oblonge, la baza cordiforme, dilatate și semi amplexicaule; florile galbene, dispuse în raceme alungite, nedeschise, mai lung-pedunculată decât cele deschise; fructele silique lineare. Rădăcina cărnoasă, foarte groasă, sferică este comestibilă. Originară din regiunea mediteraneană, la noi este cultivată ca plantă alimentară. Mai. Melif.

Napi, *Brassica Rapa* L., vezi Rapiță-sălbatică, *Brassica Rapa* L., var. *esculenta* Koch., vezi Napi-curecești. *Helianthus tuberosus* L., vezi Napi-porcești și *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.

Napi-curecești, *Brassica Napus* L., var. *esculenta* DC., vezi Napi.

Napi-curecești, Napi [fr. Rave, Rabidouille; g. Weisse-Rübe, Wasserrübe, Stoppelrübe]. — *Brassica Rapa* L., var. *esculenta* Koch., syn. *Brassica Rapa* L., var. *rapifera* Metzger. ☉ sau ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele radicale verzi-glaucescente,

cele caulinare inferioare lirate, cele superioare ovale, ascuțite la vârf, cordiforme și amplexicaule; florile galbene, dispuse în raceme scurte; fructele silique lineare. Rădăcina groasă, cărnoasă, lungăreață sau rotundă este comestibilă. Originară din regiunea mediteraneană, la noi este cultivată ca plantă alimentară. Iulie—August. Melif.

Napi-porcești, Brojbe, Gulii (Mold.), Mere-de-pământ (Trans.), Napi, Napi-turcești, Picioarca. [fr. Topinambour; g. Erdapfel, Erdbirne, Topinambur]. — *Helianthus tuberosus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, rădăcina cu tubercule, tulpina foarte aspră este dreaptă; frunzele inferioare oval-cordiforme, cele superioare oblong-ovale sau lanceolate; florile galbene sunt dispuse în capitule mărișoare, erecte, însoțite de un involuclu format din foliole linear-lanceolate, ciliate și imbricate, florile marginale ligulate sunt neutre, cele centrale tubuloase ermafrodite. Această plantă, originară din America boreală, se cultivă și la noi pentru trebuințe economice, uneori sălbăticită. Iulie—August.

Napi-porcești-de-pădure, *Tamus communis* L., vezi Fluerațoare.

Napi-sălbatic, *Brassica Rapa* L., vezi Rapiță-sălbatică.

Napi-turcești, *Helianthus tuberosus* L., vezi Napi-porcești.

Napii-porcului-de-pădure, *Tamus communis* L., vezi Fluerațoare.

Năprasnic (Trans.), *Atragene alpina* L., vezi Cărpen-de-munte.

Năprasnic, *Clematis recta* L., vezi Luminoasă.

Năprasnică (Trans.), *Clematis recta* L., vezi Luminoasă.

Năprasnică, Închegătoare (Bănat), Priboi-căpresc (Bănat). [fr. Herbă-à-l'esquinancie, Bec-de-grue-comune; g. Ruprechtskraut, Stinkender-Ruprecht]. — *Geranium Robertianum* L. ☉. plată erbacee, cu miros greu, din fam. *Ge-*

raniaceae, tulpina erectă, roșietică, acoperită cu peri orizontali; frunzele palmatisecate cu 3—5 foliole pețiolate, penatipartite, cu lobi incis-crenați; florile roșii, așezate câte 2 la vârful pedunculului, caliciul cu 5 sepale, corola cu 5 petale obovale, nedivizate și mai lungi decât caliciul închis, sunt prevăzute cu câte 3 dungi alburii; stamine 10, toate fructifere, 5 glande nectarifere la baza staminelor mai mari. Crește prin locuri umede umbroase prin dumbrave și păduri, pe lângă stânci și ruine. Iunie—Sept.

Această buruiana, cu proprietăți vulnerare, după credința poporului din Bănat, închiagă (oprește) orice scursoare, de unde și numele de *Închiagătoare*.

Naramze, fructele comestibile de *Citrus Aurantium* L., vezi Portocal.

Născală, *Mespilus germanica* L., vezi Moșmon.

Năsipariță (Trans.), *Arenaria serpyllifolia* L., vezi Studeniță.

Năsturea, *Nasturtium officinale* R. Br., vezi Năsturel.

Năsturel, Bobâlnic, Brâncuță, Cardamă-de-izvoare, Chreniță, Creson, Hreniță, Măcriș-de-baltă, Năsturea. [fr. Cresson-de-fontaine, Cresson-d'eau; g. Echte-Brunnenkresse, Gebräuchliche-Brunnenkresse.]. — *Nasturtium officinale* R. Br. 2. mica plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina ramificată, anguloasă, fistuloasă, succulentă, verde sau roșietică, glabră, târâtoare, dând naștere la numeroase rădacini adventive; frunzele alterne, pețiolate, penatisecate, cu lobi rotunzi, lobul terminal mai mare; florile mici, albe, dispuse în raceme terminale, au stamine cu anterele galbine; fructele siliquale cilindrice, puțin curbate. Părae, isvoare și mlaștini. Mai—Iulie.

Intrebuintată ca salată, din care cauză se și cultiva; proprietățile diuretice, stomachice și antiscorbu-

tice fac, ca această plantă să fie utilizată și în medicina.

Nasu-curcanului (Bucovina și Mold.), *Amarantus caudatus* L., vezi Busuioc-roșu și *Polygonum orientale* L., vezi Moțu-curcanului.

Nănt (Munt.), Nohot (Mold.), Nout, Teățire (Maced.). [fr. Pois-chiche; g. Kichererbse]. — *Cicer arietinum* L. ○ plantă erbacee, acoperită cu peri glanduloși, din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele imparipenate, cu 4—7 perechi de foliole, acut-serat-dentate; florile axilare, solitare sunt liliachii, roșii-violete sau albe; fructul este un legumen umflat, oval, cu 2 semințe albe, roșii sau galbine. Originară din regiunea mediterana, este cultivată și pe la noi ca planta alimentară. Iunie—Iulie.

Semințele acestei plante sunt comestibile.

Năvalnic, *Polystichum Filix mas* Roth., vezi Feriga și *Pteridium aquilinum* Kuhn., vezi Ferică-de-câmp.

Năvalnic, Limba-cerbului, Limbavacei (j. Mehedinți), Limbavaceinei. [fr. Scolopendriere, Langue-de-cerf, g. Hirschzunge]. — *Scolopendrium vulgare* Smith., syn. *Scolopendrium officinarum* Swartz. 2. plantă erbacee din fam. *Polypodiaceae*, frunzele dispuse în rozetă sunt numeroase, lat-linear-lanceolate, la bază cordiforme, întregi și glabre, pețiolul scurt este acoperit cu solzi; *sortii* (grupele-de-sporangi) lineari sunt dispuși pe partea inferioară a frunzelor, pe toată lungimea lor, paralel și oblic, de ambele părți ale nervurei mediane, în 2 serii opuse și divergente. Crește prin păduri umbroase și stâncoase în regiunea montana. Iunie—August.

Această plantă, cu proprietăți amare și rezolutive, este purtata de fete în sân, căci după credința poporului, *năvalnicul* are puterea ma-

gică de a face sa navaleasca pețitorii din toate partile. Ceaiul făcut cu această planta să bea pentru tuse.

Năvalnic, *Valeriana officinulis* L., vezi Odolean.

Nebunariță, *Hyosciamus niger* L., vezi Masălarită.

Negelarită, *Chelidonium majus* L., vezi Rostopască.

Neghină, Zăzanie, Zizanie. [fr. Nielle, Couronne-des-blés; g. Kornnelke, Kornrade]. — *Agrostemma Githago* L., syn. *Githago setgetum* Desf. ☉. plantă erbacee, cu peri lungi și mătăsoși, din fam. *Caryophyllaceae*, tulpina dreaptă erectă, ramificată în partea superioară; frunzele opuse, linear-lanceolate, ascuțite la vârf; florile solitare, terminale, lungpedunculate sunt roșii purpurii, foarte rar aibe și vărgate; caliciul are 5 diviziuni foliacee, mult mai lungi decât petalele; fructul capsulă cu numeroase semințe negrii. Crește prin sămănături. Iunie—Iulie.

Semințele acestei plante comunică făinei de grâu o culoare negricioasă, un gust neplăcut și proprietăți toxice din cauză că conține saponina (*agrostemmina*); de aceea e necesar, să se îndepărteze *Neghina* din sămănăturile de grân, înainte de a se coace.

Negină, **Neginea**, *Dianthus Caryophyllus* L., vezi Garoaia.

Negrilică, Cernușcă, Chimen-negru, Chimion-negru, Negroaică, Negrușcă. [fr. Nigelle; g. Gebaüter-Schwarzkümmel]. — *Nigella sativa* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina erectă, puțin păroasă; frunzele de 3 ori penatisecate, cu segmente lineare; florile terminale sunt albe sau albe-albăstrie, stamine numeroase cu anterele fără vârf ascuțit; fructele sunt capsule, acoperite cu peri glanduloși și concrescute dela bază până la vârf; semințele numeroase sunt negrii și transversal sgrăbunțoase. Această planta, originară diu Eu-

ropa sudică, se cultivă pe la noi prin grădini, devenind uneori subspontaneu împrejurul locuințelor. Iunie—Iulie. Melif.

Semințele aromatice ale acestei plante se întrebnițează ca condiment.

Negroaică, *Nigella sativa* L., vezi Negrilică.

Negrușcă, Bruși, Cernușcă, Chimion de-câmpuri, Negruță, Nigeluță, Piperuță. [fr. Araignée; g. Feld-Schwarzkümmel]. — *Nigella arvensis* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina erectă și ramificată; frunzele alterne de 2—3 ori penatisecate, cu segmente lineare; florile fără involucri, sunt terminale, albe-albăstrie și cu vinișoare vezi pe din afară; staminele numeroase cu anterele terminate printr'un vârf ascuțit; fructele sunt capsule netede, concrescute dela bază până la mijloc; semințele sunt numeroase, negrii și sgrăbunțoase. Crește prin sămănături, terenuri nășipoase și calcare. Iunie—Septembrie. Melif.

Negrușcă, *Nigella sativa* L., vezi Negrilică.

Negruță, *Nigella arvensis* L., vezi Negrușcă.

Nejelnică, (Bucovina, Sadova) *Glechoma hederacea* L., vezi Silnic.

Nemțisor. [fr. Pied-d'elouette-élevé; g. Hoher-Rittersporn]. — *Delphinium elatum* L. 24. mare plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, frunzele palmatifide cu 5 lobi. lobii trisecați și profund-dințați; florile albastre azurii, înăuntru de o culoare mai închisă, sunt însoțite de 2 bractee lineare și dispuse în racem terminal, multiflor. Crește prin locurile stâncoase umede și umbroase din regiunea montană și subalpină. Iunie—August.

Nemțisori, *Delphinium Consolida* L., vezi Nemțisori-de-câmp.

Nemțisori-de-câmp, Buruiană-de-făcut-copii, Gâlceavă, Mărariul-

câmpului, Nemțșori, Pinteș, Taponiși, Tatniși, Toporași, Toporiș, Totnici. [fr. Pied-d'alouette, Bec-d'oiseau, Éperon-de-chevalier; g. Feldrittersporn.] — *Delphinium Consolida* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina erectă, foarte ramificată; frunzele divizate, cu segmente lineare; florile albastre, rozee, rar albe, dispuse în raceme laxe, pauciflore; pedunculii uniflori, mult mai lungi decât bracteele, floarea neregulată, cu 5 sepale pubescente, în afară colorate, cu sepalul posterior colorat în pintene ascuțit; fructul o capsulă glabră, solitară. Crește prin sămănături și pe marginea drumurilor. Mai—Septembrie. Melif.

Această plantă are proprietăți iritante și vermifuge.

Nemțșori-de-grădină, *Delphinium Ajacis* L., vezi Surguci.

Nemțșoacă (Trans. Brașov), *Tropaeolum majus* L., vezi Condurul-Doamnei.

Nicoreată, Nicorețe. — *Lentinus cochleatus* Fr., syn. *Agaricus cochleatus* Fr. Ciupercă alburie sau brun-gălbui din fam. *Agaricaceae*, pălăria glabră, neregulat-lobată sau răsucită, cărnos-teioasă; lamele dense, dentat-serate și roșietic-alburii, sporii sferoidali sau elipsoizi, sunt hialini; piciorul (stipa) plin (solid), mai adesea central, este glabru, striat și de aceiași culoare cu pălăria. Această ciupercă cu slab miros de *Anason*, crește pe ramurile și trunchiul arborilor, vara și toamna.

Nicorețe, *Lentinus cochleatus* Fr., vezi Nicoreată.

Nicorețe (Mold.), Burete-de-spin (Mold.), Nicoreți (Mold.). [fr. Mousseron; g. Ritterpilz.] — *Tricholoma Georgii* Fr., syn. *Agaricus Georgii* L. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria galbenă-ochracee, cărnoasă, convex-plană, uscată, cu marginea subțire răsucită și alburie; lamele albe, îngust-

lineare, dense, aderente și transversal-striate; piciorul (stipa) plin (solid), gros, aproape ventricos este alburii și fibrilos, sporii albi ovoizi; carnea albă, compactă, cu miros de făină și cu un gust dulce. Această excelentă ciupercă comestibilă crește pe pământ în păduri, tufișuri și rășișuri, primăvara.

Nicoreți (Mold.), Nicorețe (Mold.).

[fr. Mousseron, Mouceçon; g. Mehlschwamm, Moosling, Pfauenpilz.] — *Clitopilus Prunulus* Scop., syn. *Agaricus Prunulus* Scop. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria cărnoasă, compactă, la început convexă regulată, apoi deprimată cu marginea undulată, flexuoasă, de culoare alb-cenușie, cu suprafața uscată, brumărie (pruinoasă); lamele albe, devenind rozee (carnee) sunt lung-decurente și puțin dense; piciorul (stipa) alburii, solid, ventricos, striat, nud și tomentos-păros la bază; sporii rozei sunt ovoizi-eliptici; carnea albă, fragedă are un plăcut miros de făină proaspătă. Aceasta delicioasă ciupercă comestibilă crește pe pământ în păduri, rășișuri și pășuni, primăvara, vara și toamna.

Nicoreți (Mold.), *Tricholoma Georgii* Fr. vezi Nicorețe.

Nigeluță, *Nigella arvensis* L., vezi Negrușcă și *Nigella damascena* L., vezi Chica-voinicului.

Nighină, *Lolium perenne* L., vezi Zizanie.

Niprală. [fr. Lupin-jaune-odorant; g. Gelbe-Lupine, Wolfsbohne.] — *Lupinus luteus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Leguminosae - Papilionaceae*, frunzele cu 7—9 foliole, digitate, oblonge; florile plăcut mirositoare sunt galbene, aproape sesile, dispuse în verticile, formând lungi raceme terminale, florile însoțite de bractee obovale mai scurte decât caliciul bilabiat, cu buza superioară bipartită, cea inferioară cu 3 dinți; fructele sunt păstări cu semințe

- puțin turtite, pestrițe, cu pete purpurii-negricioase. Plantă originară din regiunea mediteraneană, mult cultivată, mai cu samă în terenuri năipoase, ca îngrășământ viu. Mai—Septembrie. Melif.
- Nitarcă** (Trans.), *Boletus edulis* Bull., vezi Mănătărci.
- Nitarcă-roșie** (Trans.), *Boletus edulis* Bull., vezi Mănătărci.
- Nocila**. [fr. Hutchinsie-des-Alpes; g. Alpen-Gemskresse].—*Hutchinsia alpina* R. Br., syn. *Lepidium alpinum* L. *Noccaea alpina* Rechb. 2. mica plantă erbacee, cespitoasă din fam. *Cruciferae*, tulpina simplă, nudă; frunzele adânc-penatisecate; florile albe, mici sunt dispuse într'un racem la vârful tulpinei, corola cu petalele de 2 ori mai lungi decât caliciul; fructele mici silicule lungărețe, ascuțite la anbele capete (oval-lanceolate), valvele nearipate, semințele 4, câte 2 în fiecare despărțământ, racele fructifere alungite. Această mică plantă, care abia ajunge până la 10 cm. înălțime, crește prin locurile pietroase și umede din regiunea alpina. Iunie—August.
- Nodurariu**, *Polygonum Bistorta* L., vezi Răculeț.
- Noduroasă**, *Dactylis glomerata* L., vezi Golomăț.
- Noduțe**, *Leucojum aestivum* L. și *Leucojum vernum* L., vezi Ghiocci-bogați.
- Nohot** (Mold.), *Cicer arietinum* L., vezi Năut.
- Nohot**, *Tetragonolobus purpureus* Moench., vezi Dungățea.
- Noptivoasă**, Micșunea, Mirodenie, Șibiog (Trans.), Vioară-de-noapte. [fr. Julienne, Girarde; g. Nachtviole].—*Hesperis matronalis* L. ☉ și 2. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina glabră sau pubescentă. cu peri glanduloși, ramificați; frunzele oval-lanceolate, ascuțite și dintate; florile mari, bine mirositoare sunt lila sau albe; fructele silique lineare cu valvele uninerviate. Crește prin tufișuri și pe marginea pădurilor; uneori cultivată ca plantă decorativă. Mai—Iunie. Melif.
- Noptiță**, *Mirabilis jalapa* L., vezi Barba-împăratului.
- Norea**, *Mirabilis Jalapa* L., vezi Barba-împăratului.
- Notătoare**, *Potamogeton natans* L., vezi Broscariță.
- Nout**, *Cicer arietinum* L., vezi Năut.
- Nu-mă-uita**, *Myosotis palustris* Roth., vezi Ochii păsăruicii.
- Nu-mă-uita**, Miozotis, Ochii-păsăruicii (Trans. Brașov), Ochiu-șearpelui, Ochiul-șarpelui (Trans.), Urechea-șoarecelui. [fr. Myosotis-des-bois; g. Wald-Vergissmeinnicht].—*Myosotis silvatica* Hoffm. 2. și ☉. plantă erbacee din fam. *Borraginaceae*, frunzele inferioare rotunzite la vârf, florile albastre, roșii sau albe, pedicelele fructelor egal de lungi sau ceva mai lungi decât caliciul, corola cu lobii întinși într'un singur plan, lobii caliciului fructifer sunt erecți și conivenți. Crește prin pădurile de la munte. Mai—Iulie. Melif.
- Nuc**. [fr. Noyer; g. Walnuss, Nussbaum].—*Juglans regia* L. ♀. frumos și mare arbore din fam. *Juglandaceae*, tulpina dreaptă, cu o coroană mare, scoarța albicioasă; frunzele alterne, mari, imparipenaticompuse, cu 7—9 foliole ovale, ușor dintate; florile monoice, cele masculine dispuse în lungi amente cilindrice, multiflore și verzui, cele femele axilare, sesile, situate la extremitățile ramurilor; fructele glabre sunt drupe globuloase, porțiunea cărnosă a fructelor se desface (desghioacă) la maturitate; fructele numite *Nuci*, astfel desghiocate, se desfac și ele în 2 valve și conțin o sămânță fără albumen, formată de 2 puternice cotiledoane cerebriforme, partea comestibilă dela nucleu, foarte bogate în olei. Crește în păduri (j. Mehedinți) și cultivat. Aprilie—Mai.

Frunzele de nuc: «Folia Juglan-

dis» sunt întrebuințate în medicină, ca stimulante, rezolutive și adstringente. Lemnul foarte prețios pentru confecționarea mobilelor. Cu frunzele și învâlișul verde al nucilor colorează româncile noastre diversele lor țesături. Din sămburii de nucle se fabrică un oleu comestibil.

Nuci, [fr. Noix; g. Nuss], fructele comestibile de *Juglans regia* L., vezi Nuc.

Nuci-americeane, Nuci-de-America. [fr. Amandes d'Amérique, Amandes du Para, Châtaignes du Brésil; g. Paranüsse]. — Semințele comestibile de *Bertholletia excelsa* Humb. et Bonpl. ț. mare și frumos arbore din fam. *Lecythidaceae*, tulpina de vre-o 33 m. înălțime; frunzele mari, alterne, oval-oblonge, întregi și puțin coriacee; florile galbene-aurii sunt dispuse în raceme, caliciul cu 2—4 lobi, corola cu 4—5 petale neegale, stamine numeroase, libere; fructele mari, globuloase, lemnoase, conțin vre-o 20 de semințe mari, oval-trigonale, sgrăbunțoase, cu miezul alb, oleaginos și comestibil. Acest arbore crește în regiunea tropicală din America de sud.

Nuci-de-America, semințele comestibile de *Bertholletia excelsa* Humb. et Bonpl., vezi Nuci-americeane.

Nucșoară, Nucșoară. [fr. Noix-muscade; g. Muskatnuss]. — Semințele aromatice de *Myristica fragrans* Houtt., syn. *Myristica moschata* Thunb. ț. arbore aromatic din fam. *Myristicaceae*, scoarța roșietică; frunzele alterne, întregi, oval-lanceolate, coriace, de un verde-închis pe deasupra, alburii pe partea inferioară; florile regulate, dioice, cele masculine dispuse în raceme false, câte 3—5 flori axilare sau supraaxilare și pedunculat, cele femele formează un fel de cime, periantul ca și al celor masculine gamosepal, campanulat, urceolat și cărnos. Acest arbore, originar din insulele Moluce, este

mult cultivat în țerile tropicale, pentru semințele și arilul lor cărnos numit *Frunzișoară*, ambele produse aromatice.

«*Nucșoara*» este întrebuințată ca condiment și în medicină; ea constituie un important articol de comerț.

Nucșoară, semințele aromatice de *Myristica fragrans* Houtt., vezi Nucșoară.

Nucșoară (Trans.), *Staphylea pinnata* L., vezi Clocotiș.

Nufăr, *Nuphar luteum* Smith., vezi Nufăr-galben și *Nymphaea alba* L., vezi Nufăr-alb.

Nufăr-alb. Nufăr, Plamuna-albă, Plumieră-albă (Trans.), Plumăna-albă, Plută (Munt.), Tidvă-de-apă (Trans.). [fr. Nénuphar, Lunifa, Lis-des-étangs; g. Weisse-See-rose, Wasserliilie, Seelilie, Weisse-Mummel]. — *Nymphaea alba* L. 2. plantă erbacee, aquatică din fam. *Nymphaeaceae*, frunzele întregi, lungpețiolate, mari, peltate și cordate, plutesc la suprafața apei; florile albe, mari, plăcut mirositoare sunt solitare și lungpedunculate, caliciul cu 4 sepale, corola cu numeroase petale, cele exterioare mai lungi decât sepalele. Această frumoasă plantă aquatică crește și pe la noi, prin apele stagnante sau lincurgătoare, uneori cultivată. Iunie—August.

Florile acestei plante aquatice sunt întrebuințate spre a face dulceață și siropuri, cari au proprietăți calmante și ușor narcotice.

Nufăr-galben, Mănușăr, Nufăr, Plumună-galbena (Trans.), Plută (Munt.), Plută-galbenă (Munt.). [fr. Nénuphar-jaune, Plateau, Aillout-d'eau; Gelbe-Mummel, Gelbe-See-rose, Nixblume, Teichrose]. — *Nuphar luteum* Smith. 2. plantă erbacee, aquatică din fam. *Nymphaeaceae*, frunzele întregi, lungpețiolate, peltate și cordate, plutesc la suprafața apei,

pețiolul cu 3 muchi; florile galbene, mari, solitare la vârful unui lung peduncul cilindric, caliciul cu 5 sepale, corola cu numeroase petale, mai scurte decât sepalele și prevăzute pe partea dorsală cu

câte o foveolă nectariferă. Crește prin ape stagnante și lin curgătoare, uneori cultivată. Iunie—August.

Dulceața (șerbet) de floare de *Nulfär-galben* este bună pentru ofticoși.

O.

Obligeană, *Calm* (Trans.), *Speribană* (Trans.), *Speribană-târcată* (Trans.), *Spetează* (Trans.), *Spetează-pestriță* (Trans.), *Spetează-târcată* (Trans.), *Trestie-mirositoare*. [fr. *Roseau-odorant*, *Acore-vrai*; g. *Kalmus*, *Gemeiner-Kalmus*]. — *Acorus Calamus* L. 2. plantă erbacee, cu miros aromatic, din fam. *Araceae*, rizomul cărnos, noduros, orizontal; tulpina scapiformă, foliacee, trigonală-comprimată, cu o muche ascuțită și cu una canaliculată, din care iese spadicele cilindric și se continuă într'o spată foliacee; frunzele lungi, ensiforme, adesea undulate pe margine, sunt alterne și invaginate la bază; florile gălbui sunt ermafrodite și dispuse în spadicele cilindric, periantul cu 6 foliole, stamine 6, ovarul multiovulat, devine la maturitate o bacă triunghiulară, cu pereții aproape uscați. Această plantă, originară din Asia (India), crește pe marginile bălților, lacurilor și râurilor din Europa, unde a fost cultivată și a devenit aproape spontanee. Iunie—Iulie.

Rizomul acestei plante are un miros aromatic plăcut, un gust amar, proprietăți datorite unei esențe, principiul activ, care face să fie întrebuințat în medicină «*Rhizoma Calami*» ca stimulant, tonic, contra catarelor cronice și a dispepsiei. În industrie întrebuințat pentru aromatisarea prăjiturilor și a unor licheri.

Obrazu-fetei (Bănat, Almaș), *Core-*

opsis tinctoria Nutt., vezi Lipsănoaie.

Obsăgă, *Obsigă*. — *Brachypodium pinnatum* P. Beauv. 2. [fr. *Brachypode-penné*; g. *Gefiederte-Zwenke*], rizomul repent; frunzele rigide, galben-verzui, spicele drepte, distice, formate din spicule verzui sau verzi-gălbui; aristele mai scurte decât glumele. Crește pe coline aride, pietroase și prin tufșuri. Iunie—August. — *Brachypodium silvaticum* Roem. et Schult. 2. [fr. *Brachypode-desbois*; g. *Wald-Zwenke*]. Rădăcina fibroasă, frunzele moi, de un verde închis, atârnă în jos, spicele distice, puțin aplecate. Crește prin păduri și tufșuri. Iunie—Iulie. Ambele ierburi din fam. *Gramineae*.

Obsigă, *Brachypodium pinnatum* P. Beauv. și *Brachypodium silvaticum* Roem. et Schult., vezi Obsăgă.

Obsigă, *Iarba-ovăsului*, *Iarba-vântului*. *Ochsigă* (Trans.), *Opsigă* (Mold.), *Orsigă* și *Osigă* (Trans.), *Secărea*, *Usiga*. — *Bromus secalinus* L. 0. [fr. *Brome-seigle*; g. *Roggen-Trespe*.], frunze lineare sau linear-lanceolate, cu vagina glabră; florile dispuse în spicule glabre sau păroase, formând o paniculă puțin lăxă, la urmă unilaterală, plecată. Crește prin sămănături. Mai—Iunie. — *Bromus sterilis* L. 0. [fr. *Brome-stérile*; g. *Taube-Trespe*.]—tulpina (paul) de tot glabră, frunzele cu vaginile păroase sau aspre; florile dispuse în spicule glabre, cari formează o paniculă lăxă, ce atârnă în jos, ramurile sale mult mai lungi de-

- cât spiculele. Această plantă rămâne mult timp frumos verde. Crește prin locuri cultivate și necultivate, dărâmături și drumuri. Mai—August. Ambele ierburi din fam. *Gramineae*.
- Obsigă**, *Lolium perenne* L., vezi Zizanie și *Lolium temulentum* L., vezi Sălbăție.
- Ochelarită**, Chelărea, Chelărel, Ochilari, Ochilarită [fr. Lunetière-lisse; g. Brillenschote, Brillenschötte]. — *Biscutella laevigata* L. 2. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*; frunzele bazilare dispuse în rozetă sunt oblonge, dintate sau întregi, îngustându-se trec pe nesimțite în pețiol; cele caulinare oblonge, rotunzite la bază, sunt semiamplexicaule și sesile, iar cele superioare sunt lineare; florile galbene, dispuse în raceme; fructul este o siliculă glabră, în formă de ochelari, emarginată la vârf și la bază. Crește prin pășuni umede și pietroase în regiunea alpină și subalpină. Iunie—August.
- Ocheșele** (Trans.), *Tagetes erecta* L. și *Tagetes patula* L., vezi Vâsdoage.
- Ochii-cucului** (Mold.), *Zinnia elegans* Jacq., vezi Cărciumărese.
- Ochii-pășăruiciei** (Trans. Brașov), Grăul-cucului, (Bucovina), Numeuța, Ochiul-șearpelui, Ochiul-șărpelui (Trans.), Urechea-șoarecelui. [fr. Ne-m'oubliez pas; g. Vergissmich]. — *Myosotis palustris* Roth. 2. planta erbacee din fam. *Borraginaceae*, rizom oblic, repent, tulpina anguloasă, frunzele oblong-lanceolate, ascuțite; florile albastre, rar albe sau roșii, caliciul cu 5 dinți, stilul de lungimea caliciului. Fânețe-umede, bălți, mlaștini, pe lângă păraie și râuri. Mai—Iulie.
- Ochii-pășăruicil** (Trans. - Brașov), *Myosotis silvatica* Hoffm., vezi Numeuța.
- Ochii-șoarecelului** (Trans. Brașov). [fr. Saxifrage redressée; g. Aufsteigender-Steinbrech]. — *Saxifraga adscendens* L., syn. *Saxifraga controversa* Sternb. 2. mică plantă erbacee, roșietic-glandulos-păroasă, din fam. *Saxifragaceae*, tulpina foliată, solitară, ramificată; frunzele radicale oboval-spatulate, nedivizate, trilobate ori trifide, puțin cărnoase, cele caulinare alterne, palmat-trifide; florile alburii, caliciul cu 5 diviziuni, corola cu 5 petale, stamine 10, mai scurte decât petalele, pedunculii mai scurți decât florile; fructul o capsulă biloculară. Crește prin locurile stâncose, pietroase și umede din regiunea montană și alpină. Iunie—August.
- Ochilari**, *Biscutella laevigata* L., vezi Ochelarită.
- Ochilarită**, *Biscutella laevigata* L., vezi Ochelarită.
- Ochincea**, *Gentiana cruciata* L., vezi Ghințură și *Gentiana lutea* L., vezi Ențură.
- Ochincele**, *Gentiana cruciata* L., vezi Ghințură și *Gentiana excisa* Presl., vezi Cupe.
- Ochișor**, *Anagallis arvensis* L., vezi Scânteuță.
- Ochiiu-boului**. [fr. Aster-des-Alpes; g. Alpen-Aster, Sternblume]. — *Aster alpinus* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina cu un singur capitol terminal; frunzele cu 3 nervure, sunt lanceolate sau oblonge, întregi și acoperite cu peri moi; florile centrale (tubuloase) sunt galbene și ermafrodite, cele marginale (ligulate) albastre și femele. Crește prin pășunile stâncose din regiunea alpină. Iulie—August. Melif.
- Ochiiu-boului**, *Aster Amellus* L., vezi Steliță, *Erigeron acris* L., vezi Bunghișor și *Telekia speciosa* Bmgt., vezi Lăptucu-osiei.
- Ochiiu-boului** (Trans.), *Leucanthemum vulgare* Lam., vezi Aurata și *Potentilla reptans* L., vezi Cinci-degete.
- Ochiiu-lupului**. [fr. Herbe-aux-puces; g. Sand-Wegerich]. — *Plantago arenaria* W. et Kit. ☉. mică plantă erbacee, scurt și rigid-pă-

roasa din fam. *Plantaginaceae*, tulpina erectă, ramificată, cu numeroase frunze lineare; florile dispuse în mici spice ovoide, compacte, și axilare; radacina fusiformă. Crește prin locuri nasipoase, pe matca râurilor. Iulie—August.

Ochlu-mâței (Bucovina), *Echium vulgare* L., vezi Iarba-șearpelui.

Ochlu-șarpelui (Trans.), *Myosotis palustris* Roth., vezi Ochii păsăruicii și *Myosotis silvatica* Hoffm., vezi Nu-mă-uita.

Ochlu-șearpelui. [fr. *Eritrichium*; g. *Himmelsherold*]. — *Eritrichium terglouense* Hacq. Ț. mică plantă erbacee, cespitoasă din fam. *Borraginaceae*, frunzele mici, oblong-lanceolate, alb și mătăsoș-păroase; florile albastre ca cerul, cu gâtul galben. Crește pe stâncile din regiunea alpină. Iulie—August.

Ochlu-șarpelui. [fr. *Oreille-de-souris*; g. *Mittleres-Vergissmeinnicht*]. — *Myosotis intermedia* Link. ☉. rar Ț. mică plaută erbacee din fam. *Borraginaceae*, frunzele păroase, lanceolate sau oblonge; florile mici, de un albastru închis, caliciul cu 5 diviziuni acoperite cu peri aspri în formă de cârlig, corola mică cu 5 lobi obtuși, caliciul fructifer închis, pedicelele fructelor de 2 ori mai lungi decât caliciul. Crește prin pășuni, câmpuri și locuri necultivate. Iunie—August.

Ochlu-șearpelui, *Myosotis palustris* Roth., vezi Ochii păsăruicii și *Myosotis silvatica* Hoffm., vezi Nu-me-uita.

Ochlu-soarelui, *Helyotropium europaeum* L., vezi Vanilie-sălbatică.

Ochsigă (Trans.), *Bromus secalinus* L. și *Bromus sterilis* L., vezi Obsigă.

Ocinceave, *Gentiana excisa* Presl., vezi Cupe.

Odogaci, *Saponaria officinalis* L., vezi Odogaci.

Odogaci. [fr. *Ecorce de Cascarille*; g. *Cascarillrinde*, *Schacarrillrinde*]. Scoarța de *Croton Euteria* Benn. Ț. mic arbust din fam.

Euphorbiaceae, ramurile brune și păroase; frunzele ovale, lanceolate, ascuțite, ușor cordiforme sau rotunzite la bază, fin-denticulate pe margine și acoperite pe partea inferioară cu solzi stelati; florile unisexuale, monoice, dispuse în raceme axilare sau terminale, cele masculine au caliciul dublu cu 5 diviziuni, petale mari, stamine 12—20; florile femele au caliciul dublu, ovarul cu 3 coaste; fructul mic este o capsulă oblong-rotundă, cenușie sau argintie. Această plantă este originară din insulele Bahama iar *Croton Cascarilla* L. a cărui scoarță are aceleași proprietăți și întrebuintări ca și scoarța speciei precedente, este originară din insulele Bahama și din peninsula Florida.

Scoarța acestor arbuști «*Cortex Cascarillae*» sau «*Cortex Eluteriae*» de culoare albă-cenușie la exterior, brun-galbue la interior, cu un gust acru și amar, cu miros aromatic, care se dezvoltă mai cu samă când arde, se întrebuintează în medicină. *Odogaciul* se zice că oprește vărsăturile și favorizează secrețiunea laptelui, întrebuintat în medicină cu deosebire spre a combate diareele vechi, diareele atonice ale copiilor, catarle pulmonare și ca antihelmintic.

Odogaci, *Odogaci*, *Săponel*, *Săponele* (Bănat), *Săpunariță*, *Săpunel*, *Săpunul-popei* (j. Prahova, Vălenii-de-munte), *Soponel*, *Soponul-calului*. [fr. *Savonière*; g. *Seifenkraut*, *Gebräuchliches Seifenkraut*]. — *Saponaria officinalis* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, rizomul ramificat; tulpina dreaptă, cu frunze opuse, oblong-lanceolate, ascuțite și concrescute la bază, cele inferioare îngustate în pețiol, sunt glabre sau puțin păroase; florile rozee, rar albe, scurt-pedunculate, sunt dispuse în corymbe fasciculate, caliciul tubulos și nearipat are 5 dinți neegali și ascuțiți, corola cu 5 petale lungunghiculate

și la bază cu 2 dinți ascuțiți; fructul o capsulă oblongă, cu numeroase semințe. Crește pe marginea râurilor, prin lunci, tufșuri, pe lângă garduri și drumuri. Iulie—August.

Se întrebuințează în medicină frunzele și rădăcinile, din cauza proprietăților aperitive, sudorifice și depurative. Această plantă este un nutreț bun pentru vite și mai cu samă pentru oi, din care cauză ar merita să fie cultivată. Rădăcinile acestei plante, cunoscute sub numirea de *Ciuin*, sunt întrebuințate pentru scoaterea petelor din haine.

Odolan, *Valeriana officinalis* L., vezi Odolean.

Odolean. [fr. Valériane-des-marais; g. Zveihäusiger-Baldrian].—*Valeriana divica* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Valerianaceae*, rizomul cu stoloni; tulpina dreaptă, fistuloasă și striată; frunzele cele mai de jos sunt rotund-ovale sau eliptice, cele ale fasciculelor sterile sunt lung-pețiolate, ovale și ascuțite, cele mijlocii lirate-penatisecate, cele supreme mai adesea cu 3 perechi de segmente lineare; florile dioice, sunt rozee sau albe, cele masculine mai mari. Crește prin fânețe și locuri umede. Mai—Iunie.

Odolean, Odolan, Gușa-porumbului, Năvalnic. [fr. Herbe-aux-chats; g. Baldrian, Gemeiner-Baldrian].—*Valeriana officinalis* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Valerianaceae*, rizomul vertical, cu scurți stoloni subterani sau fără stoloni; tulpina fistuloasă, este dreaptă și striată; frunzele penatipartite, cu 5—11 perechi de foliole lanceolate, serat-dințate sau întregi; florile rozee sau albe, sunt ermafrodite și dispuse în raceme corimbiforme, terminale. Crește prin fânețe umede și păduri umbroase, pe lângă păraie. Mai—Iulie.

Rădăcina acestei plante este foarte

mult întrebuințată în medicină «*Radix Valerianae*» din cauza proprietăților sale antispasmodice. Ea răspândește un miros caracteristic și neplăcut, care face ca această planta să fie căutată de pisici. După credința poporului nostru este bine, ca această buruiiană să o poarte femeile la brâu, căci le aduce noroc în dragoste.

Odos, Ovăs-sălbatic. [fr. Folle-Avoine; g. Flug-Hafer, Wind-Hafer].—*Avena fatua* L. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina dreaptă; frunzele plane, destul de late; florile dispuse câte 3 într'un spicul, spiculele grupate într'o paniculă cu ramuri întinse în toate direcțiile; fructele cad la maturitate, gluma superioară cu 9 nervure, axa spiculelor este acoperită cu peri asprii. Crește printre sămănături. Iulie—August.

Odos, *Avena strigosa* Schreb., vezi Ovăs-prost și *Lolium perenne* L., vezi Zizanie.

Oglice (Bănat.), *Primula officinalis* Jacq., vezi Ciuboțica-cucului.

Oglice, *Spiraea Filipendula* L., vezi Aglică.

Oieșea, *Urtica urens* L., vezi Urzică-mică.

Oiță, *Anemone nemorosa* L., vezi Floarea-păștilor și *Russula lepida* Fr., vezi Pânișoare.

Oiță, Dediței-de-pădure, Dediței-sălbatici, Oițe-sălbatică. [fr. Anémone silvestre, Anemone-sauvage; g. Wald-Windröschen].—*Anemone silvestris* L. Ț. mică plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, frunzele bazilare cu 5 lobi cuneiformi, trifizi, involucrul format diu foliole pețiolate, asemenea frunzelor bazilare; floarea mare, albă sau rozee, este mătășos-păroasă pe din afară; fructele argintiu și lănos păroase. Crește prin poienile de prin păduri și prin livezi. Aprilie—Mai.

Oițe, *Anemone alpina* L., vezi Sisiinei-de-munte și *Anemone nemorosa* L., vezi Floarea-păștilor.

- Oițe-sălbatică**, *Anemone silvestris* L., vezi Oiță.
- Olbaț** (Bănat), *Glechoma hederacea* L., vezi Silnic.
- Oleandru** (Trans.), *Nerium Oleander* L., vezi Leandru.
- Olei**, *Holcus lanatus* L., vezi Flocoșică.
- Oloisă**, *Sedum acre* L., vezi Iarbă-de-șoaldină și *Sedum maximum* Suter., vezi Iarbă-de-urechi.
- Omac**, *Aconitum cernuum* Wulf., vezi Omag.
- Omag**, *Aconitum Anthora* L., vezi Omeag-galbin.
- Omag**, Omac, Omeag (Trans.), Omiac (Trans.), Toaie (Moldova de sus și Bucov.).—*Aconitum cernuum* Wulf. 2. plantă erbacee cu florile neregulate, albastre-vioace. Crește prin locurile umede și cam umbroase din regiunea subalpină și alpină. Iulie — Septembrie.— *Aconitum Moldavicum* Hacq. 2. tulpina dreaptă, glabră, numai în partea superioară foarte marunt velutină; florile liliachii sau albastre ca cerul, scurt păroase, casca cilindric-conică, puțin strămtată la mijloc, pinteții circinat-curbați sau chiar circinat-resuciți. Crește în văile montane, în locuri umede și umbroase, pe stânci în regiunea subalpină și alpină. Iulie — August. *Aconitum Napellus* L., 2. [fr. Casque-de-Jupiter, Char-de-Vénus; g. Wahrer-Sturmhut, Eisenhut], rădăcini fusiforme, carnoase, napiforme; frunzele de un verde închis și lucitoare, de desupt mai palide; florile albastre, rar albe sau purpurii, dispuse în racem terminal, sunt neregulate, sepale cinci pubescente, cel posterior în formă de cască mai lată decât lungă; fructele sunt 3 folicule divergente, când sunt tinere. Crește în pașunile de prin pădurile subalpine. Iulie—August. Melif.— Rădăcina și frunzele acestei plante, sunt întrebuințate în medicină ca diuretice și calmant al durerilor în afecțiunile reumatice, spre a combate nevralgiile, tusa etc. Cu această plantă otrăvește românul câinii cei răi.—*Aconitum variegatum* L. 2. [g. Bunter-Sturmhut], rădăcina cu 2 tubercule scurt-napiforme; florile albastre, albe sau vărgate, casca mai lungă decât lată, pinteții în formă de cârlig, fructele tinere sunt paralele. Crește prin păduri, tufișe și livezi în regiunea montană. Iulie—August.— Toate aceste specii sunt plante erbacee foarte veninoase, din fam. *Ranunculaceae*.
- Omag**, *Aconitum lasianthum* Rchb., vezi Omag-galben.
- Omag-galben**, Omag, Omeag (Trans.) — *Aconitum lasianthum* Rchb. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rădăcina fusiformă, ramificată, tulpina, florile, casca și fructele preste tot patent-viloase; florile galbene, casca conică. Crește prin livezi, poieni, margini de păduri în regiunea montană, pe sol de calcar. Iunie—August.
- Oman**, (Banat și Munt.). *Imula Helenium* L., vezi Iarbă-mare.
- Omătute**, *Leucogonon aestivum* L., vezi Ghiocci-bogați.
- Omeag**, (Trans.), *Aconitum Anthora* L., vezi Omeag-galbin, *Aconitum cernuum* Wulf., vezi Omag. *Aconitum lasianthum* Rchb., vezi Omag-galben și *Aconitum Vulparia* Rchb., vezi Omiac.
- Omeag-galbin** (Trans), Omag, Omeag, Omiac, Omiac-galben (Trans), Toae (Mold.). [fr. Aconit-Anthora: g. Sturmhut, Eisenhut]. — *Aconitum Anthora* L. 2. plantă erbacee veninoasă din fam. *Ranunculaceae*, frunzele palmatisecate cu lobi foarte înguști, lineari; florile galbene, neregulate, sepalul posterior în formă de cască, aproape tot așa de lată cât de lungă; periantul persistă și în stadiul de fructificație. Crește prin păduri, stânci în regiunea montană și subalpină. Iulie—August.
- Omiac** (Trans.), *Aconitum Anthora* L., vezi Omeag-galbin și *Aconitum cernuum* Wulf., vezi Omag.
- Omiac**, Omeag.—*Aconitum Vulparia*

- Rchb. 2. plantă erbacee, veninoasă, din fam. *Ranunculaceae*, tulpina glabră; florile galbene au casca glabră; fructele glabre și numai în partea inferioară externă puțin păroase; la exterior această plantă are mare asemănare cu *Aconitum lasianthum* Rchb. Crește pe sub păduri, pe locuri cu petriși în regiunea montană. Iulie—August.
- Omiac-galben** (Trans.), *Aconitum Anthora* L., vezi Omeag-galbin.
- Opaliță, Opalițel.** [fr. Compagnon-blanc, Robinet; g. Lichtnelke, Weisse-Lichtnelke]. — *Melandryum pratense* Roehl., syn. *Lychnis vespertina* Sibth. ☉ și 2. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae*, tulpina vilos-păroasă, în partea superioară glandulos-păroasă; frunzele oval-lanceolate, îngustat-ascuțite și împreună cu pendunculele florilor și cu caliciul scurt-glandulos-păroase; florile albe, foarte rar rozee, mai adesea dioice, se deschid seara și răspândesc un miros plăcut; fructul capsulă cu dinții proeminenți. Crește prin tușuri, pe marginea pădurilor și a câmpurilor, pe lângă garduri și drumuri. Mai—August.
- Opalițel, *Melandryum pratense*** Roehl., vezi Opaliță.
- Opintici** (Mold.), *Clavaria botrytis* Pers., vezi Rămurele, *Clavaria crispula* Fr. vezi Togmăgel. *Clavaria flava* Schaeff., vezi Creasta-cocoșului.
- Opintici, *Lactarius deliciosus*** Fr., vezi Râșcov.
- Opsigă** (Mold.), *Bromus secalinus* L. și *Bromus sterilis* L., vezi Obsigă.
- Orăstică, Linte-neagră, Mălurici, Măzărîca-cucului, Măzărîchea-cucului, Măzărîchea-neagră.** [fr. Gesse-noire, Orobe-noir; g. Schwarze-Platterbse, Walderbse]. — *Orobos niger* L., syn. *Lathyrus niger* Berhn. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina ramificată, nearipată; frunzele, cu 6 perechi de foliole ovale, oblonge, verzi-albăstrie pe partea inferioară și fără lustru, obtuse și terminate printr'un vârf ascuțit, frunzele paripenaticompuse sunt terminate printr'un vârf ascuțit, nu prin cârcel; florile roșii purpurii la urmă albastre, foarte rar albe, sunt dispuse în raceme de 4—8 flori, adesea mai lungi decât frunza; fructele păstări (legume) comprimate. Planta întreagă devine neagră când se usucă. Crește prin păduri umbroase, dumbrave. Mai—Iunie.
- Orăstică, *Orobos variegatus*** Ten., vezi Mălurici și *Orobos vernus* L., vezi Pupezele.
- Orbanț, Christoforă, Iarba-Christoforului** (Trans.), Iarbă-de-orbanț, Iarba-sfântului Christofor, Iarbatălharului, Orbanț. [fr. Actée-en-épi; g. Christophskraut]. — *Actaea spicata* L. 2. plantă erbacee, veninoasă, din fam. *Ranunculaceae*, rizomul gros, cu fibre radicale lungi și puternice; tulpina erectă, geniculată, subțire și simplă; frunzele foarte mari în raport cu tulpina, sunt pețiolate, de 2—3 ori ternatisecte, cu foliole ovale sau oblonge, acuminate, incis și dublu-serat-dințate, puțin lucitoare; florile albe-gălbui, sunt mici și dispuse în raceme pedunculate, ovale și dense, calciul cu 4 sepale ovale, albicioase, corola cu 4—5 petale albe-gălbui, reduse, la staminode și egale cu staminele; fructul bacciform, oval-globulos, devine la maturitate negru lucitor. Crește prin padurile umbroase de la munte. Mai—Iulie.
- Orbanț, *Actaea spicata*** L., vezi Orbanț.
- Oreșniță** (Munt.), Bobușor, Ciuni (Trans.), Fasolică, Făsuțiță, Măzărîcă. [fr. Gasse-tubéreuse, Glandde-terre; g. Erdnuss]. — *Lathyrus tuberosus* L. 2. plantă erbacee, glabră din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, rizomul filiform, ramificat, are la punctele de ramificațiune umflături tuberculoase, cărnose și comestibile, de mărimea alunelor; frunzele terminate printr'un cârcel ramificat, au o

pereche de foliole oblonge sau oblong-lanceolate, la vârf mucronate; florile roșii-purpurii, plăcut mirositoare, sunt dispuse în raceme multiflore; fructele sunt legume (păstări) linear-oblonge. Crește prin locuri cultivate, pe marginea pădurilor, prin livezi și fânețe. Iunie—August. Melif.

Orez, Oriz, Urez, Uriz (Maced.). [fr. Riz; g. Re is]. — *Oryza sativa* L. ☉. plantă ierboasă, aquatică din fam. *Gramineae*, tulpina glabră, erectă, poate ajunge până la 1½ m. înălțime; frunzele lineare, alunghite, plane, aspre și cu ligula divizată în 2 lobi lanceolați, ascuțiți; spiculele mici, comprimate lateral, sunt uniflore, floarea ermafrodită, cu glumele foarte mici, spiculele dispuse într'o paniculă terminală, erectă, strânsă, cu ramurile lungi, subțiri și puțin flexuoase, glumelele carenate, aproape egale, cea inferioară mult mai lată decât cea superioară, este uneori aristată, stamine șese, ovarul ovoid, cu 2 stile scurte, terminate prin 2 stigmatе plumoase; fructul cariopsă comprimată și strâns învălită de glumelele persistente. Această utilă plantă, originară de pe marginea lacurilor din India ostică, se cultivă ca cereală în India și China deja de 2800 ani înainte de Christos. Cultura acestei plante reușește și în America de nord, în Africa, în Europa prin Italia și în Bănat; s'au făcut încercări și la noi; prin bălțile Dunării s'ar putea cultiva cu succes. Iulie—August.

Orezul formează baza nutrimen-tului popoarelor asiatice, el este pentru Asia, ceea ce este grâu pentru Europa. Fructele decorticate albe, gălbui și sticloase, sunt un aliment sănătos, cunoscut și prin părțile noastre și constituie un important articol de comerț. Fâina de orez este întrebuințată în medicină pentru cataplasme emoliente, sau uscată ca absorbant în diferite boale

de piele. Fâina de *Orez* constituie o pudră cu totul inofensivă, sub numirea de *pudra de orez*,

Oriz (Trans.), *Oryza sativa* L., vezi *Orez*.

Ormuz, *Symphoricarpus racemosus* Michaux., vezi *Hurmuz*.

Orsigă (Trans.), *Bromus secalinus* L. și *Bromus sterilis* L., vezi *Obsigă*.

Orz, Orzu (Maced.). [fr. Orge, Escourgeon; g. Gerste, Gemeine Gerste, Vierzeilige Gerste]. — *Hordeum vulgare* L. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina dreaptă, robustă; frunzele lineare, plane, aspre pe deasupra; spicul lax, robust, aproape în 4 muchi și puțin comprimat, adesea aplecat în jos la maturitate; spiculele uniflore, toate ermafrodite, sunt dispuse longitudinal în 6 rânduri, dintre care 2 rânduri opuse, puțin proeminente, iar celelalte 4 rânduri mult mai proeminente la maturitate. Orzul se cultivă adesea pentru trebuințe economice și industriale. Mai—Iunie.

Din grăunțele de *Orz* să prepară *malțul*, care servă la fabricațiunea berei. Grăunțele de *Orz* (decorticate) curățite de pojghiță, constituiesc produsul vegetal, cunoscut sub numele de *Arpăcaș*, care se pune în supă. Tot din grăunțele de *Orz* se fabrică și *Grisul*, sau *Grișul* (Munt.) *Grisa* (Mold.) produs vegetal întrebuințat la bucătărie. Popoarele din regiunile nordice prepară din grăunțele de *Orz* pâine; iar în alte părți spre exemplu în țările din regiunea mediteraneană, uneori și pe la noi, se întrebuințează *Orzul* ca nutreț pentru cai.

Orz-lernatic. [fr. Orge-carrée, Orge d'hiver; g. Sechszellige Gerste]. — *Hordeum hexastichum* L. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina dreaptă; frunzele lineare, late, plane, pe deasupra puțin aspre; spiculele dispuse pe 6 rânduri, toate egal proeminente și ermafrodite, formând

un spic dens, drept, nu comprimat ci în 6 muchi cam rotunzite, spicul în secțiune transversală este reprezentat printr'o stea cu 6 raze. Cultivat deja din vechime, mai cu samă în regiunile sudice; se cultivă și la noi ca plantă economică. Mai—Iunie.

Orz-pădureț. [fr. Orge-d'Europe; g. Europäisches-Haargras].—*Hordeum europaeum* All., syn. *Elymus cypaeus* L. 2. plantă ierboasă, respitoasă, verde-albăstruie, din fam. *Gramineae*, frunzele plane, glabre, sunt verzi, cu vaginile păroase; spicule cu 2 flori, rar uniflore, grupate în spice drepte; glumele cu ariste drepte, linear-subulate, glumela inferioară lung-aristată. Crește prin păduri umbroase și prin dumbrave. Iunie—Iulie.

Orzu (Maced.), *Hordeum vulgare* L., vezi Orz.

Orzu-șoarecilor. [fr. Orge-des-rats; g. Mäuse-Gerste].—*Hordeum murinum* L. ☉. mică plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, glumele spiculului median fructifer linear-lanceolate, de ambele părți ciliate, glumele exterioare, ale spiculelor laterale sunt setiforme, aspre, cele interne ceva mai late și aproape de baza lor unilateral-ciliate, vagina frunzei celei mai de sus este umflată. Crește pe lângă drumuri, ziduri, locuințe, prin dărâmături și locuri inculte. Iulie—August.

Osigă (Trans.), *Bromus secalinus* L. și *Bromus sterilis* L., vezi Obsigă.

Osu-țepurelui (Munt.), *Asudul-calului* (Trans.), *Dărmotin* (Oltenia), *Sălășitoare* (Trans.), *Sudoarea-calului* (Mold. și Trans.), *Sudoarea-capului*.—*Ononis hircina* Jacq. [fr. Bugrane g. Feldhauechel].— 2. plantă cu miros greu, tulpina dreaptă sau ascendentă, mai adesea fără spini, de jur-împrejur viscopăroasă; frunzele trifoliolate, foliolele ovale, glandulos-păroase; florile rozee, scurt-pedunculat, dispuse câte 2 la subțioara frunze-

lor, îngrămădite mai cu samă spre vârful tulpinei și al ramurilor, pedunculii mai scurți decât caliciul; fructul legumă erectă, ovală, cu semințele tuberculat-scabre și var. *pseudohircina* Schur., syn. *Ononis hircina* Jacq. var. *spinescens* Led., care diferă de specia tipică, prin ramurile tinere terminate în spini puternici și lungi și prin florile sale mai mici. Crește prin fânețe, livezi, mărcinișuri, drumuri. Iunie—August. — *Ononis spinosa* L. [fr. Bugrane-épineuse; g. Weiberkrieg, Dornige-Hauhechel]. 2. tulpina erectă sau ascendentă, cu 1—2 rânduri de peri și cu câțiva periglanduloși; frunzele trifoliolate, cu foliole oval-lungărețe, denticulate și glabrescente; florile axilare, singurate sau câte două, sunt rozee, îngrămădite la vârful ramurilor spinose; spini mai cu samă câte doi. Crește prin pășuni, fânețe și câmpii sterile. Iunie—August. Rădăcina acestei plante «*Radix Ononidis*» întrebuințată în medicină. Atât *Ononis hircina* Jacq. cât și *Ononis spinosa* L. sunt plante subfrutescente din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*.

Oțatar, *Rhus typhina* L., vezi Oțetar.

Oțetar, Oțatar. [fr. Sumac-amarante, Sumac-de-Virginie; g. Hirschkolben-Sumach, Essigbaum].—*Rhus typhina* L. ♀. mic arbore din fam. *Anacardiaceae*, ramurile și petiolul comun al frunzelor brun-lănos-păroase, frunzele alterne, imparipentaticompose cu 11—31 foliole lanceolate, acuminate, ascuțit-dentate și fin-păroase pe partea inferioară; florile dioice sau polygame sunt galbine-verzii, dispuse în panicule racemiforme, terminale, compacte, acoperite cu peri roșii, caliciul cu 5 diviziuni persistente, imbricate, corola cu 5 petale egale, întinse, 5 stamine; fructele mici drupe uscate, comprimate, devin roșii purpurii. Acest arbore, originar din America de nord, se cultivă adesea și

pe la noi ca plantă decorativă.
Iunie—Iulie.

Otrățel (Trans.-Năsăud), *Borrago officinalis* L., vezi Limba-mielului.

Otrățel, Baranță (Trans.). [g. Lotwurz, Sand-Lotwurz]. — *Onosma arenarium* W. et Kit. ☉. plantă erbacee din fam. *Borraginaceae*, tulpina ramificată; frunzele linear-lanceolate, acoperite cu peri rigizi, perii așezați pe tubercule glabre, frunzele din inflorescență sunt oval-lanceolate; florile galbene, au stamine cu anterele sagitate și denticulate. Crește prin fânețe și pășuni uscate, pe colinele și câmpiile aride. Iunie—Iulie.

Otrățel-de-apă, Otrățelu-bălților [fr. Utriculaire; g. Gemeiner-Wasserhelm, Wasserschlauch]. — *Utricularia vulgaris* L. 4. plantă erbacee aquatică din fam. *Lentibulariaceae*, frunzele cufundate în apă, sunt penatifice, cu segmente multiseccate, întinse în toate direcțiunile, având numeroase vesicule aerifere, frunzele după circumferință ovale; florile galbene frumoase, dispuse în raceme terminale de 4—8 flori la vârful tulpinei scapiforme; pedunculele florale de 3 ori mai lungi decât bracteele, florile neregulate, caliciul adânc-bilobat, corola cu un pintene are gâtul închis, buza superioară orbicular-ovală, egală sau puțin mai lungă decât gâtul bilobat, buza inferioară cu marginea resfrântă; fructul capsulă uniloculară. Crește prin apele stagnante sau lin-curgătoare. Iunie—August.

Otrățelu-bălților, *Utricularia vulgaris* L., vezi Otrățel-de-apă.

Ouăle-popii, *Helleborus purpurascens* W. et Kit., vezi Spânz.

Ouăle-popii. [fr. Orchis bouc, Orchis à odeur de bouc; g. Bocksgel, Bocks-Riemenzunge, Riemenzunge]. — *Himantoglossum hircinum* Spreng., syn. *Satyrum hircinum* L., *Orchis hircina* Crantz., *Loroglossum hircinum* Rich. 4. plantă erbacee, tuberculoasă,

de un verde deschis, din fam. *Orchidaceae*, tubercule întregi, ovoide; tulpina robustă, spre vârf puțin anguloasă; frunzele oblong-lanceolate, glaucescente la început, apoi gălbui, să trec repede; florile alburii-verzui cu puncte și linii roșii-purpuri, răspândesc un miros neplăcut și tare (miros de țap), ele sunt numeroase, mărișoare și dispuse într'un spic lung și puțin lax la vârful tulpinei, periantul cu diviziunile externe nerviate, concave și conivente, formează o cască albă-verzuie la exterior, roșu-purpurie la interior și cu striatiuni verzi, cele 2 laterale interne îngust-lineare; labelul cu 3 lobi lineari, înainte de înflorire învârtiți în spirală, de culoare alburii-verzuie și cu puncte brun-roșietice, lobul mijlociu foarte lung și puțin răsucit este bifid, cei laterali mult mai scurți și undulat-încrețiți, pintenul conic, foarte scurt, îndreptat în jos; ovarul cilindric, răsucit; bracteele linear-lanceolate, acuminate, sunt mai lungi sau mai scurte decât florile. Crește pe marginea pădurilor, prin poieni și răișuri de păduri, prin tufșuri și coaste, de preferință pe calcar. Mai—Iulie.

Oul-inului, *Camelina sativa* Crantz., vezi Lubiț.

Oușoare (Trans.), *Streptopus amplexifolius* DC., vezi Oușor.

Oușor (Trans.), Oușoare (Trans.). [fr. Streptope à feuilles embrassantes; g. Knickfuss, Knotenfuss]. — *Streptopus amplexifolius* DC., syn. *Uvularia amplexifolia* L. 4. plantă erbacee glabră din fam. *Liliaceae*, tulpina undulată, ramificată și netedă; frunzele întregi, cordiform-ovale, la bază amplexicaule, sunt alterne, dese, foarte netede și glauce pe partea inferioară; florile albe-verzui, sunt axilare, solitare, lung pedunculate și atârnă în jos la vârful pedunculului îngenunchiat, periantul campanulat, cu 6 segmente subegale, stamine 6, ovarul trilocular, cu stilul filiform, ter-

minat printr'un stigmat trilobat; fructele boabe (bacce) oblonge, roșii la maturitate, cu numeroase semințe. Crește prin pădurile și văile umede și umbroase de la munte. Iulie—August.

Ovăs.—*Avena sativa* L. ☉. [fr. Avoine; g. Saat-Hafer, Gemeiner-Hafer], tulpina dreaptă; frunzele plane, destul de late; florile ermafrodite, dispuse câte 2 în spicule, spiculele grupate într'o mare paniculă egal dezvoltată în toate direcțiile; glumele de lungimea spiculelor sau și mai lungi, niciodată mai scurte de 1 1/2 cm., glumela inferioară glabră, lanceolată, spre vârf îngustată, bifidă la vârf și denticulată, cu o aristă dorsală răsucită la bază; ovarul păros în partea superioară, devine la maturitate un fruct fusiform, longitudinal-sulcat și închis de glumele. Mult cultivată ca plantă de nutreț, probabil specie obținută prin cultură din *Avena fatua* L. Iulie—August. — *Avena orientalis* Schreb. ☉. [fr. Avoine-de-Hongrie; g. Fahren-Hafer, Türkischer-Hafer], panicula comprimată și aproape unilaterală. — Unii botaniști o consideră numai ca varietate a speciei precedente *Avena sativa* L.; adeseori cultivată ca plantă de nutreț. Iulie—August. Ambele aceste plante sunt ierburi din fam. *Gramineae*, uneori scăpate din cultură și devenite subspontanee.

Ovăs-dulce, *Holcus lanatus* L., vezi Flocoșică.

Ovăs-frâncez (Trans., Năsăud), *Arrhenatherum elatius* Mert. et Koch., vezi Ovâscior.

Ovăs-negru, *Avena strigosa* Schreb., vezi Ovăs-prost.

Ovăs-prost, Odos, Ovăs-negru. [fr. Avoine-rude; g. Rauh-Hafer, Sand-Hafer]. — *Avena strigosa* Schreb. ☉. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina dreaptă, frunzele plane; panicula aproape simplă, unilaterală, întinsă în momentul înfloririi, apoi contractată; florile ermafrodite, dispuse de ordinul câte două. Crește pe câmpuri pe lângă drumuri, prin grâne, uneori cultivată ca plantă de nutreț. Iulie—August.

Ovăs-sălbatic, *Avena fatua* L., vezi Odos.

Ovâscior, Ovăs-frâncez (Trans., Năsăud). [fr. Fromental, Fenase; g. Wiesenhafer, Französisches-Raigras]. — *Arrhenatherum elatius* Mert. et Koch., syn. *Avena elatior* L. sau *Holcus avenaceus* Scop 2. iarbă cespitoasă din fam. *Gramineae*, frunzele plane, linear-lanceolate, panicula în timpul înfloririi laxă și dezvoltată, puțin aplecată; spiculele lucitoare și de un verde alburii, mai rar violacee, au câte 2—4 flori, cele superioare ermafrodite, cele inferioare masculine. Crește prin livezi, pășuni și poieni, uneori cultivată ca plantă de nutreț. Iunie—Iulie.

P.

Păducel, Gheorghin (j. Ilfov), Gherghin, Mărăcin-alb (Trans.), Mărăcine. [fr. Aubépine, Épine-blanche; g. Hagedorn, Mehlbeere, Weissdorn]. — *Crataegus monogyna* Jacq. ♀. arbust spinos din fam. *Rosaceae-Pomoideae*, cu frunzele glabre, oboval-cuneate, adânc-dințate, cu lobi ascuțiți, pe partea inferioară de un verde des-

chis; florile albe-rozee, cu miros de migdale amari, cu pedunculele adesea păroase, dispuse în umbel; fructele aproape globuloase, sunt roșii și cu un singur sămbure. Crește prin păduri, rășișuri, crânguri, mărăcinișuri și dealuri. Mai Iunie. Melif. și *Crataegus Oxycantha* L. ♀. diferă de specia precedentă prin frunzele cu lobi ro-

- tunziți, florile cu 2 stile și fructele ovale, cu 1—3 sâmburi. Cultivat adesea ca plantă ornamentală. Aprilie—Mai. Melif.
- Păduchele-calului**, *Tribulus terrestris* L., vezi Colțu-babei.
- Păduchele-elefantului**, *Tribulus terrestris* L., vezi Colțu-babei.
- Păducheriu**, *Pedicularis verticillata* L., vezi Vârtejul-pământului.
- Păducherniță**, Moartea-stelnițelor. [fr. Passerage des décombres; g. Schutt-Kresse].—*Lepidium ruderales* L. ☉. plantă erbacee, cu miros urât. din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă, ramificată, cu ramurile întinse, puțin pubescentă, mai cu seamă în partea superioară; frunzele inferioare pețiolate, penatipartite sau bipenatipartite, cele superioare sesile, lineare și nedizivate; florile cu 2 stamine (diandre), fără petale; fructele sili-cule patente, subrotund-ovale, obtuse, la vârf îngust-aripate și emarginate, stilul aproape lipsește. Crește pe câmpuri, pe locuri cultivate și inculte, pe lângă locuințe și drumuri. Mai—August.
- Păducherniță**, *Tribulus terrestris* L., vezi Colțu-babei.
- Păduchi-de-țigan** (Trans.), *Bidens tripartita* L., vezi Dentița.
- Păduroni** (Bănat). *Melampyrum arvensa* L., vezi Condroni.
- Păinea-peștelui** (Munt.), *Anemone ranunculoides* L., vezi Păștița.
- Palngân** (Mold.), *Nigella damascena* L., vezi Chica-voinicului.
- Păinginel**, *Anthericum ramosum* L., vezi Liliuță.
- Pănișoare** (Mold. j. Iași și Vaslui.), Bureți-roșii (Trans.), Bureți-de-spini (Trans.), Oiță (Trans.). [fr. Rouge, Cul-rouge; g. Angenemer-Täubling.].—*Russula lepida* Fr. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria carnoasă, compactă, convexă, apoi plană și puțin deprimată la centru, pulverulentă, de o culoare roșie-violetă, prin uscăciune se creapă adesea; lamele alburii sau gălbui sunt egale, rotunzite, groase și destul de dese; piciorul plin (solid), neted este alb sau rozeu. Această excelentă ciupercă comestibilă, are carnea compactă, fragilă, cu un gust dulce și miros plăcut. Crește pe pământ prin pădurile de stejar și de fag; vara și toamna.
- Păiș-dulce** (Trans.) *Andropogon Ischaenum* L., vezi Bărboasă.
- Păișită**, *Nardus stricta* L., vezi Țăpoșică.
- Păiuș**, *Agrostis alba* L., vezi Iarbă-câmpului și *Stipa capillata* L., vezi Năgară.
- Păiuș**, Iarbă-bălței, Pipiriguță, Târsoaca. [fr. Canche; g. Schmie-le.].—*Aira caespitosa* L., syn. *Deschampsia caespitosa* P. Beauv. 4. planta ierboasă din fam. *Gramineae*, rizom cespitos, formând o tufă voluminoasă, fără stloni, frunzele plane, aspre (scabre) pe deasupra; spiculele cu 2—3 flori, de ordină violacee, sunt dispuse în mari panicule piramidale. Crește prin livezi, locuri umede și prin păduri. Iunie—Iulie.
- Păiuș**. [fr. Poil-de-chien; g. Schaf-Schwengel].—*Festuca ovina* L. 4. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, rădăcina fibroasă; frunzele toate răscute sunt setiforme; spiculele verzi sau violacee, cu 4—8 flori, sunt dispuse într'o paniculă erectă, îngustă și de regulă unilaterală. Crește în fânețe, pășuni sterile și prin păduri uscate. Mai—August.
- Păiușcă**.—*Festuca pseudovina* Hackel. 4. mică plantă ierboasă din fam. *Gramineae*; rădăcina fibroasă; tulpina subțire; spicule mici, cu 4—5 flori. formează o mică paniculă oval-oblongă. Crește pe câmpuri, coaste ierboase, în regiunea inferioară. Mai—Iulie
- Pălămidă**, *Centaurea solstitialis* L., vezi Scai-galben.
- Pălămidă**, Crăpușnic, Polomidă (Trans.), Scăiete. [fr. Chardon-hémorrhoidal; g. Feld-Kratzdistel].—*Cirsium arvense* Scop. 4. plantă erbacee din fam. *Compositae*,

tulpina aproape glabră, ramificată, are frunze numeroase; frunzele puțin decurente, oblong-lanceolate, spinos-ciliate, întregi sau sinuat-penatipartite; florile dioice, liliachii rar albe, sunt dispuse în mici capitule ovale, formând o paniculă corimbiformă, involucrul imbricat, format din foliole țepoase; fructele achene oblonge, comprimate, glabre, cu un papus (egretă) plumos. Crește prin sămănături, pe lângă drumuri. Iunie—August. Melif.

Pălămidă, *Cirsium canum* M. Bieb., vezi Limba-oaiei, *Onopordon Acanthium* L., vezi Scai-măgăresc, *Serratula tinctoria* L., vezi Gălbinare și *Xanthium spinosum* L., vezi Holeră.

Pălămida-bolangiilor, *Serratula tinctoria* L., vezi Gălbinare.

Pălăria-cucului (Trans., Brașov), De-dânsele (Bucovina), Pliscariță, Priboi, Sovârf. [fr. *Geranium-brun*; *Rotbrauner-Kranichsnabel*, *Storchschnabel*.]—*Geranium phaeum* L. 4. plantă erbacee din fam. *Geraniaceae*, rizom gros; tulpina simplă sau bifurcată; frunzele palmatilobate, cu 5—7 lobi romboidali; florile destul de mari, sunt roșii-brunii și violet-închise, petalele plane, puțin recurbate, scurt unghiculate și puțin mai lungi decât caliciul, peduncululele cu câte 2 flori. Crește prin fânețele și poienile din pădurile umbroase. Mai—Iunie.

Poporul român din Bucovina zice, că această plantă este bună pentru boala numită «De-dânsele».

Pălăria-șerpelui (Mold.), *Amanita muscaria* L., vezi Bureți-pestriți și *Lepiota procera* Scop., vezi Burete-șerpesc.

Pălăria-șerpelui (Mold. j. Iași și Vaslui). — *Coprinus picaceus* Fr. (Bull.). Ciupercă cu miros urât din fam. *Agaricaceae*, pălăria neagră ca funinginea, împestrițată cu squame albe, este aproape mem-

branoasă, oval-campanulată, la urmă cu marginile ridicate în sus; lamele negrii-cenușii, libere, ventricose, cu sporii elipsoizi; piciorul (stipitele) alb, glabru, fistulos, fragil, îngustat spre partea superioară, bulbos spre partea inferioară. Crește pe pământ în locurile umbroase din livezi și păduri; vara și toamna.

Pălcioană (Mold.), *Anthoxanthum odoratum* L., vezi Vițelar.

Palisandru. [fr. *Palissandre*, *Palissandre*; g. *Palissanderholz*, *Palissanderholz*.] — *Jacaranda obtusifolia* Humb. Bnpl. et Kunth. 5. frumos arbore din fam. *Bignoniaceae*, tulpina de 10—15 m. înălțime; frunzele opuse, bipenicompușe; florile mari, frumoase, neregulate, ermafroditesunt albastre, dispuse în raceme de cime compuse, caliciul mic, campanulat cu 5 dinți, corola cu 5 lobi rotunziți; fructele sunt capsule scurte, bivalve, planeși coriace, semințele comprimate și aripate. Acest important arbore crește în America de sud.

Lemnul prețios al acestui arbore exotic numit *Lemn-de-Palisandru* este odorant, foarte tare, de culoare neagră-violetă, calități cari fac ca să fie mult întrebuințat în strungărie și în tâmplăria fină, constituind în acelaș timp un important articol de comerț.

Păliur (Maced.). [fr. *Argalou*, *Porte-chapeau*, *Epine du Christ*; g. *Stechdorn*.] — *Paliurus aculeatus* Lam., syn. *Paliurus australis* Gaertn. 5. arbust spinos din fam. *Rhamnaceae*, ramurile pubescente; frunzele alterne, ovale, scurt-acuminat, pețiolate, trinerviate, serulat-dentate, foarte netede și însoțite de 2 spini puternici, unul drept și celălalt încovoiat (recurbat), acești spini înlocuiesc stipulii frunzelor; florile mici, galbine-verzui, sunt dispuse în raceme scurte, axilare, pauciflore, fascicu-

late, caliciul cu tubul scurt și cu 5 diviziuni, corola eu 5 petale; fructul uscat, coriaceu, emisferic, dilatat la vârf într'un disc mare membranos, cu 3 sâmburi lipiți împreună; fructul, care seamănă cu o pălărie, este lat-aripat și cu aripa fin-crenelată, semințele comprimate. Acest arbust ghimpos al stepelor crește și pe la noi pe câmpuri și locurile stâncoase calcaroase din Dobrogea. Iunie—August.

Unii autori spun, ca din ramurile acestui arbust, ar fi fost făcută coroana de spini a lui Christos.

Paltin. [fr. Sycomore; g. Berg-Ahrorn]. — *Acer Pseudoplatanus* L. f. frumos arbore din fam. *Aceraceae*, frunzele palmatlobate cu 5 lobi, rar numai 3, pe partea inferioară cenușiu-verzui, lobi acumițați, neegal crenat-serrați; florile mici, verzui, dispuse în raceme alungite, cari atârnă în jos, florile dela baza racemului sunt ermafrodite și fertile, cele dela vârf masculine, au staminele de 2 ori mai lungi decât corola; fructele samare cu aripele puțin divergente. Crește prin pădurile din regiunea montană și subalpină, uneori cultivat prin parcuri ca plantă ornamentală. Mai — Iuie. Melif.

Păltinele (Bucovina), *Ribes rubrum* L., vezi Coacăză.

Păltior, Coacăz-de-munte, Pomușioară. [fr. Groseillier-des-rochers; g. Felsen-Iohannisbeere]. — *Ribes petraeum* Wulf. f. arbust din fam. *Saxifragaceae* - *Ribesioideae*; frunzele mai adesea trilobate cu lobi ascuțiți; florile verzi cu puncte roșii, dispuse în raceme cari atârnă în jos, caliciul campanulat, ciliat pe margine; fructele sunt boabe (bace) roșii, foarte acrii. Crește prin locuri stâncoase și umede din pădurile umbroase ale regiunii subalpine. Aprilie—Iunie.

Pana-sburătorului. [fr. Clef-de-mon-

tre, Herbe-aux-écus, Monnaie-du-pape; g. Einjähriges-Silberblatt, Mondviole, Silberling]. — *Lunaria annua* L. syn. *Lunaria biennis* Moench. ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, frunzele alterne, oval-cordiforme, neregulat dințate, cele inferioare pețiolate, iar cele superioare sesile; florile mari, violete, dispuse în raceme multiflore; fructele sunt silicule mari, plane, foliacee, lat-ovale și rotunzite la ambele capete, cu semințele rotund-cordiforme. Crește prin păduri umbroase și stâncoase în regiunea montană. Aprilie—Mai. Melif.

Pana-sburătorului este întrebuințată de babele știutoare, spre a face farmece.

Pana-sburătorului (Mold.-Slănic), frunzele fertile de *Struthiopteris germanica* Willd., vezi Feregă.

Pănea-pădurei (j. Prahova), *Lactarius deliciosus* Fr., vezi Râșcov.

Pănea-porcului. [fr. Cyclamen d'Europe; g. Alpenveilchen, Erdscheibe, Saubrod, Schweinsbrot.]. — *Cyclamen europaeum* L. 4. mică plantă erbacee din fam. *Primulaceae*, rizomul tuberculos, globulos, puțin deprimat, emițând rădăcini de pe partea sa inferioară; frunzele radicale, lung-pețiolate, orbicular-cordiforme, sunt undulat și mărunț-crenate, pe partea inferioară purpurii, alb-marmorate pe fața superioară; florile plăcut-mirositoare, purpurii, rozee, sunt solitare și lungpedunculate, caliciul mic, campanulat, cu 5 diviziuni lat-ovale, ascuțite, mult mai scurte decât tubul corolei, larg și cu gâtul nedințat, corola cu 5 segmente oblong-spatulate și brusc răsfrânte (recurbate), stamine 5, pețiolul frunzelor și pedunculul florilor sunt glandulos-păroase; fructele capsule globuloase, glandulos-păroase și dehiscente prin 5 valve. Crește prin pădurile din regiunea mon-

- tană și subalpină, uneori cultivată pentru florile sale frumoase și plăcut-mirositoare. August—Septembrie.
- Pangele**, *Beta vulgaris* L. var. *rubra* L., vezi Sfeclă.
- Panglicuță**, *Phalaris arundinacea* L. var. *picta* Koch., vezi Iarbă-albă.
- Pânișoare**, *Cortinarius cinnamomeus* Fr. (L.), vezi Bureți-de-mesteacăn.
- Pânișoare** (Mold.), *Russula aurata* Fr., vezi Hulubiță.
- Pânișoare** (Mold.), Vinețică (Mold.). [fr. Russule-intègre; g. Ganzer-Täubling.]. — *Russula integra* Fr. (L.). Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pâlăria cărnoasă, roșie trecând în roz-murdar, sau în galben-roșietic, viscoasă, cu marginile subțiri, sulcate și la urma tuberculoase; lamele albe, apoi palide și presărate cu galbin, sunt late, egale și aproape libere; spori aproape ochracei; piciorul spongios sau plin, alb, neted și ventricos; carnea albă, cu un gust dulce. Crește pe pământ în păduri de brad; primăvara și vara.
- Panseluțe-de-câmp**, *Viola tricolor* L., vezi Trei-frați-pătați.
- Panseluțe-de-munte**, *Viola declinata* W. et Kit., vezi Ungliia-păsarei.
- Pantoful-Doamnei** (Câmpulung, j. Muscel), *Cypripedium Calceolus* L., vezi Papucul-Doamnei.
- Pănușiță**, *Stipa capillata* L., vezi Năgară.
- Papadea**, *Taraxacum officinale* Wigg., vezi Păpădie.
- Păpădie**, Curu-găinei, Lilicea-niparticlii (Maced.), Papadea, Papalungă (Trans., Brașov), Părăsita-găinilor. [fr. Pissenlit; g. Gebräuchliche-Kuhblume, Kettenblume]. — *Taraxacum officinale* Wigg., syn. *Leontodon Taraxacum* L. Ț. mică plantă erbacee din fam. *Compositae*, frunzele toate radiale, dispuse în rozetă, sunt lanceolate și îngustate în petiol, runcinate, cu lobi neegali, triunghiulari ascuțiți, dințate sau întregi; din mijlocul rozetei de frunze iese un scap terminat printr'un capitol de flori galbene; fructele sunt achene cu mult mai scurte decât rostrul (ciocul) lor. Papusul achenelor se întinde dând astfel capitolului în stadiul de fructificație o formă globuloasă. Inflorescența în stadiul de fructificație se numește: *Felinarul-furnicei* (Munt.). Crește prin fânețe, pășuni, locuri cultivate și incolte, grădini, dărâmături și pe lângă locuințe. Aprilie—Septembrie. Melif.
- Frunzele tinere întrebuintate la bucatărie, mai cu samă ca salată.
- Păpălăi**, *Physalis Alkekengi* L., vezi Păpălău.
- Păpălău**, Beșicuri (Bănat), Buruiană-de-a-bubă, Cireașa-evreilor, Gogoașe (Munt.), Iarba-bubei (Cloșani j. Mehedinți), Păpălăi, Papele. [fr. Amour-en-cage, Cèrise-en-chemise, Coquerette; g. Judenkirsche]. — *Physalis Alkekengi* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Solanaceae*, tulpina mai adesea ramificată dela bază; frunzele lung petiolate, ovale, dispuse mai cu sama câte două; florile de o culoare alb-gălbuie, sunt aplecate în jos și dispuse câte una la subțioara frunzelor; fructul este o boabă (bacă) roșie, de mărimea unei cireși, închisă în caliculi roșu, umflat ca un balon. Crește prin păduri, tufșuri, vii și pe lângă garduri și drumuri. Iunie Iulie.
- Această plantă este întrebuintată de poporul nostru pentru a vindeca buba și durerea de măsele. Fructele posed proprietăți diuretice.
- Papalungă** (Trans., Brașov), *Taraxacum officinale* Wigg., vezi Păpădie.
- Papanăși** (Mold.), Chercuri, Coadamăței, Mielușel (Oltenia), Mățișori (Trans.), Motocei (Mold.), Pepenei (Bucovina), Pufușor (Mold. Slanic), Trifoi. [fr. Pied-de-lièvre; g. Ackerklee, Hasenklee, Katzenklee]. — *Trifolium arvense* L. Ț. mică plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*,

frunzele trifoliolate cu foliole linear-lungărețe; florile mici, alburii sau roze, dispuse în capitule singuratic, matăsos-păroase, fără involucru; caliciul cu 10 nervure, dinții calicinali subulați sunt mai lungi decât corola. Crește pe câmpuri, prin pășunile și viile de prin locurile năsipose și sterile. Iunie—August.

Paparite (Maced.), *Capsicum annuum* L., vezi Ardei.

Paparoane, *Glaucium corniculatum* Curt., vezi Mac-cornut și florile de *Papaver Rhoeas* L., vezi Mac-roșu.

Păpăruș (Trans.), *Papaver Rhoeas* L., vezi Mac-roșu.

Paparună, *Glaucium corniculatum* Curt., vezi Mac-cornut.

Paparune, florile de *Papaver Rhoeas* L., vezi Mac-roșu.

Papele, *Physalis Alkekengi* L., vezi Păpălu.

Paprică (Trans.), *Capsicum annuum* L., vezi Ardeiu.

Papuc, *Cypripedium Calceolus* L., vezi Papucul-Doamnei.

Papucul-Doamnei, Blăbörnă (Trans.), Blăbörnă, Pantofol - Doamnei (Câmpu-lung, j. Muscel), Papuc. [fr. Sabot-de-la-Vierge, Sabot-de-Vénus; g. Frauenschu]. — *Cypripedium Calceolus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Orchidaceae*, rizomul dă naștere la o tulpină pubescentă, terminată printr'o floare sau două, rar trei; frunzele glabre, cutate, cari îmbrățișează tulpina, sunt eliptice, acuminate, uneori cu pete gălbui; florile mari, curioase, au labelul galben în formă de papuc, iar celelalte părți ale perigonului sunt de o culoare purpuriu-brunie; stamine 2. Crește prin păduri umbroase. Mai—Iunie.

Papură, Șovar, Speteaza. [fr. Masse, Masse-d'eau, Canne-de-jonc; g. Kolbenrohr, Lieschkolben, Rohrkolben]. — *Typha angustifolia* L. 2. frunzele îngust-lineare, în partea inferioară în formă de uluc, spicul mascul îndepărtat de cel femel, florile fe-

mele însoțite de o bractee. — *Typha latifolia* 2. frunzele lat-lineare, în partea inferioară plane; spicul femel foarte apropiat de cel mascul, florile femele fără bractee. Ambele mari plante aquatice din fam. *Thyphaceae*. Cresc prin ape stagnante și lin curgătoare. Iulie—August.

Păpurică, *Butomus umbellatus* L., vezi Roșățea.

Păpușol (Mold.), Călambuchiu (Maced.), Călămbucu (Maced.), Cucuruz (Trans.), Gârnișor (Maced.), Mălai, Misur (Maced.), Popușoi (Mold.), Porumb (Munt.). [fr. Blé-de-Turquie, Maïs; g. Mais, Türkischer-Weizen]. — *Zea Mays* L. 2. mare și puternică plantă erbacee din fam. *Gramineae*, tulpina solidă, dreaptă, simplă; frunzele distice, alterne, lung-invaginate, mari, pubescente, sunt plane și cu marginea întreagă; florile monoice, cele femele sunt dispuse într'un spic cilindric la subțioara frunzelor, spicul femel multiflor, înfășurat de 4—9 bractee, ovarul coronat de un stil filiform foarte lung, mătăsoș, verzui sau roșietic, la vârful bifid, iese afară atârând în jos la extremitatea spicului; totalitatea stililor constituie *mătasă-porumbului*; fructele, adică grăunțele de porumb, sunt *cariopse* implantate în raclis și dispuse în serii longitudinale, florile mascule, cu miros plăcut de cumarină, sunt dispuse într'o mare paniculă la vârful tulpinei, formată de spicule biflore, floarea cu 3 stamine. Originar din America, în Mexico crește sălbatic, mult cultivat ca plantă alimentară, industrială și furageră prin țările calde și temperate ale globului. Prin cultură s'au obținut numeroase varietăți precum: *Cincantin*, *Dintele-calului*, *Hangan* (varietate indigenă precoce, cultivată în comuna Hangu din Moldova) și *Scorunnic*. Iunie—Iulie.

Păpușoiul a fost introdus în Eu-

ropa abia prin secolul al XVI-lea, în părțile noastre a fost introdus: în Muntenia pe la finele secolului al XVII-lea, sub domnia lui Șerban Cantacuzino (1679—88); în Moldova la începutul secolului al XVIII-lea, de principele Constantin Mavrocordat; în Ardeal se crede, că a fost introdus sub domnia principelui Gege Racoczi I (1631—1648). În Bănăt și Transilvania a fost cultivat ca plantă alimentară la 1791, în Bucovina la 1786. *Păpușoiul* se cultivă în părțile noastre foarte mult și după cum să știe, formează baza nutrimentului poporului nostru.

Păr, Gorțu (Maced.), Păr-sălbatic. [fr. Poirier, g. Birnbaum]. — *Pirus communis* L. Ț. frumos arbore spinos din fam. *Rosaceae-Pomoideae*, frunzele rotundesau ovale, cam de lungimea petiolului, sunt fin dințate; florile mari, albe, lungpedunculate, sunt dispuse în fascicule umbeliforme, staminele cu anthere roșii; fructele comestibile numite: *Goarțe*, *Pere-pădurește*, *Pere*. Crește prin păduri și câmpuri. Acest arbore s'a cultivat din timpuri străvechi și a dat naștere numeroaselor varietăți și subvarietăți horticole, care se cultivă azi prin grădini sub diverse numiri, dintre care menționăm: *Pere-arăpești*, *Pere-bergamute*, *Pere-boerești*, *Pere-crăiești* (Trans., Brașov), *Pere-faraoane*, *Pere-gălbioare* (Trans., Brașov), *Pere-negre* (Trans., Brașov), *Pere-pargamute* (Trans., Brașov), *Pere-pogănești*, *Pere-prăsade*, *Pere-tămăioase*, *Pere-văratice*, *Pere-verzi*, *Pere-viești* etc. Aprilie—Mai. Melif.

Lemnul tare al acestui arbore este întrebuințat în strungărie și mai cu samă pentru sculptură.

Păr-sălbatic, *Pirus communis* L., vezi Păr.

Paracherntă, Grăul - potârnichei, Grăul - potârnicilor. [fr. Casse-pierre, Perce-muraille, Pariétaire; g. Gebräuchliches-Glas-kraut.]. — *Parietaria officinalis*

L., syn. *Parietaria erecta* Mert. et Koch. Ț. plantă erbacee, acoperită cu peri neurticanți, din fam. *Urticaceae*, tulpina dreaptă; frunzele petiolate, alungit-ovale, spre vârf și spre bază acuminat, întregi, scurt-păroase și cu punctuațiuni străvăzătoare (pelucide); florile verzi sunt polygame (flori masculine, femele și ermafrodite) învelișul campanulat al florilor masculine este de lungimea stamineilor. Crește prin locuri umbroase și umede, pe lângă ziduri, prin ruine și prin păduri. Iulie—Septembrie.

Această planta are proprietăți emoliente și răcoritoare.

Paradise (Trans.), *Solanum Lycopersicum* L., vezi Pătlăgele-roșii.

Părăluțe (Munt.), *Bellis perennis* L., vezi Bănuți.

Parânc, *Setaria italica* P. Beauv., vezi Dughie.

Părangină (Trans.), *Anthoxanthum odoratum* L., vezi Vițelar.

Parasin (Trans.), *Briza media* L., vezi Tremurătoare.

Părăsita-găinilor, *Taraxacum officinale* Wigg., vezi Păpădie.

Parhaița (Mold.), *Bovista plumbea* Pers., vezi Prahaița.

Parinc (Trans.), *Panicum miliaceum* L., vezi Mei.

Parpian (Trans.), Talpa-măței. [fr. Pied-de-chat; g. Himelfahrtshlume, Katzenpfötchen]. — *Antennaria dioica* Gaertn., syn. *Gnaphalium dioicum* L. Ț. mică plantă erbacee, alb-tomentoasă din fam. *Compositae*, cu stoloni întinși pe pământ, tulpina simplă, frunzele inferioare oboval-spatulate, cele superioare linear-lanceolate; florile dioice, dispuse în capitule albe sau rozee; bracteele dela capitulele plantelor masculine sunt albe, iar cele dela capitulele plantelor femele sunt rozee. Crește prin locuri sterile și pășuni uscate din munți până în regiunea alpină. Iunie—August.

Păru-porcului, Brădișor, Coadă-ca-

- lului. [fr. Prêle-élevée, Prêle-des-maréçages, Queue-de-cheval; g. Grosscheidiger-Schachtelhalm]. — *Equisetum Telmateia* Ehrh., syn. *Equisetum maximum* Lam. 2. plantă erbacee din fam. *Equisetaceae*, cu tulpini de 2 feluri, fertile și sterile, cele fertile albe-roșietice, apar înaintea tulpinelor sterile, sunt simple și terminate la vârf printr'un spic sporangial, oblong-cilindric, obtus și la vârf negricios, cu numeroase vagine laxe, campanulat-infundibuliforme, la vârf scarios-brunii și profund divizate în 20—40 de dinți lung-acuminați, tulpinile sterile apar mai târziu, ele sunt netede, albe ca ivoriul sau verzi, erecte, verticilat-ramificate, cu câte 30—40 ramuri simple 8 unghiulare, la urmă arcuat-plecate în jos, vaginile acestora cu 4—5 dinți. Crește prin locuri umede mlăstinoase, foarte răspândita mai cu seamă prin păduri umede și pe lângă pâraie. Aprilie—Mai.
- Părul-clutei**, *Rhamnus cathartica* L., vezi Verigariu.
- Părul-fetei** (Trans.), *Asplenium Adiantum nigrum* L., vezi Părul-Maicei-Domnului.
- Părul-Maicei-Domnului**, Părul-fetei (Trans.), Părul-Maicei-precistei. [fr. Capillaire - noir; g. Swarzer-Milzfarn, Swarzer-Streifenfarn]. — *Asplenium Adiantum nigrum* L. 2. plantă erbacee, cespitoasă din fam. *Polypodiaceae*, frunzele după circumferință oblong-triunghiulare (oblong-deltoid), lungacuminate, verzi, lucitoare, bipenate sau tripenate, segmentele dela bază spre vârful frunzei descrescând, lobii segmentelor ovali, acut-serat-dentați, spre bază cunești, cei superiori confluenți, pețiolul și partea inferioară a rachisului mai adesea lucitor și de o culoare brun-închisă; grupele de sporangi (*sorii*) linear-oblonge, cu învalișul (*induziul*) întreg, sunt dispuși pe partea inferioară a frunzei. Crește prin crăpăturile stâncilor din pădurile umede și umbroase. Iunie—August.
- Părul-Maicei-Domnului**, *Asplenium Trichomanes* L., vezi Strașnic.
- Părul-Maicei-precistei**, *Asplenium Adiantum nigrum* L., vezi Părul-Maicei-Domnului.
- Părul-porcului**, *Equisetum arvense* L., vezi Barba-ursului.
- Părul-Sft.-Marii**, *Cuscuta Epithymum* L. și *Cuscuta europaea* L., vezi Torțiel.
- Părul-zânelor** (Bănat), *Stipa pennata* L., vezi Colilie.
- Pasachină**, *Rhamnus Frangula* L., vezi Crușan.
- Păsat** (Trans.), *Panicum miliaceum* L., vezi Mei.
- Păsat**, semințele decorticate de *Panicum miliaceum* L., vezi Mei.
- Pașă** (j. Braila și j. Ialomița), *Scirpus maritimus* L., vezi Rogoz.
- Păstănac**, *Pastinaca sativa* L., vezi Păstărnac.
- Paștele-cailor**, *Capsella Bursa pastoris* Moench., vezi Traista-cioabanului.
- Paștele-calului**, *Capsella Bursa pastoris* Moench., vezi Traista-cioabanului și *Cardamine pratensis* L., vezi Stupitul-cucului.
- Păstărnac**, Păstănac, Pastrănac, Păstrănog (Trans.), Postărnac (Mold.), Postărnac (Trans.). [fr. Panais; g. Pastinak]. — *Pastinaca sativa* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, rădăcina fusiformă, cărnoasă; tulpina angulat-striată; frunzele penatisecate, cu foliole ovale sau oblonge, crenat-serate, foliola terminală trilobată; florile galbene, sunt dispuse în umbel compuse, lipsite de involucri și involucl; fructele comprimate, cu marginile aripate. Crește prin fânețe, crânguri, păduri, locuri umbroase, inculte, aride, pe lângă drumuri și coline; cultivată adesea, împreună cu var. *edulis* DC., ca plantă culinară. Iulie—August. Melif.
- Păștiță**, *Anemone nemorosa* L., vezi Floarea-Păștilor.

Păștîță, Dediței-galbeni, Floarea-păștilor, Floarea-păștilor-galbenă, Găinușe-galbenă, Mușcerici-galbeni, Pâinea-peștelui (Munt.). [fr. Sylvie-jaune; g. Gelbe-Osterblume]. — *Anemone ranunculoides* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rizomul orizontal, lung și subțire; tulpina scapiformă, cu una sau mai cu samă 2 flori galbene, acoperite pe din afară cu peri moi, florile sunt însoțite de un involucriu compus din foliole pețiolate, asemenea cu frunzele radicale, ternate, rar quinquepartite și incis-serat-dentate, pețiolul foliolelor involucriului cu mult mai scurt decât limbul; florile cu 5—8 sepale ovale, acoperite pe din afară cu peri moi (pubescente); fructele aproape globuloase, sunt acoperite și ele cu peri moi (pubescente). Crește prin păduri și tufișuri umbroase. Martie—Aprilie.

Păstrăg, *Pleurotus ostreatus* Jacq., vezi Păstrăv.

Pastrănac, *Pastinaca sativa* L., vezi Pastărnac.

Păstrăuog (Trans.), *Pastinaca sativa* L., vezi Păstărnac.

Păstrăv, Burete-negru (Mold.), Păstrăg. [fr. Poule des bois; g. Austernpilz, Buchenpilz, Drehling]. — *Pleurotus ostreatus* Jacq., syn. *Agaricus ostreatus* Jacq. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria netedă, brun-negricioasă, apoi cenușiu-roșcată sau palid-roșietică, cărnoasă, moale, înjumătățită (dimidiată) și în formă de scoică, cu marginile răscute; lamele albe, puțin îndesuite, anastomozate în partea inferioară și continuându-se pe picior în jos, (decurente), sporii albi; piciorul (stipitele) alburii, excentric sau chiar lateral, uneori aproape central, scurt, îngroșat în partea superioară, subțire la bază și adesea acoperit cu peri țapoși. Carnea albă, fragedă are un miros slab și un gust plăcut. Crește în grupe

ingrămadite pe trunchiul arborilor, cu deosebire pe trunchiuri de fag: toamna—iarna.

Păstrăv (Mold. j. Iași și Vaslui). — *Pleurotus serotinus* Schrad., syn. *Agaricus serotinus* Schrad. Ciupercă din fam. *Agaricaceae*, pălăria dimidiată, cărnoasă, compactă, viscoasă, cenușiu-verzuie sau roșietică; lamele gălbui, dense și ramificate, sporii albi; piciorul (stipitele) galbin cu puncte negrii, squamulos, este lateral. Crește în grupe pe trunchiul arborilor, mai cu samă pe trunchiuri de Carpin; toamna—iarna.

Păstrăv (Mold.), *Polyporus squamosus* Fr., vezi Burete-de-nuc.

Păstrăv-de-nuc (Mold.), *Polyporus squamosus* Fr., vezi Burete-de-nuc.

Păstrăv-ros-de-stejar (Mold.). *Fistulina hepatica* Fr., vezi Bureți-de-stejar.

Pasul-drochtel, *Centaurea Calcitrapa* L., vezi Ghimpe.

Pasulă, *Phaseolus multiflorus* Willd., vezi Fasole-mare, și *Phaseolus vulgaris* L., vezi Fasole.

Păsulică (Bănat), *Aristolochia Clematitis* L., vezi Remf.

Pațachină, *Rhamnus cathartica* L., vezi Verigariu, *Rhamnus Frangula* L., vezi Crușan și *Rubia tinctorum* L., vezi Roibă.

Pătlăgele, *Solanum Melongena* L., vezi Pătlăgele-vinete și *Solanum Lycopersicum* L., vezi Pătlăgele-roșii.

Patlăgele-de-paradis, *Solanum Lycopersicum* L., vezi Pătlăgele-roșii.

Pătlăgele-roșii, Domate (Maced.), Dumate (Maced.), Paradise (Trans.) Patlăgele, Patlăgele-de-paradis, Patlăgele-roșii, Plătăgele, Platăgele-roșii (Oltenia). [fr. Tomate; g. Liebesapfel, Paradiesapfel, Tomate]. — *Solanum Lycopersicum* L., syn. *Lycopersicum esculentum* Mill. ☉. plantă erbacee, scurtglandulos-paroasă din fam. *Solanaceae*, frunzele întrerupt-impairipenaticompuse, cu foliolele incis-dentate; florile galbine, caliciul

cu 5—6 diviziuni, corola rotacee, cu tubul foarte scurt și cu 5—6 segmente, stamine 5—6 cu anterele unite printr'o membrană; fructele sunt mari bace comprimate-sferice, sulcate, de o culoare roșie. Această plantă, originară din Peru, este mult cultivată pentru fructele sale comestibile, întrebuițate la bucătărie. Iulie—Septembrie.

Pătăgele-vinete, Pătăgele, Plătăgele (Oltenia). [fr. Aubergie; g. Eierfrucht, Eierpflanze]. — *Solanum Melongena* L., syn. *Solanum esculentum* Dun. ☉. plaută erbacee diu fam. *Solanaceae*, tulpina dreaptă, adesea spinoasă; frunzele ovale, repande sau sinuate, sunt stelat-pubescente; florile violete, au o pată stelată galbină, caliciul spinos; fructele sunt mari bace ovale, de mărimea ouălor de găină sau de găscă sau și mai mari, în general de culoare violetă, pot fi însă și galbine, albe sau roșii. Această plantă, originară diu Oștindia, se cultivă adesea și prin părțile noastre ca plantă culinară, din cauza fructelor sale cărnose, cari constituiesc o legumă excelentă. Iulie—August.

Patlagică-de-dalac (j. Prahova), *Solanum Dulcamara* L., vezi Lăsnicior.

Pătăgină, *Plantago lanceolata* L., vezi Pătăgină-îngustă și *Plantago media* L., vezi Pătăgină-moale.

Pătăgină, Limba - oaii, Mama-ploaie (Trans., Brașov), Pindanică (Maced.), Plătăgină, Plătangină. [fr. Plantain, Graud-plautain; g. Grosser-Wegerich, Wegereit]. — *Plantago major* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Plantaginaceae*, frunzele pețiolate, lat-ovale, glabre sau puțin păroase, sunt toate bazilare, formând o rozetă diu mijlocul căreia iese unul sau mai multe lugere (scapuri) cilindrice, terminate printr'un spic linear de flori rozee, scapul numai puțin mai lung decât frunzele. Crește pe drumuri, pe marginea

câmpurilor, prin fânețe umede și locuri cultivate până în regiunea subalpină. Iunie—Octombrie.

Această plantă are proprietăți amare și adstringente.

Pătăgina-apei, *Alisma Plantago* L., vezi Limbariță.

Pătăgină-bună, *Plantago media* L., vezi Pătăgină-moale.

Patlagină-de-apă, *Alisma Plantago* L., vezi Limbariță.

Patlagină-îngustă, Patlagină, Patlagină. [fr. Herbe-à-cinq-côtes, g. Spitz-Wegerich.]. — *Plantago lanceolata* L. 2. plantă erbacee din fam. *Plantaginaceae*, frunzele bazilare, dispuse în rozetă, diu mijlocul căreia iese o lungă tulpină scapiformă (luger), anguloasă, terminată printr'un spic de flori oval sau oval-cilindric, scurt și compact; frunzele lanceolate, slab dințate, sunt glabre sau scurt și mătăsoasă-păroase. Crește prin fânețe, pășuni, locuri aride, pe lângă drumuri. Aprilie—Septembrie.

Această plantă posedă proprietăți amare și adstringente.

Pătăgină-moale, Patlagină, Pătăgină-bună, Plătăgină. [fr. Plantaine-bâtard, Langue d'agneau; g. Mittlerer-Wegerich.]. — *Plantago media* L. 2. plaută erbacee din fam. *Plantaginaceae*, frunzele bazilare, dispuse în rozetă, din mijlocul căreia iese o lungă tulpină scapiformă, cilindrică, terminată printr'un spic scurt, cilindric; frunzele eliptice, slab dințate, pe ambele părți scurt-păroase, au un pețiol scurt, aripat; florile plăcut miroitoare, au stamiuele albăstrii. Crește prin fânețe, pășuni, livezi, pe lângă drumuri. Mai—Iulie.

Pătrunjel, *Petroselinum sativum* Hoffm., vezi Pătrunjel.

Pătrunjel, Macheadon (Maced.), Magdanos (Maced.), Pătrunjei, Petrânjei, Petrânjel, Petrinjei, Petrinjel. [fr. Persil; g. Petersi-

- lie].—*Petroselinum sativum* Hoffm., syn. *Apium Petroselinum* L. sau *Carrum Petroselinum* Benth. et Hook. ☉. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina foarte ramificată, glabră și striată; frunzele strălucitoare, aromatice, sunt de 2 ori sau de 3 ori penatisecate, cu foliole oval-cuneate, trifide, cu lobi dințați sau incisați; florile verzigalbei, dispuse în mici umbеле, reunite în umbеле compuse, pedunculat, corola cu 5 petale întregi, îngustate la vârf într'un mic lob ascuțit, îndoit în lăuntru, involucrul cu 1—2 bractee, involucelul cu 6—8 bractee; fructele ovale, cu 5 coaste filiforme. Originară din regiunea mediteraneană și mult cultivată ca plantă culinară. Iunie—Iulie.
- Pătrunjelul-cânelui**, Cucută-mică, Petrânjică, Petrinjeii-cânelui, Petrinjelul-cânelui. [fr. Petite-ciguë, Faux-persil; g. Hundsgleisse, Hundspetersilie]. — *Aethusa Cynapium* L. ☉. plantă erbacee, veninoasă din fam. *Umbelliferae*, tulpina fin striată, ramificată, de ordină glaucescentă; frunzele strălucitoare, de 2 ori sau de 3 ori penatisecate, cu segmentele penatife; florile albe, dispuse în umbelule reunite în umbelule unilaterale; fructele oval-globuloase, costate. Crește prin locuri inculte și cultivate, dărâmături, pe lângă garduri. Iunie—Octombrie.
- Pavăză**, *Stachys germanica* L., vezi Jaleș.
- Peapine** (Maced.), *Cucumis Melo* L., vezi Pepene-galben.
- Pecetia-lui-Solomon**, *Polygonatum officinale* All., vezi Coada-cocoșului.
- Pedică** (Bucovina), *Lycopodium clavatum* L., vezi Pedicuță.
- Pedicuță**, Brădișor, Brânca-ursului (Trans.), Chedicuță (Mold.), Cornișor, Pedică (Bucovina). [fr. Lycopode-en-massue; g. Keulenförmiger-Bärlapp.]. — *Lycopodium clavatum* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Lycopodiaceae*, tulpina târătoare (repentă), cu ramuri scurte, erecte; frunzele foarte îndesuite, lineare, întregi, sunt terminate printr'un lung par fin; sporangii dispuși în spice așezate câte-două la vârful unui lung peduncul. Crește prin paduri și pășuni umede și pietroase din regiunea montană și subalpină. Iulie—August.
- Cu praful galben, numit *Praful strigoilor* (sporii), de la aceasta plantă vrăjesc babele, ca și la laptele de la vaci; iar cu fiertura de acest praf, spală românul nostru caii plini de râie. *Sporii* acestei plante se mai întrebuințează și în medicina sub numirea de: «*semen Lycopodii*» mai cu seamă spre a vindeca opăriturile copiilor.
- Pejmă**, *Centaurea moschata* Willd., vezi Spoitori.
- Peleşel** (j. Mușcel), *Leucojum aestivum* L. și *Leucojum vernum* L., vezi Ghiocel-bogați.
- Pelin**, Pelin-alb, Pelin-bun, Piloniu (Maced.). [fr. Absinthe, Herbesainte; g. Wermut, Absinth.]. — *Artemisia Absinthium* L. 2. planta erbacee, foarte odorantă, alburie, din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, în partea superioară paniculat ramificată; frunzele mătăsoș-dens-păroase, cenușiu-verzii pe partea superioară, alb-cenușii pe partea inferioară, de 2 ori sau de 3 ori penatisecate, cu segmente lanceolate, obtuse; florile galbine, foarte aromatice și foarte amare, sunt dispuse în mici capitule globuloase, grupate în mari raceme terminale. Crește prin locuri necultivate și aride, livezi, câmpuri, dealuri, pe lângă locuințe, garduri, drumuri, pe malul râurilor. Iulie—Septembrie.
- Frunzele de Pelin «*Herba Absinthii*» sunt întrebuințate în medicină, pentru proprietățile lor tonice, aperitive, emenagoge și vermifuge, etc. Cu frunzele și vârfurile florifere de *Pelin* se prepară un liqueur numit *absint*. *Pelinul* plamadit în rachiu

să bea dimineața pentru poftă de mâncare și îndreptarea stomacului. Cu frunzele și vârfurile florifere ale acestei plante se transformă vinul în Pelin, care devine astfel un aperitiv excelent; cu zeama de *Pelin* fiert sa spala rănile. În vreme, de epidemii, poporul nostru crede, că dacă poartă un buchet de *Pelin* în sân sau la brâu, este ferit de orice boala.

Pelin.—*Artemisia austriaca* Jacq. 2. mică plantă erbacee, subfrutescentă, alb-tomentoasă din fam. *Compositae*, frunzele îngrămădite, de 2 ori sau de 3 ori penatipartite, cu segmente lineare, pe ambele părți alburii-tomentoase; florile gălbui, sunt dispuse în mici capitule alb-tomentoase, cari formează raceme erecte. Crește pe câmpuri, dealuri și locuri aride. Iulie—Septembrie.

Pelin, *Artemisia pontica* L., vezi Peliniță.

Pelin-alb, *Artemisia Absinthium* L., vezi Pelin.

Pelin-bun, *Artemisia Absinthium* L., vezi Pelin.

Pelin-de-mături, *Pelin-de-pureci*. [fr. Armoise; g. *Besen-Beifuss*]. — *Artemisia scoparia* W. et Kit. ☉. rar ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpini solitare drepte; frunzele după circumferință ovale, de 2 ori sau de 3 ori penatipartite, la bază auriculate, cu segmente lanceolate sau linearlanceolate; florile de o culoare verzui-brunie, sunt dispuse în mici capitule rotund-ovale, glabre și plecate în jos, grupate și ele la rândul lor în raceme erecte. Crește prin locuri năsipoose, pe câmpuri și prin locuri ruderales. August—Septembrie.

Pelin-de-pureci, *Artemisia scoparia* W. et Kit., vezi *Pelin-de-mături*.

Pelin-mic (Trans.), *Artemisia pontica* L., vezi Peliniță.

Pelin-negru (Trans.), *Artemisia vulgaris* L., vezi Pelinariță.

Pelin-nemirositor. [fr. Armoise-champêtre; g. *Feld-Beifuss*].—

Artemisia campestris L. 2. plantă subfrutescentă din fam. *Compositae*, tulpinele aproape lemnoase, culcate, ascendente, adesea mai dela bază ramificate, sunt glabre; frunzele de 2 ori sau de 3 ori penatise-cate, cu segmente lineare; florile roșietic-galbine, sunt dispuse în capitule ovale, glabre. Crește pe dealuri, câmpuri năsipoose, locuri pietroase și sterile. Iulie—Septembrie.

Pelinariță, *Pelin-negru* (Trans.). [fr. Armoise, Herbe-à-cent-goûts; g. *Gemeiner-Beifuss*]. — *Artemisia vulgaris* L. 2. plantă erbacee, subfrutescentă din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, ramificată; frunzele pe partea inferioară alb-tomentoase, sunt penatipartite, cu segmente lanceolate, ascuțite, de ordinar incise sau dințate; florile galbine, dispuse în mici capitule ovale sau lungărețe și tomentoase, grupate și ele într'un racem terminal. Crește prin locuri inculte, dărâmături, pe marginea drumurilor și a câmpurilor. Iulie—Septembrie.

Această plantă posedă proprietăți amare și tonice.

Peliniță, *Artemisia annua* L., vezi Năfurică.

Peliniță, *Pelin,* *Pelin-mic* (Trans.). [fr. Armoise; g. *Römischer-Wermut, Pontischer-Beifuss*]. — *Artemisia pontica* L. 2. plantă erbacee, subfrutescentă, cenușie din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, în partea superioară paniculată; frunzele îndesuite, pe partea inferioară alburii-tomentoase, de 2 ori penatipartite, cu segmente lineare; florile galbine, dispuse în mici capitule aproape globuloase, cenușiu-păroase. Crește prin fânețe și pășuni uscate, pe dealuri aride și câmpii sterile. Iulie—August.

Peliniță-grecească, *Chenopodium Botrys* L., vezi Tămâiță.

Pelungoasă, *Glechoma hederacea* L., vezi Silnic.

Peniță, Brădiș, Brădiș-galben (j. Ilfov, Snagov), Mălura-bălței, Molura-balței, Prîsnel (Mold.), Prâsnel.—*Myriophyllum spicatum* L. 2. [fr. Myriophylle-en-épi; g. Ahrenblütiges-Tausendblatt], frunzele câte 4 în verticil; florile alburii, dispuse în verticile, cari formează spice, bracteele superioare nedivizate, mai scurte decât florile, cele inferioare incise; numai spicele tinere erecte. — *Myriophyllum verticillatum* L. 2. [fr. Myriophylle-verticillé; g. Quirblütiges-Tausendblatt], frunzele câte 5—6 în verticil; florile alburii, dispuse în verticile, cari formează spice totdeauna erecte, toate bracteele sunt pectinat-penatipartite, egal de lungi sau mai lungi decât florile. Ambele specii sunt plante erbacee, aquatice din fam. *Halorrhagidaceae*, cu frunzele adânc penatipartite, cu segmentele setacee. Crește prin ape adânci, stagnante și lin curgătoare. Iunie—August.

Peniță, *Stipa pennata* L., vezi Colilie.

Pepene, *Cucumis Melo* L., vezi Pepene-galben.

Pepene (Mold. de sus și Bucovina), *Cucumis sativus* L., vezi Castraveți.

Pepene-galben, Peăpine (Maced.), Pepene, Pipóniu (Maced.), Zămos (Mold.). [fr. Melon; g. Melone]. *Cucumis Melo* L. 2. plantă erbacee din fam. *Cucurbitaceae*, tulpina lungă și subțire, acoperită cu peri asprii, întinsă pe pământ și acățătoare prin cârcei; frunzele puțin lobate, cu 5 lobi obtuși, rotunziți; florile galbine, monoice; fructul mare, globulos sau oval, cu 8—12 coaste, este neted, reticulat sau sgrăbunțos, cu miezul succulent, dulce, de o culoare albă sau galbenă. Această plantă, originară din Asia tropicală, se cultivă adesea pentru fructele sale comestibile. Se cunosc numeroase varietăți după aspectul

exterior al fructelor, după mărime și după culoarea și gustul cărnei. Dintre varietățile acestea menționăm: *Cantalup* sau *Cantalos*, considerat de unii botaniști ca specie sub numirea de *Cucumis Cantalupo* Ser., vezi Cantalup. Mai—August.

Pepene-verde, Boșar, Harbuz (Mold.), Himănic (Maced.), Lebeniță (Trans.), Lubeniță (Trans. și Oltenia), Șiărchin (Mced.). [fr. Pastèque, Melon-d'eau; g. Wassermelone]. — *Citrullus vulgaris* Schard., syn. *Cucumis Citrullus* Ser sau. *Cucurbita Citrullus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Cucurbitaceae*, tulpina întinsă pe pământ și acățătoare prin cârcei; frunzele profund divizate, medio-cru lobate, glabre sau puțin păroase; florile galbine, monoice; fructul globulos sau lungăreț, de culoare verde închis, sau verde deschis, cu carnea roșie sau galbină, dulce și foarte succulentă, semințele, negre, brune sau galbine. Această plantă, originară din sudul Africii, se cultivă foarte mult pentru fructele sale comestibile. Mai—August.

Pepeneaua (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Spiraea Ulmaria* L., vezi Crețușcă.

Pepenei (Bucovina), *Trifolium arvense* L., vezi Papanăși.

Peptănarță. [fr. Crételle, Crételle-commune; g. Kamgrass]. — *Cynurus cristatus* L. 2. plantă ierboasă, cespitoasă din fam. *Gramineae*, tulpina subțire, rigid-erectă, ajunge până la 60 cm. înălțime; frunzele scurte, îngust-lineare, plane, sunt adesea glabre, cu ligula scurtă și trunchiată; spiculele cu 2—5 flori, fiecare spicul este însoțit la bază de o bractee penatipartită, spiculele reunite într'o paniculă spiciformă, îndesuită, lineară, erectă, verde, devenind mai târziu galbin-brună, glumele carenate, glumele inferioare ale spiculelor fructifere cu o aristă scurtă, sunt oblong-lanceolate; spiculele

- sterile, formate din 5—10 glume nearistate. Crește prin livezi și fânețe, uneori cultivată ca planta de nutreț. Iunie—Iulie.
- Pere**, Pere-pădurețe, Goarțe, [fr. Poire; g. Birne], fructele comestibile de *Pirus communis* L., vezi Par.
- Pere-pădurețe**, fructele comestibile de *Pirus communis* L., vezi Păr.
- Perișor**, Iarba-părului, Limă, Secăriță. — *Elymus crinitus* Schreb., syn. *Elymus Caput-Medusae* L. ☉. plantă ierboasa din fam. *Gramineae*, frunzele plane, pe fața superioară vilos-paroase, vaginile glabre, spicule plan-convexe, uniflore, cu un rudiment de o a doua floare, reunite câte 2 spicule în excavațiunile rachisului și dispuse într'un spic dens erect, glumele drepte, linear-subulate și aristate, glumela inferioară scabră, aristată, arista mult mai lungă decât glumela. Crește prin pașuni uscate, prin fânețele sterile din câmpiile întinse. Mai—Iunie.
- Perișor**, Merișor, Verdeța-iernei. [fr. Pirole-unilatérale; g. Birnbäumchen, Wintergrün]. — *Pyrola secunda* L., syn. *Ramischia secunda* Garcke. 2. mică planta subfrutescentă din fam. *Pirolaceae*, frunzele ovale, pețiolate, ascuțite, fin-dințate; florile albe-verzui, la început horizontale, pe urmă plecate în jos, sunt dispuse într'un racem terminal, unilateral, caliciul mic, persistent cu 5 diviziuni, corola ovală cu 5 petale, mai scurte decât stilul puțin curbat în sus, stamine 10; fructul capsulă cu 5 loje. Crește prin pădurile umbroase și umede din regiunea montană. Iunie—Iulie.
- Perj** (Mold.), *Prunus domestica* L., vezi Prun.
- Perje** (Mold.), fructele comestibile de *Prunus domestica* L., vezi Prun.
- Persic**, Chersăc (Mold.), Herhic (Maced.), Hiarhiră (Maced.), Piersic. [fr. Pêcher; g. Pfirsich, Pfirsichbaum]. — *Prunus Persica* Stockes., syn. *Amygdalus Persica* L., sau *Persica vulgaris* Mill. Ț. mic arbore din fam. *Rosaceae-Prunoidae*, frunzele lanceolate, cu dinți ascuțiți (serat-dentate), cu pețiolul scurt, care nu ajunge până la jumătatea diametrului transversal al frunzei; florile rozee, apar înaintea frunzelor; fructul o drupă, aproape globuloasă, gălbue sau roșietică, acoperită cu peri scurți, catifelati, uneori glabră, sămăburile (nucleul) neregulat-sulcat și cu mici găurele. Această plantă, originară din Asia (nordul Chinei), se cultivă adesea pentru fructele sale comestibile numite: *Chersice Herhică*, *Hiarhiră Persice* sau *Piersice*. Prin cultură s'au obținut mai multe varietăți, dintre care menționăm: var *leucocarpa* DC. Persică comună; var *haematocarpa* DC. Persică roșie; și în fine var *laevis* DC. Persică-golașe. Aprilie—Mai. Melif.
- Frunzele posed proprietăți calmaute, planta întreagă și cu deosebire semințele conțin «acid cyanhydric».
- Persică-comună**, *Prunus Persica* Stockes var. *leucocarpa* DC., vezi Persic.
- Persică-golașe**, [fr. Brugnon], *Prunus Persica* Stockes var. *laevis* DC., vezi Persic.
- Persică-roșie**, *Prunus Persica* Stockes. var. *haematocarpa* DC., vezi Persic.
- Persice**, Chersice (Mold.). Herhică (Maced.), Hiarhiră (Maced.), Piersice, [fr. Pêche; g. Pfirsich], fructele comestibile de *Prunus Persica* Stockes., vezi Persic.
- Pervincă**, *Vinca herbacea* W. et Kit. și *Vinca minor* L., vezi Saschiu.
- Pesmä** (Trans., Năsăud), *Centaurea moschata* Willd., vezi Spoitori.
- Pesmä** (Trans., Năsăud). [fr. Ambrette-jaune, Barbeau-jaune, Fleur du grand Seigneur; g. Bisambulme]. — *Centaurea suaveolens* Willd., syn. *Centaurea Amberboi* Lam.,

- Amberboa odorata* DC. ☉. plantă erbacee, glabră din fam. *Compositae*, tulpina rigidă, ramificată; frunzele penatífide, cu lobi dințați; florile mărișoare, galbine ca lămăia, cu miros plăcut, sunt reunite în capitule lungpedunculate, florile dela periferie numeroase și mai mari decât cele dela centru, sunt neutre, involucrul ovoid, format din squame netede, strânse, neciliate și cu vârful brunii; fructul o achenă puțin mai lungă decât caliculi format din mici squame. Această plantă, originară din Orient, să cultiva adesea petru florile sale odorante, dispuse în mari și frumoase capitule. Iulie—Septembrie. Melif.
- Pestigoară.** [fr. *Salvinia-nageante*; g. *Gemeines-Schwimblatt*]. — *Salvinia natans*. All. (Hoffm.), syn. *Marsilia natans* L. ☉. mică plantă erbacee, aquatică din fam. *Salviniaceae*, rizom subțire, cu frunze verticilate, câte 3 la fiecare nod, cele 2 superioare verzi, la aparență opuse, sunt eliptice, obtuse, la bază ușor cordiforme, acoperindu-se cu marginile lor, pe fața superioară sunt frumos verzi și stelat-păroase, frunza inferioară, cufundată în apă, se divide într'o fasciculă de segmente înguste și prevăzute cu peri lungi, absorbantți, luând astfel aspectul unor rădăcini, îndeplinind în același timp funcțiunea unei adevărate rădăcini; sporii sunt de 2 feluri, unii mari femeli numiți: *macrospori*, alții mici masculi: *microspori*, atât *macrosporii* cât și *microsporii* sunt închiși în capsule membranoase, globuloase, separate, numite *sporocarpi*. *Sporocarpul* femel conține un singur *macrospor*, iar cel mascul conține numeroși *microspori*; *Sporocarpii* îngrămădiți câte 4—8 spre baza fiecărei frunze submerse, pe o ramură scurtă, îndreptată în jos. Această frumoasă plantă aquatică plutește liberă la suprafața apelor stătătoare sau lin-curgătoare, adesea în societate cu specii de *Lemma*. Iunie—August.
- Petrânjel**, *Petroselinum sativum* Hoffm., vezi Pătrunjel.
- Petrânjeii-cânelui**, *Aethusa Cynapium* L., vezi Pătrunjelu-cânelui.
- Petrânjel**, *Petroselinum sativum* Hoffm., vezi Pătrunjel.
- Petrânjică**, *Aethusa Cynapium* L., vezi Pătrunjelu-cânelui.
- Petrinjei**, *Petroselinum sativum* Hoffm., vezi Patrunjel.
- Petrinjei-de-câmp**, Petrinjei-sălbatici. [fr. Boucage; g. *Gemeine-Bibernelle*, *Steinpetersilie*]. — *Pimpinella Saxifraga* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina cilindrică, fin-striată, lipsită de frunze în partea superioară, glabră sau la baza slab-fin-păroasă; frunzele penatisecate, segmentele sesile, ovale, dințate, lobate sau incise; florile albe sau rozee, dispuse în umbelle de umbelule, pedunculul florilor glabru, involucrul și involucelul lipsesc, stilele în timpul înfloririi mai scurte decât ovarele; fructele ovale, comprimate, sunt glabre și prevăzute cu 5 coaste egale, filiforme. Crește prin fânețe și pășuni sterile, coline aride, pe locuri uscate și pietroase dela câmp și dela munte. Iunie—August.
- Rădăcina acestei plante «*Radix Pimpinellae*» este întrebuințată în medicină.
- Petrinjei-sălbatici**, *Pimpinella Saxifraga* L., vezi Petrinjei-de-câmp.
- Petrinjel**, *Petroselinum sativum* Hoffm., vezi Pătrunjel.
- Petrinjelul-cânelui**, *Aethusa Cynapium* L., vezi Pătrunjelu-cânelui.
- Petimbrosă**, *Senecio erucifolius* L., vezi Bătătarnică, *Senecio vernalis* W. et Kit., vezi Spălăcioasă și *Senecio vulgaris* L., vezi Cruciuilă.
- Petrinjelul - broaștelor**, *Oenanthe Phellandrium* Lam., vezi Mărăraș.
- Petunie**. [fr. *Pétunia*; g. *Petunie*]. — *Petunia nyctaginiflora* Juss. ☉ și ☉. plantă erbacee glandulos-

paroașă din fam. *Solanaceae*, tulpina ramificată dela bază; frunzele alterne, ovale sau oval-oblonge, scurt-pețiolate sau sesile, cele florale oval-cordiforme, sesile, câte 2 sau 3, aproape opuse; florile solitare, mari, sunt albe și placut mirositoare, cu pedunculule axilare mai lungi decât frunzele florale, corola mare, în forma de pălnie, este viscoasă, pe din afară lănos-paroașă, cu tubul de 3 sau de 4 ori mai lung decât calciul cu 5 diviziuni, corola cu limbul întins, prezentând 5 linii și având 5 lobi scurți, stamine 5, neegal de lungi și neeșind din tubul corolei, cu polenul alburiu; fructele capsule conice cu valve întregi. Plantă originară din America sudică (La Plata). — *Petunia violacea* Lindl. ☉ sau 2. diferă de specia precedentă prin: tulpinele mai mici și ramificate numai în partea superioară; frunzele oval-lanceolate sau oval-ascuțite și pețiolate, florile purpuriu-violete și catifelate sunt numai seara puțin odorante, corola mult mai mică decât la specia precedentă, în formă de pălnie (infundibuliformă) sau campanulată, cu tubul umflat și cam de aceeași lungime cu limbul, calciul cu diviziunile lineare, limbul corolei cu lobi scurți și obtuși, staminele cu polenul albastru. Originară din America sudică (Buenos-Ayres). Ambele aceste specii sunt mult cultivate ca plante decorative pentru florile lor frumoase, formând prin cultură numeroase și diverse hybride. Mai—Septembrie.

Piatră-linte. — *Astragalus australis* Lam., syn. *Phaca australis* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina glabră, difusă; frunzele mai adesea cu 5 perechi de foliole oval-oblonge sau lanceolate, emarginate, cea terminală sesilă, alipit-păroase pe fața inferioară; stipule ovale; florile albe sau albe-gălbui, cu carena închis-violetă, dispuse într'un ra-

cem axilar mai lung decât frunza, aripile emarginate sau bifide, carena evident mai scurtă decât stindardul; fructele legume ovoide, stipitate, sunt glabre. Crește prin pășunile stâncoase din regiunea alpină. Iulie—August.

Picioarcă, *Helianthus tuberosus* L., vezi Napi-porcești.

Picioici (Trans.), *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.

Piocorcă, *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.

Piocorul-caprei. [fr. *Herbe-aux-goutteux*, *Podagraire*; g. *Gersch*, *Giersch*, *Geissfuss*]. — *Aegopodium Podagraria* L. 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina robustă, fistuloasă; frunzele palmatisecate cu 3 diviziuni trifoliolate, foliolele oval-lungărețe, neegal acut-dentate, frunzele superioare simplu trifoliolate; florile albe sau roșietice, dispuse în mari umbelule, formate din umbelule, fără involucri și involucri, corola cu petalele regulate; fructele oblonge, comprimate, cu 5 coaste filiforme, valeculele fără canale oleifere. Crește prin păduri, locuri umbroase și umede. Mai—Iulie.

Plantă cu proprietăți stimulante și vulnerare.

Piocorul-caprei, *Chenopodium album* L., vezi Spanac-sălbatic.

Piocorul-cocoșului, *Ranunculus acris* L., vezi Floare-broștească, *Ranunculus carpaticus* Herbich., vezi Gălbenele-de-munte și *Ranunculus pedatus* W. et Kit., vezi Gălbenele.

Piocorul-vițelului, *Arum maculatum* L., vezi Rodu-pământului.

Pidosnic, Cerițiță, Somnoroasă. [fr. *Melinet-à-petites-fleurs*; g. *Wachsbume*]. — *Cerinth minor* L. 2. mică plantă erbacee, glabră din fam. *Borraginaceae*, frunzele verzi-albăstriei, cele inferioare obovale, cele superioare alungit-cordiforme, frunzele mai bătrâne uneori cu pete albe; florile galbene, calciul cu 5 diviziuni, neegal-ciliate, co-

rola tubuloasă, cu 5 dinți lanceolați erect-conivenți, staminele cu filamentele de 4 ori mai scurte decât antherele sagitiforme; fructele 2 nucule, fiecare cu câte 2 semințe. Crește prin fânețe, tufșuri, pe marginea câmpurilor, pădurilor și a drumurilor. Mai—Iulie.

Piersic, *Prunus Persica* Stokes., vezi Persic.

Piersice, fructele comestibile de *Prunus Persica* Stokes., vezi Persic.

Piersicei (Munt. j. Prahova), *Impatiens Balsamina* L., vezi Canale.

Piloniu (Maced.), *Artemisia Absinthium* L., vezi Pelin.

Pin, Chifăr, Chin (Mold.), Luciu (Mol. j. Neamtu, comuna Hangu). [fr. Pinasse, Pin-rouge; g. Föhre, Kiefer]. — *Pinus silvestris* L. Ț. frumos arbore totdeauna verde din fam. *Coniferae-Pinaceae*, tulpina poate ajunge până la 30 m. înălțime, cu ramuri verticilate, întinse orizontal; frunzele glaucescente, sunt dispuse câte 2 pe ramurile scurte, ele sunt aciculare, rigide, lungi de 4—6 cm. canaliculate, pe fața superioară, convexe pe cea inferioară; florile monoice, cele masculine dispuse în amente la baza ramurilor tinere, cele femele dispuse în amente solitare, sau câte 3 sau 4 la vârful ramurilor, conurile nelucitoare, sunt oval-conice, la început așezate pe un peduncul încovoiat și recurbat; solzii lungăreți, cu îngroșare terminală în formă de scut romboidal, prezentând în centru un mamelon obtus, aripile de 3 ori sau de 4 ori mai lungi decât semințele. Crește prin pădurile din regiunea montană și subalpină. Mai.

Acest arbore ne oferă lemn de ars și de construcțiune.

Pindanică (Maced.), *Plantago major* L., vezi Patlagină.

Pintenaș, *Delphinium Consolida* L., vezi Nemțișori-de-câmp.

Pintenoagă. [fr. Chardon-bénit des Parisiens; g. Spornblatt]. —

Kentrophyllum lanatum DC., syn. *Carthamus lanatus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina lănoasă, frunzele inferioare penatífide, dentate și spinoase, cele superioare amplexicaule, penatífid-dentate; florile galbene, ca lămâia (citrine), dispuse în capitule ovoide însoțite de un involuclu lănos; foliolele imbricate, cele exterioare penatilobate, spinoase, cele interne lanceolate, terminate printr'un apendice scarios; fructele achene, cele centrale cu papus, iar cele marginale fără papus. Crește pe câmpuri, locuri nășipoase, coline aride, tufșuri și pe lângă drumuri. Iulie—August.

Piparcă, *Capsicum annuum* L., vezi Ardei.

Pipăruș, *Asarum europaeum* L., vezi Pochivnic și *Capsicum annuum* L., vezi Ardei.

Pipărușul, *Capsicum annuum* L., vezi Ardei.

Piper. [fr. Poivre; g. Pfeffer]. Fructele de *Piper nigrum* L. 2. [fr. Poivrier-noir; g. Pfefferstrauch]. plantă erbacee din fam. *Piperaceae*, tulpina târâtoare sau acățătoare este lungă și subțire, flexuoasă cu noduri umflate și articulate; frunzele alterne, distice, largi-ovale, acuminat și cu pețiolul rotund; florile mici dispuse în spice amentiforme de 8—15 cm. lungime; fructele verzi la început, devin apoi roșii și la urmă negrii. Această plantă, originară din India orientală, este uneori cultivată și prin florării.

Fructele acestei specii constituesc productul vegetal, aromatic, cunoscut în comerț sub numele de: *Piper*, condiment cunoscut și mult întrebuințat la bucatărie. Fructele decorticate de învalișul lor extern constituiesc *Piperul alb*.

Piper-alb, fructele decorticate de *Piper nigrum* L., vezi Piper.

Piper-roșu, *Capsicum annuum* L., vezi Ardei.

Piper-turcesc, *Capsicum annuum* L., vezi Ardei.

Piperche (Maced.), *Capsicum annuum* L. vezi Ardei.

Piperlul-lupului, *Asarum europaeum* L., vezi Pochivnic.

Piperniță-de-grădină (Trans., Năsăud.), *Satureja hortensis* L., vezi Cimbru.

Piperu-bălțel, *Polygonum Hydropiper* L., vezi Dintele-dracului.

Piperu-broaștel, *Polygonum Hydropiper* L., vezi Dintele-dracului.

Piperu-lupului, *Daphne Mezereum* L., vezi Tulichina.

Piperușcă (Bucovina), *Capsicum annuum* L., vezi Ardei.

Piperuță, *Nigella arvensis* L., vezi Negrușcă.

Pipigiol, *Orobus vernus* L., vezi Pupezele.

Pipirig (Bucovina, Capu-câmpului), [fr. Prêle-d'hiver, Prêle-des-tourneurs; g. Winter-Schachtelhalm]. — *Equisetum hiemale* L. 2. plantă erbacee, cenușiu-verzuie sau albăstrie, aspră și rigidă din fam. *Equisetaceae*, tulpina persistentă, mai adesea de tot simplă, cu 7-20 coaste evidente, vaginile cilindrice, strâns-alipite de tulpină, alburii și cu un cerc negru la bază, cu numeroși dinți, prevăzuți cu un vârf negru, lanceolat-subulat, membranos, care se încrețește și cade de timpuriu; spicul sporangial dela vârful tulpinei este prevăzut cu un vârf ascuțit, (acuminat-mucronat). Crește prin locuri umede, mlaștini, prin locurile nășipoase din padurile umede și umbroase de la munte. Iunie—August.

Tulpinele acestei plante, avute în acid silicic, se întrebuințează spre a lustrui obiectele de lemn și de metal.

Pipirig, *Heleocharis palustris* R. Br., vezi Pipiriguț, *Juncus effusus* L., vezi Rugina și *Scirpus silvaticus* L., vezi Țipirig.

Pipirig, Rogoz, Țiperig. [fr. Jonc-des-tonnelier; g. Seesimse]. — *Scirpus lacustris* L. 2. mare plantă

ierboasă din fam. *Cyperaceae*, tulpina cilindrică, verde, vaginele prelungite de ordinar în limb canaliculat, destul de scurt, vagina cea mai superioară este fără limb; florile brun-roșcate, dispuse în spicule fasciculate-îngrămădite la vârful tulpinei; fructele nucule glabre, cu 3 muchi. Crește prin apele stagnante și lin curgătoare. Iunie—August.

Pipiriguț, Cipirig, Pipirig. [fr. Héleocharis-des-marais; g. Sumpfried, Sumpfried]. — *Heleocharis palustris* R. Br. 2. mică plantă ierboasă din fam. *Cyperaceae*, cu rizomul târător (repent), tulpina cilindrică, puțin comprimată, glaucescentă; frunzele reduse la vagină; florile brune-verzii, dispuse într'un spic terminal, solitar oblong-linear; fructele sunt nucule obovale, comprimate și netede. Crește prin mlaștini, bălți, pe malurile lacurilor și râurilor. Iunie—August.

Pipiriguță, *Aira caespitosa* L., vezi Păiuș.

Pipõniu (Maced.), *Cucumis Melo* L., vezi Pepene-galben.

Pir, Chir. [fr. Chiendent; g. Quecke]. — *Triticum repens* L., syn. *Agropyrum repens* P. Beauv. 2. plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, rizom târător (repent); frunzele lineare, plane, verzi, uneori glaucescente, pe partea superioară aspre; florile verzi, dispuse adesea câte 5 în spicule, grupate și ele la rândul lor în spice distice (pe două rânduri), glumela inferioară acuminată sau obtusă, fără aristă, sau aristată. Crește prin locuri cultivate și nășipoase, livezi, grădini, fânețe. Iunie—Iulie.

Rizomul acestei plante, stricăcioase agriculturii, este întrebuințat pentru a face o băutură răcoritoare și diuretică.

Pir-gros, Curcuben (Craiova), Iarbă-cânelui. [fr. Chiendent, Pied-de-poule; g. Hundszahn, Bermuda gras]. — *Cynodon Dacty-*

- Ion Pers.* 2. mică planta ierboasă din fam. *Gramineae*, rizomul cu stoloni repenți, tulpina ramificată în partea inferioară; frunzele păroase, pe fața inferioară sunt rigide și puțin glauce; spiculele uniflore, sunt dispuse pe 2 rânduri în spice lineare, filiforme, de ordină violacee, grupate la vârful tulpinei într'o paniculă 3—6 digitată. Crește prin locuri năsiptoase, inculte, pe lângă locuințe, ziduri, strade și drumuri. Iulie—August.
- Pir-roșu**, Rogoji, Rogoz. [fr. *Carex herissé*; g. *Kurzhhaarige-Segge*]. — *Carex hirta* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Cyperaceae*, tulpina nedată; frunzele lat-lineare, puțin canaliculate și împreună cu vagințele păroase; florile monoice, cele masculine dispuse în 2—3 spice mai scurte sau egal de lungi cu cele 2—3 spice femele, cari sunt erecte, lung-cilindrice și cu florile rari; învelișul fructului (utricula) oval și aspru-păros. Crește prin fânețe năsiptoase, umede și uscate. Mai—Iunie.
- Pita-lui-Dumnezeu** (Trans.), *Lactarius deliciosus* Fr., vezi Râșcov.
- Pita-vacei** (Trans.), Mănătarcă-ur-sească, Văcuțe (Bucovina). [fr. *Bolet des bouviers*; g. *Kuhpilz, Kühröhrling*]. — *Boletus bovinus* L. Ciupercă comestibilă din fam. *Polyporaceae*, pălăria convex-planusculă, undulată, glabră și lucitoare când este timpul uscat, viscoasă, când este timpul umed, de culoare roșcat-cenușie sau feruginos-roșietică, tuburile subdecurente, cu porii compuși, cenușii apoi galbin-feruginoși, sporii fusi-formi, verzui-ochracei; piciorul cilindric, ochraceu deschis sau roșietic, neted și egal; carnea albă, devenind albăstrie în contact cu aerul. Crește în grupe prin pădurile de brad, toamna.
- Pitarcă** (Trans.), *Boletus edulis* Bull., vezi Mănătarci.
- Pitarcă** (Mold.). *Boletus granulatus* L., vezi Pitoașcă.
- Pitarcă** (Mold.), Chitarca (Mold.), Mitarcă-grasă (Trans.-Brașov.). [fr. *Bolet-rude, Gyrole*; g. *Birkenpilz, Birkenröhrling, Kapuzinerpilz*]. — *Boletus scaber* Fr. Ciupercă din fam. *Polyporaceae*, pălăria de culoare variabilă, de ordină însă cenușie, brună sau portocalie, rar albă, emisferică, glabră sau puțin viscoasă, pe timp umed; tuburile lungi, albe, porii alburii, mici și rotunzi; piciorul alburiu, acoperit de squame brune sau roșietice, este îngustat spre partea superioară; sporii galbui, sunt fusiform-oblongi; carnea albă, fiind rupta devine albăstrie, gustul dulce sau puțin sărat, fara miros. Această ciupercă, comestibilă când este tânără, crește pe pământ, prin păduri; vara și toamna. — *Boletus luridus* Schaef. [fr. *Bolet-blême*; g. *Saupilz, Hexenschwamm*]. Ciupercă comestibilă prin părțile noastre, considerată însă de unii ca suspectă sau chiar veninoasă; pălăria brun-măslinie sau roșietică, tomentoasă, devenind puțin viscoasă; tuburile galbene sau galbine-verzui, libere; porii roșii, apoi portocalii, rotunzi; piciorul gros, reticulat sau punctat cu roșu. Carnea acestei ciuperci este galbină, moale, înălbastrindu-se imediat când să rupe și cu un gust plăcut. Crește prin păduri vara și toamna.
- Pitlingean**, *Punica granatum* L., vezi Rodiu.
- Pitoacă** (Trans.), *Boletus edulis* Bull., vezi Mănatarci.
- Pitoașcă** (Mold.), Pitarcă (Mold.). [fr. *Bolet-granulé, Pinade, Salero*; g. *Schmerling, Körnchen-Schmierling*]. — *Boletus granulatus* L., syn. *Boletus circinatus* Pers. Ciupercă comestibilă din fam. *Polyporaceae*, pălăria la început emisferică, convexă, apoi plană, ușor undulată, brun-feruginoasă și glutinoasă, devenind apoi galbină prin disparițiunea materiei viscoase; piciorul (stipitele) galbui, fără inel și presarat cu puncte granuloase,

- în partea sa superioara este cilindric și scurt, granulațiile la început albe, devin apoi brune; tuburile galbuie, scurte și concrescute, porii simplii, granulați și adesea acoperiți de mici picături lăptoase; sporii fusiformi, galbini ca lamăia. Carnea galbuie, moale și succulentă, are un gust placut, acrișor și miros de poame. Această ciupercă comestibilă crește prin locuri cu iarbă în padurile de brad, adesea grupate mai multe la un loc; vara și toamna.
- Pizla-tigăncei**, *Lamium purpureum* L., vezi Sugel.
- Plămânică** (Bănat), *Pulmonaria officinalis* L., vezi Cuscrișor.
- Plămună-albă**, *Nymphaea alba* L., vezi Nufăr-alb.
- Plaseă**, *Alchemilla vulgaris* L., vezi Crețișoare.
- Plătügele** (Oltenia), *Solanum Lycopersicum* L., vezi Patlăgele-roșii și *Solanum Melongena* L., vezi Pătlăgele-viuete.
- Plătügele-roșil** (Oltenia), *Solanum Lycopersicum* L., vezi Pătlăgele-roșii.
- Plătagină**, *Plantago lanceolata* L., vezi Pătlăgină-îngustă, *Plantago major* L., vezi Pătlăgină și *Plantago media* L., vezi Pătlăgină-moale.
- Plătagina-bălților**, *Alisma Plantago* L., vezi Limbarița.
- Plătagină-de-apă**, *Alisma Plantago* L., vezi Limbarița.
- Platan**, Cinar (Maced.). — *Platanus occidentalis* L. f. [fr. Platane d'Occident; g. Platane, Abendländische-Platane], frumos arbore, ce poate ajunge până la vre-o 20 m. înălțime, uneori și mai înalt, cu ramurile mai mult erecte; scoarța (ritidomul) se exfoliază în mici solzi de pe tulpină; frunzele cu 3, rar cu 5 lobi, puțin profunzi, sunt sinuat dințate, adesea mai late decât lungi, la bază cordiforme sau cuneiforme sau trunchiate, rar rotundizate, florile gălbui sau verzui, masculine și femele dispuse în amente globuloase; capitul fructifer de obicei solitar la vârful unui lung peduncul. Originar din America de Nord, pe la noi numai cultivat. — *Platanus orientalis* L. f. [fr. Platane d'Orient; g. Platane, Morgenländische-Platane], frumos arbore, ce poate ajunge până la vre-o 25 m. înălțime, cu ramurile întinse, atingând adesea pământul; scoarța (ritidomul) se exfoliază de pe tulpină în plăci mari; frunzele, adânc palmatilobate cu 5 lobi, sinuat-dințate, sunt la bază mai adesea cuneiforme, mai rar trunchiate sau cordiforme. Originar din Italia până în Himalaia, adesea cultivat ca plantă ornamentală prin parcuri și alee. Ambele specii considerate de unii botaniști numai ca varietăți ale speciei *Platanus vulgaris* Spach. constituiesc împreună fam. *Platanaceae*. Iunie—Iulie.
- Plătangină**, *Plantago major* L., vezi Pătlăgină.
- Plătică**, Gledicie, Salcâm. [fr. Févier d'Amérique, Févier à trois pointes; g. Christusdorn, Gleditschie]. — *Gleditschia triacanthos* L. f. mare și frumos arbore spinos din fam. *Leguminosae-Caesalpinioideae*, tulpina de 10—15 m. sau chiar până la 20 m. înălțime; frunzele imparipenatcompuse, cu foliolele mici, linear-oblonge și lucitoare; spinii robuști, comprimați la bază, rotund-conici la vârf, simplii sau trifizi, împodobesc trunchiul și ramurile, acești spini sunt ramuri modificate; florile mici, verzui, uneori odorante, sunt dispuse în spice, caliciul cupuliform, corola cu 5 petale neegale, inserate pe caliciu, stamine 5; fructele sunt lungi legume (teci) comprimate, puțin răsucite, brun-roșietice, coriacee, la interior pulpoase și cu numeroase semințe. Acest arbore, originar din America de Nord (Canada și Statele-Unite), este foarte mult cultivat astăzi ca plantă ornamentală și mai cu seamă pentru a face garduri vii. Mai—Iunie.

Plăvaie, varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Plească, *Alchemilla vulgaris* L., vezi Crețisoare.

Pleoscăniță (Bucovina), *Chelidonium majus* L., vezi Rostopască.

Pleşcaită (Bucovina, Căcica și Pârteștii-de-sus). *Cucubalus baccifer* L., vezi Gușa-porumbului.

Pleşcaită (Bucovina). [fr. Malaquie-aquatique; g. Weichmierre]. — *Malachium aquaticum* Fries. 4. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae-Alsinoideae*, tulpina întinsă, decumbentă sau culcat-ascendentă, la bază adesea cu rădăcini (radicantă); frunzele cordiform-ovale, acuminate, sesile, cele mai inferioare și ale tulpinelor neflorifere sunt pețiolate; florile albe, dispuse în panicule dichotomic-ramificate, glandulos-păroase, bracteele erbacee, caliciul cu 5 sepale obtuse, erbacee, corola cu 5 petale bipartite, albe, mai lungi decât caliciul, stamine 10 cu anterele violacee, ovarul cu 5 stile alternise-pale, fructele capsule ovoid-pentagonale, dehiscente prin 5 valve bifide. Crește prin locuri umede și umbroase, pe lângă păraie și isvoare. Iunie—Septembrie.

Pleşcălă-roșă (Bucovina), *Cynoglossum officinale* L., vezi Arăiel.

Plesnitoare. [fr. Concombre d'atrape, Concombre-sauvage, Giclet; g. Eselsgurke, Springgurke]. — *Ecballium Elaterium* Rich., syn. *Momordica Elaterium* L. ☉. plantă erbacee, cărnoasă, acoperită cu peri asprii (hispid-scabră) din fam. *Cucurbitaceae*, tulpina culcată, nescandentă și fără cărcei; frunzele cordiforme, puțin lobate și neegal-crenat-dentate, sgrăbunțoase (rugoase), lungpețiolate, de culoare albăstriu-verzuie; florile galbene, monoice, cele masculine dispuse în cime au corola scurt-campanulată, cu 5 diviziuni ascuțite, stamine 5, lipite 2 câte 2, a 5-a rămâne liberă, florile femele solitare,

corola cu tubul ovoid, gătit deasupra ovarului, cu limbul campanulat cu 5 lobi, stilul trifid, stigmatete bifide, ovarul cu 5 loje multiovulate, devine un fruct bacciform, oval-oblong, verde-gălbui, și acoperit cu peri asprii (hispid), la maturitate se desprinde de peduncul și aruncă cu putere, printr'o deschizătură bazilară, semințele și lichidul mucilaginos cuprins în ele. Crește prin locuri inculte, pe malul mării la Constanța, Mangalia și Sulina foarte abundent. Iunie—Septembrie.

Plevaiță, Cununițe, Imortele, Măturici, Plevaițe, Pleviță, Plevițe, Tavnică, Tavniță. [fr. Immortelle; g. Papierblume, Spreublume]. — *Xeranthemum annuum* L. ☉. plantă erbacee, alb-lănoasă, cu tulpina ramificată de la bază; frunzele puțin numeroase, sesile, lineare sau oblonge; florile mici, rozee, dispuse în capitule solitare la vârful pedunculului lungi, subțiri și rigide, florile marginale femele nefructifere, au corola neregulat-bilabiată, cele centrale regulate, ermafrodite și fertile; involucriul semiglobulos, glabru, format de un mare număr de bractee scarioase, ovale, ascuțite, cele interne mai lungi, întinse și radiante sunt de ordină roșii-purpurii; fructele mici achene alungite, comprimate și acoperite cu mici peri setiformi. — *Xeranthemum cylindraceum* Sibth et Sm. ☉. plantă erbacee alb-lănoasă, tulpina ramificată dela bază, frunzele lineare, sesile; involucriul cilindric, format de un mare număr de bractee lănos-tomentoase pe partea dorsală și obtuse, cele interne abia radiante, sunt de ordină roșii-purpurii. Aceste plante cresc prin locuri sterile, prin fânețele de pe colinele năsiptoase și pietroase, adesea împreună. Ambele specii din fam. *Compositae* sunt uneori cultivate, pentru inflorescențele lor frumoase, întrebuințate pentru

- confecționarea buchetelor imortele. Iulie—August.
- Plevaițe**, *Xeranthemum annuum* L., și *Xeranthemum cylindraceum* Sibth. et Sm., vezi Plevaiță.
- Pleviță**, *Xeranthemum annuum* L. și *Xeranthemum cylindraceum* Sibth. et Sm., vezi Plevaița.
- Plevițe**, *Xeranthemum annuum* L. și *Xeranthemum cylindraceum* Sibth. et Sm., vezi Plevaița.
- Plisc-păsăresc**, *Ornithogalum umbellatum* L., și *Ornithogalum tenuifolium* Guss., vezi Balușcă.
- Pliscariță**, *Geranium phaeum* L., vezi Palaria-cucului.
- Pliscul-cocorului**, *Erodium cicutarium* L'Herit., vezi Pliscul-cucoarei.
- Pliscul-cucoarei**, Ciocul-berzei, Greghetin, Pliscul-cocorului, Priboi [fr. Cicutaire; g. Reicherschnabel, Hirtennadel]. — *Erodium cicutarium* L'Hérit. ☉. mică planta erbacee din fam. *Geraniaceae*, tulpina întinsă pe pământ, este acoperită cu peri aspru; frunzele penatisecate, cu foliolele sesile, lungărețe, adânc-penatifide, cu lobii dințați; florile roșii, rozee sau albe, dispuse în umbel multiflore, corola cu 5 petale neegale, cele 5 stamine glabre, fructifere sunt dilatate la bază; fructele capsule dehiscente prin 5 valve. Crește prin locuri năsipoose, cultivate și inculte, grădini, câmpuri, pe lângă drumuri. Aprilie—Septembrie.
- Pliscul-cucoarei** (Mold.), *Geranium pratense* L., vezi Greghetin.
- Plop**, *Populus alba* L., vezi Plop-alb, *Populus nigra* L., vezi Plop-negru, *Populus pyramidalis* Rozier., vezi Plută și *Populus tremula* L. vezi Plop-de-munte.
- Plop-alb**, Plop, Plută. [fr. Bouillard, Peuplier-blanc; g. Silberpappel]. — *Populus alba* L. ♀. mare arbore cu scoarța crapată, din fam. *Salicaceae*, ramurile întinse, mugurii păsloși; frunzele, alterne, rotund-ovale, angulat-dințate sau cu 5 lobi, sunt pe partea inferioară albe
- ca zăpada (niveu-tomentoase), scurt-pețiolate; florile dioice, dispuse în amente, ce apar înaintea frunzelor, florile masculine cu 8 stamine, cu solzii dințat-ciliați și vilos-păroși, solzii amentelor femele sunt crenați. Crește prin lunci și zavoiiuri, pe marginea poienilor, uneori cultivat. Martie—Aprilie. Melif.
- Plop-de-munte**, Plop, Plop-tremurător. [fr. Tremble; g. Zitter-Pappel, Aspe, Espe]. — *Populus tremula* L. ♀. arbore de marime mijlocie, cu scoarța netedă, alb-verzuie, din fam. *Salicaceae*, frunzele aproape orbiculare (circulare), dințate, la început mătăsos-păroase, la urmă pe ambele părți glabre, lung-pețiolate, cu pețiolul lateral-comprimat, din care cauză frunza acestui arbore se mișcă la cea mai mică adiere a vântului; florile dioice, cenușii, dispuse în lungi amente cilindrice apar înaintea frunzelor, solzii amentelor incisi sau penatifizi sunt dens- și lung-ciliați pe margine, florile masculine cu 8 stamine. Crește prin păduri și tușișe. Martie—Aprilie.
- Plop-negru**, Plop, Plopul-adevărat. [fr. Peuplier-Suisse, Peuplier-franc; g. Schwarzpappel]. — *Populus nigra* L. ♀. frumos arbore cu scoarța crăpată, din fam. *Salicaceae*, frunzele triangular-ovale, acuminate, serate, de ordinar mai lungi decât largi, glabre chiar din tinerețe, la început glutinoase (lipiciose); ramurile întinse; florile roșietice, dioice, dispuse în lungi amente cilindrice, cu solzii fimbriat-ciliați și glabrii, florile masculine cu 12 stamine. Crește prin lunci și zăvoaie. Martie—Aprilie. Melif.
- Lemnul alb și moale al acestui arbore este întrebuințat în industrie, scoarța sa întrebuințată uneori la tăbăcitul pieilor.
- Plop-piramidal**, *Populus pyramidalis* Rozier., vezi Plută.

- Plop-tremurător**, *Populus tremula* L., vezi Plop-de-munte.
- Plopul-adevărat**, *Populus nigra* L., vezi Plop-negr.
- Ploșnicar**, Aricor, Cornișor. [g. Hornköpfchen]. — *Ceratocephalus orthocerus* DC. ☉. foarte mică plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, lănos tomentoasă cu frunzele toate radicale, divizate în lobi lineari; florile mici, sunt galbine solitare și terminale, caliciul cu 5 sepale, corola simplă cu 5 petale, prevăzute pe unghiculă cu câte o foveolă nectarifera; fructele cu 3 loje dintre care numai una fructiferă, cu o singură sămânța, celelalte 2 goale, rostrul fructelor este drept. Crește prin câmpiile necultivate și prin locuri uscate. Martie—Aprilie.
- Plumână-albă**, *Nymphaea alba* L., vezi Nufăr-alb.
- Plumună-galbenă** (Trans.), *Nuphar luteum* Smith., vezi Nufăr-galben.
- Plumânărea**, *Pulmonaria officinalis* L., vezi Cuscrișor.
- Plumânărică** (Trans.), *Pulmonaria officinalis* L., vezi Cuscrișor.
- Plumânărită**, *Pulmonaria officinalis* L., vezi Cuscrișor.
- Plumieră-albă**, (Trans.), *Nymphaea alba* L., vezi Nufăr-alb.
- Plută**, (Munt.), *Nuphar luteum* Smith., vezi Nufăr-galben și *Nymphaea alba* L., vezi Nufăr-alb.
- Plută**, *Populus alba* L., vezi Plop-alb.
- Plută**, Plop, Plop-piramidal. [fr. Peuplier d'Italie; g. Italienische Pappel.]. — *Populus pyramidalis* Rozier. 5. mare și frumos arbore din fam. *Salicaceae*, ramuri drepte, ce ies aproape de la baza trunchiului, dând astfel coroanei o formă de piramidă lungă și îngustă; frunzele romboidale sau triangular-ovale, mai late de cât lungi și glabre; florile cu anthere purpurii. Această plantă, originară din nordul Italiei, din Crimeea și Himalaya, se cultivă adesea pentru împodobirea aleelor. Aprilie. Unii botaniști, consideră această plantă numai ca varietate de la *Populus nigra* L.
- Plută-galbenă** (Munt.), *Nuphar luteum* Smith., vezi Nufăr-galben.
- Plutică** (Munt. j. Ilfov). [fr. Petit nénuphar, Petit violet à franges; g. Seekanne, Teichblume]. — *Linnanthemum nymphoides* Link., syn. *Villarsia nymphoides* Vent. 2. frumoasă plantă erbacee, aquatica din fam. *Gentianaceae*, frunzele inferioare alterne, cele superioare opuse, pețiolate, cordiform-orbiculare, coriacee, verzi lucitoare, plutesc la suprafața apei; floiile galbine, mărișoare și frumoase, sunt reunite în umbel axilare, caliciul cu 5 divizinni, corola rotată, caducă, cu 5 diviziuni ciliate, stamine 5, ovarul cu un stil scurt. conic, terminat printr'un stigmat bilobat; fructul capsulă carnoasă, cu semințe comprimate, marginat-ciliate. Crește prin apele stagnante și lin-curgatoare. Iulie — August.
- Plutoare**, *Glyceria fluitans* R. Br., vezi Rourică.
- Plutniță** (j. Brăila), *Nymphaea alba* L., vezi Nufăr-alb.
- Poală**, *Scrophularia nodosa* L., vezi Buberic.
- Poala-Maicei-Domnului**, *Convolvulus arvensis* L., vezi Volbură și *Santolina Chamaecyparissus* L., vezi Lemnul-Maicei-Domnului.
- Poala-rânduniceii**, *Convolvulus arvensis* L., vezi Volbură.
- Poala-Sântei-Marii**, *Pyrethrum Parthenium* Smith., vezi Granat.
- Poala Sfintei Mării** (Bucovina), *Chaiturus Marrubiastrum* L., vezi Coadă-măței.
- Poala-Sfintei-Marii**. [fr. Népéta-dénudé; g. Nacktes-Katzenkraut]. — *Nepeta nuda* L. 2. plantă erbacee, cu miros urât din fam. *Labiatae*, tulpina dreaptă, ramificată, aproape fara peri; frunzele cordat-oblonge, crenat-serate, ascuțite, pe ambele părți glabre și verzi sunt sesile, cele inferioare scurt pețiolate; florile albe, dis-

puse în verticile de 10—20 flori, formând împreună un racem terminal; caliciul cu dinții lineari ascuțiți egal de lungi; fructele nucle tuberculat-scabre, la vârful păroase și var. *violacea* Koch., syn. *N. pannonica* Jacq. cu florile deschis-vioacee, la gât și pe buza inferioară cu puncte intens-vioacee. Crește pe marginea pădurilor, în crânguri și prin fânețele de prin păduri. Iunie—August. Melif.

Poamă (Mold. și Bucovina), fructele comestibile de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Poama-momiței, *Empetrum nigrum* L., vezi Vuietoare.

Poama-vulpei, *Paris quadrifolia* L., vezi Dalac.

Poame-de-pământ, *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.

Pochivnic, Chiperul-lupului, Lingura-popii, Pipăruș, Piperiul-lupului, Popilnic (Bănat și Trans.), Popivnic (Moldova). [fr. Cabaret, Oreille-d'homme, Rondelle; g. Haselwurz]. — *Asarum europaeum* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Aristolochiaceae*, rizomul târâtor (reperit) miroasă a piper; tulpina foarte scurtă, are la vârful 2 frunze opuse, lungpețiolate; frunzele reniforme mari, coriacee, sunt de un verde lucitor pe partea superioară și de un verde deschis pe partea inferioară; între cele 2 frunze se află o floare măricică de o culoare brun-roșietică, scurt pedunculată, așezată la vârful tulpinei foarte scurte, periantul regulat, urceolat-campanulat, cu 3 lobi egali și persistenți, stamine 12 libere inserate pe un disc epigin, stilul scurt, terminat printr'un stigmat cu 6 lobi; fructul capsulă cu 6 loje. Crește prin păduri umede și umbroase. Aprilie—Mai.

Rădăcinile se ferb și se beau contra tusei și a secărei puterilor trupesti și pentru dureri de stomac. Această plantă tăiată mărunt se dă în ovaz cailor pentru suspin, în u-

nele localități se întrebuințează și contra scrofululelor.

Podbal, Podbeal (Trans.), Podval (Munt.). [fr. Pas-d'âne; g. Huf-lattich]. — *Tussilago Farfara* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Compositae*, rizomul cărnos, emite tulpini florifere lănos tomentoase, acoperite de numeroase frunze squamiforme, roșietice și terminate printr'un caput de flori galbene; involuclul format din bractee dispuse pe unul sau 2 rânduri, florile numeroase, cele marginale ligulate, sunt femele dispuse în mai multe rânduri, cele centrale tubuloase sunt bărbătești și mai puține; florile apar înaintea frunzelor, cari sunt radicale, rotund-cordiforme, angulat-dintate și alb-tomentoase pe partea inferioară; fructele achene cilindrice, costate și prevăzute cu o egretă (papus) de peri pluriseriați. Crește prin locuri argiloase calcaroase și umede, pe lângă păraie, pe coaste și maluri rupte. Martie—Aprilie. Melif.

Rizomul și rădăcinile posed proprietăți amare și sudorifice. Frunzele («*Folia Farfarae*» s. «*Tussilaginis*») și capitulele acestei plante sub formă de infusiune sunt întrebuințate contra tusei; cu frunzele proaspete de *Podbal*, să pot face cataplasme.

Podbal-de-munte, *Arnica montana* L., vezi Arnică.

Podbeal (Trans.), *Tussilago Farfara* L., vezi Podbal.

Podbeal-de-apă (Trans.), *Alisma Plantago* L., vezi Limbariță.

Podbeal-de-munte (Trans.), *Arnica montana*, L., vezi Arnică.

Podval (Munt.), *Tussilago Farfara* L., vezi Podbal.

Pojarniță (Mold.), Iarba-lui-Sf. Ioan, Sănițoare, Sănițoare, Sunătoare (Munt.). [fr. Millepertuis, Herbede-la-Saint-Jean; g. Iohanniskraut]. — *Hypericum perforatum* L. 2. plantă erbacee din fam.

Hypericaceae, tulpina dreaptă, rigidă, glabră, cu 2 muchi mai mult sau mai puțin evidente, netedă și ramificată; frunzele opuse, oval-oblonge, cu punctuațiuni transparente (pelucide); florile galbene aurii sunt numeroase și dispuse în corimbe la vârful tulpinei și ramurilor, caliciul cu 5 sepale lanceolate, ascuțite și întregi, de 2 ori mai lungi de cât ovarul, corola cu 5 petale galbene, de 2 ori mai lungi de cât caliciul și prevăzute cu glandule negre, stamine numeroase dispuse în fascicule, stile 3; fructul capsulă ovală cu 3 loje. Crește prin fânețe uscate, pe coline aride și prin mărăcișiuri. Iunie—August.

Floarea acestei plante, plămădită în rachiul este bună pentru răni și pentru diaree, iar pusă în unt-de-lemn este bună pentru arsuri și alte răni.

Polei (Trans.) *Meniha Pulegium* L., vezi Busuiocu-cerbilor.

Polomidă (Trans.), *Cirsium arvense* Scop., vezi Pălămidă.

Pomniță, *Fragaria vesca* L., vezi Fragi.

Pomușel, Mușchi. [fr. *Bryum argenté*; g. *Silberweisses-Knotenmoos*].—*Bryum argenteum* L. 2. Mușchi acrocarp din fam. *Bryaceae*, mică plantă erbacee, dioică, verde-alburie; tulpina ramificată, de 1½—2½ cm. înaltă; frunzele lat-ovale, acuminate, întregi, alburii pe partea superioară, având astfel aspectul de un alb-argintiu, ele sunt imbricate și alipite de tulpină; capsulele regulate, aproape cilindrice atârână în jos (pendente), peristomul intern gălbui, cili peristomului intern prevăzuți cu apendice, operculul conic. Crește pe ziduri, pe coperișe, pe marginea drumurilor în locuri umbroase și umede, formând adesea mici tufe albicioase.

Pomușioară (Mold.), *Ribes petraeum*

Wulf., vezi Păltior și *Ribes rubrum* L., vezi Coacăză.

Popaz. [fr. *Cévadille*; g. *Kapuzinnersamen*, *Läusesamen*]. Semințele de *Sabadilla officinalis* Brand., syn. *Veratrum officinale* Schlecht. sau *Schoenocaulon officinale* A. Gray. 2. mare plantă erbacee bulboasă din fam. *Liliaceae*, foile înguste, lineare, ascuțite, întregi, rigide, și verzi, amintind foile de *Gramineae*; florile albe-verzui, sunt polygame (adecă flori masculine, femele și ermafrodite pe aceeași plantă) și dispuse într'un racem spiciform, cele ermafrodite în partea inferioară, cele masculine în partea superioară; fructul compus din 3 mici capsule uscate de culoare cenușiu-roșietică, cari conțin semințele negricioase în formă de seceră.

Aceste semințe cunoscute în farmacie sub numirea de «*Semen Sabadillae*» sunt întrebuintate în medicină contra vermiilor intestinali, a reumatismelor, a nevralgiilor și contra păduchilor. Din semințele acesteia se extrage *Veratrina*, alcaloid. întrebuintat în medicină. *Popazul* este folosit de popor ca medicament, femeile îl întrebuintează pentru conservarea și creșterea părului. *Popazul*, fiind toxic, trebuie utilizat cu mare băgare de samă.

Popdele (j. Prahova, Bucegi), *Rhododendron Kotschyi* Simk., vezi Smirdar.

Popenchi (Mold. j. Iași și Vaslui). — *Coprinus atramentarius* Fr. (Bull.). [fr. *Coprin* a encre; g. *Echter-Tintenpilz*, *Echter-Tintling*]. Ciupercă comestibilă în tinerețe din fam. *Agaricaceae*, pălăria puțin carnoasă, aproape membranoasă, la început oval-globuloasă apoi alungit campanulată, cu marginea sinuată și striată, de culoare albă-cenușie, apoi cenușiu-gălbuie sau roșcat-negricioasă, la vârf cu mici pete roșietice sau brune; lamele neegale, albe, devenind brun-purpuriu și apoi negri-

cioase sunt libere și ventricoase, sporii elipsoizi sau sferici-eliptici; piciorul neted, alb, rigid, fistulos, striat-angulos, îngustat în partea superioară, inelul infernecomplect, dispăre de timpuriu. Crește în grupe pe pământ prin gradini, livezi, drumuri; vara—toamna. Această ciuperca a fost întrebuințată odinioară pentru a fabrica cerneala neagră.—*Coprinus comatus* Fr. [fr. Coprin-chevelu, Quinald'azé; g. Schopftintling, Schopf-Tintenpilz, Walziger-Schoppilz]. Ciuperca comestibilă în tinerețe; pârlăria puțin cărnoasă, alburie apoi rozee și la urmă neagră, la început cilindrică, întinsa mai târziu și acoperită de solzi filamentoși, alipiți; lamele succesiv albe, rozee și negrii, sunt libere și lineare, dizolvându-se la urmă într-o masă neagră cu sporii elipsoizi sau sferici-eliptici, brun-închiși; piciorul fistulos, cilindric, alb bătând în roz, sau liliachiu, este fibrilos și umflat la bază, inelul alb, subțire și mobil. Crește în grupe sau singuratic, pe pământ gras și umed; vara—toamna.

Popilnic (Bănat și Trans.), *Asarum europaeum* L., vezi Pochivnic.

Popilnic-iepuresc, Foaie-de-vioară (Trans.), Popivnic-iepuresc, Treirai (Mold.). [fr. Herbe-de-la-Trinité; g. Leberblümchen; Mäz-blümchen].—*Anemone Hepatica* L., syn *Hepatica triloba* Chaix. sau *Hepatica nobilis* Rchb. 2. mică plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*; frunzele radicale trilobate, la bază profund cordate, lung-pețiolate, cu lobi întregi, obtuși, lucitoare, coriace, adesea roșietice pe partea inferioară, ele persistă de ordinar și în timpul iernei; flori violacee, mai rar rozee sau albe, apar înaintea frunzelor și sunt însoțite de un involucre foliaceu foarte apropiat de floare și caliciform, format din 3 foliole, foarte apropiate de caliciul cu 6—9 sepală petaloide, corola lipsește; fructele oblonge,

tomentoase, mici, fără codițe și cu stilul scurt. Crește prin păduri umbroase în regiunea montană. Martie—Aprilie.

Popivnic (Mold.), *Asarum europaeum* L., vezi Pochivnic.

Popivnic-iepurese, *Anemone Hepatica* L., vezi Popilnic-iepuresc.

Popușol (Mold.), *Zea Mays* L., vezi Papușoi.

Poranici (Trans.), *Orchis fusca* Jacq., vezi Poroinic și *Orchis Morio* L., vezi Untu-vacei.

Poranici (Trans.), Poroinic. [fr. Orchis mâle; g. Männliches-Knabenkraut].—*Orchis speciosa* Host., syn. *Orchis mascula* L. var. *speciosa* Koch. 2. plantă erbacee din fam. *Orchidaceae*, tuberculi întregi, ovali sau subglobuloși; tulpina dreaptă, dela 20—50 cm. înaltă; frunzele oblonge sau oblong-lanceolate, lucitoare și uneori cu pete brune; florile de un frumos purpuriu, reunite într'un mare și frumos spic alungit, puțin lax, labelul mare cu puncte roșii închise, crenelat, cu 3 lobi, foliolele perigonului lung-ascuțite și întinse, pintelul cilindric este orizontal și egal de lung cu ovarul. Crește prin livezi și fânețe umede în regiunea montană și subalpină. Mai—Iunie.

Din tuberculele acestei plante se prepara *Salep*.

Porcină, *Portulaca oleracea* L., vezi Iarba-grasă.

Poriu (Trans.), *Allium Porrum* L., vezi Praz.

Poroaambe, fructele de *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.

Poroinic, Bujori, Gemănarită, Poranici (Trans.), Poroinică. [fr. Orchis pourpre; g. Purpurrotes-Knabenkraut].—*Orchis fusca* Jacq., syn. *Orchis purpurea* Huds. 2. plantă erbacee, tuberculoasă din fam. *Orchidaceae*, tuberculi întregi, ovali; tulpina dreaptă și robustă; fruzele mari, oblonge, lucitoare și de un frumos verde; florile mari, reunite într'un spic conic-oblong, casca roșu-brună, cu

puncte roșii-purpuriu; labelul alb sau rozeu, cu puncte catifelate purpuriu, este trilobat și atârnă în jos. Crește prin păduri umede și umbroase. Mai—Iunie.

Din tuberculele acestei plante se prepară *Salep*.

Poroinic, *Orchis Morio* L., vezi Untuvacei, *Orchis papilionacea* L., vezi Gemănariță și *Orchis speciosa* Host., vezi Poranici.

Poroinică, *Orchis fusca* Jacq., vezi Poroinic.

Porombar, *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.

Portocal. [fr. Oranger; g. Orangenbaum, Pomeranzenbaum]. — *Citrus Aurantium* L. Ț. arbore totdeauna verde din fam. *Rutaceae-Aurantioidae*, tulpina de mărime variabilă, dela 1—12 m. înălțime, netedă, cilindrică, uneori ramificată dela bază, scoarța brun-verzie, lemnul compact, alb și puțin odorant; frunzele oval-oblonge, acuminate, cu pețiolul puțin aripat și articulată, sunt întregi, coriacee și lucitoare; florile albe, plăcut mirositoare, sunt dispuse în buchete pauciflore, la vârful ramurilor, caliciul urceolat cu 5 lobi, corola cu 5—8 petale, 20—25 stamine; fructele comestibile numite: *Naramze*, *Portocale* sunt globuloase, de culoare galbină-roșcată, (culoare particulară numită: portocaliu, naramziu), coaja subțire, miezul dulce și suculent. Plantă interesantă și utilă, originară din Asia, astăzi mult cultivată prin țările din regiunea mediteraneană, iar pe la noi se cultivă uneori numai prin casele oamenilor și prin florării. Mai—Iulie.

Florile, fructele, frunzele și esența extrasă din ele, sunt întrebuințate în medicină și în industrie.

Portocale, *Naramze*. [fr. Orange; g. Orange, Pomeranze]. Fructele comestibile de *Citrus Aurantium* L., vezi Portocal.

Portulace, *Portulaca grandiflora* Lindl., vezi Agurijoară.

Porumb (Munt.), *Zea Mays* L., vezi Păpușoi.

Porumbar, Coțobrel (Trans.), Mărăcine, Porombar, Porumbel, Porumbrel, Scorombar, Spin (Trans.), Târ. [fr. Épine-noire, Ebaupin-noir, Prunellier; g. Schlehhe, Schwarzdorn]. — *Prunus spinosa* L. Ț. arbust foarte spinos și mult ramificat din fam. *Rosaceae-Prunoideae*, ramurile păroase în tinerețe, devin mai târziu glabre și se termină printr'un spin; mugurii florali uniflori sau biflori, sunt solitari, câte doi sau câte trei; florile albe, apar odată cu frunzele; fructele drupe globuloase, erecte, negrii albastrii, au un gust acru și sunt cunoscute sub numirile de: *Poroambe*, *Porumbe*, *Porumb-negre*, *Porumbel*, *Scoroambe*. Crește pe margini de păduri, tufișuri și locuri inculte. Aprilie — Mai. Melif.

Porumbe, fructele de *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.

Porumbe-negre, *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.

Porumbel, Ceapa-cioarei, Cocoșei, Porumbu-cucului (j. Mehedinți), Zambilă-moțată. [fr. Muscari-fauxbotryde; g. Träubel-Bisamahyacinthe]. — *Muscari botryoides* Mill. Ț. mică plantă erbacee, bulboasă din fam. *Liliaceae*, frunzele linear-lanceolate, canaliculate, erecte, egal de lungi sau mai scurte decât tulpina; florile albastre, cu dinții alburii, dispuse într'un racem oblung, la început compact, pe urmă lax, sunt aproape globulo-ovale, atârnând în jos, cele superioare sterile sunt erecte. — *Muscari racemosum* Mill. Ț. [fr. Ail-des-chiens, Poireau-femelle; g. Traubenhyacinthe]. — se deosebește de specia precedentă prin: frunzele sale lineare, canaliculate, arcuat-recurbate și moi (flaccide) și prin florile odorante, de un albastru-închis, cu dinții albi.

- Ambele specii cresc pe câmpuri, prin vii, livezi, prin crânguri și rărișuri. Aprilie—Mai.
- Porumbel**, *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.
- Porumbele**, fructele de *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.
- Porumbrel**, *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.
- Porumbu-cucului** (j. Mehedinți.), *Arum maculatum* L., vezi Rodu-pământului și *Muscari botryoides* Mill., vezi Porumbei.
- Postârnac** (Mold.), *Pastinaca sativa* L., vezi Păstârnac.
- Postârnep** (Trans.), *Pastinaca sativa* L., vezi Păstârnac.
- Potcapu-călugărilor**. [fr. Liondent; g. Löwenzahn]. — *Leontodon hispidus* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Compositae*, rădăcina oblică, trunchiată; tulpina scapiformă, terminată printr'un singur capitol; frunzele toate radicale, oblong-lanceolate, dințate sau penatifide și împreună cu tulpina și cu involucrul acoperite cu peri scurți, deși și bi-trifurcați; florile galbene, dispuse într'un capitol, însoțit de un involucre, format de numeroase foliole imbricate, dispuse pe mai multe rânduri; fructele achene striate, cu un papus alb-murdar, format de 2 rânduri de peri, cei interni plumoși, cei externi mai scurți și numai denticulați. Crește prin pășuni, fânețeși locuri aride din regiunea alpină. Iulie—August.
- Potiraș**, *Soldanella montana* Willd. și *Soldanella alpina* L., vezi Degetăruț.
- Potroacă** (Mold.), *Erythraea Centaurium* Pers., vezi Fierea-pământului.
- Potroacă** (j. Ilfov), *Gratiola officinalis* L., vezi Veninariță.
- Potroacă** (Bucovina), *Erythraea Centaurium* Pers., vezi Fierea-pământului.
- Praful - strigoilor**, praful galben (sporii) de *Lycopodium clavatum* L., vezi Pedicuță.
- Prahață**, (Mold.), Parhaiță (Mold.), [fr. Boviste couleur de plomb; g. Bleifarbigiger-Bovist, Kugelbovist]. — *Bovista plumbea* Pers. Mică ciupercă, comestibilă în tinerețe, din fam. *Lycoperdaceae*, receptaculul globulos, sesil având 2—3 cm. în diametru, învâlișul (*peridiul*) dublu, cel extern este alb, dens și se distruge cu totul sau numai în parte, rămânând *peridiul* intern, care este papiraceu (subțire și uscat), de culoare albă, devenind la maturitate de culoare cenușie ca plumbul; carnea albă, devine mai târziu olivacee și brun-roșcată; la maturitate, să deschide la vârf și *peridiul* intern, lăsând să iasă un praful brun-roșcat, format din sporii lungpedicelați ai ciupercii. Crește prin grădini, livezi și pășuni până sus în regiunea alpină; vara și toamna.
- Praji**, (Mold.), *Allium Porrum* L., vezi Praz.
- Prâsnel**, *Myriophyllum spicatum* L. și *Myriophyllum verticillatum* L., vezi Peniță.
- Praz**, Ceapă-blândă (Trans. Năseud.), Poriu (Trans.), Praji (Mold.), Pur. [fr. Poireau, Porreau; g. Porrei, Poree]. — *Allium Porrum* L. Ț. plantă erbacee, bulboasă din fam. *Liliaceae*, bulbii alungiti; tulpina cilindrică, cu frunze până în partea mijlocie; frunzele plane, lat-lineare, au vaginile cărnoase; florile rozee, numeroase, dispuse într'o umbelă globuloasă, foliolele periantului sunt pe partea dorsală carinate și aspre (scabre), staminele sunt ceva mai lungi decât periantul. Originară din regiunea mediteraneană, la noi cultivată ca plantă culinară. Iunie—Iulie. Melif.
- Prazul - iepurelui**, *Allium Scorodoprasum* L., vezi Aiul-serpelui.
- Prelungoasă**, *Glechoma hederacea* L., vezi Silnic.
- Priboi**, *Erodium cicutarium* L'Hérit.,

vezi Pliscul-cucoarei și *Geranium phaeum* L., vezi Pălăria-cucului.

Priboi. [fr. *Géranium-à-long-rhizome*, g. *Grosswurz* eliger-Kranichschnabel, Storchschnabel].—*Geranium macrorrhizum* L. 2. plantă erbacee, glabră, de un verde frumos din fam. *Geraniaceae*, rizom gros; frunzele alterne sau opuse, palmatisecate, cu 5—7 lobi, sunt adesea pătate cu roșu; florile câte 2, sunt de un roșu ca sângele și au caliciul închis în timpul înfloririi, aproape sferic, petalele ovale, întregi, lungunghiculate, staminele mai lungi decât corola, sunt plecate în jos; fructele glabre. Crește prin stânci în regiunea montană, uneori cultivată ca plantă decorativă. Iunie.

Priboi-căpresc (Bănat), *Geranium Robertianum* L., vezi Năprasnică.

Priboinic, *Veronica Beccabunga* L., vezi Bobornic.

Primăvăriță, *Galanthus nivalis* L., vezi Ghiocel.

Primuliță, *Androsace Chamaejasme* Host., vezi Lăptișor.

Prisnel (Mold.), *Myriophyllum spicatum* L. și *Myriophyllum verticillatum* L., vezi Peniță.

Pristolnic, Crucea-pânei, Floarea-crucei. [fr. *Abutilon d'Avicenne*; g. *Ballonmalve*].—*Abutilon Avicennae* Gaertn., syn. *Sida Abutilon* L. 0. plantă erbacee din fam. *Malvaceae*, tulpina până la 1½ m. înălțime; frunzele subrotund-cordiforme, acuminat, crenat-dentate și tomentos-păroase; florile galbene, fără calicul, caliciul cu 5 diviziuni, corola campanulată, carpelele cu stigmată capitată, pedunculii florilor mai scurți decât pețiolii frunzelor; fructele capsule cam cu 15 loje, sunt trunchiate, birostrate și hirsute, cu numeroase semințe, sunt dehiscente la vârful marginii interne. Crește prin locuri cultivate și inculte, prin păduri și vii. Iulie-August.

Cu fructele acestei plante se însemnează prescurile.

Prun, Perj (Mold.). [fr. *Prunier, Prunier-de-Damas*; g. *Zwetsche*].—*Prunus domestica* L. 5. mic arbore din fam. *Rosaceae-Prunoideae*, cu tulpina până la 7 m. înaltă; ramurile glabre, mai adesea fără spini; mugurii floriferi de ordin arboric cu 2 flori; florile albe-verzii, au pedunculul acoperit cu peri moi; fructele drupe lungărețe, atârnă în jos, ele sunt comestibile și cunoscute sub numele de: *Perje, Prune*. Acest util arbore, originar din Asia, este mult cultivat prin părțile noastre. Aprilie. Melif.

Prin cultură s'au obținut numeroase varietăți deosebite prin forma, mărimea, culoarea și gustul fructelor, dintre care menționăm: *Prune-albe, Prune-brumării, Prune-popești, Prunerumene* sau *roșii, Prune-naratic, Prune-vinele* (Trans., Brașov). etc.

Prun-gogoneț, *Prunus insititia* L., vezi Goldan.

Prun-sălbatic (Trans.), *Prunus Padus* L., vezi Mălin.

Prune, [fr. *Prune*; g. *Pflaume, Zwetsche, Zwetschke*], fructele comestibile de *Prunus domestica* L., vezi Prun.

Pucioagnă, *Bifora radians* M. Bieb., vezi Iarbă-puturoasă.

Puf, *Lycoperdon Bovista* L., vezi Gogoășe.

Pufai (Trans.), *Lycoperdon Bovista* L., vezi Gogoășe.

Pufulete, *Lycoperdon Bovista* L., vezi Gogoășe.

Pufulițe, Limbricăș (Bucovina, Vointinel.) Sburătoare, Sburătoare-de-apă (Bucovina, Pârtești-de-sus.). [fr. *Épilobe-hérissé*; *Épilobe-rose*; g. *Rauhhaariger-Schotenweiderich*].—*Epilobium hirsutum* L. 2. mare și frumoasă plantă erbacee din fam. *Oenotheraceae*, rizomul emite stoloni subterani, groși și cărnoși; tulpina cilindrică, ramificată, este hirsută, acoperită cu peri simpli, lungi și cu peri mai scurți glanduliferi; frunzele oblong-lanceolate, ample-

- xicaule și puțin decurente, cu marginea mucronulat-denticulată, sunt pubescente și ciliate; florile mari, frumoase, sunt roșii-purpurii, cu staminele erecte. Crește prin locurile mlăștinoase din păduri și tufiguri, scursuri de apă, pe lângă râuri, pâraie și lacuri. Iunie—August. Melif.
- Pufușor** (Mold., Slănic), *Trifolium arvense* L., vezi Papanasi.
- Pula-calului**, *Ithyphallus impudicus* Fr., vezi Burete-pucios.
- Punga-babei** (Trans.), *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.
- Punga-babei**, *Pulicaria dysenterica* L., vezi Tătăiș.
- Punga-popei** (Trans.), *Capsella Bursa pastoris* L., vezi Traista-ciobanului.
- Punguliță**, *Buruiana-vermelui*, *Iarb-roșie*, *Mazărea-mătii* (Bucovina, Sadova). Tășculiță, Tașcuța-ciobanului. [fr. Monnoyère, Herbe-aux-écus; g. Feld-Pfenigkraut, Pfenigkraut]. — *Thlaspi arvense* L. ☉. plantă erbacee, de un verde deschis, cu un miros neplăcut, din fam. *Cruciferae*, tulpina anguloasă, dreaptă și glabră; frunzele superioare sesile, sunt oblonge și sagitate la bază, dințate sau cu marginea întreagă; florile mici, albe, dispuse în racem; fructele silicule comprimate lateral, aproape circulare, emarginate, glabre, aripate și cu stilul scurt; semințele brun-închise, arcuat-sgrăbunțoase. Crește prin locuri cultivate, inculte și ruderaie, pe lângă drumuri. Mai—Septembrie.
- Pungulița-păstorului**, *Capsella Bursa pastoris* Moench., vezi Traista-ciobanului.
- Pupăză** (Munt.), *Orobus vernus* L., vezi Pupezele.
- Pupăgioară** (Oltenia), *Orobus vernus* L., vezi Pupezele.
- Pupegioare**, *Orobus vernus* L., vezi Pupezele.
- Pupezele**, Orăstică, Pipigioi, Pupăgioară (Oltenia), Pupăză (Munt.), Pupegioare, *Robia*. [fr. Gesse-d'printemps; g. Frühlings-Plat-terbse, Walderbse]. — *Orobus vernus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina anguloasă; frunzele paripenaticompose, terminate printr'un vârf ascuțit, cu 2—4 perechi de foliole ovale, lungacuminate, lucitoare și verzi ca iarba; florile roșii purpurii, mai apoi albastre, la urmă verzui, rar albe, sunt dispuse în raceme de 4—6 flori. Crește prin păduri umbroase mai cu samă la munte. Aprilie—Mai.
- Pupi** (Bucovina), *Morchella esculenta* Pers., vezi Ciuciuleți și *Morchella conica* Pers., vezi Sbârciogii.
- Pur**, *Allium ascalonicum* L., vezi Hasme, *Allium ochroleucum* W. et Kit., vezi Aiu-sălbatic și *Allium Porrum* L., vezi Praz.
- Pur** (Mold.), Aiu. [fr. Ail-arrondi; g. Runder-Lauch]. — *Allium rotundum* L. ☉. plantă erbacee, bulboasă din fam. *Liliaceae*, bulbul format din numeroase bulbile, închise într'o tunică; tulpina rotundă, foliată până la mijloc; frunze plane, îngust-lineare; florile purpurii, dispuse în umbelă globuloasă capsuliferă, pedunculii laterali mult mai scurți, foliolele periantului pe dos aspre (scabre), sunt mai lungi decât staminele. Crește prin fânețe uscate, dealuri aride și pietroase, în crânguri și pe câmpuri. Iunie—August.
- Pur**, *Allium Scorodoprasum* L., vezi Aiul șerpelui și *Verbascum phlomoides* L., vezi Lumânare.
- Purcelaș** (Mold. j. Neamț, Hangu), *Xanthium strumarium* L., vezi Scăetele-popei.
- Puri** (Trans., Năsăud), *Allium Schoenoprasum* L., vezi Arbagic.
- Puricariță**, Iarba-purecelui, Puricică, Puricioasă, Rozovă (Bucovina). [fr. Pulicaire; g. Christinchenkraut, Flohkraut]. — *Pulicaria vulgaris* Gaertn., syn. *Inula Pulicaria* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina cenușiu-păroasă (pubescentă), corimbos-paniculat-ramificată; frun-

zele oblong-lanceolate, undulate, rotunzite la bază, sunt sesile, cele superioare aproape amplexicaule; florile galbene, dispuse în mici capitule la vârful ramurilor; florile marginale ligulate, sunt numai puțin mai lungi decât cele centrale. Această plantă cu miros neplăcut crește prin locuri umede, inundate, prin bălți, pe marginea râurilor și a pâraielor. Iulie—Septembrie.

Purică, *Pulicaria vulgaris* Gaertn., vezi Puricariță.

Puricioasă, *Pulicaria vulgaris* Gaertn., vezi Puricariță.

Puța-cocoșului (Trans., Brașov). [fr. *Listera-ovale*; g. *Eiblättriges Zweiblatt, Lang-Vöglein, Rattenschwanz*]. — *Listera ovata* R. Br. 2. plantă erbacee din fam. *Orchidaceae*, rizom cu numeroase fibre lungi; tulpina dreaptă, glabră în partea inferioară, glandulos pubescentă în cea superioară, are 2 (rar 3) mari frunze ovale, opuse; florile verzi-gălbui, dispuse

într'un spic terminal, lung și lax, labelul linear, divizat în 2 lobi aproape paraleli, obtuși sau trunchiați. Crește prin păduri umbroase și pășuni umede. Mai—Iulie.

Puțoi (j. Prahova în Bucegi). [fr. *Nigritella-à-feuilles-étroites*; g. *Blutblümlein, Blutrösel, Brändlein*]. — *Nigritella angustifolia* Rich., syn. *Nigritella nigra* Rchb., *Satyrion nigrum* L. 2. mică plantă erbacee, tuberculoasă din fam. *Orchidaceae*, tuberculii comprimați, palmați; tulpina dreaptă, dela 8—20 cm. înaltă; frunzele numeroase, linear-lanceolate, erecte; florile mici, purpuriu-negricoașe, rar mai deschise, cu plăcut miros de vanilie, sunt dispuse într'un frumos și scurt racem dens, la început conic, devenind apoi oval, labelul oval-acuminat și trilobat, pintenul scurt, obtus și sacciform. Crește prin poieni și pășuni în regiunea subalpină și alpină. Mai—Iulie.

R.

Rabarbură (Trans.), rădăcina de *Rheum officinale* H. Baill și *Rheum palmatum* L. var. *tanguticum* Hort. vezi Revent.

Răchișoară (Bucovina), *Lycium vulgare* Dun., vezi Cătină-de-garduri.

Răchită, Salce, Salcie, Salcie-fragedă (Trans.). [fr. *Saule-fragile*; g. *Bruch-Weide, Knack-Weide*]. — *Salix fragilis* L. 2. arbore din fam. *Salicaceae* cu ramurile erecte, fragile în punctul lor de inserțiune; frunzele lanceolate, lung-acuminate, glabre, fin-dințate; stipule semicordiforme; florile dioice, gălbui-verzui, dispuse în amente, apar odată cu frunzele; florile masculine cu 2 stamine; fructul capsulă oval-lanceolată, glabră, pedunculată, pedunculul de 3—5 ori mai lung decât glanda; semințele cu câte-un smoc

de peri. Crește pe malurile râurilor și prin locurile umede. Aprilie—Mai. Melif.

Răchită, *Salix purpurea* L., vezi Răchită-roșie și *Salix viminalis* L., vezi Mlaje.

Răchită-albă (Trans.), *Salix alba* L., vezi Salcă.

Răchită-albă, Mlaje, Răchită-mlaje. [fr. *Saule-drapé*; g. *Grau-Weide, Lavendel-Weide*]. — *Salix incana* Schrank. 2. mic arbore din fam. *Salicaceae*, frunzele linear-lanceolate, lung-acuminate, fin-dințate, pe partea inferioară alb-cenușiu-păsloase; florile dioice, galbene sau verzi, dispuse în amente curbate, aproape sesile, staminele pe jumătate concrescute; capsule oval-lanceolate, glabre, au pedicele de 2 ori mai lungi decât glanda, stilul alungit, cu stigmatul bifid. Crește

- prin vaile umede din munți, prin zăvoiuri. Aprilie—Mai. Melif.
- Răchită-de-mlaje**, *Salix viminalis* L., vezi Mlaje.
- Răchită-de-ogoare**, *Raphanus Raphanistrum* L., vezi Ridiche-sălbatică.
- Răchită-mare**, *Salix alba* L., vezi Salcă.
- Răchită-mlaje**, *Salix incana* Schrank., vezi Răchită-albă.
- Răchită-moale**, *Salix Capraea* L., vezi Iov.
- Răchită-puturoasă**, *Salix Capraea* L., vezi Iov.
- Răchită-roșie** (Trans.), Lozie, Mlaje, Răchită, Richită, Richită-roșie. [fr. Osier-rouge, Verdiau; g. Purpur-Weide]. — *Salix purpurea* L. 5. arbust din fam. *Salicaceae*, cu ramurile cenușii, maslinii sau de un purpuriu închis; frunzele lanceolate, acuminate, spre vârf puțin mai late (acut-serate), denticulate, glabre și plane, verzi lucitoare pe partea superioară, glauce pe cea inferioară; florile dioice, purpurii sau verzui, dispuse în amente sesile, cele masculine cu câte o singură stamină, cu antera roșie, în amente lungi și subțiri, cele femele apar în acelaș timp cu frunzele; capsulele ovale, obtuse, sesile, sunt păslos păroase (tomentose). Crește pe malurile apelor, prin locuri mlăștinoase și prin lunci. Martie—Aprilie. Melif.
- Ramurile întrebunțate pentru împletitul coșurilor.
- Răchitan**, Florile-zânelor (Bănat), Lemnușcă (Bucovina), Sburătoare-bărbătească (Bucovina). [fr. Salicaire; g. Weiderich]. — *Lythrum Salicaria* L. 2. mare plantă erbacee-subfrutescentă din fam. *Lythraceae*, tulpina dreaptă, rigidă și ramificată; frunzele lanceolate, la bază cordate, sunt opuse sau verticilate; florile roșii-purpurii, dispuse câte 6—12 în glomerule numeroase, formând împreună un spic mare și dens la vârful tulpinei și al ramurilor, caliciul tubulos, pubescent, fără bractee la bază, cu 8—12 dinți alternativ mai lungi, corola cu 4—6 petale lanceolate, stamine 12; fructul capsulă oblongă cu 2 loje. Crește prin locuri umede, fânețe mlăștinoase, pe lângă bălți, tufșuri umede. Iulie—Septembrie. Melif.
- Răchitan**. [fr. Salicaire-éfilée; g. Rutenförmiger-Weiderich]. — *Lythrum virgatum* L. 2. plantă erbacee-subfrutescentă din fam. *Lythraceae*, tulpina cu ramuri lungi, subțiri și drepte; frunzele lanceolate, ascuțite, sunt rotunzite la bază; florile roșii-purpurii, sunt dispuse în verticile, cari formează împreună spice lungi și subțiri la vârful tulpinei și al ramurilor; dinți calicului egal de lungi. Crește prin locuri umede, pe lângă șosele și prin fânețele umede. Iunie—August. Melif.
- Răchițele** (Bucovina, Dorna), Răcițele (Mold. Dorna). [fr. Canneberge, Myrtille des marais; g. Moosbeere, Sumpfbeere]. — *Vaccinium Oxycoccus* L., syn. *Oxycoccus palustris* Pers. 5. mic arbust totdeauna verde, din fam. *Ericaceae-Vaccinioideae*, tulpina rentă (tărătoare), cu ramuri filiforme, culcate și cu rădăcini adventive (radicante); frunzele persistente, ovale, ascuțite și cu marginea răsucită, verzi pe partea superioară și albe cenușii pe fața inferioară; florile roze, lungedunculate și plecate în jos, caliciul cu 4 diviziuni, corola cu 4 segmente oblong-lanceolate, răsfrânte, stamine 8 conivente; fructele comestibile, sunt boabe (bacce) roșii cu un gust acrișor. Crește prin mlăștini, împreună cu specii de *Mușchi*, mai cu samă din genul *Sphagnum*, în văile umede și umbroase dela munte. Mai—August.
- Răchiți** (Comana, j. Vlașca), *Dentaria bulbifera* L., vezi Colțișor.
- Răchițică**, Maslin-sălbatic, Salciemirositoare, Sălcioară. [fr. Olivier-

- de-Bohême; g. *Oelweide*.] — *Elaeagnus angustifolia* L. 5. mic arbore din fam. *Elaeagnaceae*; ramurile brune și netede cu rămurile lanceolate, ascuțite, întregi, acoperite pe ambele părți cu mici solzi stelați, cari le dau un aspect argintiu; florile mici, odorante, ermafrodite sau poligame, galbene în lăuntru, pe din afară alburii, sunt pedunculat, erecte, solitare sau câte 3 la subțioara frunzelor; periantul tubulos la bază, cu limbul campanulat, cu 4—6 diviziuni, stamine 4—6; fructul achenă acoperită de limbul periantului umflat, cărnos, întărit în lăuntru și la vârf umbilicat. Acest frumos arbore, originar din Europa sudică, crește prin părțile noastre numai cultivat. Mai—Iunie.
- Răchițică** (Bucovina), *Epilobium angustifolium* L., vezi Răscoage.
- Răchițică-albă**, *Salix viminalis* L., vezi Mlaje.
- Răchițică-mlaje**, *Salix viminalis* L., vezi Mlaje.
- Răcițele** (Mold., Dorna), *Vaccinium Oxycoccus* L., vezi Răcițele.
- Răcorele** (j. Mehedintși, Cloșani), *Convolvulus tricolor* L., vezi Zorele-pitice și *Ipomœa purpurea* Lam., vezi Zorele.
- Răculeț** (Munt.), Cârligat, Cârligați (Trans.), Iarbă-roșie, Nodurariu, Rădăcina-șerpilor (Trans.). [fr. *Bistorte*, *Serpentaire*; g. *Otterwurz* el, *Wiesen-Knöterich*, *Natterwurz* el]. — *Polygonum Bistorta* L. 2. plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, rizomul gros, repent și răsucit; tulpina simplă, dreaptă; frunzele ovale, pe margine undulate, sunt glauce pe partea inferioară; pețiolul aripat; florile albe-roșietice, dispuse într'un spic terminal; fructul o nuculă. Crește prin pășunile umede din munți. Mai—Iulie.
- Rizomul acestei plante posedă proprietăți astringente și vulnerare.
- Rădăcina-ciumei**, *Petasites officinalis* Moench., vezi Captalan.
- Rădăcină-de-ghimbir**, rizomul aromatic de *Zingiber officinale* Rosc., vezi Ghimbir.
- Rădăcină-de-lungoare**, *Lysimachia punctata* L., vezi Iarbă-de-lungoare.
- Rădăcină-de-lungoare**, *Lysimachia punctata* L., vezi Iarbă-de-lungoare și *Lysimachia vulgaris* L., vezi Gălbăsoară.
- Rădăcină-de-micșunea**. [fr. *Rhizome d'Iris de Florence*; g. *Veilchenwurz* el]. Rizomul de *Iris florentina* L. 2. plantă erbacee din fam. *Iridaceae*, rizom repent, cărnos, orizontal sau puțin oblic, ramificat și noduros; frunzele ensiforme, drepte, de un verde glauc, în număr de 4—5, din mijlocul frunzelor iese o tulpină scapiformă, mai lungă decât frunzele și terminată la vârf cu 2—3 flori mari, albe, cu vinișoare albastrii și plăcut mirositoare, periantul regulat, la bază tubulos, limbul cu 6 diviziuni, 3 interne oboval-oblonge, erecte, 3 externe oboval-cuneiforme, răsrânte și având pe linia mediană până la mijlocul lor o regiune acoperită cu peri galbini (barbulate), tubul mai lung decât ovarul, stamine 3 libere, ovarul cu 3 unghiuri obtuse, stilul simplu, divizat în partea superioară în 3 lame petaloide, recurbate și acoperind staminele; fructul capsulă coriacee, trigonală, cu numeroase semințe. Această plantă, originară din regiunea mediteraneană (Europa sudică), se cultivă uneori ca plantă ornamentală, cunoscută și prin părțile noastre sub numirea de *Stânjin*. Mai—Iunie.
- Rădăcina-de-micșunea «Rhizoma Iridis»* întrebuințată în medicină din cauza proprietăților sale emetice și catartice. Din cauza mirosului plăcut e întrebuințată și la fabricațiunea pudrelor și a săpunurilor parfumate.
- Rădăcină-de-piper-alb**, rizomul aro-

- matic de *Zingiber officinale* Rosc., vezi Ghimbir.
- Rădăcină-dulce**, *Glycyrrhiza echinata* L. și *Glycyrrhiza glabra* L., vezi Lemn-dulce.
- Rădăcină-sălbatică**, *Cochlearia Armoracia* L., vezi Hrean.
- Rădăcina-șerpilor** (Trans.), *Polygonum Bistorta* L., vezi Răculeț.
- Rădiche**, *Raphanus sativus* L., vezi Ridiche.
- Rădiche-de-grădină** *Raphanus sativus* L., vezi Ridiche.
- Rădiche-sălbatică**, *Raphanus Raphanistrum* L., vezi Ridiche-sălbatică.
- Rădiche**, *Raphanus sativus* L., vezi Ridichie.
- Rădichioară**, *Geum urbanum* L., vezi Cerențel.
- Răgoz**, *Carex riparia* Curtis. și *Carex vulpina* L., vezi Rogoz.
- Răhnă** (Bucovina, Căcica), *Stellaria graminea* L., vezi Rocoțea.
- Raigras**, *Lolium perenne* L., vezi Zizanie.
- Râjnică**. [fr. Cardamine-impatiente; g. Spring-Schaukraut]. — *Cardamine impatiens* L. ☉ și ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina dreaptă, ramificată în partea superioară; frunzele alterne, penatisecate cu mai multe perechi de foliole; pețiolul frunzelor caulinare auriculat; florile mici, albe, corola foarte mică, ba uneori lipsește chiar cu totul; fructul o silicuă cu vârful lung și subțire, care la maturitate atins, să desface cu putere. Crește prin păduri umede și umbroase, pe lângă izvoare și torente. Mai—Iulie.
- Rămurele** (Bucovina), Barba-caprei (Mold.), Burete-creț (Mold.), Bureți-de-veveriță, Creasta-cocoșului, Meloșel (Mold.), Opintici (Mold.), Togmăgel (Mold.). [fr. Barbe de chèvre, Pied de coq, Ganteline, Tripette; g. Barentaze, Fingerling, Hahnenkamm, Hirschkpiz, Strauchkpiz.] — *Clavaria botrytis* Pers. Ciupercă comestibilă din fam. *Clavariaceae*, tulpinagrosă, cărnoasă, de formă neregulată, de culoare alburie, este foarte ramificată, cu ramurile neegale, umflate, dense, puțin sgrăbunțoase (subruogoase), cu vârfulle roșii, denticulate și ușor comprimate; spori elipsoizi, hialini. Această ciupercă fragilă, diformă și cu aspectul unei conopide, are carnea albă, succulentă și cu un gust plăcut. Crește pe pământ prin pădurile de fag și de brad; vara—toamna.
- Rânduniță**, *Vincetoxicum officinale* Moench., vezi Iarba-fiarelor.
- Rânunchioară**, *Glechoma hederacea* L., vezi Silnic.
- Rânunchiu**, *Ranunculus sceleratus* L., vezi Bôglari.
- Rânuzioară** (Bănat), *Ranunculus sceleratus* L., vezi Bôglari.
- Rapiță**. — *Brassica Napus* L. var. *oleifera* DC. ☉ sau ☉. [fr. Colza; g. Ôlraps.]. Plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, rădăcina lungă și subțire, tulpina glabră, mai mult sau mai puțin glaucă; frunzele verziglauce și glabre, cele inferioare lirat-penatifide, cele superioare oblonge, la bază cordiforme, dilatate și semiamplexicaule; florile galbine, dispuse în raceme alungite, florile nedeschise mai lungpedunculate decât cele deschise, caliciul cu sepelele întinse; fructele silique lineare. Această plantă, mult cultivată pentru semințele sale oleaginoase, are două rase: 1) *annua* Koch. [fr. Colza-de-prin-temp; g. Sommeraps], care se samănă primăvara, are rădăcina subțire anuală și înflorește prin Iulie—August. și 2) *hiemalis* Doell. [fr. Colza d'hiver; g. Winteraps.], plantă mai înaltă și mai robustă, care se samănă la începutul verei, are rădăcina subțire, ierneză și înflorește în Aprilie—Mai. Melif. Această rasă este mult mai productivă decât cea precedentă. — *Brassica Rapa* L. var. *oleifera* DC. ☉ sau ☉. [fr. Navette; g. Rübeps.]. Plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, rădă-

cina lungă și subțire, tulpina robustă glaucă; frunzele radicale verzi, lirat-penatifide, cele următoare verzi-glauce, lirate, cele superioare ovale, la bază adânc-cordiforme și amplexicaule; florile deschis-galbine, dispuse în raceme scurte, florile deschise mai lungipedunculate decât cele nedeschise, caliciul cu sepelele la urmă orizontal-patente; fructele silique lineare. Această plantă, mult cultivată pentru semințele sale oleaginoase, are și ea două rase: 1) *annua* Koch. [fr. Navette-d'éte; g. Sommerübse n.], care se sãmănă primăvara, are rădăcina anuală, tulpina, fructele și semințele mai mici decât la celelalte rase, înflorește în Iulie—August. și 2) *hiemalis* Martens. [fr. Navette d'hiver; g. Winterübse n.], plantă cu rădăcina subțire, bisanuală; fructele și semințele mai mari, înflorește în al doilea an în Aprilie—Mai. Melif.

Oleul extras din semințele acestor plante se întrebuințează în industrie și pentru luminat.

Rapiță-albă, *Sinapis alba* L., vezi Muștar.

Rapiță-de-câmp, *Brassica Rapa* L., vezi Rapiță-sălbatică și *Sinapis arvensis* L., vezi Muștar-de-câmp.

Rapiță-de-muștar, *Brassica nigra* Koch., vezi Muștar-negru și *Sinapis alba* L., vezi Muștar.

Rapiță-sălbatică, Napi, Napi-sălbatici, Rapiță-de-câmp. [fr. Chou-Rave; g. Rüben, Rube, Rüben-Kohl, Rübse n.]. — *Brassica Rapa* L., syn. *Brassica campestris* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina robustă, glaucă, ramificată, glabră sau mai rar păroasă în partea inferioară; frunzele radicale verzi, lirat-penatifide, cele următoare verzi-glauce, lirate, cele superioare ovale, adânc-cordiforme la bază și amplexicaule; florile deschis-galbine, dispuse în raceme scurte, florile deschise mai

lung-pedunculate decât cele nedeschise, caliciul cu sepelele la urmă orizontal patente; fructele silique lineare; rădăcina subțire neîngroșată. Crește prin locuri cultivate și inculte, pe câmpuri și drumuri. Aprilie—Mai. Melif.

Rapiță-sălbatică, Brâncuță. [fr. Cresson-des-marais; g. Sumpf-Brunnenkresse]. — *Nasturtium palustre* DC., syn. *Sisymbrium palustre* Leyss. ☉. și 2. plantă erbacee, glabră din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă, ramificată în partea superioară; frunzele inferioare lirate, cu lobul terminal mai mare, cele superioare profund-penatipartite, cu lobii oblongi incis-dentați; florile mici, galbine, dispuse în raceme terminale, caliciul cu 4 sepele verzi, corola cu 4 petale deschis-galbine și de lungimea sepelelor, stamine 6, dintre care 4 mai lungi și 2 mai scurte, toate glandulifere la bază; fructele mici silique oblonge, umflate și cam de lungimea pedunculului, terminate printr'un cioc cilindric. Crește prin locuri umede. Iunie—Septembrie.

Rapiță-sălbatică, *Sinapis arvensis* L., vezi Muștar-de-câmp.

Rărunchiu, *Ranunculus acris* L., vezi Floare-broștească și *Ranunculus sceleratus* L., vezi Boglari.

Răsecoage, Iarba-Sftului Ioan, Răchitică (Bucovina), Sburătoare, Sburătoare-de-pădure (Bucovina). [fr. Laurier-de-Saint-Antoine, Osier-fleuri; g. Schmalblättriger-Schotenweiderich, Weidenröschen]. — *Epilobium angustifolium* L. 2. plantă erbacee din fam. *Oenotheraceae*, tulpina dreaptă, glabră, adesea roșietică, simplă sau ramificată; frunzele lanceolate, întregi sau ușor-glandulos-denticulate, pe partea inferioară puțin cenușiu-verzii și reticulat-nerviate; florile mari, frumoase, roșii-purpurii, rar albe, dispuse în racem terminal, alungit, caliciul cu 4 diviziuni, corola cu 4 petale unghiculate. obovale, stilul

și cele 8 stamine sunt plecate în jos; fructul capsula lineară, patrunchiulară, cu numeroase semințe prevăzute cu un smoc de peri mătașoși. Crește prin păduri, mai cu samă prin luminișuri în regiunea montană. Iulie—August. Melif.

Râșcov, (Bucovina și Mold.), Bureți-dulci, Opintici, Pânea-pădurei (j. Prahova), Pita-lui-Dumnezeu (Trans.), Râșcov-de-brad (Mold.), Râșcov-de-fag (Mold.), Rîșcov (Trans.), Rîșcovi (Trans.), Roșcov (Trans., Brașov), Roșcovan (Trans.). [fr. Vache-rouge, Rougillon, g. Blutreizker, Echter-Reizker, Fichtenreizker, Rötling, Wachholderschwamm]. — *Lactarius deliciosus* Fr., syn. *Agaricus deliciosus* L. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria cărnoasă, la început convexă, umbilicată, devenind apoi plană sau chiar deprimată la centru ca o pâlnie, cu marginile resfrânte, viscoasă, de culoare portocalie. roșu-cărămizie sau gălbue, glabră și cu zone concentrice, lamele himeniului, puțin prelungite pe stipite (subdecurente), neegale, galbine ca șofranul, devenind verzi când sunt strivite, laptele de culoare portocaliu-roșietică sau galbin ca șofranul, este aromatic, dulce sau puțin acru, sporii sferoidali, echinulați și aproape hialini; piciorul (stipitele), galbin-portocaliu, adesea pătat, este plin (solid) și la urmă fistulos. Această ciupercă are carnea fragedă, galbin-roșietică, cu miros placut și cu un gust puțin amar; ea este mult căutată ca plantă alimentară, mâncându-se gătită sau chiar și crudă. Crește pe pământ, în pădurile de fag și de brad; vara—toamna.

Râșcov-de-brad (Mold.), *Lactarius deliciosus* Fr., vezi Râșcov.

Râșcov-de-fag (Mold.), *Lactarius deliciosus* Fr., vezi Râșcov.

Râșcovel (Mold.), *Lactarius volemus* Fr., vezi Vinețică-cu-lapte.

Râșcovi (Mold.), *Lactarius volemus* Fr., vezi Vinețică-cu-lapte.

Râșfug. [fr. Chondrille-effilée; g. Krümling, Binsenartiger Krümling]. — *Chondrilla juncea* L. 2. și ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina ramificată, ramurile lungi și aproape fără frunze; frunzele inferioare runcinate, dispuse în rozetă, cele superioare linear-lanceolate; florile galbine, dispuse în mici capitule lungărețe, solitare sau câte 2 sau 3 la subțioara frunzelor; fructele achene cu 5 dinți. Crește prin locuri inculte, pe lângă drumuri, pe coline petroase, locuri aride și pe câmp. Iulie—August.

Râșfug, *Paris quadrifolia* L., vezi Dalac.

Râșuflătoarea-pământului, *Lycoperdon Bovista* L., vezi Gogoașe.

Râsură, florile de *Rosa canina* L., vezi Măciș.

Râsură, Râsuri, Trandafir-de-câmp, Trandafir-pitic, Trandafirăș. [fr. Rose-de-provins; g. Essig-Rose, Zucker-Rose]. — *Rosa pumila* Jacq., syn. *R. pumila* L. fil. sau *R. gallica* L. var. *pumila* Braun. Ț. mic arbust din fam. *Rosaceae*, cu tulpina de 0.15—0.60 m. înaltă, ghimpi numeroși, foarte negali și caduci; frunzele penat-compuse, cu 5—7 foliole coriacee, ovale sau rotunzii verzi, pe partea inferioară pubescente și de un verde deschis; florile mari, purpurii, cu receptaculul și pedunculii solitari, glanduloși-hispizi, sepalele penatifide, la vârf dilatate, acuminate și reflexe la maturitate; fructul erect, piriform sau aproape globulos, este roșu și glandulos-hispid. Crește pe marginea pădurilor și a câmpurilor și prin poienile de prin păduri. Mai—Iunie.

Râsură, *Rosa pumila* Jacq., vezi Râsură.

Râșin, *Ricinus communis* L., vezi Căpușe.

Râșitoare, Stânjinel. [fr. Iris-nain, Petite-Flambe; g. Niedriger-

- Schwertel, Niedriger-Schwertlilie]. — *Iris pumila* L. 2. mică și frumoasă plantă erbacee din fam. *Iridaceae*, rizom gros, cărnos articulat; tulpina unifloră, foarte scurtă; frunzele ensiforme, mult mai lungi decât tulpina, sunt verzi puțin glauce; florile violacee, deschis-albastre, rar albe sau galbene la var. *lutea* M. Bieb., tubul periantului mai lung decât spată (exert), lacinile periantului oblong-ovoale, cele externe rășfrânte, în-desuit-păroase (barbulate) la baza internă, lacinile interne erecte și de aceeași mărime cu cele externe, sunt de o culoare mai deschisă. Crește prin fânețe uscate, pe coline aride și prin locuri pietroase și ierboase, uneori cultivată ca plantă decorativă. Aprilie—Mai.
- Rătungioara**, *Glechoma hederacea* L., vezi Silnic.
- Răuruscă**, *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Razachie**, varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Rechte**, Rezedă-sălbatică, Rozetă-sălbatică. [fr. *Réséda-sauvage*; g. *Gelber-Wau*]. — *Reseda lutea* L. ☉ și 2. plantă erbacee, glabră din fam. *Resedaceae*, tulpina ramificată, anguloasă; frunzele alterne, cele inferioare lirate, atenuate spre bază, cele mijlocii de 2 ori sau de 3 ori penatífide, cele superioare tripartite; florile mici galbene-verzui, neregulate, ermafrodite, dispuse în raceme terminale, caliciul cu 6 segmente lineare, corola cu 6 petale neegale; fructul capsulă ovoidă, anguloasă. Crește pe coline aride și pietroase, prin locuri cultivate și ruderales, pe lângă drumuri și ziduri. Iunie—August. Melif.
- Remf** (Trans.), Boășele-popii, Coășele-popii (j. Gorj. și j. Mehéd.), Cucurbețea, Cucurbețică, Curcubetică, Fasola-cioarei (Mold.), Ghe-mele-popii, Lăpădătoare, Lingura-popii (Bănat.), Mărul-lupului (Trans.), Păsulică (Bănat). [fr. Sar-

rasine; g. Osterlutzei, Gemeine-Osterluzei]. — *Aristolochia Clematidis* L. 2. plantă erbacee, glabră din fam. *Aristolochiaceae*, tulpina simplă dreaptă; frunzele ovale sau oval-triunghiulare, la bază profund cordiforme; florile galbene, dispuse în fascicule la subțioara frunzelor, au o formă curioasă, periantul petaloid, tubulos, umflat la bază, iar la vârș dilatat într'o prelungire; fructul o mare capsulă piriformă, care atârână în jos. Crește prin tufișuri, pe marginea pădurilor, prin vii și pe câmpuri. Mai—Iunie.

Această plantă, feartă cu apă ne-începtută, este bună spre a se obloji pentru brâncă. Bănățenii vindecă cu această plantă rănile rele, vătă-măturile și tăieturile, atât la oa-meni cât și la vite.

Renoloare, *Anthyllis Vulneraria* L., vezi Vătămătoare.

Revent, Rabarbură (Trans.). [fr. *Rhubarbe*; g. *Rhabarber*]. — Rizomul de: *Rheum officinale* H. Baill. 2. mare și frumoasă plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, rizomul gros, ramificat și aproape cărnos; tulpina până la 3 m. înălțime, este dreaptă și groasă; frunzele mari, la bază cordiforme, putând ajunge până la 1 m. diametru, sunt lung-pețiolate și lobate, cu 5 lobi neegal incisi, glabre pe partea superioară și acoperite cu un puf albicios pe cea inferioară; florile mici, verzui, dispuse într'o mare paniculă de spice, perigonul caliciform cu 6 diviziuni, stamine 9, stigmatate 3 capitat-scuteliforme; fructul achenă cu 3 aripi membranoase. Această plantă este originară din Tibet, unde să și cultivă. — *Rheum palmatum* L. var. *tanguticum* Hort. 2. mare plantă erbacee, cu tulpina până la 3 m. înălțime; frunzele foarte mari, oblong-cordiforme, cu 3—5 nervure principale, cu 5—7 lobi puțin profunzi, oval-oblongi sau lanceolați,

ascuțiți, nedivizați sau incis-dentați sau penatifiți, ușor scabre sau glabre pe fața superioară, pețiolul este aproape cilindric; florile mici, verzui, sunt dispuse în mari panicule foliate. Plantă originară din China vestică.

Reventul «Radix Rhei» este un prețios medicament, întrebuițat adesea pentru a combate indigestiunile și constipațiunile, întrebuițat cu succes mai ales pentru a opri diareele bilioase.

Rezăchie, *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.

Rezăchie - sălbatică, *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.

Rezedă (Trans.), *Reseda odorata* L., vezi Rozetă.

Rezedă-sălbatică, *Reseda lutea* L., vezi Rechie.

Richită, *Salix purpurea* L., vezi Răchita-roșie.

Richtă-roșie, *Salix purpurea* L., vezi Răchita-roșie.

Ricin, *Ricinus communis* L., vezi Căpușe.

Ridiche, Arape (Maced.), Aripane (Maced.), Radiche, Rădiche-de-grădină, Rădichie, și Ridichi. [fr. Radis, g. Garten-Rettich]. — *Raphanus sativus* L. ☉ și ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, rădăcina cărnosă, foarte umflată; tulpina dreaptă, ramificată, anguloasă, acoperită cu peri rigizi; frunzele inferioare lirate, aproape glabre, cele superioare oblong-lanceolate, aproape întregi; florile albe sau liliachii și cu vinișoare violete; fructele silique ovale, la vârf rostrate; semințele reticulat-sgrăbunțoase, sunt roșietice. Originară din Asia, mult cultivată prin părțile noastre ca plantă alimentară. Mai — Iunie. Prin cultură s'au obținut varietăți dintre care menționăm: var. *niger* DC. *Ridiche-neagră*, rădăcinile mari, cărnosă, lungărețe sau rotunde, cu coaja neagră, și var. *Radiola* DC., *Ridiche-de-lună*, rădăcinile mici, cărnosă, rotunde

sau lungărețe, cu coaja albă, roșie, violetă sau negricioasă.

Ridiche-de-lună, *Raphanus sativus* L., var. *Radiola* DC., vezi Ridiche.

Ridiche-neagră, *Raphanus sativus* L., var. *niger* DC., vezi Ridiche.

Ridiche-sălbatică, Rachiță-de-o-goare, Rădiche-sălbatică. [fr. Ravenelle, Pied-de-glène, Jotte; g. H e d e r i c h]. — *Raphanus Raphanistrum* L., syn. *Raphanistrum Lamprosana* Gaertn. ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, rădăcina pivotantă, lungă și subțire; tulpina acoperită cu peri rigizi; frunzele inferioare pețiolate, lirate, cu lobul terminal mai mare și rotunzit, cele superioare aproape sesile, sunt lanceolate; florile dispuse în racem sunt galbine sau albe și cu vinișoare violete, caliciul cu sepale erecte; fructul silicuă moniliformă, cu strițiuni longitudinale, separându-se la maturitate în articole monoperme. Această buruiană supără-răcioasă crește prin locuri cultivate, prin semănături. Iunie—Iulie.

Ridichi, *Raphanus sativus* L., vezi Ridiche.

Ridichioară, *Geum urbanum* L., vezi Cerențel.

Rișcă, *Fagopyrum esculentum* Moench., vezi Hrișcă.

Rișcov (Trans.), *Lactarius deliciosus* Fr., vezi Râșcov.

Robia, *Orobis vernus* L., vezi Pupezele.

Rocă (Trans.), *Drosera rotundifolia* L., vezi Roua-cerului.

Rochița-rândunelei, *Convolvulus arvensis* L., vezi Volbură.

Rocolină, *Alsine verna* Bartl., vezi Mierluță și *Anagallis arvensis* L., vezi Scănteuță.

Rocolină, Coadă-de-găină, Rocotel, Rocoteț, Rocovina. [fr. Mouron-des-oiseaux, Morgeline; g. Mäusedarm, Vogelmiere]. — *Stellaria media* Vill., syn. *Alsine media* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae-Alsinoideae*, tulpinile cilindrice, întinse pe pământ și ascendente, articulate, fiecare arti-

col are câte un rând de peri numai pe o parte, ce alternează cu rândul de peri al articolelor următoare; frunzele opuse, ovale, întregi, ascuțite, cele inferioare petiolate; florile mici, albe, axilare sau terminale; corola cu 5 petale bipartite, mai scurte decât sepalele, ovarul cu 3 stile; fructul o capsulă oblongă. Crește prin locuri cultivate și ruderaie, prin tufișuri, pe lângă drumuri, garduri și păraie. Martie—Octombrie.

Semințele acestei plante sunt mult căutate de pasări și mai cu seamă de găini.

Rocoța, Răhnă (Bucovina, Cacica), Rocovină, Steluță. [fr. *Stellaire-graminée*; g. *Gras-Miere*]. — *Stellaria graminea* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae-Alsinoideae*, tulpina angulată, glabră, culcată dela bază și ascendentă; frunzele glabre, îngust-lanceolate, la bază ciliate; florile albe, dispuse în cime multiflore, terminale, însoțite de bractee membruoase (scarioase), ciliate pe margine, petalele bipartite, egal de lungi sau mai lungi decât sepalele trinerviate. Crește prin fânețe, tufișuri și grădini. Mai — Iulie.

Rocotel, Holosteum umbellatum L., vezi Cuișoriță și *Stellaria media* Vill., vezi Rocoină.

Rocoțel, Stellaria media Vill., vezi Rocoină.

Rocovină, Alsine verna Bartl., vezi Mierluță, *Stellaria graminea* L., vezi Rocoța și *Stellaria media* Vill., vezi Rocoină.

Rodea, Rubia tinctorum L., vezi Roibă.

Rodie, Rodii, Roidă (Maced.). [fr. Grenade; g. *Granatapfel*], fructele comestibile de *Punica Granatum* L., vezi Rodiu.

Rodii, fructele comestibile de Punica Granatum L., vezi Rodiu.

Rodiu, Pitlingean. [fr. Grenadier; g. Granate, Granatbaum]. — *Pu-*

nica Granatum L. 5. mic și frumos arbore din fam. *Punicaceae*, ramurile tinere puțin spinose; frunzele lanceolate sau oblonge, sunt simple, întregi și împrăștiate; florile roșii, rar albe sunt mari, sessile și dispuse câte 2—5 în fascicule la vârful ramurilor, caliciul coriaceu, cărnos, roșu, cu 5—8 diviziuni, corola cu 5—8 petale libere, motolite și caduce, stamine numeroase, ovarul infer; fructul de forma și mărimea unui măr, are la vârf resturile caliciului, pericarpul coriaceu, semințele numeroase sunt înconjurate de un învăliș cărnos, roșietic și semitransparent, care formează tocmai partea comestibilă din aceste fructe numite: *Rodit, Rodii și Roidă*. Acest frumos arbore, originar din regiunea mediteraniană (sudul Europei), se cultivă adesea și prin părțile noastre ca plantă ornamentală, uneori și cu florile învoalte. Iulie—Septembrie.

Scoarța rădăcinei «*Cortex Granati*» este întrebuințată în medicină ca antihelmintic.

Rodu-pământului, Aron (Trans.), Barba-lui-Aron, Călindar (Banat), Cocoșoaică, Mărceț (Trans), Piciorul-vițelului, Porumbu-cucului (Mehed.), Timp (Bănat), Ungureancă. [fr. Gouet, Pied-de-veau; g. Aron, Aronsstab, Aronswurz, Zehrwurz]. — *Arum maculatum* L. 2. plantă erbacee, veninoasă din fam. *Araceae*, rizom tuberculou, alb, foarte avut în feculă; frunzele radicale, lung-pețiolate, hastate, sagitate, cu lobii bazilari apropiați, sunt lucitoare, verzi și uneori cu pete brune; din mijlocul frunzelor iese o tulpină scapiformă, terminată printr'un spadice drept, înconjurat de o spață de culoare verde-gălbue; florile monoice, cele femele grupate la baza spadiceului, deasupra lor se află florile masculine și cele rudimentare; spadicele în formă de măciucă, este mai scurt

decât spata, și de o culoare purpuriu-violacee. Crește prin păduri umbroase și umede dela câmpie și din munți. Aprilie—Mai. — *Arum orientale* M. Bieb. 2., care se aseamănă foarte mult cu precedentul, se deosebește cu toate acestea, prin frunzele brunii, ovale, ușor săgitate, partea femelă cilindrică a spadiceului, cam de 2 ori mai lungă decât partea masculă. Crește prin păduri și dumbrave. Aprilie—Mai.

Rogoj, *Carex riparia* Curtis. și *Carex vulpina* L., vezi Rogoz.

Rogoj, *Carex hirta* L., vezi Pir-roșu.

Rogoz, *Carex hirta* L., vezi Pir-roșu, *Scirpus Holoschoenus* L., vezi Cipirig și *Scirpus lacustris* L., vezi Pipirig.

Rogoz, Răgoz, Rogoj. — *Carex riparia* Curtis. 2. [fr. *Carex-des-rives*; g. Ufer-Segge]. Mare plantă ierboasă din fam. *Cyperaceae*, tulpina dreaptă, în trei muchi ascuțite; frunzele glaucescente, lineare-late și plane; florile monoice; spicele masculine 2—5 oblongi; spicele femele 2—5 sunt gros-cilindrice, distanțate, pedunculatate, drepte sau cele inferioare plecate în jos; bracteele toate acuminatate, sunt brun-închise; utriculele (învelișul fructelor) oval-conice, glabre și umflate. Crește prin mlaștini și bălți, pe malul lacurilor și al râurilor. Aprilie—Iunie. — *Carex vulpina* L. 2. [fr. *Carex-des-renards*; g. Fuchs-Segge], plantă ierboasă, cu tulpina în 3 muchi ascuțite și cu fețele concave; frunzele lat-lineare; florile masculine și femele în acelaș spic, la vârf spicule masculine și la bază spicule cu florile femele; spicele simple sau la bază de 2 ori compuse, sunt lungărețe și verzui sau mai târziu de culoare galbin-roșcată ca vulpea, utriculele cu evidente striiațiuni longitudinale. Crește prin fânețele mlaștinoase, prin locuri umede, pe lângă ape și prin păduri. Mai—Iulie.

Rogoz, Pașă (j. Brăila și j. Ial-

mița). [fr. *Scirpe-maritime*, Trianglé; g. Meerstrands-Simse, Strand-Simse]. — *Scirpus maritimus* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Cyperaceae*, rizomul lung, târător (repent), cu numeroase tubercule globuloase de mărimea alunelor, nucilor sau chiar și mai mari; tulpina rigidă, erectă, în trei muchi (triquetră), până la 1.20 m. înaltă este foliolată; foile îngust-lineare și cu marginile aspre; florile dispuse în spicule ovale sau oblonge, grupate și ele în glomerule, formând un fascicul terminal (*anthela*), însoțit de bractee foliacee, neegale, întrecând cu mult spiculele, glumele ovale, brunii, la vârf mucronate și bifide, cu diviziunile ascuțite, dentiforme, setele perigonului 1—6, rar lipsesc cu totul, sunt aspre, cu asperitățile dirijate în jos (retro-rhispide), florile ermafrodite, cu 3 stamine, ovarul cu 3 stigmatate, uneori numai cu 2 stigmatate (var. *digynus* Godr.). Fructul oboval este aproape de 3 mm. lung, plan-convex, lucitor și brun. Crește prin mlaștini și fânețe umede, prin șanțuri cu apă și pe malul apelor foarte comună, constituind adesea vârate stufării. Iunie—August.

Tuberculele rizomului acestei plante sunt un excelent nutriment pentru porci.

Roibă, Brociu, Pațachină, Rodea, Rumenele. [fr. *Garance*; g. Färber-Röte, Krapp]. — *Rubia tinctorum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Rubiaceae*, tulpina foarte aspră (scabră) și acățătoare; frunzele dispuse câte 4 sau câte 6 în verticile, sunt oblong-lanceolate, pe margine cu peri aspri recurbați; florile albe-gălbui, dispuse în raceme pauciflore, axilare trichotome; fructele boabe (bacce) roșietice, cari devin mai târziu negrii. Crește pe dealuri și prin vii, uneori cultivată ca plantă tinctorială. Iulie—August.

Din rădăcinile acestei plante se extrăgea odinioară o materie colorantă roșie.

Roidă (Maced.), fructul de *Punica Granatum* L., vezi Rodiu.

Roiniță (Mold.), *Dracocephalum Moldavica* L., vezi Mătăciune.

Roiniță, Iarba-stupului, Iarba-roilor (Bucovina), Floarea-stupilor (Bucovina), Mătăcină (Trans.), Mătăcină (Trans.), Mătăciune, Melisă, Mintă-turcească (Trans. Năsăud.), Moloachă (Măced.), Roiște. [fr. *Melisse*, *Citronnellé*, *Piment-des-abeilles*; g. *Citronenmelisse*, *Melisse*]. — *Melissa officinalis* L. 2. plantă erbacee, pubescentă, cu miros plăcut, din fam. *Labiatae*, tulpina dreaptă, ramificată; frunzele ovale, crenat-serrate, petiolelate, cele inferioare aproape cordiforme la bază; florile albe, dispuse în verticile, unilaterale, pauciflore la vârful tulpinei și al ramurilor. Această plantă, foarte aromatică, crește prin păduri și fiindcă este mult căutată de albine, se cultivă adesea prin stupării. Iunie—August. Melif.

Frunzele acestei plante «*Folia Melissa*» posed proprietăți stimulante, carminative, digestive, antispasmodice, din care cauză să și întrebuințează în medicină.

Roiște, *Melissa officinalis* L., vezi Roiniță.

Roman, *Anthemis Cotula* L., vezi Romoniță-puturoasă.

Roman (Trans.), *Leucanthemum vulgare* Lam., vezi Aurata.

Roman (Bucovina), *Matricaria inodora* L., vezi Moșișel-prost.

Romaniță, *Matricaria Chamomilla* L., vezi Mușișel.

Romaniță-bună, *Matricaria Chamomilla* L., vezi Mușișel.

Romaniță-neadevărată, *Matricaria inodora* L., vezi Moșișel-prost.

Romaniță-nemirositoare, *Matricaria inodora* L., vezi Moșișel-prost.

Romoniță, *Matricaria Chamomilla* L., vezi Mușișel.

Romoniță-de-câmp, Romoniță-proastă. [fr. *Fausse-Camomille*, *Oeil-de-vache*; g. *Acker-Hundskamille*]. — *Anthemis arvensis* L. 0. plantă erbacee, pubescentă din fam. *Compositae*, tulpina solitară, ramificată și dreaptă; frunzele lănos-pubescente, bipenatisecate, cu segmente linear-lanceolate, întregi sau cu 2—3 dinți; florile dispuse în capitule mărișoare, receptaculul conic, cu palee (bractee) îngust-lanceolate, scarioase, ascuțite; florile marginale albe sunt ligulate și fertile, cele centrale tubuloase, sunt galbine. Crește prin locuri nășipoase, câmpuri și prin fânețe sterile. Mai—August.

Romoniță-mare, *Leucanthemum vulgare* Lam., vezi Aurata.

Romoniță-proastă, *Anthemis arvensis* L., vezi Romoniță-de-câmp.

Romoniță-puturoasă, Fulică, Măra-riul-cânelui, Momoriță, Moșișel-prost, Roman. [fr. *Maroute*, *Camomille-puante*, *Camomille-des-chiens*; g. *Stinkende-Hundskamille*]. — *Anthemis Cotula* L. syn. *Maruta Cotula* DC. 0. plantă erbacee, cu miros neplăcut din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, ramificată; frunzele bipenatisecate, cu segmentele lineare, întregi sau cu 2—3 dinți; florile dispuse în capitul, cele marginale albe, ligulate, sunt sterile, cele centrale tubuloase, fertile, sunt galbine. Crește prin locuri cultivate, câmpuri, dărâmături, pe lângă locuințe, garduri și drumuri. Iunie—Octombrie.

Rosărică, *Rhodiola rosea* L., vezi Rujă.

Roșățoa, Crin-de-baltă, Fânul-cămilei, Micșunea-au-apei, Micșunea-de-baltă, Păpurică. [fr. *Jonc-fleuri*; g. *Schwanenblume*, *Wasserliesch*]. — *Butomus umbellatus* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Butomaceae*, rizomul cărnos; tulpina scapiformă, dreaptă, cilindrică, iese din subțioara (axila) frunzeilor; frunzele bazilare, lung-lineare, canaliculate, în trei muchi, sunt

ascuțite și mai scurte decât tulpina; florile frumoase, rozee, neegal pedunculat, dispuse într'oumbelă terminală la vârful tulpinei, elese desvoltă succesiv, umbela este însoțită de un involucru; perigonul cu 6 foliole, stamine 9, capsule 6 concrescute la bază. Crește prin bălți, locuri mlăștinoase, pe malul lacurilor și al râurilor lin curgătoare. Iunie—August.

Roșcov. [fr. Caroubier; g. I o h a n n i s b r o d b a u m]. — *Ceratonia Siliqua* L. Ț. mic arbore fără spini din fam. *Leguminosae-Caesalpinioideae*, frunzele persistente sunt imparipenati-compuse, cu 2—3 perechi de foliole ovale, obtuse; florile brun-roșietice, dioice sau polygame, sunt dispuse în raceme scurte, corola lipsește, stamine 5, toate fertile și libere; fructele sunt legume indehiscente, coriacee, cu numeroase semințe. Acest mic arbore este originar din Arabia, cultivat și subspontaneu în regiunea mediteraneană. Februarie—Aprilie.

Fructele dulci, comestibile ale acestui arbore, sunt cunoscute poporului nostru sub numirea de *Roșcove*.

Roșcov (Trans. Brașov.), *Lactarius deliciosus* Fr., vezi Râșcov.

Roșcovan (Trans.), *Lactarius deliciosus* Fr., vezi Râșcov.

Roșcove. [fr. Caroube; g. I o h a n n i s b r o t]. Fructele comestibile de *Ceratonia Siliqua* L., vezi Roșcov.

Reșii. *Anchusa officinalis* L., vezi Miruță.

Roșioară, *Calendula officinalis* L., vezi Filinică.

Rosmarin, Roșmarin, Rușmalin (Trans., Năsăud), Rușmarin. [fr. Romarin; g. Rosmarin]. — *Rosmarinus officinalis* L. Ț. mic arbust odorant, totdeauna verde, din fam. *Labiatae*; tulpina cu ramuri drepte; frunzele sesile, lineare, coriacee, cu marginea răsucită, (reolută) pe partea inferioară albtomentoasă (ca-

nescente); florile albastre, rar albe, dispuse în verticile la subțioara frunzelor, formând împreună raceme foliate la vârful ramurilor. Această plantă plăcut mirositoare, originară din regiunea mediteraneană, la noi numai cultivată prin grădini și locuințe. Martie — Mai. Melif.

Ramurile florifere de *Rosmarin* «*Herba Rosmarini*» sunt întrebuințate în medicină pentru proprietățile lor stomachice, stimulante și emenagoge. *Rosmarinul* plămădit în rachiul de drojdii îl bea femeile pentru vătămătură.

Roșmariu, *Rosmarinus officinalis* L., vezi Rosmarin.

Rostogol, *Echinops commutatus* Juratzka, vezi Tatarnică.

Rostogol, Ariciu (Bănat), Căpățânoasă, Măciuca-ciobanului, Scai, Scai-rotunjour, Scăiete. [fr. Echinops-à-têtes-rondes; g. Kugeldistel]. — *Echinops sphaerocephalus* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, ramificată în partea superioară, striată și glandulos-pubescentă; frunzele sinuat-penatifide, cu lobi triangolari, spinos-dințați, verzi și pubescente pe partea superioară, cenușiu-pâltoase pe cea inferioară; florile alburii, cu anthere albastre, dispuse într'un capitol globulos. Crește prin poeni, fânețe, tufșuri, pe marginea pădurilor. Iulie — August. Melif.

Rostopască, Calce-mare, Cruceavoinicului (Banat), Iarbă-de-negi, Iarba rândunelei (Trans.), Negelariță, Pleoscăniță (Bucovina), Rostopaște (Trans.). [fr. Grande-éclaire, Herbe-aux-verrues, Herbe-de-l'hirondelle; g. Schellkraut, Schellwurz]. — *Chelidonium majus* L. Ț. plantă erbacee, din fam. *Papaveraceae*, care conține un lapte (latex) galben-portocaliu, acru și foarte veninos; tulpina dreaptă, ramificată, cu peri lungi și rari; frunzele moi, glauce pe partea in-

ferioară, sunt alterne, glabre și divizate în lobi cu dinții rotunziți; florile galbene, dispuse în umbelile terminale; fructul o capsulă lineară. Crește prin locuri umbratoase, pe lângă garduri, locuințe, ruini, stânci și ziduri vechi. Aprilie—Septembrie.

După credința românilor din Bănat, frunza acestei plante este bună să se lege cu ea la tăieturi și vătămături. Rădăcina, dar nu multă, se fierbe în rachiul curat împreună cu alte rădăcini de plante (*Symphytum officinale*, *Plantago lanceolata*, *Achillea Millefolium*, cucuruz de brad, roșcove, zahăr etc.) și așa fierde să se bea pentru tuse grea dimineața, la amiază și seara câte un pahar. Cu această buruiană poporul vindecă și negeii.

Rostopaște (Trans.), *Chelidonium majus* L., vezi Rostopască.

Roșuliță (Trans.), *Calendula officinalis* L., vezi Filimică.

Rosură, florile de *Rosa canina* L., vezi Măcieș.

Rotoțele-albe, Iarbă-de-strănutat. [fr. Herbe-à-éternuer; g. Bertramgarbe, Weisser-Dorant]. — *Achillea Ptarmica* L., syn. *Ptarmica vulgaris* DC. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, rigidă, pubescentă în partea superioară; frunzele rigide, glabre, linear-lanceolate, ascuțite, de la bază până la mijloc fin și dens serat-dințate, dela mijloc în sus mai adânc și mai îndepărtat serat-dințate; florile dispuse în capitule, cele centrale tubuloase, albe-gălbui, cele marginale ligulate, albe, în număr de 8—12 sunt de mărimea involucrului; fructele achene nearipate. Crește prin fânețe și tufișuri umede, pe coaste. Iulie—Septembrie.

Rotundioară, *Glechoma hederacea* L., vezi Silnic.

Rotungioare. [fr. Homogyne-des-Alpes; g. Brandlattich, Alplattich]. — *Homogyne alpina* Cass. 2. mică plantă erbacee din

fam. *Compositae*, tulpina simplă, lănos-păroasă în partea superioară sub capitul; frunzele bazilare, lungpețiolate, sunt lucitoare, cordat-reniforme, crenat-dentate, glabre și numai pe partea inferioară, pe nervure, acoperite cu peri moi; florile roșii-purpuriu, dispuse în capitule terminale, solitare la vârful tulpinei, florile marginale femele, cele centrale ermafrodite, tubuloase. Crește prin pădurile și pășunile umede din regiunea alpină și subalpină. Mai—Iulie.

Roua-cerului (Trans.), Iarbă-fiarelor, Rocă (Trans.). [fr. Rosée-du-soleil, Rossolis; g. S o n n e n t a u]. — *Drosera rotundifolia* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Droseraceae*, rizomul vertical, tulpina scapiformă, erectă iese din mijlocul frunzelor dispuse în rozetă bazilară; frunzele orbiculare, lungpețiolate, acoperite cu peri glanduloși, digestivi, roșietici, cari secretă o substanță viscoasă, care rămâne ca o picătură lucitoare de rouă pe vârful glandulei; florile mici, albe sunt dispuse într'un racem la vârful tulpinei scapiforme, caliciul cu 5 sepală puțin concrescute la bază, corola cu 5 petale, cari se usucă de timpuriu (marcescente), stamine 5, stile 3 profund bifide; fructele capsule uniloculare, dehiscente la maturitate prin valve; semințele numeroase, fusiiforme, foarte alungite, cu tegumentul reticulat. Crește la munte prin livezi mlăștinoase și prin turbării. Iulie — August. Această curioasă și interesantă plantă este carnivoră sau mai bine zis insectivoră. Perii glanduloși digestivi, numiți și *tentacule* secretă o substanță viscoasă, care rămâne pe vârful glandulei; insectele, venind din întâmplare în contact cu acești peri glanduloși, rămân lipite de vârful lor și astfel prinse se mișcă căutând să scape; prin aceste mișcări se ating însă și de perii glanduloși din vecinătate și sunt ast-

fel și mai bine captivate. Perii glanduliferi (tentaculele) excitați prin acest contact, se apleacă toți preste insecta captivată, lamina frunzei devine astfel ca o cavitate, care cuprinde insecta cu totul. Secrețiunea glandelor devine mai abundentă, cantitatea de acid formic, conținută în substanța secretată se mărește, adăugându-se în același timp un ferment peptonisant; astfel insecta prinsă, în scurtă vreme, este de tot acoperită de substanța secretată, moare și încetul cu încetul este digerată, și apoi părțile din carne dizolvate sunt resorbite de celulele frunzei, împreună cu substanța secretată. După ce digestiunea s'a efectuat, perii glanduloși (tentaculele) își revin la pozițiunea lor normală.

Roua-cerului, *Glyceria aquatica* Wahlbg., vezi Mană-de-ape.

Rourică, Fîrută, Iarbă-dulce, Pluti-toare. [fr. Herbe-de-la-manne; g. M a n n a g r a s, S c h w a d e n.]. — *Glyceria fluitans* R. Br. 2. plantă ierboasă, aquatică din fam. *Gramineae*, rizomul repent, cu stoloni; tulpina culcată, ascendentă și radicanță (cu rădăcini adventive), puțin comprimată și adesea înotând în partea sa inferioară; frunzele plane, lineare, late, flotante, în tinerețe simplu-îndoite, cu vaginele comprimate și despicate numai în partea lor superioară, ligula membranoasă, adesea nelacerată; spiculele de un verde deschis, sunt linear-cilindrice, cu 7-11 flori lanceolat-oblonge, formând o mare paniculă unilaterală, cu ramurile orizontale întinse pe timpul înfloririi, ramurile inferioare mai adesea câte 2, spiculele alipite de ramurile paniculei; glumele și glumele rotunzite pe partea dorsală, glumela inferioară cu 7 nervure evidente; fructul o cariopsă oblongă. Crește prin mlaștini, ape stagnante, bălți, lacuri și pe marginea apelor lin-curgătoare Mai—Iulie.

Fructele dulci ale acestei plante aquatice sunt comestibile și introduse în comerț, cunoscute în Germania sub numirea de Schwaden sau Manngrütze.

Roză, *Rosa centifolia* L., vezi Trandafir-de-dulceață.

Roză-albă, *Rosa alba* L., vezi Trandafir-alb.

Roză-galbenă (Trans.), *Rosa lutea* Mill., vezi Trandafir-galben.

Rozetă, Rezedă (Trans.), Rozetă-mirositoare, Smeurică (Bucovina), Smeuriță (Bucovina și Trans., Rodna) [fr. Herbe-d'amour, Mignonnette, Réséda; g. Gartenreseda]. — *Reseda odorata* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Resedaceae*, tulpina ramificată, anguloasă; frunzele alterne, lanceolate, întregi sau tripartite; florile galbene-verzii sunt mici și foarte odorante, ele sunt neregulate, ermafrodite și dispuse în raceme terminale, stamine foarte numeroase, cu anterele roșii-cărămizii; fructele capsule anguloase. Această plantă, originară din regiunea mediteraneană (nordul Africei), se cultivă foarte mult și prin părțile noastre, pentru florile sale plăcut mirositoare și mult cercetate de albine. Iunie—Octombrie. Melif.

Rozetă-mirositoare, *Reseda odorata* L., vezi Rozetă.

Rozetă-sălbatică, *Reseda lutea* L., vezi Rechie.

Rozincin, **Rozincine** (Trans.), *Ribes rubrum* L., vezi Coacăză.

Rozovă (Bucovina), *Pulicaria vulgaris* Gaertn., vezi Puricariță.

Ruen (Banat și Trans.), *Succisa pratensis* Moench., vezi Ruin.

Rug, Mur. [fr. Ronce-bleue; g. K r a t z - B r o m b e e r e, R a h m b e e r e]. — *Rubus caesius* L. ♀. plantă sarmentoasă din fam. *Rosaceae*, tulpina culcată, glaucă, cilindrică, cu spini slabi, neegali, cei mai mulți drepți; frunzele de ordinar cu 3 foliole, rar cu 5, subțiri, grosier și incis-serate, foliola terminală lat-cordiform-

ovală și ascuțită, cele laterale aproape sesile, sunt adesea bifide; florile albe sau rozee, dispuse în scurte umbelae racemoase, pauciflore, caliciul persistent, cu 5 diviziuni, aproape plan; fructul comestibil numit *Mură*, este compus din puține și mici drupe mărișoare, albastre-brumării și lucitoare, diviziunile caliciului sunt lipite de fruct. Crește prin tufișuri, mărăcinșuri, drumuri, garduri rustice, pe dealuri, câmpuri și coaste. Mai — Septembrie.

Rug, *Rosa canina* L., vezi Măcieș.

Rug-de-munte, *Rubus Idaeus* L., vezi Smeur.

Rug-de-mure, *Rubus fruticosus* L., vezi Mur.

Rug-de-smeură, *Rubus Idaeus* L., vezi Smeur,

Rugină, Cipirig, Iarba - mlaștinei, Pipirig, Spetează, Simsă, Țipirig. [fr. *Jonc-à-meche*; g. *Flatterige-Binsse*.] — *Juncus effusus* L. 2. plantă ierboasă din fam. *Juncaceae*, tulpina netedă, de un verde închis, adesea lucitoare, cu măduva neîntreruptă, în partea superioară ușor striată; frunzele bazilare, reduse la vagine, fără limb; florile galbene-brunii, dispuse în cime, formând un corymb sau paniculă terminală, care pare laterală din cauza bracteei foliacee, care însoțește inflorescența și care pare că continuă tulpina, perigonul cu 6 foliole lanceolate, foarte ascuțite, stamine 3, stilul foarte scurt, cu 3 stigmat; fructele capsule cu 3 muchi, obovale, deprimate și trunchiate la vârf. Crește prin mlaștini și locuri umede, pe malul apelor și pe lângă bălți. Iunie — Iulie.

Rugină, boală a cerealelor cauzată de ciuperca parazită *Puccinia graminis* Pers., vezi Rugină-grâului.

Rugină-grâului, Rugină. [fr. *Rouille*; g. *Getreiderost, Grastrost*.] Boală a cerealelor, cauzată de ciuperca parazită *Puccinia graminis* Pers. din fam. *Puccinia-*

ceae, care 'și formează sporii de vară (*Uredosporii*) și sporii de iarnă (*Teleutosporii*) pe toate părțile verzi ale *Gramineelor* și cu deosebire pe: *Grâu, Secară, Orz* și pe *Ovăș*. *Aecidiosporii* acestei specii de ciuperca se dezvoltă însă pe frunzele de *Dracilă* (*Berberis vulgaris* L.). *Teleutosporii*, reuniți câte 2 după ce au iernat, germinează primăvara și formează *basidiile*, transversal divizate, din care ies succesiv 4 *basidiospori*, cari purtați de vânt ajung pe frunzele de *Dracilă* (*Berberis vulgaris*), acești *basidiospori* nu pot germina decât pe această plantă, sporul germinând dă naștere la un filament, care străbate prin cuticulă în frunza de *Dracilă* unde formează un *miceliu*. Din acest *miceliu* al ciupercei, se formează pe fața superioară a frunzei *picnide* cu *picnidiospori* sau *picnocomidii* (numiți altădată *spermatii*), iar pe fața inferioară a frunzei de *Dracilă* se formează *Aecidii* cu *Aecidiospori*, (acest stadiu evolutiv al ciupercei este cunoscut sub numirea de *Aecidium Berberidis* Pers.). *Aecidiosporii* de culoare galben-roșietică, ajung pe cereale, unde apoi germinând, formează un *miceliu*, care produce în timpul verei *uredospori*, adică spori de vară, cari se dezvoltă mai cu samă pe vagina frunzelor. *Uredosporii* sunt unicelulari, acoperiți cu mici verrucosități și prevăzuți cu 4 pori germinativi equatoriali, ei conțin picături de grăsime de culoare galben-roșietică, din care cauză apar pe epiderma cerealelor ca niște mici grămezi (pete) lineare și roșii [acest stadiu evolutiv a fost cunoscut altădată sub numirea de *Uredo linearis* Pers.]. Sporii de vară (*uredosporii*) pot germina pe cereale și contribuie astfel și ei să se lățească mai repede *Rugină-grâului*, această detestabilă boală, care face uneori enorme păgubi agriculturii. Cătră sfârșitul verei se formează sporii de iarnă (*teleutosporii*), cari

sunt negrii și totdeauna uniți câte doi, ei sunt prevăzuți cu câte un por germinativ și au pereții foarte groși, ca să fie destul de apărați de rigorile iernei. Acești *teleutospori* în primăvara anului viitor germinează și ciclul evolutiv reîncepe. *Puccinia graminis* prin miceliul său, ascuns în țesătura frunzelor și a tulpinei diferitelor cereale, face ca nutrițiunea plantei să nu fie regulată și din cauza aceasta se periclitează chiar viața plantei, nîmicind în chipul acesta culturi întregi de grâne; vedem deci, căt de păgubitoare este *Rugina-grâului* pentru agricultură. Pentru a preveni această boală se recomandă să se arză miriștea unde au fost grâne atacate de *Rugină* și să se stârpiască *Dracila* de prin prejur.

Ruginare (Trans. Năsăud). [fr. *Andromédie*; g. *Gränke*, *Wild er-Rosmarin*]. — *Andromeda Polifolia* L. Ț. mic arbust din fam. *Ericaceae-Arbutoideae*, tulpina până la 30 cm. înălțime; frunzele îngust-lanceolate, cu marginile răsucite (revolute), verzi, lucitoare pe fața superioară, verzi-albăstrii (glauce) pe cea inferioară, nervura mediană proeminentă, cele laterale reticulate; florile albe sau roșietice, lungpedunculat, dispuse câte 2—8 în fascicule umbeliforme la vârful ramurilor, caliciul cu 5 diviziuni este roșietic, corola campanulată, ovală sau aproape globuloasă are 5 dinți recurbați, stamine 10 cu anterele scurte și cu filamentele păroase; fructul o capsulă cu 5 loje, dehiscentă la maturitate prin 5 valve. Crește prin mlaștini și turbării. Mai—Iunie.

Rugiuliță, *Calendula officinalis* L., vezi Filimică.

Rugul-jîdovului, *Rubus Idaeus* L., vezi Smeur.

Ruin, *Scabiosa Columbaria* L. și *Scabiosa lucida* Vill., vezi Mușcatu-dracului.

Ruin, Floarea văduvilor, *Ruen* (Bănat și Trans.). [fr. *Bâton-du-dia-*

ble, *Herbe-de-Saint-Joseph*; g. *Teufels-Abbis*]. — *Succisa pratensis* Moench., syn. *Scabiosa Succisa* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Dipsacaceae*, rizomul vertical, foarte scurt; tulpina acoperită cu peri rigizi, în partea superioară cu ramuri de ordinar fără frunze; frunzele inferioare oval-oblonge, îngustate în pețiol, cele mediane oblong lanceolate; florile albastre, rar albe, dispuse în capitule globuloase, solitare la vârful ramurilor, caliciul extern acoperit cu peri aspri, are gulerășul erbaceu patulobat, cu lobii ovali, ascuțiți, cu vârful spinos, caliciul intern să termină cu 5 sete rigide. Crește prin fânețele umede, prin pădurile și tufișurile din regiunea montană. Iulie—Septembrie.

Rujă, *Helianthemum alpestre* Jacq. și *Helianthemum rupifragum* A. Kern., vezi Mălăoiaie.

Rujă, Rosăică, Rușă. [fr. *Orpinodorant*, *Orpin-rose*; g. *Rosenwurz*]. — *Rhodiola rosea* L. Ț. mică plantă erbacee, grasă, dioică din fam. *Crassulaceae*, rizomul gros, cărnos are un plăcut miros de roze; tulpinele aeriene, simple și drepte ies mai multe din acelaș rizom; frunzele dense, grase, sesile, oblong-cuneate, plane, la vârf ușor dentate (serrate); florile galbine-purpuri, sunt grupate într'un buchet terminal, compact, florile masculine au caliciul cu 4 diviziuni, corola cu 4 petale și 8 stamine, florile femele au caliciul cu 4 diviziuni, corola cu 4 petale foarte mici, ba uneori pot lipsi cu totul și 4 carpele. Crește pe stâncile din regiunea alpină. Iunie—Iulie.

Rujă-de-Rusalii, *Paeonia officinalis* L., vezi Bujor.

Ruja-munților, *Rhododendron Kotschyi* Simk., vezi Smirdar.

Ruja-soarelui, *Helianthemum alpestre* Jacq., *Helianthemum rupifragum* A. Kern., vezi Mălăoiaie și *Helian-*

- themum vulgare* Gaertn., vezi Iarba-osului.
- Rujalină** (Bănat), *Althaea rosea* Cav., vezi Nalbă-de-grădină.
- Ruje**, *Helianthemum vulgare* Gaertn., vezi Iarba-osului și *Rosa canina* L., vezi Măcieș.
- Ruje**, florile de *Rosa canina* L., vezi Măcieș.
- Ruje-de-Rusallii**, *Paeonia romanica* Brandza., vezi Bujor-românesc.
- Rujioară**, *Paeonia officinalis* L., vezi Bujor și *Paeonia romanica* Brândza., vezi Bujor-românesc.
- Rujuliță**, *Calendula officinalis* L., vezi Filimică.
- Rumeioară**, *Phytolacca decandra* L., vezi Cărmâz.
- Rumeneală**. [g. *Gestreckter-Gänserich*]. — *Potentilla procumbens* Sibth., syn. *Tormentilla reptans* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, tulpina întinsă pe pământ, stoloniformă, dând la noduri adesea rădăcini, ramificată în partea superioară; frunzele pețiolate, trifoliolate sau cele inferioare cincifoliolate; stipulele nedivizate sau cu 2—3 dinți; florile galbene, mai adesea tetramere, caliciul cu 4 sepale, corola cu 4 petale, stamine numeroase, carpele numeroase. Crește prin păduri și locuri umede, crânguri, tufșuri și pe dealuri. Iunie—August.
- Rumenele**, *Rubia tinctorum* L., vezi Roibă.
- Rumenioară**, *Phytolacca decandra* L., vezi Cărmâz.
- Rușă**, *Rhodiola rosea* L., vezi Rujă.
- Rușă-de-toamnă-vânăță**, *Aster Amellus* L., vezi Steliță.
- Rușă-vânăță**, *Aster Amellus* L., vezi Steliță.
- Ruscea-de-poiană** (Trans., Brașov), *Colchicum autumnale* L., vezi Brândușă-de-toamnă.
- Ruscuță**, *Adonis aestivalis* L., vezi Cocosel-de-câmp și *Adonis vernalis* L., vezi Ruscuță-primăvărată.
- Ruscuță**, Cocosel. [fr. *Adonis flamme*; g. *Brennedrotes-Teufelsauge*]. — *Adonis flammea* Jacq. 〇.
- plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina dreaptă, ramificată, în partea inferioară păroasă; frunzele de 2—3 ori penatipartite; florile solitare la vârful ramurilor lungi, caliciul cu sepelele galbene-verzii și păroase, sunt lipite de corola formată de 3—5 petale plane, patente, ascuțite și de un roșu deschis (culoarea focului); fructele mici, rotunzite în partea superioară, cu un rostru aproape drept și la vârful negru. Crește prin sămănături. Iunie—August.
- Ruscuță-primăvărată**, Ruscuță, Spânț. [fr. *Adonis-de-printemps*; g. *Frühlings-Teufelsauge*]. — *Adonis vernalis* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rădăcinile fibroase, negricioase; tulpina dreaptă, ramificată, cu ramuri uniflore; frunzele alterne, cele inferioare reduse la solzi invaginanți, cele superioare de 2—3 ori penatipartite, cu lobi înțregi; florile frumoase, sunt mari, de un galben deschis, având 4—5 cm. în diametru; caliciul cu sepele pubescente, corola cu numeroase petale oblong-lanceolate, denticulate la vârf, de un galbin viu și lucitor; fructele aproape globulos-obovale, sgrăbunțoase, acoperite cu peri moi (pubescente), cu un rostru în formă de cârlig. Crește pe colinele, mai ales calcaroase, pe locuri deschise și prin poeni în regiunea câmpiilor. Aprilie—Mai. Melif. — *Adonis Walziana* Simk 2. diferă de specia precedentă prin florile sale mai mici, petalele mai înguste, cari întrec numai cu puțin sepelele. Crește în Dobrogea pe câmpuri aride, adesea împreună cu specia precedentă. Aprilie—Mai.
- Ruscuță-tomnată**, Cocosel-tomnatic. [fr. *Goutte-de-sang*; g. *Blutströpfchen*]. — *Adonis autumnalis* L. 〇. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina dreaptă, sulcată, simplă sau la vârf ramificată; frunzele de un verde

intens, sunt alterne și de 2—3 ori penatipartite, cu segmentele lineare; florile solitare la vârful ramurilor, caliciul cu 5 sepale roșii-galbui, patente, glabre și caduce, corola cu 5 petale obovale, concav-conivente, roșii ca sângele și pătate cu negru la bază; fructele nedentate se îngustează într'un rostru drept. Crește prin sămănături, pe câmpuri și locuri inculte. Mai—August.

Rușcuță-văratlică, *Adonis aestivalis* L., vezi Cocoșei-de-câmp.

Ruși-de-toamnă (Trans.). [fr. Reine-Marguerite; g. Gartenaster, Scönkranz.]. — *Callistephus chinensis* Nees., syn. *Aster chinensis* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina hispidă, cu ramuri monocefale; frunzele alterne, oval-spatulate, profund-dințate și pețiolate, cele caulinare sesile; florile divers colorate, sunt dispuse în mari și frumoase capitule solitare la vârful ramurilor; florile marginale pupurii, albastre sau albe, sunt ligulate și femele, cele centrale tubuloase sunt galbine. Originară din China și Japonia, mult cultivată ca plantă decorativă, împreună cu numeroasele sale varietăți, obținute prin cultură. Mai—Noembrie.

Rușinea-fetel, Morcov-sălbatic. [fr. Carotte, g. Gemeine-Möhre]. — *Daucus Carota* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, rădăcina fusiformă, tulpina acoperită cu peri rigizi; frunzele 2—3 ori penatipartite, cu foliole penatifide, cu lobi lonceolați, ascuțiți; florile albe sau rozee, dispuse în umbel, floarea din mijlocul umbelii este mai totdeauna sterilă și de un roșu închis, involucriul cu numeroase bractee penatipartite; fructul lenticular este spinos pe coaste. Umbela după înflorire să strânge, prezentând astfel aspectul unui cuib de pasăre. Crește prin fânețe, poieni, pe câmpuri și

pe marginea drumurilor. Iunie — Septembrie.

Rușioară, *Paeonia officinalis* L., vezi Bujor.

Rușmalin (Trans., Năsăud), *Rosmarinus officinalis* L., vezi Rosmarin.

Rușmarin, *Rosmarinus officinalis* L., vezi Rosmarin.

Rușnică, Rușulci, *Calendula officinalis* L., vezi Filimică.

Rușulică, *Hieracium aurantiacum* L., vezi Rușuliță.

Rușuliță, Rușulică, Sângeroasă. [fr. Epervière-orangée; g. Orangerotes-Habichtskraut]. — *Hieracium aurantiacum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina în partea inferioară cu puține frunze, acoperită cu peri lungi și orizontali, iar în partea superioară cu peri negri glanduloși; frunzele de un frumos verde, sunt oblong-obovale și acoperite cu peri lungi; florile de un roșu-portocaliu, sunt dispuse în capitule, grupate într'o umbelă racemoasă la vârful tulpinei, stilele brune. Crește prin pășunile din regiunea subalpină și alpină. Iunie — Iulie.

Rută, *Ruta graveolens* L., vezi Virnanț.

Rușior. [fr. Pigamon; g. Wiesentraute]. — *Thalictrum angustifolium* Jacq. ☉. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rădăcina fibroasă, tulpina foarte frunzoasă, până la 1 m. de înălțime; frunzele ternati-compuse, cu foliolele oblong-cuneate sau lineare, ramificațiunile pețiolului fără stipuli; florile galbine, erecte, numeroase, dispuse în panicule laxe la vârful ramurilor; fructele achene sesile. Crește prin pășuni și livezi umede. Mai—Iulie. — *Thalictrum foetidum* L. ☉. plantă erbacee, cu miros urât, acoperită cu peri moi, alburii, simplii și cu peri glanduliferi, foliolele rotunzii, dentate, auriculele vaginelor frunzei scurte, întregi; florile plecate, verzui, gălbui, adeseori violet-nuanțate, staminele plecate în jos. Crește prin stânci și văi muntoase.

Iulie—August. — *Thalictrum minus* L. 2. plantă erbacee, cu rizomul lung, subțire și stolonifer; tulpina erectă, striată, mai mult sau mai puțin glaucă, ramificată, glabră sau glandulos-păroasă; frunzele triangulare, de 3 ori sau de 4 ori penate, cu foliolele orbiculare sau cuneat-ovoale, cu 3 dinți sau trifide, cu lobi unidentati sau tridentati; florile gălbui, mici și plecate în jos, reunite în panicule piramidale, pauciflore la vârful ramurilor; fructele mici achene sesile, longitudinal-striate, cu 8—12 coaste. Crește prin livezi, pe colinele expuse soarelui, pe marginea sămănăturilor, prin poienile din păduri. Iunie—Iulie.

Rutișor, Clocoței, Clocoțai, Mărgea. [fr. Colombine-plumuse; g. Wiesenraute]. — *Thalictrum aquilegifolium* L. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina glabră, cilindrică, puțin striată; frunzele de 2-3 ori penate, foliolele obovale, cuneiforme, obtus-dentat-lobate, ramificațiunile pețiolului însoțite de mici stipuli; florile rozee, purpurii sau albe, sunt dispuse în cime multiflore, reunite în panicule compacte, caliciul cu 4 sau 5 mici

sepale de un verde deschis sau liliachii, foarte caduce, corola lipsește, staminele numeroase, liliachii sau purpurii, mai rar albe; fructele mici achene cu 3 muchi aripate, sunt netede, nestriate și pedicelate. Crește prin pășuni și prin păduri până în regiunea alpină. Mai—Iunie.

Rutișor-galben. [fr. Rhubarbe-des-pauvres, Rue-des-près; g. Gelbe-Wiesenraute]. — *Thalictrum flavum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rizomul galbin, repent; tulpina erectă, striată și fistuloasă; frunzele de 2 ori sau de 3 ori ternatipenate, foliolele oboval-cuneate, mai adesea trifide, ale frunzelor superioare lineare, ramificațiunile inferioare ale pețiolului frunzei, sunt însoțite de stipule; florile galbine, erecte, dispuse în mici umbel, formând panicule corimbiforme, compacte la vârful ramurilor, caliciul cu mici sepale galbin-deschise, staminele cu anterele frumos-galbine sunt erecte; fructele striate, sesile, aproape globuloase, rotunzite la ambele extremități. Crește prin livezile umede. Iunie—August.

S.

Sabină, Juniperus Sabina L., vezi Cetenă-de-negi.

Săbiuță, Crin-vănăt, Săcerele, Săgetea, Săghioară, Seceruire (Bănat), Spatează (Bănat), Spatarează (Bănat). [fr. Glaiëul; g. Siegwurz]. — *Gladiolus imbricatus* L. 2. plantă erbacee, bulboasă din fam. *Iridaceae*, bulbii cu (tunicile) membranele fibroase, fibrele fine, dense sunt paralele, numai în partea superioară fin-reticulate; tulpina dreaptă, adesea puțin suctă; frunzele ensiforme; florile purpurii sunt dispuse într'un spic terminal, unilateral, perigonul cu 6 diviziuni, este neregulat și aproape bilabiat; fruc-

tul capsulă obovală cu trei muchi rotunzite. Crește prin păduri și fânețe umede, lunci, tufișuri și pe coline năsiptoase. Mai—Iunie.

Sabur. [fr. Aloës; g. Aloë, Aloëharz]. Sucul solid extras din frunzele diferitelor specii de *Aloë*, considerate de unii numai ca sinonime sau varietăți ale următoarelor 3 specii: *Aloë ferox* Mill., *Aloë succotrina* Lam. și *Aloë vera* L., cari par a fi izvoarele principale din care să extrage acest produs farmaceutic. — *Aloë ferox* Mill. ț. arbust din fam. *Liliaceae*, cu tulpina de 3—4 m. înaltă și 10—15 cm. în diametru; frunzele nume-

roase, mari, oval-lanceolate, ascuțite și concave la bază, verzi-glauce, cu spini pe partea dorsală și pe margine; florile cu periantul violaceu, dispuse într'un spic lung și dens la vârful tulpinei scapiforme simple sau ramificate. Originar din Africa sudică (Cap.). — *Aloë succotrina* Lam. Ț. arbust de 1—1½ m. înalt, dichotomic ramificat; frunzele dispuse în rozetă sunt ensiforme, acuminate, sau în formă de secere, cu pete albe, sinuat-dințate, cu dinții alb-spiñoși și cartilagiноși; florile cu periantul roșietic, dispuse în racem dens. Originar din insula Socotra. — *Aloë vera* L. Ț. tulpina de 30—60 cm. înălțime; frunzele ensiforme, dense, de un verde palid și cu spini cornoși pe margine; florile cu periantul galbin, dispuse în racem dens la vârful tulpinei scapiforme simple sau ramificate. Originar din Africa sudică (Cap.). Toate aceste specii cultivate în regiunea mediteraniană și în țările tropicale pentru extragerea *Saburului*, o substanță solidă, uneori moale, transparentă și de culoare roșietică, alte ori opacă de o culoare roșie ca ficatul, cu miros plăcut și un gust foarte amar.

Saburul este întrebuințat în medicină, iar poporul nostru îl întrebuințează pentru venin.

- Sacără** (Mold.), *Secale cereale* L., vezi Secară.
- Săcerele**, *Gladiolus imbricatus* L., vezi Săbiuță.
- Sacflu** (Trans.), *Dianthus Caryophyllus* L., vezi Garoaia.
- Sadină**. [fr. *Andropogon-Grillon*; g. *Goldbart*.] — *Andropogon Gryllus* L., syn. *Chrysopogon Gryllus* Trin., *Pollinia Gryllus* Spreng. Ț. frumoașă plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, frunzele lineare, acoperite cu peri lungi și albi, ligula redusă la o coroană de peri scurți; spiculele uniflore, prevăzute la bază cu un dens fascicul de peri

lucitori, galbin-aurii până la brun-roșietici și cam de 3 mm. lungime; spiculele violete sau gălbui, sunt dispuse într'o mare paniculă cu ramurile verticilate, subțiri și filiforme, spiculele ermafrodite, au glumela inferioară redusă aproape numai la seta de 3 cm. lungă, îngenuchiată și răsucită, la spiculele masculine glumela inferioară membranoasă, la vârf lacerată; fructul cariopsă foarte îngustă. Crește pe dealuri aride, fânețe uscate, prin poieni și margini de păduri, plantă caracteristică și foarte abundentă prin câmpiile noastre seculare (bărăgane, stepe), unde formează masa preponderantă a vegetațiunii. Iunie—Iulie.

- Sadină**, *Andropogon Ischaemum* L., vezi Bărboasă.
- Săfterea**, *Fumaria officinalis* L., vezi Fumăriță.
- Săgeată** (Bănat), *Sagittaria sagittae-folia* L., vezi Săgeata-apei.
- Săgeata-apei**, Săgeată (Bănat), Săgeata-apeilor. [fr. Fléchière, Fléched'eau; g. *Pfeilkraut*]. — *Sagittaria sagittae-folia* L. Ț. plantă erbacee, aquatică din fam. *Alismataceae*, tulpina erectă, de ordinar simplă; frunzele bazilare, lungpețiolate, adânc-sagitate, cu lobii lanceolați, plutesc la suprafața apei, iar cele cari rămân sub apă sunt lanceolate, lineare sau spatulate, fără limb sagitat; florile monoice sunt mari, albe, la centru purpurii, dispuse câte 3 în verticile, grupate într'un racem terminal, întrerupt, caliciul cu 3 diviziuni, corola cu 3 foliole, stamine numeroase; fructele numeroase, dispuse pe un receptacul globulos. Crește prin ape stagnante sau lin curgătoare și pe marginea râurilor. Iunie—August.
- Săgeata-apeilor**, *Sagittaria sagittae-folia* L., vezi Săgeata-apei.
- Săgeata-lui-Dumnezeu** (Trans.), *Orobanchae caryophyllaceae* Smith. și *Orobanchae cruenta* Bertol., vezi Verigel.

- Săgețea**, *Gladiolus imbricatus* L., vezi Săbiuță.
- Săgețică** (Bucovina), *Geranium pratense* L., vezi Greglietia.
- Săghioară**, *Gladiolus imbricatus* L., vezi Săbiuță.
- Sago**. [fr. Sagou; g. S a g o]. Product vegetal comestibil, preparat cu fecula extrasă din măduva mai multor specii de palmieri și cu deosebire din *Metroxylon Rumphii* Mart., syn. *Sagus Rumphii* Willd. f. [fr. Sagoutier; g. S a g o p a l m e], frumos arbore din fam. *Palmae*, tulpina robustă, până la 10 m. înălțime; frunzele mari, penate, cu segmentele linear-lanceolate, pețiolul și rachisul frunzelor prevăzute cu spini mari; florile poligame, monoice, dispuse în spadice erecte, cu ramuri fastigiate, spata spinoasă, stamine 6; fructul este globulos și solzos. — *Metroxylon laeve* Mart., syn. *Sagus laevis* Rumph. f. se deosebește de specia precedentă prin frunzele și spatele lipsite de spini și prin segmentele frunzelor terminate printr'un lung vârf ascuțit. Ambele specii sunt plante originare din insulele Sunda și Moluca, unde constituiesc păduri întinse.
- Sago* substanță alimentară care să pune în supă.
- Saladă**, *Lactuca sativa* L., vezi Lăptuci.
- Sălăgea**, *Ficaria ranunculoides* Roth., vezi Untișor.
- Sălășitoare** (Trans.), *Ononis hircina* Jacq. și *Ononis spinosa* L., vezi Osu-iepurelui.
- Salată**, *Lactuca sativa* L., vezi Lăptuci și *Lactuca sativa* L., var. *capitata* DC., vezi Lăptuci.
- Salata-cânelui**, *Lapsana communis* L., vezi Sgrăbunțică.
- Salată-creață**, *Lactuca sativa* L. var. *crispata* DC., vezi Lăptuci.
- Salată-de-câmp**, *Ficaria ranunculoides* Roth., vezi Untișor.
- Salată-de-iarnă** (Trans.), *Tragopogon major* Jacq., vezi Barba-caprei.
- Salata-iepurelui**, Crestățea, Tălăreă (Trans.). [fr. Prénanthes-pourpre; g. Hasenlattich.]. — *Prénanthes purpurea* L. 2l. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina lungă și subțire; frunzele cu baza cordiformă, amplexicaule, glabre, pe partea inferioară glauce, cele inferioare oblong-lanceolate, angulat-sinuate, cele superioare lanceolate, mai adesea întregi; florile roșii-purpuriu, dispuse în mici capitule cu 3—5 flori, lung-pedunculată, formând o paniculă laxă la vârful tulpinei; fructele achene aproape cilindrice, nerostrate, la maturitate cenușii. Crește prin păduri umbroase în regiunea montană și și subalpină. Iulie—August.
- Salata-mielului**, *Valeriana olitoria* Moench., vezi Fetică.
- Salbă-moale**, *Evonymus europaeus* L., vezi Voniceriu și *Rhamnus cathartica* L., vezi Verigarau.
- Salbă-moale**. [fr. Fusain; g. Breitblättriges-Pfaffenkappchen, Spindelbaum]. — *Evonymus latifolius* Scop. f. arbust din fam. *Celastraceae*, tulpina de 2—5 m. înaltă, cu ramuri cilindrice, puțin comprimate și netede; frunzele opuse, oblong-eliptice, mărunț dințate (serate); florile au caliciul cu 5 diviziuni, corola cu 5 petale ovale, verzui și cu marginile roșii; fructele capsule cu 4—5 lobi, cu muchile aripate, de culoare roșie-purpurie; semințele de un roșu deschis sunt cu totul învăluite de arilul portocaliu. Crește prin păduri în regiunea montană. Mai—Iunie.
- Sălbătă**, *Lolium perenne* L., vezi Zizanie.
- Sălbăție**, *Lolium perenne* L., vezi Zizanie.
- Sălbăție**, Obsigă, Zizanie. [fr. Ivraie; g. Taumellolch.]. — *Lolium temulentum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Gramineae*, tulpina rigidă, erectă; frunzele plane, aspre; spiculele cu 6—8 flori, sunt oblonge sau eliptice și reunite într'un spic lung, îngust și lax, cu axa aspră,

mai totdeauna rigidă și erectă, spiculele lateral-comprimate, dispuse solitar în excavațiunile rachisului. cu partea îngustă privind spre rachis, glumele mai lungi decât spiculele, glumela inferioară mai scurt sau mai lung aristată; fructul eliptic, adânc-costat, brun-verzui. Crește prin sămănături, pe câmpiile umede și pe marginea drumurilor. Iunie—Iulie.

Fructele acestei plante sunt narcotice veninoase, proprietate datorită unei ciuperce cu care să pare că trăiește *Lolium temulentum* într'o simbioză constantă. [cnf. *Ascherson und Graebner* — Synopsis der mitteleuropäischen Flora. p. 751.].

Salbie, *Salvia officinalis* L., vezi Jale.
Salcâ (Trans.), Rachită—albă (Trans.), Rachită—mare, Salce, Salcie, Salcie-alburie. [fr. Saule; g. Silber-Weide]. — *Salix alba* L. ț. mic arbore din fam. *Salicaceae*, cu ramurile erecte, flexibile; frunzele lanceolate, acuminat, denticulate, pe ambele părți și mai ales pe partea inferioară mătăsoș și alb-păroase; florile galbine-verzui sunt dispuse în amente pedunculate, cu pedunculii frunzoși, ele apar odată cu frunzele; florile masculine cu 2 stamine; fructele capsule glabre, obtuse, sessile sau scurt pedicelate, cu pedicelul abia de lungimea glandei. Crește pe malurile râurilor, și în locuri umede. Aprilie—Mai. Melif.

Salcâ-moale (Trans.), *Salix Capraea* L., vezi Iov.

Salcâm, *Gleditschia triacanthos* L., vezi Plătică.

Salcâm, Acaciu (Trans.), Acaț (Trans.), Băgrin (Bănat), Dafin (Oltenia), Salcâm-alb, Salcân. [fr. Robinier-commun, Acacia; g. Akazie, Falsche-Akazie]. — *Robinia Pseudacacia* L. ț. frumos arbore din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina până la 25 m. înălțime, cu ramurile prevazute cu spini puternici; frunzele imparipenaticompuse, cu 9—17 foliole

oblong-ovale, întregi și glabre; florile albe, foarte odorante, dispuse în raceme lung-pedunculate, care atârnă în jos; fructele sunt legume glabre, comprimate și cu numeroase seminte. Originar din America de nord, la noi mult cultivat și vulgarizat. Mai—Iunie. Melif.

Lemnul foarte tare este resistent la umezeală.

Salcâm-alb, *Robinia Pseudacacia* L., vezi Salcâm.

Salcâm-galben, *Colutea arborescens* L., vezi Beșicoasă.

Salcâm-galben. [fr. Faux-Ebénier, Cytise-commun; g. Bohnenbaum, Goldregen]. — *Laburnum vulgare* Gris., syn. *Cytisus Laburnum* L. ț. frumos arbust din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina de 3—6 m. înaltă; frunzele alterne, petiolate, trifoliolate, foliolele eliptice, pubescente pe partea inferioară; florile galbine-aurii, dispuse în lungi raceme adpres-păroase, simple și multiflore, atârnă în jos; legumele acoperite cu peri mătăsoși, conțin numeroase seminte toxice. Originar din regiunea mediteraneană, cultivat adesea prin parcuri ca plantă decorativă. Mai—Iunie. Melif.

Lemnul acestui arbust este întrebuințat în strungărie.

Salcâm-mic. [fr. Indigo-bâtard, Faux-Indigo; g. Uniform]. — *Amorpha fruticosa* L. ț. arbust glabru sau puțin păros din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*; frunzele imparipenaticompuse, cu 5—12 perechi de foliole eliptic-oblonge; florile închis-purpuriu-violacee, dispuse în lungi raceme spiciforme, cari formează fascicule la vârful ramurilor, caliciul cu 5 dinți, corola fără carenă și fără aripi, neavând decât un stindart oval-concav, staminele aproape libere; fructele legume lungărețe, curbate, plane, cu 1—2

semințe. Originar din America de nord, cultivat adesea ca plantă decorativă. Iunie—Iulie.

Salcâm-roșu. [fr. Acacia-rose; g. Akazie]. — *Robinia hispida* L. Ț. mic arbore din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina până la 3.25 m. înaltă, ramurile acoperite cu peri rigizi, de culoare roșietică; frunzele imparipenaticompuse cu 11—17 foliole ovale sau oblong-ovale, rotunzite sau cordiforme la bază; florile roșii sau rozee, mari, inodore și dispuse în raceme, cari atârnă în jos, acoperite cu peri rigizi; fructele legume glabre. Originar din America boreală, cultivat ca plantă ornamentală. Mai—Iunie.

Salcâm-roșu. [fr. Acacia-rose; g. Pech-Akazie]. — *Robinia viscosa* Vent., syn. *Robinia glutinosa* Curt. Ț. mic arbore din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, cu tulpina de 5—12 m. înaltă, ramurile, pețiolurile și legumele acoperite cu spini scurți și cu peri roșietici, glandulos-viscoși; frunzele imparipenaticompuse cu 11—15 foliole eliptice, florile rozee, mari, dispuse în raceme compacte și erecte. Originar din America de nord, cultivat ca plantă ornamentală pentru florile sale frumoase, dar puțin odorante. Mai—Iunie. Melif.

Salcân, *Robinia Pseudacacia* L., vezi Salcâm.

Salce, *Salix alba* L., vezi Salcă, *Salix fragilis* L., vezi Răchită și *Salix pentandru* L., vezi Salcie.

Salce, Salcie. [fr. Osier-brun; g. Mandel-Weide, Mandelblättrige-Weide.] — *Salix triandra* L., syn. *Salix amygdalina* L. Ț. arbust din fam. *Salicaceae*, cu ramurile lungi, subțiri și flexibile; frunzele lanceolate sau oblonge, ascuțite, dințate (serrate) glabre sau la început mățâsos-păroase, de un verde închis, lucitor pe partea superioară, adesea glauce pe cea inferioară; florile galbene-verzui, dispuse în amente pedun-

culate, florile masculine cu 3 stamine; fructele capsule glabre, pedicelate, pediculul de 2 ori sau de 3 ori mai lung decât glanda. Crește pe malurile apelor și pe locurile mlăștinoase. Aprilie—Mai. Melif.

Salce, Sarce. [fr. Racine-de-Salsepareille; g. Sarsaparille, Sarsaparille]. Rădăcina mai multor specii de *Smilax*, dar mai cu samă a speciilor: *Smilax medica* Schlecht. et Cham. și *Smilax officinalis* Kunth. — *Smilax medica* Schlecht. et Cham. Ț. plantă sarmențoasă din fam. *Liliaceae-Smilacoidae*, tulpina agățătoare prin cârcei, este glabră, puțin anguloasă și striată, având la articulații țepi late la bază și puțin recurbate la vârf; frunzele pețiolate, alterne, acuminate, netede, cu nervure translucide, cele inferioare cordat-hastate, aproape trilobate, cele superioare ovale, oblonge, cordiforme la bază, pețiolul glabru, însoțit de ambele părți cu câte un cănel filiform, învârtit în spirală; florile dioice, dispuse în umbel simple, axilare, la vârful unui peduncul comun; fructul o bacă roșie, netedă de mărimea unei mici cireșe. Originară din Mexico. — *Smilax officinalis* Kunth. Ț. cu ramurile aproape cilindrice, devenind puțin patrunghiulare, cu spini recurbați; frunzele oblonge, ușor ascuțite la bază și brusc acuminate la vârf, membranoase, pețiolate. Originară din America de sud (Orinoko).

Rădăcina acestor plante exotice «*Radix Sarsaparillae*», cunoscută de poporul nostru sub numirea de Salce, este inodoră, cu un gust fad, la urmă puțin amară și acră, întrebuințată în medicină ca sudorifică și depurativă. *Salcea* este întrebuințată de popor pentru a vindeca diferite boale lumești, sângele stricat, reumatismul etc.

Salce-moale, *Salix caprea* L., vezi Iov.

Salce-moartă (Trans.), *Salix babylonica* L., vezi Salcie-pletoasă.

Salce-pletoasă, *Salix babylonica* L., vezi Salcie-pletoasă.

Salcie, *Salix alba* L., vezi Salcă, *Salix fragilis* L., vezi Răchită și *Salix triandra* L., vezi Salce.

Salcie, Salce. [fr. Saule-Laurier; g. Lorbeer-Weide, Fünfmännige-Weide]. — *Salix pentandra* L. Ț. mic arbore din fam. *Salicaceae*, tulpina cu scoarța brun-închisă, poate ajunge până la 12 m. înălțime; frunzele oval-eliptice, acuminate, fin și dens serate, de tot glabre, sunt odorante, viscoase și lucitoare; pețiolul frunzelor cu numeroase glandule pe partea superioară; florile galbene-verzui sunt dispuse în amente scurt-pedunculate, florile masculine cu 5—10 stamine; fructul capsulă oval-lanceolată, glabră, scurt-pedunculată, pedunculul de 2 ori mai lung decât glanda. Crește pe malurile râurilor, și prin locuri umede. Mai—Iunie.

Salcie-alburie, *Salix alba* L., vezi Salcă.

Salcie-fragedă (Trans.), *Salix fragilis* L., vezi Răchită.

Salcie-jalnică, *Salix babylonica* L., vezi Salcie-pletoasă.

Salcie-mirositoare, *Elaeagnus angustifolia* L., vezi Răchitică.

Salcie-plângătoare, *Salix babylonica* L., vezi Salcie-pletoasă.

Salcie-pletoasă, Salce-moartă (Trans.), Salce-pletoasă, Salcie-jalnică, Salcie-plângătoare. [fr. Saule-pleureur. g. Napoleons-Weide, Trauer-Weide]. — *Salix babylonica* L. Ț. arbore din fam. *Salicaceae*, cu ramurile foarte lungi, flexibile și plecate în jos; frunzele linear-lanceolate, lung-acuminate, fin-dințate, glabre și pe partea inferioară de un verde cenușiu, stipulele falciiform-lanceolate, acuminate și recurbate; florile galbene sau verzi, dispuse în amente, cari apar odată cu frunzele, sunt pedunculate, cu pedunculii frunzoși; florile mas-

cule cu 2 stamine; fructele capsule glabre, oval-conice și sesile. Originară din Orient, mult cultivată prin parcuri și cimitire. Aprilie. Melif.

Sălcioară, *Elaeagnus angustifolia* L., vezi Răchitică.

Salep. [fr. Salep; g. Salep]. Tuberculele uscate ale diferitelor specii de *Orchis* precum: *O. fusca* Jacq., *O. maculata* L., *O. Morio* L., *O. speciosa* Host., *O. ustulata* L., etc. — *Salepul* este o substanță nutritivă, avută în feculă, foarte ușor de digerat, care preparat cu lapte sau cu bulion de carne, constituie o mâncare foarte bună și potrivită pentru convalescenți.

Sălnă, *Apium graveolens* L., vezi Țelină.

Sălnică (Trans.), *Glechoma hederacea* L., vezi Silnic.

Șalotă, *Allium ascalonicum* L., vezi Hasme.

Sălvie, *Salvia officinalis* L., vezi Jale.

Șălvie, *Salvia officinalis* L., vezi Jale și *Salvia verticillata* L., vezi Urechea-porcului.

Șalvie-albă, Nalbă. — *Lavatera thuringiaca* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Malvaceae*, tulpina dreaptă, împreună cu frunzele, calciul, pețiolii și pedunculii stelat-tomentosă; frunzele inferioare angulat-lobate, cele superioare trilobate, cu lobul median mai lung; florile rozee, corola cu petale bilobate, calciul cu 5 diviziuni, calciul monofil trifid; pedunculii solitari, erecti, uniflori, rar cu 2—3 flori mai lungi decât pețiolul frunzei; fructele reniforme, numeroase, dispuse într'un cerc au câte o singură sămânță, separându-se isolat fiecare. Crește prin fânețe, poieni, tufișuri, pe marginea pădurilor, câmpurilor și prin sămănături. Iunie—August. Melif.

Sălvie-de-câmpuri, Jale (Trans., Brașov), Jaleș-de-câmp. [fr. Sauge-des-prés; g. Wiesen-Salbei.]. — *Salvia pratensis* L. Ț. plantă erbacee, cu miros tare, din fam. *Labiatae*, tulpina cu puține

- frunze, este împreună cu bracteele și cu florile viscos-păroasă; frunzele ovale, dublu crenate, întregi sau trilobate, reticulat-sgrăbunțoase și acoperite cu peri moi pe partea inferioară, cele inferioare cordiforme și pețiolate; florile albastre, roșii sau albe, sunt dispuse câte 6 în verticile, formând spice întrerupte la vârful tulpinei; bracteele, cari însoțesc florile, sunt erbacee și mai scurte decât caliciul cu dinții ascuțiți. Corola de 3 ori mai lungă decât caliciul. Crește pe coline aride, fânețe și pășuni uscate, prin poieni și tufișe. Mai — August. Melif.
- Sălvie-de-grădină**, *Salvia officinalis* L., vezi Jale.
- Sămăchișă**, (Trans.), *Coronilla varia* L., vezi Coroniste.
- Sămăchiște**, *Coronilla varia* L., vezi Coroniste.
- Sâmbovin**, *Celtis australis* L., vezi Sâmbovină.
- Sâmbovină** (j. Mehed.), Sâmbovin (j. Mehed.). [fr. Micocoulier; g. Zürgelbaum]. — *Celtis australis* L. Ț. mic arbore din fam. *Ulmaceae*, tulpina dela 5—10 m. înaltă, frunzele alterne, oblong-lanceolate, acuminat, acut-serate, pe fața superioară (scabre) aspre, pe cea inferioară moale și scurt păroase, la bază neegale (asimetrice), cu nervurele proeminente pe partea inferioară; florile verzui sunt ermafrodite sau polygame, solitare la subțioara frunzelor, periantul cu 5 foliole egale, concave, stamine 5; ovar unilocular, cu 2 stigmatate pubescent-glanduloase; fructul drupă neagră, lung-pedunculată, puțin cărnoasă, cuprinzând un sămăbure cu o sămăntă. Crește pe stânci abrupte pe la Vârciorova și în Dobrogea, uneori cultivat prin parcuri ca plantă ornamentală. Aprilie—Mai.
- Samcă** (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Eryngium planum* L., vezi Scai-vânăt.
- Sâmcuță** (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Galium Schultesii* Vest., vezi Cucuță-de-pădure.
- Sâmcuță** (Bucovina, Putna), *Sisymbrium officinale* Scop., vezi Brâncuță.
- Sâmziene**, *Gallium Mollugo* L., vezi Sânzienne-albe și *Gallium verum* L., vezi Drăgaică.
- Sâmziene-galbine** (Bănat), *Galium verum* L., vezi Drăgaică.
- Sânge-de-nouă-frați**. [fr. Sangdragon, g. Drachenblut]. Product vegetal resinous, recoltat de pe fructele de *Calamus Draco* Willd. Ț. plantă agățătoare (urcătoare) din fam. *Palmae*, tulpina lungă și subțire, galbină mai mult sau mai puțin închisă, cu țepi drepte; frunzele, pețiolate, aripate, cu foliole alterne, lineare, ascuțite, pedunculii cu țepi ascuțite; florile unisexuale, dispuse, în spadice axilare, lungi, subțiri și ramificate, înfășurate de o spată coriacee, bivalvă; periantul cu 6 diviziuni alterne, pe 2 rânduri; florile masculine cu 6 stamine, cele femele au ovarul cu 3 loje uniovulate, care devine la maturitate un fruct de mărimea alunei; fructele ovoide cu vârfurile obtuse, acoperite de un pericarp solzos. Originar din insula Borneo și Sumatra și din insulele Sonde.
- Sângele-de-nouă-frați* este o substanță opacă sau puțin transparentă, de o culoare roșie, fără miros, fără gust, solubilă în alcool și în oleurile grase și volatile, este inflamabilă și arde, răspândind un miros balsamic plăcut. Acest product resinous se află în partea externă cărnoasă a fructului și se obține în chipul următor: fructele să scutură tare într'un sac de pânză groasă, resina se desface de pe suprafața fructului și trece prin pânză, apoi să topește la o temperatură puțin ridicată și să formează mici mase ovoide, rotunde sau cilindrice. Această resină a fost odinioară întrebuințată în medicină ca adstringent. *Sângele-*

de-nouă-fraci plămădit în rachiul de drojdii, îl beau femeile pentru vătămătură.

Sângele-voinicului, *Indrisaia* (Mold.), *Indrișaim*, *Indrișain*, *Indrușaim*. [fr. *Pois-de-senteur*, *Pois-à-fleurs*; g. *Wohlriechende-Platterbse*, *Spanische-Wicke*]. — *Lathyrus odoratus* L. ☉. plantă erbacee, agățătoare din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*. tulpina aripată; frunzele penaticompose, cu 1 pereche de foliole plane și oval-oblonge, terminate printr'un cârcel ramificat; stipule oval-lanceolate, semi-sagitate; florile mari, roșii, violete sau albe, sunt foarte odorante și dispuse câte 2 sau 3 la vârful pedunculului mai lungi decât frunzele; fructele legume păroase. Originară din Ostindia, cultivată prin parcuri și grădini pentru florile sale frumoase și plăcut mirositoare. Iunie—Septembrie.

Sânger, *Sângerel*, (Trans.). [fr. *Bois-punais*, *Bois-sanguin*, *Cornouiller-femelle*; g. *Hartriegel*]. — *Cornus sanguinea* L. ♀. arbust din fam. *Cornaceae*, ramurile drepte, sunt toamna și iarna roșii ca sângele; frunzele opuse, sunt ovale, acuminate, pe ambele părți verzi și scurt-păroase; florile albe, dispuse în corymbe ramificate, fără involucri; fructele globuloase, bacciforme, sunt negre cu puncte albe. Crește prin păduri, crânguri, tușuri. Mai—Iunie. Melif.

Sângerel (Trans.), *Cornus sanguinea* L., vezi *Sânger*.

Sângerie, *Sanguisorba officinalis* L., vezi *Sorbestrea*.

Sângeroasă, *Hieracium aurantiacum* L., vezi *Rușuliță*.

Sânicioară, *Sanicula europaea* L., vezi *Sanișoară*.

Sânicior (Trans.), *Sanicula europaea* L., vezi *Sanișoară*.

Sanișoară, *Cinci-foi*, *Cinci-foi-mari*, *Sânicior* (Trans.), *Sânicioară*. [fr. *Sanicle*; g. *Sanikel*]. — *Sanicula europaea* L. ♀. plantă erba-

cee din fam. *Umbelliferae*, tulpina dreaptă, fără frunze sau cu 1—2 mici frunze; frunzele bazilare, lung-pețiolate, sunt palmatipartite, cu lacinii trifide, neegal-incis-serate; florile mici, albe-roșietice sunt poligame, reunite în mici capitule globuloase, formând o umbelă neregulată; florile ermafrodite sunt sesile, cele masculine foarte scurt-pedunculate; fructele subglobuloase, sunt mici achene lipsite de coaste și acoperite cu lungi spini subuțați, încârligați. Crește prin păduri umbroase și umede. Aprilie—Mai.

Sanitoare, *Hypericum perforatum* L., vezi *Pojarniță*.

Sânitoare, *Hypericum perforatum* L., vezi *Pojarniță*.

Sânjuane-de-pădure (Trans.), *Asperula odorata* L., vezi *Vinariță*.

Sânjuoane, *Galium verum* L., vezi *Drăgaică*.

Sânzânie, *Gallium Mollugo* L., vezi *Sânziene-albe*.

Sânzene, *Galium verum* L., vezi *Drăgaică*.

Sânzenie, *Galium verum* L., vezi *Drăgaică*.

Sânziană-de-grădină (Bucovina, Pârteștii de sus.). [fr. *Gerbe d'or*; g. *Goldrute*]. — *Solidago canadensis* L. ♀. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă, acoperită cu peri asprii; frunzele alterne, oblong-lanceolate, acuminate, trinerviate, fin-serat-dințate, uneori întregi, mai mult sau mai puțin pubescente pe fața inferioară, aspre pe cea superioară; florile galbine, dispuse în mici și numeroase capitule de un galbin-auriu, reunite în mari raceme compacte, unilaterale și plecate în jos, capitulele cu 8—10 flori marginale, ligulate, femele, sunt scurte și cam de lungimea celor centrale ermafrodite; fructele mici achene aproape rotunzite. Plantă originară din America (Canada), cultivată uneori ca ornamentală. Iulie—August.

- Sânziene** (Mold.), *Galium verum* L., vezi Drăgaică.
- Sânziene-albe** (Bănat.), Drăgaică, Sâmziene, Sânzânie. [fr. Caille-lait-blanc; g. Gemeines-Labkraut]. — *Galium Mollugo* L. 2. plantă erbacee din fam. *Rubiaceae*, tulpina robustă, culcată sau ascendentă, rar erectă, patrunghiulară, glabră sau păroasă; frunzele dispuse mai adesea câte 8 în verticile, sunt lineare, lanceolate sau oboval-lanceolate, cu un vârf ascuțit (mucronate), pe margine cu asperități dirijate înainte; florile albe, dispuse în panicule terminale, cu ramurile întinse, multiflore, cele inferioare orizontal-patente, caliciul cu 4 diviziuni scurte, corola plan-rotacee, cu 4 diviziuni ascuțite, filiforme (cuspidate); fructul uscat, format din 2 carpele aderente, este glabru sau puțin sgrăbunțos. Distingem 2 varietăți (după unii botaniști, specii): 1. *elatatum* Thuill. cu tulpina culcată, adesea ridicându-se pe alte plante, frunzele oblong-lanceolate, obtuse și nelucitoare, pedicelul fructifer scurt și orizontal-patent. 2. *erectum* Huds. cu tulpina rigidă, erectă, frunzele oblong-lineare sau lineare, ascuțite, adesea lucitoare pe fața superioară; pedicelul fructifer lung și erect. Crește prin tufișuri, livezi, prin pășuni și margini de păduri. Mai—August.
- Sânzulănă, Sânzuiene** (Trans.), *Galium verum* L., vezi Drăgaică.
- Săponel**, *Saponaria officinalis* L., vezi Odogaci.
- Săponele** (Trans.-Năseud). — *Aster laevis* L. 0. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina netedă; frunzele lanceolate, amplexicaule, netede, aspre pe margine, cele inferioare ușor serat-dințate; florile dispuse în nari și frumoașe capitule, cele marginale ligulate, albastre; involucriul imbricat, cu foliole cuneiforme, pe margine ciliate. Originară din America de nord, cultivată ca plantă ornamentală. Septembrie—Octombrie.
- Săponele** (Banat), *Saponaria officinalis* L., vezi Odogaci.
- Săpunariță**, *Saponaria officinalis* L., vezi Odogaci.
- Săpunel**, *Saponaria officinalis* L., vezi Odogaci.
- Săpunul-popel** (Vălenii-de-munte), *Saponaria officinalis* L., vezi Odogaci.
- Sarce**, *Smilax medica* Schlecht. și *Smilax officinalis* Kunth., vezi Salce.
- Săricică**, Iarbă-sărată. [fr. Soude-épineuse; g. Salzkraut]. — *Salsola Kali* L. 0. plantă erbacee, cărnoasă, succulentă din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina foarte ramificată, păroasă sau glabră; frunzele subulate, la vârf spinoase, patente; florile ermafrodite, verzui, alburii sau roșietice, sunt solitare la subțioara frunzelor; periantul în stadiul de fructificare cartilaginios, fără nervure, laciniiile acuminate, la vârf membranoase, periantul cu 5 foliole, stamine 5, stile 2 terminate prin stigmat; fructul deprimat, învălit de periantul capsuliform, cu 5 aripi, întinse ca o stea. Crește pe locuri năsiptoase și sărate. Iulie—August.
- Sărpanuță**, *Sedum acre*, L., vezi Iarbă-de-șoaldină.
- Sărpariță**, *Sedum-acre* L., vezi Iarbă-de-șoaldină.
- Sărpun**, *Thymus Serpyllum* L. și *Thymus Chamaedrys* Fries., vezi Cimbrisor.
- Sărpunel**, *Thymus Serpyllum* L. și *Thymus Chamaedrys* Fries., vezi Cimbrisor.
- Sărpuțele**, *Thymus Serpyllum* L. și *Thymus Chamaedrys* Fries., vezi Cimbrisor.
- Saschiu** (Trans.), Bobănoc, Brăbănoc, Cununiță, Foaie-in-fir, Foiofoi, Fonchiu, Merișor, Pervincă, Saseau. [fr. Pervenche, Violette-de-serpent; g. Singrün, Sinngrün]. — *Vinca herbacea* W. et Kit. 2. plantă erbacee din fam. *Apocynaceae*, tulpina întinsă pe pământ, nu repentă; frunzele opuse, cele inferioare o-

- vale, cele superioare lanceolate, în tinerețe aspre (scabre) pe margine; florile albastre, cu lacinile calicului ciliate, pedunculul florilor mai lungi decât frunzele; corola hypocraterimorfă, cu tubul lărgit, limbul întins ca o roată, cu 5 diviziuni trunchiate la vârf; fructele folicule libere, aproape cilindrice, cu semințe peltate. Crește prin livezi, locuri cu iarbă, pe lângă păduri și crânguri. — *Vinca minor* L. 24. tulpina repentă (târătoare), frunzele opuse, lanceolat-eliptice, sunt coriacee; florile albastre, roșii, rar albe, sunt pețiolate și solitare la subțioara frunzelor, cu lacinile calicului glabre, neciliate. Crește prin păduri și tufișuri. Ambele specii cultivate adesea prin grădini, parcuri și cimitire. Aprilie—Mai.
- Saseau**, *Vinca herbacea* W. et Kit. și *Vinca minor* L., vezi Saschiu.
- Sbârciog**, *Gyromitra esculenta* Fr., vezi Sbârciog-grași, *Morchella esculenta* Pers., vezi Ciuciuleți și *Morchella conica* Pers., vezi Sbârciog.
- Sbârciog** (Mold. j. Iași și Vaslui), Pupi (Bucovina), Sbârciog. — *Morchella conica* Pers. [fr. Morille-conique; g. Spitzmorchel]. Ciupercă comestibilă din fam. *Helvellaceae*, pălăria brun-deschisă sau negricioasă, oblong-conică, cu marginile concreșcute de picior, coastele primare longitudinale, sunt groase, aproape paralele și obtuse, reunite prin coaste secundare, transversale, sbârcite, formând o rețea cu alveole profunde, înguste și alungite; piciorul (stipitele) alburii, gol înăuntru, scurt, fragil și făinos-păros; ascele cilindrice, cu câte 8 spori elipsoizi se află în pereții alveolelor. Această delicioasă ciupercă comestibilă crește pe pământ în păduri și prin livezi și grădini, primăvara. — *Morchella bohemica* Krombh., syn. *Verpa bohemica* Krombh. [fr. Morille-de-Bohême; g. Böhmische-Morchel]. Ciupercă comestibilă, cu pălăria campanulată, cenușiu-roșcată, roșie-
- gălbue sau ca funinginea, albă pe margini și liberă, neconcreșcută cu piciorul, coastele longitudinale, undulate, dichotomice, rar anastomosante, formând astfel o rețea cu alveole înguste, alungite și neregulate; ascele cilindrice, cu 4—8 spori alungit-elipsoizi, puțin curbați; piciorul alb-mătășos, este lung și aproape cilindric. Crește pe pământ în păduri, printre frunzele căzute; primăvara—toamna.
- Sbârciog** (Mold.), *Morchella esculenta* Pers., vezi Ciuciuleți.
- Sbârciog-grași** (Mold.), Ciuciuleți (Trans.), Sbârciog (Trans.). [fr. Gyromitre - comestibile, Morille, Mouricaude; g. Speiselmorchel, Steinmorchel, Faltenmorchel, Lorchel, Stockmorchel]. — *Gyromitra esculenta* Fr., syn. *Helvella esculenta* Pers. Ciupercă comestibilă din fam. *Helvellaceae*, pălăria brun-roșcată sau brun-negricioasă, diform-globuloasă, umflată, cărnoasă, cu aspect de ceară, coastele pronunțate, flexuoase și conturnate, formând îndoituri dense, cari samănă cu circumvoluțiunile crierului, marginile concreșcute cu piciorul numai în unele locuri, interiorul format din numeroase și neregulate cavități căptușite cu peri albi și fini; ascele cilindrice, cu 8 spori ovali; piciorul (stipitele), gol înăuntru, este alburii sau roșietic, păros, scurt, gros și neted. Această ciupercă comestibilă, cu miros și gust plăcut, crește în grupe primăvara pe pământ în păduri de conifere. Ciupercă aceasta conține *Acid helvetic*, substanță toxică, care se dizolvă în apă ferbinte; de aceea este prudent, ca să nu se gătească ciupercile proaspete, ci să se opărească mai întâi și apoi să se usuce, îndepărtându-se în chipul acesta principiul toxic, această ciupercă devine o mâncare delicioasă. — *Gyromitra gigas* Cooke (Krombh.). Mare ciupercă comestibilă; pălăria cu îndoituri undu-

lat-încrêțite este alb-gălbuie sau ochracee, neregulată; piciorul (stipitele) alburii, gros, celulos, pe din afară lacunos și aproape glabru; ascele cilindrice, cu sporii fusi-formi, hialini. Crește pe pământ în păduri, primăvara.

Sburătoare, *Epilobium angustifolium* L., vezi Răsoage și *Epilobium hirsutum* L., vezi Pufulițe.

Sburătoare-bărbătească (Bucovina), *Lythrum Salicaria* L., vezi Răchitan.

Sburătoare-de-apă (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Epilobium hirsutum* L., vezi Pufulițe.

Sburătoare-de-pădure (Bucovina, Pârteștii-de-sus), *Epilobium angustifolium* L., vezi Răsoage.

Scăete-muscălesc, *Xanthium spinosum* L., vezi Holeră.

Scăetele-popei, Cornuți (j. Ilfov), Purcelaș (Mold. j. Neamțu, Hangu), Scăiete. [fr. Glouteron, Lampourde; g. G e m e i n e - S p i t z k l e t t e]. — *Xanthium strumarium* L. ⊙. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, anguloasă, robustă, fără spini; frunzele petiolate, aspre (scabre), de un verde cenușiu, mai deschis pe partea inferioară, sunt cordiforme, trilobate; florile verzi, dispuse în capitule sesile, terminale și axilare, florile femele de desupt, cele masculine deasupra, involucrul femel fructifer, erect, oval, pubescent și cu spini aproape drepți, recurbați la vârf, cu ciocurile (rostrurile) conice, aproape drepte, divergente sau convergente, acest involucru întărindu-se constituiește în aparență fructul. Crește prin locuri inculte și ruderale, pe lângă garduri, pe marginea câmpurilor și drumurilor. Iulie—Octombrie.

Scai, *Carduus acanthoides* L., vezi Spin, *Carduus nutans* L., vezi Ciulin, *Echinops sphaerocephalus* L., vezi Rostogol și *Onopordon Acanthium* L., vezi Scai-măgăresc.

Scai, Crăpușnic, Ghimpe, Scăiete. [fr. Cirse-lancéolé; g. L a n z e t -

tliche-Kratzdistel]. — *Cirsium lanceolatum* Scop. ⊙. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina robustă, anguloasă, spinos-aripată, pubescent-arachnoidee; frunzele decurente, lung-lanceolat-acuminate, pe fața superioară acoperite de foarte mici spini culcați, pe cea inferioară arachnoideu-lănoase, profund-penatifide, segmentele laterale, bifide, cu lobi lung-lanceolați, terminați printr'un spin puternic; florile roșii, rar albe, dispuse în capitule solitare, ovale sau lungărețe și arachnoideu-lanate; foliolele involucrului lanceolate, patente, la vârf subulate și terminate cu un spin lung, galben; fructele achene castanii, cu papus format de peri lungi, plumoși, uniți în inel la bază. Crește prin locuri inculte, dărâmaturi, pe lângă drumuri. Iunie—Septembrie. Melif.

Scai-galben, Pălămidă. [fr. Centauree-du-solstice; g. Sonnenwende-Flockenblume]. — *Centaurea solstitialis* L. ⊙. rar ⊙. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina foarte ramificată dela bază, alb-tomentosă; frunzele surii, linear-lanceolate, aripat-decurente, cele inferioare lirate; florile galbene ca lămâia, dispuse în capitule oval-subglobuloase, solitare la vârful ramurilor, însoțite de un involucru lănos-păros, cu foliolele palmat-spinose, spinul intermediu mai lung decât capitulul; fructele achene albe, comprimate, cu papus dublu. Crește prin locuri sterile ruderale și inculte, pe marginea sămănăturilor și drumurilor. Iulie—Septembrie.

Scai-ghimpos, *Centaurea Calcitrapa* L., vezi Ghimpe.

Scai-măgăresc, Ciulin, Ghimpe-mare, Pălămidă, Scai, Scăiete, Scăietemuced (j. Ilfov.), Sita-zânelor (Bănat.). [fr. Chardon-aux-ânes, Pédane; g. Eselsdistel, Krebs-Distel]. — *Onopordon Acanthium* L. ⊙. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina robustă, puțin a-

rachnoideu-lănoasă și lat-aripat-spinoasă prin frunzele decurente; frunzele eliptic-oblonge, sinuate, arachnoideu-lănoase, albe pe partea inferioară, cu lobiți triunghiulari, spinoși; florile purpurii, dispuse în mari capitule solitare sau câte 2—3 la vârful tulpinei și ramurilor; involucrul cu foliolele imbricate, lanceolat-subulate, terminate printr'un spin robust, foliolele externe foarte patente; fructele achene obovale, aproape tetragonale, comprimate, sulcate, transversal-rugoase, cu papus de peri pluriseriați, scabrii, reușiți în înel la bază. Crește prin locuri incolte și aride, dărămaturi, pe lângă locuințe și drumuri. Iulie—August. Melif.

Scai-mărunt, *Galium Aparine* L., vezi Turiță.

Scal-rotunjor, *Echinops sphaerocephalus* L., vezi Rostogol.

Scai-rusesc, *Xanthium spinosum* L., vezi Holeră.

Scal-vânăț, Spin-vânăț. [g. Flachblättrige-Mannstreu].—*Eryngium planum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina dreaptă, în partea superioară ramificată, cu ramurile de culoarea ametistului; frunzele bazilare nedivizate, oval-cordiforme, obtuse, pețiolate, cele mijlocii sesile, nedivizate, cele superioare 5 partite; florile violacee ca ametistul, dispuse în capitule ovale, însoțite de un involucru format din foliole linear-lanceolate, spinos-dințate, cu dinții îndepărtați, fructele fără coaste, acoperite cu solzi acumițați. Crește prin fânețe și pășuni năsiptoase și cam umede, pe lângă drumuri, pe câmpuri, prin marăcinșuri și crângulețe. Iunie—August.

Scal-voinesc, *Dipsacus silvestris* Mill., vezi Varga-ciobanului.

Scăete, *Carduus acanthoides* L., vezi Spin, *Carduus nutans* L., vezi Ciulin, *Centaurea Calcitrapa* L., vezi Ghimpe, *Cirsium arvense* Scop.,

vezi Pălămidă, *Cirsium lanceolatum* Scop., vezi Scai, *Dipsacus silvestris* Mill., vezi Varga-ciobanului, *Echinops commutatus* Juratzka., vezi Tătarnică, *Echinops sphaerocephalus* L., vezi Rostogol., *Onopordon Acanthium* L., vezi Scai-măgăresc și *Xanthium strumarium* L., vezi Scăetele-popei.

Scăete-muced (j. Ilfov), *Onopordon Acanthium* L., vezi Scai-măgăresc.

Scaiu-volulcului, *Dipsacus silvestris* Mill., vezi Varga-ciobanului.

Scaiul - dracului, Scaiul - vântului, Spinul-dracului, Spinul-vântului. [fr. Chardon-Roland, Querdonnet, Barbe-de-chèvre; g. Feld-Mannstreu].—*Eryngium campestre* L. 2. plantă erbacee, cenușiu-verde din fam. *Umbelliferae*, tulpina robustă, plină, sulcată, foarte ramificată, cu ramurile întinse, dând plantei un aspect globulos; frunzele ternat-bipenatifice, reticulat-venate, spinos-dentate, cele radicale pețiolate, cele caulinare auriculat-plexicaule, cu auricule laciniat-dentate, florile deschis-albăstriu-verzi, sesile, solitare la subțioara unor bractee spinoase, formând un capitul compact, aproape globulos și însoțit de un involucru format de mai multe foliole spinoase, mai lungi decât capitulul, caliciul cu dinți foliacei, aristați, mai lung decât corola; fructele achene lipsite de coaste, acoperite de solzi acumițați. Crește prin fânețe, pășuni uscate și pe câmpuri. Iulie—August. Melif.

Scaiul-vântului, *Eryngium campestre* L., vezi Scaiul-dracului.

Scăluș (Bucovina), Varga-ciobanului. [fr. Verge-à-pasteur; g. Beharte-Karde].—*Dipsacus pilosus* L. ☉. plantă erbacee din fam., *Dipsacaceae*, tulpina rigidă, robustă, acoperită cu peri și cu țepi inegale; frunzele pețiolate și la vârful pețiolilor auriculate; florile alburii sau albe-gălbui, dispuse în capitule globuloase, însoțite de un involucru cu foliolele

- reflecte, cari sunt de aproape lungimea florilor, bracteele (paleele) obovale, aristat-cuspidate, setos-ciliolate, drepte și flexibile. Crește pe malurile umbroase ale râurilor, prin păduri și tufișuri umede. Iulie—August.
- Scalce** (Trans.), *Caltha palustris* L., vezi Calcea-calului.
- Scălei** (Trans.), *Caltha palustris* L., vezi Calcea-calului.
- Scânțioară**, *Anagallis arvensis* L., vezi Scânțeuță.
- Scânteluță**, *Gagea pratensis* Schult., vezi Ceapa-cioarei.
- Scânteuță**, Intiță, Ochișor, Rocoină, Scânțioară, Sclipeți. [fr. Mouron-des-champs; g. Acker-Gauchheil, Rote-Miere]. — *Anagallis arvensis* L. ⊙. mică plantă erbacee din fam. *Primulaceae*, tulpina de la bază ramificată, întinsă în toate părțile sau erectă; frunzele opuse sau câte 3 în verticil, sesile, ovale, obtusiuscule; florile roșii, rar albastre sau albe, lung pedunculat, solitare la subțioara frunzelor, pedunculii mai lungi decât frunzele, corola rotacee, puțin mai lungă decât calciul cu 5 diviziuni, are 5 lobi mărunț-glandulos-ciliați; fructul capsulă cu numeroase semințe. Crește pe locuri cultivate și aride, prin poienile din păduri și pe lângă drumuri. Iunie—Septembrie.
- Scânteuță** (Bucovina), *Bellis perennis* L., vezi Bănuți.
- Scânteuță**. [fr. Gagée-des-champs; g. Feld-Goldstern]. — *Gagea arvensis* Schult. 2. mică plantă erbacee, bulboasă din fam. *Liliaceae*, cu doi bulbi învâliți într-o membrană comună; frunzele bazilare, în număr de 2, sunt lineare, canaliculate, obtuse; florile galbene, dispuse în umbel, pedunculele acoperite cu peri scurți și moi; foliolele perigonului lanceolate, ascuțite; fructele capsule trigonale. Crește pe locuri cultivate, vii și prin grădini. Martie—Aprilie.
- Scânteuță-de-friguri** (j. Prahova), *Erythraea Centaurium* Pers., vezi Fierea-pământului.
- Scânțeuță-galbenă**, *Ficaria ranunculoides* Roth., vezi Untișor.
- Scara-Domnului**, Scăricea. [fr. Valériane-grecque; g. Jacobsleiter, Himmelsleiter]. — *Polemonium coeruleum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Polemoniaceae*, tulpina anguloasă, fistuloasă, glabră și cu frunze numeroase; frunzele penatisecate, cu segmentele oval-lanceolate, acuminate și glabre; florile albastre sau albe, erecte, dispuse în buchete multiflore, corimbiforme, inflorescența glandulos-păroasă; fructul capsulă cu numeroase semințe. Crește prin fânețe umede, poieni și locuri umbroase în regiunea montană. Iunie—Iulie. Melif.
- Scăricea**, *Polemonium coeruleum* L., vezi Scara-Domnului.
- Scărtăitoare**, Troscoteț (Trans.). [fr. Polycnème-des-champs; g. Feldknorpelkraut]. — *Polycnemum arvense* L. ⊙. mică plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina ramificată, difusă, întinsă pe pământ, ramurile lungi și subțiri; frunzele sesile, triangular-subulate și mucronate, aproape înțepătoare, la bază dilatate, membranoase; florile axilare, solitare, sesile, sunt ermafrodite și verzui, periantul cu 5 foliole libere, însoțite de 2 bractee scarioase, alburii și cam de lungimea periantului, stamine de ordinar 3 (sau mai rar 1—5) concrescute la bază; fructul mic, este monosperm și indehiscent. Crește în regiunea câmpiilor, pe locuri pietroase și năsipose, prin locuri de cultură și pe drumuri. Iulie—Septembrie.
- Schimbăcioase**, *Ipomoea purpurea* Lam., vezi Zorele.
- Schin**, *Carduus acanthoides* L., vezi Spin și *Carduus nutans* L., vezi Ciulin.
- Schinduc** (Mold. j. Neamț, Schitul Durău), Bucinișel (Trans.). [g. Maludenwurz]. — *Conioselinum Fí-*

scheri Wimm. et Grab., syn. *Coinoselinum tataricum* Fisch. 2. plantă erbacee, glabră, brumărie (glaucescentă), din fam. *Umbelliferae*, tulpina, erectă, fistuloasă, cilindrică, ramificată, striată, cu ramurile canaliculate; frunzele cu vaginile umflate, sunt de 3 ori penatipartite, segmentele (laciunile) oblonge, cu marginile răsucite și cu vârfuri ascuțite, albe; florile albe, dispuse în umbele mari, formate din numeroase umbele mici, însoțite de un involucl cu numeroase foliole subulate, fin-ciliate, involuclul lipsește sau numai cu puține foliole; fructele oval-oblonge, puțin comprimate, cu coastele membranos-aripate, aripile marginale de 2 ori mai late. Această plantă rară, crește prin regiunea alpină și montană, pe stânci, prin văi adânci și umbroase Iulie—August.

Fructele aromatice ale acestei plante, sunt întrebuințate de călugării din Schitul Durau, pentru a prepara cu ele un rachiu.

Schinduf, *Thymus Chamaedris* Fries., vezi Cimbrisor.

Schinol (Trans., Năsăud.). [fr. Chardon-béni; g. Benediktenkraut, Gemeine-Benedicte, Spinnendistel.]. — *Cnicus benedictus* L., syn. *Centaurea benedicta* L. O. mică plantă erbacee, lănoasă și spinoasă din fam. *Compositae*, tulpina anguloasă, erectă, ramificată; frunzele sinuat-spinos-dentate; florile galbene, toate tubuloase, dispuse în mari capitule galbene, solitare la vârful ramurilor, involuclul format din bractee spinoase, cele interne la vârf cu un spin penatid și lănos, bracteele externe mai late și cu un spin simplu, florile marginale trifide și neutre; fructele achene cilindrice, striate, roșcate și cu un papus (egretă) format din 2 rânduri de peri denticulați. Această plantă, originară din regiunea ostmediteraniană, se cultivă adesea

ca plantă oficială. Iunie—Iulie.

Planta floriferă «*Herba Cardui benedicti*» este întrebuințată în medicină ca tonică și febrifugă.

Schinuță, *Phyteuma orbiculare* L., vezi Bănica și *Phyteuma Vagneri* A. Kern., vezi Cărbuni.

Sclipeți, *Anagalis arvensis* L., vezi Scânteuță.

Sclipeți (Trans.), Scrântitoare. [fr. Tormentille; g. Blutwurz, Tormentillwurzel.]. — *Potentilla silvestris* Neck., syn. *Potentilla Tormentilla* Schrank., sau *Tormentilla erecta* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, rizomul scurt, solid și aproape lemnos; tulpina întinsă pe pământ sau ascendentă; frunzele trifoliolate, sesile sau scurt pețiolate, cele inferioare 3 sau 5 foliolate; stipulele 3 fide până la multifide; florile mici, galbene, mai adesea tetramere, caliciul cu 4 diviziuni, corola cu 4 petale, florile solitare, purtate de lungi pedunculi axilari. Crește prin pășunile umede și uscate de prin pădurile munților, prin crânguri, rărișuri, tufișuri. Iunie—Septembrie.

Scoabe'n cur, fructele de *Rosa canina* L., vezi Măcieș.

Scorbutărită, *Ficaria ranunculoides* Roth., vezi Untișor.

Scoroambe, *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.

Scorogoi, Bunuța-vântului, Solovârviță. [g. Filzblume.]. — *Phlomis pungens* Willd. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina divaricat-ramificată, păslos-sur-păroasă (pubescent-tomentoasă); frunzele oval-lanceolate, lucitoare pe partea superioară, sur-păslo-păroase pe cea inferioară, întregi sau dințate pe margine; florile violet-purpuriu, dispuse în verticale câte 6—10 și însoțite de bractee subulate și împreună cu caliciul pubescent-păroase și cu peri mai lungi, dinții caliciului subulați, rigizi, patenți. Crește prin fă-

nețe uscate, câmpuri și dealuri.
Mai—Iulie.

Scorombar, *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.

Scorțișoară. [fr. Cannelle; g. Zimmt, Zimmtrinde, Zimt]. Scoarța aromatică de *Cinnamomum zeylanicum* Nees. Ț. frumos arbore, totdeauna verde, din fam. *Lauraceae*, ramurile opuse, cilindrice, puțin tetragonale în partea superioară, sunt glabre; frunzele opuse, petiolate, ovale sau oval-oblonge, întregi, coriacee, glabre și lucitoare, puțin glauce pe partea inferioară și cu 3—5 nervure longitudinale, evidente; florile mici, albe-gălbui, ermafrodite, sunt alb-cenușiu-păroase și dispuse în raceme terminale, periantul persistent, cu 6 diviziuni oblonge, alterne, stamine 12 dintre care numai 9 fertile, ovarul unilocular, devine la maturitate un fruct bacciform, de culoare brun-albăstrie. Acest arbore aromatic, originar din Ceylon și din India, se cultivă adesea prin țările calde pentru scoarța sa aromatică. — *Cinnamomum Cassia* Blume., syn. *Cinnamomum aromaticum* Nees. Ț. mic arbore cu ramurile pășlos-păroase; frunzele oblonge, ascuțite, cu 3 nervure; florile albe-gălbui, dispuse în raceme mătășos-păroase. Acest arbore, originar din China, produce o scorțișoară mult mai inferioară în calitate decât specia precedentă.

Scorțișoara este întrebuințată la bucătărie ca condiment și în medicină sub numirea de «*Cortex Cinnamomi acuti*» din cauza proprietăților sale stomachice și carminative.

Scorțiță (Bucovina), lemnul de *Haematoxylon campechianum* L., vezi Băcan.

Scorumnic, varietate de *Zea Mays* L., vezi Păpuși.

Scoruș, *Pirus aucuparia* Gaertn., vezi Scoruș-de-munte.

Scoruș. [fr. Sorbier, Cormier; g. Speierling, Spierling, Spierapfel]. — *Pirus Sorbus*

Gaertn., syn. *Sorbus domestica* L. Ț. arbore din fam. *Rosaceae-Pomoideae*, mugurii glabri, glutinoși; frunzele imparipenatisecate cu 13—17 foliole opuse, sesile, oblonge, serat-dentate, mătășos-păroase pe partea inferioară în tinerețe, devenind glabre la bătrânețe; florile albe, dispuse în corimbe ramificate, multiflore, florile cu 5 stile; fructele globuloase sau piriforme, sunt roșii sau galbene, de mărimea cișeiilor. Crește prin pădurile din regiunile dealurilor și munților, adesea cultivat. Mai—Iunie. Melif.

Fructele numite *Scorușe* sunt comestibile. Lemnul întrebuințat la fabricațiunea sculelor de tâmplărie.

Scoruș-de-munte, Lemn-pucios, Merișor (Bucovina), Scoruș, Scoruș-păsăresc, Scoruș-sălbatic, Sorb. [fr. Sorbier-des-oiseaux; g. Eberesche, Quitschbeere, Vogelbeere]. — *Pirus aucuparia* Gaertn., syn. *Sorbus aucuparia* L. Ț. mic arbore din fam. *Rosaceae-Pomoideae*, tulpina cu ramuri plecate, cu muguri tomentoși, albicioși și uscați, frunzele imparipenatisecate, cu 13—17 foliole opuse, sesile, oblonge, ascuțite, serat-dentate, deasupra verzi-închise și păroase, dedesupt mai palide și tomentoase mai cu samă în tinerețe; florile albe, dispuse în raceme multiflore, florile cu 3 stile păroase la bază; fructele globuloase, roșii, de mărimea unui bob de mazăre, sunt adstringente. Crește în păduri și tufșuri montane, mai cu samă în regiunea subalpină și alpină. Mai—Iunie. Melif.

Scoruș-nemțesc, *Mespilus germanica* L., vezi Moșmon.

Scoruș-păsăresc, *Pirus aucuparia* Gaertn., vezi Scoruș-de-munte.

Scoruș-sălbatic, *Pirus aucuparia* Gaertn., vezi Scoruș-de-munte.

Scorușe, fructele de *Pirus Sorbus* Gaertn., vezi Scoruș și fructele de

- Pirus aucuparia* Gaertn., vezi Sco-ruș-de-munte.
- Scrab** (Mold.), *Melampyrum nemorosum* L., vezi Sor-cu-frate.
- Scrabă**, *Melampyrum arcense* L., vezi Condroniu.
- Serântitoare**, *Galega officinalis* L., vezi Ciumărea, *Potentilla recta* L., vezi Buruiana-de-cinci-degete și *Potentilla silvestris* Neck., vezi Sclipeți.
- Serântitoare**, Galbenușe. [fr. *Potentille-couchée*; g. *Liegender Fingerkraut, Liegender Gänserich*]. — *Potentilla supina* L. ☉. sau 2. mică plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, tulpina dichotomic-ramificată, este culcată sau ascendentă și împrăștiat-păroasă; frunzele imparipenaticompuse, cu 5—9 foliole oblonge, incis-serat-dentate, stipulele oval-lanceolate, întregi; florile mici, galbine, solitare, corola cu 5 petale mai scurte decât caliciul, pedunculele după înflorire recurbate; fructele mici, glabre. Crește prin locuri umede, năsiptoase, pe lângă garduri, pietrișuri și pe marginea apelor. Mai—Septembrie.
- Serinte** (Trans.), *Syringa vulgaris* L., vezi Liliac.
- Serintitoare** (Bănat), *Lysimachia Nummularia* L., vezi Drețe.
- Serintitoare**, *Potentilla Anserina* L., vezi Coadă-racului.
- Serintitoare**. [fr. *Potentille-argentée*; g. *Silberweisser-Gänserich*]. — *Potentilla argentea* L. 2. plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, tulpina întinsă pe pământ, ascendentă sau aproape erectă, albicios-păslos-păroasă (tomentoasă); frunzele inferioare pețiolate, cele superioare sesile, cu 5 foliole, verzi închise și glabrescente pe partea superioară, alb-păslos-păroase pe cea inferioară, foliolele obovale, adânc-incis-serate, cu marginile (revolute) răsucite; florile mici, galbine, dispuse în raceme umbeliforme la vârful tulpinei. Crește prin locuri necultivate, coaste aride și pietroase, în poienile de prin păduri, pe câmpuri și locuri virane. Iunie—August.
- Scuipatul-cucului**, *Cardamine pratensis* L., vezi Stupitul-cucului.
- Sculătoare**, *Orchis Morio* L., vezi Untu-vacei și *Orchis papilionacea* L., vezi Gemănarită.
- Scumpic**, Scumpină (j. Mehed., Vârciorova). [fr. *Fustet*; g. *Perückenbaum, Perruckenstrauch*]. — *Rhus Cotinus* L., syn. *Cotinus Coggria* Scop. 5. arbust din fam. *Anacardiaceae*, cu frunzele obovale, simple, glabre și glauce; florile verzi-gălbui, sunt ermafrodite și dispuse în panicule terminale, laxe, pedunculele florilor alungite mai târziu, cele mai multe nefructifere, sunt la urmă acoperite cu peri plumoși; fructul drupă aproape uscată, glabră, neagră și cu vinișoare reticulate. Crește pe colinele aride și pietroase. Mai.
- Scoarța acestui arbust este întrebuințată la tăbăcitul pieilor.
- Scumpină**, (j. Mehed., Vârciorova) *Rhus Cotinus* L., vezi Scumpie.
- Sdreăță**, *Lemna gibba* L., *Lemna minor* L., *Lemna polyrrhiza* L. și *Lemna trisulca* L., vezi Lintiță.
- Sdrețe**, *Lemna gibba* L., *Lemna minor* L., *Lemna polyrrhiza* L. și *Lemna trisulca* L., vezi Lintiță.
- Șapte-degete**. [fr. *Quintefeuille-des-marais*; g. *Blutauge*]. — *Comarum palustre* L., syn. *Potentilla palustris* Scop. 2. plantă erbacee din fam. *Rosaceae*, tulpina repentă (tă-rătoare) și cu rădăcini adventive (radicantă) în partea inferioară, ascendentă în cea superioară; frunzele cu 5—7 foliole lanceolate, ascuțit-serat-dentate, de un verde închis pe fața superioară, verzi-albăstrui pe cea inferioară; florile purpurii-închise, dispuse în cime pauciflore, calicul cu 5 diviziuni, caliciul cu 5 sepale oval-acuminate, brun-roșietice pe fața internă, crescând mult după înflorire, corola cu 5 petale lanceolate, mult mai mici decât sepalele; fructele mici

achene uscate, așezate pe un receptacul emisferic, cărnos-spongios și păros. Crește prin locuri mlăștinoase, prin gropi și prin turbării. Iunie—Iulie.

Secară, *Sacără* (Mold.), *Sicară* (Maced.). [fr. Seigle; g. Roggen].—*Secale cereale* L. ☉. plantă ierboasă, albăstriu-verzie (glaucescență) din fam. *Gramineae*, tulpina dreaptă, poate ajunge până la 2 m.; frunzele lineare, plane și aspre la pipăit (scabre); florile verzii, dispuse câte 2 în spicule mici, cari sunt așezate solitar în excavațiunile rachisului, formând astfel un spic mare, puțin curbat la vârf, glumele uninerviate, scabre pe carenă, mai scurte decât spiculul; glumele inferioare sunt lung-ciliate pe carenă, rachisul tenace și persistent. Mult cultivată ca plantă alimentară deja din epoca de bronz; originară din sudul Europei și din Asia. Mai—Iunie.

Din făina de *Secară* se face pâine.

Secară-albă, *Triticum Spelta* L., vezi Alac.

Secărea, *Bromus secalinus* L. și *Bromus sterilis* L., vezi Obsigă, *Carum Carvi* L., vezi Chimen și *Foeniculum vulgare* Mill., vezi Molură.

Secărea-de-grădină, *Foeniculum vulgare* Mill., vezi Molură.

Secărlcă, *Carum Carvi* L., vezi Chimen.

Secărlță, *Carum Carvi* L., vezi Chimen și *Elymus crinitus* Schreb., vezi Perișor.

Seceruire (Bănat), *Gladiolus imbricatus* L., vezi Săbiuță.

Sefterea, *Fumaria officinalis* L., vezi Fumărlță.

Seler, *Apium graveolens* L., vezi Țelină.

Selină, *Apium graveolens* L., vezi Țelină.

Semelchita (Bănat), *Trigonella coerulea* Seringe., vezi Sulcină-albastră.

Semic (Bănat), *Helichrysum arenarium* DC., vezi Siminoc.

Senamichie, frunzele uscate de *Cassia acutifolia* Del. și *Cassia angustifolia* Vahl., vezi Siminichie.

Sensitiva, Simțitoare. [fr. Sensitive; g. Sinnpflanze].—*Mimosa pudica* L. Ț. curioasă plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Mimosoideae*, tulpina erbacee sau subfrutescentă, spinoasă, acoperită ca și pețiolii și pedunculii florilor cu peri asprii; frunzele de 2 ori penate, cu 4 segmente (pinule) aproape digitate la vârful pețiolului comun, fiecare segment cu 15—20 foliole linear-lanceolate: florile mici, rozee, dispuse în capitule globuloase la vârful unor peduncule mult mai scurte decât frunzele, caliciul cu 4—5 diviziuni, corola cu 4—5 diviziuni, stamine 4—5, cu anterele mici, aproape globuloase; fructul o mică păstărie (legumen) articulată. Această plantă, originară din Brasilia, este adesea cultivată prin florării și casele oamenilor, ca plantă curioasă, din cauza marei sensibilități a frunzelor sale, căci la cea mai mică atingere, foliolele se apleacă unele peste altele, iar pețiolul comun cade în jos. Iulie—Octombrie.

Șerlai (Trans.), Iarba-lui-Sft.-Ioan. [fr. Sauge-d'Ethiopie; g. Ungarische-Salbei].—*Salvia-Aethiops* L. ☉. plantă erbacee, alb-și lung-lânos-păroasă din fam. *Labiatae*, tulpina în partea superioară ramificată; frunzele cordat-ovale, grosier-crenate, sinuate sau lobate, foarte sgrăbunțoase (rugose) sunt dimpreună cu caliciul alb-lânoase; florile albe, dispuse în verticile distanțate, de câte 6—10 flori, bracteele mari, albe-cenușii, uneori pe deasupra rozee, sunt subrotund-ovale, cuspidate și concave; dinții caliciului sunt ovali, ascuțiți și spinos-aristați, corola de 2 ori mai lungă decât caliciul, cu buza superioară comprimată și în formă de seceră. Crește prin fânețe și pășuni năsipose, locuri

aride și pietroase, pe marginea drumurilor. Iunie—August.

Serlal (Trans.), *Salvia Sclarea* L., vezi Iarba-Sfântului-Ioan.

Serpântă Bucovina), *Gentiana cruciata* L., vezi Ghințură.

Serpariță, *Lathraea Squamaria* L., vezi Mama-pădurei și *Polygala vulgaris* L., vezi Amăreală.

Sfeclă. [fr. Betterave; g. Beisskohl Mangold, Runkebrübe]. — *Beta vulgaris* L. ☉. sau ☉. plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae*, rădăcina cărnoasă, cu o singură tulpină dreaptă (erectă), robustă, anguloasă, cu ramuri erecte; frunzele lucitoare, cele inferioare ovale, obtuse, puțin cordiforme, cele superioare romboidale; florile verzuie, sunt ermafrodite, dispuse în glomerule, formând o paniculă lungă, terminală, periantul urceolat, cu 5 diviziuni, stamine 5, stigmat 2 ovale sau lanceolate. Această plantă, originară din regiunea mediteraneană, adeseori cultivată ca plantă economică și industrială; la noi se cultivă următoarele două varietăți: *Beta vulgaris* L. var. *Cicla* L. [fr. Poirée; g. Gartenmangold], numită *Sfeclă-albă*; cu rădăcina groasă, cilindrică sau fusiformă, cu carnea albă, albicioasă sau verzuie și cantare și *Beta vulgaris* L. var. *rubra* L., syn. *B. vulgaris* L. var. *Rapa Dumort.* [fr. Betterave-rouge; g. Zuckerrübe, Rote-Beete], numită: *Sfeclă-roșie*, *Sfeclă-pangele*, *Pangele*; cu rădăcina cărnoasă, succulentă, dulce (zaharoasă), roșie-închisă, groasă, fusiformă sau căpățânoasă, mult cultivată ca plantă culinară. Iulie—August.

Din rădăcina de *Sfeclă* se fabrică zaharul.

Sfeclă-albă, *Beta vulgaris* L. var. *Cicla* L., vezi Sfeclă.

Sfeclă-pangele, *Beta vulgaris* L. var. *rubra* L., vezi Sfeclă.

Sfeclă-roșie, *Beta vulgaris* L. var. *rubra* L., vezi Sfeclă.

Sîlneac (j. Mehed., Vârciorova), Cărpeneiță, Grăbar (j. Mehed., Vârciorova). — *Carpinus duinensis* Scop., syn. *Carpinus orientalis* Lam. Ț. mic arbore sau arbust din fam. *Betulaceae*, frunzele alterne, ovale, ascuțite, încrêțite și dublu-serate, sunt mai mici ca la Carpen; florile verzui-roșietice, monoice, dispuse în amente; fructul comprimat, este însoțit de un involuclu foliaceu, simplu, oval și neegal-dințat (neegal-serat). Crește prin pădurile și tufșurile de pe dealuri, uneori cultivat ca plantă decorativă. Aprilie—Mai.

Sfoiag (Oitenia), se numește o masă păsloasă, filamentoasă, albă, cenușie sau verzuie, formată de coloniile ciupercilor: *Mucor Mucedo* L., *Mucor racemosus* Fres., *Aspergillus glaucus* Link., *Penicillium candidum* Link. și *Penicillium glaucum* Link., vezi Mucegai.

Sglăvoc, *Centaurea Cyanus* L., vezi Vinețele, *Centaurea phrygia* L., *Centaurea pseudophrygia* C. A. Meyer., vezi Dioc și *Centaurea spinulosa* Rochel., vezi Ciolobot.

Sglăvoc, Dioc, Smoc. — *Centaurea plumosa* Lam., syn. *Centaurea nervosa* Willd. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina simplă, cu un singur capitul; frunzele lanceolate, întregi, denticulate, cele superioare mai adânc-dentate și aproape trunchiate; florile purpurii, dispuse într'un capitul subrotund, apendicele involuclului lanceolate la bază, lung-subulate, recurbate, penat-fimbriate, cu fimbriile cele mai inferioare apropiate, cele superioare mai îndepărtate, toate alungite și setacee; apendicele bracteelor inferioare aproape rotunde, lacerat-dentate, acoperite de fimbriile bracteelor următoare; fructele achene cu papusul aproape egal cu ele. Crește prin pășunile din regiunea alpină. Iunie—Iulie.

Sgrăbunțacă, *Lapsana communis* L., vezi Sgrăbunțică.

Sgrăbunțică, Iarbă-de-sgaibă, Iarbă-

- de-sgăibi, Iarba-sgaibeii, Salata-cânelui, Sgrăbunțacă. [fr. Lamp-sane, Poule-grasse; g. Milche, Rainkohl]. — *Lapsana communis* L., sau *Lampsana communis* L. ○. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina ramificată, dreaptă; frunzele angulos-dințate, cele inferioare lirate, lobul terminal foarte mare, cei laterali ovali, frunzele superioare lanceolate, întregi sau denticulate; florile galbene, dispuse în mici capitule pauciflore, iar capitulele reunite într'o paniculă laxă la vârful tulpinei; fructele achene nerostrate și fără papus. Crește prin tufișuri, păduri și locuri umbroase. Iunie—August.
- Șiărchin** (Maced.), *Citrullus vulgaris* Schrad., vezi Pepene-verde.
- Șibiog** (Trans.), *Hesperis matronalis* L., vezi Nopticoasă.
- Șibot** (Maced.), *Cheiranthus Cheiri* L., vezi Micșunele-ruginite.
- Sică**, Garofiță-de-mare, Garofița-mărei, Limba-boului, Limba-peștelui. [fr. Stalice-de-Gmelin; g. Strandnelke, Wiedersoss]. — *Statice Gmelini* Willd. 4. plantă erbacee din fam. *Plumbaginaceae*, frunzele de un verde intens, sunt oblong-ovale sau obovale, mucronate, îngustate în pețiol scurt, sau aproape sesile, glabre, uninerviate, grupate în rozetă bazilară, din mijlocul căreia iese o tulpină scapiformă, rigidă, erectă, cilindrică, puțin anguloasă, glabră sau pubescentă și dela mijloc ramificat-paniculată, cu ramurile patente, recurbate, cele infime sterile; florile albăstrui, dispuse în spicule, însoțite de 3 bractee, formând spice scurte, unilaterale, grupate într'o vastă paniculă. Crește prin fânețele și locurile mlăștinoase și sărate. Iulie—Septembrie.
- Sicară** (Maced.), *Secale cereale* L., vezi Secară.
- Silhă**, *Abies alba* Mill., vezi Bradalb.
- Silnic**, Coarda-ielelor (j. Prahova), Nejelmică (Bucovina, Sadova), Olbalț (Bănat), Pelungoasă, Prelun-goasă, Rănunchioară, Rătungioară, Rotundioară, Sâlnică (Trans.). [fr. Lierre-terrestre, Courroie-de-Saint-Jean; g. Gundelrebe, Gundermann]. — *Glechoma hederacea* L., syn *Nepeta Glechoma* Benth. 4. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina târâtoare (repentă), stoloniferă; frunzele lung-pețiolate, reniforme, cele superioare aproape cordiforme, suut crenate pe margine; florile albaștre sau violete, dispuse la subțioara frunzelor în verticile de câte 2—6 flori, caliciul cu 5 dinți ovali, acumițați, aristați și de 3 ori mai scurți decât tubul, buza superioară a corolei puțin concavă, emarginată, cea inferioară trilobată, cu lobul mijlociu obcordat, mai mare decât cei laterali, stamine 4 cu anterele dispuse câte 2 în cruce. — *Glechoma hirsuta* W. et Kit., syn. *Glechoma hederacea* L. var. *hirsuta* Boiss., se deosebeste de specia precedentă prin perositatea mult mai bogată și prin dinții caliciului lanceolați, acumițați, aristați și mai lungi decât jumătatea tubului calicinal; prin florile deschis-violacee și cu pete violacee mai închise. Ambele cresc prin locuri umede, livezi de pomi, prin păduri și tufișuri umbroase. Martie — Mai. Melif.
- Cu aceste plante cred Bănățenii că se vindică boala *Olbațul* sau *Orbanțul*.
- Silur**, Burenită, Burenită-albă, Burenită, Buruenuță, Buruniță, Dințură, Dragostea-fetei (Bucovina), Floare-de-ochi, Mângăierea-apelor. [fr. Casse-lunettes; g. Augentrost]. — *Euphrasia stricta* Host. ○. mică plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina rigid-erectă, ramificată în partea inferioară și neglanduloasă; frunzele verzi, de tot glabre, pe ambele părți cu câte 3—5 dinți, dinții frunzelor și bracteelor cu câte un vârf-setiform; florile de un albastru deschis cu linii violete și

cu o pată galbină înlăuntru, caliciul glabru sau cu mici peri rigizi; fructul o capsulă cam de lungimea dinților calicinali. Crește prin locuri cu iarbă, prin livezi și pe lângă râuri. Iunie—August. — *Euphrasia Rostkoviana* Hayne ☉. plantă erbacee, glandulos-păroasă; tulpina ascendentă, mai adesea ramificată; frunzele ovale, de ambele laturi cu câte 3—5 dinți obtusiusculi, la frunzele superioare (bractee) acumițați, mai scurt sau mai lung mucronați; florile albe, cu 9 linii violete și cu o pată galbină la baza buzei inferioare, florile dispuse ca și la specia precedentă în raceme spiciforme, frunzoase; bracteele și caliciul dens-glandulos-păroase. Crește prin locuri cu iarbă, prin pășuni și pe lângă păduri. Iulie—August.

Siminic, *Helichrysum arenarium* DC., vezi Siminoc.

Siminichie, *Senamichie*. [fr. Séné; g. Senna, Sennes blätter]. Frunzele uscate de *Cassia acutifolia* Del. f. mic arbust din fam. *Leguminosae-Caesalpinioideae*, tulpina erectă, cilindrică, alburie, puțin tomentoasă în partea superioară, cu ramurile drepte și subțiri; frunzele alterne, paripenaticompuse, cu 4—8 perechi de foliole opuse, aproape sesile, ovale sau lanceolate, ascuțite, întregi, subțiri, fragile, puțin glauce și fin-păroase pe fața inferioară, pețiolul comun are la bază două mici stipule subulate; florile galbene, sunt dispuse în raceme axilare, erecte, caliciul cu 5 sepale neegale, obtuse și caduce, corola cu 5 petale neegale, stamine 10, dintre cari 3 sterile și numai 7 fertile și libere, cu anterele dehiscente prin 2 pori, ovarul scurt-pedicelat, devine la maturitate o păstară (legumen) comprimată, subțire, oval-obtusă și puțin arcuată. Această plantă, originară din Africa tropicală, produce «*Folia Sennae Alexandrinae*». — *Cas-*

sia angustifolia Vahl. f. seamănă foarte mult cu specia precedentă, de care diferă mai cu seamă prin frunzele cu 5—9 perechi de foliole mai înguste, oval-lanceolate, îngustându-se începând dela mijloc până la vârf și mult mai mari. Această plantă, originară din Africa ostică și Arabia, mult cultivată în Ostindia ca plantă medicală, produce: «*Folia Sennae Tinnevely*».

Foliolele frunzelor, uscate la soare, constituiesc un product vegetal mult întrebuițat în medicină ca purgativ sub numirea de «*Folia Sennae*».

Siminoc, **Semenic** (Bănat), **Siminic**. [fr. Immortelle-des-sables; g. Strohlume]. — *Helichrysum arenarium* DC., syn. *Gnaphalium arenarium* L. 2. mică plantă erbacee, alb-păroasă din fam. *Compositae*, frunzele tomentoase, cele inferioare oboval-lanceolate, cele mijlocii, caulinare, linear-lanceolate, toate sesile, întregi și obtuse; florile mici, dispuse în capitule, cele marginale tubuloase, sunt femele, uneori lipsesc, cele centrale ale discului sunt ermafrodite, capitulele mici, însoțite de un involucru frumos, galben-deschis sau galben-portocaliu, cu foliolele membranoase, oblonge, obtuse și strălucitoare, sunt dispuse într'un corimb compus la vârful tulpinei. Crește pe dealuri și coaste năsiptoase. Iulie—August.

Simoftică, *Phleum pratense* L., vezi Timoftică.

Simsă, *Juncus effusus* L., vezi Rugină.

Șimșir (Maced.), *Buxus sempervirens* L., vezi Cimișir.

Simuțitoare, *Mimosa pudica* L., vezi Sensitivă.

Sincorică, *Scleranthus annuus* L., vezi Buruiana-surpătorei.

Sincerică. [*Sclérante-vivace*; g. A us d a u e r n d e r - K n a u e l]. — *Scleranthus perennis* L. 2. mică plantă erbacee, cenușiu-verde, din fam. *Caryophyllaceae-Scleranthaceae*, frunzele lineare, subulate, ciliate

la bază; florile albe-verzii, corola lipsește, caliciul cu 5 lobi linear-oblongi, rotunziți-obtuși, verzi și cu o margine lată, albă, mai târziu în timpul fructificării conivenți, aproape închiși; fructul mic, cu o singură sămânță, se află pe fundul caliciului întărit (indurat). Crește prin locuri stâncoase, pietroase și năsipose, pe coaste abrupte și pe coline expuse soarelui. Mai—August.

Sipică. [fr. Céphalaire; g. Schuppenkopf]. — *Cephalariu transsilvanica* Schrad. ☉. plantă erbacee din fam. *Dipsacaceae*, tulpina dreaptă, ramificată în partea inferioară și dimpreună cu frunzele împrăștiat-păroase; frunzele penate, foliolele aproape decurente, la frunzele inferioare oblonge, serate, cea terminală foarte mare, la cele mai superioare linear-lanceolate; florile dispuse în capitule, cele centrale albinețe, cele marginale lilacine sau albăstriei, capitulul însoțit de un involuclu cu foliolele dimpreună cu squamele receptaculului oval-lanceolate, aristat-cuspidate, cu vârful negricios. Crește pe marginea sămănăturilor și a viilor, pe câmpuri și coline aride. Iulie—Septembrie.

Sipică. [fr. Scabieuse; g. Skabiose]. — *Scabiosa ochroleuca* L. 2. plantă erbacee din fam. *Dipsacaceae*, tulpina glabră, numai în partea superioară fin-păroasă; frunzele fasciculelor sterile oblonge, obtuse, la bază îngustate, pețiolate, crenate, întregi, ori lirate, cele caulinare inferioare lirate, celelalte până la coasta medie penatifide, foliolele lineare, cele ale frunzelor mai inferioare penatifid-serate, cele supreme de tot întregi; florile gălbunii, rar roșietice, dispuse în capituli; capitulii fructelor ovali, fructele cu 8 sulcuri, profunde și acute. Crește prin livezi, poieni, prin fânețele uscate și locurile năsipose de pe

dealuri, munți și câmpii. Iunie—August.

Sirinderică, Iasomie, Iasmin-de-grădină (Trans.), Iămâiță. [fr. Seringat, g. Falscher-Jasmin, Wilder-Jasmin, Pfeifenstrauch]. — *Philadelphus coronarius* L. 5. arbust din fam. *Saxifragaceae*, tulpina dreaptă, rigidă, cu ramuri anguloase; frunzele eliptice, acuminat-serat-denticulate, glabre sau numai pe partea inferioară, pe nervure păroase; florile albe, foarte odorante, axilare, cele mai de sus dispuse în corimbe, formând împreună raceme terminale, caliciul cu 4 diviziuni acuminat-serate, corola cu 4 petale, concave, stamine numeroase, stilul mai scurt decât staminele, este 4 fid; fructul capsulă. Acest arbust, originar din Europa sudică, mult cultivat ca plantă ornamentală pentru florile sale frumoase. Mai—Iunie.

Sisinei (j. Mehedinți), Dediței-de-livede. [fr. Anémone-des-près; g. Wiesenkuhschelle, Kleine-Küchenschelle]. — *Anemone pratensis* L., syn. *Pulsatilla pratensis* Mill. 2. plantă erbacee, păroasă din fam. *Ranunculaceae*, tulpina scapiformă, unifloră; frunzele de 2 ori penatisecate, cu lobi lineari, foarte înguști; floarea violetă, la interior purpuriu-închisă, în formă de clopot (campanulată), plecată în jos, sepalele în număr de 6, sunt conivențe, păroase la exterior și cu vârful curbat în afară, puțin mai lungi decât staminele; carpelele oblonge, viiloase, prelungite la vârf într'o coadă lungă, păroasă. Crește prin poienile din păduri, prin livezi, crânguri și mărăcinișuri. Martie—Aprilie.

Sisinei, Anemone Pulsatilla L., vezi Dediței.

Sisinei-de-munte, Oițe. [fr. Anémone-des-Alpes; g. Teufelsbart.] — *Anemone alpina* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, acoperită la început cu peri albi, pe urmă glabres

centă, tulpina scapiformă, unifloră; frunzele acoperite cu peri lungi, mătasoși, biternatisecate, cu foliolele pețiolulate, penatífide, profund-dințate, cele ale involucrului scurt-pețiolate, unite la bază și foarte depărtate de floare; floarea solitară, erectă, albă sau uneori rozee pe din afară, caliciul foarte patent, cu 6 sepale eliptice, paroase pe din afară, carpele oblonge, păroase. Crește prin pășunile alpine și pe stânci și coame de munți în regiunea alpină. Iunie—August.

Sfta-zânelor (Mold.), *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.

Sita-zânelor (Bănat), *Onopordon Acanthium* L., vezi Scai-măgăresc.

Șivol, *Matthiola incana* R. Br., vezi Micsandră.

Slăbănoagă, *Impatiens Noli tangere* L., vezi Slăbănog.

Slăbănog, Brie, Slăbănoagă, Slobonov. [fr. Ne-me-touchez-pas; g. Gemeines-Springkraut, Rühr-mich-nicht-an]. — *Impatiens Nolitangere* L. ☉. plantă erbacee, glabră, cu aspect cristalin, din fam. *Balsaminaceae*, tulpina dreaptă, ramificată, succulentă și umflată la noduri; frunzele ovale, grosier-dințate, scurt pețiolate; florile galbene ca lămâia, în lăuntru cu puncte roșii, reunite câte 3—5 flori la vârful unui peduncul axilar, mai scurt decât frunza; florile cu un pinten recurbat la vârf, atârână în jos; fructele capsule deschizându-se elastic prin valvele cari se răsucesc în afară, aruncând semințele la distanță. Crește prin pădurile umede și umbroase dela munte. Iulie—August.

Această plantă posedă proprietăți diuretice.

Șlădun, *Quercus pedunculata* Ehrh., vezi Gorun.

Slobonov, *Impatiens Noli tangere* L., vezi Slăbănog, *Mercurialis annua*

L., vezi Trepădătoare și *Mercurialis perennis* L., vezi Brei.

Slobonov-de-câmp, *Mercurialis-annua* L., vezi Trepădătoare.

Smântânică (Trans.-Brașov). [fr. Croisette, g. Kreuz-Labkraut]. — *Galium Cruciatum* Scop., syn. *Galium Cruciatum* Smith. 2. plantă erbacee din fam. *Rubiaceae*, tulpina acoperită cu peri lungi, întinși și aspri (hirsută); frunzele dispuse câte 4 în verticile, sunt oblong-eliptice, trinerviate; florile plăcut-mirositoare sunt galbene, poligame (mascul și ermafrodite), dispuse în cime axilare, prevăzute cu bractee erbacee; pedunculii laterali, ramificați, bracteați, hispizi sau glabri, în stadiu de fructificare plecați în jos; fructele netede. Crește prin fânețele de prin păduri, tufșuri și livezi, pe lângă drumuri. Aprilie—Iunie.

Smântânică, *Spiraea Ulmaria* L., vezi Crețușcă.

Smăoaică, *Laserpitium latifolium* L., vezi Smeoaică.

Smăoaică (Bucovina), *Solidago Virga-aurea* L., vezi Splinuță.

Smărdar, *Vaccinium Vitis idaea* L., vezi Merișor.

Smeoaică, Smăoaică, Smeoai (Bucovina, Sadova), Somnoroasă. [fr. Laser-à-feuilles-larges; g. Breitblättriges-Laserkraut]. — *Laserpitium latifolium* L. 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina cilindrică, fin-striată, robustă, glabră, glaucescentă, ramificată în partea superioară sau simplă; frunzele inferioare ternate, de 2 ori penatipartite, foliolele ovale, serat-dentate, cordate la bază și toate nedivizate, vagina frunzelor umflată; florile albe, dispuse în mici umbele, grupate în mari umbele cu 15—40 de radii, aspru-păroase (scabre) în partea internă, involucrul cu numeroase foliole, involucelul setiform, scurt; fructele comprimate au coastele primare filiforme, iar coastele secundare cu aripi nedivizate. Crește

- prin fânețele umede, tufișurile și poienile din regiunea montană. Iulie—August.
- Smeoaie** (Bucovina, Sadova), *Laserpitium latifolium* L., vezi Smeoaiă.
- Smeoaie**, Tămăioară. [fr. Libanotis-des-montagnes; g. Berg-Heilwurz]. — *Libanotis montana* All., syn. *Seseli Libanotis* Koch. ☺ și 2. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina adânc-sulcată, în partea superioară ramificată, glabră sau acoperită cu peri asprii; frunzele de 2 ori până la 3 ori penatífide, cu foliole incis-penatífide, cu lobi lanceolați, scurt-mucronați, cea mai inferioară pereche de foliole stă crucis pe rachis; florile albe sau roșietice, sunt dispuse în mici umbel grupate într-o umbelă mai mare, involuclul și involuclul format din numeroase foliole, sau lipsește cu totul; fructele sunt achene scurt-păroase. Crește prin fânețele și colinele aride din munți și prin locurile stâncoase, umede și umbroase. Iulie—August.
- Smeur**, Mana-jidovului, Rug-de-munte, Rug-de-smeură, Rugul-jidovului, Smeurar. [fr. Framboisier; g. Himbeere]. — *Rubus Idaeus* L. 5. arbust din fam. *Rosaceae*, tulpini aproape erecte, cu ramuri arcuate, spre vârf flexuoase, cilindrice, glabre, foarte glance, cu ghimpi drepti, frunzele albe-tomentoase pe partea inferioară, cele de pe ramurile sterile penate, cu 5 foliole ovale, cele ale ramurilor fertile de ordinul cu 3 foliole dentate, mucronate, rar frunzele penate, cu 7 foliole, stipnle lineare; florile albe, dispuse în panicule frunzoase, pauciflore, sepale acuminat, la maturitate reflexe, petale erecte; fructul compus din numeroase drupe mici, este subglobulos, odorant, roșu la maturitate sau prin cultură alb sau gălbui, cu numeroase carpele stelat-pubescente. Crește prin pădurile umede
- dela munte, adeseori cultivat prin grădini pentru fructele sale comestibile numite: *Smeură*, *Azmiură*. Mai—Iulie. Melif.
- Smeură**, Azmiură (Maced.). [fr. Framboise; g. Himbeere], fructele comestibile de *Rubus Idaeus* L., vezi Smeur.
- Smeurar**, *Rubus Idaeus* L., vezi Smeur.
- Smeurică** (Bucovina), *Reseda odorata* L., vezi Rozetă.
- Smeurită** (Bucovina și Trans., Rodna), *Reseda odorata* L. vezi Rozetă.
- Smirdar**, Bojor, Bujor, Bujor-de-munte, Cocăzar, Iederă (Trans. Brașov.), Merișor (Trans.), Popdele (j. Prahova, Bucegi), Rujamunților, Tradafir-de-munte, Tradafirăși-de-munte. [fr. Rose-des-Alpes; g. Alpenrose]. — *Rhododendron Kotschyi* Simk. 5. mic arbust din fam. *Ericaceae*, tulpina cu ramuri lungi, puțin ramificate; frunzele coriacee, ovale sau oval-eliptice, mici, pe partea inferioară glandulos-leproase, pe margini glabre; florile roșii-rozee, bătând puțin în albastru, sunt dispuse în raceme subumbelate, florile pedunculat, cu pedunculii hirt-păroși și leproși, caliculi foarte scurt, verde, cu 5 dinți scurt-ovali, tubul corolei infundibuliform, pe partea externă și pe cea internă, la gât și filamentele la bază hirt-păroase, stilul puțin mai scurt decât ovarul; fructul capsulă cu 5 locule, deschizându-se la maturitate prin 5 valve. Crește pe coamele munților, pe locurile stâncoase și pietroase din regiunea alpină. Iunie—August.
- Smirdar**, *Vaccinium Vitis idaea* L., vezi Merișor.
- Smirnă**. [fr. Benjoin; g. Benzoë, Benzoëharz]. Resina extrasă prin incisiuni din scoarța arborelui *Styrax Benzoin* Dry. 5. arbore din fam. *Styracaceae*, cu tulpina groasă, ramurile cilindrice, acoperite cu o scoarță alburie;

frunzele alterne, pețiolate, întregi, oblonge-acuminate, netede pe partea superioară, pubescente pe cea inferioară; florile albe, formând raceme compuse, axilare; fructul indehiscent, mare, globulos, cu un înveliș coriaceu. Acest arbore crește prin șesurile și pe malurile râurilor din insulele Borneo, Sumatra și Iava. *Smirna* este un suc alburiu, foarte compact, care să solidifică în contact cu aerul, ea are un gust dulce și balsamic, arde răspândind un miros plăcut și mulți vapori albi de acid benzoic; să disolvă în alcool și în ether. Se cunosc mai multe calități de *Smirna* după modul de extracțiune și de preparațiune. precum și după vârsta și origina arborelui din care să extrag.

Smirna este întrebuințată în medicină contra inflamațiilor cronice ale căilor respiratorii etc. Ea este întrebuințată și în ceremoniile religioase ale bisericii noastre.

Smoc, *Centaurea phrygia* L., *Centaurea pseudophrygia* C. A. Meyer., vezi Dioc și *Centaurea plumosa* Lam., vezi Sglăvoc.

Smochin, Hic (Maced.). [fr. Figuier; g. Feigenbaum]. — *Ficus Carica* L. Ț. arbore sau arbust din fam. *Moraceae-Artocarpoideae*, cu ramuri cenușii sau puțin verzii; frunzele alterne, cordate, întregi ori palmate, pe fața superioară scabre, pe cea inferioară pubescente, cu 3—5 lobi, obtuși sinuați; florile monoice, foarte numeroase, înclise într'un receptacul globulos sau piriform, deșert, cărnos, perforat la vârf, cele superioare masculine, cele inferioare femele, floarea masculă cu 3 sepale și 3 stamine; floarea femelă cu 5 sepale lipite în partea inferioară într'un tub, ovarul cu stilul lateral, filiform, bifid la vârf; fructele mici și numeroase achene. Receptacul devine la maturitate carnos, dulce, suculent și comestibil și este cunoscut sub numirea

de *Hică*, *Smochină*. *Smochinele* sunt verzii, gălbui, roșietice sau violacee, piriforme și netede. Crește sălbatic prin locurile pietroase în Dobrogea și pe stâncile de la Vârciorova. uneori cultivat chiar sub cerul liber pe la București și prin alte localități din țară, producând smochine bine coapte.

Poporul nostru pune *Smochină* caldă pe bubouie și pe buba-neagră.

Smochină, Hică (Maced.). [fr. Figue; g. Feige, Essfeige], fructul compus din receptacul devenit cărnos, dulce, suculent și comestibil de *Ficus Carica* L., vezi Smochin.

Smorodin (Bucovina), *Ribes nigrum* L., vezi Struguri-negri.

Șneapăn-mare (Trans., Năsăud), *Pinus Pumilo* Haenke., vezi Jepi.

Șoaldină, *Sedum acre* L., vezi Iarbă-de-șoaldină.

Soarbestea, *Sanguisorba officinalis* L., vezi Sorbestrea.

Soarea-soarelui, *Helianthus annuus* L., vezi Floarea-soarelui.

Soc, Iboz (Maced.). [fr. Sureau; g. Schwarzer-Holunder, Flieder]. — *Sambucus nigra* L. Ț. arbust sau mic arbore din fam. *Caprifoliaceae*, ramurile cu măduva albă, foarte abundentă, cu scoarța cenușie; frunzele glabre, penate, cu 3—7 foliole ovale sau lanceolate, acuminate și serat-dentate, stipulele verucoase; florile albe, dispuse în corimbe ramificate, mai adesea cu 5 ramuri principale, caliciul cu 5 dinți scurți, corola rotacee, cu 5 diviziuni întinse, la urmă reflexe, stamine 5, stigmatele sesile; fructele sunt boabe (bace)negrii, lucitoare. Crește prin păduri, mărăcinișuri, zăvoiuri și pe lângă gardurile de prin sate. Mai—Iulie.

Florile de soc «*Flores Sambuci*» întrebuințate în medicină pentru proprietățile lor sudorifice; iar fructele, scoarța și rădăcina au proprie-

tăți purgative. Poporul nostru bea ceai de floare de soc pentru răceală, ca să transpire. Zeama stoarsă din coaja și rădăcina socului o bea omul bolnav de rast, pentru a se vindeca.

Soc-de-munte, *Sambucus racemosa* L., vezi Soc-roșu.

Soc-roșu, Soc-de-munte. [fr. Sureau-à-grappes, Sureau-rouge; g. Trauben-Holunder, Berg-Holunder]. — *Sambucus racemosa* L. Ț. arbust sau mic arbore din fam. *Caprifoliaceae*, ramurile cu măduva galbină sau galbin-brună, cu scoarța cenușie; frunzele penate, cu 3—7, mai adesea însă 5 foliole glabre, de ordin aritmic, fin-dințate, cu stipule reduse la 2 verucosități; florile albe-gălbui, dispuse în panicule ovale, compacte, caliciul cu 5 dinți scurți, corola rotacee cu 5 diviziuni, stamine 5, stigmatetele sesile; fructele sunt boabe (bacce) roșii. Crește prin pădurile din regiunea montană și subalpină. Mai—Iunie.

Șofran, *Carthamus tinctorius* L., vezi Șofrănaș.

Șofran (Trans.), *Crocus Heuffelianus* Herbert., vezi Brândușe-de-primăvară.

Șofran. [fr. Safran; g. Safran]. — Stigmatetele florilor de *Crocus sativus* L. 2. mică plantă erbacee, bulboasă din fam. *Iridaceae*, bulbul de mărimea nucilor. globulos, alb la interior și acoperit la exterior de resturile tunicii (membranei) uscate, fibroase, brun-roșcate; frunzele erecte, lineare, foarte înguste; florile palid-violete, cu linii purpurii, apar toamna câte 1—3 la vârful tulpinei scapiforme, însoțite de un spat, format din 2 bractee; perigonul petaloid, monosepal, regulat, lung-tubulos, cu 6 segmente ovale, lanceolate, gâtul floarei pârșos, stamine 3 pârșose; ovarul cu 3 loje, stilul simplu, divizat la vârf în 3 stigmatete lungi, de un roșu viu, în formă de cornet, lărțite la partea lor superioară, trun-

chiate și inegal denticulate; fructul capsulă ovală, trigonală. Originară din Asia, cultivată deja de mult în Spania și în Franța. Septembrie—Octombrie.

Șofranul, acest prețios produs vegetal, este întrebuințat în medicină mai cu seamă ca stomachic și emenagog. întrebuințat uneori și ca condiment, iar în industrie utilizat la colorat.

Șofran-galben, *Crocus aureus* Sibth. et Sm., vezi Brândușe-galbenă.

Șofran-neadevărât, *Carthamus tinctorius* L., vezi Șofrănaș.

Șofran-vărgat, Brândușă, Brândușă-albă, Brândușă-mică. — *Crocus reticulatus* M. Bieb., syn. *Crocus variegatus* Hoppe et Hornsch. 2. mică plantă erbacee din fam. *Iridaceae*, bulbul globulos, fibrele tunicii radicale groase, reticulate, anastomozante cu (areolele) rețelele ovale sau subrotunde; florile albe sau deschis-albastre (palid-cerulii), cu gâtul glabru, galbeniu, perigonul cu 6 foliole erecte, cele externe sunt pe dinafară cu vârți purpurii, florile însoțite de un spat cu 2 foi; fructul o capsulă. Crește prin locuri cu iarbă, rarișuri, crângulețe și prin pășunile uscate de pe coline. Aprile—Mai.

Bulbii acestei plante sunt comestibili.

Șofrănaș, Șofran, Șofran-neadevărât, Șofrănel. [fr. Safran-bâtard; g. Saflor, Färber-Saflor]. — *Carthamus tinctorius* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina glabră; frunzele, alterne, lanceolate, sesile, întregi și pe margine îndepărtat-spinos-dințate; florile galbene-portocalii, dispuse în capitule terminale, ovale, însoțite de un involuclu, format din bractee polimorfe, cele exterioare foliacee întinse, cele interioare erecte și imbricate, receptaculul cu bractee setiforme; fructele achene fără egretă (*papus*), sunt pa-

trunghiulare. Originară din Egipt, la noi se cultivă adesea ca plantă tinctorială. Iulie—August. Melif.

Florile constituiesc cu product tinctorial, întrebuințat pentru a vopsi în galben și pentru a falsifica Șofranul.

Șofrânel, *Carthamus tinctorius* L., vezi Șofrânaș și *Crocus Heuffelianus* Herbert., vezi Brândușă-de-primăvară.

Șofrânel. [g. Herbste safran, Falsche-Herbstzeitlose]. — *Crocus iridiflorus* Heuff., syn. *Crocus iridiflorus* Schur. 2. mică plantă erbacee, bulboasă, din fam. *Iridaceae*, bulbul globulos, puțin turtit, de mărimea alunelor, cu fibrele tunicilor paralele; frunzele lanceolat-lineare, ori lat-lineare, lipsesc în timpul înfloririi și apar numai în primăvara anului următor; florile albastre-liliachii, apar toamna, foliolele perigonului în număr de 6 sunt 3 externe, mari, obovale sau oblong-obovale, orizontal-patente și deschis-violete, cele interne erecte, oblongi ori lanceolate, sunt ceva mai lungi decât jumătatea celor externe și de un închis-albastru-violet, gâtul floarei nepăros; fructele capsule oblonge, acuminat, apar abia primăvara împreună cu frunzele. Crește prin tufșuri, poieni și pe marginea pădurilor din munți. Septembrie—Octombrie.

Soie, *Soja hispida* Moench., vezi Fasole-japoneză.

Solvârc (Trans.), *Origanum vulgare* L., vezi Sovârv.

Solvârf, *Origanum vulgare* L., vezi Sovârv.

Solvârșiță. — *Phlomis tuberosa* L. 2. planta erbacee din fam. *Labiatae*, rădăcina lung-fibroasă, tuberculoasă; tulpina purpurie, aproape glabă; frunzele radicale mari, ovale profund-cordate la bază și crenate, cele superioare oblong-lanceolate; florile purpurii, grupate în verticile multiflore (30—40 flori), însoțite

de bractee subulate, hispide, tubul calicului glabru, dinții calicului puțin ciliați, buza superioară a corolei foarte păroasă pe dinlăuntru, cea inferioară glabră și cu lobul median numai ceva mai mare decât lobi lateral; fructele achene trigonale, rotunzite la vârf. Crește prin locuri păduroase și aride, pe lângă drumuri și mărăcinișuri în regiunea câmpiilor. Mai—Iulie.

Solvârv (Trans.), *Origanum vulgare* L., vezi Sovârv.

Solvârviță, *Phlomis pungens* Willd., vezi Scorogoi.

Somnișor (Bucovina, Cacica), *Clinopodium vulgare* L., vezi Apărătoare.

Somnișor (Bucovina), *Leonurus Cardiacus* L., vezi Talpa-gâstei.

Somnișor, *Papaver somniferum* L., vezi Mac-de-grădină.

Somnoroasă, *Cerinth minor* L., vezi Pidosnic și *Laserpitium latifolium* L., vezi Smeoaică.

Somnoroasă. [fr. Laser-de-Prusse; g. Preussisches-Laserkraut]. — *Laserpitium prutenicum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Umbeliferae*, tulpina angulat-sulcată, acoperită în partea inferioară cu peri reversi; frunzele de 2 ori penatipartite, foliolele pe margine, ca și petiolii, acoperite cu peri asprii, foliolele penatifide, cu lacinii lanceolate; florile albe, dispuse în mici umbele, grupate în umbele mari, involuclul și involuclul compus din numeroase foliole lanceolate; fructele ovale, păroase între aripi. Crește prin fânețe, poieni și margini de păduri în regiunea montană. Iulie—August.

Somnoroasă (Bucovina), *Verbascum nigrum* L., vezi Captalan-negru.

Sopârlaiță, *Brunella vulgaris* L., vezi Busuioc-sălbatic și *Parnassia palustris* L., vezi Șopârlaiță-albă.

Sopârlaiță. — *Veronica orchidea* Crantz. 2. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina dreaptă, frunzele opuse, ovale sau lanceo-

late, crenat-serate, spre vârf de tot întregi, cele inferioare obtuse; florile albastre, dispuse într'un racem terminal, aproape solitar, elongat, spiciform, foarte îndesuit, corola bilabiata, cei 3 lobi inferiori oblong-lineari, obtusiusculi, răsuciți (tortuos-conivenți) puțin mai lungi decât tubul; fructele capsule, aproape rotunde, emarginate, umflate și îndesuit-glandulos-păroase. Crește prin livezi, fânețe și pășuni uscate, pe marginea pădurilor și pe coline năipoase. Mai—Iulie. Melif.

Șopârlăiță-albă, Șopârlăiță. [fr. Foin du-Parnasse; g. Sumpf-Herzblatt]. — *Parnassia palustris* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Saxifragaceae*, tulpina erectă, simplă; frunzele glabre, cele inferioare lung-pețiolate, oval-cordiforme, unica frunză caulinară este sesilă, cordiformă și amplexicaulă; florile albe, mari, solitare și terminale, caliciul cu 5 diviziuni, corola cu 5 petale aproape sesile, puțin emarginate, albe și străbătute de nervure verzii, pelucide, înlăuntrul corolei se află 5 solzi nectariferi, galbeni-verzii, opuși petalelor, profund-divizați în numeroase filamente, terminate printr'o glandulă; stamine 5; stile 4 scurte, terminate prin 4 stigmat; fructul o capsulă uniloculară, dehiscentă la vârf prin 4 valve. Crește prin pășunile mlăștinoase și pe marginea torentelor din regiunea montană și subalpină. Iulie—August.

Șopârlăiță, *Polygala vulgaris* L., vezi Amăreală și *Veronica urticifolia* Jacq., vezi Iarba-șerpelui.

Șopârlăiță. — *Veronica Bachofeni* Heuff. 2. plantă alb-pubescentă din fam. *Scrophulariaceae*, frunzele opuse, pețiolate, cordiforme sau trunchiate la bază, oval-oblonge sau lanceolate, ascuțite, duplicat-incis-serate; florile cerulii, rar rozee sau albe, dispuse în raceme laxiflore, terminale, adesea și cu raceme laterale, caliciul cu 4 lobi aproape egali, cam de mărimea capsulelor, obcordate,

glabre, lobi corolei oval-oblongi⁹ obtusiusculi, aproape de lungimea tubului campanulat. Crește pe coastele munților pietroși, prin crângulețe, mici tufișuri și în locuri deschise. Iunie—August.

Șopârlăiță. [fr. Herbe-Thérèse; g. Gamber-Ehrenpreis]. — *Veronica Chamaedrys* L. 2. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina ascendentă, biserial-păroasă; frunzele aproape sesile, ovale, crenat-serate, mai rar incise; florile mari, albastre ca cerul și cu vinișoare mai închise, dispuse în raceme axilare, caliciul cu 4 diviziuni (lobi); fructele capsule triangulare, obcordate și ciliate. Crește prin livezi, fânețe, tufișuri, poieni, pe lângă păduri și drumuri. Aprilie—Iunie.

Această plantă are proprietăți tonice.

Șopârlăiță. [fr. Véronique-femelle; g. Breitblättriger-Ehrenpreis]. — *Veronica Teucrium* L. 2. plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpinele erecte, numai de la bază arcuat ascendente; frunzele sesile, ovale sau oblonge, la bază puțin cordiforme, pe margine incis-serate; florile mari, albastre cu vinișoare mai întunecate, dispuse în raceme axilare, caliciul cu 5 lobi, lobul posterior mai mic; fructele capsule obovale, ascuțit-emarginate, cu pedicele de aproape lungimea capsulelor. Crește prin fânețele uscate, prin tufișurile de pe coline și din munți. Mai—Iulie.

Plantă cu proprietăți tonice.

Soponel, *Saponaria officinalis* L., vezi Odogaci.

Soponul-calului, *Saponaria officinalis* L., vezi Odogaci.

Sor-cu-frate, Carpenă (Trans), Cior-moiag (Trans.), Miază-noapte (Banat), Șcrab (Mold.). [fr. Mélampyredes-bois; g. Hain-Wachtelweizen]. — *Melampyrum nemorosum* L. ☉. plantă erbacee din fam.

Scrophulariaceae, tulpina erectă, simplă sau ramificată; frunzele opuse, oval-oblongi, cele superioare oblongi sau elongat-lanceolate și lung-acuminate; florile galbene-aurii, sunt dispuse la subțioara bracteelor cordiform-lanceolate, dințate și de o culoare violet-albastră, formând un spic unilateral (secund), caliciul tubulos, cu 4 dinți. este lănos-păros și cam de lungimea corolei, stamine 4; fructele capsule ovoide, acuminate, dehiscente prin 2 valve, semințele netede. — *Milampyrum bihariense* A. Kern. se deosebește de specia precedentă mai cu samă prin caliciul cu totul glabru, sau pe ici coala pe nervure cu câțiva peri scurți, asprii, articulați și albi. Ambele specii cresc prin păduri. Iunie—Septembrie.

Poporul crede că: hoții poartă aceste buruieni în sân, când se duc să fure ori să jefuiască, spre a'i feri de rău; descântate le poartă în brâu ibovnica și dacă se întâlnește cu iubitul ei pe la miezul nopții îl farmecă așa de mult, în cât acesta trebuie să o ia de soție. Toți câți poartă aceste buruieni descântate la brâu, ca printr'o putere magică, sunt îmbărbătați la lucrările lor. [confere S. Mangiuca. «De însemnătatea botanice românești», Familia anul X (1874) p. 511].

Sora - soarelui, *Helianthus annuus* L., vezi Floarea-soarelui.

Sorb, *Pirus aucuparia* Gaertn., vezi Scoruș-de-munte.

Sorb. [fr. Alisier, g. Elsebeere, Elzbeerbaum, Ruhrbirne]. — *Pirus torminalis* Ehrh., syn. *Sorbus torminalis* Cranz. f. mic arbore din fam. *Rosaceae-Pomoideae*, frunzele cu pețiolul pubescent, sunt lat-ovale, lobate, la bătrânețe glabre și lucitoare, lobi acumițați, negal-și acut-serat-dințați, cei inferiori mai mari și foarte divergenți (divaricați); florile albe numeroase, dispuse în corimbe mari, ramificate și tomentoase, ovarul cu

2 stile glabre, devine un fruct cărnos, oval sau aproape globulos, care este brun-gălbui și cu puncte albe. Crește prin pădurile din regiunea dealurilor submontane. Mai — Iunie. Melif.

Lemnul acestui mic arbore este prețios pentru strungărie.

Sorbestrea, Sângerice, Soarbestre. [fr. Pimprenelle-des-prés; g. Wiesenknopf]. — *Sanguisorba officinalis* L. 2. plantă erbacee, glabră din fam. *Rosaceae*, rizomul gros, lemnos; tulpina rigidă, erectă, ramificată în partea superioară; frunzele imparipenaticompuse cu 5—13 foliole coriacee, lucitoare pe partea superioară, glauce pe cea inferioară, oblonge și cordiforme la bază, dințate și pețiolulate; florile ermafrodite, sunt dispuse în capitule oval-oblonge, terminale și de culoare brun-închisă, caliciul cu 4 sepale eliptice, de culoare purpuriu-închisă, 4 stamine de lungimea separelor, carpele cu 1 stil terminat printr'un stigmat peniciliat; fructele achene. Crește prin fânețe și livezi umede în regiunea montană. Iunie—August.

Plantă cu proprietăți adstringente.

Soriceal, *Erigeron canadensis* L., vezi Bătrâniș.

Soriceal, *Myosurus minimus* L., vezi Codițucă.

Sorocină (Bănat, Almaș), *Achillea Millefolium* L., vezi Coadă-șorecelului.

Sovar, *Sparganium ramosum* Huds., vezi Buzdugan, *Typha angustifolia* L. și *Typha latifolia* L., vezi Papură.

Sovărc (Trans., Brașov), *Origanum vulgare* L., vezi Sovărc.

Sovărc, *Geranium phaeum* L., vezi Pălăria-cucului și *Origanum vulgare* L., vezi Sovărc.

Sovărc, *Origanum vulgare* L., vezi Sovărc.

Sovârv, Arigan (Maced.), Dost, Milot, Solovârc (Trans.), Solovârf, Solovârv (Trans.), Sovârc (Trans., Braşov), Sovârf, Şovârf, Sovovârv (Trans.). [fr. Marjolaine-sauvage, Origan; g. Dost, Gemeiner-Dost].—*Origanum vulgare* L. 2. plantă erbacee, aromatică din fam. *Labiatae*, tulpina erectă, rigidă, păroasă, ramificată în partea superioară, uneori roşietică; frunzele ovale, ascuţite, aproape glabre, ușor dințate; florile roşii-purpurii, rar albe, reunite în mici spice oblonge sau cilindrice, formând corimbe paniculate, terminale, caliciul cu 5 dinți, corola bilabiata, cu buza superioară emarginată, cea inferioară cu 3 lobi; florile la subțioara unor mici bractee, adesea colorate și ascuţite și var. *Barcense* Simk. care diferă de specia tipică numai prin bracteele mai mici și dimpreună cu caliciul evident pubescente și tot deodată și glanduloase. Crește prin fânțe, tufişuri, livezi, vii, pe marginea pădurilor până în regiunea subalpină. Iunie—August. Melif.

Această plantă este foarte mult întrebuințată de poporul nostru la colorat.

Sovârvariță (Bucovina), *Betonica officinalis* L., vezi Vindecea.

Sovârvariță (Bucovina, Sadova). [fr. Millepertuis-à-quatre-angles; g. Vierkantiges-Hartheu].—*Hypericum quadrangulum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Hypericaceae*, tulpina erectă, glabră și cu 4 muchi nesaripate; frunzele ovale, cu punctuațiuni translucide, mari și foarte rari; florile galbine, dispuse în panicule terminale, caliciul cu 5 sepale eliptice, obtuse, întregi, neglanduloase și cam de lungimea ovarului, corola cu 5 patale, stamine numeroase, grupate în fascicule, ovarul cu 3 stile, devine la maturitate o capsulă cu 3 loje, semințele numeroase. Crește prin

păduri și pășuni umede, pe marginea apelor. Iunie—August.

Sovârvariță (Bucovina). [fr. Inule d'Angleterre; g. Englischer-Alant].—*Inula britannica* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina lănos-păroasă, erectă, frunzele lanceolate, pe partea inferioară vilooase sau scurt-păroase, întregi sau denticulate, cele superioare cu baza cordiformă, amplexicaule, cele inferioare îngustate în pețiol; florile galbine-aurii, dispuse în capitule solitare sau numeroase la vârful tulpinei; involocru cu foliolele linear-lanceolate, păroase, cele externe de lungimea celor interne, întrecând puțin florile centrale, dar mult mai scurte decât florile marginale; fructele achene (hirte) păroase. Crește prin locuri și fânețe umede, pe lângă păraie și mlaștini, pe marginea pădurilor. Iunie-August.

Cu florile acestei burueni se face ceai, care este bun pentru durere de pânțee.

Sovovârv (Trans.), *Origanum vulgare* L., vezi Sovârv.

Spălăcioasă, Cel-perit (Mold.), Cruceliță, Cruculiță, Petimbroasă. [fr. Sénéçon; g. Baldgreis, Wucherblume].—*Senecio vernalis* W. et Kit. ☉ mică plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina lănos-păroasă, adeseori devenind glabră; frunzele pe ambele fețe cu peri patenți, vilooase, oblonge, penatfid-sinuate, cele inferioare pețiolate, cealalte cu baza auriculată și dentată, amplexicaulă, lobii ovali-obtuși, pe margine încrețiți și dențați; florile galbine, dispuse în mici capitule, florile dela mijloc ermafrodite, tubuloase, cele marginale ligulate, femele, caliciul extern cu 6—12 foliole, de 4 ori mai scurt decât involocru și împreună cu bracteele la vârf negru și lung-ascuțite; fructele achene cilindrice, sur-pubescente, cu o egretă (papus) de peri pluriseriați. Crește prin

locuri năsiptoase și argiloase. Aprilie—Mai.

Spălăcioasă, *Senecio vulgaris* L., vezi Cruciuilă.

Spanac, Spanac-comun, Spinat (Transilv). [fr. *Épinard*; g. *Spinat*]. — *Spinacia oleracea* L. ☉ și ☉ plantă erbacee, glabră din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina erectă, fistuloasă și ramificată; frunzele alterne, lungpetiolate, oval-oblonge sau triangular-hastate, de tot întregi sau sinuat-dentate, ele sunt mari, cărnoase și de un verde închis; florile dioice, foarte rar ermafrodite, sunt verzi și dispuse în glomerule, cele masculine formând spice terminale, iar cele femele sesile la subțioara frunzelor; perigonul florilor femele cu 2—3 lobi, iar al florilor masculine cu 4 lobi. Această plantă alimentară, originară din Orient (Asia), este mult cultivată pentru trebuințe culinare. În cultură să cunosc următoarele două varietăți: var. *inermis* Moench, cu perigonul fructifer fără spini și var. *spinosa* Moench, are perigonul fructifer cu spini. Mai—Iunie.

Spanac-comun, *Spinacia oleracea* L., vezi Spanac.

Spanac-porcec, Buruiană-de-bubărea, Talpa-gâștei. [fr. *Ansérine-hybride*; g. *Unechter-Gänsefuss*]. — *Chenopodium hybridum* L. ☉ plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina anguloasă, erectă; frunzele cordiforme, dentat-angulate, cu unghiurile acuminate, cel mijlociu mai mare, alungit; florile verzi, dispuse în cime paniculate, periantul cu 5 diviziuni, stamine 5; fructele deprimare, libere, învălitate de periant, cu semințele foveolat-punctate. Crește prin dărâmături, grădini, pe lângă ziduri, garduri, locuințe, drumuri și prin locuri cultivate. Iulie—August.

Spanac-sălbatic, Piciorul-caprei. [fr. *Poule-grasse*; g. *Gemeiner-Gänsefuss*]. — *Chenopodium al-*

bum L. ☉ plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina erectă, anguloasă, alburie; frunzele romboidal-ovale, mic-dințate și nelucitoare, cele superioare oblonge, de tot întregi; florile alburii, sunt dispuse în glomerule, grupate în raceme aproape nefoliolate; semințele netede, lucitoare; ramurile, frunzele pe fața inferioară și caliciul mai mult sau mai puțin alb-făinoase. Crește prin locuri cultivate și inculte, dărâmături, pe lângă locuințe, garduri și drumuri. Iulie—Septembrie.

Spănacul-cioabanilor, Iarbă-înfăinată (Trans.), Spanacul-stânilor. [fr. *Épinard-sauvage*, *Toute-bonne*; g. *Guter-Heinrich*]. — *Chenopodium Bonus Henricus* L. ☉ plantă erbacee din fam. *Chenopodiaceae*, tulpina erectă sau ascendentă, anguloasă, aproape simplă; frunzele triunghiulat-hastate, puțin pulverulente, întregi; florile verzi, dispuse în glomerule grupate în spice terminale și axilare; semințele mari, erecte și fin punctate. Crește prin dărâmături, gunoaie, pe lângă stâne, pe lângă păduri, prin satele și târlele din munți. Mai—August.

Această plantă este întrebuințată la bucătărie ca și *Spanacul*.

Spanacul-stânilor, *Chenopodium Bonus Henricus* L., vezi Spănacul-cioabanilor.

Spâns, *Helleborus odoratus* W. et Kit., *Helleborus dumetorum* W. et Kit., vezi Cutcurig și *Helleborus purpurascens* W. et Kit., vezi Spânz.

Spânț, *Adonis vernalis* L., vezi Ruscuță-primăvărată, *Helleborus odoratus* W. et Kit., *Helleborus dumetorum* W. et Kit., vezi Cutcurig și *Helleborus purpurascens* W. et Kit., vezi Spânz.

Spânz, *Helleborus odoratus* W. et Kit. și *Helleborus dumetorum* W. et Kit., vezi Cutcurig.

Spânz, Barba-lupului, Bojoței (j. Me-

hedinți), Coaiele-popii (Trans.), Iarba-nebunilor (Trans.), Ouăle-popii, Spâns, Spânt. [fr. Hellebore; g. Purpurrötliche-Nieswurz, Ungarische-Nieswurz]. — *Helleborus purpurascens* W. et Kit. 2. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, rizomul gros, ramificat, negricios, cu numeroase fibre radicale, lungi și puternice; tulpini erecte, puțin purpurii, ramificate, rar simple și uniflore, de ordinul cu 2 ramuri, una mai scurtă, cu o floare, cealaltă mai lungă, cu 1—2 flori; frunzele palmatisecte, pubescente, serat-dentate, cele radicale lung-pețiolate; florile roșii-purpurii, plecate în jos, caliciul cu 5—7 sepale ovale, subrotunde, acuminat, concave, verzi-purpurii în lăuntru, roșii-purpurii pe din afară, devenind la bătrânețe verzi pe ambele părți, corola cu 5—10 petale în formă de cornet (redușe la staminode), stamine numeroase, carpelele libere, devin la maturitate 4—7 folicule oblonge, lung-rostrate. Crește prin păduri, locuri pietroase și în poienile delamunte. Aprilie—Mai.

Spânzul este întrebuințat de poporul nostru spre a vindeca cail bolnavi de Dalac; cu o sulă se fac 3 înțepături, în pieptul calului bolnav și apoi se vâră sub piele, în fiecare înțepătură, câte un fir de rădăcină de *Spânz*. Calul se umflă apoi la piept, umflătura sparge, curge materie din ea și în câteva zile calul este vindecat.

Sparanghel, Spărgă (Trans.), Sparangă (Mold.), Sparanghel - bun, Sparangin, Sperghea (Trans.), Umbra-cucului (j. Mehedinți) și Umbra-iepurelui. [fr. Asperge; g. Spargel]. — *Asparagus officinalis* L. 2. plantă erbacee din fam. *Liliaceae*, tulpina cilindrică, erectă, foarte ramificată; frunzele alterne, sunt mici, redușe la solzi membranoși, la subțioara cărora se nasc fascicule de mici ramuri filiforme, cari au aparență de frunze,

numite *cladode* și sunt flexibile, aciculare, glabre și netede; florile mai adesea dioice, albe-verzii, dispuse în cime pauciflore sau chiar uniflore, atârând în jos, ele au periantul cu 6 diviziuni, puțin concreșcute la bază, formând un tub, stamine 6, stigmat 3; fructul o boabă (baccă) roșie. Crește prin păduri, fânețe, livezi, tufișuri și pe coline aride. Se cultivă adesea prin grădini, pentru trebuințe culinare. Iunie—Iulie. Melif.

Ramurile aeriene, tinere, sunt partea comestibilă, cari constituiesc un aliment ușor și sănătos. *Sparanghelul* conține în țesaturile sale o substanță cristalină, numită *Asparagina*, care comunică plantei proprietăți medicinale. Partea subterană a *Sparanghelului* se întrebuințează în medicină ca diuretică, în contra hidropisiei și a icterului, apoi pentru a combate diversele afecțiuni ale inimii etc.

Sparanghel - sălbatic, Sparangin Umbra-iepurelui. [fr. Asperge-à-feuilles-étroites; g. Spargel]. — *Asparagus tenuifolius* Lam. 2. plantă erbacee din fam. *Liliaceae*, tulpina rotundă, erectă, ramuscule (*cladode*) fasciculate, capilare și împreună cu rămurelele de tot glabre; florile alburii cu vărgi verzi, au tubul periantului foarte scurt, mult mai scurt decât limbul, pedunculii solitari, alungiți, aproape de vârf articulați, anterele oval-cordiforme sau aproape rotunde, sunt mult mai scurte decât filamentele; fructele boabe (baccе) negre. Crește prin păduri, locuri umbroase și pe colinele aride. Mai—Iunie.

Sparangin, *Asparagus tenuifolius* Lam., vezi Sparanghel-sălbatic.

Sparcetă, Sparsetă. [fr. Sain-foin, Esparcette; g. Esparsette]. — *Onobrychis sativa* Lam., syn. *Onobrychis viciaefolia* Scop. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina ascendentă,

simplică sau ramificată; frunzele imparipenaticompuse, cu 19–25 foliole linear-oblonge; florile roșii-rozee cu striățiuni purpurii, dispuse în raceme axilare, de 2 ori mai lungi decât frunza, caliciul campanulat, cu 5 diviziuni subulate, corola cu carena obtusă și oblic-trunchiată, stamine 10, dintre care 9 concrescute și una liberă (diadelfe); fructele păstări (legume), osoase, tari, reticulate, cu o singură sămânță. Crește prin pășuni, livezi și locuri pietroase. Mai—Iulie. Melif.

Adeseori cultivată ca plantă de nutreț.

- Sparsetă**, *Onobrychis sativa* Lam., vezi Sparcetă.
- Spasul-dracului**, *Polystichum Filix mas* Roth., vezi Ferigă.
- Spata-dracului**, *Polystichum Filix mas* Roth., vezi Ferigă și *Struthiopteris germanica* Willd., vezi Feregă.
- Spatarează** (Bănat), *Gladiolus imbricatus* L., vezi Săbiuță.
- Spatează** (Bănat), *Gladiolus imbricatus* L., vezi Săbiuță.
- Speribană** (Trans.), *Acorus Calamus* L., vezi Obligeană.
- Speribană-tărcată** (Trans.), *Acorus Calamus* L., vezi Obligeană.
- Spatează** (Trans.), *Acorus Calamus* L., vezi Obligeană.
- Spatează**, *Juncus effusus* L., vezi Rugină, *Typha angustifolia* și *Typha latifolia* L., vezi Papură.
- Spatează-pestriță** (Trans.), *Acorus Calamus* L., vezi Obligeană.
- Spatează-tărcată** (Trans.), *Acorus Calamus* L., vezi Obligeană.
- Spichinat** (Trans.), *Lavandula vera* DC., vezi Leventică.
- Spilcuțe** (j. Mehedinți, Cloșani), Bumbișor (Mold.). — *Chrysanthemum Balsamita* L., syn., *Pyrethrum Balsamita* Willd. 2. plantă erbacee, sur-păroasă din fam. *Compositae*, frunzele ovale, dintate, aproape sesile, cele inferioare sunt îngustate în petiol, cele superioare uneori auriculate; florile dispuse în capitule lung-pedunculate, flo-

rile centrale tubuloase, ermafrodite, galbine, cele marginale femele, ligulate, albe; fructele achene anguloase, caliciul format dintr'o mică margine scurtă, uniform-dintată. Această plantă, originară din Orient, se cultivă adeseori ca plantă ornamentală. Iulie—August.

- Spin**, Scai, Scăiete, Schin. [fr. Chardon; g. Stachel-Distel]. — *Carduus acanthoides* L. ☉. plantă erbacee, spinooasă din fam. *Compositae*, tulpina dreaptă, până la vârf foliată; frunzele decurente, mai adesea glabre, sau numai pe fața inferioară, pe nervure lănos-păroase, adânc-penatifice cu foliolele bilobate, dentate și spinulos-ciliate, lobulii și dinții terminați cu spini puternici; florile roșii-purpurii, galbine sau albe, dispuse în capitule erecte, mai adesea solitare și rotunde, pedunculii capitulelor sunt scurți, crispați și spinoși; foliolele involucrului sunt linear-subulate, cele inferioare puțin recurvate; fructele achene oblonge, comprimate, ușor ruguloase și prevăzute cu o egretă (papus) formată din peri setiformi. Crește pe lângă drumuri, pe marginea câmpurilor, prin locuri inculte și cultivate, prin dărămături. Mai—August.
- Spin**, *Carduus nutans* L., vezi Ciulin.
- Spln** (Trans.), *Prunus spinosa* L., vezi Porumbar.
- Spin-muscălesc**, *Xanthium spinosum* L., vezi Holeră.
- Spin-vânăț**, *Eryngium planum* L., vezi Scai-vânăț.
- Spinarea-lupului**, Feregă, Ferică. [fr. Fougère-femelle; g. Weiblicher-Waldfarn, Weiblicher-Milzfarn, Weiblicher-Streifenfarn]. — *Athyrium Filix femina* Roth., syn. *Asplenium Filix femina* Bernh. 2. frumooasă plantă erbacee din fam. *Polypodiaceae*, rizom scurt și gros, erect sau ascendent, brun-negricios, cu palee brune-negricioase; frunzele după circumferință eliptic-oblonge, acu-

minate dela mijloc, îngustându-se spre bază și spre vârf; segmentele primare oblong-lineare sau linear-lanceolate, scurt stipitate, de ordin ar alterne, rar opuse; segmentele secundare oblonge, incis-serate, cu lobii oblongi, cu 2—3 dinți, pețiolul (stipa) brun-gălbui, spre bază negricios, acoperit cu palee moi, deschis-brune, are 2 fascicule liberolemnoase; rachisul acoperit cu puține palee galbine; sorii, (grupele de sporangi) oblongi, cu (indusiu) învăliș persistent. Crește prin păduri umbroase și umede, prin văi și pe lângă stâncile din regiunea montană și subalpină. Iulie—August.

Spinat (Trans.), *Spinacia oleracea* L., vezi Spanac.

Spinul-cerbului, *Rhamnus cathartica* L., vezi Verigariu.

Spinul-dracului, *Eryngium campestre* L., vezi Scaiul-dracului.

Spinul-vântului, *Eryngium campestre* L., vezi Scaiul-dracului.

Spinuța, *Phyteuma orbiculare* L., vezi Bănica și *Phyteuma Vagneri* A. Kern., vezi Cărbuni.

Spirincea, *Erigeron canadensis* L., vezi Bătrâniș.

Spirincea, *Erigeron canadensis* L., vezi Bătrâniș.

Splină, **Splinuță** (Trans.). [fr. *Dorine*, *Saxifrage-dorée*; g. *Milzkräut*]. — *Chrysosplenium alternifolium* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Saxifragaceae*, tulpina erectă sau ascendentă, pubescentă în partea inferioară, glabră în partea superioară, dichotomic-ramificată la vârf; frunzele alterne, sunt orbicular-reniforme și adânc-crenate, cele radicale mai mari și lungpețiolate; florile galbine-aurii, dispuse în raceme plane, caliciul cu 4 diviziuni înlăuntru colorate, corola lipsește, stamine 8, floarea centrală are adesea caliciul cu 5 diviziuni și 10 stamine; ovarul cu 2 stile, devine la maturitate o capsulă uniloculară, cu numeroase semințe; florile însoțite de mari

bractee galbine-aurii. Crește prin locurile umede și umbroase și pe lângă izvoarele și pâraiele din pădurile montane și subalpine. Aprilie—Mai.

Splinuță (Trans.), *Chrysosplenium alternifolium* L., vezi Splină.

Splinuță (Banat și Trans.), Smăoaică (Bucovina), **Splinuță-de-aur**, **Vargă-de-aur**. [fr. *Verge-d'or*; g. *Goldrute*]. — *Solidago Virga aurea* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă, păroasă, la vârf paniculat-racemoasă sau simplu-racemoasă, racemii erecți; frunzele ovale sau lanceolate, acuminate, decurente în pețiol aripat, puțin păroase, cele inferioare seriat-dentate; florile galbine, dispuse în mici capitule, reunite în raceme, florile dela circumferință ligulate, femele, cele dela centru ermafrodite, tubuloase; fructele achene cilindrice. Crește prin păduri, tufișuri, coline și fânețe. Iulie—August. Melif.

Splinuță-de-aur, *Solidago Virga aurea* L., vezi Splinuță.

Sporici (Trans.), Pejmă, Pesmă. [fr. *Centaurée-Ambrette*, *Barbeau-musqué*; g. *Bisamblum*]. — *Centauraea moschata* Willd., syn. *Amberboa moschata* DC. ☉. plantă erbacee, glabră, din fam. *Compositae*, tulpina rigidă, ramificată; frunzele alterne, lirate, dințate; florile violet-purpuri sau albe, cu miros plăcut (de mosc), dispuse în capitule ovoide, lungpedunculate; involucrul format din foliole obtuse, cu un prolongiment membranos; florile mari, fără caliciu, numeroase și cam de aceeași mărime cele marginale (neutre) cu cele centrale; fructele achene. Originară din Orient (Persia), cultivată adesea ca plantă ornamentală, pentru florile sale frumoase, cu miros plăcut. Iulie — Octombrie. Melif.

Sporic, *Verbena officinalis* L., vezi Sporici.

Sporici, Măturită (Bucovina), **Sporic**, **Sporiși** (Trans.), **Verbină**, **Verbină-**

de-câmp. [fr. Verveine, Herbe-sacrée; g. Eisenhart]. — *Verbena officinalis* L. 2. plantă erbacee din fam. *Verbenaceae*, tulpina patrunghiulară, erectă, rigidă, ramificată în partea superioară; frunzele opuse, oval-oblonge, trifide, laciniate ori crenate, îngustate în petiol lat; florile mici, lila deschise, dispuse în lungi spice filiforme, grupate în panicule la vârful tulpinei, caliciul tubulos, cu 4—5 dinți neegali, corola cu tub cilindric, divizat în 5 lobi aproape egali; fructul uscat, divizat la maturitate în 4 nucule monosperme. Crește prin locuri inculte, prin darămaturi, pe lângă drumuri, ziduri, etc. Iunie—August. Melif.

Această plantă posedă proprietăți amare, aromatice și adstringente.

Sporiș (Trans.), *Polygonum aviculare* L., vezi Troscot și *Verbena officinalis* L., vezi Sporici.

Spulbrătură (Bucovina, Pârteștiide-sus), *Teucrium Chamaedrys* L., vezi Dumbet.

Spuneală, *Cardamine pratensis* L., vezi Stupitul-cucului.

Stângeni, *Iris germanica* L., vezi Stânjini.

Stânjien, *Iris variegata* L., vezi Stânjieni-pestriți.

Stânjien, *Iris germanica* L., vezi Stânjini.

Stânjieni-de-baltă, *Iris Pseud-Acorus* L., vezi Stânjieni-galbeni.

Stânjieni-de-pădure, *Iris variegata* L., vezi Stânjieni-pestriți.

Stânjieni-galbeni, *Iris Pseud-Acorus* L., vezi Stânjieni-galbeni.

Stânjieni-pestrițați, *Iris variegata* L., vezi Stânjieni-pestriți.

Stânjieni-pestriți, Stânjien, Stânjieni-de-pădure, Stânjieni-pestrițați, Stânjien, Sânjinel. [fr. Iris-panaché; g. Bunter-Schwertel]. — *Iris variegata* L. 2. plantă erbacee din fam. *Iridaceae*, tulpina glaucă, multifloră, cam de lungimea frunzelor ensiforme, la vârf curbate în lă-

untru (falcate); florile puțin odorante, sunt galbene, cu laciniile exterioare ale perigonului impestrițate cu vine brun-purpuri sau violete și la baza internă îndesuit-păroase (barbulate); laciniile perigonului sunt oblong-ovale, cele interioare spre bază îngustate pe nesimțite, stigmatetele petaloide, galbene, spate erbacee, uniflore sau biflore; fructul capsulă triloculară, dehiscentă prin 3 valve. Crește prin tufșuri și păduri. Mai—Iunie.

Stânjieniță (Bănat), *Iris germanica* L., vezi Stânjini.

Stânjien, *Iris variegata* L., vezi Stânjieni-pestriți.

Stânjinei, *Iris germanica* L., vezi Stânjini.

Stânjinel, *Iris pumila* L., vezi Rățișoare și *Iris variegata* L., vezi Stânjieni-pestriți.

Stânjini, *Hemerocallis flava* L. și *Hemerocallis fulva* L., vezi Cringalben.

Stânjini, Crini, Crin-vânăt, Floare-vânăta (Trans.), Lilie, Lilie-vânăta (Trans.), Stângeni, Stânjieni, Stânjieniță (Bănat), Stânjinei, Stânjieni vineți. [fr. Flambe, Flamme, Iris; g. Deutscher-Schwertel, Schwertlilie]. — *Iris germanica* L. 2. plantă erbacee, glaucă, cu rizom gros, cărnos și articulată, din fam. *Iridaceae*, tulpina scapiformă, ramificată, are mai multe flori și este mai lungă decât frunzele radicale, ensiforme, numeroase și puțin arcuate; florile mari, violet-închise, puțin odorante, sunt solitare în spatul erbaceu dela bază până la mijloc, și grupate câte 4 sau 5 în racem; laciniile interne ale perigonului lila închise, sunt lat-ovale, subit îngustate în unghicula de culoare albă-gălbue, cu vinișoare brune, și egal de lungi cu cele externe oboval-cuneiforme, răsrânte dela mijloc și acoperite pe partea internă cu un grup de peri galbeni, strălucitori; anterele de lungimea filamentelor; stigmatetele petaloide,

foarte mari, oblonge, mai late la vârf, cu lobi ovali divergenți; fructele capsule coriacee. Originar din sudul Germaniei, foarte mult cultivat prin grădini, pentru florile sale frumoase. Mai—Iunie.

Stânjini - galbeni, Lilie - galbenă (Trans.), Stânjeni-de-baltă, Stânjeni-galbeni. [fr. Flambe-d'eau, Iris-jaune, Iris-des-marais; g. Wasser-Schwertel]. — *Iris Pseud-acorus* L. 2. plantă erbacee, acvatică din fam. *Iridaceae*, tulpina solidă, cilindrică, multifloră, cam de aceeași lungime cu frunzele ensiforme, lanceolat-lineare; florile mari, frumoase, puțin odorante, de o culoare galbin-deschisă, reunite mai multe într'o spată erbacee; laciniile exterioare ale perigonului sunt ovale, lat-unghiculate și la baza internă nebarbulate, ci cu o pată roz-galbină, străbătută de vine negre sau negrepurpii, laciniile interne lineare. sunt înguste și mai scurte decât laciniile stigmatului petaloid; fructul capsulă în 3 muchi. Crește prin mlaștini, bălți, pe malul apelor stagnante și lin curgătoare. Mai—Iunie.

Rizomul acestei plante are proprietăți adstringente.

Stânjini-vineți, *Iris germanica* L., vezi Stânjini.

Stea, *Trapa natans* L., vezi Cornaci.

Steagul-zânelor (Bănat), *Cuscuta Epithymum* L. și *Cuscuta europaea* L., vezi Tortiel.

Steaua-fetei, *Stellaria nemorum* L., vezi Steluță.

Steghie, Stegie, Stevie. [fr. Rumex-des-Alpes, Rhubarbe-des-moines; g. Alpen-Ampfer, Mönchs-Rhabarber]. — *Rumex alpinus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, tulpina robustă, striată și ramificată; frunzele inferioare cordiform-ovale și rotunzito-obtuse, sau scurt acuminate, cele superioare mici și oval-lanceolate,

cu pețiolii pe partea superioară scobiți în formă de sghiab (canaliculați); florile verzui, dispuse în false verticile lungpedicelate, reunite în spice, formând o paniculă la vârful tulpinei. laciniile interioare ale perigonului trifurcifer sunt oval-cordiforme, membranoase, întregi sau puțin-denticulate și necaloase (fără granule). Crește prin pășunile de pe lângă stânele de oi în regiunea montană și subalpină. Iulie—August.

Steghie, *Rumex conglomeratus* Murr., vezi Macrisul-calului și *Rumex crispus* L., vezi Dragavei.

Stegie, *Rumex alpinus* L., vezi Steghie, *Rumex conglomeratus* Murr., vezi Macrisul-calului și *Rumex crispus* L., vezi Dragavei.

Stejar. [fr. Chêne, Rouvre; g. Steineiche, Traubeneiche, Winterliche]. — *Quercus sessiliflora* Smith. 5. mare și frumos arbore din fam. *Fagaceae*, ramurile tortuoase, mugurii ovali; frunzele lungpețiolate, oblong-ovale, ușor emarginate la bază sau îngustate în pețiol, adânc-sinuate sau penatilobate, cu lobi inegali, rotundat-obtuși, frunzele glabre sau pubescente, câteodată tomentoase în tinerețe; florile monoice, cele mascule dispuse în amente laxe, filiforme, lung-pedunculate, cele femele solitare într'un involucriu format de bractee concrescute într'o cupușoară (cupulă); fructele sesile sau scurt-pedunculate, squamele cupușoarei alipite, cupușoara (cupula) glabră, înconjoară baza fructului numit: *Ghindă*. Acest arbore constituie împreună cu alte esențe păduri sau dumbrave în regiunea șesurilor și a dealurilor. Aprilie—Mai.

Steliță, Ochiul-boului, Rușă-de-toamnă-vânăta, Rușă-vânăta, Steliță-vânăta. [fr. Oeil-du-Christ; g. Berg-Aster, Virgils-Aster]. — *Aster Amellus* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina scurt-țârșoasă, erectă, în partea supe-

riooară corimboș-sau paniculat-ramificată; frunzele scurt și aspru păroase, cele inferioare eliptice sau oboval-spatulate, cele superioare oblong-lanceolate; florile dispuse în capitule, cele marginale ligulate, femele sunt albastredeschis, rar albe, cele centrale ermafrodite, galbine, capitulele însoțite de un involucru cu foliolele rotunzite, obtuse, rigide și patule, cele externe erbacee, cele interne membranoase colorate la vârf. Crește pe coline aride, pe coaste, tufișuri, mărăcinișuri și prin locuri pietroase. Iulie — Septembrie. Melif.

Steliță-vânăță, *Aster Amellus* L., vezi Steliță.

Steluță, *Erigeron canadensis* L., vezi Bătrâniș și *Stellaria graminea* L., vezi Rocoța.

Steluță, Steaua-fetei. [fr. Stellaire-des-bois; g. Hain-Miere, Sternmire]. — *Stellaria nemorum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae-Alsinoideae*, tulpina cilindrică, de jur împrejur păroasă în partea superioară; frunzele pețiolate, cordiforme sau oval-oblonge și acuminate, cele superioare scurt-pețiolate sau sesile și de ordin necordate la bază; florile albe, dispuse în panicule dichotomice, caliciul cu 5 sepale lanceolate, corola cu 5 petale profund-bifide și de 2 ori mai lungi decât sepelele, stamine 10, ovarul multiovluat, cu 3 stile, devine la maturitate o capsulă oblongă. Crește prin păduri umbroase și umede. Mai — Iulie.

Steluțe, *Erigeron acris* L., vezi Bunghișor.

Șteregoaie, *Veratrum album* L. și *Veratrum nigrum* L., vezi Știri-goaie.

Ștevie (Trans., Năsăud), Faptul-mare (Bucovina, Pârtești-de-sus). [fr. Radiaire, Sanicle - femelle; g. Sterndolde, Strenze, Thals-tern]. — *Astrantia major* L. 2. plantă erbacee, nepăroasă (glabră)

din fam *Umbelliferae*, frunzele bazilare, lucitoare, palmatipartite, cu 5 lobi oval-lanceolați, ascuțiți, aproape tripartiți și serat-dentați; florile albe sau rozee, pedunculate, sunt dispuse în umbel simple, însoțite de un involucru format din foliole mari, colorate, albe sau rozee, linear-lanceolate, de lungimea umbelului sau mai lungi, caliciul cu 5 dinți oval-lanceolați, ascuțiți, corola cu 5 petale albe sau rozee, cu vârful încovoait în lăuntru; fructele aproape cilindrice, cu 5 coaste evidente, încrețit-denticulate. Această plantă variază: var. *vulgaris* Stur. înaltă, robustă, cu foliolele involucrului întregi, alburii, rar roșietice, var. *montana* Stur. statura mică, foliolele involucrului întregi, roșietice, rar alburii; var. *tridentata* Stur. statura mică sau mare, însă cu foliolele involucrului la vârf cu 2—3 dinți. Crește prin livezile și pășunile umede, pe marginea pădurilor și tufișurilor, prin văile umbroase din regiunea montană și subalpină. Iunie—August.

Ștevie, *Rumex alpinus* L., vezi Steghie, *Rumex conglomeratus* Murr., vezi Macrișul-calului, *Rumex crispus* L., vezi Dragavei, *Rumex palustris* Smith., vezi Ștevie-de-baltă și *Rumex Patientia* L., vezi Ștevie-de-grădină.

Ștevie-de-baltă, Dragavei, Ștevie. [fr. Rumex-des-marais; g. Ampfer.]. — *Rumex palustris* Smith. ☉ și ☉. plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, tulpina anguloasă, ramificată; frunzele lanceolat-lineare, sau alungit-lanceolate, îngustate în pețiol, florile verzui sau gălbui, dispuse în verticile multiflore, prevăzute cu frunze bracteale; lacinile interioare ale periantului fructifer oval-oblonge, de ambele laturi cu câte 2 dinți subulați, spre vârf lanceolat-alungite, de tot întregi, toate (califere) prevăzute cu granule oblonge, dinții mai scurți decât lungimea periantului. Crește

prin locuri mlăștinoase, pe marginea lacurilor și a râurilor. Iulie—August.

Ștevie-de-grădină, Ștevie. [fr. Oseille-épinard, Patience, Dogue; g. Garten-Ampfer, Englischer-Spinat]. *Rumex Patientia* L. 2. mare plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, tulpina robustă, erectă, sulcată, cu ramuri ascendente; frunzele inferioare oval-lanceolate, plane, acuminate, cele mai de sus lanceolate, cu pețiolii canaliculați; florile verzui, dispuse în verticile apropiate, formând raceme nefoliolate; lacinile interioare ale perigonului fructifer subrotund-cordiforme, obtuse, de tot întregi ori abia denticulate, numai una califeră (cu un granule). Originară din Austria inferioară, cultivată ca plantă culinară. Iulie—August.

Plantă cu proprietăți adstringente și depurative; frunzele comestibile.

Știr, *Amarantus Blitum* L., vezi Știr-mic și *Amarantus silvestris* Desf., vezi Știr-prost.

Știr, Știr-sălbatic, Știr-verde. [fr. Amarante-réfléchie; g. Rauhharriger-Amarant]. — *Amarantus retroflexus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Amarantaceae*, tulpina erectă, robustă, angulos-sulcată, acoperită cu peri scurți; frunzele ovale, acuminate, însă cu vârful obtus; florile verzi, polygame-monoice, dispuse în glomerule grupate în spice, reunite într'un spic compus terminal, bracteele aproape spinos-mucronate, sunt de 2 ori mai lungi decât periantul cu 5 diviziuni (lacinii) libere, linear-oblonge, obtuse sau retus-mucronulate, stamine 5; fructul capsulă monospermă, deschizându-se printr'un opercul. Crește prin locuri ruderale, cultivate și inculte, pe marginea drumurilor etc. Iunie—Septembrie.

Știr-mic, Știr. [fr. Amarante-Blite; g. Gemeine-Albersie]. — *Amarantus Blitum* L. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Amarantaceae*,

tulpina glabră, ramificată, întinsă sau ascendentă, frunzele lung-pețiolate, oval-romboidale, obtuse, emarginate la vârf, pătate sau nepătate; florile verzi, dispuse în glomerule axilare, rotunde, distanțate sau cele terminale reunite într'un spic nefoliat; florile polygame-monoice, cu 3 stamine, bracteele mai scurte decât periantul; fructul capsulă monospermă. Crește prin locuri cultivate și inculte, dărămături, grădini, vii, câmpuri. Iulie—August.

Știr-prost, Știr. [fr. Amarante; g. Wilder-Amarant]. — *Amarantus silvestris* Desf. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Amarantaceae*, tulpina principală erectă, cele laterale ascendente; frunzele mici, romboid-ovale, undulate pe margine, la vârf întregi și numai cele mai inferioare ușor emarginate; florile verzi, dispuse toate în glomerule axilare, sunt polygame-monoice, cu 3 stamine, bracteele cam de aceeași lungime cu periantul. Crește pe locuri necultivate, pe lângă drumuri. Iulie—August.

Știr-roșu, Bojor (Trans., Năsăud). [fr. Amarante-à feuilles-rouges; g. Rispen-Amarant]. — *Amarantus sanguineus* L., syn. *Amarantus paniculatus* L., var. *sanguineus* Moq. ☉. plantă erbacee din fam. *Amarantaceae*, tulpina scurt-păroasă, cu striatiuni roșii; frunzele pețiolate, oval-lanceolate, roșii ca sângele; florile purpurii, cu 5 stamine, sunt parte dispuse în glomerule la subțioara frunzelor superioare, parte în spice lungi, subțiri și flexuoase, puțin laxe, formând o paniculă ramificată; bracteele mai lungi de cât perigonul; fructele cu 2—3 dinți. Originar din India orientală, mult cultivat ca plantă ornamentală. Iulie—Septembrie.

Știr-sălbatic, *Amarantus retroflexus* L., vezi Știr.

Știr-verde, *Amarantus retroflexus* L., vezi Știr.

Știrigoaie, Șteregoaie, Strigoaie (Bu-

covina). [fr. Ellébore-blanc. Vaire-blanc; g. Weisse-Nieswurz, Weisser-Germer]. — *Veratrum album* L. 2. plantă erbacee, veninoasă, din fam. *Liliaceae*, tulpina robustă, erectă, frunzoasă, puțin pubescentă; frunzele mari, eliptice, acoperite cu peri moi pe partea inferioară, încrețite și cu nervure evidente; florile albe, pe din afară verzui, dispuse în raceme paniculate, pubescente la vârful tulpinei, periantul cu 6 diviziuni libere, persistente și mult mai lungi decât pedunculile, stamine 6, stile 3 divergente; fructele capsule; semințele aripate. Crește prin fânețe, pășuni în regiunea montană și alpină. Iunie—August. — *Veratrum nigrum* L. 2. [fr. Vaire-noir; g. Schwarzer-Germer]. plantă erbacee, veninoasă, cu frunzele inferioare lat-eliptice, glabre: florile purpurii-închise, dispuse în raceme paniculate tomentoase, diviziunile perigonului egal de lungi cu pedunculile. Crește prin fânețe și prin păduri. Iulie—August.

Rizomul de *Veratrum album* L. cunoscut în farmacie sub numirea de: «*Rhizoma Veratri*» este întrebuințat în medicină pentru proprietățile sale emetice, purgative, antispasmodice, sternutatorii etc. Poporul nostru întrebuințează *Știrigoaia* ca insecticid și pentru a vindeca râia.

Straița-popei (Trans.), *Capsella Bursa pastoris* Moench., vezi Traista-ciobanului.

Straiul-broaștel (Trans.), vezi Mătașa-broaștei.

Strașnic, Acu-pământului, Părul-Maicei-Domnului. [fr. Capillaire; g. Braunstielliger-Streifenfarn, Braunstielliger-Milzfarn]. — *Asplenium Trichomanes* L. 2. mică plantă erbacee, cespitoasă din fam. *Polypodiaceae*, foile linear-lanceolate, spre ambele capete îngustate, sunt simplu penate, cu foliole (pinule) subrotund-

ovale, obtuse, cuneate la bază, pe margine fin-crenulate; pețiolul și rachisul sunt lucitoare, brun-închise și cornoase, rachisul canaliculat și aripat, cu o margine îngustă, scarioasă și denticulată; pețiolul cu un singur fascicul liberolemnos; palee rigide, reticulate și negricioase; sorii (grupele de sporangi) linear-oblongi, așezați pe partea inferioară a foliolelor, de ambele părți ale nervurei mediane, sunt înalți de un indusiu liber. Crește prin crăpăturile stâncilor calcare și umbroase, prin păduri și văi montane. Iunie—August.

Strătorică (Bucovina, Cacica), *Veronica officinalis* L., vezi Ventrilică.

Strigoaie (Bucovina), *Veratrum album* L. și *Veratrum nigrum* L., vezi Știrigoaie.

Strugurei, *Ribes rubrum* L., vezi Coacăză.

Strugurei-roșii, *Ribes rubrum* L., vezi Coacăză.

Struguri, Poamă (Mold.), [fr. Raisin; g. Traube, Wein-Traube]. Fructele comestibile de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Struguri-negri, Coacăz-negru, Smorodin (Bucovina). [fr. Cassis, Groseillier-noir; g. Ahleere, Gichtbeere]. — *Ribes nigrum* L. 5. arbust fără spini, din fam. *Saxifragaceae-Ribesioideae*; frunzele ascuțite, cu 3—5 lobi, pe partea inferioară cu punctuațiuni glanduloase și puțin pubescente; florile verzii, pe din lăuntru roșietice, dispuse în raceme axilare, pubescente, atârână în jos, bracteele subulate, mai scurte decât pedunculile; caliciul campanulat, cu 5 diviziuni, este acoperit cu peri moi și glandulos-punctat, corola cu 5 mici petale unghiculate, stamine 5; fructele sunt boabe (bacce) negre, comestibile și au ca și frunzele un miros caracteristic. Crește prin pădurile montane și subalpine, uneori cultivat prin grădini. Aprilie—Mai. Melif.

Cu fructele acestei plante se prepară un liqueur.

Struguri-spiñoși, *Ribes Grossularia* L., vezi Agriș.

Strugurii-ursului. [fr. Busserole; g. Bärentraube]. — *Arctostaphylos Uva ursi* Spreng., syn. *Arbutus Uva ursi* L., *Arbutus officinalis* Wim. et Grab. Ț mic arbust, tot-deauna verde, din fam. *Ericaceae-Arbutoideae*, tulpina culcată; frunzele coriacee, oblong-ovale, întregi, persistente, glabre, lucitoare și reticulat-nerviate; florile rozee, plecate în jos, dispuse câte 3—10 într'un racem scurt la vârful ramurilor, caliciul gamosepal, cu 5 lobi mici, rotunziți, obtuși, corola gamopetală, globuloasă, cu 5 lobi răsfrânți în afară, stamine 10; fructul cărnos, este o drupă globuloasă, roșie, cu 5 șâmburi, fiecare șâmbure cu câte o sămânță. Crește prin păduri de brad, prin tufișuri și pe stâncării în regiunea alpină. Aprilie—Mai.

Fructele comestibile; frunzele «*Folia Uvae ursi*» sunt întrebuințate în medicină ca adstringente.

Strugurul-lupului, *Paris quadrifolia* L., vezi Dalac.

Struna-cocoșului. [fr. Céraiste-commun; g. Gemeines-Hornkraut]. — *Cerastium triviale* Link. ☉. ☉. sau 4. mică plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae-Alsinoideae*, tulpina întinsă pe pământ și ascendentă; frunzele oblonge sau ovale, cele inferioare îngustate în pețiol, cele superioare sesile; florile albe, dispuse în panicule cu ramurile superioare îngrămădite, cele inferioare lungi; caliciul cu 5 sepale cu marginile întregi, membranoase ca și bracteele și de 2 sau de 3 ori mai scurte decât pedunculele fructifere, corola cu 5 petale bifide, aproape egale cu sepalele, stamine 10, ovarul multiovulat, cu 5 stile, devine la maturitate o capsulă dehiscentă prin

10 dinți egali. Crește pe câmp, prin locuri cultivate, pășuni și fânețe umede. Mai—Septembrie. — *Cerastium glomeratum* Thuill. ☉. mică plantă erbacee, de un verde deschis sau aproape galbin-verzuie; frunzele aproape rotund-ovale, rar oblonge, cele inferioare îngustate în pețiol; florile albe, îngrămădite în glomerule; bracteele și sepalele păroase, pedunculele fructelor și petalele cam de lungimea caliciului, sau puțin mai lungi, uneori lipsesc petalele. Crește prin locuri umede și năsi-poase, pe lângă păraie și prin păduri, pe câmpuri și pe lângă drumuri. Aprilie—August.

Studenită (Bucovina, Pârteștii-de-sus), Năsipariță (Trans.). [fr. Sabline-à-feuilles-de-Serpolet; g. Quendelblättriges-Sandkraut]. — *Arenaria serpyllifolia* L. ☉. sau ☉. mică plantă erbacee din fam. *Caryophyllaceae-Alsinoideae*, tulpina foarte ramificată, ascendentă; frunzele ovale, acuminat, sesile; florile albe, solitare la subțioara frunzelor (axilare) și la dichotomia ramurilor, caliciul cu 5 sepale lanceolate, acuminat, cu 3 nervure, mai lungi decât corola cu 5 petale albe, ovale, spre bază îngustate, stamine 10; ovarul cu 3 stile, devine la maturitate o capsulă dehiscentă prin 6 valve. Crește prin locuri aride, năsi-poase și pietroase, pe câmpuri, prin livezi, prin grădini și pe lângă drumuri. Mai—August.

Stuf, *Phragmites communis* Trin., vezi Stuh.

Stuh, *Calamagrostis Epigeios* Roth., vezi Trestie-de-câmpuri.

Stuh, Stuf, Stuh-de-baltă, Trestie, Trestie-de-baltă. [fr. Roseau, Jouc-à-balais; g. Schilf, Rohr]. — *Phragmites communis* Trin., syn. *Arundo Phragmites* L. 4. mare plantă ierboasă din fam. *Gramineae*. tulpina rigidă, erectă și robustă; frunzele verzi-albăstriei (glaucescențe), lanceolate și lung-acu-

minate, pe margini aspre (scabre); florile violacee sau galbui, dispuse câte 4—5 în spicule, floarea inferioară mascula, celelalte hermafrodite, înconjurate la bază de peri lungi, cam de lungimea florilor; glumele inegale, crenate, mai scurte decât florile; glumela inferioară subulată, întreagă; spiculele grupate într'o mare paniculă întinsa și terminală. Crește prin mlaștini, prin ape stagnante sau lin curgătoare; pe malurile lacurilor și râurilor, formând adesea stuhării întinse. August — Septembrie.

Această plantă este întrebuințată spre a face măhuri și pentru acoperitul caselor, tăiată de tânără poate servi ca nutreț pentru vite.

Stuh-de-baltă, *Phragmites communis* Trin., vezi Stuh.

Stuh-de-câmp, *Calamagrostis Epigeios* Roth., vezi Trestie-de-câmpuri.

Stupiniță. [fr. *Platanthère-à-deux-feuilles*; g. *Kuckucksbäume*, *Stendelwurz*]. — *Platanthera bifolia* Rich. 2. plantă erbacee din fam. *Orchidaceae*, tuberculi întregi, ovoid-oblongi; tulpina anguloasă, cu 2 frunze opuse, obovale; florile albe, odorante; periantul cu diviziuni laterale, externe, întinse, cea mediană erectă, labelul linear-alungit, nedivizat, pintenul filiform, aproape de 2 ori mai lung decât ovarul, anterele cu loculele apropiate și paralele. — *Platanthera chlorantha* Cust. 2. syn. *Platanthera montana* Rchb., diferă de specia precedentă numai prin florile mai mari, prin pintenul filiform, spre vârf umflat și prin anterele cu loculele apropiate în partea superioară, divergente în partea inferioară. Ambele specii cresc prin paduri și poieni. Mai—Iunie.

Stupitul-cucului, Paștele-calului, Scuipatul-cucului, Spumeală. [fr. *Cresson-des-près*; g. *Wiesenn-*

Schamkraut]. — *Cardamine pratensis* L. 2. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, cu tulpina fistuloasă, cilindrică, puțin striată, frunzele bazilare pețiolate, dispuse în rozetă, penatisecate, cu foliolele aproape orbiculare sau obovale, obscursinuat-anguloase, cu foliola terminală mai mare, foliolele frunzelor caulinare sunt lineare sau oblonge și întregi; florile dispuse în raceme terminale, sunt rozee sau liliachii, uneori însă și albe; corola cu 4 petale obovale, de 2 ori mai lungi decât staminele cu anterele galbene și de 3 ori mai lungi decât caliciul cu 4 sepale; fructul siliquă lineară, cu valvele plane. Crește prin fânețe și poieni umede. Aprilie—Mai. Melif.

Sudoare (Bănat), *Pulmonaria officinalis* L., vezi Cuscrișor.

Sudoarea-calului (Mold. și Trans.), *Ononis hircina* Jacq. și *Ononis spinosa* L., vezi Osu-iepurelui.

Sudoarea-capului, *Ononis hircina* Jacq. și *Ononis spinosa* L., vezi Osu-iepurelui.

Sudoarea-laptelui, *Petasites officinalis* Moench., vezi Captalan.

Suflețele (Bănat), *Anemone Pulsatilla* L., vezi Dediței.

Suflețele (Trans.), *Convallaria majalis* L., vezi Lăcrămioare.

Sulf (Trans.), *Melilotus officinalis* Desr., vezi Sulfină.

Sulf-vânăt (Trans., Năsăud), *Trigonella coerulea* Seringe., vezi Sulfina-albastră.

Șugărel. [fr. *Germandrée-des-montagnes*; g. *Berggamauder*]. — *Teucrium montanum* L. 2. plantă subfrutescentă din fam. *Labiatae*, tulpina culcată la pământ, ramificată și cenușiu-pubescentă; frunzele linear-lanceolate, întregi, rar dințate la vârf, pe fața inferioară cenușiu-pâsloase (tomentoase) și uneori cu marginile răscucite; florile albe-gălbui, dispuse în verticile îngrămădite la vârful tulpinei și al ramurilor, caliciul tubulos-campanulat, cu 5 dinți lanceolați,

acuminați și aproape egali, corola cu tubul scurt, fără inel de peri înlăuntru, buza superioară bipartită, cu lobii aruncați lateral spre buza inferioară, stamine 4; fructele nucule reticulate. Crește prin locurile stânoase și pietroase din munții calcaroși. Iunie — August. Melif.

Sugătoare. [fr. Sucepin; g. Ohnblatt, Fichtenspargel]. — *Monotropa Hypopitys* L. 2. mică plantă cărnoasă, albă-gălbui, puțin mirositoare, din fam. *Pirolaceae-Monotropeidae*, tulpina erectă, simplă, are în loc de frunze verzi numeroși solzi (squame) gălbui; florile albe-gălbui, dispuse la vârful tulpinei într'un racem multiflor, la început plecat în jos, mai pe urmă erect; florile ermafrodite, caliciul cu 4—5 sepal, corola cu 4—5 petale cărnoase, la bază cu un pinten scurt, stamine 8—10, cu anterele uniloculare; fructul capsulă cu semințele aripate. Se cunosc 2 varietăți: var. *glabra* Roth. planta întreagă glabră și var. *hirsuta* Roth. planta întreagă acoperită cu peri moi și scurți. Această plantă curioasă crește printre frunzele putrede, în pădurile umbroase din regiunea montană și subalpină. Iulie — August.

Sugel (Trans.), Pizda-țișăncei, Țigancă (Bănat), Urzică-moartă. [fr. Ortie-rouge; g. Purpurrote-Taubnessel]. — *Lamium purpureum* L. ○ mică plantă erbacee, cu miros neplăcut, din fam. *Labiateae*, tulpina patrunghiulară, pe o mare întindere fără frunze, este aproape glabră; frunzele opuse, pețiolate, oval-cordiforme, neegal crenat-serate; florile purpurii, rozee, rar albe, dispuse în verticile multiflore, axilare; tubul corolei puțin curbat, sub curbătură mai îngust și înlăuntru cu un inel de peri, gâtul de ambele margini cu câte 2 denticuli neegali, cel superior subulat, stamine 4 cu anterele păroase (bărboase). Crește

prin locuri cultivate și inculte, grădini, pe lângă garduri și drumuri. Martie—Septembrie.

Sugel-alb (Trans., Brașov), Urzică-albă, Urzică-creață (Bucovina), Urzică-moartă. [fr. Ortie-blanche; g. Weiss-Taubnessel]. — *Lamium album* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiateae*, tulpina patrunghiulară, culcată la baza și apoi ridicată, mai mult sau mai puțin pubescentă; frunzele pețiolate, oval-cordiforme, acuminate, neegal-crenat-serate; florile albe, tubul corolei ventricos, curbat, sub curbătură mai îngust și pe dinlăuntru cu un inel de peri oblic, marginea gâtului cu 3 mici dințișori și pe fiecare parte cu un dinte mai mare subulat, 4 stamine cu anterele păroase (bărboase). Crește prin păduri, tușșuri, livezi, pe lângă garduri și drumuri. Aprilie—August. Melif.

Sugel-galben (Trans., Brașov), Gălbinița. [fr. Ortie-jaune; g. Goldnessel]. — *Galeobdolon luteum* Huds., syn. *Galeopsis Galeobdolon* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiateae*, tulpina culcată la bază, apoi ridicată, cu stoloni repenți; frunzele cordiform-ovale, pețiolate; florile galbene-aurii, dispuse câte 6 în verticile axilare; caliciul cu 5 dinți, corola bilabiată, buza superioară în formă de cască, cea inferioară 3 lobată, cu strițiuni brunii, lobii lanceolați, cam egali; anterele nepăroase (glabre). Crește prin păduri umbroase și tușșuri umede. Aprilie—Iunie.

Sulcină, Melilotus albus Desr., vezi Sulfină-albă și *Melilotus officinalis* Desr., vezi Sulfină.

Sulcină-albă, Melilotus albus Desr., vezi Sulfină-albă.

Sulcină-albastră, Molotru-albastru, Semelchita (Bănat), Sulfulf-vânăt (Trans., Năsăud). [fr. Baume-du-Pérou, Mélilot-bleu; g. Blauer-Honigklee]. — *Trigonella coerulea* Seringe., syn. *Melilotus coeruleus* Desr. ○ plantă erbacee, cu

miros penetrant, din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina erectă; frunzele alterne, trifoliolate, însoțite de stipuli oval-subulați și dințați, foliolele oblong-lanceolate, denticulate (acut-serate); florile albastre, erecte, dispuse în raceme îndesuite, aripile mai lungi decât carena, însă mai scurte decât stindardul; fructele legume oblong-ovale, cu striatțiuni longitudinale, terminate printr'un cioc (rostru) drept. Crește prin locuri arenacee cultivate și inculte. Mai—Iunie. Melif.

Sulrina albastră este o excelentă plantă melifera, din care cauză este mult frecventată de albine.

Sulfină, *Melilotus albus* Desr., vezi Sulfină-albă și *Trigonella Bessariana* Seringe., vezi Molotru.

Sulfină, iarbă-de-peatră (Trans.), Molotru, Molotru-galben, Sulf (Trans.), Sulcină, Trifoi-mare (Trans.). [fr. *Métilot-jaune*; g. *Gebräuchlicher-Steinklee*, *Honigklee*].—*Melilotus officinalis* Desr. ☉. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina glabră, ascendentă; frunzele trifoliolate, cu foliolele serate, obtuse, la frunzele inferioare obovale, la cele superioare lanceolate; stipulii subulat-setacei, de tot întregi; florile galbene, odorante, dispuse în raceme laxe, alungite, aripile egal de lungi cu stindardul, mai lungi decât carena; fructele legume glabre, ovale, obtuse, mucronate, transversal rugos-plicate, puțin reticulate. Crește prin livezi, locuri cu iarbă, pe câmpuri, pe marginea drumurilor, printre samănături, fânețe și locurile cultivate. Iunie — Iulie. Melif.

Ramurile florifere sunt întrebunțate în medicină ca emoliente și carminative, cunoscute sub numirea de «Herba Melilotis». Florile de *Sulfină* se pun printre rufe pentru a le parfuma.

Sulfină-albă, Molotru, Molotru-alb, Sulcină, Sulcină-albă, Sulfină. [fr. *Métilot-blanc*; g. *Weisser-Steinklee*].—*Melilotus albus* Desr. ☉. plantă erbacee die fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina glabră, erectă; frunzele trifoliolate, însoțite de stipuli subulat-setacei, de tot întregi, foliolele serate, obtuse, la frunzele inferioare obovale, la cele superioare oblong-lanceolate; florile albe, odorante, sunt dispuse în raceme laxe, la urmă alungite, aripile egal de lungi cu carena, mai scurte însă decât stindardul; fructele legume glabre, ovale, obtuse, mucronate și reticulat-rugoase. Crește pe marginea drumurilor, pe locuri necultivate, prin livezi, pe câmpuri. Iunie—Iulie. Melif.

Ramurile florifere se pun printre rufe spre a le parfuma.

Suliman, Viniță. [fr. Bugle-de-Genève; g. *Genfer-Günsel*].—*Ajuga genevensis* L. 2. plantă erbacee, lănos-păroasă, fără stoloni, din fam. *Labiatae*, tulpina patrunghiulară, erectă, frunzele inferioare oblong-eliptice, lung-pețiolate, adesea distrușe înainte de înflorire, bracteele inferioare trilobate, dentate, sau de tot întregi, cele superioare mai scurte sau abia de lungimea verticilelor; florile albastre, rar rozee sau albe, sunt dispuse în verticile multiflore, apropiate într'un spic terminal; caliciul campanulat, cu 5 dinți aproape egali, corola cu buza superioară foarte scurtă, emarginată, cea inferioară trilobată, cu lobul median mai mare, emarginat sau bifid; stamine 4. Crește prin livezi, grădini, parcuri, crânguri, fânețe și pășuni nășipoase. Mai—Iunie.

Sulițăică, Fălcată, Sulițioară, Sunătoare, Trifoiul-caprelor. [g. *Bartklee*, *Backenkle*].—*Dorycnium herbaceum* Vill. 2. plantă erbacee-subfrutescentă din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpinele erecte,

numeroase și împreună cu frunzele pe fața inferioară și cu pedunculii florilor, acoperite cu peri scurți; frunzele sesile, trifoliolate, însoțite de stipuli asemenea cu foliolele, din care cauză frunzele se par digitate, cu 5 foliole, foliolele oblong-cuneate; florile albe, dispuse în capitule lung-pedunculat, până la 20 flori; stindardul oblong-cuneat, obtus la bază, rozeu, carena la vârf neagră-violeacee; fructul legumă mică, aproape globuloasă sau elipsoidă, de ordinar cu o singură sămânță. Crește prin livezi, poieni, tufșuri, rupturi de coaste, locurile aride și arenacee ale râpelor. Iunie—Iulie.

Sulițioară, *Dorycnium herbaceum* Vill., vezi Sulițică.

Sultănele, *Tropaeolum majus* L., vezi Condurul-Doamnei.

Sunătoare. [g. Stinkende-Grundfeste, Schnabelpipau].—*Crepis foetida* L., syn. *Barkhausia foetida* DC. ☉. plantă erbacee, cu miros neplăcut, din fam. *Compositae*, tulpina acoperită cu peri moi, este ramificată și frunzoasă; frunzele acoperite cu peri moi, sunt runcinat-penatifide, cele superioare lanceolate, la bază adânc-incise, cele inferioare dispuse în rozetă, sunt îngustate în pețiol; florile galbene, dispuse în capitule multiflore, pendente (nutante) înainte de înflorire și grupate în panicule neregulate; fructele achene evident-rostrate; involucrul alb-pubescent, cu peri simpli și glanduliferi. Crește prin locuri aride, coline pietroase, pe lângă drumuri, pe marginea câmpurilor și pădurilor. Iunie—August.

Sunătoare, *Dorycnium herbaceum* Vill., vezi Sulițică.

Sunătoare (Trans.), *Hyoscyamus niger* L., vezi Măsălarită.

Sunătoare (Munt.), *Hypericum perforatum* L., vezi Pojarniță.

Sunătoare (Bucovina), *Rhinanthus alpinus* Bmgt., *Rhinanthus major*

Ehrh. și *Rhinanthus minor* Ehrh., vezi Clocotici.

Șupariță, *Sedum acre* L., vezi Iarbă-de-șoaldină.

Surguci, Flori-domnești, Nemțișori-de-grădină, Toporași (Trans.). [fr. Pied-d'alouette-des-jardins, Dauphinelle-des-jardins; g. Garten-Rittersporn]. — *Delphinium Ajacis* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Ranunculaceae*, tulpina erectă, fistuloasă, mai adesea simplă sau puțin ramificată la vârf; frunzele alterne, cele inferioare pețiolate, cele superioare sesile, toate profund-divizate în numeroase segmente lineare; florile de un frumos albastru, uneori rozee, albe sau pestrițe, sunt numeroase și dispuse în raceme, pedunculele mai scurte decât bracteele; florile neregulate, cu un pinten egal de lung sau puțin mai scurt decât floarea, caliciul cu sepalele petaloide, colorate, corola trilobată, cu lobul median de aceeași lungime cu lobiul laterali, având la bază un desemn mai mult sau mai puțin evident; fructele capsule solitare, acoperite cu peri moi. Originară din Orient, la noi se cultivă adesea ca plantă ornamentală, pentru florile sale frumoase, uneori sălbăticită pe lângă locuințe. Iunie—August. Melif.

Susai, *Lactuca sagittata* W. et Kit., vezi Tâlhărea.

Susai, Susan. [fr. Laiteron; g. Gänse-distel, Saudistel]. — *Sonchus arvensis* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, rizomul repent; tulpina simplă, la vârf corimbos-ramificată; frunzele lanceolate, runcinate, cele caulinare la bază cordiforme, amplexicaule, cele supreme întregi; florile galbene, dispuse în capitule la vârful tulpinei și ramurilor, involucrul împreună cu pedunculul glandulos-păros, glandulele galbene; fructele achene striate transversal. Crește prin sămănături, pe marginea câmpurilor, prin vii și tufi-

șuri. Iunie—August. — *Sonchus asper* Vill. ☉. tulpina ramificată, erectă, ramurile umbelat-corimboase; frunzele oval-oblonge, întregi sau runcinat-penatifide, cele caulinare auriculat-cordate, auriculele rotunzite; florile galbene, dispuse în capitule, involucriul glabru; fructele achene netede. Crește prin locuri cultivate, darâmături, vii, păduri. Iunie—August. — *Sonchus oleraceus* L. ☉. tulpina ramificată, ramurile umbelat-corimboase, frunzele glabre și netede, sunt oblonge, runcinat-penatifide ori întregi, cele caulinare la bază auriculat-cordiforme, auriculele acuminat, florile galbene, dispuse în capitule, însoțite de un involucriu glabru sau cu câțiva peri glanduloși; fructele achene transversal-ruguloase. Crește prin locuri cultivate, vii, grădini, darâmături. Iunie—August. — *Sonchus palustris* L. 2. tulpina simplă, la vârf corimboasă; frunzele runcinat-penatifide, laciniile toate lanceolate, acuminat, cele caulinare la bază sagitate, cele superioare întregi; florile galbene, dispuse în capitule, involucriul și pedunculii glandulos-păroși, cu perii negrii; fructele achene transversal rugulos-striate. Crește prin fânețe mlăștinoase, pe malurile râurilor și pâraielor. Iulie—August.

Susai-de-pădure (Trans.), *Lactuca muralis* Fresen., vezi Susai-pădureț.

Susai-pădureț, Crestătea, Susai-de-pădure (Trans.), Susai-sălbatic, Tâlhărea (Trans.). [fr. Laitue-des-murs; g. M a u e r - L a t t i c h]. — *Lactuca muralis* Fresen., syn. *Prenanthes muralis* L. ☉. sau 2. plantă erbacee, glabră din fam. *Compositae*, tulpina fistuloasă; frunzele petiolate, lirat-penatifide, cu lobi ovali, angulați, dențați, lobul terminal foarte mare; florile galbene, dispuse câte 5 în mici capitule numeroase, formând o paniculă laxă, terminală; fructele achene

brune, cu un cioc (rostru) alb, prevăzut la vârf cu o egretă de peri uniseriați. Crește prin păduri umbroase. Iulie—August.

Susai-sălbatic, *Lactuca muralis* Fresen., vezi Susai-pădureț.

Susan, semințele oleaginoase, comestibile de *Sesamum indicum* L., syn. *Sesamum orientale* L. ☉. [fr. Sésame; g. S e s a m], plantă erbacee din fam. *Pedaliaceae*, tulpina dela 30-60 cm. înălțime; frunzele acoperite cu peri moi, sunt oblonge sau ovale, cele superioare adesea îngust-oblonge și aproape întregi, cele mediane ovale și dințate (serat-dințate), cele inferioare adesea trilobate; florile solitare, axilare, întoarse numai într'o direcțiune, sunt plecate în jos, deschis-purpuriu, păroase pe din afară; caliciul cu 5 diviziuni, corola campanulată, aproape bilabiata, buza superioară emarginată, cea inferioară trilobată, pe dinlăuntru albă și cu puncte negre-purpuriu; fructele capsule oblonge sau ovoide, cu numeroase semințe oleaginoase. Această plantă, originară din India estică, se cultivă în Egipt, în Turcia asiatică și în Persia, pentru semințele sale comestibile. Iulie—Septembrie.

Din semințe se extrage oleul de *Sesam*, comestibil ca și unt-de-lemnul. Cu semințele de *Sesamum indicum* se prepară *Tahânu*, care se întrebuințează la fabricațiunea halvalei. *Susanul* se pune pe covrigi.

Susan, *Sonchus arvensis* L., *Sonchus asper* Vill., *Sonchus oleraceus* L. și *Sonchus palustris* L., vezi Susai.

Șuvar-de-munte, Fân, Fân-de-livezi, Firuță. [fr. Paturin, Paturin-comun; g. G e m e i n e s - R i s p e n g r a s]. — *Poa trivialis* L. 2. plantă ierboasă, cespitoasă, din fam. *Gramineae*, tulpina erectă sau ascendentă și împreună cu vagina, puțin comprimată, aspră; frunzele plane, verzi, linear-înguste, frunza cea mai superioară adesea mai

scurtă decât vagina sa, ligula oblongă, ascuțită; spiculele mici, lat-ovale, cu 3—4 flori, verzi, adesea bruniiu-sau violet-nuanțate, spiculele reunite în panicule piramidale, difuze, cu ramurile aspre; glumela inferioară oblong-lanceo-

lată, ascuțită, la bază dens-păroasă, cu 5 nervure proeminente, cele marginale și dorsale acoperite cu peri scurți, argintiu-lucitori. Această plantă de nutreț crește prin fânețe și locuri umede. Mai — Iulie.

T.

Tabac, *Nicotiana Tabacum* L., vezi Tutun.

Tabac-igănesc, *Nicotiana rustica* L., vezi Tutun-turcesc.

Tabac-turcesc, *Nicotiana rustica* L., vezi Tutun-turcesc.

Tacinul (Bănat), *Symphytum officinale* L., vezi Tătăneasă.

Tăciune, Tăciune-gol (Trans.). [fr. Charbon; g. Flugbrand, Russbrand, Staubrand]. Boală a cerealelor cauzată de mai multe specii de ciuperci parasite din genul *Ustilago*, fam. *Ustilaginaceae*. Myceliul acestor specii de ciuperci, format dintr'o masă de filamente încâlcite, este localizat în țesutul frunzelor și mai cu samă pe flori. Pe anumite ramuri ale myceliului se produc spori durabili, cari germinând dau un *promycel* (*basida*) divizat transversal, iar pe acesta se formează *sporidii* (*basidiosporii*) laterale. Sporii globuloși sunt de o culoare brun-închisă, iar în masă au aspectul unui praf negru, care seamănă cu praful de cărbune. Speciile de ciuperci parasite, care produc boala numită Tăciune sunt: *Ustilago Avenae* Jens. pe Ovăs; *Ustilago Hordei* Kell. et Sw. și *Ustilago nuda* Kell. et Sw. pe Orz și *Ustilago Tritici* Jens. pe Grâu. Toate aceste specii de ciuperci parasite, erau altădată reunite într'o singură specie numită *Ustilago segetum* Ditm. Tăciunele este o boală foarte periculoasă pentru grâne, căci atacă spicul, care devenind negricios, este cu totul distrus; iar când sporii au ajuns la maturitate,

din cauza presiunii lor, epiderma părților atacate se rupe și puși în libertate sunt împrăștiati de vânt, așezându-se pe grânele din vecinătate, unde având condițiuni favorabile (căldură și umezeală) germinează și se dezvoltă, infectând în chipul acesta și cerealele din lanurile vecine. Această boală a grânelor se poate preveni arzându-se plantele atacate și punând grăunțele, înainte de a se sămăna, într'o soluțiune de Sulfat de cupru și carbonat de calce, ca și pentru celelalte parasite criptogamice.

Tăciune, Tăciune-de-cucuruz (Trans.). [fr. Charbon; g. Beulenbrand, Maisbrand]. O boală a porumbului cauzată de ciuperca parasită *Ustilago Maydis* Corda. din fam. *Ustilaginaceae*, myceliul format dintr'o masă de filamente, este localizat pe tulpini și în spicul (ștuleții) de Porumb, unde produce umflături mari, diforme, uneori de mărimea pumnului. Când sporii au ajuns la maturitate, epiderma părții atacate, se rupe din cauza presiunii sporilor, cari ies și se răspândesc sub forma unui praf negru. Sporii rotunzii, cu un învâliș granulos, de culoare brun-închisă, germinând dau naștere unui *promyceliu* (*basida*), care divizat transversal dă naștere *sporidiilor* laterale (*basidiosporii*), cari la rândul lor, germinând și ei, dau naștere unui filament, care patrunde în plantula *Porumbului*, în momentul germinațiunei sale sau și mai târziu, pe timpul când să

- prășeste. Sporii de *Ustilago Maydis* își păstrează facultatea germinativă mai mulți ani, ei sunt uciși însă de soluțiunea de Sulfat de cupru. De aceea să recomandă ca mijloc preventiv, să se lase grăunțele de *Porumb*, înainte de a se sămăna, mai multe ore într'o soluțiune de Sulfat de cupru.
- Tăciune-de-cucuruz** (Trans.), boală a *Porumbului* cauzată de ciuperca parazită *Ustilago Maydis* Corda., vezi Tăciune.
- Tăciune-gol** (Trans.), boală a cerealelor cauzată de ciupercile parazite: *Ustilago Avenae* Jens., *Ustilago Hordei* Kell. et Sw., *Ustilago nuda* Kell. et Sw. și *Ustilago Tritici* Jens., vezi Tăciune.
- Tăciune-învălit** (Trans.), boală a cerealelor cauzată de ciuperca *Tilletia Tritici* Wint., vezi Mălură.
- Tăciune-plin** (Trans.), boală a cerealelor cauzată de ciuperca *Tilletia Tritici* Wint., vezi Mălură.
- Tahân**, produsul vegetal comestibil, preparat din semințele de *Sesamum indicum* L., vezi Susan.
- Tăietură** (Bucovina), *Gentiana asclepiadea* L., vezi Lumânărica-pământului.
- Tălhărea** (Trans.), *Lactuca muralis* Fresen., vezi Susai-pădureț și *Prenanthes purpurea* L., vezi Salata-iepurelui.
- Tălhărea** (Trans.), Crestătea, Susai. [fr. Laitue; g. Lattich]. — *Lactuca sagittata* W. et Kit., syn. *Lactuca Chalcidii* Vill. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina fistuloasă; frunzele pe partea inferioară netede, cele bazilare îngustate în pețiol, sinuat-dentate; cele caulinare sagitate, întregi sau denticulate, cele inferioare oblongi, spre bază îngustate, cele superioare oval-lanceolate și acuminat; florile galbene, adesea roșietice pe din afară, sunt dispuse în capitule, reunite într'o paniculă corimboasă la vârful tulpinei; fructele achene, pe ambele părți cu câte 5 stria-
- țiuni și cu un cioc (rostru) negru, pe jumătate mai scurt decât achena. Crește prin păduri și tufisuri. Iulie—August.
- Talpa-gâștei**, *Chenopodium hybridum* L., vezi Spanac-porcesc.
- Talpa-gâștei**, Cione, Coadă-leului, Creasta-cocoșului (Trans.), Iarbă-flocoasă, Somnișor (Bucovina). [fr. Agripaume, Cardiaque; g. Herzgespann]. — *Leonurus Cardiaca* L. 4. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina robustă, erectă, ramificată, pubescentă sau aproape glabră; frunzele inferioare palmatilobate, cu 5 lobi, incis-dentate, cele superioare trilobate și cuneate la bază; florile mici rozee, dispuse în verticile multiflore, axilare, îndepărtate unele de altele, caliciul tubulos, cu 5 dinți spinoși, corola cu buza superioară puțin concavă, erectă, cea inferioară trilobată, lobul mijlociu mai mare și întreg. Crește pe marginea drumurilor, pe locuri necultivate, dărâmaturi și gunoaiele de pe lângă locuințe. Iunie—August. Melif.
- Talpa-lupului**, *Chaiturus Marrubias-trum* L., vezi Coadă-măței.
- Talpa-măței**, *Antennaria dioica* Gaertn., vezi Parpian.
- Talpa-stânței** (Trans.). [fr. Corne-de-cerf; g. Feldkresse]. — *Coronopus Ruellii* All., syn. *Senebiera Coronopus* Poir. ☉. mică plantă erbacee, nepăroasă (glabră), din fam. *Cruciferae*, tulpina culcată, ramificată; frunzele profund-penatífide, cu laciniile întregi sau incise; florile mici, albe, dispuse în raceme scurte, opuse frunzelor, pedunculile mai scurte decât florile; fructele mici silicule, aproape reniforme, comprimate, știrbate (emarginate) la vârf și la bază, reticulat-sgrăbunțoase, cu strițiuni radiante pe margine, prevăzute la vârf cu un stil în formă de piramidă, silicula are 2 loje, fiecare cu câte o sămânță. Crește prin locuri ruderale și umede, pe drumuri și prin curți. Mai—August.

Această plantă, cu proprietăți diuretice și antiscorbutice, să mănâncă ca salată.

Talpa-ursului, Matruna (Bănat). [fr. *Acanthe*, g. *Bärenklau*e]. — *Acanthus longifolius* Host 2. frumoasă plantă erbacee din fam. *Acanthaceae*, tulpina erectă, cilindrică, netedă, glabră, simplă și cu puține, mici frunze caulinare; frunzele radicale mari, penatipartite, cu laciniiile nu tocmai exact opuse, oblonge, sinuat-penatifide și dentate sau, lacinia terminală lanceolată sau oblongă, toți lobii și dinții terminați printr'un spin scurt; florile mari, rozee, sesile, însoțite de bractee oblong-ovale, spinos-penatifid-lobate, sunt grupate într'un mare și lung spic la vârful tulpinei, caliciul cu sepale libere, neregulate, diforme, sepalul anterior foarte mare, oblong-spatulat și rotunzit, sepalele laterale mult mai mici, ovale, asemenea bracteelor și slab păroase pe margine, corola tubuloasă, unilabiată, trifidă, stamine 4; fructul o capsulă biloculară. Crește prin crânguri și tufșuri, rășuri de păduri și prin poieni; cultivată uneori ca plantă ornamentală, pentru frunzele și florile mari și frumoase. Iunie—August.

Simeon Manguica în scrierea sa: «De însemnătatea botanicei românești» spune că rădăcina acestei plante o poartă în brâu sau în buzunare bărbații și femeile, dar mai cu samă cătanele (soldații) când se duc la bătae, căci după credința poporului *Matruna* purtată cu sine fereste și apără pe om de toate relele. Frunzele mari și spinoase ale speciilor de *Acanthus* au servit ca model la ornamentele antice.

Tâlv, *Lagenaria vulgaris* Ser., vezi Tidvâ.

Tămâie. [fr. Encens, Oliban; g. Weihrauch, Olibanum]. Gom-resina de *Boswellia Carteri* Birdw. b. mic arbore de 3—6 m. înălțime din fam. *Burseraceae*, frunzele al-

terne, imparipenate; florile alburii, ermafrodite, dispuse în raceme simple, axilare și fasciculate, caliciul gamosepal cu 5 dinți, corola cu 5 petale libere, stamine 10, ovarul trilocular, devine la maturitate o drupă trigonă. Acest arbore crește în țara Somalilor (Africa) și în Arabia prin crepăturile stâncilor din munți și prin pietrișurile dela baza colinelor din vecinătatea mării. Prin incisiuni longitudinale făcute în scurța acestui mic arbore să scoarță un lichid lăptos, care în contact cu aerul să solidifică, formând bucăți mai mult sau mai puțin globuloase de culoare gălbuie, care constituie productul vegetal, cunoscut sub numele de *Tămâie*. Această reșină mai este produsă și de următoarele specii: *Boswellia serrata* Stackh. originară din India și Bengal, *Boswellia papyrifera* Hochst. din Abissinia.

Tămâia este o substanță reșinoasă cu miros plăcut și aromatic, care să desvoltă bine abia la temperatura de 100°, când se înmoaie fără a se topi, la temperatură mai ridicată să discompune și să naștere la vapori aromatici, proprietate, care face ca să fie întrebuințată în ceremoniile religioase ale bisericei noastre. *Olibanul* (*Tămâia*) din cauza proprietăților stimulante, tonice și stomachice a fost întrebuințat în medicină.

Tămâioară, *Libanotis montana* All., vezi Smeoaie, *Viola hirta* L., vezi Viorea-nemirosoare și *Viola odorata* L., vezi Toporași.

Tămâioară, Micșunea, Toporași, Viorea. [fr. Violette; g. Veilchen]. — *Viola Jooi* Janka 2. mică plantă erbacee, de tot glabră, glaucă-pruinoasă, fără tulpină și fără stolon, din fam. *Violaceae*, frunzele cordiforme, sau triangular-cordiforme, obtuse, crenat-serate, foarte lung-pețiolate; florile mari, plăcut mirositoare cu petale rozee, pătate cu purpuriu, cele superioare egale

- și reverse, subrotund-ovale, scurt unghiculate, la vârf crenelate, cele 2 laterale, la bază glandulos-păroase, cea inferioară trunchiat-crenelată, pintenii obtuși, dreپți sau curbați în sus, mai lungi decât apendiculiile sepelelor obtusiuscule. Ovarul glabru, devine la maturitate o capsulă mare globuloasă de tot glabră, de 3 ori mai lungă decât caliciul persistent. Crește prin locurile pietroase și calcare din munți. Aprilie—Mai.
- Tămâioare**, *Viola odorata* L., vezi Toporași.
- Tămâioasă** (Munt.), varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Tămâiță**, *Ajuga reptans* L., vezi Vineriță.
- Tămâiță**, Peliniță-grecescă. [fr. Botrys; g. Weichhaariger-Gänsefuss]. — *Chenopodium Botrys* L. ⊙. plantă glandulos-pubescentă, viscoasă din fam. *Chenopodiaceae*, frunzele oblonge, aproape penatid-sinuate, obtus-dentate, cele superioare bracteiforme lanceolate, de tot întregi; florile verzi-gălbui, ermafrodite, dispuse în glomerule, formând raceme alungite, numai la bază foliate, periantul erbaceu cu 5 diviziuni, stamine 5, ovarul unilocular, devine la maturitate un fruct deprimat, liber, învâlit de periantul persistent, semințele cu marginea obtusă sunt netede și lucitoare. Această plantă cu un plăcut și puternic miros aromatic crește prin locuri umede și năsi-poase, prin pietrișul de pe matca râurilor. Iunie—Septembrie.
- Tămâiță-de-câmp** (Trans.). [fr. Yvette; g. Gelblümlinger-Günsel]. — *Ajuga Chamaepithys* Schreb. ⊙. mică plantă erbacee, dens păroasă, din fam. *Labiatae*, tulpina culcată și dela bază ramificată; frunzele profund trifide, cu diviziuni lineare, cele inferioare întregi, dințate sau ușor. 5 lobate; florile galbine, solitare la subțioara frunzelor, cu miros de Rosmarin, tubul corolei de 2 ori mai lung decât caliciul, corola galbină sau alburie, buza inferioară la bază cu 4 serii de puncte roșii-brunii. Crește prin locuri aride și calcare, câmpii năsi-poase, pe lângă drumuri și locuri necultivate. Iunie—August.
- Tamariscă** (Trans.), *Myricaria germanica* Desv., vezi Cătină-mică, *Tamarix gallica* L. și *Tamarix Pallasii* Desv., vezi Cătină-roșie.
- Taponiși**, *Delphinium Consolida* L., vezi Nemțiori-de-câmp.
- Țăpoșcă**, Iarbă-aspră, Pășiță. [fr. Nard-roide; g. Borstengras, Steifes-Borstengras]. — *Nardus stricta* L. Ț. plantă ierboasă, dens-cespitoasă, glabră și de un verde-cenușiu, din fam. *Gramineae*, rizonul scurt, repent; tulpina rigidă, erectă, fără noduri, netedă în partea inferioară, aspră în partea superioară și cu mult mai lungă decât frunzele sale glaucescente, toate bazilare rigide și subulat-răsucite; spicule unilaterale de 3—6 cm. lungi cu spicule uniflore, lanceolate, sesile albăstrii, dispuse câte unu în excavațiunile de pe rachisul spicului, la început alipite de rachis, mai pe urmă întinse, spicule uniflore fără glume, floarea ermafrodită cu 3 stamine, ovarul cu 1 stil, stigmatul filiform, acoperit cu peri moi, iese afară numai la vârful floarei. Crește prin pășunile umede (uliginoase) din regiunea alipină și subalpină. Mai—Iulie.
- Țăpoșică**. [fr. Tordyle-élevé; g. Zirmet]. — *Tordylium maximum* L. ⊙. plantă erbacee, aspru păroasă din fam. *Umbelliferae*, tulpina sulcată, acoperită cu peri aspri îndreptați în jos (reversi), erectă și cilindrică; frunzele penate, foliolele obtus-crenate, la frunzele inferioare ovale, la cele superioare lanceolate, cele terminale alungite și mai înguste; florile albe sau rozee, dispuse în umbelile compacte cu 5—10 radii, însoțite de un involucru și involucel, format din numeroase foliole, caliciul cu dinții

- scurți, corola cu petale emarginate obcordate, cele exterioare radiante și profund-bifide; fructul oval sau orbicular, comprimat este acoperit de peri rigizi, (setos-hispid) și prevăzut cu o margine groasă, tuberculoasă. Crește pe coline inculte, prin tufișuri, locuri cultivate și pe marginea drumurilor. Iunie—August.
- Tapoșnic**, Chipu-măței, Fața-măței, Zeabre. [fr. Gueule-de-chat; g. Acker-Daun, Acker-Hanfnessel, Acker-Hohlzahn].—*Galeopsis Ladanum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina erectă, rigidă, foarte ramificată dela bază, neumflată la articulații, acoperită cu peri moi, adreși și îndreptați în jos; frunzele lanceolate sau oblong-lanceolate; florile, roșii-purpurii, dispuse în verticile compacte la subțioara frunzelor, caliciul pubescent sau aspru-păros cu 5 dinți lanceolați, spinoși la vârf, corola bilabiată cu buza superioară în formă de cască ușor-denticulată, buza inferioară trilobată, lobul mijlociu mai mare, stamine 4 apropiate, paralele, cele 2 inferioare mai lungi. Crește printre sămănături, pe locuri năipoase, pe lângă tufișe și păduri. Iulie—August.
- Tarahon**, *Artemisia Dracunculus* L., vezi Tarhon.
- Tarcon** (Trans.), *Artemisia Dracunculus* L., vezi Tarhon.
- Tarhon**, Tarahon, Tarcon (Trans.). [fr. Estragon; g. Dragun, Estragon].—*Artemisia Dracunculus* L. ☉. plantă erbacee, cu miros și gust aromatic, din fam. *Compositae*, tulpina erectă și ramificată; frunzele întregi, glabre, lanceolat-lineare, cele inferioare adesea trilobate; florile alburii, dispuse în mici capitule, aproape globuloase verzui și plecate în jos, cari formează împreună raceme paniculate, florile marginale femele, celelalte ermafrodite; fructele mici achene obovale, comprimate. Această plantă, originară din Siberia și Mongolia, este foarte mult cultivată și prin părțile noastre pentru usul culinar. Iunie—August.
- Tarhon**, *Pyrethrum Parthenium* Smith., vezi Granat.
- Târnuș**, *Prunus spinosa* L., vezi Porumbur.
- Târsoacă**, *Aira caespitosa* L., vezi Păiuș și *Polygonum aviculare* L., vezi Troscot.
- Tărtăcută**, Cucurbețea, Tatarcă, Tărtăcuța. [fr. Coccinie-de-l'Inde; g. Herzblättrige-Scharlachrankel].—*Coccinia indica* Wigt. et Arn., syn. *Cephalandra indica* Naud. ☉. plantă erbacee, acățătoare din fam. *Cucurbitaceae*, rădăcini tuberculoase, tulpina lungă, subțire, acățătoare prin cărcei simpli; frunzele cordiforme verucos-punctate, angulos-lobate, lobul terminal obtus; florile dioice, albe, solitare, corola campanulată cu 5 lobi scurți, stamine 3, stilul alungit; fructul o bacă lungăreață de culoare roșie. Plantă originară din Asia tropicală, uneori cultivată și pe la noi. Iulie—August.
- Tărtan**, *Crambe tatarica*, Jacq., vezi Hodolean.
- Tărtan-alb**, *Crambe tatarica* Jacq., vezi Hodolean.
- Tășculiță**, *Capsella Bursa pastoris* Moench., vezi Traista-ciobanului și *Thlaspi arvense* L., vezi Punguliță.
- Tășcuța-ciobanului**, *Thlaspi arvense* L., vezi Punguliță.
- Tăța-caprei**, *Tragopogon major* Jacq., vezi Barba-caprei.
- Tăța-caprei**, Barba-caprei. [fr. Salisifs-bâtard, Barbe-de-bouc; g. Wiesen-Haferwurz].—*Tragopogon pratensis* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă, simplă sau ramificată; frunzele canaliculate, linear-lanceolate, foarte alungite, la vârf reflecte sau contorte; florile galbine, dispuse în capitul, sunt toate ermafrodite, ligulate, cele externe radiante, sunt egal de lungi sau pu-

- țin mai scurte decât involucriul, format din 8 foliole lanceolate, care deasupra bazei sunt transversal-îngustate, pedunculule foarte puțin umflata sub caput; fructele achene tuberculat-aspre, cu ciocul aproape de lungimea fructului. — *Tragopogon orientalis* L. ☉. diferă de specia precedentă numai prin florile de un galbin-auriu închis, cele marginale adesea mai lungi decât involucriul, achenele florilor marginale solzos-aspre, cu ciocul filiform, aproape de 2 ori mai scurt decât achenele. Ambele specii cresc prin livezi, pe lângă tufișe, în poieni, pe drumuri și în câmpuri. Mai—Iulie.
- Țâța-oaiei** (Mold.), *Digitalis ambigua* Mur., vezi Degetar.
- Țâța-ooi**, varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Țâța-oi** (Munt.), *Primula officinalis* Jacq., vezi Ciuboțica-cucului.
- Țâța-vacei** (Munt.), *Primula officinalis* Jacq., vezi Ciuboțica-cucului.
- Țâța-vacel**, varietate de *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.
- Tătăiș**, Punga-babei, Tătăișe (Banat). [fr. Herbe-Saint-Roch; g. R h u r k r a u t, R h u r - F l o h k r a u t]. — *Pulicaria dysenterica* Gaertn., syn. *Inula dysenterica* L. 2. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina pubescent-tomentoasă, în partea superioară corimbos-ramificată; frunzele oblonge, cu baza mai lată, adânc-cordiformă, amplexicaule, denticulate și pe fața inferioară sur-tomentoase; florile galbine-aurii, dispuse în capitule emisferice la vârful ramurilor, florile marginale ligulate, sunt femele și mult mai lungi decât cele centrale, tubuloase și ermafrodite; fructele achene cilindrice, costate și cu un papus dublu. Crește prin locuri umede și inundate, pe lângă bălți și mlaștini. Iulie—August.
- Tătăișe** (Trans.), *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.
- Tătăișe** (Bucovina), *Leucanthemum vulgare* Lam., vezi Aurată.
- Tătăișe** (Bănat), *Pulicaria dysenterica* Gaertn., vezi Tătăiș.
- Tătăiși**, *Leucanthemum vulgare* Lam., vezi Aurată.
- Tătăneasă**, Iarbă-băloasă (Trans., Brașov.), Iarba-lui-Tatin, Tacinul (Bănat), Tatină (Trans.), Tătineasă. [fr. Grande-Consoude; g. S c h w a r z w u r z, G e b r ä u c h l i c h e - W a l l w u r z, G e b r ä u c h l i c h e - B e i n w e l l, B e i n h e i l.]. — *Symphytum officinale* L. 2. plantă erbacee, acoperită cu peri asprii, din fam. *Borraginaceae*, rădăcina fusiformă, ramificată, neagră pe din afară; tulpina ramificată, erectă, angulos aripată; frunzele decurente, cele inferioare și cele radicale oval-lanceolate, îngustate în pețiol, cele superioare și cele florale lanceolate; florile roșii, purpurii, mai rar albe, dispuse în raceme scurte, plecate în jos, caliciul cu 5 diviziuni profunde, corola cilindrică-campanulată, cu 5 dinți recurbați, stamine 5 cu anterele de 2 ori mai lungi decât filamentele; fructele nucule lucitoare, aproape netede. Crește prin fânețele umede, pe lângă drumuri și garduri, pe malurile râurilor și pârâielor. Mai—August.
- Această plantă, dar mai cu samă rădăcina ei, este mult întrebuințată de poporul nostru ca medicament pentru a vindeca rănile.
- Tatarcă**, *Coccinia indica* Wigt. et Arn., vezi Tărtăcută.
- Tătarcă**, *Fagopyrum esculentum* Moench., vezi Hrișcă.
- Tătarăcută**, *Coccinia indica* Wigt. et Arn., vezi Tărtăcută.
- Tătarnică**, Măciuca-ciobanului, Ros-togol, Scăiete. [fr. Échinope; g. K u g e l d i s t e l.]. — *Echinops comutatus* Juratzka. 2. plantă erbacee, spinosă din fam. *Compositae*, tulpina erectă, robustă, ramificată, puțin arachnoideu-tomentoasă; frunzele penatífide, acoperite pe fața superioară cu peri asprii și rigizi, pe cea inferioară cenușiu-tomentoase, lacinii oblongi, acu-

minate, dentate sau sinuat dentate, pe margine spinos-ciliate, cu spinii mici; florile alburii, dispuse în capitule globuloase; fructele achene prevăzute cu un papus concrescut până mai sus de mijlocul său. Crește prin poieni și margini de păduri, prin crângușoare și mărăcișiuri. Iulie—August. Melif.

Tatină (Trans.), *Symphytum officinale* L., vezi Tătăneasă.

Tătăneasă, *Symphytum officinale* L., vezi Tătăneasă.

Tatniși, *Delphinium Consolida* L., vezi Nemțișori-de-câmp.

Taulă. [fr. Spirée; g. Spierstaude].

— *Spiraea callosa* Thumb. Ț. mic și frumos arbust din fam. *Rosaceae*, tulpina cilindrică, frunzele oblong-lanceolate, dublu-serat-dentate, la bază cu marginea întreagă, pe fața inferioară de un verde albastriu; florile roșii sau albe, dispuse în corimbe terminale, staminele lungi, sunt ieșite afară din floare (exserte). Originar din China și Japonia. — *Spiraea opulifolia* L. Ț. arbust cu frunzele oval-rotunde, mai adesea trilobate, dublu-serat-dințate pe margine; florile rozee sau albe, cu pedunculii pubescenti, dispuse în corimbe umbeliforme. Originar din America de nord. — *Spiraea salicifolia* L. Ț. arbust cu frunzele oblong-lanceolate, neegal-serat-dințate și glabre; florile roșii-rozee sau alburii, dispuse în dense panicule terminale, în formă de piramidă. Originar din Europa sudică. Toate aceste specii sunt cultivate prin grădini și parcuri ca plante decorative. Mai—Iunie.

Taulă, *Spiraea crenata* L., vezi Tavalga și *Spiraea Ulmaria* L., vezi Crețușcă.

Taulă (Munt.), *Spiraea ulmifolia* Scop., vezi Cununiță.

Tavalga, Taulă. [fr. Spirée; g. Spierstaude]. — *Spiraea crenata* L. Ț. frumos arbust din fam. *Rosaceae*, ramurile rotunde, puberule, la urmă glabre; frunzele fără stipule, oboval-cuneate, obtuse, de

tot întregi sau spre vârf crenat-serate, cu 3—5 dinți, îngustate la bază în pețiol scurt, evident-trinerviate, pe margine glabre ori ciliate, pe fața inferioară de un verde albastriu; florile albe, dispuse în corimbe la vârful ramurilor scurte, laterale, caliciul cu 5 diviziuni, la urmă conivente, corola cu 5 petale albe, stamine numeroase, mai lungi decât petalele. Crește prin pădurile, colinele și dealurile calcare. Mai—Iunie.

«Cravașele de *Tavalga*, făcute din mai multe vârguțe răsucite împreună, sunt foarte căutate de Turci, cari văd în acestea un fel de talisman, înzestrat cu puterea magică de a putea lecu, prin simplul contact toate boalele proprii cailor». [cnf. Dr. D. Brândză. — *Vegetațiunea Dobrogei*, București 1884 p. 6].

Tavnică, *Xeranthemum annuum* L. și *Xeranthemum cylindraceum* Sibth. et Sm., vezi Plevaiță.

Tavniță, *Xeranthemum annuum* L. și *Xeranthemum cylindraceum* Sibth. et Sm., vezi Plevaiță.

Teațire (Maced.), *Cicer arietinum* L., vezi Năut.

Tei, *Tilia argentea* Desf., vezi Teialb, *Tilia parvifolia* Ehrh., vezi Teipădureț și *Tilia vulgaris* Hayne., vezi Tei-roșu.

Tei. [fr. Tilleul-commun, Tilleul-de-Hollande; g. Sommerlinde]. — *Tilia platyphyllos* Scop., syn. *Tilia grandifolia* Ehrh. Ț. mare și frumos arbore din fam. *Tiliaceae*, frunzele mari, inegal-rotund-cordiforme, acuminate, acoperite cu peri scurți pe fața inferioară și cu evidente fascicule de peri albi în unghiurile de ramificațiune ale nervurilor, sunt verzi-deschise pe ambele fețe; florile de un galbin-deschis sau albe, plăcut mirositoare, sunt dispuse în corimbe, mai adesea de câte 2 sau 3 flori, lobii stigmatului erecti; fructul lemnos, indehiscent (nucă), cu 5 muchi puter-

nice. Crește prin păduri și adesea cultivat. Iunie—Iulie. Melif.

Infusiunea făcută din flori de *Tei* are proprietăți calmante și sudorifice.

Tei-alb, Tei. [fr. Tilleul-argenté; g. Morgenländische-Linde]. — *Tilia argentea* Desf., syn. *Tilia tomentosa* Moench., *Tilia alba* W. et Kit. ̄. arbore din fam. *Tiliaceae*, frunzele oblic-subrotund-cordiforme, serat-dentate, acuminat, verzi pe fața superioară, alb-și dens-tomentoase pe cea inferioară; florile gălbui, foarte odorante, sunt dispuse în corimbe multiflore, petalele prevăzute pe fața internă cu câte o squamă spatulat-retusă; fructul oval, ascuțit, cu 5 muchi puțin evidente și cu 1—2 semințe. Crește prin păduri și uneori cultivat. Iunie. Melif.

Florile întrebuintate în medicină sub numirea de «*Flores Tiliae*».

Tei-pădureț, Tei, Tei-roșu. [fr. Tilleul-des-bois, Tilleul-à-petites-feuilles; g. Winterlinde]. — *Tilia parvifolia* Ehrh., syn. *Tilia ulmifolia* Scop. ̄. mare și frumos arbore din fam. *Tiliaceae*, frunzele oblic-subrotund-cordate, acuminate, pe ambele fețe glabre, pe fața inferioară glaucescente și cu fascicule de peri bruni în unghiurile de ramificațiune ale nervurilor; florile albe-gălbui, dispuse în corimbe de 5—11 flori, lobulii stigmatului la urmă orizontal-divaricați; fructul o mică nucă cu coaja subțire și cu 4—5 muchi puțin evidente. Crește prin păduri și adesea cultivat prin parcuri și alee. Iunie—Iulie. Melif.

Tei-roșu, Tilia parvifolia Ehrh., vezi Tei-pădureț.

Tei-roșu, Tei. [fr. Tilleul-commun; g. Linde]. — *Tilia vulgaris* Hayne., syn. *Tilia intermedia* DC. ̄. arbore din fam. *Tiliaceae*, frunzele alterne, cordiforme, scurt-pețiolate, glabre pe fața superioară și pubescente

pe cea inferioară în unghiurile de ramificație ale nervurilor; florile albe-gălbui, cu petalele fără solzi la bază, sunt plăcut-miroitoare și dispuse în cime la vârful unui lung peduncul axilar, concrescut într-o parte a lungimei sale de o bractee membranoasă, foarte dezvoltată; fructul lemnos, pubescent, elipsoid, cu muchi evidente și cu pereții rezistenți. Crește prin păduri în regiunea montană, adesea cultivat prin parcuri și promenade. Iunie—Iulie. Melif.

Teișor, Trandafir-galbin. [fr. Corète-du-Japon, Corchorus; g. Goldröschchen, Rannkelstrauch]. — *Kerria japonica* DC. ̄. frumos arbust, cu scoarța verde, din fam. *Rosaceae*, ramurile lungi și subțiri; frunzele alterne, oval-lanceolate, cu un lung vârf ascuțit și dublu serat-dentate; florile mari, de un frumos galbin-auriu, sunt solitare la vârful rămurelelor, uneori și cu florile invoalte. Acest arbust, originar din China, se cultivă foarte mult și prin părțile noastre, ca plantă ornamentală. Aprilie—August.

Teișor, Spiraea Filipendula L., vezi Aglică.

Telegraf. [fr. Baselle-tubéreuse; g. Blumen-Gänsefuss]. — *Boussingaultia baselloides* Humb. Bompl. et Kunth. 2. plantă erbacee din fam. *Basellaceae*, cu rădăcini fibroase și numeroase tubercule aglomerate, tulpina volubilă, roșietică, ramificată, care crește foarte repede, ajungând până la o lungime de 5—6 m., frunzele alterne; florile mici, albe, au un miros plăcut și sunt dispuse în lungi raceme flexuoase. Această frumoașă plantă, originară din Ecuador (America sudică), se cultivă mai cu seamă pentru decorarea balcoanelor, a chioșcurilor a grilajelor, a zidurilor și a ferestrelor.

Țeler (Trans.), *Apium graveolens* L., vezi Țelină.

Țelină, Celer (Trans.), Sălină, Selcer,

Selină, Teler (Trans.). [fr. Cèleri, Ache; g. S e l l e r i e]. — *Apium graveolens* L. ☉. plantă erbacee, glabră și foarte aromatică, din fam. *Umbelliferae*, rizomul gros, cărnos și fusiform, tulpina fistuloasă, angulos-canelată și foarte ramificată; frunzele lucitoare, de un verde închis, cele inferioare penatipartite, cele superioare ternate, cu foliolele cuneate, la vârf incise și dentate; florile mici, albe, dispuse în mici umbеле, grupate în umbеле mai mari; fructele globuloase, comprimate lateral. Crește prin locurile sărate de pe malul mării, în Dobrogea comun; adesea cultivată ca plantă culinară împreună cu var. *rapaceum* DC. Iulie—Septembrie.

Rădăcina și fructele au proprietăți aperitive, frunzele să mănânce ca salată.

Telișcă (Trans.), *Circaea lutetiana* L., vezi Tilișcă.

Termer, *Solanum tuberosum* L., vezi Cartofi.

Terpane, *Lycopus europaeus* L., vezi Cervană.

Tidvă, Cucurbetă, Curcubetă, Tălv, Tigvă, Tiugă, Troacă. [fr. Gourde, Calebasse; g. F l a s c h e n k ü r b i s .]. — *Lagenaria vulgaris* Ser., syn. *Cucurbita Lagenaria* L. ☉. plantă erbacee, pubescentă, acățătoare sau târătoare din fam. *Cucurbitaceae*, frunzele alterne, cordiforme, sinuat-dentate sau aproape întregi, sunt pubescente, frecate exhală un miros de mosc, pețiolul frunzelor este însoțit de 2 glandule, cărceii opuși frunzelor, sunt ramificați; florile monoice sunt albe, mari, lungpedunculată și solitare la subțioara frunzelor, corola cu 5 petale ascuțite, stamine 3 cu anterele conate, stilul foarte scurt, cu 3 stigmatе groase și bilobate; fructul pubescent în tinerețe, verde și cărnos, devine la maturitate gălbui, glabru și lemnos; forma fructului variază constituind diferite varietăți horticole precum: var.

Gurda Ser. fructul cu 2 umflături neegale, cu o sugrumătură între ele, var. *Cugurda* Ser. fructul cu o singură umflătură ovoidă și cu un gât foarte lung, cilindric, etc. Plantă originară din Asia și Africa tropicală, cultivată adesea și prin părțile noastre. Iulie—Septembrie.

Tidvă-de-apă (Trans.), *Nymphaea alba* L., vezi Nufăr-alb.

Tidvă-de-pământ (Trans.), *Bryonia alba* L., vezi Împărăteasa.

Țigancă (Bănat), *Lamium purpureum* L., vezi Sugel.

Tigvă, *Lagenaria vulgaris* Ser., vezi Tidvă.

Tilichin, *Daphne Mezereum* L., vezi Tulichină.

Tilișcă (Trans.), Iarba-vrăjitoare, Telișcă (Trans.), Vrăjitoare, Vrătilică, Vrotilică. [fr. Herbe-aux-sorcieres, Herbe-aux-magiciennes; g. H e x e n k r a u t .]. — *Circaea lutetiana* L. ☿. plantă erbacee din fam. *Oenotheraceae*, rizomul (repent) târător, tulpina erectă, acoperită cu peri moi, mai cu samă în partea superioară; frunzele glabre, ovale, la bază câteodată ușor cordiforme și denticulate; florile rozee, mai târziu albe, dispuse în raceme erecte, terminale, caliciul caduc, cu 2 diviziuni, corola cu 2 petale bilobate, de lungimea caliciului; fructul uscat, este oboval, acoperit de lungi peri încârligați. Crește prin păduri umede și umbroase. Iunie—August.

Timian, *Thymus Chamaedris* Fries., vezi Cimbrisor.

Timoftică, Iarba-lui-Timofti, Simoftică. [fr. Fléole-des-prés, Marsette; g. Timothee-Gras, Timoteus-Gras, Timothygras, W i e s e n - L i s c h g r a s .]. — *Phleum pratense* L. ☿. plantă ierboasă, adesea dens-cespitoasă, de un verde-deschis, din fam. *Gramineae*, rizomul repent, scurt, uneori cu stoloni, tulpina erectă sau geniculat-ascendentă, este netedă și cam până la 1 m. înaltă; frunzele

plane, lineare, acuminat, cu vaginele cilindrice, alipite de tulpină, spicului uniflor, neînsoțit de rudimentul unei a doua flori, glumele separate, oblonge, transversal-truncghiate, subit acuminat-aristate, rigid-ciliate pe carenă, arista de 3 ori mai scurtă decât gluma, glumela inferioară trinerviată, obtusă și alburiu-membranoasă, fără aristă, floarea ermafrodită, are 3 stamine cu anterele albe, ovarul cu 2 stigmatate lungi, plumoase, devine la maturitate un fruct (cariopsă) globulos sau oval, spiculele reunite într'o paniculă spiciformă, lungă și cilindrică, la vârful tulpinei, care încovoiată nu are aspect lobat. Crește adesea prin livezi, fânețe și pășuni, pe marginea drunurilor. Mai—August.

Timoftica este o excelentă plantă de nutreț.

Timp (Bănat), *Arum maculatum* L., vezi Rodu-pământului.

Țintaulă, *Erythraea Centaurium* Pers., vezi Fiarea-pământului și *Erythraea pulchella* Fries., vezi Frigurică.

Țintaură (Trans.), *Erythraea Centaurium* Pers., vezi Fiarea-pământului.

Țiparoase, *Polianthes tuberosa* L., vezi Chiparoase.

Țiperig, *Scirpus lacustris* L., vezi Pipirig.

Țipirig, *Juncus effusus* L., vezi Rugină.

Țipirig, Ciper, Cipirig, Pipirig. [fr. Scirpe-des-bois; g. Wald-Simse]. — *Scirpus silvaticus* L. Ț. plantă ierboasă din fam. *Cyperaceae*, tulpina (paiul) în 3 muchi obtuse (triquetră), este foliată, foile plane, late și de ordinar mai scurte decât tulpina; florile de un verde închis, ermafrodite, dispuse în mici spicule ovale, numeroase, grupate în glomerule, care formează corimbe terminale, compuse, bracteele obtuse și mucronulate, stilul cu 3 stigmatate; fructul achenă aproape

globuloasă, triquetră. Crește prin fânețele umede și pe lângă păraiele din păduri, locuri mlăștinoase. Iunie—Iulie.

Tirifol (Trans., Brașov), *Trifolium pratense* L., vezi Trifoi-roșu.

Tisă. [fr. If; g. Eibe.]. — *Taxus baccata* L. Ț. mic arbore, totdeauna verde din fam. *Coniferae-Taxaceae*, tulpina ramificată de ordinar dela bază, ramurile întinse; frunzele lineare, ascuțite, rigide (aciculare), persistente și distice, lucitoare și de un verde închis pe fața superioară, mate și de un verde deschis pe cea inferioară; florile dioice, sunt sesile și axilare, cele mascule dispuse în amente globuloase, fasciculate, cele femele solitare, cu un ovul deschis la vârf, înconjurat până la mijloc de un învăliș cupuliform, care la maturitate devine cărnos, suculent și roșu, înconjurând sămânța brun-negricioasă. Acest arbore, care crește prin pădurile noastre din regiunea montană și subalpină, a devenit astăzi foarte rar. Să cultivă adesea ca plantă decorativă, mai ales pentru garduri vii, Martie—Aprilie.

Lemnul roșietic al acestui arbore este mult întrebuițat în industria casnică și în sculptură. *Tisa*, fiind o plantă veninoasă, este adesea stărpită de poporul nostru, pentru ca astfel să ferească vitele de a mânca frunza ei, care le-ar putea otrăvi.

Tiugă, *Lagenaria vulgaris* Ser., vezi Tidvă.

Tiutiun (Mold.), *Nicotiana Tabacum* L., vezi Tutun.

Toae (Mold.), *Aconitum Anthora* L., vezi Omeag-galbin.

Toale (Moldova de sus și Bucovina), *Aconitum cernuum* Wulf., *Aconitum Moldavicum* Hacq., *Aconitum Napellus* L. și *Aconitum variegatum* L., vezi Omag.

Togmăgel (Mold.), *Clavaria botrytis* Pers., vezi Rămurele, *Clavaria for-*

- mosa* Pers., vezi Meloșel, *Clavaria flava* Schaeff., vezi Creasta-cocoșului.
- Togmăgel** (Mold.), Barba-caprei, Burete-creț (Mold.), Meloșel (Moldova), Opintici (Mold.). [fr. *Clavaire-coquette*; g. *Gekräuselter-Keulenschwamm*]. — *Clavaria crispula* Fr. Ciupercă din fam. *Clavariaceae* de 2.5—8 cm. înaltă, de culoare gălbuie, devenind apoi galbin-roșietică (ochracee), trunchiul subțire, păsloș-păros, foarte ramificat, cu ramurile flexuoase, multifide, cu ramurile concolore, divaricate. Crește prin mușchiu și la baza trunchiurilor de arbori bătrâni; toamna.
- Toporași** (Trans.), *Aquilegia nigricans* Bmgt., *Aquilegia vulgaris* L., vezi Căldărușă, *Delphinium Ajacis* L., vezi Surgici și *Delphinium Consolida* L., vezi Nemțișori-de-câmp.
- Toporași**, *Viola hirta* L., vezi Viorea-nemirositoare, *Viola Jooi* Janka., vezi Tămăioară și *Viola tricolor* L., vezi Trei-frați-pătați.
- Toporași**, Flori-mărunțele, Garoafe, Hioară, Ligoace (Maced.), Micșunea, Micșunele, Tămăioară, Tămăioare, Viorea, Viorele, Viorele-mirositoare, Viorică-mirositoare. [fr. *Violette*; g. *Wohlriechendes-Veilchen*, *März-Veilchen*]. — *Viola odorata* L. 2. mică plantă erbacee, fără tulpină (acaulă) din fam. *Violaceae*, cu lungi stoloni; frunzele lat-ovale, adânc-cordiforme, la stolonii de vară reniform-cordate, toate crenate, lung-pețiolate și fin-păroase, stipulii oval-lanceolate, cu marginea dințată; florile odorante, violete, roșietice sau albe, sunt solitare, lung-pedunculate și plecate în jos; fructul capsulă globuloasă, pubescentă. Crește pe marginea pădurilor, prin tufșuri, livezi și poieni. Martie—Aprilie.
- Infuziunea făcută cu florile acestei plante, are proprietăți sudorifice.
- Toporiș**, *Delphinium Consolida* L., vezi Nemțișori-de-câmp.
- Tortel**, *Cuscuta Epithymum* L. și *Cuscuta europaea* L., vezi Torțiel.
- Torțiel**, Borangic, Iniță, Iriță, Întorțiel (Trans.), Lipici, Părul-Sft. Marii, Steagul-zânelor (Bănat), Tortel, Turtel. — *Cuscuta Epithymum* L. ☉. [fr. *Petite-Cuscute*, *Teigne*, *Cheveux-du-diable*; g. *Quendelseide*]. — Plantă parazită, fără frunze, din fam. *Convolvulaceae*, tulpina filiformă, volubilă, ramificată și de culoare roșietică, se fixează prin sugători în jurul plantelor pe care trăiește; florile roșietice, ermafrodite, sunt dispuse în glomerule globuloase, tubul corolei cilindric, este egal de lung cu limbul său și închis de squamele convergente, stile 2 filiforme. Crește prin livezi, fânețe și poieni, parazită pe specii de: *Thymus*, *Trifolium*, *Genista* etc. Iulie—August. — *Cuscuta europaea* L. ☉. [fr. *Grande-Cuscute*; g. *Europäisches-Filzkraut*, *Seide*], tulpina de un galbin-verzui, mai rar roșcată, ramificată; florile albe sau puțin roșietice, mult mai mari decât la planta precedentă, sunt sesile și dispuse în glomerule globuloase, tubul corolei cilindric, mai lung decât limbul, de ordinar cu 4 lobi, squamele interne erecte, lipite de tubul corolei. Crește prin tufșuri, dudae și bălării, parazită pe: Urzică, Căneapă, Hemei, Boz și alte plante. Iulie—August.
- Totniel**, *Delphinium Consolida* L., vezi Nemțișori-de-câmp.
- Traista-ciohanului**, Buruiană-de-friguri (Trans.). Iarbă-de-friguri, Paștele-calului, Paștele-cailor, Punga-popei (Trans.), Pungulița-păstorului, Straița-popei (Trans.), Tășculiță. [fr. *Bourse-à-pasteur*, *Bourse-de-capucin*; g. *Täschelkraut*, *Hirtent-Täschel*]. — *Capsella Bursa pastoris* Moench. ☉ și ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă, cilindrică; frunzele radicale dispuse în rozetă, sunt

lirat-pinatifide sau pinatipartite, cu lobii triangulari, ascuțiți, puțin dințați, cele superioare întregi, sagitate, amplexicaule; florile mici, albe, dispuse în raceme terminale, caliciul cu 4 sepale, corola cu 4 petale egale, albe, mai mari decât sepalele, stamine 6, dintre care 4 mai mari și 2 mai mici (tetradyname); fructele sunt silicule triangulare, obcordate. Crește pe lângă drumuri, prin gradini, locuri cultivate și inculte. Martie-Septembrie.

Trandafir, *Rosa centifolia* L., vezi Trandafir-de-dulceață.

Trandafir-alb, Roză-albă. [fr. Rose-Blanche; g. Weisse-Rose]. — *Rosa alba* L. Ț. arbust din fam. *Rosaceae*, tulpina și ramurile glabre și cu ghimpi drepți sau curbați (falciformi), lungi și subțiri sau puternici; frunzele imparipenaticompuse, cu foliolele oblonge, glauce și aproape glabre pe fața superioară, sunt dințate pe margine; florile albe sau puțin rozee, sunt odorante, sepalele foliacee, lungacuminate, penatipartite și reflexe; fructul oval, roșu ca sângele, este fără ghimpi. Originar din Caucas, cultivat, adesea și cu flori învoalte. Mai—Iunie.

Trandafir-de-câmp, *Rosa pumila* Jacq., vezi Răsură.

Trandafir-de-dulceață, Roză, Trandafir, Trandafir-roșu (Trans.). [fr. Rose-à-cent-feuilles; g. Centifolie, Zentifolie]. — *Rosa centifolia* L. Ț. arbust spinos din fam. *Rosaceae*, cu ghimpi neegali, curbați și abia dilatați la bază; frunzele imparipenaticompuse, cu 5 foliole ovale, simplu-serat-dințate și păroase pe fața inferioară; florile roșii-rozee, mari, plăcut mirositoare, adesea învoalte, petalele curbate înlauntru, sepalele erecte, adesea penate, la urmă caduce, pedunculul și caliciul viscos-glandulos; fructul oval, puțin cărnos, mirositor, este roșu sau negru. Originar din Asia mică, adesea cultivat ca plantă deco-

rativă și pentru trebuințe casnice. Prin cultură s'au obținut numeroase varietăți precum: *muscosa* Mill., *parviflora* Ehrh. etc. Iunie—Iulie.

Din florile (petalele) acestei plante să face dulceață.

Trandafir-de-lună. [fr. Rose-de-tous-les-mois; g. Monatsrose]. — *Rosa damascena* Mill. Ț. frumos arbust din fam. *Rosaceae*, ghimpii numeroși, inegali, curbați, lățiți la bază, adeseori roșii; frunzele imparipenaticompuse, cu 5—7 foliole ovale, simplu-serat-dințate, aproape rigide; florile albe sau roșii, odorante, mari, dispuse mai mult sau mai puțin în corimbe; caliciul și pedunculii viscos-glanduloși, sepalele penatifide, reflecte; fructul oblong, este roșu. Originar din Siria, mult cultivat și prin părțile noastre pentru florile sale frumoase. Mai—Iunie.

Din florile acestei plante să extrage în Orient, la Cazanlăc (Bulgaria) și în timpul de față și în Germania (Saxonia), prețiosul olei de roze, întrebunțat în parfumerie și în medicină «*Oleum rosarum*».

Trandafir-de-munte, *Rhododendron Kotschyi* Simk., vezi Smirdar.

Trandafir-de-munte. — *Rosa adenophora* Kit. Ț. mic arbust din fam. *Rosaceae*, tulpina numai în partea inferioară cu ghimpi subțiri, drepți și patenți, ramurile fără ghimpi, sunt netede și glabre; frunzele imparipenaticompuse, cu 5—7 foliole oblong-ovale sau aproape eliptice, obtuse, dublu-serat-dentate, foarte scurt-pețiolate, cea nepereche lung-pețiolată, pe fața superioară cu câțiva peri împrăștiați, pe cea inferioară, cu deosebire pe nervure, acoperite cu peri moi (viloase), pețiolii scurt-glandulos-păroși și cu câțiva ghimpi împrăștiați; stipulii glandulos-ciliați; florile rozee, solitare, petalele aproape rotunde, puțin emarginate, pedunculii împreună cu caliciul, acoperiți cu numeroși peri glanduliferi,

îndesuiți; sepalele de tot întregi, lanceolate, acuminat, la vârf puțin lățite, pe margine glandulos-ciliate; fructul plecat în jos, este globulos, glandulos și de culoare roșietică. Crește prin tufișuri și rășiuri în regiunea montană până în cea alpină. Iunie.

Trandafir-galben, Roză-galbenă (Trans.). [fr. Rosier-jaune; g. Gelbe-Rose]. — *Rosa lutea* Mill. Ț. arbust de 1—2 m. înălțime din fam. *Rosaceae*, tulpina și ramurile cu ghimpi neegali, drepti; frunzele imparipenaticompuse, cu 5—9 foliole orbiculare sau eliptice, mai adesea dublu-serat-dințate, pe ambele părți de culoare verde-vie; florile mari, galbene, frumoase, uneori pe din afară roșietice, au un miros urât de păduchi-delelmn, petalele obcordate, sepalele lanceolate, lung-acuminat, mai scurte decât corola, la urmă reflecte; fructul globulos, puțin turtit, de culoare galben-roșietică. Crește prin mărăcinișuri, garduri, prin vii, probabil numai sălbătăcit, cultivat uneori ca plantă decorativă. Mai—Iunie.

Trandafir-galbin, *Kerria japonica* DC., vezi Teișor.

Trandafir-pitic, *Rosa pumila* Jacq., vezi Răsură.

Trandafir-roșu (Trans.), *Rosa centifolia* L., vezi Trandafir-de-dulceață.

Trandafir-sălbatic, *Rosa canina* L., vezi Măcieș.

Trandafir-raș, *Rosa pumila* Jacq., vezi Răsură.

Trandafir-rași-de-munte, *Rhododendron Kotschyi* Simk., vezi Smirdar.

Trânji (Mold.), Cuibu-pământului, Cuibul-rândunelii, Cuibușor. [fr. Nid-d'oiseau; g. Vogelnest, Nestwurz, Wurmwurz]. — *Neottia Nidus avis* Rich. Ț. plantă galbină, mai târziu brunie, foarte rar de tot albă, din fam. *Orchidaceae*, rizomul cu numeroase fibre radicale, groase și cărnoase, împletecite, dând aspectul unui cuib de

pasăre; tulpina erectă, fistuloasă, are în loc de frunze verzi numai câte-va squame alterne, de culoare brunie; florile de aceeași culoare cu întreaga plantă, cu placut miros de miere, sunt dispuse într'un racem multiflor, dens; labelul atârna în jos, la baza mai lat și deprimat în forma de sac, la vârf bifid și cu lobi divergenți, periantul campanulat cu diviziunile externe reunite în forma de cască, antera libera, ovarul nerasucit. Crește prin pădurile umbroase și umede. Aprilie—Iunie.

Trânjin, *Sedum acre* L., vezi Iarbă-de-șoaldină.

Trânjoaică, Buruiană-de-trânji. [g. Illyrischer-Hahnenfuss]. — *Ranunculus illyricus* L. plantă erbacee, alb-și mătăsoasă-păroasă din fam. *Ranunculaceae*, rădăcina cu numeroase fibre tuberculoase; tulpina dreaptă; frunzele cele dintâi nedivizate, linear-lanceolate, cele inferioare trifoliolate, cu foliolele linear-lanceolate, nedivizate sau 2—3 partite; florile mari, galbene-aurii, caliciul cu 5 sepale reflexe, corola cu 5 petale mari, galbene-aurii, prevăzute la bază cu câte o foveolă nectariferă, acoperită de un solz cărnos, îndreptat în sus; fructele mici, nuculiforme, uniloculare, monosperme, grupate în capitule oblonge, spiciforme. Crește pe locuri deschise, prin livezi, poieni, rășiuri de crânguri și pe coline cu iarbă. Aprilie—Iunie.

Această plantă este întrebuințată de poporul nostru, pentru a vindeca trânjii cu ea.

Trăpănaș, *Linaria vulgaris* L., vezi Linariță.

Trei-frați, *Menyanthes trifoliata* L., vezi Trifoiește și *Viola declinata* W. et Kit., vezi Unghia-pasărei.

Trei-frați, Micșunele-gălbioare. — *Viola saxatilis* Schmidt. Ț. plantă erbacee din fam. *Violaceae*, considerată de unii botaniști numai ca

o varietate de *Viola tricolor* deosebindu-se prin: florile plăcut-mirositoare, cu 5 petale aproape de 2 ori mai lungi decât caliciul, toate galbene și străbătute de câteva vinișoare purpurii, petala inferioară mai închisă, rar cele 2 superioare deschis-albastre. Crește prin locuri cu iarbă, prin poieni sau râșuri în regiunea montană. Mai—Iunie.

Trei-frați-pătați, *Viola declinata* W. et Kit., vezi Unghia-pasărei.

Trei-frați-pătați, Barba-împăratului, Micșunele, Panseluțe-de-câmp, Tămăioară-sălbatică (Oltenia), Toporași. [fr. Herbe-de-la-Trinité, Pensée; g. Freisamkraut, Stiefmütterchen]. — *Viola tricolor* L. ☉ ☉. sau mai rar 2. plantă erbacee din fam. *Violaceae*, tulpina ascendentă sau erectă, anguloasă, ramificată; frunzele crenate, cele inferioare oval-cordiforme, cele superioare oblonge sau lanceolate, stipulii foliacee, liratinatifiți, cu lacinia mijlocie mai mare și crenată; florile axilare, solitare, lung-pedunculat, pendente, caliciul cu sepelele lanceolate, acuminate, corola mai mare decât caliciul, violacee sau albastră, variind cu colori albe și galbene; fructul capsulă oval-oblongă, glabră. — *Viola arvensis* Murr. ☉. considerată de unii botaniști numai ca o varietate caracterisată astfel: plantă totdeauna anuală, corola cu petale mici, mai scurte decât caliciul și albe-galbui, rar petalele superioare albăstriei sau violete. Crește pe câmpuri sterile, prin livezi și locuri cu iarbă, împreună cu specia tipică, care este foarte mult cultivată ca plantă ornamentală, obținându-se prin cultură numeroase varietăți. Mai—Septembrie.

Din cauza proprietăților purgative și emetice, întrebuințată în medicină sub numirea de: *Herba Violae tricolorae*.

Trei-râi (Mold.), *Anemone Hepatica* L., vezi Popilnic-iepuresc.

Tremurătoare, Fălfaetoare, Iarbiepurelui, Parasin (Trans.). [fr. Langue-de-femme, Amourette; g. Zittergras]. — *Briza media* L. 2. frumoasă plantă ierboasă, cespitoasă din fam. *Gramineae*, tulpina erectă; frunzele lineare, plane, cu ligula foarte scurtă și trunchiată; florile ermafrodite, dispuse în mici spicule oval-cordiforme, comprimate, foarte mobile, cu 5—9 flori, de culoare verzuie sau violacee, grupate și ele în panicule erecte și patente, glumela inferioară boltită, ventricooasă, la bază cordiform-auriculată. Crește prin fânețe, pășuni, tufișe, râșuri și poieni. Mai—Iulie.

Tremurici (Mold. j. Neamț). — *Tremellodon gelatinosum* Pers., syn. *Hydnum gelatinosum* Scop. Ciupercă necomestibilă din fam. *Tremellaceae*, pălăria moale, gelatinoasă, tremurătoare, dimidiată (înjumătățită), alb-glaucă sau brunie, de 3—5 cm. lățime, fără picior sau cu un picior scurt, având pe fața sa inferioară spini moi, glauci și puțin transparenți, basidiile cu 2—4 diviziuni și cu tot atâtea sterigmate filiforme, sporii globuloși, aproape neregulați, sunt albi. Crește în pădurile de brad, pe pământ și pe trunchiurile putrede de brazi; vara—toamna.

Trepădătoare, Brăie, Brei, Brei-de-câmp, Brie (Trans.), Buruiiană-cănească, Slobonov, Slobonov-de-câmp. [fr. Foirolle, Aremberge; g. Einjähriges-Bingelkraut]. — *Mercurialis annua* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Euphorbiaceae*, rădăcina fibroasă; tulpina patru-nghiulară, ramificată, cu ramurile opuse, erecte; frunzele oval-lanceolate sau ovale, sunt opuse și pețiolate; florile verzui, dioice, periantul cu 3 diviziuni, dispuse pe un singur rând și conate la bază, cele masculine cu 12 stamine dispuse în glomerule distanțate, cele

femele aproape sesile, sunt solitare sau fasciculate, stilul scurt, cu 2 stigmatate; fructele capsule hispide. Crește prin locuri cultivate și ruderaie, pe lângă ziduri vechi. Iunie—Septembrie.

Această plantă cu proprietăți laxative, este stricăcioasă vitelor.

Trepădătoare, *Mercurialis perennis* L., vezi Brei.

Trestie. [fr. Roseau - à - quenouilles, Canne-de-Provence; g. P f a h l r o h r, S p a n i s c h e - R o h r.] — *Arundo Donax* L. 2. mare plantă ierboasă, sublemnoasă din fam. *Gramineae*, tulpina rigidă, cu numeroase noduri, de grosimea unui deget, ajungând la înălțimea de 4—5 m.; frunzele alterne, linear-lanceolate (până la 5 cm. late), numeroase, sunt rigide, tari și de un verde-albăstriu; florile ermafrodite, dispuse de ordinar câte 3 în spicule, verzi-gălbui, pătate cu violet, grupate într'o mare paniculă compactă. Plantă originară din regiunea mediteraneană, uneori cultivată. Octombrie.

Tulpina acestei plante este întrebuințată în industrie, pentru diferite împletituri și îngrădituri, etc.

Trestie, *Phragmites communis* Trin., vezi Stuh.

Trestie-de-baltă, *Phragmites communis* Trin., vezi Stuh.

Trestie-de-câmpuri, Iarbă-roșie, Stuh, Stuh-de-câmp, Trestie-mică. [fr. Calamagrostide-des-lieux-secs, Roseau-traçante; g. S a n d r o h r, S c h i l f g r a s, L a n d - S c h i l f.] — *Calamagrostis epigeios* Roth., syn. *Arundo epigeios* L. 2. plantă ierboasă, cenușiu-verzue (glaucă), cespitoasă, din fam. *Gramineae*, rizomul gros, cu stoloni lungi; tulpina robustă, erectă; frunzele lat-lineare, rigide și aspre; spicule uniflore, fără rudimentul unei a doua flori, glumele linear-subulate, cu un lung vârf comprimat, gluma inferioară mai mare, glumelele în-

conjurate la bază de peri albi, mai lungi decât diametrul transversal al glumelilor, glumela inferioară mult mai lungă decât cea superioară, este la vârf bifidă și are o aristă dorsală aproape dreaptă, inserată cam pe la mijlocul dosului său, florile ermafrodite, cu 3 stamine, ovarul glabru, cu 2 stigmatate plumoase, devine la maturitate o cariopsă oblongă, puțin comprimată; spiculele comprimate laterale, scurt-stipitate, verzi-deschise, violacee sau purpurii, sunt reunite în panicule rigid-erecte, îngrămădit-lobate chiar în timpul înfloririi. Crește prin fânețe năsipose, prin rărișuri și margini de păduri și pe malurile râurilor. Iulie—August.

Trestie-de-zahăr. [fr. Canne-à-sucre; g. Z u c k e r r o h r]. — *Saccharum officinarum* L. 2. mare și frumosă plantă ierboasă din fam. *Gramineae*, tulpina rigidă, solidă, de 3—4 m. înaltă, este succulentă, netedă, lucitoare, verde-gălbui, violetă sau purpurie; frunzele alterne, distice, invaginante, plane, lineare, longitudinal-striate, cu nervura mediană alburie, sunt arcuate în afară, verzi-glaucă și puțin aspre; florile ermafrodite, dispuse câte 2 în spicule, una sesilă și cealaltă pedunculată, spiculele reunite în spice arcuat-plecate în jos și grupate într'o mare paniculă piramidală la vârful tulpinei, spiculele dorsal-comprimate, la bază mățâșos-păroase, 2 glume uninerviate, cu lungi peri pe partea dorsală, două glumele ascuțite, nu însă aristate, stamine 3 cu anterele galbene, ovarul comprimat, are 2 stile cu stigmatate plumoase, purpurii, fructul mic, oval, ascuțit la ambele extremități. Această mare și importantă *Graminee*, originară din Asia tropicală, se cultivă astăzi foarte mult, ca plantă industrială, prin mai toate țările calde. Octombrie—Noembrie.

Din sucule extras din această plantă se fabrică zaharul, destul de cunos-

cut ca product economic, alimentar și chiar medicinal.

Trestie-mică, *Calamagrostis Epigeios* Roth., vezi Trestie-de-câmpuri.

Trestie-mirositoare, *Acorus Calamus* L., vezi Obligeană.

Trifol, *Medicago falcata* L., vezi Culbeceasă, *Trifolium arvense* L., vezi Papanasi, *Trifolium pratense* L., vezi Trifoi-roșu, *Trifolium procumbens* L., vezi Trifoiș și *Trifolium repens* L., vezi Trifoi-alb.

Trifoi. [fr. Trèfle-alpêtre; g. Waldklee]. — *Trifolium alpestre* L. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina erectă, simplă, glabră sau pubescent-păroasă; frunzele trifoliolate, cu foliole oblong-lanceolate, coriacee, mărunț-denticulate; stipuli lanceolați, subulați; florile purpurii, foarte rar albe, dispuse în capitule globuloase. mai adesea câte 2 la vârful tulpinei, însoțite de un involuclu de frunze; caliciul cu 20 de nervure, are 5 dinți și este vilos-păros, corola veștejită este persistentă, luntrița obtusă; fructul mic legumen (păstară) oval, acoperit de caliciu și de corolă. Crește prin livezi, fânețe, în poieni și pe marginea pădurilor. Iunie—August.

Trifoi-alb, Trifoi, Trifoiș-alb (Bucovina). [fr. Trèfle-blanc, Triolet; g. Weissklee, Steinklee]. — *Trifolium repens* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina culcată pe pământ, (repentă), emițând rădăcini; frunzele trifoliolate, cu foliole obovale, obtuse sau emarginate; stipuli membranoși (scarioși), lat-lanceolați, brusc îngustați într'un vârf ascuțit (abrupt-cuspidat); florile albe sau rozee, scurt pedunculat, dispuse în capitule aproape globuloase, solitare, la vârful pedunculelor axilare, mai lungi decât frunzele, caliciul mai scurt decât corola, are 5 dinți, dintre cari cei 2 superiori mai lungi; fructele mici legume aco-

perite de caliciu și de corolă. Crește prin livezi, pășuni, fânețe, în locuri de cultură, pe drumuri, etc., uneori cultivat ca plantă de nutreț. Mai—Septembrie. Melif.

Trifoi-amar (Trans.), *Menyanthes trifoliata* L., vezi Trifoiște.

Trifoi-de-baltă, *Menyanthes trifoliata* L., vezi Trifoiște.

Trifoi-de-lac (Trans.), *Menyanthes trifoliata* L., vezi Trifoiște.

Trifoi-galben, *Trifolium procumbens* L., vezi Trifoiș.

Trifoi-mănunt, Ghisdei. [fr. Mignonnette, Minette, Petit-Triolet; g. Hopfenklee]. — *Medicago lupulina* L. 2. și 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina mai adesea întinsă pe pământ; frunzele trifoliolate, cu foliolele oboval-cuneiforme, mai rar ușor emarginate sau denticulate, cele mai superioare mai înguste; florile mici, galbene, dispuse în raceme spiciforme, îndesuite și multiflore la vârful pedunculelor axilare, ceva mai lungi decât frunza, floarea are caliciul campanulat, cu 5 diviziuni aproape egale, corola cu petalele caduce, stindardul mai lung decât aripile și carena obtusă; fructele mici legume reniforme, puțin umflate, curbate la vârf și la centru închise. Crește prin pășunile uscate din locurile aride și năsiptoase, pe câmpii și pe marginea drumurilor. Mai—Septembrie. Melif.

Această plantă este foarte bună ca nutreț pentru vite.

Trifoi-mare (Trans.), *Melilotus officinalis* Desr., vezi Sulfină.

Trifoi-roșu, Ciucuru - voinicului (Trans.), Tirifoi (Trans., Brașov), Trifoi. [fr. Trèfle-violet, Gros-Trèfle, Grand-Trèfle-rouge; g. Wiesen-Klee, Rotklee]. — *Trifolium pratense* L. 2. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina ascendentă; frunzele trifoliolate, cu foliole ovale sau eliptice, întregi sau abia

denticulate, acoperite cu peri moi (pubescente) cel puțin pe fața inferioară; stipuli ovali, abrupt-ariștiți; florile roșii-purpuri, rar albe, dispuse în capitule globuloase, solitare sau câte două, însoțite de un involucriu format din 2 frunze; caliciul cu 10 nervure, este acoperit de peri moi. Crește prin livezi, locuri cu iarbă, prin fânețe și pășuni, adesea cultivat pe mari întinderi ca plantă de nutreț. Iunie—Septembrie. Melif.

Excelentă plantă de nutreț (fugeră).

Trifoi-sălbatic (Bucovina), *Medicago falcata* L., vezi Culbeceasă.

Trifoiș (Bucovina), Faptul (Bucovina), Trifoi, Trifoi-galben. [fr. Trèfle-jaune; g. Liegenderklee]. — *Trifolium procumbens* L. ○. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina erectă sau întinsă pe pământ (procumbentă), frunzele trifoliolate, cu foliolele obovale, cea mijlocie mai lung-pețiolulată; stipule ovale; florile galbene, dispuse în capitule dense, globuloase sau ovale, multiflore (până la 40 flori), sunt laterale și lung pedunculate, florile fructifere brunii, cu stindardul la vârf dilatat și striat, aripile divergente; variază cu flori mai mari și cu flori mai mici. Crește prin păduri, tufișe, livezi, locuri cu iarbă, drumuri și coaste. Iunie—August.

Trifoiș-alb (Bucovina), *Trifolium repens* L., vezi Trifoi-alb.

Trifoiște, *Lotus corniculatus* L., vezi Ghisdei și *Lotus uliginosus* Schkuhr., vezi Ghisdei-mare.

Trifoiște, Trei-frați, Trifoi-amar (Trans.), Trifoi-de-baltă, Trifoi-de-lac (Trans.). [fr. Trèfle-d'eau; g. Bitterklee, Fieberklee]. — *Menyanthes trifoliata* L. 2. plantă erbacee, aquatică din fam. *Gentianaceae*, rizom gros; frunzele bazilare, lung-pețiolate, trifoliolate, cu foliolele obovale; florile albe-rozee, dispuse într'un racem dens

la vârful unui lung peduncul, care iese dela subțioara squamelor, de pe rizom sau dela subțioara frunzelor; caliciul cu 5 diviziuni lanceolat-obtuse, corola infundibuliformă, cu 5 diviziuni lanceolate, acoperite pe fața internă cu numeroși peri alburii, stamine 5, ovarul cu un singur stil, terminat la vârf printr'un stigmat bilobat; fructul capsulă uniloculară, aproape globuloasă. Crește prin lacuri și mlaștini. Aprilie—Mai.

Frunzele proaspete sau uscate «*Folia Trifolii febrini*» întrebuințate în medicină ca tonice, febrifuge și antiscorbutice.

Trifoiște-colțurată, *Lotus corniculatus* L., vezi Ghisdei.

Trifoiul-caprelor, *Dorycnium herba-ceum* Vill., vezi Sulițică.

Troacă, *Lagenaria vulgaris* Ser., vezi Tidvă.

Troscot, Sporiș, Târsoacă, Troscotel (Trans.), Troscovă (Trans.). [fr. Traînasse, Herbe-à-cochon; g. Schweinegruse, Vogelknöterich]. — *Polygonum aviculare* L. ○. plantă erbacee din fam. *Polygonaceae*, tulpina întinsă pe pământ și ramificată, ramurile cu frunze până la vârf; frunzele eliptic-lanceolate sau linear-lanceolate, aspre pe margine; ochrea bifidă, cu laciniile lanceolate, acuminate, la urmă multifide; florile ermafrodite, verzi, pe margine roșii sau albe, sunt așezate la subțioara frunzelor, solitare sau câte 2—4, periantul cu 5 diviziuni aproape egale, stamine 8, ovarul are 3 stile scurte, terminate prin 3 stigmate capitate; fructele nucule trigonale, nelucitoare și fin-striate. Crește pe drumuri, pe locuri cultivate și inculte. Iunie—Septembrie. Melif.

Troscotel (Trans.), *Polycnemum arvense* L., vezi Scârțăitoare și *Polygonum aviculare* L., vezi Troscot.

Troscovă (Trans.), *Polygonum aviculare* L., vezi Troscot.

Trufe, [fr. Truffe; g. Trüffel], se numesc în general mai multe specii de

ciupercidingenul *Tuber* Mich. fam. *Eutuberaceae*. — *Tuber melanosporum* Vitt., syn. *Tuber cibarium* Corda. [fr. Truffe-du-Périgord, Truffe-violette; g. Perigordtrüffel.]. Ciupercă comestibilă, având aspectul unui tubercul rotunzit, care se află ascuns în pământ; fructul, adică *peridiul*, este cărnos, neregulat-rotunzit, de culoare neagră-roșcată, poligonal-sgrăbunțos la suprafață (cu verucosități poligonale) și cu pete ruginii, iar la interior (*gleba*) este de un roșu închis sau negru-violaceu și străbătut de o rețea de numeroase canale alburii sau purpurii și cu marginea translucidă, pe pereții cărora se află *hymeniul* cu *sporii*, având astfel un aspect marmorat; *ascele* la început sferice, apoi diformate, sunt sesile sau abia stipitate și cu 3—4 rar până la 6 spori eliptici, oblongi, țapoși (echinați), opaci și bruni. Carnea acestei delicioase ciuperci este violet-negricioasă și are un miros și un gust plăcut de fragi. Această ciupercă de mărimea unei nuci, putând ajunge uneori până la mărimea pumnului, crește mai cu samă prin pădurile de stejari din sudul Franței și din nordul Italiei; toamna—iarna. — *Tuber brumale* Vitt. [fr. Truffe-noire], se deosebește de specia precedentă mai cu samă prin carnea sa la început alburie, devenind apoi cenușiu-închisă și străbătută de vine roșcate, formând o rețea, ea are miros și gust aromatic plăcut. Crește prin terenuri calcaroase și năipoase în pădurile de stejari, castani și carpeni din Italia nordică, din Franța și din Anglita. — *Tuber aestivum* Vitt. [fr. Truffe d'été, Truffe-de-la-Saint-Jean; g. Sommertrüffel, Speisetrüffel.]. Ciupercă comestibilă, cu fructul (*peridiul*) neregulat-globulos, de mărimea nucilor, negru-bruniu și acoperit cu verucosități mari, poliedrice, piramidale, este transversal-striat, iar la interior, adică *gleba*, este la început

alburie, devenind apoi galbin-brunie și străbătută de numeroase vine alburii, foarte ramificate. Carnea cu miros aromatic și gust plăcut. Crește prin pădurile din Italia, Franța, Elveția, Germania și Bohemia; vara — toamna. — *Tuber magnatum* Pico. [fr. Truffe-blanches-Piemontais, Truffe-grise; g. Piemonts-Trüffel.]. Fructul (*peridiul*) neregulat-tuberculos, prelungit în formă de con la bază, este de culoare galbin-cenușie, interiorul, adică *gleba*, este moale și de un alb-gălbui, devenind la urmă roșcat-ruginie și cu vine albe, foarte fine și anastomosate, având astfel aspect marmorat. Această delicată ciupercă comestibilă, cu miros de usturoi, crește în pământ argilos, pe sub sălcii, pe sub plopi și pe sub stejari, în nordul Italiei, în Franța și Germania.

Trufele, fiind ciuperci foarte mult căutate pentru trebuințe culinare, constituind un aliment prețios și de oarece ele cresc numai pe sub pământ, s'au dresat pentru căutarea lor câinii și porcii, cari prin mirosul lor fin, le găsesc cu ușurință.

Tuberoase (Trans.), *Polianthes tuberosa* L., vezi Chiparoase.

Tudeliță (Mold. j. Neamțu, Ceahlău) *Gnaphalium Leontopodium* Scop., vezi Albumeală.

Tufă, *Corylus Avellana* L., vezi Alun și *Quercus pubescens* Willd., vezi Tufan.

Tufă-albă, *Quercus pubescens* Willd., vezi Tufan.

Tufă-lemnoasă. [fr. Aspalathe, Aca-cia-de-Sibérie; g. Erbsenbaum, Erbsenstrauch.]. — *Caragana frutescens* DC., syn *Robinia frutescens* L. Ț. arbust fără spini din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, frunzele pețiolate, paripenate, cu 2 perechi de foliole obovale, cuneiforme, rachisul terminat printr'un scurt spin; stipule membranoase; florile galbine, pedunculate, sunt solitare și axilare, caliciul cu 5 dinți, co-

rola cu petalele egal de lungi; fructele legume glabre, cu numeroase semințe. Crește în județul Iași, unde formează tușișe, (cnf. Brândză. Prodrumul p. 547); uneori cultivată ca plantă decorativă.

Mai—Iunie.

Tufă - răioasă, *Quercus pubescens* Willd., vezi Tufan.

Tufan, *Quercus pedunculata* Ehrh., vezi Gorun.

Tufan, Tufă, Tufă-albă, Tufă-răioasă. [fr. Chêne; g. Weichhaarige Eiche, Wolleiche]. — *Quercus pubescens* Willd. syn. *Quercus lanuginosa* Thuill. Ț. arbore din fam. *Fagaceae*, frunzele lungpetiolate, obovale, adânc-sinuate, pe fața inferioară acoperite cu peri moi (pubescente); ramurile și frunzele tinere, mugurii ovali și cupușoarele (cupulele) tomentoase (păsloase); frunzele cu lobii obtuși, întregi sau unilobulați — bilobulați; florile monoice, cele mascule dispuse în amente laxe, filiforme, întrerupte, lung-pedunculat, care atârnă în jos, cele femele solitare, într'un involuclu format din bractee lipite în cupușoară (cupulă); fructul numit *Ghindă* este o glandă ovoidă, așezată într'o cupușoară (cupulă) cu squamele alipite. Crește în păduri, tușișe adesea. Mai.

Tufănică (Munt.), Crisanteme (Trans.), Dimitrițe (Mold.), Gura-paharului (Bucovina). [fr. Chrysanthème, Chrysanthème-d'automne; g. Wucherblume]. — *Chrysanthemum indicum* L., syn. *Pyrethrum indicum* Cass. 2. plantă erbacee, la bază aproape lemnoasă, din fam. *Compositae*, tulpina erectă, ramificată; frunzele ovale, incise până la penatífide, cele mai superioare adesea întregi; frunzele ca și ramurile alburii-păslos-păroase; florile dispuse în mari capitule, cele marginale ligulate, puțin mai lungi decât involuclul, sunt galbene, roșii, albe etc; cele centrale galbene. — *Chrysanthemum sinense* Sab., syn. *Pyrethrum sinense* Sab. 2. frunzele

verzi-albăstriei, sinuat - penatífide, cu lobii dințați, florile dispuse în capitule mult mai mari decât la planta precedentă, florile marginale ligulate, mult mai lungi decât involuclul, de culoare galbină, roșie, albă, brună. etc. Ambele specii originare din China și Japonia, mult cultivate ca plante decorative, dând naștere nenumăratelor varietăți de Chrisanteme, cari formează toamna și iarna podoaba apartamentelor și serelor temperate. Octombrie—Ianuarie.

Tuie, *Thuja occidentalis* L., vezi Arborele-vieței.

Tulichin, *Daphne Mezereum* L., vezi Tulichină.

Tulcină, *Daphne Mezereum* L., vezi Tulichină.

Tulichină. Cleiță, Chiperu-lupului, Lemn-cânesc, Piperu-lupului, Tulichin, Tulchin, Tulcină, Tulpin, Tulpină. [fr. Bois-gentil, Bois-joli, Garou, Merlion; g. Kellerhals, Seidelbast, Pfefferbäumchen]. — *Daphne Mezereum* L. Ț. mic arbust veninos din fam. *Thymelaeaceae*, frunzele alterne, lanceolate, spre bază cuneat-îngustate în pețiol scurt; florile sesile, laterale, dispuse mai adesea câte 3 dealungul ramurilor, apar cu mult înaintea frunzelor, florile rozee, câte-odată albe, acoperite cu peri moi, sunt odorante, perigonul cu 4 diviziuni, stamine 8; fructele boabe (bacce) roșii, de mărimea boabelor de mazăre. Crește prin pădurile din regiunea montană și subalpină. Martie—Aprilie. Melif.

Scoarța acestui veninos arbust are proprietăți vesicante.

Tulipană, Tulipani, *Tulipa silvestris* L., vezi Lalea.

Tulipani (Trans.), Lalele-de-grădină, Lalele-mari, Tulipani-de-grădină (Trans.). [fr. Tulipe; g. Tulpe]. — *Tulipa Oculis-solis* St. Am. 2. plantă erbacee, bulboasă din fam. *Liliaceae*, bulb piriform, cu tunica lănos-păroasă pe dinlăuntru; tul-

pina scapiformă, până la 60 cm. înaltă; frunzele 3—4 distanțate, întins-erecte, mari, undulate pe margini; florile mari, solitare și erecte la vârful tulpinei, sunt roșii sau rozee, cu striatiuni mai închise, periantul cu 6 foliole lanceolate, care au la bază o pată oblongă, neagră-albăstrie, anterele erecte. — *Tulipa praecox* Ten. 4. cu frunzele mai late și mai undulate; florile mai mari și mai rotunzite, cu foliolele perigonului oval-rotunde, de culoare roșie, la bază cu o pată închis-purpurie și scurt-triangulară. Ambele specii, originare din sudul Europei, sunt cultivate și pe la noi ca plante decorative. Aprilie—Mai.

Tulipani-de-grădină (Trans.), *Tulipa Oculus-solis* St. Am., vezi Tulipani.

Tulpeni, *Tulipa silvestris* L., vezi Lalea.

Tulpiu, *Daphn Mezereum* L., vezi Tulichină.

Tulpină, *Daphne Mezereum* L., vezi Tulichină.

Turbare, *Datura Stramonium* L., vezi Ciunăfaie.

Turburo (Trans.), *Anthriscus Cerefolium* Hoffm., vezi Asmățui.

Turburea, *Anthriscus Cerefolium* Hoffm., vezi Asmățui.

Turcarete, *Erythronium Dens canis* L., vezi Măseaua-ciutei.

Turculeț (Munt.), *Anemone nemorosa* L., vezi Floarea-paștilor.

Turicea, *Turritis glabra* L., vezi Turicel.

Turicel, Turicea, Turnică, Turniță, Turnuriță, Turnușel. [fr. Tourette; g. Turmkrut]. — *Turritis glabra* L., syn. *Arabis glabra* Bernh. ☉. plantă erbacee, glaucă din fam. *Cruciferae*, tulpina simplă, rigidă și erectă; frunzele bazilare dispuse în rozetă, acoperite cu peri trifurcați, sunt dințate sau aproape runcinate, cele superioare glabre și brumării (glaucescențe), la bază cordiforme și amplexicaule; florile mici, albe-gălbui; fructele silique

lineare, rigid-erecte, de 6 ori mai lungi decât pedunculul, valvele cu o puternică nervură mediană. Crește prin livezi, fânețe sterile, coline uscate, locuri pietroase și năσιμοase. Mai—Iunie.

Turicioară, *Agrimonia Eupatoria* L., vezi Turită-mare.

Turită, *Agrimonia Eupatoria* L., vezi Turită-mare și *Echinosperrnum Lap-pula* Lehm., vezi Lipici.

Turită, Asprișoară, Cornățel, Lipici, Lipicioasă, Scai-mărunt. [fr. Grateron, Rièble; g. Kleber, Klebrkraut]. — *Galium Aparine* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Rubiaceae*, tulpina patrunghiulară, agățătoare, este acoperită cu peri rigizi și aspri, îndreptați în jos; frunzele linear-lanceolate, mucronate, un-nerviate, pe margini și pe nervura mediană, pe fața inferioară retrors-aculeat-scabre, sunt dispuse câte 6 sau câte 8 în verticile; florile albe sau verzii, dispuse în cime axilare, pauciflore; fructele acoperite cu peri rigizi, la vârf curbați sau mai rar glabre. Crește prin locuri cultivate, tufșuri, păduri și pe lângă garduri. Iunie — Septembrie.

Turită-albă, *Isopyrum thalictroides* L., vezi Găinuși.

Turită-mare, Gălbănare-de-germe (Bucovina), Turicioară, Turită. [fr. Aigremoine; g. Odermennig]. — *Agrimonia Eupatoria* L. 4. plantă erbacee, foarte păroasă din fam. *Rosaceae*, tulpina erectă, anguloasă, simplă sau spre vârf puțin ramificată; frunzele întrerupt-penatisecate, cu foliole oblong-lanceolate, serat-dentate, pe fața inferioară cenușiu-scurt-păroase, foliola terminală pețiolată; florile galbine-aurii, numeroase, dispuse în lungi raceme spiciforme, petalele ovale, caliciul fructifer obconic, cu suprafața sulcată, acoperită la bază cu ghimpi încârligați, aproape erecti. Crește prin crânguri, tufșuri, păduri, câmpuri, li-

vezi și pe marginea drumurilor. Iunie—August.

Această plantă posedă proprietăți adstringente și rezolutive.

Turnică, *Turritis glabra* L., vezi Turicel.

Turniță, *Turritis glabra* L., vezi Turicel.

Turnuriță, *Turritis glabra* L., vezi Turicel.

Turnușel, *Turritis glabra* L., vezi Turicel.

Turtă, Ceapă-ciorască, Cioropor (Bucovina), Ciortopoloagă (Bucovina), Ciortopolog (Bucovina), Ciumuhaial (Bucovina), Ciurul-zânelor (Bănat), Punga-babei (Trans.), Sita-zânelor (Mold.), Tătăișe (Trans.), Turtea (Trans.), Turturea (Bucovina), Turtică. [fr. Chardonnerette, Carline-bleanche; g. Stengellose-Eberwurz, Rosskopfstaude, Wetterdistel]. — *Carlina acaulis* L. 2. mică plantă erbacee, spinosă din fam. *Compositae*, fără tulpină sau cu o tulpină scurtă; frunzele glabre, adânc-penatífide, cu segmente angulos-lobate și spinescente; florile ermafrodite, toate tubuloase, alburii, dispuse într'un mare capitul, însoțit de un involocru format din mai multe rânduri de bractee, cele exterioare țâpos-dentate, cele interioare alungite, uscat-membranoase, radiante și de o culoare albă strălucitoare, lineare dela bază până preste mijloc, iar la vârf lanceolate, numai la soare destinse, deschizându-se astfel capitulul cel mare și frumos, având aspectul unei stele cu raze argintii. Crește prin livezi, pe coastele aride și prin pășunile uscate și pietroase dela munte. Iulie—August.

În Bănat se spală cu apă strecurată prin *Ciurul-zânelor* cei ce au durere de ochi și cei la cari le scad vederile. Această spălare se face și spre a căpăta ochi încântători.

Turta-lupului. [fr. Noix-vomique; g. Brechnuss, Krähenaugel]. — Semințele de *Strychnos nuxvomica* L. 5. mare arbore din fam. *Loganiaceae*, tulpina ramificată; frunzele opuse, scurt-pețiolate, oval-rotunde, glabre, strălucitoare și de un verde închis; florile mici, albe, dispuse în mici corimbe la vârful ramurilor, caliciul cu 5 dinți ascuțiți; corola cu 5 lobi ascuțiți, mult mai lungă decât caliciul, stamine 5, ovarul cu 2 loje, devine la maturitate un fruct cărnos, bacciform, globulos, de mărimea unei portocale, cu un învăliș crustaceu, roșietic; semințele câte 15 se găesc cuibărite în masa cărnoasă a fructului, ele sunt orbiculare, turtite, de forma unui nasture. Acest arbore crește prin locurile aride și năsiptoase din Ostindia.

Semințele foarte toxice «*Nuces vomicae*» întrebuințate în medicină spre a combate diferitele paralizii etc. *Turta-lupului*, este întrebuințată și spre a stărpi diferitele animale stricăcioase. Din aceste semințe sã extrage alcaloidul «*Strychnina*», care este una dintre cele mai vehemente otrăvuri.

Turta-vacii (Trans., Brașov). [fr. Bolet-jaune, Pinado; g. Butterpilz, Ringpilz.] — *Boletus luteus* L., syn. *Boletus annulatus* Pers., *Boletopsis luteus* P. Henn. Ciupercă comestibilă din fam. *Polyporaceae*, pălăria convexă, galbin-roșcată sau brunie și acoperită de o substanță viscoasă, brună, mai cu samă în tinerețe și pe timpul umed, care apoi dispare, rămânând suprafața pălăriei de un galbin strălucitor, tuburile galbine, concrescute, porii mici, simplii și galbini, sporii eliptici sau fusiformi și galben-brunii; piciorul (stipa) cilindric, plin, alb-gălbui, este prevăzut cu un inel membranos, mare, brun sau violaceu, iar de-asupra inelului cu

punctuațiuni granuloase, brunii. Carnea alburie sau gălbue, este moale, are un miros plăcut de poame și un gust acrișor, puțin amar. Crește pe pământ în păduri de conifere, cu deosebire în păduri de Pini; toamna.

Turtea (Trans.), *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.

Turtel, *Cuscuta Epithymum* L. și *Cuscuta europaea* L., vezi Torțiel.

Turtică, *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.

Turturea (Bucovina), *Carlina acaulis* L., vezi Turtă.

Tutun, Duhan (Bănat și Trans.), Tabac, Tiutiun (Mold.). [fr. Herbe-à-la-reine, Tabac; g. Tabak, Virginischer-Tabak]. — *Nicotiana Tabacum* L. ☉. plantă erbacee, viscos-pubescentă din fam. *Solanaceae*, tulpina robustă, simplă, dreaptă, mai mult sau mai puțin aripată; frunzele alterne, sesile, oblong-lanceolate, lungacuminate, decurente, cele inferioare îngustate la bază; florile roșii-roze, odorante, sunt dispuse într'un racem la vârful tulpinei; caliciul cu 5 diviziuni acuminate, corola în formă de pâlnie, umflată puțin la gât, cu 5 lobi ascuțiți, stamine 5 ascunse în corolă; fructul o capsulă însoțită de caliciul persistent. Această plantă, originară din America sudică, se cultivă adesea și pe la noi. Iulie—August.

În Europa s'a introdus această plantă în anul 1560 prin Jean de Nicot, ambasador francez la curtea din Lisabona. Prin anul 1565 se in-

troude Tutunul în Germania, însă numai ca plantă medicinală. Pentru întâia dată s'a văzut în Europa obiceiul fumatului la soldații, cari debarcară în Spania și Portugalia prin anul 1585. Curând după aceea în anul 1620, se introduce fumatul în Germania prin trupele auxiliare engleze, cari treceau în Bohemia. În scurt timp se întinse acest obicei în toată Europa, cu toate riguroasele măsuri prohibitive. Astăzi se cultivă foarte mult, această plantă în mai toate țările și constituie pentru multe state un venit destul de mare. Tutunul conține o materie foarte veninoasă numită *Nicotină* (alcaloid). Frunzele «*Folia Nicotianae*» sunt întrebuințate în medicină. Cu zeama de tutun fierd vindecă poporul nostru diferite boale de piele. Pentru durere de măsele românul pune tutun pe măselele stricate.

Tutun-țigănesc, *Nicotiana rustica* L., vezi Tutun-turcesc.

Tutun-turcesc, Bacon, Baconiță, Duhanăiță (Bănat, Trans.), Tabac-țigănesc, Tabac-turcesc, Tutun-țigănesc. [fr. Tabac-rustique; g. Bauerntabak]. — *Nicotiana rustica* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Solanaceae*, tulpina ramificată, pubescentă și glanduloasă mai cu samă la vârf; frunzele pețiolate, ovale; florile galbene-verzui, dispuse în raceme, formând o paniculă la vârful tulpinei, tubul corolei cilindric, divizat în partea superioară în 5 lobi rotunziți, obtuși, staminele păroase la bază. Plantă originară din America sudică, adesea cultivată și pe la noi. Iulie—August. Melif.

U.

Ulm. [fr. Orme, Orme-commun, Ormeau; g. Ulme, Feld-Ulme, Rüste]. — *Ulmus campestris* L. Ț. frumos arbore din fam. *Ulmaceae*, ramurile cu scoarța netedă; frunzele ovale, scurt-acuminate, dublu-serat-dentate, la bază nee-

gale (nesimetrice), aspre pe fața superioară și acoperite cu peri moi sau glabre pe cea inferioară; florile ermafrodite, aproape sesile, dispuse în fascicule laterale, rotunde, de culoare purpurie, apar înaintea frunzelor, perigonul cam-

panulat, cu 5 diviziuni, stamine 4—5; ovarul cu 2 stile, devine la imaturitate un fruct oboval sau aproape orbicular (samară), la vârf divizat, glabru, cafeniu deschis, cu marginile prelungite într-o aripă periferică, membranoasă, canalul stilului abia de lungimea seminței. Crește prin păduri și tufșuri, uneori cultivat prin parcuri și alee. Martie—Aprilie. Melif.

Scoarța acestui arbore are proprietăți astringente; lemnul este întrebuințat în industrie pentru construcțiunea căruțelor.

Ulm, *Ulmus effusa* Willd., vezi Velniș.
Ulm-râios. [fr. Orme-liège, Orme-subéreux]. — *Ulmus campestris* L. var. *suberosa* Ehrh. Ț. arbore din fam. *Ulmaceae*, care se deosebește de specia tipică prin: scoarța ramurilor suberos-aripată și prin frunzele mai mici. Crește prin păduri și tufșuri. Martie—Aprilie.

Umbra-iepurei. — *Asparagus colinus* Schur. Ț. plantă erbacee din fam. *Liliaceae*, tulpina înaltă, divaricat-ramificată, ramuscule (frunze) setacee, drepte, ascuțite și dimpreună cu rămurelele de tot glabre; florile dioice prin abortare, sunt galbine-verzui, tubul periantului la florile femele de 2 ori mai lung decât limbul, pedunculii erecti, patuli, verticilați, egal de lungi cu tubul periantului, anterele de 2 ori mai scurte decât filamentele. Crește prin păduri și tufșurile din stepe. Mai—Iunie. — *Asparagus polyphyllus* Stev., syn. *Asparagus scaber* Brign. Ț. tulpina erbacee, rotundă, erectă, ramurile rotunde, scabre, rămurelele, împreună cu ramusculele (frunzele) setiforme, mucronate, fasciculate și angulate, pe unghiuri denticulat-scabre; pedunculii câte 2, mai sus de mijloc articulați, tubul periantului numai de jumătate cât limbul, verzui, anterele oblonge sau aproape cordat-oblonge, mucronate, subegal de lungi cu filamen-

tele, fructele ca și la precedentul bace roșii. Crește pe țărmurile mării și în pădurile din Delta Dunării. Mai—Iunie.

Umbra-iepurului, *Asparagus tenuifolius* Lam., vezi Sparanghel-sălbatic.

Umbra-nopței, *Solanum nigrum* L., vezi Zărnă.

Umbra-vioară, *Mojanthemum bifolium* Schmidt., vezi Lăcrămiță.

Umbreluță-de-apă, *Hydrocotyle vulgaris* L., vezi Buricul-apei.

Umbreluță-de-baltă, *Hydrocotyle vulgaris* L., vezi Buricul-apei.

Ungecăi (Bucovina), *Lathyrus platyphyllus* Retz., vezi Bob-de-țarină.

Unghia-caprei (Mold.), *Cantharellus cibarius* Fr., vezi Bureți-galbeni.

Unghia-găitei, **Unghia-găinei**. [fr. Réglisse-sauvage, Réglisse-bâtard; g. S ü s s e - B ä r e n s c h o t e]. — *Astragalus glycyphyllos* L. Ț. plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina întinsă pe pământ, flexuoasă, anguloasă, aproape glabră; frunzele imparipenat-compuse, cu 4—7 perechi de foliole mari, ovale; florile galbine-verzui, dispuse în raceme oval-oblonge, cari împreună cu pedunculul lor sunt mai scurte decât frunzele; fructele sunt legume (păstări) lineare, puțin arcuat-curbate și glabre, la urmă erect-conivente. Crește prin păduri, tufșuri, pășuni, poieni și câmpuri. Mai—Iulie.

Plămădită în vin să bea pentru vătămătură.

Unghia-găitel (Prahova), *Coronilla varia* L., vezi Coroniste.

Unghia-găinei, *Astragalus glycyphyllos* L., vezi Unghia-găiei.

Unghia-pasărei, **Micșuntele-de-munte**, **Panseluțe-de-munte**, **Trei-frați**, **Trei-frați-pătați**. — *Viola declinata* W. et. Kit. Ț. mică plantă erbacee, glabră din fam. *Violaceae*, din rădăcina subțire și alburie ies de regulă două tulpini neramificate, întinse pe pământ, ridicându-se numai prin vârfulurile lor florifere;

frunzele crenate, cele inferioare cordiforme la bază, sunt ovale sau oblongi, îngustându-se în pețiol, cele superioare lanceolate, stipulii lirat-penatifizi, cu lacinia terminală mai lată și crenată; florile de un albastru-închis, petala inferioară prelungită în pinten, are la bază o pată galbină cu mai multe striatiuni; fructul capsulă oblongă. Crește prin pășunile din regiunea alpină și subalpină. Iunie—August.

Unguraș, *Marrubium peregrinum* L., vezi Voronică.

Unguraș (Trans.), Balțătură. Cătușnică-sălbatică (Trans.), Voronic. [fr. Marrube-blanc; g. Gemeiner-Andorn]. — *Marrubium vulgare* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina alb-tomentoasă, la bază ramificată; frunzele ovale, aproape orbiculare, neegal-crenate, tomentoase, rugoase, pe fața inferioară reticulat-foveolate și alburii; florile albe, dispuse în verticile multiflore, aproape globuloase, caliciul cu 10 dinți subulați, dela mijloc în sus glabriei și la vârf recurbați în formă de cârlig. Crește prin locuri inculte și aride, drumuri, garduri, dărâmături și locuri virane. Iunie—Septembrie. Melif.

Această plantă posedă proprietăți amare, vermifuge și stomachice.

Ungureancă, *Arum maculatum* L., vezi Rodu-pământului.

Unțișor (Munt.), Calce-mică, Grâușor (Mold.), Iarba-rândunelei-mici, Sălăgea, Salată-de-câmp, Scânteuță-galbenă, Scorbutăriță, [fr. Herbeau-fic, Eclairrette; g. Feigwurz]. — *Ficaria ranunculoides* Roth., syn. *Ficaria verna* Huds., *Ranunculus Ficaria* L. 2. mică plantă erbacee, glabră din fam. *Ranunculaceae*, rădăcina cu numeroase fibre fasciculare, carnoase, tuberculoase; tulpina scurtă, puțin ramificată și prevăzută cu bulbile la subțioara frunzelor; frunzele pețiolate, orbicular-cordiforme, groase, lucitoare și de un verde-închis,

întregi sau sinuat-crenate, cele superioare anguloase; florile galbine-aurii, sunt solitare, caliciul mai adesea cu 3 sepale concave, rar cu 4—5 sepale, corola cu 6—12 petale lanceolate, galbine strălucitoare, prevăzute la bază cu câte o foveolă nectariferă, însoțită de câte o squamă; fructele mici, comprimate, obtuse, netede, uniloculare și monosperme. Crește prin păduri și locuri umbroase și umede. Martie—Mai.

Frunzele tinere sunt întrebuințate la bucătărie ca salată.

Unțișor (Mold.), *Orchis Morio* L., vezi Untu-vacei.

Untu-vacel, (Mold.), Bujorei, Coaietele-popii, Gemănarită, Poranici (Trans.), Poronic, Sculătoare, Unțișor (Mold.). [fr. Orchis-bouffon; g. Gemeines-Knabenkraut]. — *Orchis Morio* L. 2. plantă erbacee, tuberculoasă din fam. *Orchidaceae*, tuberculii globuloși, nedivizați; tulpina simplă, erectă; frunzele oblong-lanceolate; florile purpurii, lila, rozee, rar albe, labelul trilobat, lobii lați, scurți, cel mijlociu trunchiat-emarginat, foliolele perigonului obtuse, reunite dau aspectul unui coif, cu dungi verzi; pintelul cilindric, la vârf puțin umflat, orizontal sau adscendent, aproape egal cu ovarul, florile dispuse într'un racem la vârful tulpinei. Crește prin fânețe, livezi, poieni și margini de păduri. Aprilie — Mai.

Tuberculele uscate ale acestei plante sunt cunoscute sub numele de *Salep*.

Ură (Bucovina). [fr. Gymnadeni-moucheron; g. Mücken-Höswurz, Fliegenartige-Höswurz]. — *Gymnadenia conopsea* R. Br., sau *Gymnadenia conopea* R. Br. 2. frumoasă plantă erbacee, tuberculoasă din fam. *Orchidaceae*, tuberculii palmați, tulpina simplă, erectă; frunzele lung-lanceolate; florile plăcut mirositoare, roșii.

purpurii, foarte rar albe, dispuse într-un spic cilindric, alungit, terminal, labelul trilobat, lobiul ovali-obtuși, pintenul filiform, curbat, aproape de 2 ori mai lung decât ovarul, laciniile exterioare ale periantului foarte patente. Crește prin fânețe, pășuni și poieni, cu deosebire la munte. Iunie—Iulie.

Urda-vacei, *Lepidium campestre* R. Br., vezi Chreniță.

Urda-vacei, Caprilemă, Chreniță, Hrăniță. [fr. Passerage-Drave; g. Stengelum fassende-Kresse]. — *Lepidium Draba* L. 2. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă, acoperită cu peri cenușii, ramificată la vârf într'o mulțime de ramuri florifere, care la un loc constituiesc un corimb; frunzele oblonge, sinuat-dentate, cele inferioare îngustate în pețiol, cele superioare sagitate la bază și amplexicaule; florile albe cu petalele egale; fructele silicule triangulare-cordate, nearipate și cu valvele umflute, loculele monosperme, stilul lung. Crește prin locuri cultivate și inculte, pe lângă locuințe, dărmături și pe marginea drumurilor. Mai — Iunie.

Urechea-babei, Urechiușă (Mold.), Urechiuși. [fr. Pezize; g. Becherpilz]. — *Peziza aurantia* Pers., syn. *Aleuria aurantia* Fl. Dan. Ciupercă cărnoasă, fragilă, din fam. *Pezizaceae*, ea are forma unei cupe foarte neregulate, mai mult sau mai puțin răsucită, având astfel oare-care asemănare cu o ureche, de unde și numirea populară, este scurt-stipitată sau aproape sesilă, până la 4 cm. înaltă și de 2—8 cm. de largă, galbină sau de un alb-rozeu și pulverulentă la exterior, glabră și de un frumos roșu-portocaliu la interior. Pe fața inferioară a cupei se află *ascete* cilindrice, fie-care cu câte 8 spori oblongi. Această ciupercă comestibilă, puțin gustoasă, crește în grupe pe pământul umed diu păduri; toamna. Celebrul botanist

Persoon, văzând *Peziza aurantia* fiind încă copil, s'a impresionat așa de mult de frumusețea acestei ciuperci, încât prinzând gust pentru studiul ciupercilor, deveni unul dintre cei mai vestiți mycologi. — *Peziza coccinea* Jacq., ciupercă mai mică decât specia precedentă, de care diferă prin: cupușoara globuloasă, apoi emisferică, de 1—3 cm. de largă, păsloasă, albă sau rozee la exterior, și de un frumos roșu aprins la interior, scurt-stipitată, stipitele alb, lănos de 1—2 cm. înalt. Crește pe ramurile căzute și putrezite, în pădurile umede, isolate sau grupate mai multe la un loc, primăvara.

Urechea-iepurelui, Lăutoare (Mold.), Urechea-tătărască, Urechelnită. [fr. Percefeuille; g. Rundblättriges-Hasenöhrchen, Goldschirm]. — *Bupleurum rotundifolium* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Umbelliferae*, tulpina glabră, spre vârf ramificată; frunzele ovale, cele inferioare puțin îngustate la bază, cele mijlocii și superioare perfoliate și amplexicaule; florile galbine, dispuse în umbel terminale, cu 5—7 radii, fără involucri; involuclul cu 2—5 foliole ovale, acuminat, cu mult mai lungi decât umbelulele; fructele achene cu coastele egale și proeminente. Crește prin tufișuri, sămănături, mărăcinișuri și pe marginea drumurilor. Iunie—Iulie.

Urechea-lieporului (Maced.). [fr. Cyclamen-de-Naples, Pain-de-pourceau; g. Erdscheibe, Schweinsbrot]. — *Cyclamen neapolitanum*. Ten. 2. plantă erbacee din fam. *Primulaceae*, rizomul tuberculos, rotund-deprimat, foarte mare și gros, emițând rădăcini de pe toată suprafața sa; frunzele cordiform-ovale, neegal-crenate pe margine, cu zone albe, lung-pedunculate, apar la sfârșitul înfloririi; florile solitare, lungpedunculate, palid-rozee, la gât cu o rată purpurio-vioacee, gâtul pentagonal, cu 10

dinți, segmentele corolei oblong-spatulate și evident-auriculate la bază, caliciul campanulat, cu 5 diviziuni acuminat și fin-glandulos-denticulate, stamine 5; fructul o capsulă globuloasă. Crește pe coastele munților. August-Septembrie.

Urechea-porcului (Bucovina, Sadova), Jaleș, Șălvie. [fr. Sauge-verticillée; g. Quirblütige-Salbei]. — *Salvia verticillata* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina ascendentă sau erectă, ramificată în partea superioară, rar simplă, pubescent-păroasă; frunzele aproape triangular-cordiforme, neegal crenat-serat-dentate, pețiolii fruzelor inferioare sunt auriculați; florile mici, albăstriu-vioacee, sunt dispuse în verticile dense, multiflore. aproape globuloase și îndepărtate unele de altele, caliciul cam de lungimea pedunculilor, este păros, buza superioară cu 3 dinți triangolari, buza inferioară cu 2 dinți lanceolați, corola mică, pe din afară păroasă, este bilabiata, buza superioară în formă de cască, buza inferioară trilobată, tubul corolei pe din lăutru cu un inel de peri; fructele mici nucule. Crește prin tufșuri, locuri iuculte și cultivate, pe marginea drumurilor. Iunie—August. Melif.

Urechea-șoarecelui, *Hieracium Pilosella* L., vezi Vulturică, *Myosotis palustris* Roth., vezi Ochii-pășăruicii, *Myosotis silvatica* Hoffm., vezi Nu-mă-uita și *Sideritis montana* L., vezi Încheietoare.

Urechea-șoarecelui, *Hieracium Pilosella* L., vezi Vulturică și *Sideritis montana* L., vezi Încheietoare.

Urechea-tătărască, *Bupleurum rotundifolium* L., vezi Urechea-iepu-relui.

Urechea-ursului. [fr. Oreille-d'ours, Auricule; g. Aurikel]. — *Primula Auricula* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Primulaceae*, frunzele cărnoase, obovale, ușor-serat-dentate, glabre, glauce și fariuoase, sunt dispuse într'o rozetă

bazilară, din mijlocul căreia iese o tulpină scapiformă, cilindrică, glabră sau împreună cu pedunculele și caliciul florilor, farinoase; florile galbene, numeroase, dispuse într'uu buchet la vârful tulpinei scapiforme, caliciul campanulat, mult mai scurt decât tubul corolei, are 5 dinți, corola în formă de pălnie, cu tubul dilatat pe nesimțite, are 5 lobi oval-cunești, scurt emarginați, gâtul corolei fără apendice, este farinos, stamine 5 libere, ascunse în tubul corolei; fructul capsulă dehiscentă prin 5 valve. Crește pe stânci calcare în regiunea montană și alpină, adesea cultivată ca plantă decorativă, obținându-se prin cultură numeroase varietăți și hybride. Mai—Iunie.

Urechelnită, *Bupleurum rotundifolium* L., vezi Urechea-iepurelui.

Urechelnită, Iarba-ciutei, Iarbă-de-ureche, Iarbă-grasă (Trans., Brașov), Iarba-tunului, Iarba-urechei, Jintură (Bănat), Urecherită, Urechiușe, Varză-de-stâncă, Verzișoară. [fr. Joubarbe, Artichaut-bâtard; g. Dach-Hauswurz, Hauslauch]. — *Semperivum tectorum* L. 2. plantă erbacee. grasă din fam. *Crassulaceae*, tulpina erectă, simplă, numai în partea superioară cu ramuri florifere, glandulos-păroasă, cu deosebire spre vârf, la bază dă numeroși vlăstari cu rădăcini, care au la suprafață rozete globuloase de frunze imbricate; frunzele oblong-obovale, terminate printr'un vârf ascuțit, spinescent, ele sunt verzi sau adese ori roșietice, ciliate pe margine, cele inferioare ale rozetelor glabre pe ambele fețe, cele superioare pubescente; florile rozee sau roșii, dispuse în cime scorpioide, formând uu corimb la vârful tulpinei; corola de 2 ori mai lungă decât caliciul cu 6—12 diviziuni, corola are 6 sau 12 petale rozee, cu strițiuni purpurii, lanceolate și concrescute la bază împreună cu staminele; fructele capsule. Crește

pe stâncile calcare dela munte, uneori cultivată pe acoperișele caselor. Iulie—August. Melif.

Plantă cu proprietăți acre, adstringente și vulnerare, întrebuințată contra arsurilor. Cu sucul acestei plante vindecă poporul nostru durerea de urechi.

Urecheriță, *Sempervivum tectorum* L., vezi Urechelniță.

Urechiușă (Mold. j. Neamț.).—*Guepinia helvelloides* Fr., syn. *Tremella helvelloides* DC., *Gyrocephalus rufus* Bref. Ciupercă comestibilă, cartilagos-gelatinoasă, din fam. *Dacryomycetaceae*, aparatul fructifer erect, de culoare roz-portocaliu, apoi roșcat, are forma unei pălării, aproape stipitate, *hymenium* unilateral, este pe partea inferioară neted, *basidiile* globuloase, bipartite, cu 2 *sterigmate* filiforme, divergente, sporii unicelulari, ovali-piriformi. Crește pe pământ și pe lemne putrede în păduri de brad, adesea în grupe; vara — toamna.

Urechiușă (Mold.), *Peziza aurantia* Pers. și *Peziza coccinea* Jacq., vezi Urechea-babei.

Urechlușe (Trans., Brașov), *Cantharellus cibarius* Fr. vezi Bureți-galbeni.

Urechlușe, *Sempervivum tectorum* L., vezi Urechelniță.

Urechiuși (Trans.), *Cantharellus cibarius* Fr., vezi Bureți-galbeni.

Urechiuși, *Peziza aurantia* Pers. și *Peziza coccinea* Jacq., vezi Urechea-babei.

Orez, *Oryza sativa* L., vezi Orez.

Uriz (Maced.), *Oryza sativa* L., vezi Orez.

Urlupl (Munt.), Chirlauce (Mold.), Cocoșei, Corlate (Bucovina), Corlați, Cucoși (Bucovina), Ghirtoci (Trans., Săcele, Brașov.), Hurlupi (Trans.). [fr. Poche, Pochette; g. *H u n g e r z w e t s c h e n*, *N a r r e n*, *N a r r e n t a s c h e n*, *P f l a u m e n t a s c h e n*, *T a s c h e n*, *Z w e t s c h t a s c h e n*]. Prunele tinere, necoapte, diformate și trans-

formate de ciuperca parazită *Exoascus Pruni* Fuck., syn. *Taphrina Pruni* Tul. din fam. *Exoasceaceae*. Această parazită trăiește în florile de Pruni (*Prunus domestica*, *Prunus Padus*, *Prunus spinosa*), făcându-le sterile, căci ovarul atacat să umfle luând o formă lungăreață, comprimată, fusiformă, dreaptă sau încovoiată, sbârcit la suprafață, adică neregulat-sgrăbunțos, de culoare galbin-deschisă, uneori roșietică, la urmă alburie și acoperit cu un fel de pulbere. Aceste prune tinere, diformate, adică *Urlupii*, au în loc de sămburi câte o cavitate mare și plină cu aer. Myceliul filamentos de *Exoascus Pruni*, se desvoltă în ovarul florilor de Pruni, care rămân sterile, de oarece ovarul este oprit în desvoltarea sa, transformându-se în *Urlupi*. Din myceliul ciupercei străbat la suprafața prunelor atacate numeroasele *asce*, un fel de filamente tubuloase, cari fac ca aceste părți, să fie acoperite cu un puf fin. Fiecare *ască* are câte 8 *spori* globuloși, cari ajungând la maturitate ies din *așce* și să împrăștie pe ramuri, unde așteaptă până în primăvara anului viitor, când având condițiuni favorabile, germinează și străbat în ovarul florilor de Pruni, unde ciuperca parazită și reincepe evoluțiunea.

Urlupii au gust acrișor, puțin dulce, din care cauză unii oameni și mai cu samă copii îi mănâncă cu plăcere.

Urm, *Fraxinus Ornus* L., vezi Mojdrean.

Urmuz, *Symphoricarpus racemosus* Michaux., vezi Hurmuz.

Urzică, *Urtica dioica* L., vezi Urzică-mare și *Urtica urens* L., vezi Urzică-mică.

Urzică-albă, *Lamium album* L., vezi Sugel-alb.

Urzică-crăiască, *Urtica urens* L., vezi Urzică-mică.

Urzică-creață (Bucovina), *Lamium album* L., vezi Sugel-alb.

Urzică-de-pădure, *Urtica dioica* L., vezi **Urzică-mare**.

Urzică-iute, *Urtica urens* L., vezi **Urzică-mică**.

Urzică-mare, *Urtica*, *Urzică-de-pădure*. [fr. Ortie, Grande-Ortie; g. Brennessel, Z wei h a u s i g e N e s s e l]. — *Urtica dioica* L. 2. plantă erbacee, acoperită cu peri urticanți, din fam. *Urticaceae*; rădăcina târâtoare (repentă); tulpina rigidă, erectă și ramificată; frunzele opuse, oblong-cordiforme, acuminate, adânc-serat-dentate; florile verzii, sunt dioice și dispuse în panicule axilare, mai lungi decât pețiolii frunzelor, florile masculine au periantul cu 4 diviziuni aproape egale, stamine 4 elastic-dehiscente, cele femele au periantul cu 2 diviziuni mici și caduce, ovarul coronat de un stigmat sessil, capitat-peniciliat; fructul achenă comprimată. Crește prin locuri cultivate și inculte, prin păduri, pe lângă garduri, dărâmături, și prin grădini. Iulie—Septembrie.

Urzicile tinere fierte sunt comestibile primăvara.

Urzică-mică, Oieșea, *Urtica*, *Urzică-crăiască*, *Urzică-iute*, *Urzicea*. [fr. Petite-Ortie, Ortie-grièche; g. Brennessel, Nessel]. — *Urtica urens* L. 2. plantă erbacee, acoperită cu peri rigizi, urticanți, din fam. *Urticaceae*, care se deosebește de specia precedentă prin: rădăcina fusiformă; tulpina erectă, adscendentă sau întinsă pe pământ; frunzele opuse, ovale, ascuțite și incis-dentate; florile verzii, sunt monoice și dispuse în panicule axilare, geminate, mai scurte decât pețiolii frunzelor, florile masculine și femele în aceiaș paniculă. Crește prin locuri cultivate și inculte, grădini, dărâmături, pe lângă șanțuri și garduri. Iunie—Septembrie.

Urzică-moartă, *Lamium album* L., vezi **Sugel-alb** și *Lamium purpureum* L., vezi **Sugel**.

Urzică-moartă. [fr. Ortie-rouge; g.

Gefleckte-Taubnessel]. — *Lamium maculatum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina ascendent-difusă sau flexuoasă; frunzele pețiolate, sunt oval-cordiforme, acuminate și neegal-serat-dentate, uneori cu o pată albă pe fața superioară; florile mari, roșii-purpuri, bilabiata, buza inferioară liliachie, cu pete purpuri, rare-ori florile rozee, tubul corolei curbat, deasupra bazei dilatată, sub dilatație îngustată, prevăzută pe partea internă cu un inel de peri transversal, pe marginea gâtului, de ambele părți cu câte un dinte subulat, anterele păroase, cu polen portocaliu. Crește prin locurile umede din păduri, tufișuri și grădini. Martie—August.

Urzică-neagră (Trans.), *Scrophularia nodosa* L., vezi **Buberic**.

Urzicea, *Urtica urens* L., vezi **Urzică-mică**.

Urzicuțe (j. Dolj.), *Verbena*. [fr. Verveine; g. Verbene]. — *Verbena chamaedryfolia* L. 2. sau 2. plantă erbacee din fam. *Verbenaceae*, tulpina filiformă, ramificată, culcată și adscendentă; frunzele scurt-pețiolate, oblong-lanceolate, grosier-serat-dentate și împreună cu caliciul, acoperite cu peri asprii; florile de un frumos roșu, sunt mărișoare și reunite în spice umbeliforme, terminale, caliciul tubulos, cu 5 dinți neegali, corola tubuloasă, aproape bilabiata, are 5 lobi adânc-emarginați, stamine 4, dintre cari 2 măi lungi și 2 mai scurte (didyname); fructul uscat, se divide la maturitate în 4 nucule monosperme. — *Verbena incisa* Hook. 2. și 2. plantă erbacee, acoperită cu peri asprii; tulpina adscendentă, cu ramurile erecte; frunzele inferioare pețiolate, oblong-triunghiulare, lobat-penatifide, grosier-incis-dentate, cele superioare sessile, aproape lanceolate, incis-penatifide; florile rozee, cu gâtul gălbui, sunt dispuse în spice pedunculată la vârful ramurilor și formează prin

reuniunea lor panicule corimbi-forme, bracteele mai scurte decât caliciul lung de 12 mm., corola cu 5 lobi adânc-emarginați. — *Verbena teucrioides* Gill. et Hook. ☉ sau 24. [fr. Verveine-odorante], tulpina foarte ramificată, ramurile la bază cu rădăcini adventive, adscendente și acoperite cu peristelați; frunzele scurt-pețiolate, aproape sesile, cele inferioare ovale sau oblonge, cele superioare aproape triangular-lanceolate, pe margine răsucite (revolute), toate adânc și neegal incis-dentate, păroase deasupra și tomentoase pe fața inferioară; florile albe sau rozee, cu gâtul galben și păros, sunt plăcut mirositoare, mai cu samă seara, ele sunt dispuse în raceme simple sau ternate, aproape capituliforme, devenind mai apoi alungite, fiecare floare este însoțită de o bractee subulată, ciliată, de 2 ori mai scurtă decât caliciul, care și el este mult mai scurt de cât tubul corolei, limbul aproape regulat, are 5 diviziuni ușor emarginate. Toate aceste specii, originare din America de sud, sunt mult cultivate pentru florile lor frumoase; din aceste 3 specii s'au obținut prin încrucișări repetate numeroase și frumoase varietăți și rase de *Urzicuțe* (*Verbine*), constituind specia horticolă *Verbena hybrida* Hort. Iulie—Septembrie. Tot sub numirile de *Urzicuțe* și *Verbine* se mai cultivă și *Verbena Aubletia* L. ☉. [fr. Verveine-de-Miquelon], plantă erbacee, tulpina ramificată dela bază, cu ramurile patrunghiulare, frunzele opuse, pețiolate, evident-nerviate, oval-oblonge, aproape trilobate, incis-penatifide, lobi grosier-dentați; florile purpuriu sau deschis-liliachii, sunt numeroase și dispuse în spice dense, umbeliforme, caliciul tubulos, păros, cu 5 dinți mici, însoțit de o bractee lineară, corola cu tubul mai lung decât caliciul, limbul are la gât un inel de peri albi

și 5 lobi inegali, adânc-emarginați. Această plantă, originară din America de nord, să cultivă adesea pentru florile sale frumoase. Iulie—Septembrie.

Uslgă, *Bromus secalinus* L., *Bromus sterilis* L., vezi Obsigă și *Lolium perenne* L., vezi Zizanie.

Ustunoi, *Allium sativum* L., vezi Usturoi.

Usturoaie, *Alliaria officinalis* Andrz., vezi Usturoiță.

Usturoi, Aiu, Aiu-de-veară (Trans.), Aliu (Maced.), Ustunoi, Usturoi-de-veară (Trans). [fr. Ail; g. Knoblauch.]. — *Allium sativum* L. 24. plantă erbacee, bulboasă, cu miros caracteristic, din fam. *Liliaceae*, bulbul compus din bulbili (căței) ovali-oblongi, învăliți într'o membrană comună; frunzele plane, lat-lineare; florile de un alb-murdar, dispuse în umbelae pauciflore, bulbilifere, însoțite de o spată caducă, cu o singură valvă alburie, foarte mult alungită într'un vârf ascuțit, periantul cu 6 diviziuni, stamine 6 concrescute la bază cu periantul, ovarul cu stilul persistent, devine la maturitate o capsulă trigonală, cu semințele anguloase. Originar din Asia centrală, mult cultivată ca plantă culinară. Iulie—August.

Usturoiul este întrebuințat de poporul nostru contra diverselor boale, adesea în legătură cu descântecele.

Usturoi, *Cochlearia Armoracia* L., vezi Hrean.

Usturoi-de-lac, *Teucrium Scordium* L., vezi Iarbă-usturoasă.

Usturoi-de-toamnă (Trans.), Aiu-de-toamnă (Trans). [g. Perlwibel, Rockenbolle.]. — *Allium sativum* L. var *Ophioscordon* Don. 24. plantă erbacee din fam. *Liliaceae*, care diferă de specia tipică prin: bulbii compuși din bulbili (căței) rotund-ovalii; adesea cultivat pentru trebuințe culinare. Iulie—August.

Usturoi-de-veară (Trans.), *Allium sativum* L., vezi Usturoi.

Usturoiasă, *Alliaria officinalis* Andrz. vezi Usturoiță.

Usturoiță, Aișoară, Aișor, Aișoară, Aișor, Frunza-voinicului, Iarbă-de-boale, Iarbă-de-lângoare, Iarbă-de-lingoare (Trans.), Iarbă-de-lungoare, Iarbă-de-toate-boalele, Usturoaie, Usturoiasă, Usturoiță, Vindecătoare, Vindecuță, Voinicică. [fr. *Alliaire*; g. *Lauchhederich*, *Knoblauchhederich*, *Ramselwurz*]. — *Alliaria officinalis* Andrz., syn. *Sisymbrium Alliaria* Scop. ☉. plantă erbacee, cu miros tare de Usturoi, din fam. *Cruciferae*, tulpina erectă, simplă sau ramificată numai în partea superioară; frunzele pețiolate, nedivizate, cele inferioare reniforme, grosier-repand-crenate, cele superioare cordiform-ovale, ascuțit-dințate; florile mici, sunt albe și dispuse în raceme terminale, caliciul cu 4 se-

pale erbacee, corola cu 4 petale albe, unghiculate, mult mai lungi decât sepelele verzi, stamine 6, două mai scurte și 4 mai lungi (tetradyname); fructele silice patente, aproape patruunghulare, cu valvele trinerviate, mai lungi decât pedicelele, semințele uniseriante. Crește prin locurile umbroase și umede din păduri, tufiguri, crânguri și grădini. Aprilie—Mai.

Această plantă când să usucă și pierde mirosul și gustul de *Usturoi*, pierzând prin uscarea *sulfura de allyl*, care-i da acest gust și miros. Frunzele de *Usturoiță* au proprietăți adstringente, vulnerare, depurative și diuretice. Sucul cel foarte acru al acestei plante se întrebuintează spre a pausa rănilor și ulcerile rele, lucrând ca escitant. Semințele pulverizate se pot întrebuinta, spre a face sinapisme, ca și cele de *Muștar*.

V.

Văcălie (Bucovina și Mold.), se numesc în general diferitele specii de consistență lemnoasă sau suberoasă, ce aparțin diverselor genuri de ciuperci din fam. *Polyporaceae*, cari cresc pe trunchiul arborilor și anume: *Daedalea unicolor* Fr., *Daedalea confragosa* Pers., *Fomes applanatus* Fr., *Fomes fomentarius* Fr., *Fomes igniarius* Fr., *Fomes marginatus* Fr., *Lenzites abietina* Fr., *Lenzites variegata* Fr., *Trametes gibbosa* Fr., *Trametes odorata* Fr., *Trametes rubescens* Fr. etc.

Văcălie-de-brad (Mold. j. Neamț.). [fr. *Polypore-du-pin*; g. *Fichten-Löcherpilz*]. — *Fomes pinicola* Fr. syn. *Polyporus pinicola* Fr. Ciupercă suberos-lemnoasă din fam. *Polyporaceae*, pălăria acoperită cu o crustă, este bombată, glabră, neegală, până la 16 cm. de lată, de culoare roșcat-galbină, devenind negricioasă, la bătrânețe

este roșie pe margini, înlăuntru mai deschisă și tare; porii mici, obtuși, sunt galbini deschși. Această ciupercă trăește mai mulți ani, adăugându-se în fiecare an câte un nou strat de pori, așa că se pot calcula numărul anilor ei după numărul stratelor de pori din hymeniu. Crește pe trunchiuri de pini, molizi și brazi.

Din această ciupercă să poate face iască.

Văcălie-de-fag (Mold. j. Neamț.), *Fomes fomentarius* Fr., vezi Babită.

Văcălie-de-mesteacăn (Mold. j. Neamț.). [fr. *Polypore-du-bouleau*; g. *Birken-Löcherpilz*]. — *Polyporus betulinus* Fr., syn. *Boletus betulinus* Bull. Ciupercă din fam. *Polyporaceae*, pălăria cărnos-suberoasă, de forma unei copite, este glabră, acoperită de o peliculă subțire, netedă, care se poate se-

para cu ușurință, pălăria de culoare cenușiu-roșcată, este sesilă sau scurt-stipitată; porii albi, scurți, mici, neegali și la urmă separabili, sporii albi; carnea albă, teioasă, devine suberoasă, fără zone, cu miros și gust acid. Crește pe mes-teacăni în păduri; toamna.

Carnea acestei ciuperci este întrebuințată spre a face iască, iar în Engiltera servă spre a se face excelente curele pentru acuită brieui.

Văcălie-de-salcie (Mold. j. Neamț.). [fr. Polypore-à-odeur-suave; g. Löcherpilz.] — *Trametes suaveolens* Fr., syn. *Boletus suaveolens* L. Ciupercă suberos-lemnoasă, lignicolă și odorantă din fam. *Polyporaceae*, pălăria bombată, sesilă, atașată lateral de tulpina arborilor, este la început albă ca zăpada, devenind puțin brunie, nezonată, moale, vilos-păroasă și de forma unei perini, țăsutul pălăriei străbate printre pori și formează împreună o substanță homogenă; porii rotunzi, obtuși, mărisori, sunt albi, apoi brunii, sporii ovali. Această ciupercă are un plăcut și persistent miros de *Anason*, ea crește pe trunchiul sălciilor bătrâne, adesea în grupe; toamna.

Văcălia-de-salcie a fost întrebuințată odinioară în medicină contra ofticei, azi se întrebuințează de femeile Lapone ca parfum.

Văcărică, Văcărită, *Saponaria Vaccaria* L., vezi Floarea-călugărului.

Vanilie. [fr. Fleur-des-dames, Hélio-trope-du-Pérou; g. Vanillens-trauch.] — *Heliotropium peruvianum* L. h. plantă frutescentă din fam. *Borraginaceae*, tulpina ramificată, cu ramurile scurt-păroase; frunzele oval-lanceolate, pețio-late, sbârcit-sgrăbunțoase, pe fața inferioară cenușiu-păroase; florile mici, albastre, deschis-albastre sau liliachii, au un plăcut miros de

Vanilie, ele sunt dispuse în spice simple, scorpioide, reunite câte 3—4 la vârful tulpinei, caliciul cu 5 diviziuni, corola în formă de pâl-nie, cu 5 lobi obtuși, stamine 5 ascuse în floare (incluse); fruc-tele 4 nucule la început lipite între ele și cu stilul, constituind în aparență o capsulă 4-loculară. Această plantă originară din Chili și Peru, este mult cultivată pentru florile sale plăcut mirositoare. Au-gust — Septembrie.

Vanilie. [fr. Vanille; g. Vanille] Fructele aromatice de *Vanilla planifolia* Andr. 2. plantă erbacee agățătoare din fam. *Orchidaceae*, tulpina cu rădăcini aeriene, să agată de arbori; frunzele groase, cărnose, oval-oblonge, ascuțite, îngustate spre bază, sunt verzi, plane și foarte netede; florile de un verde deschis, albe pe dinlăun-tru, dispuse în raceme scurte și axilare; foliolele perigonului lan-ceolat-oblonge, labelul emarginat în partea anterioară, crenat, la mijloc pectinat; fructul o capsulă siliqueformă, cărnosă, aromatică și foarte lungă. Această plantă, originară din Mexico, este mult cultivată în țările tropicale.

Fructele de *Vanilla planifolia* sunt întrebuințate în medicina și la cofe-tărie, constituind astfel un prețios articol de comerț. Spre acest scop, să culeg fructele înainte de a ajunge la maturitate, să usucă cu îngrijire la umbră și încetul cu încetul, apoi se ung cu un strat subțire de olei de *Cocos*, de *Acaju* sau de *Ricin*, pentru a rămâne flexibile și a îndepărta insectele. Prin uscare sa sbâr-cesc, devin brune și desvoltă un miros plăcut și caracteristic. Mai sunt și alte procedee, care împreună cu acesta constituiesc o adevărată in-dustrie a preparațiunei acestui im-portant product vegetal.

Vanilie-de-câmp, *Heliotropium eu-ropaeum* L., vezi Vanilie-sălbatică.

Vanilie-sălbatică, Ochiu-soareului, Vanilie-de-câmp. [fr. Tournesol,

Herbe-de-Saint-Fiacre; g. Euro-päische-Sonnenwende].—*Heliotropium europaeum* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Borraginaceae*, tulpina erectă, difusă; frunzele ovale, de tot întregi, plane, lineare, tomentos-aspres (scabre); florile albe sau deschis-violacee, sesile, dispuse în spice, spicele laterale adesea solitare, cele terminale câte 2, caliciul cu 5 diviziuni, corola în formă de pâlnie, cu 5 lobi obtuși, stamine 5 ascunse în floare; fructele nucule triquetre, rugoase, pubescente. Crește pe câmpuri, pe lângă garduri, râuri, prin locuri cultivate și năsipose, pe marginea drumurilor. Iunie—August.

Vânji, *Ulmus effusa* Willd., vezi Velniș.

Vânturile (Bănat), *Anemone Pulsatilla* L., vezi Dediței.

Varga-ciobanului, *Dipsacus pilosus* L., vezi Scăiuș.

Varga-ciobanului, Cârdu (Bănat), Iarbă-voinicescă, Lugaciu (Bănat), Scăiete, Scai-voinesc, Scaiu-voinicului, Varga-păstorului. [fr. Bain-de-Vénus, Cabaret-des-oiseaux; g. Wilde-Kardel].—*Dipsacus silvestris* Mill., syn. *Dipsacus silvester* Huds. ☉. mare plantă erbacee, spinosă, din fam. *Dipsacaceae*, tulpina rigidă, țepoasă; frunzele sesile, oblong-lanceolate, crenat-serate, pe margine glabre sau împrăștiat (dispars) ghimpoase, cele mijlocii lat-concrescute, mai adesea nedivizate, rar penatífide; florile ermafrodite, liliachii, rar albe, dispuse în capitule totdeauna erecte, mari și ovoid-oblonge; foliolele involucrului, linear-subulate, arcuat-ascendente; bracteele (squamele receptaculului) flexibile, oblong-ovale, cu vârful ascuțite, drepte, mai lungi decât florile, care au un calicul sesil, tetragonal, cu 8 coaste, terminat printr'un limb membranos, caliciul gamosepal, cu limbul concav, aproape tetragonal, ciliat, corola

gamopetală, cu 4 lobi, stamine 4 inserate pe tubul corolei, ovarul infer, unilocular, uniovulat, cu un stil filiform, cu stigmatul bilobat; fructul uscat, unilocular, monosperm, indehiscent (achenă), încoronat de caliciul persistent. Crește pe lângă drumuri, șanțuri, prin fănețele din păduri și tufișuri, pe locuri inculte, năsipose, și umede. Iulie—August.

Vargă-de-aur, *Solidago Virga aurea* L., vezi Splinuță.

Varga-păstorului, *Dipsacus silvestris* Mill., vezi Varga-ciobanului.

Vârtegiul-pământului.—*Medicago orbicularis* All. ☉. plantă erbacee, glabră din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpina întinsă pe pământ sau ascendentă; frunzele trifoliolate, cu foliolele oboval-cuneiforme, acut-serulat-dentate și mucronulate, stipule profund penatífide, cu diviziunile setacee; florile galbene, dispuse în raceme pauciflore (câte 1—5 flori) la vârful pedunculilor axilare, mai scurte decât frunzele; fructele legume glabre, cu numeroase semințe, fără spini, cochleate, orbiculare, lentiform-deprese pe ambele fețe, puțin convexe, cam cu vre-o 6 învârtituri de spirală, sunt aproape membranoase, de tot întregi, cu marginea transversal-venoasă, cu vinele mai îngroșate spre periferie. Crește prin tufișuri, pe coaste pietroase, pe coline aride, pe câmpuri și pe marginea drumurilor pietroase. Mai—Iulie.

Vârtejul-pământului, Păducheriu. [fr. Pédiculaire-verticillée; g. Quirlblättriges-Läusekraut].—*Pedicularis verticillata* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina erectă, aproape simplă; frunzele penate sau penatífide, cu segmentele oblonge sau ovale și obtuse, mucronulat-denticulate, frunzele caulinare dispuse câte 3—4 în verticile; florile frumoase, roșii, dispuse în verticile, formând un spic dens la vârful

tulpinei, caliciul umflat, acoperit cu peri asprii, este crepat la vârf și cu 5 dinți foarte scurți, buza superioară a corolei este în formă de cască, rotunzită, obtusă, fără rostru și nedentată, stamine 4 (didyname); fructul capsulă comprimată, cu numeroase semințe. Crește prin locuri pietroase și stâncoase în regiunea alpină. Iunie—August.

arză, Curechiu (Mold. și Trans.). [fr. Chou; g. G a r t e n k o h l.].—*Brassica oleracea* L. ☉. rar ○. plantă erbacea, glabră din fam. *Cruciferae*, tulpina cilindrică, cărnoasă, neumflată; frunzele glabre, glauce, groase și undulate, cele inferioare pețiolate, lirate, cele superioare sesile, oblonge; florile de un galben deschis, rar albe, sunt dispuse în raceme alungite, caliciul erect și apropiat de petale, staminele toate erecte; fructul este o silicuă lineară cu semințe globuloase, brun-închise. Originară de pe litoralul mării Mediterane și al mării de Nord; la noi se cultivă mai multe varietăți din această specie, ca plante culinare: unele pentru frunzele lor, altele pentru inflorescențe, pentru mugurii lor și în fine altele pentru tulpina lor, care devine o masă globuloasă deasupra pământului. Mai—Iunie. Melif.

Varză, *Brassica oleracea* L. var. *capitata* L., vezi Varză-de-iarnă.

Varză-creață, Chel (Oltenia), Chil (Trans.), Varză-nemțească. [fr. Chou de Milan, Chou-frisé; g. S a v o y e r - K o h l, W e l s c h k o h l, W i r s i n g k o h l.].—*Brassica oleracea* L. var. *sabauda* L., syn. *Brassica oleracea* L. var. *bullata* DC. tulpina cilindrică, puțin alungită; frunzele nedivizate sau puțin crepate, încrețite, formează o căpățână afânată, globuloasă sau lungăreață. Cultivată ca plantă alimentară.

Varză-de-Bruxel, Verzișoare. [fr. Chou-de-Bruxelles, Chou-rosette; g. R o s e n k o h l.]. — *Brassica oleracea* L. var. *gemmifera* DC.

tulpina până la 1 m. de înaltă, frunzele lung-pețiolate, încrețite și în formă de lingură, mugurii, ce se formează la subțioara frunzelor, dealungul tulpinei, devin niște mici mase globuloase, cari constituiesc partea comestibilă de la această plantă. Cultivată adesea pentru usul culinar.

Varză-de-iarnă, Curechi (Mold. și Trans.), Curechiu-de-iarnă (Mold. și Trans.), Varză. [fr. Chou-Cabus, Chou-pomme; g. K o p f k o h l, K r a u t]. — *Brassica oleracea* L. var. *capitata* L. tulpina scurtă, cilindrică; frunzele concave, pe deplin netede, formează înainte de înflorire o căpățână solidă, ea poate fi albă sau roșie. Mult cultivată ca plantă alimentară.

Varză-de-stâncă, *Sempervivum tectorum* L., vezi Urechelniță.

Varză-nemțească, *Brassica oleracea* L. var. *sabauda* L., vezi Varză-creață.

Vâsc, *Loranthus europaeus* Jacq., vezi Vâsc-de-ștejar.

Vâsc. [fr. Gui, Morvé; g. Mistel].—*Viscum album* L. h. arbust totdeauna verde, din fam. *Loranthaceae*, tulpina dichotomică, foarte ramificată, ramurile rotunde, noduroase, formând o tufă orizontală sau atârând în jos; frunzele o-puse, lanceolat-spatulate, obtuse, fără nervure și coriacee; florile galbene-verzui, terminale, sesile, dioice sau monoice, dispuse în glomerule, mai adesea câte 4, perigonul cu 4 foliole, stigmatul sesil, obtus; fructele bobite albe, cu o singură sămânță. Plantă parazită pe ramurile multor arbori, mai cu samă pe ramurile merilor, perilor, mai rar pe ramurile ștejarilor, răchiiților și ale bradului-alb. Martie—Aprilie. Melif.

Din fructele acestei plante se prepară cleiul de prins paseri; frunzele și fructele de *Vâsc* au fost întrebuințate în medicină, sub formă de decoct, contra diferitelor afecțiuni nervoase. Druziul (preoții po-

poarelor celtice) atribuiau *Văscului* virtuți misterioase, din care cauză îl culegeau în fiecare an cu mare solemnitate. Intr'o zi anumită, o druidă îmbrăcată în alb, se urcă în ștejarul pe care crește *Văscul* și cu o seceră de aur tăia *Văscul* cel verde, care după credința lor produce fecunditate la toate viețuitoarele sterile. Această credință a druzilor se explică prin faptul, că *Văscul* este totdeauna verde și înflorește deja prin luna lui Martie, părând astfel a fi el singur imaginea vieții, în mijlocul naturii sterile și veștede.

Vâsc-de-ștejar, Mărgărit, Mărgăritar, Vâsc. [fr. *Loranthé*; g. *Riemenblume*]. — *Loranthus europaeus* Jacq. Ț. mic arbust cu ramuri cenușiu-închise, din fam. *Loranthaceae*, plantă glabră, foarte ramificată, ramurile rotunde; frunzele verzi, opuse, petiolate, oval-lanceolate, spre bază puțin îngustate, cu puține nervure, sunt caduce; florile ermafrodite, galbine-verzui, devin dioice prin abortare, caliciul cu limbul scurt, trunchiat sau denticulat, corola cu 6 petale libere sau lipite la bază, stamine 6, ovarul cu 1 stil, florile dispuse în spice terminale, laxe, simple; fructele bobite (bace) galbine, ovale, uniloculare, monosperme. Plantă parazită pe ramurile ștejarilor. Aprilie—Mai.

Vâsdoagă (Trans.), *Dianthus Caryophyllus* L., vezi Garoafă.

Vâsdoagă, *Tagetes erecta* L. și *Tagetes patula* L., vezi Vâsdoage.

Vâsdoage, Bofta (Trans., Rodna), Budiană (Bănat, Munt., j. Mehedinți), Budiene (Bănat, Munt., j. Mehedinți), Buruiene-domnești, Buruieni-domnești, Crăiță, Crăițe, Fearfon, Ferfen-mare (Trans.), Fâfen, Ocheșele (Trans.), Vâsdoagă. — *Tagetes erecta* L. ☉. [fr. *Rose-d'Inde*; g. *Samm et blume*, *Studentenblume*, *Totenblume*], plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina erectă, robustă și ramificată, ramurile erecte; frunzele opuse, penatisecate, cu segmentele

lanceolate, serulat-dentate; florile galbine, dispuse în capitule mari și frumoase, lung-pedunculate, reunite în corimbe, involucru angulos-sulcat, cu unghiurile rotunzite, florile marginale mai mult de 10, sunt ligulate, femele, cele centrale tubuloase, ermafrodite, pedunculii cu câte un singur capitol, sunt îngroșați la vârf. — *Tagetes patula* L. ☉. [fr. *Oeillet-d'Inde*, *Passé-velours*; g. *Samm et blume*, *Studentenblume*, *Totenblume*], tulpina erectă, ramificată, stufoasă, cu ramurile întinse; florile galbin-brune sau roșcate, catifelate, dispuse în capitule mai mici ca la precedenta, involucrul aproape angulos, format din bractee concrescute și ascuțite, florile marginale ligulate, mai mult de 10, sunt femele, pe când cele centrale ermafrodite, sunt mici și tubuloase. Ambele plante odorante, originare din America (Mexico), sunt mult cultivate ca ornamentale. Iulie—Septembrie.

Vășileac (Maced.), *Ocimum Basilicum* L., vezi Busuioc.

Văsușor. [fr. *Splanc*; g. *Kugeliges-Schirminnos*]. — *Splachnum sphaericum* (L. fil.) Swartz. 2. Mușchi acrocarp din fam. *Splachnaceae*, mică plantă erbacee, monoică sau dioică; tulpina de 1¹/₂ — la 2¹/₂ cm., înaltă; frunzele ovale, cu marginea întreagă sau ușor denticulat-serată; capsula ovală sau aproape globuloasă, cu apofisa închis-roșie și aproape sferică, scufia (*calyptra*) foarte mică, este caducă; sporii netezi, sunt galbini-deschiși. Crește pe balegă de vite în regiunea alpină a munților; fructifică în Iulie și August.

Vătămătoare, Iarbă-de-vătăm, Iarbă-de-vătămătură, Iarba-ranei, Renoloare. [fr. *Vulnéraire*, *Trèfle-jaune*; g. *Tannenklee*, *Wundklee*]. — *Anthyllis Vulneraria* L. 2. frumoasă plantă erbacee din fam. *Leguminosae-Papilionaceae*, tulpinele culcate sau adscen-

dente; frunzele inferioare bazilare, lung pețiolate, oblong-ovale, simple sau încă cu câte 2 foliole laterale, mai mici, frunzele superioare (caulinare) evident-penate, cu 5 sau mai multe foliole aproape egale; florile galbene-aurii, grupate într-un capitul globulos la vârful tulpinei și însoțite de un involucru, format din foliole palmatipartite, caliciul puțin umflat, foarte lănos-păros, membranos, are 5 dinți, corola cu stindardul cam egal cu aripile și carena, a cărei parte superioară este roșie ca sângele; fructul o legumă monospermă, terminată printr-un cioc curbat. Crește prin pășunile și fânețele din regiunea montană, cu deosebire pe calcar. — var. *calciola* Schur. care crește prin stânci calcare în regiunea alpină, diferă de specia tipică prin: talia mult mai mică, plantă aproape glabră și lucitoare, tulpina numai în partea inferioară foliată, florile albe, galbenii, frunzele radicale simple, ovale, frunzele caulinare trifoliolate, cu foliolă terminală mult mai mare. Mai—Iulie. Melif.

Plantă de nutreț, cultivată uneori ca atare; ea are proprietăți vulnerare rezolutive.

Veluș, Ulm, Vânji. [fr. Orme-à fleurs-éparses; g. Langgestielte-Ulme, Ruster]. — *Ulmus effusa* Willd., syn. *Ulmus pedunculata* Foug. sau *Ulmus ciliata* Ehrh. f. arbore din fam. *Ulmaceae*, frunzele ovale sau obovale, acuminate, adânc și dublu serat-dentate, nesimetrice la bază, pe fața inferioară pubescente; florile verzui sau roșietice, lung-pedunculat, atârână în jos și sunt dispuse în mici umbrele, stamine 7—8 sau 6—9 cu anterele alburii; fructele vilos-ciliate, sunt ovale-oblongi sau aproape orbiculare, aripat-membranoase și adeseori roșietice. Crește prin păduri și dumbrave, uneori

cultivat ca plantă decorativă. Martie—Aprilie.

Veninariță, Avrămeasă [ramurile florifere] și **Crestăneasă** (ramurile sterile) (Bănat.), Mila-Domnului, Milostivă, Potroacă (Munt. j. Ilfov). [fr. Herbe-au-pauvre-homme, Gratiol; g. Gnadenkraut, Gottesgnadenkraut]. — *Gratiola officinalis* L. 2. plantă erbacee, veninoasă din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina glabră, în partea superioară tetragonală; frunzele o-puse, sesile, lanceolate, trinerviate, serulate, la bază de tot întregi; florile albe sau rozee, pedunculate, solitare la subțioara frunzelor; caliciul cu 5 diviziuni, însoțite de 2 bractee la baza sa, corola tubuloasă, subbilabiată, tubul corolei cu 4 muchi, prevăzută la bază în lăuntru cu peri măciucați, buza superioară emarginată, cea inferioară trilobată; stamine 4 dintre cari 2 sterile, rar 5 stamine; fructul capsulă cu numeroase semințe. Crește prin mlaștini, bălți, șanțuri cu apă, fânețe umede, pe malurile apelor. Iunie—August.

Această plantă, cu proprietăți iritante și purgative, este întrebuințată de popor ca medicament contra frigurilor, pentru durere de stomac și pentru tuse. Cu această buruiănă se descântă de dragoste.

Ventrică, Ventrilică. [fr. Veronique de-Perse; g. Ehrenpreis]. — *Veronica Tournefortii* Gmel., syn. *Veronica persica* Poir. ☉. mică plantă erbacee din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina culcată sau adscendent-difusă, simplă sau ramificată, pubescentă; frunzele ovale-suborbiculare, adânc-crenat-serate; florile mari, de un albastru frumos, sunt solitare la subțioara frunzelor, pedunculii superiori mai lungi decât frunzele, cei fructiferi sunt reflectți, caliciul cu 4 diviziuni oval-lanceolate, ascuțite, corola cu 4 lobi, lobul superior mai mare, stamine 2; fructul cap-

sulă pubescentă, reticulată transversal, mai lată, obtus-emarginată, cu lobi divergenți. Crește prin locuri cultivate, grădini, parcuri, ogoare. Martie—August.

Ventricică, *Buruiene-de-cel-perit* (Mold.), *Strătorică* (Bucovina). [fr. *Thé-d'Europe*, *Véronique*; g. *Gebräuchlicher-Ehrenpreis*].—*Veronica officinalis* L. 2. plantă erbacee, păroasă din fam. *Scrophulariaceae*, tulpina târătoare (repentă) la bază, spre vârf ridicată, este de jur-împrejur acoperită cu peri aspri; frunzele obovale, cuneate, îngustate într'un pețiol scurt, sunt pe margine serat-dentate; florile albastre-deschise sau albe-roze și cu vărgi închise, sau de tot albe, sunt dispuse în raceme multiflore, caliciul cu 4 diviziuni; corola cu 4 lobi, lobul superior mai mare, stamine 2; fructul capsulă triangular-obcordată, obtus-emarginată și glandulos-păroasă. Crește prin păduri uscate, prin livezi și pășuni. Mai—Iulie.

Această plantă posedă proprietăți vulnerare și adstringente.

Ventricică, *Veronica Tournefortii* Gmel., vezi *Ventricică* și *Veronica urticifolia* Jacq., vezi *Iarba-șerpelui*.

Verbină, *Verbena officinalis* L., vezi *Sporici*.

Verbină-de-câmp, *Verbena officinalis* L., vezi *Sporici*.

Verbine, *Verbena chamaedryfolia* L., *Verbena incisa* Hook., *Verbena teucrioides* Gill. et Hook. și *Verbena Aubletia* L., vezi *Urzicute*.

Verdeța-iernei, *Pirola secunda* L., vezi *Perișor*.

Verigariu (Trans.), *Acer tataricum* L., vezi *Glașiș*.

Verigariu (Trans.), *Părul-ciutei*, *Pațachină*, *Salbă-moale*, *Spinul-cerbului*. [fr. *Nerprun*, *Bourguépine*; g. *Kreuzdorn*].—*Rhamnus cathartica* L. 5. arbust din fam. *Rhamnaceae*, cu ramurile opuse, spinose, spinii terminali și la bifur-

cații; frunzele rotund-ovale, serulate (fin-dințate), la bază uneori ușor cordiforme; florile mai adeseori polygame dioice, dispuse în fascicule pe ramurile laterale, sunt galbine-verzui, caliciul cu 4 diviziuni, corola cu 4 mici petale, stamine 4; fructele drupe globuloase, negre. Crește prin păduri și tufșuri. Aprilie—Iunie.

Fructele acestei plante sunt întru-bună măsură în medicină ca purgativ. «*Fructus Rhamni catharticae*» sau «*Baccae spinæ cervinae*».

Verigel, *Crăelici* (Trans.), *Crălici*, *Floarea-untului*, *Iarba-untului*, *Săgeata-lui-Dumnezeu* (Trans.), *Verițel*. [fr. *Orobanche*; g. *Sommerwurz*].—*Orobanche caryophyllacea* Smith., syn. *Orobanche Galii* Duby. 2. plantă albă-brunie, lipsită de chlorofil, din fam. *Orobanchaceae*, tulpina glandulos-păroasă; frunzele reduse la mici solzi; florile mari, galbin-roșietice, dispuse în raceme terminale; caliciul cu 2 sepale bifide, sepalele cu mai multe nervure, ajung până la jumătatea tubului corolei bilabiate, buza superioară în formă de cască, buza inferioară cu 3 lobi ovali, aproape egali, stamine 4 inserate pe tubul corolei, dens-păroase, în partea superioară ca și floarea glandulos-păroasă, florile însoțite la bază de o bractee scurtă; fructul capsulă uniloculară, polispermă, deschizându-se la vârf prin 2 valve, care să separe numai în partea lor mijlocie, rămânând unite prin baza și vârfurile lor. Crește pe lângă păduri, rărișuri de păduri și livezi, parazită, pe rădăcinile diferitelor specii de *Galium*. Iunie—Iulie. — *Orobanche cruenta* Bertol., syn. *Orobanche gracilis* Smith. 2. cu sepalele multinerviate, de lungimea tubului corolei, egale, bifide; corola pe dinlăuntru roșie, galbină pe din afară, este campanulată, pe partea dorsală ușor curbată, buza superioară nemarginată, 4 stamine dens-pă-

roase, înserate nemijlocit deasupra bazei tubului corolei, în partea superioară împreună cu stilul sunt prevăzute cu peri capitați. Crește în marginea pădurilor, prin tufișuri, rârișuri și livezi, parazită pe rădăcinile diferitelor specii de *Papilionacee* din genurile: *Genista*, *Lotus* și *Trifolium*. Iunie—Iulie.

Verișel, *Orobancha caryophyllacea* Smith. și *Orobancha cruenta* Bertol., vezi Verigel.

Vergură-învălită, *Nigella damascena* L., vezi Chica-voinicului.

Verzișoară, *Sedum maximum* Suter., vezi Iarbă-de-urechi și *Sempervivum tectorum* L., vezi Urechelniță.

Verzișoare, *Brassica oleracea* L. var. *gemmifera* DC., vezi Varză-de-Bruzel.

Vetrice, Buruiană-de-ceas-rău, Ferecea, Iarba-raiului, Măruncă-neagră (Bucovina, Pârteștii-de-sus), Vetricea, Vitriță. [fr. Barbotine, Sentbon; g. Gemeiner-Rainfarne]. — *Tanacetum vulgare* L. 2. plantă erbacee, aromatică din fam. *Compositae*, tulpina erectă, corimboș-ramificată în partea superioară; frunzele alterne, bipennatifide, cu segmentele oblong-lanceolate, pe margine serat-dentate; florile galbene-aurii, dispuse în capitule la vârful ramurilor, florile toate tubuloase, cele marginale femele, cele centrale ermafrodite; fructele mici achene obconice. Crește pe lângă drumuri și garduri, pe câmpuri și prin locuri incolte, pe marginea râurilor, prin livezi și locuri umede. Iulie—August.

Această plantă posedă proprietăți amare și aromatice.

Vetricea. — *Chrysanthemum macrophyllum* W. et Kit., syn. *Pyrethrum macrophyllum* Willd., *Tanacetum macrophyllum* Schultz. bip. 2. plantă erbacee, păroasă din fam. *Compositae*, tulpina robustă, erectă și corimboș-ramificată în partea superioară; frunzele mari, aproape

sesile, penatipartite, cu lobii lanceolați, dințați, puțin păroși și decurente pe rachisul lat-arișat; florile dispuse în mici capitule albe-gălbui, însoțite de un involucru aproape globulos, reunite în corimbe la vârful tulpinei, florile marginale, ligulate, albe, în număr de 5 sau 6, sunt scurte, femele, obovale și tridentate la vârf, cele centrale albe-gălbui, sunt tubuloase și ermafrodite; fructele achene anguloase. Crește prin locurile calcare din pădurile montane și subalpine. Iunie—August.

Vetricea, *Tanacetum vulgare* L., vezi Vetrice.

Vie, *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Vie-sălbatică, *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Vinariță (Comana, j. Vlașca), Mama-pădurei, Muma-pădurei, Sânjuane-de-pădure (Trans.), [fr. Petit-Muguet, Reine-des-bois; g. Waldmeier, Waldmeister.]. — *Asperula odorata* L. 2. frumoașă plantă erbacee din fam. *Rubiaceae*, rizomul repent și ramificat; tulpinile tetragonale, simple, erecte și netede; frunzele lanceolate, glabre, lucitoare, pe margini și pe nervura mediană cu peri asprii (scabre), sunt dispuse în verticile, cele superioare câte 8, cele inferioare câte 6; florile albe, pedicelate, dispuse în corimbe terminale, pedunculat, caliciul cu 4 diviziuni foarte scurte, corola infundibuliform-campanulată, cu 4 lobi, stamine 4, ovarul infer, cu stilul bifid; fructul uscat, format din două carpele concrescute, este acoperit cu numeroși peri rigizi și recurbați la vârf în formă de cârlig. Crește prin păduri umbroase. Mai—Iunie.

Planta uscată are un plăcut miros de *Cumarină*, din care cauză se pune printre rufe spre a le parfuma. Poporul german prepară cu această plantă uscată și cu vin o băutură plăcută. (Maitrank). Vi-

narifa are proprietăți tonice și vulnerare.

Vindecătoare, *Alliaria officinalis* Andrz., vezi Usturoiță.

Vindecea, Crețisor, Frunza-tăieturei, Iarbă-de-rane, Iarba-tăieturei (Trans.), Sovârvariță (Bucovina). [fr. Bétoine, Beltete; g. Betonie, Zehrkrout].—*Betonica officinalis* L., syn. *Stachys Betonica* Benth. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina erectă, simplă; funzele pețiolate, oval-lanceolate, la bază cordiforme, pe margine profund-crenate; florile purpurii, dispuse în glomerule, care formează un spic oblong la vârful tulpinei și întrerupt la bază, caliciul nereticulat-nerviat, cu 5 dinți egali, corola pe din afară acoperită cu peri moi și deși, buzele divergente, buza superioară oblong-ovală, întreagă, crenată sau emarginată, mai târziu reflectă, buza inferioară trilobată, cu lobul median mai mare și știrbat (emarginat), stamine 4, anterele cu lojele paralele; fructele mici nucule la vârf comprimate și rotunzite. Crește prin fânețele uscate și prin poienile din păduri și tufișuri. Iunie—August.

Plantă cu proprietăți aromatice și tonice, rizonul are proprietăți anare.

Vindecuță, *Alliaria officinalis* Andrz., vezi Usturoiță.

Vineriță, Cearta-casei (Trans., Brașov.), Lavrentină, Tămâiță, Vinețică. [fr. Bugle; g. Kriechender-Günel].—*Ajuga reptans* L. 2. plantă erbacee, cu stoloni repenți, din fam. *Labiatae*, tulpina simplă, erectă, patrunghiulară și pubescentă pe două fețe opuse, cari alternează de la un întrenod la altul; frunzele oblongi, obovale sau spatulate, sinuate sau obscur crenate, cele inferioare mari, persistente și lungpețiolate, dispuse în rozetă, cele caulinare aproape sesile, cele florale verzi sau colo-

rate, întregi sau crenelate; florile albastre, rar roșii sau albe, dispuse câte 6—12 în verticile axilare, formând un spic la vârful tulpinei, caliciul campanulat, cu 5 dinți aproape egali, corola cu tubul prevăzut cu un inel de peri, cu buza superioară plană, foarte scurtă, emarginată (bilolată), cea inferioară elongată, trilobată și mult mai mare, stamine 4 apropiate, paralele, proeminente, cele inferioare mai lungi, anterele cu loje opuse; fructele nucule reticulat sgrăbunțoase. Crește prin fânețe, păduri umede și pășuni. Aprilie—Iunie.

Vinețele (Trans.), Albastră, Albăstrea, Albăstria, Corobatică, Dioc, Floarea-grăului, Floarea-paiului, Ghioc, Sglăvoc. [fr. Bluet, Barbeau, Casse-lunettes; g. Kornblume].—*Centaurea Cyanus* L. ☉. sau ☉. plantă erbacee din fam. *Compositae*, tulpina ramificată, puțin floconos-aburie; frunzele linear-lanceolate, cele inferioare dentate la bază, toate alburiu și mătășos-păroase; florile albastre ca cerul, rar roșii sau albe, sunt dispuse în mari și frumoase capitule solitare la vârful ramurilor, foliolele involucrului cu margini negre, serat-fimbriate, florile marginale mai mari, adesea sterile; fructele achene oblonge, brune, cu egreta (papus) cam de lungimea lor. Crește prin sămănături, locuri aride și pietroase, pe marginea drumurilor. Mai—Iulie. Melif.

Vinețele (Mold.), *Russula aurata* Fr., vezi Hulubiță, *Russula delica* Fr., vezi Vinețică, *Russula integra* Fr., vezi Pânișoare, *Russula olivacea* Fr., vezi Vinețică și *Russula xerampelina* Fr., vezi Vinețică.

Vinețică, *Ajuga genevensis* L., vezi Suliman și *Ajuga reptans* L., vezi Vineriță.

Vinețică (Mold.), *Russula aurata* Fr., vezi Hulubiță, *Russula integra* Fr., vezi Pânișoare.

Vinețică (Mold.), Vinețele. [fr. Rus-

- sule; g. Täubling]. — *Russula delica* Fr. Ciupercă din fam. *Agaricaceae*, pălăria albă, cărnoasă, tare, umbilicată, apoi deprimată în formă de pălănie, netedă, glabră și brumărie (pruinoasă), cu marginea recurbată, nestriată; lamele albe, cu un reflex verzui, neegale, subțiri distanțate, decurente și în tinerețe picând apă din ele; stipitele plin, neted, glabru și alb, verzui spre lamele; carnea albă, cu un gust plăcut, puțin amar. Unii botaniști consideră această ciupercă ca periculoasă, alții însă spun că este comestibilă și foarte bună. Crește pe pământ în păduri de brad; vara și toamna. — *Russula olivacea* Fr. Ciupercă inofensivă, cu pălăria purpuriu-maslinie, mătăsoasă, cărnoasă, cu marginea patentă; lamele galbine-sulfurii; stipitele galbindeschis, adesea rozeu, este rigid, ventricos. Crește pe pământ în pădurile de conifere, toamna. — *Russula xerampelina* Fr. Ciupercă comestibilă, cu pălăria cărnoasă, compactă, convex-plană sau deprimată, cu marginea dreaptă și netedă, de culoare portocaliu-purpurie, devenind gălbuie sau rozee; lamele albe-gălbui, sunt dense; stipitele (piciorul) alb sau roșietic, plin, neted, umflat spre bază; carnea albă, apoi gălbuie, este compactă și are un gust dulce. Această ciupercă comestibilă crește pe pământ în pădurile de fag și de brad; vara.
- Vinețică-cu-lapte** (Mold.), Buretedulce (Trans., Brașov.), Bureteroșu (Trans., Brașov), Râșcovel (Mold.), Râșcovi (Mold.). [fr. Vache, Vachotte, Vélo, Viau; g. Brätling, Birn milchling, Goldbrätling, Milchbrötchen]. — *Lactarius volemus* Fr., syn. *Agaricus volemus* Fr. Ciupercă comestibilă din fam. *Agaricaceae*, pălăria cărnoasă, compactă, convex-plană, apoi puțin deprimată la centru, uscată, glabră, de culoare roșcat-aurie sau brun-portocalie, uneori cu crepături la suprafață; lamele
- albe-gălbui, sunt dense, decurente; stipitele (piciorul) de culoarea pălăriei, dar ceva mai deschis, este plin (solid), tare, gros de 5—8 cm. înalt și brumăriu (pruinose), sporii alburii, sunt globuloși. Carnea albă, puțin gălbue, fragilă, conține un suc lăptos, dulce, alb și abondant, care uscându-se devine bruniu. Această delicioasă ciupercă comestibilă are un miros particular, foarte plăcut, să mănâncă uneori chiar și crudă. Crește pe pământ în pădurile umede de fag și de brad; vara—toamna.
- Vioară-de-noapte**, *Hesperis matronalis* L., vezi Nopticoasă.
- Vioară-galbină** (Trans.), *Cheiranthus Cheiri* L., vezi Micșunele-ruginite.
- Vioară-roșie** (Trans.), *Matthiola incana* R. Br. și *Matthiola annua* Sweet., vezi Micsandre.
- Vioarea**, *Viola Jooi* Janka., vezi Tămăioară și *Viola odorata* L., vezi Toporași.
- Vioarea-galbină** (Trans., Năsăud.), *Cheiranthus Cheiri* L., vezi Micșunele-ruginite.
- Vioarea - nemirositoare**, Micșunea, Tamăioară (Oltenia), Toporași. [fr. Violette-hérissée; g. Rauhharig es-Weilchen]. — *Viola hirta* L. Ț. mică plantă erbacee, plin, fără tulpină și fără stoloni din fam. *Violaceae*, frunzele oval-cordiforme, pe margine crenat-serate și împreună cu pețiolii și pedunculii scurt-și aspru-păroase, stipulii inferiori ovali, cei superiori lanceolați, toți ascuțiți sau chiar la vârf obtuși și dimpreună cu fimbrile pe margini glabre, fimbrile mai scurte decât diametrul transversal al stipulului; florile de un albastru violet, rar alburii, sunt fără miros, caliciul cu 5 sepale obtuse, persistente, corola cu 5 petale, cel inferior prelungit în pintene. stamine 5; fructele capsule globuloase, acoperite cu peri moi. Crește prin păduri, tufișuri și pășuni uscate. Aprilie—Mai.
- Vioarea-roșie** (Trans., Năsăud.), *Mat-*

thiola incana R. Br. și *Matthiola annua* Sweet., vezi Micsandre.

Vioarele, Găurele, Ghiorele (Mold.), Giorele (Trans., Rodna), Viorică (Mold.), Zambilă (Oltenia), Zambilă-de-câmp. [fr. Scille-à-deux-feuilles; g. Zweiblättrige-Merzwiebel, Sternhyacinthe.]. — *Scilla bifolia* L. 2. mică plantă erbacee, bulboasă, din fam. *Liliaceae*, bulbul produce 2 rar 3 frunze și o tulpină scapiformă, cilindrică, care iese dintre frunze; frunzele linear-lanceolate, patente sau recurbate, canaliculate; florile de un frumos albastru, rar roz sau albe, dispuse într'un scurt racem pauciflor la vârful tulpinei, pedunculile florilor erecte, periantul cu 6 diviziuni libere până la bază, stamine 6 inserate la baza diviziunilor periantului; fructul capsulă obovală, cu semințe aproape globuloase. Crește prin păduri și poieni până sus în regiunea alpină. Martie—Aprilie.

Vioarele, *Viola odorata* L., vezi Toporași și *Viola silvestris* Lam., vezi Colțunii-popii.

Vioarele-galbine. [fr. *Violette-à-deux-fleurs*; g. *Zweiblütiges-Veilchen*]. — *Viola biflora* L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Violaceae*, tulpina delicată, adeseori cu 2 frunze și cu 1—2 flori; frunzele reniforme, foarte obtuse-crenate, cele 2 radicale lung-pețiolate iar cele caulinare sunt scurt-pețiolate și cu stipule ovale, întregi; florile mici, galbine, sunt pendente, caliciul cu 5 sepale ascuțite, lineare și ciliate, corola cu 5 petale neegale, galbine, petalul inferior cu striățiuni brune, stigmatul aproape bilobat, este în formă de măciucă. Crește prin locuri umede și umbroase de pe lângă stâncile din regiunea alpină și subalpină. Iunie—August.

Vioarele-mirositoare, *Viola odorata* L., vezi Toporași.

Vioarele-sălbatică, Colțunii-popii (j. Mușcel.). (fr. *Violette-dechien*; g. *Hunds-Veilchen*).—

Viola canina L. 2. mică plantă erbacee din fam. *Violaceae*, tulpini ascendentă sau culcate; frunzele oblong-ovale, la bază cordiforme sau aproape trunchiate, glabre; florile albastrii închise, cu pintenii albi, bătând în galben, sunt nemirositoare; caliciul cu 5 sepale persistente, oval-lanceolate, acuminate, corola cu 5 petale, petalul inferior prelungit în pinten, stamine 5; fructul capsulă trunchiat-obtusă, cu un vârf ascuțit, scurt. Crește prin locuri năsiptoase, poeni, păduri și tufișuri. Aprilie—Mai.

Viorică (Mold.), *Scilla bifolia* L., vezi Vioarele.

Viorică-mirositoare, *Viola odorata* L., vezi Toporași.

Viperină, *Echium vulgare* L., vezi Iarba-șearpelui.

Virnanț (Trans.), Rută. [fr. *Rue*, *Rue-des-jardins*; g. *Raute*, *Weinraute*]. — *Ruta graveolens* L. 2. și 5. plantă erbacee-sublemanoasă, glaucescentă, aromatică, cu miros penetrant, din fam. *Rutaceae*; frunzele de 2 ori sau aproape de 3 ori penatisecate, după circumferință triunghiulare, foliolele obovale, cu punctațiuni transparente, glanduloase; florile galbine, dispuse în corimbe terminale, petalele concave, întregi sau puțin denticulate, subit îngustate în unghiculă, caliciul cu 4—5 diviziuni persistente, corola cu 4 petale, la florile terminale cu 5 petale, stamine 8, la floarea terminală 10; fructul capsulă globuloasă, cu 4—5 locule distincte, semințe numeroase. Plantă originară din regiunea mediteraneană (sudul Europei), mult cultivată și vulgarisată și prin părțile noastre. Iunie—August. Melif.

Planta în stadiul de înflorire, este întrebuințată în medicină din cauza proprietăților sale emenagoge. *Ruta* este întrebuințată și de poporul nostru ca medicament.

Vișdei, *Lotus corniculatus* L., vezi

Ghisdei și *Lotus uliginosus* Schkuhr., vezi Ghisdei-mare.

Vișin. [fr. Cerise-aigre, Griottier; g. Sauerkirsche, Weichsel]. — *Prunus Cerasus* L., syn. *Cerasus vulgaris* Mill. Ț. mic arbore din fam. *Rosaceae-Prunoideae*, frunzele oval-lanceolate, plane, glabre, lucitoare, acuminat și dințate pe margine, pețiolii fără glandule; florile albe, dispuse în umbel, ieșind dintr'un mugure, petalele obovale; fructele drupe globuloase, roșii la maturitate, cu suctul acrișor, numite *Vișine* sunt comestibile. Originar din Asia mică, astăzi cultivat foarte mult și chiar sălbătăcit. Prin cultură s'au obținut mai multe varietăți: *Vișine-românești*, *Vișine-turcești*, etc. Aprilie—Mai. Melif.

Vișin-sălbatic, *Prunus Chamaecerasus* Jacq., vezi Vișinel.

Vișin-turcesc, Mălin. [fr. Bois-de-Sainte-Lucie, Canon; g. Weichsel-Kirsche, Steiweichsel, St. Luzienholz]. — *Prunus Mahaleb* L., syn. *Cerasus Mahaleb* Mill. Ț. arbust sau mic arbore din fam. *Rosaceae-Prunoideae*, frunzele rotund-ovale, puțin cordate la bază, obtus-serat-dentate, lucitoare, coriacee și glabre, pețiolul adesea cu 2 glandule; florile albe, odorante, dispuse în corimbe pedunculat, convexe și simple, corola cu 5 petale oblonge, întregi; fructele drupe negre, globuloase și cu un gust amar. Crește prin păduri și tufșuri în locuri pietroase. Aprilie—Mai. Melif.

Lemnul roșu, tare și plăcut-mirositor, este întrebuințat în industrie pentru confecționarea bastoanelor și a țigaretelor. Frunzele servesc la aromatizarea vânatului.

Vișine, [fr. Griotte; g. Sauerkirsche, Weichselkirsche], fructele comestibile de *Prunus Cerasus* L., vezi Vișin.

Vișinel, Cireș-de-Bărăgan, Cireș-pitic, Vișin-sălbatic. [fr. Cerisier

nain; g. Zwerg-Kirsche, Osteheimer-Kirsche]. — *Prunus Chamaecerasus* Jacq., syn. *Cerasus Chamaecerasus* Lois. și *Prunus fruticosa* Pallas. Ț. mic arbust din fam. *Rosaceae-Prunoideae*, frunzele obovale, rotunde, obtusiuscule, plane, glabre, lucitoare și crenelate, pețiolii fără glandule; florile albe, dispuse în umbel, ieșind dintr'un mugure, petalele obovale; fructele globuloase, mici, roșii-purpuri și foarte acre; sâmburii ovali, ascuțiți. Crește prin tufșuri și mărăcinișuri. Aprilie—Mai. Melif.

Viță, *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Viță-albă, Archit, Curpen (Trans.), Curpen-alb (Bănat), Curpen-de-pădure, Luminoasă. [fr. Herbeaux-gueux, Berceau-de-la-Vierge; g. Waldrebe]. — *Clematis vitalba* L. Ț. plantă agățătoare din fam. *Ranunculaceae*, tulpina sarmentoasă, de lungime variabilă; frunzele penate, cu foliole cordiforme, mai rar ovale, acuminat, adesea incis-dentate, pețiolul și pețiolulele scandente; florile albe, odorante, dispuse în panicule axilare și terminale, cu ramificațiuni opuse, sepalele petaloide, oblonge, de ordinar 4, sunt groase și tomentoase pe ambele fețe, galbinez-verzui pe din afară, albe pe din lăuntru și pe margine, corola lipsește, stamine numeroase, carpelele oval-ascuțite, vilozitate, terminate printr'o coadă lungă și păroasă. Crește prin păduri, tufșuri, garduri. Iunie—August. Melif.

Viță-coreilor, *Solanum Dulcamara* L., vezi Lăsnicior.

Viță-de-Canada, Iederă-cu-cinci-foi. [fr. Vigne-vierge; g. Wilder-Wein, Jungfernebe]. — *Ampelopsis quinquefolia* Michaux., syn. *Vitis hederacea* Willd., *Parthenocissus quinquefolia* Planch. Ț. arbust agățător din fam. *Vitaceae*, tulpina sarmentoasă, poate ajunge până la 12 m. înălțime, urcându-se

prin ajutorul unor cârcei ramificați, cu vârfurile dilatate într'un fel de umflături, străns lipite de ziduri sau alte suporturi; frunzele verzi, devenind toamna frumos-roșii, sunt digitate, cu 3—5 foliole glabre, scurt-pețiolulate, ovale sau oblonge și acuminate, serat-dentate, cu dinți mucronați; florile verzii, dispuse în raceme corimbiforme, puțin aparente, corola cu 5 petale nelipite la vârf; stamine 5 libere; fructele bobite (bace) de un albastru închis. Arbust originar din America de nord, mult cultivat ca plantă decorativă pe ziduri și pe garduri, uneori sălbătacit. Iunie—August. Melif.

Viță-de-vie, Acrid, Agurid, Aiită (Maced.), Lăuruscă, Levrușcă, Răuruscă, Vie, Vie-sălbatică, Viță, Viță-sălbatică. [fr. *Vigne-commune*; g. *Weinrebe*, *Rebe*, *Edle-Weinrebe*.] — *Vitis vinifera* L. fr. arbust sarmentos, agățător prin cârcei ramificați, din fam. *Vitaceae*, tulpina noduroasă, cu scoarța desfăcându-se în lungi filamente; frunzele opuse, cordiforme, mai adesea cu 5 lobi profunz-dințați, glabre sau tomentoase; florile galbine-verzui, mici și odorante sunt dispuse în raceme compacte, caliciul cu 5 dinți rudimentari, corola cu 5 petale lipite la vârf, care să deslipească de la bază și cad, într'o singură bucată, de forma unei căciuli, stamine 5; fructele boabe (bace) de un verde-gălbui, roșietice, albastrii sau negre, cu un gust dulce și plăcut. Această importantă plantă crește spontan în părțile noastre; să cultivă însă foarte mult constituind vile. Fructele comestibile se numesc: *Aiță* (Maced.), *Struguri* (în Muntenia și Transilvania), *Poamă* (în Moldova și Bucovina); fructele necoapte se numesc: *Aguridă*. Prin cultură s'au obținut numeroase varietăți, subvarietăți și rase, dintre care menționăm câteva din cele cultivate și cunoscute în părțile noastre:

Albă, *Albișoară*, *Beșicată*, *Braghină*, *Busuioacă* (Mold.) sau *Tămâioasă* (Munt.), *Coarnă*, *Gordană*, *Joeană*, *Merlească*, *Plăvaie*, *Razachie*, *Țăța-oi* sau *Țăța-vacei*. etc. Iunie—Iulie. Melif.

Vița-evreilor, *Solanum Dulcamara* L., vezi Lăsnicior.

Viță-neagră, *Tamus communis* L., vezi Fluerațoare.

Viță-sălbatică, *Vitis vinifera* L., vezi Viță-de-vie.

Vițelar, Iarbă-mirositoare, Pălciană (Mold.), Părangină (Trans.). [fr. *Flouve*, *Flouve-odorante*; g. *Lawendelgras*, *Ruchgras*, *Gemeines-Ruchgras*, *Tonkagrass*.] — *Anthoxanthum odoratum* L. 2. plantă ierboasă, denscespitoasă, plăcut-mirositoare din fam. *Gramineae*, tulpini numeroase erecte sau geniculat-ascendente, netede, striate și cu 3—4 noduri brune, ajungând până la 50 cm., înălțime; frunzele scurte, lineare, plane, ciliate spre bază și pe ambele fețe mai mult sau mai puțin păroase, spiculele cu o singură floare ermafrodită, însoțită de 2 flori inferioare, sterile, păroase, reduse fiecare la o glumelă aristată, mai lungă de cât floarea fertilă, compusă din 2 glumele lucitoare, glabre, 2 stamine cu anterele mari, galbine, polenul alburiu, ovarul glabru, cu 2 stigmathe filiforme, plumoase, devine la maturitate un fruct mic, puțin comprimat lateral, spiculele de un verde deschis, sunt reunite într'o paniculă spiciformă, oblongă, densă la vârful tulpinelor. Crește prin poieni, fânețe și pășuni, margini de păduri până sus în regiunea alpină. Mai—Iunie.

Planta uscată răspândește un plăcut miros de *cumarină*, mirosul caracteristic al fânului proaspăt, datorit în mare parte acestei plante.

Vitriță, *Tanacetum vulgare* L., vezi Vetrică.

Voestinită (Trans.), *Mentha silvestris* L., vezi Ismă.

Voestniță (Trans.), *Mentha silvestris* L., vezi Ismă.

Voinicică, *Alliaria officinalis* Andr., vezi Usturoiță.

Volnicică. [fr. Sisymbre, g. Ra ukensen f]. — *Sisymbrium Loeselii* L. ☉ și ☉. plantă erbacee din fam. *Cruciferae*, tulpina și frunzele inferioare rigid-păroase (hispid); frunzele runcinat-penatide, laciuniile dentate, la bază neauriculate, la frunzele inferioare oblonge, cele terminale confluențe, la frunzele superioare lanceolate, cele terminale foarte mari și hastiforme; florile galbene, dispuse în raceme terminale, caliciul cu sepalele patente; fructele silique lineare, ascendente, de două ori mai lungi decât pedicelele patente, cele mai tinere mai scurte decât racemul convex. Crește prin dărâmături, locuri incolte, pe lângă drumuri, ziduri, pe coline aride. Iunie—Iulie.

Volbură, *Calystegia sepium* R. Br., vezi Cupa-vacei.

Volbură, Cămașa - lui - Dumnezeu (Trans., Brașov), Forfecari, Holboră, Holbură, Poala-Maicei-Domnului, Poala-rînduniceii, Rochița-rândunelui, Volvură. [fr. Petit-liseron, Clochettes-des-champs; g. Acker-Winde]. — *Convolvulus arvensis* L. 24. plantă erbacee din fam. *Convolvulaceae*, tulpina volubilă și împreună cu frunzele glabră sau rar dens și scurt-păroasă; frunzele pețiolate, oblong-ovale sau lanceolate, sagitate sau hastate la bază, cu auricule ascuțite; florile odorante, albe sau rozee, caliciul cu 5 diviziuni, corola în formă de pâlnie cu 5 unghiuri și cu 5 înșoțituri, pe partea externă cu 5 bande roșietice, pedunculele axilare, uniflore, rar cu 2 sau 3 flori; bracteele mici, îndepărtate de floare; fructul capsulă ovoidă, aproape globuloasă. Crește prin locuri cul-

tivate, arături, grădini, pe lângă drumuri. Iunie—August.

Volbură-de-garduri, *Calystegia sepium* R. Br., vezi Cupa-vacei.

Volbură-mare, *Calystegia sepium* R. Br., vezi Cupa-vacei.

Volcamelie, *Clerodendron fragrans* L., vezi Volgă.

Volcamerie, *Clerodendron fragrans* L., vezi Volgă.

Volgă, Volcamelie, Volcamerie. — *Clerodendron fragrans* L., syn. *Volcameria fragrans* Vent. Ț. mic arbore din fam. *Verbenaceae*, tulpina erectă, ajunge până la 2 m. înălțime; ramurile păslos-păroase; frunzele ovale, aproape cordiforme, sgrăbunțoase și pubescente; florile plăcut mirositoare, albe-roșietice, dispuse în corimbe terminale, compacte, emisferice, caliciul persistent cu 5 diviziuni, corola hypocraterimorfă, cu 5 diviziuni, cu tubul cam de lungimea caliciului sau puțin mai lung, stamine 4 puțin mai lungi decât corola, două mai lungi și 2 mai scurte (didyname), ovarul cu 4 loje, are un stil filiform, puțin mai scurt decât staminele; fructul o drupă cu 4 sâmburi, înconjurat la bază de caliciul persistent, devenit cărnos. Această plantă, originară din Asia (China și Japonia), este mult cultivată prin casele oamenilor și prin florării, pentru florile sale frumoase și plăcut mirositoare.

Volvură, *Calystegia sepium* R. Br., vezi Cupa-vacei, *Calystegia silcatica* Gris., vezi Cupa-vacei și *Convolvulus arvensis* L., vezi Volbură.

Voniceriu, Coalele-popii (Mold.), Lemn-cânesc, Salbă-moale. [fr. Bonnet-de-prêtre, Bonnet-carré, Caprenotier; g. Pfaffenhütlein, Spindelbaum, Pfaffenkäppchen]. — *Evonymus europaeus* L., syn. *Evonymus vulgaris* Scop. Ț. arbust din fam. *Celastraceae*, tulpina cu ramuri patrunghiulare, netede; frunzele o-puse, eliptic-lanceolate, serulate, glabre; florile alb-verzui, dispuse

în cime pauciflore la vârful pedunculului axilare, caliciul cu 4 diviziuni, corola cu 4 petale oblonge, stamine 4; fructele capsule de culoare rozee, mai adesea cu 4 lobi, obtus-angulate, netede și neri-pate; arilul portocaliu, acoperire întreaga sămânță albă. Crește prin păduri crânguri și tufșuri. Mai—Iunie.

Voronic, *Marrubium vulgare* L., vezi Unguraș.

Voronică, Cătușnică - sălbatică (Trans.), Gutuită, Unguraș [fr. *Marrube*; g. *Andorn.*]. — *Marrubium peregrinum* L. 2. plantă erbacee din fam. *Labiatae*, tulpina foarte ramificată și dimpreună cu frunzele alb-tomentoasă, ramurile patente; frunzele eliptic-lanceolate, îngustate în pețiol și dens-alb-tomentoase; florile albe, dispuse în verticile pauciflore, caliciul tubulos, cu 5 dinți drepți, până la vârful tomentoși, corola bilabiată, cu buza superioară plană, erectă și bifidă, cea inferioară întinsă, trilobată, stamine 4, dintre care 2 mai lungi (didyname); fructele mici nucule. Crește prin locuri inculte și ruderale, pe marginea drumurilor. Iulie—August.

Vrăjitoare, *Circaea lutetiana* L., vezi Tilișcă.

Vrătilică, *Circaea lutetiana* L., vezi Tilișcă.

Vrotică, *Circaea lutetiana* L., vezi Tilișcă.

Vuietoare, Bobiță, Poama-momiței. [fr. *Camarine-noire*; g. *Rauschebeere*, *Krähenbeere*]. — *Empetrum nigrum* L. 5. mic arbust, totdeauna verde, din fam.

Empetraceae, tulpina întinsă pe pământ, foarte ramificată; frunzele alterne, îngrămădite, coriacee, foarte scurt pețiolate, lineare, răsucite, de un verde-închis, pe fața inferioară cu o dungă albă; florile dioice, mici, rozee, sesile și solitare la subțioara frunzelor, caliciul cu 3 sepale rotunzite, concave, corola cu 3 petale rozee, stamine 3; fructele comestibile, sunt boboțe (bacce) lucitoare, negre, cu sucul purpuriu, de mărimea unui bob de mazăre. Crește prin turbării și prin pășunile pietroase și stâncoase din regiunea alpină. Aprilie—Iunie.

Vulturică, Culcușul-vacei, Gălbioare, Hultenioală, Hultenioară, Iarba-eretei, Iarba-ieretei, Urechea-șoarecelui, Urechea-șoarecului, Vulturoancă. [fr. *Oreille-de-rat*, *Pilosselle*; g. *Habichtskraut*, *Gemeines-Habichtskraut*]. — *Hieracium Pilosella* L. 2. plantă erbacee, stoloniferă din fam. *Compositae*, tulpina scapiformă, fără frunze, frunzele bazilare, oboval-lanceolate, verzi-glaucescente, acoperite cu peri lungi și rigizi, pe fața inferioară sur-tomentoase; florile galbine-sulfurii, cele marginale pe partea inferioară cu o dungă roșietică, dispuse în capitule solitare la vârful tulpinei, involucrul scurt-cilindric; fructele mici achene de culoare roșie-închisă. Această plantă variază foarte mult. Crește prin pășuni uscate, rărișuri, crânguri, pe coline și prin munți. Mai—Septembrie.

Vulturoancă, *Hieracium Pilosella* L., vezi Vulturică.

Z.

Zad, Crin (Mold. j. Neamțu, Ceahlău), Zadă, Zadră. [fr. *Mêlèze*; g. *Lärche*]. — *Larix sibirica* Led., syn. *Larix Ledebourii* Endl. 5. frumos arbore din fam. *Coniferae-Pinaceae* cu frunzele aciculare, lungi, dens-

fasciculate și caduce; florile monoice, cele masculine dispuse în amente scurte, mici, sesile și ovoide, cele femele în amente solitare, erecte, ovale și mult mai lungi decât cele masculine, conurile mici, oval-

oblonge, fin-catifelat-păroase, de culoare verde. Crește prin locurile pietroase din regiunea alpină inferioară. Mai. — *Larix decidua* Mill., syn. *Larix europaea* DC., care se deosebește de specia precedentă prin frunzele aciculare mai scurte, prin conurile mai mari, glabre și de un roșu viu. Acest frumos arbore crește numai cultivat ca plantă decorativă. Mai.

Zadă, *Larix sibirica* Led., vezi Zad.

Zadră, *Larix sibirica* Led., vezi Zad.

Zaharică (Bucovina), *Lycium vulgare* Dun., vezi Cătină-de-garduri.

Zambilă, Floarea - viorelei, Iacint (Trans., Năsăud), Zambilă-de-grădină, Zambul. [fr. Jacinthe; g. *Hyazinthe*]. — *Hyacinthus orientalis* L. 2. plantă erbacee, bulboasă din fam. *Liliaceae*, bulbul ovoid, dă naștere mai multor frunze lanceolate sau lanceolat-lineare, canaliculate, lucitoare și de un verde-inchis; florile odorante, albe, roșii, albastre sau galbene, sunt dispuse într'un racem multiflor la vârful tulpinei scapiforme, periantul în formă de pâlnie, cu 6 diviziuni recurbate, mai scurte decât tubul, stamine 6 foarte scurte, ascunse în tubul corolei. Această plantă, originară din regiunea mediteraneană, din Africa, mult cultivată din cauza mirosului și a frumuseții florilor sale, uneori și în voolte. Martie—Aprilie. Melif.

Zambilă (Oltenia), *Scilla bifolia* L., vezi Viorele.

Zambilă-de-câmp, *Scilla bifolia* L., vezi Viorele.

Zambilă-de-grădină, *Hyacinthus orientalis* L., vezi Zambilă.

Zambilă-moțată, *Muscari botryoides* Mill. și *Muscari racemosum* Mill. vezi Porumbel.

Zambilea, *Muscari comosum* Mill. și *Muscari tenuiflorum* Tausch., vezi Ceapa-cioarei.

Zâmbru. [fr. Arole, Alviès; g. Arve, Zirbelkiefer]. — *Pinus Cembra* L. 5. frumos arbore totdeauna verde din fam. *Coniferae-Pinaceae*,

tulpina până la 20 m. înălțime cu ramurile tinere galbin-ruginiu-pubescente; frunzele aciculare, de 5—8 cm. lungime, sunt rigide, triquetre, aspre pe margine, cu 2 fețe alburii și cu a 3 față de un verde-strălucitor, grupate câte 3—5 pe ramurile scurte; florile masculine și femele pe aceeași plantă (monoice), cele masculine dispuse în amente la baza rămurelelor cele femele în amente la vârful rămurelor; conurile erecte, ovale, în tinerețe violaceu-brumate, squamele (solzii) late, lax-imbricate, terminate printr'o protuberanță largă și obtusă; semințele nearipate și aproape de mărimea alunelor, sunt comestibile. Crește în regiunea alpină și montană, uneori să cultivă ca plantă decorativă. Mai.

Lemnul întrebuințat în sculptură. Semințele de *Zâmbru* sunt comestibile.

Zambul, *Hyacinthus orientalis* L., vezi Zambilă.

Zămos (Mold.), *Cucumis Melo* L., vezi Pepene-galben.

Zămoșită (Trans.), Macu-cioarei. [fr. Fleur-d'une-heure, Ketmie-vésiculeuse; g. *Studentenblume*]. — *Hibiscus ternatus* Cav., syn. *Hibiscus Trionum* L. var. *ternatus* DC. ☉. plantă erbacee, acoperită cu peri aspri, din fam. *Malvaceae*, tulpina ramificată dela bază; frunzele alterne, pețiolate, neregulate-dințate, cele inferioare aproape întregi, cele superioare tripartite, cu segmentele lanceolate, cel mijlociu foarte lung; florile mari, deschis-galbene, purpuriu-inchise și catifelate la centru, sunt solitare, axilare și scurt-pedunculate, caliculus cu numeroase foliole lineare, caliculus cu 5 diviziuni, este (vesiculos) umflat, membranos și cu nervure evidente, corola cu 5 petale oval-rotunde, galbin-deschise și cu baza purpurie, stamine numeroase, reunite într'un fascicul, stigmat capitate,

fructele capsule loculicid-dehiscente, cu 5 loje, cu numeroase semințe. Crește prin sămănături, prin locuri fertile, pe câmp și pe marginea drumurilor. Iunie-Septembrie.

Zărnă, *Solanum Dulcamara* L., vezi Lăsnicior.

Zărnă, Umbra-nopței. [fr. Tue-chien; g. Nachtschatten, Schwarzer-Nachtschatten.]. — *Solanum nigrum* L. ☉. plantă erbacee. veninoasă din fam. *Solanaceae*, tulpina anguloasă; frunzele oval-romboidale, sinuat-dințate, glabrescente sau păroase; florile albe, pedicelate, dispuse în mici umbelule, caliciul cu 5 diviziuni, este persistent, corola rotată până la mijloc, divizată în 5 lobi oblong-ovalii, stamine 5 cu anterele conivente și dehiscente prin 2 pori; fructele boabe (bacce) globuloase, negre sau verzi. Crește pe lângă garduri, pe drumuri, prin locuri cultivate și inculte. Iulie—August.

Zarnacadea (Mold.), *Narcissus poeticus* L., vezi Zarnacadele.

Zarnacadea (Mold.), Burți (Maced.), Căprine, Coprine, Gheocei, Gheocei-de-grădină, Zarnacadele (Mold.). [fr. Bonhomme, Coucou, Narcisse-des-près; g. Märzenbecher, Gemeine-Narcisse.]. — *Narcissus Pseudo-Narcissus* L. 2. plantă erbacee, bulboasă din fam. *Amaryllidaceae*, bulbul ovoid; tulpina scapiformă, comprimată, bianguloasă; frunzele lineare, necarenate, glaucescente și obtuse; florile mari, galbine, solitare la vârful tulpinei, periantul cu 6 diviziuni ovale, galbin-deschise, coronula galbin-aurie, campanulată, pe margine undulată și neegal-crenată, de lungimea diviziunilor periantului, stamine 6 inserate de tot jos pe tubul corolei; fructul o capsulă cu numeroase semințe. Plantă europeană, care la noi crește numai cultivată pentru florile sale frumoase. Martie—Aprilie. În părțile noastre se mai cultivă ca

plante ornamentale încă următoarele specii: *Narcissus biflorus* Curt. cu câte 2—4 flori albe, coronula galbină, cu marginea albă. Originară din Europa centrală și sudică. Mai—Iunie. *Narcissus incomparabilis* Mill., frunzele lin eare, de un verde albăstriu, flori solitare, galbine, coronula cutat-încrețită, galbină-aurie; originară din sudul Europei. Martie—Aprilie. și *Narcissus Tazetta* L. frunzele verzi-albăstrii (glauce), cu 10—20 flori, odorante, dispuse în umbelă, galbine sau albe, coronula galbină sau portocalie, plantă originară din nordul Africei și sudul Europei. Aprilie.

Zarnacadea, *Narcissus radiiflorus* Salisb., vezi Coprine.

Zarnacadele (Mold.), Căprine, Coprine, Fulie (Munt.), Fulii (Munt.), Gheocei, Gheocei-de-grădină, Zarnacadea (Mold.). [fr. Herbe-à-la-Vierge, Narcisse; g. Narzisse, Dichter-Narzisse.]. — *Narcissus poeticus* L. 2. plantă erbacee, bulboasă din fam. *Amaryllidaceae*, bulbii tunicați, ovoizi; tulpina scapiformă, este comprimată, bianguloasă; frunzele lineare, glaucescente, puțin crenate, obtuse și aproape de lungimea tulpinei; florile mari, odorante, albe, solitare, rar câte 2 la vârful tulpinei, periantul cu 6 diviziuni oval-oblonge, albe și îmbricate, coronula galbină, cu marginea roșie. Originară din sudul Europei, cultivată ca plantă decorativă, din cauza florilor sale frumoase și plăcut mirositoare. Mai—Iunie.

Zarnacadele (Mold.), *Narcissus Pseudo-Narcissus* L., vezi Zarnacadea și *Narcissus radiiflorus* Salisb., vezi Coprine.

Zarzăr, *Prunus Armeniaca* L., vezi Cais.

Zarzăr (Trans., Brașov), *Prunus cerasifera* Ehrh., vezi Corcoduș.

Zarzăre (Trans., Brașov), fructele comestibile de *Prunus cerasifera* Ehrh., vezi Corcoduș.

Zâzanie, *Agrostemma Githago* L., vezi Neghină și *Lolium temulentum* L., vezi Sălbăție.

Zeabre, *Galeopsis Ladanum* L., vezi Tapoșnic.

Zinie, *Zinnia elegans* Jacq., vezi Cărciumărese.

Zizanie, *Agrostemma Githago* L., vezi Neghină.

Zizanie, Iarbă-englezească, Iarbă-inglezească, Obsigă, Odos, Raigras, Sălbătă, Sălbăție, Usigă. [fr. Ivraie, Ray-grass; g. Lolch, Raigras, Englisches-Raigras]. — *Lolium perenne* L. 2. plantă ierboasă, cespitoasă din fam. *Gramineae*, tulpinile însoțite la bază de numeroși vlăstari sterili; frunzele plane, în tinerețe cutatesau răsucite, sunt verzi-închise; florile dispuse câte 5—14 în mici spicule oblonge sau linear-lanceolate, așezate solitar în excavațiunile rachisului, cu partea lor mai îngustă spre rachis, spiculele mai lungi decât glumele cu 7—9 nervure, glumela inferioară obtusă sau ascuțită, florile ermafrodite, cu 3 stamine, ovarul aproape globulos, cu 2 stignate plumoase; fructul cariopsă oblongă, învălită de glumele. Crește prin livezi, fânețe și pe marginea drumurilor, uneori cultivată prin parcuri și grădini pentru verdeață și ca nutreț pentru animale. Iunie—Septembrie.

Mult întrebuințată spre a face gazonuri și fânețe artificiale.

Zlac, *Anemone nemorosa* L., vezi Floarea-pascilor.

Zorele (Munt.), *Convolvulus tricolor* L., vezi Zorele-pitice.

Zorele, Holboră (Mold.), Răcorele (j. Mehedinti), Schimbăcioase. [fr. Volubilis, Liseron-pourpre; g. Trichterwinde]. — *Ipomoea purpurea* Lam., syn. *Convolvulus purpureus* L. ☉. plantă erbacee din fam. *Convolvulaceae*, tulpina volubilă, ramificată de la bază, acoperită cu peri reversi; frunzele alterne, pețiolate, întregi, cordi-

forme, acuminate și pubescente; florile mari, purpuriu-închise, dispuse câte 3—5 în raceme umbeliforme, pe un peduncul comun, caliciul cu 5 diviziuni aspru-păroase (hispid), corola în formă de pâlnie, de ordin ar cutată (plisată), de 4—5 cm. lungă, de culoare purpuriu-închisă, stamine 5 cu filamentele dilatate și pubescente la bază, ovarul cu stilul simplu, terminat printr'un stigmat capitat; fructul o capsulă. Originară din America meridională, mult cultivată ca plantă ornamentală, prin cultură s'au obținut numeroase varietăți de colori. Iunie—Octombrie. Melif. — *Ipomoea variabilis* Chois. ☉. originară din Mexico, plantă pubescentă, cu 2—7 flori rozee, dispuse în raceme umbeliforme. — *Pharbitis hederacea* Chois., syn. *Ipomoea hederacea* Jacq. [fr. Ipomée-à-feuille-de-lierre; g. Prunkwinde.]. ☉. plantă volubilă, cu frunzele cordiforme, cu 3—5 lobi, cei laterali ascuțiți, cel median mai mare; florile albastre, câte 1 sau 2 flori pe un peduncul, caliciul cu 5 diviziuni linear-lanceolate, resfrânte și foarte aspru-păroase (hispid), originară din Brasilia. August—Septembrie. — *Pharbitis Nil* Chois., syn., *Convolvulus Nil* L. [fr. Liseron-de-Michaux; g. Prunkwinde.]. ☉. frunzele cu 3 lobi, cel median dilatat la bază; florile azurii, originară din Peru. Iulie—Septembrie. — *Quamoclit vulgaris* Chois., syn. *Ipomoea Quamoclit* L. [fr. Jasmin-de l'Inde; g. Quamoclit.]. ☉. plantă volubilă, cu frunzele alterne, pectinat-multifide, cu segmente lineare, ascuțite; florile roșii, solitare la vârful pedunculelor axilare, caliciul cu 5 diviziuni oval-lanceolate, corola tubuloasă, cu limbul întins, de 8—10 mm. de larg și cu 5 lobi aproape ascuțiți; stamine 5 proeminente; originară din America centrală. Iunie—August. Toate aceste plante volubile, cu florile

mari și frumoase, sunt cultivate mai cu samă pentru decorarea zidurilor și a chioșcurilor.

Zorele-pitice (Munt.), **Holbora** (Mold.), **Răcorele** (j. Mehedinți, Cloșani), **Zorele** (Munt.). [fr. Belle-de-jour; g. Gartenwinde].—*Convolvulus tricolor* L. ☉. plantă erbacee, păroasă, nevolubilă, din fam. *Convolvulaceae*, frunzele oval-lanceolate, ciliate la bază; florile mari, frumoase, solitare și axilare, sunt

tricolore: albastre, albe și înlăuntru galbine, pedunculele axilare, uniflore, mult mai lungi decât frunzele și însoțite de 2 bractee, caliciul cu 5 sepale ovale, lanceolate, ascuțite, corola tubuloasă, în forma de pâlnie (infundibuliformă). stamine 5; fructele capsule păroase. Această plantă, originară din regiunea mediteraniană, este adesea cultivată pentru florile sale frumoase. Iunie—Septembrie. Melif.

INDICE ALFABETIC

DE

NUMIRILE ȘTIINȚIFICE ALE PLANTELOR CUPRINSE ÎN ACEASTĂ LUCRARE

(NUMIRILE ÎNCHISE ÎN PARANTEZĂ SUNT SINONIME)

- (*Abelmoscus esculentus* L.), Bame.
Abies alba Mill., Brad-alb.
 — (*excelsa* Poir.), Molid.
 — (*pectinata* DC.), Brad-alb.
Abutilion Avicennae Gaertn., Pristolnic.
Acanthus longifolius Host., Talpa-ur-sului.
Acer campestre L., Jugastru.
 — *platanoides* L., Arțar.
 — *Pseudoplatanus* L., Paltin.
 — *tataricum* L., Gladiș.
Achillea Millefolium L., Coadă-șore-celului.
 — *Ptarmica* L., Rototele-albe.
Aconitum Anthora L., Omeag-galbin.
 — *cernuum* Wulf., Omag.
 — *lasianthum* Rchb., Omag-galben.
 — *Moldavicum* Hacq., Omag.
 — *Napellus* L., Omag.
 — *variegatum* L., Omag.
 — *Vulparia* Rchb., Omiac.
Acorus Calamus L., Obligeană.
Actaea spicata L., Orbalț.
Adenostyles albifrons Rchb. var *Kernerii* Simk., Ciucurasi.
Adonis aestivalis L., Căcoșei-de-câmp.
 — *autumnalis* L., Rușcută-tomnatică.
 — *flammea* Jacq., Rușcută.
 — *vernalis* L., Rușcută-primăvărată.
 — *Walziana* Simk., Rușcută-primăvărată.
Adoxa Moschatellina L., Frăguliță.
(Aecidium Berberidis Pers.), Rugina-grăului.
Aegopodium Podagraria L., Piciorul-caprei.
Aesculus Hippocastanum L., Castan-sălbatic.
Aethusa Cynapium L., Pătrunjelu-cânelui.
Agaricus (alutaceus Krombh.), Burete-de-spin.
 — *arvensis* Schaeff., Ciupercă.
 — (*aurantiacus* Fr.), Bureți-gâlbișori.
 — (*betulinus* Scop.), Bureți-de-mesteacăn.
 — *campestris* L., Ciupercă-de-guoi.
 — (*clypeolarius* Fr.), Gheabă-de-brad.
 — (*coccineus* Sow.), Burete-roșu.
 — (*cochleatus* Fr.), Nicoreată.
 — (*deliciosus* L.), Râșcov.
 — (*eburneus* Bull.), Burete-bălos.
 — (*finetarius* L.), Buretele-calului.
 — (*foetens* Pers.), Băloșel.
 — (*Georgii* L.), Nicorete.
 — (*imperialis* Fr.), Giugan.
 — (*longipes* Bull.), Gheabă-de-pădure.
 — (*melleus* Fl. Dan.), Ghebe.
 — (*micaceus* Bull.), Burete-de-rouă.
 — (*ostreatus* Jacq.), Păstrăv.
 — (*piperatus* Scop.), Iutari.
 — *pratensis* Schaeff., Ciupercă.
 — (*procerus* Scop.), Burete-șerpesc.
 — (*Prunulus* Scop.), Nicoreți.
 — (*serotinus* Schrad.), Păstrăv.
 — *silvaticus* Schaeff., Ciupercă.
 — (*volemus* Fr.), Vinețică-cu-lapte.
Agrimonia Eupatoria L., Turită-mare.
(Agropyrum repens P. Beauv.), Pir.
Agrostema (Coronaria L.), Curcubeu.
 — *Githago* L., Neghină.
Agrostis alba L., Iarba-câmpului.
 — *canina* L., Bucățel.
 — *Spica-venti* L., Iarba-vântului.
Ailanthus glandulosa Desf., Cenușer.
Aira caespitosa L., Puiș.

- Ajuga Chamaepithys* Schreb., Tămâițu-de-câmp.
 — *genevensis* L., Suliman.
 -- *Laxmanni* Benth., Baba-boierului.
 — *reptans* L., Vineriță.
 (*Alcea pallida* Boiss.), Nalbă-rumenă
 — (*rosea* L.), Nalbă-de-grădină.
Alchemilla vulgaris L., Crețisoare.
 (*Alectorolophus alpinus* Walpers.), Clocotici.
 — (*major* Rchb.), Clocotici.
 — (*minor* Wimm. et Grab.), Clocotici.
 (*Aleuria aurantia* Fl. Dan.), Urechea-babei.
Alisma Plantago L., Limbariță.
Alliaria officinalis Andrz., Usturoiță.
Allium ascalonicum L., Hasme.
 — *Cepa* L., Ceapă.
 — *fistulosum* L., Ceapă-ciorască.
 — *ochroleucum* W. et Kit., Aiu-sălbatic.
 — *oleraceum* L., Aiu-sălbatic.
 — *Porrum* L., Praz.
 — *rotundum* L., Pnr.
 — *sativum* L., Usturoi.
 — — var. *Ophioscordon* Don., Usturoi-de-toamnă.
 — *Schoenoprasum* L., Arbagic.
 — *Scorodoprasum* L., Aiul șerpelui.
ursinum L., Leurdă.
Alnus glutinosa Gaertn., Arin-negru.
 — *incana* DC., Arin-alb.
 — *vidiris* DC., Liliac-de-munte.
Aloë ferox Mill., Sabur.
 — *succotrina* Lam., Sabur.
 — *vera* L., Sabur.
Alopecurus pratensis L., Coadă-vulpei.
 (*Aloysia citriodora* Ortega.), Lămâiță.
Alsine (caespitosa Ehrh.), Mierluță.
 — (*media* L.), Rocoina.
 — *verna* Bartl., Mierluță.
Althaea officinalis L., Nalbă-mare.
 — *pallida* W. et Kit., Nalbă-rumenă.
 — *rosea* Cav., Nalbă-de-grădină.
Alyssum calycinum L., Albiță.
 — (*incanum* L.), Cincșoară.
 — *minimum* Willd., Bărbișoară.
Amanita muscaria L., Bureți pestriți.
Amarantus Blitum L., Știr-mic.
 — *caudatus* L., Busuioc-roșu.
 — (*paniculatus* L., var. *sanguineus*, Moq.), Știr-roșu.
 — *retroflexus* L., Știr.
 — *sanguineus* L., Știr-roșu.
 — *silvestris* Desf., Știr-prost.
 (*Amaryllis lutea* L.), Ghiocel-de-toamnă.
 (*Amberboa moschata* DC.), Spoitori.
 -- (*odorata* DC.), Pesmă.
 (*Amomum Zingiber* L.), Ghimbir.
Amorpha fruticosa L., Sălcâm-mic.
Ampelopsis quinquefolia Michaux., Viță-de-Canada.
 (*Amygdalus communis* L.), Migdal.
 — (*nana* L.), Migdal-pitic.
 — (*Persica* L.), Persic.
Anagallis arvensis L., Scânteuță.
Anamirta Cocculus Wigt. et Arn., Măslad.
Ananas sativus Lindl., Ananas.
Anastatica hierochuntica L., Măna-Maicei-Domnului.
Anchusa italica Retz., Limba-boului.
 — *officinalis* L., Mirnță.
Antromeda polifolia L., Ruginare.
Andropogon Gryllus L., Sadină.
 — (*halpensis* Brot.), Costrei.
 — *Ischaemum* L., Bărboasă.
Androsace arachnoidea Schott., Laptele-stânței.
 — *Chamaejasme* Host., Lăptișor.
Anemone alpina L., Sisinei-de-munte.
 -- *angulosa* Lam., Crucea-voinicului.
 — *Hepatica* L., Popilnic-iepuresc.
 — *nemorosa* L., Floarea-păștilor.
 — *pratensis* L., Sisinei.
 — *Pulsatilla* L., Dediței.
 — *ranunculoides* L., Păstiță.
 — *silvestris* L., Oiță.
Anethum graveolens L., Mărar.
Angelica (Archangelica L.), Anghelică.
 — *silvestris* L., Angelină-sălbatică.
Antennaria dioica Gaertn., Parplan.
Anthemis arvensis L., Romoniță-de-câmp.
 — *Cotula* L., Romoniță-puturoasă.
 — *tinctoria* L., Floare-de-perină.
Anthericum ramosum L., Liliță.
Anthoxanthum odoratum L., Vițelar.
Anthriscus Cerefolium Hoffm., Asmățui.
 — *silvestris* Hoffm., Hașmaciucă.
 — *trichosperma* Schult., Asmățui-sălbatic.
Anthyllis Vulneraria L., Vătămătoare.
 — — var. *calcicola* Schur., Vătămătoare.
Antirrhinum majus L., Gura-Leului.
 (*Apera Spica-venti* P. Beauv.), Iarba-vântului.
Apium graveolens L., Țelină.
 — — var. *rapaceum* DC. Țelină.
 — (*Petroselinum* L.), Pătrunjel.
Aquilegia nigricans Bmgt., Căldărnușă.
 — *vulgaris* L., Căldărnușă.
Arabis alpina L., Gâscariță.
 — (*glabra* Bernh.), Turicel.
 — *hirsuta* Scop., Gâscariță.
Arachis hypogaea L., Alune-americeane.
 (*Arbutus officinalis* Wimm., et Grab.), Strugurii-ursului.
 — (*Uva ursi* L.), Strugurii-ursului.
Archangelica officinalis Hoffm. Anghelică.
 (*Arctium Bardana* Willd.), Brustur.

(*Arctium Lappa* L.), Brustur.
Arctostaphylos Uva ursi Spreng., Struguri-ursului.
Arenaria serpyllifolia L., Studeniță.
 — (*verna* L.), Mierlută.
Aristolochia Clematidis L., Reruf.
(Armeniacia vulgaris Lam.), Cais.
Armillaria imperialis Fr., Giugan.
 — *mellea* Vahl., Ghebe.
(Armoracia rusticana Fl. Wett.), Hrean.
Arnica montana L., Arnică.
Arrhenatherum elatius Mert et Koch., Ovâscior.
Artemisia Abrotanum L., Lemnu-Domnului.
 — *Absinthium* L., Pelin.
 — *annua* L., Năfurică.
 — *austriaca* Jacq., Pelin.
 — *campestris* L., Pelin-nemiroșitor.
 — *Dracunculus* L., Tarhon.
 — *pontica* L., Pelinită.
 — *scoparia* W., et Kit., Pelin-de-mă-turi.
 — *vulgaris* L., Pelinariță.
Arum maculatum L., Rodu-pământului.
 — *orientale* M. Bieb., Rodu-pământului.
(Aruncus silvester Kosteletzky.), Barba-popei.
Arundo Donae L., Trestie.
 — (*epigeios* L.), Trestie-de-câmpuri.
 — (*Phragmites* L.), Stuh.
Asarum europaeum L., Pochivnic.
(Asclepias carnosa L.), Ceară.
 — (*Vinctotoxicum* L.), Iarba-fiarelor.
Asparagus colinus Schur., Umbra-ie-purelui.
 — *officinalis* L., Sparanghel.
 — *polyphyllus* Stev., Umbra-iepurelui.
 — (*scaber* Brign.), Umbra-iepurelui.
 — *tenuifolius* Lam., Sparanghel-sălbatic.
Aspergillus glaucus Link., Mucegai.
Asperugo procumbens L., Lipicioasă.
Asperula arvensis L., Lipitoare.
 — *odorata* L., Vinarița.
 — *tinctoria* L., Lipitoare-de-vopsit.
Aspidium aculeatum Swartz., Ferică.
 — *Braunii* Spen., Creasta-cucoșului.
 — (*Filix-mas* Swartz.), Ferică.
 — *lobalum* Sw., Creasta-cucoșului.
 — *Lonchitis* Swartz., Feregă.
 — (*spinulosum* Doel.), Ferică.
 — (*Thelypteris* Swartz.), Feregă.
Asplenium Adiantum nigrum L., Părul-Maicei-Domnului.
 — (*Filix-femina* Bernh.), Spinarea-lupului.
 — *Trichomanes* L., Strașnic.
Aster alpinus L., Ochiu-boului.
 — *Amellus* L., Steliță.
 — (*chinensis* L.), Ruși-de-toamnă.

Aster laevis L., Saponele.
Astragalus australis Lam., Piatră-linte.
 — *glycyphyllos* L., Unghia-găiei.
 — *Onobrychis* L., Coșaci.
Astrantia major L., Ștevie.
 — — var. *montana* Stur., Ștevie
 — — var. *tridentata* Stur. Ștevie.
 — — var. *vulgaris* Stur. Ștevie.
(Athamanta Meum L.), Brie.
Athyrium Filix-femina Roth., Spinarea-lupului.
Atragene alpina L., Curpen-de-munte.
Atriplex (hastata L.), Lobodă.
 — *hortensis* L., Loboda-de-grădină.
 — *latifolia* Wahl., Lobodă.
 — *litoralis* L., Căpriță.
 — *nitens* Schkuhr., Lobodă-de-drumuri.
 — *oblongifolia* W. et Kit., Lobodă.
 — *patula* L., Loboda.
 — *rosea* L., Lobodă.
 — *tatarica* L., Lobodă-sălbatică.
Atropa Belladonna L., Mătrăgună.
Auricularia mesenterica Fr., Drehle.
 — (*tremelloides* Bull.), Drehle.
Avena (elatior L.), Ovâscior.
 — *fatua* L., Odos.
 — *orientalis* Schreb., Ovăs.
 — *sativa* L., Ovăs.
 — *strigosa* Schreb., Ovăs-prost.

(*Baldingera arundinacea* Dumort.), Ier-băluță.
Ballota nigra L., Cătuse.
(Balsamita hortensis Desp.), Canale.
(Balsamita vulgaris Willd.), Calomfir.
Barbarea vulgaris R. Br., Crusătea.
(Barkhausia foetida DC.), Sunătoare.
 — (*setosa* DC.), Gălbenuși.
Bartsia alpina L., Bursucă.
Bellis perennis L., Bănuți.
Berberis vulgaris L., Dracilă.
Berteroa incana DC., Ciucușoară.
Bertholletia excelsa Humb. et Bonpl., Nuci-americane
Beta vulgaris L., Sfeclă.
 — — var. *Cicla* L., Sfeclă.
 — — var. *rubra* L., Sfeclă.
Betonica officinatis L., Vindecea.
Betula curpatica W. et Kit., Mestecăncă-negru.
 — *pubescens* Ehrh., Mestecănaș.
 — *verucosa* Ehrh., Mestecăncă.
Bidens cernua L., Iarbă-roșie.
 — *tripartita* L., Dentită.
Bifora radians M. Bieb., Iarbă-puturoasă.
Biscutella laevigata L., Ochelariță.
Blitum virgatum L., Fragă-tătarască.
Bolbitius fragilis Fr. (L.), Burete-domnesc.

- (*Boletopsis luteus* P. Henn.), Turta-vacii.
Boletus (annulatus) Pers.), Turta-vacii.
 — (*betulinus* Bull.), Văcălie-de-mesteacăn.
 — *bovinus* L., Pita-vacei.
 — (*circinatus* Pers.), Pitoașcă.
 — *duriusculus* Schulz., Chitarcă.
 — *edulis* Bull., Mănătarci.
 — *granulatus* L., Pitoașcă.
 — (*Juglandis* Schaeff.), Burete-de-nuc.
 — *lupinus* Fr., Hrib-țigănesc.
 — *luridus* Schaeff., Pitarcă.
 — *luteus* L., Turta-vacii.
 — *purpureus* Fr., Burete-de-ștejar.
 — (*sanguineus* Krombh.), Burete - de - ștejar.
 — *Satanas* Lenz., Hrib țigănesc.
 — *scaber* Fr., Pitarcă.
 — (*squamosus* Huds.), Burete-de-nuc.
 — (*suaveolens* L.), Văcălie-de-salcie.
 — *versipellis* Fr., Chitărcauă.
Borrage officinalis L., Limba-mielului.
Boswellia Carteri Birdw., Tămăie.
 — *papyrifera* Hochst., Tămăie.
 — *serrata* Stackh., Tămăie.
Botrychium Lunaria L., Limba-cucului.
Doussingaultia baselloides Humb. Bopl. et Kunth., Telegraf.
Bovista (gigantea Nees.), Gogoșe.
 — *plumbea* Pers., Prahăiță.
Brachypodium pinnatum P. Beauv., Obsăgă.
 — *silvaticum* Roem. et Schult., Obsăgă.
Brassica (alba Boiss), Muștar.
 — (*campestris* L.), Rapiță-salbatică.
 — *elongata* Ehrh., Muștar-alb-sălbatic.
 — *Napus* L. var. *esculenta* DC., Napi.
 — — var. *oleifera* DC., 1) *annua* Koch. și 2) *hiemalis* Doell., Rapiță.
 — — var. (*rapifera* Metzger.), Napi.
 — *nigra* Koch., Muștar-negru.
 — *oleracea* L., Varză.
 — — var. *Botrytis* DC., Conopidă.
 — — var. (*bullata* DC.), Varză-creață.
 — — var. *capitata* L., Varză-de-iarnă.
 — — var. *gemmifera* DC., Varză-de-Bruxel.
 — — var. *gongyloides* L., Caralambe.
 — — var. *sabanda* L., Varză-creață.
 — *Rapa* L., Rapiță-sălbatică.
 — — var. *esculenta* Koch., Napi-curecești.
 — L. var. *oleifera* DC., 1) *annua* Koch., 2) *hiemalis* Martens., Rapiță.
 var. (*rapifera* Metzger.), Napi-curecești.
 — (*Sinapis* Vis.), Muștar-de-câmp.
Briza media L., Tremurătoare.
 (*Bromelia Ananas* L.), Ananas.
Bromus secalinus L., Obsigă.
Bromus sterilis L., Obsigă.
Bruckenthalia spiculifolia Rchb., Coacăză.
Brunella vulgaris L., Busuioc-salbatic.
Bryonia alba L., Impărăteasă.
 — *dioica* Jacq., Mutătoare.
Bryum argenteum L., Pomușel.
Bunias Erucago L., Hreaniță.
 — *orientalis* L., Brăbin.
 (*Bunium Bulbocastanum* L.), Alunele.
 (*Buphalmum cordifolium* W. et. Kit.), Lăptucu-oaiei.
Bupleurum rotundifolium L., Urechea-iepurelui.
Butomus umbellatus L., Roșățea.
Buzus sempervirens L., Cimișir.
Calamagrostis epigeios Roth., Trestie-de-câmpuri.
Calamintha Nepeta Clairv., Ismușioară.
 — *officinalis* Moench., Isma-pădurilor.
Calamus Draco Willd., Sânge-de-nouă frați.
Calendula arvensis L., Hilimică.
 — *officinalis* L., Filimică.
Calla palustris L., Coadă-smeului.
 (*Calliopsis bicolor* Rchb.), Lipsănoaice.
 — (*tinctoria* DC.), Lipsănoaice.
Callistephus chinensis Nees., Ruși-de-toamnă.
Callitriche (verna L.), Drențe.
 — *vernalis* Kütz., Drențe.
Calluna vulgaris Salisb., Iarbă-neagră.
Calocera viscosa Fr., Barba-caprei.
Calltha palustris L., Calcea-calului.
Calystegia sepium R. Br., Cupa-vacei.
 — *silvatica* Gris., Cupa-vacei.
Camelina sativa Crantz., Lubiț.
Campanula glomerata L., Ciuciure.
 — *Medium* L., Clopoței.
 — *persicifolia* L., Bășina-porcului.
 — *Rapunculus* L., Clopoței.
 (*Camphora officinarum* Bauh.), Camfor.
Canna indica L., Belsiță.
Cannabis sativa L., Cănepă.
Cantharellus cibarius Fr., Bureți-galbeni.
Capparis spinosa L., Capere.
Capsella Bursa pastoris Moench., Traista-ciobanului.
Capsicum annum L., Ardeiu.
Caragana frutescens DC., Tufă-lemnoasă.
Cardamine (bulbifera R. Br.), Colțisor.
 — *impatiens* L., Râjniță.
 — *pratensis* L., Stupitul-cucului.
Carduus acanthoides L., Spin.
 — (*Marianus* L.), Armurariu.
 — *nutans* L., Ciulin.
Carex hirta L., Pir-roșu.
 — *riparia* Curtis., Rogoz.
 — *vulpina* L., Rogoz.
Carlina acaulis L., Turtă.

- Carpinus cernuum* L., Dosnică-galbenă.
Carpinus Betulus L., Carpen.
 duinensis Scop., Sfîneac.
 — (*orientalis* Lam.), Sfîneac.
Carthamus (lanatus L.), Pîntenoagă.
 — *tinctorius* L., Șofrînaș.
Carum Bulbocastanum Koch., Alunele.
 — *Carvi* L., Chimen.
 — (*Petroselinum* Benth. et Hook.), Pătrunjel.
(Caryophyllus aromaticus L.), Cuișoare.
Cassia acutifolia Del., Siminichie.
 — *angustifolia* Valh., Siminichie.
Castanea (sativa Mill.), Castan.
 — *vesca* Gaertn., Castan.
(Caulinia fragilis Willd.), Inariță.
Cedrus Libani Barrel., Cedru.
Celosia cristata L., Creasta-cocoșului.
Celtis australis L., Sâmbovină.
(Cenchrus racemosus L.), Iarbă-scăioasă.
Centaurea (Amberboi Lam.), Pesmă.
 (*benedicta* L.), Schinel.
 — *Calcitrapa* L., Ghimpe.
 — *Cyanus* L., Vinețele.
 — *jurineifolia* Boiss., Mătorele.
 moschata Willd., Spoitori.
 — (*nervosa* Willd.), Sglăvoc.
 — *phrygia* L., Dioc.
 — *plumosa* Lam., Slăvoc.
 pseudophrygia C. A. Mey. Dioc.
 — *solstitialis* L., Scai-galben.
 — *spinulosa* Rochel., Ciolobot.
 suaveolens Willd., Pesmă.
(Cephalandra indica Naud.), Tărtăcuță.
Cephalaria transsilvanica Schrad., Sipică.
Cerastium arvense L., Cornuț.
 — *glomeratum* Thuil., Struna-cocoșului.
 — *triviale* Link., Struna-cocoșului.
(Ceraus Chamaecerasus Lois.), Vișinel.
 — (*Duracina* DC.), Cireș.
 — (*Juliana* DC.), Cireș.
 — (*Mahaleb* Mill.), Vișin-turcesc.
 — (*Padus* DC.), Malin.
 — (*vulgaris* Mill.), Vișin.
Cerzocarpus arenarius L., Ciulei.
Ceratocephalus orthoceras DC., Ploșnicar
Ceratonia Siliqua L., Roscov.
Ceratophyllum demersum L., Cosor.
 — *submersum* L., Cosor.
Cerintho minor L., Pidosnic.
Cetraria islandica Ach., Mușchi-de-munte.
Chaerophyllum aromaticum L., Antonica.
 — *bulbosum* L., Baraboi.
 — (*silvestre* L.), Hașmaciucă.
Chaiturus Marrubiastrum L., Coadamăței.
Cheiranthus Cheiri L., Micșunele-ruginite.
Chelidonium majus L., Rostopasca.
- Chenopodium album* L., Spanac-salbatic.
 — *Bonus Henricus* L., Spanacul-ciobanilor.
 — *Botrys* L., Tămâiță.
 — *hybridum* L., Spanac-porcesc.
 murale L., Frunza-de-potcă.
 — (*Scoparia* L.), Mături.
 — *Vulvaria* L., Lobodă-puturoasă.
Chondrilla juncea L., Rasfug.
Chrysanthemum Balsamita L., Spilcuțe.
Chrysanthemum indicum L., Tufanică.
 — (*Leucanthemum* L.), Aurată.
 — *macrophyllum* W. et Kit., Vetricea.
 — (*Parthenium* Pers.), Granat.
 — *sinense* Sab., Tufanică.
(Chrysopogon Gryllus Trin.), Sadină.
Cicendia filiformis Delarbree, Amărăluță.
Cicer arietinum L., Năut.
Cichorium Endivia L., Cicoare-de-gradină.
 — *Intybus* L., Cicoare.
Cicuta virosa L., Cucută-de-apă.
Cinnamomum (aromaticum Nees.), Scorțișoară
 — *Camphora* Nees., Camfor.
 — *Cassia* Blume., Scorțișoară.
 — *zeylanicum* Nees, Scorțișoara.
Circaea lutetiana L., Tiliscă.
Cirsium arvense Scop, Pălămida.
 — *canum* M. Bieb., Limba-oaiei.
 lanceolatum Scop, Scai.
 — *oleraceum* Scop., Crăstăval.
(Cistus Helianthemum L.), Iarba-osului.
Citrullus vulgaris Schrad., Pepene-verde.
Citrus Aurantium L, Portocal.
 — *Limonium* Risso, Lămâi.
 — *medica* L, Chitră.
 — *nobilis* Lour, Mandarina.
Cladophora Ktz., Mătasa-broaștei.
Clavaria botrytis Pers., Rămurele.
 — *coralloides* L., Bureți-de-conopide.
 — *crispula* Fr., Togmăgel
 — *flava* Sc. aeff, Creasta-cocoșului.
 — *formosa* Pers, Melosel.
 — (*viscosa* Pers.), Barba-caprei.
Claviceps purpurea (Fr.) Tul., Corn-de-secară.
Clematis (alpina Mill.), Curpen-de-munte.
 — (*erecta* All.), Luminoasă.
 — *integrifolia* L, Clocoței.
 — *recta* L, Luminoasă.
 — *Vitalba* L., Viță-albă.
Clerodendron fragrans L., Volga.
Clinopodium vulgare L, Apăratoare.
Clitopilus Prunus Scop., Nicoreți
Cnicus benedictus L., Schinel.
Coccinia indica Wigt. et. Arn., Tărtăcuța.
(Cocculus suberosus DC.), Maslad.
Cochlearia Armoracia L., Hrean.
 — *officinalis* L., Lingurea.

- Coffea arabica* L., Cafea.
Colchicum autumnale L., Brândușă-de-toamnă.
Collybia esculenta Wulf., Bureți-de-prund.
 — *longipes* Bull., Gheabă-de-pădure.
Colutea arborescens L., Beșicoasă.
Comarum palustre L., Șapte-degete.
Conferva L., Mătasa-broastei.
Conioselinum Fischeri Wim. et Grab., Schinduc.
 — (*tataricum* Fisch.), Schinduc.
Conium maculatum L., Cucuta.
Convallaria (bifolia L.), Lăcrămiță.
 — *majalis* L. Lăcrămioare.
Convolvulus arvensis L., Volbură.
 — (*Nil* L.), Zorele.
 — (*purpureus* L.), Zorele.
 — (*sepium* L.), Cupa-vacei.
 — (*silvaticus* W. et Kit.), Cupa-vacei.
 — *tricolor* L., Zorele-pitice.
(Conyza squarosa L.), Moartea-puricelui.
Coprinus atramentarius Fr. (Bull.), Popenchi.
 — *comatus* Fr., Popenchi.
 — *fiometarius* Fr., Buretele-calului.
 — *micaceus* Fr., Burete-de-rouă.
 — *nyctemerus* Fr. (Vaill.), Burete-de-rouă.
 — *picaceus* Fr., Pălăria-serpelui.
 — *plicatilis* Fr. (Curt.), Burete-de-rouă.
 — *radiatus* Fr. (Bolt.), Burete-de-rouă.
 — *stercorarius* Fr., Burete-de-rouă.
Corchorus capsularis L., Iută.
 — *olitorius* L., Iută.
Coreopsis tinctoria Nutt., Lipsănoaice.
Coriandrum sativum L., Coriandru.
Cornus mas L., Corn.
 — *sanguinea* L., Sânger.
(Coronaria Flos-cuculi A. Br.), Floarea-cucului.
 — (*tomentosa* A. Br.), Curcubeu.
Coronilla varia L., Coroniste.
Coronopus Ruelli All. Talpa-stânței.
Cortinarius balteatus Fr. Buza-vacei.
 — *cinnamomeus* Fr. (L.), Bureți-de-mesteacăn.
 — *iliopodius* Fr. (Bull.), Bureți-roșcovani.
 — *violaceus* Fr. (L.), Bureți-vineți.
Corthusa Matthioli L., Ciuboțica-ursului.
Corydalis Marchalliana Pers., Brebenei.
 — *solida* Smith, Brebenei.
Corylus Avellana L., Alun.
 — *Colurna* L., Alun-turcesc.
 — *tubulosa* Willd. Alun-turcesc.
(Cotinus Cogggyria Scop.), Scumpie.
Coloneaster integerrima Medik., Bărcoace
 — (*vulgaris* Lindl.), Bărcoace.
Crambe tatarica Jacq., Hodolean.
Crataegus monogyna Jacq., Păducel.
- Crataegus Oxyacantha* L., Păducel.
Crepis foetida L., Sunătoare.
 — *setosa* Haller. fil. Gălbenuși.
(Crociris iridiflora Schur.), Șofrănel.
Crocus aureus Sib., et. Sm., Brândușă-galbenă.
 — (*banaticus* Heuff.), Brândușă-de-primăvară.
 — *Heuffelianus* Herbert., Brândușă-de-primăvară.
 — *iridiflorus* Heuff., Șofrănel.
 — *reticulatus* M. Bieb., Șofran-vărgat.
 — *sativus* L., Șofran.
 — (*variegatus* Hoppe et Hornsch.), Șofran-vărgat.
Croton Cascarella L., Odogaci.
 — *Eluteria* Benn., Odogaci.
Crypsis aculeata Ait., Ghimpariță.
(Cryptococcus fermentum Kuetz.), Drojdii.
Chrysosplenium alternifolium L., Splină.
Cucubalus baccifer L., Gușa-porumbului.
Cucumis Cantalupo Ser. Ōantalup.
 — (*Citrullus* Ser.), Pepene-verde.
 — *Melo* L., Pepene-galben.
 — *sativus* L., Castraveți.
Cucurbita (Citrullus L.), Pepene-verde.
 — (*Lagenaria* L.), Tidvă.
 — *Melopepo* L., Bostan-alb.
 — *Pepo* L., Bostan.
Cuminum Cyminum L., Chimion.
Cupressus sempervirens L., Chiparos.
Cuscuta Epithymum L., Tortiel.
 — *europaea* L., Tortiel.
Cyclamen europaeum L., Pânea-porcului.
 — *neapolitanum* Ten., Urechia-lieporului.
Cydonia vulgaris Pers., Gutuiu.
Cynara Cardunculus L., Cardon.
 — *Scolymus* L., Anghinar.
Cynodon Dactylon Pers., Pir-gros.
Cynoglossum officinale L., Arăriel.
Cynosurus cristatus L., Peptănariță.
Cyperus flavescens L., Căprișor.
 — *fuscus* L., Căprișor-oacheș.
Cypridium Calceolus L., Papucul-Doamnei.
Cytisus (albus Hacq.), Drob.
 — (*falcatus* W. et Kit.), Drob-de-munte.
 — *Heuffelii* Wierzb., Drob.
 — *hirsutus* L., Drob-de-munte.
 — (*Laburnum* L.), Salcâm-galben.
 — *leucanthus* W. et Kit., Drob.
 — *nigricans* L., Lemnu-bobului.
 — (*polytrichus* M. Bieb.), Drob-de-munte.
 — (*sagittalis*. Koch.), Grozamă.
- Dactylis glomerata* L., Golomăț.
Daedalea confragosa Pers., Văcălie.
 — *unicolor* Fr., Văcălie.
Dahlia variabilis Desf., Gherghină.

- Daphne Mezereum* L., Tulichină.
Datura Stramonium L., Ciomăfae.
Daucus Carota L., Rușinea-fetei.
 — — var *sativa* DC, Morcov.
Delphinium Ajacis L., Surguci.
 — *consolida* L., Nemțisori-de-câmp.
 — *elatum* L., Nemțisor.
Dentaria bulbifera L., Colțisor.
 (*Deschampsia caespitosa* P. Beauv.),
 Păiuș.
Dianthus barbatus L., Garofițe-de-gră-
 dină.
 — *Carthusianorum* L., Garofițe.
 — *Caryophyllus* L., Garoafă.
 — *chinensis* L., Garoafă.
 — *compactus* Kit., Garoafe.
 — *spiculifolius* Schur., Barba-Ungu-
 rului.
 — *superbus* L., Garoafe-de-munte.
Dictamnus albus L., Frăsinel.
 — (*Fraxinella* Pers.), Frăsinel.
Digitalis ambigua Mur., Degetar.
 — (*grandiflora* Lam.), Degetar.
 — *purpurea* L., Degetar-roșu.
 (*Digitalia sanguinalis* Scop.), Meișor.
Diospyros discolor Willd., Abanos.
 — *Ebenum* Retz., Abanos.
 — *melanida* Poir., Abanos.
Dipsacus pilosus L., Scăiuș.
 — (*silvester* Huds.), Varba-ciobanului.
 — *silvestris* Mill., Varga-ciobanului.
 (*Dalichos Soja* L.), Fasole-japoneză.
Doronicum austriacum Jacq., Iarba-
 ciutei.
 — (*Columnae* Ten.), Cujdă.
 — *cordifolium* Sternberg., Cujdă.
Dorycnium herbaceum Vill., Sulțică.
Draba (nemoralis Ehrh.), Flamânzică.
 — *memorosa* L., Flămânzică.
Dracocephalum Moldavica L., Mătăciune.
Drosera rotundifolia L., Roua-cerului.
Dryas octopetala L., Argintică.
(*Ebulum humile* Garcke.), Boz.
Ecballium Elaterium Rich., Plesnitoare.
 (*Echinochloa Crus-galli* P. Beauv.), Iar-
 bă-bărboasă.
Echinops commutatus Juratzka., Tătar-
 nică.
 — *sphaerocephalus* L., Rostogol.
Echinopspermum Lappula Lehmann., Lipici.
Echium altissimum Jacq., Coadă-vacei.
 — *rubrum* Jacq., Capul-șearpelui.
 — *vulgare* L., Iarba-șearpelui.
Elaeagnus angustifolia L., Răchitică.
Elymus (Caput Medusae L.), Perișor.
 — *crinitus* Schreb., Perișor.
 — (*europaeus* L.), Orz-pădureț.
Empetrum nigrum L., Viuetoare.
Epilobium angustifolium L., Răscoage.
Epilobium hirsutum L., Pufulițe.
Epipactis palustris Crantz., Mlășiniță.
Equisetum arvense L., Barba-ursului.
 — *hiemale* L., Pipirig.
 — (*maximum* Lam.), Păru-porcului.
 — *silvaticum* L., Barba-ursului.
 — *Telmateia* L., Părul-porcului.
 (*Erica vulgaris* L.), Iarbă-neagră.
Erigeron acris L., Bunghisor.
 — *canadensis* L., Bătrânis.
Eriophorum angustifolium Roth, Bum-
 băcarită.
 — *latifolium* Hoppe., Bumbăcarită.
 — (*polystachyum* L.), Bumbăcarită.
Eritrichium terglouense Hacq, Ochiu-
 șearpelui.
Erodium cicutarium L'Hérit., Pliscul-
 cucoarei.
 (*Erucastrum elongatum* Rehb.), Muștar-
 alb-sălbatic.
 (*Ervum hirsutum* L.), Cosiță.
 — (*Lens* L.), Linte.
Eryngium campestre L., Scaiu-dracului.
 — *planum* L., Scaii-vânăț.
Erysimum (Wahlenbergii Simk.), Mic-
 sandre-sălbatică.
 — *Wittmannii* Zaw., Micsandre-sălba-
 tice.
Erythraea Centaurium Pers., Fierea-pă-
 mântului.
 — *pulchella* Fries., Frigurică.
 — (*ramosissima* Pers.), Frigurică.
Erythronium Dens-canis L., Măseana-
 ciutei.
Eugenia caryophyllata Thunb., Cuișoare.
Eupatorium cannabinum L., Cânepa-co-
 drului.
Euphorbia agraria M., Bieb., Laptele-
 cânelui și Laptele-cucului.
 — *Cyparissias* L., Alior.
 — *Esula* L., Aior.
 — *Gerardiana* Jacq., Laptele-cânelui
 și Laptele-cucului.
 — *glauca* M. Bieb., Laptele-cânelui
 și Laptele-cucului.
 — *helioscopia* L., Laptele-cucului.
 — *lucida* W. et Kit., Laptele-cânelui
 și Laptele-cucului.
 — *palustris* L., Arior-de-baltă.
 — *platyphyllos* L., Laptele-cânelui.
 — *salicifolia* Host., Laptele-cânelui și
 Laptele-cucului.
 — *virgata* W. et Kit., Laptele-cânelui
 și Laptele-cucului.
Euphrasia Rostkoviiana Hayne., Silur.
 — *stricta* Host., Silur.
 — (*vena* Bellar.), Dunțură.
Evonymus europaeus L., Voniceriu.
 — *latifolius* Scop., Sălbă-moale.
 — *verrucosus* Scop., Lemn-râios.

- Evonymus (vulgaris Scop.)*, Voniceriu.
Exoascus Pruni Fuck, Urlupi.
- (*Faba vulgaris* Moench.), Bob.
Fagopyrum esculentum Moench., Hrișcă.
Fagus sylvatica L., Fag.
Falcaria Rivini Host., Dornic.
 — (*vulgaris* Bernh.), Dornic.
(Farselia incana R. Br.), Ciucuşoară.
(Fedia olitoria Vahl.), Fetică.
Ferula Asa foetida L., Aerel.
Festuca ovina L., Păius.
 — *pseudovina* Hackel, Păiușcă.
Ficaria ranunculoides Roth., Untișor.
 — (*verna* Huds.), Untișor.
Ficus Carica L., Smochin.
Filago arvensis L., Flocoșele.
 — *germanica* L., Firică.
Filipendula hexapetala Gilib), Aglică.
 — (*Ulmaria* Maxinovicz), Cretușcă.
Fistulina hepatica Fr., Bureți-de-stejar.
Foeniculum (capillaceum Gilib.), Molura.
 — (*officinale* All), Molură.
 — *vulgare* Mill., Molură.
Fomes applanatus Fr., Văcălie.
 — *fomentarius* Fr., Babița și Iască.
 — *ignarius* Fr., Babița și Iască.
 — *lucidus* Fr., Lingurița-zănei.
 — *marginatus* Fr., Văcălie.
 — *pinicola* Fr., Văcălie-de-brad.
Fragaria collina Ehrh., Căpșuni.
 — *elator* Ehrh., Căpșuni.
 — *vesca* L., Fragi.
(Frangula Alnus Mill.), Crusân.
Fraginus excelsior L., Frasin.
 — *Ornus* L., Mojdrean.
Fritillaria imperialis L., Lalea-pestriță.
 — *Meleagris* L., Bilibică.
 — *tenella* M. Bieb., Lalea-pestriță.
Fuchsia coccinea Ait., Cerceluși.
 — *fulgens* Ldl., Cerceluși.
 — *splendens* Zucc., Cerceluși.
Fumaria officinalis L., Fumăriță.
 — *Vaillantii* Lois., Fumăriță.
Funaria hygrometrica Hedw., Frân-
 ghiuță.
(Funkia ovata Spreng.), Crin-de-toamna.
(Funkia subcordata Spreng.), Crin-de-
 toamnă.
- Gagea arvensis* Schult., Scânteuță.
 — *lutea* Schult., Laptele-pasărei.
 — *pratensis* Schult., Ceapa-cioarei.
 — (*stenopetala* Fries.), Ceapa-cioarei.
Galanthus nivalis L., Ghiocci.
Galega officinalis L., Ciumărea.
Galeobdolon luteum Huds., Sugel-galben
Galeopsis (Galeobdolon L.), Sugel-galben.
 — *Ladanum* L., Tapoșnic.
 — *Tetrahit* L., Lungurică.
Galium Aparine L., Turită.
- Galium Cruciatum* Scop., Smântânică.
 — (*Cruciatum* Smith.), Smântânică.
 — *Mollugo* L., Sânziene-albe.
 — *Schultesii* Vest., Cucută-de-pădure.
 — *verum* L., Drăgaică.
Genista albida Willd., Drog.
oligosperma Andrae., Ginistru.
 — *sagittalis* L., Grozământ.
 — (*Sigeriana* Fuss.), Ginistru.
 — *tinctoria* L., Drobită.
Gentiana (acaulis α. L.), Cupe.
 — *as-lepiadea* L., Lumânărică-pământu-
 lului.
 — *cruciatum* L., Ghintură.
 — *excisa* Presl., Cupe.
 — (*filiformis* L.), Amărăluță.
 — *lutea* L., Entură.
 — *punctata* L., Entură.
(Georgina variabilis Willd.), Gherghină.
Geranium alpestre Schur., Briboi.
 — *macrorrhizum* L., Priboi.
 — *phaeum* L., Pălăria-cucului.
 — *pratense* L., Greghetin.
 — *pusillum* L., Buchet.
 — *Robertianum* L., Naprasnică.
Geum rivale L., Călțuni-Doamnei.
 — *urbanum* L., Cerentel.
(Githago segetum Desf.), Neghină.
Gladiolus imbricatus L., Săbiuță.
Glaucium corniculatum Curt, Mac-
 cornut.
 — (*phoeniceum* Gaertn.), Mac-cornut.
Glechoma hederacea L., Silnic.
 — — (var. *hirsuta* Boiss.), Silnic.
 — *hirsuta* W. et Kit., Silnic.
Gleditschia triacanthos L., Plăticiă.
Glyceria aquatica Wahlbg., Mană-de-ape.
 — *stuitans* R. Br., Rourică.
 — (*spectabilis* Mert. et Koch.), Mană-
 de-ape.
(Glycine Soja Sieb et Zucc.), Fasole-
 japoneză.
Glycyrrhiza echinata L., Lemn-dulce.
 — *glabra* L., Lemn-dulce.
Gnaphalium (arenarium L.), Siminoc.
 — (*dioicum* L.), Parpian.
 — *Leontopodium* Scop., Albumeala.
Gossypium arboreum L., Bumbac.
 — *barbadense* L., Bumbac.
 — *herbaceum* L., Bumbac.
 — *hirsutum* L., Bumbac.
 — *religiosum* L., Bumbac.
Gratiola officinalis L., Veninarită.
Guepinia helvelloides Fr., Urechiușă.
Gymnadenia (conopea R. Br.), Ură.
 — *conopea* R. Br., Ură.
Gypsophila paniculata L., Ipcărige.
(Gyrocephalus rufus Bref.), Urechiușă.
Gyromytra esculenta Fr., Sbărcoigi-
 grași.

- Gyromytra gigas* Cooke. (Krambh.),
Sbârciogi-grași.
- Haematoxylon campechianum* L., Băcan.
Hedera Helix L., Iederă.
Hedysarum obscurum L., Dulcișor.
Heleocharis palustris R. Br., Pipiriguț.
Helianthemum alpestre Jacq., Mălăoie.
— (*Chamaecistus* Mill.) Iarba-osului.
— *rupifragum* A. Kern., Mălăoie.
— *vulgare* Gaertn. Iarba-osului.
Helianthus annuus L., Floarea-soarelui.
— *tuberosus* L., Napi-porcești.
Helichrysum arenarium DC., Siminoc.
— *bracteatum* Willd., Flori-de-paie.
— *orientale* Tourn., Inortelă-galbenă
Heliotropium europaeum L., Vanilie-sălbatică.
— *peruvianum* L., Vanilie.
Helleborus dumetorum W. et Kit., Cut-curig.
— *odorus* W. et Kit., Cut-curig.
— *purpurascens* W. et Kit., Spânz.
(*Helvella esculenta* Pers.), Sbârciogi-grași.
Hemerocallis (coerulea Andr.) Crin-de-toamnă.
— *flava* L., Crin-galben.
— *fulva* L., Crin-galben.
— (*japonica* Thumb.), Crin-de-toamnă.
(*Hepatica angulosa* DC.), Crucea-voinicului
— (*nobilis* Rchb.), Popilnic-iepuresc.
— (*transsilvanica* Fuss.), Crucea-voinicului
— (*triloba* Chaix.), Popilnic-iepuresc.
Hieracium sibiricum L., Crucea-pământului.
Sphondylium L., Crucea-pământului.
Herniaria glabra L., Feciorică.
Hesperis matronalis L., Nopticoasă.
— *tristis* L., Mirodenie.
Ilibiscus esculentus L., Rame.
— *ternatus* Cav., Zămoșită.
— (*Trionum* L. var. *ternatus* DC.), Zămoșită.
Hieracium aurantiacum L., Rușuliță.
— *Pilosella* L., Vulturică
— *umbellatum* L., Iarba-vulturelui.
Himantoglossum hircinum Spreng., Ouăle-popii.
Hippophaë rhamnoides L., Cătină-albă.
Hippuris vulgaris L., Coadă-calului.
Hirneola Auricula Judae Berk., Burete-de-soc.
Holcus (avenaceus Scop.), Ovăscior.
— (*halpensis* L.), Costrei.
— *lanatus* L., Flocoșică.
— (*Sorghum* L.), Măture.
Holosteum umbellatum L., Cuișoriță.
Homogyne alpina Cass., Rotungioare.
- Hordeum europaeum* All., Orz-pădureț
— *hexastichum* L., Orz-iernatic.
— *murinum* L., Orzu-șoarecilor.
— *vulgare* L., Orz.
Hormiscia Fries, Matasa-broaștei.
Hosta coerulea Trtk., Crin-de-toamnă.
— *plantaginea* Aschers., Crin-de-toamnă.
Hoya carnosa R. Br., Cearu.
Humulus Lupulus L., Hemei.
Hutchinsia alpina R. Br., Nocila.
Hyacinthus orientalis L., Zambila.
Hydnum coralloides Scop., Burete-creț.
— (*gelatinosum* Scop.), Tremurici.
— *repandum* L., Flocoșel.
— *suaveolens* Scop., Flocoșel-albastru.
Hydrocharis Morsus-ranae L., Iarba-broaștelor.
Hydrocotyle vulgaris L., Buricul-apei.
Hydrodictyon reticulatum (L.) Lagerh.,
Camașa-broaștei.
Hygrophorus eburneus Fr., Burete-balos.
Hyoxyanthus niger L., Musălarică.
Hypericum perforatum L., Pějarnița.
— *quadrangulum* L., Sovărariță.
Hypochoeris radicata L., Buruiună-porcească.
Hyssopus officinalis L., Isop.
- Iberis umbellata* L., Limba-marei.
Illicium anisatum L., Anason-stelat
Impatiens Balsamina L., Canale.
— *Noli tangere* L., Slăbăuog.
Inula britannica L., Sovărariță.
— *Conyza* DC., Moartea-puricelui
— *cordata* Boiss., Cioroi.
— (*dysenterica* L.), Tutăiș.
— *germanica* L., Cioroi.
— *Helenium* L., Iarba-mare.
— *hybrida* Bmgt., Cioroi.
— (*Pulicaria* L.), Puricarică.
Ipomoea (hedracea Jacq.), Zorele.
— *purpurea* Lam., Zorele.
— (*Quamoclit* L.), Zorele.
— *variabilis* Choix., Zorele.
Iris florentina L., Rudăcină-de-micșunea.
— *germanica* L., Stânjini.
— *Pseud-Acorus* L., Stânjini-galbeni.
— *pumila* L., Rățișoare.
— *pumila* L. var., *lutea* M. Bieb., Rățișoare.
— *variegata* L., Stânjini-pestriți.
Isatis tinctoria L., Drobușor.
Isopyrum thalictroides L., Găinuși.
Ithyphallus impudicus Fr., Burete-pucios.
- Jacaranda obtusifolia* Humb. Bnpl. et
Kunth, Palisandru.

- Jasminium fruticans* L., Iasomie-sălbatică.
 — *officinale* L., Iasomie.
Juglans regia L., Nuc.
Juncus effusus L., Rugină.
Juniperus communis L., Ienupăr.
 — *intermedia* Schur., Bradu-ciumei.
 — *nana* Willd., Ienupăr-pitic.
 — *Sabina* L., Cetenă-de-negi.
- Kentrophyllum lanatum* DC., Pinte-noagă.
Kerria japonica DC., Teisor.
Anatlia arvensis Coult., Mușcatu-dracului.
 — *longifolia* Koch., Mușcatu-dracului.
 — *silvatica* Duby., Mușcatu-dracului.
Kochia Scoparia Schrad., Mături.
- Laburnum vulgare* Gris., Salcâm-galben.
Lactarius aw-antiacus Fr., Bureți-gălboșori.
 — *deliciosus* Fr., Râșcov.
 — *piperatus* Fr., Iuțari.
 — *subdulcis* Fr., (Bull.), Buretele-vacei.
 — *terminosus* Fr., (Schaff.), Bureți-focosi.
 — *volemus* Fr., Vinetică-cu-lapte.
Lactuca (Chaixii Vill.) Tâlhărea.
 — *muralis* Fresen., Susai-pădureț.
 — *sagittata* W. et Kit., Tâlhărea.
 — *sativa* L., Laptuci.
 — — var., *capitata* DC. Lăptuci.
 — — var., *crispa* DC. Lăptuci.
Loganaria vulgaris Ser., Tîdvă.
Lanium album L., Sugel-alb.
 — *maculatum* L., Urzică-moartă.
 — *purpureum* L., Sugel.
 (Lampasana communis L.), Sgrabunțică.
Lantana (aculeata L.), Aurică.
 — *Canara* L., Aurică.
 — (*scabrida* Ait.), Aurică.
Lappa major Gaertn., Brustur.
 — *minor* DC., Brustur.
 (officinalis All.), Brustur.
 — *tomentosa* Lam., Brustur.
 (Lappula Myosotis Moench.), Lipici.
Lapsana communis L., Sgrăbunțică.
Larix decidua Mill., Zăd.
 — (*europaea* DC.), Zăd.
 — (*Ledebourii* Endl.), Zăd.
 — *sibirica* Led, Zăd.
Laserpitium latifolium L., Smeoaică.
 — *prutenicum* L., Somnoroasă.
Lathraea Squamaria L., Mama-pădurei.
Lathyrus (niger Bernh.), Orastică.
 — *odoratus* L., Sângele-voinicului.
 — *plathyphyllos* Retz., Bob-de-țarină.
 — *pratensis* L. Lintea-pratului.
 — *tuberosus* L., Oreșniță.
- Laurus (Camphora* L.), Camfor.
 — *nobilis* L., Dafin.
Lavandula (officinalis Chaix.), Leventică.
 — *vera* DC., Leventică.
Lavatera thuringiaca L., Șalvie-albă.
Lemma (arrhiza L.), Lintită-mărantă.
 — *gibba* L., Lintită.
 — *minor* L., Lintită.
 — *polyrrhiza* L., Lintită.
 — *trisulca* L., Lintită.
Lens esculenta Moench., Linte.
Lentinus cochleatus Fr., Nicoreată.
Lenzites abietina Fr., Văcălie.
 — *variegata* Fr., Văcălie.
Leontodon autumnalis L., Capul-călugărului.
 — *hispidus* L., Potcapu-călugărului.
 — (*Taraxacum* L.), Păpădie.
 (Leontopodium alpinum Cass.), Albu-meală.
Leonurus Cardiaca L., Talpa-gâștei.
 — (*Marrubiastru* L.), Coadă-măței.
Lepidium (alpinum L.), Nocila.
 — *campestre* R. Br., Chreniță.
 — *Draba* L., Urda-vacei.
 — *ruderalis* L., Paducherniță.
 — *sativum* L., Creson.
Lepiota clypeolaria Bull., Gheabă-de-brad.
 — *proceva* Scop., Burete-serpesc.
Leucanthemum vulgare Lam., Aurată.
Leucocjum aestivum L., Ghiocci-bogați.
 — *vernium* L., Ghiocci-bogați.
Levisticum officinale Koch., Leuștean.
Libanotis montana All., Smeoaie,
 (Lichen islandicus L.), Muschi-de-munte.
 (Ligusticum austriacum L.), Mărcoveancă.
 — (Levisticum L.), Leuștean.
 — (*Mutellina* All.), Brială.
Ligustrum vulgare L., Lemn-cânesc.
Lilium bulbiferum L., Lillie-roșie.
 — *candidum* L., Crin.
 — *Martagon* L., Crin-de-pădure.
Limnanthemum nymphoides Link., Plu-tică.
Limnoderum abortivum Swartz., Garbiță.
Limosella aquatica L., Canarul-băței.
Linaria vulgaris Mill., Linariță.
Linum qustriacum L., Ineață.
 — *flavum* L., In-galben.
 — *hirsutum* L., In-mare.
 — *perenne* L., Ineață.
 — *usitatissimum* L., In
 — — var. *crepitans* Boenngh., In.
 — — var. *vulgare* Boenngh., In.
Liparis Loeselii Rich., Molișoare.
Lippia citriodora Humb. Bonpl. et Kunth., Lămâiță.
Listera ovata R. Br., Puța-cocoșului.

- Lithospermum arvense* L., Mărgelușe.
 — *officinale* L., Mei-păsăresc.
Lolium perenne L., Zizanie.
 — *temulentum* L., Sălbație.
Lonicera Caprifolium L., Caprafoi.
 — *nigra* L., Caprifoi.
 — *Xylosteum* L., Caprifoi.
Loranthus europaeus Jacq., Vâsc-de-
 stejtar.
 (*Loroglossum hircinum* Rich.), Ouăle-
 popii.
Lotus corniculatus L., Ghisdei.
 — (*major* Smith.), Ghisdei-mare.
 — (*siliquosus* L.), Ghisdei-cu-patru-
 muchi.
 — (*Tetragonolobus* L.), Dungătea.
 — *uliginosus* Schkuhr., Ghisdei-mare.
Lunaria annua L., Pana-sburătorului.
 — (*biennis* Moench.), Pana-sburătorului.
 — *rediviva* L., Lopătea.
Lupinus albus L., Cafeluțe.
 — *luteus* L., Niprală.
 — *varius* L., Cafeluțe.
Luzula campestris DC., Mălaiul-culului.
 — *maxima* DC., Horști.
 — *villosa* Willd., Horști.
 — (*silvatica* Gaud.), Horști.
Lychnis chalcedonica L., Arsinic.
 — *Coronaria* Lam., Curcubeu.
 — *Flos-cuculi* L., Floarea-cucului.
 — (*vespertina* Sibth.), Opaită.
 — *Viscaria* L., Lipicioasă.
Lycium vulgare Dun., Cătină-de-gar-
 duri.
Lycoperdon Bovista L., Gogoășe.
 — (*cervinum* Bolt.), Buretele-cerbilor.
 — *gemmatum* Batsch., Beșina-porcului.
 — (*giganteum* Batsch., Gogoășe.
 (*Lycopersicon esculentum* Mill.), Pătla-
 gele-roșii.
Lycopodium annotinum L., Cornișor.
 — *clavatum* L., Pedicuță.
 — *Selago* L., Brădișor.
Lycopus europaeus L., Cervană.
 — *exaltatus* L., Cervană.
Lysimachia Nummularia L., Drețe.
 — *punctata* L., Iarbă-de-lungoare.
 — *vulgaris* L., Gălbăsoară.
Lythrum Salicaria L., Răchitan.
 — *virgatum* L., Răchitan.
Majanthemum bifolium Schmidt., Lacră-
 miță.
Malachium aquaticum Fries., Pleșcaită.
 (*Malaxis Loeselii* Swartz.), Molișoare.
 (*Malus communis* Lam.), Mar.
 — (*silvestris* Mill.), Mar-pădureț.
Malva rotundifolia L., Cașul-popei.
 — *silvestris* L., Nalbă.
Marasmius scorodoni Fr., Cocărle.
Marchantia polymorpha L., Calbază.
Marrubium peregrinum L., Voronica.
 — *vulgare* L., Unguraș.
 (*Marsilia natans* L.), Peștișoară.
 (*Maruta Cotula* DC.), Romonița-putu-
 roasă.
Matricaria Chamomilla L., Mușețel.
 — *inodora* L., Moșițel-prost.
Matthiola annua Sweet., Micsandre.
 — *incana* R. Br., Micsandie.
Medicago falcata L., Culbeceasă.
 — *lupulina* L., Trifoi-mănunt.
 — *orbicularis* All., Vârtegiul-pământ-
 tului.
 — *sativa* L., Luțernă.
Melampyrum arvense L., Condroniu.
 — *bithariense* A. Kern., Sor-cu-frate.
 — *cristatum* L., Ciormoiag.
 — *memorosum* L., Sor-cu-frate.
Melandryum pratense Roehl., Opaită.
Melica uniflora Retz., Margică.
Melilotus albus Desr. Sulfina-albă.
 — (*coerulea* Lam, var. *laxiflora* Ledeb.).
 Molotru.
 — (*coeruleus* Desr.), Sulcină-albastră.
 — *officinalis* Desr., Sulfină.
 — (*procumbens* Bess.), Molotru.
Melissa (Calamintha) L., Isma-pădurilor.
 — (*Nepeta* L.), Ismușoară.
 — *officinalis* L., Roiniță.
Melittis Melissophyllum L., Dumbravnic.
 (*Menispermum Cocculus* L.), Măslad.
Mentha aquatica L., Isma-broaștei.
 — *crispa* L., Ismă creață.
 — *piperita* L., Ismă-bună.
 — *Pulegium* L., Busuioc-cerbilor.
 — *silvestris* L., Ismă.
Menyanthes trifoliata L., Trifoiste.
Mercurialis annua L., Trepădătoare.
 — *perennis* L., Brei.
Merulius lacrymans Fr., Ciupercă-de-
 pivniță.
Mesembryanthemum crystallinum L.,
 Gheață.
Mespilus germanica L., Moșmon.
Metroxylon laeve Mart., Sago.
 — *Rumphii* Mart., Sago.
Meum athamanticum Jacq., Brie.
 — *Mutellina* Gaertn., Briola.
 (*Microcala filiformis* Link.), Amarăluță.
Milium effusum L., Meișor.
Mimosa pudica L., Sensitivă.
Mirabilis Jalapa L., Barba-împăratului.
Mnium (fontanum) L., Ața-apei.
 — *undulatum* Hedw., Muschiu-stelat.
Molinia coerulea Moench, Iarba-al-
 bastra.
 (*Momordica Elaterium* L.), Plesnitoare.
Monotropa Hypopitys L., Sugătoare.
Morchella bohemica Krombh., Șhărciogii.

- Morchella conica* Pers., Sbârciogi.
esculenta Pers., Ciuciuleți.
Morus alba L., Dud-alb.
— *nigra* L., Dud-negru.
Mougeotia Ag., Matasa-broaștei.
Mucor Mucedo L., Mucegai.
— *racemosus* Fres, Mucegai.
Musa paradisiaca L., Banane.
— *sapientium* L., Banane.
Muscari botryoides Mill., Porumbei.
— *comosum* Mill., Ceapa-cioarei.
— *racemosum* Mill., Porumbei.
— *tenuiflorum* Tausch., Ceapa-cioarei.
Mycena strobilina Fr., Burete-roșu.
Myosotis intermedia Link., Ochiu-șear-
pelui.
— (*Lappula* L.), Lipici.
— *palustris* Roth., Ochiu-păsăruicii.
— *silvatica* Hoffm., Nu-mê-uita.
Myosurus minimus L., Coditucă.
Myricaria germanica Desv., Cătina-mică.
Myriophyllum spicatum L., Peniță.
— *verticillatum* L., Peniță.
Myristica fragrans Houtt., Frunzișoară
și Nucsoară.
— (*moschata* Thunb.), Nucsoară.
Myrtus communis L., Mirt.
- Najas minor*** All., Inariță.
Narcissus biflorus Curt., Zarnacadea.
— *incomparabilis* Mill., Zarnacadea.
— *poëticus* L., Zarnacadele.
— *Pseudo-Narcissus* L., Zarnacadea.
— *radiiflorus* Salisb., Coprine.
— *Tazetta* L., Zarnacadea.
Nardus stricta L., Tăpoșică.
Nasturtium amphibium R. Br., Gălbenea.
— *officinale* R. Br., Năsturel.
— *palustre* DC., Rapiță-sălbatică.
Neottia Nidus avis Rich., Trânji.
Nepeta Cataria L., Cătușnică.
— (*Glechoma* Benth), Silnic.
— *nuda* L., Poala-Sf-tei-Marii.
— — var. *violacea* Koch., Poala-Sftei-
Marii.
— (*pannonica* Jacq.), Poala-Sftei-Marii.
Nerium Oleander L., Leandru.
Neslea paniculata Desv., Drob.
Nicotiana rustica L., Tutun-turcesc.
— *Tabacum* L., Tutun.
Nigella arvensis L., Negruscă.
— *damascena* L., Chică-voinicului.
— *sativa* L., Negrilică.
Nigritella angustifolia Rich., Puțoi.
— (*nigra* Rchb.), Puțoi.
— (*Noceaea alpina* Rchb.), Nocila.
Nuphar luteum Smith., Nufăr-galben.
Nymphaea alba L., Nufăr-alb.
- Odontites (rubra* Pers.), Dunțură.
— *verna* Rchb., Dunțură.
Oedogonium Link., Mătasa-broaștei.
Oenanthe crocata L., Joian.
— *Phellandrium* Lam., Murăraș.
Oenothera biennis L., Luminița.
Olea europaea L., Maslin.
— (*Onagra biennis* Scop.), Luminiță.
Onobrychis sativa Lam., Sparcetă.
— (*viciaefolia* Scop.), Sparcetă.
— (*Onoclea Struthiopteris* Hoffm.), Feregă.
Ononis hircina Jacq., Osu-iepurelui.
— — var. *pseudohircina* Schur., Osu-
iepurelui.
— — var. *spinescens* Led., Osu-iepu-
relui.
— *spinosa* L., Osu-iepurelui.
Onopordon Acanthium L., Scai-măgăresc.
Onosma arenarium W. et Kit., Otrățel.
Ophioglossum vulgatum L., Limba-șear-
pelui.
Ophrys cornuta Stev., forma *banatica*
Rchb., Albina.
Opuntia Ficus-indica Mill., Broască.
Orchis fusca Jacq., Poroinic.
— (*hircina* Crantz.), Ouăle-popii.
— (*mascula* L. var. *speciosa* Koch.), Po-
ranici.
— *Morio* L., Untu-vacei.
— *papilionacea* L., Gemănariță.
— (*purpurea* Huds.), Poroinic.
— *sambucina* L., Coaiele-țapului.
— *speciosa* Host., Poranici.
Origanum Majorana L., Măgheran.
— *vulgare* L., Sovârv.
Ornithogalum Boucheanum Aschers.,
Lușcă.
— (*chloranthum* Saut.), Lușcă.
— *pyrenaicum* L., Lușcă.
— *tenuifolium* Guss., Bălușcă.
— *umbellatum* L., Bălușcă.
— (*Ornus europaea* Pers.), Mojdrean.
Orobanchecaryophyllacea Smith., Verigel.
— *cruenta* Bertol., Verigel.
— (*Galii* Duby.), Verigel.
— (*gracilis* Smith.), Verigel.
— *ramosa* L., Lupoaică.
Orobis niger L., Orăstică.
— *variegatus* Ten., Mălurici.
— *vernus* L., Pupezele.
Oryzā sativa L., Orez.
Oxalis Acetosella L., Macrișul-iepurelui.
— (*Oxyccocos palustris* Pers.), Răchitele.
Oxytropis campestris DC., Luntriciță.
- (*Padus racemosa* Gilib.)**, Mălin.
Paeonia officinalis L., Bujor.
— *romantica* Brandza, Bujor-românesc
Paliurus aculeatus Lam., Păliur.
— (*australis* Gaertn.), Păliur.

- Panicum capillare* L., Mei-mănunt.
 — *Crus-galli* L., Iarbă-bărboasă.
 — (*glaucum* L.), Mohor.
 — (*italicum* L.), Dughie.
 — *miliaceum* L., Mei.
 — *sanguinale* L., Meișor.
Papaver bracteatum Lindl., Mac-roșu-de-grădină.
 — *dubium* L., Mac-de-câmp.
 — *Rhoeas* L., Mac-roșu.
 — *somniferum* L., Mac-de-grădină.
Parietaria (erecta) Mert. et Koch.), Paracherniță.
 — *officinalis* L., Paracherniță.
Paris quadrifolia L., Dalac.
Parnassia palustris L., Șopârlaiță-albă.
 (*Parthenocissus quinquefolia* Planch.), Viță-de-Canada.
Passiflora coerulea L., Ceasornic.
Pastinaca sativa L., Păstârnac.
 — — var. *edulis* DC., Păstârnac.
Pedicularis campestris Gris., Darie.
 — *exaltata* Bess., Darie.
 — *verticillata* L., Vârtejul-pământului.
Pelargonium bellulum Sweet., Mușcat.
 — *odoratissimum* Ait., Mușcat.
 — *roseum* Ait., Mușcat.
Penicillium candidum Link., Mucegai.
 — *glaucum* Link., Mucegai.
Peplis Portula L., Mătreață.
 (*Peronospora viticola* De Bary.), Mană.
Persica vulgaris Mill.), Persic.
Petasites albus Gaertn., Cucuruz.
 — *officinalis* Moench., Căptalan.
Petroselinum sativum Hoffm., Pătrunjel.
Petunia nyctaginiflora Juss., Petunie.
 — *violacea* Lindl., Petunie
Peucedanum (campestre) Janka.), Chiminul-porcului.
 — (*graveolens* Benth.), Mărar.
 — *Rochelianum* Heuff., Chiminul-porcului.
Peziza aurantia Pers., Urechea-babei.
 — *coccinea* Jacq., Urechea-babei.
 (*Phaca australis* L.), Piatră-linte.
Phalaris arundinacea L., Ierbăluță.
 — — var. *picta* Koch., Iarbă-albă.
 — — var. (*variegata* Hort.), Iarbă-albă.
 — *canariensis* L., Iarbă-canarașului.
 — (*picta* L.), Iarbă-albă.
 (*Phallus impudicus* L.), Burete-pucios.
Pharbitis hederacea Choix., Zorele.
 — *Nil* Choix., Zorele.
Phaseolus (coccineus) L., Fasole-mare.
 — *multiflorus* Willd., Fasole-mare.
 — *nanus* L., Fasole-ologă.
 — *vulgaris* L., Fasole.
Phegopteris Dryopteris Fée, Feregă.
 — *Robertiana* A. Br., Feregă.
 (*Phelipaea ramosa* C. A. Mey.), Lupoai.
- (*Phellandrium aquaticum* L.), Măraraș.
Philadelphus coronarius L., Sirinderica.
Philonotis fontana Brid., Ața-apei.
 (*Phleboanthe Lazmanni* Tausch.), Barba-boierului.
Phleum pratense L., Timoftica.
Phlomis pungens Willd., Scorogoi.
 — *tuberosa* L., Solovârfița.
Phlox paniculata L., Brumărele.
Phoenix dactylifera L., Curmal.
Phragmites communis Triu., Stuh.
Physalis Alkekengi L., Papălău.
Phyteuma orbiculare L., Banica.
 — *Vagneri* A. Kern., Cărbuni.
Phytolacca decandra L., Cărmâz.
Picea excelsa Link., Molid.
Picris hieracioides L., Iarbă-găiei.
Pimpinella Anisum L., Anason.
 — *Saxifraga* L., Petrinjei-de-câmp.
Pinguicula alpina L., Foaie-grasa.
 — *vulgaris* L., Foaie-grasa.
Pinus Cembra L., Zămbru.
 — *Pinea* L., Coconari.
 — *Pumilio* Haenke., Jepi.
 — *silvestris* L., Pin.
Piper nigrum L., Piper.
Pivola secunda L., Perișor.
Pirus (acerba) DC.), Mar-pădureț.
 — *acuparia* Gaertn., Scoruș-de-munte.
 — *baccata* L., Merișor.
 — *communis* L., Păr.
 — (*Cydonia* L.), Gutui.
 — *Malus* L., Măr.
 — — var. *austera* Wallr., Mar-pădureț.
 — *Sorbus* Gaertn., Scoruș.
 — *terminalis* Ehrh., Sorb.
Pistacia vera L., Fistic.
Pisum arvense L., Mazăre-de-câmp.
 — *elatius* Stev., Mazăre-sălbatică.
 — *sativum* L., Mazăre.
Plantago arenaria W. et Kit., Ochiulupului.
 — *lanceolata* L., Pătlagină-îngusta.
 — *major* L., Pătlagină.
 — *media* L., Pătlagină-moale.
Plasmopara viticola Berl., et De Toni., Mană.
Platanthera bifolia Rich., Stupiniță.
 — *chlorantha* Cust., Stupiniță.
 — (*montana* Rchb.), Stupiniță.
Platanus occidentalis L., Platan.
 — *orientalis* L., Platan.
 — *vulgaris* Spach., Platan.
Pleurospermum austriacum Hoffm., Morcoveancă.
Pleurotus ostreatus Jacq., Păstrăv.
 — *serotinus* Schrad., Păstrăv.
Plumbago capensis Thunbg., Floarea-amorului.

- Poa annua* L., Hirușor.
 — *nemoralis* L., Iarbă-deasă.
 — *pratensis* L., Firuță.
 — *trivialis* L., Șuvar-de-munte.
Pogonatum urvigerum P. Beauv., Muschiu-de-peatră.
Polemonium coeruleum L., Scara-Domnului.
Polygonum tuberosa L., Chiparoase.
(Pollinia Gryllus Spreng.), Sadină.
Polycnemum arvense L., Scârțaitoare.
Polygala comosa Schkuhr., Amăreală vulgare L., Amareală.
Polygonatum latifolium Desf.), Coadă-cocoșului.
 — *multiflorum* All., Coadă-cocoșului.
 — *officinale* All., Coadă cocoșului.
 — (*vulgare* Desf.), Coadă-cocoșului.
Polygonum aviculare L., Troscot.
 — *historta* L., Răculeț.
 — *convolvulus* L., Hiriscă-deasă.
 — *dumetorum* L., Hiriscă-deasă.
 — (*Fagopyrum* L.), Hrișcă.
 — *Hydropiper* L., Dintele-dracului.
 — *orientale* L., Motu-curcanului.
 — *Persicaria* L., Iarbă-roșie.
Polypodium (Dryopteris L.), Feregă.
 — (*Lonchitis* L.), Feregă.
 — *vulgare* L., Feregută.
Polyporus betulinus Fr., Văcălie-de-mesteacă.
 — *confluens* Fr., Buretele-oilor.
 — (*fomentarius* L.), Babiță.
 — *frondosus* Fr., Bureți-călugărești.
 — (*ignarius* L.), vezi Babiță.
 — (*lucidus* Leys), Lingurița-zănei.
 — (*picicola* Fr.), Văcălie-de-brad.
 — *squamosus* Fr., Burete-de-nuc.
Polystichum Filix-mas Roth., Ferigă.
 — *spinulosum* DC., Ferigă.
 — *Thelypteris* Roth., Feregă.
Polytrichum commune L., Mușchiu-de-pământ.
 — — (*var. perigoniale* Rich.), Jabghie.
 — *perigoniale* Michx., Jabghie.
 — (*unigerum* L.), Mușchiu-de-peatră.
Populus alba L., Plop-alb.
 — *nigra* L., Plop-negru.
 — *pyramidalis* Rozier., Plută.
 — *tremula* L., Plop-de-munte.
Portulaca grandiflora Lindl., Agurijoară.
 — *oleracea* L., Iarbă-grasă.
Potamogeton lucens L., Broasca-apei.
 — *natans* L., Broscariță.
Potentilla Anserina L., Coadă-racului.
 — *argentea* L., Scrintitoare.
 — *micantha* Ram., Frăgurel-neroditor.
 — (*palustris* Scop.), Șeapte-degete.
 — *procumbens* Sibth., Rumeneală.
Potentilla recta L., Buruiană-de-cinci-degete.
 — *reptans* L., Cinci-degete.
 — *silvestris* Neck., Scilpeti.
 — *supina* L., Scrântitoare.
 — (*Tormentilla* Schrank.), Scilpeti.
Poterium polygamum W. et Kit., Cebarea.
 — *Sanguisorba* L., Cebarea.
Prenanthes muralis L., Susai-pădureț.
 — *purpurea* L., Salata-iepurelui.
Primula Auricula L., Urechea-ursului.
 — *officinalis* Jacq., Ciubotica-cucului.
Prunus Amygdalus Stokes., Migdal.
 — *Armeniaca* L., Cais.
 — *avium* L., Cireș.
 — *cerasifera* Ehrh., Corcoduș.
 — *Cerasus* L., Vișin.
 — *Chamaecerasus* Jacq., Vișinel.
 — (*divaricata* Led.), Corcoduș.
 — *domestica* L., Prun.
 — *Duracina* Rchb., Cireș.
 — (*fructifera* Pallas.), Vișinel.
 — *insititia* L., Goidan.
 — *Juliana* Rchb., Cireș.
 — *Mahaleb* L., Vișin-turcesc.
 — *nana* Stokes., Migdal-pitic.
 — *Padus* L., Mălin.
 — *Persica* Stokes., Persic.
 — — *var. haematocarpa* DC., Persic.
 — — *var. laevis* DC., Persic.
 — — *var. leucocarpa* DC., Persic.
 — *spinosa* L., Porumbar.
(Psalliotia arvensis Schaeff.), Ciupercă.
 — (*campestris* L.), Ciupercă-de-gunoi.
 — (*pratensis* Schaeff.), Ciupercă.
 — (*silvatica* Schaeff.), Ciupercă.
(Ptarmica vulgaris DC.), Rototele-albe.
Pteridium aquilinum Kuhn., Ferică-de-câmp.
(Pteris aquilina L.), Ferică-de-câmp.
Puccinia graminis Pers., Rugina-grâului.
(Pulegium vulgare Mill.), Busuiocu-cerbilor.
Pulicaria dysenterica Gaertn., Tătăiș.
 — *vulgaris* Gaertn., Puricariță.
Pulmonaria mollissima Kern., Mierea-ursului.
 — *officinalis* L., Cuscrișor.
(Pulsatilla pratensis Mill.), Sisinei.
 — (*vulgaris* Mill.), Dediței.
Punica Granatum L., Rodiu.
Pyrethrum (Balsamita Willd.), Spilcuțe.
 — (*indicum* Cass.), Tufănică.
 — (*macrophyllum* Willd.), Vetricea.
 — *Parthenium* Smith., Granat.
 — (*simense* Sab.), Tufănică.
Quamoclit vulgare Chois., Zorele.
Quercus Cerris L., Cer.

Quercus conferta Kit., Gârniță.
 — *infectoria* Willd., Gogoși-de-ristic.
 — (*lanuginosa* Thuill.), Tufan.
 — *pedunculata* Ehrh., Gorun,
 — *pubescens* Willd., Tufan.
 — *sessiliflora* Smith., Stejar.

(*Ranischia secunda* Garcke.), Perișor.
Ranunculus acris L., Floare-broștească.
 — *aureus* Schleich., Galbenele-de-pă-
 dure.
 — *carpathicus* Herbich., Galbenele-de-
 munte.
 — *dentatus* Bmgt., Gălbenele-de-munte.
 — (*Ficaria* L.), Untișor.
 — *illyricus* L., Trânjoaică.
 — (*nemorosus* DC.), Gălbenele-de-pă-
 dure.
 — *pedatus* W. et Kit., Gălbenele.
 — *polyanthemos* L., Gălbenele.
 — *repens* L., Floare-de-leac.
 — *sceleratus* L., Boglari.
 (*Raphanistrum Lampana* Gaertn.), Ri-
 diche-sălbatică.

Raphanus Raphanistrum L., Ridiche-
 sălbatică.
 — *sativus* L., Ridiche
 — — var. *niger* DC, Ridiche.
 — — var. *Radiola* DC., Ridiche.

Reseda lutea L. Rechie.
 — *odorata* L., Rozetă.
Rhamnus cathartica L., Verigariu.
 — *Frangula* L., Crusăn.
Rheum officinale H. Baill., Revent.
 — *palmatum* L., var. *tanguticum* Hort.,
 Revent.

Rhinanthus alpinus Bmgt., Clocotici.
 — *major* Ehrh., Clocotici.
 — *minor* Ehrh., Clocotici.
Rhizoclonium Ktz., Mătasa-broaștei.
Rhodiola rosea L., Rujă.
Rhododendron Kotschyi Simk., Smirdar.
Rhus Cotinus L., Scumpie.
 — *typhina* L., Oțetar.

Ribes Grossularia L., Agraș.
 — *nigrum* L., Struguri-negri.
 — *petraeum* Wulf., Păltior.
 — *rubrum* L., Coacăză.
Ricinus communis L., Căpușe.
Robinia (frutescens L.), Tufă-lemnoasă.
 — (*glutinosa* Curt.), Salcâm-roșu.
 — *hispida* L., Salcâm-roșu.
 — *Pseudacacia* L., Salcâm.
 — *viscosa* Vent., Salcâm-roșu.

Rosa adenophora Kit., Trandafir-de-
 munte.
 — *alba* L., Trandafir-alb.
 — *canina* L., Măcieș.
 — *centifolia* L., Trandafir-de-dulceață.

Rosa damascena Mill., Trandafir-de-
 lună.
 — (*gallica* L., var. *pumilla* Braun.),
 Rasură.
 — *lutea* Mill., Trandafir-galben.
 — *pumila* Jacq., Rasură.
 — (*pumila* L. fil.), Răsură.
Rosmarinus officinalis L., Rosmarin.
Rubia tinctorum L., Roibă.
Rubus caesius L., Rug.
 — *fruticosus* L., Mur.
 — *Idaeus* L., Smeur.
Rumex Acetosa L., Macriș.
 — *Acetosella* L., Macriș-mănunt.
 — *alpinus* L., Steghie.
 — *conglomeratus* Murr., Macrișul-calului.
 — *crispus* L., Dragavei.
 — *palustris* Smith., Ștevie-de-baltă.
 — *Patientia* L., Ștevie-de-grădină.
Ruscus aculeatus L., Ghimpe.
Russula aurata Fr., Hulubiță.
 — *delica* Fr., Vinetică.
 — *foetens* Fr., Băloșel.
 — *grisea* Fr., Burete-de-spin.
 — *integra* Fr. (L.), Pânișoare.
 — *lepida* Fr., Pânișoare.
 — *olivacea* Fr., Vinetică.
 — *xerampelina* Fr., Vinetică.
Ruta graveolens L., Virnaș.

Sabadilla officinalis Brand., Popaz.
 (*Sabina officinalis* Garcke.), Cetină-de-
 negi.

Saccharomyces Cerevisiae Meyen., Drojdii.
Saccharum officinarum L., Trestie-de-
 zachăr.

Sagiva depressa Schultz., Grășătoare.
 — *procumbens* L., Grășătoare.
Sagittaria sagittaeifolia L., Săgeata-apei.
 (*Sagus laevis* Rumph.), Săgo.
 — (*Rumphii* Willd.), Săgo.
Salicornia herbacea L., Brâncă.
Salix alba L., Salcă.
 — (*amygdalina* L.), Salce.
 — *babylonica* L., Salcie-pletoasă.
 — *Capraea* L., Iov.
 — *fragilis* L., Răchită.
 — *incana* Schrank., Răchită-albă.
 — *pentandra* L., Salcie.
 — *purpurea* L., Răchită-roșie.
 — *triandra* L., Salce.
 — *viminialis* L., Mlaje.
Salsola Kali L., Săricică.
Salvia Aethiopsis L., Serlai.
 — *glutinosa* L., Cînsteț.
 — *officinalis* L., Jale.
 — *pratensis* L., Sălvie-de-câmpuri.
 — *Sclarea* L., Iarba-Sfântului-Ioan.
 — *silvestris* L., Coadă-vacei.
 — *verticillata* L., Urechea-porcului.

- Salvinia natans* All. (Hoffm.), Peștișoara.
Sambucus Ebulus L., Boz.
 — *nigra* L., Soc.
 — *racemosa* L., Soc-roșu.
 (*Sanguisorba minor* Scop.), Cebarea.
officinalis L., Sorbestrea.
Sanicula europaea L., Sanișoară.
Santolina Chamaecyparissus L., Lemnul-Maicei-Domnului.
Saponaria officinalis L., Odogaci.
 — *Vaccaria* L., Floarea-călugarului.
Satureja hortensis L., Cimbru.
 (*Satyrion hircinum* Spreng.), Ouăle-popii.
 — (*nigrum* L.), Puțoi.
Saxifraga adscendens L., Ochii-șorecelului.
 — *Aizoon* Jacq., Iarba-surzilor.
 — (*controversa* Sternb.), Ochii-șorecelului.
Scabiosa Columbaria L., Mușcatu-dracului.
 — *lucida* Vill., Mușcatu-dracului.
ochroleuca L., Sipcă.
 — (*Succisa* L.), Ruin.
Scandix Pecten Veneris L., Acu-Doamnei.
 (*Schoenocaulon officinale* A. Gray.), Popaz.
Schoenus nigricans L., Bumburez.
Scilla bifolia L., Viorele.
 — (*maritima* L.), Ceapă-de-mare.
Scirpus Holoschoenus L., Cipirig.
 — (*lacustris* L.), Pipirig.
 — *maritimus* L., Rogoz.
 — *silvaticus* L., Țipirig.
Scleranthus annuus L., Buruiana-surpătorei.
 — *perennis* L., Sincerică.
Scleroderma (aurantium Bull.), Buretele-cerbilor
 — *vulgare* Hornem. (Fr.), Buretele-cerbilor.
 (*Sclerotium Clavus* DC.), Corn-de-secară.
Scelopendrium (officinarum Swartz.), Năvalnic.
 — *vulgare* Smith., Năvalnic.
Scrophularia alata Gilib., Iarbă-neagră.
 — *nodosa* L., Buberic.
 — (*umbrosa* Dinnortier.), Iarbă-neagră.
Scutellaria altissima L., Gura-lupului.
Secale cereale L., Secara.
Sedum acre L., Iarbă-de-șoaldină.
 — *carpathicum* Reuss., Dragoste.
 — (*Hillebrandii* Fenzl.), Iarbă-de-șoaldină.
 — *maximum* Suter., Iarbă-de-urechi.
 — *neglectum* Ten., Iarbă-de-șoaldină.
 — (*Sartorianum* Boiss.), Iarbă-de-șoaldină.
Selinum Carvifolia L., Îngerea.
- Sempervivum assimile* Schott., Borșișor.
 — *tertorum* L., Urechelnița.
 (*Senebiera Coronopus* Poir.), Talpa-stânței.
Senecillis carpatica Schott, Kotschy et Nym., Curechiu-de-munte.
Senecio erucifolius L., Bătătarnica.
 — *vernalis* W. et Kit., Spălăcioasă
 — *vulgaris* L., Crucinița.
Serratula tinctoria L., Gălbinare.
Sesamum indicum L., Susan.
 — (*orientale* L.), Susan.
 (*Seseli Libanotis* Koch.), Smeoaie.
Setaria glauca P. Beauv., Mohor.
 — *italica* P. Beauv., Dughie.
 — *verticillata* P. Beauv., Mohor.
 — *viridis* P. Beauv., Mohor.
 (*Sida Abutilon* L.), Pristolnic.
Sideritis montana L., Încheietore.
Silene dubia Herb., Milițea.
 — *inflata* Smith., Gușa-porumbului.
 — *nemorales* W. et Kit., Lipicioasă.
 — *nutans* L., Milițea.
 — (*transsilvanica* Schur.), Milițea.
 — (*venosa* Gilib.), Gușa-porumbului.
 — (*vulgaris* Garcke.), Gușa-porumbului.
Silybum Marianum Gaertn., Armurariu.
Siparis alba L., Muștar.
 — *arvensis* L., Muștar-de-câmp.
 — (*nigra* L.), Muștar-negru.
 (*Sisymbrium Alliaria* Scop.), Ustoroiță.
 — (*amphibium* L.), Gălbenea.
 — *Loeselii* L., Voinicică.
 — *officinale* Scop., Brăncuță.
 — (*palustre* Leyss.), Rapiță-sălbatică.
Sium latifolium L., Coșițel.
Smilax medica Schlecht. et Cham., Salce.
 — *officinalis* Kunth., Salce.
Soja hispida Moench, Fasole-japoneză.
Solanum Dulcamara L., Lăsnicior.
 — (*esculentum* Dun.), Patlăgele-vinete.
 — *Lycopersicum* L., Patlăgele-roșii.
 — *Melongena* L., Patlăgele-vinete.
 — *nigrum* L., Zărână.
 — *tuberosum* L., Cartofi.
Soldanella alpina L., Degetărut.
 — *montana* Willd., Degetărut.
Solidago canadensis L., Sanziană-de-grădină.
 — *Virga aurea* L., Splintută.
Sonchus arvensis L., Susai.
 — *asper* Vill., Susai.
 — *oleraceus* L., Susai.
 — *palustris* L., Susai.
 (*Sorbus aucuparia* L.), Scoruș-de-munte.
 — (*domestica* L.), Scorus.
 — (*torminalis* Cranz.), Sorb.
Sorghum halepense Pers., Costrei.
 — *vulgare* Pers., Măture.

- Sparganium ramosum* Huds., Buzdugan.
Spartium junceum L., Bucsau.
Spergula arvensis L., Hrana-vacei.
(Sphacelia segetum Lev.), Corn-de-secară.
Sphagnum Ehrh., Coadă-mâței-de-baltă.
 — *cymbifolium* Warnst., Coadă-mâței-de-baltă
 — *fimbriatum* Wils., Coadă-mâței-de-baltă.
 — *cuspidatum* Russ. et Warnst., Coadă-mâței-de-baltă.
 — *squarrosum* Pers., Coadă-mâței-de-balta.
 — *Girgensohnii* Russ., Coadă-mâței-de-balta.
Spinacia oleracea L., Spanac.
 — — var. *inermis* Moench., Spanac.
 — — var. *spinosa* Moench, Spanac.
Spiraea Aruncus L., Barba-popei.
 — *callosa* Thumb., Taula.
 — *crenata* L., Tavalga.
 — *Filipendula* L., Aglică.
 — *opulifolia* L., Taula.
 — *salicifolia* L., Taula.
 — *Ulmaria* L., Cretușcă.
 — *ulmifolia* Scop., Cununiță.
Spirogyra Link., Mătasa-broastei.
Splachnum sphaericum (L. fil.) Swartz., Vasușor.
Stachys (*Betonica* Benth.), Vindecea.
 — *germanica* L., Jaleș.
 — *recta* L., Jaleș-de-câmp.
 — *silvatica* L., Bălbisă.
Staphylea pinnata L., Clocotiș.
Statice Gmelini Willd., Sică.
 — *Limonium* L., Limba-pestelui.
Stellaria graminea L., Rocoțea.
 — *Holostea* L., Iarbă-moale.
 — *media* Vill., Rocoină.
 — *nemorum* L., Steluță.
(Stellera Passerina L.), Limba-vrăbiei.
Sternbergia lutea Roem. et Schult., Ghio-cel-de-toamnă.
Stipa capillata L., Năgară.
 — *pennata* L., Colilie.
Stratiotes aloides L., Foarfeca-bălții.
Streptopus amplexifolius DC., Oșor.
Struthiopteris germanica Willd., Feregă.
Strychnos nux vomica L., Turta-lupului.
(Sturmia Loeselii Rchb), Molișoare.
Styrax Benzoin Dry., Smirnă.
Succisa pratensis Moench., Ruin.
Suietenia Mahagoni L., Acaju.
(Symphoria racemosa Pursch.), Hurmuz.
Symphoricarpos rucemosus Michaux., Hurmuz.
Symphytum cordatum W. et Kit., Brustur-negru.
 — *officinale* L., Tătăneasă.
- Syringa chinensis* Willd., Liliac-franțozesc.
 — (*dubia* Pers.), Liliac-franțozesc.
 — *persica* L., Liliac-franțozesc.
 — *vulgaris* L., Liliac.
Tagetes erecta L., Vâsdoage.
 — *patula* L., Vâsdoage.
Tamarix gallica L., Catina-roșie.
 — (*germanica* L.), Catina-mică.
 — *Pallasii* Desv., Cătina-roșie.
Tamus communis L., Fluerațoare.
Tanacetum Balsamita L., Calomfir.
 — (*macrophyllum* Schutz. bip.), Vetrică.
 — (*Parthenium* Schultz. bip.), Granat.
 — *vulgare* L., Vetrică.
(Taphrina Pruni Tul), Urlupi.
Taraxacum officinale Wigg., Papădie.
Taucus baccata L., Tisa.
Telekia speciosa Bmg., Lăptucu-oaiei.
Tetragonolobus purpureus Moench.,
 Dungătea.
 — *siliquosus* Roth., Ghisdei-cu-patrumuchi.
Teucrium Chamaedrys L., Dumbeț.
 — *montanum* L., Șugărel.
 — *Scordium* L., Iarbă-usturoasă.
Thalictrum angustifolium Jacq., Ruțișor.
 — *aquilegifolium* L., Ruțișor.
 — *flavum* L., Ruțișor-galben.
 — *foetidum* L., Ruțișor.
 — *minus* L., Ruțișor.
Thea Bohea L., Ceai.
 — *cantoniensis* Lour., Ceai.
 — *chinensis* Sims., Ceai.
 — *cochinchinensis* Lour., Ceai.
 — *viridis* L., Ceai.
Theobroma Cacao L., Cacao.
Thlaspi arvense L., Punguliță.
Thuja occidentalis L., Arborele-vieții.
 — *orientalis* L., Arborele-vieții.
Thymelaea (arvensis Lam.), Limba-vrăbiei.
 — *Passerina* Cos. et Germ., Limba-vrăbiei.
Thymus Chamaedrys Fries., Cimbrisor.
 — *Serpyllum* L., Cimbrisor.
 — *vulgaris* L., Lămăioară.
Tilia (alba W. et Kit.), Tei-alb.
 — *argentea* Desf., Tei-alb.
 — (*grandifolia* Ehrh.), Tei.
 — (*intermedia* DC.), Tei-roșu.
 — *parvifolia* Ehrh., Tei-pădureț.
 — *platyphyllos* Scop., Tei.
 — (*tomentosa* Moench.), Tei-alb.
 — (*ulmifolia* Scop.), Tei-pădureț.
 — *vulgaris* Hayne., Tei-roșu.
Tilletia laevis Kühn., Mălură.
 — *Secalis* Kühn., Mălură.

- Tilletia Tritici* Wint., Mălură.
Tordylium maxinum L., Tăpoșică.
Torilis Anthriscus Gmel., Hațmațuchiul-măgarului.
(Tormentilla erecta L.), Sclipeți.
 — (*reptans* L.), Rumeneală.
(Torula cervisiae Turp.), Drojdii.
Tragopogon major Jacq., Barba-caprei.
 — *orientalis* L., Tăța-caprei.
 — *pratensis* L., Tăța-caprei.
Tragus racemosus Desf., Iarbă-scăioasă.
Trametes gibbosa Fr., Văcălie.
 — *odorata* Fr., Văcălie.
 — *rubescens* Fr., Văcălie.
 — *suaveolens* Fr., Văcălie-de-salcie.
Trapa natans L., Cornaci.
(Tremella Auricula Judae L.), Burete-de-soc.
 — (*helveloides* DC.), Urechiușă.
Tremellodon gelatinosum Pers., Tremurici.
Tribulus terrestris L., Colțu-babei.
Tricholoma Georgii Fr., Nicorete.
Trifolium alpestre L., Trifoi.
 — *arvense* L., Papanăși.
 — *pratense* L., Trifoi-roșu.
 — *procumbens* L., Trifoiăș.
 — *repens* L., Trifoi-alb.
Trigonella Bessieriana Seringe, Molotru.
 — *coerulea* Seringe, Sulcină-albastră.
Triticum (amyleum Ser.), Grâu-moale.
 — *aestivum* L., Grâu-cărnău.
 — *dicocum* Schrank., Grâu-moale.
 — *durum* Desf., Ghircă.
 — *hybernum* L., Grâu-cărnău.
 — *polonicum* L., Grâu-alb.
 — *repens* L., Pir.
 — *Spelta* L., Alac.
 — *turgidum* L., Grâu-mare.
 — *vulgare* Vill., Grâu-cărnău.
Trollius europaeus L., Bulbuci.
Tropaeolum majus L., Condurul-Doamnei.
Tuber aestivum Vitt., Trufe.
 — *brumale* Vitt., Trufe.
 — (*cibarium* Corla.), Trufe.
 — *magnatum* Pico., Trufe.
 — *melanosporum* Vitt., Trufe.
Tulipa (Biebersteiniana Roem. et Schult.), Lalea.
 — *Oculus solis* St. Am., Tulipani.
 — *praecox* Ten., Tulipani.
 — *silvestris* L., Lalea.
 — var. *minor* Led., Lalea.
Turritis glabra L., Turicel.
Tussilago Farfara L., Podbeal.
Typha angustifolia L., Papură.
 — *latifolia* L., Papură.
Ulmus campestris L., Ulm.
Ulmus campestris L. var. *suberosa* Ehrh., Ulm-răios.
 — (*ciliata* Ehrh.), Velniș.
 — *effusa* Willd., Velniș.
 — (*pedunculata* Fouger.), Velniș.
(Uredo linearis Pers.), Rugina-grăului.
Urginea maritima Baker., Ceapă-de-mare.
Urtica dioica L., Urzică-mare.
 — *urens* L., Urzică-mică.
Usnea barbata Achar., Mătreață-de-arbori.
Ustilago Avenae Jens., Tăciune.
 — *Hordei* Kell. et Sw., Tăciune.
 — *Maydis* Corda., Tăciune.
 — *nuda* Kell. et Sw., Tăciune.
 — (*segetum* Ditm.), Tăciune.
 — *Tritici* Jens., Tăciune.
Utricularia vulgaris L., Otrățel-de-apă.
(Uvularia amplexifolia L.), Oușor.
Vaccaria pyramidata Medik., Floarea-călugărului.
Vaccinium Myrtillus L., Afîn.
 — *Oxycoccus* L., Răchițele.
 — *uliginosum* L., Afîn.
 — *Vitis idaea* L., Merișor.
Valeriana dioica L., Odolean.
 — *officinalis* L., Odolean.
Valerianella olitoria Moench., Fetică.
Vanilla panifolia Andr., Vanilie.
Veratrum album L., Știrigoaie.
 — *nigrum* L., Știrigoaie.
 — (*officinale* Schlecht.), Popaz.
Verbascum nigrum L. Captalan-negru.
 — *phlomidoides* L., Lumânare.
 — *phoeniceum* L., Coadă-mielului.
 — *Thapsus* L., Lumânărică.
Verbena Aubletia L., Urzicute.
 — *chamaedryfolia* L., Urzicute.
 — (*hybrida* Hort.), Urzicute.
 — *incisa* Hook., Urzicute.
 — *officinalis* L., Sporicî.
 — *teucrioides* Gill. et Hook., Urzicute.
Veronica Bachofeni Heuff., Șopârlită.
 — *Beccabunga* L., Bobornic.
 — *Chamaedrys* L., Șopârlită.
 — (*latifolia* L.), Iarbă-serpelui.
 — *officinalis* L., Ventrilică.
 — *orchidea* Crantz., Șopârlită.
 — (*persica* Poir.), Ventricea.
 — *prostrata* L., Coadă-mielului.
 — *Teucrium* L., Șopârlită.
 — *Tournefortii* Gmel., Ventricea.
 — *urticifolia* Jacq., Iarbă-serpelui.
(Verpa bohemica Krombh.), Sbârciogi.
Viburnum Lantana L., Dârmoz.
 — *Opulus* L., Călin.
Vicia dumetorum L., Măzărice.
 — *Faba* L., Bob.

Vicia hirsuta Koch., Cosiță.
 — *lathyroides* L., Măzărice.
 — *pannonica* Jacq., Borceag.
 — var. *purpurascens* Koch., Borceag.
 — *sativa* L., Măzărice.
 (*Villarsia nymphoides* Vent.), Plutică.
Vinca herbacea W. et Kit., Saschiu.
 — *minor* L., Saschiu.
Vincetoxicum officinale Moench., Iarba-
 fiarelor.
Viola arvensis Murr., Trei-frați-pătați.
 — *biflora* L., Viorele-galbene.
 — *canina* L., Viorele-sălbaticе.
 — *declinata* W. et Kit., Unghia-pasărei.
 — *hirta* L., Viorea-nemirositoare.
 — *Jooi* Janka., Tămâioară.
 — *odorata* L., Toporași.
 — *saxatilis* Schmidt., Trei-frați.
 — (*silvatica* Fries.), Colțunii-popii.
 — *silvestris* Lam., Colțunii-popii.
 — *tricolor* L., Trei-frați-pătați.

(*Viscaria vulgaris* Roehl.), Lipicioasă.
Viscum album L., Vâsc.
Vitex Agnus castus L., Mielărea.
Vitis (*hederacea* Willd.), Viță-de-Canada.
 — *vinifera* L., Viță-de-vie.
 (*Volkameria fragrans* Vent.), Volgă.

Wolffia arrhiza Wimm.), Lintiță-mă-
 runtă.

Xanthium spinosum L., Holeră.
 — *strumarium* L., Scăetele-popei.
Xeranthemum annuum L., Plevaiță.
 — *cylindraceum* Sibth., et Sm., Plevaiță.

Zannichellia palustris L., Mătriță.
Zea Mays L., Păpușoi.
Zingiber officinale Rosc., Ghimbir.
Zinnia elegans Jacq., Cărciumărese.
Zostera marina L., Iarbă-de-mare.
Zygnema Ag., Mătasa-broaștei.

INDICE ALFABETIC

DE

NUMIRILE FRANCEZE ALE PLANTELOR CUPRINSE IN ACEASTĂ LUCRARE

- Abrêt-rouge*, Merișor.
Abrétier, Afin.
Abricot, Caise.
Abricotier, Cais.
Absinthe, Pelin.
Aburon, Iutari.
Abutilon d'Avicenne, Pristolnic.
Acacia, Salcâm.
Acacia-de-Sibérie, Tufă-lemnoasă.
Acacia-rose, Salcâm-roșu.
Acajou, Acaju.
Acanthe, Talpa-ursului.
Ache, Telină.
Aconit-Anthora, Omeag-galbin.
Acore-vrai, Obligeana.
Acté-en-épi, Orbalt.
Adenostyle, Ciucurași.
Adonis-de-printemps, Ruscuță-primăvă-
ratică.
Adonis-flamme, Ruscuță.
Agneau-chaste, Mielărea.
Agripaume, Talpa-gâștei.
Agripaume-faux-Marrube, Coadă-mâței.
Agrostide des chiens, Bucățel.
Agrostis-blanche, Iarba-câmpului.
Aigremoine, Turită-mare.
Aiguille-de-berger, Acu-Doamnei.
Aiguillette, Acu-Doamnei.
Ail, Usturoi.
Ail-à-toupet, Ceapa-cioarei.
Ail-arrondi, Pur.
Ail-des-bois, Leurdă.
Ail-des-chiens, Porumbei.
Ail-jaundtre, Aiu-sălbatic.
Ail-potager, Aiu-sălbatic.
Aillout-d'eau, Nufar-galben.
Aivelle-des-marais, Afin.
Aivelle-noire, Afin.
Alisier, Sorb.
Alléluia, Macrișul-iepurelui.
Alliaire, Usturoiță.
Aloès, Sabur.
Aloès-d'eau, Foarfece-baltii.
Alpiste, Iarba-canarașului.
Alviès, Zâmbru.
Alysson à calice persistant, Albița.
Amadou, Babița și Iască.
Amadouvier, Babița.
Amandes d'Amérique, Nuci-americane.
Amandes du Para, Nuci-americane.
Amandier, Migdal.
Amarante, Busuioc-roșu.
Amarante, Știr-prost.
Amarante-à-feuilles-rouges, Știr-roșu.
Amarante-Blite, Știr-mic.
Amarante-crête-de-coq, Creasta-coco-
șului.
Amarante-réfléchie, Știr.
Amaryllis-jaune, Ghiocel-de-toamnă.
Ambrette-jaune, Pesmă.
Amidonniér, Grâu-moale.
Amour-en-cage, Păpălău.
Amourette, Tremurătoare.
Ancolie, Căldărușe.
Andromédie, Ruginare.
Andropogon-Grillon, Sadină.
Anémone-des-Alpes, Sisinei-de-munte.
Anémone-des-près, Sisinei.
Anémone-sauvage, Oiță.
Anémone-silvestre, Oiță.
Aneth, Mărar.
Angélique-cultivée, Anghelică.
Angélique-des-jardins, Anghelică.
Angélique-sauvage, Angelină - sălbatică.
Anis, Anason.
Anis-étoilé, Anason-stelat.

- Anis-vert*, Anason.
Anserine, Coadă-racului.
Anserine-à-balais, Maturi.
Anserine-hybride, Spanac-porcesc.
Anthriscue silvestre, Hașmaciuă.
Arabette-hérissée, Gâscarită.
Arachide, Alune-americană.
Araignée, Negrușcă.
Arbre-au-poirre, Mielărea.
Arbre aux perles, Hurmuz.
Arbre-de-la-vie, Arborele-vieții.
Aremberge, Trepădătoare.
Argalou, Păliur.
Argentine, Coadă-racului.
Argousier, Cătină-albă.
Aricélous, Mănățarci.
Armoise, Pelinarită.
Armoise, Pelin-de-mături.
Armoise, Peliniță.
Armoise-champêtre, Pelin-nemirositor.
Arnica, Arnică.
Arole, Zâmbriu.
Arroche, Căpriță.
Arroche, Lobodă.
Arroche, Lobodă-de-drumuri.
Artichaut, Anghinar.
Artichaut-bâtard, Urechelniță.
Ase-fétide, Aerel.
Aspalathe, Tufă-lemnoasă.
Asperge, Spai anghel.
Asperge-à-feuilles-étroites, Sparanghel-sălbatic.
Aspérule-des-champs, Lipitoare.
Aspérule-des-teinturiers, Lipitoare - devopsit.
Aspic, Leventică.
Aster-des-Alpes, Ochiu-boului.
Astragale-Sainfoin, Cosaci.
Atragène-des-Alpes, Cărpen-de-munte.
Attrape-mouche, Lipicioasă.
Aubépine, Păducel.
Aubergine, Patlagele-vinete.
Aune, Arin-alb.
Aune, Arin-negru.
Aune-commune, Arin-negru.
Aune-de-montagne, Arin-alb.
Aune-vert, Liliac-de-munte.
Aunée, Iarbă-mare.
Auricule, Urechea-ursului.
Aurone, Lemnu Domnului.
Aurone-femelle, Lemnul - Maicei - Domnului.
Avant-Paques, Lalea.
Avoine, Ovăs.
Aroine-de-Hongrie, Ovăs.
Avoine-rude, Ovăs-prost.
- Baldingère-Faux-Roseau*, Ierbăluță.
Balisier, Belșiță.
Ballote, Cătușe.
Balsamine-de-jardins, Canale.
Banane, Banane.
Barbe-de-bouc, Baba-popei.
Barbe-de-bouc, Țâța-caprei.
Barbe-de-capucin, Cicoare-de-grădină.
Barbe-de-chèvre, Creasta-cocoșului.
Barbe-de-chèvre, Rămurele.
Barbe-de-chèvre, Scaiul-dracului.
Barbe-de-vache, Flocoșel.
Barbeau, Vinețele.
Barbeau-jaune, Pesmă.
Barbeau-musqué, Spoitori.
Barbotine, Vetrică.
Bardan, Brustur.
Bardanette, Lipici.
Bardanette, Lipicioasă.
Bardanette-rameuse, Iarbă-scăioasă.
Barigoule, Lămăioară.
Bartsie des Alpes, Bursucă.
Baselle-tubéreuse, Telegraf.
Basilic, Busuioc.
Bassin-d'or, Floare-broștească.
Bassinnet, Floare-broștească.
Bâton-d'or, Micsunele-ruginite.
Bâton-de-Saint-Jaques, Nalbă - de - grădină.
Bâton-de-Saint-Jean, Moșu-curcanului.
Bâton-du-diable, Ruin.
Baume-du-Pérou, Sulcină-albastră.
Bec-d'oiseau, Nemțisor-de-câmp.
Bec-de-grue-commune, Năprasnică.
Behen-blanc, Gușa-porumbului.
Belladone, Mătrăgună.
Belle-d'onze-heures, Balușcă.
Belle-de-jour, Zorele-pitice.
Belle-de-nuit, Barba-împăratului.
Bellesamine, Canale.
Beltete, Vindecea.
Benjoin, Smirnă.
Benoîte, Cerențel.
Benoîte-aquatique, Călțunu-Doamnei.
Benoîte-des-ruisseaux, Călțunu-Doamnei.
Berce, Crucea-pământului.
Berceau-de-la-Vierge, Viță-albă.
Bétoine, Vindecea.
Betterave, Sfecla.
Betterave-rouge, Sfecla.
Bident-penché, Iarbă-roșie.
Bise-grise, Burete-de-spin.
Bistorte, Răculeț.
Blé, Grâu-cărnău.
Blé-barbu, Grâu-cărnău.
Blé-d'automne, Grâu-cărnău.
Blé-de-Pologne, Grâu-alb.
Blé-de-Turquie, Păpușoi.
Blé-de-vache, Condroniu.
Blé-dur, Ghircă.
- Budian**, Anason stelat.
Baguenaudier, Beșicoasă.
Bain-de-Vénus, Varga-ciobanului.

- Blé-noir*, Hrișca.
Blé-ordinaire, Grâu-cârnau.
Blé-Poulard, Grâu-mare.
Blé-tendre, Grâu-cârnău.
Bluet, Vinetele.
Bois-de-Campêche, Băcan.
Bois-de-poule, Jugastru.
Bois-de-Sainte-Lucie, Vișin-turcesc.
Bois-gentil, Tulichină.
Bois-joli, Mălin.
Bois-joli, Tulichină.
Bois-noir, Crușan.
Bois-noir, Lemn-cânesc.
Bois-punais, Sânger.
Bois-sanguin, Sânger.
Bolbite, Burete-domnesc.
Bolet-à-peau-changeante, Chitărucă.
Bolet-blême, Pitarcă.
Bolet des bouviers, Pita-vacei.
Bolet-granulé, Pitoască.
Bolet-jaune, Turta-văcii.
Bolet-pourpré, Burete-de-ștejar.
Bolet-rude, Pitarcă.
Bonhomme, Zarnacadea.
Bonne-Dame, Lobodă-de-grădină.
Bonnét-carré, Voniceriu.
Bonnét-d'électeur, Bostan-alb.
Bonnét-de-prêtre, Voniceriu.
Botryche-Lunaire, Limba-cucului.
Botrys, Tămăiță.
Boucage, Petrinjei-de-câmp.
Bouillard, Plop-alb.
Bouillon-blanc, Lumânare.
Bouillon-blanc, Lumânărică.
Bouillon-noir, Captalan-negru.
Boule d'or, Bulbuci.
Boule-de-neige, Călin.
Boule-de-neige, Ciupercă.
Bouleau, Mestecăn.
Bouleau, Mestecănaș.
Boulettes-de-neiges, Hurmuz.
Bourbonnaise, Lipicioasă.
Bourdaine, Crușan.
Bourguépine, Verigariu.
Bourrache, Limba-mielului.
Bourrache-bâtarde, Limba-boului.
Boursade, Iov
Bourse-à-pasteur, Traista-ciobanului.
Bourse-de-capucin, Traista-ciobanului.
Bourse-de-Judas, Chreniță.
Bouton-d'or, Floare-brostească.
Boviste couleur de plomb, Prahaiță.
Brachypode-penné, Obsăgă.
Branc-ursine, Crucea-pământului.
Brande, Iarbă-neagra.
Breslinge, Capsuni.
Brome-seigle, Obsigă.
Brome-stérile, Obsigă.
Brossière, Bărboasa.
Brouillard, Ipărișe.
- Brunelle*, Busuioc-sălbatic.
Bruyère, Iarbă-neagră.
Bryone-blanche, Împărăteasă.
Bryum argenté, Pomușel.
Bugle, Vineriță.
Bugle-de-Genève, Suliman.
Buglosse-officinale, Mirută.
Bugrane, Osu-icpurelui.
Bugrane-épineuse, Osu-icpurelui.
Buis, Cimișir.
Bunias-d'Orient, Brăbin.
Bunias-fansse-Roquette, Hreaniță.
Busserole, Strugurii-ursului.
- C**

Cabaret, Pochivnic.
Cabaret-des-oiseaux, Varga-ciobanului.
Cacao, Cacao.
Cacaoyer, Cacao.
Café, Cafea.
Caille-lait-blanc, Sânzieno-albe.
Caille-lait-jaune, Drăgaică.
Calamagrostide-des-lieux-secs, Trestie-de-câmpuri.
Calament-de-montagne, Isma-pădurilor.
Calament-des-champs, Ismușoară.
Calebasse, Tidvă.
Calla-des-marais, Coadă-smeului.
Camarac-commune, Aurică.
Camarine-noire, Vuietoare.
Caméline-cultivée, Lubiț.
Camérisier, Caprifoi.
Camomille-commune, Mușetel.
Camomille-des-chiens, Romoniță - puturoasă.
Camomille-puante, Romoniță-puturoasă.
Campanule-agglomérée, Ciuciure.
Camphre, Camfor.
Canche, Păius.
Canche-bleue, Iarbă-albastră.
Canillée, Lintiță.
Canne-à-sucre, Trestie-de-zahar.
Canne-d'Inde, Belșiță.
Canne-de-jonc, Papură.
Canne-de-Provence, Trestie.
Canneberge, Răchitele.
Cannelle, Scortişoară.
Cannetille, Lintiță.
Canon, Vișin-turcesc.
Cantaloup, Cantalup.
Capillaire, Srasnic.
Capillaire-noir, Părul-Maicei-Domnului.
Căpre, Capere.
Caprenotier, Voniceriu.
Capronnier, Căpsuni.
Capucine, Condurul-Doamnei.
Cardamine-impatiante, Râjnicu.
Cardiaque, Talpa-gâștei.
Cardon, Cardon.
Carex-des-renards, Rogoz.
Carex-des-rives, Rogoz.

- Carex-hérissé*, Pir-roșu.
Carie, Mălură.
Carie-des-céréales, Mălură.
Carillon, Clopotei.
Carline-blanche, Turtă.
Carnillet, Gușa-porumbului.
Carotte, Morcov.
Carotte, Rusinea-fetei.
Caroube, Roșcove.
Caroubier, Roscov.
Carpesium-penché, Dosnică-galbenă.
Carvi, Chimen.
Casque-de-Jupiter, Omag.
Casse-lunettes, Silur și Vinețele.
Casse-pierre, Paracherniță.
Cassis, Struguri-negri.
Caulinie-mineure, Inariță.
Cédratier, Chitră.
Cédre-du-Liban, Cedru.
Céleri, Telină.
Centaurée, Dioc.
Centaurée-Ambrette, Spoitori.
Centaurée-du-solstice, Scai-galben.
Cèpe, Mănătarci.
Céphalaire, Sîpică.
Céraiste-commun, Struna-cocoșului.
Céraiste-des-champs, Cornuț.
Cerfeuil, Asmățui.
Cerfeuil-bulbeux, Baraboi.
Cerfeuil-tubéreux, Baraboi.
Cerise-aigre, Vișin.
Cerise-en-chemise, Păpălău.
Cerisier-nain, Vișinel.
Cévadille, Popaz.
Chamériscier, Caprifoi.
Champignon-à-la-bagne, Burete-șerpesc.
Champignon - de - couche, Ciupercă - de - gunoi.
Champignon-du-fumier, Ciupercă - de - gunoi.
Chanvre, Cănepă.
Chanvre-d'eau, Dentiță.
Chanvre-sauvage, Lungurică.
Chaperonnière, Captalan.
Char-de-Vénus, Omag.
Charbon, Tăciune.
Charbonnière, Busuioc-sălbatic.
Chardon, Spin.
Chardon-aux-ânes, Scai-măgăresc.
Chardon-béniț, Schinel.
Chardon-béniț-des-Parisiens, Pintenoagă.
Chardon-de-Notre-Dame, Armurariu.
Chardon-étoilé, Ghimpe.
Chardon-hémorrhoidal, Pălămidă.
Chardon-Marie, Armurariu.
Chardon-penché, Ciulin.
Chardon-Roland, Scaul-dracului.
Chardonnerette, Turtă.
Charme, Carpen.
Charmille, Carpen.
Chasse-bosse, Gălbăsoară.
Châtaigne, Castane.
Châtaigne-d'eau, Cornaci.
Châtaignes du Brésil, Nuci-americane.
Châtaignier, Castan.
Chausse-trape, Ghimpe.
Chemise-de-Notre-Dame, Cupa-vacei.
Chêne, Stejar și Tfnan.
Chêne-à-grappes, Gorun.
Chêne-chevelu, Cer.
Chénette, Dumbeț.
Chérophylle aromatique, Antonică.
Chevalier-d'onze-heures, Agurijoară.
Cheveux-de-Venus, Chica-voinicului.
Cheveux-du-diable, Tortiel.
Chèvrefeuille-des-jardins, Caprafoi.
Chevrelle, Flocoșel.
Chevrotte, Bureți-galbeni.
Chicorée frisée, Cicoare-de-grădină.
Chicorée sauvage, Cicoare.
Chiendent, Pir și Pir-gros.
Chiendent à balai, Bărboasă.
Chiendent-panaché, Iarbă-albă.
Chiendent-ruban, Ierbăluță.
Choin noirçissant, Bumbirez.
Chondrille-effilée, Rusfug.
Chou, Varză.
Chou-Cabus, Varză-de-iarnă.
Chou-d'amour, Lobodă-de-grădină.
Chou-de-Bruxelles, Varză-de-Bruxel.
Chou-de-chien, Brei.
Chou-de-Milan, Varză-creață.
Chou-fleur, Conopida.
Chou-frisé, Varză-creață.
Chou-pommé, Varză-de-iarnă.
Chou-rave, Caralambe.
Chou-Rave, Rapiță-sălbatică.
Chou-rosette, Varză-de-Bruxel.
Chrystanthème, Tufanică.
Chrystanthème-d'automne, Tufanică.
Ciboule, Ceapă-ciorască.
Ciboulette, Arbagic.
Cicendie-filiforme, Amărăluță.
Cicutaire, Cucută-de-apă și Pliscul-cucoarei.
Cierge-de-Notre-Dame, Lumânărică.
Ciguë, Cucută,
Ciguë-aquatique, Cucută-de-apă.
Ciguë-d'eau, Mărăras.
Cirse des endroits cultivés, Crăstaval.
Cirse-lancéolé, Scai.
Citron, Alamăie.
Citronnelle, Lamăiță, Lemnu-Domnului și Roiniță.
Citronnier, Lămâi.
Citrounier-Limonier, Lămâi.
Citrouille, Bostan.
Civetie, Arbagic.
Clair - bassin, Floare - broșteasca și Floare-de-leac.

- Clavaire-coquette*, Togmagel.
 — *coralloïde*, Bureți-de-conopide.
 — *élégante*, Meloșel.
Clef-de-montre, Pana-sburatorului.
Clématite à feuilles entières, Clocoței.
Clématite-dressée, Luminoasă.
Cloches, Bașina-porcului.
Clochettes-des-champs, Volbură.
Clous-de-girofle, Cuișoare.
Coccigrole, Bibilică.
Coccinie-de l'Inde, Tărtăcută.
Cochléaria, Lingurea.
Cocriste, Clocoțici.
Cognassier, Gutuiu.
Collybie-alimentaire, Bureți-de-prund.
Colombaire, Muscatu-dracului.
Colombine-plumeuse, Rutișor.
Colza, Rapiță.
Colza-d'hiver, Rapiță.
Colza-de-printemps, Rapiță.
Compagnon-blanc, Opaită.
Concombre, Castraveți.
Concombre d'attrape, Plesnitoare.
Concombre sauvage, Plesnitoare.
Coprin, Burete-de-rouă.
Coprin à encre, Popenchi.
Coprin-chevelu, Popenchi.
Coprin-fimetaire, Buretele-calului.
Coquelicot, Mac-roșu.
Coquelourde, Curcubeu și Dediței.
Coquerelle, Dediței.
Coquerette, Păpalău.
Coques-du-Levant, Măslad.
Corbeille-d'argent, Gâscariță.
Corchorus, Teișor.
Cordelière, Busuioc-roșu.
Cordon-de-Cardinal, Moțu-curcanului.
Coreopsis-elegant, Lipscanoaiice.
Corète-du-Japon, Teișor.
Coriandre, Coriandru.
Cormier, Scoruș.
Corne-de-cerf, Talpa-stânței.
Corneille, Gălbăsoară.
Cornette, Ghisdei.
Cornichon, Castraveți.
Cornifle, Cosor.
Cornouiller, Corn.
Cornouiller-femelle, Sânger.
Cornuelle, Cornaci.
Cortinaire - cannelle, Bureți - de - mes -
 teacăn.
Cortinaire-violet, Bureți-vineți.
Corydale, Brebenei.
Coton, Bumbac.
Cotonéaster, Bărcoace
Cotonnière-des-champs, Flocoșele.
Coucou, Ciuboțica - cucului și Zarna-
 cadea.
Coudrier, Alun.
Coudrier-en-arbre, Aluu-turcesc.
- Coulemelle-d'eau*, Gheabă-de-brad.
Couleurée, Mutătoare.
Couleurée-blanche, Impărăteasă.
Courge, Bostan-alb.
Courgellier, Corn.
Couronne-des-blés, Neghină.
Couronne impériale, Lalea-pestriță.
Courroie-de-Saint-Jean, Silnic.
Crambé, Hodolean.
Cramois, Lungurică.
Cranson, Hrean.
Crapaudine, Jales-de-câmp.
Crapaudine-des-montagnes, Încheietoare.
Craquelin, Căpsuni.
Cresson-alénois, Creson.
Cresson-d'eau, Năsturel.
Cresson-de-cheval, Bobornic.
Cresson-de-fontaine, Năsturel.
Cresson-des-jardins, Creson.
Cresson-des-marais, Rapiță-sălbatică.
Cresson-des-prés, Stupitul-cucului.
Crête-de-cog, Clocoțici.
Crételle, Peptănariță.
Crételle-commune, Peptănariță.
Croisette, Ghinură și Smântânică.
Croix-de-Jérusalem, Arșinic.
Croix-de-Malte, Arșinic
Crypsis piquant, Ghimpariță.
Cucubale-a-baies, Gușa-porumbului.
Cul-rouge, Pânișoare.
Cumin-cultivé, Chimion.
Cumin-des-prés, Chimen.
Cyclamen d'Europe, Pânea-porcului.
Cyclamen-de-Naples, Urechea-lieporului.
Cyprès, Chiparos.
Cytise, Drob.
Cytise-commun, Salcâm-galben.
Cytise-hérissé, Drob-de-munte.
Cytise-noircissant, Lemnu-bobului.
- Dactyle-aggloméré*, Golomăț.
Dahlia, Gherghină.
Dahlia des jardins, Gherghină.
Dame-d'onze-heures, Bălușcă.
Danier, Bibilică.
Dattier, Curmal.
Dauphinelle-des-jardins, Surginci.
Deut-de-chien, Museaua-ciutei.
Dentaire-à-bulbilles, Colțișor.
Dentelaire, Floarea-amorului.
Digitale, Degetar.
Discipline-de-réligieuse, Busuioc-roșu
Dogue, Ștevie-de-grădină.
Dompte-venin, Iarba-fiarelor.
Dorine, Splină.
Doronic-d'Autriche, Iarba-ciutei.
Douce-amère, Lasnicior.
Doucette, Fetică.
Doube, Boglari.
Drave-des-bois, Flămânzică.

Dryade-à-huit-pétales, Argințică.

Ebaupin-noir, Porumbar.

Èbène, Abanos.

Echalote Hasme.

Echinope, Tătarnică.

Echinops-à-têtes-rondes, Rostogol.

Eclairette, Untisor.

Ècorce de Cascarille, Odogaci.

Ècuelle-d'eau, Buricul apei.

Èglantier, Măcieș.

Èglantine, Măcieș.

Ègrasseau, Măr.

Èllébore-blanc, Știrigoaie.

Èncens, Tămâie.

Ènfant-du-diable, Burete-pucios.

Èpeautre, Alac.

Èperon-de-chevalier, Nemțisori-de-câmp.

Èpervière, Iarba-vulturelui.

Èpervière-orangée, Rușuliță.

Èpi-d'eau, Broasca-apei și Broscarită.

Èpi-du-vent, Iarba-vântului.

Èpiaire d'Allemagne, Jaleș.

Èpiaire-des-bois, Bălbisă.

Èpilobe-hérissé, Pufulițe.

Èpilobe-rose, Pufulițe.

Èpinard, Spanac.

Èpinard-fraise, Fragă-tătărască.

Èpinard-sauvage, Spănacul-ciobanilor.

Èpine-blanche, Păducel.

Èpine-de-rat, Ghimpe.

Èpine du Christ, Păliur.

Èpine-Marante, Cătină albă.

Èpine-noire, Porumbar.

Èpine-Vinette, Dracilă.

Èpipactis-des-marais, Mlăștiniță.

Èrable, Gladis.

Èrable-champêtre, Jugastru.

Èrgot-de-seigle, Corn-de-secară.

Èrigeron-à-cro, Bunghișor.

Èrित्रichium, Ochiu-searpelui.

Èscarole, Cicoare-de-grădină.

Èscourgeon, Orz.

Èsparcette, Sparcetă.

Èstragon, Tarhon.

Èsule, Aior.

Èternue-genouillée, Bucățel.

Ètoile-d'eau, Drențe

Èupatoire-Chanvrine, Cănepa-codrului.

Èuphorbe-à-larges-feuilles, Laptele-cănelui.

Èuphorbe des marais, Arior-de-baltă.

Faine, Jir.

Falcaire, Dornic.

Farigoule, Lămăioară.

Faucille, Coroniste.

Fausse-Camomille, Romoniță-de-câmp.

Fausse-golmelle, Gheaba-de-brad.

Fausse-Golmette, Gheabă-de-brad.

Fausse-Orange, Bureți-pestriți.

Faux-Abrétier, Merișor.

Faux-anis, Chimion.

Faux-Ebénier, Salcâm-galben

Faux-Indigo, Salcâm-mic.

Faux-jaseran, Bureți-pestriți.

Faux-persil, Pătrunjelu-cănelui.

Faux-Pistachier, Clocotiș.

Faux-Safran, Ghiocel-de-toamnă.

Faux-Sapin, Molid.

Faux-Séné, Besicoasă.

Faux-sucrier, Belșiță.

Faux-Sycomore, Arțar.

Fayard, Fag.

Fenase, Ovăscior.

Fenouil-bâtard, Mărar.

Fenouil-cultivé, Molură.

Fenouil-des-Alpes, Brie.

Fève, Bob.

Fève-de-marais, Bob.

Féverole, Bob.

Févier à trois pointes, Plătica.

Févier d'Amérique, Plătică.

Figue, Smochină.

Figuier, Smochin.

Figuier d'Inde, Broască.

Figuier de Barbarie, Broască.

Filipendule, Aglică.

Flageolet, Fasole și Fasole-oloagă.

Flambe, Stânjini.

Flambe-d'eau, Stânjini-galbeni.

Flamme, Stânjini.

Flèche-d'eau, Săgeata-apei.

Flècheière, Săgeata-apei.

Fléole, Timoftică.

Fleur-d'une-heure, Zămoșița.

Fleur-de-coucou, Floarea-cucului.

Fleur-de-la-Passion, Ceasornic.

Fleur-de-Ste-Anne, Mușetel.

Fleur-des-dames, Vanilie.

Fléole-des-près, Timoftica.

Fleur-du-grand-Seigneur, Pesmă.

Fleur-du-Vendredi-saint, Floarea-păș-

tilor.

Flouve, Vițelar.

Flouve-dorante, Vițelar.

Flâteau, Limbariță.

Foie-de-boeuf, Bureți-de-stejar.

Foin-capillaire, Iarba-câmpului.

Foin-de-mer, Iarba-de-mare.

Foin-du-Parnasse, Șopârlaița-alba.

Foirolle, Trepadătoafe.

Folle-Avoine, Odos.

Follette, Loboda-de-grădină.

Fougère, Ferega.

Fougère, Ferega

- Fougère-a-l'aigle*, Ferică-de-câmp.
Fougère-femelle, Spinarea-lupului.
Fougère-mâle, Ferigă.
Fougères, Creasta-cucoşului.
Fougerolle, Fereguţă.
Fourrage-de-aisette, Hrana-vacei.
Fouteau, Fag.
Foyard, Fag.
Fragon-piquant, Ghimpe.
Fraisier, Căpsuni.
Fraisier-Capron, Căpsuni.
Fraisier-des-bois, Fragi.
Fraisier-fressant, Fragi.
Framboisier, Smeur.
Fraxinelle commune, Frâsinel.
Fraxinelle d'Europe, Frâsinel.
Frêne, Frasin.
Frêne-à-la-manne, Mojdrean.
Frêne-fleuri, Mojdrean.
Fromageon, Caşul-popei.
Froment, Grâu-cârniău.
Fromental, Ovâscior.
Fumeterre, Fumariţă.
Funaire-hygro-métrique, Frânghiută.
Fusain, Salbă-moale.
Fustet, Scumpie
- G**
Gagée-des-champs, Scânteuţă.
Gagée-jaune, Laptel-păsărei.
Gaillet, Cucută-de-pădure.
Gant-de-Notre-Dame, Degetar şi Degetel-roşu.
Gantelée, Degetel-roşu.
Ganteline, Rămurele.
Gants-de-Notre-Dame, Căldăruşe.
Garance, Roibă.
Garou, Tulichină.
Gattilier-commun, Mielărea.
Genestrolle, Drobiţă.
Genêt-à-tige-aillée, Grozamă.
Genêt d'Espagne, Bucsău.
Genêt-des-teinturiers, Drobiţă.
Genévrier, Ienupăr.
Gentiane-a-grands-fleurs, Cupe.
Gentiane-à-port-d'Asclépiade, Lumână-rica-pământului.
Gentiane-à-tige-courte, Cupe.
Gentiane-decoupée, Cupe.
Gentiane-ponctué, Enţură.
Géranium-à-long-rhizome, Priboi.
Géranium-brun, Pălăria-cucului.
Géranium-des-prés, Greghetin.
Géranium, Muşcat.
Gerb-d'or, Sânziană-de-grădină.
Germandrée, Dumbeţ.
Germandrée-aquatique, Iarbă-usturoasă.
Germandrée-des-montagnes, Şugărel.
Gesse, Bob-de-ţarină.
Gesse-des-prés, Lintea-pratului.
Gesse-du-printemps, Pupezele.
- Gesse-noire*, Orăstică.
Gesse-tubéreuse, Oreşniţă.
Giclet, Plesnitoare.
Gingembre, Gherghină.
Girarde, Nopticoasă.
Girarde-jaune, Cruşătea.
Giraumon, Bostan.
Giroflée, Micsandre.
Giroflée-d'hiver, Micsandre.
Giroflée-jaune, Micsunel-ruginite.
Giroflée-quarantaine, Micsandre.
Glaciale, Gheaţă.
Glaieul, Săbiută.
Gland, Ghindă.
Gland-de-terre, Oreşniţă.
Glouteron, Brustur şi Scăetele-popei.
Glu-du-chêne, Bureţi-de-ştejar.
Glycérie-aquatique, Mană-de-ape.
Glycine, Fasole-japoneză.
Gobelet-d'eau, Buricul-apei.
Gombo, Bame.
Gombo-comestible, Bame.
Gouet, Rodu-pământului.
Gourde, Tidvă.
Goutte-de-sang, Cocoşei-de-câmp.
Goutte-de-sang, Ruşcută-tomnatică.
Grains-de-grenouille, Lintiţă.
Gramen-fleuri, Iarbă-moale.
Grand-Basilic-sauvage, Apărătoare.
Grand-Orpin, Iarbă-de-urechi.
Grand-plantain, Pătlagină.
Grand-Soleil, Floarea-soarelui.
Grand-Trèfle-rouge, Trifoi-roşu.
Grande-Berle, Cosiţel.
Grande-Camomille, Granat.
Grande-Ciguë, Cucută.
Grande-Consoude, Tătăneasă.
Grande-Cuscute, Torţiel.
Grande-éclaire, Rostopască.
Grande-Épiaire, Bălbisă.
Grande-fougère, Ferică-de-câmp.
Grande-Genétiane, Enţură.
Grande-Marguerite, Aurată.
Grande-Ortie, Urzică-mare.
Grande-Scrofulaire, Buberic.
Grande-Vrillée-bâtarde, Hirişca-deasa.
Grassette-des-Alpes, Foaie-grasă.
Grateron, Turiţă.
Gratiol, Veninarită.
Grelot-blanc, Ghiocel-bogaţi.
Grémil, Mei-păsăresc.
Grémil-des-champs, Mărgeluşe.
Grenade, Rodie.
Grenadier, Rodiu.
Griotte, Vişine.
Griottier, Cireş şi Vişin.
Griset, Catină-albă.
Grisette, Burete-serpesc.
Gros-Blé, Grâu-mare.
Gros-Trèfle, Trifoi-roşu

Groseiller-à-maquereau, Agriș.
Groseillier-des-rochers, Păltior.
Groseiller-noir, Struguri-negri.
Groseillier-rouge, Coacăză.
 Guède, Drobușor.
Gueule-de-chat, Taposnic.
Gueule-de-lion, Gura-leului.
 Gui, Vâsc.
Gui-mauve, Nalbă-mare.
Gymnadénie-moucheron, Ură.
Gyrole, Bureți-galbeni, Mănătărci și Pitarcă.
Gyromître-comestible, Sbârciogi-grași.

Haricot, Fasole.
Haricot-d'Espagne, Fasole-mare.
Haricot-de-Soissons, Fasole-oloagă.
Haricot-rouge, Fasole-mare și Fasole-oloagă.
Haut-liseron, Fluerațoare.
Hedysarum-obscur, Dulcișor.
Hélécharis-des-marais, Pipiriguț.
Héliotrope-du-Pérou, Vanilie.
Hellébore, Cutcurig și Spânz.
Hémérocalle-bleue, Criu-de-toamnă.
Hémérocalle-du-Japon, Crin-de-toamnă
Hépatique des fontaines, Călbază.
Herbe-à-cent-goûts, Pelinarită.
Herbe-à-cinq-côtes, Patlagiuă-îngustă.
Herbe-à-cochon, Troscot.
Herbe-à-coton, Firiică.
Herbe-à-crapaud, Dintele-dracului.
Herbe-à-éternuer, Rototele-albe.
Herbe-à-jaunir, Drobiță.
Herbe-à-la-coupure, Iarbă-de-urechi.
Herbe-à-la-fièvre, Fierea-pământului
Herbe-à-la-glace, Gheață.
Herbe-à-la-reine, Tutun.
Herbe-à-l'esquinancie, Năprasnică.
Herbe-à-la-Vierge, Zarnacadele.
Herbe-à-Paris, Dalac.
Herbe-au-charpentier, Coadă-șorecelului.
Herbe-au-cog, Calomfir.
Herbe-au-fic, Untișor.
Herbe-au-pauvre-homme, Degetar și Veninarită.
Herbe-aux-ânes, Luminită.
Herbe-aux-chantres, Brâncuță.
Herbe-aux-chapeaux, Captalan.
Herbe-aux-chats, Cătușnic și Odolean.
Herbe-aux-écrouelles, Buberic.
Herbe-aux-écus, Drețe, Pana-sburătorului și Punguliță.
Herbe-aux-femmes-battues, Fluerațoare.
Herbe-aux-gouteux, Piciorul-caprei.
Herbe-aux-gueux, Viță-albă.
Herbe-aux-hémorroïdes, Buberic.
Herbe-aux-hernies, Feciorică.
Herbe-aux-magiciennes, Tilișcă.
Herbe-aux-perles, Mei-păsăresc.

Herbe-aux-puces, Ochiu-lupului.
Herbe-aux-sonnettes, Lalea-pestrită.
Herbe-aux-sorcieres, Tilișca.
Herbe-aux-teigneux, Captalan.
Herbe-aux-vaches, Floarea-calugărului.
Herbe-aux-verrues, Rostopască.
Herbe-aux-vipères, Iarba-șearpelui.
Herbe-carrée, Iarbă-neagră.
Herbe-d'amour, Rozetă.
Herbe-d'Antal, Arăriel.
Herbe-de-Guinée, Costrei.
Herbe-de-la-manne, Rourică.
Herbe-de-la-Saint-Jean, Pojarniță
Herbe-de-la-Trinité, Popilnic-iepuresc.
Herbe-de-la-Trinité, Trei-frați-pătați.
Herbe-de-l'hirondelle, Rostopască.
Herbe-de-Sainte-Barbe, Crusătea.
Herbe-de-Saint-Benoît, Cerențel.
Herbe-de-Saint-Fiacre, Vanilie-sălbatică
Herbe-de-Saint-Joseph, Ruin.
Herbe-de-St. Innocent, Dintele-dracului.
Herbe-de-St. Laurent, Busuiocu-cerbilor.
Herbe-d'or, Iarba-osului.
Herbe-du-Saint-Esprit, Anghelica.
Herbe-du-vent, Dediței.
Herbe-empoisonnée, Mătrăgună.
Herbe-musquée, Frăgulița.
Herbe-royale, Busuioc.
Herbe-sacrée, Sporici.
Herbe-saine, Dumbravnic.
Herbe-Saint-Roch, Tătăiș.
Herbe-sainte, Pelin.
Herbe-sans-couture, Limba-șearpelui.
Herbe-Thérèse, Șopărlită.
Herbe-triste, Barba-împăratului.
Hérisson coralloïde, Burete-creț.
Herniole, Feciorică.
Hêtrè, Fag.
Hièble, Boz.
Hirnéole-oreille-de-Judas, Burete-de-soc.
Holostée en ombelle, Cuișorița.
Homogyne-des-Alpes, Rotungioare.
Houblon, Hemei.
Houque, Flocosică.
Hutchinsie des-Alpes, Nocila.
Hygrophore-blanc-d'ivoir, Burete-bălos.
Hysope, Isop.

If, Tisă.
Immortelle, Flori-de-paie și Plevaița.
Immortelle-à-bouquets, Imortelă-galbenă
Immortelle-des-sables, Siminoc.
Immortelle-jaune, Imortelă-galbena.
Impudique, Burete-pucios.
Indigo-bâtard, Salcâm-mic.
Inule, Cioroi.
Inule-d'Angleterre, Șovârvariță.
Ipoméè-à-feuille-de-lierre, Zorele.
Iris, Stânjini.
Iris-des-marais, Stânjini-galbeni.

- Iris-jaune*, Stânjini-galbeni
Iris-nain, Rătoșoare.
Iris-panaché, Stânjini-pestriți.
Isopyre-Faux-Pigamon, Gainuși.
Ivraie, Salbație și Zizanie.
- J**
Jacinthe, Zambila.
Jacinthe-des-Indes Chiparoase.
Jalousie, Canale, Garofițe-de-grădină.
Jasmin, Iasomie.
Jasmin de l'Inde, Zorele.
Jasmin-jaune, Iasomie-salbatică.
Jaunet, Bureți-galbeni.
Jonc-à-balais, Stuh.
Jonc-à-mèche, Rugina.
Jonc-des-tonnelier Pipirig.
Jonc-fleuri, Roșatea,
Jotte, Ridiche-salbatica.
Joubarbe, Borșior și Urechelniță.
Jouet-du-vent, Iarba-vântului.
Julienne, Mirodenie și Nopticoasa.
Jusquiame, Masalarîța.
Jute, Juta.
- K**
Ketmie-vésiculeuse, Zămoșiță.
- L**
Laiteron, Susai.
Laitier commun, Amăreală.
Laitue, Tâlharea.
Laitue-cultivée, Lăptuci.
Laitue-de-cochon, Bûrniana-porcească.
Laitue-des-murs, Susai-pădureț.
Lampourde, Scaetele-popei.
Lampourde-épineuse, Holeră.
Lamprette, Floarea-cucului.
Lampsane, Sgrăbunțică.
Langue-d'agneau, Pătlușină moale.
Langue-de-beuf, Bureți-de-stejar și
 Limba-boului.
Langue-de-cerf, Navalnic.
Langue-de-chien, Arăriel.
Langue-de-femme, Tremurătoare.
Langue-de-moineau, Limba-vrabiei.
Langue-de-serpent, Limba-șerpelui.
Lantana-à-feuilles-de-Melisse, Aurică.
Laser-à-feuilles-larges, Smeoaică.
Laser-de-Prusse, Somnoroasă.
Latheron, Luțari.
Lathrée-écailleuse, Mama-pădurei.
Laurier, Dafin.
Laurier-de-Saint-Antoine, Rășcoage.
Laurier-rose, Leandru.
Laurier-sauce, Dafin.
Lavande, Leventică.
Lavanèse, Ciunărea.
Laythiron, Buretele-vacei.
Lenticule-sans-racines, Lintîță-măruntă.
Lentille, Linte.
Lentilles-d'eau, Lintîță.
Levain, Drojdii.
Levure, Drojdii.
- Liane-à-fleurs-de-cire*, Ceară.
Libanotis-des-montagnes, Smeoaie.
Lichen-d'Islande, Mușchi-de-munte.
Lierre, Iederă.
Lierre-terrestre Silnic.
Lilas, Liliac.
Lilas-de-Perse, Liliac-franțozesc.
Lilas-de-Rouen, Liliac-franțozesc.
Lilas-Varin, Liliac-franțozesc.
Limodore-a-feuilles-avortées, Garbiță.
Limoselle-aquatique, Canarul-bălții.
Lin, Ineața.
Lin-commun, In.
Lin-jaune, In-galben.
Lin-usuel, In.
Linaigrette, Bumbăcarită.
Linairé, Linariță.
Liondent, Potcapu-călugărului.
Liondent d'automne, Capul-călugărului.
Liparis-de-Loesel, Molișoare.
Lis-blanc, Crin.
Lis-bulbifère, Lilie-roșie.
Lis-des-étangs, Nufăr-alb.
Lis-des-vallées, Lacrămioare.
Lis-jaune, Crin-galben.
Lis-Martagon, Crin-de-pădure.
Liseron-bâtard, Hirișca-deasă.
Liseron-de-Michaux, Zorele.
Liseron-des-haies, Cupa-vacei.
Liseron-pourpre, Zorele.
Listéra-ovale, Puța-cocoșului.
Livèche, Leuștean.
Lonicéra-noir, Caprifoi.
Loranthé, Vâsc-de-stejar.
Lotier-des-marais, Ghisdei-mare.
Lotier-majeur, Ghisdei-mare.
Lotier-pourpre, Dungătea.
Loufa-de-loup, Beșina-porcului.
Loup, Buretele-vacei.
Lunaire-vinace, Lopătea.
Lunetière-lisse, Ochelarița.
Lunifa, Nufăr-alb.
Lupin-bigarré, Cafeluțe.
Lupin-blanc, Cafeluțe.
Lupin-jaune-odorant, Niprală.
Lupin-petit-bleu, Cafeluțe.
Luzerne, Luțernă.
Luzerne-jaune, Culbeceasă.
Luzerne-sauvage, Culbeceasă.
Luzule-champêtre, Mălaiul-cucului.
Luzule-élevée, Horști.
Luzule-printanière, Horști.
Lyciet, Catină-de-garduri.
Lycopode à rameaux d'un an, Cornișor.
Lycopode-en-massue, Pedicuță.
Lycopode Sélagine, Brădișor.
- M**
Mâche, Fetică.
Macis, Frunzișoară.
Maianthème, Lăcrămiță.

Maïs, Păpușoi.
Malaquie-aquatique, Pleșcaită.
Manchettes, Cupa-vacei.
Mancienne, Dârmoz.
Mandarine, Mandarină.
Manne-terrestre, Meișor.
Mansèvre, Dârmoz.
Manteau-de-Notre-Dame, Cretișoare.
Marasme-a-odeur-d'échalote, Cocârle.
Marchantie, Calbazu.
Marjolaine, Magheran.
Marjolaine-sauvage, Sovârv.
Marsette, Timoftică.
Marron, Castane.
Marronnier d'Inde, Castan-sălbatic.
Maroute, Romoniță-puturoasă.
Marrube, Voronică
Marrube-aquatique, Cervană.
Marrube-blanc, Unguraș.
Marrube-noir, Catușe.
Marsault, Iov.
Marseau, Iov.
Masse-d'eau, Papură.
Massette, Papura.
Matricaire, Granat.
Matricaire-inodore, Moșitel-prost.
Mauve, Nalba.
Mélampyre-a-crêtes, Ciormoiag.
Mélampyre-des-bois, Sor-cu-frate.
Mélèze, Zed.
Mélilot-blanc, Sulfină-albă.
Mélilot-bleu, Sulcina-albastră.
Mélilot-jaune, Sulfină.
Mélinet-à-petites-fleurs, Pidosnic.
Mélique-uniflore, Mărgică.
Méliste, Roiniță.
Méliste-des-bois, Dumbravnic.
Méliste-turque, Mataciune.
Melon, Pepene-galben.
Melon-d'eau, Pepene-verde.
Menthe-coq, Calomfir.
Menthe-crêpe, Isma-creață.
Menthe-de-chat, Cătușnică.
Menthe-de-montagne, Isma-pădurilor.
Menthe-frisée, Ismă-creață.
Menthe-poirée, Ismă-bună.
Menthe-rouge, Isma-braștei.
Menthe silvestre, Isma.
Merisier-à-grappes, Mălin.
Mertier, Mosmon.
Mertlion, Tulichină.
Mérule-pleureur, Ciupercă-de-pivniță.
Merveille-du-Pérou, Barba-impăratului
Meule, Nalba.
Méum Mutelline, Briolă.
Micocoulier, Sâmbovină.
Miellin, Burete-de-nuc.
Mignardise-des-prés, Garoafe-de-munte.
Mignonnette, Rozetă și Trifoi-mănunt.
Mildiou, Mană.

Millefeuille, Coadă-sorecelului.
Millepertuis, Pojarnița.
Millepertuis-à-quatre-angl's, Sovârvaiță
Millet, Mei.
Millet-à-balais, Măture.
Millet-à-grappe, Duglie.
Millet-des-oiseaux, Mei.
Millet-étalé, Meișor.
Minette, Trifoi-mănunt.
Miguemot, Mănatarci.
Mnie ondulée, Mușchi-stelat.
Moisissure, Mușgai.
Moldavie, Mataciune.
Molène-bleu, Coadă-nielului.
Molène-noire, Captalan-negru.
Molène-pourpre, Coadă-mielului.
Molinia-bleue, Iarbă-albastră.
Monnaie-du-pape Pana-sburatorului.
Monnoyère, Drețe și Pungulița.
Morgeline, Rocoina.
Morgeline-d'eau, Drețe.
Morille, Ciuciuleți și Sbârciogi-grași.
Morille-de-Bohême, Sbarciogi.
Morille-comestible, Ciuciuleți.
Morille-conique, Sbârciogi.
Morton, Bureți-flocoși.
Mort-aux-vaches, Boglari.
Morvé, Vâsc.
Mouceiron, Nicoreți.
Mouricaude, Sbârciogi-grași.
Mourillon, Ciuciuleți.
Mouron-des-champs, Scânteuță.
Mouron-des-oiseaux, Rocoina.
Mousse d'Islande, Mușchi-de-munte.
Mousseron, Nicorete și Nicoreți.
Moutarde-blanche, Muștar.
Moutarde-noire, Muștar-negru.
Moutarde-sauvage, Muștar-de-câmp.
Mouton-zoné, Bureți-flocoși.
Musfe-de-veau, Gura-lenlui.
Muguet, Lăcrămioare.
Murier, Dud-alb.
Murier Dud-negru.
Murier-blanc Dud-alb.
Murier-des-hzies, Mur.
Murier-noir, Dud-negru.
Muscari-faux-botryde, Porumbel.
Muscatteline, Frăguliță.
Myosotis-de-bois, Nu-mă-nita.
Myricaire d'Allemagne, Catină-mica.
Myriophylle-en-épi, Peniță.
Myriophylle-verticillé, Penița.
Myrte-commun, Mirt.
Myrtille, Afin.
Myrtille-de-marais, Răchițele.

Narcisse, Coprină și Zarnacadele.
Narcisse-d'automne, Ghiocel-de-toamnă.
Narcisse-des-prés, Zarnacadea.
Nard-rouge, Țăpoșica.

- Nasitort*, Creson.
Navet, Napi.
Navette, Rapiță.
Navette-d'été, Rapiță.
Navette-d'hiver, Rapiță.
Navet-du-diable Mutatoare.
Ne-m'oubliez-pas, Ochii-pășăruici.
Ne-me-touchez-pas, Slăbănog.
Néftier, Moșmon.
Néftier-cotonneux, Bârcoace.
Néle, Moșmon.
Nénuphar, Nufar-alb.
Nénuphar-jaune, Nufar-galben.
Népéta-dénuđé, Poala-Sfintei-Marii.
Nerprun, Verigariu.
Nestie-paniculée, Drob.
Nez-coupé, Clocotiș.
Nid-d'oiseau, Trânji.
Nielle, Neghină.
Nigelle, Negrilică.
Nigritella-à-feuilles-étroites, Puțoi.
Nissoulous, Măntărci.
Nivéole, Ghiocci.
Nivéole-d'été, Ghiocci-bogați.
Nivéole-printanière, Ghiocci-bogați.
Noisetier, Alun.
Noisetier-de-Byzance, Alun-turcesc.
Noisetier-franc, Alun-turcesc.
Noix, Nuci.
Noix-de-Galle, Gogoși-de-ristic.
Noix-muscade, Nucsoară.
Noix-vomique, Turta-lupului.
Nonette, Grău-mare.
Noyer, Nuc.
- O**
Obier, Călin.
Odontités-rouge, Dunțură.
Oeil-de-cheval, Moartea-puricelui.
Oeil-de-faisan, Coccoși-de-câmp.
Oeil-de-vache, Romoniță-de-câmp.
Oeil-du-Christ, Steliță.
Oeillet-à-bouquets, Garoafă.
Oeillet-d'amour, Ipcărige.
Oeillet-d'Inde, Vădoage.
Oeillet-de-Chine, Garofițe.
Oeillet-de-poète, Garofițe-de-grădină.
Oeillet-des-Chartreux, Garofițe.
Oeillet-des-jardins, Garoafă.
Oenante-safranée, Joian.
Oeuf-de-vanneau, Bibilică.
Ognon, Ceapă.
Oignon, Ceapă.
Oliban, Tămâie.
Olivier d'Europe, Maslin.
Olivier-de-Bohême, Răchitică.
Onagre, Luminiță.
Ophrys, Albina.
Orange, Portocale.
Oranger, Portocal.
Orchis-à-odeur-de-bour, Ouale-popii.
Orchis bouc, Ouăle-popii.
Orchis-bouffon, Untu-vacei.
Orchis mâle, Poranici.
Orchis-papillon, Gemănarită.
Orchis pourpre, Poroinic.
Oreille-d'âne, Mușcatu-dracului.
Oreille-d'homme, Pochivnic.
Oreille-d'Orme, Burete-de-nuc.
Oreille-d'ours, Urechea-ursului.
Oreille-de-lièvre, Mușcatu-dracului.
Oreille-de-noyer, Burete-de-nuc.
Oreille-de-rat, Vulturică.
Oreille-de-souris, Ochiu-șarpelui.
Orge, Orz.
Orge-carrée, Orz-iernatic.
Orge-d'Europe, Orz-pădureț.
Orge-d'hiver, Orz-iernatic.
Orge-des-rats, Orzu-șoarecilor.
Origan, Sovărv.
Orme, Ulm.
Orme-à-fleurs-éparses, Velnis.
Orme-commun, Ulm.
Orme-liège, Ulm-răios.
Orme-subéreux, Ulm-răios.
Ormeau, Ulm.
Ornithogale, Lușcă.
Orobanche, Verigel.
Orobanche-du-chanvre, Lupoai.
Orobe-noir, Orăstică.
Orpin, Dragoste și Iarbă-de-șoaldină.
Orpin-odorant, Rujă.
Orpin-rose, Rujă.
Ortie, Urzică-mare.
Ortie-blanche, Sugel-alb.
Ortie-grièche, Urzică-mică.
Ortie-jaune, Sugel-galben.
Ortie-puante, Bălbisă.
Ortie-rouge, Sugel și Urzică-moartă.
Ortie-royale, Lungurică.
Orvale, Iarba-sfântului-Ioan.
Oseille, Măcriș.
Oseille-de-brebis, Măcriș-mănunt.
Oseille-de-serpent, Macriș-mănunt.
Oseille-épinard, Ștevie-de-grădină.
Osier-blanc, Mlaje.
Osier-brun, Salce.
Osier-fleuri, Răsoage.
Osier-rouge, Răchită-roșie.
Osier-vert, Mlaje.
Oxytropis-des-champs, Luntritică.
- P**
Pain-de-coucou, Macrișul-iepurelui.
Pain-de-pourceau, Urechea-lieporului.
Palissandre, Palisandru.
Palixandre, Palisandru.
Panais, Păstărnac.
Panic-capillaire, Mei-mănunt.
Panse-de-vache, Bureți-călugărești.
Pâquerette, Banuți.
Pâquette, Floarea-păștilor.

- Parelle*, Dragavei și Macriș.
Pariétaire, Paracherniță.
Parisette, Dalac.
Pas-d'âne, Podbal.
Passe-velours, Vâsdoage.
Passerage-Drave, Urda-vacei.
Pastel, Drobușor.
Pastel-des-teinturiers, Drobușor.
Passe-fleur, Curcubeu.
Pasquier, Măzărice.
Passerage-des-décombres, Păducherniță.
Pastéque, Pepene-verde.
Patenôtier, Clocotiș.
Patience, Ștevie-de-grădină.
Patience-crêpe, Dragavei.
Pâtisson, Bostan-alb.
Patte-d'araignée, Chica-voinicului.
Patte-de-lion, Albumeală.
Patte-d'oie, Frunză-de-potcă.
Patte-de-poule, Iarbă-bărboasă.
Paturin-annuel, Hirușor.
Paturin-commun, Șuvar-de-munte.
Paturin-des-forêts, Iarbă-deasă.
Paturin-des-prés, Firuță.
Paturon-blanc, Ciupercă.
Pavot-à-bractées, Mac-roșu-de-grădină.
Pavot-coq, Mac-roșu.
Pavot-cornu, Mac-cornut.
Pavot-des-jardins, Mac-de-grădină.
Pavot-douteux, Mac-de-câmp.
Pavot-involucré, Mac-roșu-de-grădină.
Pêche, Persică.
Pêcher, Persic.
Pédane, Scai-măgăresc.
Pédiculaire, Darie.
Pédiculaire-verticillée, Vârtejul-pământului.
Pensée, Trei-frați-pătați.
Péplis-Pourpier, Mătreață.
Pépon, Bostan.
Percefeuille, Urechea-iepurelui.
Perce-muraille, Paracherniță.
Perce-neige, Ghiocci.
Persicaire, Iarbă-roșie.
Persil, Pătrunjel.
Perrenche, Saschiu.
Pesse, Molid.
Pesse-d'eau, Coadă-calului.
Pékasités, Cucuruz.
Petit-Chêne, Dumbeț.
Petit-Cyprès, Lemnul-Maicei-Domnului.
Petit-Houx, Ghimpe.
Petit-liseron, Volbură.
Petit-Muguet, Vinariță.
Petit - Nénuphar, Iarba - broaștelor și Plutică.
Petit-pois, Mazăre.
Petit-Triolet, Trifoi-mănunt.
Petit-vesceron, Cosiță.
Petit-violet-à-franges, Plutică.
Petite-Centaurée, Fierea-pământului și Frigurică.
Petite-ciguë, Patrunjelu-cânelui.
Petite-Cuscute, Torțiel.
Petite-Flambe, Rățișoare.
Petite-Marguerite, Hănuți.
Petite-mauve, Casul-popei.
Petite-Ortie, Urzică-mică.
Petite-Oseille, Macriș-mănunt.
Pétunia, Petunie.
Peucedan, Chiminul-porcului.
Peuplier-blanc, Plop-alb.
Peuplier-d'Italie, Plută.
Peuplier-franc, Plop-negru.
Peuplier-Suisse, Plop-negru.
Pezize, Urechea-babei.
Phalangère-rameuse, Liliuță.
Phalaris-des-Canaries, Iarba-canarașului.
Phélipée-rameuse, Lupoie.
Phellandre, Mărăș.
Philonotis-des-fontaines, Ața-apei.
Phlox paniculé, Brumărele.
Piboulado, Ghebe.
Picride-fausse-Épervière, Iarbă-găie.
Pied-d'alouette, Nemțisori-de-câmp.
Pied-d'alouette-des-jardins, Surguci.
Pied-d'alouette-élevé, Nemțisor.
Pied-de-chat, Parpian.
Pied-de-coq, Rămurele.
Pied-de-glène, Ridiche-sălbatică.
Pied-de-lièvre, Papanasi.
Pied-de-lion, Albumeală și Crețișoare.
Pied-de-lit, Apărătoare.
Pied-de-Loup, Cervană.
Pied-de-mouton-blanc, Flocoșel.
Pied-de-poule, Floare-de-leac, Ghisdei și Pir-gros.
Pied-de-veau, Rodu-pământului.
Pied-rouge, Iarbă-roșie.
Piérou, Floare-de-leac.
Pigamon, Rutisor.
Piloselle, Vulturică.
Piment, Ardei.
Piment-des-abeilles, Roiniță.
Pimprenelle, Cebarea.
Pimprenelle-des-prés, Sorbestrea.
Pinade, Pitoașcă.
Pinado, Turta-vacii.
Pinasse, Pin.
Pin-d'eau, Coadă-calului.
Pin-doux, Coconari.
Pin-parasol, Coconari.
Pin-rouge, Pin.
Pivole-unilatérale, Perișor.
Pisaille, Mazăre-de-câmp.
Pissenlit, Pădăie.
Pistache, Fistic.
Pistache-de-terre, Alune-americeane.
Pisse-loup, Gogoășe.
Pivoine, Bujur.

- Pivoine des jardins*, Bujor.
Pivoine femelle, Bujor.
Plane, Arțar.
Plantain, Pătlagină.
Plantain-d'eau, Limbariță.
Plantain-des-Alpes, Arnica.
Plantaine-bâtard, Pătlagină-moale.
Platane-d'Occident, Platan.
Platane-d'Orient, Platan.
Platanthère-à-deux-feuilles, Stupiniță.
Plateau, Nufăr-galben.
Peurosperme-d'Autriche, Morcoveancă.
Plumet, Colilie.
Poche, Urlupi.
Pochette, Urlupi.
Podagraire, Piciorul-caprei.
Pogonate-à-urne, Muschiu-de-piatră.
Poil-de-chien, Păiuș.
Poireau, Praz.
Poireau-femelle, Porumbei.
Poire, Pară.
Poirée, Sfeclă.
Poirier, Păr.
Pois, Mazăre.
Pois-à-fleurs, Sângele-văinicului.
Pois-café, Dungătea.
Pois-chiche, Năut.
Pois-de-senteur, Sângele-voinicului.
Pois-gris, Mazăre-de-câmp.
Poiré, Iuțari.
Poivre, Piper.
Poivre-d'eau, Dintele-dracului.
Poivre-de-muraille, Iarbă-de-șoaldină.
Poivre-long, Ardei.
Polonais, Mănățarci.
Polycnème-des-champs, Scârțaitoare.
Polypode, Fereguță.
Polypore-à-odeur-suave, Văcălie-de-salcie.
Polypore-confuent, Buretele-oilor.
Polypore-du-bouleau, Văcălie-de-mesteacăn.
Polypore-du-pin, Văcălie-de-brad.
Polytric-commun, Muschiu-de-pământ.
Pomme, Măr (fruct).
Pomme-de-terre, Cartofi.
Pomme-épineuse, Ciumăfaie.
Pommier, Măr.
Pommier-à-cidre, Măr-pădureț.
Populage-des-marais, Calcea-calului.
Porcelle, Buruiană-porcească.
Poireau, Praz.
Porte-chapeau, Păliur.
Potamot-luisant, Broasca-apei.
Potellé, Măslăriță.
Potentille-argentée, Scrintitoare.
Potentille-couchée, Scrântitoare.
Potentille-droite, Buruiană-de-cinci-degete.
Potiron, Ciupercă și Mănățarci.
Ponceau, Mac-roșu.
Poule, Creasta-cocoșului.
Poule - des - bois, Bureți - calugărești și Păstrăv.
Poule-grasse, Sgrăbunțică.
Poule-grasse, Spanac-sălbatic.
Pouliot, Busuiocul-cerbilor.
Pouliot-bâtard, Cimbrisor.
Pourpier, Iarbă-grasă.
Pourpier-fleuri, Agurijioară.
Prêle-des-bois, Barba-ursului.
Prêle-des-champs, Barba-ursului.
Prêle-des-marécages, Părul-porcului.
Prêle-des-tourneurs, Pipirig.
Prêle-d'hiver, Pipirig.
Prêle-élevée, Păru-porcului.
Préanathès-pourpre, Salata-iepurelui.
Primevère, Ciuboțica-cucului.
Pruneautier, Goldan.
Prunier-Cerise, Corcoduș.
Prunier-Reine-Claude, Goldan.
Pruène, Lemn-cânesc.
Prune, Prună.
Prunellier, Porumbar.
Prunier, Prun.
Prunier-de-Damas, Prun.
Pulicaire, Puricariță.
Pulmonaire, Miere-ursului.
Pulmonaire-officinale, Cuscrișor.
Pulsatille, Dediței.
Quarantaine, Micsandre.
Querdonnet, Scaiul-dracului.
Queue-de-cheval, Barba-ursului și Păru-porcului.
Queue-de-loup, Condroniu.
Queue-de-rat, Barba-ursului.
Queue-de-renard, Busuioc-roșu.
Queue-de-souris, Cudițucă.
Quinal-d'azé, Popenchi.
Quintefeuille, Cinci-degete.
Quintefeuille-des-marais, Șapte-degete.
Rabidouille, Napi-curecești.
Rasine-de-Salsepareille, Salce.
Radiaire, Ștevie.
Radis, Ridiche.
Raffault, Bureți-focoși.
Raifort-aquatique-jaune, Gălbenea.
Raifort-sauvage, Hrean.
Raiponce, Cărbuni și Clopoței.
Raiponce-orbulaire, Bănică.
Raisin, Struguri.
Raisin-d'Amérique, Cărmâz.
Raisin-de-renard, Dalac.
Raisin-des-teinturiers, Cărmâz.
Râpette, Lipicioasă.
Rave, Napi-curecești.
Ravenelle, Ridiche-sălbatică.
Ray-grass, Zizanie.

Réglisse-bâtard, Unghia-găiei.
Réglisse-glabre, Lemn-dulce.
Réglisse-hispide, Lemn-dulce.
Réglisse-sauvage, Unghia-găiei.
Reine-des-bois, Vinariță.
Reine-des-prés, Crețuscă,
Reine-Marguerite, Rusi-de-toamnă.
Renoncule-des-bois, Gălbenele-de-pădure
Renoncule-des-marais, Boglari.
Renouée-du-Levant, Moțu-curcanului.
Réséda, Rozetă.
Réséda-sauvage, Rechie.
Rëveil-matin, Laptele-cucului.
Rhizome d'Iris de Florence, Rădăcină-
 de-micșunea.
Rhubarbe, Revent.
Rhubarbe-des-moines, Steghie.
Rhubarbe-des-pauvres, Rutișor-galben.
Rhubarbe-des-paysans, Alior.
Ricin, Căpușe.
Rièble, Turiță.
Riz, Orez.
Robinet, Opaită.
Robinier-commun, Salcâm.
Rocamboles, Aiul-serpelui.
Romarin, Rosmarin.
Ronce-bleue, Rug.
Rondelle, Pochivnic.
Rose-à-cent-feuilles, Trandafir-de-dul-
 ceață.
Rose-blanche, Trandafir-alb.
Rose-de-Jéricho, Măna-Maicei-Domnului.
Rose-de-Provins, Răsură.
Rose-de-tous-les-mois, Trandafir-de-lună.
Rose-des-Alpes, Smirdar.
Rose-d'Inde, Vădoage,
Rose-trémière, Nalbă-de-grădină,
Roseau, Stuh.
Roseau-à-quenouilles, Trestie.
Roseau-odorant, Obligeană.
Roseau-panaché, Iarbă-albă.
Roseau-traçant, Trestie-de-câmpuri.
Rosée-du-soleil, Roua-cerului.
Rosier-jaune, Trandafir-galben.
Rossolis, Roua-cerului.
Ronce, Mur.
Rouge, Pânișoare.
Rougette, Condroniu.
Rougillon, Râscov.
Rouille, Rugina-grăului.
Roure, Gorun.
Roussette, Bureți-galbeni.
Rouvre, Stejar.
Ruban-d'eau, Buzdugan.
Ruban-de-bergère, Iarbă-albă.
Rubaniér, Buzdugan,
Rue, Virnaț.
Rue-de-Chèvre, Ciumărea.
Rue-des-jardins, Virnaț.
Rue-des-prés, Rutișor-galben.

Rumex-aggloméré, Macrișul-calului.
Rumex-des-Alpes, Steghie.
Rumex-des-marais, Ștevie-de-baltă.
Russule, Vinetică.
Russule-fétide, Băloșel.
Russule-intègre, Pânișoare.
Sabine, Cetenă-de-negi.
Sablîne-à-feuilles-de-Serpolet, Studeniță.
Sablîne-du-printemps, Mierluța.
Sabot-de-la-Vierge, Papucul-Doamnei.
Sabot-des-Vénus, Papucul-Doamnei.
Safran, Șofran.
Safran-bâtard, Șofrănaș.
Safran-des-fleuristes, Brădușă-de-primă-
 vară.
Safran-printanier, Brădușă-de-primă-
 vară.
Sagine, Grăsătoare.
Sagou, Sagó.
Sagoutier, Sago.
Saigne-nez, Coada-șorecelului.
Sainfoin, Dulcișor.
Sainfoin, Sparcetă.
Saint-Michel, Burete-serpesc.
Salade-de-chouette, Bobornic.
Salép, Salép.
Salero, Pitoască.
Salicaire, Răchitan.
Salicaire-effilée, Răchitan.
Salicorne herbacée, Brâncă.
Salsifis-bâtard, Tăța-caprei.
Salsifis majeur, Barba-caprei.
Salvinia-nageante, Pestișoară.
Sangdragon, Sânge-de-nouă-frați.
Sanicle, Sănișoară.
Sanicle-des-ours, Ciuboțica-ursului.
Sanicle-femelle, Ștevie.
Santolinc, Lemnul-Maicei-Domnului.
Sapin, Brad-alb
Sapin-argenté, Brad-alb.
Sapin-blanc, Brad-alb.
Sarrasin, Hrișcă.
Sarrasine, Remf.
Sarrette, Gălbinare.
Sarriette, Cimbru.
Satyre, Burete-pucios.
Sauge, Jale.
Sauge-d'Ethiopie, Șerlai.
Sauge-des-prés, Sălvie-de-câmpuri.
Sauge-glutineuse, Cînsteț.
Sauge-officinale, Jale.
Sauge-sauvage, Coada-vacei.
Sauge-verticillée, Urechea-porcului.
Saule, Salcă.
Saule-drapé, Răchită-albă.
Saule-fragile, Răchită.
Saule-Laurier, Salcie.
Saule-pleureur, Salcie-pletoasă.
Savonière, Odogaci.

- Saxifrage-Aizoon*, Iarba-surzilor.
Saxifrage-dorée, Splinu.
Saxifrage-redressée, Ochii-șorecelului.
Scabieuse, Sipiică.
Sceau-de-Notre-Dame, Fluerațoare.
Sceau-de-Salomon, Coadă-cocoșului.
Scille-à-deux-feuilles, Viorele.
Scille-maritime, Ceapă-de-mare.
Scirpe-des-bois, Țipirig.
Scirpe-en-jonc, Cipirig.
Scirpe-maritime, Rogoz.
Scéléranthe-annuel, Buruiana-surpătorei.
Scéléranthe-vivace, Sincerică.
Scéléroderme-commun, Buretele-cerbilor.
Scéléroderme-orangé, Buretele-cerbilor.
Scolopendre, Năvalnic.
Scrofulaire, Iarbă-neagră.
Seigle, Secară.
Sélin-à-feuilles-de-Carvi, Îngerea.
Séné, Siminichie.
Séné-bâtard, Beșicoasă.
Senegon, Bătărnică și Crucinliță.
Senève, Mustar-de-câmp.
Sénévé-noire, Mustar-negru.
Sensitive, Sensitivă.
Sentbon, Vetrică.
Seringat, Sirinderică.
Serpentaire, Răcisor.
Serpolet, Cimbrășul.
Sétaire-glaucue, Mohor.
Sétaire-verticillée, Mohor.
Silène-des-bois, Lipicioasă.
Silène-penché, Milițea.
Sésame, Susan.
Sisymbre, Voinică.
Soja, Fasole-japoneză.
Soldanelle, Degetăruț.
Soleil, Floarea-soarelui.
Sorbier, Scoruș.
Sorbier-des-oisieux, Scoruș-de-munte.
Sorgho-d'Alep, Costrei.
Souchet-brun, Căprișor-oaches.
Souchet-jaunâtre, Căprișor.
Souci, Filimică.
Souci-d'eau, Calcea-calului.
Souci-de-vigne, Hilimică.
Soude-épineuse, Săricică.
Sphaigne, Coadă-măței-de-baltă.
Spargoute, Hrana-vacei.
Spirée, Taulă și Tavalga.
Splanc, Văsusor.
Squille, Ceapă-de-mare.
Statice-de-Gmelin, Sică.
Statice-Limonium, Limba-peștelui.
Stellaire-des-bois, Stelută.
Stellaire-graminée, Rocoțea.
Stipe-capillaire, Năgară.
Stramoine, Ciumăfaie.
Stratiotes-alois, Foarfeca-bălții.
Streptope-à-feuilles-embrassantes, Oușor.
Sucepin, Sugătoare.
Sumac-amarante, Oțetar.
Sumac-de-Virginie, Oțetar.
Sureau, Soc.
Sureau-à-grappes, Soc-roșu.
Sureau-rouge, Soc-roșu.
Surelle, Macrișul-iepurelui.
Sycomore, Paltin.
Sylvie, Floarea-păștilor.
Sylvie-jaune, Păștiță.
Symphorine-à-grappes, Hurmuz.
T
Tabac, Tutun.
Tabac-des-Savoyards, Arnică.
Tabac-des-Vosges, Arnică.
Tabac-rustique, Tutun-turcesc.
Tamarin-de-France, Cătină-roșie.
Tamaris-de-Narbonne, Cătină-roșie.
Teigne, Tortiel.
Téraspic, Limba-mărei.
Téraspic-d'été, Limba-mărei.
Terre-noix, Alunele.
Tête-de-Méduse, Ghebe.
Tête-de-mort, Gura-leului.
Tétragonolobe-siliqueux, Ghisdei-cu-pa-tru-muchi.
Thé, Ceai.
Thé-d'Europe, Ventrilică.
Thym-vulgaire, Lămâioară.
Tilleul-à-petites-feuilles, Tei-pădureț.
Tilleul-argenté, Tei-alb.
Tilleul-commun, Tei și Tei-roșu.
Tilleul-de-Hollande, Tei.
Tilleul-des-bois, Tei-pădureț.
Tomate, Pătlașe-roșii.
Topinambour, Napî-porcești.
Tordyle-élevé, Țăpoșică.
Torilide-Anthriscue, Hațmațuchiul-mă-garului.
Tormentile, Sclipeți.
Tortelle, Brâncuță.
Tourette, Gâscariță și Turicel.
Tournesol, Vanilie-sălbatică.
Toute-bonne, Iarba-sfântului-Ioan și Spânacul-ciobanilor.
Trainasse, Iarba-câmpului și Troscot.
Traine, Iarba-câmpului.
Trèfle-alpêtre, Trifoi.
Trèfle-blanc, Trifoi-alb.
Trèfle-d'eau, Trifoiște.
Trèfle-jaune, Vătămătoare și Trifoișă.
Trèfle-violet, Trifoi-roșu.
Tremble, Plop-de-munte.
Trianglé, Rogoz.
Tribule-terrestre, Colțu-babei.
Triplet, Trifoi-alb.
Tripette, Rămurele.
Troëne, Lemn-cânesc.
Truffe, Trufe.
Truffe-blanche-des-Piemontais, Trufe.

Truffe-d'été, Trufe.
Truffe-de-la-Saint-Jean, Trufe.
Truffe-du-Périgord, Trufe.
Truffe-grise, Trufe.
Truffe-noire, Trufe.
Truffe-violette, Trufe.
Tubéreuse-des-jardins, Chiparoase.
Tue-chien, Brândușă - de - toamnă și Zărână.
Tulipe Tulipani.
Tulipe-sauvage, Lalea.
Turquette, Feciorică.
Tusain-verruqueux, Lemn-râios.
Usnée, Mătreață-de-arbori.
Utriculaire, Otrățel-de-apă.
Vache, Buretele-vacei și Vinețică-cu-lapte.
Vache-blanche, Iuțari.
Vache-rouge, Râșcov.
Vachotte, Vinețică-cu-lapte.
Vaciet, Ceapa-cioarei.
Valériane-des-marais, Odolean.
Valériane-grecque, Scara-Domnului.
Vanille, Vanilie.
Varaire-blanc, Știrigoaie.
Varaire-noir, Captalan-negru și Știrigoaie.
Varech, Iarbă-de-mare.
Veilleuse, Brândușă-de-toamnă.
Vélar, Brâncuță și Micsandre-sălbatică.
Vélo, Vinețică-cu-lapte.
Verdiau, Răchită-rosie.
Verge-à-pasteur, Scăiuș.
Verge-d'or, Splineuță.
Vergereite, Bughisor.
Vergereite-du-Canada, Bătrâniș.
Vermiculairre-àcre, Iarbă-de-șoaldină.
Verne, Arin-negru.
Vernis-du-Japon, Cenușer.

Véronique, Iarba-șerpelui și Ventrilică.
Véronique-couchée, Coadă-mielului.
Véronique-feinelle, Șopârliță.
Véronique-de-Perse, Ventricea.
Vervéine, Sporici și Urzicuțe.
Verveine-Citronnelle, Lămâiță.
Vesce-commune, Măzărliche.
Vesce-de-Hongrie, Borceag.
Vesce-des-buissons, Măzărliche.
Vesce-fausse-gesse, Măzărliche.
Vesse-de-loup-géante, Gogoase.
Vesse-de-loup-perlée, Besina-porcului.
Vesse-loup-de-Bouviere, Gogoase.
Vesseloup-hérissé, Beșina-porcului.
Viau, Vinețică-cu-lapte.
Vigne-commune, Viță-de-vie.
Vigne-de-Judée, Lăsnicior.
Vigne-vierge, Viță-de-Canada.
Violette, Tămâioară și Toporași.
Violette-à-deux-fleurs, Viorele-galbine.
Violette-de-chien, Viorele-sălbatică.
Violette-de-serpent, Saschiu.
Violette-des-bois, Colțunii-popii.
Violette-hérissée, Viorea-nemirositoare.
Violette-marine, Clopoței.
Violier, Micsandre.
Viorne, Călin și Dârmoz.
Vipérine, Capul-șerpelui și Iarba-șerpelui.
Volubilis, Zorele.
Vouède, Drobusor.
Vrillée-bâtarde, Hirică-deasă.
Vulnéraire, Vătămătoare.
Vulpine-des-près, Coadă-vulpei.
Vulvaire, Lobodă-puturoasă.
Yèble, Boz.
Yvette, Tămâiță-de-câmp.
Zannichellie-des-marais, Mătriță.
Zinnia, Cărciumărese.

INDICE ALFABETIC

DE

NUMIRILE GERMANE ALE PLANTELOR CUPRINSE IN ACEASTĂ LUCRARE

- Aberrante*, Lemnu-Domnului.
Absinth, Pelin.
Ackerchampignon, Ciupercă.
Acker-Daun, Tapoșnic.
Acker-Gauchheil, Scânteuță.
Acker-Hanfnessel, Tapoșnic.
Acker-Holzahn, Tapoșnic.
Acker-Hornkraut, Cornuș.
Acker-Hundskamille, Romoniță-de-câmp
Ackerklee, Papanasi.
Acker-Knautie, Mușcatu-dracului.
Acker-Meier, Lipitoare.
Ackernuss, Alunele.
Acker-Schachtelhalm, Barba-ursului.
Acker-Schimmelkraut, Flocoșele.
Acker-Senf, Muștar-de-câmp.
Ackersteinsame, Mărgelușe.
Ackerwinde, Volbură.
Adlerfarn, Ferică-de-câmp.
Adonisröschen, Cocoșei-de-câmp.
Ahlbeere, Struguri-negri.
Ahlkirsche, Mălin.
Ahorn (*Russischer-*), Gladiș.
Akazie, Salcâm și Salcâm-roșu.
Akazie (*Falsche-*), Salcâm.
Akelei, Căldărușă.
Alant, Cioroi.
Alant (*Echter-*), Iarbă-mare.
Alant (*Englischer-*), Șovârvariță.
Alant (*Sparriger-*), Moartea-puricelui.
Albersie (*Gemeine-*), Știr-mic.
Allermannsharnisch, Limba-cucului.
Aloë, Sabur.
Aloëharz, Sabur.
Alpen-Ampfer, Steghie.
Alpen-Aster, Ochiu-boului.
Alpendost, Ciucurași.
Alpen-Fettkraut, Foaie-grasă.
Alpengänsekresse, Gâscariță.
Alpen-Gemskresse, Nocila.
Alpenglöckchen, Degetăruș.
Alpenhelm, Bursucă.
Alpenrebe, Curpen-de-munte.
Alpenlattich, Rotungioare.
Alpenrose, Smirdar.
Alpen-Troddelblume, Degetăruș.
Alpenwülchen, Pânea-porcului.
Alpenwaldrebe, Curpen-de-munte.
Amarant, Busuioc-roșu.
Amarant (*Rauhhaariger-*), Știr.
Amarant (*Wilder-*), Știr-prost.
Amnelkorn, Grâu-moale.
Amer, Grâu-moale.
Ampfer, Ștevie-de-baltă.
Ampfer (*Gekndueller-*), Macrișul-calului.
Ampfer (*Kleiner-*), Măcriș-mănunt.
Ampfer (*Krauser-*), Dragavei.
Andorn, Voronică.
Andorn (*Gemeiner-*), Unguraș.
Anis, Anason.
Apfel, Măr (fruct).
Apfelbaum, Măr.
Aprikose, Cais, Caise.
Aprikosenbaum, Cais.
Armesünderblume, Cicoare.
Arnika, Arnică.
Aron, Rodu-pământului.
Aronsstab, Rodu-pământului.
Aronsvourz, Rodu-pământului.
Artischocke, Anghinar.
Arve, Zămbru.
Aspe, Plop-de-munte.
Augentrost, Silur.
Aurikel, Urechea-ursului.
Austernpilz, Păstrăv.

- Bachbunge*, Bobornic.
Bachburlgel, Mătreată
Bach-Nelkemourz, Călțunu-Doamnei.
Backenkleee, Sulțiță.
Baldgrets, Bătătarnică, Bunghișor, Cruciuță și Spălăcioasă.
Baldrian, Odolean.
Baldrian (Geneiner-), Odolean.
Baldrian (Zweihäusiger-), Odolean.
Ballonmalve, Pristolnic.
Balsamine, Canale.
Banane, Banane.
Bandgras, Ierbăluță și Iarbă-albă.
Bandstrauch, Dărnoz.
Bärenklau, Crucea-pământului.
Bärenklaue, Talpa-ursului.
Bären-Lauch, Leurdă.
Bärenschotte (Langfahnige-), Coșaci.
Bärenschotte (Süsse-), Unghia-găiei.
Bärensatze, Creasta-cocoșului.
Bärenstaze, Rămurele.
Bärentraube, Strugurii-ursului.
Bärlapp (Keulensförmiger-), Pedicuță.
Bärlapp (Sprossender-), Cornișor.
Bartflechte, Mătreată de arbori.
Bartgras, Bărboasă.
Bartkleee, Sulțiță.
Bart-Nelke, Garofițe-de-grădină.
Bartschie, Bursucă
Bartweizen, Grâu-cărnău-mustăcios.
Bäurwurz (Haarblättrige-), Brie.
Basilienkraut, Busuioac.
Bauersemsf, Limba-mărei.
Bawrntabak, Tutun-turcesc.
Baumwolle, Bumbac.
Becherblume, Cebarea.
Becherpilz, Urechea-babei.
Beete (Rote-), Sfeclă.
Beifuss (Geneiner-), Pelinarită.
Beifuss (Pontischer-), Peliniță.
Beinheil, Tătăneasă.
Beinwell (Gebräuchliche-), Tătăneasă.
Beinwell (Herzblättriger-), Brusturnegru.
Beisskohl, Sfeclă.
Benedicte (Geneine-), Schinel.
Benediktenkraut, Schinel.
Benzoë, Smirnă.
Beuzoëharz, Smirnă.
Berberitze, Dracilă.
Berg-Ahorn, Paltin.
Berg-Aster, Steliță.
Berggamander, Șugărel.
Berg-Heilwurz, Smeoaie.
Berg-Holunder, Soc-roșu.
Bergmispel, Bărcoace.
Bergthymian (Gebräuchliche-), Isma-pădurilor.
Berg-Troddeblume, Degetăruș.
Bermudagrass, Pir-gros.
- Bertram-Garbe*, Rototele-albe.
Besen-Beifuss, Pelin-de-mături.
Betonie, Vindecea.
Beulenbrand, Tăciune.
Bibernelle (Geneine-), Petrinjei-de-câmp.
Bickbeere, Afin.
Bienenlauch, Leurdă.
Bienensaug, Bălbisă și Dumbravnic.
Bierhefe, Drojdii.
Bilse, Mășălarită.
Bilsenkraut, Mășălarită.
Bingelkraut (Ausdauerudes-), Brie.
Bingelkraut (Einjähriges-), Trepadă-toare.
Binse (Flatterige-), Rugină.
Binsenprieuen, Bucșân.
Birke, Mesteacăn și Mestecănaș.
Birke (Warzige-), Mesteacăn.
Birke (Weichhaarige-), Mestecănaș.
Birken-Löcherpilz, Văcălie-de-mesteacăn.
Birkenpilz, Pitarcă.
Birkenreizker (Zottiger-), Bureți-flocoși.
Birkenreitsche, Bureți-flocoși.
Birkenröhrling, Pitarcă.
Birnbaum, Par.
Birndümchen, Perișor.
Birne, Pară.
Birnmilchling, Vinețică-cu-lapte.
Bisamblume, Pesmă și Spoitori.
Bisamhyacinthe, Ceapa-cioarei.
Bisamkraut, Frăguliță.
Bitterblatt, Amărăluță.
Bitterich, Iarba-găiei.
Bitterkleee, Trifoiste.
Bittersüss, Lăsnicior.
Blasenstrauch, Beșicoasă.
Blauhholz, Băcan.
Bleiwurz, Floarea-amorului.
Blumen-Gänsefuss, Telegraf.
Blumenkohl, Conopidă.
Blumenohr (Indisches-), Belșiță.
Blutauge, Șeapte-degete.
Blutblümlein, Puțoi.
Bluthirse, Meșor.
Blutpilz, Bureți-de-stejar.
Blutreizker, Râșcov.
Blutrösl, Puțoi.
Blutschwamm, Bureți-de-stejar.
Blutströpfchen, Ruscuță-tomnatică.
Blutwurz, Scilpeți.
Blüthenesche, Mojdrean.
Bocksbart, Barba-caprei.
Bocksborn (Geneiner-), Cătină-de-garduri.
Bocksgeil, Ouăle-popii.
Bocks-Riemenzunge, Ouăle-popii.
Bohne (Türkische-), Fasole-mare.
Bohnbaum, Salcâm-galben.
Bohnenkraut, Cimbru.

- Boretsch*, Limba-mielului.
Borstendolde, Hațmatuchiul-măgarului.
Borstengras, Țapoșică.
Borstengras (*Steifes-*), Țapoșică.
Borstenhirse, Mohor.
Bovist (*Bleifarbig-*), Prahaiță.
Brachschwamm, Ciupercă-de-gunoi.
Brandlattich, Rotungioare.
Braunelle, Busuioc-sălbatic.
Braunwurz, Buberic.
Braut-in-Haaren, Chica-voinicului.
Brändlein, Puțoi.
Brätling, Vinetică-cu-lapte.
Brechmuss, Turta-lupului.
Brennende-Liebe, Arsinic.
Brennessel, Urzică-mare și Urzică-mică.
Brillenschöttchen, Ochelariță.
Brillenschotte, Ochelariță.
Brombeere, Mur.
Brombeere (*Kratz-*), Rug.
Bruchkraut, Feciorică.
Bruch-Weide, Răchită.
Brunelle, Busuioc-sălbatic.
Brunnenkresse (*Echte-*), Năsturel.
Brunnenkresse (*Gebräuchliche-*), Năsturel.
Brunnenkresse (*Ortwechselnde-*), Gălbenea.
Buche, Fag.
Buchecker, *Bucheichel*, și *Buchmuss*, Jir.
Buchenpilz, Păstrav.
Buchs, Cimișir.
Buchsbaum, Cimișir.
Buchweizen, Hrișcă.
Huffbohne, Bob.
Burzeldorn, Colțu-babei.
Buschbohne, Fasole-oloagă.
Butterblume, Calcea-calului.
Butterpilz, Turta-vacii.
- C**
Cardy, Cardon.
Cascarillrind, Odogaci.
Cayenne-Pfeffer, Ardei.
Ceder, Cedru.
Centifolie, Trandafir-de-dulceață.
Champignon, Ciupercă-de-gunoi.
Chinesische-Nelke, Garofițe.
Christinchenkraut, Puricariță.
Christophskraut, Orbalț.
Christusdorn, Plătică.
Christuspalme, Căpușe.
Citronenbaum, Chitră și Lamăi.
Citronenmelisse, Roiniță.
Cornelkirsche, Corn.
Cypergras (*Gelbliches-*), Căprișor.
Cypergras (*Schwarzbraunes-*), Căprișor-oaches.
- Cypresse*, Chiparos.
Cypressen-Wolfsmilch, Alior.
- D**
Dahlie, Gherghină.
Dach-Hauswurz, Urechelnița.
- Dichter-Narzisse*, Zarnacadele.
Dattel, Curmale.
Dattelpalme, Curmal.
Daun (*Gemeiner-*), Lungurică.
Dill, Mărar.
Dingel (*Unechter-*), Garbiță.
Dinkel, Alac.
Diptam, Frăsinel.
Distel (*Nickende-*), Ciulin.
Dorant (*Weisser-*), Rotoțele-albe.
Dorngras, Ghimpariță.
Dost, Sovârv.
Dost (*Gemeiner-*), Sovârv.
Dotter, Lubiț.
Dotterblume, Calcea-calului.
Dotterpilz, Bureți-galbeni.
Drachenblut, Sânge-de-nouă-frați.
Drachenkopf (*Türkischer-*), Mătăciune.
Dragun, Tarhon.
Drehling, Păstrăv.
Drehmoos, Frânghiuță.
Dünzel, Garbiță.
Dürrlütze, Corn.
Dürrwurz, Moartea-puricelui.
Dürrwurz (*Kanadische-*), Bătrâniș.
Dürrwurz (*Scharfe-*), Bunghisor.
Duock, Barba-ursului.
- E**
Ebenholz, Abanos.
Eberesche, Scoruș-de-munte.
Eberraute, Lemnu-Domnului.
Eherwurz (*Stengellose-*), Turtă.
Ecker, Ghindă.
Edelpilz, Mănățarci.
Edeltanne, Brad-alb.
Edeleis, Albumeală.
Egerling (*Echter-*), Ciupercă-de-gunoi.
Ehrenpreis, Ventricea.
Ehrenpreis (*Breitblättriger-*), Sopărlită.
Ehrenpreis (*Gebräuchlicher-*), Ventrilică.
Ehrenpreis (*Gestreckter-*), Coadă-mielului.
Ehrenpreis (*Nesselblättriger-*), Iarba-serpelui.
Eibe, Tisă.
Eibisch, Nalbă-mare.
Eibisch (*Essbare-*), Bame.
Eibisch (*Gebräuchlicher-*), Nalbă-mare.
Eiche (*Weichhaarige-*), Tufan.
Eichel, Ghindă.
Eichelpilz, Burete-pucios.
Eichenfarn, Feregă.
Eierfrucht, Pătlăgele-vinete.
Eierpflanze, Pătlăgele-vinete.
Eierpilz, Bureți-galbeni.
Eierschwamm, Bureți-galbeni.
Einbeere, Dalac.
Eisenhart, Sporici.
Eisenhut, Omag și Omeag-galbin.
Eispflanze, Gheață.
Elfenbeinpilz, Burete-bălos.

- Elfenbeinschneckenpilz*, Burete-bălos.
Elfenbeinschwamm, Burete-bălos.
Eller, Arin-alb și Arin-negru.
Eller (Grüne-), Liliac-de-munte.
Elsebeere, Sorb.
Elsenbeere, Mălin.
Elzbeerbaum, Sorb.
Emmer, Grâu-moale.
Endivie, Cicoare-de-grădină.
Engelsteinlein, Brândușă-de-primăvara.
Engelsüßwurz, Fereguță.
Engelwurz, Anghelică.
Enzian (Ausgeschnittener-), Cupe.
Enzian (Gelber-), Ențură.
Enzian (Punktierter-), Ențură.
Enzian (Stengelloser-), Cupe.
Epheu, Iederă.
Erbse, Mazăre.
Erbsenbaum, Tufă-lemnoasă.
Erbsenstrauch, Tufă-lemnoasă.
Erdapfel, Napi-porcești.
Erdbeere (Gemeine-), Fragi.
Erdbeere (Hohe-), Căpșuni.
Erdbeerspinat, Fragă-tătărască.
Erdbirne, Napi-porcești.
Erdkastanie, Alunele.
Erdkohlrabi, Napi.
Erdnuss, Oresniță și Alune-americane.
Erdpistazie, Alune-americane.
Erdrauch, Fumăriță.
Erdrübe, Napi.
Erdscheibe, Pânea-porcului și Urechea-lieporului.
Erle, Arin-alb și Arin-negru.
Erle (Grüne-), Liliac-de-munte.
Esche, Frasin.
Eselsdistel, Scai-măgăresc.
Eselsgurke, Plesnitoare.
Esparsette, Sparcetă.
Espe, Plop-de-munte.
Essfeige, Smochină.
Essigbaum, Oțetar.
Essig-Rose, Răsură.
Estragon, Tarhon.
Fahnen-Hafer, Ovăs.
Fahnwicke, Luntricică.
Faltenmorchel, Sbărciogi-grași.
Farnkraut, Ferigă.
Fasersaumpilz, Bureți-de-mesteacăn.
Faulbaum, Crusân și Mălin.
Faulbrand, Mălură.
Faulweizen, Mălură.
Färber-Ginster, Drobiță.
Färber-Meier, Lipitoare-de vopsit.
Färber-Röte Roibă.
Färber-Saftor, Sofrănaș.
Färberwaid, Drobușor.
Federgras, Colilie.
Federnelke, Barba-ungurului.
- Federnelke (Nadelblättrige-)*, Barba-ungurului.
Feige, Smochină.
Feigenbaum, Smochin.
Feigendistel, Broască.
Feigenkaktus, Broască.
Feigwurz, Untișor.
Feld-Ahorn, Jugastru.
Feld-Beifuss, Pelin-nemirositor.
Feld-Goldstern, Scănteuță.
Feld-Hanhechel, Osu-iepurelui.
Feldknorpelkraut, Scărțăitoare.
Feld-Kratzdistel, Pălămidă.
Feldkresse, Chreniță și Talpa-stânței.
Feldkürbis, Bostan.
Feld-Mannstreu, Scaiul-dracului.
Feld-Pfennigkraut, Punguliță.
Feldquendel, Cimbrisor.
Feld-Rittersporn, Nemțișori-de-câmp.
Feldsalat, Fetică.
Feldschwamm, Ciupercă-de-gunoi.
Feld-Schwarzkümmel, Negrușcă.
Feld-Ulme, Ulm.
Feld-Wachtelweizen, Condroniu.
Felsen-Iohannisbeere, Păltior.
Fenchel, Molură.
Fenchel (Gemeiner-), Molură.
Fennich (Gelbhaariger-), Mohor.
Fennich (Grüner-), Mohor.
Fennich (Quirlblättriger-), Mohor.
Ferkelkraut, Buruiană-porcească.
Fetthenne, Iarbă-de-șoaldină și Iarbă-de-urechi.
Fettstern, Foaie-grasă.
Feuer-Bohne, Fasole-mare.
Feuer-Lilie, Lilie-roșie.
Feuer-Nelke, Arsinic.
Feuerschwamm, Babiță.
Fichte, Molid.
Fichten-Löcherpilz, Văcălie-de-brad.
Fichtenreizker, Râscov.
Fichtenspargel, Sugătoare.
Fieberklee, Trifoiste.
Filzblume, Scorogoi.
Filzkraut, Firică și Flocoșele.
Filzkraut (Europäisches-), Törtiel.
Filzmütze, Muschiu-de-pământ și Mușchiu-de-peatră.
Fingerhirse, Meișor.
Fingerhut (Blasgelber-), Degetar.
Fingerhut (Purpurroter-), Degetel-roșu.
Fingerkraut, Buruiană-de-cinci-degete și Cinci-degete.
Fingerkraut (Liegender-), Scrântitoare.
Fingerring, Rămurele.
Fioringros, Iarba-câmpului.
Flachs, In.
Flammenblume, Brumărele.
Flaschenkürbis, Tidvă.
Flaschen-Stübbling, Beșina-porcului.

- Flattergras*, Meșor.
Fleischpilz, Bureți-de-stejar.
Flieder, Liliac, Liliac-franțozesc, Soc.
Flieder (*Türkischer*-), Liliac.
Fliegenpilz, Bureți-pestriți.
Fliegenschwamm, Bureți-pestriți.
Flockenblume, Dioc.
Flockenblume, (*Distelartige*-), Ghimpe.
Flockenblume (*Sonnenuende*-), Scai-galben.
Flohkraut, Busuiocu-cerbilor, Iarbă-roșie și Puricariță.
Flugbrand, Tăciune.
Flug-Hafer, Odos.
Flusskraut, Broscariță.
Föhre, Pin.
Frauentistel, Armurariu.
Frauentlachs, Linariță.
Frauenmantel, Crețișoare.
Frauenminze, Calomfir.
Frauenschuh, Căldărușă și Papucul-Doamnei.
Frauenthräne, Albina.
Frauentreue, Bursucă.
Freisankraut, Trei frați-pătați.
Friedlos, Drețe.
Friedlos (*Gemeiner*-), Gălbășoară.
Friedlos(*Punktierter*-),Iarbă-de-lungoare
Froschbiss, Iarba-broaștelor.
Froschlöffel, Limbariță.
Frühlings-Augentrost, Dunțură.
Frühlings-Meirich, Mierluță.
Frühlings-Miere, Mierluță.
Frühlings-Platterbse, Pupezele.
Frühlings-Teufelsauge, Ruscuță-primă-varatică.
Frühlings-Wasserstern, Drențe.
Fuchs-Segge, Rogoz.
Fuchsschwanz, Busuioc-roșu.
Futter-Wicke, Măzărice.
- G**
Gaisrante, Ciumărea.
Galläpfel (*Aleppische*-), Gogoși-de-ristic.
 — (*Türkische*-), Gogoși-de-ristic.
Gamander-Ehrenpreis, Șopârlită.
Gamander (*Gemeiner*-), Dumbeț.
Garten-Ampfer, Ștevie-de-grădină.
Gartenaster, Ruși-de-toamnă.
Gartenbibernelle, Cebarea.
Gartenkerbel, Asmățui.
Gartenkohl, Varză.
Gartenkresse, Creson.
Garten-Lattich, Lăptuci.
Gartenmangold, Sfeclă.
Garten-Melde, Lobodă-de-grădină.
Gartenmohn, Mac-de-grădină.
Gartenreseda, Rozetă.
Garten-Rettich, Ridiche.
Garten-Rittersporn, Surguci.
Gartenwinde, Zorele-pitice.
- Gäling*, Bureți-galbeni.
Gänseblümchen, Bănuți.
Gänsedistel, Susai
Gänsefuss (*Gemeiner*-), Spanac-sălbatic.
Gänsefuss (*Stinkender*-), Lobodă-puturoasă.
Gänsefuss (*Unechter*-), Spanac-porcesc.
Gänsefuss (*Weichhaariger*-), Tămâiță.
Gänsekresse (*Rauhhaarige*-), Găscariță.
Gänserich, Cinci-degete.
Gänserich (*Aufrechter*-), Buruiană-de-cinci-degete.
Gänserich (*Gestreckter*-), Rumeneală.
Gänserich (*Gemeiner*-), Coadă-racului.
Gänserich (*Liegender*-), Scrântitoare.
Gänserich (*Silberweisser*-), Scrintitoare.
Gebirgs-Fetthenne, Dragoste.
Gebirgs-Süssklee, Dulcișor.
Geissbart, Barba-popei.
Geissblatt (*Gemeines*-), Caprifoi.
Geissblatt (*Schwarzes*-), Caprifoi.
Geissfuss, Piciorul-caprei.
Geissklee, Drob și Drob-de-munte
Geissklee (*Geflügelter*-), Grozamă.
Geissklee (*Schwarzverdender*-), Lemnuboului.
Gemüse-Lauch, Aiu-sălbatic.
Gemsourz, Iarba-ciutei.
Georgine, Gherghină.
Germer (*Schwarzer*-), Stirigoaie.
Germer (*Weisser*-), Stirigoaie.
Gersch, Piciorul-caprei.
Gerste, Orz.
Gerste (*Gemeine*-), Orz.
Gerste (*Sechszeilige*-), Orz-iernatic.
Gerste (*Vierzehlige*-), Orz.
Gerstenkeizen, Ghircă.
Getreiderost, Rugina-grăului.
Gewürznelke, Cuișoare.
Gichtbeere, Struguri-negrii.
Gichtmorchel, Burete-pucios.
Gichtrose, Bujor.
Gichtschwamm (*Schamloser*-), Burete-pucios.
Giersch, Piciorul-caprei.
Gifthahnenfuss, Boglari.
Giftreizker, Bureți-flocoși.
Giftwurz, Captalan.
Ginst, Drobiță.
Ginster, Drobiță.
Ginster (*Geflügelter*-), Grozamă.
Gipskraut (*Rispiges*-), Ipcărige.
Glanzgras (*Rohrartiges*-), Ierbălnță.
Glanzkraut, Molișoare.
Glanzorche, Molișoare.
Glaskraut (*Gebrüchliches*-), Paracher-niță.
Glasschmalz, Brâncă.
Glasweizen, Ghircă.
Gleditschie, Plătici.

- Gliedkraut*, Încheietoare.
Glockenblume, Băşina-porcului şi Clopoţei.
Glockenblume (Geknauelte-), Ciuciure.
Gnadenkraut, Veninarită.
Goldbart, Sadină.
Goldblume, Filimică.
Goldbrätling, Vineţică-cu-lapte.
Gold-Dungpilz, Burete-domnesc.
Goldknöpfchen, Bulbuci şi Floare-de-leac.
Goldlack, Micsunele-ruginite.
Goldnessel, Sugel-galben.
Goldregen, Salcâm-galben.
Goldröschen, Teişor.
Goldrute, Sânziană-de-grădină şi Splinută.
Goldschirm, Urechea-iepurelui.
Goldstern (Gelber-), Laptele-pasărei.
Gombo, Bame.
Gottesgnadenkraut, Veninarită.
Gottesvergess (Schwarzer-), Cătuse.
Götterbaum, Cenuşer.
Granatapfel, Rodie.
Granatbaum, Rodiu.
Granate, Rodiu.
Grannenweizen, Grâu-cârnau-mustăcios.
Graslinie (Astige-), Liliuţă.
Gras-Miere, Rocoţea.
Grasnelke, Garoafă.
Gras (Spanische-), Iarbă-albă.
Grasrost, Rugina-grăului.
Graue-Erbse, Mazăre-de-câmp.
Grauerle Arin-alb.
Grau-Weide, Răchită-albă.
Gränke, Ruginare.
Grundfeste (Borstige-), Gălbenuşi.
Grundfeste (Stinkende-), Sunătoare.
Gugemucke, Ciupercă.
Gundelrebe, Silnic.
Gundermann, Silnic.
Günsel (Gelblumiger-), Tămâiţă-de-câmp.
Günsel (Genfer-), Sulţman.
Günsel (Kriechender-), Vinerită.
Gurke, Castraveţi.
- Haargras (Europäisches-)*, Orz-pădureţ.
Haarmoos, Muchiu-de-pământ.
Haarstrang, Chiminul-porcului.
Habichtskraut, Iarba-vulturelui şi Vulturică.
Habichtskraut (Gemeines-), Vulturică.
Habichtskraut (Orangerotes-), Ruşulită.
Hafer (Gemeiner-), Ovăs.
Hafer (Türkischer-), Ovăs.
Hafer schlehe, Goldau.
Haferwurz (Grosse-), Barba-caprei.
Hagedorn, Păducel.
Hahnenfuss (Illyrischer-), Trânjoaică.
Hahnenfuss (Kriechender-) Floare-de-leac
- Hahnenfuss (Scharfer-)*, Floare - broştească.
Hahnenkamm, Creasta-cocoşului,
Hahnenkamm, Rămurele.
Hahnenkammchen, Bureţi-de-conopide.
Hahnenkopf, Dulcişor.
Hahnensporn, Corii-de-secară.
Hainbuche, Carpen.
Hain-Hahnenfuss, Gălbenele-de-pădure
Hain-Hungerblume, Flămânzică.
Hain-Miere, Steluţă.
Hain-Rispengras, Iarbă-deasă.
Hain-Wachtelweizen, Sor-cu-frate.
Hallimasch, Ghebe.
Hanf, Căneapă.
Hanfblume, Lupoaică.
Hanfnessel, Lungurică.
Hanfweizel, Lupoaică.
Hartheu (Vierkantiges-), Sovârvarită.
Hartregel, Lemn-cănesc şi Sânger.
Hartweizen, Ghircă.
Haselnuss, Alun.
Haselstrauch, Alun.
Haselwurz, Pochivnic.
Hasenbrot, Malaiul-cucului.
Hasenkleee, Papanăşi.
Hasenlattich, Salată-iepurelui.
Hasenöhrechen (Rundblättriges-), Urechea-iepurelui.
Hauhechel (Dornige-), Osu-iepurelui.
Hauslauch, Borsisor şi Urechelniţă.
Hausschwamm, Ciupercă-de-pivniţă.
Hauswurz, Borsisor.
Heckekeirsche, Caprifoi.
Hecken-Wicke, Măzărice.
Heckemoinde, Cupa-vacei.
Hederich, Mistar-de-câmp şi Ridiche-sălbatică.
Heide, Iarbă-neagră.
Heidekraut, Iarbă-neagră.
Heidelbeere, Afîn.
Heidling, Ciupercă-de-gunoi.
Heiligenkraut, Lemnul - Maicei - Domnului.
Heinrich (Guter-), Spanacul-ciobanilor.
Herbstsafran, Şofrănel.
Herbst Zeitlose, Brânduşă-de-toamnă.
Herbstzeitlose (Falsche-), Şofrănel.
Herbitze, Corn.
Herrenpilz, Mănăţarci.
Herzgespann, Talpa-găstei.
Hexenkraut, Tilisă.
Hexenschwamm, Pitarcă.
Himbeere, Smeur şi Smeură.
Himmelfahrtsblume, Parpian.
Himmelsherold, Ochiu-şarpelui.
Himmelschlüssel, Ciuboţica-cucului.
Himmelsleiter, Scara-Domnului.
Hirschkolben-Sumach, Oţetar.
Hirschkolben, Rămurele

- Hirschzunge*, Navalnic.
Hirse, Mei și Mei-mănunt.
Hirse (*Gemeine*-), Mei.
Hirtennadel, Pliscul-cucoarei.
Hirten-Täschel, Traista-ciobanului.
Hohlsame, Iarbă-puturoasă.
Hohlwurz, Brebenei.
Holunder (*Turkischer*-), Liliac.
Holunder (*Schwarzer*-), Soc.
Holzappel, Mar-pădureț.
Hornblume, Mușcatu-dracului.
Honiggras, Flocoșică.
Honigklee, Sulfină.
Honigklee (*Blauer*-), Sulcină-albastră.
Hopfen, Hemei.
Hopfenklee, Trifoi-mărunt.
Hornblatt, Cosor.
Hornklee, Ghisdei.
Hornköpfchen, Ploșnicar.
Hornkraut (*Gemeines*-), Struna-cocoșului.
Hornmohn (*Roter*-), Mac-cornut.
Hösowurz (*Fliegenartige*-), Ură.
Hufattich, Podbal.
Hundebeere, Caprifoi.
Hundsgleisse, Pătrunjelu-cânelui.
Hundskamille (*Füßer*-), Floare-de-perină.
Hundskamille (*Stinkende*-), Romoniță-puturoasă.
Hundspetersilie, Pătrunjelu-cânelui.
Hunds-Rose, Măcies.
Hunds-Straussgras, Bucățel.
Hunds-Veilchen, Viorele-sălbatică.
Hundszahn, Măseaua-ciutei și Pir-gros.
Hunzsunge, Arăriel.
Hungerzwetschen, Urlupi.
Hühnerbiss, Gușa-porumbului.
Hühner-Hirse, Iarbă-bărboasă.
Hyazinthe, Zambila.
- Ibisch*, Bame.
Igelkolben, Buzdugan.
Igellock, Cosor.
Igelsame, Lipici.
Igelsknoten, Buzdugan.
Immenblatt, Dumbravnic.
Ingwer, Ghimbir.
Johannisbeere (*Rothe*-), Coacăza.
Johannisbrot, Roșcove.
Johannisbrodbaum, Roșcov.
Johanniskraut, Pojarniță.
Isländische-Flechte, Mușchi-de-munte.
Isländisches-Moos, Mușchi-de-munte.
- Jacobsleiter*, Scara-Domnului.
Jasmin, Iasomie și Iasomie-sălbatică.
Jasmin (*Falscher*-), Sirinderică.
Jasmin (*Wilder*-), Sirinderică.
Je-länger-je-lieber, Caprafoi.
Jerichorose, Măna-Maicei-Domnului.
Judasohr, Bureta-de-soc.
- Judenkirsche*, Păpălău.
Jungfer-in-Grünen, Chica-voinicului.
Jungfernebe, Viță-de-Canada.
Jute, Iuta.
- Kaffee*, Cafea.
Kaiserkrone, Lalea-pestriță.
Kakao, Cacao.
Kalaminthe (*Poleiartige*-), Ismușoară.
Kälberkropf, Baraboi și Hașmaciucă.
Kälberkropf (*Gewürzhafter*-), Antonică.
Kalmus, Obligeană.
Kalmus (*Gemeiner*-), Obligeană.
Kamille, Muștel.
Kanunille (*Geruchlose*-), Moșițel-prost.
Kammgras, Peptănariță.
Kampfer, Canfor.
Kanariengras, Iarba-canarașului.
Kanarienhirse, Iarba-canarașului.
Kannenkraut, Barba-ursului.
Kappern, Capere.
Kapuzinerkresse, Condurul-Doamnei.
Kapuzinerpilz, Pitarcă.
Kapuzinersamen, Popaz.
Kapuziner-Rohhaut, Chitărçuță.
Karde (*Behaarte*-), Scăiuș.
Karde (*Wilde*-), Varga-ciobanului.
Karpathen-Hahnenfuss, Gălbenele-de-munte.
- Karthauser-Nelke*, Garofițe.
Kartoffel, Cartofi.
Käselblume, Aurată.
Käsekohl, Conopidă.
Käsepappel (*Rundblättrige*-), Cașul-popei.
Käsepappel (*Wilde*-), Nalbă.
Kastanie, Castan.
Kastanie (*Essbare*-), Castan.
Kastanie (*Zahme*-), Castan.
Katzenklee, Papanăși.
Katzenkraut, Cătușnică.
Katzenkraut (*Nacktes*-), Poala-Sfintei-Marii.
- Katzenlapp*, Creasta-cocoșului.
Katzenmelisse, Cătușnică.
Katzenminze, Cătușnică.
Katzenpfötchen, Parpian.
Katzenschwanz, Coadă-măței.
Kegelhweizen, Grâu-mare.
Kelch-Schildkraut, Albiță.
Kellerhals, Tulichină.
Kerbelrüb, Baraboi.
Kermesbeere, Cărmăz.
Kettenblume, Păpădie.
Keulchen-Zackenschotte, Hreaniță.
Keulenschwamm (*Gekräuselter*-), Tog-măgel.
- Keulenschwamm* (*Schöner*-), Meloșel.
Keuschbaum, Mielărea.
Kichererbse, Năut.
Kiebitzei, Bibilica.

Kiefer, Pin.
Kirschappfel, Merișor.
Kirsche, Cireș.
Kirsche (Ostheimer-), Vișinel.
Kirschnpflaume, Corcoduș.
Klapper, Clocotici.
Klapperschwamm, Bureți-calugărești.
Klappertopf, Clocotici.
Klatschmöhn, Mac-roșu.
Klatschrose, Mac-de-câmp și Mac-roșu.
Kleber, Turită.
Klebkraut, Turită.
Klee (Liegender-), Trifoiaș.
Klette, Brustur.
Klettengras, Iarbă-scăioasă.
Klettenkerbel (Gemeiner-), Hațmatuchiul-năgarului.
Knabenkraut (Gemeines-), Untu-vacei.
Knabenkraut (Männliches-), Poranici.
Knabenkraut (Purpurrotes-), Poroinic.
Knackbeere, Căpsuni.
Knackbeere, Căpsuni.
Knack-Weide, Răchită.
Knael (Ausdauernder-), Sincerică.
Knauel (Einjähriger-), Buruiana-surpături.
Knäulgras, Golomăț.
Knickfuss, Ousor.
Kniefholz, Jepi.
Knoblauch, Usturoi.
Knoblauchhederich, Usturoiță.
Knoblauch-Schwaindpilz, Cocârle.
Knotenblume, Ghiociei-bogați.
Knotenfuss, Ousor.
Knotenmoos (Silberweisses-), Pomușel.
Knotenwurz, Buberic.
Knöterich (Gemeiner-), Iarbă-roșie.
Knöterich (Hecken-), Hirică-deasă.
Knöterich (Morgenländische-), Moțu-curcanului.
Knöterich (Windentiger-), Hirică-deasă.
Kochie, Mătrni.
Kohlrabi, Caralambe.
Kohlrübe, Caralambe.
Koköskörner, Măslad.
Kolbenhirse, Dughie.
Kolbenrohr, Papură.
Kolbenweizen, Grâu-cărnău-tuns.
Kopkfohl, Varză-de-iarnă.
Kopfriet, Bumburez.
Kopfsalat, Salată.
Korallenschwamm, Bureți-de-conopide.
Korallenschwamm, Burete-creț.
Korb-Weide, Mlaje.
Koriander, Coriandru.
Kornblume, Vinețele.
Kornnelke, Neghină.
Kornrade, Neghină.
Kortuse, Ciubotica-ursului.

Kölle, Cimbru.
Königskerze, Lumânarea și Lumă-nărică.
Königskerze (Schwarze-), Captalan-negru.
Königskerze (Violette-), Coadă-mielului.
Köpernikel, Brioaală.
Körnchen-Schnierling, Pitoască.
Kragenblume, Dosnică-galbenă.
Kranichschnabel (Grossourzeliger-), Priboi.
Kranichschnabel (Rotbrauner-), Pălăria-cucului.
Krapp, Roibă.
Kratzdistel (Graue-), Limba-oaiei.
Kratzdistel (Kohllartige-), Crăstăval.
Kratzdistel (Lanzelliche-), Scai.
Krauseminze, Ismă-creață.
Kraut, Varză-de-iarnă.
Krähenauge, Turta-lupului.
Krähenbeere, Vuiețoare.
Krebs-Distel, Scai-măgăresc.
Krebschere, Foarfece-balții.
Kresse (Stengelumfassende-), Urda-vacei.
Kreuzblume, Amăreală.
Kreuzdorn, Verigariu.
Kreuz-Enzian, Ghințură.
Kreuzkraut, Bătărnă și Cruciuță.
Kreuz-Labkraut, Smântânică.
Krechen-Pflaume, Goldan.
Kronsbeere, Merișor.
Kroniocke (Bunte-), Coroniste.
Krösling, Bureți-de-prund.
Krötenkraut, Bălbisă.
Krötenschwamm, Buretele-calului.
Krumholz, Jepi.
Krümmiang (Binsenartiger), Răsfug.
Krupbohne, Fasole-oloagă.
Küchenschelle, Dediței.
Küchenschelle (Grosse), Dediței.
Küchenschelle (Kleine-), Sisinei.
Kuckucksblume, Floarea-cucului și Stupiniță.
Kugelbovist, Prahaiță.
Kugeldistel, Rostogol și Tătarnică.
Kuhblume (Gebräuchliche-), Păpădie.
Kuhkraut, Floarea-călugărului.
Kuhpilz, Pita-vacei.
Kuhröhring, Pita-vacei.
Kuhschelle, Dediței.
Kümmel, Chimen.
Kümmel (Gebäueter-), Chimion.
Kunigundenkraut, Cănepa-codrului.
Kürbis (Germeiner-), Bostan.
Labkraut, Cucută-de-pădure.
Labkraut (Echtes-), Drăgaică.
Labkraut (Gemeines-), Sânziene-albe.
Lachenknoblauch, Iarbă-usturoasă.
Lack, Micșunele-ruginite.

- Laichkraut*, Broasca-apei și Broscariță.
Lambertsness, Alun-turcesc.
Land-Schilf, Trestie-de-câmpuri.
Lang-Vöglein, Puța-cocosului.
Luserkraut (*Breitblättriges*-), Smeoaică.
Lauserkraut (*Preussisches*-), Somnoroasă.
Latsche, Jepi.
Lattich, Lăptuci și Tălhürea.
Lauch, Aiu-sălbatic.
Lauch (*Runder*-), Pur.
Lauchhederich, Usturoiță.
Lauchpilsz, Cocârle.
Lavendel, Leventică.
Lavendel-Weide, Răchită-albă.
Lawendelgras, Vițelar.
Lärche, Zad.
Läusekraut, Darie.
Läusekraut (*Quirblättriges*-), Vârtejul-pământului.
Läusesamen, Popaz.
Lebensbaum, Arborele-vieții.
Leberblümchen, Popilnic-iepuresc.
Leberkraut, Călbază.
Leberpilsz, Bureți-de-stejar.
Leberreischling, Bureți-de-stejar.
Legföhre, Jepi.
Leimkraut, Lipicioasă.
Leimkraut (*Nickendes*-), Milițea.
Lein, In.
Lein, Ineață.
Lein (*Gelbbütiger*-), In-galben.
Leindotter, Lubiț.
Leinkraut, Linariță.
Lerchensporn, Brebenei.
Libanon-Ceder, Cedru.
Lichel, Horști.
Lichtnelke, Opaiță.
Lichtnelke (*Weisse*-), Opaiță.
Liebesapfel, Pătlașgele-roșii.
Liebstockel, Leuștean.
Lieschkolben, Papură.
Liguster, Lemn-cănesc.
Lilie, Crin.
Lilie (*Gelbe*-), Ghiocel-de-toamnă.
Limone, Lămâi.
Linde, Tei-roșu.
Linde (*Morgenländische*-), Tei-alb.
Linhse, Linte.
Löcherpilsz, Văcălie-de-salcie.
Löcherpilsz (*Schuppiger*-), Burete-de-nuc.
Löffelkraut (*Gebrauchliches*-), Lingurea.
Lolch, Zizanie.
Lorbeer, Dafin.
Lorbeerbaum, Dafin.
Lorbeer-Weide, Salcie.
Lorchel, Sbârciogi-grași.
Lotwurz, Otrățel.
Lövennaul, Gura-leului.
Löwenzahn, Potcapu-călugărului.
Löwenzahn (*Herbst*-), Capul-călugărului.
Lungenkraut, Cuscrișor.
Lungenkraut (*Weichstes*-), Mierea-ursului.
Lupine (*Gelbe*-), Niprală.
Lupine (*Weisse*-), Cafeluțe.
Luzerne, Luțernă.
Luzerne (*Schwedische*-), Culbeceasă.
M
Maasliebchen, Bănuți.
Macis, Frunzișoară.
Mädesüss, Aglică.
Mädesüss (*Echtes*-), Cretușcă.
Mahagonibaum, Acaju.
Mährrettich, Hrean.
Maiblume, Lăcrămioare.
Maiglöckchen, Lăcrămioare.
Mairan, Magheran.
Mais, Păpusoi.
Maisbrand, Tăciune.
Maludenwurz, Schinduc.
Malve, Cașul-popei și Nalba.
Mandarine, Mandarină.
Mandel, Migdal.
Mandelbaum, Migdal.
Mandel-Weide, Salce.
Mangold, Sfeclă.
Mannaesche, Mojdrean.
Mannagrass, Rourică.
Mannstreu (*Flachblättrige*-), Scai-vânăț.
Marbel (*Behaarte*-), Horști.
Marbel (*Gemeine*-), Malaiul-cucului.
Mariennettstroh, Drăgaică.
Marienblatt, Calomfir.
Mariennblümchen, Bănuți.
Mariennistel, Armurariu.
Markrispelstaude, Cătină-roșie.
Märzblümchen, Popilnic-iepuresc.
Märzenbecher, Zarnacadea.
März-Veilchen, Toporași.
Massholder, Jugastru.
Massliebe, Bănuți.
Massliebe (*Grosse*-) Aurată.
Mastkraut, Grăsătoare.
Mauer-Gänsefuß, Frunză-de-potcă.
Mauer-Lattich, Susai-pădureț.
Mauerpfeffer, Iarbă-de-șoaldină.
Maulbeerbaum, Dud-alb și Dud-negru.
Maulbeere (*Schwarze*-), Dud-negru.
Maulbeere (*Weisse*-), Dud-alb.
Mäusedarm, Rocoină.
Mäusedorn, Ghimpe.
Mäuse-Gerste, Orzu-soarecilor.
Mäuseschwanz, Codițucă.
Mäuseschwänzchen, Codițucă.
Meerkohl, Hodolean.
Meerrettig, Hrean.
Meerstrands-Simse, Rogoz.
Meerzwiebel, Ceapă-de-mare.
Meerzwiebel (*Zweiblättrige*-), Viorele.
Mehlbeere, Păducel.

Mehlschwamm, Nicoreți.
Meister, Lipitoare.
Melde, Căpriță și Lobodă.
Melde (Glänzende), Lobodă-de-drumuri.
Melde (Tatarische), Lobodă-sălbatică.
Melisse, Roiniță.
Melisse (Türkische), Mătăciune.
Melone, Pepene-galben.
Merk, Cosițel.
Michelsblume, Brândușă-de-toamnă.
Miere (Grossblumige), Iarbă-moale.
Miere (Rote), Scânteuță.
Milchblätterschwamm (Süsslicher), Buretele-vacei.
Milchbrötchen, Vinețică-cu-lapte.
Milche, Sgrăbunțică.
Milchkraut, Amăreală.
Michling (Süsslicher), Buretele-vacei.
Milchstern, Bălușcă și Lușcă.
Mildew, Mană.
Milzfarn (Braunstielliger), Strasnic.
Milzfarn (Schwarzer), Părul-Maicei-Domnului.
Milzfarn (Weiblicher), Spinarea-lupului.
Milzkraut, Splină.
Mispel, Moșmon.
Mistblätterspilz, Burete-de-rouă.
Mistel, Vâsc.
Mistschwamm, Buretele-calului.
Mohn, Mac-roșu-de-grădină.
Möhre, Morcov.
Möhre (Gemeine), Rușinea-fetei.
Mohrenhirse, Costrei și Măture.
Molinie (Blaue), Iarbă-albastră.
Monats-Rose, Trandafir-de-lună.
Mönchshabarber, Steghie.
Mondraute (Gemeine), Limba-cucului.
Mondviole, Lopătea și Pana-sburătorului.
Moosbeere, Răchițele.
Moosling, Nicoreți.
Morchel, Ciuciuleți.
Morchel (Böhmische), Sbârciogi.
Morgenblatt, Calomfir.
Moschusblümchen, Frăguliță.
Mücken-Höswurz, Ură.
Müllen, Mielărea.
Mummel (Gelbe), Nufăr-galben.
Mummel (Weisse), Nufăr-alb.
Muschelblümchen, Găinuși.
Muskatblüte, Frunzișoară.
Muskateller-Salbei, Iarbă-sfântului-Ioan.
Muskatgeranium, Muscat.
Muskatnuss, Nucșoară.
Mutterkorn, Corn-de-secară.
Mutterkraut, Granat.
Myrikarie (Deutsche), Cătină-mică.
Myrte, Mirt.

Nachtschatten, Zărână.
Nachtschatten (Schwarzer), Zărână.
Nachtviole, Nopticoasă.
Nachtviole (Braune), Mirodenie.
Nadelkerbel, Acu-Doamnei.
Nagelschwamm, Bureți-de-prund.
Nagenkraut, Captalan.
Nnpoleons-Weide, Salcie-pletoasă.
Narcisse, Coprine.
Narcisse (Gemeine), Zarnacadea.
Narren, Urlupi.
Narrentaschen, Urlupi.
Narzisse, Coprine și Zarnacadele.
Natterkopf, Capul-șearpelui și Iarbă-șearpelui.
Natterwurz, Răculeț.
Natterzunge, Limba-șearpelui.
Nelke, Gargafă.
Nelkenwurz, Călțunu-Doamnei.
Nelkenwurz (Gemeine), Cerențel.
Neslee (Rispipe), Drob.
Nessel, Urzică-mică.
Nessel (Zweihausige), Urzică-mare.
Nestwurz, Trâنجi.
Nieswurz, Cutcurig.
Nieswurz (Purpurrötliche), Spânz.
Nieswurz (Ungarische), Spânz.
Nieswurz (Weisse), Stirigoaie.
Nixblume, Nufăr-galben.
Nixkraut (Kleines), Inariță.
Nuss, Nucă.
Nuss (Kretische), Alun-turcesc.
Nussbaum, Nuc.

Ochsenzunge, Limba-boului.
Ochsenzunge (Gebräuchliche), Miruță.
Odermennig, Turiță-mare.
Oelbaum, Maslin.
Oelweide, Răchițică.
Ohnblatt, Sugătoare.
Oleander, Leandru.
Olibanum, Tămăie.
Olive, Maslin.
Olivenbaum, Maslin.
Orange, Portocală.
Orangenbaum, Portocal.
Osterblume, Floarea-păstilor.
Osterblume (Gelbe), Păștiță.
Osterblume (Weisse), Floarea-păstilor.
Osterlutzei, Remf.
Osterlutzei (Gemeine), Remf.
Otterwurz, Răculeț.
Ölraps, Rapiță.

Palisanderholz, Palisandru.
Palixanderholz, Palisandru.
Pantöffelchen, Căldărușă.
Papierblume, Plevaiță.
Pappel (Italienische), Plută.
Pappelrose, Nalbă-de-grădină.

- Paprica*, Ardei.
Paradiesapfel, Pătlașele-roșii.
Paranüsse, Nuci-americanе.
Parasolschwamm, Burete-serpesc.
Passionsblume, Ceasonic.
Pastinak, Păstrânc.
Pech-Akazie, Salcâm-roșu.
Pechnelke, Lipicioasă.
Peltschen, Coroniste.
Perigord-Trüffel, Trufe.
Perigras (*Einblütiges*-), Margică.
Perlzwiebel, Usturoi-de-toamnă.
Perrückenstrauch, Scumpie.
Perückenbaum, Scumpie.
Pestwurz (*Gebräuchliche*-), Captalan.
Pestwurz (*Weisse*-), Cucuruz.
Petersilie, Pătrunjel.
Petunie, Petunie.
Pfaffenhüttlein, Voiniceriu.
Pfaffenküppchen, Voiniceriu.
Pfaffenküppchen (*Breitblättriges*), Salbămoale.
Pfaffenküppchen (*Warziges*-), Lemn-râios.
Pfahlrohr, Trestie.
Pfauen-Nelke, Garoafe-de-munte.
Pfeffer, Piper.
Pfeffer (*Spanischer*-), Ardei.
Pfefferbäumchen, Tulichină.
Pfefferkraut, Cimbru.
Pfefferminze, Ismă-bună.
Pfefferschwamm, Iuțari.
Pfefferstrauch, Piper.
Pfeifengras, Iarbă-albastră.
Pfeifenstrauch, Sirinderică.
Pfeilkraut, Săgeata-apei.
Pfennigkraut, Drețe și Punguliță.
Pferdebohne, Bob.
Pferdekümmel, Mărăraș.
Pfifferling, Bureți-galbeni.
Pfingstrose, Bujor.
Pfirsich, Persic.
Pfirsichbaum, Persic.
Pflaume, Prună.
Pflaumenpilz, Nicoreți.
Pflaumentaschen, Urlupi.
Pfücksalat (*Krausser*-), Salată-creață.
Pfriemengras (*Federartiges*-), Colilie.
Pfriemengras (*Haarförmiges*-), Năgară.
Pfriemenstrauch, Bucsau.
Piemonts-Trüffel, Trufe.
Pimperlimping, Baraboi.
Pimpernuss, Clocotis.
Pimpinelle, Cebarea.
Pinie, Coconari.
Pippau (*Borstige*-), Gălbenuși.
Pistazie, Fistic.
Platane, Platan.
Platane (*Abendländische*-), Platan.
Platane (*Morgenländische*-), Platan.
Platterbse, Bob-de-țarină.
- Platterbse* (*Schwarze*-), Orăstică.
Platterbse (*Wohlrriechende*-), Sângelevoinicului.
Polei, Busuiocu-cerbilor.
Pomeranze, Portocale.
Pomeranzenbaum, Portocal.
Poree, Praz.
Porrei, Praz.
Portulak, Agurijoară și Iarbă-grasă.
Pracht-Nelke, Garoafe-de-munte.
Preisselbeere, Merișor.
Presilgenkraut, Busuioc.
Priesterlaus, Dentiță.
Primel, Ciubotica-cucului.
Prunkwinde, Zorele.
Pulverholz, Crușan.
Punktfarn (*Dorniger*-), Ferigă.
Purpur-Weide, Răchită-roșie.
- Quamoklit**, Zorele.
Quecke, Pir.
Quendel, Cimbrisor.
Quendelseide, Tortiël.
Quitschbeere, Scoruș-de-munte.
Quitte, Gutuiu.
- Ragwurz*, Albina.
Rahmbeere, Rug.
Raigras, Zizanie.
Raigras (*Englisches*-), Zizanie.
Raigras (*Französisches*-), Ovăscior.
Rainfarn (*Gemeiner*-), Vetricе.
Rainkohl, Sgrăbunțică.
Rainweide, Lemn-cănesc.
Ranselwurz, Usturoiță.
Ranunkelstrauch, Teișor.
Rapunzel (*Rundköpfige*-), Bănică.
Rapunzelchen, Fetică.
Rapunzel-Glockenblume, Clopoței.
Rattenschwanz, Puța-cocoșului.
Rauh-Hafer, Ovăș-prost.
Raukensenf, Voinică.
Raukensenf (*Gebräuchlicher*-), Brâncuță.
Rauschbeere, Afîn și Vuietoare.
Raute, Virnaț.
Rebe, Viță-de-vie.
Rehling, Bureți-galbeni.
Reicherschnabel, Pliscul-cucoarei.
Reis, Orez.
Reizker (*Echter*-), Rășcov.
Rhabarber, Revent.
Rhur-Flohkraut, Tătăis.
Rhurkraut, Tătăis.
Riemenblume, Văsc-de-stejar.
Riemenzunge, Ouăle-popii.
Riesenbovist, Gogoășe.
Rindszunge, Bureți-de-stejar.
Ringelblume (*Acker*-), Hilimică.
Ringpilz, Turta-vacii.
Rippensame, Morcoveancă.

Rispen-Amarant, Știr-roșu.
Rispengras (*Einjähriges*-), Hirușor.
Rispengras (*Gemeines*-), Susai-pădureț.
Rüterspilz, Nicorete.
Rittersporn (*Hoher*-), Nemțisor.
Rockenbolle, Usturoi-de-toamnă.
Roggen, Secară.
Roggen-Trespe, Obsiga.
Rohr, Stuh.
Rohr (*Spanisches*-), Trestie.
Röhrenpilz (*Purpurfarbiger*-), Burete-de-stejar.
Rohrkolben, Papură.
Rose (*Gelbe*-), Trandafir-galben.
Rose (*Weisse*-), Trandafir-alb.
Rose-von-Jericho, Măna-Maicei-Domnului.
Rosenflitte, Bame.
Rosenkohl, Varză-de-Bruxel.
Rosenwurz, Rujă.
Rosmarin, Rosmarin.
Rosmarin (*Wilder*-), Ruginare.
Roskastanie, Castan-salbatic.
Roskopfstaude, Turtă.
Roskümmele, Mărăraș.
Rospappel, Nalbă.
Rotbuche, Fag.
Rothäubchen, Chităreacă.
Rotklee, Trifoi-roșu.
Rottanne, Molid.
Rötling, Râscov.
Ruchgras, Vițelar.
Ruchgras (*Gemeines*-), Vițelar.
Ruhrbirne, Sorb.
Runkelrube, Sfeclă.
Ruprechtskraut, Năprasnică.
Ruprecht (*Stinkender*-), Năprasnică.
Russbrand, Tăciune.
Rübe, Rapiță-sălbatică.
Rübe (*Weisse*-), Napi-curecești.
Rüben, Rapiță-sălbatică.
Rüben-Kohl, Rapiță sălbatică.
Rübeps, Rapiță.
Rübsen, Rapiță-sălbatică.
Rühr-mich-nicht-an, Slăbănog.
Rüster, Ulm și Velniș.

Saat-Hafer, Ovăs.
Sadebaum, Cetenă-de-negi.
Saflor, Șofrănaș.
Safran, Șofran și Brândușă-de-primă-vară.
Sago, Sago.
Sagopalme, Sago.
Salbei (*Gebräuchliche*-), Jale.
Salbei (*Klebrige*-), Cînsteț.
Salbei (*Quirlblütige*-), Urechea-porcului.
Salbei (*Ungarische*-), Șerlai.
Salep, Salep.
Salomonssiegel, Coadă-cocoșului.

Salweide, Iov.
Salzkraut, Săricică.
Samkraut (*Spiegelblättriges*-), Broasca-apei și Broscariță.
Samneblume, Văsoage.
Sand-Hafer, Ovăs-prost.
Sandkraut (*Quendelblättriges*-), Studeniță.
Sandlauch, Aiul-serpelui.
Sand-Lotwurz, Otrățel.
Sandrohr, Trestie-de-câmpuri.
Sand-Wegerich, Ochiu-lupului.
Sanikel Sănișoară.
Sarsaparille, Salce.
Sassaparille, Salce.
Saubohne, Bob.
Saubrod, Pânea-porcului.
Saudistel, Susai.
Sauer-Ampfer, Macriș.
Sauerdorn, Dracilă.
Sauerkirsche, Vișin.
Sauerklee, Macrișul-iepurelui.
Saupilz, Pitarcă.
Savoyer-Kohl, Varză-creața.
Schnabelpippau, Sunătoare.
Schacarillrinde, Odogaci.
Schachblume (*Gemeine*-), Bibilică.
Schachtelhalm (*Grosscheidiger*-), Păru-porcului.
Schaf-Egerling, Ciupercă.
Schafgarbe, Coadă-șorecelului.
Schaf-Schwingel, Păiuș.
Schalotte, Hasme.
Schalottenlauch, Hasme.
Scharferkraut, Lipicioasă.
Scharlachbeere (*Amerikanische*-), Cărmăz.
Scharlachkraut, Iarba-sfântului-loan.
Scharlachranke (*Herzblättrige*-), Tărtăcută.
Scharte, Gălbinare.
Schatten-Braunwurz, Iarbă-neagră.
Schattenblume, Lăcrămiță.
Schaumkraut (*Spring*-), Râjnică.
Schellkraut, Rostopască.
Schellwurz, Rostopască.
Schierlig, Cucută.
Schildfarn, Creasta-cucoșului.
Schildfarn (*Scharfer*-), Feregă.
Schildfarn (*Stacheliger*-), Ferică.
Schilf, Stuh.
Schilfgras, Trestie-de-câmpuri.
Schimmel, Mucegai.
Schimmelkraut (*Deutsches*-), Firică.
Schimmelpilze, Mucegai.
Schindermann, Iarbă-albastră.
*Schirrmoo*s (*Kugeliges*-), Văsușor.
Schirmpilz, Burete-serpesc.
Schlaf-Mohn, Mac-de-grădină.
Schlammiling, Canarul-bălții.
Schlangenzuglein, Lipicioasă.
Schlangenkraut, Coadă-smeului.

- Schlangenlauch*, Aiul-șerpelui.
Schlehe, Porumbar.
Schleifenblume, Limba-mărei.
Schlinge, Dârmoz.
Schlinge (Gemeine-), Călin.
Schlinge (Wollige-), Dârmoz.
Schnalzalblume, Calcea-calului.
Schmerling, Pitoască.
Schmerwurz, Fluierătoare.
Schmetterlings-Knabenkraut, Gemănariță
Schmiele, Păius.
Schminkbohne, Fasole.
Schnabelpippau, Gălbenuși.
Schneeball, Călin.
Schneebeere, Hurmuz.
Schneeglöckchen, Ghiocci.
Schneeglöckchen (Grosses-), Ghiocci-bogați.
Schnittlauch, Arbagic.
Schopf-Tintenzpilz, Popenchi.
Schopfpilz (Walziger-), Popenchi.
Schopftintling, Popenchi.
Schotenklee, Ghisdei-cu-patru-muchi.
Schotenweiderich (Rauhhaartiger-), Pufulițe.
Schotenweiderich (Schmalblättriger-), Răscogae.
Schotendotter, Micsandre-sălbatică.
Schöngesicht, Lipscănoaice.
Schönkrantz, Ruși-de-toamnă.
Schuppenkopf, Sipcă.
Schuppenwurz, Mama-pădurei.
Schütt-Kresse Păducherniță.
Schwaden, Rourică.
Schwalbenwurz, Iarba-ciutei și Iarba-farelor.
Schwanenblume, Rosățea.
Schwarzdorn, Porumbar.
Schwarzervle, Arin-negru.
Schwarzkümmel (Gebauter-), Negrilică.
Schwarzkümmel (Türkischer-), Chica-voinicului.
Schwarzpappel, Plop-negru.
Schwarztanne, Molid.
Schwarzwurz, Tătăneasă.
Schweinegruse, Troscot.
Schweinkraut Coadă-smeului.
Schweinsbrot, Pânea-porcului și Urechea-leporului.
Schwertel (Bunter-), Stânjani-pestriți.
Schwertel (Deutscher-), Stânjini.
Schwertel (Niedriger-), Rățișoare.
Schwertilie, Stânjini.
Schwertilie (Niedrige-), Rățișoare.
Schweinblatt (Gemeines-), Peștișoară.
Seedorn (Weidenblättriger-), Cătină-albă.
Seegrass, Iarbă-de-mare.
Seekanne, Plutică.
Seelilie, Nufăr-alb.
Seerose (Gelbe-), Nufăr-galben.
- Seerose (Weisse-)*, Nufăr-alb.
Seesims, Pipirig.
Segge (Kurzhaarige-), Pir-roșu.
Seide, Tortiel.
Seidelbast, Tulichină.
Seifenkraut, Odogaci.
Seifenkraut (Gebräuchliches-), Odogaci.
Sellerie, Țelină.
Semmelpilz, Buretele-oilor.
Semust Brădișor.
Senf (Schwarzer-), Muștar-negru.
Senf (Weisser-), Muștar.
Senna, Siminichie.
Sennesblätter, Siminichie.
Sesam, Susan.
Sevenbaum, Cetenă-de-negi.
Sevenstrauch, Cetenă-de-negi.
Sichelklee, Culbeceasă.
Sichelmöhre, Dornic.
Siegelblume, Coadă-cocoșului.
Siegwurz Săbiuță.
Silberblatt (Ausdauerndes-), Lăpătea.
Silberblatt (Einjähriges-), Pana-sburătorului.
Silberling, Pana-sburătorului.
Silberpappel, Plop-alb.
Silber-Weide, Salcă.
Silberwurz, Argintică.
Silge, Îngerea.
Silje, Îngerea.
Simse (Knopfgrasartige-), Cipirig.
Sinau (Gemeiner-), Crețișoare.
Singrün, Saschiu.
Sinngrün, Saschiu.
Sinnpflanze, Sensitiva.
Skabiose, Sipcă.
Sohlweide, Iov.
Soja, Fasole-japoneză.
Sommereiche, Gorun.
Sommerknotenblume, Ghiocci-bogați.
Sommer-Levkoye, Micsandre.
Sommerlinde, Tei.
Sommerraps, Rapiță.
Sommerrüben, Rapiță.
Sommerthürchen, Ghiocci-bogați.
Sommerwurz, Lupoai.
Sommer-Trüffel, Trufe.
Sommerwurz, Verigel.
Sonnenblume, Floarea-soarelui.
Sonnengütsel, Iarba-osului.
Sonnenrose, Floarea-soarelui.
Sonnenröschen, Iarba-osului.
Sonnenstern, Lăptucu-oaiei.
Sonnentau, Roua-cerului.
Sonnenwende (Europäische-), Vanilie-sălbatică.
Spargel, Sparanghel și Sparanghel-sălbatic.
Spargelbohne, Dungățea.

- Spargelbohne (Schotenträgende-)*, Ghisdei-cu-patru-muchi.
Spargelerbse, Dungătea.
Spark, Hrana-vacei.
Spatenzunge, Limba-vrăbiei.
Speierling, Scoruș.
Speiselorchel, Sbârciogi-grași.
Speisemorchel, Ciuciuleți.
Speise-Trüffel, Trufe.
Spelz, Alac.
Spergel, Hrana-vacei.
Spierapfel, Scoruș.
Spierling, Scoruș.
Spierstaude, Taulă și Tavalga.
Spize, Leventică.
Spilling, Goldan.
Spinat, Spanac.
Spinat (Englischer-), Stevie-de-grădină
Spindelbaum, Lem-răios, Salbă-moale și Voniceriu.
Spinnen-Distel, Schinel.
Spitzahorn, Arțar.
Spitzkiel, Luntrică.
Spitzklette (Dornige-), Holeră.
Spitzklette (Gemeine-), Scăetele-popei.
Spitzmorchel, Sbârciogi.
Spitzzame, Iarba-canarașului.
Spitz-Wegerich, Patlagină-îngustă.
Spornblatt, Pintenoagă.
Spreublume, Plevaiță.
Springgurke, Plesnitoare.
Springkraut (Gemeines-), Slăbănog.
Spurre, Cuișoriță.
Stachelbeere, Agris.
Stachel-Distel, Spin.
Stachelgras, Iarbă-bărboasă. și Iarbă-scăioasă.
Stachelpilz, Flocoșel.
Stangenrose, Nalbă-de-grădină.
Staubrand, Tăciune.
Stäubling (Gemetner-), Beșina-porcului.
Stäubling (Stachelwarziger-), Beșina-porcului.
Stechapfel, Ciumăfaie.
Stechdorn, Păliur.
Steckrübe, Napi.
Steinbrech (Aufsteigender-), Ochii-șorecelului.
Steinbrech (Traubenblütiger-), Iarba-surzilor.
Steineiche, Stejar.
Steinklee, Trifoi-alb.
Steinklee (Gebrüchlicher-), Sulfină.
Steinklee (Weisser-), Sulfină-albă.
Steinlebermoos, Călbază.
Steinmorchel, Sbârciogi-grași.
Steinpetersilie, Petrinjei-de-câmp.
Steinpilz, Mănătârci.
Steinsame (Gebrüchlicher-), Mei-pășă-resc.
Steinweichsel, Vișin-turcesc.
Stendelwurz, Stupiniță.
Sternanis, Anason-stelat.
Sternblume, Ochiu-boului.
Sterndolde, Ștevie.
Sternhyacinthe, Viorele.
Sternmiere, Iarbă-moale și Steluță.
Sternmoos, Ața-apei.
Sternmoos (Wellenblättriges-), Mușchiu-stelat.
Stiefmütterchen, Trei-frați-pătați.
Stinkbrand, Mălură.
Stinkschwamm, Burete-pucios.
St. Luzienholz, Vișin-turcesc.
Stockmorchel, Sbârciogi-grași.
Stockrose, Nalbă-de-grădină.
Stoppelpilz, Flocoșel.
Stoppelrübe, Napi-curocești.
Stoppelschwamm, Flocoșel.
Storchschnabel, Greghetin, Pălăria-cucului și Priboi.
Storchschnabelfarn, Feregă.
Strandnelke, Sică.
Strand-Simse, Rogoz.
Strauchpilz, Rămurele.
Straussfarn, Feregă.
Straussgras (Weisses-), Iarba-câmpului.
Streifenfarn (Braunstieler-), Strasnic.
Streifenfarn (Schwarzer-), Părul-Maicei-Domnului.
Streifenfarn (Weiblicher-), Spinarea-lupului.
Streifskopf, Ața-apei
Strenze, Ștevie.
Strohblume, Flori-de-paie, Imortelă-galbenă și Siminoc.
Studentenblume, Vâsdoage și Zămoșiță.
Sturmhut, Omeag-galbin.
Sturmhut (Bunter-), Omag.
Sturmhut (Wahrer-), Omag.
Sumpfbeere, Răchițele.
Sumpf-Brunnenkresse, Rapiță-sălbatică.
Sumpffarnkraut, Feregă.
Sumpfhahnenfuss, Boglari.
Sumpf-Herzblatt, Sopărlaită-albă.
Sumpf-Hornklee, Ghisdei-mare.
Sumpfpunktfarn, Feregă.
Sumpfried, Pipiriguț.
Sumpfried, Pipiriguț.
Sumpf-Wolfsmilch, Arior-de-baltă.
Sumpfourz, Mlăstiniță.
Sumpfourz (Gemeine-), Mlăstiniță.
Sumpf-Zannichelie, Mătriță.
Suppenpilz, Bureți-de-prund.
Süssholz, Lemn-dulce.
Süsskirsche, Cireș.
Süssling, Buretele-vacei și Flocoșel.
Tabak, Tutun.
Tabak (Virginischer-), Tutun.

- Taglilie*, Crin-galben.
Tamariscke, Cătină-roșie.
Tannenklee, Vătămătoare.
Tannen-Bärlapp, Brădișor.
Tannwedel, Coadă-calului.
Taschen, Urłupi.
Taubenkropf, Gușa-porumbului.
Tauben-Skabiose, Mușcatu-dracului.
Taubnessel (Gefleckte-), Urzică-moartă.
Taubnessel (Purpurrote-), Sugel.
Taubnessel (Weisse-), Sugel-alb.
Taumellolch, Sălbăție.
Tausendblatt (Ährenblütiges-), Peniță.
Tausendblatt (Quirblütiges-), Peniță.
Tausendgüldenkrout, Fierea-pământului.
Tausendgüldenkrout (Niedliches-), Frigurică.
Tausendkorn, Feciorică.
Tausendschön, Bănuți.
Tännel, Coadă-calului.
Täschelkrout, Traista-ciobanului.
Täubling, Vinețică.
Täubling (Angenehmer-), Pânișoare.
Täublig (Ganzer-), Pânișoare.
Taublig (Lederfarbiger-), Burete - de spin.
Täublig (Stinkender-), Băloșel.
Teichblume, Plutică.
Teichrose, Nufar-galben.
Telekie, Lăptucu-oaiei.
Teufels-Abbis, Ruin.
Teufelsauge (Brennendrotes-), Ruscuță.
Teufelsbart, Sisinei-de-munte.
Teufelsdreck, Arel.
Teufelskrallen, Cărbuni.
Teufelskrallen (Rundköpfiger-), Bănică.
Teufelszwirn, Cătină-de-garduri.
Thalstern, Stevie.
Thee, Ceai.
Theestrauch, Ceai.
Thränenschwamm, Ciupercă-de-pivniță.
Thymian, Cimbrisor și Lămâioară.
Timoteus-Gras, Timoftică.
Timothée-Gras, Timoftică.
Timothygras, Timoftică.
Tintenblätterspilz, Burete-de-rouă.
Tintenpilz (Echter-), Popenchi.
Tintling (Echter-), Popenchi.
Tolllocke, Gainuși.
Tollkirsche, Mătrăguna.
Tomate, Pătlăgele-roșii.
Tonkagras, Vițelar.
Topinambur, Napi-porcești.
Torfmoos, Coadă-măței-de-baltă.
Tornentillwurzel, Sclipeți.
Totenblume, Vădoage.
Traganth, Coșaci.
Traube, Struguri.
Traubeneiche, Stejar.
Traubenhyacinthe, Porumbei.
- Trauben-Holunder*, Soc-roșu.
Traubenkirsche, Mălin.
Trauer-Weide, Salcie-pletoasă.
Träubel-Bisamhyacinthe, Porumbei.
Trespe (Taube-), Obsigă.
Trichterruinde, Zorele.
Trollblume, Bulbuci.
Trotzköpfchen, Dosnică-galbena.
Trunkelbeere, Afîn.
Trüffel, Trufe.
Trüffel (Falsche-), Burtele-cerbilor.
Tuberoze, Chiparoaze.
Tulpe, Lalea și Tulipani.
Turbankürbis, Bostan-alb.
Turmkraut, Turicel.
Tüpfelfarn, Fereguță.
Türkenbund, Bostan-alb și Crin-de-pădure.
Türkenbund-Lilie, Crin-de-pădure.
- Ufer-Melde*, Căpriță.
Ufer-Segge, Rogoz.
Ulme, Ulme.
Ulme (Langgestielte-), Velniș.
Uniform, Salcâm-mic.
- Vanille*, Vanilie.
Vanillenstrauch, Vanilie.
Veichen, Tămâioară.
Veilchen (Rauhhariges-), Viorea-nemirositoare.
Veilchen (Wohlriechendes-), Toporași.
Veilchen (Zweiblütiges-), Viorel-galbine.
Veilchenwurzel, Rădăcină-de-micșunea.
Vietsbohne, Fasole.
Verbene, Urzicute.
Vergissmeinnicht, Ochii-păsăruicii.
Vergissmeinnicht (Mittleres-), Ochiu-șearpelui.
Vexiernelke, Curcubeu.
Virgils-Aster, Steliță.
Vogelbeere, Scorus-de-munte.
Vogelkirsche, Cireș.
Vogelknöterich, Troscot.
Vogelkopf, Limba-vrăbiei.
Vogelmtere, Rocoină.
Vogelmilch, Bălușcă și Lușcă.
Vogelnest, Trânji.
- Wacholder*, Ienupăr.
Wachholder (Mittlerer-), Bradu-ciumei.
Wachholderschwamm, Râșcov.
Wachsbau, Cătină-mica.
Wachsblume, Ceară și Pidosnic.
Wachtelweizen (Kammähriger-), Cior-moiag.
Waid, Drobușor.
Wald-Brustwurz, Angelină-sălbatică.
Walderbse, Orăstică și Pupezele.
Wald-Erdbeere, Fragi.

- Waldfarn* (*Weiblicher*), Spinarealupului.
Waldklee, Trifoi.
Wald-Marbel, Horști.
Waldmeier, Vinarița.
Waldmeister, Vinarița.
Wald-Minze, Ismă.
Waldrebe, Viță-albă.
Waldrebe (*Steife*), Luminoasă.
Waldsalbei, Coada-vacei.
Waldschachtelhalm, Barba-ursului.
Wald-Simse, Tipirig.
Wald-Tulpe, Lalea.
Waldveilchen, Colțunii-popii.
Wald-Vergissmeinnicht, Nu-mă-uita.
Wald-Windröschen, Oiță.
Waldziest, Bălbisă.
Wald-Zwenke, Obsăgă.
Walwurz (*Gebrauchliche*), Tătăneasă.
Wandelblüthe (*Gemeins-*), Aurică.
Wandelröschen, Aurică.
Walnuss, Nuc.
Warzenmelone, Cantalup.
Wasserlöw, Foarfece-bălții.
Wasserdost, Cănepa-codrului.
Wasserdost (*Dreiteiliger*), Dentiță.
Wasserdost (*Nieckender*), Iarbă-roșie.
Wasserfenchel, Mărăras.
Wasserhelm (*Gemeiner*), Otrățel-de-apă.
Wasserliesch, Rosătea.
Wasserlilie, Nufăr-alb.
Wasserlinse, Lintiță.
Wasserlinze (*Wurzellose*), Lintiță-măruntă.
Wassermelone, Pepene-verde.
Wasser-Minze, Isma-broaștei.
Wasser-abel, Buricul-apei.
Wassernelkenwurz, Călțunu-Doamnei.
Wassernetz, Cămasă-broaștei.
Wassernuss, Cornaci.
Wasserpfeffer, Dintele-dracului.
Wasser-Rübe, Napi-curecești.
Wassersäge, Foarfece-bălții.
Wasserschierling, Cucută-de-apă.
Wasserschlauch, Otrățel-de-apă.
Wasser-Schwaden, Mană-de-ape.
Wasser-Schwertel, Stănjini-galbeni.
Wasserstern, Drențe.
Wau (*Gelber*), Rechie.
Wegebreit, Pătlagină.
Wegerich (*Grosser*), Pătlagină.
Wegerich (*Mittlerer*), Pătlagină-moale.
Wegwarte, Cicoare.
Weiberkrieg, Osu iepurelui.
Weichmiere, Pleșcaită.
Weichsel, Vișin.
Weichsel-Kirsche, Vișin-turcesc.
Weide (*Fünfmännige*), Salcie.
Weide (*Mandelblättrige*), Salcie.
Weidenröschen, Răscoage.
Weiderich, Răchitan.
Weiderich (*Rutenförmiger*), Răchitan.
Weihrauch, Tămăie.
Wein (*Wider*), Viță-de-Canada.
Weinblume, Aglică.
Weinrebe (*Edle*), Viță-de-vie.
Wein-Traube, Struguri.
Weinraute, Virnanț.
Weinrebe, Viță-de-vie.
Weissbuche, Carpen.
Weissdorn, Păducel.
Weisserle, Arin-alb.
Weissklee, Trifoi-alb.
Weissanne, Brad-alb.
Weisswurz, Coada-cocoșului.
Weizen, Grâu-cărnău.
Weizen (*Englischer*), Grâu-mare.
Weizen (*Gemeiner*), Grâu-cărnău.
Weizen (*Polnischer*), Grâu-alb.
Weizen (*Türkischer*), Păpușoi.
Weizen (*Welscher*), Grâu-mare.
Welschkohl, Varză-creață.
Wermut, Pelin.
Wernut (*Römischer*), Peliniță.
Wetterdistel, Turtă.
Wicke (*Platterbsenartige*), Măzărice.
Wicke (*Spanische*), Sângele-voinicului.
Wicke (*Ungarische*), Borceag.
Widerthon (*Gemeins-*), Mușchiu-de-pământ.
Widerthon (*Urnenförmiger*), Mușchiu-de-peatră.
Wiederstoss, Sică.
Wiederstoss (*Echter*), Limba-pestelui.
Wiesen-Goldstern, Ceapa-cioarei.
Wiesenhafer, Ovăsior.
Wiesen-Haferwurz, Țăța-caprei.
Wiesenfuchsschwanz, Coada-vulpei.
Wiesen-Klee, Trifoi-roșu.
Wiesenknopf, Cebarea și Sorbestrea.
Wiesen-Knöterich, Răculeț.
Wiesekohl, Crăstăval.
Wiesen-Kranichschnabel, Greghetin.
Wiesenkuhschelle, Sisinei.
Wiesen-Lischgras, Timofitică.
Wiesen-Platterbse, Lintea pratului.
Wiesenraute, Rutisor.
Wiesenraute (*Gelbe*), Rutisor-galbin.
Wiesen-Rispengras, Firuță.
Wiesen-Salbei, Sălvie-de-cămpuri.
Wiesen-Schaumkraut, Stupitul-cucului.
Wimpel, Luntricică.
Wind-Hafer, Odos.
Windhalm (*Gemeiner*), Iarba-vântului.
Windröschen, Floarea paștilor.
Wintereiche, Stejar.
Wintergrün, Perisor.
Winterkresse, Crusătea.
Winter-Levkoye, Micsandre.
Winterlinde, Tei-pădureț.
Winterraps, Rapiță.

- Winterrübsen*, Rapiță.
Winter-Schachtelhalm, Pipirig.
Winter-Zwiebel, Ceapă-ciorască.
Wirbeldost, Apărătoare.
Wirsingkohl, Varză-creață.
Wirtelborste, Apărătoare.
Wolferlei, Arnică.
Wolfsbohne, Cafeluțe și Niprală.
Wolfsmilch (Breitblättrige-), Laptele-cănelui.
Wolfsmilch (Scharfe-), Aior.
Wolfsmilch (Sonnenwendige-), Laptele-cucului.
Wolfstrapp, Cervană.
Wolferleih, Arnică.
Wolleiche, Tufan.
Wollgras, Bumbăcariță.
Wollkraut (Kleinblumiges-), Lumânărică.
Wollkraut (Schwarzes-), Captalan-negru.
Wollkraut (Violettes-), Coadă-mielului.
Wollkraut (Windblumenähnliches-), Lumânare.
Wruke, Napi.
Wucherblume, Spălucioasă și Tufănică.
Wunderbaum, Căpușe.
Wunderblume, Barba-împăratului.
Wundklee, Vătămătoare.
Würger-Enzian, Lumânărica - pământului.
Wurmfarn, Ferigă.
Wurmwurz, Trânji.
Wüterich, Cucută-de-apă.
- Y**
Ysop, Isop.
- Z**
Zackenschote (Orientalische-), Brăbin.
Zahnrost, Dunțură.
Zahnwurz (Zwiebeltragende-), Colțisor.
Zaunrübe (Rotbeerige-), Mutătoare.
Zaunrübe (Schwarzbeerige-), Impărăteasă.
Zaunwinds, Cupa-vacei.
Zehrkrout, Vindecea.
- Zehrwurz*, Rodu-pământului.
Zentifolie, Trandafir-de-dulceață.
Zerreiche, Cer.
Zichorie, Cicoare.
Ziegenbart, Creasta-cocoșului.
Ziest (Deutscher-), Jaleș.
Ziest (Gerader-), Jaleș-de-câmp.
Zimmt, Scortșoară.
Zimtrinde, Scortșoară.
Zimt, Scortșoară.
Zimt-Erdbeere, Căpșuni.
Zinnie, Cărciumăreșe.
Zirbelkiefer, Zâmbru.
Zirnet, Țăpoșică.
Zitronenbaum, Chitră.
Zitronenbäumchen, Lămăiță.
Zitronenmelisse, Cătușnică.
Zittergras, Tremurătoare.
Zitterlinse, Cosiță.
Zitter-Pappel, Plop-de-munte.
Zuckerrohr, Trestie-de-zahăr.
Zucker-Rose, Răsură.
Zuckerrübe, Sfeclă.
Zunder, Iască.
Zunderschwamm, Babiță.
Zürgelbaum, Sâmbovină.
Zweiblatt (Eiblättriges-), Puța-cocoșului.
Zwenke (Gefiederte-), Obsăgă.
Zwergbohne, Fasole-oloaă.
Zwergholunder, Boz.
Zwergkiefer, Jepi.
Zwerg-Kirsche, Vișinel.
Zwerg-Mandel, Migdal-pitic.
Zwerg-Mannsschild, Lăptișor.
Zwergmispel, Bărcoace.
Zwerg-Wacholder, Ienupăr-pitic.
Zwetsche, Prun și Prună.
Zwetschke, Prună.
Zwetschtaschen, Urlupi.
Zwiebel, Ceapă.
Zypressenkrout, Lemnul-Maicei - Domnului.

BIBLIOGRAFIE

1. BARCIANU CONST. P. — Nomenclatura plantelor mai principale în limbile latină și română. București, 1893.
2. BARIȚ GEORGIU. — Vocabulariu de numele plantelor transilvane, romanescu, latinescu (după sistema lui Linné, L.), nemțiescu și ungurescu în *Călindariu pentru poporul român*-, pe anul 1858 și pe anul 1859. Brașov.
3. BAUMGARTEN J. C. G. — Enumeratio stirpium magno Transsilvaniae principatui. t. I—IV. Vindobonae, 1816; Cibinii, 1846.
4. BONNIER GASTON ET G. DE LAYENS. — Flore complète de la France. (Tableaux synoptiques) 5289 Figures. Paris.
5. BONNIER GASTON ET G. DE LAYENS. — Nouvelles Flore des environs de Paris.
6. BOYER LÉON. — Les champignons comestibles et vénéneux de la France, avec 50 planches en couleurs. Paris, 1891.
7. BRÂNDZĂ D-R D. — Flora Dobrogei. București, 1898.
8. BRÂNDZĂ D-R D. — Limba botanică a țaranului român, în *Columna lui Traian*, anul IX, noua serie t. III. București, 1882.
9. BRÂNDZĂ D-R D. — Prodromul Florei române. București, 1879—1883.
10. CHEȚIANU D-R AMBROSIU. — Bureții comuni, studiu. Blaj, 1905.
11. CORDIER F. S. — Les champignons, histoire, description, culture, usages, des espèces comestibles, vénéneuses, suspectes. Paris, 1876.
12. COSSON. E. ET GERMAIN DE SAINT-PIERRE. — Flore des environs de Paris, ou description des plantes qui croissent spontanément dans cette région et de celles qui y sont généralement cultivées, accompagnée des tableaux synoptiques etc. Deuxième édition. Paris, 1861.
13. CRĂINICEANU D-R G. — Nomenclatura româno-latină din Istoria naturală, II. Nomenclatura botanică în *Convorbiri Literare*, an. XXIII (1889—1890).
14. CZIHAJ D-R JACOB RITTER VON ȘI D-R I. SZABO. — Heil- und Nahrungsmittel, Farbstoffe, Nutz- und Hausgeräthe, welche die Ost-Romanen, Moldauer und Walachen aus dem Pflanzenreiche gewinnen, în *Flora*. t. XLVI (1863), Regensburg.
15. DUFOUR L. — Atlas des Champignons comestibles et vénéneux. 80 planches coloriées. Paris, 1891.
16. ENGLER D-R ADOLF. — Syllabus der Pflanzenfamilien. Berlin, 1904.
17. FARMACOPEA ROMÂNĂ; edițiunea a treia. București, 1893.
18. FUSS MICHAEL. — Alphabetarische Zusammenstellung der sächsischen, ungarischen, walachischen und deutschen Trivialnamen in Siebenbürgen wildwachsender oder allgemein cultivirter Pflanzen, în *Archiv des Vereines für siebenbürgische Landeskunde*, II. Band. 2, Heft. Hermannstadt, 1847.

19. GARCKE D-R AUGUST. — Illustrierte Flora von Deutschland. Berlin, 1898.
20. GLASER D-R L. — Taschenwörterbuch für Botaniker und alle Freunde der Botanik. Leipzig, 1890.
21. GRECESCU D-R D. — Conspectul Florei Romaniei. București, 1898.
22. HÉRAUD D-R A. — Nouveau Dictionnaire des plantes médicinales. Paris, 1896.
23. HLIBOWICKI IOHANN. — Benennungen der in der Bukowina vorkommenden Pflanzen in lateinischer, deutscher, rumänischer und ruthenischer Sprache. Czernowitz, 1890.
24. KARSCH D-R A. — Vademecum botanicum, Handbuch zum Bestimmen der in Deutschland wildwachsenden, sowie im Feld und Garten, im Park, Zimmer und Gewächshaus kultivirten Pflanzen. Leipzig, 1894.
25. LAYENS, GEORGE DE ET GASTON BONNIER. — Cours complet d'Apiculture (Culture des Abeilles). Paris.
26. LEON D-R N. — Botanica medicală a țaranului român, în «*Arhiva, organul societății științifice și literare din Iași*, An. X, No. 1 și 2. Iași, 1899.
27. LEON D-R N. — Istoria naturală medicală a poporului român. București, 1903. Extras din Analele Academiei române. Seria II. — Tom. XXV. Memoriile secțiunii științifice.
28. LESICON ROMÂNESCU-latinescu-ungurescu-nemțescu, quare de mai multi autori, în cursul'a trideci și mai multor ani s'au lucratu. Budae, 1825.
29. LUPĂȘCU DIMITRIE P. — Medicina babelor, București, 1890. Extras, din *Analele Academiei române*, Seria II. — Tom. XII. Memoriile secțiunii literare.
30. MANGIUCA SIMEON. — De însemnătatea botanicei romanesci; în *Familia X* (1874), p. 511 et sq. Buda-Pesta, 1874.
- 31.* MARIAN S. FL. — Chromatica poporului român. Discurs de recepțiune, București, 1882. Extrasu din *Analele Academiei române*, Seria II, Tom. IV, Sect. II. Memorii și Notiții.
32. MARIAN S. FL. — Insectele: Studiu* folkloristic. Edițiunea Academiei române. București 1903.
33. MOYEN J. — Les Champignons. Traité élémentaire et pratique de Mycologie. Paris.
34. NICHOLSON G. — Dictionnaire pratique d'horticulture et de jardinage, illustré de près de 5000 figures dans le texte et de 80 planches chromolithographiées hors texte. Traduit, et mis a jour et adapté a notre climat, a nos usages, etc. etc. par S. Mottet. Tome I—V. (Paris, 1892—1899).
25. OBERMEYER W. — Pilz-Büchlein. Unsere wichtigsten essbaren Pilze in Wort und Bild. Mit 25 Tafeln in Farbendruck. Stuttgart, 1898.
36. PANȚU, ZACH. C. — Vocabular botanic, cuprindând numirile științifice și populare ale plantelor. București, 1902.
37. PAPAHAĞI, PER. — Basme Aromâne și Glosar. București, 1905.
38. POPOVICI AL. P. — Contribution a l'étude de la Flore mycologique du Mont Ceahlau. Jassy, 1903.
39. POPOVICI AL. P. — Contribution à la flore mycologique de la Rou-

*) Parintele MARIAN, cunoscutul nostru folklorist, a avut amabilitatea să'mi prezinte un erbariu de plante nedeterminate din Bucovina, însă fiecare cu numirea sa populara Stabilind numirea științifică, cu permisiunea părintelui MARIAN m'am folosit de aceste numiri populare și în lucrarea de față.

- manie. Jassy, 1903 ; în *Annales scientifique de L'Université de Jassy*.
40. POPOVICI AL. P. — Contribution à la flore cryptogamique de la Roumanie. Jassy, 1902 ; în *Annales scientifiques de L'Université de Jassy*.
41. PORCIUS FLORIAN. — Flora din fostul district românesc ală nășeudului în Transilvania. Bucuresci, 1885. Extrasă din *Analele Academiei române, Seria II, Tom. VII, Sect. II. Memorii și Notițe*.
42. PORCIUS FLORIANŪ. — Diagnosele plantelorū fanerogame și criptogame vasculare, carī crescū spontaneū în Transilvania și nu sunt descrise în opulū lui Koch : «Synopsis Florae germanicae et helveticae». Bucuresci, 1893. Extras din *Analele Academiei române, Seria II. Tom. XIV. Memoriile secțiunei sciintifice*.
43. PROCOPIANU-PROCOPOVICI AUREL. — Beitrag zur Kenntniss der Gefässkryptogamen der Bukovina ; în *Verhandlungen der zoologisch-botanischen Gesellschaft. Wien 1887*.
44. RÖMER JULIUS. — Unsere wichtigsten essbaren und giftigen Pilze. Mit einer farbigen Doppeltafel. Kronstadt, 1905.
45. SACCARDO P. A. — Sylloge Fungorum omnium hucusque cognitorum. Vol. II, V, VI, VIII și XI. Patavii.
46. SAN GIORGIO, CONTESSA DI. — Catalogo poliglotta delle piante. Firenze, 1870.
47. VILMORIN-ANDRIEUX & C-IE. — Les fleurs de pleine terre, comprenant la description et la culture des fleurs annuelles, bisannuelles, vivaces et bulbeuses de pleine terre. Quatrième edition, illustrée de plus de 1600 gravures. Paris, 1894.
-